

‘သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာ’
နိဒါန ဝစ္စ သဋ္ဌာယကန မဟာဝဂ္ဂါန
အတ္ထဝတ္ထနာဘူတာ
ဆန္ဒန္တာဝရိယဝပ္ပပါလတ္ထေရေန ကတာ

သံယုတ္တနိကာ တြေ

(စုတိယော ဘာဂေါ)



မရုဗ္ဗရဇဌ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓဏယန္တာလယေ ဗုဒ္ဓါနိကာ

ဗုဒ္ဓဝေဿ ၂၅၀၅

မရုဗ္ဗဝေဿ ၁၃၂၃

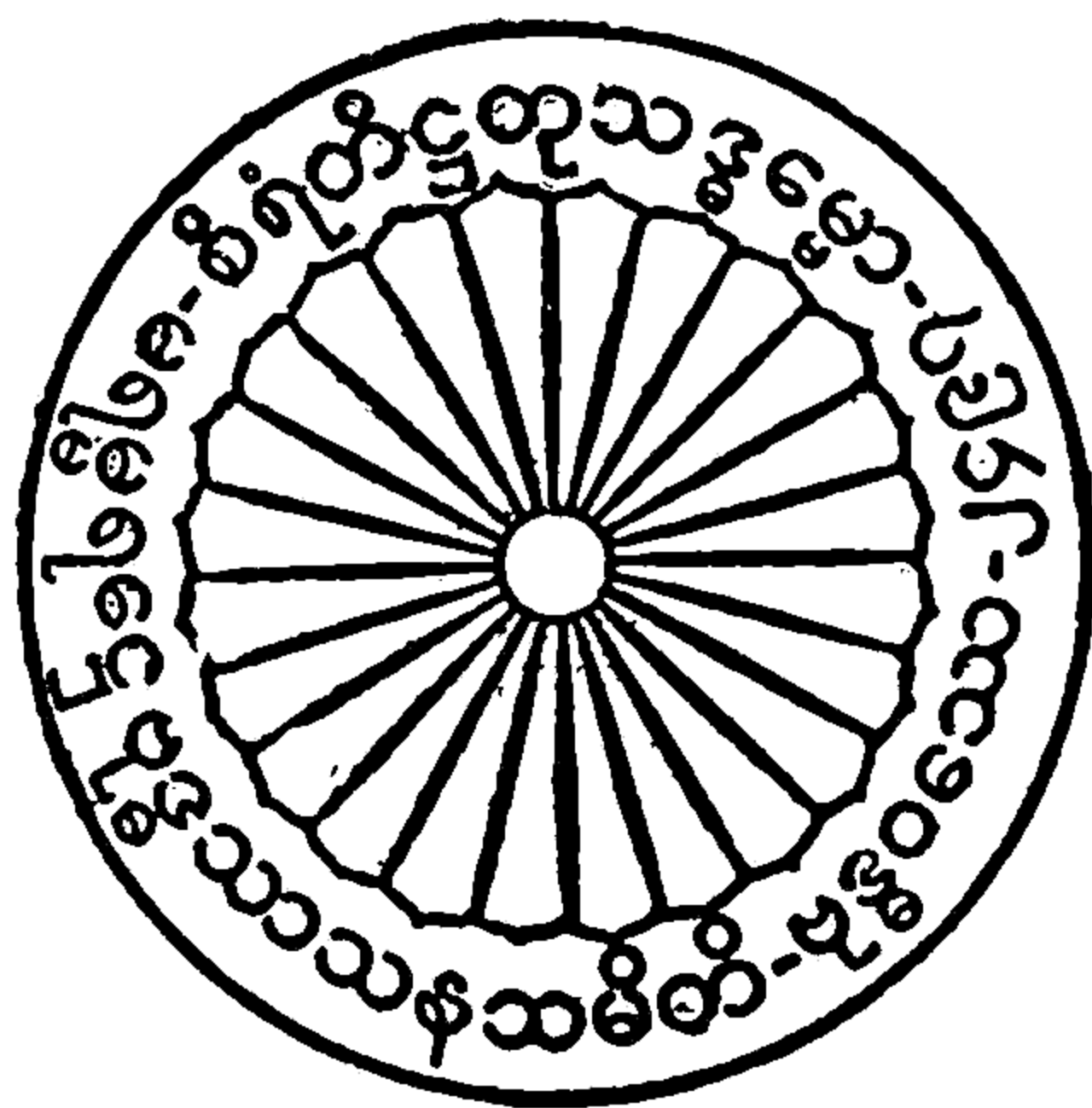
၁၉၆၁

၂၁၂၃

သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ
နိဒါန ခန္ဓ သဠာယတန မဟာဝဂ္ဂါနိ
အတ္ထဝဏ္ဏနာဘူတာ
ဘဒ္ဒန္တဘေရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန ကတော

သံယုတ္တနိကာ တြု

(ဒုတိယော ဘာဂေါ)



မရမ္မရဋ္ဌေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
ဗုဒ္ဓဏယန္တာလယေ ဗုဒ္ဓါဝိတာ

သံယုတ္တဋီကာ

ဒုတိယဘာဂ

မာတိကာ

ပိဋက

၁-နိဒါနသံယုတ္တ

၁-ဗုဒ္ဓဝဂ္ဂ

၁-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁
၂-ဝိဘင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃
၃-ပဋိပဒါသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁
၄-ဝိပဿီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂
၅-၁၀-သိဒ္ဓိသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ			၂၄

၂-အာဟာရဝဂ္ဂ

၁-အာဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅
၂-မောဠိယဖဂ္ဂနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂
၃-သမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၅
၄-ဒုတိယသမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၆
၅-ကစ္စာနဂေါတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၆
၆-ဓမ္မကထိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၉
၇-အစေလကဿပသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၀
၈-တိမ္မရုကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၅
၉-ဗာလပဏ္ဍိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၅
၁၀-ပစ္စယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၈

၃-ဒသဗလဝဂ္ဂ

၁-ဒသဗလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃
၂-ဒုတိယဒသဗလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃

သံ-ဋီ ၂-က-န-ဗု-သ

[ခ]

သံယုတ္တဋီကာ ဒုတိယဘာဂ

မာတိကာ			ပိဋက
၃-ဥပနိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၃
၄-အညတိတ္ထိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၈
၅-ဘူမိဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၆၉
၆-ဥပဝါဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၁
၇-ပစ္စယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၁
၈-ဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၁
၉-သမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၂
၁၀-ဒုတိယသမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၂

၄-ကဋ္ဌာရခတ္တိယဝဂ္ဂ

၁-ဘူတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၂
၂-ကဋ္ဌာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၃
၃-ဉာဏဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၇
၄-ဒုတိယဉာဏဝတ္ထုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၉
၅-အဝိဇ္ဇာပစ္စယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၇၉
၆-ဒုတိယအဝိဇ္ဇာပစ္စယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၀
၇-နတုမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၁
၈-စေတနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၁
၉-ဒုတိယစေတနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၄
၁၀-တတိယစေတနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၄

၅-ဂဟပတိဝဂ္ဂ

၁-ပဉ္စဝေရဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၄
၂-ဒုတိယပဉ္စဝေရဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၆
၃-ဒုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၆
၄-လောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၇
၅-ဉာတိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၈
၆-အညတရဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၉

သံယုတ္တဋီကာ ဒုတိယဘာဂ

[၈]

မာတိကာ

ပိဋက

၇-ဇာဏုဿောဏီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၉
၈-လောကာယတိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၈၉
၉-အရိယသဘာဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၀
၁၀-ဒုတိယအရိယသဘာဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၀

၆-ဒုက္ခဝဂ္ဂ

၁-ပရိဝီမံသနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၀
၂-ဥပါဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၆
၃-၄-သံယောဇနသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ			၉၆
၅-၆-မဟာရုက္ခသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ			၉၇
၇-တရုဏရုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၈
၁၀-နိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၉၈

၇-မဟာဝဂ္ဂ

၁-အဿုတဝါသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၅
၂-ဒုတိယအဿုတဝါသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၈
၃-ပုတ္တမံသုပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၀၉
ဒုတိယာဟာရဝဏ္ဏနာ			၁၁၃
တတိယာဟာရဝဏ္ဏနာ			၁၁၄
စတုတ္ထာဟာရဝဏ္ဏနာ			၁၁၅
၄-အတ္တိရာဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၁၅
၅-နဂရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၁၆
၆-သမ္မသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၁၉
၇-နဠကလာပီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၁
၈-ကောသမ္ဘိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၂
၉-ဥပယန္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၃
၁၀-သုသိမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၃

သ] သံယုတ္တဋီကာ ဒုတိယဘာဂ

မာတိကာ

ပိဋက

ဂ-သမဏဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ

၁-ဇရာမရဏသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၂၅
------------------------	------	------	-----

ဇ-အန္တရပေယျာလဝဂ္ဂ

၁-သတ္ထုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၂၆
-----------------------	------	------	-----

၂-အဘိသမယသံယုတ္တ

၁-နခသိခါသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၇
၂-ပေါက္ခရဏီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၇
၃-သံဘောဇ္ဇဥဒကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၂၈
၅-ပထဝီသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၂၈

၃-ဓာတုသံယုတ္တ

၁-နာနတ္ထဝဂ္ဂ

၁-ဓာတုနာနတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၉
၂-ဖဿနာနတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၂၉
၃-နောဖဿနာနတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၀
၄-ဝေဒနာနာနတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၀
၅-ဒုတိယဝေဒနာနာနတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၁
၆-ဗာဟိရဓာတုနာနတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၁
၇-သညာနာနတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၁
၈-နောပရိယေသနာနာနတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၂
၉-ဗာဟိရဖဿနာနတ္တသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၃၂

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-သတ္တဓာတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၃
၂-သနိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၄
၃-ဂိဉ္ဇကာဝသထသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၆

မာတိကာ			ပိုဒ်
၄-ဟိနာမိမုတ္တိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၈
၅-စင်္ဂမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၈
၆-သဂါထာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၃၉
၇-အဿဒ္ဓသံသန္တနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၀
၈-၁၂-အဿဒ္ဓမူလကသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ			၁၄၀

၃-ကမ္မပထဝဂ္ဂ

၁-၂-အသမာဟိတသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ			၁၄၀
၃-၅-ပဉ္စသိက္ခာပဒသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ			၁၄၁
၇-ဒသင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၅

၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂ

၁-စတုဓာတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၆
၂-ပုဗ္ဗေသမ္မောဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၆
၃-အစရိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၈
၄-နောစေဒံသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၈
၅-ဧကန္တဒုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၄၈
၆-၁၀-အဘိနန္ဒသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ			၁၄၉

၄-အနုမတဂ္ဂသံယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-တိဏကဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၀
၂-ပထဝီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၀
၃-အဿုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၁
၄-ဒီရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၁
၅-ပဗ္ဗတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၁
၆-သာသပသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၂
၇-သာဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၂

[၈]

သံယုတ္တဋီကာ ဒုတိယဘာဂ

မာတိကာ			ပိဋက
၈-ဂင်္ဂါသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၂
၉-ဒဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၂
၁၀-ပုဂ္ဂလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၃

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-ဒုဂ္ဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၃
၂-သုခိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၃
၃-တိဿမတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၃
၄-၉-မာတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၄
၁၀-ဝေပုလ္လပဗ္ဗတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၄

၅-ကဿပသံယုတ္တ

၁-သန္တုဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၅
၂-အနောတ္တပ္ပိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၆
၃-စန္ဒပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၇
၄-ကုလုပကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၅၉
၅-ဇိဏ္ဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၀
၆-ဩဝါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၁
၇-ဒုတိယဩဝါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၂
၈-တတိယဩဝါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၂
၉-ဈာနဘိညသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၂
၁၀-ဥပဿယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၃
၁၁-စိဝရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၄
၁၂-ပရိမရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၆၉
၁၃-သဒ္ဓမ္မပ္ပတိရူပကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၀

၆-လာဘသက္ကာရသံယုတ္တ

၁-ပဋ္ဌမဝဂ္ဂ

၁-ဒါရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၃
၂-ဗုဒ္ဓိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၃

သံယုတ္တဋီကာ ဒုတိယဘာဂ

[ဆ]

မာတိကာ

ပိဋကံ

၃-၄-ကုမ္မသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၇၃
၅-မိဠကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၄
၆-အသနိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၄
၇-ဒိဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၄
၈-သိင်္ဂါလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၅
၉-ဝေရမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၅
၁၀-သဂါထကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၅

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-၂-သုဝဏ္ဏပါတိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၇၅
------------------------------	------	------	-----

၃-တတိယဝဂ္ဂ

၁-မာတုဂါမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၆
၂-ကလျာဏီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၆
၃-၆-ဧကပုတ္တကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၇၆
၇-တတိယသမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၆
၈-ဆဝိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၇
၉-ရဇ္ဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၇
၁၀-ဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၇

၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂ

၁-၄-ဘိန္ဒုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ	...		၁၇၇
၅-အစိရပက္ကန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၈
၆-ပဉ္စရထသတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၇၈
၇-၁၃-မာတုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၇၈

၇-ရာဟုလသံယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-၈-စက္ခုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၁၇၉
၉-ဓာတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၀
၁၀-ခန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၀

[၉]

သံယုတ္တဋီကာ ဒုတိယဘာဂ

မာတိကာ

ပိဋက

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁၁-အနုသယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၀
၁၂-အပဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၁

၈-လက္ခဏသံယုတ္တ

၁-ဗဒ္ဓမဝဂ္ဂ

၁-အဋ္ဌိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၂
၂-ပေသိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၃
၃-ပိဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၃
၄-နိစ္ဆိဂ္ဂိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၃
၅-အသိလောမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၄
၆-သတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၄
၇-ဥသုလောမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၄
၈-သုစိလောမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၄
၉-ဒုတိယသုစိလောမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၄
၁၀-ကုမ္ဘဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၄

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-သသိသကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၅
၃-နိစ္ဆိဂ္ဂိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၅
၄-မဂ္ဂိလိတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၅
၅-ဩကိလိနီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၅
၆-အသိသကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၅
၇-၁၁-ပါပတိက္ခသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ			၁၈၆

၉-ဩပဗ္ဗသံယုတ္တ

၁-ကုဋသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၇
၂-နဓသိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၇

သံယုတ္တဋီကာ ဒုတိယဘာဝ

[၈]

မာတိကာ			ပိုဒ်
၃-ကုလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၇
၄-ဩက္ခာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၈
၅-သတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၈
၆-ဓနုဂ္ဂဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၈၉
၇-အာဏိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၀
၈-ကလိင်္ဂရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၁
၉-နာဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၂
၁၀-မိဋ္ဌာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၂
၁၁-သိင်္ဂါလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၃
၁၂-ဒုတိယသိင်္ဂါလသုတ္တဝဏ္ဏနာ	...		၁၉၃

၁၀-ဘိက္ခုသံယုတ္တ

၁-ကောလိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၄
၂-ဥပတိဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၅
၃-သုဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၅
၄-နဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၅
၅-သုဇာတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၆
၆-လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၆
၇-ဝိသာခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၇
၈-နန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၇
၉-တိဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၇
၁၀-ထေရနာမကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၈
၁၁-မဟာကပ္ပိနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၁၉၉
၁၂-သဟာယကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၀

၁-ခန္ဓသံယုတ္တ

၁-နကုလပိတုဝဂ္ဂ

၁-နကုလပိတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၁
၂-ဒေဝဒဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၈

မာတိကာ			ပိဋက
၃-ဟာလိဒ္ဓိကာနိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၀၉
၄-ဒုတိယဟာလိဒ္ဓိကာနိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၁
၅-သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၁
၆-ပဋိသလ္လာဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၂
၇-ဥပါဒါပရိတဿနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၂
၈-ဒုတိယဥပါဒါပရိတဿနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၂
၉-ကာလက္ခယအနိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၃
၁၀-၁၁-ကာလက္ခယဒုက္ခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၁၃
၂-အနိစ္စဝဂ္ဂ			
၁-၁၀-အနိစ္စာဒိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၃
၃-ဘာရဝဂ္ဂ			
၁-ဘာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၃
၂-ပရိညသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၄
၃-အဘိဇာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၅
၄-၉-ဆန္ဒရာဂသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၁၅
၁၀-အဃမူလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၅
၁၁-ပဘင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၅
၄-နတုမ္ဘာကဝဂ္ဂ			
၁-နတုမ္ဘာကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၆
၃-အညတရဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၆
၄-ဒုတိယအညတရဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၆
၅-၆-အာနန္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၁၇
၇-၁၀-အနုဓမ္မသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၁၈
၅-အတ္တဒီပဝဂ္ဂ			
၁-အတ္တဒီပသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၉
၂-ပဋိပဒါသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၉

မာတိကာ			ပိဋက
၃-အနိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၁၉
၄-ဒုတိယအနိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၀
၅-သမနုပဿနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၀
၆-ခန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၁
၇-ဂ-သောဏသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၂၁
၉-၁၀-နန္ဒိက္ခယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၂၂

(၆) ၁-ဥပယဝဂ္ဂ

၁-ဥပယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၂
၂-ဗီဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၃
၃-ဥဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၃
၄-ဥပါဒါနပရိဝတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၅
၅-သတ္တဋ္ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၆
၆-သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၆
၇-အနတ္တလက္ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၇
၈-မဟာလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၇
၉-အာဒိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၇
၁၀-နိရုတ္တိပထသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၇

(၇) ၂-အရဟန္တဝဂ္ဂ

၁-ဥပါဒိယမာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၂၉
၂-၆-မညမာနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၃၀
၇-အနတ္တနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၀
၈-၁၀-ရဇနိယသဏ္ဌိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၀

(၈) ၃-ခဇ္ဇနိယဝဂ္ဂ

၁-၃-အဿာဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၃၀
၄-အရဟန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၁

[၄]

သံယုတ္တဋီကာ ဒုတိယဘာဂ

မာတိကာ			ပိုဒ်
၅-ဒုတိယအရဟန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၂
၆-သီဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၂
၇-ခဇ္ဇနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၅
၈-ပိဏ္ဍောလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၃၉
၉-ပါလိလေယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၁
၁၀-ပုဏ္ဏမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၂

(၉) ၄-ထေရဝဂ္ဂ

၁-အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၃
၂-တိဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၄
၃-ယမကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၅
၄-အနုရာဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၅
၅-ဝက္ကလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၆
၆-အဿဇိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၇
၇-ခေမကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၇
၈-ဆန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၈
၉-၁၀-ရာဟုလသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ			၂၄၈

(၁၀) ၅-ပုပ္ဖဝဂ္ဂ

၁-နဒီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၉
၂-ပုပ္ဖသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၉
၃-ဖေဏပိဏ္ဍပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၄၉
၄-၆-ဂေါမယပိဏ္ဍသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ			၂၅၂
၇-ဂဒ္ဒါလဗဒ္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၂
၈-ဒုတိယဂဒ္ဒါလဗဒ္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၂
၉-ဝါသိဇဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၄
၁၀-အနိစ္စသညာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၅

(၁၁) ၁-အန္တဝဂ္ဂ

၁-အန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၇
၂-၃-ဒုက္ခသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ			၂၅၇

သံယုတ္တဋီကာ ဒုတိယဘာဂ

[၃]

မာတိကာ

ပိဋက

၄-ပရိညေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၇
၅-၁၀-သမဏသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၅၈

(၁၂) ၂-ဓမ္မကထိကဝဂ္ဂ

၁-၂-အဝိဇ္ဇာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၅၈
၃-ဓမ္မကထိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၈
၄-ဒုတိယဓမ္မကထိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၉
၅-၉-ဗန္ဓနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၅၉
၁၀-သီလဝန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၅၉
၁၁-သုတဝန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၀
၁၂-၁၃-ကပ္ပသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၆၀

(၁၃) ၃-အဝိဇ္ဇာဝဂ္ဂ

၁-၁၀-သမုဒယဓမ္မသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၆၀
------------------------------	------	------	-----

(၁၄) ၄-ကုက္ကုဒ္ဓဝဂ္ဂ

၁-၁၄-ကုက္ကုဒ္ဓသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၆၀
------------------------------	------	------	-----

(၁၅) ၅-ဒိဋ္ဌိဝဂ္ဂ

၁-၉-အဇ္ဈတ္တသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၆၁
၁၀-အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၁

၂-ရာဇသံယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-မာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၂
၂-၁၀-သတ္တသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၆၂

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-၁၂-မာရသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၆၂
------------------------	------	------	-----

မာတိကာ

ပိဋက

၃-၄-အာယာဓနဝဂ္ဂါဒိ

၁-၁၁-မာရာဒိသုတ္တကောဒသကဝဏ္ဏနာ ၂၆၃

၃-ဒိဋ္ဌိသံယုတ္တ

၁-သောတာပတ္တိဝဂ္ဂ

၁-ဝါတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၄
၂-၄-ဧတံမမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၆၄
၅-နတ္ထိဒိန္နသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၅
၆-ကရောတောသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၆
၇-ဟေတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၆၈
၈-၁၀-မဟာဒိဋ္ဌိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၆၉
၁၁-၁၈-အန္တဝါသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၇၂
၂-ဒုတိယဂမနာဒိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၂၇၂

၄-ဩက္ကန္တသံယုတ္တ

၁-၁၀-စက္ခုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၇၃
၅-ဥပ္ပါဒသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၃
၆-ကိလေသသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၃

၇-သာရိပုတ္တသံယုတ္တ

၁-၉-ဝိဝေကဇသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၇၄
၁၀-သုဗ္ဗိမုဒိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၄

၈-နာဂသံယုတ္တ

၁-သုဒ္ဓိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၅
၂-၅၀-ပဏီတတရသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၂၇၅
၉-သုပဏ္ဏသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၆
၁၀-ဂန္ဓဗ္ဗကာယသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၆

မာတိကာ

ပိဋက

၁၁-ဝလဟကသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၇
၁၂-ဝန္တဝဂ္ဂသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၈

၁၃-ဈာနသံယုတ္တ

၁-သမာဓိမူလကသမာပတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၇၈
၂-၅၅-သမာဓိမူလကဌိတိသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ			၂၇၉

၁-သဠာယတနသံယုတ္တ

၁-အနိစ္စဝဂ္ဂ

၁-အဇ္ဈတ္တာနိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၈၁
၂-၃-အဇ္ဈတ္တဒုက္ခသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ			၂၈၃
၄-၆-ဗာဟိရာနိစ္စသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ			၂၈၃
၇-၁၂-အဇ္ဈတ္တာနိစ္စာတိတာနာဂတသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ			၂၈၃

၂-ယမကဝဂ္ဂ

၁-၄-ပဌမပုဗ္ဗေသမ္မောဓသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ			၂၈၃
၅-၆-ပဌမနောစေအဿာဒသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ			၂၈၄
၇-၁၀-ပဌမာဘိနန္ဒသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ			၂၈၄

၃-သဗ္ဗဝဂ္ဂ

၁-သဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၈၅
၂-ပဟာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၈၆
၃-အဘိညာပရိညာပဟာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၈၇
၄-ပဌမအပရိဇာနနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၈၇
၅-ဒုတိယအပရိဇာနနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၈၇
၆-အာဒိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၈၈
၇-အဒ္ဓဘူတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၈၉
၈-သမုပ္ပါတသာရပုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၈၉

[တ] သံယုတ္တဋီကာ ဒုတိယဘာဂ

မာတိကာ			ပိုဒ်
၉-ပဌမသမုပ္ပါတသပ္ပါယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၉၀
၁၀-ဒုတိယသမုပ္ပါတသပ္ပါယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၉၀
၄-ဇာတိဓမ္မဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၂၉၁
၅-သဗ္ဗအနိစ္စဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၂၉၁
(၆) ၁-အဝိဇ္ဇာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၂၉၁

(၇) ၂-မိဂဇာလဝဂ္ဂ

၁-ပဌမမိဂဇာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၉၂
၆-သမိဒ္ဓိလောကပဉ္စာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၉၂
၇-ဥပသေနအာသီရိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၉၃
၈-ဥပဝါဏသန္တိဋီကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၉၃
၉-ပဌမဆဗဿာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၉၃
၁၀-ဒုတိယဆဗဿာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၉၄
၁၁-တတိယဆဗဿာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၉၄

(၈) ၃-ဂိလာနဝဂ္ဂ

၁-၅-ပဌမဂိလာနသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၂၉၄
၇-ဒုတိယအဝိဇ္ဇာပဟာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၉၄
၈-သမ္ပဟုလဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၉၅
၁၀-ဖုရုနပဉ္စာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၉၅

(၉) ၄-ဆန္ဒဝဂ္ဂ

၁-ပလောကဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၉၅
၂-သုညတလောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၉၅
၃-သံခိတ္တဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၉၅
၄-ဆန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၂၉၅
၅-၆-ပုဏ္ဏသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၂၉၇
၇-၈-ပဌမဇောသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၂၉၉
၉-၁၀-ပဌမဒွယသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၂၉၉

မာတိကာ

ပိဋကံ

(၁၀) ၅-သဠဝဂ္ဂ

၁-အဒန္တအရတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၀
၂-မာလုကျပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၁
၃-ပရိဟာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၃
၄-ပမာဒဝိဟာရီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၃
၅-သံဝရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၃
၆-သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၄
၇-ပဋိသလ္လာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၄
၈-၉-ပဌမနတုမ္ဘာကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၀၄
၁၀-ဥဒကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၄

(၁၁) ၁-ယောဂက္ခေမိဝဂ္ဂ

၁-ယောဂက္ခေမိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၅
၂-၁၀-ဥပါဒါယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၀၅

(၁၂) ၂-လောကကာမရုဏဝဂ္ဂ

၁-၂-ပဌမမာရပါသသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၀၅
၃-လောကန္တဂမနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၆
၄-ကာမရုဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၈
၅-၆-သက္ကပဉ္စသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၀၈
၇-သာရိပုတ္တသဒ္ဓိဝိဟာရိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၉
၈-ရာဟုလောဝါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၉

(၁၃) ၃-ဂဟပတိဝဂ္ဂ

၁-၃-ဝေသာလီသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၁၀
၄-၅-ဘာရဒွါဇသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၁၀
၆-ဆောသိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၁
၇-၈-ဟာလိဒ္ဓိကာနိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၁၂

[၁၁]

သံယုတ္တဋီကာ ဒုတိယဘာဂ

မာတိကာ			ပိုဒ်
၉-လောဟိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ	...		၃၁၂
၁၀-ဝေရဟစ္စာနိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၃
(၁၄) ၄-ဒေဝဒဟဝဂ္ဂ			
၁-ဒေဝဒဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၃
၂-ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၄
၃-ပဌမရူပါရာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၄
၄-၁၂-ဒုတိယရူပါရာမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၁၅
(၁၅) ၅-နဝပုရာဏဝဂ္ဂ			
၁-ကမ္မနိရောဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၅
၂-၅-အနိစ္စနိဗ္ဗာနသပ္ပာယ်သုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၁၆
၆-၇-အန္တောဓိကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၁၆
၈-အတ္တိနုခေါပရိယာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၁၇
၉-၁၀-ဣန္ဒြိယသမ္ပန္နသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၁၈
(၁၆) ၁-နန္ဒိက္ခယဝဂ္ဂ			
၁-၄-အဇ္ဈတ္တနန္ဒိက္ခယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၁၈
၅-၆-ဇီဝကမ္မဝနသမာဓိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၁၉
၇-၉-ကောဠိကအနိစ္စသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၁၉
၁၀-၁၂-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပဟာနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၁၉
(၁၇) ၂-သဠိပေယျာလဝဂ္ဂ			
၁-၆၀-အဇ္ဈတ္တအနိစ္စဆန္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၁၉
(၁၈) ၃-သမုဒ္ဒဝဂ္ဂ			
၁-ပဌမသမုဒ္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၀
၂-၃-ဒုတိယသမုဒ္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၂၂
၄-၆-ဒီရရုက္ခောပမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၂၂

မာတိကာ

ပိဋက

၇-ဥဒါယိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၂
၈-အာဒိတ္တပရိယာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၃
၉-၁၀-ပဌမဟတ္ထပါဒေါပမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၂၄

(၁၉) ၄-အာသီဝိသဝဂ္ဂ

၁-အာသီဝိသောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၄
၂-ရထောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၂၉
၃-ကုဗ္ဗောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၃၁
၄-ပဌမဒါရက္ခန္ဓောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၃၂
၅-ဒုတိယဒါရက္ခန္ဓောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၃၄
၆-အဝဿုတပရိယာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၃၄
၇-ဒုက္ခဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၄၀
၈-ကိဉ္စသုကောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၄၁
၉-ဝိဏောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၄၄
၁၀-ဆပ္ပါဏကောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၄၇
၁၁-ယဝကလာပိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၅၀

၂-ဝေဒနာသံယုတ္တ

၁-သဂါထာဝဂ္ဂ

၁-သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၅၃
၂-သုခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၅၃
၃-ပဟာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၅၄
၄-ပါတာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၅၅
၅-ဒဋ္ဌဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၅၆
၆-သလ္လသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၅၆
၇-ပဌမဂေလညသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၅၇
၈-၉-ဒုတိယဂေလညသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၅၇
၁၀-ဗဿမူလကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၅၇

[န]

သံယုတ္တဋီကာ ဒုတိယဘာဂ

မာတိကာ

ပိဋက

၂-ရဟောဂတဝဂ္ဂ

၁-ရဟောဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၅၀
၄-အဂါရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၅၀
၅-ဂ-ပဌမအာနန္ဒသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ			၃၅၉
၉-၁၀-ပဉ္စကင်္ဂသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ			၃၅၉

၃-အဋ္ဌသတပရိယာယဝဂ္ဂ

၁-သီဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၆၀
၂-၁၀-အဋ္ဌသတသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ			၃၆၁
၁၁-နိရာမိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၆၂

၃-မာတုဂါမသံယုတ္တ

၁-ပဌမပေယျာလဝဂ္ဂ

၁-၂-မာတုဂါမသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ			၃၆၄
၃-အာဝေဏိကဒုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၆၄
၄-တိဟိဓမ္မေဟိသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ			၃၆၄

၃-ဗလဝဂ္ဂ

၁-ဝိသာရဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၆၅
၂-၁၀-ပဿယသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ			၃၆၅

၄-ဇမ္ဗုဒါဒကသံယုတ္တ

၁-နိဗ္ဗာနပဉ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၆၆
၃-၁၅-ဓမ္မဝါဒီပဉ္စသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ			၃၆၇
၁၆-ဒုက္ကရပဉ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၆၈
၅-သာမဏ္ဍကသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၆၈

မာတိကာ

ပိဋကံ

၆-ဓမ္မာဂ္ဂလ္လာနသံယုတ္တ

၁-ဂ-ပဌမဇ္ဈာနပဉ္စသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၆၉
၉-အနိမိတ္တပဉ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၆၉
၁၀-၁၁-သက္ကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၇၀

၇-ဝိတ္တသံယုတ္တ

၁-သံယောဇနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၇၁
၂-ပဌမဇ္ဈသိဒ္ဓတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၇၁
၃-ဒုတိယဇ္ဈသိဒ္ဓတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၇၁
၄-မဟာကပါဋိဟာရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၇၁
၅-ပဌမကာမဘူသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၇၂
၆-ဒုတိယကာမဘူသုတ္တဝဏ္ဏနာ	...		၃၇၃
၇-ဂေါဒတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၇၆
၈-နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၇၇
၉-အစေလကဿပသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၇၈
၁၀-ဂိလာနဒဿနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၇၈

၈-ဂါမဏိသံယုတ္တ

၁-စဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၇၉
၂-တာလပုဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၇၉
၃-၅-ယောဓာဇီဝသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၈၀
၆-အသိဗန္ဓကပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၈၁
၇-ခေတ္တပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၈၁
၈-သင်္ခမေသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၈၁
၉-ကုလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၈၂
၁၀-မဏိစူဠကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၈၃
၁၁-ဘဒြိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၈၄
၁၂-ရာသိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၈၄
၁၃-ပါဠိလိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၈၅

[၆]

သံယုတ္တဋီကာ ဒုတိယဘာဂ

မာတိကာ

ပိဋက

၉-အသင်္ခတသံယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-၁၁-ကာယဂတာသတိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၀၇
------------------------------	------	------	-----

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၂၃-၃၃-အသင်္ခတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၀၇
-----------------------------	------	------	-----

၁၀-အဗျာကတသံယုတ္တ

၁-ခေမာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၉
-------------------	------	------	-----

၂-အနုရာဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၀၉
---------------------	------	------	-----

၃-ဂ-ပဌမသာရိပုတ္တကောဋ္ဌိကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၉၀
--	------	------	-----

၉-ကုတူဟလသာလာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၉၀
-------------------------	------	------	-----

၁၀-အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၉၀
----------------------	------	------	-----

၁၁-သဘိယကစ္စာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၉၁
--------------------------	------	------	-----

၁-မဂ္ဂသံယုတ္တ

၁-အဝိဇ္ဇာဝဂ္ဂ

၁-၂-အဝိဇ္ဇာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၉၃
---------------------------	------	------	-----

၃-သာရိပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၉၆
------------------------	------	------	-----

၄-ဇာဏုဿောဏိဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၉၆
-------------------------------	------	------	-----

၅-၆-ကိမတ္ထိယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၃၉၈
----------------------------	------	------	-----

၇-ဒုတိယအညတရဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၉၉
------------------------------	------	------	-----

၈-ဝိဘင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၃၉၉
----------------------	------	------	-----

၉-သုကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၀၂
------------------	------	------	-----

၁၀-နန္ဒိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၀၃
----------------------	------	------	-----

မာတိကာ

ပိဋက

၂-ဝိဟာရဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဝိဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၀၃
၂-ဒုတိယဝိဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၀၆
၃-၇-သေက္ခသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ			၄၀၆
၃-မိစ္ဆတ္တဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၄၀၇
၄-ပဋိပတ္တိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၄၀၇
၅-အညတိတ္ထိယပေယျာလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၄၀၈
၆-သုရိယပေယျာလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၄၀၉
၇-ကေမဗ္ဗပေယျာလဝဂ္ဂဘိဝဏ္ဏနာ			၄၀၉

၅-အပ္ပမာဒပေယျာလဝဂ္ဂ

၁-တထာဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၁၀
၂-ပဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၁၀
၃-၁၀-ကုဋသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ			၄၁၀

၆-မလကရဏီယဝဂ္ဂ

၁-မလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၁၁
၂-မိဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၁၁
၃-နာဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၁၁
၅-ကုမ္ဘသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၁၁
၇-အာကာသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၁၁
၈-၉-၁၀-ပဌမမေဃသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ			၄၁၁
၁၁-၁၂-အာဂန္တုကသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ			၄၁၂

၇-သေနာဝဂ္ဂ

၁-သေနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၁၂
၂-၁၁-ဝိဓာသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ			၄၁၂

[ဘ] သံယုတ္တဋီကာ ဒုတိယဘာဂ

မာတိကာ

ပိဋကံ

ဂ-ဩဃဝဂ္ဂ

၁-၂-ဩဃသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၄၁၂
၃-၄-ဥပါဒါနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၄၁၂
၅-၁၀-အနုသယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၄၁၃

၂-ဗောဇ္ဈင်္ဂသံယုတ္တ

၁-ပဗ္ဗတဝဂ္ဂ

၁-ဟိမဝန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၁၄
၂-ကာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၁၅
၃-သီလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၁၉
၄-ဝတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၂၁
၅-ဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၂၂
၆-၇-ကုဏ္ဍလိယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၄၂၂
၈-ဥပဝါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၂၄
၉-ပဌမဥပ္ပန္နသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၂၄

၂-ဂိလာနဝဂ္ဂ

၁-၃-ပါဏသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၄၂၅
၄-၁၀-ပဌမဂိလာနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၄၂၅

၃-ဥဒါယိဝဂ္ဂ

၁-၂-ဗောဓာယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၄၂၅
၃-၅-ဌာနိယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၄၂၅
၆-၇-တဏှက္ခယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၄၂၆
၈-နိဗ္ဗေဘာဂိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၂၆
၉-ဧကဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၂၆
၁၀-ဥဒါယိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၂၇

မာတိကာ

ပိဋက

၄-နိဝရဏဝဂ္ဂ

၃-၄-ဥပတ္တိလေသသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၄၂၇
၈-အာဝရဏနိဝရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၂၈
၉-ရုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၂၈
၁၀-နိဝရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၂၈

၅-စက္ကဝတ္တိဝဂ္ဂ

၁-ဝိဓာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၂၉
၂-စက္ကဝတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၂၉
၄-၁၀-ဒုပ္ပညသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၄၃၀

၆-သာကစ္ဆဝဂ္ဂ

၁-အာဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၃၁
၂-ပရိယာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၄၃
၃-အဂ္ဂိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၄၅
၄-မေတ္တာသဟဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၄၅
၅-သင်္ဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၄၇
၆-အဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၄၈

၇-အာနာပါနဝဂ္ဂ

၁-အဋ္ဌိကမဟပ္ပလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၄၄၈
------------------------------	------	------	-----

၈-နိရောဓဝဂ္ဂ

၁-၁၀-အသုဘသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၄၄၈
-------------------------	------	------	-----

၃-သတိပဋ္ဌာနသံယုတ္တ

၁-အဗ္ဗပါလိဝဂ္ဂ

၁-အဗ္ဗပါလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၅၀
၂-သတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၅၇

[ယ]

သံယုတ္တဋီကာ ဒုတိယဘာဂ

မာတိကာ			ပိဋက
၃-ဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၆၈
၄-သာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၆၉
၅-အကုသလရာသိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၆၉
၆-သကုဏ္ဍိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၆၉
၇-မက္ခဋသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၇၀
၈-သုဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၇၀
၉-ဂိလ္လာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၇၁
၁၀-ဘိက္ခုနုပဿယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၇၂

၂-နာလန္ဒဝဂ္ဂ

၂-နာလန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၇၄
၃-စုန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၇၈
၄-၅-ဥက္ကဓေလသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ			၄၈၀
၆-ဥတ္တိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၈၀
၈-မြဟ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၈၀
၉-သေဒကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၈၀
၁၀-ဇနပဒကလျာဏီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၈၁

၃-သီလန္တိတိဝဂ္ဂ

၁-၂-သီလသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ			၄၈၃
၃-၅-ပရိဟာနသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ			၄၈၃
၆-ပဒေသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၈၃
၇-သမတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၈၃
၈-၁၀-လောကသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ			၄၈၃
၄-အနန္တသုတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၄၈၄

၅-အမတဝဂ္ဂ

၂-သမုဒယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၈၄
၄-သတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၈၄

သံယုတ္တဋီကာ ဒုတိယဘာဂ

[၈]

မာတိကာ

ပိဋက

၆-ပါတိမောက္ခသံဝရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၈၄
၇-ဒုစ္စရိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၈၆

၄-ဣန္ဒြိယသံယုတ္တ

၁-သုဒ္ဓိကဝဂ္ဂ

၁-သုဒ္ဓိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၈၇
ဒုတိယသမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၈၇
၈-ဒဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၈၈
၉-၁၀-ပဌမဝိဘင်္ဂသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၄၈၈

၂-ဗုဒ္ဓတရဝဂ္ဂ

၁-ပဋိလာဘသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၈၉
၂-ပဌမသံခိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၈၉
၃-ဒုတိယသံခိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၉၁
၄-တတိယသံခိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၉၁
၅-၇-ပဌမဝိတ္ထာရသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၄၉၁
၈-ပဋိပန္နသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၉၃
၉-၁၀-သမ္ပန္နသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၄၉၃

၃-ဆဋ္ဌိန္ဒြိယဝဂ္ဂ

၂-ဇီဝိတိန္ဒြိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၉၃
၃-အညိန္ဒြိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၉၃
၄-ဧကဗီဇိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၉၄
၅-၁၀-သုဒ္ဓကသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၄၉၆

၄-သုခိန္ဒြိယဝဂ္ဂ

၁-၅-သုဒ္ဓကသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၄၉၆
၆-ပဌမဝိဘင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၉၆

[လ] သံယုတ္တဋီကာ ဒုတိယဘာဂ

မာတိကာ			ပိုဒ်
၉-ကဋ္ဌောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၉၇
၁၀-ဥပ္ပဋိပါဋိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၉၇
၅-ဇရာဝဂ္ဂ			
၁-ဇရာဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၉၈
၂-ဥဏ္ဍာဘဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၄၉၉
၅-ပဌမပုဗ္ဗာရာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၀၀
၁၀-အာပဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၀၀
၆-သုကရဝဂ္ဂ			
၁-သာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၀၁
၂-မလ္လိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၀၁
၃-သေခသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၀၁
၆-ပတိဋ္ဌိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၀၁
၈-သုကရခတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၀၂
၇-ဗောဓိပက္ခိယဝဂ္ဂ			၅၀၂
၅-သဗ္ဗပ္ပဓာနသံယုတ္တ			၅၀၂
၆-ဗလသံယုတ္တ			၅၀၂
၇-ဣဒ္ဓိပါဒသံယုတ္တ			
၁-ဓာပါလဝဂ္ဂ			
၁-အပါရသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၀၃
၅-ဣဒ္ဓိပဒေသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၀၃
၆-သမတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၀၃
၁၀-စေတိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၀၃
၂-ပါသာဒကမ္ပနဝဂ္ဂ			
၁-၂-ပုဗ္ဗသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ			၅၁၀
၃-ဆန္ဒသမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၁၀

သံယုတ္တဋီကာ ဒုတိယဘာဂ

[၀]

မာတိကာ

ပိဋက

၄-မောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၁၃
၅-ဥဏ္ဍာတမြာဟုဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၁၃
၉-ဣဒ္ဓါဒိဒေသနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၁၃
၁၀-ဝိဘင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၁၃

၃-အယောဂုဋ္ဌဝဂ္ဂ

၂-အယောဂုဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၁၄
၃-၁၀-ဘိက္ခုသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၅၁၅

၈-အနုရုဒ္ဓိသံယုတ္တ

၁-ရဟောဂတဝဂ္ဂ

၁-၂-ပဌမရဟောဂတသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၅၁၆
၃-သုတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ		—	၅၁၆
၄-၇-ပဌမကဏ္ဍကီသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၅၁၆
၉-အဗ္ဗပါလိဝနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၁၆
၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ			၅၁၇
၉-ဈာနသံယုတ္တ			၅၁၇

၁၀-အာနာပါနသံယုတ္တ

၁-ကေဓမ္မဝဂ္ဂ

၁-ကေဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၁၈
၆-အရိဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၁၈
၈-ပဒီပေါပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၁၈
၉-ဝေသာလီသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၁၉
၁၀-ကိမ္ဗိလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၂၂

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-၂-ဣစ္ဆာနင်္ဂလသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၅၂၅
၃-၁၀-ပဌမအာနန္ဒသုတ္တဝါဒိဝဏ္ဏနာ			၅၂၅

[သ] သံယုတ္တဋီကာ ဒုတိယဘာဂ

မာတိကာ

ပိဋက

၁၁-သောတာပတ္တိသံယုတ္တ

၁-ဝေဠုဒ္ဓါရဝဂ္ဂ

၁-စက္ကဝတ္တိရာဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၂၇
၂-ဗြဟ္မစရိယောဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၂၈
၃-ဒီဃာဝုဥပါသကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၂၈
၄-၅-ပဌမသာရိပုတ္တသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၅၂၈
၆-ထပတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၂၈
၇-ဝေဠုဒ္ဓါရေယုသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၂၉
၈-၉-ပဌမဂိဇ္ဇကာဝသထသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၅၂၉

၂-ရာဇကာရာမဝဂ္ဂ

၁-သဟဿဘိက္ခုနီသံဃသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃၂
၂-၃-ဗြာဟ္မဏသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၅၃၂
၄-ဒုဂ္ဂတိဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃၂
၆-ပဌမမိတ္တာမစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃၂
၇-ဒုတိယမိတ္တာမစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃၃

၃-သရဏာနိဝဂ္ဂ

၁-၂-ပဌမမဟာနာမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၅၃၃
၃-ဂေါဓသက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃၃
၄-ပဌမသရဏာနိသက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃၄
၅-ဒုတိယသရဏာနိသက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃၄
၆-ပဌမအနာထပိဏ္ဍိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃၄
၇-ဒုတိယအနာထပိဏ္ဍိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃၅

၄-ပုညာဘိသန္ဓဝဂ္ဂ

၁-ပဌမပုညာဘိသန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃၅
၄-ပဌမဒေဝပဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃၅

သံယုတ္တဋီကာ ဒုတိယဘာဂ

[ဟ]

မာတိကာ

ပိဋက

ဂ-ဝဿံသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃၅
၁၀-နန္ဒိယသက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃၆

၅-သဂါထကပုညာဘိသန္တဝဂ္ဂ

၁-ပဌမအဘိသန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃၆
၂-ဒုတိယအဘိသန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃၆
၃-တတိယအဘိသန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃၆
၄-ပဌမမဟဒ္ဒနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃၇

၆-သပ္ပညဝဂ္ဂ

၂-ဝဿံဂုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃၇
၃-ဓမ္မဒိန္နသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃၇
၄-ဂိလ္လာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃၈
၉-ပညာပဋိလာဘသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃၈

၇-မဟာပညဝဂ္ဂ

၁-မဟာပညသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃၈
--------------------	------	------	-----

၁၂-သစ္စသံယုတ္တ

၁-သမာဓိဝဂ္ဂ

၁-သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃၉
၃-ပဌမကုလပုတ္တသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ			၅၃၉
၁၀-တိရစ္ဆာနကထာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၃၉

၂-ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁-ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၀
၉-သင်္ကာသနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၂
၁၀-တထသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၂

သံ-ဋီ ၂-ဂ—န-ဗု-သ

မာတိကာ			ပိဋက
၃-ကောဋိဂါမဝဂ္ဂ			
၁-ကောဋိဂါမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၃
၂-ဒုတိယကောဋိဂါမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၃
၇-တထသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၃
၈-လောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၃
၁၀-ဂဝဗ္ဗတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၃
၄-သီသပါဝနဝဂ္ဂ			
၃-ဒဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၃
၅-သတ္တိသတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၄
၉-ဣန္ဒြိလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၄
၁၀-ဝါဒတ္ထိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၄
၅-ပပါတဝဂ္ဂ			
၁-လောကစိန္တာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၄
၂-၃-ပပါတသုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ			၅၄၅
၅-ဝါလသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၅
၈-ဒုတိယဆိဂ္ဂဠယုဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၅
၆-အဘိသမယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ			၅၄၆
၇-ပဌမအာမကဓညပေယျာလဝဂ္ဂ			
၃-ပညာသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၆
၄-သုရာမေရယသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၆
၁၀-ပစာယိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၆
၈-ဒုတိယအာမကဓညပေယျာလဝဂ္ဂ			
၈-ဗီဇဂါမသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၇
၉-ဝိကာလဘောဇနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၇
၁၀-ဂန္ဓဝိလေပနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၇

သံယုတ္တဋီကာ ဒုတိယဘာဂ

[အံ]

မာတိကာ

ပိဋက

၉-တတိယအာမကဓညပေယျာလဝဂ္ဂ

၁-နစ္စရိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၇
၂-ဥစ္စာသယနသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၈
၃-ဇာတရူပသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၈
၄-အာမကဓညသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၉
၅-အာမကမံသသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၉

၁၀-စတုတ္ထအာမကဓညပေယျာလဝဂ္ဂ

၂-၃-ကယဝိက္ကယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၅၄၉
၄-တုလကုဋသုတ္တဝဏ္ဏနာ			၅၄၉
၆-၁၁-ဆေဒနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ			၅၅၀
နိဂမနကထာဝဏ္ဏနာ			၅၅၁

သံယုတ္တဋီကာယ ဒုတိယဘာဂ

မာတိကာ နိဗ္ဗိတာ။

သုတ္တန်ပိဒက
နိဒါနဝဂ္ဂ
သံယုတ္တဋီကာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-နိဒါနသံယုတ္တ

၁-ဗုဒ္ဓဝဂ္ဂ

၁-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁။ ဒုတိယသုတ္တာဒီနိပိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝသေနေဝ ဒေသိတာနီတိ အာဟ
“ပဌမံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသုတ္တ”န္တိ။ တတြာတိ ပဒံ ယေ ဒေသကာလာ ဣဓ
ဝိဟရဏကိရိယာယ ဝိသေသနဘာဝေန ဝုတ္တာ၊ တေသံ ပရိဒီပနန္တိ
ဒေသေန္တော “ယံ သမယံ။ပ။ ဒီပေတိ”တိ အာဟ။ တံ-သဒ္ဓေါ ဟိ ဝုတ္တဿ
အတ္တဿ ပဋိနိဒ္ဓေသော၊ တသ္မာ ဣဓ ဒေသဿ ကာလဿ ဝါ ပဋိနိဒ္ဓေသော
ဘဝိတုံ အရဟတိ၊ န အညဿ။ အယံ တာဝ တတြသဒ္ဓဿ ပဋိနိဒ္ဓေသ-
ဘာဝေ အတ္ထဝိဘာဝနာ။ ယသ္မာ ပန ဤဒိသေသု ဌာနေသု တတြသဒ္ဓေါ
ဓမ္မဒေသနာဝိသိဋ္ဌံ ဒေသံ ကာလဉ္စ ဝိဘာဝေတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဘာသိတဗ္ဗ-
ယုတ္တေ ဝါ ဒေသကာလေ”တိ။ တေန တတြာတိ ယတ္ထ ဘဂဝါ ဓမ္မဒေသနတ္ထံ
ဘိက္ခု။ အာလပိ အဘာသိ၊ တာဒိသေ ဒေသေ၊ ကာလေ ဝါတိ အတ္ထော။
န ဟိတိအာဒိနာ တမေဝတ္ထံ သမတ္ထေတိ။

နန စ ယတ္ထ ပြီတော ဘဂဝါ “အကာလော ခေါ တာဝါ”တိအာဒိနာ
ဗာဟိယဿ ဓမ္မဒေသနံ ပဋိက္ခိပိ၊ တတ္ထေဝ အန္တရိထိယံ ပြီတောဝ တဿ

ဓမ္မံ ဒေသေသီတိ? သစ္စမေတံ။ အဒေသေတဗ္ဗကာလေ အဒေသနာယ ဟိ ဣဒံ ဥဒါဟရဏံ။ တေနာဟ “အကာလော ခေါ တာဝါ”တိ။ ယံ ပန တတ္ထ ဝုတ္တံ “အန္တရဃရံ ပဝိဋ္ဌမှာ”တိ၊ တမ္ပိ တဿ အကာလဘာဝဿေဝ ပရိယာယေန ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တဿ ဟိ တဒါ အဋ္ဌါနပရိယာမေန ရူပကာယေ အကမ္မညတာ အဟောသိ၊ ဗလဝပီတိဝေဂေန နာမကာယေ။ တဒုဘယဿ ဝူပသမံ အာဂမေန္တော ပပဉ္စပရိဟာရတ္ထံ ဘဂဝါ “အကာလော ခေါ”တိ ပရိယာယေန ပဋိက္ခိပိ။ အဒေသေတဗ္ဗဒေသေ အဒေသနာယ ပန ဥဒါဟရဏံ “အထ ခေါ ဘဂဝါ မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္မ အညတရသ္မိံ” ရုက္ခမူလေ နိသီဒိ၊ ဝိဟာရတော နိက္ခမိတွာ ဝိဟာရပစ္စာယာယံ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ”တိ ဝေမာဒိကံ ဣဓ အာဒိသဒ္ဓေန သင်္ဂဟိတံ။ “သ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ဗာလော ဣဓ ပါပါနိ ကမ္မာနိ ကရိတွာ”တိ ဝေမာဒိသု၊ ပဒပူရဏမတ္တေ ခေါ-သဒ္ဓေါ၊ “ဒုက္ခံ ခေါ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိဿော”တိအာဒိသု၊ အဝဓာရဏေ၊ “ကိတ္တာဝ-တာ န ခေါ အာဝုသော သတ္ထု ပဝိဝိတ္တဿ ဝိဟရတော သာဝကာ ဝိဝေကံ နာနုသိက္ခန္တိ”တိအာဒိသု၊ အာဒိကာလတ္တေ၊ ဝါကျာရမ္ဘေတိ အတ္တော။ တတ္ထ ပဒပူရဏေန ဝစနာလင်္ကာရမတ္ထံ ကဘံ ဟောတိ၊ အာဒိကာလတ္တေန ဝါကျဿ ဥပညာသမတ္ထံ၊ အဝဓာရဏတ္တေန ပန နိယမဒဿနံ။ တသ္မာ “အာမန္တေသိ ဝေါ”တိ အာမန္တနေ နိယမော ဒဿိတော ဟောတိတိ။

“ဘဂဝါတိ လောကဂရုဒီပန”န္တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နန ပုဗ္ဗေ “ဘဂဝါ”တိ ပဒံ ဝုတ္တန္တိ? ယဒိပိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တံ၊ တံ ပန ယထာဝုတ္တဋ္ဌာနေ ဝိဟရဏကိရိယာယ ကတ္ထုပိသေသဒဿနပရံ၊ န အာမန္တနကိရိယာယ၊ ဣဓ ပန အာမန္တန-ကိရိယာယ၊ တသ္မာ တဒတ္ထံ ပန “ဘဂဝါ”တိ ပါဠိယံ ဝုတ္တန္တိ။ တဿတ္ထံ ဒေသေတုံ “ဘဂဝါတိ လောကဂရုဒီပန”န္တိ အာဟ။ ကထာသဝနယုတ္တ-ပုဂ္ဂလဝစနန္တိ ဝက္ခမာနာယ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာယ သဝနယောဂုပုဂ္ဂလဝစနံ။ စတုသုပိ ပရိသာသု ဘိက္ခု။ ဧဝ ဒေသိသနံ ဒေသနာနံ ပိသေသေန ဘာဇန-ဘူတာတိ သာတိသယေန သာသနသမ္ပဋိဂ္ဂါဟကဘာဝဒဿနတ္ထံ ဣဓ ဘိက္ခု-ဂဟဏန္တိ ဒေသေတွာ ဣဒါနိ သဒ္ဓတ္ထံ ဒေသေတုံ “အပိဓာ”တိ အာဟ။ တတ္ထ ဘိက္ခကောတိ ဘိက္ခုတိ ဘိက္ခနသီလတ္တာ ဘိက္ခနဓမ္မတ္တာ ဘိက္ခုတိ အတ္တော။ ဘိက္ခာစရိယံ အဇ္ဈုပဂတောတိ ဗုဒ္ဓါဒိဟိပိ အဇ္ဈုပဂတံ ဘိက္ခာစရိယံ ဥဇ္ဈာစရိယံ အဇ္ဈုပဂတတ္တာ အနုဋ္ဌိတတ္တာ ဘိက္ခု။ ယော ဟိ ကောစိ အပ္ပံ ဝါ မဟန္တံ ဝါ ဘောဂက္ခန္တံ ပဟာယ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော၊ သော

ကသိဂေါရက္ခာဒီဟိ ဇီဝိကကပ္ပနံ ဟိတွာ လိင်္ဂသမ္ပုဋ္ဌိန္နနေနေဝ ဘိက္ခာစရိယံ အဇ္ဈုပဂတတ္တာ ဘိက္ခု။ ပရပဋိဗဒ္ဓဇီဝိကတ္တာ ဝါ ဝိဟာရမဇ္ဈေ ကာဇာတ္တံ ဘုဉ္ဇမာနောပိ ဘိက္ခာစရိယံ အဇ္ဈုပဂတောတိ ဘိက္ခု။ ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနံ နိဿာယ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ဥဿာဟဇာတတ္တာ ဝါ ဘိက္ခာစရိယံ အဇ္ဈုပဂတောတိ ဘိက္ခုတိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အာဒိနာ နယေနာတိ “ဘိန္ဒုပဋ္ဌဓရောတိ ဘိက္ခု၊ ဘိန္ဒုတိ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေတိ ဘိက္ခု၊ ဘိန္ဒုတ္တာ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဘိက္ခု”တိအာဒိနာ ဝိဘဇ်^၁ အာဂတနယေန။ ဉာပနေတိ အဝဗောဓနေ၊ ပဋိဝေဒနေတိ အတ္ထော။ ဘိက္ခုနသီလတာ၊ န ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒီဟိ ဇီဝနသီလတာ။ ဘိက္ခုနဓမ္မတာ “ဥဒ္ဓိဿ အရိယာ တိဋ္ဌန္တိ”တိ^၂ ဧဝံ ဝုတ္တဘိက္ခုသဘာဝတာ၊ န ယာစနာကောဟညသဘာဝတာ။ ဘိက္ခုနေ သာဓုကာရိတာ “ဥတ္တိဋ္ဌေ နပ္ပမဇ္ဈေယျာ”တိ^၃ ဝစနံ အနုဿရိတွာ တတ္ထ အပ္ပမဇ္ဇတာ။ အထ ဝါ သီလံ နာမ ပကတိသဘာဝေါ၊ ဣဓ ပန တထာမိဋ္ဌာနံ။ ဓမ္မောတိ ဝတံ။ အပရေ ပန “သီလံ နာမ ဝတဝသေန သမာဒါနံ။ ဓမ္မော နာမ ပဝေဏိအာဂတံ စာရိတ္တံ။ သာဓုကာရိတာ သက္ကစ္စကာရိတာ အာဒရကိရိယာ”တိ ဝဏ္ဏန္တိ။

ဟိနာဓိကဇနသေဝိတဝုတ္တိန္တိ ယေ ဘိက္ခုဘာဝေ ဌိတာပိ ဇာတိမဒါဒိဝသေန ဥဒ္ဓတာ ဥန္နဋ္ဌာ၊ ယေ စ ဂိဟိဘာဝေ ပရေသု အတ္ထိကဘာဝမ္ပိ အနုပဂတတာယ ဘိက္ခာစရိယံ ပရမကာပညံ မညန္တိ၊ တေသံ ဥဘယေသမ္ပိယထာက္ကမံ “ဘိက္ခဝေါ”တိ ဝစနေန ဟိနဇနေဟိ ဒလိဒ္ဓေဟိ ပရမကာပညတံ ပတ္တေဟိ ပရကုလေသု ဘိက္ခာစရိယာယ ဇီဝိကံ ကပ္ပေန္တေဟိ သေဝိတံ ဝုတ္တိပကာသေန္တော ဥဒ္ဓတဘာဝနိဂ္ဂဟံ ကရောတိ၊ အဓိကဇနေဟိ ဥဋ္ဌာရဘောဂခတ္တိယကုလာဒိတော ပဗ္ဗဇိတေဟိ ဗုဒ္ဓါဒီဟိ အာဇီဝသောဓနတ္ထံ သေဝိတံ ဝုတ္တိပကာသေန္တော ဒီနဘာဝနိဂ္ဂဟံ ကရောတိတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ယသ္မာ “ဘိက္ခဝေါ”တိ ဝစနံ အာမန္တနဘာဝတော အဘိမုဒိကရဏံ၊ ပကရဏတော သာမတ္တိယတော စ သုဿုသာဇနနံ၊ သက္ကစ္စသဝနမနသိကာရနိယောဇနဉ္စဟောတိ၊ တသ္မာ တမတ္ထံ ဒဿေန္တော “ဘိက္ခဝေါတိ ဣဒိနာ”တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ သာဓုကံ မနသိကာရေဝီတိ သာဓုကံ သဝနေ သာဓုကံ မနသိကာရေစ။ ကထံ ပဝတ္တိတာ သဝနာဒယော သာဓုကံ ပဝတ္တိတာ ဟောန္တိတိ? “အဒ္ဓါ

ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ သကလသာသနသမ္ပတ္တိ ဟတ္ထဂတာ ဘဝိဿတိ”တိ အာဒ-
ရဂါရဝယောဂေန ကထာဒိသု အပရိဘဝါဒိနာ စ။ ဝုတ္တံ ဟိ “ပဉ္စဟိ ဘိက္ခဝေ
ဓမ္မေဟိ သမန္တာဂတော သုဏန္တော သဒ္ဓမ္မံ ဘဗ္ဗော နိယာမံ ဩက္ကမိတုံ ကုသ-
လေသု ဓမ္မေသု သမ္ပတ္တံ။ ကတမေဟိ ပဉ္စဟိ? န ကထံ ပရိဘောတိ၊ န ကထိကံ
ပရိဘောတိ၊ န အတ္တာနံ ပရိဘောတိ၊ အဝိက္ခိတ္တစိတ္တော ဓမ္မံ သုဏာတိ ကေဂ္ဂ-
စိတ္တော၊ ယောနိသော စ မနသိ ကရေတိ။ ဣမေဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စဟိ ဓမ္မေဟိ
သမန္တာဂတော သုဏန္တော သဒ္ဓမ္မံ ဘဗ္ဗော နိယာမံ ဩက္ကမိတုံ ကုသလေသု ဓမ္မေ-
သု သမ္ပတ္တ”န္တိ။ တေနာဟ “သာဓုကံ မနသိကာရာယတ္တာ ဟိ သာသနသမ္ပ-
တ္တိ”တိ။ သာသနသမ္ပတ္တိ နာမ သီလာဒိနိပ္ပတ္တိ။ ပဌမံ ဥပ္ပန္နတ္တာ အဓိဂမဝသေန။
သတ္ထု၊ စရိယာနုစိဓာယကတ္တာ သီလာဒိဂုဏာနုဋ္ဌာနေန။ တိတ္ထံ ယာနာနံ
ဝသေန အနုဓမ္မပဋိပတ္တိသမ္ဘဝတော သကလသာသနပဋိဂ္ဂါဟကတ္တာ။

သန္တိကတ္တာတိ သမိပဘာဝတော။ သန္တိကာဝစရတ္တာတိ သဗ္ဗကာလံ
သံဝုတ္တိဘာဝတော။ ယထာနုသိဋ္ဌန္တိ အနုသာသနိယာနုရူပံ၊ အနုသာသနိ
အနဝသေသတော ပဋိဂ္ဂဟေတွာတိ အတ္ထော။ ဧကစ္စ ဘိက္ခူတိ ယေ
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဓမ္မေ ဒေသနာပသုတာ၊ တေ။ ပုဗ္ဗေ “သဗ္ဗပရိသသာဓာရဏာ
ဟိ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနာ”တိအာဒိနာ ဘိက္ခူနံ ဧဝ အာမန္တနကာရဏံ
ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ဘိက္ခူ အာမန္တေတွာ ဓမ္မဒေသနာယ ပယောဇနံ ဒဿေတုံ
“ကိမတ္ထံ ပန ဘဂဝါ”တိ စောဒနံ သမုဋ္ဌာပေတိ။ တတ္ထ အညံ ဝိနောဓာတိ
အညဝိဟိတာ။ ဝိက္ခိတ္တိဓိတ္တာတိ အသမာဟိတစိတ္တာ။ ဓမ္မံ ပစ္စဝေက္ခန္တာတိ
ဟိယျော တတော ပရဒိဝသေသု ဝါ သုတဓမ္မံ ပတိ မနသာ အဝေက္ခန္တာ။
“ဘိက္ခူ အာမန္တေတွာ ဓမ္မေ ဒေသိယမာနေ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဒေသနံ
သလ္လက္ခေတုံ သက္ကောတိ”တိ ဣမမေဝတ္ထံ ဗျတိရေကမုခေန ဒဿေတုံ “တေ
အနာမန္တေတွာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဘိက္ခဝေါတိ စ သန္တိဝသေန ဣ-ကာရလောပေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော “ဘိက္ခဝေါ
ဣတိ”တိ၊ အယံ ဟိ ဣတိသဒ္ဓေါ ဟေတုပရိသမာပနာဒိပဒတ္ထဝိပရိယာယ-
ပကာရာဝဓာရဏနိဒဿနာဒိအနေကတ္ထပဘေဒေါ။ တထာ ဟေသ “ရူပ္ပ-
တိတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တသ္မာ ‘ရူပ’န္တိ ဝုစ္စတိ”တိအာဒိသု၊ ဟေတုမှိ ဒိဿတိ၊
“တသ္မာတိဟ မေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မဒါယာဒါ ဘဝထ၊ မာ အာမိသဒါယာဒါ”တိ-
အာဒိသု၊ ပရိသမာပနေ၊ “ဣတိ ဝါ ဧဝရူပါဝိသုကဒဿနာ ပဋိဝိရတော”တိ-
အာဒိသု၊ အာဒိအတ္ထေ၊ “မာဂဏ္ဍိယောတိ တဿ မြာဟူဏဿ သင်္ခါ သမညာ

၁-အံ ၁-၁၅၄-ပိဋ္ဌေ။ ၂-သံ ၂-၇၁-ပိဋ္ဌေ။ ၃-မ ၁-၁၅-ပိဋ္ဌေ။ ၄-ဒိ ၁-၆-ပိဋ္ဌေ။

ပညတ္တိ ဝေါဟာရော နာမံ နာမကမ္မံ နာမဓေယျံ နိရုတ္တိ ဗျဉ္ဇနံ အဘိလာ-
ပေါ”တိအာဒိသု^၁ ပဒတ္တဝိပရိယာယေ၊ “ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုဋ္ဌဘယော
ဗာလော၊ အပ္ပုဋ္ဌဘယောပဏ္ဍိတော။ သဥပဒ္ဒဝေါ ဗာလော၊ အနုပဒ္ဒဝေါ ပဏ္ဍိ-
တော”တိအာဒိသု^၂ ပကာရေ၊ “အတ္ထိ ဣဒပ္ပတ္တယာ ဇရာမရဏန္တိ ဣတိ ပုဋ္ဌေန
သတာ အာနန္တ အတ္ထိတိဿ ဝစနိယံ။ ကိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ ဣတိ စေ
ဝဒေယျ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ ဣစ္စဿ ဝစနိယ”န္တိအာဒိသု^၃ အဝဓာရ-
ဏေ၊ “သဗ္ဗမတ္ထိတိ ခေါ ကစ္စာန အယမေကော အန္တော၊ သဗ္ဗံ နတ္ထိတိ အယံ
ဒုတိယော အန္တော”တိအာဒိသု^၄ နိဒဿနေ။ ဣဓာပိ နိဒဿနေ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။
ဘိက္ခဝေါတိ အာမန္တနာကာရော၊ တမေသ ဣတိ-သဒ္ဓေါ နိဒဿေတိ
“ဘိက္ခဝေါတိ အာမန္တေသိ”တိ။ ဣမိနာ နယေန ဘဒ္ဒန္တေတိအာဒိသုပိ
ယထာရဟံ ဣတိသဒ္ဓဿ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပုဗ္ဗေ “ဘဂဝါ အာမန္တေသိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ “ဘဂဝတော ပစ္စဿောသု”န္တိ
ဣဓ “ဘဂဝတော”တိ သာမိဝစနံ အာမန္တနမေဝ သမ္ပန္နိအန္တရံ အပေက္ခတိတိ
ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန “ဘဂဝတော အာမန္တနံ ပဋိအဿောသု”န္တိ ဝုတ္တံ။
ဘဂဝတောတိ ဣဒံ ပန ပဋိဿဝသမ္ပန္နေန သမ္ပဒါနဝစနံ။ ဧတ္တာဝတာ ယံ
ကာလဒေသဒေသကပရိသာပဒေသပဋိမဏ္ဍိတံ နိဒါနံ ဘာသိတန္တိ သမ္ပန္နော။
ဧတ္တာဟ—ကိမတ္ထံ ပန ဓမ္မဝိနယသင်္ဂဟေ ကရိယမာနေ နိဒါနဝစနံ၊ နနု
ဘဂဝတာ ဘာသိတဝစနဿေဝ သင်္ဂဟော ကာတဗ္ဗောတိ? ဝုစ္စတေ—
ဒေသနာယ ဌိတိအသမ္မောသသဒ္ဓေယျဘာဝသမ္ပာဒနတ္ထံ။ ကာလဒေသဒေသက-
နိမိတ္တပရိသာပဒေသေဟိ ဥပနိဗန္ဓိတွာ ဌပိတာ ဟိ ဒေသနာ စိရဋ္ဌိတိကာ
ဟောတိ အသမ္မောသဓမ္မာ သဒ္ဓေယျာ စ၊ ဒေသကာလကတ္ထုသောတု-
နိမိတ္တေဟိ ဥပနိဗန္ဓော ဝိယ ဝေါဟာရဝိနိစ္ဆယော။ တေနေဝ စာယသ္မတာ
မဟာကဿပေန “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသုတ္တံ အာဝုသော အာနန္တ ကတ္ထ ဘာသိတ”န္တိ-
အာဒိနာ ဒေသာဒိပုစ္ဆာသု ကတာသု တာသံ ဝိဿဇ္ဇနံ ကရောန္တေန
ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိကေန “ဧဝံ မေ သုတ”န္တိ အာယသ္မတာ အာနန္တေန ဣမဿ
သုတ္တဿ နိဒါနံ ဘာသိတံ။

အပိစ သတ္ထု သမ္ပတ္တိပကာသနတ္ထံ နိဒါနဝစနံ။ တထာဂတဿ ဟိ ဘဂဝ-
တော ပုဗ္ဗရစနာနမာနာဂမတက္ကာဘာဝတော သမ္ပာသမ္ပုဒ္ဓဘာဝသိဋ္ဌိ။ န ဟိ

၁-ဒ ၇-၁၄၄၊ ၁၄၈-ပိဋေသု။

၃-ဒိ ၂-၄၇-ပိဋေ။

၂-မ ၃-၁၀၇-ပိဋေ။

၄-သံ ၁-၂၅၈၊ သံ ၂-၁၁၀-ပိဋေသု။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပုဗ္ဗရစနာဒီဟိ အတ္တော အတ္ထိ သဗ္ဗတ္ထ အပ္ပဋိဟတဉ္ဇဏ-
စာရတာယ ဧကပ္ပမာဏတ္တာ စ ဥေယျဓမ္မေသု။ တထာ အာစရိယမုဋ္ဌိ-
ဓမ္မမစ္ဆရိယသတ္တုသဘဝကာနုရောဓဘာဝတော ဒိဏာသဝတ္တသိဒ္ဓိ။ န ဟိ
သဗ္ဗသော ဒိဏာသဝဿ တေ သမ္ဘဝန္တိတိ သုဝိသုဒ္ဓါ စဿ ပရာနဂ္ဂဟပ္ပဝတ္တိ၊
ဧဝံ ဒေသကသံကိလေသဘူတာနံ ဒိဋ္ဌိသီလသမ္ပဒါဒ္ဓသကာနံ အဝိဇ္ဇာတဏှာနံ
အစ္စန္ဒာဘာဝသံသုစကေဟိ ဉ္ဇဏသမ္ပဒါပဟာနသမ္ပဒါဘိဗျဉ္ဇနကေဟိ စ သံ-
ဗုဒ္ဓဝိသုဒ္ဓဘာဝေဟိ ပုရိမဝေသာရဇ္ဇဒ္ဓယသိဒ္ဓိ၊ တတော ဧဝ စ အန္တရာယိက-
နိယျာနိကဓမ္မေသု သမ္မောဟာဘာဝသိဒ္ဓိတော ပစ္ဆိမဝေသာရဇ္ဇဒ္ဓယသိဒ္ဓိတိ
ဘဂဝတော စတုဝေသာရဇ္ဇသမန္တာဂမော အတ္တဟိတပရဟိတပဋိပတ္တိ စ
နိဒါနဝစနေန ပကာသိတာ ဟောတိ တတ္ထ တတ္ထ သမ္ပတ္တပရိသာယ အဇ္ဈာ-
သယာနုရူပံ ဌာနပ္ပတ္တိကပဋိဘာနေန ဓမ္မဒေသနာဒီပနတော၊ ဣဓ ပန
မူလဒ္ဓယဝသေန အန္တဒ္ဓယရဟိတဿ တိသန္တိကာလဗန္ဓဿ စတုဗ္ဗိနေယသင်္ခေပ-
ဂမ္ဘီရဘာဝယုတ္တဿ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ ဗောဓိယာ နိဒဿနတော စာတိ
ယောဇေတဗ္ဗံ။ တေန ဝုတ္တံ “သတ္ထု သမ္ပတ္တိပကာသနတ္ထံ နိဒါနဝစန”န္တိ။

တထာ သာသနသမ္ပတ္တိပကာသနတ္ထံ နိဒါနဝစနံ။ ဉ္ဇဏကရဏာပရိဂ္ဂဟိ-
တသဗ္ဗကိရိယဿ ဟိ ဘဂဝတော နတ္ထိ နိရတ္ထိကာ ပဝတ္တိ၊ အတ္တဟိတတ္ထာ ဝါ၊
တသ္မာ ပရေသံ ဧဝ အတ္ထာယ ပဝတ္တသဗ္ဗကိရိယဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သကလဗ္ဗိ
ကာယဝစီမနောကမ္မံ ယထာပဝတ္တံ ဝုစ္စမာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထေဟိ
ယထာရဟံ သတ္တာနံ အနုသာသနဋ္ဌေန သာသနံ၊ န ကဗ္ဗရစနာ။ တယံသံ သတ္ထု-
စရိတံ ကာလဒေသဒေသကပရိသာပဒေသေဟိ သဒ္ဓိံ တတ္ထ တတ္ထ နိဒါနဝစ-
နေဟိ ယထာရဟံ ပကာသိယတိ၊ ဣဓ ပန ဒွါဒသပဒိကပစ္စယာကာရဝိဘာဝနေန
တေန။ တေန ဝုတ္တံ “သာသနသမ္ပတ္တိပကာသနတ္ထံ နိဒါနဝစန”န္တိ။

အပိစ သတ္ထု ပမာဏဘာဝပ္ပကာသနေန သာသနဿ ပမာဏဘာဝဒဿ-
နတ္ထံ နိဒါနဝစနံ၊ တဉ္စဿ ပမာဏဘာဝဒဿနံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာနုသာရေန
“ဘဂဝါ”တိ စ ဣမိနာ ပဒေန ဝိဘာဝိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “ဘဂဝါ”တိစ ဣမိနာ
တထာဂတဿ ရာဂဒေါသမောဟာဒိသဗ္ဗသံကိလေသမလဒုစ္စရိတာဒိဒေါသ-
ပ္ပဟာနဒီပနေန ဝစနေန အနညသာဓာရဏသုပရိသုဒ္ဓဉ္ဇဏကရဏာဒိဂုဏဝိ-
သေသယောဂပရိဒီပနေန တတော ဧဝ သဗ္ဗသတ္တုတ္တမဘာဝဒီပနေန အယ-
မတ္တော သဗ္ဗထာ ပကာသိတော ဟောတိတိ။ ဣဒမေတ္ထ နိဒါနဝစနေ
ပယောဇနနိဒဿနံ။

နိက္ခိတ္တဿာတိ ဒေသိတဿ။ ဒေသနာပိ ဟိ ဒေသေတဗ္ဗဿ သီလာဒိ-
 အတ္တဿ ဝိနေယျသန္တာနေသု နိက္ခိပနတော “နိက္ခေပေါ”တိ ဝုစ္စတိတိ “သုတ္တ-
 နိက္ခေပံ တာဝ ဝိစာရေတွာ ဝုစ္စမာနာ ပါကဋ္ဌာ ဟောတိ”တိ သာမညတော
 ဘဂဝတော ဒေသနာယ သမုဋ္ဌာနဿ ဝိဘာဂံ ဒေသေတွာ “တ္ထောယံ ဒေသနာ
 ဧဝံသမုဋ္ဌာနာ”တိ ဒေသနာယ သမုဋ္ဌာနေ ဒဿိတေ သုတ္တဿ သမ္ပဒေဝ
 နိဒါနပရိဇာနနေန ဝဏ္ဏနာယ သုဝိညေယျတ္တာ ဝုတ္တံ။ တတော ဟေဋ္ဌာ “ကဿွာ
 ဘဂဝတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝသေနေဝ ဒေသနာ အာရဒ္ဓါ”တိ ကေနစိ စောဒ-
 နာယ ကတာယ “ပရဇ္ဈာသယောယံ သုတ္တနိက္ခေပေါ”တိ ပရိဟာရော
 သုကထိတော ဟောတိ။ တတ္ထ ယထာ အနေကသတအနေကသဟဿ-
 ဘေဒါနိပိ သုတ္တန္တာနိ သံကိလေသဘာဂိယာဒိပဓာနနယေန သောဋ္ဌသဝိဓေတံ
 နာတိဝတ္တန္တိ။ ဧဝံ အတ္တဇ္ဈာသယာဒိသုတ္တနိက္ခေပဝသေန စတုဗ္ဗိဘောဝန္တိ
 အာဟ “စတ္တာရော ဟိ သုတ္တနိက္ခေပေါ”တိ။ ဧတ္ထ စ ယထာ အတ္တဇ္ဈာသယဿ
 အဋ္ဌပ္ပတ္တိယာ စ ပရဇ္ဈာသယပုစ္ဆာဟိ သဒ္ဓိံ သံသဂ္ဂဘေဒေါ သမ္ဘဝတိ
 “အတ္တဇ္ဈာသယော စ ပရဇ္ဈာသယော စ, အတ္တဇ္ဈာသယော စ ပုစ္ဆာဝသိကော
 စ, အတ္တဇ္ဈာသယော စ ပရဇ္ဈာသယော စ ပုစ္ဆာဝသိကော စ, အဋ္ဌပ္ပတ္တိကော
 စ ပရဇ္ဈာသယော စ, အဋ္ဌပ္ပတ္တိကော စ ပုစ္ဆာဝသိကော စ, အဋ္ဌပ္ပတ္တိကော စ
 ပရဇ္ဈာသယော စ ပုစ္ဆာဝသိကော စ”တိ အဇ္ဈာသယပုစ္ဆာနုသန္တိသမ္ဘဝတော။
 ဧဝံ ယဒိပိ အဋ္ဌပ္ပတ္တိယာ အဇ္ဈာသယေနပိ သံသဂ္ဂဘေဒေါ သမ္ဘဝတိ။
 အတ္တဇ္ဈာသယာဒိဟိ ပန ပုရတော ဌိတေဟိ အဋ္ဌပ္ပတ္တိယာ သံသဂ္ဂေါ နတ္ထိတိ။
 နယိမ နိရဝသေသော ဝိတ္တာရနယော သမ္ဘဝတိတိ “စတ္တာရော ဟိ သုတ္တနိက္ခေ-
 ပေါ”တိ ဝုတ္တံ။ တဒန္တောဂဓတ္တာ ဝါသမ္ဘဝန္တာနံ သေသနိက္ခေပါနံ မူလနိက္ခေပ-
 ဝသေန စတ္တာရောဝ ဒဿိတာ၊ တထာဒဿနဉ္စေတ္ထ အယံ သံသဂ္ဂဘေဒေါ
 ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

တတြာယံ ဝစနတ္ထော— နိက္ခိပိယတိတိ နိက္ခေပေါ၊ သုတ္တံ ဧဝ နိက္ခေပေါ
 သုတ္တနိက္ခေပေါ။ အထ ဝါ နိက္ခိပနံ နိက္ခေပေါ၊ သုတ္တဿ နိက္ခေပေါ သုတ္တ-
 နိက္ခေပေါ၊ သုတ္တဒေသနာတိ အတ္ထော။ အတ္တနော အဇ္ဈာသယော အတ္တဇ္ဈာ-
 သယော၊ သော အဿ အတ္ထိ ကာရဏဘူတောတိ အတ္တဇ္ဈာသယော။
 အတ္တနော အဇ္ဈာသယော တေဿာတိ ဝါ အတ္တဇ္ဈာသယော။ ပရဇ္ဈာသယေပိ
 ဧသေဝ နယော။ ပုစ္ဆာယ ဝသေန ပဝတ္တဓမ္မော တေဿ အတ္ထိတိ ပုစ္ဆာဝ-
 သိကော။ သုတ္တဒေသနာယ ဝတ္ထုဘူတဿ အတ္တဿ ဥပ္ပတ္တိ အတ္တပ္ပတ္တိ၊
 အတ္တပ္ပတ္တိယေဝ အဋ္ဌပ္ပတ္တိ၊ သာ တေဿ အတ္ထိတိ အဋ္ဌပ္ပတ္တိကော။ အထ ဝါ

နိက္ခိယိယတိ သုတ္တံ ဧတေနာတိ သုတ္တနိက္ခေပေါ၊ အတ္တဇ္ဈာသယာဒိ ဧဝံ။ ဧတသ္မိံ
 ပန အတ္ထဝိကပေ အတ္တနော အဇ္ဈာသယော အတ္တဇ္ဈာသယော။ ပရေသံ
 အဇ္ဈာသယော ပရဇ္ဈာသယော။ ပုစ္ဆိယတိတိ ပုစ္ဆာ၊ ပုစ္ဆိတွာ ဉ္ဇတဗ္ဗော
 အတ္ထော။ တဿ ပုစ္ဆာဝသေန ပဝတ္တံ ဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကာနံ ဝစနံ ပုစ္ဆာဝသိကံ၊
 တဒေဝ နိက္ခေပသဒ္ဓါပေက္ခာယ ပုလ္လိဂံဝသေန “ပုစ္ဆာဝသိကော”တိ ဝုတ္တံ။
 တထာ အဋ္ဌပုတ္တိ ဧဝံ အဋ္ဌပုတ္တိကောတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အပိစေတ္ထ ပရေသံ ဣန္ဒြိယပရိပါကာဒိကာရဏနိရပေက္ခတ္တာ အတ္တဇ္ဈာ-
 သယဿ ဝိသုံ သုတ္တနိက္ခေပဘာဝေါ ယုတ္တော ကေဝလံ အတ္တနော အဇ္ဈာ-
 သယေနေဝ ဓမ္မတန္တိဌပနတ္တံ ပဝတ္တိတဒေသနတ္တာ။ ပရဇ္ဈာသယပုစ္ဆာဝသိ-
 ကာနံ ပန ပရေသံ အဇ္ဈာသယပုစ္ဆာနံ ဒေသနာပဝတ္တိဟေတုဘူတာနံ
 ဥပုတ္တိယံ ပဝတ္တိတာနံ ကထံ အဋ္ဌပုတ္တိယံ အနဝရောဓော၊ ပုစ္ဆာဝသိကအဋ္ဌပုတ္တိ-
 ကာနံ ဝါ ပရဇ္ဈာသယာနုရောဓေန ပဝတ္တိတာနံ ကထံ ပရဇ္ဈာသယေ အန-
 ဝရောဓောတိ? န စောဒေတဗ္ဗမေတံ။ ပရေသံ ဟိ အဘိနိဟာရပရိပုစ္ဆာဒိ-
 ဝိနိမုတ္တဿေဝ သုတ္တဒေသနာကာရဏုပ္ပါဒဿ အဋ္ဌပုတ္တိဘာဝေန ဂဟိတတ္တာ
 ပရဇ္ဈာသယပုစ္ဆာဝသိကာနံ ဝိသုံ ဂဟဏံ။ တထာ ဟိ မြဟ္မဇာလဓမ္မဒါယာဒ-
 သုတ္တာဒိနံ ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏအာမိသုပ္ပါဒါဒိဒေသနာနိမိတ္တံ “အဋ္ဌပုတ္တိ”တိ ဝုစ္စတိ။
 ပရေသံ ပုစ္ဆံ ဝိနာ အဇ္ဈာသယံ ဧဝံ နိမိတ္တံ ကတွာ ဒေသိတော ပရဇ္ဈာ-
 သယော၊ ပုစ္ဆာဝသေန ဧဝံ ဒေသိတော ပုစ္ဆာဝသိကောတိ ပါကဠောဝါယ-
 မတ္ထောတိ။ အတ္တနော အဇ္ဈာသယေနော ကထေတိ ဓမ္မတန္တိဌပနတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။
 ဒသဗလသုတ္တန္တ ဟာရကောတိ ဒသဗလဝဂ္ဂေ အနုပုဗ္ဗေန နိက္ခိတ္တာနံ သုတ္တာနံ
 အာဝလိ၊ တထာ စန္ဒောပမဟာရကာဒယော။

ဝိပုတ္တိပရိပါစနိယာ ဓမ္မာ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒယော။ အဇ္ဈာသယန္တိ အဓိမုတ္တိံ။
 ခန္တိန္တိ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ။ မနန္တိ စိတ္တံ။ အဘိနိဟာရန္တိ ပဏိဓာနံ။ ဗုဒ္ဓန-
 ဘာဝန္တိ ဗုဒ္ဓနသဘာဝံ၊ ပဋိဝိဇ္ဈာနာကာရံ ဝါ။

ဥဒ္ဓိတဉ္စတိ ဥဒ္ဓိဒနံ နာမ ဉ္ဇက္ခယဒနံ၊ ဉ္ဇက္ခေန ဥဒ္ဓိတမတ္ထေ ဧဝံ
 ဓမ္မံ ဇာနာတိတိ အတ္ထော။ ဝိပဉ္စိတံ ဝိတ္တာရိတမေဝ အတ္ထံ ဇာနာတိတိ ဝိပဉ္စိ-
 တဉ္စတိ။ ဥဒ္ဓေသာဒိဟိ နေတဗ္ဗောတိ နေယျော။ ဗျဉ္ဇနပဒံ ပရမံ အဿာတိ
 ပဒပရမော။ သဟ ဥဒါဟဋ္ဌဝေလာယာတိ ဥဒါဟာရဓမ္မဿ ဥဒ္ဓေသေ ဥဒါ-
 ဟဋ္ဌမတ္ထေ ဧဝံ။ ဓမ္မာဘိသမယောတိ စတုသစ္စဓမ္မဿ ဉ္ဇက္ခေန သဒ္ဓိံ အဘိ-
 သမာယောဂေါ။ အယံ ဝုစ္စတိတိ အယံ “စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ”တိ-
 အာဒိနာ နယေန သံဝိတ္တေန မာတိကာယ ဌပိယမာနာယ ဒေသနာနုသာရေန

ဤဏံ ပေသေတွာ အရဟတ္တံ ဂဏှိတုံ သမတ္ထော ပုဂ္ဂလော “ဥဒ္ဓုဋ္ဌိတညူ”တိ
 ဝုစ္စတိ။ အယံ ဝုစ္စတိတိ အယံ သံခိတ္တေန မာတိကံ ဌပေတွာ ဝိတ္တာရေန
 အတ္ထေ ဝိဘဇိယမာနေ အရဟတ္တံ ပါပုဏှိတုံ သမတ္ထော ပုဂ္ဂလော “ဝိပဋ္ဌိ-
 တညူ”တိ ဝုစ္စတိ။ ဥဒ္ဓေသတောတိ ဥဒ္ဓေသဟေတု၊ ဥဒ္ဓိသန္တဿ ဥဒ္ဓိသ-
 ပေန္တဿဝါတိ^၁ အတ္ထော၊ “ဥဒ္ဓိသတော”တိဝိ ပါဌော၊ အယမေဝတ္ထော။ ပရိ-
 ပုစ္ဆတောတိ ပရိပုစ္ဆန္တဿ။ အနုပုဗ္ဗေန ဓမ္မာဘိသမယော ဟောတိတိ အနုက္က-
 မေန အရဟတ္တပ္ပတ္တိ ဟောတိ။ န တာယ ဇာတိယာ ဓမ္မာဘိသမယော
 ဟောတိတိ တေန အတ္တဘာဝေန မဂ္ဂံ ဝါ ဖလံ ဝါ အန္တမသော ဈာနံ ဝါ
 ဝိပဿနံ ဝါ နိဗ္ဗတ္တေတုံ န သက္ကောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိတိ အယံ ပုဂ္ဂလော
 ဗျဉ္ဇနပဒမေဝ ပရမံ ကတွာ ဌိတတ္တာ “ပဒပရမော”တိ ဝုစ္စတိ။

ကေစရာတိ ဝိဝေကာဘိရတိယာ ဧကဝိဟာရိနော။ ဦစရာတိ ဒွေ ဧကဇ္ဈာ-
 သယာ ဟုတွာ ဤဏစရိယာဒိဝသေန ဝိစရန္တာ။ ဒေသ နယော သေသေသု။
 သတ္တသုညတာပကာသနေန သုညတံ။ တတော ဧဝ သဏှံ သုခုမံ။ “ပရေသံ၊
 အဇ္ဈာသယဝသေန ဘဂဝါ ဣဒံ သုတ္တံ၊ အာရဘီ”တိ ဝတွာ တေ ပန
 “ပရေ”တိ ဝုတ္တပုဂ္ဂလာ အပရိကမ္ဘိကာ သုပရိသောဓိတပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ
 စာတိ ဒုဝိဓာ၊ တဒုဘယေသု သတ္ထု၊ ပဋိပတ္တိံ ဥပမာမုခေန ပကာသေန္တော
 “ယထာ ဟိ”တိအာဒိမာဟ။ ဂ္ဂုပံ န သမုဋ္ဌာပေတိ လိခနဝသေန န ဥပ္ပါ-
 ဒေတိ။ အကတာဘိနိဝေသန္တိ ဝိပဿနာဘာဝနာယ အကတာနယောဂံ။
 သီလ။ ပ။ သမ္ပဒါယာတိ အသမာဒိန္နသီလံ သီလသမ္ပဒါယ၊ သုပရိသုဒ္ဓသီလံ
 သမာဓိသမ္ပဒါယ၊ အနုဇုကတဒိဋ္ဌိဇုကမ္ပံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါယ ယောဇေန္တောတိ
 ယောဇနာ။

ယန္တိ ယံ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒံ သန္ဓာယ။ သီလန္တိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ။
 ဒိဋ္ဌိ စာတိ ကမ္မဿကတာဒိဋ္ဌိ စေဝ ကမ္မပထသမ္မာဒိဋ္ဌိ စ။ တိဝိဇ္ဇေနာတိ
 အဇ္ဈတ္တံ ဗဟိဒ္ဓါ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါတိ ဧဝံ ဝိသယဘာဝတော တိပ္ပကာရေန။
 ယထာဝုတ္တဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိယာ ဝိသေသပစ္စယံ သီလံယေဝ ဘာဝနာယ အဓိဋ္ဌာ-
 နန္တိ ဝုတ္တံ “သီလံ နိဿာယ သီလေ ပတိဋ္ဌာယာ”တိ။

သုဇန္တသုဝဏ္ဏံ အပဂတသဗ္ဗကာဠကံ။ စတုရဿာဒိဓောတော သုပရိ-
 မန္တိတမဏိက္ခန္ဓော။ ပစ္စယဓမ္မာနံ အဝိဇ္ဇာဒိနံ တဿ တဿ ပစ္စယုပ္ပန္နဿ
 ဟေတုပစ္စယာဒိဘာဝေါ ပစ္စယာကာရော။ သော ပန အတ္ထတော အဝိဇ္ဇာ

၁-ဥဒ္ဓိသနတောတိ ဥဒ္ဓိသနဟေတု။ ဥဒ္ဓိသိကဿာတိ ဥဒ္ဓိသာပိတဿာတိ (က)

၂-တေသံ (အဋ္ဌကထာယံ)

၃-ဣမံ ဒေသနံ (က)

ဝေါတိ အာဟ “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒန္တိ ပစ္စယာကာရ”န္တိ။ တေနာဟ “ပစ္စယာ-
ကာရေ ဟိ”တိအာဒိ။

ကာမံ ဝေါ-သဒ္ဓေါ ပဒပရဋ္ဌိတော ပဋိယောဂီအတ္ထဝိသေသဝါစကော၊
နာမပရဘူတော ပန တံ တံ ကတ္ထုကမ္မကရဏာဒိသာနေဝိသိဋ္ဌမေဝ ပဗော-
ဓေတိ၊ ဟိ-နိပါတပရဘူတော ပန ဝစနာလင်္ကာရမတ္တမေဝါတိ အာဟ
“ဝေါတိ။ ပ။ ဒိဿတိ”တိ။ တံဒေသနန္တိ တဿ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ ဒေသနံ။
ဿ ဟိ ဣဓ တ-သဒ္ဓေန ပစ္စာမသိယတိ။ “သုဏာထာ”တိ သောတဝိညေ-
ယျတာဝစနတော န ကေဝလံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ။

ဧကတ္ထမေတံ ပဒံ က-သဒ္ဓေန ပဒဝနနမတ္တဿ ကတတ္တာ၊ တသ္မာ သာဓု-
သဒ္ဓဿ ကတော အတ္ထုဒ္ဓါရေ သာဓုကသဒ္ဓဿပိ ကတော ဧဝ ဟောတီတိ
အဓိပ္ပါယော။ သာဓု ဘန္တေတိ ယာစာမဟံ ဘန္တေတိ အယမေတ္ထ အတ္ထောတိ
အာဟ “အာယာစနေ”တိ။ ပုန သာဓု ဘန္တေတိ ဧဝံ ဘန္တေတိ အယမေတ္ထ
အတ္ထောတိ အာဟ “သမ္ပုဋိစ္ဆနေ”တိ။ သာဓု သာဓုတိ အဟော အဟောတိ
အယမေတ္ထ အတ္ထောတိ ဝုတ္တံ “သမ္ပဟံသနေ”တိ။ သာဓု ဓမ္မရူပီတိ ပုညကာမော
သုန္နရေတိ အတ္ထော။ ပညာဏဝါတိ ပညဝါ။ အဒ္ဓါန္တောတိ အဒ္ဓသကော။
ဒဋ္ဌိကဓမ္မတိ ထိရိကရဏေ သက္ကစ္စကိရိယာယံ။ အာဏတ္တိယန္တိ အာဏာ-
ပနေ။ “သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရေထာ”တိ ဟိ ဝုတ္တေ သာဓုကသဒ္ဓေန
သဝနမနသိကာရာနံ သက္ကစ္စကိရိယာ ဝိယ တဒါဏာပနမ္ပိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
အာယာစနတ္ထတာ ဝိယ စဿ အာဏာပနတ္ထတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဣဒါနေတ္ထ ဧဝံ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ သမ္ပန္နော။ သောတိန္ဒြိယဝိက္ခေပ-
နိဝါရဏံ သဝနေ နိယောဇနဝသေန ကိရိယန္တရပဋိသေနေဘာဝတော၊
သောတံ ဩဒဟထာတိ ဟိ အတ္ထော။ မနိန္ဒြိယဝိက္ခေပနိဝါရဏံ အညစ်န္တာ-
ပဋိသေနေတော။ ပုရိမန္တိ “သုဏာထာ”တိ ပဒံ။ ဧတ္တာတိ “သုဏာထ၊ မနသိ
ကရေထာ”တိ ပဒဒ္ဓယေ၊ တေသ္မိံ ဝါ အဓိကာရေ။ ဗျဉ္ဇနဝိပလ္လာသဂ္ဂါဟ-
နိဝါရဏံ သောဘဒ္ဓါရေ ဝိက္ခေပပဋိဗာဟကတ္တာ။ န ဟိ ယာထာဝတော
သုဏန္တဿ သဒ္ဓတော ဝိပလ္လာသဂ္ဂါဟော ဟောတိ။ အတ္ထဝိပလ္လာသဂ္ဂါဟ-
နိဝါရဏံ မနိန္ဒြိယဝိက္ခေပပဋိဗာဟကတ္တာ။ န ဟိ သက္ကစ္စံ ဓမ္မံ ဥပဓာရေန္တဿ
အတ္ထဝိပလ္လာသဂ္ဂါဟော ဟောတိ။ ဓမ္မဿဝနေ နိယောဇေတိ “သုဏာ-
ထာ”တိ ဝိဒဟနတော။ ဓာရဏူပပရိက္ခာသုတိ ဧတ္ထ ဥပပရိက္ခဂ္ဂဟဏေ-
နေဝ တုလနတိရဏာဒိကေ ဒိဋ္ဌိယာ စ သုပ္ပုဋိဝေဓံ သင်္ဂဏာတိ။ သဗျဉ္ဇ-
နောတိ ဧတ္ထ ယထာဓိပ္ပေတမတ္ထံ ဗျဉ္ဇယတီတိ ဗျဉ္ဇနံ၊ သဘာဝနိရုတ္တိ။ သဟ

ဗျူနေဟီတိ သဗျူနော၊ ဗျူနသမ္ပန္နောတိ အတ္ထော။ အရဏီယတော ဥပဂန္တဗ္ဗတော အတ္ထော၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလာဒိကော။ သဟ အတ္ထေနာတိ သာတ္ထော၊ အတ္ထသမ္ပန္နောတိ အတ္ထော။ ဓမ္မဂန္တိရောတိအာဒိသု ဓမ္မော နာမ တန္တိ။ ဒေသနာ နာမ တဿာ မနဿာ ဝဝတ္ထပိတာယ တန္တိယာ ဒေသနာ ကထနံ။ အတ္ထော နာမ တန္တိယာ အတ္ထော။ ပဋိဝေဓော နာမ တန္တိယာ တန္တိအတ္ထဿ စ ယထာဘူတာဝဗောဓော။ ယသ္မာ စေတေ ဓမ္မဒေသနာအတ္ထပဋိဝေဓော သဿာဒိဟိ ဝိယ မဟာသမုဒ္ဓေါ မန္တပုဒ္ဓိဟိ ဒုက္ခောဂါဠာ အလဗ္ဘနေယျပတိဋ္ဌာ စ၊ တသ္မာ ဂန္တိရာ။ တေန ဝုတ္တံ “ယသ္မာ အယံ ဓမ္မော။ ပ။ သာဓုကံ မနသိ ကရေထာ”တိ။

ဧတ္ထ စ ပဋိဝေဓဿ ဒုက္ကရဘာဝတော ဓမ္မတ္တာနံ ဒေသနာဉာဏဿ ဒုက္ကရဘာဝတော ဒေသနာယ ဒုက္ခောဂါဟတာ၊ ပဋိဝေဓဿ ပန ဥပ္ပါဒေတုံ အသက္ကုဏေယျတ္တာ တဗ္ဗိသယဉာဏုပ္ပတ္တိယာ စ ဒုက္ကရဘာဝတော ဒုက္ခောဂါဟတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဒေသနံ နာမ ဥဒ္ဓိသနံ သင်္ခေပဒဿနသဒိသံ။ တထာ ဟိ ဝိဘင်္ဂသုတ္တေ “ဒေသေဿာမိ”တိ ဝတွာ ပုန “ဘာသိဿာမိ”တိ ဝုတ္တံ။ တဿ နိဒ္ဒိသနံ ဘာသနန္တိ ဣဓာမိပ္ပေတန္တိ အာဟ “ဝိတ္ထာရတောပိ နံ ဘာသိဿာမိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ။ ပရိဗျတ္တံ ကထနံ ဝါ ဘာသနံ။

သာဠိကာယိဝ နိဗ္ဗေါသောတိ သာဠိကာယ အာလာပေါ ဝိယ မရေရာ ကဏ္ဍသုခေါ ပေမနိယော။ ပဋိဘာနံ သဒ္ဓေါ။ ဥဒီရယီတိ ဥစ္စာရိယတိ၊ ဝုစ္စတိတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဥဿာဟဇာတာတိ ဧဝံ “သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရေထ၊ ဘာသိဿာမိ”တိ ဝုတ္တေ “န ကိရ သတ္တာ သင်္ခေပေနော ဒေသေဿတိ၊ ဝိတ္ထာရေနပိ ဘာသိဿတိ”တိ သဇ္ဇာတုဿာဟာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ ဟုတွာ။

ကတမောတိ တဿ ပဒဿ သာမညတော ပုစ္ဆာဘာဝေါ ဉာယတိ၊ န ဝိသေသတောတိတဿ ပုစ္ဆာဝိသေသဘာဝံ ကထေန္တော “ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာ”တိ ဝတွာ တေနော ပသင်္ဂေန မဟာနိဒ္ဒေသေ အာဂတာ သဗ္ဗာပိ ပုစ္ဆာ အတ္ထုဒ္ဓါရနယေန ဒဿေတိ “ပဉ္စဝိဓော ဟိ ပုစ္ဆာ”တိအာဒိနာ။ တတ္ထ အဒိဋ္ဌံ ဇောတေတိ ဧတာယာတိ အဒိဋ္ဌဇောတနာ။ ဒိဋ္ဌံ သံသန္တိယတိ ဧတာယာတိ ဒိဋ္ဌသံသန္တနာ။ သံသန္တနဉ္စေတ္ထ သာကစ္ဆာဝသေန ဝိနိစ္ဆယကရဏံ။ ဝိမတိံ ဆိန္ဒတိ ဧတာယာတိ ဝိမတိန္တေဒနာ။ အနုမတိယာ ပုစ္ဆနံ အနုမတိပုစ္ဆာ။ “တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ”တိအာဒိပုစ္ဆာယ ဟိ “ကာတုမှာကံ အနုမတိ”တိ အနုမတိ ပုစ္ဆိတာ ဟောတိ။ ကထေတုကမျတာ ကထေတုကမျတာယ။

လက္ခဏန္တိ ဉာတုံ ပုစ္ဆိတော ယော ကောစိ သဘာဝေါ။ အညာတန္တိ
ယေန ကေနစ ဉာဏေန အညာတဘာဝမဟ။ အဝိဇ္ဇန္တိ ဒဿနဘူတေန
ဉာဏေန စက္ခုနာ ဝိယ န ဝိဇ္ဇတံ။ အတုလိတန္တိ “တ္ထေကံ ဣဒ”န္တိ
တုလနဘူတေန ဉာဏေန န တုလိတတံ။ အတိရိတန္တိ တိရဏဘူတေန
ဉာဏေန အကဘဉာဏကိရိယာသမာပနတံ။ အဝိဘူတန္တိ ဉာဏဿ အပါ-
ကဋ္ဌဘာဝံ။ အဝိဘာဝိတန္တိ ဉာဏေန အပါကဋ္ဌိကတဘာဝံ။

ပဉ္စသု ပုစ္ဆာသု ယာ ဗုဒ္ဓါနံ သဗ္ဗတော န သန္တိ၊ တာ ဒဿေတွာ
ဣဓာမိပ္ပေတပုစ္ဆံ နိဂမေတုံ “တတ္ထာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တံ သုဝိညေယျမေဝ။
ယဒိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ပစ္စယာကာရော၊ အထ ကဿာ ဘဂဝတာ ပဋိစ္စ-
သမုပ္ပါဒဒေသနာယ သင်္ခါရာဒယော ပစ္စယုပ္ပန္နာ ကထိတာတိ အာဟ “ဧတ္ထ
ဓာ”တိအာဒိ။ ပစ္စယုပ္ပန္နဗ္ဗိ ကထေတိ ပစ္စယုပ္ပန္နဒဿနေန ပစ္စယမ္မောနံ ပစ္စယ-
ဘာဝဿ ကထိတဘာဝတော။ အာဟာရဝဂ္ဂဿာတိအာဒိ “ပစ္စယာကာရော
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ”တိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ “သမ္ဘဝန္တိ”တိ ပါဠိယံ ပရတော ဝုတ္တံ
ကိရိယာပဒံ အာနေတွာ ယောဇေတိ၊ အညထာ သင်္ခါရာ ကိံ ကတာတိ ဝါ
ကရေန္တိတိ ဝါ န ဉာယေယျ။ ပဝတ္တိယာ အနုလောမတော “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ”-
တိအာဒိကာ အနုလောမပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ။

“အဝိဇ္ဇာယ တွေဝါ”တိအာဒိကာ ပန တဿ ဝိလောမတော ပဋိလောမ-
ကထာ။ အစ္စန္ဒမေဝ သင်္ခါရေ ဝိရဇ္ဇတိ ဧတေနာတိ ဝိရာဂေါ၊ မဂ္ဂေါ။
အသေသနိရောဓာတိ အသေသေတွာ နိရောဓာ သမုတ္တိန္ဒနာ။ ဧဝံနိရောဓာနန္တိ
ဧဝံ အနုပ္ပါဒနိရောဓေန နိရုဒ္ဓါနံ သင်္ခါရာနံ နိရောဓာ။ ဣတိ အဝိဇ္ဇာဒိနံ
နိရောဓဝစနေန အရဟတ္တံ ဝဒတိ။ သကလဿာတိ အနဝသေသဿ။ သတ္တ-
ဝိရဟိတဿာတိ ပရပရိကပ္ပိတဇီဝရဟိတဿ။ ဝိနိဝတ္တေတွာတိ အနုပ္ပါဒ-
နိရောဓဒဿနဝသေန ဝိပရိဝတ္တေတွာ။

အတ္တမနာတိ ဝီတိသောမနဿေန ဂဟိတမိတ္တာ။ တထာဘူတာ စ ဟဋ္ဌ-
မိတ္တာ နာမ ဟောန္တိတိ အာဟ “တုဋ္ဌမိတ္တာ”တိ။ “တဿ ဝစနံ အဘိ-
နန္ဒိတဗ္ဗ”န္တိ ဧတ္ထ အဘိနန္ဒနသဒ္ဓေါ အနုမောဒနတ္ထော၊ “အဘိနန္ဒိတွာ”တိ
ဧတ္ထ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒနတ္ထော။ ဣဓ ပန ဥဘယတ္ထောပိ ဝဇ္ဇတိတိ အာဟ “အနုမော-
ဒိံသု ဧဝံ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒိံသု ဓာ”တိ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဝိဘင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂။ ဒုတိယေပိတိ ဒုတိယသုတ္တေပိ။ ဖိ-သဒ္ဓေန တဒညေသု သုတ္တေသုပိတိ အတ္ထော။ “ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ပုတ္တာ ဝေဝါ”တိ ဝတ္တာပိ တဒေကဒေသံ ဣမ ဝိနိယော-
 ဂက္ခမံ ဒဿေတုံ “ယထာ ဟိ”တိအာဒိ ပုတ္တံ။ တန္တိ မူလံ။ ဝိတ္တာရဒေသနန္တိ
 “ဝိဘဇိဿာမီ”တိ ပဒဿ အတ္ထဿ ဒဿနဝသေန ပဝတ္တံ ဝိဘင်္ဂဒေသနံ။
 ဥဒ္ဓေသဒေသနာ ပဌမသုတ္တေ အနုလောမဒေသနာသဒိသာဝ။ ပုန ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋံ
 ဒဿေန္တောတိ “ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ”တိအာဒိနာ ပဝတ္တိ နိဝတ္တိဉ္စ ဒဿေန္တော။
 ပဌမံ ဥဒ္ဓေသဝသေန ဝိဘဇနဝသေန ဝိဝဋ္ဋံ ဒဿိတံ၊ တတော ဧဝ ဗျတိရေက-
 နယေန ဝိဝဋ္ဋမ္ပိ ဒဿိတမေဝ ဟောတိတိ ပုနဂ္ဂဟဏံ။

တေသံ တေသံ သတ္တာနန္တိ ဣဒံ ကိဉ္စိ ပကာရတော အနာမသိတွာ
 သဗ္ဗေပိ သတ္တေသာမညတော ဗျာပေတွာ ဂဟဏန္တိ အာဟ “သင်္ခေပတော။ ပ။
 နိဒ္ဒေသော”တိ။ ဂတိဇာတိဝသေနာတိ ပဉ္စဂတိဝသေန၊ တတ္ထာပိ ဧကေ-
 ကာယ ဂတိယာ ခတ္ထိယာဒိဘုမ္မဒေဝါဒိဟတ္ထိအာဒိဇာတိဝသေန ဧ။ “စိတ္တံ
 မနော”တိအာဒိသု ဝိယ ကိစ္စဝိသေသံ၊ “မာနသ”န္တိအာဒိသု ဝိယ သမာနေ
 အတ္ထေ သဒ္ဓဝိသေသံ၊ “ပဏ္ဍရ”န္တိအာဒိသု ဝိယ ဂုဏဝိသေသံ၊ “စေတသိကံ
 ဟဒယ”န္တိအာဒိသု ဝိယ နိဿယဝိသေသံ၊ “စိတ္တဿ ဌတိ”တိအာဒိသု ဝိယ
 အညဿ အဝတ္တာဘာဝဝိသေသံ၊ “အလုပ္ပနာ”တိအာဒိသု ဝိယ အညဿ
 ကိရိယာဘာဝဝိသေသံ၊ “အလုပ္ပိတတ္ထ”န္တိအာဒိသု ဝိယ အညဿ အဘာဝ-
 တာဝိသေသန္တိ ဧဝမာဒိကံ အနပေက္ခိတွာ ဓမ္မမတ္တံ ဝါ ဒီပနာ သဘာဝ-
 နိဒ္ဒေသော။ ဇိဏ္ဏဿ ဇီရဏဝသေန ပဝတ္တနာကာရော ဇီရဏတာတိ အာဟ
 “အာကာရနိဒ္ဒေသော”တိ။

ကာလာတိက္ကမေ ကိစ္စနိဒ္ဒေသတိ ကလလကာလတော ပဘုတိ ပုရိမရူပါနံ
 ဇရာပတ္တက္ကဏေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနိ ပစ္ဆိမရူပါနိ ပရိပတ္တရူပါနရူပါနိ ပရိဏတ-
 ပရိဏတာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ အနက္ကမေန သုပရိဏတရူပါနံ ပရိပါကကာလေ
 ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနိ ခဏ္ဍိစ္စာဒိသဘာဝါနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ “ခဏ္ဍိစ္စ”န္တိအာဒိယော
 ကာလာတိက္ကမေ ဇရာယ ကိစ္စနိဒ္ဒေသာ။ ပကတိနိဒ္ဒေသတိ ဖလဝိပစ္စနပ-
 ကတိယာ နိဒ္ဒေသာ၊ ဇရာယ ဝါ ပါပုဏိတဗ္ဗဖလမေဝ ပကတိ၊ တဿာ
 နိဒ္ဒေသာ။ န ဓ ခဏ္ဍိစ္စာဒိနေဝ ဇရာတိ ဥဒကာဒိဂဘမဂ္ဂေသု တိဏရုက္ခသံ-
 ဘဂ္ဂတာဒယော ဝိယ ပရိပါကဂတမဂ္ဂသင်္ခါတေသု ပရိပုဏ္ဏရူပေသု လဗ္ဘမာနာ
 ခဏ္ဍိစ္စာဒယော ဇရာယ ဂတမဂ္ဂါဣစ္စေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ န ဇရာတိ။

ယသ္မာ ဇရံ ပတ္တဿ အာယု ဟာယတိ၊ ဣန္ဒြိယာနိ ဇေရာနိ ဟောန္တိတိ အာယုဟာနာဒယော ပကတိနိဒ္ဒေသ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ပန္နိမာ ခွေ ပကတိ-
နိဒ္ဒေသ”တိ။ တေနာဟ “ဣမေဟိ ပနာ”တိအာဒိ။

အပိညာယမာနန္တရတ္တာ အဝိစိဇရာ မဏိအာဒိသု မန္တဒသကာဒိသု ဧကေက-
ဒသကေသု စ ခဏေ ခဏေ ဇိဏ္ဏဝိကာရာဒိနံ ဒုဝိညေယျတ္တာ။ တတော
အညေသုတိ မဏိအာဒိတော အညေသု အဟိစ္ဆတ္တကာဒိသု၊ ပါဏိနံ ဧကဘဝ-
ပရိယာပန္နေ သကလအာယုသ္မိံ ဂဟိတတရုဏယုဝါဇရာကာလေသု၊ ဧက-
ဒ္ဓိတ္တိဒိဝသာတိက္ကမေသု ပုပ္ဖုဒိသု ဝါတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ဟိ ဇရာဝိသေသဿ
သုဝိညေယျတ္တာ သဝိစိဇရာ နာမ။

စဝနကဝသေနာဘိ စဝနကာနံ ခန္ဓာနံ ဝသေန။ ဧကစတုပဉ္စက္ခန္ဓာယ
စုတိယာ စဝနမေဝ စဝနတာတိ အာဟ “ဘဝဝစနေန လက္ခဏ-
နိဒဿန”န္တိ၊ ပါဠိယံ “စုတိ”တိ ဝုတ္တဿ မရဏဿ သဘာဝဒဿနန္တိ
အတ္ထော။ ဘရုံပ္ပတ္တိံ ဘိဇ္ဇမာနတာ။ တေန “ဘေဒေါ”တိ ဣမိနာ ခန္ဓာနံ
ဘိဇ္ဇမာနဘာ ဘေဒသမဂီတာ ဝုတ္တာတိ ဒဿေတိ။ ဌာနာဘာဝ-
ပရိဒီပနန္တိ ဧကနစိပိ အာကာရေန အဝဠာနာဘာဝဒီပနံ။ ဃဋ္ဌဿေဝါတိ
ဟိ ဝိသဒိသုဒါဟရဏံ။ ယထာ ဃဋ္ဌေ ဘိဇ္ဇေ ကပါလာဒိအဝယဝသေသော
လဗ္ဘတိ၊ န ဧဝံ စုတိက္ခန္ဓေသု ဘဏံသု၊ န ကောစိ ဝိသေသော တိဋ္ဌတိတိ
ဒဿေတုံ “အန္တရဓာန”န္တိ ဝုတ္တံ။ မစ္စုသင်္ခါတံ မရဏန္တိ မစ္စုသညိတံ မရဏံ။
“ကာလမရဏ”န္တိ ဝဒန္တိ။ သန္တာနဿ အစ္စန္ဒသမုစ္ဆေဒဘူတံ ဒိဏာသဝါနံ
မရဏံ သမုစ္ဆေဒမရဏံ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ခဏိကမရဏံ သင်္ဂဏှာတိ။ တဿ
ကိရိယာတိ အန္တကဿ ကိရိယာ၊ ယာ လောကေ ဝုစ္စတိ “မစ္စု”တိ၊ မရဏန္တိ
အတ္ထော။ စဝနကာလော ဧဝ ဝါ အနတိက္ကမနိယတ္တာ ဝိသေသေန ကာလောတိ
ဝုတ္ထောတိ တဿ ကိရိယာ အတ္ထတော စုတိက္ခန္ဓာနံ ဘေဒပဝတ္ထိယေဝ။ “မစ္စု
မရဏ”န္တိ ဝါ ဧတ္ထ သမာသံ အကဘူာ ယော “မစ္စု”တိ ဝုစ္စတိ ဘေဒေါ၊
တမေဝ မရဏံ “ပါဏစာဂေါ”တိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

စတုဝေါကာရဝသေနာဘိ စတုဝေါကာရဘဝဝသေန။ တတ္ထ ဟိ ရူပ-
ကာယသညိတော ကဋ္ဌေဝရော နတ္ထိ၊ ယံ နိက္ခိပေယျ။ ကိဉ္စာပိ ဧကဝေါကာရ-
ဘဝေါ ကဋ္ဌေဝရနိက္ခေပေါ နတ္ထိ၊ ရူပကာယဿ ပန တတ္ထ အတ္ထိတာမတ္ထံ
ဂဟေတွာ “ဧကဝေါကာရဝသေန ကဋ္ဌေဝရဿ နိက္ခေပေါ”တိ ဝုတ္ထော။
စတုဝေါကာရဝသေန စာတိ စ-သဒ္ဓေန “သေသဒ္ဓယဝသေန ခန္ဓာနံ
ဘေဒေါ”တိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ သဗ္ဗတ္ထေဝ ခန္ဓဘေဒသဟ္တာဝတော။

သေသဒ္ဓယဝသေနာတိ သေသဘဝဒ္ဓယဝသေနော ကဋ္ဌေဝရဿ နိက္ခေပေါ။
ယဒိပိ ဧကဝေါကာရဘဝေ ရူပကာယော ဝိဇ္ဇတိ၊ ကဋ္ဌေဝရနိက္ခေပေါ ပန
နတ္ထိတိ “ကဋ္ဌေဝရဿ သဒ္ဓာဝတော” ဣစ္ဆေဝ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ မနုဿာဒိသု
ကဋ္ဌေဝရနိက္ခေပေါ အတ္ထိ၊ တသ္မာ မနုဿာဒိသု ကဋ္ဌေဝရဿ နိက္ခေပေါတိ
ယောဇနာ။ ကဋ္ဌေဝရံ နိက္ခိပိယတိ ဧတေနာတိ မရဏံ ကဋ္ဌေဝရဿ နိက္ခေပေါ။
ဧကတော ကတွာတိ ဧကန္တံ ကတွာ၊ ဧကန္တံ ဂဟဏမတ္တေန။

ဇာယနဋ္ဌေနာတိအာဒိ အာယတနဝသေန ယောနိဝသေန စ ဒွိဟိ
ပဒေဟိ သဗ္ဗသတ္တေ ပရိယာဒိယိတွာ ပရိယာဒိယိတွာ ဇာတိံ ဒဿေတုံ
ဝုတ္တံ။ ဧကံ ပန “ကတ္ထုဘာဝဝသေန ပဒေသံ ဝုတ္တံ” နိ ဝဒန္တိ။ “တေသံ
တေသံ သတ္တာနံ ဇာတိ သဉ္ဇာတိ” တိ ပန ကတ္တရိ သာမိနိဒ္ဓေသဿ ကတတ္တာ
ဥဘယတ္တာပိ ဘာဝနိဒ္ဓေသော။ သမ္ပုဏ္ဏာ ဇာတိ သဉ္ဇာတိ။ ပါကဋ္ဌာ နိဗ္ဗတ္တိ
အဘိနိဗ္ဗတ္တိ။ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ။ ပ။ အဘိနိဗ္ဗတ္တိတိ သတ္တဝဝသေန
ပဝတ္တတ္တာ ဝေါဟာရဒေသနာ။

တတြ တတြာတိ ဧကစတုဝေါကာရဘဝေသု ဒွိန္တံ၊ သေသရူပဓာတုယံ
ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ ပဉ္စန္တံ၊ ကာမဓာတုယံ ဝိကလာဝိကလိန္ဒြိယာနံ
ဝသေန သတ္တန္တံ နဝန္တံ ဒသန္တံ ပုန ဒသန္တံ ဧကောဒသန္တဉ္စ အာယတနာနံ ဝသေန
သင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သန္တတိယန္တိ ယေန ကမ္မုနာ ခန္ဓာနံ ပါတုဘာဝေါ၊
တေန အဘိသင်္ဂတသန္တတိယံ။ တဉ္စ ခေါ ပဋိသန္ဓိက္ခဏဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကမ္မံယေဝ ကမ္မဘဝေါ “ဘဝတိ ဧတသ္မာ ဥပပတ္တိဘဝေါ” တိ ကတွာ။
ကမ္မေန နိယျာဒိတအတ္တဘာဝုပပတ္တိဝသေန ဘဝတိတိ ဘဝေါ၊ ဣထာ တထာ
နိဗ္ဗတ္တဝိပါကော ကဋ္ဌတ္တာရူပံ စ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန “ဘဝတိတိ ကတွာ
ဘဝေါ” တိ ဥပပတ္တိဘဝဿ ဝက္ခမာနတ္တာ “ကမ္မံ ဖလဝေါဟာရေန ဘဝေါတိ
ဝုတ္တံ” နိ ကထိတံ။

ဥပါဒိယန္တိ သတ္တာ ဒဋ္ဌဂ္ဂါဟံ ဂဏှန္တိ ဧတေန ကိလေသကာမေန။ န ဧကဝလံ
ဣဓ ကရဏသာနေမေဝ၊ အထ ခေါ ကတ္ထုသာနေမိ လဗ္ဘတိတိ ဝုတ္တံ
“သယံ ဝါ” တိ။ တန္တိ ဝတ္ထုကာမံ။ ကာမော စ သော ကာမနဋ္ဌေန၊
ဥပါဒါနဉ္စ ဘုသမာဒါနဋ္ဌေနာတိ ကာမုပါဒါနံ။ ဧတန္တိ ကာမုပါဒါနပဒံ။
ပုန ဧတန္တိ ကာမုပါဒါနသင်္ခါတံ။

သဿတော အတ္တာတိ ဣဒံ ပုရိမဒိဋ္ဌိံ ဥပါဒိယမာနံ ဥတ္တရဒိဋ္ဌိံ ဒဿေတုံ
 ဝုတ္တံ။ ယထာ သော ဒိဋ္ဌိံ ဒဋ္ဌိကရဏဝသေန ပုရိမံ ဥတ္တရာ ဥပါဒိယတိ၊ ဧဝံ
 “နတ္ထိ ဒိဋ္ဌိ”န္တိ အာဒိကာပီတိ။ အတ္တဂ္ဂဟဏံ ပန “အတ္တဝါဒုပါဒါန”န္တိ ဣဒံ
 န ဒိဋ္ဌုပါဒါနဒဿနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ လောကော စာတိ အတ္တဂ္ဂဟဏဝိနိမုတ္တဂ္ဂဟဏံ
 ဒိဋ္ဌုပါဒါနဘူတံ ဣမ ပုရိမဒိဋ္ဌိဥတ္တရဒိဋ္ဌိဝစနေဟိ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ယေန မိစ္ဆာဘိနိဝေသေန ဂေါသီလဂေါတမာဒိံ သမာဒိယတိ စေဝ
 အနုတိဋ္ဌတိ စ၊ သော ဂေါသီလဂေါတမာဒိဋ္ဌိတိ အဓိပ္ပေတာနိ။ တေနာဟ
 “ဂေါသီလ။ပ။ သယမေဝ ဥပါဒါနာနိ”တိ။ အဘိနိဝေသတောတိ အဘိ-
 နိဝေသနတော။

အတ္တဝါဒုပါဒါနန္တိ “အတ္တာ”တိ ဝါဒဿ ပညာပနဿ ဂဟဏဿ
 ကာရဏဘူတာ ဒိဋ္ဌိတိ အတ္ထော။ အတ္တဝါဒမတ္တမေဝါတိ အတ္တဿ အဘာဝါ
 “အတ္တာ”တိ ဣဒံ ဝစနမတ္တမေဝ။ ဥပါဒိယန္တိ ဒဋ္ဌံ ဂဏှန္တိ။

ဓမ္မုဒ္ဓါရဓိသု ပဝတ္တာယာတိ ဣဒံ တဏှာယ ရူပတဏှာဒိဘာဝဿ
 ကာရဏဝစနံ ဆဒ္ဓါရာရမ္မဏိကဓမ္မာနံ ပဋိနိယတာရမ္မဏတ္တာ။ ဇနိယာ
 ပဝတ္တာယာတိ ဣဒံ တဿာ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဒဿနံ။ သဘာဝေနေဝ ဥဋ္ဌာတုံ
 အသက္ကောန္တဿ ဝေဠု^၁ ဝိယ နိဿယော အဟုတွာ ဩလုပ္ပကဘာဝေန
 ဘာဝေါ ဥပါဒါနဿ ပစ္စယဘာဝတော အာရမ္မဏမ္ပိ တံသဒိသံ ဝုတ္တံ။ ရူပေတိ
 ဝိသယေ ဘုမ္မံ။ သာ တိဝိဓာ ဟောတိတိ သမ္ပန္နော။ ကာမတဏှာ ကာမဿာဒ-
 ဘာဝေန ပဝတ္တိယာ။ ဧဝံ အဿာဒေန္တိတိ သဿတဒိဋ္ဌိယာ သဟဇာတ-
 နိဿယသမ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂဘာဒိပစ္စယဘူတာယ သံသဋ္ဌတ္တာ နိစ္စရဝသဿ-
 တာဘိနိဝေသမုခေန အဿာဒေန္တိ။ ဘဝသဟဂတာ တဏှာ ဘဝတဏှာ။
 ဘဝတိ တိဋ္ဌတိ သဗ္ဗကာလန္တိ ဟိ ဘဝဒိဋ္ဌိ ဘာဝေါ ဥတ္တရပဒလောပေန၊
 ဘဝဿာဒဝသေန ပဝတ္တိယာ စ။ ဣဒိနာ နယေန ဝိဘဝတဏှာတိ ဧတ္ထ
 အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝိဘဝတိ ဥစ္စိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိတိ ဧဝံ ပဝတ္တာ ဒိဋ္ဌိ ဝိဘဝေါ
 ဥတ္တရပဒလောပေန။ ဧဝံ တာနိ အဋ္ဌာရသဘာဝိ ယာ ဆ ကာမတဏှာ ဆ
 ဘဝတဏှာ ဆ ဝိဘဝတဏှာ ဝုတ္တာ၊ တောနိ အဋ္ဌာရသ တဏှာဝိစရိတာနိ
 တဏှာပစ္စယော။ အဇ္ဈတ္တန္တိ သကသန္တတိယံ။ ဗဟိဒ္ဓါတိ တတော ဗဟိဒ္ဓါ။
 အတိတာရမ္မဏာနိ ဝါ ဟောန္တ၊ ဣတရာရမ္မဏာနိ ဝါ၊ သယံ ပန အတိတာနိ
 ဆတ္တိံသ တဏှာဝိစရိတာနိ။ သေသပဒဒ္ဓယေဝိ ဧသေဝ နယော။ “အဋ္ဌသတံ

၁-ဝေဠုဝတ္ထုနံ (က)

တဏှာဝိစရိတာနိ”တိအာဒိနာ သမ္ပန္နော။ ဣဒါနိ အပရေနပိ ပကာရေန အဋ္ဌ-
သတံ တဏှာဝိစရိတာနိ ဒဿေတုံ “**အဇ္ဈတ္တိကဿာ**”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ
အဇ္ဈတ္တိကဿာတိ အဇ္ဈတ္တိကခန္ဓပဉ္စကံ။ ဥပယောဂတ္ထေ ဟိ ဣဒံ သာမိဝစနံ။
ဥပါဒါယာတိ ဂဟေတွာ။ **အသ္မိတိ ဟောတိ**တိ ယဒေတံ အဇ္ဈတ္တိကံ ခန္ဓပဉ္စကံ
ဥပါဒါယ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဝသေန သမုဒါယဂ္ဂါဟတော အသ္မိတိ ဂါဟော
ဟောတိ၊ တသ္မိံ သတိတိ အတ္ထော။ ဣမ ပန ရူပါဒိအာရမ္မဏဝသေန အတ္ထော
ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဣတ္ထမသ္မိတိ ဟောတိ**တိ ခတ္တိယာဒိသု “ဣဒံပကာရော အဟ”န္တိ
ဧဝံ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဝသေန ဟောတိတိ အတ္ထော။ ဣဒံ တာဝ အနုပနိဓာယ
ဂဟဏံ။

ဝေမာဒိနိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန “ဝေမသ္မိ၊ အညထာသ္မိ၊ အဟံ ဘဝိဿံ၊
ဣတ္ထံ ဘဝိဿံ၊ ဧဝံ ဘဝိဿံ၊ အညထာ ဘဝိဿံ၊ အသသ္မိ၊ သတသ္မိ၊ အဟံ
သိယံ၊ ဣတ္ထံ သိယံ၊ ဧဝံ သိယံ၊ အညထာ သိယံ၊ အပါဟံ သိယံ၊ အပါဟံ ဣတ္ထံ သိယံ၊
အပါဟံ ဧဝံ သိယံ၊ အပါဟံ အညထာ သိယ”န္တိ ဧတေသံ သင်္ဂဟော။ ဥပနိ-
ဓာယ ဂဟဏမ္ပိ ဒုဝိဓံ သမတော အသမတော ဝါတိ တံ ဒဿေတုံ “ဝေမသ္မိ၊
အညထာသ္မိ”တိ စ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဝေမသ္မိတိ** ဣဒံ သမတော ဥပနိဓာယ ဂဟဏံ၊
ယထာ အယံ ခတ္တိယော၊ ဧဝံ အဟမသ္မိတိ အတ္ထော။ **အညထာသ္မိတိ** ဣဒံ ပန
အသမတော ဂဟဏံ၊ ယထာယံ ခတ္တိယော တတော အညထာ အဟံ ဟိနော
ဝါ အဓိကော ဝါတိ အတ္ထော။ ဣမာနိ တာဝ ပစ္စုပ္ပန္နဝသေန စတ္တာရိ
တဏှာဝိစရိတာနိ။ **ဘဝိဿန္တိ**အာဒိနိ ပန စတ္တာရိ အနာဂတဝသေန ဝုတ္တာနိ၊
တေသံ ပုရိမစတုက္ကေ ဝုတ္တနယေနော အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အသသ္မိတိ**
သဿတော အသ္မိ၊ နိစ္စဿေတံ အဓိဝစနံ။ **သတသ္မိတိ** အသဿတော အသ္မိ၊
အနိစ္စဿေတံ အဓိဝစနံ။ ဣတိ ဣမာနိ ဒွေ သဿတုက္ခေဒဝသေန ဝုတ္တာနိ။
ဣတော ပရာနိ **သိယန္တိ**အာဒိနိ စတ္တာရိ သံသယပရိဝိတက္ကဝသေန ဝုတ္တာနိ၊
တာနိ ပုရိမစတုက္ကေ ဝုတ္တနယေန အတ္ထတော ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ **အပါဟံ သိယန္တိ-**
အာဒိနိ ပန စတ္တာရိ “အပိ နာမာဟံ ဘဝေယျ”န္တိ ဧဝံ ပတ္တနာကပ္ပနဝသေန
ဝုတ္တာနိ၊ တာနိပိ ပုရိမစတုက္ကေ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဧဝမေတေသု—

ဒွေ ဒိဋ္ဌိသိသာ စတ္တာရော၊ သုဒ္ဓသိသာ သိသမူလကာ၊
တယော တယောတိ တောနိ၊ အဋ္ဌာရသ ဝိဘာဝယေ။

ဧတေ ဟိ သဿတုက္ခေဒဝသေန ဝုတ္တာ ဒွေ **ဒိဋ္ဌိသိသာ** နာမ၊ “အသ္မိ၊
ဘဝိဿံ၊ သိယံ၊ အပါဟံ သိယ”န္တိ ဧတေ စတ္တာရော **သုဒ္ဓသိသာ** နာမ၊

၁-ဒွေ ဒိဋ္ဌိသိသာနိ အညေ၊ စတ္တာရော သိသမူလကာ။ (က) (အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၄၉၇-ပိဋ္ဌေ ပန ပဿိတဗ္ဗံ။)
သံ-၉၆ ၂-၂—န-၄-သ

“ဣတ္ထမသ္မိ”တိအာဒယော တယော တယောတိ ဒွါဒသ သီသမူလကာ နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣမ ပါဠိယံ ရူပါရမ္မဏာဒိဝသေန တဏှာ အာဂတာတိ အာဟ “အဇ္ဈတ္တိကရူပါဒိနိဿိတာနိ”တိ။ အဋ္ဌာရသ တဏှာဝိစရိတာနိတိ အာနေတွာ သမ္ပန္နော။ ဣမိနာ အသ္မိတိ ဣမိနာ အဘိသေကသေနာ- ပစ္စာဒိနာ “ခတ္တိယော အဟ”န္တိ မူလဘာဝတော^၁ “အသ္မိ”တိ ဟောတိ။ သေသံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သင်္ဂဟေတိ တဏှာယ ယယာဝုတ္တ- ဝိဘာဂဿ သံခိပနဝသေန သင်္ဂဏှနေ ကရိယမာနေ။ “ဆယိမေ ဘိက္ခဝေ တဏှာကာယာ”တိအာဒိ နိဒ္ဒေသော။ “ရူပေ တဏှာ ရူပတဏှာ”တိအာဒိ နိဒ္ဒေသတ္ထော။ “ကာမရာဂဘာဝေနာ”တိအာဒိကော, “အဇ္ဈတ္တိကဿုပါဒါ- ယာ”တိအာဒိကော စ နိဒ္ဒေသဝိတ္ထာရော။ “ရူပါဒိသု အာရမ္မဏေသု ဆဋ္ဌေ- ဝါ”တိအာဒိကော သင်္ဂဟော။

ယသ္မာ စက္ခုဒွါရာဒိသု ဧကေကသ္မိ^၂ ဒွါရေ ဥပ္ပဇ္ဇနကဝိညာဏာနိ ဝိယ အနေကာ ဧဝ ဝေဒနာ၊ တသ္မာ တာ ရာသိဝသေန ဧကဇ္ဈံ ဂဟေတွာ “ဆ ဝေဒနာကာယာ”တိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ဝေဒနာသမူဟာ”တိ။ နိဿယဘာဝေန ဥပ္ပတ္တိဒွါရဘာဝေန နာနာပစ္စယာ ဟောန္တိ စက္ခုဓာတုအာဒယော၊ တာ ကုမ္ဘိနာ ဓာရေန္တိယော ဝိယ ပေါသေန္တိယော ဝိယ စ ဟောန္တိတိ တာသံ မာတုသဒိသတာ ဝုတ္တာ။ စက္ခုသမ္ပဿဟေတူတိ နိဿယာဒိစက္ခုသမ္ပဿ- ပစ္စယာ။ အယန္တိ အယံ ဝေဒနာ “စက္ခုသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ”တိအာဒိနာ သာဓာရဏတော ဝုတ္တာ။ ဧတ္တာတိ ဧတသ္မိ^၃ ဝေဒနာပဒေ။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကာတိ ကုသလာကုသလဝိပါကကိရိယာနံ ဝသေန သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကာ။ ဧဝံ ဝိဘင်္ဂေ အာဂတနယေန သာဓာရဏတော ဝက္တာပိ ဣဓာမိပ္ပေတဝေဒနမေဝ ဒဿေတုံ “ဝိပါကဝသေန ပနာ”တိအာဒိမာဟ။ စက္ခုဒ္ဓိ သမ္ပဿေတိ စက္ခုဒ္ဓိ နိဿယဘူတေ ဥပ္ပန္နဗဿော။ ဧသ နယော သေသေသု။ ယသ္မာ စက္ခုဒိနိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ခန္ဓနိဒ္ဒေသေ လက္ခဏာဒိဝိဘာဂတော, အာယတနနိဒ္ဒေသေ ဝိသေသတော, သာမညတော စ သဒ္ဓတ္တဒဿနာဒိဝသေန ဝိဘာဝိတာနိ၊ တသ္မာ “ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ပ။ ဝုတ္တမေဝါ”တိ အာဟ။

နမနလက္ခဏန္တိ အာရမ္မဏာဘိမုခံ ဟုတွာ နမနသဘာဝံ တေန^၂ ဝိနာ အပ္ပဝတ္တနတော။ ရူပနလက္ခဏံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ပန ကောဝ ဝေဒနာ။ သဗ္ဗဒုဗ္ဗလဝိတ္တာနိ နာမ ပဉ္စဝိညာဏာနိ။ နန တတ္ထ

၁-မူလဘာဝဘာသတော (က)
၂-နမနသဘာဝတော န (က) မူလပဏ္ဏာသကေ သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ္တဋီကာယံ ပဿိတဗ္ဗံ။

ဇိဝိတစိတ္တဋ္ဌိတိယော စ သန္တိတိ? သစ္စံ၊ တာသံ ပန ကိစ္စံ န တထာ ပါကဋ္ဌံ၊ ယထာ စေတနာဒိနန္တိ တေ ဧဝေတ္ထ ပါဠိယံ ဥဒ္ဓဋ္ဌာ။ ယေန မဟန္တပါတုဘာဝါဒိနာ ကာရဏေန။ ဧတ္တတိ တေသ္မိံ မဟာဘူတနိဒ္ဒေသေ။ အညော ဝိနိစ္ဆယနယောတိ “ဝစနတ္ထတော ကလာပတော”တိ အာဒိနာ လက္ခဏာဒိနိစ္ဆယတော အညော ဝိနိစ္ဆယနယော။ နန သော စတုဓာတုဝဝတ္ထာနေ ဝုတ္တော၊ န ရူပက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသေတိ? တတ္ထ ဝုတ္တေပိ “စတုဓာတုဝဝတ္ထာနေ ဝုတ္တာနိ”တိ အတိဒေသဝသေန ဝုတ္တတ္တာ “ရူပက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တော”တိ ဝုတ္တံ။ ဥပါဒါယာတိ ပဋိစ္စ။ ဘူဘာနိ ဟိ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဥပါဒါရူပံ “တာနိ ဂဟေတွာ”တိ ဝုတ္တံ အဝိဿဇ္ဇနတော။ နိဿာယာတိပိ ဧကေ တေသံ နိဿယပစ္စယဘာဝတော။ ပုဗ္ဗကာလကိရိယာ နာမ ဧကံသတော အပရကာလကိရိယာပေက္ခာတိ ပါဌသေသေန အတ္ထံ ဝဒတိ။ ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသေန ဝိနာ ဧဝ အတ္ထံ ဒသေတုံ “သမူဟတ္ထေ ဝါ”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ သမူဟသမ္ပန္နေ သာမိနိဒ္ဒေသေန သမူဟတ္ထော ဒီပိတောတိ တံ ဒသေန္တော အာဟ “သမူဟံ ဥပါဒါယာ”တိ။ ဓမ္မသင်္ဂဏိယံ အာဂတနယေန “တေဝိသတိဝိဓေ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဟိ ဟဒယဝတ္ထု န နိဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ “ယံ ရူပံ နိဿာယာ”တိ ဝါ ပဋ္ဌာနေ? အာဂတတ္တာ ဟဒယဝတ္ထုမ္ပိ ဂဟေတွာ ဇာတိရူပဘာဝေန ဥပစယသန္တတိယော ဧကတော ကတွာ “တေဝိသတိဝိဓေ”န္တိ ဝုတ္တံ။

စက္ခုဿ ဝိညာဏန္တိ ဝါ စက္ခုဝိညာဏံ။ အသာဓာရဏကာရဏေန စာယံ နိဒ္ဒေသော။ “သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏ”န္တိ ဧတ္ထ သဗ္ဗလောကိယဝိပါကဝိညာဏဿ ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ “တေဘူမကဝိပါကစိတ္တသေတံ အဝိဝစန”န္တိ ဝုတ္တံ။

အဘိသင်္ခရဏလက္ခဏောတိ အာယူဟနသဘာဝေါ။ စောပနဝသေနာတိ ဝိညတ္တိသံစောပနဝသေန၊ ကာယဝိညတ္တိယာ သမုဋ္ဌာပနဝသေနာတိ အတ္ထော။ ဝစနဘေဒဝသေနာတိ ဝစိဘေဒုပ္ပါဒဝသေန၊ ဝစိဝိညတ္တိယာ သမုဋ္ဌာပနဝသေနာတိ အတ္ထော။ ဧဝံ စောပနံ န ဘဝေယျာတိ ဒသေတုံ “ရဟော နိသီဒိတွာ ဝိန္တေန္တဿာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧကေနတိံသာတိ ဧတ္ထ အဘိညာစေတနာဝိနိမုတ္တာ ဧဝ ဧကေနတိံသ စေတနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ တဿာ ဝိပါကဝိညာဏဿ ပစ္စယတ္တာဘာဝတော။

ဒုက္ခေတိ ကေမ္ပိ ဣဒံ ဘုမ္မဝစနံ သံသိလေသနနိဿယဝိသယဗျာပနဝသေန၊ အတ္တာနံ ဘိဒ္ဓိတွာ ဝိနိယောဂံ ဂစ္ဆတိတိ “စတူဟိ ကာရဏဟိ”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။

၁-ဝုတ္တေပိ (က)

၃-အဘိ ဂ-၅-ပိဋ္ဌေ။

၂-အဘိ ၁-၁၄၅-ပိဋ္ဌေ။

၄-သံသိလေသနနိဿယစောပနဝသေန (က)

ကောပိ ဟိ ဝိဘတ္တိနိဒ္ဒေသော အနေကဓာ ဝိနိယောဂံ ဂစ္ဆတိ ယထာ
 တဒ္ဓိတတ္ထေ ဥတ္တရပဒသမာဟာရေတိ။ တန္တိ အညာဏံ။ ဒုက္ခသစ္စန္တိ ဟဒယ-
 ဝတ္ထုလက္ခဏံ ဒုက္ခသစ္စံ။ အဿာတိ အညာဏဿ။ နိဿယပစ္စယဘာဝေနာတိ
 ပုရေဇာတနိဿယဘာဝေန။ သဟဇာတနိဿယပစ္စယဘာဝေန ပန
 တံသဟဇာတာ ဖဿာဒယော ဝတ္ထဗ္ဗာ။ အာရမ္မဏပစ္စယဘာဝေန ဒုက္ခသစ္စံ
 အဿ အာရမ္မဏန္တိ ယောဇနာ။ ဒုက္ခသစ္စန္တိ ဥပယောဂကေဝစနံ။ တေန္တိ
 အညာဏံ။ တဿာတိ ဒုက္ခသစ္စဿ။ “ပဋိစ္ဆာဒေတိ”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တံ ပဋိစ္ဆာဒ-
 နာကာရံ ဒဿေတုံ “ယာထာဝါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဉာဏဝိပလ္လယုတ္တမိတ္တေနပိ
 ဧကဒေသေန ယာထာဝတော လက္ခဏပဋိဝေဓော ဟောတိယေဝတိ “ယာ-
 ထာဝလက္ခဏပဋိဝေဓနိဝါရဏေနာ”တိ ဝဘ္ဘာ “ဉာဏပဝတ္တိယာ ဧတ္ထ
 အပ္ပဒါနေနာ”တိ ဝုတ္တန္တိ ဝဒန္တိ။ ပုရိမံ ပန ပဋိဝေဓဉာဏုပ္ပတ္တိယာ နိသေဓ-
 ကထာဒဿနံ၊ ပစ္ဆိမံ အနုဗောဓဉာဏုပ္ပတ္တိယာ။ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော။ ဧတ္တာတိ ဒုက္ခသစ္စေ။

သဟဇာတဿ အညာဏဿ သမုဒယသစ္စံ ဝတ္ထု ဟောတိ နိဿယ-
 ပစ္စယဘာဝတောတိ ဝုတ္တံ “ဝတ္ထုတော”တိ။ အာရမ္မဏတောတိ အာရမ္မဏ-
 ပစ္စယဘာဝေန။ ယသ္မာ သမုဒယသစ္စံ အညာဏဿ အာရမ္မဏံ ဟောတိ၊
 တသ္မာ “ဒုက္ခသမုဒယေ အညာဏ”န္တိ ဝုတ္တန္တိ အတ္ထော။ ပဋိစ္ဆာဒနံ ဒုက္ခသစ္စေ
 ဝုတ္တနယမေဝ ဧကေနေဝ ကာရဏေန ဣတရေသံ တိဏ္ဍံ အသမ္ဘဝတော၊ ကိံ
 ပန ဧတံ ဧကံ ကာရဏန္တိ အာဟ “ပဋိစ္ဆာဒနတော”တိ။ ဣဒံ ဝိတ္တာရတော
 ဝိဘာဝေတုံ “နိရောဓပဋိပဒါနံ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တဒါရဗ္ဘာတိ တံ အာရဗ္ဘ
 တံ အာရမ္မဏံ ကတော။ ပစ္ဆိမံ ဟိ သစ္စဒယန္တိ နိရောဓော မဂ္ဂေါ။ တံ ဟိ
 နယဂမ္ဘီရတ္တာ။ ဒုဒ္ဒသန္တိ သဏ္ဌသုခမဓမ္မတ္တာ သဘာဝေနေဝ ဂမ္ဘီရတာယ
 ဒုဒ္ဒသံ ဒုဝိညေယျံ ဒုရဝဂ္ဂါဟံ။ တတ္ထာတိ ပုရိမေ သစ္စဒယေ။ အန္တဘူတန္တိ
 အန္တကာရဘူတံ။ န ပဝတ္တတိ အာရမ္မဏံ ကာတုံ န ဝိသဟတိ။ ဝေဓိယတ္တေ-
 နာတိ ဝါစကဘာဝေန တထာ ဥပဋ္ဌာနတော။ သဘာဝလက္ခဏဿ
 ဒုဒ္ဒသတ္တာဘိ ဝိဋ္ဌနာဒိအာယူဟနာဒိဝသေန “ဣဒံ ဒုက္ခံ၊ အယံ သမုဒယော”တိ
 ယာထာဝတော သဘာဝလက္ခဏဿ ဒုဒ္ဒသတ္တာ ဒုဝိညေယျတ္တာ ပုရိမဒ္ဒယံ
 ဂမ္ဘီရံ။ တတ္ထာတိ ပုရိမသ္မိံ သစ္စဒယေ။ ဝိပလ္လာသဂ္ဂါဟဝသေန ပဝတ္တတိတိ
 သုဘာဒိဝိပရိတဂ္ဂါဟာနံ ပစ္စယဘာဝဝသေန အညာဏံ ပဝတ္တတိ။

ဣဒါနိ “ဒုက္ခေ အညာဏ”န္တိ အာဒိသု ပကာရန္တရေနပိ အတ္ထံ ဒဿေတုံ “အဝိဇာ”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဒုက္ခေတိ ဧတ္တာဝတတိ “အညာဏန္တိ ဝုစ္စမာနာယ အဝိဇ္ဇာယ ဒုက္ခေ”တိ ဧတ္တကေန။ သင်္ဂဟတောတိ သမောဓာနတော^၁။ ကိစ္စတောတိ အသမ္ပုဋ္ဌိဝေဓကိစ္စတော။ အညာဏမိဝါတိ^၂ ဝိသယသဘာဝံ ယာထာဝတော ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ အပ္ပဒါနကိစ္စမိဝ။ “ဒုက္ခေ”တိ အာဒိနာ တတ္ထ အဝိဇ္ဇာ ပဝတ္တတိ၊ ဝိသေသတော နိဒ္ဒိဋ္ဌံ ဟောတိတိ ကတွာ သဗ္ဗတ္ထေဝ တထာ အဝိသိဋ္ဌသဘာဝဒဿနံ ဣဒန္တိ ဒဿေတုံ “အဝိသေသတော ပနာ”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။

ခဏိကနိရောဓဿ ဣဓ အနဓိပ္ပေတတ္တာ အယုဇ္ဇမာနတ္တာ ဝိရာဂဂဟဏတော စ အဝိဇ္ဇာဒီနံ ပဋိပက္ခဝသေန ပဋိဗာဟနံ ဣဓ “နိရောဓော”တိ အဓိပ္ပေတော၊ သော စ နေသံ သဗ္ဗသော အနုပ္ပုဇ္ဇနမေဝါတိ အာဟ “နိရောဓော ဟောတိတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ”တိ။ “အဝိဇ္ဇာ နိရုဇ္ဈတိ ဧတ္တာတိ အဝိဇ္ဇာနိရောဓော၊ သင်္ခါရာ နိရုဇ္ဈန္တိ ဧတ္တာတိ သင်္ခါရနိရောဓော”တိ ဧဝံ သဗ္ဗေဟိ ဧတေဟိ နိရောဓပဒေဟိ နိဗ္ဗာနဿ ဒေသိတတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ တေနာဟ “နိဗ္ဗာနံ”တိ အာဒိ။ ဝဋ္ဋမိဝဋ္ဋန္တိ ဝဋ္ဋေဝိဝဋ္ဋေ။ “ဒွါဒသဟိ”တိ ဣဒံ ပစ္စေကံ ယောဇေတဗ္ဗံ “အနုလောမတော ဒွါဒသဟိ ပဒေဟိ ဝဋ္ဋံ၊ ပဋိလောမတော ဒွါဒသဟိ ဝိဝဋ္ဋံ ဣဓ ဒဿိတ”န္တိ။

ဝိဘင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဋိပဒါသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃။ မိစ္ဆာ ပဋိပဇ္ဇတိ တောယာတိ မိစ္ဆာပဋိပဒါ၊ ဝဋ္ဋဂါမိမဂ္ဂေါ ဒုက္ခာဝဟတ္တာ။ တံ မိစ္ဆာပဋိပဒံ။ တေနာဟ “အနိယျာနိကပဋိပဒါ”တိ။ သော ပုညာဘိသင်္ခါရော ကထံ မိစ္ဆာပဋိပဒါ ဟောတိတိ? သမ္ပတ္တိဘဝေ သုခါဝဟောဝ ဟောတိတိ အဓိပ္ပာယ်ော။ ဝဋ္ဋသိသတ္တာတိ ဝဋ္ဋပက္ခိယာနံ ဥတ္တမင်္ဂဘာဝတော။ အန္တမသောတိ ဥက္ကံသပရိယန္တံ သန္ဓာယ ဝိဝဒတိ အဝကံသပရိယန္တတော^၃။ “ဣဒံ မေ ပုညံ နိဗ္ဗာနာဓိဂမာယ ပစ္စယော ဟောတူ”တိ ဧဝံ နိဗ္ဗာနံ ပတ္ထေတွာ ပဝတ္တိတံ။ ပဏ္ဏမုဋ္ဌိဒါနမတ္တန္တိ သာကပဏ္ဏမုဋ္ဌိဒါနမတ္တံ။ အပ္ပတွာတိ အန္တောဂဓဟေတု ဧသ နိဒ္ဒေသော၊ အပါပေတွာတိ အတ္ထော။

၁-သမောဓာနတော (က) ၂-အဋ္ဌကထာယံန ဒိဿတိ။ ၃-၃-ဝဒတိ၊ အဝကံသပရိယန္တန္တိ (က)

ယဒဂ္ဂေန ဝါ ပဋိပဇ္ဇနတော အရဟတ္တံ ပတ္တောတိ ဝုစ္စတိ၊ တဒဂ္ဂေန တဒါဝဟာ ပဋိပဒါပိ ပတ္တာတိ ဝုစ္စတိတိ “အပ္ပတွာ”တိ ဝုတ္တံ။ အနုလောမဝသေနာတိ အနုလောမပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝသေန။ ပဋိလောမဝသေနာတိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ ပဋိပဒါ ပုစ္ဆိတာတိ ဧကေန ပဋိပဒါ ဒေသေတုံ အာရဒ္ဓါတိ အယမ္ပိ အတ္ထော သင်္ဂဟိတော ယထာရဒ္ဓဿ အတ္ထဿ ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာယ ဣဓာဂတတ္တာ။ အနုလောမပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာယဓမ္မတ္ထ ဗျုတ်ရေကမုခေန အဝိဇ္ဇာဒိဋ္ဌိရောဓာ ပန ဝိဇ္ဇာယ သတိ ဟောတိ သင်္ခါရာနံ အသမ္ဘဝေါတိ ဝုတ္တံ “နိဗ္ဗာနံ ဘာဇိတ”န္တိ။ သရူပေန ပန တာယ ဝဋ္ဋမေဝ ပကာသိတံ။ ဝက္ခတိ ဟိ ပရိယောသာနေ “ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋမေဝ ကထိတ”န္တိ။ နိယျာတနေတိ နိဂမနေ။ ဖလေနာတိ ပတ္တဗ္ဗဖလေန ပဋိပဒါယ သမ္မာပကဟေတုနော ဒဿိတတ္တာ။ ယထာ ဟိ တိဝိဓော ဟေတု ဉှပကော နိဗ္ဗတ္တကော သမ္မာပကောတိ၊ ဧဝံ တိဝိဓံ ဖလံ ဉှပေတဗ္ဗံ နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗံ သမ္မာပေတဗ္ဗန္တိ။ တဿှာ ပတ္တဗ္ဗဖလေန နိဗ္ဗာနေန တံသမ္မာပကဟေတုဘူတာယ ပဋိပဒါယ ဒဿိတတ္တာတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ဖလေန ဟေတ္တာ”တိအာဒိ။ အယံ ဝုစ္စတိတိ ဧဝံ နိဗ္ဗာနဖလာ အယံ “သမ္မာပဋိပဒါ”တိ ဝုစ္စတိ။ အသေသဝိရာဂါ အသေသနိရောဓာတိ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဝသေန အဝိဇ္ဇာယ အသေသဝိရုဇ္ဇနတော အသေသနိရုဇ္ဈနတော စ။ ပဒေဒယေနပိ အနုပ္ပါဒနိရောဓမေဝ ဝဒတိ။ တံ ဟိ နိဗ္ဗာနံ။ ဒုတိယဝိကပ္ပေ အယံ ဧတ္ထ အဓိပ္ပါယော— ယေန မဂ္ဂေန ကရဏဘူတေန အသေသနိရောဓော ဟောတိ၊ အဝိဇ္ဇာယ အသေသနိရောဓော ယံ အာဂမ္မ ဟောတိ၊ တံ မဂ္ဂံ ဒဿေတုန္တိ။ ဧဝံ ဟိ သတိတိ ဧဝံ ပဒဘာဇေနဿ နိဗ္ဗာနဿ ပဒတ္ထေ သတိ။ သာနုဘာဝါ ပဋိပဒါ ဝိဘတ္တာ ဟောတိတိ အဝိဇ္ဇာယ အသေသနိရောဓဟေတုပဋိပဒါ ကတ္ထ သာတိသယသာမတ္ထိယသမာယောဂတော သာနုဘာဝါဝိဘတ္တာ ဟောတိ။ မိစ္ဆာပဋိပဒါဂဟဏေနတ္ထ ဝဋ္ဋဿပိ ဝိဘတ္တတ္တာ ဝုတ္တံ “ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋမေဝ ကထိတ”န္တိ။

ပဋိပဒါသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဝိပဿီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄။ ဝိပ္ပန္နန္တိတိ နိမိသနဝသေန။ အနိမိသေဟိတိ ဝိဂတနိမိသေဟိ ဥဗ္ဗိလန္တေဟေဝ။ တေန ဝုတ္တံ မဟာပဒါနေ။ ဧတ္တာတိ တေသ္မိ “ဝိပဿီ”တိ ပဒေ၊ တေသ္မိ ဝါ “အနိမိသေဟိ”တိအာဒိကေ ယထာဂတေ သုတ္တန္တေ။

မဟာပုရိသဿ အနိမိသလောစနတော “ဝိပဿီ”တိ သမညာပဋိ-
လာဘဿ ကာရဏံ ဝုတ္တံ၊ တံ အကာရဏံ အညေသမ္ပိ မဟာသတ္တာနံ
စရိမဘဝေ အနိမိသလောစနတ္တာတိ စောဒနံ သန္ဓာယ “**တ္ထေ စာ**”တိအာဒိ
ဝတွာ တတော ပန အညမေဝ ကာရဏံ ဒဿေတုံ “**အဝိစာ**”တိအာဒိ
ဝုတ္တံ။ ပလာဠယမာနဿာတိ တောသေန္တဿ။ အနာဒရေ စေတံ သာမိဝစနံ။
အနုဿာတိ အတ္တဿ။

ပုညဿယသင်္ခါတော ဘဂေါ အဿ အတိသယေန အတ္ထိတိ ဘဂဝါတိ
“**ဘာရသမ္ပန္နဿာ**”တိ ဝုတ္တံ။ သမ္ပာတိ သမ္ပဒေဝ ယာထာဝတော၊ ဉ္ဗယေန
ကာရဏေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိတိ အာဟ “**နယေန ဟေတုနာ**”တိ။ သံ-သဒ္ဓေါ
“**သာမ**”န္တိ ဣမိနာ သမာနတ္ထောတိ အာဟ “**သာမံ ပစ္စတ္တပုရိသကာ-
ရေနာ**”တိ၊ သယန္တုဉ္ဗဏေနာတိ အတ္ထော။ သမ္ပာ၊ သာမံ ပုဗ္ဗိ ဧတေနာတိ
သမ္ပောဓော ဝုစ္စတိ မဂ္ဂဉ္ဗဏံ၊ “**ပုဗ္ဗတိ ဧတေနာ**”တိ ကတွာ ဣဝ သမ္ပညတ-
ညာဏဿပိ သင်္ဂဟော။ ဗောဓိမာ သတ္တော ဗောဓိသတ္တော၊ ပုရိမပဒေ
ဥတ္တရပဒလောပေါ ယထာ “**သာကပတ္ထဝေါ**”တိ။ ပုဗ္ဗနကသတ္တောတိ ဧတ္ထ
မဟာဗောဓိသာနပဋိပဒါယ ပုဗ္ဗတိတိ ဗောဓိ စ သော သတ္တဝိသေသ-
ယောဂတော သတ္တော စာတိ ဗောဓိသတ္တော။ ပတ္ထယမာနော ပဝတ္တတိတိ
“**ကုဒါဿု နာမ မဟန္တံ ဗောဓိံ ပါပုဏိဿာမီ**”တိ သဉ္ဇာတစ္ဆန္တော ပဋိပဇ္ဇတိ။
ဗုဒ္ဓန္တိ ဇာတိအာဒိမူလကံ ဒုက္ခံ။ ကာမံ စတုပပါတာပိ မရဏဇာတိယော၊
“**ဇာယတိ မိယတိ**”တိ ပန ဝတွာ “**စဝတိ ဥပပဇ္ဇတိ**”တိ ဝစနံ န ကေဘဝ-
ပရိယာပန္နာနံ ဘေသံ ဂဟဏံ၊ အထ ခေါ နာနာဘဝပရိယာပန္နာနံ ကေဇ္ဈံ
ဂဟဏန္တိ ဒဿေန္တော အာဟ “**ဣဒံ။ပ။ ဝုတ္တံ**”န္တိ။ တဿ နိဿရဏန္တိ
တဿ ဇရာမရဏဿ နိဿရဏန္တိ ဝုစ္စတိ။ ယသ္မာ မဟာသတ္တော ဇိဏ္ဏဗျာဓိ-
မတေ ဒိသ္မာ ပဗ္ဗဇိတော၊ တသ္မာဿ ဇရာမရဏမေဝ အာဒိတော ဥပဋ္ဌာသိ။

ဥပါယမနသိကာရေနာတိ ဥပါယေန ဝိမိနာ ဉ္ဗယေန မနသိကာရေန
ပထေန မနသိကာရဿ ပဝတ္တနတော။ သမာယောဂေါ အဟောသိတိ
ယာထာဝတော ပဋိဝိဇ္ဈနဝသေန သမာဂမော အဟောသိ။ ယောနိသော
မနသိကာရာတိ ဟေတုမ္ပိ နိဿက္ကဝစနန္တိ တဿ “**ယောနိသော မနသိကာရေ-
နာ**”တိ ဟေတုမ္ပိ ကရဏဝစနေန အာဟ။ ဇာတိယာ ခေါ သတိ ဇရာမရဏန္တိ
“**ကိမ္ပိ န ခေါ သတိ ဇရာမရဏံ ဟောတိ၊ ကိံ ပစ္စယာ ဇရာမရဏ**”န္တိ ဇရာမရဏေ
ကာရဏံ ပရိဂ္ဂဏန္တဿ ဗောဓိသတ္တဿ “**ယသ္မိံ သတိ ယံ ဟောတိ၊ အသတိ စ**

န ဟောတိ၊ တံ တဿ ကာရဏ”န္တိ ဧဝံ အဗျဘိစာရဇာတိကာရဏပရိဂ္ဂဏှ-
နေန၊ “ဇာတိယာ ခေါ သတိ ဇရာမရဏံ ဟောတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ
ဇရာမရဏ”န္တိ ယာ ဇရာမရဏဿ ကာရဏပရိဂ္ဂါဟိကာ ပညာ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ တာယ
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိယာ စဿ၊ အဘိသမယော ပဋိဝေဓော အဟောသီတိ အတ္ထော။

ဣတိတိ ဝုတ္တပ္ပကာရပရာမသနံ။ ဟိတိ နိပါတမတ္ထံ။ ဣဒန္တိ ယထာဝုတ္တဿ
ဝဋ္ဋဿ ပစ္စက္ခတော ဂဟဏံ။ တေနာဟ “ဝေဓိဒ”န္တိ။ ဣဓ အဝိဇ္ဇာယ
သမုဒယဿ အာဂဟတ္တာ “ကောသသု ဌာနေသု”တိ ဝုတ္တံ။ သမုဒယံ
သမ္ပိန္နောတွာတိ သင်္ခါရာဒီနံ သမုဒယံ ကေဇ္ဈံ ဂဟေတွာ။ အနေကဝါရံ ဟိ
သမုဒယဒဿနဝသေန ဉာဏဿ ပဝတ္တတ္တာ “သမုဒယော သမုဒယော”တိ
အာမေဋ္ဌိတဝစနံ။ အထ ဝါ “ဧဝံ သမုဒယော ဟောတိ”တိ ဣဒံ န ကေဝလံ
နိဗ္ဗတ္တိဒဿနပရံ၊ အထ ခေါ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသဒ္ဓေါ ဝိယ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒမုခေန
ဣဓ သမုဒယသဒ္ဓေါ နိဗ္ဗတ္တိမုခေန ပစ္စယတ္ထံ ဝဒတိ။ ဝိညာဏာဒယော စ
ယာဝန္တော ဣဓ ပစ္စယဓမ္မော နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ တေ သာမညရူပေန ဗျာပနိစ္ဆာဝသေန
ဂဏှန္တော “သမုဒယော သမုဒယော”တိ အဝေါစ။ တေနာဟ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ
သင်္ခါရာနံ သမုဒယော ဟောတိ”တိ။ ဒဿနဋ္ဌေန စက္ခုတိ သမုဒယဿ
ပစ္စက္ခတော ဒဿနဘာဝေါ စက္ခု။ ဉာတဋ္ဌေနာတိ ဉာတဘာဝေန။ ပဇာနန-
ဋ္ဌေနာတိ “အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာဒိတံတံပစ္စယဓမ္မပဝတ္တိယာ တေဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ
သမုဒယော”တိ ပကာရတော ဝါ ဇာနနဋ္ဌေန။ ပဋိဝေဓနဋ္ဌေနာတိ
“အယံ အဝိဇ္ဇာဒိ ပစ္စယဓမ္မော ဣမဿ သင်္ခါရာဒိကဿ ပစ္စယဘာဝတော
သမုဒယော”တိ ပဋိဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန။ ဩဘာသနဋ္ဌေနာတိ သမုဒယဘာဝပဋိစ္ဆာ-
ဒကဿ မောဟန္တကာရဿ ကိလေသန္တကာရဿ ဝိဓမနဝသေန အဝဘာသန-
ဝသေန။ တံ ပနေတံ “စက္ခု”န္တိအာဒိနာ ဝုတ္တံ ဉာဏံ။ နိရောဓဝါရေတိ
ပဋိလောမဝါရေ။ သော ဟိ “ကိဿ နိရောဓော ဇရာမရဏနိရောဓော”တိ
နိရောဓကိတ္တနဝသေန အာဂတော။

ဝိပဿီသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-၁၀-သိဒ္ဓိသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၅-၁၀။ န ဧဝံ ယောဇေတွာတိ “သိဒ္ဓိဿပိ”တိအာဒိနာ သမုစ္စယဝသေန
ဧဝံ န ယောဇေတွာ။ ကဿာတိအာဒိနာ တတ္ထ ကာရဏံ ဝဒတိ။ ကောသနေ

အဒေသိတက္ကာတိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပါကဋံ ကာတုံ “နာနာဌာနေသု ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယဒိပိ တာနိ ဝိသုံ ဝိသုံ ဝုတ္တဘာဝေန ဒေသိတာနိ၊ အတ္တဝဏ္ဏနာ ပန ကေသဒိသာ တဒတ္တဿ အဘိန္နတ္တာ။ “ဗုဒ္ဓါ ဇာတာ”တိ န အညော အာစိက္ခ-
တီတိ ယောဇနာ။ န ဟိ မဟာဗောဓိသတ္တာနံ ပစ္ဆိမဘဝေ ပရောပဒေသေန ပယောဇနံ အတ္ထိ။ ဂတမဂ္ဂေနောတိ ပဋိပတ္တိဂမနေန ဂတမဂ္ဂနေဝ ပစ္ဆိမ-
မဟာဗောဓိသတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ၊ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ ဂစ္ဆန္တိတိ စတုသု သတိပဋ္ဌာ-
နေသု ပတိဋ္ဌိတစိတ္တာ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ယာထာဝတော ဘာဝေတော သမ္ဗု-
သမ္ဗောဓိယာ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈနဝသေန ပဝတ္တန္တိတိ အတ္ထော။ ယထာ ပန တေသံ ပဌမဝိပဿနာဘိနိဝေသော ဟောတိ၊ တံ ဒဿေတုံ “သဗ္ဗဗောဓိသတ္တာ
ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဗုဒ္ဓဘာဝါနံ ဝိပဿနာ၊ ဗုဒ္ဓတ္တာယ ဝါ ဝိပဿနာ
ဗုဒ္ဓဝိပဿနာ။

သိဒ္ဓိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဗုဒ္ဓဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အာဟာရဝဂ္ဂ

၁-အာဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁။ အာဟရန္တိတိ အာနေန္တိ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ဥပတ္တန္တေန္တိတိ အတ္ထော။
နိဗ္ဗတ္တာတိ ပသုတာ။ ဘူတာ နာမ ယသ္မာ တတော ပဋ္ဌာယ လောကေ
ဇာတဝေါဟာရေ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏတော ပန ပဋ္ဌာယ ယာဝ မာတုကုစ္ဆိတော
နိက္ခန္တော၊ တာဝ သမ္ဘဝေသိနေ၊ ဒေ တာဝ ဂဟ္တသေယျကေသု ဘူတ-
သမ္ဘဝေသိဝိဘာဂေါ၊ ဣတရေသု ပန ပဌမစိတ္တာဒိဝသေန ဝုတ္တော။ သန္တဝ-
သဒ္ဓေါ စေတ္ထ ဂဟ္တသေယျကာနံ ဝသေန ပသုတိပရိယာယော၊ ဣတရေသံ
ဝသေန ဥပ္ပတ္တိပရိယာယော။ ပဌမစိတ္တပဌမဇ္ဈိယာပထက္ခဏေသု ဟိ တေ
သန္တဝံ ဥပ္ပတ္တိံ ဒေန္တိ ဥပဂစ္ဆန္တိ နာမ၊ န တာဝ ဘူတာ ဥပပတ္တိယာ န
သုပ္ပတိဋ္ဌိတတ္တာ၊ ဘူတာ ဧဝ သဗ္ဗသော ဘဝေသနာယ သမုစ္ဆိန္တတ္တာ။ န ပူဇ-
ဘဝိသန္တိတိ အဝဓာရဏေန နိဝတ္တိတမတ္ထံ ဒဿေတိ။ ယော စ “ကာလ-
သသော ဘူတော”တိအာဒိသု ဘူတ-သဒ္ဓဿ ခီဏာသဝဝါစိတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။
ဝါ-သဒ္ဓေါ စေတ္ထ သမ္ဗိဏ္ဏနတ္ထော “အဂ္ဂိနာ ဝါ ဥဒကေန ဝါ”တိအာဒိသု
ဝိယ။

အဒေသိတက္ကာတိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပါကဋံ ကာတုံ “နာနာဌာနေသု ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယဒိပိ တာနိ ဝိသုံ ဝိသုံ ဝုတ္တဘာဝေန ဒေသိတာနိ၊ အတ္ထဝဏ္ဏနာ ပန ကေသဒိသာ တဒတ္ထဿ အဘိန္နတ္တာ။ “ဗုဒ္ဓါ ဇာတာ”တိ န အညော အာစိက္ခ-
တီတိ ယောဇနာ။ န ဟိ မဟာဗောဓိသတ္တာနံ ပစ္ဆိမဘဝေ ပရောပဒေသေန ပယောဇနံ အတ္ထိ။ ဂတမဂ္ဂေနောတိ ပဋိပတ္တိဂမနေန ဂတမဂ္ဂနေဝ ပစ္ဆိမ-
မဟာဗောဓိသတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ၊ အယမေတ္ထ ဓမ္မတာ။ ဂစ္ဆန္တိတိ စတုသု သတိပဋ္ဌာ-
နေသု ပတိဋ္ဌိတစိတ္တာ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ယာထာဝတော ဘာဝေတော သမ္ဗု-
သမ္ဗောဓိယာ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈာနဝသေန ပဝတ္တန္တိတိ အတ္ထော။ ယထာ ပန တေသံ ပဌမဝိပဿနာဘိနိဝေသော ဟောတိ၊ တံ ဒဿေတုံ “သဗ္ဗဗောဓိသတ္တာ
ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဗုဒ္ဓဘာဝါနံ ဝိပဿနာ၊ ဗုဒ္ဓတ္ထာယ ဝါ ဝိပဿနာ
ဗုဒ္ဓဝိပဿနာ။

သိဒ္ဓိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဗုဒ္ဓဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အာဟာရဝဂ္ဂ

၁-အာဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁။ အာဟာရန္တိတိ အာနေန္တိ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ဥပတ္တမ္ဘေန္တိတိ အတ္ထော။
နိဗ္ဗတ္တာတိ ပသုတာ။ ဤတာ နာမ ယသ္မာ တတော ပဋ္ဌာယ လောကေ
ဇာတဝေါဟာရော ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏတော ပန ပဋ္ဌာယ ယာဝ မာတုကုစ္ဆိတော
နိက္ခန္တော၊ တာဝ သမ္ဘဝေသိနေ၊ ဒေ တာဝ ဂဟ္တသေယျကေသု ဤတ-
သမ္ဘဝေသိဝိဘာဂေါ၊ ဣတရေသု ပန ပဌမစိတ္တာဒိဝသေန ဝုတ္တော။ သမ္ဘဝ-
သဒ္ဓေါ စေတ္ထ ဂဟ္တသေယျကာနံ ဝသေန ပသုတိပရိယာယော၊ ဣတရေသံ
ဝသေန ဥပ္ပတ္တိပရိယာယော။ ပဌမစိတ္တပဌမဇ္ဈိယာပထက္ခဏေသု ဟိ တေ
သမ္ဘဝံ ဥပ္ပတ္တိံ သေန္တိ ဥပဂစ္ဆန္တိ နာမ၊ န တာဝ ဤတာ ဥပပတ္တိယာ န
သုပ္ပတိဋ္ဌိတတ္တာ၊ ဤတာ ဧဝ သဗ္ဗသော ဘဝေသနာယ သမုစ္ဆိန္တတ္တာ။ န ဗုဒ္ဓ
ဘဝိသန္တိတိ အဝဓာရဏေန နိဝတ္တိတမတ္ထံ ဒဿေတိ။ ယော စ “ကာလ-
သသော ဤတော”တိအာဒိသု ဤတ-သဒ္ဓဿ ခိဏာသဝဝါစိတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။
ဝါ-သဒ္ဓေါ စေတ္ထ သမ္ဗိဏ္ဏနတ္ထော “အဂ္ဂိနာ ဝါ ဥဒကေန ဝါ”တိအာဒိသု
ဝိယ။

န သတ္တဿာတိ ဒဿနတ္ထံ မနောဂဟဏံ ယထာ “စိတ္တဿ ဌိတိ၊ စေတော-
 ဝိမုတ္တိ စာ”တိ အာဟာ “မနောသဉ္ဇေတနာတိ စေတနာဝါ”တိ။ စိတ္တန္တိ
 ယံ ကိဉ္စိ စိတ္တမေဝ။ ဧကရာသိံ ကတ္တာတိ ဧကန္တံ ဂဟေတွာ ဝိဘာဂံ အကတွာ၊
 သာမညေန ဂဟိတာတိ အတ္ထော။ တတ္ထ လဗ္ဘမာနံ ဥပါဒိဏ္ဏကာဒိဝိဘာဂံ
 ဒဿေတုံ “ကဗဠိကာရော အာဟာရော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အာဟာရတ္ထံ န
 သာဓေန္တိတိ တာဒိသဿ အာဟာရဿ အနာဟရဏတော။ တဒါပီတိ
 ဘိဠိတွာ ဝိဂတကာလေပိ။ ဥပါဒိဏ္ဏကာဟာရေတိ ဝုစ္ဆန္တိတိ ဧကေပိ။ ဣဒံ
 ပန အာစရိယာနံ န ဂုစ္ဆတိ တဒါ ဥပါဒိဏ္ဏကရူပဿေဝ အဘာဝတော။
 ပဋိသန္ဓိစိတ္တေနော သဟဇာတတိ လက္ခဏဝစနမေတံ၊ သဗ္ဗာယပိ ကမ္မဇ-
 ရူပပရိယာပန္နာယ ဩဇာယ အတ္ထိဘာဝဿ အဝိစ္ဆေဒပ္ပဝတ္တိသမ္ဘဝဒဿ-
 နတ္ထော။ သတ္တမာတိ ဥပ္ပန္နဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ သတ္တမဒိဝသပိ။ ရူပ-
 သန္တတိံ ပါလေတိ ပဝေဏိဃဋ္ဌနဝသေန။ အယမေဝါတိ ကမ္မဇဩဇာ။
 ကမ္မဇဩဇံ ပန ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နဩဇာ အကမ္မဇတ္တာ အနုပါဒိဏ္ဏအာဟာရောတွေဝ
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ အနုပါဒိဏ္ဏကာ ဖဿာဒယော ဝေဒိတဗ္ဗာတိ အာနေတွာ
 သမ္ပန္နော။ လောကုတ္တရာ ဖဿာဒယော ကထန္တိ အာဟာ “လောကုတ္တရာ ပန
 ဂုဠိဝသေန ကထိတာ”တိ။ ယသ္မာ တေသံ ကုသလာနံ ဥပေတပရိယာယော
 နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဝိပါကာနံ ဥပါဒိဏ္ဏပရိယာယော နတ္ထေဝါတိ အနုပါဒိဏ္ဏပရိ-
 ယာယောပိ ဂုဠိဝသေန ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပုဗ္ဗေ “အာဟာရတိ ပစ္စယာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ယဒိ ပစ္စယဋ္ဌော အာဟာရ-
 ဋ္ဌောတိအာဒိနာ စောဒေတိ၊ အထ ကသ္မာ ဣမေ ဧဝ စတ္တာရော ဝုတ္တာတိ
 အထ ကသ္မာ စတ္တာရေဝ ဝုတ္တာ။ ဣမေ ဧဝ စ ဝုတ္တာတိ ယောဇနာ။
 ဝိသေသပ္ပစ္စယတ္တာတိ ဧတေန ယထာ အညေ ပစ္စယဓမ္မာ အတ္တနော ပစ္စ-
 ယုပ္ပန္နဿ ပစ္စယာဝ ဟောန္တိ၊ ဣမေ ပန တထာ စ ဟောတိ အညထာ စာတိ
 သမာနေပိ ပစ္စယတ္ထေ အတိရေကပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ “အာဟာရတိ
 ဝုတ္တာ”တိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ။ ဣဒါနိ တံ အတိရေကပစ္စယတံ ဒဿေတုံ
 “ဝိသေသပ္ပစ္စယော ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဝိသေသပ္ပစ္စယော ရူပကာယဿ
 ကဗဠိကာရော အာဟာရော ဥပထမ္ဘကဘာဝတော။ တေနာဟ အဋ္ဌကထာယံ
 “ရူပါရူပါနံ ဥပထမ္ဘကတ္တေန ဥပကာရကာ စတ္တာရော အာဟာရ အာဟာရ-
 ပစ္စယော”တိ။ ဥပထမ္ဘကတ္တံ ဟိ သတိပ ဇနကတ္တေ အရူပီနံ အာဟာရနံ

အာဟာရဇရူပသမုဋ္ဌာနကရူပါဟာရဿ စ ဟောတိ၊ အသတိ ပန ဥပထမ္ဘ-
 ကတ္တေ အာဟာရနံ ဇနကတ္တံ နတ္ထိတိ ဥပထမ္ဘကတ္တံ ပဓာနံ။ ဇနယမာနောပိ
 တိ အာဟာရော အဝိဇ္ဇေဒဝသေန ဥပထမ္ဘယမာနော ဧဝ ဇနေတိတိ
 ဥပထမ္ဘကဘာဝေါ ဧဝ အာဟာရဘာဝေါ။ ဝေဒနာယ ဖဿော ဝိသေသ-
 ပစ္စယော။ “ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ”တိ တိ ဝုတ္တံ။ “သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏ”န္တိ
 ဝစနတော ဝိညာဏဿ မနောသဉ္ဇေတနာ။ “စေတနာ တိဝိဓံ ဘဝံ ဇနေ-
 တိ”တိ တိ ဝုတ္တံ။ “ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ”န္တိ ပန ဝစနတော နာမရူပဿ
 ဝိညာဏံ ဝိသေသပစ္စယော။ န တိ ဩက္ကန္တဝိညာဏာဘာဝေ နာမရူပဿ
 အတ္ထိ သမ္ဘဝေါ။ ယထာဟ “ဝိညာဏဉ္စ တိ အာနန္တ မာတုကုန္တိသ္မိံ န ဩက္က-
 မိဿထ၊ အပိ န ခေါ နာမရူပံ မာတုကုန္တိသ္မိံ သမုစ္ဓိဿထာ”တိအာဒိ။
 ဝုတ္တမေဝတ္ထံ သုတ္တေန သာဓေတုံ “ယထာဟာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဧဝံ ယဒိပိ ပစ္စယတ္ထော အာဟာရတ္ထော၊ ဝိသေသပစ္စယတ္တာ ပန ဣမေဝ
 အာဟာရတိ ဝုတ္တာတိ တံ နေသံ ဝိသေသပစ္စယတံ အဝိဘာဂတော ဒဿေတွာ
 ဣဒါနိ ဝိဘာဂတော ဒဿေတုံ “ဧကော ပနေတ္ထာ”တိအာဒိ အာရဇ္ဈံ။ မုခေ
 ဌပိတမတ္တော ဧဝံ အသင်္ခါဒိတော၊ တတ္ထကေနာပိ အပ္ပန္နရဿ အာဟာရဿ
 ပစ္စယော ဟောတိ ဧဝ။ တေနာဟ “အဋ္ဌ ရူပါနိ သမုဋ္ဌာပေတိ”တိ။ သုခဝေဒ-
 နာယ တိတော သုခဝေဒနိယော။ သဗ္ဗထာဝီတိ စက္ခုသမ္ပဿာဒိဝသေန။
 ယတ္ထကာ ဖဿဿ ပကာရဘေဒါ၊ တေသံ ဝသေန သဗ္ဗပ္ပကာရောပိ ဖဿာ-
 ဟာရော ယထာရဟံ တိဿော ဝေဒနာ အာဟရတိ၊ အနာဟာရကော နတ္ထိ။

သဗ္ဗထာဝီတိ ဣဓာပိ ဖဿာဟာရေ ဝုတ္တနယာနသားရေန အတ္ထော ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော။ တိသန္တတိဝသေနာတိ ကာယဒသကံ ဘာဝဒသကံ ဝတ္ထုဒသကန္တိ
 တိဝိသေန္တတိဝသေန။ သဟဇာတာဒိပစ္စယနယေနာတိ သဟဇာတာဒိပစ္စယ-
 ဝိဓိနာ။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ တိ အတ္တနာ သဟဇာတနာမဿ သဟဇာတအည-
 မညဝိပါကိန္ဒြိယသမ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယေတိ ပစ္စယော ဟောန္တောယေဝ
 အာဟာရပစ္စယတာယ တံ အာဟာရေတိ ဝုတ္တံ၊ သဟဇာတရူပေသု ပန ဝတ္ထုနော
 သမ္ပယုတ္တပစ္စယံ ဌပေတွာ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန၊ သေသရူပါနံ အညမညပစ္စယဉ္စ
 ဌပေတွာ ဣတရေသံ ပစ္စယာနံ ဝသေန ယောဇနာ ကာတဗ္ဗော။ တာနီတိ
 နပုံသကနိဒ္ဒေသော အနပုံသကာနမ္ပိ နပုံသကေဟိ သဟ ဝစနတော။ သာသဝ-
 ကုသလာကုသလစေတနာဝ ဝုတ္တာ ဝိသေသပစ္စယဘာဝဒဿနံ ဟေတန္တိ၊
 တေနာဟ “အဝိသေသေန ပနာ”တိအာဒိ။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏမေဝ ဝုတ္တန္တိ

၁-ဒိ ၂-၅၃-ဝိဇ္ဇေ။ ၂-ဌပိတမတ္တေသေဝ (၄) (မ-၄ ၁-၂၁၃-ဝိဇ္ဇေပိပဿိတဗ္ဗမေဝ)

တ္ထောပိ ဒေသေ နယော။ ယထာ တဿ တဿ ဖလဿ ဝိသေသတော ပစ္စယတာယ ဧတေသံ အာဟာရတ္ထော၊ ဧဝံ အဝိသေသတောပီတိ ဒဿေတုံ “အဝိသေသေနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ ။ တတ္ထ တံသမ္ပယုတ္တတံသမုဋ္ဌာနဓမ္မာနန္တိ တေဟိ ဖဿာဒိဟိ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စေဝ တံသမုဋ္ဌာနရူပဓမ္မာနဉ္စ။ တတ္ထ သမ္ပယုတ္တဂ္ဂဟဏံ ယထာရဟတော ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ သမုဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏံ ပန အဝိသေသတော။

ဥပတ္တမ္ဘန္တော အာဟာရကိစ္စံ သာဓေတီတိ ဥပတ္တမ္ဘန္တော ဧဝ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဩဇဋ္ဌမကသမုဋ္ဌာပနေနေဝ ပနဿ ဥပထမ္ဘနကိစ္စသိဋ္ဌိ။ ဖုသန္တောယေဝါတိ ဖုသနကိစ္စံ ကရောန္တော ဧဝ။ အာယူဟမာနာဝါတိ စေတယမာနာ ဧဝ အဘိသဒ္ဓဟန္တိ ဧဝ။ ဝိဇာနန္တမေဝါတိ ဥပပတ္တိပရိကပ္ပနဝသေန ဝိဇာနန္တမေဝ အာဟာရကိစ္စံ သာဓေတီတိ ယောဇနာ။ သဗ္ဗတ္ထ အာဟာရကိစ္စသာနေဉ္စ တေသံ ဝေဒနာဒိဥပ္ပတ္တိဟေတုတာယ အတ္တဘာဝဿ ပဝတ္တနမေဝ။ ကာယဋ္ဌပနေနာတိ^၂ ကဿာ ဝုတ္တံ၊ နန ကမ္မဇာဒိရူပံ ကမ္မာဒိနာဝ ပဝတ္တတီတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ “ကမ္မဇနိတောပီ”တိအာဒိ။

ဥပါဒိဏ္ဏရူပသန္တတိယာ ဥပတ္တမ္ဘနေနေဝ ဥတုစိတ္တဇရူပသန္တတိနဗ္ဗိ ဥပတ္တမ္ဘနသိဋ္ဌိ ဟောတီတိ “ဒိန္နံ ရူပသန္တတိန”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဥပတ္တမ္ဘနမေဝ သန္ဓာယ “အနုပါလကော ဟုတ္တာ”တိ စ ဝုတ္တံ။ ရူပကာယဿ ဌိတိဟေတုတာ ဟိ ယာပနာ အနုပါလနာ။ သုခါဒိဝတ္ထုဘူတန္တိ သုခါဒိနံ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘူတံ။ အာရမ္မဏမ္ဘိ ဟိ ဝသတိ ဧတ္ထ အာရမ္မဏကရဏဝသေန တဒါရမ္မဏာ ဓမ္မာတိ ဝတ္ထုတိ ဝုစ္စတိ။ ဖုသန္တောယေဝါတိ ဣဒံ ဖဿဿ ဖုသနသဘာဝတ္တာ ဝုတ္တံ။ န ဟိ ဓမ္မာနံ သဘာဝေန ဝိနာ ပဝတ္တိ အတ္ထိ၊ ဝေဒနာပဝတ္တိယာ ဝိနာ သတ္တာနံ သန္ဓာဝနတာ နတ္ထိတိ အာဟ “သုခါဒိ ။ပ။ ဟောတိ”တိ။ န စေတ္ထ သညီဘဝကဏယံ အသညီဘဝေါ ဒဿေတဗ္ဗော၊ တဿာပိ ဝါ ကာရဏဘူတဝေဒနာပဝတ္တိဝသေန ဌိတိယာ ဟေတုနော အဗျာပိတတ္တာ၊ တထာ ဟိ “မနောသဉ္ဇေတနာ။ပ။ ဘဝမူလနိပ္ပါဒနတော သတ္တာနံ ဌိတိယာ ဟောတိ”တိ ဝုတ္တာ။ တတော ဧဝ ဝိညာဏံ ဝိဇာနန္တမေဝါတိ ဥပပတ္တိပရိကပ္ပနဝသေန ဝိဇာနန္တမေဝါတိ ဝုတ္တောဝါယမတ္ထော။

စတ္တာရိ ဘယာနိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ အာဒိနဝရိဘာဝနတော။ နိကန္တိတိ နိကာမနာ၊ ရသတဏှံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ သာ ဟိ ကဗဠိကာရေ အာဟာရေ ဗလဝတိ၊ တေနေဝေတ္ထ အဝဓာရဏံ ကတံ။ ဘာယတိ ဧတသ္မာတိ ဘယံ။

၁-အဘိသဒ္ဓဟန္တိဇေ(က) ၂-ကာယတ္တမ္ဘနေနာတိ(က)
၃-အဗျာပိတာ(က) ၄-ဗလဝတရော သံကိလေသော(က)

နိကန္တိယေဝ ဘယံ မဟာနတ္ထဟေတုတော ၁။ ဥပဂမနံ ဝိသယိန္ဒြိယဝိညာဏေသု
 ဝိသယဝိညာဏေသု စ သင်္ဂတိဝသေန ပဝတ္တံ၊ တံ ဝေဒနာဒိဥပ္ပတ္တိဟေတု-
 တာယ “ဘယ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဒေဝဓာရဏေ ပယောဇနံ ဝုတ္တနယမေဝ။ သေသ-
 ဒ္ဒယေဝိ ဇေသေဝ နယော။ အာယူဟနံ အဘိသန္ဓဟနံ၊ သံဝိဓာနန္တိဝ ဝဒန္တိ။
 တံ ဘဝုပပတ္တိဟေတုတာယ “ဘယ”န္တိ ဝုတ္တံ။ အဘိနိပါတော တတ္ထ
 တတ္ထ ဘဝေ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဝသေန ဝိညာဏဿ နိဗ္ဗတ္တိ။ သော ဘဝုပပတ္တိ-
 ဟေတုကာနံ သဗ္ဗေသံ အနတ္တာနံ မူလကာရဏတာယ “ဘယ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဣဒါနိ
 နိကန္တိအာဒိနံ သပ္ပုဋ်ဘယတံ ဝိတ္တာရတော ဒဿေတုံ “ကိဏ္ဍာရဏာ”တိ-
 အာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ နိကန္တိ ကတွာတိ အာလယံ ဇနေတွာ၊ တဏှံ
 ဥပ္ပါဒေတွာတိ အတ္ထော။ သိတာဒိနံ ပုရက္ခတာတိ သိတာဒိနံ ပုရတော ဌိတာ၊
 သိတာဒိဟိ ဗာမိယမာနာတိ အတ္ထော။

ဗဿံ ဥပဂစ္ဆန္တာတိ စက္ခုသမ္ပဿာဒိဘေဒံ ဗဿံ ပဝတ္ထေန္တာ။
 ဗဿဿာဒိနောတိ ကာယသမ္ပဿဝသေန ဖောဠဗ္ဗသင်္ခါတဿ အဿာဒန-
 သီလာ။ ကာယသမ္ပဿဝသေန ဟိ သတ္တာနံ ဖောဠဗ္ဗတဏှာ ပဝတ္တတိတိ
 ဒဿေတုံ ဗဿာဟာရာဒိနဝဒဿနေ ဖောဠဗ္ဗာရမ္ဗဏံ ဥဒ္ဓင်္ဂ “ပရေသံ
 ရက္ခိတဂေါပိတေသျှ”တိအာဒိနာ။ ဗဿဿာဒိနောတိ ဝါ ဗဿာဟာရဿာ-
 ဒိနောတိ အတ္ထော။ သတိ ဟိ ဗဿာဟာရေ သတ္တာနံ ဗဿာရမ္ဗဏေ
 အဿာဒေါ၊ နာသတိ၊ တေနာဟ “ဗဿဿာဒမူလက”န္တိအာဒိ။

ဇာတိနိမိတ္တဿ ဘယဿ အဘိနိပါတသဘာဝေန ဂဟိတတ္တာ “တမ္ဗူလ-
 က”န္တိ ဝုတ္တံ၊ ကမ္မာယူဟနနိမိတ္တန္တိ အတ္ထော။ ဘယံ သဗ္ဗန္တိ ပဉ္စဝိသတိ၊ တိဝိဓ-
 မဟာဘယံ၊ ဒေညဉ္စ သဗ္ဗဘယံ အာဂတမေဝ ဟောတိ ဘယာဓိဋ္ဌာနဿ
 အတ္တဘာဝဿ နိပ္ပုဒနတော။

အဘိနိပတတိဘိ အဘိနိဗ္ဗတ္တတိ။ ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တိ ဟိ သတ္တာနံ တတ္ထ တတ္ထ
 အင်္ဂါရကာသုသဒိသေ ဘဝေ အဘိနိပါတသဒိသိ။ တမ္ဗူလကတ္တာတိ နာမရူပ-
 နိဗ္ဗတ္တိမူလကတ္တာ။ သဗ္ဗဘယာနံ အဘိနိပါတောယေဝ ဘယံ ဘာယတိ
 တေသ္မာတိ ကဘွာ။

အပ္ပေတိ ဝိယာတိ ဖလဿ အတ္တလာဘဟေတုဘာဝတော ကာရဏံ၊ တံ
 နိယျာဒေတိ ဝိယ။ တန္တိ ဖလံ။ တတောတိ ကာရဏတော။ ဧတေသန္တိ

အာဟာရနံ။ ယထာပုတ္တေနာတိ “ဖလံ နိဒေတိ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန
အတ္တေန။ သဗ္ဗပဒေသျှတိ “ဝေဒနာနိရောဓေနာ”တိအာဒိသု သဗ္ဗေသု ပဒေသု။

ပဋိသန္ဓိ အာဒိ ကတွာတိ ပဋိသန္ဓိက္ခဏံ အာဒိ ကတွာ။ ဥပါဒိဏ္ဏက-
အာဟာရေ သန္ဓာယ “အတ္တဘာဝသင်္ခါတာနံ အာဟာရန”န္တိ ဝုတ္တံ။ တေ
ဟိ နိပ္ပရိယာယတော တဏှာနိဒါနာ။ ပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ သတ္တာနံ သတ္တ-
သန္တတိဝသေနာတိ ပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ သဘာဝကာနံ စက္ခု သောတံ
ဃာနံ ဇိဌာ ကာယော ဘာဝေါ ဝတ္ထုတိ ဣမေသံ သတ္တန္တံ သန္တတိနံ ဝသေန။
သေသာနံ အပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ အန္ဓဗမိရအဘာဝကာနံ။ ဦးဦးသန္တတိ-
ဝသေနာတိ စက္ခုနာ, သောတေန, တဒုဘယေန, ဘာဝေန စ ဦးဦးသန္တတိ-
ဝသေန။ ပဋိသန္ဓိယံ ဇာတာ () ပဋိသန္ဓိကာ။ ပဌမဘဝင်္ဂစိတ္တက္ခဏာဒိတိ
အာဒိ-သဒ္ဓေန တဒါရမ္မဏစိတ္တဿ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

တဏှာယပိ နိဒါနံ ဇာနာတိတိ ယောဇနာ။ တဏှာနိဒါနန္တိပိ ပါဌော။ ဝဋ်
ဒဿေတွာတိ သရူပတော နယတော စ သကလမေဝ ဝဋ် ဒဿေတွာ။ ဣဒါနိ
တမတ္ထံ ဝိတ္တာရတော ဝိဘာဝေတုံ “ဣမသ္မိဉ္စ ပန ဌာနေ”တိအာဒိမာဟ။
အတိတာဘိမုခံ ဒေသနံ ကတွာတိ ပစ္စုပ္ပန္နဘဝတော ပဌာယ အတိတဓမ္မာ-
ဘိမုခံ တဗ္ဗိသယံ ဒေသနံ ကတွာ တထာကာရဏေန။ အတိတေန ဝဋ် ဒဿေတိတိ
အတိတဘဝေန ကမ္မကိလေသဝိပါကဝဋ် ဒဿေတိ။ အတ္တဘာဝေါတိ ပစ္စုပ္ပန္နော
အတ္တဘာဝေါ။ ယဒိ ဧဝံ ကဿာ “အတိတေန ဝဋ် ဒဿေတိ”တိ ဝုတ္တန္တိ?
နာယံ ဒေါသော “အတိတေနော”တိ အနဝဓာရဏတော၊ ဧဝံ ကတွာ
အတိတာဘိမုခဂ္ဂဟဏံ ဇနကကမ္မံ ဂဟိတံ တဏှာသိသေန နာနန္တရိယ-
ဘာဝတော။ န ဟိ ကမ္မုနာ ဝိနာ တဏှာ ဘဝနေတ္ထိ ယုဇ္ဇတိ။

တံ ကမ္မန္တိ တဏှာသိသေန ဝုတ္တကမ္မံ။ ဒဿေတုန္တိ တံ အတိတံ အတ္တဘာဝံ
ဒဿေတုံ။ တဿတ္တဘာဝဿ ဇနကံ ကမ္မန္တိ တဿ ယထာပုတ္တဿ အတ္တ-
ဘာဝဿ ဇနကံ။ တတော ပရမ္ပိ အတ္တဘာဝံ အာယူဟိတံ ကမ္မံ ဒဿေတုံ
ဝုတ္တံ။ အဝိဇ္ဇာ စ နာမ တဏှာ ဝိယ ကမ္မတ္တာတိ ကမ္မဿေဝ ဂဟဏံ။ ဦးသု
ဌာနေသျှတိ အာဟာရဂ္ဂဟဏေန ဝေဒနာဒိဂ္ဂဟဏေနာတိ ဦးသု ဌာနေသု။
အတ္တဘာဝေါတိ ပစ္စုပ္ပန္နကာလိကော အတိတကာလိကော စ အတ္တဘာဝေါ။
ပုန ဦးသုဘိ တဏှာဂ္ဂဟဏေ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရဂ္ဂဟဏေတိ ဦးသု ဌာနေသု။ တဿ
ဇနကန္တိ ပစ္စုပ္ပန္နဿ စေဝ အတိတဿ စ အတ္တဘာဝဿ ဇနကံ ကမ္မံ ဝုတ္တန္တိ

ယောဇနာ။ ကမ္မဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ ယတ္ထ တံ ကမ္မံ အာယူဟိတံ၊ သာ အတိတာ
 ဇာတိ အတ္တတော ဒဿိတာ ဟောတိ။ တေန သံသာရဝဋ္ဋဿ အနမတဂ္ဂတံ
 ဒိပေတိ။ သင်္ခေပေနာတိ သင်္ခေပေန ဟေတုပဉ္စကဖလပဉ္စကဂ္ဂဟဏမ္ပိ ဟိ
 သင်္ခေပေါ ဧဝ ဟေတုဖလဘာဝေန သင်္ဂဟေတဗ္ဗဓမ္မာနံ အနေကဝိဓတ္တာ။

ယဒိ အတိတေန ဝဋ္ဋံ ဒဿိတံ၊ ဧဝံ သတိ သပ္ပဒေသာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဓမ္မ-
 ဒေသနာ ဟောတိတိ ဒဿေန္တော “တတြာယ”န္တိအာဒိမာဟ။ တေန ဟိ
 ယဒိပိ သရူပတော အနာဂတေန ဝဋ္ဋံ ဣဓ န ဒဿိတံ၊ နယတော ပန တဿပိ
 ဒဿိတတ္တာ နိပ္ပဒေသာ ဧဝ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာတိ ဒဿေတိ။ ဣဒါနိ
 တမတ္ထံ ဥပမာယ ဝိဘာဝေတုံ “ယထာ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဥဒကပိဋ္ဌေ
 နိပန္နန္တိ ဥဒကံ ပရိပ္ပဝဝသေန နိပဉ္စံ။ ပရဘာဂန္တိ ပရဥတ္တမင်္ဂဘာဂံ။
 ဩရတောတိ တဘော အပရဘာဂတော ဩလောကေန္တော။ အပရိပုဏ္ဏောတိ
 ဝိကလာဝယဝေါ။ ဧဝံသမ္ပာန္တိအာဒိ ဥပမာယ သံသန္တနံ။

ယထာ ဟိ ဂီဝါ သရီရသန္ဓာရေကကဏ္ဍရာနံ မူလဋ္ဌာနဘူတာ၊ ဧဝံ အတ္တဘာဝ-
 သန္ဓာရကာနံ သင်္ခါရာနံ မူလဘူတာ တဏှာတိ ဝုတ္တံ “ဂီဝါယ ဒိဋ္ဌကာလော”တိ။
 ယထာ ဝေဒနာဒိအနေကာဝယဝသမုဒါယဘူတော အတ္တဘာဝေါ၊ ဧဝံ
 ဖာသုကပိဋ္ဌိကဏ္ဍကာဒိအနေကာဝယဝသမုဒါယဘူတာ ပိဋ္ဌိတိ “ပိဋ္ဌိယာ။ပ။
 တဿ ဒိဋ္ဌကာလော”တိ ဝုတ္တံ။ တဏှာသင်္ခါတန္တိ တဏှာယ ကထိတံ။ ဣဓ
 ဒေသနာယ ပစ္စယာ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ “နင်္ဂဋ္ဌမူလဿ ဒိဋ္ဌကာလော
 ဝိယာ”တိ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ ပရိယောသာနေ “နင်္ဂဋ္ဌမူလံ ပဿေယျာ”တိ
 ဥပမာဒဿနံ ကတံ။ နယတော ပရိပုဏ္ဏဘာဝဂ္ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပါဠိယံ
 အနာဂတဿာပိ ပစ္စယဝဋ္ဋဿ ဟေတုဝသေန ဖလဝသေန ဝါ ပရိပုဏ္ဏဘာဝဿ
 မုခမတ္တဒဿနိယတ္တာ အာဒိဘော ဖလဟေတုသန္တိ၊ မဇ္ဈေ ဟေတုဖလသန္တိ၊
 အန္တေပိ ဖလဟေတုသန္တိတိ ဧဝံ တိသန္တိကတ္တာ ဝတုသင်္ခေပမေဝ ဝဋ္ဋံ ဒဿိတန္တိ။

အာဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-မောဠိယဖဂ္ဂနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂။ ဣမသ္မိံယေဝ ဌာနေတိ “စတ္တာရောမေ ဘိက္ခု။ပ။ အာဟာရ”တိ
 ဧဝံ စတ္တာရော အာဟာရေ သရူပတော ဒဿေတွာ “ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ။ပ။
 အနုဂ္ဂဟာယာ”တိ နိဂမနဝသေန ဒဿိတေ ဣမသ္မိံယေဝ ဌာနေ။ ဒေသနံ

နိဋ္ဌာပေသိ စတုအာဟာရဝိဘာဂဒီပကံ ဒေသနံ ဥဒ္ဓေသဝသေနေဝ
 နိဋ္ဌာပေသိ၊ ဥပရိ အာဝဇ္ဇေတွာ တုဏှိ နိသီဒိ။ ဒိဋ္ဌိဂတိကောတိ အတ္တဒိဋ္ဌိ-
 ဝသေန ဒိဋ္ဌိဂတိကော။ ဝရဂန္ထဝါသိတန္တိ သဘာဝသိဋ္ဌေန စန္ဒနဂန္ဓေန စေဝ
 တဒညနာနာဂန္ဓေန စ ပရိဘာဝိတတ္တာ ဝရဂန္ထဝါသိတံ။ ရတနစင်္ကောဋ-
 ဝရေနာတိရတနမယေန ဥတ္တမစင်္ကောဋကေန။ ဒေသနာနုသန္တိံ ဃဇ္ဇေန္တောတိ
 ယထာဒေသိတာယ ဒေသနာယ အနုသန္တိံ ဃဇ္ဇေန္တော၊ ယထာ ဥပရိဒေသနာ
 ဝဒ္ဓေယျ၊ ဧဝံ ဥဿာဟံ ကရောန္တော။ ဝိညာဏာဟာရံ အာဟာရေတိတိ
 တဿ အာဟာရဏကိရိယာယ ဝုတ္တပုစ္ဆာယ တံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဥပ္ပါဋ္ဌေန္တော
 “ယော ဧတံ ။ပ။ ဘုဇ္ဇတိ ဝါ”တိ အာဟာ။

ဝိညာဏာဟာရေ နာမ ဣစ္ဆိတေ တဿ ဥပဘုဇ္ဇကေနပိ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ သော
 “ကော န ခေါ”တိ အယံ ပုစ္ဆာယ အဓိပ္ပါယော။ ဥတုသမယေတိ ဂဟ္တဝုဋ္ဌာန-
 သမယေ။ သော ဟိ ဥတုသမယဿ မတ္တကသမယတ္တာ တထာ ဝုတ္တော။
 “ဥဒကေန အဏ္ဍာနိ မာ နဿန္တူ”တိ မဟာသမုဒ္ဒတော နိက္ခမိတွာ။ ဂိဇ္ဈ-
 ပေါတကာ ဝိယ အာဟာရသဉ္ဇေတနာယ တာနိ ကစ္ဆပဏ္ဍာနိ မနောသဉ္ဇေ-
 တနာဟာရေန ယာပေန္တိတိ အယံ တဿ ထေရဿ လဒ္ဓိ။ ကိဉ္ဇာပိ အယံ
 လဒ္ဓိတိ ဖဿမနောသဉ္ဇေတနာဟာရေသု ကိဉ္ဇာပိ ထေရဿ ယုတ္တာ အယုတ္တာ
 ဝါ အယံ လဒ္ဓိ။ ဣမံ ပဉ္စန္တိ “ကော န ခေါ ဘန္တေ ဝိညာဏာဟာရံ အာဟာ-
 ရေတိ”တိ ဣမံ ပဉ္စ တောယ ယထာဝုတ္တာယ လဒ္ဓိယာ န ပန ပုစ္ဆတိ၊ အထ
 ခေါ သတ္တုပလဒ္ဓိယာ ပုစ္ဆတိတိ အဓိပ္ပါယော။ သောတိ ဒိဋ္ဌိဂတိကော။ န
 နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော ဥမ္မတ္တကသဒိသတ္တာ အဓိပ္ပါယံ အဇာနိတွာ ပုစ္ဆာယ ကတတ္တာ။
 တေနာဟ “အာဟာရေတိတိ နာဟံ ဝဒါမိ”တိအာဒိ။

တသ္မိံ မယာ ဧဝံ ဝုတ္တေတိ တသ္မိံ ဝစနေ မယာ “အာဟာရေတိ”တိ
 ဧဝံ ဝုတ္တေ သတိ။ အယံ ပဉ္စောတိ “ကော န ခေါ ဘန္တေ ဝိညာဏာဟာရံ
 အာဟာရေတိ”တိ အယံ ပဉ္စော ယုတ္တော ဘဝေယျ။ ဧဝံ ပုစ္ဆိတေ ပဉ္စေတိ
 သတ္တုပလဒ္ဓိံ အနာဒါယ “ကတမဿ ဓမ္မဿ ပစ္စယော”တိ ဧဝံ ဓမ္မပဝတ္တ-
 ဝသေနေဝ ပဉ္စေ ပုစ္ဆိတေ။ တေနော ဝိညာဏေနာတိ တေနော ပဋိသန္ဓိ-
 ဝိညာဏေန သဟ ဥပ္ပန္နံ နာမဉ္စ ရူပဉ္စ အတိတဘဝေ ဒိဋ္ဌိဂတိကဿ ဝသေန
 အာယတိံ ပုနတ္တဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိတိ ဣဓာမိပ္ပေတံ။ နာမရူပေ ဇာတေ သတိတိ
 နာမရူပေ နိဗ္ဗတ္တေ တပ္ပစ္စယဘူတံ ဘိန္နိတွာ သဋ္ဌာယတနံ ဟောတိ။

တကြာယံ ပစ္စယဝိဘာဂေါ— နာမန္တိ ဝေဒနာဒိခန္ဓတ္တယံ ဣဓာမိပ္ပေတံ၊ ရူပံ
 ပန သတ္တသန္တတိပရိယာပန္နံ၊ နိယမတော စတ္တာရိ ဘူတာနိ ဆ ဝတ္ထုနိ

ဇိဝိတိန္ဒြိယံ အာဟာရော စ။ တတ္ထ ဝိပါကနာမံ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဟဒယဝတ္ထု-
 နောသဟာယော ဟုတွာ ဆဋ္ဌဿ မနာယတနဿ သဟဇာတအညမညနိဿ-
 ယသမ္ပယုတ္တဝိပါကအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယေဟိ သတ္တဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ ကိဉ္စိ
 ပနေတ္ထ ဟေတုပစ္စယေန ကိဉ္စိ အာဟာရပစ္စယေနာတိ ဧဝံ ဥက္ကံသာဝကံသော
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတရေသံ ပန ပဉ္စာယတနာနံ စတုနံ မဟာဘူတာနံ သဟာ-
 ယော ဟုတွာ သဟဇာတနိဿယဝိပါကဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတဝသေန ဆဓာ
 ပစ္စယော ဟောတိ။ ကိဉ္စိ ပနေတ္ထ ဟေတုပစ္စယေန ကိဉ္စိ အာဟာရပစ္စယေ-
 နာတိ သဗ္ဗံ ပုရိမသဒိသံ။ ပဝတ္ထေ ဝိပါကနာမံ ဝိပါကဿ ဆဋ္ဌာယတနဿ
 ဝုတ္တနယေနသတ္တဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ အဝိပါကံ ပန အဝိပါကဿ ဆဋ္ဌဿ
 တတော ဝိပါကပစ္စယံ အပနေတွာ ပစ္စယော ဟောတိ။ စက္ခာယတနာဒီနံ ပန
 ပစ္စုပ္ပန် စက္ခပသာဒါဒိဝတ္ထုကမ္မိဇ္ဇတရမ္ပိဝိပါကနာမံ ပစ္စာဇာတဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိ-
 အဝိဂတပစ္စယေဟိ စတုဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ တထာ အဝိပါကမ္ပိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
 ရူပတော ပန ဝတ္ထုရူပံ ပဋိသန္ဓိယံ ဆဋ္ဌဿ သဟဇာတအညမညနိဿယဝိပ္ပ-
 ယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယေဟိ ဆဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ စတ္တာရိ ပန ဘူတာနိ
 စက္ခာယတနာဒီနံ ပဉ္စနံ သဟဇာတနိဿယအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယေဟိ စတုဓာ
 ပစ္စယော ဟောတိ။ ရူပဇိဝိတံ အတ္ထိအဝိဂတိန္ဒြိယဝသေန တိဓာ ပစ္စယော ဟော-
 တိတိ အယ် ဟေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂတော^၁ ဂဟေတဗ္ဗော။

ပဥဿ ဩကာသံ ဒေန္တောတိ “ကော န ခေါ ဘန္တေ ဖုသတိ”တိ
 ဣမဿ ဒိဋ္ဌိဂတိကပဥဿ ဩကာသံ ဒေန္တော။ တတော ဝိဝေစေတုကာမောတိ
 အဓိပ္ပါယော။ သဗ္ဗပဒေသုတိ ဒိဋ္ဌိဂတိကေန ဘဂဝတာ စ ဝုတ္တပဒေသု။
 သက္ခောတိ အတ္တာ။ သော ပန ဥစ္ဆေဒဝါဒိနောပိ ယာဝ န ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ။ တာဝ
 အတ္ထေဝါတိ လဒ္ဓိ၊ ပဂေဝ သဿတဝါဒိနော။ ဘူတောတိ ဝိဇ္ဇမာနော။
 နိပ္ပက္ခောတိ^၂ နိပ္ပန္နော။ န တဿ ဒါနိ နိပ္ပါဒေတဗ္ဗံ ကိဉ္စိ အတ္ထိတိ လဒ္ဓိ။
 ဣဒပ္ပစ္စယာ ဣဒန္တိ ဣမသ္မာ ဝိညာဏာဟာရပစ္စယာ ဣဒံ နာမရူပံ။ ပုန
 ဣဒပ္ပစ္စယာ ဣဒန္တိ ဣမသ္မာ နာမရူပပစ္စယာ ဣဒံ သဋ္ဌာယတနန္တိ ဧဝံ ဗဟူသု
 ဌာနေသု ဘဂဝတာ ကထိတက္ကာ ယထာ ပစ္စယတော နိဗ္ဗတ္တံ သင်္ခါရမတ္တမိဒန္တိ
 သညတ္ထိံ ဥပဂတော။ တေနာပိတိ သညတ္ထုပဂတေနာပိ။ ကောဗဒ္ဓံ ကတွာတိ
 ယထာ ပုစ္ဆာယ အဝသရော န ဟောတိ။ တထာ ကောဗဒ္ဓံ ကတွာ။ ဒေသနာ-
 ဂ္ဂန္တိ ယတော သဋ္ဌာယတနပဒတော ပဋ္ဌာယ “သဋ္ဌာယတနပစ္စယာ
 ဖဿော”တိအာဒိနာ ဒေသနာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိသိ^၃ အာရဋ္ဌမေဝ။ တမေဝါတိ

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၆၃-ပိဋ္ဌေ၊ ၂-နိပ္ပက္ခောတိ(က)

သဠာယတနပဒမေဝ ဂဟေတွာ။ **ဝိဝဇ္ဇန္တောတိ** ဝိဝဇ္ဇန္တော။ **ဝေမာဟာတိ** “ဆန္ဒံတွေဝါ”တိအာဒိအာကာရေန ဧဝံ ဒေသိတေ, “ဝိနေယျဇနော ပဋိဝိဇ္ဈတိ”တိ ဧဝမာဟ။ ဝိညာဏာဟာရော အာယတိံ ပုနုပ္ပဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိယာတိ ဧဝံ ပုရိမဘဝတော အာယတိဘဝဿ ပစ္စယဝသေန မူလကာရဏဝသေန စ ဒေသိတတ္တာ **“ဝိညာဏနာမဂ္ဂပါနံ အန္တရေ ကောသန္နိ”**တိ ဝုတ္တံ။ တဒမိနာ ဝိညာဏဂ္ဂဟဏေန အဘိသင်္ခါရဝိညာဏဿာပိ ဂဟဏံ ကတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

မောဠိယဖဂ္ဂနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃။ ယေ ပစ္စယသမဝါယေ တေနတ္တဘာဝေန သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ သမတ္တာ၊ တေ ဗာဟိရကလိဏံ ဌိတာပိ တေနော တတ္ထ သမတ္တတာယောဂေန ဘာဝိနံ သမိတဗာဟိတပါပတံ အပေက္ခိတွာ သမဏသမ္ပတာယေဝ ဗြာဟ္မဏသမ္ပတာယေဝါတိ တေ နိဝတ္တေတုံ **“သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ အသမတ္တာ”**တိ ဝုတ္တံ။ **ဒုက္ခသစ္စဝသေနာ**တိ ဒုက္ခအရိယသစ္စဝသေန။ အညထာ ကထံ ဗာဟိရကာပိ ဇရာမရဏံ ဒုက္ခန္တိ န ဇာနန္တိ။ သစ္စဒေသနာဘာဝတော **“သဟ တဏှာယာ”**တိ ဝုတ္တန္တိ ကေဓိ။ တံ န သုဠ။ ယသ္မာ တတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တိ ဣဇဇာတိတိ အဓိပ္ပေတာ၊ သာ စ တဏှာ ဧဝ သန္တာနေန, တဏှေဝ သာ ဇာတိ။ ဇရာမရဏဇေတ္ထ ပါကဋမေဝ အဓိပ္ပေတံ, န ခဏိကံ၊ တသ္မာ သတဏှာ ဧဝ ဇာတိဇရာမရဏဿ သမုဒယောတိ ဘူတကထနမေတံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သမုဒယသစ္စဝသေန န ဇာနန္တိတိ ယောဇနာ။ ဧသ နယော သေသပဒေသုပိ။ **သဗ္ဗပဒေသု**တိ ယတ္ထ တဏှာ ဝိသေသနဘာဝေန ဝတ္တဗ္ဗာ၊ တေသု သဗ္ဗပဒေသု။ ယေန သမန္တာဂတတ္တာ ပုဂ္ဂလော ပရမတ္တတော သမဏော ဗြာဟ္မဏောတိ ဝုစ္စတိ၊ တံ သာမညံ ဗြဟ္မညဉ္ဇာတိ အာဟ **“အရိယ ဥပ ဗြဟ္မညဉ္ဇာ”**တိ။ ယေန ဟိ ပဝတ္တိနိမိတ္တေန သမဏ-သဒ္ဓေါ ဗြာဟ္မဏ-သဒ္ဓေါ စ သကေ အတ္ထေ နိရုဠော၊ တဿ ဝသေန အဘိန္နောပိ ဝေနေယျဇာသယတော ဦဓာ ကတွာ ဝတ္တံ အရဟတိတိ ဝုတ္တံ **“ဥဘယတ္တာပီ”**တိ။ **ကောဒသသု ဌာနေသု စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကထေသိ** အဝိဇ္ဇာသမုဒယဿ အနုဒ္ဓဋ္ဌတ္တာ။

သမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဒုတိယသမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄။ ဣမေ ဓမ္မေ ကတမေ ဓမ္မေတိ စ ဧတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေါ အာဒိအတ္ထော။ တေန “ဣမေသံ ဓမ္မာနံ ကတမေသံ ဓမ္မာနံ”န္တိ ဣမေသံ ပဒါနံ သင်္ဂဟော။ တောနိ ဟိ ပဒါနိ ဇရာမရဏာဒီနံ သာဓာရဏဘာဝေန ဝုတ္တာနိ ဣမိဿာ ဒေသနာယ ပပဉ္စဘူတာနီတိ အာဟ “ဧတ္တကံ ပပဉ္စံ ကတွာ ကထိတံ၊ ဒေသနံ။ ပ။ အဇ္ဈာသယေနာ”တိ။ ဣမိနာ တာနေဝ ဇရာမရဏာဒီနိ ဂဟေတွာ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယဝသေန အာဒိတော “ဣမေ ဓမ္မေ”တိအာဒိနာ သဗ္ဗပဒသာဓာရဏတော ဒေသနာ အာရဒ္ဓါ။ ယထာနုလောမသာသနံ ဟိ သုတ္တန္တဒေသနာ၊ န ယထာဓမ္မသာသနန္တိ။

ဒုတိယသမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတော။

၅-ကစ္စာနဂေါတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅။ ယသ္မာ ဣဓ ဇာနန္တာပိ “သမ္မာဒိဋ္ဌိ”တိ ဝဒန္တိ အဇာနန္တာပိ ဗာဟိရကာပိ သာသနိကာပိ အနုဿဝါဒိဝသေနပိ အတ္တပစ္စက္ခေနပိ၊ တသ္မာ တံ ဗဟူနံ ဝစနံ ဥပါဒါယ အာမေဋ္ဌိတဝသေန “သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ ဘန္တေ ဝုစ္စတိ”တိ အာဟ။ တထာနိဒ္ဓိဋ္ဌတာဒဿနတ္ထံ ဟိဿ အယံ အာမေဋ္ဌိတပယောဂေါ။ အယံ ဟေတ္ထ အဓိပ္ပါယော— “အပရေဟိပိ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ ဝုစ္စတိ၊ သာ ပနာယံ ဧဝံ ဝုစ္စမာနာ အတ္တဉ္စ လက္ခဏဉ္စ ဥပါဒါယ ကိတ္တာဝတာ န ခေါ ဘန္တေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ”တိ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန “သမ္မာဒိဋ္ဌိ”တိ ဝစနေ ယသ္မာ ဝိညူ ဧဝ ပမာဏံ၊ န အဝိညူ၊ တသ္မာ “ယံ ပဏ္ဍိတာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဒွေ အဝယဝါ အဿာတိ ဒွယံ၊ ဒုဝိဓံ ဒိဋ္ဌိဂါဟဝတ္ထု၊ ဒွယံ ဒိဋ္ဌိဂါဟဝသေန နိဿိတော အပဿိတောတိ ဒွယနိဿိတော။ တေနာဟ “ဒွေ ကောဋ္ဌာသေ နိဿိတော”တိ။ ယာယ ဒိဋ္ဌိယာ “သဗ္ဗောယံ လောကော အတ္ထိ ဝိဇ္ဇတိ သဗ္ဗကာလံ ဥပလဗ္ဘတိ”တိ ဒိဋ္ဌိဂတိကော ဂဏှာတိ၊ သာ ဒိဋ္ဌိ အတ္ထိတာ၊ သာ ဧဝ သဒါ သဗ္ဗကာလံ လောကော အတ္ထိတိ ပဝတ္တဂါဟတာယ သဿတော၊ တံ သဿတံ။ ယာယ ဒိဋ္ဌိယာ “သဗ္ဗောယံ လောကော နတ္ထိ န ဟောတိ ဥစ္စိဇ္ဇတိ”တိ ဒိဋ္ဌိဂတိကော ဂဏှာတိ၊ သာ ဒိဋ္ဌိ နတ္ထိတာ၊ သာ ဧဝ ဥစ္စိဇ္ဇတိတိ ဥပ္ပန္နဂါဟတာယ ဥစ္စေဒေါ၊ တံ ဥစ္စေဒံ။

လောကော နာမ သင်္ခါရလောကော တမိ ဂဟေတဗ္ဗတော။ သမ္ပပ္ပညာယာတိ အဝိပရိတပညာယ ယထာဘူတပညာယ။ တေနာဟ “သဝိပဿနာ မဂ္ဂ-
ပညာ”တိ။ နိဗ္ဗတ္တေသု ဓမ္မေသုတိ ယထာ ပစ္စယုပ္ပန္နေသု ရူပါရူပဓမ္မေသု။
ပညာယန္တေသ္မေဝါတိ သန္တာနနိဗ္ဗန္ဓနဝသေန ပညာယမာနေသု ဧဝ။ ယာ
နတ္ထိတိ ယာ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ တတ္ထ တတ္ထေဝ သတ္တာနံ ဥစ္ဆိဇ္ဇနတော ဝိနဿနတော
ကောဓိ ဌိတော နာမ သတ္တော ဓမ္မော ဝါ နတ္ထိတိ သင်္ခါရလောကေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။
“နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ”တိ ပဝတ္တမာနာပိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တထာပဝတ္တသင်္ခါရ-
ရမ္မဏာဝ။ သာ န ဟောတိတိ ကမ္မာဝိဇ္ဇာတဏှာဒိဘေဒံ ပစ္စယံ ပဋိစ္စ သင်္ခါရ-
လောကဿ သမုဒယနိဗ္ဗတ္တိံ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတော သာ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိန ဟောတိ
နပ္ပဝတ္တတိ အဝိစ္ဆေဒေန သင်္ခါရာနံ နိဗ္ဗတ္တိဒဿနတော။ လောကနိရောဓန္တိ
သင်္ခါရလောကဿ ခဏိကနိရောဓံ။ တေနာဟ “သင်္ခါရာနံ အင်္ဂ”န္တိ။ ယာ
အတ္ထိတိ ဟေတုဖလသမ္ပန္နေန ပဝတ္တမာနဿ သန္တာနာနုပစ္ဆေဒဿ ကေတ္တဂ္ဂ-
ဟဏေန သင်္ခါရလောကေ ယာ သဿတဒိဋ္ဌိ သဗ္ဗကာလံ လောကော အတ္ထိတိ
ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ သာ န ဟောတိတိ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ နိရောဓဿ နဝနဝါနဉ္စ ဥပ္ပါဒဿ
ဒဿနတော သာ သဿတဒိဋ္ဌိ န ဟောတိ။

လောကော သမုဒေတိ တေသ္မာတိ လောကသမုဒယောတိ အာဟ “အနု-
လောမပစ္စယာကာရ”န္တိ။ ပစ္စယဓမ္မာနံ ဟိ အတ္တနော ဖလဿ ပစ္စယဘာဝေါ
အနုလောမပစ္စယာကာရော။ ပဋိလောမံ ပစ္စယာကာရန္တိ အာနေတွာ
သမ္ပန္နော။ တံတံဟေတုနိရောဓတော တံတံဖလနိရောဓော ဟိ ပဋိလောမ-
ပစ္စယာကာရော။ ယော ဟိ အဝိဇ္ဇာဒိနံ ပစ္စယဓမ္မာနံ ဟေတုအာဒိပစ္စယ-
ဘာဝေါ၊ သော နိပ္ပရိယာယတော လောကသမုဒယော။ ပစ္စယုပ္ပန္နဿ သင်္ခါ-
ရာဒိကဿ။ အနုစ္ဆေဒံ ပဿတောတိ အနုစ္ဆေဒဒဿနဿ ဟေတု။ အယမ္ပိတိ
န ကေဝလံ ခဏတော ဥဒယဝယနိဟရဏနယော၊ အထ ခေါ ပစ္စယတော
ဥဒယဝယနိဟရဏနယောပိ။

ဥပဂမနဋ္ဌေန တဏှာဝ ဥပယော။ တထာ ဒိဋ္ဌုပယော။ သေဝ
နယောတိ ဣမိနာ ဥပယေဟိ ဥပါဒါနာဒိနံ အနတ္တန္တရတံ အတိဒိသတိ။ တထာ
စ ပန တေသု ဒုဝိဓတာ ဥပါဒိယတိ။ နန စ စတ္တာရိ၊ ဥပါဒါနာနိ အညတ္တ
ဝုတ္တာနိတိ? သစ္စံ ဝုတ္တာနိ၊ တာနိ စ ခေါ အတ္တတော ဒွေ ဝေါတိ ဣဓ
ဧဝံ ဝုတ္တံ။ ကာမံ “အဟံ မမ”န္တိ အယထာနုက္ကမေန ဝုတ္တံ၊ ယထာနုက္ကမံ-
ယေဝ ပန အတ္တော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ပရောပရဿ သုဘံ
အသုဘန္တိအာဒိနဉ္စ သင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေ ဓမ္မေတိ တေဘူမကဓမ္မေ။

ဝိနိဝိသန္တိတိ^၁ ဝိရူပံ နိဝိသန္တိ၊ အဘိနိဝိသန္တိတိ အတ္ထော။ တာဟိတိ တဏှာ-
ဒိဋ္ဌိဟိ။ ဝိနိဗဒ္ဓေါတိ^၂ ဝိရူပံ ဝိမုစ္စိတုံ ဝါ အပ္ပဒါနဝသေန နိယမေတွာ ဗဒ္ဓေါ။

“အဘိနိဝေသော”တိ ဥပယုပါဒါနာနံ ပဝတ္တိအာကာရဝိသေသော
ဝုတ္တောတိ အာဟ “တဉ္ဇာယန္တိ တဉ္ဇ ဥပယုပါဒါန”န္တိ။ ဝိတ္တဿာတိ
အကုသလစိတ္တဿ။ ပတိဋ္ဌာနဘူတန္တိ အာဓာရဘူတံ။ ဒေါသမောဟဝသေနပိ
အကုသလစိတ္တပ္ပဝတ္တိ တဏှာဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသုပနိဿယာ ဧဝါတိ တဏှာဒိဋ္ဌိယော
အကုသလဿ စိတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနန္တိ ဝုတ္တာ။ တသ္မိန္တိ အကုသလစိတ္တေ။ အဘိ-
နိဝိသန္တိတိ “ဧတံ မမ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိအာဒိနာ အဘိနိဝေသနံ
ပဝတ္တေန္တိ။ အနုသေန္တိတိ ထာမဂတာ ဟုတွာ အပ္ပဟာနဘာဝေန အနုသေန္တိ။
တဒုဘယန္တိ တဏှာဒိဋ္ဌိဒွယံ။ န ဥပဂစ္ဆတိတိ “ဧတံ မမာ”တိအာဒိနာ
တဏှာဒိဋ္ဌိဂတိယာ န ဥပသင်္ကမတိ န အလ္လိယတိ။ န ဥပါဒိယတိတိ န
ဒဠ္ဋဂ္ဂါဟံ ဂဏှာတိ။ န အဓိဋ္ဌာတိတိ န တဏှာဒိဋ္ဌိဂါဟေန အဓိဋ္ဌာယ ပဝတ္တတိ။
အတ္တနိယဂါဟော နာမ သတိ အတ္တဂါဟေ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “အတ္တာ
မေ”တိ။ ဣဒံ ဒုက္ခဂဟဏံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာပဿယံ တဗ္ဗိနိမုတ္တဿ ဒုက္ခဿ
အဘာဝါတိ ဝုတ္တံ “ဒုက္ခမေဝါတိ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓမတ္တမေဝါ”တိ။ “သံဝိတ္တေန
ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ”တိ^၃ ဟိ ဝုတ္တံ။ ကင်္ခံ န ကရေတိတိ သံသယံ န
ဥပ္ပါဒေတိ သဗ္ဗသော ဝိစိကိစ္ဆာယ သမုတ္တိန္နနတော။

န ပရပ္ပစ္စယေနာတိ ပရဿ အသဒ္ဓဟနေန။ ဖိဿကသမ္မာဒိဋ္ဌိ^၄ အာဟာတိ
နာမရူပပရိစ္ဆေဒတော ပဋ္ဌာယ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ဝုတ္တတ္တာ လောကီယ-
လောကုတ္တရမိဿကံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အဝေါစ။ နိက္ကုဋန္တောတိ နိဟီနန္တော။
နိဟီနပရိယာယော ဟိ အယံ နိက္ကုဋ-သဒ္ဓေါ။ တေနာဟ “လာမကန္တော”တိ။
ပဌမကန္တိ စ ဂရဟာယံ က-သဒ္ဓေါ။ သဗ္ဗံ နတ္ထိတိ ယထာသင်္ခတံ ဘင်္ဂုပ္ပတ္တိယာ
နတ္ထိ ဧဝ၊ သဗ္ဗံ နတ္ထိ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိတိ အဓိပ္ပါယော။ သဗ္ဗမတ္ထိတိ စ ယထာ
အသင်္ခတံ အတ္ထိ ဝိဇ္ဇတိ၊ သဗ္ဗကာလံ ဥပလဟ္တတိတိ အဓိပ္ပါယော။ သဗ္ဗန္တိ စေတ္တ
သက္ကာယသဗ္ဗံ ဝေဒိတဗ္ဗံ “သဗ္ဗဓမ္မမူလပရိယာယ”န္တိအာဒိသု^၅ ဝိယ။ တံ ဟိ
ပရိညာဉာဏာနံ ပစ္စယဘူတံ။ ဣတိ-သဒ္ဓေါ နိဒဿနေ။ ကိံ နိဒဿေတိ?
အတ္ထိ-သဒ္ဓေန ဝုတ္တံ။ “အတ္ထိတ”န္တိ နိစ္စတံ။ သဿတဂ္ဂါဟော ဟိ ဣဓ ပဌမော
အန္တောတိ အဓိပ္ပေတော။ ဥစ္ဆေဒဂ္ဂါဟော ဒုတိယောတိ တဒုဘယဝိနိမုတ္တာ
စ ဣဒပ္ပစ္စယတာ။ ဧတ္ထ စ ဥပ္ပန္နနိရောဓကထနတော သဿတတံ၊ နိရုဇ္ဈန္တာနံ

၁-အဘိနိဝိသန္တိ (၄) ၂-ဝိနိဗဒ္ဓော (၄)
၃-ဒိ ၂-၂၄၃၊ မ ၁-၈၂၊ မ ၃-၂၉၂၊ အဘိ ၂-၁၀၅-ပိဋ္ဌေသု။ ၄-မ ၁-၁-ပိဋ္ဌေ။

အသတိ နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တိယံ ယထာပစ္စယံ ပုနုပဂမနကထနတော ဥစ္ဆေဒတဉ္စ
အနုပဂမ္မ မဇ္ဈိမေန ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ ဣဒပ္ပစ္စယတာနယေန။ တေန ဝုတ္တံ
“ဧတေ။ပ။ အန္တေ”တိအာဒိ။

ကစ္စာနဂေါတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဓမ္မကထိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆။ နိဗ္ဗိန္ဒနက္ခာယာတိ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာပဋိလာဘာယ။ သာ ဟိ ဇရာမရ-
ဏသိသေန ဝုတ္တေသု သင်္ခတဓမ္မေသု နိဗ္ဗိန္ဒနာကာရေန ပဝတ္တတိ။ ဝိရဇ္ဇနက္ခာ-
ယာတိ ဝိရာဂါနုပဿနာပဋိလာဘာယ။ သီလတော ပဋ္ဌာယာတိ ဝိဝဋ္ဌသန္ဓိ-
သိတသီလသမာဒါနတော ပဋ္ဌာယ။ သောတာပတ္တိယဂ်ဟိ သမန္တာဂတော
ဝိဝဋ္ဌသန္ဓိသိတသီလေ ပတိဋ္ဌိတော ဥပါသကောပိ ပဂေဝ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေ
ပတိဋ္ဌိတော ဘိက္ခု သမ္မာပဋိပန္နော နာမ။ တေနာဟ “ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂါ
ပဋိပန္နောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ။ နိဗ္ဗာနဓမ္မဿာတိ နိဗ္ဗာနာဝဟဿ အရိယဿ
မဂ္ဂဿ။ အနုဂ္ဂပသဘာဝဘူတန္တိ နိဗ္ဗာနာဓိဂမဿ အနုစ္ဆရိကသဘာဝဘူတံ။
နိဗ္ဗိဒါတိ ဣမိနာ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိပရိယောသာနံ ဝိပဿနံ ဝဒတိ။ ဝိရာဂါ နိရော-
ဓာတိ ပဒဒ္ဒယေန အရိယမဂ္ဂံ၊ ဣတရေန ဖလံ။ ဧတ္တာတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ။ ဧကေန
နယေနာတိ ပဌမေန နယေန။ တတ္ထ ဟိ ဘဂဝါ တေန ဘိက္ခုနာ ဓမ္မကထိက-
လက္ခဏံ ပုစ္ဆိတော တံ မတ္ထကံ ပါပေတွာ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ ယော ဟိ ဝိပဿနံ မဂ္ဂံ
အနုပါဒါဝိမုတ္တိံ ပါပေတွာ ကထေတုံ သက္ကောတိ၊ သော ဧကန္တဓမ္မကထိကော။
တေနာဟ “ဓမ္မကထိကဿ ပုစ္ဆာ ကထိတာ”တိ။ ဒွိဟိတိ ဒုတိယတတိယ-
နယေဟိ။ တန္တိ ပုစ္ဆံ။ ဝိသေသေတွာတိ ဝိသိဋ္ဌံ ကတွာ။ ယထာပုစ္ဆိတမတ္ထမေဝ
အကထေတွာ အပုစ္ဆိတမ္ပိ အတ္ထံ ဒဿေန္တော ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိံ အနုပါဒါယ
ဝိမုတ္တိသင်္ခါတံ ဝိသေသံ ပါပေတွာ။ ဘဂဝါ ဟိ အပ္ပံ ယာစိတော ဗဟုံ ဒေန္တော
ဥဋ္ဌာရပုရိသော ဝိယ ဓမ္မကထိကလက္ခဏံ ပုစ္ဆိတော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒမုခေန တဉ္စေဝ
တတော စ ဥတ္တရိံ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိံ အနုပါဒါဝိမုတ္တုဉ္စ ဝိဿဇ္ဇေသိ။ တတ္ထ
“နိဗ္ဗိဒါယ။ပ။ ဓမ္မံ ဒေသေတိ”တိ ဣမိနာ ဓမ္မဒေသနံ ဝါသနာဘာဂိယံ
ကတွာ ဒဿေသိ။ “နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ”တိ ဣမိနာ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ၊
“အနုပါဒါဝိမုတ္တော ဟောတိ”တိ ဣမိနာ ဒေသနံ အသေက္ခဘာဂိယံ ကတွာ
ဒဿေသိ။ တေနာဟ “သေက္ခာသေက္ခဘူမိယော နိဒ္ဓိဋ္ဌာ”တိ။

ဓမ္မကထိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-အစေလကဿပသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၇။ လိင်္ဂေန အစေလကော^၁တိ ပဗ္ဗဇိတလိင်္ဂေန အစေလကော။ တေန အစေလကစရဏေန အစေလော၊ န နိစ္စေလတာမတ္တေနာတိ ဒဿေတိ။ နာမေနာတိ ဂေါတ္တနာမေန ကဿပေါတိ။ ဒေသေတိ ပဝေဒေတိ သံသယ-
 ဝိဂမနံ တေနာတိ ဒေသော၊ နိစ္စယဟေတူတိ အာဟ “ကိဉ္စိဒေဝ ဒေသ”န္တိ-
 အာဒိ။ သော ဟိ သံသယဝိဂမနံ ကရေတိတိ ကာရဏံ။ ဩကာသန္တိ
 အဝသံသန္တနပဒေသံ။ တေနာဟ “ခဏံ ကာလ”န္တိ။ အန္တရဃရံ အန္တော-
 နိဝေသနံ။ အန္တရေ ဃရာနိ တေဿာတိ အန္တရဃရံ၊ အန္တောဂါမော။
 ယဒါကင်္ခသီတိ ယံ အာကင်္ခသိ။ ဣတိ ဘဂဝါ သဗ္ဗညုပဝါရဏာယ ပဝါရေတိ။
 တေနာဟ “ယံ ဣစ္ဆသီ”တိ။ ယဒါကင်္ခသီတိ ယံ အာကင်္ခသိ၊ ကဿပ
 တိက္ခတ္ထံ ပဋိက္ခိပန္နောပံ ပုစ္ဆသိ၊ ယံ အာကင်္ခသိ၊ တမေဝ ပုစ္ဆာတိ အတ္ထော။

“ယာဝတတိယံ ပဋိက္ခိပီ”တိ ဝုတ္တတ္တာ “တတိယမ္ပိ ခေါ”တိအာဒိနာ
 ပါဌေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ သော ပန နယဝသေန သံခိတ္တောတိ ဒဠဗ္ဗော။ ယေန
 ကာရဏေန ဘဂဝါ အစေလကဿ တိက္ခတ္ထံ ယာစာပေတွာ စဿ ပဉ္စိ
 ကထေသိ၊ တံ ဒဿေတုံ “ကဿာ ပနာ”တိအာဒိမာဟ။ ဂါရဝဇနနတ္ထံ
 ယာဝတတိယံ ပဋိက္ခိပီ တဉ္စ ဓမ္မဿ သုဿုသာယ။ ဓမ္မဂရုကာ ဟိ ဗုဒ္ဓါ
 ဘဂဝန္တော။ သတ္တာနံ ဉာဏပရိပါကံ အာဂမယမာနော ယာဝတတိယံ
 ယာစာပေတိတိ၊ ဝိဘတ္ထိဝိပရိဏာမဝသေန သာဓာရဏတော ပဒံ ယောဇေ-
 တွာ ပုန “တ္ထေကေန ကာလေနာ”တိ ကဿပဿ ဝသေန ယောဇေတဗ္ဗံ။

မာတိ ပဋိသေမေ နိပါတော။ ဘဏီတိ ပုနဝစနဝသေန ကိရိယာပဒံ
 ဝဒတိ။ မာ ဧဝံ ဘဏီ၊ ကထေသီတိ အတ္ထော။ “ဣတိ ဘဂဝါ အဝေါစာ”တိ ပန
 သင်္ဂီတိကာရဝစနံ။ သယံကတံ ဒုက္ခန္တိ ပုရိသဿ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဒုက္ခံ၊ တေန ကတံ
 နာမ တဿ ကာရဏဿ ပုဗ္ဗေ တေနော ကမ္မဿ ဥပစိတတ္တာတိ အယံ
 နယော အနဝဇ္ဇော။ ဒိဋ္ဌိဂတိကော ပန ပဉ္စက္ခန္ဓဝိနိမုတ္တံ နိစ္စံ ကာရကဝေဒက-
 လက္ခဏံ အတ္တာနံ ပရိကပ္ပေတွာ တဿ ဝသေန “သယံကတံ ဒုက္ခ”န္တိ
 ပုစ္ဆတိတိ ဘဂဝါ “မာ ဟေဝ”န္တိ အဝေါစ၊ တေနာဟ “သယံကတံ ဒုက္ခန္တိ
 ဝတ္ထု န ဝုဒ္ဓတိ”တိအာဒိ။ ဧတ္ထ စ ယဒိ ဗာဟိရကေဟိ ပရိကပ္ပိတော အတ္တာ
 နာမ ကောစိ အတ္ထိ၊ သော စ နိစ္စော၊ တဿ နိဗ္ဗိကာရတာယ၊ ပုရိမရူပါ-
 ဝိဇဟနတော ကဿစိ ဝိသေသာဓာနဿ ကာတုံ အသက္ကုဏေယျတာယ
 အဟိတတော နိဝတ္တနတ္ထံ၊ ဟိတေ စ ဝတ္တနတ္ထံ ဥပဒေသော စ နိပ္ပယောဇေနာ

၁-အစေလော (၄) ၂-ယာစာပေသီတိ (၄)

သိယာ အတ္တဝါဒိနော။ ကထံ ဝါ သော ဥပဒေသော ပဝတ္တိယတိ? ဝိကာရာ-
ဘာဝတော။ ဧဝံ အတ္တနော အဇဇာကာသဿ ဝိယ ဒါနာဒိကိရိယာ
ဟိံသာဒိကိရိယာ စ န သမ္ဘဝတိ၊ တထာ သုခဿ ဒုက္ခဿ စ အနဘဝန-
ဗန္ဓော ဧဝံ အတ္တဝါဒိနော န ယုဇ္ဇတိ ကမ္မဗန္ဓာဘာဝတော။ ဇာတိအာဒိနဉ္စ
အသမ္ဘဝတော ကုတော ဝိမောက္ခော။ အထ ပန “ဓမ္မမတ္တံ တဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
စေဝ ဝိနဿတိ စ။ ယဿ ဝသေနာယံ ကိရိယာဝေါဟာရော”တိ ဝဒေယျ၊
ဧဝံ ပုရိမရူပါဝိဇယနေန အဝဋ္ဌိတဿ အတ္တနော ဓမ္မမတ္တန္တိ န သက္ကာ
သမ္ဘာဝေတုံ။ တေ ဝါ ပနဿ ဓမ္မာ အဝတ္ထာဘူတာ၊ တတော အညေ ဝါ
သိယံ အနညေ ဝါ။ ယဒိ အညေ၊ န တာဟိ တဿ ဥပ္ပန္နာဟိပိ ကောစိ
ဝိသေသော အတ္တိ၊ ယော ဟိ ကရောတိ ပဋိသံဝေဒေတိ စဝတိ ဥပပဇ္ဇတိ စာတိ
ဇုတ္တိတံ၊ တသ္မာ တဒတ္ထော ဧဝံ ယထာဝုတ္တဒေါသော။ ကိဉ္စ ဓမ္မကပ္ပနာပိ
နိရတ္တိကာ သိယာ။ အထ အနညေ၊ ဥပ္ပါဒဝိနာသဝန္တိဟိ အဝတ္ထာဟိ အနညဿ
အတ္တနော တာသံ ဝိယ ဥပ္ပါဒဝိနာသသမ္ဘဝတော ကုတော နိစ္စတာဝကာသော။
တာသမ္ပိ ဝါ အတ္တနော ဝိယ နိစ္စတာပတ္တိတိ ဗန္ဓဝိမောက္ခာနံ အသမ္ဘဝေါ
ဝေါတိ န ယုဇ္ဇတေဝါယံ အတ္တဝါဒေါ။ တေနာဟ “အတ္တာ နာမ
ကောစိ ဒုက္ခဿ ကာရကော နတ္တိတိ ဒီပေတိ”တိ။ ပရတောတိ “ပရံကတံ
ဒုက္ခ”န္တိ အာဒိကေ ပရသ္မိံ တိဝိဓေပိ နယေ။ အဓိစ္စသမုပ္ပန္တန္တိ အဓိစ္စ ယဒိစ္ဆာယ
ကိဉ္စိ ကာရဏံ ကဿမိ ဝါ ပုဗ္ဗံ ဝိနာ သမုပ္ပန္တံ။ တေနာဟ “အကာရဏေန
ယဒိစ္ဆာယ ဥပ္ပန္တံ”န္တိ။ ကမ္မာ ဝေမာဟာတိ ဧဝံ ဝက္ခမာနောတိ အဓိပ္ပါယော။
အဿာတိ အစေလဿ။ အယန္တိ ဘဂဝန္တံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ သောဓေန္တောတိ
သယံ ဝိသုဒ္ဓိံ ကတွာ ပုစ္ဆိတမတ္တံ ဧဝံ အတ္တနော ပုစ္ဆာယ သုဒ္ဓိံ ဒဿေန္တော။
လဒ္ဓိယာ “သယံကတံ ဒုက္ခ”န္တိ မိစ္ဆာဂဟဏဿ ပဋိသေနေတ္ထာယ။

သော ကရောတိတိ သော ကမ္မံ ကရောတိ။ သော ပဋိသံဝေဒယံတိတိ
ကာရကဝေဒကာနံ အနညတ္တဒဿနပရံ ဧတံ၊ န ပန ကမ္မကိရိယာဖလာနံ
ပဋိသံဝေဒနာနံ သမာနကာလတာဒဿနပရံ။ ဣတိတိ နိဒဿနတ္ထေ နိပါတော။
ခေါတိ အဝဓာရဏေ။ “သော ဧဝါ”တိ ဒဿိတော။ အနိယတာဒေသာဟိ
ဧတေ နိပါတာ။ အာဒိတောတိ ဘုမ္မတ္ထေ နိဿက္ကဝစနန္တိ အာဟ “အာဒိဗ္ဗိ-
ယေဝါ”တိ။ “သယံကတံ ဒုက္ခ”န္တိ လဒ္ဓိယာ ပဂေဝ “သော ကရောတိ၊
သော ပဋိသံဝေဒယတိ”တိ သညာစိတ္တဝိပလ္လာသာ ဘဝန္တိ။ သညာဝိပလ္လာ-
သတော ဟိ စိတ္တဝိပလ္လာသော၊ စိတ္တဝိပလ္လာသတော ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော၊
တေနာဟ “ဧဝံ သတိ ပစ္ဆာ သယံကတံ ဒုက္ခန္တိ အယံ လဒ္ဓိ ဟောတိ”တိ။

ဧဝံ သတိ သညာစိတ္တဝိပလ္လာသနံ ဗြူဟိတော မိစ္ဆာဘိနိဝေသော၊ ယဒိဒံ “သယံကတံ ဒုက္ခ”န္တိ လဒ္ဓိ။ တသ္မာပဋိနိဿဇ္ဇေတုံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတန္တိ ဒဿေတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “သယံကတံ။ပ။ ဧတံ ပရေတိ”တိ။ ဝနုဒုက္ခံ အဓိပ္ပေတံ အဝိသေသတော အတ္ထိတိ စ ဝုတ္တတ္တာ။ သဿတံ သဿတဂါဟံ ဒီပေတိ ပရေသံ ပကာသေတိ။ တယာဘူတော စ သဿတံ ဒဠ္ဋဂါဟံ ဂဏှာတိတိ။ တဿာတိ ဒိဋ္ဌိဂတိကဿ။ တံ “သယံကတံ ဒုက္ခ”န္တိ ဧဝံ ပဝတ္တံ ဝိပရိတဒဿနံ။ ဧတံ သဿတဂ္ဂဟဏံ။ ပရေတိ ဥပေတိ။ တေနာဟ “ကာရကဉ္စ။ပ။ အတ္ထော”တိ။ ဧကမေဝ ဂဏှန္တိ သတိပိ ဝတ္ထုဘေဒေ အယောနိသော ဥပ္ပဇ္ဇနေန ဧကမေဝ ကတွာ ဂဏှန္တိ။

ဣဓ “အာဒိမ္ဗိယေဝါ”တိ ပဒေ။ “ပရံကတံ ဒုက္ခ”န္တိ လဒ္ဓိယာ ပဂေဝါတိ- အာဒိနာ ဟေတ္ထ ဝုတ္တနယာနသာရေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယံ ဟေတ္ထ ယောဇနာ— “ပရံကတံ ဒုက္ခ”န္တိ လဒ္ဓိယာ ပဂေဝ အညော ကရေတိ။ အညော ပဋိသံဝေဒယတိတိ သညာစိတ္တဝိပလ္လာသာ ဘဝန္တိတိ သဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ သတိတိ ဧဝံ မုဒုကေ ဥဇ္ဈေဒဝိပလ္လာသေ ပဌမုပ္ပန္နေ သတိ ပစ္စာ “ပရံကတံ ဒုက္ခ”န္တိ အယံ လဒ္ဓိ ဟောတိတိ သမ္ပန္နော။ ကာရကောတိ ကမ္မဿ ကာရကော။ တေန ကတန္တိ ကမ္မကာရကေန ကတံ။ ကမ္မုနာ ဟိ ဖလဿ ဝေါဟာရော အဘေဒေါပစာရကတ္တာ။ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ- သဟဂတာ ဝေဒနာ သာတသဘာဝါ ကိလေသပရိဋ္ဌာဟာဒိနာ သပရိဿယာ သဥပါယာသာ၊ ဧဝံ။ “ပဂေဝ ဣတရေ”တိ ဝုတ္တဝေဒနာယ အဘိတုန္တဿ ဝိဒ္ဓဿ။ “ဝုတ္တနယေန ယောဇေတဗ္ဗံ”န္တိ ဝတွာ တံ ယောဇနံ ဒဿေန္တော “တတြာယ”န္တိ အာဒိမာဟ။ ဥဇ္ဈေဒန္တိ သတော သတ္တဿ ဥဇ္ဈေဒံ ဝိနာသံ၊ ဝိဘဝန္တိ အတ္ထော။ အသတော ဟိ ဝိနာသာသမ္ပဝတော အတ္ထိဘာဝနိဗန္ဓနော ဥဇ္ဈေဒေါ။ ယထာ ဟေတုဖလဘာဝေန ပဝတ္တမာနာနံ သဘာဝဓမ္မာနံ သတိပိ ဧကသန္တာနပရိယာပန္နာနံ ဘိန္နသန္တာတိပတိတေဟိ ဝိသေသေ ဟေတုဖလာနံ ပရမတ္ထတော အဝိနာဘာဝတ္တာ ဘိန္နသန္တာနပတိတာနံ ဝိယ အစူန္တဘေဒ- သန္နိဋ္ဌာနေန နာနတ္တနယဿ မိစ္ဆာဂဟဏံ ဥဇ္ဈေဒါဘိနိဝေသဿ ကာရဏံ၊ ဧဝံ ဟေတုဖလဘူတာနံ ဓမ္မာနံ ဝိဇ္ဇမာနေပိ သဘာဝဘေဒေ ဧကသန္တာတိ- ပရိယာပန္နတာယ ဧကတ္တနယေန အစူန္တဘေဒဂဟဏမ္ပိ ကာရဏမေဝါတိ ဒဿေတုံ “သတ္တဿာ”တိ ဝုတ္တံ ပါဠိယံ။ သန္တာနဝသေန ဟိ ဝတ္တမာနေသု ခန္ဓေသု သနဝိနိစ္ဆောဂါဘာဝေန ဧကတ္တဂဟဏနိဗန္ဓနော သတ္တဂ္ဂါဟော၊ သတ္တဿ စ အတ္ထိဘာဝဂ္ဂါဟနိဗန္ဓနော ဥဇ္ဈေဒဂ္ဂါဟော၊ ယာဝါယံ အတ္တာ

န ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ တာဝါယံ ဝိဇ္ဇတိယေဝါတိ ဂဟဏတော နိရုဒယဝိနာသော ဣဓ ဥစ္ဆေဒေါတိ အဓိပ္ပေတောတိ “ဥစ္ဆေဒ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဝိသေသေန နာသော ဝိနာသော၊ အဘာဝေါ။ သော ပန မံသစက္ခုပညာစက္ခုနံ ဒဿနပထာ-
တိက္ကမောယေဝ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “အဒဿန”န္တိ။ အဒဿနေ ဟိ နာသ-
သဒ္ဓေါလောကေ နိရုဇ္ဈောတိ။ သဘာဝဝိဂမော သဘာဝါပဂမော ဝိဘဝေါ။
ယော ဟိ နိရုဒယဝိနာသေန ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ န သော အတ္တနော သဘာဝေန
တိဋ္ဌတိ။

ဧတေ တေတိ ဝါ ယေ ဣမေ တယာ “သယံကတံ ဒုက္ခ”န္တိ စ ပုဋ္ဌေန
မယာ “သော ကရေတိ၊ သော ပဋိသံဝေဒယတိ”တိအာဒိနာ၊ “အညော
ကရေတိ၊ အညော ပဋိသံဝေဒယတိ”တိအာဒိနာ စ ပဋိက္ခိတ္တာ သဿ-
တုစ္ဆေဒသင်္ခါတာ အန္တာ၊ တေ ဥဘော အန္တေတိ ယောဇနာ။ အထ ဝါ
ဧတေ တေတိ ယတ္ထ ပုထု အညတိတ္ထိယာ အနုပစိတဉာဏသမ္ဘာရတာယ
ပရမဂန္တိရံ သဏှံ သုခမံ သုညတံ အပ္ပဇာနန္တာ သဿတုစ္ဆေဒေ နိမုဂ္ဂါ သီသံ
ဥက္ခိပိတုံ န ဝိသဟန္တိ၊ ဧတေ တေ ဥဘော အန္တေ အနုပဂမ္ဘာတိ ယောဇနာ။
ဒေသေတိတိ ပဌမံ တာဝ အနညသာဓာရဏေ ပဋိပတ္တိဓမ္မေ ဉာဏာနုဘာဝေန
မဇ္ဈိမာယ ပဋိပဒါယ ဌိတော၊ ကရုဏာနုဘာဝေန ဒေသနာဓမ္မေ မဇ္ဈိမာယ
ပဋိပဒါယ ဌိတော ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ ဧတ္ထ ဟိတိ ဟိ-သဒ္ဓေါ ဟေတုအတ္ထော။
ယသ္မာ ကာရဏတော။ပ။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ တသ္မာ မဇ္ဈိမာယ ပဋိပဒါယ ဌိတော ဓမ္မံ
ဒေသေတိတိ ယောဇနာ။ ကာရဏတော ဖလံ ဒီပိတန္တိ ယောဇနာ၊ အဘိ-
ဓေယျာနုရူပံ ဟိ လိင်္ဂဝစနာနိ ဟောန္တိ။ အဿာတိ ဖလဿ။ န ကောစိ
ကာရကော ဝါ ဝေဒကော ဝါ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ အညဒတ္ထု ပဋိက္ခိတ္တာ ဟေတု-
ဖလမတ္တတာဒဿနတော ကေဝလံ ဒုက္ခက္ခန္ဓဂဟဏတောတိ။ ဧတ္တာဝတာတိ
“ဧတေ တေ ကဿပ။ပ။ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ”တိ ဧတ္တကေန
တာဝ ပဒေန။ သေသပဉ္စာတိ “သယံကတဉ္စ ပရံကတဉ္စ ဒုက္ခ”န္တိအာဒိကာ
သေသာ စတ္တာရော ပဉ္စာ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန “ကိ” န ခေါ ဘော ဂေါတမ
နတ္ထိ ဒုက္ခ”န္တိ ပဉ္စော ပါဠိယံ သရူပေနေဝ ပဋိက္ခိတ္တာတိ န ဥဒ္ဓတော။
ပဋိသေမိတာ ဟောန္တိတိတတိယပဉ္စော၊ တာဝ ပဌမဒုတိယပဉ္စပဋိက္ခေပေနေဝ
ပဋိက္ခိတ္တာ၊ သော ဟိ ပဉ္စော ဝိသုံ ဝိသုံ ပဋိက္ခေပေန ကေဇ္ဈံ ပဋိက္ခေပေန
စ။ တေနာဟ “ဥဘော ။ပ။ ပဋိက္ခိတ္တာ”တိ။ ဧတ္ထ စ ယဿ အတ္တာ
ကာရကော ဝေဒကော ဝါ ဣတ္ထိတော၊ တေန ဝိပရိဏာမဓမ္မော အတ္တာ
အနညာတော ဟောတိ။ တထာ စ သတိ အနုပဗ္ဗဓမ္မပ္ပဝတ္တိယာ ရူပါဒိဓမ္မာနံ

ဝိယ၊ သုခါဒိဓမ္မာနံ ဝိယ စဿ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိတာယ ဥပ္ပါဒဝန္တတာ အာပဇ္ဇတိ။ ဥပ္ပါဒေ စ သတိ အဝဿံဘာပီ နိရောဓောတိ အနဝကာသာ နိစ္စတာတိ။ တဿ “သယံကတ”န္တိ ပဌမပဉ္စပဋိက္ခေပေါ ပစ္စာ စေ အတ္တနော နိရုဋ္ဌဿ သမုဒယော ဟောတိတိ ပုဗ္ဗေ ဝိယ အနေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ပုဗ္ဗေ ဝိယ ဝါ ပစ္စာပိ။ သေသပဉ္စာတိ တတိယပဉ္စာဒယော။ တတိယပဉ္စော ပဋိက္ခိတ္တောတိ ဧဝံ တတိယပဉ္စော ပဋိက္ခိတ္တော ဝေဒိတဗ္ဗော — “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ”တိ- အာဒိနာ သတတံ သမိတံ ပစ္စယာယတ္တဿ ဒီပနေန ဒုက္ခဿ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နတာ ပဋိက္ခိတ္တာ၊ တတော ဧဝံ တဿ အဇာနနဉ္စ ပဋိက္ခိတ္တံ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ဧဝမေတဿ ဧကဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ”တိ။

ယံ ပရိဝါသံ သမာဒိယိတွာ ပရိဝသတိတိ ယောဇနာ။ ဝစနသိလိဋ္ဌတာ- ဝသေနာတိ “ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇ လဘေယျံ ဥပသမ္ပဒ”န္တိ ယာစန္တေန တေန ဝုတ္တဝစနသိလိဋ္ဌတာဝသေန။ ဂါမပ္ပဝေသနာဒီနိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန နာတိဒိဝါပဋိက္ခမနံ၊ နဝေသိယာဒိဂေါစရတာ၊ သဗြဟ္မစာရိနံ ကိစ္စေသု ဒက္ခတာဒိ၊ ဥဒ္ဓေသာဒိသု တိဗ္ဗန္တတာ၊ တိတ္ထိယာနံ အဝဏ္ဏဘဏာနေ အတ္တ- မနတာ၊ ဗုဒ္ဓါဒိနံ အဝဏ္ဏဘဏာနေ အနတ္တမနတာ၊ တိတ္ထိယာနံ ဝဏ္ဏဘဏာနေ အနတ္တမနတာ၊ ဗုဒ္ဓါဒိနံ ဝဏ္ဏဘဏာနေ အတ္တမနတာတိ။ ဣမေသံ သင်္ဂဟော။ အဋ္ဌ ဝတ္တာနိတိ ဣမာနိ အဋ္ဌ တိတ္ထိယဝတ္တာနိ ပူရေန္တေန။ ဧတ္ထ စ နာတိ- ကာလေန ဂါမပ္ပဝေသနာ တတ္ထ ဝိသုဒ္ဓကာယဝစီသမာစာရေန ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ “နာတိဒိဝါပဋိက္ခမနံ”န္တိ ဣဒမေကံ ဝတ္ထံ။

အယမေတ္ထ ပါဌောတိ ဧတသ္မိံ ကဿပသုတ္တေ အယံ ပါဌော။ အညတ္တာတိ သီဟနာဒသုတ္တာဒိသု။ ဗံသိတွာ ကောဇ္ဇေတွာတိ ယထာ သုဝဏ္ဏံ နိဗ္ဗံသိတွာ အဓိကရဏိယာ ကောဇ္ဇေတွာ နိဗ္ဓေါသမေဝ ဂယတိ။ ဧဝံ ပရိဝါသဝတ္တစရ- ဏေန ဗံသိတွာ သုဒ္ဓဘာဝဝိမံသနေန ကောဇ္ဇေတွာ သုဒ္ဓေါ ဧဝံအညတိတ္ထိယ- ပုဗ္ဗော ဣဓ ဂယတိ။ တိဗ္ဗန္တတန္တိ သာသနံ အနုပရိသိတွာ ဗြဟ္မစရိယဝါသေ တိဗ္ဗန္တတံ ဒဠတရာဘိရုစိတံ။ အညတရံ ဘိက္ခု အာမန္တေသိတိ နာမ- ဂေါတ္တေန အပါကဋ် ဧကံ ဘိက္ခု အာဏာပေသိ ဧဟိဘိက္ခုဥပသမ္ပဒါယ ဥပနိဿယာဘာဝတော။ ဂဏေ နိသီဒိတွာတိ ဘိက္ခု။ အတ္တနော သန္တိကေ ပတ္တာသနဝသေန ဂဏေ နိသီဒိတွာ။

အစေလကဿပသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-မ ၃-၁၀၉၊ သံ ၁-၂၉၆၊ ဝိ ၃-၁၊ ခု ၁-၇၇-ပိဋေသု။ ၂-ဝိ ၃-၁၀၀ ပိဋေ။ ၃-ဒီ ၁-၁၆၅-ပိဋေ။

ဂ-တိဗ္ဗရကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈။ ယသ္မာ တိဗ္ဗရကော “ဝေဒနာ အတ္တာ၊ အတ္တာဝ ဝေဒယတိ”တိ ဧဝံလဗ္ဗိကော၊ တသ္မာ တာယ လဗ္ဗိယာ “သယံကတံ သုခဒုက္ခ”န္တိ ဝဒတိ၊ တံ ပဋိသံဟရိတုံ ဘဂဝါ “သာ ဝေဒနာ”တိအာဒိံ အဝေါစ။ တေနာဟ “သာ ဝေဒနာတိအာဒိ သယံကတံ သုခဒုက္ခန္တိ လဗ္ဗိယာ နိသေခနတ္ထံ ဝုတ္တ”န္တိ။ ဣဒါပိတိ ဣမသ္မိမ္မိ သုတ္တေ။ တတြာတိ ယံ ဝုတ္တံ “သာ ဝေဒနာ ။ပ။ သုခဒုက္ခ”န္တိ၊ တသ္မိံ ပါဠေ။ အာဒိမှိယေဝါတိ ဣတ္ထ ဘုမ္မဝစနေန “အာဒိတော”တိ တော-သဒ္ဓေါ န နိဿက္ကဝစနေ။ ဧ-ကာရေန ခေါ-သဒ္ဓေါ အဝဓာရဏေတိ ဒဿေတိ။ ယံ ပနေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ အနန္တရသုတ္တေ ဝုတ္တမေဝ။ တတ္ထ ပန “ဝေဒနာတော အညော အတ္တာ၊ ဝေဒနာယ ကာရကော”တိ လဗ္ဗိကဿ ဒိဋ္ဌိဂတိကဿ ဝါဒေါ ပဋိက္ခိတ္တော၊ ဣမ “ဝေဒနာ အတ္တာ”တိ ဧဝံလဗ္ဗိကဿာတိ အယမေဝ ဝိသေသော။ တေနာဟ “ဧဝံ ဟိ သတိ ဝေဒနာယ ဧဝ ဝေဒနာ ကတာ ဟောတိ”တိအာဒိ။ ဣမိဿာတိ ယာယ ဝေဒနာယ သုခဒုက္ခံ ကတံ၊ ဣမိဿာ။ ပုဗ္ဗေပိတိ သဿတာကာရတော ပုဗ္ဗေပိ။ ပုရိမံ ဟိ အတ္တန္တိ အနန္တရသုတ္တေ ဝုတ္တံ အတ္တံ။ အဋ္ဌကထာယန္တိ ပေါရာဏဋ္ဌကထာယံ။ တန္တိ ပုရိမသုတ္တေ ဝုတ္တမတ္ထံ။ အဿာတိ ဣမဿ သုတ္တဿ။ ယသ္မာ တိဗ္ဗရကော “ဝေဒနာဝ အတ္တာ”တိ ဂဏှာတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “အဟံ သာ ဝေဒနာ။ပ။ န ဝဒါမိ”တိ။

အညာ ဝေဒနာတိအာဒိသုပိ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ အနန္တရသုတ္တေ ဝုတ္တနယမေဝ။ ကာရကဝေဒနာတိ ကတ္တုဘူတဝေဒနာ။ ဝေဒနာသုခဒုက္ခန္တိ ဝေဒနာဘူတသုခဒုက္ခံ ကထိတံ၊ န ဝဋ်သုခဒုက္ခံ။ “ဝိပါကသုခဒုက္ခမေဝ ဝဋ်တိ”တိ ဝုတ္တံ “သယံကတံ သုခံ ဒုက္ခ”န္တိအာဒိဝစနတော။

တိဗ္ဗရကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိဟာ။

၉-ဗာလပဏ္ဍိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉။ အဝိဇ္ဇာ နိဝရဏာ ဘဝါဒိအာဒိနဝဿ နိဝါရိတပဋိစ္ဆာဒိကာ တေဿာတိ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏော၊ အဝိဇ္ဇာယ နိဝုတောတိ အာဟ “အဝိဇ္ဇာယ နိဝါရိတဿာ”တိ။ အယံ ကာယောတိ ဗာလဿ အပ္ပဟိနကိလေသဿ ပစ္စုပ္ပန္တံ အတ္တဘာဝံ ရက္ခံ ကတွာ အဝိဇ္ဇာယ ပဋိစ္ဆာဒိတာဒိနဝေ အယာထာဝဒဿနဝသေန တဏှာယ ပဋိလဒ္ဓမိတ္တဿ တံတံဘဂူပဂါ သင်္ခါရာ သင်္ခရိယန္တိ၊

တေဟိ စ အတ္တဘာဝဿ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ တသ္မာ အယဉ္စ အဝိဇ္ဇာယ ကာယော နိဗ္ဗတ္တောတိ။ အဿာတိ ဗာလဿ။ အယံ အတ္ထောတံ “အယံ ကာယော နာမရူပန္တံ စ ဝုတ္တော”တိ အပ္ပော ဒီပေတဗ္ဗော ဥပါဒါနက္ခန္ဓသဋ္ဌာယတန- သင်္ဂဟတော တေသံ ဓမ္မာနံ။ ဧဝမေတံ ဒွယန္တံ ဧဝံ အဝိဇ္ဇာယ နိဝါရိတတ္တာ၊ တဏှာယ စ သံယုတ္တတ္တာ ဧဝံ သပရသန္တာနဂတသဝိညာဏကကာယသင်္ခါတံ ဒွယံ ဟောတိ။ အညတ္တာတံ သုတ္တန္တရေသု။ “စက္ခုပုဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ၊ တိဏှံ သင်္ဂတိ ဖဿော”တိ အာဒိနာ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာယ- တနာနိ ဘိဋ္ဌိတွာ စက္ခုရူပါဒိဒ္ဓယာနံ ပုဋိစ္စ စက္ခုသမ္ပဿာဒယော ဝုတ္တာ၊ ဣမ ပန အဘိဋ္ဌိတွာ သ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာယတနာနိ ပုဋိစ္စ စက္ခုသမ္ပဿာ- ဒယော ဝုတ္တာ “ဒွယံ ပုဋိစ္စ ဖဿော”တိ၊ တသ္မာ မဟာဒွယံ နာမ ကိရေတံ အနာသေသတော အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာယတနာနံ ဂဟိတတ္တာ။ အဇ္ဈတ္တိက- ဗာဟိရာနိ အာယတနာနိတိ ဧတ္ထာပိ ဟိ သဋ္ဌာယတနာနိ သင်္ဂဟိတာနေဝ။ ဖဿကာရဏာနိတိ ဖဿပဝတ္တိယာ ပစ္စယာနိ။ ယေဟိတိ ဟေတုဒဿနမတ္တန္တိ အာဟ “ယေဟိ ကာရဏဘူတေဟိ”တိ။ ဖဿော ဧဝ ဖုသနကိစ္စော၊ န ဖဿာယတနာနိတိ ဝုတ္တံ “ဖဿေန ဖုဋ္ဌော”တိ။ ပရိပုဏ္ဏဝသေနာတိ အဝေ- ကလ္လဝသေန။ အပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ ဟိနာနိ ဖဿဿ ကာရဏာနိ ဟောန္တိ တေသံ ဝိယာတိ “ဧတေသံ ဝါ အညတရေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ ကာယနိဗ္ဗတ္တနာဒိဋ္ဌိတိ သဝိညာဏကဿ ကာယဿ နိဗ္ဗတ္တနံ ကာယနိဗ္ဗတ္တနံ၊ ကာယော ဝါ နိဗ္ဗတ္တတိ ဧတေနာတိ ကာယနိဗ္ဗတ္တနံ၊ ကိလေသာဘိသင်္ခါရာ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဖဿသဋ္ဌာ- ယတနာဒိသင်္ဂဟော။ အဓိကံ ပယသတိ ပယုဉ္ဇတိ ဧတေနာတိ အဓိပ္ပယာသော၊ ဝိသေသကာရဏန္တိ အာဟ “အဓိကပယောဂေါ”တိ။

ဘဂဝါ အမှာကံ ဥပ္ပါဒကဘာဝေန မူလဘာဝေန ဘဂဝံမူလကာ။ ဣမေ ဓမ္မာတိ ဣမေ ကာရဏဓမ္မာ။ ယေဟိ မယံ ဗာလပဏ္ဍိတာနံ သမာနေပိ ကာယနိဗ္ဗတ္တနာဒိဋ္ဌိ ဝိသေသံ ဇာနေယျာမ၊ တေနာဟ “ပုဗ္ဗေ ကဿပသမ္မာ- သမ္ဗုဒ္ဓေန ဥပ္ပါဒိတာ”တိအာဒိ။ အာဇာနာမာတိ အဘိဓုခံ ပစ္စက္ခတော ဇာနာမ။ ပဋိဝိဇ္ဈာမာတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ၊ အဓိဂစ္ဆာမာတိ အတ္ထော။ နေတာတိ အမှာကံ သန္တာနေ ပါပေတာ။ ဝိနေတာတိ ယထာ အလမရိယ- ဉ္စုဏဒဿနဝိသေသော ဟောတိ၊ ဧဝံ ဝိသေသတော နေတာ၊ တဒင်္ဂဝိနယာ- ဒိဝသေန ဝါ ဝိနေတာ။ အနုနေတာတိ အနုရူပံ နေတာ။ အန္တရန္တရာ ယထာ- ဓမ္မပညတ္တိယာ ပညာပိတာနံ ဓမ္မာနံ အနုရူပတော ဒဿနံ ဟောတိတိ အာဟ

၁-မ ၁-၁၅၀၊ ၃၂၆၊ မ ၃-၃၂၀၊ ၃၃၂၊ ၃၃၃၊ သံ ၁-၃၀၁၊ ၃၀၂၊ သံ ၂-၂၆၁၊ အဘိ ၄-၂၄၈-ပိဋေသု။

“ယထာသဘာဝတော။ ပ။ ဒဿေတ”တိ။ အာပါထံ ဥပဂစ္ဆန္တာနံ ဘဂဝါ ပဋိသရဏံ သမောသရဏဋ္ဌာနန္တိ အဂံပဋိသရဏာ ဓမ္မာ။ တေနာဟ “စတုဘူမကဓမ္မာ”တိအာဒိ။ ပဋိသရတိ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ ပဋိသရဏံ၊ တသ္မာ ပဋိဝိဇ္ဈနဝသေန ဘဂဝါ ပဋိသရဏံ ဧတေသန္တိ အဂံပဋိသရဏာ။ တေနာဟ “အဝိ စာ”တိအာဒိ။ ဖဿော အာဂစ္ဆတိတိ ပဋိဝိဇ္ဈနကဝသေန ဖဿော ဉာဏဿ အာပါထံ အာဂစ္ဆတိ၊ အာပါထံ အာဂစ္ဆန္တောယေဝ သော အတ္တတော “အဟံ ကိန္နာမော”တိ နာမံ ပုစ္ဆန္တော ဝိယ၊ ဘဂဝါ စဿ နာမံ ကရောန္တော ဝိယ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “အဟံ ဘဂဝါ”တိအာဒိ။ ဥပဋ္ဌာတူတိ ဉာဏဿ ပစ္စုပ္ပန္နာတု။ အဂဝန္တိယေဝ ပဋိဘာတူတိ ဘဂဝတော ဧဝ ဘာဂေါ ဟောတု၊ ဘဂဝါဝ နံ အတ္တနော ဘာဂံ ကဟွာ ဝိဿဇ္ဇေတူတိ အတ္ထော၊ ဘဂဝ-
တော ဘာဂေါ ယဒိဒံ ဓမ္မဿ အက္ခာနံ၊ အမှာကံ ပန သဝနံ ဘာဂေါတိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော။ ဧဝံ ဟိ သဒ္ဓလက္ခဏေန သမေတိ။ ကေဓိ ပန ပဋိ-
ဘာတူတိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ ဉာဏေန ဒိဿတု ဒေသိယတူတိ ဝါ အတ္ထော။ တေနာဟ “တုဗ္ဗေယေဝ နော ကထေတွာ ဒေသတိ အတ္ထော”တိ။

ဗာလဿ ပဏ္ဍိတဿ စ ကာယဿ နိဗ္ဗတ္တိယာ ပစ္စယဘူတာ အဝိဇ္ဇာ စ တဏှာ စ။ တေနာဟ “ကမ္မံ။ ပ။ နိရုဒ္ဓါ”တိ။ ဇေါပေတွာတိ ဂဟိတဇဝနံ ကတွာ၊ ယထာ ပဋိသန္ဓိ အာကရိတုံ သမတ္ထံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ကတွာ။ ယဒိ နိရုဒ္ဓါ၊ ကထံ အပ္ပဟိနာတိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ယထာ ပနာ”တိအာဒိ။ ဘဝတိ ဟိ တံသဒိသေပိ တဗ္ဗောဟာရော ယထာ “သာ ဧဝံ တိတ္ထိရိ၊ တာနေဝ ဩသဓာနိ၊ တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေနာ”တိ စ။ ဒုက္ခက္ခယာ-
ယာတိ တဒတ္ထဝိသေသနတ္တန္တိ အာဟ “ဓယတ္ထာယာ”တိ။ ပဋိသန္ဓိကာယန္တိ ပဋိသန္ဓိဂဟဏပုဗ္ဗကံ ကာယံ။ ပါဠိယံ “ဗာလေနာ”တိ ကရဏဝစနံ နိဿက္ကေတိ အာဟ “ဗာလတော”တိ။ ဘာဝိနာ သဟ ပဋိသန္ဓိနာ သပ္ပုဋိသန္ဓိကော။ ယော ပန ဧကန္တတော တေနတ္ထဘာဝေန အရဟတ္တံ ပတ္တံ၊ ဘဗ္ဗော၊ သော ဘာဝိနာ ပဋိသန္ဓိနာ “အပ္ပုဋိသန္ဓိကော”တိ၊ တတော ဝိသေသနတ္တံ “သပ္ပုဋိသန္ဓိကော”တိ ဝုတ္တံ။ ကိဉ္ဇာပိ ဝုတ္တံ၊ သော စ ယာဝ အရိယဘူမိံ န ဩက္ကမတိ၊ တာဝ ဗာလဓမ္မသမင်္ဂီ ဇေါတိ ကတွာ “သဗ္ဗောပိ ပုထုဇ္ဇနော ဗာလော”တိ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ “အပ္ပုဋိသန္ဓိကော ဒိဏာသဝေါ ပဏ္ဍိတော”တိ ဒိဏာသဝ-သဒ္ဓေန အပ္ပုဋိသန္ဓိကော ဝိသေသိတော။ ယဒိ ဧဝံ သေက္ခာ ကထန္တိ အာဟ “သောတာပန္နာ”တိအာဒိ။ တေ ဟိ သီခါပတ္တ-
ပဏ္ဍိစ္စဘာဝလက္ခဏာဘာဝတော ပဏ္ဍိတာတိ န ဝတ္တဗ္ဗာ ဒိဏာသဝါ ဝိယ၊

ဗလဝတရာနံ ပန ဗာလဓမ္မာနံ ပဟိနတ္တာ ဗာလာတိပိ န ဝတ္တဗ္ဗာ ပုထုဇ္ဇနာ
ဝိယ။ ဘဇိယမာနာ ပန စတုသစ္စသမ္ပုဋ်ဇေဓံ ဥပါဒါယ ပဏ္ဍိတပက္ခံ ဘဇိန္ဒ၊
န ဗာလပက္ခံ ဝုတ္တကာရဏေနာတိ။

ဗာလပဏ္ဍိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ပစ္စယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀။ သဗ္ဗမ္ပိ သင်္ခတံ အပ္ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နံ နာမ နတ္ထိတိ ပစ္စယဓမ္မောပိ အတ္တနော
ပစ္စယဓမ္မံ ဥပါဒါယ ပစ္စယုပ္ပန္နော၊ တထာ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မောပိ အတ္တနော
ပစ္စယုပ္ပန္နံ ဥပါဒါယ ပစ္စယဓမ္မောတိ ယထာရဟံ ဓမ္မာနံ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နတာ။
ယေသံ ဝိနေယျာနံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာယေဝ သုဗောတော ဥပဋ္ဌာတိ၊
တေသံ ဝသေန သုဋ္ဌ၊ ဝိဘာဂံ ကတွာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဒေသိတော။ ယေသံ
ပန ဝိနေယျာနံ တဒုဘယသ္မိံ ဝိဘဇ္ဇ သုတေ ဧဝ ဓမ္မာဘိသမယော ဟောတိ၊
တေ သန္ဓာယ ဘဂဝါ တဒုဘယံ ဝိဘဇ္ဇ ဒေသေန္တော “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဉ္စ ဝေါ
ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေ စ ဓမ္မေ”တိ ဣမံ ဒေသနံ အာရဘီတိ
ဣမမတ္ထံ ဝိဘာဝေန္တော “သတ္တာ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ”တိအာဒိမာဟ။ ပစ္စယဿ
ဘာဝေါ ပစ္စယတ္ထံ၊ ပစ္စယနိဗ္ဗတ္တတာ။ အသဘာဝဓမ္မေ န လဗ္ဘတိတိ “သဘာဝ-
ဓမ္မေ”တိ ဝုတ္တံ။ နနု စ ဇာတိ ဇရာ မရဏဉ္စ သဘာဝဓမ္မော န ဟောတိ၊
ယေသံ ပန ခန္ဓာနံ ဇာတိ ဇရာ မရဏဉ္စ၊ တေ ဧဝ သဘာဝဓမ္မာ၊ အထ
ကသ္မာ ဒေသနာယ တေ ဂဟိတာတိ? နာယံ ဒေါသော၊ ဇာတိ ဇရာ
မရဏံ ဟိ ပစ္စယနိဗ္ဗတ္တာနံ သဘာဝဓမ္မာနံ ဝိကာရမတ္ထံ၊ နညေသံ၊ တသ္မာ တေ
ဂဟိတာတိ။ ဥပ္ပါဒေါ ဝါ တထာဂတာနန္တိ န ဝိနေယျပုဂ္ဂလာနံ မဂ္ဂဖလုပ္ပတ္တိ
ဝိယ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏုပ္ပတ္တိ တထာဂတုပ္ပါဒါယတ္တာ၊ အထ ခေါ သာ
တထာဂတာနံ ဥပ္ပါဒေပိ အနုပ္ပါဒေပိ ဟောတိယေဝ။ တသ္မာ သာ ကာမံ
အသင်္ခတာ ဝိယ ဓာတု န နိစ္စာ၊ တထာပိ “သဗ္ဗကာလိကာ”တိ ဧတေန
ဇာတိပစ္စယတော ဇရာမရဏုပ္ပတ္တိတိ ဒေသေတိ။ တေနာဟ “ဇာတိယေဝ
ဇရာမရဏဿ ပစ္စယော”တိ။ ဇာတိပစ္စယာတိ စ ဇာတိသင်္ခါတပစ္စယာ။
ဟေတုမ္ပိ နိဿက္ကဝစနံ။ ဌိတာဝ သာ ဓာတု၊ ယာယံ ဣဒပ္ပစ္စယတာ ဇာတိယာ
ဇရာမရဏဿ ပစ္စယတာ တဿ ဗျဘိစာရာဘာဝတော။ ဣဒါနိ န ကဒါစိ
ဇာတိ ဇရာမရဏဿ ပစ္စယော န ဟောတိ ဟောတိယေဝါတိ ဇရာ-
မရဏဿ ပစ္စယဘာဝေ နိယမေတိ။ ဥဘယေနပိ ယထာဝုတ္တဿ ပစ္စယဘာဝေါ

ယတ္ထ ဟောတိ၊ တတ္ထ အဝဿံဘာဝိတံ ဒဿေတိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ဌိတာဝ သာ ဓာတူ”တိ။ ဌိဟိ ပဒေဟိ။ တိဋ္ဌန္တိတိ ယဿ ဝသေန ဓမ္မာနံ ဌိတိ၊ သာ ဣဒပ္ပစ္စယတာ ဓမ္မဌိတတာ။ ဓမ္မေတိ ပစ္စယုပ္ပန္န ဓမ္မေ။ နိယမေတိ ဝိသေသေတိ။ ဟေတုဂတဝိသေသသမာယောဂေါ ဟိ ဟေတုဖလဿ ဧဝံ ဓမ္မတာနိယာမော ဧဝါတိ။

အပရော နယော— ဌိတာဝ သာ ဓာတူတိ ယာယံ ဇရာမရဏဿ ဣဒပ္ပစ္စယတာ “ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏ”န္တိ၊ သော ဓာတု သေ သဘာဝေါ။ တထာဂတာနံ ဥပ္ပါဒတော ပုဗ္ဗေ ဥဒ္ဓဇ္ဇ အပ္ပုရိသိယမာနော၊ မဇ္ဈေ စ ပဋိ-
ရိသိယမာနော န တထာဂတေဟိ ဥပ္ပါဒိတော၊ အထ ခေါ သမ္ဘဝန္တဿ ဇရာမရဏဿ သဗ္ဗကာလံ ဇာတိပစ္စယတော သမ္ဘဝေါတိ ဌိတာဝ သာ ဓာတု၊ ကေဝလံ ပန သယမ္ပုဗ္ဗဏေန အဘိသမ္ပုဗ္ဗနတော “အယံ ဓမ္မော တထာဂတေန အဘိသမ္ပုဗ္ဗေါ”တိ ပဝေဒနတော စ တထာဂတော “ဓမ္မ-
သာမီ”တိ ဝုစ္စတိ၊ န အပုဗ္ဗဿ ဥပ္ပါဒနတော။ တေန ဝုတ္တံ “ဌိတာဝ သာ ဓာတူ”တိ။ သာ ဧဝ “ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏ”န္တိ ဧတ္ထ ဝိပလ္လာသာ-
ဘာဝတော ဧဝံ အဝဗုဇ္ဈမာနဿ တေဿ သဘာဝဿ၊ ဟေတုနော ဝါ တထေဝ ဘာဝတော ဌိတတာတိ ဓမ္မဌိတတာ၊ ဇာတိ ဝါ ဇရာမရဏဿ ဥပ္ပါဒဌိတိ ပဝတ္ထအာယူဟနသံယောဂပလိမောသေမုဒယဟေတုပစ္စယဌိတိတိ တဒုပ္ပါဒါဒိဘာဝေနဿာ ဌိတတာ “ဓမ္မဌိတတာ”တိ ဖလံ ပတိ သာမတ္ထိယတော ဟေတုမေဝ ဝဒတိ။ ဓာရိယတိ ပစ္စယေဟိတိ ဝါ ဓမ္မော၊ တိဋ္ဌတိ တတ္ထ တဒါယတ္တဝုတ္တိတာယ ဖလန္တိ ဌိတိ၊ ဓမ္မဿ ဌိတိ ဓမ္မဌိတိ။ ဓမ္မောတိ ဝါ ကာရဏံ ပစ္စယဘာဝေန ဖလဿ ဓာရဏတော၊ တဿ ဌိတိ သဘာဝေါ၊ ဓမ္မတော စ အညော သဘာဝေါ နတ္ထိတိ ဓမ္မဌိတိ၊ ပစ္စယော။ တေနာဟ “ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဌိတိဉာဏ”န္တိ။ ဓမ္မဌိတိ ဧဝ ဓမ္မဌိတတာ။ သာ ဧဝ ဓာတု “ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏ”န္တိ ဣမဿ သဘာဝဿ၊ ဟေတုနော ဝါ အညထက္ကာဘာဝတော၊ “န ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏ”န္တိ ဝိညာယမာနဿ စ တဗ္ဘာဝါဘာဝတော၊ နိယာမတာ ဝဝတ္ထိတဘာဝေါတိ ဓမ္မနိယာမတာ။ ဖလဿ ဝါ ဇရာမရဏဿ ဇာတိယာ သတိ သမ္ဘဝေါ ဓမ္မေ ဟေတုမှိ ဌိတတာတိ ဓမ္မဌိတတာ၊ အသတိ အသမ္ဘဝေါ ဓမ္မနိယာမတာတိ ဧဝံ ဖလေန ဟေတုံ ဝိဘာဝေတိ၊ တံ “ဌိတာဝ သာ ဓာတူ”တိ အာဒိနာ ဝုတ္တံ။ ဣမေသံ ဇရာမရဏာဒိနံ ပစ္စယတာသင်္ခါတံ ဣဒပ္ပစ္စယတံ အဘိသမ္ပုဗ္ဗတိ

ပစ္စက္ခကရဏေန အဘိဓမ္မံ ဗုဒ္ဓေါ ယာထာဝတော ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ တတော ဧဝံ အဘိဓမ္မေတိ အဘိဓမ္မံ သမာဂစ္ဆတိ၊ အာဒိတော ကထေန္တော အာစိက္ခတိ၊ ဥဒ္ဓိသတိတိ အတ္ထော။ တမေဝ ဥဒ္ဓေသံ ပရိယောသာပေန္တော ဒေသေတိ။ ယထာဥဒ္ဓိဋ္ဌမတ္တံ နိဒ္ဓိသနဝသေန ပကာရေဟိ ဉာပေန္တော ပညာပေတိ။ ပကာရေဟိ ဧဝံ ပတိဋ္ဌပေန္တော ပဋ္ဌပေတိ။ ယထာနိဒ္ဓိဋ္ဌံ ပဋိနိဒ္ဓေသဝသေန ဝိဝရတိ ဝိဘဇတိ။ ဝိဝဋ္ဌဉ္စိ ဝိဘတ္တဉ္စ အတ္ထံ ဟေတုဒါဟရဏဒဿနေဟိ ပါကဋ္ဌံ ကရေန္တော ဥတ္တာနိကရေတိ။ ဥတ္တာနိကရေန္တော တထာ ပစ္စက္ခဘူတံ ကတွာ နိဂမနဝသေန ပဿထာတိ စာဟ။

ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ အာဒိသူတိ ဇာတိအာဒိနံ ဇရာမရဏပစ္စယဘာဝေသု။ တေဟိ တေဟိ ပစ္စယေဟိတိ ယာဝတကေဟိ ပစ္စယေဟိ ယံ ဖလံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာရဟံ၊ အဝိကလေဟိ တေဟေဝ တဿ ဥပ္ပတ္တိ၊ န ဥိနာမိကေဟိတိ။ တေနာဟ “အနုနာမိကေဟေဝါ”တိ။ ယထာ တံ စက္ခုရူပါလောကမနသိကာရေဟိ စက္ခုဝိညာဏဿ သမ္ဘဝေတိ။ တေန တံတံဖလနိပ္ပုဒါဒနေ တဿာ ပစ္စယသမာဂ္ဂိယာ တပ္ပကာရတာ တထတာတိ ဝုတ္တာတိ ဒေသေတိ။ သာမဂ္ဂိန္တိ သမောဓာနံ၊ သမဝါယန္တိ အတ္ထော။ အသမ္ဘဝါဘာဝတောတိ အနုပ္ပဇ္ဇနဿ အဘာဝတော။ တထာဝိပေစ္စယသမာဂ္ဂိယံ ဟိ သတိပိ ဖလဿ အနုပ္ပဇ္ဇနေ တဿာဝိတထတာ သိယာ။ အညဓမ္မပစ္စယေဟိတိ အညဿ ဖလဓမ္မဿ ပစ္စယေဟိ။ အညဓမ္မာနုပ္ပတ္တိတောတိ တတော အညဿ ဖလဓမ္မဿ အနုပ္ပဇ္ဇနတော။ န ဟိ ကဒါစိ စက္ခုရူပါလောကမနသိကာရေဟိ သောတဝိညာဏဿ သမ္ဘဝေ အတ္ထိ။ ယဒိ သိယာ၊ တဿာ သာမဂ္ဂိယာ အညထတာ နာမ သိယာ၊ န စေတံ အတ္ထိတိ “အနုညထတာ”တိ ဝုတ္တံ။ ပစ္စယတောတိ ပစ္စယဘာဝတော။ ပစ္စယသမူဟတောတိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ ဣဒပ္ပစ္စယာ ဧဝံ ဣဒပ္ပစ္စယတောတိ တာ-သဒ္ဓေန ပဒံ ဝနိတံ ယထာ “ဒေဝေါယေဝ ဒေဝတာ”တိ၊ ဣဒပ္ပစ္စယာနံ သမူဟော ဣဒပ္ပစ္စယတောတိ သမူဟတ္ထော တာ-သဒ္ဓေါ ယထာ “ဇနာနံ သမူဟော ဇနတာ”တိ ဣမမတ္ထံ သန္တာယာဟ “လက္ခဏံ ပနေတ္ထ သဒ္ဓသတ္တတော ဝေဒိတဗ္ဗ”န္တိ။

န နိစ္စံ န သဿတန္တိ အနိစ္စံ။ ဇရာမရဏံ န အနိစ္စံ သင်္ခါရာနံ ဝိကာရဘာဝတော အနိပ္ပန္နတ္တာ၊ တထာပိ “အနိစ္စ”န္တိ ပရိယာယေန ဝုတ္တံ။ သေနယော သင်္ခဘာဒိသုပိ။ သမာဂန္တော ကတံ သဟိတေဟေဝ ပစ္စယေဟိ နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗတော ယထာသဘာဝံ သမေဇ္ဇ သမ္ဘုယျ ပစ္စယေဟိ ကတန္တိ

သင်္ခတံ။ ပစ္စယာရဟံ ပစ္စယံ ပဋိစ္စ န ဝိနာ တေန သဟိတသမေတမေဝ ဥပ္ပန္နန္တိ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္တံ။ တေနာဟ “ပစ္စယေ နိဿာယ ဥပ္ပန္န”န္တိ။ ခယသဘာဝန္တိ ဘိဇ္ဇနသဘာဝံ။ ဝိဂစ္ဆနကသဘာဝန္တိ သကဘာဝတော အပဂစ္ဆနကသဘာဝံ။ ဝိရဇ္ဇနကသဘာဝန္တိ ပလုဇ္ဇနကသဘာဝံ။ နိရုဇ္ဈနကသဘာဝန္တိ ခဏဘင်္ဂဝသေန ပဘင်္ဂသဘာဝံ။ ဝုတ္တနယေနာတိ ဇရာယ ဝုတ္တနယေန။ ဇနကပ္ပစ္စယာနံ ကမ္မာဒိနံ။ ကိစ္စာနုဘာဝက္ခဏေတိ ဧတ္ထ ကိစ္စာနုဘာဝေါ နာမ ယထာ ပဝတ္တမာနေ ပစ္စယေ တဿ ဖလံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တထာ ပဝတ္တိ၊ ဧဝံ သန္တဿ ပဝတ္တနက္ခဏေ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ယသ္မိံ ခဏေ ပစ္စယော အတ္တနော ဖလုပ္ပါဒနံ ပတိ ဗျာဝဇ္ဇော နာမဟောတိ၊ ဣမသ္မိံ ခဏေ ယေ ဓမ္မော ရူပါဒယော ဥပလဗ္ဘန္တိ တတော ပုဗ္ဗေ၊ ပစ္ဆာ စ အနုပလဗ္ဘမာနာ၊ တေသံ တတော ဥပ္ပတ္တိ နိဒ္ဒါရိယတိ၊ ဧဝံ ဇာတိယာပိ သာ နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗာ တံခဏူပလဒ္ဓတောတိ။ ယဒိ ဧဝံ နိပ္ပရိယာယတောဝ ဇာတိယာ ကုတောစိ ဥပ္ပတ္တိ သိဒ္ဓိ၊ အထ ကသ္မာ “ဧကေန ပရိယာယေနာ”တိ ဝုတ္တန္တိ? ဇာယမာနဓမ္မာနံ ဝိကာရဘာဝေန ဥပလဒ္ဓဗ္ဗတ္တာ။ ယဒိ နိပ္ပန္နဓမ္မော ဝိယ ဇာတိ ဥပလဗ္ဗေယျ၊ နိပ္ပရိယာယတောဝ တဿာ ကုတောစိ ဥပ္ပတ္တိ သိယာ၊ န စေဝံ ဥပလဗ္ဘတိ၊ အထ ခေါ အနိပ္ပန္နတ္တာ ဝိကာရဘာဝေန ဥပလဗ္ဘတိ။ တသ္မာ “ဧကေန ပရိယာယေနောတ္ထ အနိစ္စာတိ-အာဒိနိ ယုဇ္ဇန္တိ”တိ ဝုတ္တံ။ န ပန ဇရာမရဏေ၊ ဇနကပ္ပစ္စယာနံ ကိစ္စာနုဘာဝက္ခဏေ တဿ အလဗ္ဘနတော။ တေနော “ဧတ္ထ စ အနိစ္စန္တိ။ပ။ အနိစ္စ နာမ ဇာတ”န္တိ ဝုတ္တံ။

သဝိပဿနာယာတိ ဧတ္ထ သဟ-သဒ္ဓေါ အပ္ပဓာနဘာဝဒီပနော “သမက္ခိကံ၊ သမကသ”န္တိအာဒိသု ဝိယ။ အပ္ပဓာနဘူတာ ဟိ ဝိပဿနာ၊ ယထာဘူတဒဿနမဂ္ဂပညာ ပဇာနာတိ။ “ပုရိမံ အန္တ”န္တိ ဝုစ္စမာနေ ပစ္စုပ္ပန္နဘာဝဿဝိဂဟဏံ သိယာတိ “ပုရိမံ အန္တံ အတိတ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဝိဇ္ဇမာနတဉ္စ အဝိဇ္ဇမာနတဉ္စာတိ သဿတာသင်္ကံ နိဿာယ “အဟောသိ” န ခေါ အဟာမတိတမဒ္ဓါန”န္တိ အတိတေ အတ္တနော ဝိဇ္ဇမာနတံ၊ အဝိစ္စသမုပ္ပတ္တိအာသင်္ကံ နိဿာယ “ယတော ပဘုတိ အဟံ၊ တတော ပုဗ္ဗေ န န ခေါ အဟောသိ”န္တိ အတိတေ အတ္တနော အဝိဇ္ဇမာနတဉ္စ ကင်္ခတိ။ ကသ္မာ? ဝိစိကိစ္ဆာယ အာကာရဒ္ဓယာဝလဗ္ဗနတော။ တဿာ ပန အတိတဝတ္ထုတာယ ဂဟိတတ္တာ သဿတာဝိစ္စသမုပ္ပတ္တိအာကာရနိဿိတတာ ဒဿိတာ ဧဝ။ အာသပ္ပနပရိသပ္ပနပဝတ္တိကံ ကတ္တစိပိ အပ္ပဋိဝတ္တိဟေတုဘူတံ ဝိစိကိစ္ဆံ ကသ္မာ ဥပ္ပါဒေတိတိ န ဝိစာရေတဗ္ဗမေတန္တိ ဒဿေန္တော အာဟ “ကိကာရဏန္တိ န

ဝတ္တဗ္ဗ”န္တိ။ ကာရဏံ ဝါ ဝိစိကိစ္ဆာယ အယောနိသောမနသိကာရော၊ တဿ အန္ဓဗာလပုထုဇ္ဇနဘာဝေါ၊ အရိယာနံ အဒဿာဝိတာ စာတိ ဒဠဗ္ဗံ။ ဇာတိ-
 လိင်္ဂပပတ္တိယောတိ ခတ္တိယဗြာဟ္မဏာဒိဇာတိ၊ ဂဟဠပဗ္ဗဇိတာဒိလိင်္ဂံ၊
 ဒေဝမနုဿာဒိဥပပတ္တိဉ္စ။ နိဿာယာတိ ဥပါဒါယ။ တသ္မိံ ကာလေ ယံ
 သန္တာနံ မဇ္ဈိမံ ပမာဏံ၊ တေန ယုတ္တော ပမာဏိကော၊ တဒဘာဝတော
 အဓိကဘာဝတော ဝါ “အပ္ပမာဏိကော”တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧကေဝိတိ
 သာရသမာသာစရိယာ။ တေ ဟိ “ကထံ န ခေါ”တိ ဣဿရေန ဝါ
 ဗြဟ္မုနာ ဝါ ပုဗ္ဗကတေန ဝါ အဟေတုတော ဝါ နိဗ္ဗတ္တောတိ စိန္တေတိတိ
 ဝဒန္တိ။ အဟေတုတော နိဗ္ဗတ္တိကင်္ခါပိ ဟိ ဟေတုပရာမသနမေဝါတိ။ ပရမ္ပရန္တိ
 ပုဗ္ဗာပရပ္ပဝတ္တိံ။ အဒ္ဓါနန္တိ ကာလာဓိဝစနံ၊ တဉ္စ ဘုဗ္ဗတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ
 ဒဠဗ္ဗံ။ ဝိဇ္ဇမာနတဉ္စ အဝိဇ္ဇမာနတဉ္စာတိ သဿတာသက်ံ နိဿာယ
 “ဘဝိဿာမိ န ခေါ အဟံ အနာဂတမဒ္ဓါန”န္တိ အနာဂတေ အတ္တနော
 ဝိဇ္ဇမာနတံ၊ ဥစ္ဆေဒါသက်ံ နိဿာယ “ယသ္မိဉ္စ အတ္တဘာဝေ ဥစ္ဆေဒနကင်္ခါ၊
 တတော ပရံ န ခေါ ဘဝိဿာမိ”တိ အနာဂတေ အတ္တနော အဝိဇ္ဇ-
 မာနတဉ္စ ကင်္ခါတိတိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ယောဇေတဗ္ဗံ။

ပစ္စုပ္ပန္တံ အဒ္ဓါနန္တိ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္တဿ ဣဓာမိပ္ပေတတ္တာ “ပဋိသန္ဓိမာဒိ”
 ကတွာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ဣဒံ ကထံ၊ ဣဒံ ကထ”န္တိ ပဝတ္တနတော ကထံ-
 ကထာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သာ အဿ အတ္တိတိ ကထံကထိ။ တေနာဟ “ဝိစိ-
 ကိန္တိ”တိ။ ကာ ဧတ္ထ စိန္တာ? ဥမ္မတ္တကော ဝိယ ဗာလပုထုဇ္ဇနောတိ ပဋိကစ္စေဝ
 ဝုတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော။ တံ မဟာမာတာယ ပုတ္တံ။ မုဏ္ဍေသုန္တိ မုဏ္ဍေန အနိစ္ဆန္တံ
 ဇာဂရဏကာလေ န သက္ကာတိ သုတ္တံ မုဏ္ဍေသု ကုလဓမ္မဝသေန ယထာ
 ဧကစ္စေ ကုလဘာပဿ။ ရာဇဘယေနာတိ စ ဝဒန္တိ။ သီတိဘူတန္တိ ဣဒံ
 မခုရကဘာဝပ္ပတ္တိယာ ကာရဏဝစနံ။ “သေတဘူတ”န္တိပိ ပါဌော၊ ဥဒကေ
 စိရဋ္ဌာနေန သေတဘာဝံ ပတ္တန္တိ အတ္တော။

အတ္တနော ခတ္တိယဘာဝံ ကင်္ခါတိ ကဏ္ဍော ဝိယ သူတပုတ္တသညိ၊ သူတ-
 ပုတ္တသညိတိ သူရိယဒေဝပုတ္တဿ ပုတ္တသညိ။ ဇာတိယာ ဝိဘာဝိယမာနာယ
 “အဟ”န္တိ တဿ အတ္တနော ပရာမသနံ သန္တာယာဟ “ဝေဓိ သိယာ
 ကင်္ခါ”တိ။ မနုဿာပိ စ ရာဇာနော ဝိယာတိ မနုဿာပိ စ ဧကေဝိ ဧကစ္စေ
 ရာဇာနော ဝိယာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဝုတ္တနယမေဝ “သဏ္ဌာနာကာရံ နိဿာ-
 ယာ”တိအာဒိနာ။ ဧတ္တာတိ “ကထံ န ခေါသ္မိ”တိ ပဒေ။ အပ္ပန္တရေ

၁-အံ ဟိ သိယာ ကင်္ခါတိ (မူလပဏ္ဏာသကေ သဗ္ဗာသဝသုတ္တဋီကာယံ)

နိဝေါတိ ပရပရိကပ္ပိတံ အန္တရတ္တာနံ ဝဒတိ။ သောဠသံသာဒီနန္တိ အာဒိ-
သဒ္ဓေန သရိရပရိမာဏအင်္ဂုဋ္ဌ^၁ ယဝပရမာဏုပရိမာဏတာဒိကေ သင်္ဂဏှာတိ။
သတ္တပညတ္တိ ဇီဝဝိသယာတိ ဒိဋ္ဌိဂတိကာနံ မတိမတ္တံ၊ ပရမတ္ထတော ပန သာ
အတ္တဘာဝဝိသယာဝါတိ အာဟ “အတ္တဘာဝဿ အာဂတိဂတိဋ္ဌာန”န္တိ။
ယတာယံ အာဂတော၊ ယတ္ထ စ ဂမိဿတိ၊ တံ ဋ္ဌာနန္တိ အတ္ထော။ သောတာ-
ပန္နော အဓိပ္ပေတော ဝိစိကိစ္ဆာပဟာနဿ ဒိဋ္ဌတ္တာ။ ဣတရေပိ တယောတိ
သကဒါဂါမိအာဒယော အဝါရိတာ ဧဝ။ “အယဉ္ဇူပ။ သုဒိဋ္ဌာ”တိ နိပ္ပဒေ-
သတော သစ္စသံပဋိဝေဓဿ ဇောတိတတ္တာ။

ပစ္စယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အာဟာရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဒသမလဝဂ္ဂ

၁-ဒသမလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁။ ပဌမံ ဒုတိယဿေဝ သင်္ခေပေါ ပဌမသုတ္တေ သင်္ခေပဝုတ္တဿ
အတ္တဿ ဝိတ္တာရဝသေန ဒုတိယသုတ္တဿ ဒေသိတတ္တာ၊ တဉ္စ ပန ဘဂဝါ
ပဌမသုတ္တံ သင်္ခေပတော ဒေသေသိ၊ ဒုတိယံ တတော ဝိတ္တာရတော။ ပဌမံ
ဝါ သံခိတ္တရုစိနံ ပုဂ္ဂလာနံ အဇ္ဈာသယေန သင်္ခေပတော ဒေသေသိ၊ ဒုတိယံ
ပန အတ္တနော ရုစိယာ တတော ဝိတ္တာရတော။ သီဟသမာနဝုတ္တိကာ ဟိ
ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော၊ တေ အတ္တနော ရုစိယာ ကထေန္တာ၊ အတ္တနော ထာမံ
ဒဿေန္တာဝ ကထေန္တိ၊ တဿွာ ဒုတိယသုတ္တဝသေန စေတ္ထ အတ္တဝဏ္ဏနံ
ကရိဿာမ၊ တသ္မိံ သံဝဏ္ဏိတေ ပဌမံ သံဝဏ္ဏိတမေဝ ဟောတီတိ အဓိပ္ပာယ်ယော။

ဒသမလသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယဒသမလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂။ တတ္ထာတိ ဒုတိယသုတ္တေ။ ဒသဟိ ဗလေဟိတိ ဒသဟိ အနညသာ-
ဓာရဏေဟိ ဉာဏဗလေဟိ၊ တာနိ တထာဂတဿေဝ ဗလာနီတိ တထာ-
ဂတဗလာနီတိ ဝုစ္စန္တိ။ ကာမဉ္စ တာနိ ဧကစ္စာနံ သာဝကာနမ္ပိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊

၁-သရိရပရိမာဏပရိမဏ္ဍလအင်္ဂုဋ္ဌ (မူလပဏ္ဏာသကေ သဗ္ဗာသဝသုတ္တဋီကာယံ)

ယာဒိသာနိ ပန ဗုဒ္ဓါနံ ဌာနာဌာနဉာဏာဒိနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ န တာဒိသာနိ တဒညေသံ ကဒါဏိပိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ။ ဟတ္ထိကုလာနုဿာရေနာတိ ဝက္ခမာနဟတ္ထိ- ကုလာနုဿာရေန။ ကာဠာဝကန္တိ ကုလသဒ္ဓါပေက္ခာယ နပုံသကနိဒ္ဒေ- သော။ သေ နယော သေသေသုပိ။ ပကတိဟတ္ထိကုလန္တိ ဂိရိစရနဒိစရဝန- စရာဒိပ္ပဘောဒါ ဂေါစရိယကာဠာဝကနာမာ သဗ္ဗာပိ ဗလေန ပါကတိကာ ဟတ္ထိဇာတိ။ ဒသန္တံ ပုရိသာနန္တိ ထာမမဇ္ဈိမာနံ ဒသန္တံ ပုရိသာနံ။ ဧကဿ တထာဂတဿ ကာယဗလန္တိ အာနေတွာ သမ္ပန္နော။ ဧကဿာတိ စ တထာ ဟေဋ္ဌာကထာယံ အာဂတတ္တာ ဒေသနာသောတေန ဝုတ္တံ။ နာရာယန- သင်္ဘာတဗလန္တိ ဧတ္ထ နာရာ ဝုစ္ဆန္တိ ရသ္မိယော၊ တာ ဗဟူ နာနာဝိဓာ ဣတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ နာရာယနံ၊ ဝဇီရံ၊ တသ္မာ နာရာယနသင်္ဘာတဗလန္တိ ဝဇီရသင်္ဘာတဗလန္တိ အတ္ထော။ တထာဂတဿ ကာယဗလန္တိ တထာဂတဿ ပါကတိကာကာယဗလံ။ သင်္ဂဟံ န ဂစ္ဆတိ အတ္တနော ဗလာဘာဝတော၊ တတော ဧဝဿ ဗာဟိရုကတာ လာမကတာ စ။ တဒုဘယံ ပနဿ ကာရ- ဏေန ဒဿေတုံ“တေ ဟိ နိဿာယာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အညန္တိ ကာယဗလတော အညံ တတော ဝိသုယေဝ။ ဒသသု ဌာနေသု ဒသသု ဉာတဗ္ဗဌာနေသု။ ယာထာဝပဋိဝေဓတော သယဉ္စ အကမ္ပယံ၊ ပုဂ္ဂလဉ္စ တံသမင်္ဂိ နေယျေသု အဓိဗလံ ကရောတိတိ အာဟ “အကမ္ပနဋ္ဌေန ဥပတ္တန္တနဋ္ဌေန စာ”တိ။

ဌာနဉ္စ ဌာနတောတိ ကာရဏဉ္စ ကာရဏတော။ ကာရဏံ ဟိ ယသ္မာ ဖလံ တိဋ္ဌတိ တဒါယတ္တဝုတ္တိတာယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေဝ ပဝတ္တတိ စ၊ တသ္မာ “ဌာန”န္တိ ဝုစ္ဆတိ။ ဝိပရိယာယေန အဌာနန္တိ အကာရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တဒုဘယံ ဘဂဝါ ယေန ဉာဏေန ယေ ယေ ဓမ္မာ ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနံ ဟေတု ပစ္စယာ ဥပ္ပါဒါယ၊ တံ တံ ဌာနံ၊ ယေ ယေ ဓမ္မာ ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနံ န ဟေတု န ပစ္စယာ ဥပ္ပါဒါယ၊ တံ တံ အဌာနန္တိ ပဇာနာတိ။ တံ သန္ဓာယာဟ “ဌာနဉ္စ။ ပ။ ဇာနနံ ကေ”န္တိ။ ကမ္မသမာဒါနာနန္တိ ကမ္မံ သမာဒိယိတွာ ကတာနံ ကုသလာကုသလကမ္မာနံ၊ ကမ္မညေဝ ဝါ ကမ္မသမာဒါနံ။ ဌာနသော ဟေတုသောတိ ပစ္စယတော စ ဟေတုတော စ။ တတ္ထ ဂတိဥပဓိကာလ- ပယောဂါ ဝိပါကဿ ဌာနံ၊ ကမ္မံ ဟေတု။ သဗ္ဗတ္ထဂါမိနိပဋိပဒါဇာနနန္တိ သဗ္ဗဂတိဂါမိနိယာ အဂတိဂါမိနိယာ စ ပဋိပဒါယ မဂ္ဂဿ ဇာနနံ၊ ဗဟူသုပိ မနုဿေသု ဧကမေဝ ပါဏံ ဟနန္တေသု “ဣမဿ စေတနာ နိရယဂါမိနိ ဘဝိဿတိ၊ ဣမဿ တိရစ္ဆာနယောနိဂါမိနိ”တိ ဣမိနာ နယေန ဧကဝတ္ထုသ္မိမ္ပိ ကုသလာကုသလစေတနာသင်္ခါတာနံ ပဋိပတ္တိနံ အဝိပရိတတော

သဘာဝဇာနိ။ အနေကဓာတုနာနာဓာတုလောကဇာနနန္တိ စက္ခုဓာတုအာ-
ဒီဟိ ကာမဓာတုအာဒီဟိ ဝါ ဗဟုဓာတုနော၊ တာသံယေဝ ဓာတုနံ ဝိပရိတတာ-
ယ နာနပ္ပကာရဓာတုနော ခန္ဓာယတနဓာတုလောကဿ ဇာနနံ။ ပရသတ္တာ-
နန္တိ ပရေသံ သတ္တာနံ။ နာနာဓိမုတ္တိကတာဇာနနန္တိ ဟိနာဒီဟိ အဓိမုတ္တိဟိ
နာနာဓိမုတ္တိကဘာဝဿ ဇာနနံ။ တေသံယေဝါတံ ပရသတ္တာနံယေဝ။ ဣန္ဒြိယ-
ပရောပရိယတ္တဇာနနန္တိ သဒ္ဓါဒိနံ ဣန္ဒြိယာနံ ပရဘာဝဿ အပရဘာဝဿ
ဝုဒ္ဓိယာ စေဝ ဟာနိယာ စ ဇာနနံ။ ဈာနဝိမောက္ခသမာဓိသမာပတ္တိနန္တိ
ပဌမာဒိနံ စတုန္တံ ဈာနာနံ၊ “ရူပိ ရူပါနိ ပဿတိ”တိအာဒိနံ အဋ္ဌန္တံ ဝိမောက္ခာနံ၊
သဝိတက္ကသဝိစာရာဒိနံ တိဏ္ဍံ သမာဓိနံ၊ ပဌမဈာနသမာပတ္တိအာဒိနဉ္စ နဝန္တံ
အနုပုဗ္ဗသမာပတ္တိနံ။ သံကိလေသဝေါဒါနုပုဋ္ဌာနဇာနနန္တိ ဟာနဘာဂိယဿ၊
ဝိသေသဘာဂိယဿ “ဝေါဒါနမ္ပိ ပုဋ္ဌာနံ၊ တမ္မာ တမ္မာ သမာဓိမ္မာ
ပုဋ္ဌာနမ္ပိ ပုဋ္ဌာန”န္တိ ဧဝံ ပုတ္တပဂုဏဈာနဿ စေဝ ဘဝင်္ဂဗလသမာပတ္တိနဉ္စ
ဇာနနံ။ ဟေဋ္ဌမံ ဟေဋ္ဌမံ ဟိ ပဂုဏဈာနံ ဥပရိမဿ ဥပရိမဿ ပဒဋ္ဌာနံ
ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝေါဒါနမ္ပိ “ပုဋ္ဌာန”န္တိ ပုစ္ဆတိ။ ဘဝင်္ဂေန ပန သဗ္ဗဈာနေဟိ
ပုဋ္ဌာနံ ဟောတိ။ ဗလသမာပတ္တိယာ နိရောဓသမာပတ္တိတော ပုဋ္ဌာနမေဝ
သန္ဓာယ “တမ္မာ တမ္မာ သမာဓိမ္မာ ပုဋ္ဌာန”န္တိ ပုတ္တံ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသဇာနနန္တိ
ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏေန နိပုဋ္ဌက္ခန္ဓာနံ ဇာနနံ။ စူတူပပါတဇာနနန္တိ
သတ္တာနံ စုတိယာ ဥပပတ္တိယံ စ ယာထာဝတော ဇာနနံ။ အယမေတ္ထ
သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ပုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။
အာသဝက္ခယဇာနနံ အာသဝက္ခယဉာဏံ၊ မဂ္ဂဉာဏန္တိ အတ္ထော။ ယတ္ထ
ပနေတာနိ ဝိတ္တာရတော အာဂတာနိ သံဝဏ္ဏိတာနိ၊ တာနိ ဒဿေန္တော
“အဘိဓမ္မေ ပနာ”တိအာဒိမာဟ။

ဈာမောဟဘယဝသေန သရဏပရိယေသနံ သာရဇ္ဇနံ သာရဒေါ၊
ဈာမောဟဘယံ။ ဝိဂတော သာရဒေါ ဧတဿာတိ ဝိသာရဒေါ၊ တဿံ
ဘာဝေါ ဝေသာရဇ္ဇံ။ တံ ပန ဉာဏသမ္ပဒံ ပဟာနသမ္ပဒံ ဒေသနာဝိသေသ-
သမ္ပဒံ ခေမံ နိဿာယ ပဝတ္တံ စတုဗ္ဗိဓံ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏံ။ တေနာဟ
“စတူသု ဌာနေသု”တိအာဒိ။ စတူသုတိ ပရပရိကပ္ပိတေသု ဝတ္ထုသု၊ ပရ-
ပရိကပ္ပိတေသု ဝါ ဝတ္ထုမတ္တေသု စောဒနာကာရဏေသု။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
တေ ပဋိဇာနတောတိ “အဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ ဧဝံ ပဋိဇာနန္တေန
တယာ။ ဣမေ ဓမ္မာတိ “ဣဒံ ပဉ္စမံ အရိယသစ္စံ၊ အယံ ဆဋ္ဌော ဥပါဒါနက္ခန္ဓော၊

ဣဒံ တေရသမံ အာယတနံ”န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဣမေ ဓမ္မာ။ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ အပ္ပုဋ္ဌိဝိဒ္ဓတ္တာတိ။

တတြာတံ တသ္မံ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓဓမ္မသင်္ခါတေ စောဒနာဝတ္ထုသ္မံ။ ကောစိတိ သမဏာဒီဟိ အညော ဝါ ယော ကောစိ။ သဟ ဓမ္မနာတိ သဟ ဟေတုနာ။ “ဓမ္မပုဋ္ဌိသန္တိဒါ”တိအာဒိသု ဝိယ ဟေတုပရိယာယော ဣဓ ဓမ္မ-သဒ္ဓေါ။ ဟေတူတိ စ ဥပ္ပတ္တိသာဓနဟေတု ဝေဒိတဗ္ဗော၊ န ကာရကော သမ္မာပကော ဝါ။ နိမိတ္တန္တိ ကာရဏံ၊ တံ ပနေတ္ထ စောဒနာဝတ္ထုမေဝ။ န သမနုပဿာမိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘာဝတော။ ဓမ္မေပုတ္တောတိ အဓမ္မပုတ္တရူပါယ စောဒနာယံ အနုပဒ္ဓဝံ ပတ္တော နိစ္စလဘာဝပုတ္တော။ ဝေသာရဇ္ဇပုတ္တောတိ ဝိသာရဒ-ဘာဝပုတ္တော။ သေသေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ အယံ ပန ဝိသေသော—ဣမေ အာသဝါတိ ကာမာသဝါဒိသု ဣမေ နာမ အာသဝါ န ပရိက္ခိဏာတိ အာသ-ဝက္ခယဝစနေနေတ္ထ သဗ္ဗကိလေသပ္ပဟာနံ ဝုတ္တံ။ န ဟိ သော ကိလေသော အတ္ထိ၊ ယော သဗ္ဗသော အာသဝေသု ဒီဏေသု နပ္ပဟိယေယျ။ အန္တရာယိ-ကာဘိ အန္တရာယကရာ၊ သဂ္ဂဝိမောက္ခာဓိဂမဿ အန္တရာယကရာတိ အတ္တော။ ဓမ္မော ဟိ သော သံကိလေသတော နိယျာတိ၊ သော “နိယျာနိကော”တိ ဝုတ္တော။ ဓမ္မေ နိယျန္တေ တံသမင်္ဂိပုဂ္ဂလော နိယျာနိကောတိ ဝေါဟရိတော ဟောတိတိ တဿ ပဋိက္ခိပန္တော “သော န နိယျာတိ”တိ အာဟ။ ကထံ ပန ဒေသနာဓမ္မော နိယျာဘိတိ ဝုတ္တတိ? နိယျာနတ္ထသမာဓာနတော၊ သော အဘေဒေါပစာရေန “နိယျာတိ”တိ ဝုတ္တော။ အထ ဝါ “ဓမ္မော ဒေသိတော”တိ အရိယဓမ္မဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ န ကောစိ ဝိရောဓော။

ဥသဘဿ ဣဒန္တိ အာသဘံ၊ အသန္တသနဋ္ဌေန၊ အာသဘံဝိယာတိ အာသဘံ၊ သေဋ္ဌဋ္ဌာနံ သဗ္ဗညုတံ။ အာသဘဋ္ဌာနဋ္ဌာယိတာယ အာသဘာ နာမ ပုဗ္ဗဗုဒ္ဓါ။ သဗ္ဗညုတပဋိဇာနနဝသေန အဘိမုခံ ဂစ္ဆန္တိ၊ စတဿော ဝါ ပရိသာ ဥပ-သင်္ကမန္တိတိ အာသဘာ။ စတဿောပိ ဟိ ပရိသာ ဗုဒ္ဓါဘိမုခါ ဧဝ တိဋ္ဌန္တိ၊ န တိဋ္ဌန္တိ ပရမုခေါ။ ဣဒန္တိ “ဥသဘော”တိ ဣဒမ္ပိ ပဒံ။ တဿာတိ နိသ-ဘဿ။ ယေသံ ဗလုပ္ပါဒါဝဋ္ဌာနာနံ ဝသေန ဥသဘဿ အာသဘဏ္ဍာနံ ဣန္တိတံ၊ တတော သာတိသယာနံ ဧဝ တေသံ ဝသေန အာသဘဏ္ဍာနံ ဟောတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယံ ကိဉ္စိ လောကေ ဥပမံ နာမ ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ နိဒဿန-ဘာဝေန ဝုတ္တတိ၊ သဗ္ဗံ တံ နိဟိနမေဝ။ တိဋ္ဌမာနော ဇာတိ အတိဋ္ဌန္တောပိ တိဋ္ဌမာနော ဧဝ ပဋိဇာနာတိ နာမ။ ဥပဂစ္ဆတိတိ အနုဇာနာတိ။

အဋ္ဌ ခေါ် ဣမာတိ ဣဒံ ဝေသာရဇ္ဇဉာဏဿ ဗလဒဿနံ။ ယထာ ဟိ ဗျတ္တံ ပရိသံ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ ဝိညူနံ စိတ္တံ အာရာဓနသမတ္တာယ ကထာယ ဓမ္မကထိကဿ ဆေကဘာဝေါ ပညာယတိ။ ဧဝံ ဣမာ အဋ္ဌ ပရိသာ ပတွာ သတ္တု ဝေသာရဇ္ဇဉာဏဿ ဗလံ ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ပရိသာ-
 သူ”တိ။ ခတ္တိယပရိသာတိ ခတ္တိယာနံ သန္တိပတိတာနံ သမူဟော။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ မာရပရိသာတိ မာရကာယိကာနံ သန္တိပတိတာနံ သမူဟော။ မာရ-
 သဒိသာနံ မာရာနံ ပရိသာတိ မာရပရိသာ။ သဗ္ဗာ စေတာ ပရိသာ ဥဂ္ဂ-
 ဌာနဒဿနဝသေန ဂဟိတာ။ မနုဿာ ဟိ “တ္ထေ ရာဇာ နိသိန္ဓော”တိ ဝုတ္တေ ပကတိဝစနမ္ပိ ဝတ္တု န သက္ကောန္တိ၊ ကစ္ဆေဟိ သေဒါ မုစ္ဆန္တိ၊ ဧဝံ ဥဂ္ဂါ ခတ္တိယ-
 ပရိသာ၊ ပြာဟ္မဏာ တီသု ဝေဒေသု ကုသလာ ဟောန္တိ၊ ဂဟပတယော နာနာဝေါဟာရေသု စ အက္ခရစိန္တာယ စ ကုသလာ၊ သမဏာ သကဝါဒ-
 ပရဝါဒေသု ကုသလာ၊ တေသံ မဇ္ဈေ ဓမ္မကထာကထနံ နာမ အတိဝိယ ဘာရိယံ။ ဒေဝါနံ ဥဂ္ဂဘာဝေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ အမနုဿောတိ ဟိ ဝုတ္တ-
 မတ္ထေ မနုဿာနံ သကလသရီရံ ကမ္ပတိ၊ တေသံ ရူပံ ဒိသ္မာပိ သဒ္ဓိ သုတွာပိ သတ္တာ ဝိသညိတာပိ ဟောန္တိ။ ဧဝံ အမနုဿပရိသာ ဥဂ္ဂါ။ ဣတိ စေတာ ပရိသာ ဥဂ္ဂဌာနဒဿနဝသေန ဝုတ္တာ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ ယာမာဒိပရိသာ န ဂဟိတာတိ? ဘုသံ ကာမာဘိဂိဒ္ဓတာယ ယောနိသောမနသိကာရိရဟတော။ ယာမာဒယော ဟိ ဥဋ္ဌာရဋ္ဌာရေ ကာမေ ပဋိသေဝန္တာ တတ္ထာဘိဂိဒ္ဓတာယ ဓမ္မဿဝနာယ သဘာဝေန စိတ္တမ္ပိ န ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ မဟာဗောဓိသတ္တာနံ ပန ဗုဒ္ဓါ-
 နန္ဒ အာနုဘာဝေန အာကမ္ပိယမာနာ ကဒါစိနေသံ ပယိရူပါသနာဒိနိကရောန္တိ တာဒိသေ မဟာသမယေ။ တေနေဝ ဟိ ဝိမာနဝတ္ထုဒေသနာပိ တံနိမိတ္တာ ဗဟုလာ နာဟောသိ။ သေဋ္ဌနာဒန္တိ ကေနစိ အပ္ပဋိဟတဘာဝေန ဥတ္တမနာဒံ။ အဘိတနာဒန္တိ ဝေသာရဇ္ဇယောဂတော ကုတောစိ နိဗ္ဗယနာဒံ။ သိဟနာဒ-
 သုတ္တေနာတိ ခန္တိယဝဂ္ဂေ အာဂတေန သိဟနာဒသုတ္တေန။ သဟနတောတိ ခမနတော။ ဟနနတောတိ ဝိမေနတော ဝိဒ္ဓိသနတော။ ယထာ ဝါတိအာဒိ “သိဟနာဒသဒိသံ ဝါ နာဒံ နဒတိ”တိ သင်္ခေပတော ဝုတ္တဿ အတ္တဿ ဝိညာပနံ။

တေန္တိ “ဗြဟ္မစက္က”န္တိ ဧတံ ပဒံ။ ပညာပဘာဝိတန္တိ စိရကာလပရိဘာဝိတာယ ပါရမိတာပညာယ ဝိပဿနာပညာယ စ ဥပ္ပါဒိတံ။ ကရုဏာပဘာဝိတန္တိ “ကိစ္ဆံ ဝတာယံ လောကော အာပန္နော”တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တာယ မဟာ-
 ကရုဏာယ ဥပ္ပါဒိတံ။ ယထာ အဘိနိဗ္ဗာမနတော ပဘုတိ မဟာဗောဓိသတ္တာနံ

အရိယမဂ္ဂါဓိဂမနဝိရောဓိနီ ပဋိပတ္တိ နတ္ထိ၊ ဧဝံ တုသိတဘဝနတော နိယတ-
 ဘာဝါပတ္တိတော စ ပဋ္ဌာယာတိ ဒုတိယတတိယနယာ စ ဂဟိတော။
 ဖလက္ခဏေတိ အပ္ပဖလက္ခဏေ။ ပဋိဝေဓနိဋ္ဌတ္တာ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏံ
 ဝဇီရူပမဘာယေဝ သာတိသယော ပဋိဝေဓောတိ “ဖလက္ခဏေ ဥပ္ပန္နံ
 နာမာ”တိ ဝုတ္တံ။ တေန ပဋိလဒ္ဓဿပံ ဒေသနာဉာဏဿ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိ ပရဿ
 ပုဇ္ဈနမတ္တေန ဟောတိတိ “အညာသိကောဏ္ဍညဿ^၁ သောတာပတ္တိ ။ပ။
 ဖလက္ခဏေ ပဝတ္တနံ နာမာ”တိ ဝုတ္တံ။ တတော ပရံ ပန ယာဝ ပရိနိဗ္ဗာနာ
 ဒေသနာဉာဏပုဝတ္တိ တဿေဝ ပဝတ္တိတဿ ဓမ္မစက္ကဿ ဌာနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ
 ပဝတ္တိတစက္ကဿ စက္ကဝတ္တိနော စက္ကရတနဿဌာနံ ဝိယ။ ဥဘယန္တိတိ ဝိ-သဒ္ဓေန
 လောကီယဒေသနာဉာဏဿ ဣတရေန အနညသာဓာရဏတာဝသေန သမာ-
 နတံ သမ္ပိဏ္ဍေတိ။ ဥရသိ ဇာတတာယ ဥရသော သမ္ဘူတန္တိ ဩရသံ ဉာဏံ။

ဣတိ ဂူပန္တိ ဧတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေါ အနဝသေသတော ရူပဿ သရူပနိဒဿ-
 နတ္ထောတိ တဿ “ဣဒံ ဂူပ”န္တိ ဧတေန သာဓာရဏတော စ သရူပနိဒဿန-
 မာဟ။ ဧတ္တကံ ဂူပန္တိ ဧတေန အနဝသေသတော “ဣတော ဥဒ္ဓံ ရူပံ နတ္ထိ”တိ
 နိမိတ္တဿ အညဿ အဘာဝံ။ ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဝိတ္ထာရတော ဒဿေတုံ
 “ရူပနသဘာဝဉ္ဇေဝါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ရူပနံ သိတာဒိဝိရောဓိပစ္စယ-
 သမဝါယေဝိသဒိသုပ္ပတ္တိ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာဒိဘေဒံ သင်္ဂဏှာတိ။
 လက္ခဏ။ပ။ ဝသေနာတိ ကက္ခဋ္ဌတ္တာဒိလက္ခဏဝသေန သန္တာရဏာဒိရသ-
 ဝသေန သမ္ပုဋ္ဌိစ္စနာဒိပစ္စုပဋ္ဌာနဝသေန ဘူတတ္တယာဒိပဒဋ္ဌာနဝသေန စ။ ဧဝံ
 ပရိဂ္ဂဟိတဿာတိ ဧဝံသာဓာရဏတော စ လက္ခဏာဒိတော စ ပရိဂ္ဂဟိတဿ။
 အဝိဇ္ဇာသမုဒယာတိ အဝိဇ္ဇာယ ဥပ္ပါဒေါ အတ္ထိဘာဝါတိ အတ္ထော။ နိရောဓ-
 ဝိရောဓိ ဟိ အတ္ထိဘာဝေါ ဟောတိ၊ တသ္မာ နိရောဓေ အသတိ အတ္ထိဘာဝေါ
 ဟောတိ၊ တသ္မာ ပုရိမဘဝေ သိဒ္ဓါယ အဝိဇ္ဇာယ သတိ ဣမသ္မိံ ဘဝေ ရူပဿ
 သမုဒယော ရူပဿ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိတိ အတ္ထော။ တဏှာသမုဒယာ
 ကမ္မသမုဒယာတိ ဧတ္တာပိ ဧသေဝ နယော။ အဝိဇ္ဇာဒိဟိ စ တိဟိ အတိတ-
 ကာလိကတ္တာ တေသံ သဟကာရီကာရဏဘူတံ ဥပါဒါနမ္ပိ ဂဟိတမေဝါတိ
 ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပဝတ္တိပစ္စယေသု ကဗဠိကာရအာဟာရဿ ဗလဝတာယ သော
 ဧဝ ဂဟိတော၊ “အာဟာရသမုဒယာ”တိ ပန ဂဟိကေန ပဝတ္တိပစ္စယတာ-
 မတ္တေန ဥတုစိတ္တာနိပိ ဂဟိတာနေဝ ဟောန္တိတိ ဒွါဒသသမုဋ္ဌာနိကံ ရူပဿ
 ပစ္စယတော ဒဿနမ္ပိ ဘဝိတဗ္ဗမေဝါတိ ဒဋ္ဌမ္ပံ။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏန္တိအာဒိနာ

၁-အညာတကောဏ္ဍညဿ (က)

ကာလဝသေန ဥဒယဒဿနမာဟ။ တတ္ထ ဘူတဝသေန မဂ္ဂေ ဥဒယံ ပဿိတွာ ဌိတော ဣဓ သန္တတိဝသေန အနုက္ကမေန ခဏဝသေန ပဿတိ။ အဝိဇ္ဇာ-
နိရောဓာ ရူပနိရောဓောတိ အဂ္ဂမဂ္ဂဉာဏေန အဝိဇ္ဇာယ အနုပ္ပါဒနိရောဓတော
အနာဂတဿ အနုပ္ပါဒနိရောဓော ဟောတိ ပစ္စယာဘာဝေ အဘာဝတော။
ပစ္စယနိရောဓောတိ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါတဿ ပစ္စယဿ နိရောဓဘာဝေန။ တဏှာ-
နိရောဓာတိ ဣတ္တာပိ ဧသေဝ နယော။ အာဟာရနိရောဓာတိ ပဝတ္တိပစ္စယဿ
ကဗဠိကာရာဟာရဿ အဘာဝါ။ ရူပနိရောဓာတိ တံသမုဋ္ဌာနရူပဿ
အဘာဝေါ ဟောတိ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။
ဝိပရိဏာမလက္ခဏန္တိ ဘဝကာလဝသေန ဟေတုဒ္ဓယဒဿနံ။ တသ္မာ တံ
ပဒဋ္ဌာနဝသေန ပဂေဝ ပဿိတွာ ဌိတော ဣဓ သန္တတိဝသေန ဒိသ္မာ
အနုက္ကမေန ခဏဝသေန ပဿတိ။

ဣတိ ဝေဒနာတိအာဒိသုပိ ဝုတ္တနယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သုခါဒိ-
ဘေဒန္တိ သုခဒုက္ခအဒုက္ခမသုခါဒိဝိဘာဂံ။ ရူပသညာဒိဘေဒန္တိ ရူပသညာ၊ သဒ္ဓါ၊
ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ၊ ဓမ္မသညာဒိဝိဘာဂံ။ ဖဿာဒိဘေဒန္တိ ဖဿစေတနာမနသိ-
ကာရာဒိဝိဘာဂံ။ လက္ခဏာ ပ။ ဝသေနာတိ ဣဋ္ဌာနုဘဝနလက္ခဏာဒိလက္ခ-
ဏဝသေန ဣဋ္ဌာကာရသန္တောဂရသာဒိရသဝသေန ကာယိကအဿာ-
ဒါဒိပစ္စုပ္ပန်ဝသေန ဣဋ္ဌာရမ္မဏာဒိပဒဋ္ဌာနဝသေန။ “ဖုဋ္ဌော ဝေဒေတိ၊
ဖုဋ္ဌော သဗ္ဗာနာတိ၊ ဖုဋ္ဌော စေတေတိ”တိ ဝစနတော တိသု ဝေဒနာဒိသု
ခန္ဓေသု ဖဿသမုဒယာတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ “ဝိညာဏပ္ပစ္စယာ နာမရူပ”န္တိ ဝစနတော
ဝိညာဏက္ခန္ဓေ နာမရူပသမုဒယာတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တေသံယေဝ ဝသေနာတိ
“အဝိဇ္ဇာနိရောဓော ဝေဒနာနိရောဓော”တိအာဒိနာ တေသံယေဝ အဝိဇ္ဇာဒိနံ
ဝသေန ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ သမုဒယတ္ထင်္ဂမဝသေန တိတ္ထိယာနံ အဝိသယောပိ သပ္ပ-
ဒေသော သီဟနာဒေါ ဒဿိတော။ ဣဒါနိ နိပ္ပဒေသော အနုလောမပဋိ-
လောမဝသေန သင်္ခေပတော ဝိတ္ထာရတော ပစ္စယာကာရဝိသယော အနည-
သာဓာရဏော ဒဿိယတိတိ အာဟ “အယဗ္ဗိ အပရော သီဟနာဒေါ”တိ။
တဿာတိ “ဣမသ္မိံ သတိ”တိအာဒိနာ သင်္ခေပတော ဝုတ္တပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ-
ပါဠိယာ။ ဣတ္ထ ဝ “ဣမသ္မိံ သတိ ဣဒံ ဟောတိ၊ ဣမဿ နိရောဓာ ဣဒံ
နိရုဇ္ဈတိ”တိ အဝိဇ္ဇာဒိနံ ဘာဝေ သင်္ခါရာဒိနံ ဘာဝဿ၊ အဝိဇ္ဇာဒိနံ နိရောဓေ
သင်္ခါရာဒိနံ နိရောဓဿ ကထနေန ပုရိမသ္မိံ ပစ္စယလက္ခဏေ နိယမော ဒဿိတော

“ဣမသ္မိံ သတိ ဧဝံ၊ နာသတိ၊ ဣမဿ ဥပ္ပါဒါ ဧဝံ၊ နာနုပ္ပါဒါ၊ နိရောဓာ ဧဝံ၊ နာနိရောဓာ”တိ။ တေနေဒံ လက္ခဏံ အန္တောဂဓနိယမံ ဣဓ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ နိရောဓောတိ စ အဝိဇ္ဇာဒိန္နံ ဝိရာဂါ ဝိဂမေန^၁ အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ အပ္ပဝတ္တိ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “အဝိဇ္ဇာယ တွေဝ အသေသဝိရာဂ-နိရောဓာ”တိအာဒိ။ နိရောဓေရောမိ စ ဥပ္ပါဒေါ၊ ယေန သော ဥပ္ပါဒနိရောဓ-ဝိဘာဂေန ဝုတ္တော “ဣမဿ နိရောဓာ ဣဒံ နိရုဇ္ဈတိ”တိ။ တေနေတံ ဒဿေတိ “အသတိ နိရောဓေ ဥပ္ပါဒေါ နာမ၊ သော စေတ္ထ အတ္ထိဘာဝေါတိ ဝုစ္စတိ”တိ။ “ဣမသ္မိံ သတိ ဣဒံ ဟောတိ”တိ ဣဒမေဝ ဟိ လက္ခဏံ။ ပရိယာယန္တရေန “ဣမဿ ဥပ္ပါဒါ ဣဒံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ ဝဒန္တေန ပရေန ပုရိမံ ဝိသေသိတံ ဟောတိ။ တဿှာ န ဝတ္တမာနံယေဝ သန္ဓာယ “ဣမသ္မိံ သတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ အထ ခေါ မဂ္ဂေန အနိရုဇ္ဈနသဘာဝဉ္စာတိ ဝိညာယတိ။ ယဿှာ စ “ဣမသ္မိံ” အသတိ ဣဒံ န ဟောတိ၊ ဣမဿ နိရောဓာ ဣဒံ နိရုဇ္ဈတိ”တိ ဒွိဓာပိ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ လက္ခဏဿ နိဒ္ဒေသံ ဝဒန္တေန ဘဂဝတာ “အဝိဇ္ဇာယ တွေဝ အသေသဝိရာဂ-နိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓော”တိအာဒိနာ နိရောဓောဝ ဝုတ္တော၊ တဿှာ နတ္ထိ-ဘာဝေါပိ နိရောဓော ဧဝါတိ နတ္ထိဘာဝဝိရုဒ္ဓေါ အတ္ထိဘာဝေါ အနိရောဓောတိ ဒဿိတံ ဟောတိ။ တေန အနိရောဓသင်္ခါတေန အတ္ထိဘာဝေန ဥပ္ပါဒံ ဝိသေသေတိ။ တတော ဣဓ န ကေဝလံ အတ္ထိဘာဝမတ္တံ ဥပ္ပါဒေါတိ အတ္ထော အဝိပ္ပေတော၊ အထ ခေါ အနိရောဓသင်္ခါတော အတ္ထိဘာဝေါ စာတိ အယ-မတ္ထော ဝိဘာဝိတော ဟောတိ။ ဧဝမေတံ လက္ခဏဒွယဝစနံ အညမညံ ဝိသေသနဝိသေသိတဗ္ဗဘာဝေန သာတ္ထကန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကော ပနာယံ အနိ-ရောဓော နာမ၊ ယော “အတ္ထိဘာဝေါ၊ ဥပ္ပါဒေါ”တိ စ ဝုတ္တောတိ? အပ္ပဟိန-ဘာဝေါ စ အနိဗ္ဗတ္တိတဖလဘာဝေန^၂ ဖလုပ္ပါဒနာရဟတာ စာတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။ ဝိတ္တာရော ပန ပရမတ္ထဒီပနိယံ ဥဒါနန္တကထာယံ^၃ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပဉ္စက္ခန္ဓဝိဘဇနာဒိဝသေနာတိ ပဉ္စန္တံ ဥပ္ပါဒါနက္ခန္ဓာနံ ဒွါဒသပဒိကဿ ပစ္စယာကာရဿ ဝိဘဇနဝသေန။ ဣမသ္မိံ ဟိ ဒသဗလသုတ္တေ ဓမ္မဿ ဒေသိတာကာရော ပဉ္စက္ခန္ဓပစ္စယာကာရမတ္ထော။ တေနာဟ “ပဉ္စက္ခန္ဓပစ္စယာ-ကာရဓမ္မော”တိ။ အာစရိယမုဋိယာ အကရဏေန ဝိဘူတော၊ သော ပန အတ္ထတော စ သဒ္ဓတော စ ပိဟိတော ဟေဋ္ဌာမုခဇာတော ဝါ န ဟောတိတိ အာဟ “အနိက္ခန္တိတော”တိ။ ဝိဝဇ္ဇောတိ ဝိဘာဝိတော။ တေနာဟ “ဝိဝရိတွာ

၁-သင်္ခါရာဒိက္ခမေန (က) ၂-အနိဗ္ဗတ္တိတဖလဘာဝဟာနေဟိ (က) ၃-ဥဒါန-ရှ ၃၅-ပိဋေ။

ဌာပိတော”တိ။ ပကာသိတောတိ ဣဏောဘာသေန ဩဘာသိတော အာဒိ-
 ပတောတိ အာဟ “ဒိပိတော ဇောတိတော”တိ။ တတ္ထ တတ္ထ ဆိန္နဘိန္နဌာနေ။
 သိဗ္ဗိတဂဏ္ဍိတန္တိ ဝါကံ ဂဟေတွာ သိဗ္ဗိတံ၊ သိဗ္ဗိတုံ အသတ္တုဏေယျဌာနေ
 ဝါကေန ဂဏ္ဍိတဉ္စ။ ဆိန္နပိလောတိကာဘာဝေန ဝိဂတပိလောတိကော ဓမ္မော၊
 တဿ ဆိန္နပိလောတိကဿ ပဋိလောမတာ ဆိန္နဘိန္နတာဘာဝေနာတိ
 ဒဿေန္တော “န ဟေတ္တာ”တိအာဒိမာဟ။ နိဝါသနပါရပနံ ပရိဂ္ဂဟဏံ။ သယံ
 ပဋိဘာနံ ကပ္ပေတွာ။ ဝဇေန္တော အတ္တနော သမယံ။ သမဏကစဝရန္တိ
 သမဏဝေသဓာရဏဝသေန သမဏပဋိရူပတာယ သမဏာနံ ကစဝရဘူတံ။
 အတ္တနော ရူပပဝတ္တိယာ ကရဏံ ကုစ္ဆိတံ ရတ္တံ ဝါတိ ပဝတ္တေတိတိ
 ကာရဏ္ဏဝေါ၊ ဒုဿိလော။ တံ ကာရဏ္ဏံ။ နိဗ္ဗမထာတိ နိဟရဇ။ ကသမ္ပန္တိ
 သမဏကသဋ္ဌံ။ အပကဿထာတိ အပကမုထ နန္တိ အတ္တော။ ပလာပေတိ
 ပလာပသဒိသေ။ တထာ ဟိ တဏှုလသာရရဟိတော ဧညပဋိရူပကော ထုသ-
 မတ္တကော ပလာပေါတိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ သီလာဒိသာရရဟိတော သမဏပဋိရူပကော
 ပလာပေါ ဝိယာတိ ပလာပေါ၊ ဒုဿိလော။ တေ ပလာပေ။ ဝါဟေထာတိ
 အပနေထ။ ပတိဿတာတိ ဗာဠသတိတာယ ပတိဿတာ ဟောထာတိ။

သဒ္ဓါယ ပဗ္ဗဇိတေနာတိ ရာဇုပဒ္ဒဝါဒီဟိ အနုပဒ္ဓါတေန “ဧဝံ ဟိ တံ
 ဩတိဏ္ဏံ ဇာတိအာဒိသံသာရဗယံ ဝိဇိနိဿာမီ”တိ ဝဇ္ဇနိဿရဏတ္ထံ
 အာဂတာယ သဒ္ဓါယ ဝသေန ပဗ္ဗဇိတေန။ အာစာရကုလပုတ္တောတိ
 အာစာရေန အဘိဇာတော။ တေနာဟ “ယတော ကုတောမီ”တိအာဒိ။
 ဇာတိကုလပုတ္တောတိ ဇာတိသမ္ပတ္တိယာ အဘိဇာတော။ ဝိညုပ္ပသတ္တာနိ
 အင်္ဂါနိ သမ္မာပဓာနိယင်္ဂဘာဝေန၊ ကာယေ စ ဇီဝိတေ စ နိရပေက္ခဘာဝေန
 ဝီရိယံ အာရဘန္တဿ တထာပဝတ္တဝီရိယဝသေန “တစော ဧကံ အင်္ဂ”န္တိ
 ဝုတ္တံ။ ဧသ နယော သေသေသုပိ။ နဝသု ဌာနေသု သမာဓာတဗ္ဗန္တိ
 “ကာလဝသေန ပဉ္စသု၊ ဣရိယာပထဝသေန စတုသု”တိ ဧဝံ နဝသု ဌာနေသု
 ဝီရိယံ သမာဓာတဗ္ဗံ ပဝတ္တေတဗ္ဗံ။

သော ဒုက္ခံ ဝိဟရတီတိ ကုသိတပုဂ္ဂလော နိယျာနိကသာသနေ ဝီရိယာ-
 ရမ္ဘဿ အကရဏေန သာမညတ္ထဿ အနုပုတ္တိယာ ဒုက္ခံ ဝိဟရတိ။ သကံ ဝါ
 အတ္ထံ သဒတ္ထံ က-ကာရဿ ဒ-ကာရံ ကတွာ။ ကုသိတဿ အတ္ထပရိဟာယနံ
 မူလတော ပဌာယ ဒဿေတုံ “ဆ ဒွါရာနီ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ နိသဇ္ဇာဝသေန
 ဝိဌမဒ္ဓနတော ဝိဌမဒ္ဓနော၊ နိရဿနဝစနံ တဿ၊ ကဿစိပတ္တဿ
 အဓာရဏတော ကေဝလံ ဝိဌဘာရဘူတောတိ အဓိပ္ပါယော။ အညတ္ထ ပန

“မခမဒ္ဒနော”တိ ဝုစ္စတိ၊ တတ္ထ ဒါနမိစ္ဆာယ ပရေသံ မခံ^၁ ပဿန္တောတိ အတ္ထော။ လဏ္ဍပူရကောတိ ကုစ္ဆိပူရံ ဘုဉ္ဇိတွာ ဝစ္စကုဋ်ပူရကော။

“အာရဒ္ဒဝီရိယော”တိအာဒိသု “ကုသီတော ပုဂ္ဂလော”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တ-
ဝိပရိယာယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အာသီသာယ ဝသေန ထောမိတော။
အာရဒ္ဒဝီရိယောတိ ပုဂ္ဂဟိတဝီရိယေ။ ပဟိတတ္ထေတိ နိဗ္ဗာနံ ပတိပေသိတစိတ္တေ။
ဧတေန သာဝကာနံ သမ္မာပဋိပတ္တိံ သတ္ထုဝဋ္ဌနာနိသံသံ စ ဒဿေသိ။

ဟိနေနာဘိ ဝဋ်နိဿိတေန ဓမ္မေန။ တေနာဟ “ဟိနာယ သဒ္ဓါယာ”တိ-
အာဒိ။ အဂ္ဂေနာဘိ သေဋ္ဌေန ဝိဝဋ်နိဿိတေန ဓမ္မေန၊ ဤသကမ္ဘိ ကတကာလု-
သိယဝိဂတဋ္ဌေန မဏ္ဍဋ္ဌေန စ ပသန္တမ္ဘိ သုရာဒိ န ပါတဗ္ဗံ။ သာသနန္တိ ပရိယတ္တိ-
ပဋိပတ္တိပဋိဝေဓလက္ခဏံ သာသနံ။ ပသန္တံ ဝိဂတဒေါသမလတ္တာ ပသာဒနိ-
ယတ္တာ စ။ ပါတဗ္ဗန္တ ပတ္တေန ဝိယ သုခေန ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတော ဒုစ္စရိတသဗ္ဗ-
ကိလေသကသာဝမလပက်ဒေါသရဟိတတ္တာ စ။

မဏ္ဍဘူတာ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မဒေသနာပိ ဒေသနာမဏ္ဍော။ တဿ
ဧကဿေဝ ပန ဒေသနာမဏ္ဍဿ ပဋိဂ္ဂါဟကာ သုပ္ပဋိပန္နာ ဒေါသ-
ရဟိတာ စတဿော ပရိသာ ပဋိဂ္ဂဟမဏ္ဍော။ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ တဂ္ဂတိကတ္တာ
သကလောပိ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မရာသိ ဗြဟ္မစရိယမဏ္ဍော။ တေနာဟ
“ကတမော ဒေသနာမဏ္ဍော”တိအာဒိ။ တတ္ထ ဝိညာတာရောတိ သစ္စာနံ
အဘိသမေတာဝိနော။ တထာ ဟိ အာဒိတော “စတုန္တံ အရိယသစ္စာနံ
အာစိက္ခဏာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပုဗ္ဗဘာဂေ “အတ္ထိ အယံ လောကော”တိ-
အာဒိနာ ဣဓလောကပရလောကဂတသမ္မောသဝိဂမေန ပဝတ္ထော အဓိ-
မောက္ခောဝ အဓိမောက္ခမဏ္ဍော။ ဆန္ဒေတွာ သမုစ္ဆေဒဝသေန ဝိဇဟိတွာ။
စတုဘူမကဿ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အဓိမောက္ခမဏ္ဍေန မဏ္ဍဘူတံ အဓိမောက္ခံ။
အာဒိ-သဒ္ဓေန “ပုဂ္ဂဟမဏ္ဍော ဝိရိယိန္ဒြိယံ ကောသဇ္ဇကသဋ္ဌ”န္တိအာဒိ^၂
ပါဠိသေသံ သင်္ဂဏှာတိ။ ဧတ္တာတိ ဧတသ္မိံ သာသနေ “မဏ္ဍသ္မိ”န္တိ ဝါ
ဝစနေ။ ကာရဏဝစနံ၊ တေန “သတ္တာ သမ္ပုဒိဘူတော”တိ သမ္ပုဒဘာဝနာ-
ယောဂေါ နိရာသင်္ဂလောဝဟောတိ၊^၃ ဒဿေတိ။ တေနာဟ “အသမ္ပု-
ခါ”တိအာဒိ။ ပမာဏန္တိ အနုရူပံ ဘောသဇ္ဇဿ ပမာဏံ။ ဥဂ္ဂမနန္တိ
ဘောသဇ္ဇဿ ဝမနံ ဝိရေစနံ၊ တဿ ဝါ ဝသေန ဒေါသဓာတုနံ ဝမနံ
ဝိရေစနံ။ ဝေမေဝါဘိ ယထာ ဘောသဇ္ဇမဏ္ဍံ ဝေဇ္ဇသမ္ပုခါ နိရာသင်္ဂာ ဝိဝန္တိ၊

ဝေမေဝ “သတ္တာ သမ္ပုဒိဘူတော”တိ နိရာသင်္ကာ ဝီရိယံ ကတွာ။ မဏ္ဍပေယျ သာသနံ ပိဝထာတိ ယောဇနာ။ အဘိညာသမာပတ္တိပဋိလာဘေန သာနိ-
သံသာ။ မဂ္ဂလောဓိဂမနေန သမုဓိ။ ပရတ္တန္တိ အတ္တနော ဒိဋ္ဌာနဂတိ-
အာပတ္တိယာ၊ တဿ သမ္ဘာပဋိပဇ္ဇန္တာနံ ပရေသံ အတ္တန္တိ ဝေမေတ္ထ
အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဒုတိယဒသဗလသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဥပနိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃။ ဇာနတော ပဿတောတိ ဧတ္ထ ဒဿနံ ပညာစက္ခုနာဝ ဒဿနံ
အဓိပ္ပေတံ၊ န မံသစက္ခုနာတိ အာဟ “ဒွေပိ ပဒါနိ ကေတ္တာနိ”တိ။ ဧဝံ
သန္တေတိ ပဒုဒ္ဓယဿ ကေတ္တတ္ထေပိ ဉာဏလက္ခဏဉာဏပ္ပဘာဝဝိသယဿ
တထာဒဿနဘာဝါဝိရောနောတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ဇာနနလက္ခဏံ
ဟိ ဉာဏ”န္တိအာဒိ။ ဉာဏပ္ပဘာဝန္တိ ဉာဏာနုဘာဝေန ဉာဏကိစ္စဝိသယော-
ဘာသန္တိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ဉာဏေန ဝိဝေဇ ဓမ္မေ ပဿတိ”တိ။
ဇာနတော ပဿတောတိ စ ဇာနနဒဿနမုခေန ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနာ ဒေသနာ
ပဝတ္တာတိ အာဟ “ဉာဏလက္ခဏံ ဥပါဒါယာ”တိအာဒိ။ ဇာနတောတိ ဝါ
ပုဗ္ဗဘာဂဉာဏေန ဇာနတော၊ အပရဘာဂေန ဉာဏေန ပဿတော။
ဇာနတောတိ ဝါ ဝတွာ န ဇာနနံ အနုဿဝါကာရပရိဝိတက္ကမတ္ထဝသေန
ဣဓာမိပ္ပေတံ၊ အထ ခေါ ရူပါနိ ဝိယ စက္ခုဝိညာဏေန ရူပါဒိနိ တေသံ စ
သမုဒယာဒိကေ ပစ္စက္ခေ ကတွာ ဒဿနန္တိ ဝိဘာဝေတုံ “ပဿတော”တိ
ဝုတ္တန္တိ ဧဝံ ဝါ ဧတ္ထ အတ္ထော။

အာသဝါနံ ခယန္တိ အာသဝါနံ အစ္စန္တပ္ပဟာနံ။ သော ပန တေသံ
အနုပ္ပါဒနိရောဓော သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အဘာဝေါ ဧဝါတိ အာဟ
“အသမုပ္ပါဒေါ ဝိဏာကာရော နတ္ထိဘာဝေါ”တိ။ အာသဝက္ခယသဒ္ဓဿ
ဝိဏာကာရာဒိသု အာဂတဋ္ဌာနံ ဒဿေတုံ “အာသဝါနံ ခယာ”တိအာဒိ
ဝုတ္တံ။ ဥဇုမဂ္ဂါနုသာရိနောတိ ကိလေသဝင်္ကကာယဝင်္ကာဒိနံ ပဟာနေန
ဥဇုဘူတေ သဝိပဿနာဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂဓမ္မေ အနုဿရန္တဿ။ ယဒေဝ ဟိဿ
ပရိက္ခိဏံ။ ခယသ္မိံ ပဌမံ ဉာဏံ “တတော အညာ အနန္တရာ”တိ ခယသင်္ခါတေ
အဂ္ဂမဂ္ဂေ တပ္ပရိယာပန္နမေဝ ဉာဏံ ပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဒနန္တရံ ပန အညာ
အရဟတ္တန္တိ။ ယဒိပိ ဂါထာယ “ခယသ္မိံ”ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ၊ သမုစ္ဆေဒဝသေန ပန

“အာသဝေ ဒိဏေ မဂ္ဂေါ ခယော”တိ ဝုစ္စတိတိ အာဟ “မဂ္ဂေါ အာသဝက္ခယောတိ ဝုတ္တော”တိ။ သမဏောတိ သမိတပါပေါ အဓိပ္ပေတော၊ သော ပန ဒိဏာသဝေါ ဟောတိတိ။ “အာသဝါနံ ခယာ”တိ ဣဓ ဖလံ၊ ပရိယာယေန ပန အာသဝက္ခယော မဂ္ဂေါ၊ တေန ပတ္တဗ္ဗတော ဖလံ။ ဧတေနော နိဗ္ဗာနဿပိ အာသဝက္ခယဘာဝေါ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဇာနတော ဧဝပဿတော ဧဝါတိ ဧဝမေတ္ထ နိယမော ဣစ္ဆိတော၊ န အညထာ ဝိသေသာဘာဝတော အနိဋ္ဌာပန္နောဝါတိ တဿ နိယမဿ ဖလံ ဒဿေတုံ “နော အဇာနတော နော အပဿတော”တိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ယော ပန န ဇာနာတိ၊ န ပဿတိ၊ တဿ နော ဝဒါမိတိ အတ္ထော”တိ။ ဣမိနာ ခန္ဓာနံ ပရိညာ အာသဝက္ခယဿ ဧကန္တိကကာရဏန္တိ ဒဿေတိ။ ဧတေနာတိ “နော အဇာနတော၊ နော အပဿတော”တိ ဧတေန ဝစနေန။ တေ ပဋိက္ခိတ္တာတိ ကေ ပန တေတိ? “ဗာလေ စ ပဏ္ဍိတေ စ သန္ဓာဝိတွာ သံသရိတွာ ဒုက္ခဿန္တိ ကရိဿန္တိ အဟေတူ အပ္ပစ္စယာ သတ္တာ ဝိသုဗ္ဗန္တိ”တိ၊ ဧဝမာဒိဝါဒါ။ တေသု ကေဝိ အဘိဇာတိသင်္ကန္တိမတ္တေန သံသာရသုဒ္ဓိံ ပဋိဇာနန္တိ၊ အညေ ဣဿရပဇာပဘိကာရဏာဒိဝသေန။ တယိဒံ သဗ္ဗံ သံသာရာဒိဟိတိ ဧတ္ထေဝ သင်္ကဟိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပုရိမေန ပဒုဒ္ဒယေနာဘိ “ဇာနတော၊ ပဿတော”တိ ဣမိနာ ပဒုဒ္ဒယေန။ ဥပါယော ဝုတ္တော “အာသဝက္ခယာ”တိ အဓိကာရတော။ ဣမိနာတိ “နော အဇာနတော၊ နော အပဿတော”တိ ဣမိနာ ပဒုဒ္ဒယေန။ အနုပါယော ဟောတိ ယေ အာသဝါနံ ခယဿ၊ ယဒိဒံ ပဉ္စန္ဒံ ခန္ဓာနံ အပရိညာတိ “ဇာနတော ပဿတော”တိ ဣမိနာဝ အနိယမဝစနေန အနုပါယ-ပဋိသေဓောပိ အတ္ထတော ဗောဓိတော ဟောတိတိ။ တမေဝ ဟိ အတ္ထတော ဗောဓိတဘာဝံ ဝိဘာဝေတုံ ဧဝံ သံဝဏ္ဏနာ ကတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဒဗ္ဗဇာတိကောဘိ ဒဗ္ဗရူပေါ။ သော ဟိ “ဗြဗျော”တိ ဝုစ္စတိ “ဗြဗျံ ဝိနဿတိ နာဗြဗျံ”န္တိ အာဒိသု။ ဒဗ္ဗဇာတိကော ဝါ သာရသဘာဝေါ၊ သာရပုသိလာစာရောဘိ အတ္ထော။ ယထာဟ “န ခေါ ဒဗ္ဗ ဒဗ္ဗာ ဧဝံ နိဗ္ဗေဒ္ဓန္တိ”တိ၊ ဝတ္ထုသီသေ ဌတွာတိ ဝတ္ထံ ဥတ္တမံ ရရံ ကတွာ။ ယော ဟိ ပရိသုဒ္ဓါဇိဝေါ ကာတုံ အဇာနန္တာနံ သဗြဟ္မစာရိနံ အတ္တနော ဝါ ဝဿဝါတာဒိပဋိဗာဟနတ္ထံ ဆတ္တာဒိနိကရောတိ၊ သော ဝတ္ထုသီသေ ဌတွာ ကရောတိ နာမ။ ပဒုဒ္ဓာနံ န ဟောတိတိ န ဝတ္ထုဒ္ဓံ နာသ ကရဏဓမ္မဘာဝေန မဂ္ဂဖလာဓိဂမဿ ဥပနိဿယဘာဝတော။ ဝုတ္တံ ဟိ “ယာနိ တာနိ သဗြဟ္မစာရိနံ ဥစ္စာဝစာနိ ကိစ္စကရဏီယာနိ၊ တတ္ထ

၁-ဒီ ၁-၅၁၊ မ ၂-၁၀၇-ပိဋေသု။ ၂-ဒီ ၁-၅၀၊ မ ၂-၇၀၊ ၁၀၅-ပိဋေသု။ ၃-ဝိ ၁-၂၄၈-ပိဋေ။

အာသန္နာနန္တရံ နာမာ”တိ။ ဖလံ ပန နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတ္တာ ကိလေသာနံ ပဇဟန-
ဝသေန ပဝတ္တနတော လောကုတ္တရဘာဝတော စ ကမ္မမဂ္ဂဂတိကမေဝ၊ ကုသလ-
ဝိပါကဘာဝေန ပန နေသံ အတ္ထော ပဘေဒေါတိ ဝိပဿနာယ ဖလဿ
သိယာ အနန္တရတာတိ ဝုတ္တံ “ဖလဿ” ဣရာနန္တရံ နာမာ”တိ။ “အာသဝါနံ
ခယော”တိ ပန အဂ္ဂမဂ္ဂေ ဝုစ္စမာနေ ဝိပဿနာနံ အာသန္နတာယ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ
နတ္ထိ။ အတသိတာယေတိ န တသိတဗ္ဗေ တာသံ အနာပဇ္ဇိတဗ္ဗေ။ တာသောတိ
တာသဟေတု “တသတိ ဧတသ္မာ”တိ ကတွာ။ သောတိ အဿုတဝါပုထုဇ္ဇနော။
တိလက္ခဏာဟတန္တိ အနိစ္စတာဒိလက္ခဏတ္တယလက္ခိတံ။ မနမှိ နဋ္ဌောတိ ဤသကံ
နဋ္ဌောမှိ၊ တတော ပရမိ တတ္ထေဝ ဌတွာ ၂ ကိဉ္စိ အပူရိတတ္တာ ဧဝ မုတ္တောတိ
အဓိပ္ပာယော။ “န တာသော နာမ ဟောတိ”တိ ဝတွာ တဿ အတာသဘာဝံ
ဒဿေတုံ “န ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနော ဟိ ဘယတုပဋ္ဌာန-
ဉ္ဇုဏေန “သဘယာ သင်္ခါရာ”တိ ဝိပဿန္တော န ဥတ္တသတိ။

ဥပါဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဥပါဒါနပရိပဝတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၆။ စတုန္တံ ပရိဝုဇ္ဇနဝသေနာတိ ပစ္စေကက္ခန္ဓေသု စတုန္တံ အရိယသစ္စာနံ
ပရိဝုဇ္ဇနဝသေန။ ဣပံ အဗ္ဘညာသိန္တိ သကလဘူဘုပါဒါဣပံ ကုမ္ဘိတဘာဝတော
တတ္ထ စ တုစ္ဆဝိပလ္လာသတာယ “ဒုက္ခသစ္စ”န္တိ အဘိဝိသိဋ္ဌေန ဉ္ဇုဏေန
အညာသိ” ပဋိဝိဇ္ဈိ။ အာဟာရဝသေန ဣပကာယဿ ဟာနိဝုဒ္ဓါဒိနံ ပါကဠ-
ဘာဝတော ဝိသေသပစ္စယတော စ တဿ “အာဟာရသမုဒယာ”တိ ဝုတ္တံ။
ဒုက္ခသမုဒယကထာ နာမ ဝဇ္ဇကထာတိ “သန္တန္တရာဂေါ”တိ ဝိသေသေတွာ
ဝုတ္တံ။ ဆန္တရာဂဂ္ဂဟဏေန စ ဥပါဒါနကမ္မာဝိဇ္ဇာပိ ဂဟိတာ ဧဝ။ ပဋိပန္နာ
ဟောန္တိတိ အတ္ထော။ ဝတ္တမာနကာလပ္ပယောဂေါ ဟေသ ယထာ “ကုသလံ
စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ”တိ။ ပတိဋ္ဌဟန္တိတိ ပတိဋ္ဌံ လဘန္တိ။ ကေဝလိနောတိ ဣဓ
ဝိမုတ္တိဂုဏေန ပါရိပူရိတိ အာဟာ “သကလိနော ကတသဗ္ဗကိစ္စာ”တိ။ ယေန
ဧတိ ယေန အဝသိဋ္ဌေန တေ အသေက္ခေ ပညာပေန္တာ ပညာပေယျံ၊ တံ
နေသံ ဝဇ္ဇံ သေက္ခာနံ ဝိယ နတ္ထိ ပညာပနာယ။ ဝဇ္ဇန္တိ ကာရဏံ ဝဇ္ဇနဋ္ဌေန
ဖလဿ ပဝတ္တနဋ္ဌေန။ အသေက္ခဘူမိဝါရောတိ အသေက္ခဘူမိပ္ပဝတ္တိ။

ဥပါဒါနပရိပဝတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သတ္တဋ္ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၇။ သတ္တသု ဩကာသေသုတိ ရူပပဇာနနာဒီသု သတ္တသု ဩကာသေသု။ ဝုသိတဝါသေသတိ ဝုသိတအရိယဝါသေသ။ ဧတ္တာတိ ဣမသ္မိံ ဥဒ္ဓေသေ။ သေသံ နာမ ဣဓ ဝုတ္တာဝသေသံ။ ဝုတ္တနယေနာတိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဥဿဒနန္တိယန္တိ ဥဿန္တရဏဝတော တောသနံ သမ္မောဒါပနံ။ ရဏကိတ္တနေန ပလောဘနီယံ သေက္ခကလျာဏပုထုဇ္ဇနာနံ ပဿာဒုပ္ပါဒနေန။ ဣဒါနိ ဝုတ္တမေဝ အတ္ထံ ပါကဋ္ဌံ ကာတုံ “ယထာ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဧတ္တာဝတတိ ပဉ္စန္ဒ ခန္ဓာနံ ဝသေန သတ္တသု ဌာနေသု ကောသလ္လဒီပနေန ဧတ္တကေန ဒေသနာက္ကမေန။ တန္တိ အာရမ္မဏံ။ ဓာတုအာဒိမတ္တမေဝါတိ ဓာတာယတနပဋိစ္စသမုပ္ပါဒမတ္တမေဝ။ ဣမေသု ဓမ္မေသုတိ ဣမေသု ဇာတာဒီသု။ ကမ္မံ ကတ္တာတိ သမ္မသနကမ္မံ နိဋ္ဌပေတွာတိ အတ္ထော။ ဝေမေတ္တ ပဉ္စန္ဒ ခန္ဓာနံ ဝသေန သတ္တဌာနကောသလ္လပဝတ္တိယာ ပဘေဒေန ဝိဘဇိတွာ “တိဝိ-ရူပပရိက္ခိ”တိ ဒေသေတိ ဓမ္မရာဇာ။

သတ္တဋ္ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၈။ အဓိကံ သဝိသေသံ ပယသတိ ပယုဉ္ဇတိ တေနာတိ အဓိပ္ပယာသော၊ ဝိသိဋ္ဌပယောဂေါ။ တေနာဟ “အဓိကပယောဂေါ”တိ။ ဣမဉ္စိ မဂ္ဂန္တိ အဋ္ဌာဂီကံ အရိယမဂ္ဂမာဟ။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ။ အဝတ္တမာနဋ္ဌေနာတိ ဗုဒ္ဓါပ္ပါဒတော ပုဗ္ဗေန ဝတ္တမာနဘာဝေန။ မဂ္ဂံ ဇာနာတိတိ သမုဒါဂမတော ပဋ္ဌာယ သပုဗ္ဗဘာဂံ သသမ္ဘာရိသယံ သဖလံ သဥဒြိယံ အရိယံ မဂ္ဂံ ဇာနာတိ အဝဗုဇ္ဈတိတိ မဂ္ဂည။ ဝိဒိတန္တိ အညေသမ္ဗိ ဉ္ဇတံ ပဋိလဒ္ဓံ ဟတ္ထတလေ အာမလကံ ဝိယ ပါကဋ္ဌံ အကာသိ၊ တထာ ကတ္တာ ဒေသေသိ။ အမဂ္ဂေ ပရိဝဇ္ဇနေန မဂ္ဂေ ပဋိပတ္တိတိ တဿ မဂ္ဂကုသလတာ ဝိယ အမဂ္ဂကုသလတာပိ ဣတ္ထိတဗ္ဗာတိ အာဟ “မဂ္ဂေ ဝ အမဂ္ဂေ ဝ ကောဝိဒေါ”တိ။ အဟံ ပဌမံ ဂတောတိ အဟံ ပဌမမဂ္ဂေန သမန္တာဂတော။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-အနတ္တလက္ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၉။ ပုရာဏုပဋ္ဌာကေဘိ ပုဗ္ဗေ ပဓာနပဒဟနကာလေ ဥပဋ္ဌာကဘူတေ။ “အဝသဝတ္တနဋ္ဌေန အဿာမိကဋ္ဌေန သုညတဋ္ဌေန အတ္တပဋိက္ခေပဋ္ဌေနာ”တိ ဧဝံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တေဟိ။ ဧတ္တကေန ဌာနေနာတိ “ရူပံ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ”တိ အာရဘိတွာ ယာဝ “ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ မာ အဟောသီ”တိ ဧတ္တကေန သုတ္တ-ပဒေသေန။ အကထိတဿေဝ ကထနံ ဥတ္တရံ, န ကထိတဿာတိ ဝုတ္တံ “တနိ ဒဿေတွာ”တိ။ သမောဓာနေတွာတိ သမ္ဗိဏ္ဍိယော။ ဝိတ္တာရကထာတိ ဝိတ္တာ-ရတော အဋ္ဌကထာ။ အနတ္တလက္ခဏမေဝါတိ တဗ္ဗဟုလတာယ တပ္ပဓာနတာယ စ ဝုတ္တံ။ အနိစ္စတာဒိနမ္ဘိ ဟိ တတ္ထ တံဒီပနတ္ထမေဝ ဝုတ္တတ္တာ တဒေဝ ဇေဋ္ဌံ ပဓာနံ တထာ ဝေနေယျဇ္ဈာသယတော။

အနတ္တလက္ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-မဟာလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၀။ ကေန္တုက္ခန္တိအာဒိနိ ပဒါနိ ဝုတ္တနယာနေဝ၊ တသ္မာ တတ္ထ ဝုတ္တ-နယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧတ္ထ စ ယထာ သရာဂေါ ဟေတု ပစ္စယော သံကိလေသာယ၊ ဧဝံ သဝိပဿနော မဂ္ဂေါ ဟေတု, ပစ္စယော စ ဝိသုဒ္ဓိယာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

မဟာလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-အာဒိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၁။ ကောဒသဟိတိ ရာဂါဒိဟိ ဥပါယာသပရိယောသာနေဟိ ကော-ဒသဟိ သန္တာပနဋ္ဌေန အဂ္ဂိဟိ။ ဦးသူတိ အဋ္ဌမနဝမေသု။ ဗုက္ခလက္ခဏမေဝါတိ တဗ္ဗဟုလတာယ တပ္ပဓာနတာယ စ ဝုတ္တံ။

အာဒိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-နိရုတ္တိပထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၂။ နိရုတ္တိယောဝ နိရုတ္တိပထာဘိ ပထ-သံဒြေန ပဒဝခုနမာဟ ယထာ “ဗိဇာနိယေဝ ဗိဇဇာတာနံ”တိ။ နိရုတ္တိဝသေနာတိ နိဗ္ဗစနဝသေန။ ပထာ

• အတ္ထာနုရူပဘာဝတော။ တိဏိဝီတိ နိရုတ္တံ အဓိဝစနပညတ္တိပထပဒါနိ။ တထာ ဟိ “ဗုဿတိတိ ဖဿော”တိအာဒိနာ နိဟရိတွာ ဝစနံ နိရုတ္တိ။ “သိရိဝစုကော နေဝစုကော”တိအာဒိနာ ဝစနမတ္ထမေဝ အဓိကာရံ ကတွာ ပဝတ္တံ အဓိဝစနံ။ “တက္ကော ဝိတက္ကော”တိအာဒိနာ တံတံပကာရေန ဉပနတော ပညတ္တိ။ အထ ဝါ တံတံအတ္ထပ္ပကာသနေန နိစ္ဆိတံ၊ နိယတံ ဝါ ဝစနံ နိရုတ္တိ။ အဓိ-သဒ္ဓေါ ဥပရိဘာဂေ၊ ဥပရိ ဝစနံ အဓိဝစနံ။ ကဿ ဥပရိ? ပကာသေတဗ္ဗဿ အတ္ထဿာတိ ပါကဠောယမတ္ထော။ အဓိနံ ဝစနံ အဓိဝစနံ။ ကေန အဓိနံ? အတ္ထေန။ အတ္ထဿ ပညာပနတ္ထေန ပညတ္တိတိ ဧဝံ နိရုတ္တိအာဒိပဒါနံ သဗ္ဗဝစနေသု ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အညထာ “ဗုဿတိတိ ဖဿော”တိအာဒိပ္ပကာရေန နိဒ္ဒါရဏဝစနာနံယေဝ နိရုတ္တိတာ၊ သိရိဝစုက- နေဝစုကပကာရနမေဝ အဘိလာပနံ အဓိဝစနတာ၊ “တက္ကော ဝိတက္ကော”တိ ဧဝံပကာရနမေဝ ကေမေဝ အတ္တံ တေန တေန ပကာရေန ဉပပေန္တာနံ ဝစနာနံ ပညတ္တိတာ စ အာပဇ္ဇေယ။ အသံကိဏ္ဍာတိ န သံကိဏ္ဍာ။ တေနာဟ “အဝိဇဟိတာ ။ပ။ အဆန္ဒိတာ”တိ။ န သံကိယန္တိတိ န သံကိရိယန္တိ။ န သံကိယိဿန္တိ န သံကိရိယိဿန္တိတိ အတ္ထော။ အပ္ပဋိကုဋ္ဌာတိ န ပဋိက္ခိတ္တာ။ ယသ္မာ ဘဂ်ံ အတိက္ကန္တံ ဥပ္ပါဒါဒိ အတိက္ကန္တမေဝ ဟောတိ။ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဘဂ်- မေဝါ”တိ။ ယသ္မာ ဒေသန္တရံ သင်္ကန္တောပိ အတိက္ကန္တန္တိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ တဒါ- ဘာဝံ ဒဿေတုံ “ဒေသန္တရံ အသင်္ကမိတွာ”တိ ဝုတ္တံ။ ယတ္ထ ယတ္ထ ဟိ သင်္ခါရာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဘိဇ္ဇန္တိ နိရုဇ္ဈန္တိ ဝိပရိဏမန္တိ ဝိနာသံ အာပဇ္ဇန္တိ။ တေနာဟ “ဝိပရိဏတန္တိ ။ပ။ နဋ္ဌ”န္တိ။ အပါကဋီဘူတံ အဇာတတ္တာ ဧဝံ။

ဝသဘဏဂေါတ္တတာယ ဝဿဘညာ။ မူလဒိဋ္ဌိဂတိကာတိ မူလဘူတာ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ၊ ဣမသ္မိံ ကပ္ပေ သဗ္ဗပဌမံ တာဒိသဒိဋ္ဌိသမုပ္ပါဒကာ။ ပုနပ္ပုနံ အာဝဇ္ဇေန္တဿာတိ အဟေတုဝါဒပဋိသံယုတ္တဂန္တံ ဥဂ္ဂဟေတွာ ပရိယာသုဏိတွာ တဒတ္တံ ဝိမံသန္တဿ “နတ္ထိ ဟေတု၊ နတ္ထိ ပစ္စယော သတ္တာနံ သံကိလေသ- ယာ”တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တာယ လဒ္ဓိယာ အာရမ္မဏေ မိစ္ဆာသတိ သန္တိဋ္ဌတိ။ “နတ္ထိ ဟေတု”တိအာဒိဝသေန အနဿဂ္ဂာလဒ္ဓေ အတ္ထေ တဒါကာရပရိ- ဝိတက္ကနေဟိ သဝိဂ္ဂဟေ ဝိယ သရူပတော စိတ္တဿ ပစ္စုပ္ပန်တေ စိရကာလ- ပရိစယေန “ဧဝမေတ”န္တိ နိဇ္ဈာနက္ခမဘာဝုပဂမနေန နိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ တထာ- ဂဟိတေ ပုနပ္ပုနံ တထေဝ အာသေဝန္တဿ ဗဟုလိကရောန္တဿ မိစ္ဆာ- ဝိတက္ကေန သမာဒိယမာနာ မိစ္ဆာဝါယာမူပတ္တုမ္ဘိတာ အတံသဘာဝံ

“တံသဘာဝ”န္တိ ဂဏှန္တိ မိစ္ဆာသတိတိ လဒ္ဓနာမာ တံလဒ္ဓိသဟဂတာ တဏှာ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ယထာသကံ ဝိတက္ကာဒိပစ္စယလာဘေန တသ္မိံ အာရမ္မဏေ အဓိဋ္ဌိ-
တတာယ အနေကဂ္ဂတံ ပဟာယ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂတံ အပ္ပိတံ ဝိယ ဟောတိ
မိစ္ဆာသမာဓိနာ။ သောပိ ဟိ ပစ္စယဝိသေသေဟိ လဒ္ဓဘာဝနာဗလော
ဤဒိသေ ဌာနေ သမာဓာနပတိရူပကိစ္စကရော ဟောတိယေဝ ဝါလ-
ဝိဇ္ဈနာဒိသု ဝိယာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တထာ ဟိ အနေကက္ခတ္တံ၊ တေနာကာရေန
ပုဗ္ဗဘာဂိယေသု ဇဝနဝါရေသု ပဝတ္တေသု သဗ္ဗပစ္စိမေ ဇဝနဝါရေ သတ္တ
ဇဝနာနိ ဇဝန္တိ။ တတ္ထ ပဌမေ သတေကိစ္ဆော ဟောတိ၊ တထာ ဒုတိယာဒိသု။
သတ္တမေ ပန ဇဝနေ သမ္ပတ္တေ အတေကိစ္ဆော ဟောတိ။ တေနာဟ
“အဿာဒေန္တဿာ”တိအာဒိ။ ဣမေသုပိတိ ဒွိသုပိ ဌာနေသု။

ပစ္စုပ္ပန္တံ ဝါတိ ဧတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေါ အာဒိအတ္ထော။ တေန “ယဒေတံ
အနာဂတံ နာမ၊ နယိဒံ အနာဂတ”န္တိအာဒိကံ သင်္ဂဏှာတိ။ တေပိတိ တေ
ဝဿဘညာပိ န မညိံသု လောကသမညာယ အနတိက္ကမနိယတော။ တေနာဟ
“အတိတံ ပနာ”တိအာဒိ။ ခန္ဓာနံ ဥပရိ နိရုဋ္ဌာ ပဏ္ဏတ္တိ။

နိရုတ္တိပထသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥပယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၇) ၂-အရဟန္တဝဂ္ဂ

၁-ဥပါဒိယမာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၃။ ဂဏှမာနောတိ “ဧတံ မမာ”တိအာဒိနာ ဂဏှမာနော။ ပါသေ-
နာတိ ရာဂပါသေန။ တဗ္ဗိ မာရော မာရပါသောတိ မညတိ။ တေနာဟ
“အန္တလိက္ခဝရော ပါသော၊ ယွာယံ စရတိ မာနသော”တိ။ မုတ္တော နာမ
ဟောတိ အနုပါဒိယတော သဗ္ဗသော ခန္ဓဿ အဘာဝတော။

ဥပါဒိယမာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-၆-မညမာနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၆၄-၆၈။ “ဧတံ မမာ”တိအာဒိနာ မညနာ အဘိနန္ဒနာ စ။ တဏှာ-
ဆန္ဒောတိ တဏှာ ဧဝံ ဆန္ဒော။ သာ ဟိ တဏှာယနဋ္ဌေန တဏှာ၊ ဆန္ဒိ-
ကတဋ္ဌေန ဆန္ဒော။ စတုတ္ထံ အနိစ္စလက္ခဏမုခေန ဝုတ္တံ၊ ပဉ္စမံ ဒုက္ခလက္ခဏ-
မုခေန၊ ဆဋ္ဌံ အနတ္တလက္ခဏမုခေန။ သေသံ တိသုပ္ပိ သဒိသမေဝါတိ ဝုတ္တံ
“ဧသေဝ နယော”တိ။

မညမာနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-အနတ္တနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၉။ အနတ္တနိယန္တိ န အတ္တနိယံ။ တေနာဟ “န အတ္တနော သန္တက”န္တိ။
အနတ္တနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-၁၀-ရဇနီယသဏ္ဌိတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၀-၇၂။ ရဇနီယေနာတိ ရဇနီယေန ရာဂုပ္ပါဒကေန။ တေနာဟ “ရာဂဿ
ပစ္စယဘာဝေနာ”တိ။ ရာဂုလသံယုတ္တေ ရာဂုလတ္ထေရဿ ပုစ္ဆာဝသေန
အာဂတာ၊ ဣမ ရာဂတ္ထေရဿ သုရာဂတ္ထေရဿ စ ပုစ္ဆာဝသေန၊ ပါဠိ ပန သဗ္ဗတ္ထ
သဒိသာ။ တေနာဟ “ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနီ”တိ။

ရဇနီယသဏ္ဌိတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အရဟန္တဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၈) ၃-ခန္ဓနိယဝဂ္ဂ

၁-၃-အဿာဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၃-၇၅။ စတုသစ္စမေဝ ကထိတံ အဿာဒါဒိနဉ္စေဝ သမုဒယာဒိနဉ္စ
ဝသေန ဒေသနာယ ပဝတ္တတ္တာ။ ယသ္မာ အဿာဒေါ သမုဒယသစ္စံ၊ အာဒိနဝေါ
ဒုက္ခသစ္စံ၊ နိဿရဏံ မဂ္ဂသစ္စံ နိရောဓသစ္စဉ္စာတိ ဝုတ္တောဝါယမတ္ထော၊ ဒုတိယေ

သမုဒယဿာဒေါ သမုဒယသစ္စံ၊ အာဒိနဝေါ ဒုက္ခသစ္စံ၊ အတ္တင်မော နိရောဓ-
သစ္စံ၊ နိဿရဏံ မဂ္ဂသစ္စန္တိ ဝုတ္တောဝါယမတ္ထော၊ တတိယံ အရိယသာဝကဿေဝ
ဝသေန ဝုတ္တံ။

အဿာဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-အရဟန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၆။ ယတ္ထကာ သတ္တာဝါသာတိ တသ္မိံ တသ္မိံ သတ္တနိကာယေ အာဝသန-
ဌေန သတ္တာ ဝေ သတ္တာဝါသာ။ တေန ယတ္ထကာ သတ္တာဝါသာ၊ တေဟိ
သဗ္ဗေဟိပိ ဧတေ အဂ္ဂါ ဧတေ သေဋ္ဌာ၊ ယေ ဣမေ အရဟန္တာတိ ဒဿေတိ။
ပုရိမနယေနောဝါတိ ပုရိမသ္မိံ သတ္တဋ္ဌာနကောသလ္လသုတ္တေ ဝုတ္တနယေန။

တဒတ္ထပရိဒီပနာဟိတိ “ပဉ္စက္ခန္ဓေ ပရိညာယ။ တဏှာ တေသံ န ဝိဇ္ဇတိ။
အသ္မိမာနော သမုတ္တိန္ဓော”တိအာဒိနာ တဿ ယထာနိဒ္ဓိဋ္ဌဿ သုတ္တဿ
အတ္ထဒီပနာဟိ ဝေဝ “အနေဇံ တေ အနုပ္ပတ္တာ၊ စိတ္တံ တေသံ အနာဝိလ”န္တိ-
အာဒိနာ ဝိသေသတ္ထပရိဒီပနာဟိ စ။ ဈာနမဂ္ဂဖလပရိယာပန္နံ အတိသယိတ-
သုခံ ဧတေသမတ္တိတိ သုခိနောတိ အာဟ “ဈာနံ ပ။ သုခိတာ”တိ။ တဏှာ
တေသံ န ဝိဇ္ဇတိတိ ဧတ္ထ တေသံ အပါယဒုက္ခဇနိကာ တဏှာ န ဝိဇ္ဇတိတိ
ဝုတ္တံ။ ဝဇ္ဇမူလိကာယ တဏှာယ အဘာဝါ “နန္တိ တေသံ န ဝိဇ္ဇတိ”တိ ဧတ္ထ
ဝုစ္စတိတိ။ ဣမဿပီတိ ပိ-သဒ္ဓေန ဒုက္ခဿာဘာဝေနပီတိ ဒုက္ခာဘာဝေါဝိယ
ဝဇ္ဇမူလိကတဏှာဘာဝေါ သမ္ဗိဏ္ဍိယတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေန ဟိ တေ အနုပါဒိ-
သေသနိဗ္ဗာနပ္ပတ္တိယာ အစ္စန္တသုခိတာ ဝေါတိ ဝုစ္စန္တိတိ။ “သေယျောဟမသ္မိ”တိ-
အာဒိနယပ္ပဝတ္တိယာ နဝိဇ္ဇေ။ ဉာဏေနာတိ အဂ္ဂမဂ္ဂဉာဏေန။

အရဟန္တံ အနုပ္ပတ္တာ။ အလိက္ခာတိ အမက္ခိတာ။ မြဟ္မဘူတာတိ မြဟ္မဘာဝံ
ပတ္တာ၊ မြဟ္မတော ဝါ အရိယမဂ္ဂဉာဏတော ဘူတာ အရိယာယ ဇာတိယာ
ဇာတာ။ သတ္တ သဒ္ဓမ္မာ ဂေါစရော ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ ဧတေသန္တိ သတ္တသဒ္ဓမ္မဂေါစရာ။

နိရာသင်္ကောရော နာမ ဂဟိတော ကုတောစိပိ တေသံ အာသင်္ကာယ
အဘာဝတော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိဟိ ဒသဟိ အင်္ဂေဟိ သမ္မာဝိမုတ္တိသမ္မာဉာဏ-
ပရိယောသာနေဟိ။ “အာဂုံ န ကရောတိ”တိအာဒိဟိ စတူဟိ ကာရဏေဟိ။
တဏှာ တေသံ န ဝိဇ္ဇတိတိ ဣဒမ္ဘိ တဏှာပဟာနဿ ဗဟူပကာရတာဒဿနံ။
တေနာဟ “ဒါသကာရိကာ တဏှာပိ တေသံ နတ္ထိ”တိ။

န ဝိကမ္ပန္တိ “သေယျောဟမသ္မိ”တိအာဒိနာ။

ဥဒ္ဓံ တိရိယံ အပါနိနန္တိ ဧတ္ထ “ဥဒ္ဓံ ဝုဒ္ဓဘိ”တိအာဒိနာ ရူပမုခေန အတ္တဘာဝံ ဂဟေတွာ ပဝတ္တော ပဌမနယော။ ကာလတ္တယဝသေန ဓမ္မပ္ပဝတ္ထိံ ဂဟေတွာ ပဝတ္တော ဒုတိယနယော။ ဌာနဝသေန သကလလောကဓာတုံ ဂဟေတွာ ပဝတ္တော တတိယနယော။ ဗုဒ္ဓါဘိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဗုဒ္ဓဝန္တော။

သီဟနာဒသမောဓာနန္တိ သီဟနာဒါနံ သံကလနံ။ လောကေ အတ္တနော ဥတ္တရိတရဿာဘာဝါ အနုတ္တရာ။ ဥတ္တရေတဘာဝတိဋ္ဌတု ပုရိသော၊ သဒိသောပိ တဘဝ နတ္ထိတိ အသဒိသာ။ သကလမ္ပိ ဘဝံ ဥတ္တရိတွာ အဝိဇ္ဇေ ဌတွာ ဝိမုတ္တိ- သုခေန သုခိဘတ္တာဒိဝသေန ကေဝိသတိယာကာရေဟိ သီဟနာဒံ နဒန္တိ။

အရဟန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဒုတိယအရဟန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၇။ သုဒ္ဓိကမေဝါတိ သုဒ္ဓသံခိတ္တဗန္ဓမေဝ ကတွာ။

ဒုတိယအရဟန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သီဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၈။ သီဟောတိ ပရိဿယသဟနတော ပဋိပက္ခဟနနတော စ “သီ-ဟော”တိ လဒ္ဓနာမော မိဂါဇိပတိ။ စတ္တာရေတိ စ သမာနေပိ သီဟဇာတိ-ကဘာဝေ ဝဏ္ဏဝိသေသာဒိသိဇ္ဇေန ဝိသေသေန စတ္တာရေ သီဟာ။ တေ ဣဒါနိ နာမတော ဝဏ္ဏတော အာဟာရတော ဒဿေတွာ ဣဓာဓိပ္ပေတသီဟံ နာနပ္ပ-ကာရတော ဝိဘာဝေတုံ “တိဏသီဟော”တိအာဒိ အာရဇ္ဈံ။ တိဏဘက္ခော သီဟော တိဏသီဟော ပုရိမာဒေ ဥတ္တရပဒလောပေန ယထာ “သကပတ္ထိ-ဝေါ”တိ။ ကာဠဝဏ္ဏတာယ ကာဠသီဟော။ တထာ ပဏ္ဍုသီဟော။ တေနာဟ “ကာဠသီဟော ကာဠဂါဝိသဒိသော၊ ပဏ္ဍုသီဟော ပဏ္ဍု-ပလာသဝဏ္ဏဂါဝိသဒိသော”တိ။ ရတ္တကမ္မလဿ ဝိယ ကေသရေ ကေသရ-ကလာပေါ ဧတဿ အတ္ထိတိ ကေသရီ။ လာခါရသပရိကမ္မကတေဟိ ဝိယ ပါဒပရိယန္တေဟိတိ ယောဇနာ။

ကမ္မာနုဘာဝသိဒ္ဓအာဓိပစ္စမဟေသက္ခတာဟိ သဗ္ဗမိဂဂဏဿ ရာဇာ။
သုဝဏ္ဏဂုဟတော ဝါတိအာဒိ “သီဟဿ ဝိဟာရော ကိရိယာ ဧဝံ
ဟောတိ”တိ ကတွာ ဝုတ္တံ။

သမံ ပတိဋ္ဌာပေတွာတိ သဗ္ဗဘာဂေဟိ သမမေဝ ဘူဒိယံ ပတိဋ္ဌာပေတွာ။
အာကမ္မိတွာတိ ပုရတော အာကမ္မိတွာ။ အဘိဟရိတွာတိ အဘိမုခံ ဟရိတွာ။
သဃံတန္တံ ဝိနာသံ။ ဝိသတိယဋ္ဌိကံ ဌာနံ ဥသဘံ။

သမသီဟောတိ သမဇာတိကော သမဘာဂေါ စ သီဟော။ သမာနောသ္မိတိ
ဒေသနာမတ္ထံ၊ သမပ္ပဘာဝတာယပိ န ဘာယတိ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဗလဝတာ-
ယာတိ “ကေ အညေ အမှေဟိ ဥတ္တရိတရာ၊ အထ ခေါ မယမေဝ မဟာ-
ဗလာ”တိ ဧဝံ ဗလာတိမာနနိမိတ္တာယ အဟင်္ကာရဟေတုဘူတာယ သက္ကာယ-
ဒိဋ္ဌိယာ ဗလဝဘာဝေန။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိပဟိနက္ကာတိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ ပဟိ-
နက္ကာ နိရဟင်္ကာရက္ကာ အတ္တသိနေဟဿ သုဠု သမုဠုဂ္ဂိတက္ကာ န ဘာယတိ။

တထာ တထာတိ သီဟသဒိသတာဒိနာ တေန တေန ပကာရေန အတ္တာနံ
ကထေသီတိ ဝတွာ တမတ္ထံ ဝိဝရိတွာ ဒဿေတုံ “သီဟောတိ ခေါ”တိ-
အာဒိ ဝုတ္တံ။

ကတာဘိနိဟာရဿ လောကနာထဿ ဗောဓိယာ နိယတဘာဝပ္ပတ္တိယာ
ဧကန္တဘာဝိဗုဒ္ဓဘာဝေါတိ ကတွာ “တိသု ပါသာဒေသု နိဝါသကာလော၊
မဂဓရညော ပဋိညာဒါနကာလော၊ ပါယာသဿ ပရိဘုတ္တကာလော”တိ-
အာဒိနာ အဘိသမ္ဗောဓိတော ပုရိမာဝတ္ထာပိ သီဟသဒိသံ ကတွာ ဒဿိတာ။
ဘာဝိနိ ဘူတောပစာရေပိ ဟိ လောကဝေါဟာရော။ ဝိဇ္ဇာဘာဝသာမ-
ညတော ဘူတဝိဇ္ဇာ ဣတရိဝိဇ္ဇာပိ၊ ကေဇ္ဈံ ဂဟေတွာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသမ္ပ-
သနတော တံ ပုရေတရံ သိဒ္ဓံ ဝိပင်္ဂါကံ ဝိယ ကတွာ အာဟ “တိဿော ဝိဇ္ဇာ
ဝိဿောဓေတွာ”တိ။ အနုလောမပဋိလောမတော ဗဝတ္တဉာဏဝသေန “ယမက-
ဉာဏမန္တနေနာ”တိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ဝိဟရန္တဿာတိ အဇပါလနိဂြောဓမူလေ ဝိဟရန္တဿ။ ကော-
ဒသမေ ဒိဝသေတိ သက္ကသက္ကာဟတော ပရံ ကောဒသမေ ဒိဝသေ။ အစလ-
ပလ္လင်္ကေတိ ဣသိပတနေ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနတ္ထံ နိသိန္တပလ္လင်္ကေ။ တမ္ပိ ဟိ ကေနစိ

၁-အဘိမုခံ ပါဒေ ကရိတွာ (က) ၂-ဒွိဇ္ဇံ ဣတရိဇ္ဇမ္ပိ (ဧကန္တဂုံဋ္ဌရဋ္ဌိကာယံ) ဣတရိဇ္ဇာယ (?)

အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယဓမ္မစက္ကပဝတ္တနတ္ထံ နိသဇ္ဇာတိ ကဘွာ ဝဇီရာသနံ ဝိယ အစလ-
 ပလ္လင်္ဂံ ဝုစ္စတိ။ ဣမသ္မိံ ဝ ပန ပဗေတိ “ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အန္တာ”တိအာဒိ-
 နယပ္ပဝတ္တေ ဣမသ္မိံ သဒ္ဓမ္မကောဋ္ဌာသေ။ ဓမ္မဃောသော။ပ။ ဒသသဟသိ-
 လောကဓာတုံ ပဋိစ္ဆာဒေသိ “သဗ္ဗတ္ထ ဌိတာ သုဏန္တ”တိ အဓိဋ္ဌာနေန။
 သောဋ္ဌသဟာကာရေဟိတိ “ဒုက္ခပရိညာ၊ သမုဒယပ္ပဟာနံ၊ နိရောဓသစ္စိ-
 ကိရိယာ၊ မဂ္ဂဘာဝနာ”တိ ဧဝံ ဧကေကသ္မိံ မဂ္ဂေ စတ္တာရိ စတ္တာရိ ကတွာ
 သောဋ္ဌသဟိ အာကာရေဟိ။

ဝုတ္တောယေဝ, န ဣဓ ဝတ္တဗ္ဗော၊ တသ္မာ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနဝ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပာယ်ော။ ယသ္မာ စ အပရေဟိပိ အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ ဘဂဝါ
 တထာဂတောတိ အာရဘိတွာ ဥဒါနန္တကထာဒိသုပိ^၁ တထာဂတပဒဿ
 အတ္ထော ဝုတ္တော ဧဝ၊ တသ္မာ ဟတ္ထ ဝုတ္တနယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။
 ယဒိပိ ဘဂဝါ န ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ နိသိန္ဓမတ္ထောပ အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ ဇာတော၊
 တထာပိ တာယ နိသဇ္ဇာယ နိသိန္ဓောဝ ပနဇ္ဇ သဗ္ဗပရိဿယံ အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ
 ဇာတော။ တထာ ဟိ တံ “အပရာဇိတပလ္လင်္ဂ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ “ယာဝ
 ဗောဓိပလ္လင်္ဂာဝါ”တိ ဝတ္တာ တေန အပရိတုဿန္တော “ယာဝ အရဟတ္တ-
 မဂ္ဂဉာဏာ ဝါ”တိ အာဟ။

ဣတိ ဂူပန္တိ ဧတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေါ နိဓဿနတ္ထော။ တေန ဂူပံ သရူပတော
 ပရိမာဏတော ပရိစ္ဆေဒတော ဒဿိတန္တိ အာဟ “ဣဒံ ဂူပ”န္တိအာဒိ။
 “ဣဒံ ဂူပ”န္တိ ဟိ ဣမိနာ ဘူဘုပါဒါယဘေဒဂူပံ သရူပတော ဒဿိတံ။ ဧတ္တကံ
 ဂူပန္တိ ဣမိနာ တံ ပရိမာဏတော ဒဿိတံ။ တဿ စ ပရိမာဏဿ ဧကန္တ-
 ဘာဝဒဿနေန “န ဣတော ဘိယျော ဂူပံ အတ္ထိ”တိ ဝုတ္တံ။ သဘာဝတောတိ
 သလက္ခဏတော။ သရသတောတိ သကိစ္စတော။ ပရိယန္တတောတိ ပရိမာဏ-
 ပရိယန္တတော။ ပရိစ္ဆေဒတောတိ ယတ္ထကေ ဌာနေ တဿ ပဝတ္တိ၊ တဿ
 ပရိစ္ဆေဒနတော။ ပရိစ္ဆိန္တနတောတိ၊ ပရိယောသာနပ္ပတ္တိတော။ တံ သဗ္ဗံ
 ဒဿိတံ ဟောတိ ယာဘဝုတ္တေန ဝိဘာဂေန။ အယံ ဂူပဿ သမုဒယော
 နာမာတိ အယံ အာဟာရာဒိ ဂူပဿ သမုဒယော နာမ။ တေနာဟ “ဧတ္တာ-
 ဝတာ”တိအာဒိ။ အတ္တင်္ဂမောတိ နိရောဓော။ “အာဟာရသမုဒယာ အာဟာရ-
 နိရောဓာ”တိ စ အသာဓာရဏမေဝ ဂဟေတွာ သေသေ အာဒိ-သဒ္ဓေန
 သင်္ဂဏာတိ။

၁-ဥဒါန-၄ ၁၁၂၊ ဣတိဝုတ္တက-၄ ၁၁၁-ပိဋေသု၊
 ၂-ပရိဝေဠုမတောတိ (စတုတ္ထဂုတ္တရဋီကာယံ)

ပဏ္ဏာသလက္ခဏပဋိမဏ္ဍိတန္တိ ပဏ္ဏာသဥဒယဗ္ဗယလက္ခဏဝိဘူသိတံ သမုဒယတ္ထင်္ဂမဂဟဏတော။ နိဏာသဝတ္ထာတိ အနဝသေသံ သာဝသေသဉ္စ အာသဝါနံ ပရိက္ခိဏတ္တာ။ အနာဂါမိနမ္ပိ ဟိ ဘယံ စိတ္တုတြာသော စ န ဟောတိတိ။ ဉာဏသံဝေဂေါ ဘယတူပဋ္ဌာနဉာဏံ။ ဣတရေသံ ပန ဒေဝါနန္တိ အဘိဏာသဝေ ဒေဝေ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ဘောတိ ဓမ္မာလပနမတ္တန္တိ ဝါစသိကံ တထာလပနမတ္တံ^၁။

စက္ကန္တိ သတ္တု အာဏာစက္ကံ၊ တံ ပန ဓမ္မတော အာဂတန္တိ ဓမ္မစက္ကံ။ တတ္ထ အရိယသာဝကာနံ ပဋိဝေဓဓမ္မတော အာဂတန္တိ ဓမ္မစက္ကံ။ ဣတရေသံ ဒေသနာဓမ္မတော အာဂတန္တိ ဓမ္မစက္ကံ။ ဒုဝိဓေပိ ဉာဏံ ပဓာနန္တိ ဉာဏသီသေန ဝုတ္တံ “ပဋိဝေဓဉာဏမ္ပိ ဒေသနာဉာဏမ္ပိ”တိ။ ဣဒါနိ တံ ဉာဏဒွယံ သရူပတော ဒဿေတုံ “ပဋိဝေဓဉာဏံ နာမာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ စဿ ဉာဏဿ သုပ္ပုဋိဝိဒ္ဓတ္တာ ဘဂဝါ တာနိ သဋ္ဌိ နယသဟဿာနိ ဝေနေယျာနံ ဒဿေတုံ သမတ္ထော အဟောသိ၊ တသ္မာ တာနိ သဋ္ဌိ နယသဟဿာနိ တေန ဉာဏေန သဋ္ဌိယေဝ သိဒ္ဓါနိတိ ကတော ဒဿေန္တော “သဋ္ဌိယာ စ နယသဟဿေဟိ ပဋိဝိဇ္ဈိ”တိ အာဟ။ တိပရိဝေဒန္တိ ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ စ၊ ပရိညေယျန္တိ စ၊ ပရိညာတန္တိ စ ဧဝံ တိပရိဝေဒံ၊ တံယေဝ ဒွါဒသာကာရံ။ တန္တိ ဒေသနာဉာဏံ ပဝတ္တေတိ သေ ဘဂဝါ။ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလောတိ ပတိနိမိဘုတပုဂ္ဂလရဟိတော။ ကေသဒိသဿာတိ နိဗ္ဗိကာရံဿ။

သီဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတ။

၇-ခန္ဓနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၉။ ဝိပဿနာဝသေနာတိ တေရဟိ ရူပဝေဒနာဒယော ‘အနုဿရိတွာ “ပုဗ္ဗေပါဟံ ဧဝံဝေဒနော အဟောသိ”န္တိ အတိတာနံ ရူပဝေဒနာဒီနံ ပစ္စုပ္ပန္တေဟိ ဝိသေသာဘာဝဒဿနာ ဝိပဿနာ၊ တဿာ ဝိပဿနာယ ဝသေန။ ယွာယံ “န ဣဒံ အဘိညာဝသေနာ”တိ ပဋိက္ခေပေါ ကတော၊ တဿ ကာရဏံ ဒဿေန္တော “အဘိညာဝသေန ဟိ”တိအာဒိမာဟ။ ခန္ဓပဋိမဗ္ဗါ နာမ ဂေါတ္တဝဏ္ဏာဟာရာဒယော။ ဧဝံ အနုဿရန္တောတိ ယထာဝုတ္တဝိပဿနာဝသေန အနုဿရန္တော။ သဘာဝဓမ္မာနံ ဧဝံ အနုဿရဏဿ ဝုတ္တတ္တာ “သုညတပဗ္ဗ”န္တိ^၂ ဝုတ္တံ။

၁-ဘောတိ ဓမ္မာလပနမတ္တန္တိ သဘာဝကထနမတ္တံ (စတုတ္ထဂုံတ္တရဋီကာယံ) ၂-သုညတပဗ္ဗန္တိ (က)

ယသ္မာ တေ ဧဝ ရူပါဒယော နေဝ အတ္တာ၊ န အတ္တနိယာ အသာရာ အနိဿရာ၊ တသ္မာ တတော သုညာ၊ တေသံ ဘာဝေါ သုညတာ၊ တဿာ လက္ခဏံ ရူပနာဒိကံ ဒဿေတုံ။

ကိဉ္ဇာတိ ဟေဘုအတ္တဇောဘကေ ကာရဏေ ပစ္စတ္တဝစနန္တိ အာဟ “ကိဉ္ဇာတိ ကာရဏပုစ္ဆာ၊ ကေန ကာရဏေန ရူပံ ဝဒေထာ”တိ။ တေန္တိ ဧတံ ဘူတုပါဒါယဘေဒံ ဓမ္မဇောတိ။ ကေန ကာရဏေန ရူပံ နာမာတိ ကံ ကာရဏံ နိဿာယ ရူပန္တိ ဝုစ္စတိတိ အတ္ထော။ ကာရဏုဒ္ဓေသောတိ ကာရဏဿ ဥဒ္ဓိသနံ။ ရူပတိတိ ဧတ္ထ ရူပံ နာမ သိတာဒိဝိရောမိပစ္စယသဋ္ဌိပါတေန ဝိသင်္ဃိသုပ္ပတ္တိ။ ဝောနာဟ “သီတေနဒိ”တိအာဒိ။ ပဗ္ဗတပါဒေတိ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတပါဒေ၊ သော ပန တတ္ထ အစ္စဂ္ဂတော ပါကာရော ဝိယ ဌိတော။ တထာ ဟိ တတ္ထ သတ္တာ ဩလမ္ပန္တာ တိဋ္ဌန္တိ။ ဟတ္ထပါသာဂတာတိ ဟတ္ထပါသံ အာဂတာ ဥပါဂတာ။ တတ္တာတိ တသ္မိံ ဟတ္ထပါသာဂတေ သတ္ထေ။ ဆိန္နိတွာတိ မုစ္ဆာပတ္တိယာ မုစ္စိတွာ၊ အင်္ဂပစ္စင်္ဂဥစ္ဆေဒဝသေန ဝါ ပရိစ္ဆိဋ္ဌိတွာ။ အစ္စန္တခါရေ ဥဒကေတိ အာတပ- သန္တာပါဘာဝေန အတိသိတဘာဝဓေဝ သန္ဓာယ အစ္စန္တခါရတာ ဝုတ္တာ သိယာ။ န ဟိ တံ ကပ္ပသဏ္ဌာနဥဒကံ သမ္ပတ္တိကရမဟာမေဃဝုဋ္ဌံ ပထဝီသန္ဓာ- ရကံ ကပ္ပဝိနာသဥဒကံ ဝိယ ခါရံ ဘဝိတုံ အရဟတိ၊ တထာ သတိ ပထဝီဝိ ဝိလိယေယျာတိ။ မဟိံသကရဋ္ဌံ နာမ ဟိမဝန္တပဒေသေ ဧကံ ရဋ္ဌံ။

အဝိစိမဟာနိရယေတိ သဥဿဒံ အဝိစိနိရယံ ဝုတ္တံ။ ဂင်္ဂါဝိဋ္ဌေတိ ဂင်္ဂါတီရေ။

သရန္တာ ဂစ္ဆန္တိတိ သရိသပပဒဿ အတ္တံ ဝဒတိ။ တေန္တိ ရူပနံ။ ယထာ ကဋ္ဌိနတာ ပထဝီယာ ပစ္စတ္တလက္ခဏံ၊ ဧဝံ ရူပနံ ရူပက္ခန္ဓဿ ပစ္စတ္တလက္ခဏံ၊ သဘာဝဘူတလက္ခဏန္တိ အတ္ထော။

ပုရိမသဒိသန္တိ ပုရိမေ ရူပက္ခန္ဓေ ဝုတ္တေန သဒိသံ။ တံ “ကိန္တိ ကာရဏ- ပုစ္ဆာ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သုခံ ဣဋ္ဌာရမ္မဏံ။ သုခါဒိနံ ဝေဒနာနံ။ ပစ္စယတောဘိ အာရဗ္ဗဏပစ္စယတော။ အယမတ္ထောဘိ “သုခါ- ရမ္မဏံ သုခန္တိ ဝုစ္စာတိ”တိ အယမတ္ထော။ ဥတ္တရပဒလောပေန ဟေသ နိဒ္ဓေသော။ ဝေဒယတိတိ အနုဘဝတိ။ ဝေဒယိတလက္ခဏာဘိ အနုဘဝနလက္ခဏာ။

နီလပုဗ္ဗေတိ နီလဝဏ္ဏပုဗ္ဗေ။ ဝတ္ထေ ဝါတိ နီလဝတ္ထေ။ ဝါ-သဒ္ဓေန ဝဏ္ဏ- ဓာတုအာဒိ သင်္ဂဏာတိ။ အပ္ပနံ ဝါ ဈာနံ ပါပေန္တော။ ဥပ္ပဇ္ဇနသညာဒိတိ

ယံ ကိဉ္စ နိလံ ရူပါယတနံ အာရမ္ဘ ဥပ္ပဇ္ဇနသညာပိ၊ ယာ ပကိဏ္ဏကသညာတိ ဝုစ္စတိ။

ရူပက္ခာယာတိ ရူပဘာဝါယ။ ယာရမေဝါတိ ယာရဘာဝိနမေဝ ဝတ္ထု။ ယာရက္ခာယ ယာရဘာဝါယ။ ပစတိ နာမ ပုဂ္ဂလော။ ဓဝန္တိ ယထာ ယာရ- အာဒိဝတ္ထု ပုရိသော ယာရအာဒိအတ္ထာယ ပစတိ နိပ္ပေါဒေတိ၊ အယံ ဧဝံ ရူပနာဒိသဘာဝေ ဓမ္မသမူဟေ ယထာသကံ ပစ္စယေဟိ အဘိသင်္ခရိယမာနေ စေတနာပဓာနေ ဓမ္မသမူဟော ပဝတ္တနတ္ထံ ဝိသေသပစ္စယော ဟုတွာ တေ အဘိသင်္ခရေတိ နိရောပေတိ နိဗ္ဗတ္တေတိ။ တေနာဟ “ပစ္စယေဟိ”တိအာဒိ။ ရူပမေဝါတိ ရူပသဘာဝမေဝ န အညံ သဘာဝံ။ အဘိသင်္ခရေတိတိ ဣတရေဟိ ပစ္စယဓမ္မေဟိ အဓိကံ သုဠ ပစ္စယတံ ကရေတိ။ “ဥပဂစ္ဆတိ ယာပေတိ အာယူဟတိ”တိ တဿေဝ ဝေဝစနာနိ။ အဘိသင်္ခရဏမေဝ ဟိ အာယူဟနာဒိနိ။ နိဗ္ဗတ္တေတိတိ တေသံ ဓမ္မာနံ ရူပနာဒိဘာဝေန နိဗ္ဗတ္တိယာ ပစ္စယော ဟောတိတိ အတ္ထော။ စေတယိတလက္ခဏဿ သင်္ခါရဿာတိ ဣဒံ သင်္ခါရက္ခန္ဓဓမ္မာနံ စေတနာပဓာနတ္တာ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ ဘဂဝါ သုတ္တန္တ- ဘာဇနိယေ သင်္ခါရက္ခန္ဓံ ဝိဘဇန္နေန စေတနာဝ ဝိဘတ္တာ။

ဝါတိင်္ဂဏံ ဗြဟ္မတိဖလံ။ စတုရဿဝလ္လီတိ တိရုတာလတာ။ အခါရိကန္တိ ခါရရသရဟိတံ၊ တံ ပန ပဏ္ဏုဖလာဒိ ၂။ ယတ္ထ လောဏာရသော အဓိကော၊ တံ လောဏိကန္တိ အာဟ “လောဏယာဂူ”တိအာဒိ။ အဗ္ဗိလာဒိဘေဒံ ရသံ။

အာကာရသဏ္ဌာနဂဟဏဝသေနာတိ နီလဝီတာဒိအာကာရဂဟဏဝ- သေန စေဝ ဝဋ္ဋစတုရဿာဒိသဏ္ဌာနဂဟဏဝသေန စ။ ဝိနာပိ အာကာရ- သဏ္ဌာနာတိ အာကာရသဏ္ဌာနေဟိ ဝိနာ၊ တေ ဌပေတွာပိ။ ပစ္စတ္တဘေဒ- ဝဟဏဝသေနာတိ တဿ တဿ အာရမ္ဗဏဿ ပဘေဒဂဟဏဝသေန။ အသမ္ပောဟတောတိ ယာထာဝတော။ ဝိသေသော ဝိသေသတ္ထဒီပနတော၊ အဝိသေသော အယံ ဓမ္မော အဝိသေသဒီပနတော။ တေနာဟ “ဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ။ ဇာနနံ ဟိ အဝိသိဋ္ဌံ၊ တံ သမာသပဒတော ဥပသဂ္ဂါ ဝိသေသေန္တိ။ တထာ ဟိ သဉ္ဇာနနပဒံ ပစ္စဘိညာဏနိမိတ္တံ အာကာရဂဟဏ- မတ္တံ ဗောဓေတိ၊ ဝိဇာနနပဒံ တတော ဝိသိဋ္ဌဝိသယဂဟဏံ။ ပဇာနနပဒံ ပန တတောပိ ဝိသိဋ္ဌတရံ ပကာရတော အဝဗောဓံ ဗောဓေတိ။ တေနာဟ “တဿာပိ”တိအာဒိ။ အာရမ္ဗဏသဉ္ဇာနနမတ္တမေဝါတိ နီလာဒိဘေဒဿ

အာရမ္မဏဿ သလ္လက္ခဏမတ္တမေဝ။ အဝဓာရဏေန လက္ခဏပဋိဝေဓတ္တံ နိဝဇ္ဇေတိ။ တေနာဟ “အနိစ္စ”န္တိအာဒိ။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တေဟိ ဝိပဿန္တဿ ဝိပဿနာယ ပဂုဏဘာဝေ သတိ ဉာဏဝိပုယုတ္တေန စိတ္တေနပိ ဝိပဿနာ ဟောတိယေဝါတိ အာဟ “အနိစ္စာဒိဝသေန လက္ခဏပဋိဝေဓန္တ ပါပေတိ”တိ။ ပဋိဝေဓန္တံ စ ဥပလဋ္ဌိမေဝ ဝဒတိ၊ န ပဋိဝိဇ္ဈနံ။ တေနာဟ “ဥဿန္တိတွာ ပနာ”တိအာဒိ။ ဥဿန္တိတွာတိ ဥဿက္ကာပေတွာ မဂ္ဂပါတုဘာဝမ္ပိ ပါပေတိ အသမ္မောဟသဘာဝတ္တာ။ ယထာ လက္ခဏပဋိဝေဓကောလေ သဉ္ဇာနနလက္ခဏ-ဝသေန သညာဏအနုရူပဝသေနေဝ ပဝတ္တံ၊ ဧဝံ ဝိညာဏဝိဇာနနဝသေန ဝါယံ အနုရူပဝသေနေဝ ပဝတ္တတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဟေရညိကာဒိဥပမာယ ဝိဘာဝေတုံ “ယထာ ဟိ”တိ-အာဒိမာဟ။ ဟိရညံ ဝုစ္ဆတိ ကဟာပဏံ၊ ဟိရညဇာနနေ နိယုတ္တော ဟေရညိ-ကော။ လောကဝေါဟာရေ အဇာတာ အသဉ္ဇာတာ ဗုဒ္ဓိ ဧတဿာတိ အဇာတဗုဒ္ဓိ၊ ဗာလဒါရကော။ ဝေါဟာရကုသလော ဂါမဝါသီ ပုရိသော ဂါမိကပုရိသော။ ဥပဘောဂပရိဘောဂါရဟတ္တာ ဥပဘောဂပရိဘောဂံ။ တမ္ပကံသမယတ္တာ ဣန္ဒြေော။ မဟာသာရတ္တာ ဆေကော။ အမုသာရတ္တာ ကရုဇ္ဈော။ နိဟီနသာရတ္တာ သဏ္ဍော။ ဧတ္ထ စ ယတာ ဟေရညိကော ကဟာပဏံ စိတ္တာဒိဘာဝတော ဥဒ္ဓိ ဣဇ္ဇာဒိဘာဝံ ရူပဒဿနာဒိဝသေန ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတောပိ ဇာနန္တော အနေကာကာရတော ဇာနာတိ၊ ဧဝံ ပညာ အာရမ္မဏံ နာနပ္ပကာရဘော ဇာနာတိ ပဋိဝိဇ္ဈာတိ၊ တာယ သဒ္ဓိံ ပဝတ္တမာန-ဝိညာဏဗ္ဗိ ယထာဝိသယံ အာရမ္မဏံ ဇာနာတိ။

ဧဝံ သွာယံ၂ နေသံ ဇာနနေ ဝိသေသော အညေသံ အဝိသယော၊ ဗုဒ္ဓါနံ ဧဝံ ဝိသယောတိ ဣဒံ ဝိသေသံ မိလိန္ဒပဉ္ဇေန ဝိဘာဝေတုံ “တေနာဟာ”တိ-အာဒိမာဟ၊ တံ သုဝိညေယျမေဝ။

အတ္တသုညာနံ သဘာဝဓမ္မာနံ ဓမ္မမတ္တတာယ ကထိတတ္တာ “အနတ္တလက္ခဏံ ကထေတွာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂါ စ ယဒိ အဓိဂတာ၊ အရဟတ္တဿ အနဓိ-ဂတတ္တာ “ကေသေသမတ္တေနာ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ အနိစ္စလက္ခဏံ ဒဿေတုံ ဣဒံ ပဗ္ဗမာရဒ္ဓိ၊ ဣတရာနိ ဒွေ လက္ခဏာနိ တဿ ပရိဟာရဘာဝေနာတိ အဓိပ္ပာယော။

ယသ္မာ ပနေတ္ထ “တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ”တိအာဒိဒေသနာယ တီသု
လက္ခဏေသု ဣဒမေဝ ပဓာနဘာဝေန ဒဿိတံ၊ ဣဒံ အပ္ပဓာနဘာဝေနာတိ န
သက္ကာ ဝတ္ထု၊ တသ္မာ “တိဏိ လက္ခဏာနိ သမောဓာနေတွာ ဒဿေတုမ္ပိ”တိ
ဝုတ္တံ။ အပစိနာတိတိ အပစယဂါမိဓမ္မေ နိဝတ္တေတိ ဧကံသတော အပစယဂါမိ-
ပဋိပဒါယ ပရိပူရဏတော။ တေနာဟ “နော အာစိနာတိ”တိအာဒိ။ ဝဋ္ဋံ
စိနာသေတိတိ ဝိဓေတိ အဒဿနံ ဂမေတိ။ နေဝ စိနာတိတိ န ဝဇေတိ။
တဒေဝါတိ တံ ဝဋ္ဋံ ဝေ။ ဝိဿန္တေတိတိ ဆဉ္ဇေတိ။ ဝိကိရတိတိ
ဝိဒ္ဓံသေတိ။ ဝိရူပေတိတိ ဝဋ္ဋတ္ထယသင်္ခါတံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ ဝိဂတမူမံ ဝိဂတသန္တာပံ
ကရောတိတိ အတ္ထောတိ အာဟ “နိဗ္ဗာပေတိ”တိ။

ဧဝံ ပဿန္တိအာဒိ အနာဂါမိဖလေ ဌိတဿ အရိယသာဝကဿ အဂ္ဂမဂ္ဂ-
ဖလာဓိဂမာယ ဒေသနာတိ အဓိပ္ပါယေနာဟ “ဝဋ္ဋံ စိနာသေတွာ ဌိတံ
မဟာဒီဏာသဝံ ဒဿေဿာမီ”တိ။ ဒီဏာသဝဿ အနာဂတဘာဝဒဿနံ-
ယေဝ၊ သဗ္ဗာ စာယံ ဟေဋ္ဌိမာ ဒေသနာ သုဒ္ဓဝိပဿနာကထာ၊ သဟပဌမမဂ္ဂါ
ဝါ သဟဝိဇ္ဇူပမဓမ္မာ ဝါ ဝိပဿနာကထာတိ ဒဿေန္တော “တ္ထေကေန
ဌာနေနာ”တိအာဒိမာဟ။

နမဿန္တိယေဝ မဟတာ ဂါရဝဗဟုမာနေန။ တေနာဟ “နမော တေ
ပုရိသာဇဉာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ နိဒဿနံ ဒဿေန္တော “အာယသ္မန္တိ
နိတတ္ထေရံ ဝိယာ”တိ ဝတွာ တမတ္ထံ ဝိဘာဝေတုံ “ထေရော”တိအာဒိမာဟ။
တတ္ထ ခုရုက္ခေယေဝါတိ ကေသောရောပနတ္ထံ ခုရဓာရာယ အဂ္ဂေ သီသေ ဌပိတေ
တစပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာနမုခေန ဘာဝနံ အနုယုဉ္ဇန္တော အရဟတ္တံ ပတွာ။
ဗြဟ္မဝိမာနာတိ ဗြဟ္မာနံ နိဝါသဘူတာ ဝိမာနာ။

ခဇ္ဇနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ပိဏ္ဍောလျသုတ္တဝဏ္ဏနာ

ဂဝ။ အပကရိယတိ ဧတေနာတိ အပကရဏံ^၁၊ ပဒံ။ အပကရဏံ ပကရဏံ
ကာရဏန္တိ အတ္ထတော ဧကံ။ တေနာဟ “ကိသ္မိပ္ပိဒေဝ ကာရဏေ”တိ။
နိဟရိတွာတိ အတ္တနော သမိပစာရဘာဝတော အပနေတွာ။ တထာကရဏဉ္စ

ဝေမေတေ ဧတ္တကမ္ပိ အပ္ပဋိရူပံ အကတွာ အာယတိံ သမ္မာ ပဋိပဋိဿန္တိတိ။
လဗ္ဗဗလာတိ လဗ္ဗညုဏဗလာ။

ဧကဒ္ဓိဟိကာယာတိ ဧကေကဿ စေဝ ဒိန္နံ ဒိန္နဉ္စ ဤဟိကာ ဂတိ ဥပသင်္က-
မနာ ဧကဒ္ဓိဟိကာ။ တေနာဟ “ဧကေကော စေဝ ခွေ ခွေ ဝ ဟုတွာ”တိ။
ပုထုဇ္ဇနာနံ သမုဒိတာနံ နာမ ကိရိယာ တာဒိသီပိ သိယာတိ ဝုတ္တံ “ဧကဒ္ဓိမ္ပိ
ကရေယျ”န္တိ။ ပရိကပ္ပနဝသေန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဥဒ္ဓိဿ ပေသလာ ဘိက္ခုပိ ဧဝံ
ကရေန္တိတိ။

ယုဂန္ဓရပဗ္ဗတာဒိနံ အန္တရေ သီဒန္တရံ သမုဒ္ဓံ နာမ။ တတ္ထ ကိရ ဝါတော န
ဝါယတိ။ ပတိတံ ယံ ကိပ္ပိပိ သီဒန္တရနဒိယံ ဝိလိယန္တာ သီဒန္တေဝ။ တသ္မာ တံ
ပရိဝါရေတွာ ဥိတာ ယုဂန္ဓရာဒယောပိ သီဒပဗ္ဗတာ နာမ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ
“သီဒန္တရေ သန္ဓိသိန္နံ မဟာသမုဒ္ဓံ ဝိယာ”တိ။ အာဟာရဟေတူတိ အာမိဒ-
ဟေတု သပ္ပိတေလာဒိနိမိတ္တံ၊ တေသံ ပဏာမနာ။

ပန္နိမန္တိ နိဟီနံ။ တေနာဟ “လာမက”န္တိ၊ လာမကန္တော ဣဓာ-
မိပ္ပေတော—

“မိဂါနံ ကောဠုကော အန္တော၊ ပက္ခိနံ ပန ဝါယသော။

ရေဏှော အန္တော ရုက္ခာနံ၊ တယော အန္တော သမာဂတာ”တိ—

အာဒိသုဝိယ။ ဥလတိတိ အဘိစရတိ။ အဘိသပန္နိ ဧတေနာတိ အဘိသာပေါ။
အဘိသာပဝတ္ထု ပိဏှောလျံ။ အတ္ထော ဖလံ ဝသော ဧတဿာတိ အတ္ထဝသံ၊
ကာရဏံ၊ တမ္ပိ တေသု အတ္ထိ၊ တတ္ထ နိယုတ္တာတိ အတ္ထဝသိကာ။

အန္တော ဟဒယဿ အပ္ပန္နရေ အနုပဝိဋ္ဌာ သောကဝတ္ထုဟိ။

အဘိဇ္ဈာယိတာတိ အဘိဇ္ဈာယနသီလော။ အဘိဏ္ဍပုဝတ္ထိယာ စေဝ
ဗဟုလဘာဝေန စ ဗဟလရာဂေါ။ ပူတိဘာဝေနာတိ ကုသိတဘာဝေန။
ဗျာပါဒေါ ဟိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော စိတ္တံ အပဂန္တံ ကရေတိ၊ န သုစိမနညဘာဝံ။
ဘတ္တနိက္ခိတ္တကာကော ဝိယာတိ ဣဒံ ဘတ္တဋ္ဌာနဿ အသရဏေန ကာကဿ
နဋ္ဌသဘိတာ ပညာယတိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ၊ န ဘတ္တနိက္ခိတ္တတာယ။ အသဏ္ဌိ-
တောတိ အသဏ္ဌိတစိတ္တော။ ကန္တုန္တိ ကဋ္ဌေန ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ။

ပါပဝိတက္ကေဟိ ကတော၊ တသ္မာ ဘေ အနဝသေသတော ပဟာတဗ္ဗာတိ
ဒဿနတ္ထံ။ ဒိန္နံ ဝုတ္တတ္တာ ဧကော ပုဗ္ဗဘာဂေါ၊ ဣတရော မိဿကောတိ ဝတ္ထု၊

၇-နတုမ္ပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇။ န တုမ္ပာကန္တိ ကာယဿ အနတ္တနိယဘာဝဒဿနမေဝ ပနေတန္တိ ယာ တဿ အနတ္တနိယတာ၊ တံ ဒဿေတုံ “အတ္တနိ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယဒိ န အတ္တနိယံ၊ ပရကိယံ နာမ သိယာတိ၊ တမ္ပိ နတ္တိတိ ဒဿေန္တော “နာပိ အညေသ”န္တိ အာဟ။ နယိဒံ ပုရာဏကမ္မမေဝါတိ “ဣဒံ ကာယော”တိ ဝုတ္တသရီရံ ပုရာဏကမ္မမေဝ န ဟောတိ။ န ဟိ ကာယော ဝေဒနာသဘာဝေါ။ ပစ္စယဝေါဟာရေနာဟိ ကာရဏောပစာရေန။ အဘိသင်္ခတန္တိအာဒိ နပုံသက-
လိင်္ဂဝစနံ။ ပုရိမလိင်္ဂသဘာဝတာယာတိ “ပုရာဏမိဒံ ကမ္မ”န္တိ ဧဝံ ဝုတ္တပုရိမ-
နပုံသကလိင်္ဂသဘာဝတာယ။ အညမညာတိမုခေဟိ သမေစ္စ ပစ္စယေဟိ ကတော
အဘိသင်္ခတောတိ အာဟ “ပစ္စယေဟိ ကတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော”တိ။ အဘိ-
သညေတယိတန္တိ တထာ အဘိသင်္ခတတ္တသင်္ခါတေန အဘိမုခဘာဝေန စေတယိတံ
ပကပ္ပိတံ၊ ပဝတ္တိတန္တိ အတ္ထော။ စေတနာဝတ္ထု၊ ကောတိ စေတနာဟေတုကော။
ဝေဒနိယန္တိ ဝေဒနာယ ဟိတံ ဝတ္ထာရမ္မဏဘာဝေန ဝေဒနာယ ပစ္စယဘာဝ-
တော။ တေနာဟ “ဝေဒနိယဝတ္ထု”တိ။

နတုမ္ပသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-စေတနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၈။ ယဉ္ဇာတိ ဧတ္ထ စ-သဒ္ဓေါ အဋ္ဌာနေ။ တေန စေတနာယ ဝိယ
ပကပ္ပါနာနုသယာနမ္ပိ ဝိညာဏဿ ဌိတိယာ ဝက္ခမာနံယေဝ အဝိသိဋ္ဌံ
အာရမ္မဏဘာဝံ ဇောဘေတိ။ ကာမံ တီသုပိ ပဒေသု “ပဝတ္ထေတိ”ဣစ္စေဝ
အတ္ထော ဝုတ္ထော၊ ဝတ္တနတ္ထော ပန စေတနာဒီနံ ယထာက္ကမံ စေတယနပကပ္ပ-
နာနုသယနရူပေါ ဝိသိဋ္ဌဋ္ဌော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တေဘူမကဏ္ဍသလကုသလစေတနာ
ဂဟိတာ ကမ္မဝိညာဏဿ ပစ္စယနိဒ္ဓါရဏမေတန္တိ။ တဏှာဒိဋ္ဌိကပ္ပေါ ဂဟိတာ
ယထာရဟန္တိ အဓိပ္ပါယော။ အဋ္ဌသုပိ ဟိ လောဘသဟဂတစိတ္တေသု
တဏှာကပ္ပေါ၊ တတ္ထ စတူသေဝ ဒိဋ္ဌိကပ္ပေါတိ။ ကာမံ အနုသယာ လောကီယ-
ကုသလစေတနာသုပိ အနုသေန္တိယေဝ၊ အကုသလေသု ပန ပဝတ္တိ ပါကဋ္ဌာတိ
“ဒွါဒသန္တံ စေတနာန”န္တိ ဝုတ္တံ။ သဟဇာတကောဋိယာတိ ဣဒံ ပစ္စုပ္ပန္နာပိ
ကာမရာဂါဒယော အနုသယာဝ ဝုစ္စန္တိ တံသဒိသတာယာတိ ဝုတ္တံ။ န ဟိ
ကာလဘေဒေန လက္ခဏပ္ပဘေဒေါ အတ္ထိတိ။ အနာဂတာ ဧဝံ ဟိ ကာမ-
ရာဂါဒယော နိပ္ပရိယာယတော “အနုသယာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟန္တိ။

ပစ္စယုပ္ပန္နော ဝဋ္ဋတိတိ အာဟ “အာရမ္မဏံ ပစ္စယော”တိ။ ကမ္မဝိညာဏဿ ဌိတတ္ထန္တိ ကမ္မဝိညာဏဿေဝ ပဝတ္တိယာ။ တသ္မိံ ပစ္စယေ သတိတံ တသ္မိံ စေတနာပကပ္ပနာနုသယသညိတေ ပစ္စယေ သတိ ပတိဋ္ဌာ ဝိညာဏဿ ဟောတိ။ သန္တာနေ ဖလဒါနသမတ္ထတာယေဝ ဟောတိတိ “ပတိဋ္ဌာ ဟောတိ၊ တသ္မိံ ပတိဋ္ဌိတေ”တိ ဝုတ္တံ။ သန္တိဋ္ဌာပကစေတနာဝသေန ဝိရုဇ္ဈေတိ။ ပတိဋ္ဌိတေတိ ဟိ ဣမိနာ ကမ္မဿ ကတဘာဝေါ ဝုတ္တော၊ “ဝိရုဇ္ဈေ”တိ ဣမိနာ ဥပစိတဘာဝေါ။ တေနာဟ “ကမ္မံ ဇေဝါပေတွာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ ပုရေတရံ ဥပ္ပန္နာဟိ ကမ္မစေတနာဟိ လဒ္ဓပစ္စယတ္တာ ဗလပ္ပတ္တာယ သန္တိဋ္ဌာပကစေတနာယ ကမ္မဝိညာဏံ လဒ္ဓပတိဋ္ဌံ ဝိရုဇ္ဈမူလဉ္စ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “နိဗ္ဗတ္တမူလေ ဇာတေ”တိ။ တထာ ဟိ သန္တိဋ္ဌာပကစေတနာ ဝိပါကံ ဒေန္တံ အနန္တရေ ဇာတိဝသေန ဒေတိ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယကမ္မန္တိ။

တေဘူမကစေတနာယာ ဟိ တေဘူမကကုသလာကုသလစေတနာယ။ အပ္ပ-
ဝတ္တနက္ခဏောတိ ဣဓ ပဝတ္တနက္ခဏော ဇာယမာနက္ခဏော။ န ဇာယမာ-
နက္ခဏော အပ္ပဝတ္တနက္ခဏော န ကေဝလံ ဘင်္ဂက္ခဏော အပ္ပဟိနာနုသယဿ
အဓိပ္ပေတတ္တာ။ အပ္ပဟိနကောဋိယာတိ အသမုတ္တိန္ဒဘာဝေန။ တဒိဒံ တေဘူ-
မကကုသလာကုသလစေတနာသု အပ္ပဝတ္တမာနာသု အနုသယာနံ သဟဇာတ-
ကောဋိအာဒိနာ ပဝတ္တိ နာမ နသ္မိံ၊ ဝိပါကာဒိသု အပ္ပဟိနကောဋိယာ ပဝတ္တတိ
ကရောန္တဿ အဘာဝတေတိ ဣမမတ္ထံ သန္တာယ ဝုတ္တံ။ အဝါရိတတ္တာတိ
ပဋိပက္ခေဟိ အဝါရိတဗ္ဗတ္တာ။ ပစ္စယောဝ ဟောတိ ဝိညာဏဿ ဌိတိယာ။

ပဌမဒုတိယဝါရေဟိ ဝဋ္ဋံ ဒဿေတွာ တတိယဝါရေ “နော စေ”တိအာဒိနာ
ဝိဝဋ္ဋံ ဒဿိတန္တိ “ပဌမပဒေ တေဘူမကကုသလာကုသလစေတနာ နိဝတ္တာ”တိ-
အာဒိ ဝုတ္တံ။ တဗ္ဗ နိဝတ္တာဟိ အကရဏတော အပ္ပဝတ္တိယာ အပဂတာ။
တဏှာဒိဋ္ဌိယော နိဝတ္တာတိ ယောဇနာ။ ဝုတ္တပ္ပကာရေသုတိ “တေဘူမက-
ဝိပါကေသု”တိအာဒိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေသု။

တ္ထောဟိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ။ ဧတ္ထ စေတနာပကပ္ပနာနံ ပဝတ္တနဝသေန
ဓမ္မပရိစ္ဆေဒေါ ဒဿိတောတိ “စေတေတိတိ တေဘူမကကုသလာကုသလ-
စေတနာ ဂဟိတာ”တိအာဒိနယော ဣဓေဝ ဟောတိတိ ဒဿိတော။
စတဿောတိ ပဋိဘဒ္ဒယမောဟမူလသမာဂတာ စတဿော အကုသလ-
စေတနာ။ စတုသု အကုသလစေတနာသုတိ ယထာဝုတ္တာသု ဧဝ စတုသု
အကုသလစေတနာသု၊ ဣတရာ ပန “န ပကပ္ပေတိ”တိ ဣမိနာ ပဋိက္ခေပေန
နိဝတ္တာတိ။ သုတ္တေ အာဂတံ ဝါရေတွာဟိ “နော စ ပကပ္ပေတိ”တိ ဧဝံ

ပဋိက္ခေပဝသေန သုတ္တေ အာဂတံ ဝဇ္ဇေတွာ။ “န ပကပ္ပေတိ”တိ ဟိ ဣမိနာ အဋ္ဌသု လောဘသဟဂတစိတ္တေသု သဟဇာတကောဋိယာ ပဝတ္တအနုသယော နိဝတ္တိတော တေသံ စိတ္တာနံ အပ္ပဝတ္တနတော၊ တဿာ တံ ဌာနံ ဌပေတွာတိ အတ္ထော။ ပုရိမသဒိသောဝ ပုရိမနယေသု ဝုတ္တနယေန ဂဟေတဗ္ဗော ဓမ္မပရိစ္ဆေဒတ္တာ။

တဒပ္ပတိဋ္ဌိတေတိ သမာသဘာဝတော ဝိဘတ္တိလောပေါ၊ သန္နိဝသေန ဒ-ကာရာဂမော၊ တဿ အပ္ပတိဋ္ဌိတံ တဒပ္ပတိဋ္ဌိတံ၊ တသ္မိံ တဒပ္ပတိဋ္ဌိတေတိ ဝေမေတ္ထ သမာသပဒသိဒ္ဓိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဧတ္ထာတိ တေသ္မိံ တတိယဝါရေ အရဟတ္တ-မဂ္ဂဿ ကိစ္စံ ကထိတံ သဗ္ဗသော အနုသယနိဗ္ဗတ္တိဘေဒနတော။ နိဏာသဝဿ ကိစ္စကရဏန္တိဝိ ဝတ္တု ဝဋ္ဋတိ သဗ္ဗသော ဝေဒနာဒီနံ ပဋိက္ခေပဘာဝတော။ နဝ လောကုတ္တရဓမ္မာတိဝိ ဝတ္တု ဝဋ္ဋတိ မဂ္ဂပဋိပါဋိယာ အနုသယသမုပ္ပါဒ-နတော မဂ္ဂါနန္တရာနိ ဖလာနိ၊ တဒုဘယာရမ္မဏန္တ နိဗ္ဗာနန္တိ။ ဝိညာဏဿာတိ ကမ္မဝိညာဏဿ။ ပုနတ္တဝသိသေန အနန္တရဘဝသင်္ဂဟိတံ နာမရူပံ ပဋိသန္ဓိ-ဝိညာဏမေဝ ဝါ ဂဟိတန္တိ အာဟ “ပုနတ္တဝဿ စ အန္တရေ ကော သန္နိ”တိ။ ဘဝဇာတိနန္တိ ဧတ္ထ “ဒုတိယဘဝဿ တတိယဘဝေ ဇာတိယာ”တိ ဧဝံ ပရမ္ပရဝသေန ဂဟေတဗ္ဗံ။ အာယတိံ ပုနတ္တဝါတိနိဗ္ဗတ္တိဂဟဏေန ပန နာနန္တရိယတော ကမ္မဘဝေါ ဂဟိတော၊ ဇာတိဟေတုဖလသိဒ္ဓိပေတ္ထ ဝုတ္တာ ဧဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ စ “နော စေ ဘိက္ခဝေ စေတေတိ နော စ ပကပ္ပေတိ၊ အထ ခေါ အနုသေတိ”တိ ဧဝံ ဘဂဝတာ ဒုတိယနယေ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဘဝ-နိဗ္ဗတ္တကကုသလာကုသလာယူဟနံ၊ ပကပ္ပနဉ္စ ဝိနာပိ ဘဝေသု ဒိဋ္ဌာဒီနဝဿ ယောဂိနော အနုသယပစ္စယာ ဝိပဿနာစေတနာပိ ပဋိသန္ဓိဇနကာ ဟောတိတိ ဒဿနတ္ထံ ကုသလာကုသလဿ အပ္ပဝတ္တိ စေပိ၊ တဒါ ဝိဇ္ဇမာနတေဘူမက-ဝိပါကာဒိဓမ္မေသု အပ္ပဟိနကောဋိယာ အနုသယိတကိလေသပ္ပစ္စယာ ဘဝ-ဝဇ္ဇဿ ကမ္မဝိညာဏဿ ပတိဋ္ဌိတတာ ဟောတိတိ ဒဿနတ္ထု ဝုတ္တော။ “န စေတေတိ ပကပ္ပေတိ အနုသေတိ”တိ အယံ နယော န ဂဟိတော စေတနံ ဝိနာ ပကပ္ပနဿ အဘာဝတော။

စေတနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဒုတိယစေတနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၉။ ဝိညာဏနာမရူပါနံ အန္တရေ ဧကော သန္တိတိ ဟေတုဖလသန္တိ
ဝိညာဏဂ္ဂဟဏေန ကမ္မဝိညာဏဿ ဂဟိတတ္တာ။ နာမရူပံ ပန ဝိပါကနာမ-
ရူပမေဝါတိ ပါကဋ္ဌမေဝ။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။

ဒုတိယစေတနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-တတိယစေတနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၀။ ရူပါဒီသု ဆသု အာရမ္မဏေသု။ တေန စေတ္တ ဘဝတ္တယံ သင်္ကဏှာတိ
ဆဋ္ဌာရမ္မဏပရိယာပန္နတ္တာ။ တဿေဝ ဘဝတ္တယဿ ပတ္တနာ ပဏိဓာနာဒိ-
ဝသေန နတိ နာမ။ အာဂတိမှိ ဂတိတိ ပစ္စုပ္ပန်နဝသေန အဘိဓဉ် ဂတိ
ပဝတ္တိ ဧတသ္မာတိ အာဂတိ၊ ကမ္မာဒိနိမိတ္တံ။ တသ္မိံ ပဋိသန္တိဝိညာဏဿ ဂတိ
ပဝတ္တိ နိဗ္ဗတ္တိ ဟောတိ။ တေနာဟ “အာဂတေ”တိအာဒိ။ စုတူပပါတောတိ
စဝနံ စုတိ၊ မရဏံ။ ဥပပဇ္ဇနံ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဥပပါတော။ စုတိဘော ဥပပါတော
ပုနရုပ္ပါဒေါ။ တေနာဟ “ဧဝံ ဝိညာဏဿ”တိအာဒိ။ ဣတောတိ နိဗ္ဗတ္တ-
ဘဝတော။ တတ္ထာတိ ပုနတ္ထဝသင်္ခါတေ အာယတိဘဝေ။ ဧကောဝ သန္တိတိ
ဧကော ဟေတုဖလသန္တိ ဧဝ ကထိတော။

တတိယစေတနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကဋ္ဌာရခတ္တိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဂဟပတိဝဂ္ဂ

၁-ပဉ္စဝေရဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၁။ ယတောဘိ ယသ္မိံ ကာလေ။ အယံ ဟိ တော-သဒ္ဓေါ ဒါ-သဒ္ဓေါ
ဝိယ ဣဓ ကာလဝိသယော။ တေနာဟ “ယဒါ”တိ။ ဘယဝေရစေတနာ-
ယောတိ ဘာယိတဗ္ဗဋ္ဌေန ဘယံ၊ ဝေရပသဝနဋ္ဌေန ဝေရန္တိ စ လဒ္ဓနာမာ
စေတနာယော။ ပါဏာတိပါတာဒယော ဟိ ယဿ ပဝတ္တန္တိ၊ ယဉ္စ ဥဒ္ဓိဿ
ပဝတ္တိယန္တိ၊ ဥဘယေ သဘယဘေရဝါတိ တေ ဧဝ ဘာယိတဗ္ဗဘယဝေရဇန-
ကာဝါတိ။ သောတဿ အရိယမဂ္ဂဿ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ပဋိပတ္တိအဓိဂမော

သောတာပတ္တိ၊ တဒတ္ထာယ တတ္ထ ပတိဋ္ဌိတဿ စ အင်္ဂါနိ သောတာပတ္တိ-
 ယင်္ဂါနိ၊ တဒုဘယံ သန္ဓာယာဟ “ဒုဝိဓံ သောတာပတ္တိယာ အင်္ဂ”န္တိ၊
 သောတာပတ္တိအတ္ထံ အင်္ဂန္တိ အတ္ထော။ ယံ ပုဗ္ဗဘာဂေတိ ယံ သယံ သောတာ-
 ပတ္တိမဂ္ဂဗလပဋိလာဘတော ပုဗ္ဗဘာဂေ တဒတ္ထာယ သံဝတ္တတိ။ ကိံ ပန တန္တိ
 အာဟ “သပ္ပုရိသသံသေဝေါ”တိအာဒိ။ သပ္ပုရိသာနံ ဗုဒ္ဓါဒိနံ အရိယဉာဏ-
 သညာဏဇာတာ ပယိရုပါသနာ၊ သဒ္ဓမ္မဿဝနံ စတုသစ္စဓမ္မဿဝနံ၊ ယောနိ-
 သော ဥပါယေန အနိစ္စာဒိတော မနသိ ကရဏံ ယောနိသော မနသိကာရော၊
 ဥဿုက္ကာပေန္တေန ဓမ္မဿ နိဗ္ဗာနဿ အနုဓမ္မပဋိပဇ္ဇနံ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိတိ
 တောနိ သောတာပတ္တိယာ အင်္ဂါနိ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန သောတာပတ္တိအင်္ဂန္တိ
 ပဒိ အပေက္ခိတွာ “ဧဝံ အာဂတ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဋ္ဌိတဿ ပုဂ္ဂလဿ အင်္ဂံ။ သောတာ-
 ပန္နော အင်္ဂိယတိ ဉာယတိ ဧတေနာတိ သောတာပန္နဿ အင်္ဂန္တိဝိ ဝုစ္စတိ။ ဣဒံ
 ပစ္ဆာ ဝုတ္တံ အင်္ဂံ။ ဒေါသေဟိ အာရကာတိ အရိယောတိ အာဟ “နိဒ္ဒေါ-
 သော”တိ။ ကထံ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယောတိအာဒိနာ ကေနစိဝိ
 အနုပါရမ္ဘိယတ္တာ နိရုပါရမ္ဘော။ ဉာဏံ သန္ဓာယ “နိဒ္ဒေါသော”တိ ဝုတ္တံ၊
 ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ သန္ဓာယ “နိရုပါရမ္ဘော”တိ ဝဒန္တိ။ ဥဘယမ္ပိ ပန သန္ဓာယ ဥဘယံ
 ဝုတ္တန္တိ အပရေ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတ္ထေ အဓိပ္ပေတော။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “အပရာပရံ
 ဥပ္ပန္နာယ ဝိပဿနာပညာယာ”တိ။ န ဟိ မဂ္ဂဉာဏံ ဝိပဿနာပညာတိ။ သမ္မာ
 ဥပါယတ္တာ တဿ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ ယာထာဝတော ဉာယတိတိ ဉာယော၊ ပဋိစ္စ-
 သမုပ္ပါဒေါ။ ဉာဏံ ပန ဉာယတိ သော ဧတေနာတိ ဉာယော။

တတ္ထာတိ နိရယေ။ မဂ္ဂသောတန္တိ မဂ္ဂဿ သောတံ။ အာပန္နောတိ
 အဓိဂတော။ အပါယေသု ဥပ္ပဇ္ဇနသင်္ခါတော ဝိနိပါတဓမ္မော ဧတဿာတိ
 ဝိနိပါတဓမ္မော၊ န ဝိနိပါတဓမ္မော အဝိနိပါတဓမ္မော။ ပရံ အယနန္တိ
 အတိဝိယ သဝိသယေ အယိတဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓိတဗ္ဗံ။ ယေသံ ဟိ ဓာတူနံ ဂတိအတ္ထော၊
 ဗုဒ္ဓိဝိ တေသံ အတ္ထော။ တေနာဟ “အဝဿံ အဘိသမ္ပုဇ္ဈနကော”တိ။

ပါဏာတိပါတကမ္မကာရဏာတိ ပါဏာတိပါတသင်္ခါတဿ ပါပကမ္မဿ
 ကရဏဟေတု။ ဝေရံ ဝုစ္စတိ ဝိရောဓော၊ တဒေဝ ဘာယိတဗ္ဗတော အယန္တိ
 အာဟ “အယံ ဝေရန္တိ အတ္ထတော ကေ”န္တိ။ ဣဒံ ဗာဟိရံ ဝေရံ နာမ တဿ
 ဝေရဿ မူလဘူတတော ဝေရကာရပုဂ္ဂလတော ဗဟိဘာဝတ္တာ။ တေနေဝ ဟိ
 တဿ ဝေရကာရပုဂ္ဂလဿ ဥပ္ပန္နံ ဝေရံ သန္ဓာယ “ဣဒံ အဇ္ဈတ္တိကဝေရံ
 နာမာ”တိ ဝုတ္တံ၊ တန္တိဿိတဿ ဝေရဿ မူလဘူတာ ဝေရကာရပုဂ္ဂလ-
 စေတနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပဟရိတုံ အသမတ္ထဿဝိတိ အဓိပ္ပာယော။ န ဟိ နေရယိကာ

နိရယပါလေသု ပဋိပဟရိတံ သက္ကောန္တိ။ နိရယပါလဿ စေတနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ
 ဧတေန “အတ္ထိ နိရယေ နိရယပါလာ”တိ ဒဿေတိ။ ယံ ပနေတံ ဗာဟိရ-
 ဝေရန္တိ ယမိဒံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကံ သမ္ပရာယိကဉ္စ ဗာဟိရံ ဝေရံ။ ပုဂ္ဂလဝေရန္တိ ဝုတ္တံ
 အတ္တ ဂိဇ္ဈံ သာဓေတုံ အသက္ကောန္တော ကေဝလံ ပရပုဂ္ဂလေ ဥပ္ပန္နမတ္ထံ ဝေရန္တိ
 ကဟ္မာ။ အတ္တတော ကေမေဝ “စေတသိက”န္တိ ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တတ္တာ။
 သေသပဒေသုတိ “အဒိဉ္ဇာဒါနပစ္စယာ”တိအာဒိနာ အာဂတေသု သေသ-
 ကောဋ္ဌာသေသု။ အတ္ထော အဂ္ဂေါတိ အတ္ထော ဓံသိတော။ အဓိဂတေနာတိ
 မဂ္ဂေန အဓိဂတေန။ “အဘိဂတေနာ”တိပိ ပါဌော၊ အဓိဝုတ္တေနာတိ အတ္ထော။
 တေနာဟ “အစလပ္ပသာဒေနာ”တိ။

ပဉ္စဝေရဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယပဉ္စဝေရဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၂။ ဘိက္ခုနံ ကထိတဘာဝမတ္တမေဝ ဝိသေသောတိ ဧတေန ယာ
 သတ္တာရာ ဧကစ္စာနံ ဒေသိတဒေသနာ၊ ပုန တဒညေသံ ဝေနေယျဒမကုသလေန
 ကာလန္တရေ တေနေဝ ဒေသိတာ၊ သာ ဓမ္မသံဂါဟကေဟိ “မာ နော
 သတ္ထုဒေသနာ သမ္ပုဂ္ဂဟံ ဝိနာ နဿတူ”တိ ဝိသုံ သင်္ဂဟံ အာရောပိတာတိ
 ဒဿေတိ။

ဒုတိယပဉ္စဝေရဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဒုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၃။ သမုဒယနံ သမုဒယော၊ သမုဒေတိ ဧတမှာတိ သမုဒယော၊ ဧဝံ
 ဥဘိန္တံ သမုဒယာနမတ္တတောပိ ဘောဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပစ္စယာဝ ပစ္စယ-
 သမုဒယော။ အာရဒ္ဓဝိပဿကော “ဣမဉ္စ ဣမဉ္စ ပစ္စယသာမဂ္ဂိံ ပဋိစ္စ ဣမေ
 ဓမ္မာ ခဏေ ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ”တိ ပဿန္တော “ပစ္စယသမုဒယံ ပဿန္တောပိ
 ဘိက္ခု၊ ခဏိကသမုဒယံ ပဿတိ”တိ ဝုတ္တော ပစ္စယဒဿနမုခေန နိဗ္ဗတ္တိက္ခ-
 ဏဿ ဒဿနတော၊ သော ပန ခဏေ ခဏေ သင်္ခါရာနံ နိဗ္ဗတ္တိံ ပဿိတုံ
 အာရဒ္ဓေါ “ဣမေဟိ နာမ ပစ္စယေဟိ နိဗ္ဗတ္တတိ”တိ ပဿတိ။ “သော ခဏိက-
 သမုဒယံ ပဿန္တော ပစ္စယံ ပဿတိ”တိ ဝဒန္တိ။ ယသ္မာ ပန ပစ္စယတော

သင်္ခါရာနံ ဥဒယံ ပဿန္တော ခဏတော တေသံ ဥဒယဒဿနံ ဟောတိ၊
 ခဏတော ဧတေသံ ဥဒယံ ပဿန္တော ပဂေဝ ပစ္စယာနံ သုဂ္ဂဟိတတ္တာ
 ပစ္စယတော ဒဿနံ သုခေန ဣဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ပစ္စယသမုဒယံ
 ပဿန္တောပီ”တိအာဒိ။ အတ္ထင်္ဂမဒဿနေပိ ဧသေဝ နယော။ အစ္စန္တတ္ထင်္ဂ-
 မောတိ အပ္ပဝတ္တိ နိရောဓော နိဗ္ဗာနန္တိ။ ဘေဒတ္ထင်္ဂမောတိ ခဏိကနိရောဓော။
 တဒုဘယံ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာဒိဝသေန ပဿန္တော အညတရဿ
 ဒဿနေ ဣတရဒဿနမ္ပိ သိဒ္ဓမေဝ ဟောတိ၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ စ အာရမ္မဏဝသေန
 ခယတော ဝယသမ္ပသနာဒိကာလေ ဘေဒတ္ထင်္ဂမံ ပဿန္တော အတိရေက-
 ဝသေန အနုဿဝါဒိတော အစ္စန္တံ အတ္ထင်္ဂမံ ပဿတိ။ မဂ္ဂက္ခဏေ ပနာ-
 ရမ္မဏတော အစ္စန္တအတ္ထင်္ဂမံ ပဿတိ၊ အသမ္မောဟတော ဣတရမ္ပိ ပဿတိ။
 တံ သန္ဓာယာဟ “အစ္စန္တတ္ထင်္ဂမံ ပဿန္တောပီ”တိအာဒိ။ သမုဒယတ္ထင်္ဂမံ
 နိဗ္ဗတ္တိဘေဒန္တိ သမုဒယသင်္ခါတံ နိဗ္ဗတ္တိံ အတ္ထင်္ဂမသင်္ခါတံ ဘေဒဉ္စ။ နိဿယ-
 ဝသေနာတိ စက္ခုဿ သန္တိဿယဝသေန ပစ္စယံ ကတွာ။ အာရမ္မဏ-
 ဝသေနာတိ ရူပေ အာရမ္မဏံ ကတွာ။ ယံ ပနေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ မရပိဏ္ဍိက-
 သုတ္တဒီကာယံ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တိဏ္ဍိံ သင်္ဂတိ ဖဿောတိ “စက္ခု ရူပါနိ
 ဝိညာဏ”န္တိ ဣမေသံ တိဏ္ဍိံ သင်္ဂတိ သမာဂမေ နိဗ္ဗတ္တိ ဖဿောတိ ဝုတ္တောတိ
 အာဟ “တိဏ္ဍိံ သင်္ဂတိယာ ဖဿော”တိ။ တိဏ္ဍိန္တံ စ ပါကဋပစ္စယဝသေန
 ဝုတ္တံ၊ တဒညေပိ ပန မနသိကာရာဒယော ဖဿပစ္စယာ ဟောန္တိယေဝ။ ဧန္တိ
 တဏှာဒိနံ အသေသဝိရာဂနိရောဓက္ခမေန။ ဘိန္တံ ဟောတိတိ အနုပ္ပါဒနိရော-
 ဓေန နိရုဋ္ဌံ ဟောတိ။ တေနာဟ “အပ္ပဒိသန္တိယ”န္တိ။

ဒုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-လောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၄။ အယမေတ္ထ ဝိသေသောတိ “အယံ လောကဿာ”တိ သမုဒယတ္ထင်္ဂ-
 မာနံ ဝိသေသဒဿနံ။ ဧတ္ထ စတုတ္ထသုတ္တေ တတိယသုတ္တတော ဝိသေသော။

လောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဉာတိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၅။ အညမညံ ခြံ ဉာတိနံ ဂါမော ဉာတိကောတိ ဝုတ္တောတိ အာဟ “ဦးနှံ ဉာတကနံ ဂါမေ”တိ။ ဂိဇ္ဇကာ ဝုစ္ဆန္တိ ဣဋ္ဌကာ၊ ဂိဇ္ဇကာဟိ ဧဝ ကတော အာဝသထော ဂိဇ္ဇကာဝသထော။ သော ကံရ အာဝါသော ယထာ သုဓာ-
 ပရိကမ္ပေန ပယောဇနံ နတ္ထိ၊ ဧဝံ ဣဋ္ဌကာဟိ ဧဝ စိနိတွာ ဆာဒေတွာ ကတော။
 တာဒိသံ ဟိ ဆဒနံ သန္ဓာယ ဘဂဝတာ ဣဋ္ဌကာဆဒနံ အနုညာတံ။ တေန
 ဝုတ္တံ “ဣဋ္ဌကာဟိ ကတေ မဟာပါသာဒေ”တိ။ တတ္ထ ဒွါရဗန္ဓကဝါဂ္ဂဗလ-
 ကာဒိနိ ပန ဒါရမယာနိယေဝ။ ပရိယာယတိ အတ္တနော ဖလံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ
 ဝတ္တတိတိ ပရိယာယော၊ ကာရဏန္တိ အာဟ “ဓမ္မပရိယာယန္တိ ဓမ္မကာရ-
 က”န္တိ၊ ပရိယတ္တိဓမ္မဘူတံ ဝိသေသာဓိဂမဿ ဟေတုန္တိ အတ္တော။ ဥပေစ္စ
 သုယုတိ ဧတ္တာတိ ဥပဿုတိတိ ဝုတ္တံ “ဥပဿုတိတိ ဥပဿုတိဋ္ဌာန”န္တိ။
 အတ္တနော ကမ္မန္တိ ယဒတ္ထံ တတ္ထ ဂတော၊ တံ ပရိဝေဏသမဇ္ဇနကိရိယံ။
 ပဟာယာတိ အကတွာ။ ဧဝံ မဟတ္ထံ ဟိ ဝိမုတ္တာယတနသိသေ ဌတွာ
 သုဏန္တဿ မဟတော အတ္တာယ သံဝတ္တတိ။ ကေင်္ကဏံ အဟောသီတိ သဗ္ဗံ
 ဝိဝဋံ အဟောသိ။ တီသု ဟိ ဘဝေသု သင်္ခါရဂတံ ပစ္စယုပ္ပန္နဝသေန မနသိ-
 ကရောတော ဘဂဝတော ကိဉ္စိ အသေသေတွာ သဗ္ဗမ္ပိ တံ ဉာဏမုခေ အာပါထံ
 ဥပဂစ္ဆိ။ တေန ဝုတ္တံ “ယာဝဘဝဂ္ဂါ ကေင်္ကဏံ အဟောသီ”တိ။ တန္တိဝသေန
 တမတ္ထံ ဝါစာယ နိစ္ဆာရေန္တော “ဝေသာ သဇ္ဈာယံ ကရောန္တော”တိ ဝုတ္တော။
 ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နဝသေန စ အတ္ထံ အာဟရိတွာ တေသံ နိရေဓေန ဝိဝဋ္ဌဿ
 အာဟတတ္တာ “ယထာနုသန္ဓိနာ”တိ ဝုတ္တံ။ အဒ္ဓသ ဉာဏစက္ခုနာ။

မနသာ သဇ္ဈာယံ ကရောန္တော “တုဏှိဘူတောဝ ပဂုဏံ ကရောန္တော”တိ
 ဝုတ္တော။ ပဒါနုပဒန္တိ ပဒဉ္စ အနုပဒဉ္စ။ ပုရိမံ ဟိ ပဒံ နာမ၊ တဒနန္တရံ အနုပဒံ။
 ယဇ္ဇေတွာ သမ္ပန္နံ ကဟွာ အဝိစ္စိန္တိတွာ။ ပရိယာပုဏာတိတိ အဇ္ဈယတိ။
 အာဓာရပ္ပတ္တိန္တိ အာဓာရံ စိတ္တသန္တာနပ္ပတ္တိ အပ္ပမုဋ္ဌံ ဂတတ္တာ အာဓာရပ္ပတ္တိ
 နာမ။ ကာရဏနိဿိတောတိ လောကုတ္တရဓမ္မဿ ကာရဏသန္နိဿိတော။
 အာဒိဗြဟ္မစရိယကောတိ အာဒိဗြဟ္မစရိယံ၊ တဒေဝ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ။ ဓမ္မ-
 ပရိယာယာပေက္ခာယ ပုလ္လိင်္ဂနိဒ္ဒေသော။ တီသုပိ ဣဓေသုတိ တတိယစတုတ္ထ-
 ပဉ္စမေသု တီသု သုတ္တေသု။

ဉာတိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-အညတရဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၆။ နာမဝသေနာတိ ဂေါတ္တနာမဝသေန စ ကိတ္တိဝသေန စ အပါ-
ကဇ္ဇော၊ တဿ “ဇာတိဝသေန ဗြာဟ္မဏော”တိ ဝုတ္တံ။

အညတရဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဇာဏုဿောဏိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၇။ ဧဝံလဒ္ဓနာမောတိ “ဇာဏုဿောဏိ”တိ ဧဝံလဒ္ဓနာမော ရညော
သန္တိကာ အဓိဂတနာမော။

ဇာဏုဿောဏိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-လောကဿတိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၈။ အာယတိံ ဟိတံ တေန လောကော န ယတတိ န ဤဟတိတိ
လောကဿတံ။ န ဟိ တံ လဒ္ဓိံ နိဿာယ သတ္တာ ပုညကိရိယာယ စိတ္တမ္ပိ
ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ကုတော ပယောဂေါ၊ တံ တေဿ အတ္ထိ၊ တတ္ထ ဝါ နိယုတ္တောတိ
လောကဿတိကော။ ပဌမသဒ္ဓေါ အာဒိအတ္ထဝါစကတ္တာ ဇေဋ္ဌဝေဝစနောတိ
အာဟ “ပဌမံ လောကဿတ”န္တိ။ သာဓာရဏဝစနောပိ လောကသဒ္ဓေါ
ဝိသိဋ္ဌဝိသယော ဣဓာမိပ္ပေတောတိ အာဟ “ဗာလပုထုဇ္ဇနလောကဿာ”တိ။
ဣတ္တရဘာဝေန လက္ခဏကဘာဝေန တဿ ဝိပုလဒိဘာဝေန ဗာလာနံ
ဥပဋ္ဌာနမတ္တန္တိ ဒဿေန္တော “အာယတံ မဟန္တ”န္တိအာဒိမာဟ။ ပရိတ္တန္တိ
ခုဒ္ဒကံ။ ကေသဘာဝန္တိ ဧကံ သဘာဝံ။ အဝိပရိဏာမဓမ္မတာယာတိ အာဟ
“နိစ္စသဘာဝမေဝါတိ ပုစ္ဆတိ”တိ။ ပုရိမသဘာဝေန နာနာသဘာဝန္တိ
ပုရိမသဘာဝတော ဘိန္နသဘာဝံ။ ပစ္ဆာ န ဟောတိတိ ပစ္ဆာ ကိဉ္စ န
ဟောတိ သဗ္ဗသော သမုစ္ဆိဇ္ဇနတော။ တေနာဟ “ဥစ္ဆေဒံ သန္ဓာယ
ပုစ္ဆတိ”တိ။ ကေတ္တန္တိ သဗ္ဗကာလံ အတ္တသမ္ဘဝံ။ တထာ စေဝ ဂဟဏေန
ဒွေဝိ ဝါဒါ သဿတဒိဋ္ဌိယော ဟောန္တိ။ နတ္ထိ န ဟောတိ။ ပုထုတ္တံ နာနာ-
သဘာဝံ၊ ကေရူပံ န ဟောတိတိ ဝါ ဂဟဏေန ဒွေဝိ ဝါဒါ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ-
ယောတိ။

လောကဿတိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-အရိယသာဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၉။ သံသယုပ္ပတ္တိ အာကာရဒဿနန္တိ “ကသ္မိံ သတိ ကံ ဟောတိ”တိ ကာရဏဿ ဖလဿ စ ပစ္စာမသနေန ဝိနာ ကေဝလံ ဣဒပ္ပတ္တယတာယ သံသယဿ ဥပ္ပဇ္ဇနာကာရဒဿနံ။ သမုဘယတိ သမုဒေတိတိ အတ္ထောတိ အာဟ “ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ။

အရိယသာဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဒုတိယအရိယသာဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၀။ ဒွေပိ နယာ ကေတော ဝုတ္တာတိ ဣဒံ “ဝိညာဏေ သတိ နာမရူပံ ဟောတိ”တိအာဒိနာ နဝမေ ဝုတ္တဿ နယဿ “အဝိဇ္ဇာယ သတိ သင်္ခါရာ ဟောန္တိ”တိအာဒိနာ ဒသမေ ဝုတ္တနယေ အန္တောဂဓတ္တာ။ နာနုတ္တန္တိ ပုရိမတော နဝမတော ဒသမဿ နာနတ္တံ။

ဒုတိယအရိယသာဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂဟပတိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဒုက္ခဝဂ္ဂ

၁-ပရိဝိမံသနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၁။ ဥပပရိက္ခမာနောတိ ပဝတ္တိပဝတ္တိဟေတုံ၊ နိဝတ္တိနိဝတ္တိဟေတုံ စ ပရိတုလေန္တော။ ကုတော ပနေတန္တိ? “သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာ”တိ ဝစနတော။ န ဟိ သဗ္ဗဒုက္ခပရိဝိမံသံ ဝိနာ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယော သမ္ဘဝတိ။ ကမ္မာတိအာဒိနာ ဇရာမရဏဿေဝ ဂဟဏေ ကာရဏံ ပုစ္ဆတိ။ ဇာတိအာဒိနမ္ပိ ပဝတ္တိ ဒုက္ခဘာဝိနီတိ အဓိပ္ပါယော။ ယသ္မာ ဇရာမရဏေ ဂဟိတေ သတိ ဇာတိပိ ဂဟိတာ ဟောတိ တဿာ အဘာဝေ ဇရာမရဏဿေဝ အဘာဝတော။ ဧသ နယော ဘဝါဒိသုပိ။ ဧဝံ ယာဝ ဇာတိဓမ္မော ဇရာမရဏေ ဂဟိတေ ဂဟိတောဝ ဟောတိ၊ ဇရာမရဏပဒေသေန တဗ္ဗိကာရဝန္တော သဗ္ဗေ တေဘူမကာ သင်္ခါရာ ဂဟိတာတိ ဧဝမ္ပိ ဇရာမရဏဂ္ဂဟဏေန သဗ္ဗမ္ပိ ဝနုဒုက္ခံ ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။ တေနာဟ “တသ္မိံ ဂဟိတေ သဗ္ဗဒုက္ခဿ ဂဟိတတ္တာ”တိ။ အနေကဓိန္တိ ဗဟုဝိဓံ ဗဟုကောဋ္ဌာသံ။ “အနေက”န္တိ ဝါ

ပါဌော။ အနေကန္တိ ဗဟုလဝစနံ။ ဝိဇ္ဇန္တိ ခဏ္ဍိစ္စပါလိစ္စာဒိဝသေန ဝိပရိတ-
ကောဌာသံ။ နာနပ္ပကာရကန္တိ တတော ဝေ နာနပ္ပကာရံ။ နှတွာ ဌိတံ ပုရိသံ
ဝိယာတိ ဗာလာနံ အတ္တဘာဝဿ သုဘာကာရေန ဥပဋ္ဌာနံ သန္ဓာယာဟ။

“သာရုပ္ပဘာဝေနာ”တိ ဝုတ္တံ၊ ကိံ သဗ္ဗထာ သာရုပ္ပဘာဝေနာတိ အာဟ
“နိတ္တိလေသတာယ ပရိသုဒ္ဓတာယာ”တိ။ န ဟိ တဿေသာ အသင်္ခတ-
တာဒိဘာဝေန သဒိသာ။ ပဋိပန္နောတိ ပဋိမုခေါ အဘိသင်္ခါရမုခေါ ဟုတွာ
ပန္နောအဓိဂတော။ အနုဂတန္တိ အနုစ္ဆရိကဘာဝေန ဂတံ၊ ယထာ စ နိဗ္ဗာနဿ
အဓိဂမော ဟောတိ၊ ဧဝံ တဒနုရူပဘာဝေန ဂတံ။ ဧတ္ထ စ ပါဠိယံ “ပဇာ-
နာတိ”တိ ပုပ္ဖဘာဂဝသေန ပဇာနနာ ဝုတ္တာ၊ “တထာ ပဋိပန္နော စ ဟောတိ”တိ
နိယတဝသေန။ “အပရဘာဂဝသေနာ”တိ အပရေ။ ကေစိ ပန “ယထာ ပဋိ-
ပန္နဿ ဇရာမရဏံ နိရုဇ္ဈတိ၊ တထာ ပဋိပန္နော”တိ ဝဒန္တိ။ ပဒဝီဓိသနာ
ပုပ္ဖဘာဂဝသေန ဝေဒိဟဗ္ဗာ၊ န မဂ္ဂက္ခဏဝသေန။ သင်္ခါရနိရောဓာယာတိ
ဧတ္ထ နယိဒံ အဝိဇ္ဇာပစ္စယသင်္ခါရဂ္ဂဟဏံ၊ အထ ခေါ သင်္ခတသင်္ခါရဂ္ဂဟဏန္တိ
အာဟ “သင်္ခါရဒုက္ခဿ နိရောဓတ္ထာယာ”တိ။ တေနာဟ “ဧတ္တာဝတာ ယာဝ
အရဟတ္တာ ဒေသနာ ကထိတာ”တိ။

“ပစ္စတ္တိယေဝ ပရိနိဗ္ဗာယတိ”တိအာဒိနာ အရဟတ္တဖလပစ္စဝေက္ခဏံ၊ “သော
သုခဉ္စ ဝေဒနံ ဝေဒယတိ”တိအာဒိနာ သတတဗိဟာရဉ္စ ဒဿေတွာ ဒေသနာ
သဗ္ဗထာဝ ဝဋ္ဋဒေသနာတော နိဝတ္တေတဗ္ဗာ သိယာ။ အဝိဇ္ဇာဂတောတိ ဧတ္ထ
ဣတိ-သဒ္ဓေါ အာဒိအတ္ထော၊ တေန ဝေမာဒိကံ ဣဒံ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋကထနံ ပုန
ဂဏှာတိ။ ပုဂ္ဂလသဒ္ဓေါ ဣတရာသံ ဒိန္တံ ပကတိနံ ဝါစကောတိ တတော
ဝိသေသေတွာ ဂဟဏေ ပဌမပကတိမေဝ ဒဿေန္တော “ပုရိသပုဂ္ဂလော”တိ
အဝေါစာတိ အာဟ “ပုရိသောယေဝ ပုဂ္ဂလော”တိ။ ဥဘယေနာတိ ပုရိသပုဂ္ဂ-
လဂ္ဂဟဏေန။ သမ္မုတိယာ အဝိဇ္ဇမာနာယ ကထာ ဒေသနာ သမ္မုတိကထာ။
ပရမတ္ထဿ ကထာ ဒေသနာ ပရမတ္ထကထာ။ တတ္ထာတိ သမ္မုတိပရမတ္ထ-
ကထာသု၊ န သမ္မုတိပရမတ္ထေသု။ တေနာဟ “ဧဝံ ပဝတ္တာ သမ္မုတိကထာ
နာမာ”တိအာဒိ။ တတြိဒံ သမ္မုတိပရမတ္တာနံ လက္ခဏံ—ယသ္မိံ ဘိန္ဒေ ဗုဒ္ဓိယာ
ဝါအဝယဝရိနိဗ္ဗောဂေ ကတေန တံသမညာ၊ သာ သုပုဉ္စာဒိပ္ပဘေဒါသမ္မုတိ၊
တဗ္ဗိပရိယာယတော ပရမတ္ထော။ န ဟိ ကက္ခဋ္ဌဗုသနာဒိသဘာဝေ အယံ
နယော လတ္တတိ။ တတ္ထ ရူပါဒိဓမ္မံ သမူဟသန္တာနဝသေန ပဝတ္တမာနံ ဥပါဒါယ
“သတ္ထော”တိအာဒိ ဝေါဟာရောတိ အာဟ “သတ္ထော နဗျေ။ပ။ သမ္မုတိကထာ

နာမာ”တိ။ ယသ္မာ ရူပါဒယော ပရမတ္ထဓမ္မာ “ခန္ဓာ ဓာတုယော”တိ-
 အာဒိနာ ဝုစ္စန္တိ၊ န ဝေါဟာရမတ္တံ၊ တသ္မာ “ခန္ဓာ။ပ။ ပရမတ္ထကထာ နာမာ”တိ
 ဝုတ္တံ။ နန ခန္ဓကယာပိ သမ္မုတိကထာဝ၊ သမ္မုတိ ဟိ သင်္ကေတော ခန္ဓဋ္ဌော
 ရာသဋ္ဌော ဝါ ကောဋ္ဌာသဋ္ဌော ဝါတိ? သစ္စမေတံ၊ အယံ ပန ခန္ဓသမညာ
 ဖဿာဒီသု တဇ္ဇာပညတ္တိ ဝိယ ပရမတ္ထသန္နိဿယာ တဿ အာသန္နတရာ
 ပုဂ္ဂလသမညာဒယော ဝိယ န ဒူရေတိ ပရမတ္ထသင်္ဂဟတာ ဝုတ္တာ။ ခန္ဓ-
 သီသေန ဝါ တဒုပါဒါနာ သဘာဝဓမ္မာ ဧဝ ဂဟိတာ။ နန စ သဗ္ဗေပိ
 သဘာဝဓမ္မာ သမ္မုတိမုခေနေဝ ဒေသနံ အာရောဟန္တိ၊ န သမ္မုခေနာတိ
 သဗ္ဗာပိ ဒေသနာ သမ္မုတိဒေသနာဝ သိယာတိ? နယိဒမေဝံ ဒေသေတဗ္ဗ-
 ဓမ္မဝိဘာဂေန ဒေသနာဝိဘာဂဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ န စ သဒ္ဓေါ ကေနစိ
 ပဝတ္တိနိမိတ္တေန ဝိနာ အတ္ထံ ပကာသေတိတိ။ တေနာဟ “ပရမတ္ထံ ကထေန္တာပိ
 သမ္မုတိ” အဗုဋ္ဌိတွာဝ ကထေန္တိ”တိ။ သစ္စမေဝ အဝိပရိတမေဝ ကထေန္တိ။

သမ္မုတိတိ သမညာ။ ပရမော ဥတ္တမော အတ္ထောတိ ပရမတ္ထော၊ ဓမ္မာနံ
 ယထာဘူတသဘာဝေါ။ တံ ပရမတ္ထံ၊ သမ္မုတိ ပန လောကဿ သင်္ကေတ-
 မတ္တသိဒ္ဓါ။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ သမ္မုတိကထာယ သစ္စတာတိ အာဟ “လောက-
 သမ္မုတိကာရဏ”န္တိ၊ လောကသမညံ နိဿာယ ပဝတ္တနတော။ လောက-
 သမညာယ ဟိ အဘိနိဝေသနံ ဝိနာ ပညာပနာ ဧကစ္စဿ သုတဿ သာဝနာ
 ဝိယ၊ န မုဿ အနုတိက္ကမိတဗ္ဗတော တဿာ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ဇန-
 ပဒနိရတ္တိ” နာဘိနိဝေသေယျ၊ သမညံ နာတိဓာဝေယျာ”တိ။ ဓမ္မာနံ သဘာဝ-
 ဓမ္မာနံ။ ဘူတလက္ခဏံ ဘာဝဿ လက္ခဏံ ဒီပေန္တိတိ ကဗျာ။

တေရသစေတနာဘေဒန္တိ အဋ္ဌကာမာဝစရကုသလစေတနာပဉ္စရူပါဝစရ-
 ကုသလစေတနာဘေဒံ။ အတ္တနော သန္တာနဿ ပုနနတော ပုဇ္ဇဘဝဖလဿ
 အဘိသင်္ခရဏတော ပုညာဘိသင်္ခါရံ။ ကမ္မပုညေနာတိ ကမ္မဘူတေန။ ဝိပါက-
 ပုညေနာတိ ဝိပါကသင်္ခါတေန။ ပုညဖလမ္ပိ ဟိ ဥတ္တရပဒလောပေန “ပုည”န္တိ
 ဝုစ္စတိ “ဧဝံပိ ပုညံ ပဝေတိ”တိအာဒိသု၊ ဝိယ။ “အပုညပဂံ ဟောတိ
 ဝိညာဏ”န္တိ ဣဒံ “ပုညပဂံ ဟောတိ ဝိညာဏ”န္တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တနယမေဝါတိ န
 ဥဒ္ဓတံ။ အပုညဖလံ ဥတ္တရပဒလောပေန “အပုည”န္တိ ဝုစ္စတိ။ သင်္ခါရန္တိ
 သင်္ခါရဿ ဂဟိတတ္တာ “အဝိဇ္ဇာဂဘောယ”န္တိ ဣမိနာ သင်္ခါရဿ ပစ္စယော
 ဂဟိတော၊ “ပုညပဂံ ဟောတိ ဝိညာဏ”န္တိအာဒိနာ ပစ္စယုပ္ပန္နံ ဝိညာဏံ။

တသ္မိဉ္စ ဂဟိတေ နာမရူပါဒိ သဗ္ဗံ ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။ တေနာဟ “ဒွါဒသ-
ပဒီကော ပစ္စယာကာရော ဂဟိတောဝ ဟောတိ”တိ။

ဝိဇ္ဇာတိ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏံ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသေန။ တဿာ ဟိ ဥပ္ပါဒါ
သဗ္ဗသော အဝိဇ္ဇာ ပဟိနာ ဟောတိ။ ပဌမမေဝါတိ ဣဒံ အဝိဇ္ဇာပဟာန-
ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါနံ သမာနကာလတာဒဿနံ။ တေနာဟ “ယထာ ပနာ”တိအာဒိ။
ပဒီပုဇ္ဇလေနာတိ ပဒီပုဇ္ဇလနဟေတုနာ သဟေဝ။ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါတိ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒ-
ဟေတု၊ ဧဝံ သတိပိ သမကာလတ္တေတိ အဓိပ္ပါယော။ န ဂဏှာတိတိ “ဧတံ
မမာ”တိအာဒိနာ န ဂဏှာတိ။ န တဏှာယတိ န ဘာယတိ တဏှာရုတ္တိနော
အဘာဝါ၊ တတော ဧဝ ဘယဝတ္ထုနော စ အဘာဝါ။

ဝိလိတွာ ပရိနိဋ္ဌာပေတွာတိ ဝိလိတွာ ဝိယ အညဿ အဝိသယံ ဝိယ
ကရဏေန ပရိနိဋ္ဌာပေတွာ။ သာမိသသုခဿ အနေကဒုက္ခာနုဗန္ဓဘာဝတော၊
သုခါဘိနန္ဓဿ ဒုက္ခဟေတုဘာဝတော စ သုခံ အဘိနန္ဒန္တောယေဝ ဒုက္ခံ
အဘိနန္ဒတိ နာမ အဂ္ဂိသန္တာပသုခံ ဣစ္ဆန္တော ဝုဗ္ဗဒုက္ခာနုညာတော ဝိယ။
ဒုက္ခံ ပတွာ သုခံ ပတ္တနတောတိ ဧတ္ထ ဒုဗ္ဗလဂဟဏိကာဒယော နိဒဿန-
ဘာဝေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေ ဟိ ယာဝ သာယန္တသမယာပိ အဘုတွာ သာယ-
မာသာဒီနိ ကရောန္တော ဇိဃန္တောဒိ ဥပ္ပါဒေတွာ ဘုဉ္ဇနာဒီနိ ကရောန္တိ။ သုခဿ
ဝိပရိဏာမဒုက္ခတော သုခံ အဘိနန္ဒန္တော ဒုက္ခံ အဘိနန္ဒတိ နာမာတိ ယောဇနာ။
ကေစိ ပန ဒုက္ခဿ အဘာဝတော ဝိပရိဏာမသုခတော တံ သုခံ အဘိနန္ဒန္တော
ဒုက္ခံ အဘိနန္ဒတိတိ ဝေန္တိ။ တံ န၊ န ဟိ တာဒိသံ သုခနိမိတ္တံ ကောစိ ဒုက္ခံ
အဘိနန္ဒန္တော ဒိဋ္ဌော၊ ဒုက္ခဟေတုံ ပန သာမိသံ သုခံ အဘိနန္ဒန္တော ဒိဋ္ဌော။
ဒုက္ခဟေတုံ သာမိသံ သုခံ အဘိနန္ဒန္တော အတ္ထတော ဒုက္ခံ အဘိနန္ဒတိ နာမာတိ
ဝုတ္တောဝါယမတ္ထော။ ကာယောတိ ပဉ္စဒွါရကာယော၊ သော ပရိယန္တော
အဝသာနံ ဧတဿာတိ ကာယပရိယန္တိကံ။ တေနာဟ “ယာဝ ပဉ္စဒွါရ-
ကာယော ပဝတ္တတိ၊ တာဝ ပဝတ္တ”န္တိ။ ဇိဝိတပရိယန္တိကန္တိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ
နယော။

ပစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပဌမံ နိရုဇ္ဈတိတိ ဧကသ္မိံ အတ္တဘာဝေ မနောဒွါရိက-
ဝေဒနာတော ပစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ တတော ပဌမံ နိရုဇ္ဈတိ၊ တတော ဧဝ သိဒ္ဓမတ္ထံ
သရူပေနော ဒဿေတုံ “မနောဒွါရိကဝေဒနာ ပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပစ္ဆာ
နိရုဇ္ဈတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဣဒါနိ တမေဝ သင်္ခေပေန ဝုတ္တံ ဝိဝရိတုံ “သာ ဟိ”တိ-
အာဒိမာဟ။ ယာဝ တေတ္ထိံသဝဿာပိ ပဌမဝယော။ ပဏ္ဏာသဝဿ-
ကာလေတိ ပဌမဝယတော ယာဝ ပညာသဝဿကာလာ၊ တာဝ ဌိတာ

ဟောတိတိ ဝုရိဟာနိယော အနုပဂန္တာ သရူပေနော ဌိတာ ဟောတိ။ ဗန္ဓာတိ မုဒုကာ အတိဒိကာ။ တဒါတိ အသိတိနဝုတိဝဿကာလေ။ တထာ စိရပရိ-
ဝိတက္ကေပိ။ ဘဂ္ဂါ နိတ္တေဇာ ဘဂ္ဂဝိဘဂ္ဂါ ဒုဗ္ဗလာ။ ဟဒယကောဋိယေဝါတိ
စက္ခာဒိဝတ္ထုသု အဝတ္တေတွာ တေသံ ဝိဏတ္တာ ကောဋိဘူတံ ဟဒယဝတ္ထု-
ယေဝ။ ယာဝ သော ဝေဒနာ ဝတ္တတိ။

ဝါရိယာတိ မဟာတဋ္ဌာကေန။ ပဉ္စဉာဏမဂ္ဂသပ္ပန္နန္တိ ပဉ္စဟိ ဥဒကဿ
ပဒိသနနိက္ခမနမဂ္ဂေဟိ ယုတ္တံ။ တတော တတော ဝိဿန္တမာနံ သဗ္ဗသော
ပုဏ္ဏတ္တာ။

ပဌမံ ဒေဝေ ဝဿန္တေဟိအာဒိ ဥပမာသံသန္တနံ။ ဣမံ ဝေဒနံ သန္ဓာယာတိ
ဣမံ ယထာဝုတ္တံ ပရိယောသာနပ္ပတ္တံ မနောဒွါရိကဝေဒနံ သန္ဓာယ။

ကာယဿ ဘေဒါတိ အတ္တဘာဝဿ ဝိနာသတော။ “ဥဒ္ဓံ ဇီဝိတပရိယာ-
ဒါနာ”တိ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာယံ ပန ဇီဝိတပရိယာဒါနာ ဥဒ္ဓန္တိ ပဒုဒ္ဓါရော
ကတော။ ပရလောကဝသေန အဂန္တာ။ ဝေဒနာနံ သိတိဘာဝေါ နာမ
သင်္ခါရဒရထပရိဋ္ဌာဟဘာဝေါ၊ သော ပနာယံ အပ္ပဝတ္တိဝသေနာတိ အာဟ
“ပဝတ္တိ။ပ။ အဝိဿန္တိ”တိ။ ဓာတုသရိရာနီတိ အဋ္ဌိကင်္ဂလသင်္ခါတဓာတု-
သရိရာနိ။ သရိရေကဒေသေ ဟိ သရိရသမညာ။

ကုမ္ဘကာရပါကာတိ ကုမ္ဘကာရပါကတော။ ဧတ္ထ ပစ္စတိတိ ပါကော၊
ပစနဋ္ဌာနံ။ တဒေဝ ပါစနဝသေန အာဝသန္တိ ဧတ္တာတိ အာဝါသော၊ တသ္မာ
ကုမ္ဘကာရာဝါသတော။ အဝိဂတဝူပသမံ သင်္ခရိတံ ကုမ္ဘံ ဥဒ္ဓရိတွာ ဌပေန္တော
ဆာရိကာယ သတိ ဝိဓာနဝသေန ဌပေတိ။ တထာ ဌပနံ ပန သန္ဓာယ ဝုတ္တံ
“ပဋိသိဿေယျာ”တိ။ ကုမ္ဘဿ ပဒေသဘူတတာယ အာဗဒ္ဓါ အဝယဝါ
“ကုမ္ဘကပါလာနီ”တိ။ အဓိပ္ပေတာနိ၊ န ဆိန္ဒဘိန္ဒာနိ။ အဝယဝမုခေန ဟိ
သမုဒါယော ဝုတ္တော။ တတ္ထ ကပါလသမုဒါယော ဟိ ဃဇော။ တေနာဟ
“ပုဓေဝဋ္ဋိယာ ကေဗဒ္ဓါနီ”တိ။ အဝသိဿေယျုန္တိ ဝဏ္ဏဝိသေသဥဏှဘာဝါပ-
ဂတာ ဃဋ္ဌကာရာနေဝ တိဋ္ဌေယျုန္တိ။ အာဒိတ္တံ။ပ။ တယော အဝါ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ
ကောဒသဟိ အဂ္ဂိဟိ အာဒိတ္တဘာဝတော။ ယထာ ကုမ္ဘကာရော ကုမ္ဘကာရာ-
ဝါသံ အာဒိတ္တံ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဧဝံ အာရဒ္ဓဝိပဿကောပေသ ဘဝတ္တယံ
ရာဂါဒိဟိ အာဒိတ္တန္တိ အာဟ “ကုမ္ဘကာရော ဝိယ ယောဂါဝေဓေ”တိ။

နိဟရဏဒဏ္ဍကော ဝိယ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏံ ဘဝတ္တယပါကတော နိဟရ-
ဏတော။ သမောဘူမိဘာဂေါဝိယ နိဗ္ဗာနတလံ သဗ္ဗဝိသမာ နိဝတ္တနတော။

“အာဒါနနိက္ခေပနတော ဝယောဝုဒ္ဓတ္တင်္ဂမတော အာဟာရမယတော ဥတု-
မယတော စိတ္တသမုဋ္ဌာနတော ကမ္မဇတော ဓမ္မတာရူပတော”တိ၊ ဣမေဟိ
သတ္တဟိ အာကာရေဟိ သမ္ပသန္တော ရူပသတ္တကံ ဝိပဿတိ နာမ။ “ကလာပတော
ယမကတော ခဏိကတော ပဋိပါဋိတော ဒိဋ္ဌိဥဋ္ဌါဋ္ဌနတော မာနသ မုဋ္ဌါဋ္ဌတော
နိကန္တိပရိယာဒါနတော”တိ၊ ဣမေဟိ သတ္တဟိ အာကာရေဟိ သမ္ပသန္တော
အရူပသတ္တကံ ဝိပဿတိ နာမ၊ တသ္မာ ယထာဝုတ္တံ ဣမံ ရူပသတ္တကံ အရူပ-
သတ္တကဉ္စ နိဟရိတွာ ဝိပဿန္တဿ။ ယဒိပိ အရဟတော အတ္တဘာဂေါ သဗ္ဗ-
ဘဝေဟိပိ ဥဒ္ဓဋ္ဌော၊ ယာဝ ပန အနုပါဒိသေသာယ ပရိနိဗ္ဗာနံ န ပါပုဏာတိ၊
တာဝ တသ္မိမ္မိ သုဂတိဘဝေ ဌိတောယေဝိတိ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဗ္ဘတိတိ “စတုဟိ
အပါယေဟိ အတ္တဘာဝံ ဥဒ္ဓရိတွာ”ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “ဒိဏာသဝေါ
ပနာ”တိအာဒိ။ တထာ စ ဝက္ခတိ “အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ
ပရိနိဗ္ဗုတဿ ဝဇ္ဇဝူပသမော ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ။ န ပရိနိဗ္ဗာတိ၊ အနုပါ-
ဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာတိ အဓိပ္ပါယော၊ သဥပါဒိသေသာယ ပန
နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာနံ အရဟတ္တပ္ပတ္တိယေဝ။ အဘိသင်္ခါရဟေတုတော
ဟေတ္တ ပရိဋ္ဌာဟာဝူပသမဿ ဥပသမဘာဝေန အဓိပ္ပေတတ္တာ ဥဏှကုမ္ဘနိဗ္ဗာန-
နိဒဿနမ္ပိ န ဝိရုဇ္ဈတိ။ အနုပါဒိန္ဒကသရီရာနိတိ ဥဘုသမုဋ္ဌာနိကရူပကလာပေ
ဝဒန္တိ။ ဘိက္ခဝေတိ ဧတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေါ အာဒိအတ္ထော။ ဣဒံ ပန ဝစနံ။
အနုယောဂါဇရာပနတ္တန္တိ ကာယပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော ဒိဏာ-
သဝေါ အပိ န ပုညာဘိသင်္ခါရာဒိကမ္ပံ ကရေယျာတိ ပဉ္စံ ကာတုံ။ အထ ဝါ
အနုယောဂါဇရာပနတ္တန္တိ “အပိ န ခေါ ဒိဏာသဝေါ ဘိက္ခု ပုညာဘိ-
သင်္ခါရံ ဝါ အဘိသင်္ခါရေယျာ”တိအာဒိနာ အနုယောဂံ အာရောပေတုံ ဝုတ္တံ၊
န တာဝ ယထာရဒ္ဓဒေသနံ နိဋ္ဌာပေတုန္တိ အတ္ထော။

ပဋိသန္ဓိဝိညာဏေ သိဒ္ဓေ တသ္မိံ ဘဝေ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာနံ ဝိညာဏာနံ
သိယာ သမ္ဘဝေါ၊ နာသတိတိ ဝုတ္တံ “ဝိညာဏံ ပညာယေထာတိ ပဋိ-
သန္ဓိဝိညာဏံ ပညာယေထာ”တိ။ သဗ္ဗသော သင်္ခါရေသု အသန္တေသု
ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ အပိ န ခေါ ပညာယေယျ။ တသ္မိံ ဟိ အပညာယ-
မာနေ သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ န ပညာယေယျ။ ထေရာနန္တိ “ဘိက္ခဝေ”တိ

အာလပိတတ္ထေရာနံ။ ပဥဗျာကရဏံ သပ္ပဟံသတိံ တဿ သဗ္ဗညုတညာ-
ဏေန သံသန္တနတော။ အပ္ပညာဏန္တိ အပ္ပညာယနံ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဝိညာဏေ
အသဘိ နာမရူပဿ အပ္ပညာဏန္တိ ဝေမာဒိံ သင်္ဂဏှာတိ။ သန္တိဋ္ဌာနသင်္ခါတန္တိ
သဒ္ဓဟနာကာရေန ပဝတ္တသန္တိဋ္ဌာနသင်္ခါတံ။ အဓိမောက္ခန္တိ နိစ္ဆယာကာရ-
ဝိမောက္ခံ သဒ္ဓါဝိမောက္ခန္တိ။ တေနာဟ ပါဠိယံ “သဒ္ဓဟထ မေတံ ဘိက္ခဝေ”တိ။
သဒ္ဓါသဟိတံ ဟိ နိစ္ဆယာကာရဝိမောက္ခံ သန္ဓာယာဟ “သန္တိဋ္ဌာနသင်္ခါတံ
အဓိမောက္ခ”န္တိ။ အန္တောတိ ပရိယန္တော။ ပရိတော ဆိဇ္ဇတိ ဧတ္တာတိ
ပရိစ္ဆေဒေါ။

ပရိဝိမံသနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတ။

၂-ဥပါဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၂။ အာရမ္မဏာဒိဘာဝေန သံဝတ္တနတော ဥပါဒါနာနံ ဟိတာနိ ဥပါဒါ-
နိယာနိ၊ တေသု ဥပါဒါနိယေသု။ တေနာဟ “စတုန္တံ ဥပါဒါနာနံ ပစ္စယေ-
သု”တိ။ အဿာဒံ အနုပဿန္တဿာတိ အသာဒေတဗ္ဗံ မိစ္ဆာဉာဏေန အနု-
ပဿတော။ တဒါဟာရေတိ သောဠသ ဝါ ဝိသံ တိံသံ စတ္တာလီသံ ပညာသံ
ဝါ အာဟာရေ ပစ္စယော ဧတဿာတိ တဒါဟာရေ။ အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ဝိယ
တယော ဘဝါ ကောဒသဟိ အဂ္ဂိဟိ အာဒိတ္တဘာဝတော ဧတဒေဝ ဘဝတ္တယံ။
အဂ္ဂိ။ပ။ ပုထုဇ္ဇနော အဂ္ဂိက္ခန္ဓသဒိသဿ ဘဝတ္တယဿ ပရိဗန္ဓနတော။

ကမ္မဋ္ဌာနဿာတိ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနဿ။ တေနာဟ “တေဘူမကဓမ္မေ-
သု”တိ။ ဓမ္မပါသာဒန္တိ လောကုတ္တရဓမ္မပါသာဒံ။ သော ဟိ အစ္စုဂ္ဂတဠေန
“ပါသာဒေါ”တိ ဝုစ္စတိ။ သတိပဋ္ဌာနမဟာဝီထိယံ ဖလက္ခဏေ ပဝတ္တာ-
ယာတိ။

ဥပါဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတ။

၃-၄-သံယောဇနသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ

၅၃-၅၄။ မဟန္တဝနပ္ပဗန္ဓုဩပမ္ဘဘာဝေန တေလပဒီပဿ အာဟတတ္တာ
“မဟန္တဉ္စ ဝဋ်ကပါလံ ဂဟေတွာ”တိ ဝုတ္တံ။ ပုရိမနယေနောတိ ပုရိမသ္မိံ

ဥပါဒါနိယသုတ္တေ ဝုတ္တနယေနော။ တထာ ဝိနေတဗ္ဗာနံ ပုဂ္ဂလာနံ အဇ္ဈာသယဝသေန ဟိ ဣမေသံ သုတ္တာနံ ဧဝံ ဝစနံ ဧဝံ၊ ဒေသနာ။ သေနယော ဣတော ပရေသုပိ။

သံယောဇနသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-၆-မဟာရုက္ခသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ

၅၅-၅၆။ ဩဇံ အဘိဟရန္တိတိ ရသဟရဏိယော ဝိယ ပုရိသဿ သရိရေ ရုက္ခမူလာနိ ရုက္ခဿ ပထဝီအာပေါရသေ ဥပရိ အာရောပေန္တိ။ တေသံ တထာ အာရောပနံ “ဩဇာယာ”တိအာဒိနာ ဝိဘာဝေတိ။ ဟတ္ထသတုဗ္ဗေမဿာတိ ဟတ္ထသတုဗ္ဗေဓော၊ ဟတ္ထသတံ ဥဗ္ဗိဒ္ဓဿပိ။ ဧတ္တာတိ ဧတိဿံ ဝဋ်ကထာယံ။ ကမ္မာရောဟနန္တိ ကမ္မပစ္စယော။

ပုန ဧတ္တာတိ ဧတိဿံ ဝိဝဋ်ကထာယံ။ ဝဋ်ဒုက္ခံ နာသေတုကာမဿ ဒဋ္ဌိ ဥပ္ပန္နသံဝေဂဉာဏံ သန္ဓာယ “ကုဒ္ဒါလော ဝိယာ”တိ အာဟ။ တတော နိဗ္ဗတ္တိတဉာဏံ သမာဓိပစ္စိယာ ဌိတံ နိဿာယ ပဝတ္ထေတဗ္ဗ-ဝိပဿနာရမ္ပဉာဏံ။ ရုက္ခန္တေဒနဖရသု ဝိယာတိ ဧဝံဘူတဿ ဝိပဿနာ ကေန္တတော ဝဋ်န္တေဒါယ ဟောတိယေဝါတိ အာဟ “ရုက္ခဿ။ပ။ မနသိကရောန္တဿ ပညာ”တိ။ တတ္ထ ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနံ။ တံ စတုဗ္ဗိဝေဝတ္ထာနဝသေန ဝိသတိ ပထဝီကောဋ္ဌာသာ၊ ဒွါဒသ အာပေါ-ကောဋ္ဌာသာ၊ စတ္တာရော တေဇောကောဋ္ဌာသာ၊ ဆ ဝါယောကောဋ္ဌာသာတိ ဧဝေတ္တာလီသာယ ကောဋ္ဌာသေသု။ ဝိညာဏဿ စာတိ ဣတိ-သဒ္ဓေါ အာဒိအတ္ထော ပကာရတ္ထော စ။ တေန ဘူတရူပါနိ ဝိညာဏသမ္ပယုတ္တဓမ္မေ စ သင်္ဂဏာတိ။ သတ္တသု သပ္ပါယေသု ယဿ အလဘန္တဿ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိဘူတံ ဟုတ္တာ န ဥပဋ္ဌာတိ။ တံ သန္ဓာယာဟ “အညတရံ သပ္ပါယ”န္တိ။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။

မဟာရုက္ခသုတ္တဒ္ဓယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-တရုဏရုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၇-၅၉။ ပလိမန္တေယျာဘိ အလ္လကရုဏဝသေန ပရိတော ပါဠိ ဗန္ဓေယျ။
 တဿ ကရောန္တော ယသ္မာ စ တတ္ထ တိဏဂစ္ဆာဒီနံ မူလသန္တာနဂ္ဂဟဏေန
 တံ ဌာနံ သောဓေတိ နာမ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “သောဓေယျာ”တိ။ ပံသုန္တိ အဿ
 ပဝေကာရကံ၊ အာဂန္တုကံ ပံသုန္တိ အတ္ထော။ ဒေသေယျာတိ ပက္ခိပေယျ။
 တေနာဟ “ထဒ္ဒ”န္တိအာဒိ။ ဝုတ္တနယေနောတိ “ရက္ခံ နာသေတုကာမော
 ပုရိသော ဝိယာ”တိအာဒိနာ ပဉ္စမသုတ္တေ ဝုတ္တနယေန။ အဋ္ဌမနဝမာနိ ဥတ္တာ-
 နတ္ထာနေဝ ဝုတ္တနယတ္တာ။

တရုဏရုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-နိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၀။ ဗဟုဝစနဝသေနာတိ ကုရူ နာမ ဇာနပဒိနော^၁ ရာဇကုမာရာ၊
 တေသံ နိဝါသော ကောပိ ဇနပဒေါ ရုဠိဝသေန “ကုရူ”တိ ဇဝံ ဗဟုဝစန-
 ဝသေန။ ယတ္ထ ဘဂဝတော ဝသနောကာသဘူတော ကောစိ ဝိဟာရော န
 ဟောတိ၊ တတ္ထ ကေဝလံ ဂေါစရဂါမကိတ္တနံ နိဒါနကထာယ ပကတိ ယထာ
 “သက္ကေသု ဝိဟရတိ ဒေဝဒဟံ နာမ သကျာနံ နိဂမော”တိ။ “အာယသ္မာ”တိ
 ဝါ “ဒေဝါနံ ဝိယော”တိ ဝါဘဝန္တိ ဝါ ဝိယသမုဒါဟာရော သေဝာတိ အာဟ
 “အာယသ္မာတိ ဝိယဝစနမေတ”န္တိ။ တယိဒံ ဝိယဝစနံ ဂါရဝဝသေန ဝုစ္စတိတိ
 အာဟ “ဂရုဝစနမေတ”န္တိ။ အတိဋ္ဌရံ အစွာသန္တံ အတိသမ္ပုခါ အတိ-
 ပစ္ဆတော ဥပရိဝါတော ဥန္တတပ္ပဒေသောတိ ဣမေ ဆ နိသဇ္ဇဒေဝါသ။ နိလ-
 ဝိတလောဟိဘောဒါတမဠိဋ္ဌပဘဿရဝသေန ဆဗ္ဗဏ္ဏာနံ။

ကုလသင်္ဂဟတ္ထာယာတိ ကုလာနဒ္ဒယတာဝသေန ကုလာနဂ္ဂဏှနတ္ထာယ။
 သဟဿဘဏ္ဍိကံ နိက္ခိပန္တော ဝိယ ဘိက္ခာပဋိဂ္ဂဏှနေန တေသံ အဘိဝါဒ-
 နာဒိသမ္ပုဋ္ဌိန္နနေန စ ပုညာဘိသန္ဓဿ ဇနနေန။ ပဋိသမ္ပုဋ္ဌိတွာတိ အန္တေဝါသိ-
 ကေဟိ သမ္ပုဋ္ဌဌာနံ သက္ကစ္စကာရိတာယ ပုန သမ္ပုဋ္ဌိတွာ။ ဥဘယန္တတော
 ပဋ္ဌာယ မဇ္ဈန္တိ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဝေဒနံ၊ ဇရာမရုဏတော ပဋ္ဌာယ စ
 ဝေဒနံ ပါပေတွာ သမ္ပသနမာဟ။ တိက္ခတ္တန္တိ “အာဒိတော ပဋ္ဌာယ

အန္တ”န္တိအာဒိနာ ဝုတ္တစတုရာကာရပသံဟိတေ တယော ဝါရေ။ တေန ဒွါဒ-
သက္ခတ္တံ သမ္ပသနမာဟ။ အမှာကံ ဘဂဝတာ ဂမ္ဘီရဘာဝေနော ကထိတတ္တာ
သေသဗုဒ္ဓေဟိဝိ ဧဝမေဝ ကထိတောတိ မေန္တယေ ဌတွာ ဝုတ္တံ “သဗ္ဗဗုဒ္ဓေဟိ။ပ။
ကထိတော”တိ။

ပမာဏာတိက္ကမေတိ အပရိမာဏတ္ထေ “ယာဝဉ္စိံ တေန ဘဂဝတာ”တိ-
အာဒိသု ဝိယ။ အဘိရေကဘာဝဇောတနော ဟိ ယံ ယာဝ-သဒ္ဓေါ။ တေနာဟ
“အတိဂမ္ဘီရေတိ အတ္ထော”တိ။ အဝဘာသတိ ခါယတိ ဥပဋ္ဌာတိ ဉာဏဿ။
တထာ ဥပဋ္ဌာနံ ဟိ သန္ဓာယ “ဒိဿတိ”တိ ဝုတ္တံ။ နနု ဒေသ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ
ဧကန္တဂမ္ဘီရောဝ၊ အထ ကသ္မာ ဂမ္ဘီရဝဘာသတာ ဇောတိတာတိ? သစ္စမေတံ၊
ဧကန္တဂမ္ဘီရတာဒဿနတ္ထမေဝ ပနဿ ဂမ္ဘီရဝဘာသဂ္ဂဟဏံ၊ တသ္မာ အညတ္ထ
လဗ္ဘမာနံ စာတုကောဂ္ဂိကံ ဗျတိရေကမုခေန နိဒဿေတွာ တမေဝဿ ဧကန္တ-
ဂမ္ဘီရတံ ဝိဘာဝေတုံ “ဧကံ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဧတံ နတ္ထိတိ အဂမ္ဘီရော အဂမ္ဘီ-
ရဝဘာသော စာတိ ဧတံ ဒွယံ နတ္ထိ။ တေန ယထာဒဿိတေ စာတုကောဂ္ဂိကေ
ပစ္စိမာ ဧကကောဂ္ဂိ လဗ္ဘတိတိ ဒဿေတိ။ တေနာဟ “အယံ ဟိ”တိအာဒိ။

ယေဟိ ဂမ္ဘီရဘာဝေဟိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ “ဂမ္ဘီရော”တိ ဝုတ္တိတိ၊ တေ စတူဟိ
ဥပမာဟိ ဥလ္လိင်္ဂေန္တော “ဘဝဂ္ဂဂ္ဂဟဏာယာ”တိအာဒိမာဟ။ ယထာ ဘဝဂ္ဂ-
ဂ္ဂဟဏတ္ထံ ဟတ္ထံ ပဿာရေတွာ ဂဟေတုံ န သက္ကာ ဒူရဘာဝတော၊ ဧဝံ
သင်္ခါရာဒိနံ အဝိဇ္ဇာဒိပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတတ္ထော ပကတိဉာဏေန ဂဟေတုံ
န သက္ကာ။ ယထာ သိနေရုံ ဘိန္ဒိတွာ မိဉ္စ ပဗ္ဗတရသံ ပါကတိကပုရိသေန
နိဟရိတုံ န သက္ကာ၊ ဧဝံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဂတေ ဓမ္မတ္ထာဒိကေ ပကတိဉာဏေန
ဘိန္ဒိတွာ ဝိဘဇ္ဇ ပဋိဝိဇ္ဈနဝသေန ဇာနိတုံ န သက္ကာ။ ယထာ မဟာသမုဒ္ဒံ
ပကတိပုရိသဿ ဗာဟုဒွယဝသေန ပါရံ တရိတုံ န သက္ကာ၊ ဧဝံ ဝေပုလ္လဋ္ဌေန
မဟာသမုဒ္ဒသဒိသံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ ပကတိဉာဏေန ဒေသနာဝသေန ပရိဟရိတုံ
န သက္ကာ။ ယထာ ပထဝီ ပရိဝတ္တေတွာ ပါကတိကပုရိသဿ ပထဝေါဇံ
ဂဟေတုံ န သက္ကာ၊ ဧဝံ ဣတ္ထံ အဝိဇ္ဇာဒယော သင်္ခါရာဒိနံ ပစ္စယာ ဟောန္တိတိ
တေသံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသဘာဝေါ ပါကတိကဉာဏေန နိဟရိတွာ ဂဟေတုံ န
သက္ကာတိ၊ ဧဝံ စတုဗ္ဗိဂမ္ဘီရတာဝသေန စတဿော ဥပမာ ယောဇေတဗ္ဗာ။
ပါကတိကဉာဏဝသေန စာယမတ္ထယောဇနာ ကတာ— ဒိဋ္ဌသစ္စာနံ တတ္ထ
ပဋိဝေဓသမ္ဘာဝတော၊ တထာပိ ယသ္မာ သာဝကာနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနဉ္စ တတ္ထ

သပ္ပဒေသမေဝ ဤဏံ၊ ဗုဒ္ဓါနံယေဝ နိပ္ပဒေသံ။ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဗုဒ္ဓဝိသယံ ပဉ္စ” ဟိ။

ဗာတိ ပဋိသေဓေ နိပါတော။ သွာယံ “ဥတ္တာနကုတ္တာနကော ဝိယ ခါယတိ” တိ ဝစနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တောတိ အာဟ “ဗာ ဘဏီတိ အတ္ထော” တိ။ ဥဿာဒေန္တောတိ ပညာဝသေန ဥက္ကံသန္တောတိ အတ္ထော။ အပဿာဒေန္တောတိ နိဗ္ဗစ္ဆန္တော၊ နိဂ္ဂဏှန္တောတိ အတ္ထော။ တေနာတိ မဟာပညဘာဝေန။

တတ္ထာတိ ထေရဿ သတိပိ ဥတ္တာနဘာဝေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ အညေသံ ဂမ္ဘီရဘာဝေ။ သုဘောဇနရသပုဋ္ဌဿာတိ သုန္ဒရေန ဘောဇနရသေန ပေါသိတဿ။ ကတယောဂဿာတိ နိဗ္ဗုဒ္ဓပယောဂေ ကတပရိစယဿ။ မလ္လပါသာဏန္တိ မလ္လေဟိ မဟာဗလေဟေဝ ဒိပိတဗ္ဗပါသာဏံ။ ကုဟိ° ဣမဿ ဘာရိယဋ္ဌာနန္တိ ကသ္မိ° ပဿေ ဣမဿ ပါသာဏဿ ဂရုတရပဒေသောတိ တဿ သလ္လဟုကဘာဝံ ဒီပေန္တော ဝဒတိ။

တိမိရုပိင်္ဂလေနော ဒီပေန္တိ တဿ မဟာဝိပ္ပူရိဘာဝတော။ တေနာဟ “တဿ ကိရာ” တိအာဒိ။ ပက္ကုထတိတိ° ပက္ကုထန္တိ၂ ဝိယ ပရိဝတ္တတိ ပရိတော ဝတ္တတိ။ လက္ခဏဝစနံ ဟေတံ။ ပိဋိယံ သကလိကအဋ္ဌိကာ ပိဋိပတ္တံ။ ကာယူပပန္နဿာတိ မဟတာ ကာယေန ဥပေတဿ၊ မဟာကာယဿာတိ အတ္ထော။ ပိဇ္ဇဝဋီတိ ပိဇ္ဇကလာပေါ။ သုပက္ကဝါတန္တိ နာဂဂ္ဂဟဏာဒိသု ပက္ခပပွေဂါဋ္ဌနဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇနကဝါတံ။

“ပုဗ္ဗပနိဿယသမ္ပတ္တိယာ” တိအာဒိနာ ဥဒ္ဓိဋ္ဌကာရဏာနိ ဝိတ္ထာရတော ဝိဝရိတုံ “ဣတော ကိရာ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဣတောတိ ဣတော ဘဒ္ဒကပ္ပတော။ သတသဟသိမေတိ သတသဟဿမေ။ ဟံသဝတိ နာမ နဂရံ အဟောသိ ဇာတနဂရံ။ ဓုရပတ္တာနိတိ ဗာဟိရပတ္တာနိ၊ ယာနိ ဒီသတမာနိ။

ကနိဋ္ဌဘာတတိ ဝေမာတိကဘာတာ ကနိဋ္ဌော ယထာ အမှာကံ ဘဂဝတော နန္ဒတ္ထေရော။ ဗုဒ္ဓါနံ ဟိ သဟောဒရာ ဘာတရော နာမ နဟောန္တိ။ တတ္ထ ဇေဋ္ဌာ တာဝ နပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကနိဋ္ဌာနံ ပန အသမ္ဘဝေါ ဧဝ။ ဘောဂန္တိ ဝိဘဝံ။ ဥပသန္တောတိ စောရဇနိတသင်္ခါဘဝူပသမေန ဥပသန္တော ဇနပဒေါ။

ဒွေ သာဓုကေ နိဝါသေတွာတိ သာဓုကဒ္ဓယမေဝ အတ္တနော ကာယ-
ပရိဟာရိယံ ကတွာ၊ ဣတရံ သဗ္ဗသမ္ဘာရံ အတ္တနာ မောစေတွာ။

ပတ္တဂ္ဂဟဏတ္တန္တိ အန္တောပက္ခိတ္တဥဏှဘောဇနတ္တာ ပတ္တဿ အပရာပရံ
ဟတ္ထေ ပရိဝတ္တေန္တဿ သုခေန ပတ္တဂ္ဂဟဏတ္တံ။ ဥတ္တရိသာဓုကန္တိ အတ္တနော
ဥတ္တရိယံ သာဓုကံ။ တောနိ ပါကဋ္ဌဋ္ဌာနာနီတိ တောနိ ယထာဝုတ္တာနိ
ဘဂဝတော ဒေသနာယ ပါကဋ္ဌာနိ ဗုဒ္ဓေ ဗုဒ္ဓသာဝကေ စ ဥဒ္ဓိဿ ထေရဿ
ပုညကရဏဋ္ဌာနာနိ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ပန ဗောဓိသတ္တဉ္စ ဥဒ္ဓိဿ ထေရဿ ပုည-
ကရဏဋ္ဌာနာနိ ဗဟူနိယေဝ။

ပဋိသန္ဓိံ ဂဟေတွာတိ အမှာကံ ဗောဓိသတ္တဿ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဒိဝသေ-
ယေဝ ပဋိသန္ဓိံ ဂဟေတွာ။

ဥဂ္ဂဟနံ ပါဠိယာ ဥဂ္ဂဏှနံ၊ သဝနံ အတ္ထသဝနံ၊ ပရိပုစ္ဆနံ ဂဏ္ဍိဋ္ဌာနေသု
အတ္ထပရိပုစ္ဆနံ၊ ဓာရဏံ ပါဠိယာ ပါဠိအတ္ထဿ စ စိတ္တေ ဌပနံ။ သဗ္ဗဇ္ဇေတံ
ဣဓ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သဗ္ဗဿပိ ဗုဒ္ဓဝစနဿ ဝသေနာတိပိ
ဝဋ္ဋတိ။ သောတာပန္နာနဉ္စ ။ ပ။ ဥပဋ္ဌာတိ တတ္ထ သမ္မောဟဝိဂမေန “ယံ
ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မ”န္တိ အတ္တပစ္စက္ခဝသေန ဥပဋ္ဌာနတော။
နာမရူပပရိစ္ဆေဒေါတိ သဟ ပစ္စယေန နာမရူပဿ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ အဝဗောဓော။
စတူဟိတိ ဓမ္မဂမ္ဘိရာဒိဟိ စတူဟိ ဂမ္ဘိရတာဟိ သဗ္ဗာပိ ဂမ္ဘိရတာ။

သာဝကေဟိ ဒေလိတာ ဒေသနာပိ ပန သတ္ထု ဧဝ ဒေသနာတိ အာဟ
“မယာ ဒိန္နနယေ ဌတွာ”တိ။ “သေက္ခေန နာမ နိဗ္ဗာနံ သဗ္ဗာကာရေန
ပဋိဝိဇ္ဇံ န ဟောတိ”တိ န တဿ ဂမ္ဘိရတာတိ တဿ ဂမ္ဘိရဿ ဥပါဒါနဿ
ဂမ္ဘိရတာ ဝိယ သုဋ္ဌ၊ ဒိဋ္ဌာ နာမ ဟောတိ။ တသ္မာ အာဟ “ဣဒံ
နိဗ္ဗာနမေဝ ဂမ္ဘိရံ၊ ပစ္စယာကာရော ပန ဥတ္တာနကော ဇာတော”တိ။
နိဗ္ဗာနံ ဟိ သဗ္ဗေပိ အသေက္ခာ သဗ္ဗသော ပဋိဝိဇ္ဇန္တိ နိပ္ပဒေသတ္တာ၊ ပစ္စယာ-
ကာရံ ပန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါယေဝ အနဝသေသတော ပဋိဝိဇ္ဇန္တိ၊ န ဣတရေ။
တသ္မာ ပစ္စယဝသေန “ဣဒံ အပရဒ္ဓ”န္တိ ဝုတ္တံ ထေရံ အပသာဒေန္တေန။ တမေဝ
ဟိဿ အနဝသေသတော ပဋိဝေဓာဘာဝံ ဝိဘာဝေတုံ “အထ ကဿ”တိ-
အာဒိ ဝုတ္တံ။ အသတိပိ ဓမ္မတော ဘေဒေ သံယောဇနတ္ထအနုသယတ္ထဝသေန
ပန တေသံ လဗ္ဘမာနဘေဒံ ဂဟေတွာ “ဣမေ စက္ကာရော ကိလေသေ”တိ
ဝုတ္တံ။ အညော ဟိ တေသံ ဗန္ဓနတ္ထော၊ အညော ထာမဂမနဋ္ဌောတိ။ သေ
နယော သေသေသုပိ။ ဣတိ ဣမေသံ ကိလေသာနံ အပ္ပဟိနတ္တာ တထာရူပံ

ဥပနိဿယသမ္ပဒံ အဘာဝယတောဝ အနုတ္တာနမေဝ ဓမ္မံ ဥတ္တာနန္တိ န ဝတ္တဗ္ဗ-
မေဝါတိ အဓိပ္ပါယ်တော။ ဝတ္တာရိ အဋ္ဌ သောဠသ ဝါ အသင်္ချေယျာနီတိ ဣဒံ
မဟာဗောဓိသတ္တာနံ သန္တာနော ဗောဓိပရိပါစကမ္မောနံ တိက္ခမဇ္ဈိမမုဒုဘာဝ-
သိပ္ပကာလဝိသေသဒဿနံ၊ တဉ္စ ခေါ မဟာဘိနိဟာရတော ပဋ္ဌာယာတိ
ဝဒန္တိ။ ဧတေဟိတံ ယယာဝုတ္တဗုဒ္ဓသာဝကအဂ္ဂသာဝကပစ္စေကဗုဒ္ဓသမ္မာ-
သဗ္ဗုဒ္ဓါနံ ဝိသေသာဓိဂမေဟိ။ ပစ္စနိကန္တံ ပဋိက္ကလံ ဝိရုဋ္ဌံ။ သဗ္ဗထာ ပစ္စယာ-
ကာရပဋိဝေဓော နာမ သမ္မာသမ္မောဓိယာဇဂမော ဝေါတိ ဝုတ္တံ “ပစ္စယာ-
ကာရံ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ ဝါယမန္တသေဝါ”တိ။ နဝဟိ အာကာရေဟိတိ ဥပ္ပါဒါဒိဟိ
နဝဟိ ပစ္စယာကာရေဟိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ပဋိသန္တိဒါယံ—

“အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာနံ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိ စ ပဝတ္တဋ္ဌိတိ စ နိမိတ္တဋ္ဌိတိ စ
အာယူဟနဋ္ဌိတိ စ သံယောဂဋ္ဌိတိ စ ပလိဗောဓဋ္ဌိတိ စ သမုဒယဋ္ဌိတိ စ
ဟေတုဋ္ဌိတိ စ ပစ္စယဋ္ဌိတိ စ၊ ဣမေဟိ နဝဟာကာရေဟိ အဝိဇ္ဇာ
ပစ္စယော၊ သင်္ခါရာ ပစ္စယသမုပ္ပန္တာ”တိအာဒိ။

တတ္ထ နဝဟာကာရေဟိတိ နဝဟိ ပစ္စယဘာဝုပဂမနေဟိ အာကာရေဟိ။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဧတသ္မာ ဖလန္တိ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖလုပ္ပတ္တိယာ ကာရဏဘာဝေါ။ သတိ စ
အဝိဇ္ဇာယ သင်္ခါရာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နာသတိ၊ တသ္မာ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာနံ ဥပ္ပါဒေါ
ဟောတိ။ ဟယာ အဝိဇ္ဇာယ သတိ သင်္ခါရာ ပဝတ္တန္တိ စ နိမိယန္တိ စ။ ယထာ စ
ဘဝါဒံသု ခိပန္တိ၊ ဧဝံ တေသံ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တထာ အာယူဟန္တိ
ဖလုပ္ပတ္တိယာ သဇ္ဇန္တိ သံယုဇ္ဇန္တိ အတ္တနော ဖလေန။ ယသ္မိံ သန္တာနော သယံ
ဥပ္ပန္နာ၊ တံ ပလိဗုဒ္ဓန္တိ ပစ္စယန္တရသမဝါယေ ဥဒယန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဟိနောတိ စ
သင်္ခါရာနံ ကာရဏဘာဝံ ဥပဂစ္ဆတိ။ ပဋိစ္စ အဝိဇ္ဇံ သင်္ခါရာ အယန္တိ ပဝတ္တန္တိတိ
ဧဝံ အဝိဇ္ဇာယ သင်္ခါရာနံ ကာရဏဘာဝုပဂမနဝိသေသာ ဥပ္ပါဒါဒယော
ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိတိ စ တိဋ္ဌတိ ဧတေနာတိ ဋ္ဌိတိ၊ ကာရဏံ။ ဥပ္ပါဒေါ
ဧဝံ ဋ္ဌိတိ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိ။ သေ နယော သေသေသုပိ။ ဣဒဉ္စ ပစ္စယာကာရဒဿနံ
ယထာ ပုရိမေဟိ မဟာဗောဓိမူလေ ပဝတ္တိတံ၊ တထာ အမှာကံ ဘဂဝတာပိ
ပဝတ္တိတန္တိ အတ္တရိယဝေဂါဘိဟတာ ဒဿသဟဿိလောကဓာတု သင်္ကပ္ပိ
သမ္ပကပ္ပိတိ ဒဿေန္တော “ဒိဋ္ဌမတ္တေ”တိအာဒိမာဟ။

ဧတဿ ဓမ္မဿာတိ ဧတဿ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသညိတဿ ဓမ္မဿ။ သော
ပန ယသ္မာ အတ္တတော ဟေတုပ္ပဘဝါနံ ဟေတု။ တေနာဟ “ဧတဿ

ပစ္စယဓမ္မဿာ”တိ။ ဇာတိအာဒိနံ ဇရာမရဏပစ္စယတာယာတိ အတ္ထော။ နာမ-
 ရူပပရိစ္ဆေဒေါ တဿ စ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော န ပဌမာဘိနိဝေသမတ္တေန ဟောတိ။
 အထ ခေါ တတ္ထ အပရာပရံ ဉာဏုပ္ပတ္တိသည်တေန အနု အနု ဗုဇ္ဈနေန။
 တဒုဘယဘာဝံ ပန ဒဿေန္တော “ဉာတပရိညာဝသေန အနုဗုဇ္ဈနာ”တိ
 အာဟ။ နိစ္စသညာဒိနံ ပဇာနဝသေန ပဝတ္တမာနာ ဝိပဿနာဓမ္မေ ပဋိဝိဇ္ဈတိ
 ဧဝ နာမ ဟောတိ ပဋိပက္ခဝိက္ခမ္ဘနေန တိက္ခဝိသဒဘာဝါပတ္တိတော။
 တဒဓိဋ္ဌာနဘူတာ စ တိရဏပရိညာ အရိယမဂ္ဂေါ စ ပရိညာပဟာနာဘိသမ-
 ယဝသေန ပဝတ္တိယာ တိရဏပ္ပဟာနပရိညာသင်္ဂဟော စာတိ တဒုဘယပဋိဝေ-
 ဓာဘာဝံ ဒဿေန္တော “တိရဏပ္ပဟာနပရိညာဝသေန အပ္ပဋိဝိဇ္ဈနာ”တိ
 အာဟ။ တန္တံ ဝုစ္ဆတိ ပဋ္ဌဝိနနတ္ထံ တန္တဝါယေတိ တန္တံ အာဝဉ္ဇိတွာ
 ပသာရိတသုတ္တဝဋ္ဌိတံ နိယတိတိ ကတွာ၊ တံ ပန တန္တာကုလတာယ နိဒဿန-
 ဘာဝေန အာကုလမေဝ ဂဟိတန္တံ အာဟ “တန္တံ ဝိယ အာကုလဇာတာ”တိ။
 သင်္ခေပတော ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိတ္တာရတော ဒဿေန္တော “ယထာ နာမာ”တိ-
 အာဒိ ဝုတ္တံ။ သမာဓေနတုန္တိ ပုဗ္ဗေနာပရံ သမံ ကတွာ အာနေတုံ၊ အဝိသမံ
 ဥဇုံ ကာတုန္တိ အတ္ထော။ တန္တမေဝ ဝါ အာကုလံ တန္တာကုလံ၊ တန္တာကုလံ
 ဝိယ ဇာတာ ဘူတာ တန္တာကုလကဇာတာ။ မဇ္ဈိမံ ပဋိပဒံ အနုပဂန္တာ အန္တ-
 ခွယပက္ခန္ဓေန^၁ ပစ္စယာကာရေ ခလိတွာ အာကုလဗျာကုလာဟောန္တိ၊ တေ-
 နေဝ အန္တခွယပက္ခန္ဓေန တံတံဒိဋ္ဌိဂ္ဂါဟဝသေန ပရိဗ္ဗမန္တာ ဥဇုကံ ဓမ္မဋ္ဌိတိတန္တံ
 ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ န ဇာနန္တိ။ တေနာဟ “န သက္ကောန္တိ ပစ္စယာကာရံ ဥဇုံ ကာတု”န္တိ။
 ခွေ ဗောဓိသက္ကောတိ ပစ္စေကဗောဓိသတ္တမဟာဗောဓိသက္ကော။ အတ္တနော ဓမ္မ-
 တာယာတိ အတ္တနော သဘာဝေန၊ ပရောပဒေသေန ဝိနာတိ အတ္ထော။ တတ္ထ
 တတ္ထ ဂုဋ္ဌကဇာတန္တိ တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ ဇာတဂုဋ္ဌကံ ပိဏ္ဍိသုတ္တံ။ တတော
 ဧဝ ဂဏ္ဍိဗဒ္ဓန္တိ ဝုတ္တံ။ ပစ္စယေသု ပက္ခလိတွာတိ အနိစ္စဒုက္ခာနတ္တာဒိသဘာ-
 ဝေသု ပစ္စယဓမ္မေသု နိစ္စာဒိဘာဝဝသေန ပက္ခလိတွာ။ ပစ္စယေ ဥဇုံ ကာတုံ
 အသက္ကောန္တောတိ တဿေဝ နိစ္စာဒိဂါဟဿ အဝိဿဇ္ဇနတော ပစ္စယဓမ္မ-
 နိမိတ္တံ အတ္တနော ဒဿနံ ဥဇုံ ကာတုံ အသက္ကောန္တော ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသ-
 ကာယဂန္ထဝသေန ဂဏ္ဍိကဇာတာ ဟောန္တိတိ အာဟ “ခွါသန္ဓိ။ပ။ဂဏ္ဍိ-
 ဗဒ္ဓါ”တိ။

ယေ ဟိ ကေမိ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ သဿတဒိဋ္ဌိအာဒိဒိဋ္ဌိယော
 နိဿိတာ အလ္လိနာ၊ ဝိနနတော ကုလာတိ ဣတ္ထိလိင်္ဂဝသေန လဒ္ဓနာမဿ

တန္တဝါယဿ ဂဏ္ဍိကံ နာမ အာကုလဘာဝေန အဂ္ဂတော ဝါ မူလတော ဝါ ဒုဝိညေယျာဝယံ ခလိတဗန္ဓသုတ္တန္တိ အာဟ “ကုလဂဏ္ဍိကံ ဝုစ္ဆတိ ပေသကာရကဗ္ဗိယသုတ္တ”န္တိ။ သကုဏိကာတိ ဝဇ္ဇစာဠကသကုဏိကာ။ သာ ဟိ ရုက္ခသာခါသု ဩလမ္ပနကုလာဝကာ ဟောတိ။ တံ ဟိ သာ ကုလာဝကံ တတော တတော တိဏဟိရာဒိကေ အာနေတွာ တထာ တထာ ဝိနန္ဒတိ။ ယထာ တေသံ ပေသကာရကဗ္ဗိယသုတ္တံ ဝိယ အဂ္ဂေန ဝါ အဂ္ဂံ၊ မူလေန ဝါ မူလံ သမာနေတုံ ဝိဝေစေတုံ ဝါ န သက္ကာ။ တေနာဟ “ယထာ”တိအာဒိ။ တဒုဘယဗ္ဗိတိ ကုလဂဏ္ဍိကန္တိ ဝုတ္တံ ကဗ္ဗိယသုတ္တံ ကုလာဝကဉ္စ။ ပုရိမနယေနောဝါတိ “ဝေမေဝ သက္ကာ”တိအာဒိနာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနော။

ကာမံ မုဉ္ဇပဗ္ဗဇတိဏာနိ ယထာဇာတာနိပိ ဒီဃဘာဝေန ပတိတွာ အရညဋ္ဌာနေ အညမညံ ဝိနန္ဒိတွာ အာကုလာနိ ဟုတွာ တိဋ္ဌန္တိ။ တာနိ ပန တထာ ဒုဗ္ဗိဝေဝိယာနိ ယထာ ရဇ္ဇဘူတာနိတိ ဒဿေတုံ “ယထာ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သေသမေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

အပါယောတိ အယေန သုခေန၊ သုခဟေတုနာ ဝါ ဝိရဟိတော။ ဒုက္ခဿ ဂတိဘာဝတောတိ အပါယိကဿ ဒုက္ခဿ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘာဝတော။ သုခသမုဿယတောတိ “အတ္တုဒယတော ဝိနိပတိတက္ကာ”တိ ဝိရူပံ နိပတိတက္ကာ ယထာ တေနတ္တဘာဝေန သုခသမုဿယော န ဟောတိ။ ဧဝံ နိပတိတက္ကာ။ ဣတရောတိ သံသာရော နန “အပါယ”န္တိအာဒိနာ ဝုတ္တောပိ သံသာရော ဧဝါတိ? သစ္စမေတံ၊ နိရယာဒိနံ ပန အဓိမတ္တဒုက္ခဘာဝဒဿနတ္ထံ အပါယာဒိဂ္ဂဟဏံ ဂေါဗလိဗဒ္ဓဉာယေန အယမတ္ထော ဝေဒိတဗျော။ ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဒ္ဓိတိ ပဉ္စန္ဓံ ခန္ဓာနံ ဟေတုဖလဘာဝေန အပရာပရပုတ္တိ။ အဗ္ဘောန္တိန္တံ ဝတ္တမာနာတိ အဝိစ္ဆေဒေန ပဝတ္တမာနာ။

တံ သဗ္ဗဗ္ဗိတိ တံ “အပါယ”န္တိအာဒိနာ ဝုတ္တံ သဗ္ဗံ အပါယဒုက္ခဉ္စေဝ ဝဇ္ဇဒုက္ခဉ္စ။ မဟာသမုဒ္ဓေ ဝါတက္ခိတ္တာ နာဝါ ဝိယာတိ ဣဒံ ပရိတ္တမနဋ္ဌာနဿ မဟန္တဘာဝဒဿနတ္ထဉ္စေဝ ပရိတ္တမနဿ အနဝတ္တိတဒဿနတ္ထဉ္စ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

နိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုက္ခဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-မဟာဝဂ္ဂ

၁-အဿုတဝါသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၁။ အဿုတဝါတိ သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန ဥပဓာရိတံ၊ ဥပဓာရဏံ ဝါ သုတံ အဿ အတ္ထိတိ သုတဝါ၊ တပ္ပဋိက္ခေပေန န သုတဝါတိ အဿုတဝါ။ ဝါ-သဒ္ဓေါ စာယံ ပသံသာယံ၊ အတိသယဿ ဝါ ဗောနေကော၊ တဿ ယဿ ပသံသိတံ၊ အတိသယေန ဝါ သုတံ အတ္ထိ၊ သော “သုတဝါ”တိ သံကိလေသဝိဒ္ဓံသနသမတ္ထော ပရိယတ္တိဓမ္မပရိစယော “တံ သုတွာ တ-ထတ္တာယ ပဋိပတ္တိ စ သုတဝါ”တိ ဣမိနာ ပဒေန ပဏာသိတော။ အထ ဝါ သောတဗ္ဗယုတ္တံ သုတွာ ကတ္တဗ္ဗနိပ္ပတ္တိံ သုဏီတိ သုတဝါ။ တပ္ပဋိက္ခေပေန န သုတဝါတိ အဿုတဝါ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ “အာဂမာဓိဂမာ-ဘာဝါ၊ ဥေယျော အဿုတဝါ ဣတိ”တိ။ တထာ စာဟ “ခန္ဓဓာတု။ပ။ ဝိနိစ္ဆယရဟိတော”တိ။ တတ္ထ ဝါစုဂ္ဂတကရဏံ ဥဂ္ဂဟော၊ တတ္ထ ပရိပုစ္ဆနံ ပရိပုစ္ဆာ၊ ကုသလေဟိ သဟ စောဒနာပရိဟရဏဝသေန ဝိနိစ္ဆယဿ ကာရဏံ ဝိနိစ္ဆယော။ ပုထုနန္တိ ဗဟူနံ။ ကိလေသာဒိနံ ကိလေသာဘိသင်္ခါရာနံ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂနိဒ္ဒေသေသု အာဂတနယေန။ အန္တပုထုဇ္ဇနော ဂဟိတော “နာလံ နိဗ္ဗိတု”န္တိအာဒိဝစနတော။ အာသန္တပစ္စက္ခဝါစိ ဣဒံ-သဒ္ဓေါတိ အာဟ “ဣမသ္မိန္တိ ပစ္စုပ္ပန္တပစ္စက္ခကာယံ ဒဿေတိ”တိ။ စတုသု မဟာဘူတေသု နိယုတ္တောတံ စာတုမဟာဘူတိကော။ ယထာ ပန မဟာမတ္တိ-ကာယ နိဗ္ဗတ္တံ မတ္တိကာမယံ၊ ဧဝမယံ စတုဟိ မဟာဘူတေဟိ နိဗ္ဗတ္တော “စတု-မဟာဘူတမယော”တိဝုတ္တံ။ နိဗ္ဗိန္ဒေယျာတိ နိဗ္ဗိန္ဒနမ္ပိ အာပဇ္ဇေယျ။ နိဗ္ဗိန္ဒနာ နာမ ဥက္ကဏ္ဌနာ အနဘိရတိဘာဝတောတိ ဝုတ္တံ “ဥက္ကဏ္ဌေယျာ”တိ။ ဝိရဇ္ဇေယျာတိ ဝီတရာဂေါ ဘဝေယျ။ တေနာဟ “န ရဇ္ဇေယျာ”တိ။ ဝိမုဇ္ဇေယျာတိ ဣဓ ပန အစ္စန္ဒာယ ဝိမုစ္စနံ အဓိပ္ပေတန္တိ အာဟ “မုစ္စိတုကာမော ဘဝေယျာ”တိ။ စတုဟိ စ ရူပဇနကပစ္စယေဟိ အာဂတော စယောတိ အာစယော၊ ဝုဒ္ဓိ။ စယတော အပက္ကမောတိ အပစယော၊ ပရိဟာနိ။ အာဒါနန္တိ ဂဟဏံ၊ ပဋိသန္ဓိယာ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဘေဒေါတိ ခန္ဓာနံ ဘေဒေါ။ သော ဟိ ကဠေဝရဿ နိက္ခေပေါတိ ဝုတ္တောတိ အာဟ “နိက္ခေပနန္တိ ဘေဒေါ”တိ။

ပညာယန္တိတိ ပကာရတော ဉာယန္တိ။ ရူပံ ပရိဂ္ဂဟေတုံ ပရိဂ္ဂဟနဝသေနပိ ရူပံ အာလမ္ဘိတုံ။ အယုတ္တရူပံ ကတွာ တဏှာဒိဟိ ပရိဂ္ဂဟေတုံ အရူပံ ပရိဂ္ဂဟိတုံ

ယုတ္တရူပံ ကရေတိ တေသံ ဘိက္ခုနံ သပ္ပါယဘာဝတော။ တေနာဟ
“ကဿ”တိအာဒိ။ နိက္ကဓုန္တောတိ တတော ဂါဟတော နိဟရန္တော။

မနာယတနဿေဝ နာမံ, န သမာဓိပညတ္တိနံ “စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယံ”,
စိတ္တော ဂဟပတိ”တိအာဒိသု၂ ဝိယ။ စိတ္တိကာတဗ္ဗဘူတံ ဝတ္ထု တေဿာတိ
စိတ္တဝတ္ထု၊ တဿ ဘာဝေါစိတ္တဝတ္ထုတ၊ တေန ကာရဏေန စိတ္တဘာဝမာဟ။
စိတ္တဂေါရတယာတိ စိတ္တဝိစိတ္တဝိသယတယ။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မစိတ္တတယာတိ
ရာဂါဒိသဒ္ဓါဒိသမ္ပယုတ္တဓမ္မဝသေန စိတ္တသဘာဝတ္တာ။ ဟေန စိတ္တတယ စိတ္တတ္ထ-
မာဟ။ ဝိဇာနနဋ္ဌေနာဘိ ပုဇ္ဈနဋ္ဌေန။ အဇ္ဈောသိတန္တိ အဇ္ဈောသဘူတတယ
တဏှာယ ဂဟိတံ။ တေနာဟ “တဏှာယာ”တိအာဒိ။ ပရာမသိတွာတိ
ဓမ္မသဘာဝံ အနိစ္စတာဒိ” အတိက္ကမိတွာ ပရတော နိစ္စာဒိဘော အာမသိတွာ။
အဋ္ဌသတန္တိ အဋ္ဌာမိကံ သတံ။ နဝ မာနာတိ သေယျဿ “သေယျော-
ဟမသ္မိ”တိအာဒိနာ အာဂတာ နဝဝိမောနာ။ ဗြဟ္မဇာလေ အာဂတာ
သဿတဝါဒါဒယော ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိယော။ ဧဝန္တိ ဝုတ္တာကာရေန။ ယသ္မာ
တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဂါဟဝသေန ပုထုဇ္ဇနေန ဒဋ္ဌဂါဟံ ဂဟိတံ၊ တသ္မာ သော
တတ္ထ နိဗ္ဗိန္ဒိတုံ နိဗ္ဗိဒါဉာဏံ ဥပ္ပါဒေတုံ န သမတ္တော။

ဘိက္ခဝေတိ ဧတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေါ အာဒိအတ္တော၊ တေန “ဝရ”န္တိ ဧဝမာဒိကံ
သင်္ဂဏာတိ။ ဣဒံ အနုသန္ဓိဝစနံ ကဿ အာဟာတိ ကထေတုကာမတယ
ကာရဏံ ပုစ္ဆတိ။ ဘေနာဟ “ပဌမံ ဟိ”တိအာဒိ။ အဿုတဝတာ ပုထုဇ္ဇနေန။
တေနာတိ ဘဂဝတာ။ အယုတ္တရူပံ ကတံ “နိဗ္ဗိန္ဒေယျာ”တိအာဒိနာ အာဒိနဝဿ
ဝိဘာဝိတတ္တာ။ အရူပေ ပန တဿ အာဒိနဝဿ အဝိဘာဝိတတ္တာ ဝုတ္တံ
“အရူပံ ပရိဂ္ဂဟေတုံ ယုတ္တရူပ”န္တိ၊ ယုတ္တရူပံ ဝိယ ကတန္တိ အဓိပ္ပါယော။
ဂါဟောတိ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဂါဟော။ “နိက္ခမိတွာ အရူပံ ဂတော”တိ ဣဒံ
ဘဂဝတာ အာဒိနဝံ ဒဿေတွာ ရူပေ ဂါဟော ပဋိက္ခိတ္တော, န အရူပေ၊
တသ္မာ “ကာတဗ္ဗော န ခေါ သော တတ္တာ”တိ မိစ္ဆာဂဏန္တာနံ သော
တတော ရူပတော နိက္ခမိတွာ အရူပံ ဂတော ဝိယ ဟောတိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။
တိဋ္ဌမာနန္တိ တိဋ္ဌန္တံ။ “အာပဋိတွာ ဝိယ ဟောတိ”တိ သဘာဝေန ပဝတ္ထမာနံ
“ပဌမဝေယ”တိအာဒိနာ ရူပဿ ဘေဒံ ဝယာဒိဟိ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတိ။

ပါဒဿ ဥဒ္ဓရဏေတိ ယထာ ဌပိတဿ ပါဒဿ ဥက္ခိပနေ။ အတိဟရ-
ဏန္တိ ယထာဥဒ္ဓဘံ ယထာဌိတဋ္ဌာနံ အတိက္ကမိတွာ ဟရဏံ။ ဝိတိဟရဏန္တိ

ဥဒ္ဓတော ပါဒေါ ယထာဠိတံ ပါဒံ ယထာ န ဃဇ္ဇေတိ၊ ဧဝံ ထောကံ ပဿတော ပရိဏာမေတွာ ဟရဏံ။ ဝေါဿဇ္ဇနန္တိ တထာ ပရပါဒံ ဝီတိ-
သာရေတွာ ဘူမိယံ နိက္ခိပနတ္ထံ အဝေါဿဇ္ဇနံ။ သန္တိက္ခေပနန္တိ ဝေါဿဇ္ဇေတွာ
ဘူမိယံ သမံ နိက္ခိပနံ ဌပနံ။ သန္တိရုဇ္ဈနန္တိ နိက္ခိတ္တဿ သဗ္ဗသော နိရုဇ္ဈနံ
ဥပ္ပိဋ္ဌနံ။ တတ္ထ တတ္ထေဝါတိ တသ္မိံ တသ္မိံ ပဌမဝယာဒိကေ ဧဝံ။ အဝဓာရ-
ဏေန တေသံ ကောဠာသန္တရသင်္ကမနာဘာဝမာဟ။ ဩဒီတိ ဘာဝေါ၊ ပဗ္ဗန္တိ
သန္တိ။ ပဌမဝယာဒယော ဧဝံ ဟေတ္ထ ဩမိ ပဗ္ဗန္တိ စ အဓိပ္ပေတာ။ ပဋ္ဌပဋ္ဌာ-
ယန္တောတိ “ပဋ္ဌပဋ္ဌာ”ဣတိ ကရေန္တာ ဝိယ၊ တေန နေသံ ပဝတ္တိက္ခဏဿ
ဣတ္တရတံ ဒဿေတိ။ တေန္တိ တေ ရူပဓမ္မာနံ ယထာဝုတ္တံ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဘိဇ္ဇနံ
ဧဝံဝုတ္တပ္ပကာရမေဝ။ ဝဋ္ဋိပ္ပဒေသန္တိ ဝဋ္ဋိယာ ပုလကံ ဗရဟံ။ တံ ဟိ ဝဋ္ဋိယာ
ပုလကံ အနတိက္ကမိတွာဝ သာ ဒီပဇာလာ ဘိဇ္ဇေတိ။ ပဝေဏိသဗ္ဗန္တ-
ဝသေနာတိ သန္တတိဝသေန။

ရတ္တိန္တိ ရတ္တိယံ။ ဘုမ္မတ္ထေ ဟေတံ ဥပယောဂဝစနံ။ ဧဝံ ပန အတ္ထော န
ဂဟေတဗ္ဗော အနုပ္ပန္နဿ နိရောဓဘာဝတော။ ပုရိမပဝေဏိတောတိ
ရူပေ ဝုတ္တပဝေဏိတော။ အနေကာနိ စိတ္တကောဠိသတသဟဿာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ
ဝုတ္တမတ္ထံ ထေရဝါဒေန ဒီပေတုံ “ဝုတ္တမ္ပိ စေတ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အစုရုဋ္ဌန္တိ
ထောကေန ဦးနံ ဥပဗုံ၊ တဿ ပန ဥပဗုံ အဓိကာရတော ဝါဟသတဿာတိ
ဝိညာယတိ။ “အစုရုဋ္ဌသ”န္တိ ကေစိ၊ “အစုစတုတ္ထ”န္တိ အပရေ။ “သာမိကံ
ဒိယဗုဒ္ဓသတံ ဝါဟာ”တိ ဒဠိ ကတွာ ဝဒန္တိတိ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။ စတုနာဠိကော
တုဗ္ဗော။ မဟာရညတာယ ပဝဋ္ဌံ ဝနံ ပဝနန္တိ အာဟ “ပဝနေတိ မဟာ-
ဝနေ”တိ။ တန္တိ ပဌမံ ဂဟိတသာခံ။ အယမတ္ထောတိ အယံ ဘူမိံ အနော-
တရိတွာ ဌိတသာခါယ ဧဝံ ဂဟဏသင်္ခါတော အတ္ထော။ တေဒတ္ထမေဝ
ဟိ ဘဂဝါ “အရညေ”တိ ဝတွာပိ “ပဝနေ”တိ အာဟ။

အရညမဟာဝနံ ဝိယာတိ အရညဌာနေ ဗြဟ္မာရညေ ဝိယ။ အာရမ္မ-
ဏောလဗ္ဗနန္တိ အာရမ္မဏဿ အဝလဗ္ဗနံ။ န ဝတ္တဗ္ဗံ အာရမ္မဏပစ္စယေန
ဝိနာ အနုပ္ပဇ္ဇနတော။ ကေဇာတိယန္တိ ရူပါဒိနိလာဒိကေသဘာဝံ။ “ဒိဿတိ
ဘိက္ခဝေ ဣမဿ စာတုမဟာဘူတိကဿ ကာယဿ အာစယောပိ အပ-
စယောပိ”တိ ဝဒန္တေန ရူပတော နိဟရိတွာ အရူပေ ဂါဟော ပတိဋ္ဌာ-
ပိတော နာမ၊ “ဝရံ ဘိက္ခဝေ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇေနာ”တိအာဒိ ဝဒန္တေန
အရူပတော နိဟရိတွာ ရူပေ ဂါဟော ပတိဋ္ဌာပိတော နာမ။

နန္ဒိ ဂါဟံ။ ဥဘယတောတိ ရူပတော စ အရူပတော စ။ ဟရိဿာမိတိ နိဟရိဿာမိ။ ပရိဝိဇ္ဇေတွာတိ မန္တံ ဇေပိတွာ။ ကဏ္ဍေ ဓမ္မေတွာတိ ကဏ္ဍေ ဓမ္မေတွာ။ အဿာတိ ဝိသဿ။ နိဗ္ဗုဏေတွာတိ နိဗ္ဗုဒ္ဓိတွာ၊ နိဟရိတွာတိ အဓိပ္ပာယ်ယော။

မဂ္ဂေါတိ လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ။ “နိဗ္ဗုဒ္ဓ”န္တိ ဣမိနာ ဗလဝရိပဿနာကထိတာ။

အဿုတဝါသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယအဿုတဝါသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၂။ ပစ္စယဘာဝေန သုခဝေဒနာယ ဟိတန္တိ သုခဝေဒနိယံ။ တေနာဟ “သုခဝေဒနာယ ပစ္စယ”န္တိ။ ပစ္စယဘာဝေါ စ ဥပနိဿယကောဋိယာ၊ န သဟဇာတကောဋိယာ။ တေနာဟ “နန စာ”တိအာဒိ။ ဇဝနဝေဒနာယာတိ ဇဝနစိတ္တသဟဂတာယ ဝေဒနာယ။ တံ သန္ဓာယာတိ တံ ဥပနိဿယ-ပစ္စယတံ သန္ဓာယ။ တေန္တိ ဧတံ “သုခဝေဒနာယ ပစ္စယ”န္တိ ဝစနံ ဝုတ္တံ။ သေဝ နယောတိ ဣမိနာ “နန စ သောတသမ္ပယော သုခဝေဒနာယ ပစ္စယော န ဟောတိ”တိ ဝေမာဒိ အတိဒိသတိ။ သော သမ္ပယော ဇာတိ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ ဧတဿာတိ တဇ္ဇာတိကံ၊ ဝေဒယိတံ။ တံ ပန ယသ္မာ တဿ ဖဿဿ အနုစ္ဆရိကမေဝ ဟောတိ၊ တသ္မာ တဿာရူပံ တဿ ဖဿဿ အနု-ရူပန္တိ စ အတ္ထောဝုတ္တော။ ဝုတ္တနယေနာတိ “သုခဝေဒနာယ ပစ္စယော”တိ-အာဒိနာ ဝုတ္တဝိမိအနုသာရေန။ အရာရဏိယံ ဥတ္တရာရဏိယာ မန္တနဝသေန ဃဋ္ဌနံ ဣဝ သံဃဋ္ဌနံ ဖဿေန ယုဂဂါဟော၊ တဿ ပန ဃဋ္ဌနဿ နိရန္တရ-ပ္ပဝတ္တိယာ ပိဏ္ဍိတဘာဝေါ ဣဓ သမောဓာနံ၊ န ကေသဉ္စိ ဌိန္တံ တိဏ္ဍံ ဝါ သဟာဝဋ္ဌာနန္တိ ဝုတ္တံ “သံဃဋ္ဌနသမ္ပိဏ္ဏနေနာတိ အတ္ထော”တိ။ အဂ္ဂိရုဏ္ဏောတိ ဝိပ္ပုလိဂ်။ ဝတ္ထုတိ စက္ခာဒိဝတ္ထု၊ ဝိသယသံဃဋ္ဌနတော။ လတ္တမာနောဝ မေဗ သံဃဋ္ဌနံ ဝိယ ဂယတိတိ ဝုတ္တံ “သံဃဋ္ဌနံ ဝိယ ဖဿော”တိ။ ဥသ္မာ-ဓာတု ဝိယ ဝေဒနာ ဒုက္ခသဘာဝတ္တာ။

ဒုတိယအဿုတဝါသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပုတ္တမံသုပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၃။ ဝုတ္တနယမေဝါတိ ဟေဋ္ဌာ အာဟာရဝဂ္ဂဿ ပဌမသုတ္တေ ဝုတ္တနယမေဝ။ လာဘသက္ကာရေနာတိ လာဘသက္ကာရသင်္ခါတာယ အဋ္ဌပ္ပတ္တိယာတိ ကေမိ။ လာဘသက္ကာရေ ဝါ အဋ္ဌပ္ပတ္တိယာတိ အပရေ။ ယော ဟိ လာဘသက္ကာရနိမိတ္တံ ပစ္စယေသု ဂေဓေန ဘိက္ခုနံ အပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂေါ ဇာတော၊ တံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိံ ကတော ဘဂဝါ ဣမံ ဒေသနံ နိက္ခိပိ။ ယမကမဟာမေသောတိ ဟေဋ္ဌာ ဩလမ္ပနဥပရိဥဂ္ဂမနဝသေန သတပဋ္ဌလသဟဿပဋ္ဌလော ယုဂဋ္ဌမဟာမေသော။

တိဋ္ဌန္တိ စေဝ ဘဂဝတိ ကတ္ထမိ နိဗ္ဗေဝါသံ ဝသန္တေ၊ စာရိကမ္ပိ ဂစ္ဆန္တေ အနုဗန္ဓန္တိ စ။ ဘိက္ခုနမ္ပိ ယေဘုယျေန ကပ္ပသတသဟဿံ တတော ဘိယျောပိ ပူရိတဒါနပါရမိသမ္ဘယတ္တာ တဒါ မဟာလာဘသက္ကာရော ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တံ “ဝေံ ဘိက္ခုသံဃဿပီ”တိ။ သက္ကတောတိ သက္ကာရပ္ပတ္တော။ ဂရုကတောတိ ဂရုကာရပ္ပတ္တော။ မာနိတောတိ ဗဟုမတော မနဿာ ပိယာယိတော စ။ ပူဇိတောတိ မာလာဒိပူဇာယ စေဝ စတုပစ္စယာဘိပူဇာယ စ ပူဇိတော။ အပစိတောတိ အပစာယနပ္ပတ္တော။ ယဿ ဟိ စတ္တာရော ပစ္စယေ သက္ကတော သုအဘိသင်္ခတေ ပဏီတပဏီတေ ဥပနေန္တိ၊ သော သက္ကတော။ ယသ္မိံ ဂရုဘာဝံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ ဒေန္တိ၊ သော ဂရုကတော။ ယံ မနဿာ ပိယာယန္တိ ဗဟုမညန္တိ၊ သော ဗဟုမတော။ ယဿ သဗ္ဗမေတံ ပူဇာဝသေန ကရေန္တိ၊ သော ပူဇိတော။ ယဿ အဘိဝါဒနပစ္စုဋ္ဌာနဉ္စလိကမ္ဘာဒိဝသေန ပရမနိပစ္စကာရံ ကရေန္တိ၊ သော အပစိတော။ ဘဂဝတိ ဘိက္ခုသံဃေ စ လောကော ဝေံ ပဋိပန္နော။ တေန ဝုတ္တံ “ဘေန ခေါ ပန သမဿန။ပ။ ပရိက္ခာရာန”န္တိ။ လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တန္တိ လာဘဿ စ ယသဿ စ အဂ္ဂံ ဥက္ကံသံ ပတ္တံ။

အဿာဘိ ဘဂဝတော။ ဓမ္မသဘာဝစိန္တာဝသေန ပဝတ္တံ သဟောတ္တပ္ပဉာဏံ ဓမ္မသံဝေဂေါ။ ဓုဝပဋိသေဝနဋ္ဌာနံ ဟေတံ သတ္တာနံ၊ ယဒိဒံ အာဟာရပရိဘောဂေါ၊ တသ္မာ န တတ္ထ အပစ္စဝေက္ခဏမတ္တေန ပါရာဇိကံ ပညပေတုံ သက္ကာတိ အဓိပ္ပါယော။ အာဟာရာတိ “ပစ္စယာ”တိအာဒိနာ ပုဗ္ဗေ အာဟာရေသု ဝုတ္တဝိမိံ သန္ဓာယ အာဟ “အာဟာရာ”တိအာဒိ။ ဣဒါနိ တတ္ထ ကတ္ထမ္ပိ အတ္ထဝဏ္ဏနံ သန္ဓာယ “ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တတ္ထမေဝါ”တိ ဝုတ္တံ။

အာဒိနန္ဒိ ဒေါသံ။ ဇာယာတိ ဘရိယာ။ ပတိတိ ဘတ္တာ။ အပေက္ခာ-
 သဒ္ဓါ စေတေ ဝိတာပုတ္တသဒ္ဓါ ဝိယ၊ ပါဠိယံ ပန အာ-ကာရဿ ရဿတ္ထံ
 သာနနာသိကဉ္စ ကတွာ ဝုတ္တံ “ဇာယဗ္ဗတိကာ”တိ။ သမ္မာ ဖလံ ဝဟတိတိ
 သမ္ဗလံ^၁၊ သုခါဝဟန္တိ အတ္ထော။ တထာ ဟိ တံ “ပထေ ဟိတန္တိ
 ပါထေယျ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ မဂ္ဂဿ ကန္တာရပရိယာပန္နတ္တာ ဝုတ္တံ “ကန္တာရဘူတံ
 မဂ္ဂ”န္တိ။ ဒုလ္လဘတာယ ကံ ဥဒကံ တတ္ထ တာရေတိတိ ကန္တာရံ၊ နိရုဒကံ
 မဟာဝနံ။ ရုဠိဝသေန ဣတရတ္ထိ မဟာဝနံ တထာ ဝုစ္စတိတိ အာဟ “စောရ-
 ကန္တာရ”န္တိ အာဒိ။ ပရရာဇေန ဝေရိအာဒိနဉ္စ ဝသေန သပ္ပဋိဘယမ္ပိ အရညံ
 ဧတ္ထေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိတိ ဝုတ္တံ “ပဉ္စဝိဓ”န္တိ။

သနသနဋ္ဌာနတောတိ မံသဿ ဗဟလဗဟလံ ထူလထူလံ ဟုတွာ
 ဌိတဋ္ဌာနတော။ “တာဒိသံ ဟိ မံသံ ဂဟေတွာ သုက္ခာပိတံ ဝလ္လုရံ။ သူလေ
 အာဝုနိတွာ ပက္ကမံသံ သူလမံသံ။ ဝိရဠာယာယံ နိသိဒိံသု ဂန္တု အသမတ္တာ
 ဟုတွာ။ ဂေါတကုက္ကုရဝတဒေဝတာယာစနာဒိဟိတိ ဂေါတကုက္ကုရ-
 ဝဘာဒိဝဘစရဏေဟိ စေဝ ဒေဝတာယာစနာဒိဟိ ပဏိမိကဓမ္မေဟိ စ မဟန္တံ
 ဒုက္ခံ အနုဘူတံ။

ယသ္မာ ပန သာသနေ သမ္မာပဋိပဇ္ဇန္တဿ ဘိက္ခုနော အာဟာရပရိ-
 ဘောဂဿ ဩပမ္မဘာဝေန တေသံ ဇာယဗ္ဗတိကာနံ ပုတ္တမံသပရိဘောဂေါ
 ဣမ ဘဂဝတာ အာနိတော၊ တဿာဿ နာနာကာရေဟိ ဩပမ္မတ္တံ ဝိဘာဝေတုံ
 “တေသံ သော ပုတ္တမံသဟာရော”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ သဇာတိမံသ-
 တာယာတိ သမာနဇာတိကမံသဘာဝေန၊ မနုဿမံသဘာဝေနာတိ အတ္ထော။
 မနုဿမံသံ ဟိ ကုလပ္ပသုတမနုဿာနံ အမနုညံ ဟောတိ အပရိစိတ-
 ဘာဝတော^၂ ဂါရယဘာဝတော စ၊ တတော ဧဝ ဉှတိအာဒိမံသတာယာတိ-
 အာဒိ ဝုတ္တံ။ တရုဏမံသတာယာတိအာဒိ ပန သဘာဝတော အနဘိသင်္ခါရ-
 တော စ အမနုညာတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ အရူပိတတာယာတိ အရူပိတဘာဝတော။
 မဇ္ဈတ္တဘာဝေယေဝ ဌိတာ၊ တတော ဧဝ နိစ္ဆန္တရာဝပရိဘောဂေ ဌိတာတိ
 ဝုတ္တံ ကန္တာရတော နိတ္ထရဏဇ္ဈာသယတာယ။ ဣဒါနိ ယေ စ တေ အနုပနီ-
 တာဟာရော၊ န ယာဝဒတ္ထပရိဘောဂေါ ဝိဂတမစ္ဆေရမလတာ သမ္မောဟာ-
 ဘာဝေါ အာယတိံ တတ္ထ ပတ္တနာဘာဝေါ သဒ္ဓိမိကာရာဘာဝေါ အပရိစ္စဇန-
 မဒတ္တာဘာဝေါ အဟိဋ္ဌနာ အဝိဝါဒပရိဘောဂေါ စာတိ ဥပမာယံ လဗ္ဘမာနာ
 ပကာရဝိသေသာ၊ တေတထာ နိဟရိတွာ ဥပမေယျေ ယောဇေတွာ ဒဿေတုံ

“န အဋ္ဌိန္ဒာရဓမ္မနိဿိတဌာနာနိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တံ ကာရဏန္တိ တံ တေသံ ဇာယမ္ပတိနံ ယာဝဒေဝ ကန္တာရနိတ္တရဏတ္ထာယ ပုတ္တမံသပရိဘောဂသင်္ခါတံ ကာရဏံ။

နိဿန္တုပါဠိကုလျတံ ပစ္စဝေက္ခန္တောပိ ကဗဠိကာရာဟာရံ ပရိဝိမံသတိ။ ယထာ တေ ဇာယမ္ပတိကာတိအာဒိပိ ဩပဗ္ဗသံသန္တနံ။ “ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော အာဟာရော”တိ ပဒံ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ ဒေသ နယော ဣတော ပရေသုပိ။ အပဋိက္ခိပိတွာတိ အနပနေတွာ။ ဝန္ဓကေန ဝိယ ကုက္ကုဒေန ဝိယ စာတိ ဝိသဒိသုဒါဟရဏံ။ ဩဓိံ အဒဿေတွာတိ မဟန္တဂ္ဂဟဏဝသေန ဩဓိံ အကတွာ။ သီဟေန ဝိယာတိ သဒိသုဒါဟရဏံ။ သော ကိရ သပဒါနမေဝ ခါဒတိ။

အဂဓိတအမုတ္တိတာဒိဘာဝေန ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတော “အမန္တရာယိတွာ”တိ- အာဒိ ဝုတ္တံ။ အပ္ပန္တရေ အတ္တာ နာမ အတ္တိတိ ဒိဋ္ဌိ အတ္တုပလဒ္ဓိ၊ တံသဟ- ဂတေန သမ္မောဟေန အတ္တာ အာဟာရံ ပရိဘုဉ္ဇတိတိ။ သတိသမ္ပဇာညဝသေန- ပီတိ “အသိဘေ ပီတေ ခါယိတေ သာယိတေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တသတိသမ္ပဇာညဝသေနပိ။

“အဟော ဝတ မယံ။ပ။လဘေယျ”န္တိ ပတ္တနံ ဝါ, “ဟိယျော ဝိယ။ပ။န လဒ္ဓ”န္တိ အနုသောစနံ ဝါ အကတွာတိ ယောဇနာ။

“သန္တိမိံ န အကံသု၊ ဘူမိယံ ဝါ နိခဏိံသု၊ အဂ္ဂိနာ ဝါ ဈာပယိံသု”တိ န-ကာရံ အာနေတွာ ယောဇနာ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ။

ပိဏ္ဍပါတံ ဝါ အဟိဋ္ဌေန္တေန ဒါယကံ ဝါ အဟိဋ္ဌေန္တေန ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗောတိ ယောဇနာ။ သ ပတ္တပါဏီတိ သော ပတ္တဟတ္ထော။ နာဇာနိယာတိ န အဝ- ဇာနိယာ။ အတိမညတိတိ အတိက္ကမိတွာ မညတိ၊ အဝဇာနာတိတိ အတ္ထော။

“တိဟိ ပရိညာဟိ ပရိညာတေ”တိ ဝတွာ တာဟိ ကဗဠိကာရာဟာရဿ ပရိဇာနနဝိမိံ ဒဿေန္တော “ကထ”န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သဝတ္ထု၊ကဝသေ- နာတိ သသမ္ဘာရဝသေန၊ သဘာဝတော ပန ရူပါဟရဏံ ဩဇမတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒံ ဟိ ကဗဠိကာရာဟာရဿ လက္ခဏံ။ ကာမံ ရသာရမ္မဏံ ဇိဝှိပသာဒေ ပဋိဟညတိ၊ တေန ပန အဝိနာဘာဝတော သမ္ပတ္တဝိသယဂါဟိတာယ စ ဇိဝှိပသာဒဿ “ဩဇမ္မကရူပံ ကတ္ထ ပဋိဟညတိ”တိ ဝုတ္တံ။ တဿာတိ

ဇိဝှိပသာဒဿ။ ဣမေ ဓမ္မာတိ ဣမေ ယထာဝုတ္တဘူတုပါဒါယဓမ္မာ။ တန္တိ
 ရူပက္ခန္ဓံ။ ပရိဂ္ဂဏှတောတိ ပရိဂ္ဂဏှန္တဿ။ ဥပ္ပန္နာ ဖဿပဉ္စမကာ ဓမ္မာတိ
 သဗ္ဗေပိ ယေ ယသာနိဒ္ဓါရိတာ၊ တေဟိ သဟပ္ပဝတ္တာဝ သဗ္ဗေပိ ဣမေ။ သရသ-
 လက္ခဏတောတိ အတ္တနော ကိစ္စတော လက္ခဏတော စ။ တေသံ နာမရူပ-
 ဘာဝေန ဝဝတ္ထပိဘာနံ ပဉ္စန္ဒံ ခန္ဓာနံ ပစ္စယော ဝိညာဏံ။ “တဿ သင်္ခါရာ
 တေသံ အဝိဇ္ဇာ”တိ ဧဝံ ဥဒ္ဓံ အာရောဟနဝသေန ပစ္စယံ။ အဓောဩရောဟန-
 ဝသေန ပန သဠာယတနာဒိကေ ပရိယေသန္တော အနုလောမပဋိလောမံ
 ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ ပဿတိ။ သဠာယတနာဒယောပိ ဟိ ရူပါရူပဓမ္မာနံ ယထာရဟံ
 ပစ္စယဘာဝေန ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗာတိ။ ယာထာဝတော ဒိဋ္ဌတ္တာတိ “ဣဒံ ရူပံ၊ ဧတ္တကံ
 ရူပံ၊ န ဣတော ဘိယျော၊ ဣဒံ နာမံ၊ ဧတ္တကံ နာမံ၊ န ဣတော ဘိယျော”တိ စ
 ယထာဘူတံ ဒိဋ္ဌတ္တာ။ အနိစ္စာနုပဿနာ ဒုက္ခာနုပဿနာ အနတ္တာနုပဿနာ
 နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ ဝိရာဂါနုပဿနာ နိရောဓာနုပဿနာ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာတိ
 ဣမာသံ သတ္တန္တံ အနုပဿနာနံ ဝသေန။ သောတိ ကဗဠိကာရာဟာရော။
 တိလက္ခဏံ ။ ပ။ သင်္ခါတာယာတိ အနိစ္စတာဒိနံ တိဏ္ဍံ လက္ခဏာနံ ပဋိဝိဇ္ဈန-
 ဝသေန လက္ခဏဝန္တသမ္ပသနဝသေန စ ပဝတ္တဉာဏသင်္ခါတာယ။ ပရိညာတော
 ဟောတိ အနဝသေသတော နာမရူပဿ ဉာတတ္တာ တပ္ပရိယာပန္နတ္တာ စ
 အာဟာရဿ။ တေနာဟ “တသ္မိံ ယေဝါ”တိအာဒိ။ ဆန္ဒရာဂါဝကဓုနေနာတိ
 ဆန္ဒရာဂဿ ပဇဟနေန။

ပဉ္စ ကာမဂုဏာ ကာရဏဘူတာ တေဿ အတ္ထိတိ ပဉ္စကာမဂုဏိကော။
 တေနာဟ “ပဉ္စကာမဂုဏသမ္ဘဝေါ”တိ။ ဧကိဿာ တဏှာယ ပရိညာ
 ကေပရိညာ။ သဗ္ဗဿ ပဉ္စကာမဂုဏိကဿ ရာဂဿ ပရိညာ သဗ္ဗပရိညာ။
 တဒုဘယဿပိ မူလဘူတဿ အာဟာရဿ ပရိညာ မူလပရိညာ။ ဣဒါနိ
 ဣမာ တိဿောပိ ပရိညာယော ဝိဘာဝေန ဒဿေတုံ “ယော ဘိက္ခု”တိ-
 အာဒိ အာရဒ္ဓံ။ ဇိဝှိဒ္ဓါရေ ကေရသတဏှံ ပရိဇာနာတိတိ ဇိဝှိယ ရသံ
 သာယိဘူတံ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ “ယော ယမေတ္ထ ရသော၊ သော ဝတ္ထုကာမ-
 ဝသေန ဩဇဠမကရူပံ ဟောတိ ဇိဝှိယတနံ ပသာဒေါ။ သော ကိံ နိဿိ-
 တော? စဘုမဟာဘူတနိဿိတော။ တံသဟဇာတော ဝဏ္ဏော ဂန္ဓော ရသော
 ဩဇာ ဇိဝှိတိန္ဒြိယန္တိ ဣမေ ဓမ္မာ ရူပက္ခန္ဓော နာမ။ ယော တသ္မိံ ရသေ
 အဿာဒေါ၊ အယံ ရသတဏှာ။ တံသဟဂတာ ဖဿာဒယော ဓမ္မာ စတ္တာရော
 အရူပက္ခန္ဓာ”တိအာဒိဝသေန။ သဗ္ဗံ အဋ္ဌကထာယံ အာဂတဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။
 တေနာဟ “တေန ပဉ္စကာမဂုဏိကော ရာဂေါ ပရိညာတောဝ ဟောတိ”တိ။

တတ္ထ တေနာတိ ယော ဘိက္ခု ဇိဝ္ဗါဒါရေ ရသတဏှံ ပရိဇာနာတိ၊ တေန။
ကထံ ပန ကေသ္မိံ ဒွါရေ တဏှံ ပရိဇာနတော ပဉ္စသု ဒွါရေသု ရာဂေါ
ပရိညာတော ဟောတိတိ အာဟ “ကဿာ”တိအာဒိ။ တဿာယေဝါတိ
တဏှာယ ဝေ တဏှာသာမညတော ကေတ္တနယဝသေန ဝုတ္တံ။ တတ္ထာတိ
ပဉ္စသုဒွါရေသု။ ဥပ္ပန္နတောတိ ရူပရာဂါဒိဘာဝေန ဥပ္ပဇ္ဇနတော။ လောဘော
ဝေ ဟိ တဏှာယနဋ္ဌေန “တဏှာ”တိပိ၊ ရဇ္ဇနဋ္ဌေန “ရာဂေါ”တိပိ ဝုစ္စတိ။
တေနာဟ “သာယေဝ ဟိ”တိအာဒိ။ ဣဒါနိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ “ယထာ”တိအာဒိနာ
ဥပမာယ သမ္ပိဏ္ဏေတိ။ ပဉ္စမဂ္ဂေ ဟနတောတိ ပဉ္စသု မဂ္ဂေသု သမ္ဘရိတ္တံ
ကရောန္တေန မဂ္ဂဂါမိနော ဟနန္တော “မဂ္ဂေ ဟနတော”တိ ဝုတ္တော။

သဗျဉ္ဇနေ ပိဏ္ဏပါတသညိတေ ဘတ္တသမူဟေ မနုဉ္ဇေ ရူပေ ရူပသဒ္ဓါဒယော
လဗ္ဘန္တိ၊ တတ္ထ ပဉ္စကာမဂုဏရာဂဿ သမ္ဘဝံ ဒဿေတုံ “ကထ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
သတိသမ္ပဇာနော ပရိဂ္ဂဟေတွာတိ သဗ္ဗဘာဂိယေန ကမ္မဋ္ဌာနပရိပါလကေန
ပရိဂ္ဂဟေတွာ။ နိစ္ဆန္တရာဂပရိဘောဂေနာတိ မဂ္ဂါဓိဂမသိဒ္ဓေန နိစ္ဆန္တရာဂ-
ပရိဘောဂေန ပရိဘုတ္တေ။ သောတိ ကာမဂုဏိကော ရာဂေါ။

တသ္မိံ သတိတိ ကဗဠိကာရာဟာရေ သတိ။ တဿာတိ ပဉ္စကာမဂုဏိက-
ရာဂဿ။ ဥပ္ပတ္တိတောတိ ဥပ္ပဇ္ဇနတော။ န ဟိ အာဟာရာလာဘေန ဇီဃန္တော-
ဒုဗ္ဗလုပရေတဿ ကာမပရိဘောဂိန္တော သမ္ဘဝတိ။ ဥပနိဇ္ဈာနစိတ္တန္တိ ရာဂဝသေန
အညမညံ ဩလောကနစိတ္တံ။

နတ္ထိ တံ သံယောဇနန္တိ ပဉ္စဝိဓေ ဥဒ္ဓမ္မာဂိယသံယောဇနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။
တေနာဟ “တေန ရာဂေန ။ပ။ နတ္ထိ”တိ။ တေနာတိ ကာမရာဂေန။
တ္တေနာတိ ယထာဝုတ္တာယ ဒေသနာယ။ ကထေတုံ ဝဋ္ဋတိတိ ဣမံ
ပဌမာဟာရကထံ ကထေန္တေန ဓမ္မကထိကေန။

ပဌမာဟာရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယာဟာရဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေတိ ဒုတိယေ အာဟာရေ။ ဥဒ္ဓါလိတစမ္မာတိ ဥပ္ပါဂ္ဂိတစမ္မာ၊
သဗ္ဗသော အပနိတစမ္မာတိ အတ္တော။ န သက္ကောတိ ဒုဗ္ဗလဘာဝတော။
တထာ ဟိ ဣတ္ထိ “အဗလာ”တိ ဝုစ္စတိ။ သိလာကုဋ္ဌာဒိနန္တိ အာဒိ-သဒ္ဓေန
ဣဋ္ဌကကုဋ္ဌမတ္တိကာကုဋ္ဌာဒိနံ သင်္ဂဟော။ ဥဏ္ဏနာဘိတိ မက္ကဋ္ဌကံ။ သရဗူတိ

သရဂေါဋ္ဌိကာ။ ဥစ္စာလိင်္ဂပါဏကာ နာမ လောမသာ ပါဏကာ။ အာကာသ-
နိဿိတတိ အာကာသစာရိနော။ လုဋ္ဌိတွာတိ ဥပ္ပါဋ္ဌေတွာ။

တိဿော ပရိညာတိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာ ဉ္ဇတပရိညာဒယော တိဿော
ပရိညာ။ တဗ္ဗုလကတ္တာတိ ဖဿမူလကတ္တာ။ ဒေသနာ ယာဝ အရဟတ္တာ
ကထိတာ သဗ္ဗဿော ဝေဒနာသု ပရိညာတာသု ကိလေသာနံ လေသဿပိ
အဘာဝတော။

ဒုတိယာဟာရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တတိယာဟာရဝဏ္ဏနာ

အင်္ဂါရကာသုန္တိ အင်္ဂါရရာသိ။ ပုဏန္တိတိ အတ္တနော ဥပရိ သယမေဝ
အာကိရန္တိတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “နရာ ရုဒန္တာ ပရိဒေသနတ္တာ”တိ။ နရာတိ
ပုရိသာတိ အတ္ထော၊ န မနုဿာ။ အယံ ဟိ မံ ဝိန္တတိတိ ဘယဿ ဝသေန
ကရောန္တော အယံ လဘတိ နာမ။ သန္တရမာနောဝါတိ သုဋ္ဌု တရမာနော
ဧဝ ဟုတွာ။ ပေါရိသံ ဝုစ္စတိ ပုရိသပ္ပမာဏံ၊ တသ္မာ အတိရေကပေါရိသာ
ပုရိသပ္ပမာဏတော အဓိကာ။ တေနာဟ “ပဉ္စရတနပ္ပမာဏာ”တိ။ အဿာတိ
ကာသုယာ။ တဒဘာဝေတိ တေသံ ဇာလာရူမာနံ အဘာဝေ။ အာရကာ-
ဝဿာတိ အာရကာ ဧဝ အဿ။

အင်္ဂါရကာသု ဝိယ တေဘူမကဝဋ် ကောဒသန္တံ အဂ္ဂိနံ ဝသေန မဟာ-
ပရိဋ္ဌာဟတော။ ဇိဝိ။ပ။ ပုထုဇ္ဇနော တေဟိ အဂ္ဂိဟိ ဒဟိတဗ္ဗတော။ ဧွ
ဗလ။ပ။ ကမ္ပံ အနိစ္ဆန္တဿေဝ တဿ ဝဋ္ဋဒုက္ခေ ပါတနတော။ အာယူဟ-
နူပကမုနာနံ ကာလဘေဒေါ န စိန္တေတဗ္ဗော ကေန္တဘာဝိနော ဖလဿ
နိပ္ပာဒိတတ္တာတိ အာဟ “ကမ္ပံ ဟိ”တိအာဒိ။

ဖဿေ ဝုတ္တနယေနောဝါတိ တတ္ထ “ဖဿော သင်္ခါရက္ခန္ဓော”တိ ဝုတ္တံ၊ ဣဓ
“မနောသဉ္ဇေတနာ သင်္ခါရက္ခန္ဓော”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။
“တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ”တိ ဝစနတော မနော-
သဉ္ဇေတနာယတဏှာမူလကာရဏန္တိ အာဟ “တဏှာမူလကတ္တာ မနောသဉ္ဇေ-
တနာယာ”တိ။ တေနာဟ “န ဟိ”တိအာဒိ။ ကေစိ ပန ယသ္မာ မနောသဉ္ဇေ-
တနာယ ဖလဘူတံ ဝေဒနံ ပဋိစ္စ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ဧဝံ ဝုတ္တန္တိ ဝဒန္တိ။

တတိယာဟာရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုတ္ထာဟာရဝဏ္ဏနာ

အနိဋ္ဌပါပနဝသေန တံသမင်္ဂီပုဂ္ဂလံ အာဂစ္ဆတိတိ အာဂု၊ ပါပံ၊ တံ စရတိ သီလေနာတိ အာဂုစာရီ။ တေနာဟ “ပါပစာရီ”န္တိ။

ရာဇာ ဝိယ ကမ္ဘံ ပရမိဿရဘာဝတော။ အာဂုစာရီ ပုရိသော ဝိယ။ပ။ ပုထုဇ္ဇနော ဒုက္ခဝတ္ထုဘာဝတော။ အာဒိန္နပ္ပဟာရဝဏ္ဏာနိ တိဏိ သတ္တိသတာနိ ဝိယ ပုထုဇ္ဇနဿ အာတုရမာနမဟာဒုက္ခပတိဋ္ဌံ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ။ တေနာဟ “သတ္တိ။ပ။ ဒုက္ခ”န္တိ။

တဗ္ဗလကတ္တာတိ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏမူလကတ္တာ ဣတော ပရံ ပဝတ္တနာမရူပဿ။

စတုတ္ထာဟာရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပုတ္တမံသုပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-အတ္ထိရာဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၄။ စတုတ္ထေ သောတိ လောဘော။ ရဉ္စနဝသေနာတိ ရင်ဇာတံ ဝိယ တဿ စိတ္တဿ အနုရဉ္စနဝသေန။ နန္ဒနဝသေနာတိ သပ္ပိတိကတာယ အာရမ္မဏဿ အဘိနန္ဒနဝသေန။ တဏှာယနဝသေနာတိ ဝိသယကတ္တုကာမတာယ ဝသေန။ ဧကော ဧဝ ဟိ လောဘော ပဝတ္တိအာကာရဝသေန တထာ ဝုတ္တော။ ပတိဋ္ဌိတန္တိ လဒ္ဓသဘာဝံ။ တတ္ထာတိ ဝဋ္ဋေ။ အာဟာရေတိ ကေစိ။ ဝိညာဏန္တိ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏံ။ ဝိရုဋ္ဌန္တိ ဖလနိဗ္ဗတ္တိယာ ဝိရုဋ္ဌိပ္ပတ္တံ။ တေနာဟ “ကမ္ဘံ ဇဝါပေတွာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ ဇဝါပေတွာတိ ဖလံ ဂါဟာပေတွာ။ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏံ ဟိ အတ္တနာ သဟဇာတာနံ သဟဇာတာဒိပစ္စယေဟိ စေဝ အာဟာရပစ္စယေန စ ပစ္စယော ဟုတွာ တဿ အတ္တနော ဖလုပ္ပါဒနေ သာမတ္ထိယတ္တာ ဝိရုဋ္ဌိပ္ပတ္တံ။ တေနာဟ “ကမ္ဘံသန္တာနေ လဒ္ဓဘာဝံ ဝိရုဋ္ဌိပ္ပတ္တဉ္စဿ ဟောတိ”တိ။ ဝဋ္ဋကထာ သောတိ ကတွာ “ယတ္ထာတိ တေဘူမကဝဋ္ဋေ ဘူမ္မ”န္တိ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗတ္ထာတိ သဗ္ဗေသု။ ပုရိမပဒေ ဧတံ ဘူမ္မန္တိ “ယတ္ထ တတ္ထာ”တိ အာဂတံ ဧတံ ဘူမ္မဝစနံ ပုရိမသ္မိံ ပုရိမသ္မိံ ပဒေ ဝိသယဘူတေ။ တံ ဟိ အာရမ္မ ဧတံ “ယတ္ထ တတ္ထာ”တိ ဘူမ္မဝစနံ ဝုတ္တံ။ ဣမသ္မိံ ဝိပါကဝဋ္ဋေတိ ပစ္စုပ္ပန္တေ ဝိပါကဝဋ္ဋေ။ အာယတိံ ဝဋ္ဋဟေတုကေ သင်္ခါရေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ယတ္ထ အတ္ထိ အာယတိံ ပုနန္တဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ”တိ

ဝစနတော။ ပုနန္တဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိတိ စ ပဋိသန္ဓိ အဓိပ္ပေတာတိ ဝုတ္တံ “ယတ္ထ အတ္ထိ အာယတိံ ပုနန္တဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ အတ္ထိ တတ္ထ အာယတိံ ဇာတိဇရာမရဏ”န္တိ။ ဇာတိတိ စေတ္ထ မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခမနံ အဓိပ္ပေတံ။ ယသ္မိံ ဌာနေတိ ယသ္မိံ ကာရဏေ သတိ။

ကာရဏဓမ္မတ္ထ သင်္ခါရာ ဝေဒိတဗျာ။ တေ ဟိ အာယတိံ ပုနန္တဝါဘိ-
နိဗ္ဗတ္တိယာ ဟေတု၊ တဏှာအဝိဇ္ဇာယော၊ ကာလဂတိအာဒယော စ ကမ္မဿ
သမ္ဘာရာ။ ကေဓိ ပန ကိလေသဝဋ်ကမ္မဂတိကာလာ စာတိ အဓိပ္ပါယေန
“ကာလဂတိအာဒယော စ ကမ္မဿ သမ္ဘာရာ”တိ ဝဒန္တိ။ တံတံဘဝပတ္တနာယ
တထာ တထာ ဂတော တိဝိဓော ဘဝေါဝ တေဘူမကဝဋ်။ တေနာဟ
“ယတ္ထာတိ တေဘူမကဝဋ်”တိ။ တထာ စာဟ “သသမ္ဘာရကကမ္မံ ဘဝေသု
ဂ္ဂပံ သမုဋ္ဌာပေတိ”တိ။ ဂ္ဂပန္တိ အတ္တဘာဝံ။

သဒ္ဓိဝိတွာတိ တိသု အကတွာ ဝိညာဏေန ကေသင်္ခေပံ ကတွာတိ အတ္ထော။
ဧကော သန္တိတိ ဧကော ဟေတုဖလသန္တိ။ ဝိပါကဝိဓိန္တိ သဋ္ဌာယတနာဒိကံ
ဝေဒနာဝသာနံ ဝိပါကဝိဓိ။ “နာမရူပေန သပ္ပံ”န္တိ ပဒံ အာနေတွာ သမ္ပန္နော။
နာမရူပေနာတိ ဝါ သဟယောဂေ ကရဏဝစနံ။ ဣဓ ဧကော သန္တိတိ
ဧကော ဟေတုဖလသန္တိ။ အာယတိဘဝဿာတိ အာယတိံ ဥပပတ္တိဘဝဿ။
တေန စေတ္ထ ဧကော သန္တိ ဟေတုဖလသန္တိ ဝေဒိတဗျာ။

ဒီဏာသဝဿ အဂ္ဂမဂ္ဂါဓိဂမနတောဝ ပဝတ္တကမ္မဿ မဂ္ဂေန သဟာယ-
ဝေကလ္လဿ ကတတ္တာ အဝိဇ္ဇမာနံ။ သူရိယရသ္မိသမန္တိ တတော ဧဝ ဝုတ္တ-
နယေနော အပ္ပတိဋ္ဌိတသူရိယရသ္မိသမံ။ သာတိ ရသ္မိ။ ကာယာဒယောတိ
ကာယဒွါရာဒယော။ ကတကမ္မန္တိ ပစ္စယေဟိ ကတဘာဝံ ဥပါဒါယ ဝုတ္တံ၊ န
ကမ္မလက္ခဏပတ္တဘော။ ဘေနာဟ “ကုသလာကုသလံ နာမ န ဟောတိ”တိ။
ကိရိယမတ္တေဘိ အဝိပါကဓမ္မတ္တာ ကာယိကာဒိပယောဂမတ္တေ ဌတွာ။ အဝိ-
ပါကံ ဟောတိ တေသံ အဝိပါကဓမ္မတ္တာ။

အတ္ထိရာဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-နာမရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၅။ ပဉ္စမသုတ္တေ “ပုဗ္ဗေဝ မေ ဘိက္ခဝေ သမ္မောဓာ”တိအာဒိ ဟေဋ္ဌာ
သံဝဏ္ဏိတမေဝါတိ အဝုတ္တမေဝ သံဝဏ္ဏေတုံ “နာမရူပေ ခေါ သတိ”တိ

အာရဒ္ဓေါ။ တတ္ထ ဒွါဒသပဒိကေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ယာနိ
ဒွေ ပဒါနိ အဂ္ဂဟိတာနိ၊ နေသံ အဂ္ဂဟဏေ ကာရဏံ ပုစ္ဆိတွာ ဝိဿဇ္ဇေတု-
ကာမော တေသံ ဂဟေတဗ္ဗကာရဏံ တာဝ ဒဿေန္တော “ဧတ္တာ”တိ-
အာဒိမာဟ။ ပစ္စက္ခဘူတံ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဘဝံ ပဌမံ ဂဟေတွာ တဒနန္တရံ အနာ-
ဂတဿ “ဒုတိယ”န္တိ ဂဟဏေ အတိတော တတိယော ဟောတိတိ အာဟ
“အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာ ဟိ တတိယော အဝေါ”တိ။ နနု စေတ္ထ အနာဂတဿ
ဘဝဿ ဂဟဏံ န သမ္ဘဝတိ ပစ္စုပ္ပန္နဘဝဝသေန အဘိနိဝေသဿ ဇောတိ-
တတ္တာတိ? သစ္စမေတံ၊ ကာရဏေ ပန ဂဟိတေ ဖလံ ဂဟိတမေဝ ဟောတိတိ
တထာ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အပိစေတ္ထ အနာဂတော အဒ္ဓါ အတ္ထတော သင်္ဂဟိတော
ဝေ ယတော “နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတန”န္တိ အာဒိနာ အနာဂတဒ္ဓသံဂါ-
ဟိတာ ဒေသနာ ပဝတ္တာ၊ စတုဝေါကာရဝသေန ဝိညာဏပစ္စယာ နာမန္တိ
ဝိသေသော အတ္ထိ။ တသ္မာ “ပဉ္စဝေါကာရဝသေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ တေဟိတိ
အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရေဟိ အာရမ္မဏဘူတေဟိ။ အယံ ဝိပဿနာတိ အဒ္ဓါ-
ပစ္စုပ္ပန္နဝသေန ဥဒယဗ္ဗယံ ပဿန္တဿ ပဝတ္တဝိပဿနာ။ န ဃဋီယတိတိ န
သမိဇ္ဈတိ။ မဟာ။ပ။ အဘိနိဝိဇ္ဇောတိ န ဃဋနေ ကာရဏမာဟ၊ ဟေဋ္ဌာ
ဂဟိတတ္တာ ပါဠိယေက္ကံ သမ္မသနိယံ န ဟောတိတိ အဓိပ္ပါယော။

အဒိဋ္ဌေသုတိ အနဝဗုဒ္ဓေသု။ စတုသစ္စဿ အနုဗောဓေန န ဘဝိတဗ္ဗန္တိ
အာဟ “န သက္ကာ ဗုဒ္ဓေန အဝိတု”န္တိ။ ဣမိနာတိ မဟာသတ္တေန။ တေတိ
အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာ။ အဝဉ္စပါဒါနတဏှာဝသေနာတိ အဝဉ္စပါဒါနတဏှာ-
ဒဿနဝသေန။ ဒိဋ္ဌာဝ “တံသဟဂတာ”တိ သမာနယောဂက္ခမတ္တာ။ န
ပရဘာဂံ ခနေယျ အတ္တနာ ဣတ္ထိတဿ ဂဟိတတ္တာ ပရဘာဂေ အညဿ
အဘာဝတော စ။ တေနာဟ “ကဿဝိ နတ္ထိတာယာ”တိ။ ပဋိနိဝတ္တေသီတိ
ပဋိသံဟရိ။ ပဋိနိဝတ္တနေ ပန ကာရဏံ ဒဿေတုံ “တဒေတ”န္တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။
အဘိနိဋ္ဌာနန္တိ အခဏိတဋ္ဌာနံ။

ပစ္စယတောတိ ဟေတုတော၊ သင်္ခါရတောတိ အတ္တော။ “ကိမ္မိ န ခေါ
သတိ ဇရာမရဏံ ဟောတိ”တိ အာဒိနာ ဟေတုပရမ္ပရဝသေန ဖလပရမ္ပရာယ
ကိတ္တမာနာယ၊ ကိမ္မိ န ခေါ သတိ ဝိညာဏံ ဟောတိတိ စ ဝိစာရဏာယ
သင်္ခါရေ ခေါ သတိ ဝိညာဏဿ ဝိသေသတော ကာရဏဘူတော သင်္ခါရေ
အဂ္ဂဟိတော၊ တတော ဝိညာဏံ ပဋိနိဝတ္တတိ နာမ, န သဗ္ဗပစ္စယတော။
တေနောဟ “နာမရူပေ ခေါ သတိ ဝိညာဏံ ဟောတိ”တိ။ ကိံ နာမ

ဟေတ္ထ သဘဇာတာဒိဝသေနဝ ပစ္စယဘူတံ အဓိပ္ပေတံ၊ န ကမ္မပနိဿယ-
ဝသေန ပစ္စုပ္ပန္တဝသေန အဘိနိဝေသဿ ဇောတိတတ္ထာ။ အာရမ္မဏတောတိ
အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရသင်္ခါတအာရမ္မဏတော၊ အတိတဘဝသင်္ခါတအာရမ္မဏတော။
အတိတဒ္ဓပ္ပရိယာပန္နာ ဟိ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာ။ တတော ပဋိနိဝတ္တမာနံ ဝိညာဏံ
အတိတဘဝေါပိ ပဋိနိဝတ္တတိ နာမ။ ဥဘယန္တိတိ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ ဝိပဿနာ-
ဝိညာဏမ္ပိ။ နာမရူပံ န အတိတ္တမတိတိ ပစ္စယဘူတံ အာရမ္မဏဘူတဉ္စ
နာမရူပံ န အတိတ္တမတိ တေန ဝိနာ အဝတ္တနတော။ တေနာဟ “နာမ-
ရူပတော ပရံ န ဂစ္ဆတိ”တိ။ ဝိညာဏေ နာမရူပဿ ပစ္စယေ ဟောန္တေတိ
ပဋိသန္ဓိဝိညာဏေ နာမရူပဿ ပစ္စယေ ဟောန္တေ။ နာမရူပေ ဝိညာ-
ဏဿ ပစ္စယေ ဟောန္တေတိ နာမရူပေ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿ ပစ္စယေ
ဟောန္တေ။ စတုဝေါကာရပဉ္စဝေါကာရဘဝဝသေန ယထာရဟံ ယောဇနာ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဦးသုပိ အညမညံ ပစ္စယေသု ဟောန္တေသုတိ ပန ပဉ္စဝေါ-
ကာရဘဝဝသေန။ ဧတ္တကေနာတိ ဧဝံ ဝိညာဏနာမရူပါနံ အညမညံ
ဥပတ္တန္တဝသေန ပဝတ္တိယာ။ ဇာယေထ ဝါ ဥပပဇ္ဇေထ ဝါတိ
“သတ္တော ဇာယတိ ဥပပဇ္ဇတိ”တိ သမညာ ဟောတိ ဝိညာဏနာမ-
ရူပဝိနိမုတ္တဿ သတ္တပညတ္တိယာ ဥပါဒါနဘူတဿ ဓမ္မဿ အဘာဝတော။
တေနာဟ “ဣတော ဟိ”တိအာဒိ။ တေဒေဝါတိ “ဝိညာဏံ နာမရူပ”န္တိ
ဧတံ ဒွယမေဝ။

အပရာပရစုတိပဋိသန္ဓိဟိတိ အပရာပရစုတိပဋိသန္ဓိဒီဇကေဟိ “စဝတိ၊
ဥပပဇ္ဇတိ”တိ ဦးဟိ ပဒေဟိ။ ပဉ္စ ပဒါနိတိ “ဇာယေထ ဝါ”တိအာဒိနိ ပဉ္စ
ပဒါနိ။ နန တတ္ထ ပဌမတတိယေဟိ စတုတ္ထပဉ္စမာနိ အတ္တတော အဘိန္နာ-
နိတိ? သစ္စံ၊ ဝိညာဏနာမရူပါနံ အပရာပရပုတ္တိဒဿနတ္ထံ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ
“အပရာပရစုတိပဋိသန္ဓိဟိ”တိ။ ဧတ္တာဝတာတိ ဝုတ္တမေဝတ္တန္တိ ယော “ဧတ္တာ-
ဝတာ”တိ ပဒေန ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တော၊ တမေဝ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ “ယဒိဒ”န္တိအာဒိနာ
နိယျာတေန္တော ပုန ဝတ္တာ။ အနုလောမပစ္စယာကာရဝသေနာတိ ပစ္စယ-
ဓမ္မဒဿနပုဗ္ဗကပစ္စယုပ္ပန္တဓမ္မဒဿနဝသေန။ ပစ္စယဓမ္မာနံ ဟိ အတ္တနော
ပစ္စယုပ္ပန္တဿ ပစ္စယဘာဝေါ ဣဒပစ္စယတာ ပစ္စယာကာရော၊ သောစ “အဝိဇ္ဇာ-
ပစ္စယာ သင်္ခါရာ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တော သင်္ခါရပုတ္တိယာ အနုလောမနတော
အနုလောမပစ္စယာကာရော၊ တဿ ဝသေန။

အာပတောတိ ပရိခါဂတဥဒကတော။ ဒွါရသမ္ပတ္တိယာ တတ္ထ ဝသန္တာနံ ပဝေသနနိဂ္ဂမနဗာသုတာယ ဥပဘောဂပရိဘောဂဝတ္ထုသမ္ပတ္တိယာ သရိရ-
စိတ္တသုခတာယ နဂရဿ မနုညတာတိ ဝုတ္တံ “သမန္တာ။ ပ။ ရမဏီယ”န္တိ။
ပုဗ္ဗေ သုညဘာဝေန အရညသဒိသံ ဟုတွာ ဌိတံ ဇနဝါသံ ကရောန္တေ နဂရဿ
လက္ခဏပ္ပတ္တံ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “တံ အပရေန သမယေန ဣဒ္ဓန္ဓေဝ
အဿ ဖိတဉ္စာ”တိ။

“ပုဗ္ဗေဝ ခေါ ပနဿ ကာယကမ္ပံ ဝစီကမ္ပံ အာဇီဝေါ စ သုပရိသုဒ္ဓေါ”တိ
ဝစနတော တီဟိ ဝိရတီဟိ သဒ္ဓိံ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂေါပိ အဋ္ဌကိကဝေါဟာရံ လဒ္ဓိံ
အရဟတီတိ ဝုတ္တံ “အဋ္ဌကိကဿ ဝိပဿနာမဂ္ဂဿာ”တိ။ ဝိပဿနာယ စိန္တန္တေ တိ
ဝိပဿနာယ သဉ္စရိတတာယ တတ္ထ တတ္ထ တာယ ဝိပဿနာယ တီရိတေ ပရိ-
ယေသိတေ။ လောကုတ္တရမဂ္ဂဒဿနန္တိ အနုမာနာဒိဝသေန လောကုတ္တရမဂ္ဂဿ
ဒဿနံ။ တထာ ဟိ နိဗ္ဗာနနဂရဿ ဒဿနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဒိဋ္ဌကာလောတိ အဓိဂမ-
ဝသေန ဒိဋ္ဌကာလော။ မဂ္ဂဗလဝသေန ဥပ္ပန္နာ ပရောပဏ္ဏာသ အနဝဇ္ဇဓမ္မာ၊
ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ ပန တေသံ ဝဝတ္ထာပကံ။ ယာပေတွာတိ ဓရာပေတွာ။

အဝတ္တမာနကဋ္ဌေနာတိ ဗုဒ္ဓသုညေ လောကေ ကဿစိ သန္တာနေ
အပ္ပဝတ္တနတောဝ ဥပ္ပါဒါဒိဝသေန ဝတ္တမာနဝသေန။ တထာ ဟိ ဘဂဝါ
“အနုပ္ပန္နဿ မဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒေတာ၊ အသဉ္ဇာတဿ သဉ္ဇနေတာ”တိအာဒိကေဟိ
ထောမိတော။ ပုဗ္ဗကေဟိ မဟေသီဟိ ပဋိပန္နော ဟိ အရိယမဂ္ဂေါ ဣတရေဟိ
အန္တရာ ကေဟိစိ အဝဋ္ဌဉ္စိတောတိ ဝုတ္တံ “အဝဋ္ဌဉ္စနဋ္ဌေန ပုရာဏမဂ္ဂေါ”တိ။
ဈာနဿာဒေနာတိ ဈာနသုခေန ဈာနပီတိယာ။ သုဘိက္ခံ ပဏီတဓမ္မာမတ-
တာယ တိတ္ထိအာဝဟံ။ ပုဗ္ဗိတံ ဥပသောဘိတံ။ ယာဝ ဒသသဟဿစက္ကဝါ-
ဋ္ဌေတိ ဝုတ္တံ “ဧကိဿာ လောကဓာတုယာ”တိ ပရိစ္ဆိန္နဗုဒ္ဓဓေတ္တတ္တာ။ တဿ
အတ္ထိတာယ ဟိ ပရိစ္ဆေဒေါ အတ္ထိ။ တေသ္မိံ အန္တရေတိ တေသ္မိံ ဩကာသေ။

နဂရသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သမ္ဗသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၆။ ဆဋ္ဌေ အဿာဘိ ဘဂဝတော။ သဏ္ဌသုခမဓမ္မပရိဒီပနတော သုခုမာ။
တီဟိ လက္ခဏေဟိ အင်္ဂါယတ္တာ တိလက္ခဏာဟတာ၊ အနိစ္စာဒိလက္ခဏပရိ-
ဒီပိနိတိ အတ္ထော။ အရိယဓမ္မာဓိဂမဿ ဥပနိဿယဘူတေန ဟေတုနာ သဟေ-
တုကာ။ တိဟေတုကပဋိသန္ဓိပညာယ ပါဠိဟာရိယပညာယ စ အတ္ထိတာယ

ပညဝန္တော။ န ကေဝလံ အဇ္ဈတ္တိကအင်္ဂသမ္ပတ္တိယေဝ၊ ဗာဟိရင်္ဂသမ္ပတ္တိပိ
 နေသမတ္တိတိ ဒဿေတုံ “သိနိဋ္ဌါနိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အဓိန္ဒရန္တိ အဇ္ဈတ္တံ။
 ပစ္စယသမ္ပသနန္တိ ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ ပစ္စယဝိမံသံ။

အာရဟန္တာနုရူပါ အနုသန္တိ ယထာနုသန္တိ။ န ဂတတိ န သမ္ပတ္တာ။ အသန္တိန္ဒ-
 ပဒန္တိ အဝေါမိဿကပဒံ၊ အညတ္ထ ဧဝံ အနာဂတံ ဝါကျန္တိ အတ္ထော။ တေနာဟ
 “အညတ္ထ ဟိ ဧဝံ ဝုတ္တံ နာမ နတ္ထိ”တိ။ ဧဝန္တိ “တေနဟာနန္တာ”တိ ကေဝစနံ၊
 “သုဏာထ မနသိ ကရောဏာ”တိ ဗဟုဝစနံ ကတွာ ဝုတ္တံ နာမ နတ္ထိတိ
 အတ္ထော။ ကေဝိ ပန “တေနဟာနန္တာ”တိ ဣဓာပိ ဗဟုဝစနမေဝ ကတွာ ပဌန္တိ
 “သာဓု အနုရုဋ္ဌါ”တိအာဒိသု ဝိယ။ ဥပဓိတိ အဓိပ္ပေတံ ဥပဓိယတိ ဧတ္ထ
 ဒုက္ခန္တိ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဥပ္ပါဒက္ခဏံ ဥဒယံ ပဋိလဘတိ “ပါကုဋဘာဝေါ ဌိတိကော၊
 အတ္တလာဘော ဥဒယော”တိ။ နိဝိသတိ နိဝေသံ ဩကာသံ ပဋိလဘတိ။
 ကေဝါရမေဝ ဟိ ဥပ္ပန္နမတ္တဿ ဓမ္မဿ ဒုပ္ပလတ္တေန ဩကာသေ ဝိယ ပတိဋ္ဌဟနံ
 နတ္ထိ၊ ပုနပ္ပုနံ အာရမ္မဏေ ပဝတ္တမာနံ နိဝိဋ္ဌံ ပတိဋ္ဌိတံ နာမ ဟောတိ။ တေနာဟ
 “နိဝိသတိတိ ပုနပ္ပုနံ ပဝတ္တိဝသေန ပတိဋ္ဌဟတိ”တိ။

ဝိယသဘာဝန္တိ ဝိယာယိဘဗ္ဗဇာတိကံ။ မရုရသဘာဝန္တိ ဣဋ္ဌဇာတိကံ။
 အဘိနိဝိဋ္ဌာဘိ တဏှာဘိနိဝေသေန ဩတိဏှာ။ သမ္ပတ္တိယန္တိ ဘဝသမ္ပတ္တိယံ။
 နိမိတ္တဂဟဏာနုသာရေနာဘိ ပဋိမိမ္မဂဟဏာနုသာရေန။ ကဏ္ဍဿ ဆိဒ္ဓ-
 ပဒေသံ ရဇတနာဋ္ဌိကံ^၁ ဝိယ၊ ကဏ္ဍဗဒ္ဓံ ပန ပါမင်္ဂသုတ္တံ ဝိယ။ တုင်္ဂါ ဥစ္စာ
 ဒိဿာ နာသိကာ တုင်္ဂနာသာ။ ဧဝံ လဒ္ဓဝေါဟာရံ အတ္တနော ဃာနံ။
 “လဒ္ဓဝေါဟာရာ”တိ ဝါ ပါဌော။ တသ္မိံ သတိ တုင်္ဂါ နာသာ ယေသံ ဘေ
 တုင်္ဂနာသာ။ ဧဝံ လဒ္ဓဝေါဟာရာ သတ္တာ အတ္တနော ဃာနန္တိ ယောဇနာ
 ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနတော ရတ္တကမ္မလပဋ္ဌလံ ဝိယ။ သမ္ပဿတော မုဒုသိနိန္ဒံ ကိစ္စတော
 သိနိဋ္ဌမရုရသဒံ။ သာလလဋ္ဌိန္တိ သာလကုန္တံ။

အဒ္ဓသံသုတိ ပဿိံသု။ ဧဝံ ဝုတ္တန္တိ “ကံသေ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တံ အဓိဋ္ဌာန-
 ဝေါဟာရေန။

သမ္ပတ္တိန္တိ ဝဏ္ဏာဒိဂုဏံ၊ အာဒိနဝန္တိ မရဏဂ္ဂတတော။

သတ္တုပါနိယေနာဘိ သတ္တု ပက္ခိပိတွာ အာလောလိတပါနိယေန။
 ဝတ္တာရိ ပါနာနိ ဝိယ ဝတ္တာရော မဂ္ဂါ တဏှာပိပါသာဝူပသမနတော။

သမ္ပဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတော။

၇-နဋကလာပီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၇။ သတ္တမေ ကဿ ပုစ္ဆတိတိ မဟာကောဠိကတ္ထေရော သယံ တတ္ထ နိက္ကဓေါ သမာနော ကဿ ပုစ္ဆတိတိ အဓိပ္ပါယော။ အဗျာသယဇာနနတ္ထန္တိ ဣဒမ္ပိ တဿ မဟာသာဝကဿ ပရိစ္ဆိတ္တဇာနနေန အပ္ပါဠိဟိရံ သိယာ၊ တေန တံ အပရိတုဿန္တော “အပိဇာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ခေ အဂ္ဂသာဝကတိ သီလဒိဂုဏေဟိ ဥတ္တမသာဝကတိ အတ္ထော၊ န ဟိ မဟာကောဠိကတ္ထေရော အဂ္ဂသာဝကလက္ခဏပုတ္တော၊ အထ ခေါ မဟာသာဝကလက္ခဏပုတ္တော။ ဣဒါ-
နေဝ ခေါ မယန္တိအာဒိ ဟေဋ္ဌာ ပစ္စယုပ္ပန္တံ အနာလောဋ္ဌေန္တေန ဒဿေတွာ ဒေသနာ အာဟဋ္ဌာ၊ န အညမညပစ္စယတာဝသေန၊ ဣဓ ပန ယေနာဓိပ္ပါယေန တံ အာလောဋ္ဌေတွာ နိဝတ္တေတွာ ကထိတံ မဟာထေရေန၊ တဗေဝဿ အဓိပ္ပါယံ တေနေဝ ပကာသေတုကာမော မဟာကောဠိကတ္ထေရော အာဟ “ဣဒါနေဝ ခေါ မယ”န္တိအာဒိ။ တေနာဟ “ဣဒံ ထေရော”တိအာဒိ။

•တ္ထကေ ဌာနေတိ “ကိံ န ခေါ အာဝုသော”တိအာဒိနာ ပဌမာရမ္ဘတော ပဌာယ ယာဝ “နိရောဓော ဟောတိ”တိ ပဒံ၊ ဣတ္ထကေ ဌာနေ။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရေ အဂ္ဂဟေတွာ “နာမရူပပစ္စယာ ဝိညာဏ”န္တိ ဒေသနာယ ပဝတ္တတ္တာ “ပစ္စယုပ္ပန္တပဉ္စဝေါကာရဘဝဝသေန ဒေသနာ ကထိတာ”တိ ဝုတ္တံ။ “ဖလေ ဂဟိတေ ကာရဏံ ဂဟိတမေဝါ”တိ ဝိညာဏေ ဂဟိတေ သင်္ခါရာ၊ တေသမ္ဘ ကာရဏဘူတာ အဝိဇ္ဇာ ဂဟိတာ ဧဝ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “ဟေဋ္ဌာ ဝိဿန္တိ-
တေသု ဒွါဒသသု ပဒေသု”တိ။ ဧကေကသ္မိန္တိ ဧကေကသ္မိံ ပဒေ။ တိဏ္ဍံ တိဏ္ဍံ ဝသေနာတိ “နိရောဓာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ နိရောဓာ အနုပါဒါဝိနိမုတ္တော ဟောတိ”တိ ဧဝမာဂတာနံ တိဏ္ဍံ တိဏ္ဍံ ဝါရာနံ ဝသေန။ “အဋ္ဌာရသဟိ ဝတ္ထုဟိ”တိအာဒိသု ဝိယ ဣဓ ဝတ္ထု-
သဒ္ဓေါ ကာရဏပရိယာယောတိ အာဟ “ဆတ္တိံသယ ကာရဏေဟိ”တိ။ ပဌမော အနုမောဒနာဝိမိ။ ဓမ္မကထိကရုဏောတိ ဝိပဿနာဝိသယော အဘေဒေါပစာရေန ဝုတ္တော။ သေသဒ္ဓယေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ဒုတိယော အနုမောဒနာ၊ တတိယံ အနုမောဒနန္တိ အဘိဓေယျာနရူပံ ဝတ္ထဗ္ဗံ။ ဒေသနာ-
သမ္ပတ္တိ ကထိတာ “နိဗ္ဗိဒါယ။ပ။ ဓမ္မံ ဒေသေတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။ သေက္ခဘူမိ ကထိတာ “နိဗ္ဗိဒါယ။ပ။ ပဋိပန္နော ဟောတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။ အသေက္ခဘူမိ ကထိတာ “နိဗ္ဗိဒါယ။ပ။ အနုပါဒါဝိနိမုတ္တော ဟောတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။

နဋကလာပီသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ကောသဗ္ဗိသုတ္တဝတ္ထနာ

၆၈။ အဋ္ဌမေ ပရဿ သဒ္ဓဟိတွာတိ ပရဿ ဝစနံ သဒ္ဓဟိတွာ။ တေနာဟ “ယံ ဓသ ဘဏတိ၊ တံ ဘူတန္တိ ဂဏှာတိ”တိ။ ပရပတ္တိယော ဟိ ဧသော ပရနေယျဗုဒ္ဓိကော။ ယံ ကာရဏန္တိ ယံ အတ္တနာ စိန္တိတဝတ္ထု။ ရုစ္စတိတိ “ဧဝမေတံ ဘဝိဿတိ၊န အညဿာ”တိ အတ္တနော မတိယာ စိန္တေန္တဿ ရုစ္စတိ။ ရူပိယာ ဂဏှာတိတိ ပရပတ္တိယော အဟုတွာ သယမေဝ တထာ ရောစေန္တော ဂဏှာတိ။ အနုဿဝေါတိ “အနု အနု သုဘ”န္တိ ဧဝံ စိရကာလဂတာယ အနုဿုတိယာ လဗ္ဘမာနံ “ကထမိဒံ သိယာ၊ ကဿွာ ဘူတမေတ”န္တိ အနုဿဝေန ဂဏှာတိ။ ဝိတက္ကယတောတိ “ဧဝမေတံ သိယာ”တိ ပရိကပေန္တဿ။ ဧကံ ကာရဏံ ဥပဋ္ဌာတိတိ ယထာပရိကပ္ပိတဝတ္ထု၊ စိတ္တဿ ဥပဋ္ဌာတိ။ အာကာရပရိဝိတက္ကနာတိ အတ္တနာ ကပ္ပိတာကာရေန တံ ဂဏှာတိ။ ကော ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ “ယထာပရိကပ္ပိတံ ကိဉ္စိ အတ္ထံ ဧဝမေတံ၊ နာညဿာ”တိ အဘိနိဝိသန္တဿ ဧကော အဘိနိဝေသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယာယဿာတိ ယာယ ဒိဋ္ဌိယာ အဿ ပုဂ္ဂလဿ။ နိဇ္ဈာယန္တဿာတိ ပစ္စက္ခံ ဝိယ နိရူပေတွာ စိန္တေန္တဿ။ ခမတိတိ တထာ ဂဟဏက္ခမော ဟောတိ။ တေနာဟ “သော။ပ။ ဂဏှာတိ”တိ။ တောနိတိ သဒ္ဓါဒိနိ။ တာနိ ဟိ သဒ္ဓေယျာနံ ဝတ္ထုနံ ဂဟဏာ-
 ဟေတုဘာဝတော “ကာရဏာနိ”တိ ဝုတ္တာနိ။ ဘဝနိရောဓော နိဗ္ဗာနန္တိ နဝ-
 ဝိဓောပိ ဘဝေါ နိရုဇ္ဈတိ ဧတ္ထ ဧဘသ္မိ အဓိဂတေတိ ဘဝနိရောဓော၊ နိဗ္ဗာနံ။
 သွာယံ ဘဝေါ ပဉ္စက္ခန္ဓသင်္ဂဟော တဗ္ဗိနိမုတ္တော နတ္ထိတိ အာဟ “ပဉ္စက္ခန္ဓ-
 နိရောဓော နိဗ္ဗာန”န္တိ။ ဘဝနိရောဓော နိဗ္ဗာနံ နာမာတိ “နိဗ္ဗာနံ နာမ
 ဘဝနိရောဓော”တိ သေ ပဉ္စော သေက္ခေဟိဝိ ဇာနိတဗ္ဗော၊ န အသေက္ခေ-
 ဟေဝ။ ဣမံ ဌာနန္တိ ဣမံ ယာထာဝကာရဏံ။

သုဋ္ဌ၊ ဒိဋ္ဌန္တိ “ဘဝနိရောဓော နိဗ္ဗာန”န္တိ မယာ သုဋ္ဌု ယာထာဝတော ဒိဋ္ဌံ၊
 ဘဝဿ ဝိဋ္ဌနသင်္ခတသန္တာပဝိပရိဏာမဋ္ဌာနံ၊ ဘဝနိရောဓဿ စ နိဿရဏ-
 ဝိဝေကာသင်္ခတမတဋ္ဌာနံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒိဋ္ဌတ္တာ။ အနာဂါမိဖလေ
 ဌိတော ဟိ အနာဂါမိမဂ္ဂေ ဌိတော ဧဝ နာမ ဥပရိမဂ္ဂဿ အနဓိဂတတ္တာတိ
 ဝုတ္တံ “အနာဂါမိမဂ္ဂေ ဌိတတ္တာ”တိ။ နိဗ္ဗာနံ အာရဟန္တ ပဝတ္တမ္ပိ ထေရဿေတံ
 ဉာဏံ “နိဗ္ဗာနံ ပစ္စဝေက္ခတိ”တိ ဝုတ္တဉာဏံ ဝိယ န ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “ကျေနဝိ-
 သတိယာ။ပ။ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ”န္တိ။ ဧတေန ဧတံ နိဗ္ဗာနပစ္စဝေက္ခဏာ ဝိယ န
 ဟောတိ သပ္ပဒေသဘာဝတောတိ ဒဿေတိ။ ဧဝေ ဂ.တွာ ဣမ ဥဒပါနနိ-
 ဒဿနမ္ပိ သမတ္တိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏနာတိ အဝသေသကိလေသာနံ၊

နိဗ္ဗာနဿေဝ ဝါ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏေန။ ဥပရိ အရဟတ္တဖလသမယောတိ ဥပရိ သိဇ္ဈနတော အရဟတ္တပဋိလာဘော တထာ အတ္ထိ။ “ယေနာဟံ တံ ပရိယေသတော နိဗ္ဗာနံ သစ္စိကရိဿာမိ”တိ ဇာနာတိ။

ကောသမ္ဘိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဥပယန္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၉။ နဝမေ ဥဒကဝေဒနသမယောတိ သဗ္ဗဒိဝသေသု မဟာသမုဒ္ဒဿ အန္တော မဟန္တစန္ဒကန္တမဏိပဗ္ဗတာနံ ဇုဏ္ဏသမ္ပဿေနံ ပဟတတ္တာ ဇလာဘိသန္ဓနဝသေန ဥဒကဿ ဝေဒနသမယေ။ ဥပရိ ဂစ္ဆန္တောတိ ပကတိယာ ဥဒကဿ တိဋ္ဌဋ္ဌာနဿ တတော ဥပရိ ဂစ္ဆန္တောတိ အတ္ထော။ ဥပရိ ယာပေတိတိ ဥဒကံ တတ္ထ ဥပရူပရိ ဝေဒတိ။ တထာဘူတော စ တံ ဗြူဟေန္တော ပူရေန္တောတိ ဝုစ္စတိတိ အာဟ “ဝေဒတိ ပူရေတိတိ အတ္ထော”တိ။ ယသ္မာ ပစ္စယဓမ္မာ အတ္တနော ဖလသမဝါယပစ္စယေ ဟောန္တေ တဿ ဥပရိ ဌိတော ဝိယ ဟောတိ တဿ အတ္တနော ဝသေ ဝတ္တာပနတော၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “အဝိဇ္ဇာ ဥပရိ ဂစ္ဆန္တိ”တိ။ ပစ္စယဘာဝေန ဟိ သာ တထာ ဝုစ္စတိ။ တေနာဟ “သင်္ခါရာနံ ပစ္စယော ဘဝိတုံ သက္ကုဏန္တိ”တိ။ အပဂစ္ဆန္တော ယာယန္တော။ တေနာဟ “ဩသရန္တော”တိ။ အဝေဒန္တော ပရိဟိယမာနောတိ အတ္ထော။

ဥပယန္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-သုသိမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၀။ ဒသမေ ဂရုကတောတိ ဂရုဘာဝဟေတုနံ ဥတ္တမရုဏာနံ မတ္တကပ္ပတ္တိယာ အနညဿာဓာရဏေန ဂရုကာရေန ဂရုကတော။ မာနိတောတိ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ မာနိတော။ တာယ ဟိ ဝိညူနံ မနာပတာတိ အာဟ “မနေန ဝိယာယိတော”တိ။ စတုပစ္စယပူဇာယ စ ပူဇိတောတိ ဣဒံ အတ္တဝစနံ။ ယဒတ္ထံ သံဂီတိကာရေဟိ “တေန ခေါ ပန သမယေန ဘဂဝါ သက္ကတော ဟောတိ”တိအာဒိနာ ဣမဿ သုတ္တဿ နိဒါနံ နိက္ခိတ္တံ၊ တဿ အတ္တဿ ဥလ္လိင်္ဂဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧသ နယော သေသပဒေသုပိ။

အံသကုဋတောတိ ဥတ္တရာသင်္ဂေန ဥဘော အံသကုဋေ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ဌိတာ ဒက္ခိဏအံသကုဋတော၊ ဥဘယတော ဝါ အပနေန္တိ။ ပရိစိတဂန္ထဝသေန^၁ ပဏ္ဍိတပရိဗ္ဗာဇကော၊ ယတော ပစ္ဆာ ဝိသေသဘာဂီ ဇာတော။ ဝိစိတ္တနယာယ ဓမ္မကထာယ ကထနတော “ကဝိသေဋ္ဌာ”တိ အာဟံသု။

တေဇုဿဒေါတိ မဟာတေဇော။ ပုရောဟတ္တကိစ္စာဒီနံ နိယတဘာဝေန နိယမမနုယုတ္တော^၂။ ဝိပဿနာလက္ခဏာဒ္ဓိတိ ဉာဏံ တတ္ထ ကထိတံ။ ဓမ္မန္တိ တဿံ တဿံ ပရိသာယံ ထေရဿ အသမ္မုခါ ဒေသိတံ ဓမ္မံ။ အာဟရိတွာ ကထေတိ တထာ ဝရဿ ဒိန္နတ္တာ။

ကိဉ္ဇာပိ သုသိမော ပူရဏာဒယော ဝိယ သတ္ထုပဋိညော န ဟောတိ။ တိတ္ထိယေဟိ ပန “အယံ ဗြာဟ္မဏပဗ္ဗဇိတော ပညဝါ ဝေဒင်္ဂကုသလော”တိ ဂဏာစရိယဋ္ဌာနေ ဌပိတော၊ တထာ စဿ သမ္ဘာပိတော။ တေန ဝုတ္တံ “အဟံ သတ္တာတိ ပဋိဇာနန္တော”တိ၊ န သဿတဒိဋ္ဌိကတ္တာ။ တထာ ဟေသ ဘဂဝတော သမ္မုခါ ဥပဂန္တု အသက္ခိ။

အညာတိ အရဟတ္တဿ နာမံ အညိန္ဒြိယဿ စိက္ခန္တေ ပဝတ္တတ္တာ။ တံ ပဝတ္တိန္တိ ယံ အညဗျာကရဏံ ဝုတ္တံ၊ တံ သုတွာ။ အဿ သုသိမဿ။ ပရမပ္ပမာဏန္တိ ဥတ္တမကောဋိ။ အာစရိယမုဋ္ဌိတိ အာစရိယဿ မုဋ္ဌိကတဓမ္မော။

အင်္ဂသန္တတာယာတိ နိဝရဏာဒီနံ ပစ္စနိကဓမ္မာနံ ဝိဒူရဘာဝေန ဈာနင်္ဂါနံ ဝုပသန္တတာယ။ နိဗ္ဗုတသဗ္ဗဒရထပရိဋ္ဌာဟတာယ ဟိ တေသံ ဈာနာနံ ပဏီတတရဘာဝေါ။ အာရမ္မဏသန္တတာယာတိ ရူပပတိဘာဂဝိဂမေန သဏ္ဌသုခုမာဒိဘာဝပ္ပတ္တဿ အာရမ္မဏဿ သန္တဘာဝေန။ ယဒဂ္ဂေန ဟိ တေသံ ဘာဝနာဘိသယသမ္ဘာပိတသဏ္ဌသုခုမပ္ပကာရာနိ အာရမ္မဏာနိ သန္တာနိ၊ တဒဂ္ဂေန ဈာနင်္ဂါနံ သန္တတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အာရမ္မဏသန္တတာယ ဝါ တဒါရမ္မဏဓမ္မာနံ သန္တတာ လောကုတ္တရဓမ္မာရမ္မဏာဟိ ပစ္စဝေက္ခဏာဟိ ဒီပေတဗ္ဗာ။ အာရုပ္ပဝိမောက္ခာတိ အရူပဇ္ဈာနသညာပိမောက္ခာ။ ပညာမတ္တေနဝရိမုတ္တာ၊ န ဥဘဘောဘာဂဝိမုတ္တာ။ ဓမ္မာနံ ဌိတတာ တံသဘာဝတာ ဓမ္မဋ္ဌိတိ၊ အနိစ္စဒုက္ခာနတ္တတာ၊ တတ္ထ ဉာဏံ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏန္တိ အာဟ “ဝိပဿနာဉာဏ”န္တိ။ ဝေမာဟာတိ “ပုဗ္ဗေ ခေါ သုသိမ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ ပစ္ဆာ နိဗ္ဗာနေ ဉာဏ”န္တိ ဝေမာဒိ။

ဝိနာပိ သမာဓိန္တိ သမထလက္ခဏပ္ပတ္တံ ပုရိမသိဒ္ဓိံ “ဝိနာပိ သမာဓိ”န္တိ
ဝိပဿနာယာနိကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ဝုတ္တာကာရေန။ န သမာဓိနိဿန္တော
အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာ ဝိယ။ န သမာဓိအာနိသံသော လောကီယာဘိညာ ဝိယ။
န သမာဓိဿ နိပ္ပတ္တိံ သဗ္ဗဘဝဂ္ဂံ ဝိယ။ ဝိပဿနာယ နိပ္ပတ္တိံ မဂ္ဂေါ ဝါ ဖလံ ဝါတိ
ယောဇနာ။

ရူပါဒိသု စေတေသု တိဏ္ဍံ လက္ခဏာနံ ပရိဝတ္တနဝသေန ဒေသနာ တေ-
ပရိဝန္နဒေသနာ။ အနုယောဂံ အာရောပေန္တောတိ နန ဝုတ္တံ သုသိမ
ဣဒါနိ အရဟတ္တာဓိဂမေန သဗ္ဗသော ပစ္စယာကာရံ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ တတ္ထ ဝိဂတ-
သမ္မောဟောတိ အနုယောဂံ ကရောန္တော။ ပါကင်္ခကရဏတ္ထန္တိ ယထာ တံ
သုသိမ နိဇ္ဈာနကော သုက္ခဝိပဿကော စ ဟုတွာ အာသဝါနံ ခယသမ္ပသနေ
သုပ္ပတိဋ္ဌိတော၊ ဧဝမေတေပိ ဘိက္ခု။ တသ္မာ “အပိ ပန တုမှေ အာယသ္မန္တော”တိ-
အာဒိနာ န တေ တယာ အနုယုဋ္ဌိတဗ္ဗာတိ။

သုသိမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မဟာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-သမဏဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂ

၁-ဇရာမရဏသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၁-၇၂။ ဧကေကံ သုတ္တံ ကတွာ ကောဒသ သုတ္တာနိ ဝုတ္တာနိ အဝိဇ္ဇာယ
ဝသေန ဒေသနာယ အနာဂတတ္တာ၊ တထာနာဂမနဉ္စဿာ စတုသစ္စဝသေန
ဧကေကဿ ပဒဿ ဥဒ္ဓုရတ္တာ။ ကာမဉ္စ “အာသဝသမုဒယာ အဝိဇ္ဇာသမု-
ဒယော”တိ အတ္ထေဝ အညတ္ထ သုတ္တပဒံ၊ ဣမ ပန ဝေနေယျဇ္ဈာသယဝသေန
တထာ န ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဇရာမရဏသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သမဏဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-အန္တရပေယျာလဝဂ္ဂ

၁-သတ္တုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၃။ အယံ သတ္တာ နာမာတိ အယံ အရိယမဂ္ဂဿ အတ္တာယ သာသတိ
 ဝိမုတ္တိဓမ္မံ အနုသာသတိတိ သတ္တာ နာမ။ အဓိသီလာဒိဝသေန တိဝိဇာပိ
 သိက္ခာ။ ယောဂေါဘိ ဘာဝနာနုယောဂေါ။ ဆန္ဒောတိ နိယျာနေတာ ကတ္တု-
 ကမ္ပတကုသလန္တန္ဒော။ သဗ္ဗံ ဘာဝနာယ ပရိဿယံ သဟတိ၊ သဗ္ဗံ ဝါဿ
 ဥပကာရာဝဟံ သဟတိ ဝါဟေတိတိ သဗ္ဗသဟံ။ အပ္ပဋ္ဌိဝါနီတိ န ပဋိနိဝတ္တ-
 တိတိ အပ္ပဋ္ဌိဝါနီ။ အန္တရာယ သဟနံ မောဟနာသနဝိရိယံ အာတပ္ပတိ
 ကိလေသေတိ အာတပ္ပံ။ ဝိမိနာ ဤရေတဗ္ဗတ္တာ ပဝတ္တေတဗ္ဗတ္တာ ဝိရိယံ။
 သတတံ ပဝတ္တိယမာနဘာဝနာနုယောဂကမ္မံ သာတစ္ဆန္တိ အာဟ “သတတ-
 ကိရိယ”န္တိ။ တာဒိသမေဝါတိ ယာဒိသိ သတိ ဝုတ္တာ၊ တာဒိသမေဝ ဉာဏံ၊
 ဇရာမရဏာဒိဝသေန စတုသစ္စပရိဂ္ဂါဟကံ ဉာဏန္တိ အတ္ထော။

အန္တရပေယျာလော နိဋ္ဌိတော။

သာရတ္ထပ္ပကာသိနိယာ သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ
 နိဒါနသံယုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ သမတ္တာ။

၂-အဘိသမယသံယုတ္တ

၁-နခသိခါသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၄။ သုခုမာတိ တရုဏာ ပရိတ္တာ ကေသဂ္ဂမတ္တဘာဝတော။ ယထာ ကေသာ ဒိဃသော ဒွင်္ဂုလမတ္တာယ သဗ္ဗသ္မိံ ကာလေ တေပုမာဏာဝ, န တစ္ဆိန္ဒနံ၊ ဧဝံ နခဂ္ဂါပိ ကေသဂ္ဂမတ္တာဝ, န တေသံ သိန္ဒနံ အဝဗုဒ္ဓတော။ ပရတောတိ “သဟဿိမံ သတသဟဿိမံ” နှိ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ။ **အဘိသမေတွာတိ** ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ၊ တသ္မာ အဘိသမေတဘိနော ပဋိဝိဒ္ဓသစ္စဿာတိ အတ္ထော။ ကာမံ ပုရိမပဒံ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ အတိတဘာဝံ ဥပါဒါယပိ ဝတ္တု ယုတ္တံ၊ ပုရေတရံယေဝ ပန ဝုတ္တဘာဝံ ဥပါဒါယ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေတုံ “**ပုရိမံ ဒုက္ခက္ခန္ဓံ**” နှိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ **ပုရိမံ** နာမ ပစ္ဆိမံ အပေက္ခိတွာ။ ပုရိမပစ္ဆိမတာ ဟိ တံ တံ ဥပါဒါယ ဝုစ္စတီတိ ဣဓာမိပ္ပေတံ ပုရိမံ နိဟရိတွာ ဒဿေတုံ “**ကတမံ ပနာ**” တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ “အတိတမ္ပိ ပရိက္ခိဏ” နှိ ဣဓာမိပ္ပေတံ ပရိက္ခိဏမေဝ ဝိဘာဝေတုံ “**ကတမံ ပန ပရိက္ခိဏ**” နှိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ သောတာပန္နဿ ဒုက္ခက္ခယော ဣဓ စောဒိ-
တောတိ တံ ဒဿေတုံ “**ပဌမမဂ္ဂဿ အဘာဝိတတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ**” တိ ဝတွာ ဣဒါနိ တံ သရူပတော ဒဿေတုံ ပန “**ကတမံ**” နှိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ သတ္တသု **အတ္တဘာဝေသု** ယံ အပါယေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ အဋ္ဌမံ ပဋိသန္ဓိံ အာဒိံ ကတွာ ယတ္ထ ကတ္တမိ အပါယေသု စာတိ ယံ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ တံ သဗ္ဗံ ပရိက္ခိဏန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **အဿာတိ** သောတာပန္နဿ၊ ယံ ပရိမာဏံ၊ တတော ဥဒ္ဓံ စ ဥပပါတံ အတ္ထိတိ အဓိပ္ပာယော။ မဟာ အတ္ထော ဂုဏော မဟတ္ထော၊ သော ဧတဿ အတ္ထိတိ မဟတ္ထိယော က-ကာရဿ ယ-ကာရံ ကတွာ။ တေနာဟ “**မဟတော အတ္တဿ နိပ္ပာဒကော**” တိ။

နခသိခါသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပေါက္ခရဏီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၅။ ဥဗ္ဗေဓေနာတိ အဝဝေဓေန အဓောဒိသတာယ။ တေနာဟ “**ဂန္တိရ-
တာယာ**” တိ။

ပေါက္ခရဏီသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သံဘေဇ္ဇဥဒကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၆-၇၇။ သဒ္ဓိဇ္ဇန္ဒာနေတိ သဒ္ဓိဇ္ဇသမောဓာနဂတဋ္ဌာနေ။ သမေန္တိ သမေတာ ဟောန္တိ။ တေနာဟ “သမာဂစ္ဆန္တိ”တိ။ ပါဠိယံ ဝိဘတ္တိလောပေန နိဒ္ဒေသောတိ တမတ္ထံ ဒဿေန္တော “တိဏိ ဝါ”တိ အာဟ။ သဒ္ဓိဇ္ဇတိ မိဿိ-
ဘာဝံ ဂစ္ဆတိ ဧတ္တာတိ သမ္ပေဇ္ဇံ၊ မိဿိတဋ္ဌာနံ။ တတ္ထ ဥဒကံ သန္တေဇ္ဇဥဒကံ။
တေနာဟ “သဒ္ဓိန္ဒန္ဒာနေ ဥဒက”န္တိ။

သံဘေဇ္ဇဥဒကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပထဝီသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၈-၈၄။ ဓက္ကဝါဠန္တိန္ဒရယာဘိ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတဿ အန္တောဂဓာယ။

ဆဋ္ဌာဒီသု ဝုတ္တနယေနောတိ ဣဓ ဆဋ္ဌသုတ္တာဒီသု ပဌမသုတ္တာဒီသု
ဝုတ္တနယေနောတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိသေသာဘာဝတော။

ပရိယောသာနေတိ ဣမဿ အဘိသမယသံယုတ္တဿ ဩသာနဋ္ဌာနေ။
အညတိတ္ထိယသမဏဗြာဟ္မဏပရိဗ္ဗာဇကေနန္တိ အညတိတ္ထိယာနံ။ ဂုဏာဓိ-
ဂမောတိ ဈာနဘိညာသဟိတော ဂုဏာဓိဂမော။ သတဘာဂမ္ပိ။ ပ။ န
ဥပဂစ္ဆတိ သစ္စပဋိဝေဓဿ မဟာနုဘာဝတ္တာ။ တေနာဟ ဘဂဝါ ပစ္စက္ခ-
သဗ္ဗဓမ္မော “ဧဝံ မဟာဓိဂမော ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော ဧဝံ
မဟာဘိညော”တိ။

ပထဝီသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သာရတ္ထပ္ပကာသိနိယာ သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ

အဘိသမယသံယုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ သမတ္တာ။

၃-ဓာတုသံယုတ္တ

၁-နာနတ္ထဝဂ္ဂ

၁-ဓာတုနာနတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၅။ ပဌမန္တံ ဣမသ္မိံ နိဒါနဝဂ္ဂေ သံယုတ္တာနံ ပဌမံ သံဂီတတ္တာ။ နိဿတ္တဋ္ဌသုညတဋ္ဌသင်္ခါတေနာတိ ဓမ္မမတ္တတာယ နိဿတ္တတာသင်္ခါတေန နိစ္စသုဘသုခအတ္တသုညတတ္ထသင်္ခါတေန။ သဘာဝဋ္ဌေနာတိ ယထာဘူတသဘာဝဋ္ဌေန။ တတော ဧဝံ သဘာဝဿ ဓာရဏဋ္ဌေန ဓာတူတိ လဒ္ဓနာမာနံ။ နာနာသဘာဝေါ အညမညဝိသဒိသတာ ဓာတုနာနတ္ထံ။ စက္ခုသင်္ခါတော ပဿာဒေါ စက္ခုပဿာဒေါ။ သော ဧဝံ စက္ခုဋ္ဌေန စက္ခု၊ နိဿတ္တသုညတဋ္ဌေန ဓာတု စာတိ စက္ခုဓာတု။ စက္ခုပဿာဒဝတ္ထု အဓိဋ္ဌာနံ ကတွာ ပဝတ္ထံ စက္ခုပဿာဒဝတ္ထုကံ။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဒွေ သမ္ပုဋ္ဌိန္နမနောဓာတုယော၊ ဧကာ ကိရိယာ မနောဓာတူတိ တိဿော မနောဓာတုယော မနောဓာတု “မနနမတ္တာ ဓာတု”တိ ကတွာ။ ဝေဒနာဒယော။ ပ။ နိဗ္ဗာနဉ္စ ဓမ္မဓာတု ဝိသေသသညာပရိဟာရေန သာမညသညာယ ပဝတ္တနတော။ တထာ ဟေတေ ဓမ္မာ အာယတနဒေသနာယ “ဓမ္မာယတန”န္တေဝ ဒေသိတာ။ န ဟိ နေသံ ရူပါယတနာဒိနံ ဝိယ ဝိညာဏေဟိ အညဝိညာဏေန ဂဟေတဗ္ဗတာကာရော အတ္ထိ။ သဗ္ဗမ္ပိတိ ဆသတ္တတိဝိမံ မနောဝိညာဏံ။ ကာမာဝစရာ ကာမဓာတုပရိယာပန္နတ္တာ။ အဝသာနေ ဒွေတိ ဓမ္မဓာတုမနောဝိညာဏဓာတုယော။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ တံသံဝဏ္ဏနာသု ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဓာတုနာနတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပဿနာနတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၆။ ဇာတိပသုတိအာရမ္မဏာဒိဘေဒေန နာနာဘာဝေါ ဖဿော။ ဇာတိပစ္စယဘေဒေန ဟိ ပစ္စယုပ္ပန္နဿ ဘေဒေါ ဟောတိယေဝ။ ဓမ္မပရိစ္ဆေဒဝသေန ဓာတုဒေသနာယံ တိဿော မနနမတ္တာ ဓာတုယောဝံ မနောဓာတုယော။ ကိရိယာမယဿ စိတ္တုပ္ပတ္တိဝိဘာဝေန ပစ္စယုပ္ပန္နဿ ဝသေန

ဇာတုဒေသနာယံ မနနဋ္ဌေန ဇာတုတာယ သာမညတော မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ “မနောဇာတု”တိ အဓိပ္ပေတန္တိ ဝုတ္တံ “မနောသမ္ပဿော မနောဒွါရေ ပဌမဇဝနသမ္ပယုတ္တော”တိအာဒိ။ တဿာတိ ယသ္မာ ကာမံ သမ္ပုဋိန္နနမနောဇာတု-အနန္တရံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော သန္တိရဏာဝညာဏဇာတုယာ သမ္ပယုတ္တော ဖဿောပိ မနောသမ္ပဿော ဧဝ နာမ၊ ဒုဗ္ဗလတ္တာ ပန သော သဗ္ဗဘဝေသု အသမ္ဘဝတော စ ဂဟိတော အနဝသေသတော ဂဟဏံ န ဟောတီတိ မနောဒွါရေ ဇဝနသမ္ပဿော ဟောတိ၊ တသ္မာ။ အယမေတ္ထ အတ္ထောတိ အယံ ဣဒေ အဓိပ္ပေါယာနဂတော အတ္ထော။

ဖဿနာနတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-နောဖဿနာနတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၇။ မနောသမ္ပဿံ ပဋိစ္စာတိ မနောဒွါရေ ပဌမဇဝနသမ္ပယုတ္တော ဖဿော မနောသမ္ပဿော၊ တံ မနောသမ္ပဿံ ပဋိစ္စ။ မနောဇာတုတိ အာဝဇ္ဇနကိရိယမနောဇာတု။ မနောဝိညာဏဇာတု မနောဇာတုတိ ဝေနေယျဉ္စာသယဝသေန ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “မနောဒွါရေ။ပ။ ဝေမတ္ထော ဒဋ္ဌဓမ္မာ”တိ။ တထာ ဟိ ဝက္ခတိ “သဗ္ဗာနိ စေတာနိ”တိအာဒိ။

နောဖဿနာနတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဝေဒနာနာနတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၈။ သဗ္ဗာပိ တသ္မိံ ဒွါရေ ဝေဒနာ ဝတ္တေယျ၊ စက္ခုသမ္ပဿဝေဒနာ ဥပနိဿယပစ္စယဘာဝိတာ။ နိဗ္ဗတ္တိဖာသုကတ္တန္တိ နိဗ္ဗတ္တိယာ ဥပနိဿယဘာဝေန ပဝတ္တိယာ ဒဿနသုခတ္ထံ။ သမ္ပုဋိန္နနဝေဒနမေဝ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ တာယ ဂဟိတာယ ဣတရာသံ ဂဟဏံ ဣယာဂတမေဝါတိ။ ဝုတ္တံ ပေါရာဏဋ္ဌကထာယံ။ အာဝဇ္ဇနသမ္ပဿန္တိ အာဝဇ္ဇနမနောသမ္ပဿံ။ အနန္တရူပနိဿယဘူတံ ပဋိစ္စ ပဌမဇဝနဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ယောဇနာ။ အယမဓိပ္ပေါယော ဥပနိဿယဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။

ဝေဒနာနာနတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဒုတိယဝေဒနာနာနတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၉။ တတိယစတုတ္ထေသု ဝုတ္တနယာဝါတိ “နော စက္ခုသမ္ပဿံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဓာတု”တိ ဧဝံ ဝုတ္တနယော၊ စတုတ္ထေ “စက္ခုဓာတုံ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုသမ္ပဿော”တိအာဒိနာ ဝုတ္တနယော စ။ ဧကေတော ကတ္တာတိ ဧကန္တံ ကတ္တာ ဒေသိတာ။ ကဿော ပန တေသု သုတ္တေသု ဧဝံ ဒေသနာ ပဝတ္တာတိ အာဟ “သဗ္ဗာနိ စေတာနိ”တိအာဒိ။ ပဋိသေဓော ပန တေသံ ဝေဒနာနာနတ္တာဒိနံ ဖဿနာနတ္တာဒိကဿ ပစ္စယဘာဝတော တထာဥပ္ပတ္တိယာ အသမ္ဘဝတော။ ဣတော ပရေသုတိ “နော ပရိယေသနာ-နာနတ္ထံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပရိဋ္ဌာဟနာနတ္ထ”န္တိအာဒိသု။

ဒုတိယဝေဒနာနာနတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဗာဟိရဓာတုနာနတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၀။ ပဉ္စ ဓာတုယော ကာမာဝစရာ ရူပသဘာဝတ္တာ။

ဗာဟိရဓာတုနာနတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သညာနာနတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၁။ အာပါထေ ပတိတန္တိ စက္ခုဿ အာပါထဂတံ သာဠကဝေဌနာဒိ-သညိတံ ဘူတသင်္ခာတံ သမ္မာ နိဿိတံ။ စက္ခုဒွါရေ သမ္ပဋိန္ဒနာဒိသမ္ပယုတ္တ-သညာနံ သင်္ကပ္ပဂတိကတ္တာ၊ စက္ခုဝိညာဏသမ္ပယုတ္တသညာဂဟဏေနေဝ ဝါ ဂဟေတဗ္ဗတော “ရူပသညာတိ စက္ခုဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ သညာ”တိ ဝုတ္တံ တတ္ထ သညာယ ဧဝ လဗ္ဘနတော။ ဧတေနေဝ ဟိ တံသမ္ပယုတ္တော သင်္က-ပွေတိ ဣဒမ္ပိ သံဝဏ္ဏိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနာဟ “သညာသင်္ကပ္ပဆန္ဒာ ဧက-ဇဝနဝါရေပိ နာနာဇဝနဝါရေပိ လဗ္ဘန္တိ”တိ။ ဇဝနသမ္ပယုတ္တဿ ဝိတက္ကဿ ဆန္ဒဂတိကတ္တာ ဝုတ္တံ “တိဟိ ဝိတ္တေဟိ သမ္ပယုတ္တော သင်္ကပ္ပေ”တိ။ ဆန္ဒိ-ကတဋ္ဌေနာတိ ဆန္ဒကရဏဋ္ဌေန၊ ဣတ္ထိတဋ္ဌေနာတိ အတ္တော။ အနုဥဟနဋ္ဌေ-နာတိ ပရိဥဟနဋ္ဌေန။ သန္တိဿယဉာဟရဿာ ဟိ ရာဂဂ္ဂိအာဒယော၊ “ရူပေ”တိ ပန တဿ အာရမ္မဏဒဿနမေတံ။ ပရိဋ္ဌာဟောတိ ပရိဋ္ဌာဟသိသေန အပေက္ခံ ဝဒတိ။ တေနာဟ “ပရိဋ္ဌာဟေ ဥပ္ပဇ္ဇေ”တိအာဒိ။ “ပရိဋ္ဌာဟော”တိ

ဒဋ္ဌဇ္ဈောသာနာ ဗလဝါကာရပ္ပတ္တာ ဝုတ္တာတိ အာဟ “ပရိဋ္ဌာဟပရိယေသနာ ပန နာနာဇဝနဝါရေယေဝ လန္တန္တိ”တိ။ တာသံ လဒ္ဓုပနိဿယဘာဝတောတိ ဒဿေတိ။ ဣမိနာ နယေနာတိ “ဥပ္ပဇ္ဇတိ သညာနာနတ္ထ”န္တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တနယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ “ရူပသညာဒိနာနာသဘာဝံ သညံ ပဋိစ္စ ကာမသင်္ကပ္ပါဒိနာနာသဘာဝေါ သင်္ကပ္ပေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ အာဒိနာ နယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

သညာနာနတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-နောပရိယေသနာနာနတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၂။ ပဋိသေမေတ္တမေဝ နာနံ၊ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝါတိ အဓိပ္ပါယော။

နောပရိယေသနာနာနတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဗာဟိရဓသနာနတ္ထသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၉၃။ ဝုတ္တပ္ပကာရေ အာရမ္မဏေတိ “အာပါထေ ပတိတ”န္တိ အာဒိနာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တပ္ပကာရေ ရူပါရမ္မဏေ။ သညာတိ ရူပသညာဝ။ အရူပဓမ္မောပ သမာနော ယသ္မိံ အာရမ္မဏေ ပဝတ္တတိ၊ တံ ဖုသန္တော ဝိယ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “အာရမ္မဏံ ဖုသမာနော”တိ။ တဏှာယ ဝတ္ထုဘူတံယေဝ ရူပါရမ္မဏံ လန္တတိတိ ကတွာ “ရူပလာဘော”တိ အဓိပ္ပေတန္တိ အာဟ “သဟ တဏှာယ အာရမ္မဏံ ရူပလာဘော”တိ။ သဗ္ဗသင်္ခါဟိကနယောတိ ဧကသ္မိံယေဝ အာရမ္မဏေ သဗ္ဗေသံ သညာဒိနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပတ္တိယာ သဗ္ဗသင်္ကပ္ပနဝသေန ဒဿိတနယော။ တေနာဟ “ဧကသ္မိံယေဝါ”တိ အာဒိ။ သဗ္ဗသင်္ခါဟိကနယောတိ ဝါ ဓဝပရိဘောဂဝသေန နိဗဒ္ဓါရမ္မဏန္တိ ဝါ အာဂန္တုကာရမ္မဏန္တိ ဝါ ဝိဘာဂံ အကတွာ သဗ္ဗသင်္ခါဟိကနယော။ အပရော နယော။ မိဿကောတိ အာဂန္တုကာရမ္မဏေ နိဗဒ္ဓါရမ္မဏေ စ ဝိသယတော နိဗဒ္ဓါရမ္မဏေန မိဿကော။ နိဗဒ္ဓါရမ္မဏေ သတ္တာနံ ကိလေသော မန္တော ဟောတိ။ တထာ ဟိ သညာသင်္ကပ္ပဓဿဝေဒနာဝ ဒဿိတာ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိယာတိ ယံ ကိဉ္စိ အညမညံ ဝိယ။ ခေါဘေတွာတိ ကုတူဟလုပ္ပါဒနဝသေန စိတ္တံ ခေါဘေတွာ။

ဥပါသိကာတိ တဿ အမစ္စပုတ္တဿ ဘရိယံ သန္ဓာယာဟ။ တသ္မိန္တိ အာဂန္တုကာရမ္ပဏေ။ လာဘော နာမ “လဗ္ဘတိ”တိ ကတွာ။

ဥရုဏ္ဍိယဝါသိတိ ဥရုဏ္ဍိယလေဏဝါသိ၊ ဥရုဏ္ဍိယဝိဟာရဝါသိတိ ဝဒန္တိ။ ပါဠိယာတိ “ဓာတုနာနတ္ထံ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိအာဒိနယ-
ပဝတ္တာယ ဣမိဿာ သုတ္တပါဠိယာ။ ပရိဝနေတွာတိ မဇ္ဈေ ဂဟိတဗဿ-
ဝေဒနာပရိယောသာနေ ဌပနဝသေန ပါဠိ ပရိဝနေတွာ။ ဝုတ္တပ္ပကာ-
ရေတိအာဒိ ပရိဝတ္တေတဗ္ဗာကာရဒဿနံ။ တတ္ထ ဝုတ္တပ္ပကာရေတိ အာပါထ-
ဂတရူပါရမ္ပဏေ။ အဝိဘူတဝါရန္တိ အဝိဘူတာရမ္ပဏဝါရံ။ အယမေဝ ဝါ
ပါဌော။ ဂဗ္ဘန္တိ ကထေန္တိ။ ကေဇဝနဝါရေပိ လဗ္ဘန္တိ စိရတရနိဝေသာ-
ဘာဝါ။ နာနာဇဝနဝါရေယေဝ ဒဠတရနိဝေသတာယ။

၉၄။ ဒသမံ ဥတ္တာနမေဝ နဝမေ ဝုတ္တနယတ္တာ။ ပဋိသေမေတ္တမေဝ ဟေတ္ထ
နာနတ္တန္တိ။

ဗာဟိရဗဿနာနတ္တသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နာနတ္တဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-သတ္တဓာတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၅။ အာဘာတီတိ အာဘာ၊ အာလောကဘာဝေန နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပဋ္ဌာ-
တီတိ ဝါ အတ္ထော။ သော ဧဝ နိဇ္ဇိဝဋ္ဌေန ဓာတူတိ အာဘာဓာတု။
အာလောကဿာတိ အာလောကကသိဏဿ။ သုဋ္ဌ၊ သောဘနံ ဝါ ဘာတီတိ
သုဘံ။ ကသိဏသဟစရဏတော ဈာနံ သုဘံ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။
သုပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏံ ကသိဏံ။ အာကာသာနဉ္စာဒယောပိ သုဘာရမ္ပဏံ ဧဝါတိ
ကေစိ။ ဒေသနံ နိဋ္ဌာပေသီတိ ဒေသနံ ဥဒ္ဓေသမတ္ထေ ဧဝ ဌပေသိ။ ပါဠိယံ
“အန္ဓကာရံ ပဋိစ္စ ပညာယတိ”တိ ဧတ္ထာပိ အာရမ္ပဏမေဝ ဂဟိတံ၊ တထာ
“အယံ ဓာတု အသုဘံ ပဋိစ္စ ပညာယတိ”တိ ဧတ္ထာပိ။ ယထာ ဟိ ဣဓ
သုဝဏ္ဏံ ကသိဏံ သုဘန္တိ အဓိပ္ပေတံ၊ ဧဝံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ အသုဘန္တိ။

အန္ဓကာရံ ပဋိစ္စာတိ အန္ဓကာရံ ပဋိစ္ဆာဒကပစ္စယံ ပဋိစ္စ။ ပညာယတိတိ
ပါကဋ္ဌော ဟောတိ။ တေနာဟ “အန္ဓကာရော ဟိ”တိအာဒိ။ အာလောကောပိ

အန္ဓကာရေန ပရိစ္ဆိန္ဓော ဟောတိတိ ယောဇနာ။ အန္ဓကာရေ တာဝ
 အာလောကေန ပရိစ္ဆိန္ဓော ဟောတု “ယတ္ထ အာလောကော နတ္ထိ၊ တတ္ထ
 အန္ဓကာရေ”တိ၊ အာလောကော ကထံ အန္ဓကာရေန ပရိစ္ဆိန္ဓော ဟောတိတိ
 အာဟ “**အန္ဓကာရေန ဟိ သော ပါကဋ္ဌော ဟောတိ**”တိ။ ပရိစ္ဆေဒ-
 လေခါယ ဝိယ စိတ္တရူပံ အန္ဓကာရေန ဟိ ပရိဟော ပရိစ္ဆိန္ဓော ဟုတွာ
 ပညာယတိ၊ ယထာ တံ ဆာယာယ အာတပေါ။ **သေဝ နယောတိ**
 အသုဘသုဘာနံ အညမညပရိစ္ဆိန္ဓတံ အတိဒိသိတွာ တတ္ထ အဓိပ္ပေတမေဝ
 ဒသေန္တော “**အသုဘေ သတိ သုဘံ ပညာယတိ**”တိ အာဟ။ **ဝေမာဟာတိ**
 “အသုဘံ ပဋိစ္စ သုဘံ ပညာယတိ”တိ အဝေါစ။ “**ရူပိ ရူပါနိ ပဿတိ**”တိ-
 အာဒိသု ဝိယ ဥတ္တရပဒလောပေနာယံ နိဒ္ဒေသောတိ အာဟ “**ရူပံ ပဋိစ္စာတိ**
ရူပါဝစရသမာပတ္တိ ပဋိစ္စာ”တိ။ တာယ ဟိ သတိ အဓိဂတာယ။ **ရူပ-**
သမတိက္ကမာ ဝါ ဟောတိတိ သဘာဝါရမ္မဏာနံ ရူပဇ္ဈာနာနံ သမတိက္ကမာ
 အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိ နာမ ဟောတိတိ အတ္ထော။ **သေဝ**
နယောတိ ဣမိနာ “အာကာသာနဉ္စာယတနသမတိက္ကမာ ဝိညာဏဉ္စာယတန-
 သမာပတ္တိ နာမ ဟောတိ”တိအာဒိနာ ဒွေဝိ ပကာရေ အတိဒိသတိ။ **ပဋိ-**
သင်္ခါတိ ပဋိသင်္ခါဉ္စာယေန။ **အပ္ပဝတ္တိန္တိ** ယထာပရိစ္ဆိန္ဓကာလံ အပ္ပဝတ္တနံ။
 ဧတေန ခဏနိရောဓာဒိ ပဋိက္ခိပတိ။

ကထံ သမာပတ္တိ ပတ္တဗ္ဗာတိ ဣမာသု သတ္တသု ဓာတုသု ကာ ပကာရာ
 သညာသမာပတ္တိ နာနာ ဟုတွာ သမာပဋိတဗ္ဗာ။ တေနာဟ “**ကိဒိသာ**
သမာပတ္တိယော”တိအာဒိ။ သညာယ အတ္ထိဘာဝေနာတိ ပဋုကိစ္စာယ^၁
 သညာယ အတ္ထိဘာဝေန။ သုခုမသင်္ခါရာနံ တတ္ထ သမာပတ္တိယံ အဝသိသ-
 တာယ။ နိရောဓောဝါတိ သင်္ခါရာနံ နိရောဓော ဝေ။

သတ္တဓာတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သနိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၆။ ဘာဝနပုံသကမေတံ “ဝိသမံ စန္ဒိမသုရိယာ ပရိဝတ္တန္တိ”တိအာဒိသု၊
 ဝိယ။ သနိဒါနန္တိ အတ္တနော ဖလံ နိဒဒါတိတိ နိဒါနံ၊ ကာရဏန္တိ အာဟ

“သနိဒါနော သပ္ပစ္စယော”တိ။ ကာမပဋိသံယုတ္တောတိ ကာမရာဂသင်္ခါတေန ကာမေန ပဋိသံယုတ္တော ဝါ ကာမပဋိဗဒ္ဓေါ ဝါ။ တက္ကေတိတိ တက္ကော။ အဘူတကာရံ သမာရောပေတွာ ကပ္ပေတိတိ သင်္ကပ္ပေါ။ အာရမ္မဏေ စိတ္တံ အပ္ပေတိတိ အပ္ပနာ။ ဝိသေသေန အပ္ပေတိတိ ဗျပ္ပနာ။ အာရမ္မဏေ စိတ္တံ အဘိနိရောပေန္တံ ဝိယ ပဝတ္တတိတိ စေတသော အဘိနိရောပနာ။ မိစ္ဆာ ဝိပရိတော ပါပကော သင်္ကပ္ပေါတိ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ။ အညေသု စ ကာမပဋိသံယုတ္တေသု ဝိဇ္ဇမာနေသု ဝိတက္ကော ဧဝ ကာမဓာတုသဒ္ဓေန နိရုဋ္ဌော ဒဋ္ဌဗ္ဗော ဝိတက္ကဿ ကာမပသင်္ဂပ္ပတ္တိသတိသယတ္တာ။ သေ နယော ဗျာပါဒဓာတု-အာဒိသုပိ။ သဗ္ဗေပိ အကုသလာ ဓမ္မာ ကာမဓာတု ဟိနဇ္ဈာသယေဟိ ကာမေတဗ္ဗဓာတုဘာဝတော။

ကိလေသကာမဿ အာရမ္မဏဘာဝတ္တာ သဗ္ဗာကုသလသံဂါဟိကာယ ကာမဓာတုယာ ဣတရာ ဒွေ သင်္ဂဟေတွာ ကထနံ သပ္ပသင်္ဂါဟိကာ။ တိဿန္တံ ဓာတုနံ အညမညံ အသင်္ကရတော ကထာ အသန္တိန္တာ။ ဣမံ ကာမာဝစရ-သညိတံ ကာမဝိတက္ကသညိတဉ္စ ကာမဓာတုံ။ ပဋိစ္စာတိ ပစ္စယဘူတံ လဘိတွာ။ တိဟိ ကာရဏေဟိတိ တိဟိ သာရဘူတေဟိ ကာရဏေဟိ။

ဗျာပါဒဝိတက္ကော ဗျာပါဒေါ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ သော ဧဝ နိဇ္ဇိဝဋ္ဌေန သဘာဝဓာရဏဋ္ဌေန ဓာတုတိ ဗျာပါဒဓာတု။ ဗျာပဇ္ဇတိ စိတ္တံ ဧတေနာတိ ဗျာပါဒေါ၊ ဒေါသော။ ဗျာပါဒေါပိ ဓာတုတိ သောဇနာ။ သဟဇာတ-ပစ္စယာဒိဝသေနာတိ သဟဇာတအညမညနိဿယသမ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတ-ပစ္စယဝသေန။ ဝိသေသေန ဟိ ပရဿ အတ္တနော စ ဒုက္ခာပနံ ဝိဟိံသာ၊ သာ ဧဝ ဓာတု၊ အတ္တဘော ရောသနာ ပရူပဿာတော၊ တထာပဝတ္တော ဝါ ဒေါသသဟဂတစိတ္တုပ္ပါဒေါ။

တိဏဂဟနေ အရညေတိ တိဏေဟိ ဂဟနဘူတေ အရညေ။ အနယ-ဗျသနန္တိ အပါယဗျသနံ၊ ပရိဟရဏူပါယရဟိတံ ဝိပတ္တိန္တိ ဝါ အတ္တော။ အဝဇိံ ဝိနာသန္တိ အဝဇိံ စေဝ ဝိနာသဉ္စာတိ ဝဒန္တိ သဗ္ဗသော ဝဓိရဟိတံ။ သုက္ခတိဏဒါယော ဝိယ အာရမ္မဏံ ကိလေသဂ္ဂိသံဝဋ္ဌနဋ္ဌေန။ တိဏက္ကာ ဝိယ အကုသလသညာ အနုဒဟနဋ္ဌေန။ တိဏကဋ္ဌ။ပ။ သတ္တာ အနယဗျသနာ-ပတ္တိတော။ “ဣမေ သတ္တာ”တိ ဟိ အယောနိသော ပဋိပဇ္ဇမာနာ အဓိပ္ပေတာ။ တေနာဟ “ယထာ သုက္ခတိဏဒါယေ”တိအာဒိ။

သမတာဘာဝတော သမတာဝိရောဓတော ဝိသမတာဟေတုတော စ ဝိသမာ ရာဂါဒယောတိ အာဟ “ရာဂဝိသမာဒီနိ အနုဂတ”န္တိ။ ဣန္ဒြိယဗ္ဗာ အဝဿိဘာဝိနိဘာဝေန။

သံကိလေသတော နိက္ခမနဋ္ဌေန နေက္ခမော၊ သော ဧဝ နိဇ္ဈိဝဋ္ဌေန ဓာတုတိ နေက္ခမ္မဓာတု။ သွာယံ နေက္ခမ္မသဒ္ဓေါ ပဗ္ဗဇ္ဇာဒီသု ကုသလဝိတက္ကေ စ နိရုဋ္ဌောတိ အာဟ “နေက္ခမ္မဝိတက္ကောဝိ နေက္ခမ္မဓာတု”တိ။ ဣတရာပိ ဒွေ ဓာတုယောတိ အဗျာပါဒအဝိဟိံသာဓာတုယော ဝဒတိ။ ဝိသုံ ဒီပေတဗ္ဗာ သရူပေန အာဂတတ္တာ။ ဝိတက္ကာဒယောတိ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပန္တပရိဋ္ဌာဟ- ပရိယေသနာ။ ယထာနုရူပံ အတ္တနော အတ္တနော ပစ္စယာနရူပံ။ ကထံ ပနေတ္ထ ကုသလဓမ္မေသု ပရိဋ္ဌာဟော ဝုတ္တောတိ? သင်္ခါရပရိဋ္ဌာဟမတ္တံ သန္တာယေတံ ဝုတ္တံ၊ သောဠသသု အာကာရေသု ဒုက္ခသစ္စေ သန္တာပဋ္ဌော ဝိယ ဝုတ္တော၊ ယဿ ဝိဂမေန အရဟတော သီတိဘာဝပ္ပတ္တိ ဝုစ္စတိ။

သယံ န ဗျာပဇ္ဇတိ၊ တေန ဝါ တံသမင်္ဂီပုဂ္ဂလော န ကိဉ္စိ ဗျာပါဒေတိတိ အဗျာပါဒေါ၊ ဝိဟိံသာယ ဝုတ္တဝိပရိယာယေဟိ သာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဟိတေသိ- ဘာဝေန မိဇ္ဇတိ သိနိယတိတိ မိတ္တော၊ မိတ္တဿ သောတိ မေတ္တိ၊ အဗျာ- ပါဒေါ။ မေတ္တာယနာတိ မေတ္တာကာရဏံ၊ မေတ္တာယ ဝါ အယနာ ပဝတ္တနာ။ မေတ္တာယိတတ္တန္တိ မေတ္တာယိတဿ မေတ္တာယ ပဝတ္တဿ ဘာဝေါ။ မေတ္တာ- ဧတောဝိမုတ္တိတိ မေတ္တာယနဝသေန ပဝတ္တော စိတ္တသမာဓိ။ သေသံ ဝုတ္တ- နယမေဝ။

သနိဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဝိညာဏသမထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၇။ ဣတော ပဋ္ဌာယာတိ “ဓာတုံ ဘိက္ခဝေ”တိ ဣမသ္မာ တတိယသုတ္တ- တော ပဋ္ဌာယ။ ယာဝ ကမ္မဝဂ္ဂေါ၊ တာဝ နေတွာ ဥပဂန္တာ သေတိ ဧတ္ထောတိ အာသယော၊ ဟိနာဒိဘာဝေန အဓိနော အာသယော အဇ္ဈာသယော၊ တံ အဇ္ဈာသယံ၊ အဓိမုတ္တန္တိ အတ္တော။ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိအာဒီသု ဟိနာဒိ- ဘေဒံ အဇ္ဈာသယံ ပဋိစ္စ ဟိနာဒိဘေဒေါ သညာ၊ တန္တိဿယဒိဋ္ဌိဝိကပ္ပနာ၊ ဝိတက္ကော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သဟဇာတကောဋိယာ ဥပနိဿယကောဋိယာ စ။ သတ္တာရေချတိ တေသံ သတ္တုပဋိညတာယ ဝုတ္တံ၊ န သတ္တုလက္ခဏသဗ္ဗာ- ဝတော။ အသဗ္ဗာသဗ္ဗုဒ္ဓေချတိ အာဓာရေ ဝိသယေ စ ဘုမ္မံ။ ဧကေတော

ကတွာ ဂုတ္တန္တိ ပဌမံ တာဝ ဒဿေန္တော “မယံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ”တိအာဒိ^၁ ဝတွာ ဣတရံ ဒဿေန္တော “တေသု သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ ဧတေ”တိအာဒိမာဟ။ တေသံ “မယံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ”တိ ဥပ္ပန္နဒိဋ္ဌိ ဣမ မူလဘာဝေန ပုစ္ဆိတာ၊ ဣတရာ အနုသင်္ကိတာတိ ပုစ္ဆိတိယေဝါတိ သာသင်္ဂံ ဝဒတိ။

မဟတိတိ ဧတ္ထ မဟာသဒ္ဓေါ “မဟာဇနော”တိအာဒိသု ဝိယ ဗဟုအတ္ထဝါစကောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အဝိဇ္ဇာပိ ဟိနဟိနတရဟိနတမာဒိဘေဒေန ဗဟုပကာရာ။ တဿာတိ ဒိဋ္ဌိယာ။ ကဿာ ပနေတ္ထ “ယဒိဒံ အဝိဇ္ဇာ ဓာတူ”တိ အဝိဇ္ဇံ ဥဒ္ဓရိတွာ “ဟိနံ ဓာတုံ ပဋိစ္စာ”တိ အဇ္ဈာသယဓာတု နိဒ္ဓိဋ္ဌာတ်? န ခေါပနေတံ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ “အညံ ဥဒ္ဓရိတွာ အညံ နိဒ္ဓိဋ္ဌာ”တိ၊ ယတော အဝိဇ္ဇာသိသေန အဇ္ဈာသယဓာတု ဧဝ ဂဟိတာ။ အဝိဇ္ဇာဂဟိတော ဟိ ပုရိသပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌဇ္ဈာသယော ဟိနာဒိဘေဒံ အဝိဇ္ဇာဓာတုံ နိဿာယ တတော သညာဒိဋ္ဌိအာဒိကေ သင်္ကပ္ပေတိ။ ပဏိမိ ပတ္တနာ၊ သာ ပန တထာ တထာ စိတ္တဿ ဌပနဝသေန ဟောတိတိ အာဟ “စိတ္တဌပန”န္တိ။ တေနာဟ “သာ ပနေသာ”တိအာဒိ။ ဧတေတိ ဟိနပစ္စယာ သညာဒိဋ္ဌိဝိတက္ကစေတနာ ပတ္တနာ ပဏိမိသင်္ခါတာ ဟိနာ ဓမ္မော။ ဟိနော နာမ ဟိနဓမ္မသမာယောဂတော။ သဗ္ဗပဒါနိတိ “ပညပေတိ”တိအာဒိနိ ပဒါနိ ယောဇေတဗ္ဗာနိ ဟိနသဒ္ဓေန မဇ္ဈိမုတ္တမဋ္ဌာနန္တရဿ အသမ္ဘဝတော။ ဥပပဇ္ဇနံ ဥပပတ္တိတိ အာဟ “ဒွေ ဥပပတ္တိယော ပဋိလာဘော ဝ နိဗ္ဗတ္တိ ဝ”တိ။ တတ္ထ ဟိနကုလာဒိတိ အာဒိသဒ္ဓေန ဟိနရူပဘောဂပရိသာဒိနံ သင်္ဂဟော။ ဟိနတ္တိကဝသေနာတိ ဟိနတ္တိကေ ဂုတ္တတ္တိကပဒဝသေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ စိတ္တုပ္ပါဒက္ခဏေတိ ဣဒံ ဟိနတ္တိကပရိယာပန္နာနံ စိတ္တုပ္ပါဒါနံ ဝသေန တတ္ထ တတ္ထ လဒ္ဓတ္တာ^၂ ဂုတ္တံ။ ပဉ္စသု နိဗ္ဗာနလေသုတိ စက္ကာလဝေနနေသာဒရထကာရပုက္ကသကုလေသု။ ဒွါဒသအကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါနံ ပန ယော ကောစိ ပဋိလာဘော ဟိနောတိ ယောဇနာ။ သေသဒ္ဓယေပိ ဧသေဝ နယော။ ဣမသ္မိံ ဌာနေတိ “ယာယံ ဘန္တေ ဒိဋ္ဌိ”တိအာဒိနာ အာဂတေ ဣမသ္မိံ ဌာနေ။ “ဓာတုံ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိအာဒိနာ အာဂတတ္တာ နိဗ္ဗတ္တိယေဝ အဓိပ္ပေတာ၊ န ပဋိလာဘော။

ဂိဇ္ဈကာဝသထသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဟိနာမိမုတ္တိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၈။ ဧကေတော ဟောန္တိတိ သမာနန္တန္တတာယ အဇ္ဈာသယတော ဧကေတော ဟောန္တိ။ နိရုတ္တရာ ဟောန္တိတိ တာယ ဧဝံ သမာနန္တန္တတာယ စိတ္တေန နိဗ္ဗိသေသာ ဟောန္တိ။ ဣမ အဓိမုတ္တိ နာမ အဇ္ဈာသယဓာတုတိ အာဟ “ဟိနာမိမုတ္တိကာတိ ဟိနဇ္ဈာသယာ”တိ။

ဟိနာမိမုတ္တိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-စင်္ခမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၉။ မဟာပညေသုတိ ဝိပုလပညေသု။ နန္တိ သာရိပုတ္တတ္ထေရံ။ ခန္တုရန္တိ ခန္တဝိဘာဂံ၊ ခန္တာနံ ဝါ အန္တရံ ဝိသေသော အတ္ထိတိ ခန္တုရော။ သေနယော သေသေသုပိ။ ပရိကမ္မန္တိ ဣဒ္ဓိဝိဓာဓိဂမဿ ပုဗ္ဗဘာဂပရိကမ္မဉ္စေ ဥတ္တရပရိကမ္မဉ္စ။ အာနိသံသန္တိ ဣဒ္ဓါနိသံသဉ္စေ အာနိသံသဉ္စ။ အဓိဋ္ဌာနံ ဝိကုဗ္ဗနန္တိ အဓိဋ္ဌာနဝိဓာနဉ္စေ ဝိကုဗ္ဗနဝိဓာနဉ္စ။ ဖုတ္တနယေနောဝါတိ “ပထဝိ” ပတ္ထရန္တော ဝိယာ”တိအာဒိနာ။

ဓုတင်္ဂပရိဟာရန္တိ ဓုတင်္ဂါနံ ပရိဟာရဏဝိမိ။ ပရိဟာရဏဂ္ဂဟဏေနေဝ သမာဒါနံ သိဒ္ဓိံ ဟောတိတိ တံ န ဂဟိတံ။ အာနိသံသန္တိ တံတံဓုတင်္ဂ- ပရိဟာရဏေ ဒဠဗ္ဗံ အာနိသံသမေဝ။ သမောဓာနန္တိ “တ္ထေကာ ဝိဇ္ဇာပါတ- ပဋိသံယုတ္တာ၊ တ္ထေကာ သေနာသနပဋိသံယုတ္တာ”တိ ပစ္စယဝသေန အည- မညဉ္စ အန္တောဂဓတ္တာ။ အဓိဋ္ဌာနန္တိ အဓိဋ္ဌာနဝိမိ။ ဘေဒန္တိ ဥက္ကဋ္ဌာဒိ- ဘေဒဉ္စေ ဘိန္နာကာရဉ္စ။

ပရိကမ္မန္တိ “ဒိဗ္ဗစက္ခု ဧဝံ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ ဝိသောဓေတဗ္ဗ”န္တိအာဒိနာ ပရိကမ္မဝိဓာနံ။ အာနိသံသန္တိ ပရေသံ အဇ္ဈာသယာနုရူပါယတနာဒိအာနိသံ- သပဘေဒံ။ ဥပက္ကိလေသန္တိ သာဓာရဏံ အသာဓာရဏံ ဒုဝိဓံ ဥပက္ကိလေသံ။ ဝိပဿနာဘာဝနုပက္ကိလေသာ ဟိ ဒိဗ္ဗစက္ခုဿ ဥပက္ကိလေသာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သင်္ခေပဝိတ္ထာရဂန္တိ ဖုတ္တနာနဝိမိတြကထာဒိသုတိ သင်္ခေပေါ ဝိတ္ထာရော ဂန္တိရတာ ဥတ္တာနတာ ဝိမိတြဘာဝေါ နေယျတ္တတာ နိတတ္ထတာတိ ဝေမာဒိသု ဓမ္မဿ ကထေတဗ္ဗပ္ပကာရေသု တံ ဤ ကထေတဗ္ဗာကာရံ။

ဣတိ-သဒ္ဓေါ အာဒိအတ္ထော၊ ပကာရတ္ထော ဝါ။ တေန—

“အာဒိမိ သီလံ ဒေသေယျ၊ မဇ္ဈေ စိတ္တံ ဝိနိဋ္ဌိသေ။
အန္တေ ပညာ ကထေတဗ္ဗာ၊ ဧသော ဓမ္မကထာဝိဓော”တိ—

ဧဝံ ကထေတဗ္ဗာကာရံ သင်္ဂဏှာတိ။

“သီထိလံ ဓနိတဉ္စ ဒိဃရဿံ၊ ဂရုကံ လဟုကဉ္စ နိဂ္ဂဟိတံ။
သမ္ပန္နံ ဝဝတ္ထိတံ ဝိမုတ္တံ၊ ဒသဓာ ဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိယာ ပဘောဒေါ”တိ—

ဧဝံ ဝုတ္တံ ဒသဝိဓံ ဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိံ။ အဋ္ဌ၊ ပုတ္တိန္တိ တဿ တဿ သုတ္တဿ ဇာတ-
ကဿ စ အဋ္ဌ၊ ပုတ္တိန္တိ။ အနုသန္တိန္တိ ပစ္ဆာနသန္တိအာဒိအနုသန္တိ။ ပုဗ္ဗာပရန္တိ
သမ္ပန္နံ။ ဣဒံ ပဒံ ဧဝံ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ဣဒံ ပုဗ္ဗာပရံ ဧဝံ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ။

ကုလသင်္ဂဏှနပရိဟာရန္တိ လာဘုပ္ပါဒနတ္ထံ ကုလာနံ သင်္ဂဏှနဝိဓိနော
ပရိဟာရဏံ တန္တိယမိတံ ကေန္တိကံ ကုလသင်္ဂဟဏဝိဓိံ။

စက်မသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သဂါထာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၀။ “ဓာတုသော သံသန္တန္တိ”တိ ဣဒံ အဇ္ဈာသယတော သရိက္ခတာ-
ဝံသနံ၊ န ကာယေန မိသီဘာဝဒဿနန္တိ အာဟ “သမုဒ္ဓန္တရေ”တိအာဒိ။
နိရုန္တရေတိ နိဗ္ဗိသေသော။ သံသဂ္ဂါတိ ပဉ္စဝိသံသဂ္ဂဟေတု။ သံသဂ္ဂဂဟ-
ဏေန စေတ္ထ သံသဂ္ဂဝတ္ထုကာ တဏှာ ဂဟိတာ။ တေနာဟ “ဒဿနံ ပ။
သ္မေဟေနာ”တိ။

ဝနတိ ဘဇတိ သဇ္ဇတိ တေနာတိ ဝနံ၊ ဝနထောတိ စ ကိလေသော
ဝုစ္စတိတိ အာဟ “ဝနထော ဇာတောတိ ကိလေသဝနံ ဇာတ”န္တိ။
ဣတရေ သံသဂ္ဂမူလကာတိ တမေဝ ပဋိက္ခိပန္တောအာဟ “အဒဿနေနာ”တိ။
သာရုဇိဝိတိ သာရု သုဋ္ဌ၊ ဇိဝိ၊ တံဇိဝနသီလော။ တေနာဟ “ပရိသုဒ္ဓဇိဝိတံ
ဇိဝမာနေနာ”တိ။

သဂါထာသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-အဿဒ္ဓသံသန္ဓနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၁။ နိရောဇာတိ သဒ္ဓါသ္မေဟာဘာဝေန နိသ္မေဟာ။ တတော ဧဝံ အရသဘာဝေန နိရသ။ ကေသဒိသာတိ သမသမာ နိဗ္ဗိသေသာ။ တေနာဟ “နိရုတ္တရာ”တိ။ အလဇ္ဇိတာယ ကေသိမကတာ ဘိန္ဒမရိယာဒါ။ သဒ္ဓါ တေသံ အတ္ထိတိ သဒ္ဓါ။ တန္တိပါလကာတိ သဒ္ဓမ္မတန္တိယာ ပါလကာ။ ဝံသာနုရက္ခကာတိ အရိယဝံသဿ အနုရက္ခကာ။ အာရဒ္ဓဝီရိယာတိ ပဂ္ဂဟိတဝီရိယာ။ ယသ္မာ တာဒိသာနံ ဝီရိယံ ပရိပုဏ္ဏံ နာမ ဟောတိ ကိစ္စသိဒ္ဓိယာ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ပရိပုဏ္ဏပရက္ခမာ”တိ။ သဒ္ဓကိစ္စပရိဂ္ဂါဟိကာယာတိ စဘုန္တံ သတိပဋ္ဌာနာနံ ဘာဝနာကိစ္စပရိဂ္ဂါဟိကာယ။

အဿဒ္ဓသံသန္ဓနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-၁၂-အဿဒ္ဓမူလကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၂-၁၀၆။ အန္တမာဒိနီတိ အဋ္ဌမံ နဝမံ ဒသမံ ကောဒသမံ ဒွါဒသမန္တိ ဣမာနိ ပဉ္စ သုတ္တာနီတိ ဧကေ။ အပရေ ပန နဝ သုတ္တာနီတိ ဣစ္ဆန္တိ။ သွာယမတ္ထော အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တောယေဝ။ ပါဠိယဉ္စ ကေသုစိ ပေါတ္ထကေသုလိခိယတိ။

အဿဒ္ဓမူလကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ကမ္မပထဝဂ္ဂ

၁-၂-အသမာဟိတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၇-၁၀၈။ ဣတော ပရေသုတိ ဣတော ဒုတိယဝဂ္ဂတော ပရေသုသုတ္တေသု။ ပဋ္ဌမန္တိ ပဋ္ဌမဝဂ္ဂေ ပဋ္ဌမံ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ ဧဝံ ဒေသနာ ပဝတ္တာတိ အာဟ “ဧဝံ ဝုစ္စမာနေ”တိအာဒိ။

အသမာဟိတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-၅-ပဉ္စသိက္ခာပဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၉-၁၁၁။ သုရာမေရယသင်္ခါတန္တိ ပိဋသုရာဒိသုရာသင်္ခါတံ ပုပ္ဖါသဝါဒိ-
မေရယသင်္ခါတဉ္စ။ မဇ္ဇေနဋ္ဌေန မဇ္ဇံ။ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒေါတိ ဝုစ္ဆတိ “မဇ္ဇတိ
တေနာ”တိ ကတွာ။ တသ္မိံ တိဋ္ဌန္တိတိ တသ္မိံ ပမာဒေ ပမဇ္ဇနဝသေန တိဋ္ဌန္တိတိ
အတ္ထော။ သေသံ တတိယစတုတ္ထေသု သုဝိညေယျမေဝါတိ။

ပဉ္စမေ တာနိ ပဒါနိ သံဝဏ္ဏေတုံ “ပဉ္စမေ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ
ပါဏော နာမ ဝေါဟာရတော သတ္ထော၊ ပရမတ္ထတော ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ တံ
ပါဏံ အတိပါတေန္တိ အတိစ္စ အန္တရေယေဝ၊ အတိက္ကမ္မ ဝါ သတ္တာဒိဟိ
အဘိဘဝိတွာ ပါတေန္တိ၊ သဏိကံ ပတိတုံ အဒတွာ သိသံ ပါတေန္တိတိ
အတ္ထော။ ကာယေန ဝါစာယ ဝါ အဒိန္နံ ပရသန္တကံ။ အာဒိယန္တိတိ ဂဏန္တိ။
ဝိန္နာတိ န သမ္မာ၊ ဂါရယုဝသေန။ ပုသတိ အတထံ ဝတ္ထု။ ဝဒန္တိတိ
ဝိသံဝါဒနဝသေန ဝဒန္တိ။ ဝိယသုညကရဏတော ဝိသုဏာ၊ ဝိသတိ ဝါ
ပရေ သတ္ထေ၊ ဟိံသတိတိ အတ္ထော။ မဗ္ဗန္တေဒိကာတိ^၁ တေန ပရဿ
မဗ္ဗန္တေဒဝသေန ဧကန္တဖရသသဉ္စေတနာ ဖရသဝါစာ နာမာတိ ဒဿေတိ။
အဘိဇ္ဈာသဒ္ဓေါ လုပ္ပနေ နိရုဋ္ဌောတိ အာဟ “ပရဘဏ္ဍေ လုပ္ပနသီလာတိ
အတ္ထော”တိ။ ဗျာပန္တန္တိ ဒေါသဝသေန ဝိပန္နံ။ ပကတိဝိဇ္ဇာဟေန ဖူတိဘူတံ။
သာရူဟိ ဂရဟိတဗ္ဗတံ ပတ္တာ “နတ္ထိ ဗိန္န”န္တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တာ နတ္ထိကာ-
ဟေတုကအာဂ်ရိယဒိဋ္ဌိ ကမ္မပထပရိယာပန္နာ နာမ။ မိစ္ဆတ္တပရိယာပန္နာ သဗ္ဗာပိ
လောကုတ္တရမဂ္ဂပဋိပက္ခာ ဝိပရိတဒိဋ္ဌိ။

တေသန္တိ ကမ္မပထာနံ။ ဝေါဟာရတောတိ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓံ ဥပါဒါယ ပညတ္တိ-
မတ္တတော။ တိရစ္ဆာနဂတာဒိသျှတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ပေတာနံ သင်္ဂဟော။
ပသောဂဝတ္ထုမဟန္တတာဒိဟိ မဟာသာဝဇ္ဇတာ တေဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇ-
မာနာယ စေတနာယ ဗလဝဘာဝတော။ ယထာဝုတ္တပစ္စယဝိပရိယာယေပိ
တံတံပစ္စယေဟိ စေတနာယ ဗလဝဘာဝဝသေန အပ္ပသာဝဇ္ဇမဟာသာ-
ဝဇ္ဇတာ ဝါ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣဒ္ဓိဓယောတိ ကမ္မဝိပါကိဒ္ဓိမယော ဒါဌာကောဠ-
နာဒိနံ ဝိယ။

မေထုနသမာစာရေသျှတိ သဒါရပရဒါရဂမနဝသေန ဒုဝိဓေသု မေထုန-
သမာစာရေသု။ တေပိ ဟိနာမိမုတ္တိကေဟိ ကတ္တဗ္ဗတော ကာမာ နာမ။
ဝိန္နာစာရေတိ ဂါရယုစာရော။ ဂါရယုတာ စဿ ဧကန္တနိဟိနတာယာတိ

အာဟ “**ဧကန္တနိဋ္ဌိတော လာမကာစာရော**”တိ။ အသဒ္ဓမ္မာဓိပ္ပါယေနာတိ အသဒ္ဓမ္မသေဝနာဓိပ္ပါယေန။ ဂေါတ္တရက္ခိတာတိ သဂေါတ္တေဟိ ရက္ခိတာ။ ဓမ္မရက္ခိတာတိ သဟဓမ္မေဟိ ရက္ခိတာ။ သဿာမိကာ နာမ သာရက္ခာ။ ယဿာ ဂမနေ ဒဏ္ဍော ဌပိတော၊ သာ သပရိဒဏ္ဍာ။ ဘရိယဘာဝါယ ဓနေန ကိတာ ဓနက္ခိတာ။ ဆန္နေန ဝသတိတိ ဆန္ဒဝါသိနိ။ ဘောဂတ္ထံ ဝသတိတိ ဘောဂဝါသိနိ။ ပဋတ္ထံ ဝသတိတိ ပဋဝါသိနိ။ ဥဒကပတ္တံ အာမသိတွာ ဂဟိတာ ဩပတ္တကိနိ။ စုမ္ပဋံ အပနေတွာ ဂဟိတာ ဩဘဋ္ဌစုမ္ပဋာ။ ကရမရာနိတာ ဇောဟဋ္ဌာ။ တဒ်ဏိကံ ဂဟိတာ ပုဟုတ္တိကာ။ အဘိဘဝိတွာ ဝိတိက္ကမော မိစ္ဆာစာရော မဟာသာဝဇ္ဇော၊ န တထာ ဦးန္တံ သမာနစ္ဆန္ဒတာယ။ အဘိဘဝိတွာ ဝိတိက္ကမနေ သတိပိ မဂ္ဂေနမဂ္ဂပဋိပတ္တိအဓိဝါသနေ ပုရိမုပ္ပန္နသေဝနာဘိသန္ဓိပယောဂါဘာဝတော မိစ္ဆာစာရော န ဟောတိ အဘိဘုယျမာနဿာတိ ဝဒန္တိ။ သေဝနာစိတ္တေ သတိ ပယောဂါဘာဝေါ အပ္ပမာဏံ ယေဘုယျေန ဣတ္ထိယာ သေဝနာပယောဂဿ အဘာဝတော။ တထာ သတိ ပုရေတရံ သေဝနာစိတ္တဿ ဥပဋ္ဌာနေပိ တဿာ မိစ္ဆာစာရော န သိယာ၊ တထာ ပုရိသဿပိ သေဝနာပယောဂါဘာဝေ။ တဿွာ အတ္တနော ရုစိယာ ပဝတ္တိတဿ ဝသေန တယော၊ ဗလက္ကာရေန ပဝတ္တိတဿ ဝသေန တယောတိ သဗ္ဗေပိ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန “**ဓတ္တာရော သမ္ဘာရော**”တိ ဝုတ္တံ။

အာသေဝနမန္တတာယာတိ ယာယ အကုသလစေတနာယ သမ္ဘူ ပလပတိ၊ တဿာ ဣတ္ထရကာလတာယ ပဝတ္တိယာ အနာသေဝနာတိ ပရိဒုဗ္ဗလာ ဟောတိ စေတနာ။

ဥပသဂ္ဂဝသေန အတ္ထဝိသေသဝါစိနော ဓာတုသဒ္ဓါတိ အဘိဇ္ဈာယတိတိ ပဒဿ ပရဘဏ္ဍာဘိမုဒိဘိအာဒိအတ္ထော ဝုတ္တော။ တန္တိန္တတာယာတိ တသ္မိံ ပရဘဏ္ဍေ လုပ္ပနဝသေန နိန္ဒတာယ။ အဘိပုဗ္ဗော ဈေ-သဒ္ဓေါ လုပ္ပနေ နိရုဋ္ဌောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယဿ ဘဏ္ဍံ အဘိဇ္ဈာယတိ၊ တဿ အပ္ပဂုဏတာယ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ မဟာဂုဏတာယ မဟာသာဝဇ္ဇောတိအာဒိနာ နယေန တတ္ထ အပ္ပသာဝဇ္ဇမဟာသာဝဇ္ဇဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေနာဟ “**အဒိန္နာဒါနံ ဝိယာ**”တိအာဒိ။ အတ္တနော ပရိဏာမနံ စိတ္တေနောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဟိတသုခံ ဗျာပါဒယတိတိ ယော နံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ယဿ ဥပ္ပါဒေတိ၊ တဿ သတိ သမဝါယေ ဟိတသုခံ ဝိနာသေတိ။ အဟော ဝတာတိ ဣမိနာ ယထာ အဘိဇ္ဈာနေ ဝတ္ထုနော ဧကန္တတော အတ္တနော ပရိဏာမနံ

ဒဿိတံ၊ ဧဝမိဓာပိ ဝတ္ထုနော “အဟော ဝတာ”တိ ဣမိနာ ပရဿ ဝိနာသ-
စိန္တာယ ကေန္တတော နိယမိတဘာဝံ ဒဿေတိ။ ဧဝံ ဟိ နေသံ ဒါရုဏ-
ပ္ပဝတ္တိယာ ကမ္မပထပ္ပဝတ္တိ။

ယထာဘူစ္စဂဟဏာဘာဝေနာတိ ယထာတစ္ဆဂဟဏဿ အဘာဝေန
အနိစ္စာဒိသဘာဝဿ နိစ္စာဒိတော ဂဟဏေန။ မိစ္ဆာ ပဿတိတိ ဝိတထံ
ပဿတိ။ သဗ္ဗပ္ပလာပေါ ဝိယာတိ ဣမိနာ အာသေဝနဿ အပ္ပဟေန္တတာဟိ
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ အပ္ပသာဝဇ္ဇမဟာသဘဝဇ္ဇတာ။ ဝတ္ထုနောတိ ဂဟိတဝတ္ထုနော။
ဂဟိတာကာရဝိပရိတတာတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဂဟိတာကာရဿ ဝိပရိတတာ။
တထာဘာဝေနာတိ အတ္တနော ဂဟိတာကာရေနော တဿာ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဂဟိ-
တဿ ဝါ ဝတ္ထုနော ဥပဋ္ဌာနံ “ဧဝမေတံ၊ န ဣတော အညထာ”တိ။

ဓမ္မတောတိ သဘာဝတော။ ကောဋ္ဌာသတောတိ စိတ္တင်္ဂကောဋ္ဌာသတော၊
ယံကောဋ္ဌာသာ ဟောန္တိ၊ တတောတိ အတ္ထော။ စေတနာဓမ္မာဝါတိ
စေတနာသဘာဝါ ဧဝ။ ပဋိပါဒ္ဓိယာ သတ္တာတိ ဧတ္ထ နနု စေတနာ အဘိဓမ္မေ
ကမ္မပထေသု န ဝုတ္တာတိ ပဋိပါဒ္ဓိယာ သတ္တန္တံ ကမ္မပထဘာဝေါ န ယုတ္တောတိ?
န၊ အဝစနဿ အညဟေတုကတ္တာ။ န ဟိ တတ္ထ စေတနာယ အကမ္မပထတ္တာ
ကမ္မပထရာသိမ္ပိ အဝစနံ၊ ကဒါစိ ပန ကမ္မပထော ဟောတိ၊ န သဗ္ဗဒါတိ
ကမ္မပထဘာဝဿ အနိယတတ္တာ အဝစနံ။ ယဒါ ပနဿ ကမ္မပထဘာဝေါ
ဟောတိ၊ တဒါ ကမ္မပထရာသိသင်္ဂဟော န နိဝါရိတော။ ဧတ္တာဟ— ယဒိ
စေတနာယ သဗ္ဗဒါ ကမ္မပထဘာဝါဘာဝတော အနိယတော ကမ္မပထ-
ဘာဝေါတိ ကမ္မပထရာသိမ္ပိ အဝစနံ၊ နနု အဘိဇ္ဈာဒိနမ္ပိ ကမ္မပထဘာဝံ
အပ္ပတ္တာနံ အတ္ထိတာယ အနိယတော ကမ္မပထဘာဝေါတိ တေသမ္ပိ ကမ္မ-
ပထရာသိမ္ပိ အဝစနံ အာပဇ္ဇတိတိ? နာပဇ္ဇတိ၊ ကမ္မပထတာတံသဘာဝတာဟိ
ဘေသံ တတ္ထ ဝုတ္တတ္တာ။ ယဒိ ဧဝံ စေတနာပိ တတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗာ သိယာ?
သစ္စမေတံ၊ သာ ပန ပါဏာတိပါတာဒိကာတိ ပါကဇ္ဇော တဿာ ကမ္မပထ-
ဘာဝေါတိ န ဝုတ္တာ သိယာ။ စေတနာယ ဟိ “စေတနာဟံ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ
ဝဒါမိ” တိဝိဓာ ဘိက္ခဝေ ကာယသဇ္ဇေတနာ အကုသလံ ကာယကမ္မ”န္တိ၊
အာဒိဝစနတော ကမ္မဘာဝေါ ပါကဇ္ဇော။ ကမ္မိယေဝ စ သုဂတိဒုဂ္ဂတိနံ
တတ္ထုပ္ပဇ္ဇနကသုခဒုက္ခာနဉ္စ ပထဘာဝေန ပဝတ္တံ ကမ္မပထောတိ ဝုစ္စတိတိ
ပါကဇ္ဇော တဿာ ကမ္မပထဘာဝေါ။ အဘိဇ္ဈာဒိနံ ပန စေတနာသမိ-
ဟနဘာဝေန သုစရိတဒုစ္စရိတဘာဝေါ၊ စေတနာဇနိတပိဋ္ဌိဝဋ္ဋကဘာဝေန

သုဂတိဒုဂ္ဂတိတဒုပ္ပဇနကသိုဓဒုက္ခာနံ ပထဘာဝေါ စာတိ န တထာ ပါကဋ္ဌော ကမ္မပထဘာဝေါတိ တေ ဧဝ တေန သဘာဝေန ဒဿေတုံ အဘိဓမ္မေ ကမ္မပထရာသိဘာဝေန ဝုတ္တာ။ အတထာဇာတိယကတ္တာ ဝါ စေတနာ တေဟိ သဋ္ဌိံ န ဝုတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ မူလံ ပတွာတိ မူလဒေသနံ ပတွာ၊ မူလသဘာဝေသု ဓမ္မေသု ဒေသိယမာနေသုတိ အတ္ထော။

အဒိန္နာဒါနံ သတ္တာရမ္ပဏန္တိ ဣဒံ “ပဉ္စ သိက္ခာပဒါ ပရိတ္တာရမ္ပဏာ ဧဝါ”တိ ဣမာယ ပါဠိယာ ဝိရုဇ္ဈတိ။ ယံ ဟိ ပါဏာတိပါတာဒိဒုဿီလျဿ အာရမ္မဏံ၊ တဒေဝ တံ ဝေရမဏိယာ အာရမ္မဏံ။ ဝီတိက္ကမိတဗ္ဗဝတ္ထုတော ဧဝ ဟိ ဝိရတီတိ။ “သတ္တာရမ္ပဏ”န္တိ ဝါ သတ္တသင်္ခါတံ သင်္ခါရာရမ္ပဏမေဝ ဥပါဒါယ ဝုတ္တတ္တာ န ကောစိ ဝိရောဓော။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ သမ္ဗောဟဝိနောဒနိယံ “ယာနိ သိက္ခာပဒါနိ ဧတ္ထ ‘သတ္တာရမ္ပဏာနိ’တိ ဝုတ္တာနိ၊ တာနိ ယသ္မာ ‘သတ္ထော’တိ သင်္ခံ ဂတေ သင်္ခါရေယေဝ အာရမ္မဏံ ကရောန္တိ”တိ။ ဣတော ပရေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ ဝိသဘာဝဝတ္ထုနော “ဣတ္ထိပုရိသာ”တိ ဂဟေတဗ္ဗတော သတ္တာရမ္ပဏောတိပိ ဧကေ။ “ဧကော ဒိဋ္ဌော၊ ဒွေ သုတာ”တိ အာဒိနာ သမ္ပပ္ပလပနေ ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတဝသေန။ တထာ အဘိဇ္ဈာတိ ဧတ္ထ တထာ-သဒ္ဓေါ “ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတဝသေနာ”တိ ဣဒမ္ပိ ဥပသံဟရတိ၊ န သတ္တသင်္ခါရာရမ္ပဏတံ ဧဝ ဒဿနာဒိဝသေန အဘိဇ္ဈာယနတော။ “နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ”တိ ပဝတ္တမာနာပိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တေဘူမကဓမ္မာရမ္ပဏာ ဧဝါတိ အဓိပ္ပာယ်နေ တဿာ သင်္ခါရာရမ္ပဏတာ ဝုတ္တာ။ ကထံ ပန မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ မဟဂ္ဂတပ္ပတ္တာ ဓမ္မာ၊ အာရမ္မဏံ ဟောန္တိတိ? သာဓာရဏတော။ နတ္ထိ သုကဋ္ဌဒုက္ခဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကောတိ ဟိ ပဝတ္တမာနာယ အတ္ထတော ရူပါရူပါဝစရဓမ္မာပိ ဂဟိတာဝ ဟောန္တိတိ။

သုခဗဟုလတာယ ရာဇာနော ဟသမာနာပိ “စောရံ သာတေထာ”တိ ဝဒန္တိ၊ ဟာသော ပန တေသံ အညဝိသယောတိ အာဟ “သန္နိဋ္ဌာပက-စေတနာ ပန နေသံ ဒုက္ခသမ္ပယုတ္တာဝ ဟောတိ”တိ။ မဇ္ဈတ္တဝေဒနော န ဟောတိ၊ သုခဝေဒနောဝ။ တတ္ထ “ကာမာနံ သမုဒယာ”တိအာဒိနာ ဝေဒနာ-ဘေဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ လောဘသမုဋ္ဌာနော မုသာဝါဒေါ သုခဝေဒနော ဝါ သိယာ မဇ္ဈတ္တဝေဒနော ဝါ၊ ဒေါသသမုဋ္ဌာနော ဒုက္ခဝေဒနော ဝါတိ မုသာဝါဒေါ တိဝေဒနော သိယာ။ ဣမိနာ နယေန သေသေသုပိ ယထာရဟံ

၁-အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၃၆၉-ပိဋ္ဌေ။ ၂-သဗ္ဗေ တေဘူမကဓမ္မာ (မူလပဏ္ဏာသကေ သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ္တဋီကာယံ)

ဝေဒနာနံ “လောဘော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယာ”တိအာဒိနာ” ဘေဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပါဏာတိပါတော ဒေါသမောဟဝသေန ဝိမူလကောတိ သမ္ပယုတ္တမူလ-
မေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တဿ ဟိ မူလဋ္ဌေန ဥပကာရဘာဝေါ ဒေါသဝိသေ-
သော၊ နိဒါနမူလေ ပန ဂယမာနေ လောဘမောဟဝသေနပိ ဝဇ္ဇတိ။
သမ္ပုဋ္ဌော အာမိသကိဉ္ဇက္ခကာမောပိ ဟိ ပါဏံ ဟနတိ။ တေနောပါဟ “လော-
ဘော နိဒါနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယာ”တိအာဒိ”။ သေသေသုပိ ဒေသေဝ နယော။

အသမာဒိန္နသီလဿ သမ္ပတ္တတော ယထာဥပဋ္ဌိတဝီတိက္ကမိတဗ္ဗဝတ္ထုတော
ဝိရတိ သမ္ပတ္တဝိရတိ။ သမာဒါနေန ဥပ္ပန္နာ ဝိရတိ သမာဒါနဝိရတိ။ ကိလေ-
သာနံ သမုတ္တိန္နနဝသေန ပဝတ္တာ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ ဝိရတိ သမုန္တေဒဝိရတိ။
ကာမဇ္ဈတ္တ ပါဠိယံ ဝိရတိယောဝ အာဂတာ၊ သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂေ ပန စေတနာပိ
အာဟရိတွာ ဒဿိတာတိ တဒုဘယမ္ပိ ဂဏှန္တော “စေတနာပိ ဝဇ္ဇန္တိ
ဝိရတိယောဝိ”တိ အာဟ။

အဒုဿီလျာရမ္မဏာ ဇီဝိတိန္ဒြိယာဒိအာရမ္မဏာ ကထံ ဒုဿီလျာနိ
ပဇဟန္တိတိ ဒဿေတုံ “ယထာ ပနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပါဏာတိပါတာဒိဟိ
ဝိရမဏဝသေန ပဝတ္တနတော တဒါရမ္မဏဘာဝေနော တာနိ ပဇဟန္တိ။
န ဟိ တဒေဝ အာရမ္မ တံ ပဇဟိတုံ သက္ကာ တတော အနိဿဋ္ဌ-
ဘာဝတော။

အနဘိဇ္ဈာ။ပ။ ဝိရမန္တဿာတိ အဘိဇ္ဈံ ပဇဟန္တဿာတိ အတ္ထော။ န ဟိ
မနောဒုစ္စရိတတော ဝိရတိ အတ္ထိ အနဘိဇ္ဈာဒိဟေဝ တပ္ပဟာနသိဒ္ဓိတော။

ပဉ္စသိက္ခာပဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဒသင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၃။ ဖိစ္ဆတ္တသမ္ပတ္တဝသေနာတိ ဧတ္ထ ဖိစ္ဆာဘာဝေါ ဖိစ္ဆတ္တံ၊ တထာ
သမ္မာဘာဝေါ သမ္ပတ္တံ။ တထာ တထာ ပဝတ္တာ အကုသလက္ခန္ဓာဝ ဖိစ္ဆာသတိ၊
ဧဝံ ဖိစ္ဆာဉာဏမ္ပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ န ဟိ ဉာဏဿ ဖိစ္ဆာဘာဝေါ နာမ အတ္ထိ။
တသ္မာ ဖိစ္ဆာဉာဏိနောတိ ဖိစ္ဆာသညာဏာတိ အတ္ထော၊ အယောနိသော

ပဝတ္တစိတ္တုပ္ပါဒါတိ အဓိပ္ပါယော။ မိစ္ဆာပစ္စဝေက္ခဏေနာတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအာဒိနံ
မိစ္ဆာ အယောနိသော ပစ္စဝေက္ခဏေန။ ကုသလဝိမုတ္တိတိ ပကတိပုရိသ-
သန္တရဇာနံ၊ ဂုဏဝိယုတ္တဿ အတ္တနော သကတ္တနိ^၁ အဝဋ္ဌာနန္တိ ဝေမာဒိ^၂
အကုသလပဝတ္တိ^၃ “ကုသလဝိမုတ္တိ”တိ ဂဟေတွာ ဌိတာ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိကာ။
သမ္မာပစ္စဝေက္ခဏာတိ ဈာနဝိမောက္ခာဒိသု သမ္မာ အဝိပရိတံ ပဝတ္တာ
ပစ္စဝေက္ခဏာ။

ဒသင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂ

၁-စတုဓာတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၄။ ပတိဋ္ဌာဓာတူတိ သဟဇာတာနံ ဓမ္မာနံ ပတိဋ္ဌာဘူတာ ဓာတု။
အာဗန္ဓနဓာတူတိ နဟာနိယစုဏ္ဏဿ ဥဒကံ ဝိယ သဟဇာတဓမ္မာနံ
အာဗန္ဓနဘူတာ ဓာတု။ ပရိပါစနဓာတူတိ သူရိယော ဖလာဒိနံ ဝိယ
သဟဇာတဓမ္မာနံ ပရိပါစနဘူတာ ဓာတု။ ဝိတ္တန္တနဓာတူတိ ဒုတိယော
ဝိယ သဟဇာတဓမ္မာနံ ဝိတ္တန္တနဘူတာ ဓာတု။ ကေသာဒယော ဝိသတိ
ကောဋ္ဌာသ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဝိတ္တာဒယော သန္တပ္ပနာဒယော ဥဒ္ဓင်္ဂမာ
ဝါတာဒယော ဂဟိတာ။ ဧတတိ ဓာတုယော။

စတုဓာတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပုဗ္ဗေသမ္ပောဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၅။ အယံ ပထဝီဓာတုံ နိဿာယ တံ အာရပ္ပ ပဝတ္တော အဿာဒေါ။
ဧဝံ ပဝတ္တာနန္တိ ဧဝံ ကာယေ ပဘာဝဿ ပဝေဒနဝသေနေဝ ပဝတ္တာနံ။
ဟုတွာ အဘာဝါကာရေနာတိ ပုဗ္ဗေ အဝိဇ္ဇမာနာ ပစ္စယသာမဂ္ဂိယာ ဟုတွာ
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပုန ဘင်္ဂပဂမနတော ဥဒ္ဓိ အဘာဝါကာရေန။ န နိစ္စာတိ အနိစ္စာ
အဒ္ဓါဝတ္တာ၊ ခုဝံ နိစ္စံ။ ပဋိဝိဋ္ဌနာကာရေနာတိ ဥဒယဗ္ဗယဝသေန အဘိဏှံ

ပိဋနာကာရေန ဒုက္ခဋ္ဌေန။ သဘာဝဝိဂမာကာရေနာတိ အတ္တနော သဘာဝဿ ဝိဂစ္ဆနာကာရေန။ သဘာဝဓမ္မာ ဟိ အပ္ပမတ္တံ ခဏံ ပတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ တသ္မာ တေ “ဇရာယ မရဏေန စာ”တိ ဒွေဓာ ဝိပရိဏမန္တိ။ တေနာဟ “ဝိပရိဏာမဓမ္မာ”တိ။ အာဒိန္နံ ဝါတိ ပဝတ္ထေတိတိ အာဒိန္နဝေါ၊ ပရမကာပညတော။ ဝိနိယတိတိ ဝုပသမိယတိ။ အစ္စန္တပ္ပဟာနဝသေန နိဿရတိ ဧတေနာတိ နိဿရဏံ။

သာယံ နိပန္နာ သဗ္ဗရတ္တိံ ခေပေတွာ ပါတော ဥဋ္ဌဟာမ၊ မာသပုဏ္ဏသဋ္ဌော ဝိယ နော သရီရံ နိဿန္တာဘာဝတော။

ဖုသိတမတ္တေသုပီတိ ဥဒကဿ ဖုသိတမတ္တေသုပီ။

အတိနာမေန္တိ ကာလံ။ ဧဝံ ဝုတ္တနယေန ပဝတ္တာ ပုဂ္ဂလာ တော ပထဝီဓာတုအာဒယော အဿာဒေန္တိ နာမ အဘိရတိဝသေန ဟတ္ထ အာကနိပ္ပါဒနတော။

အဘိဝိသိဋ္ဌေန ဉာဏေနာတိ အဂ္ဂမဂ္ဂဉာဏေန။ ရုက္ခော ဗောဓိ “ဗုဇ္ဈတိတ္ထော”တိ ကတွာ။ မဂ္ဂေါ ဗောဓိ “ဗုဇ္ဈတိ ဧတေနာ”တိ ကတွာ။ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဗောဓိ သမ္မာ သာမဉ္ဇ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဗုဇ္ဈနတော။ နိဗ္ဗာနံ ဗောဓိ ဗုဇ္ဈိတဗ္ဗတော။ တေသန္တိ နိဒ္ဒါရဏေ သာမိဝစနံ။ သာဝကပါရမီဉာဏန္တိ သာဝကပါရမီဉာဏံ ယာထာဝတော ဒဿနဝတ္ထု။

အကုပ္ပတိ ပဋိပက္ခေဟိ အကောပေတဗ္ဗာ။ ကာရဏတောတိ အရိယမဂ္ဂတော။ တတော ဟိဿ အကုပ္ပတာ။ တေနာဟ “သာ ဟိ”တိအာဒိ။ အာရမ္မဏတောတိ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတော နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာနံ လောကီယသမာပတ္တိနံ အဘာဝတော။

ဝိတ္တာရဝသေနာတိ ဧကေနဓာတုဝသေနာတိ ဝဒန္တိ၊ ဧကေနိဿာ ပနဓာတုယာ လက္ခဏဝိဘတ္တိဒဿနဝသေန။ ယန္တိ ဟေတုအတ္ထေ နိပါတော၊ ယံ နိမိတ္တန္တိ အတ္ထော။ အဿာဒေတိ ဧတေနာတိ အဿာဒေါ၊ တဏှာ။ အယံ ပထဝီဓာတုယာ အဿာဒေါတိ ဧတ္ထ အယံ-သဒ္ဓေါ “ပဟာနပဋိဝေဓော”တိ ဧတ္ထာပိ အာနေတွာ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗော “အယံ ပဟာနပဋိဝေဓော ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗဋ္ဌေန သမုဒယသစ္စ”န္တိ။ ဧသ နယော သေသသစ္စေသုပီ။ ယာတိ ယထာဝုတ္တေသု အဿာဒေါ အာဒိန္နဝေါ နိဿရဏန္တိ ဣမေသု တီသု ဌာနေသု

ပဝတ္တာ ယာ ဒိဋ္ဌိ။ပ။ ယော သမာဓိ၊ အယံ ဘာဝနာပဋိဝေဓော မဂ္ဂသစ္စန္တိ
 ဝုတ္တနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ပုဗ္ဗေသမ္ဘောဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-အစရိံသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၆။ ယထာ ယာဝတာ နိဿရဏပရိယေသနဋ္ဌာနေ အာဒိနဝပရိယေ-
 သနာ၊ ဧဝံ ယာဝတာ အာဒိနဝပရိယေသနဋ္ဌာနေ အဿာဒပရိယေသနာ
 သမ္ဘာပဋိပန္နဿာတိ ဝုတ္တံ “အစရိန္တိ ဉာဏဓာရေန အစရိံ၊ အနုဘဝန-
 ဓာရေနာ”တိ။

အစရိံသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-နောစေဒံသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၇။ နိဿဋ္ဌာတိအာဒိနိ ပဒါနိ၊ အာဒိတော ဝုတ္တပဋိသေဓေနာတိ
 “နေဝါ”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တေန နကာရေန။ တေနာဟ “န နိဿဋ္ဌာ”တိအာဒိ။
 ဝိမရိယာဒိကတေနာတိအာဒိ စ ဧတ္ထ ဝိဟရဏပေက္ခဏေ ကရဏဝစနံ။
 ဒုတိယနယေတိ “ယတော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တနယေ။ ကိလေသ-
 ဝဋ္ဋမရိယာဒါယ သဗ္ဗသော အဘာဝတော နိဗ္ဗရိယာဒိကတေန စိတ္တေန။
 တေနာဟ “တတ္ထာ”တိအာဒိ။ တိသျှတိ ဒုတိယာဒိသု တိသျှ။

နောစေဒံသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဧကန္တဒုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၈။ ဧကန္တေနော ဒုက္ခာတိ အဝိစိမဟာနိရယော ဝိယ ဧကန္တတော
 ဒုက္ခာ ဧဝံ သုခေန အဝေါမိဿာ။ ဒုက္ခေန အနုပတိတာတိ ဒုက္ခေနော
 သဗ္ဗသော ဥပဂတာ။ ဒုက္ခေန ဩက္ကန္တာတိ ဗဟိဒ္ဓါ ဝိယ အန္တောပိ ဒုက္ခေန
 အဝက္ကန္တာ အနုပရိဋ္ဌာ။ သုခဝေဒနာပစ္စယတာယ ဣမာသံ ဓာတုနံ သုခတာ
 ဝိယ ဒုက္ခဝေဒနာပစ္စယတာပိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သင်္ခါရဒုက္ခတာ ပန သဗ္ဗတ္ထ စရိတာ

ဧဝံ။ သဗ္ဗတ္ထာတိ သဗ္ဗာသု ဓာတုသု၊ သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု ဝါ။ ပဌမံ သုခံ ဒဿေတွာပိ ပစ္ဆာ ဒုက္ခဿ ကထိတတ္တာ “ဒုက္ခလက္ခဏံ ကထိတ”န္တိ ဝုတ္တံ။

ဧကန္တဒုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-၁၀-အဘိနန္ဒသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၁၁၉-၁၂၃။ ဆဋ္ဌသတ္တမေသု ဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇံ ကထိတံ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန “ဝိဝဇ္ဇံ ကထိတ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တိသု သုတ္တေသု။ စတုသစ္စမေဝါတိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ သမာဟဋ္ဌာနံ စတုသစ္စန္တိ တေသံ ဧကန္တံ ဂဟဏံ၊ နိယမော ပန တဗ္ဗိနိမုတ္တဿ ပရမတ္ထဿ အဘာဝတော။

အဘိနန္ဒသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုတ္ထဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သာရတ္ထပ္ပကာသိနိယာ သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ
ဓာတုသံယုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ သမတ္တာ။

၄-အနုမတဏှသံယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-တိဏကဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၄။ ဥပသဂ္ဂေါ သမာသဝိသယေ သသာဓနံ ကိရိယံ ဒဿေတီတိ ဝုတ္တံ “ဉာဏေန အနုဂန္ဓာပီ”တိ။ ဝဿသတံ ဝဿသဟဿန္တိ နိဒဿနမတ္တမေတံ၊ တတော ဘိယျောပိ အနုဂန္ဓာ အနုမတဂ္ဂေါ ဧဝံ သံသာရေ။ အဂ္ဂ-သဒ္ဓေါ ဣဓ မရိယာဒဝစနေ၊ အနုဒ္ဓေသိကဉ္စေတံ ဝစနန္တိ အာဟ “အပရိစ္ဆိန္နပုဗ္ဗာ-ပရကောဋိကော”တိ။ အညထာ အန္တိမဘဝိကပရိစ္ဆိန္နကတဝိမုတ္တိပရိပါစနိယ-ဓမ္မာဒိနံ ဝသေန အပရိစ္ဆိန္နပုဗ္ဗာပရကောဋိ န သက္ကာ ဝတ္တု။ သံသရဏံ သံသာရေ။ ပစ္ဆိမာပိ န ပညာယတိ အန္ဓဗာလာနံ ဝသေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ဒီဃော ဗာလာန သံသာရေ”တိ။ ဝေမဇ္ဈေယေဝ ပန သက္ကာ သံသရန္တိ ပုဗ္ဗာပရကောဋိနံ အလဗ္ဘနိယတ္တာ။ အတ္ထော ပရိတ္တော ဟောတိ ယထာဘူတာဝဗောဓာဘာဝတော။ ဗုဒ္ဓသမယေတိ သာသနေတိ အတ္ထော။ အတ္ထော မဟာ ယထာဘူတာဝဗောဓိသမ္ဘဝတော၊ အတ္ထဿ ဝိပုလတာယ တံသဒိသာ ဥပမာ နတ္ထိတံ ပရိတ္တံယေဝ ဥပမံ အာဟရန္တိတိ အဓိပ္ပါယော။ ဣဒါနိ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ “ပါဠိယံ ဟိ”တိအာဒိနာ သမတ္ထေတိ။ မာတု မာတရေတိ မာတု မာတာမဟိယော။ တဿေဝါတိ ဒုက္ခဿေဝ။ တိဗ္ဗန္တိ ဒုက္ခပရိယာယောတိ။

တိဏကဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပထဝီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၅။ မဟာပထဝီန္တိ အဝိသေသေန အနုဝသေသပရိယာဒါယိနီတိ အာဟ “စက္ကဝါဠပရိယန္တိ”န္တိ။ ပရိကပ္ပဝစနဉ္စေတံ။

ပထဝီသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-အဿုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၆။ ကန္တနံ သသဒ္ဓိံ၊ ရောဒနံ ပန ကေဝလမေဝါတိ အာဟ “ကန္တန္တာ-
နန္တိ သသဒ္ဓိံ ရူဒမာနာန”န္တိ။ ပဝတ္တန္တိ သန္တနဝသေန ပဝတ္တံ။ “သိနေရရသ္မိဟိ
ပရိစ္ဆိန္နေသု”တိ သင်္ခေပေန ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိဝရန္တော “သိနေရဿာ”တိအာဒိမာဟ။
မဏိမယန္တိ ဣန္ဒနီလမဏိမယံ။ သိနေရဿ ပုဗ္ဗဒက္ခိဏကောဏသမပဒေသာ
“ပုဗ္ဗဒက္ခိဏပဿာ”တိ အဓိပ္ပေတာ။ တေဟိ နိက္ခန္တရဇတရသ္မိယော ဣန္ဒနီလ-
ရသ္မိယော စ ကေတော ဟုတွာ။ တာသံ ရသ္မိနံ အန္တရေသုတိ တာသံ စတူဟိ
ကောဏေဟိ နိက္ခန္တရသ္မိနံ စတူသု အန္တရေသု။ စတ္တာရောတိ ဒက္ခိဏာဒိဘေဒါ
စတ္တာရော မဟာသမုဒ္ဒါ ဟောန္တိ။ ဝိအသနန္တိ^၁ ဝိသေသေန ခေပနံ။ ကိံ ပန
တန္တိ အာဟ “ဝိနာသောတိ အတ္ထော”တိ။

အဿုသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဒီရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၇။ မာတုထညန္တိ ဝီတံ မာတုယာ ထနတော နိဗ္ဗတ္တဒီရံ ဗဟုတရန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဒီရသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဗ္ဗတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၈။ “အနမတဂ္ဂဿ သံသာရဿ ဒိဃတမတ္တာ န သုကရံ နသုကရ”န္တိ
အဋ္ဌကထာပါဌော။ ကထံ နန္တိန္တတိတိ ကထံ န ပရိယောသာပေတိ၊ ကာယ-
စိဝိ ဂဟဏတာယာတိ အဓိပ္ပာယော။ တယော ကပ္ပါသံသုတိ တယော
ကေကပ္ပါသံသု။ ယေဟိ နံ ဖုဋ္ဌံ၊ တတောပိ သုခုမတရံ သာသပမတ္တံ ဒီယေယျ
ပဗ္ဗတံ သဗ္ဗဘာဂေဟိ အတိစိရဝေလံ ပရိမဇ္ဇန္တေ။

ပဗ္ဗတသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သာသပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၉။ နဂရန္တိ နဂရသင်္ခေပေန ပါကာရေန ပရိက္ခိတ္တတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။
အန္တော ပန သဗ္ဗသော ဝိစိတ္တသာသပေဟိ ဧဝ ပုဏ္ဏံ၊ ဧဝံ စုဏ္ဏိကာဗဒ္ဓံ။
တေနာဟ “န ပန။ပ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗ”န္တိ။

သာသပသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သာဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၀။ တဿ ဌိတဋ္ဌာနတောတိ ဘိက္ခုနော အနုဿရိတွာ ဌိတဋ္ဌာန-
တော၊ တေန အနုဿရိတဿ သတသဟဿကပ္ပဿ အနန္တရကပ္ပတော
ပဋ္ဌာယာတိ အတ္ထော။ ဧဝန္တိ ဝုတ္တပ္ပကာရေန။ ဓတ္တာဓောပိ ဘိက္ခု။ အဘိညာ-
လာဘိနော။ ဓတ္တာရိ ကပ္ပသတသဟဿာနိ ဒိဝသေ ဒိဝသေ အနုဿရေ-
ယျုန္တိ ပရိကပ္ပနဝသေန ဝဒန္တိ။

သာဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဂင်္ဂါသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၁။ တေသ္မိံ အန္တရေတိ တေသ္မိံ ပဘဝသမုဒ္ဒပဒေသပရိစ္ဆိန္နေ
အာယာမတော ပဉ္စယောဇနသတိကေ အတိရေကယောဇနသတိကေ ဝါ
ဌာနေ။

ဂင်္ဂါသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဒဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၂။ နဝမေ ဒိတ္တောတိ ပုနပ္ပုနံ ဒိတ္တော။ ကေဝါရံ ဟိ ဒိတ္တော မူလာဒီသု
ဧကေနော နိပတေယျ။ တထာ သတိ အဓိပ္ပေတော ပါတဿ အနိယမော န
နိဒဿိတော သိယာ။ တတ္ထ စ ဓမ္မံ သုဏန္တာ ဘိက္ခု။ မနုဿလောကေ၊ တေ
သန္ဓာယ “အဿ္ဘ လောက”တိ အာဟ၊ တဒညံ သန္ဓာယ “ပရလောက”န္တိ။
တဿ တဿ ဝါ ပုဂ္ဂလဿ ယထာဓိပ္ပေတော အယံ လောကော၊ တဒညော
ပရလောကော။

ဒဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ပုဂ္ဂလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၃။ သမဋ္ဌိကာလောတိ သမေန အာကာရေန လဒ္ဓဗ္ဗအဋ္ဌိကာလော။
ဂိရိပရိက္ခေပေတိ ပဉ္စဟိ ဂိရိဟိ ပရိက္ခိတ္တတ္တာ “ဂိရိပရိက္ခေပေါ”တံ လဒ္ဓနာမေ
ရာဇဂဟေ။

ပုဂ္ဂလသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဌမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-ဒုဂ္ဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၄။ ဒုဂ္ဂတန္တိ ကိစ္ဆဇိဝိကတ္တာ သဗ္ဗထာ ဒုက္ခံ ဂတံ ဥပဂတံ။ တထာ-
ဘူတော ပန ဒလိဒ္ဓေါ ဝရာကော နာမ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “ဒလိဒ္ဓံ ကပဏ”န္တိ။
ဗဟ္မပါဒေဟီတိ နိဒဿနမတ္ထံ၊ အညေဟိပိ သရိရာဝယဝေဟိ ဒုဿဏ္ဏာနေဟိ
ဥပေတော ဒုရုပေတော ဧဝံတိ။

ဒုဂ္ဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သုခိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၅။ သုခိတန္တိ သဉ္ဇာတသုခံ။ တေနာဟ “သုခသမပ္ပိတ”န္တိအာဒိ။
သုသန္တိတန္တိ သုဒုမုပကရဏေဟိ သဗ္ဗထာ သဇ္ဇိတံ။

သုခိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တိံသမတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၆။ ဓုတင်္ဂသမာဒါနဝသေန၊ န အရညဝါသာဒိမတ္တေန။ သသံယော-
ဇနာ သဗ္ဗသော သံယောဇနာနံ အပ္ပဟိနတ္တာ၊ န ပုထုဇ္ဇနဘာဝတော။
ဧကေကဝဏ္ဏကာလောဝ ဂဟေတဗ္ဗောတိ ဧတေန မဟိံသာဒိနံ ရဿဒိသ-
ပိင်္ဂလာဒိသု ဧကေကာနေဝ ဂဟေတွာ ဒဿေတိ။

တိံသမတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-၉-မာတုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၃၇-၁၄၂။ လိင်္ဂနိယမေန ဝေဝ စက္ကဝါဠနိယမေန စာတိ “ပုရိသာနံ ဟိ မာတုဂါမကာလော၊ မာတုဂါမာနဉ္စ ပုရိသကာလော”တိ ယထာ သတ္တသန္တာနေ လိင်္ဂနိယမော နတ္ထိ၊ ဧဝံ ကဒါမိ ဣမသ္မိံ စက္ကဝါဠေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကဒါမိ အညတရသ္မိန္တိ စက္ကဝါဠနိယမောပိ နတ္ထိ။ ဧဝမေဝ ဌိတေ စက္ကဝါဠေ မာတုဂါမကာလေ နမာတာဘူတပုဗ္ဗော နတ္ထိတိအာဒိနာ လိင်္ဂနိယမေန စက္ကဝါဠနိယမော စ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေနာဟ “တေသျှ”တိအာဒိ။

မာတုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဝေပုလ္လပဗ္ဗတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၃။ ဧကံ အပဒါနံ အာဟရိတွာ ဒဿေတိ “ဧဝံ သံဝေဂံ ဇနေတွာ တိက္ခု၊ ဝိဿေသံ ပါပေဿာမိ”တိ။ စတူဟေန အာရောဟန္တိ စတုယောဇနဗ္ဗေမတ္တာ။ ဦန္တံ ဗုဒ္ဓါနန္တိ ကကုသန္ဓဿ ကောဏာဂမနဿ စာတိဣမေသံ ဦန္တံ ဗုဒ္ဓါနံ။ “တိဝရာ ရောဟိတဿာ သုပ္ပိယာ”တိ မနဿာနံ တသ္မိံ တသ္မိံ ကာလေ သမညာ တတ္ထ ဒေသနာမဝသေန ဇာတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ယထာ ဧတရဟိ မာဂဓာတိ။

ပုန ဝဿသတန္တိ ပဌမဝဿသတတော ဥပရိဝဿသတံ ဇီဝနကော နာမ မနုဿော နတ္ထိ။ ပရိဟိနသဒိသံ ကတံ ဒေသနာယ။ ဝမ္ဘိတွာတိ ဒသဝဿာယုကဘာဝတော ပဌာယ ယာဝ အသင်္ချေယျာယုကဘာဝါဝမ္ဘိတွာ။ “ပရိဟိန”န္တိ ဝတွာ တံ ပရိဟိနဘာဝံ ဒဿေန္တော “ကထ”န္တိအာဒိမာဟ။ ယံ အာယုပ္ပမာဏေသျှတိ ယတ္ထကံ အာယုပ္ပမာဏေသျှတိ။

ဝေပုလ္လပဗ္ဗတသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သာရတ္ထပ္ပကာသိနိယာ သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ

အနမတဂ္ဂသံယုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ သမတ္တာ။

၅-ကသပသံယုတ္တ

၁-သန္တုဒ္ဓါသုတ္တံ

၁၄၄။ သန္တုဒ္ဓါတိ သကေန ဥစ္စာဝစေန ပစ္စယေန သမမေဝ စ တုဿနကော။ တေနာဟ “ဣတရိတရေနာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ ဒုဝိဓံ ဣတရိတရံ ပါကတိကံ ဣဏသဉ္ဇနိတဉ္ဇာတိ၊ တတ္ထ ပါကတိကံ ပဋိက္ခိပိတွာ ဣဏသဉ္ဇနိတမေဝ ဒဿေန္တော “ဣလသုခုမာ”တိအာဒိမာဟ။ ဣတရံ ဝုစ္စတိ ဟိနံ ပဏီတတော အညတ္တာ။ တထာ ပဏီတမ္ပိ ဣတရံ ဟိနတော အညတ္တာ။ အပေက္ခာသဒ္ဓါ ဟိ ဣတရိတရာတိ။ ဣတိ ယေန ကေနစိ ဟိနေန ဝါ ပဏီတေန ဝါ စိဝရာဒိပစ္စယေန သန္တုဿိတော တထာပဝတ္တော အလောဘော ဣတရိတရပစ္စယသန္တောသော၊ တံသမဂ္ဂိတာယ သန္တုဒ္ဓါ။ ယထာလာဘံ အတ္တနော လာဘာနရူပံ သန္တောသော ယထာလာဘသန္တောသော။ သေသပဒ္ဓယေပိ ဧသေဝ နယော။ လဗ္ဘတိတိ ဝါ လာဘော၊ ယော ယော လာဘော ယထာလာဘော၊ တေန သန္တောသော ယထာလာဘသန္တောသော။ ဗလန္တိ ကာယဗလံ။ သာရုပ္ပန္တိ ဘိက္ခုနော အနုစ္ဆရိကတာ။

ယထာလဒ္ဓတော အညဿ အပတ္တနာ နာမ သိယာ အပ္ပိစ္ဆတာယ ပဝတ္တိ- အာကာရေတိ တတော ဝိနိဝတ္တိတမေဝ^၁ သန္တောသဿ သရူပံ ဒဿေန္တော “လာဘန္တောပိ န ဂဏှာတိ”တိ အာဟ။ တံ ပရိဝတ္တေတွာတိ ပကတိဒုဗ္ဗလာဒိနံ ဂရုစိဝရံ န ဖာသုဘာဝါဝဟံ သရီရဗာဓာဝဟဉ္စ ဟောတိတိ ပယောဇနဝသေန၊ နာတြိစ္ဆကာဒိဝသေန ပရိဝတ္တေတွာ။ လဟုကစိဝရပရိဘောဂေ သန္တောသ- ဝိရောမိ န ဟောတိတိ အာဟ “လဟုကေန ယာပေန္တောပိ သန္တုဒ္ဓါဝ- ဟောတိ”တိ။ မဟဋ္ဌစိဝရံ ဗဟူနိ ဝါ စိဝရာဒိ လဘိတွာ တာနိ ဝိဿဇ္ဇေတွာ အညဿ ဂဟဏံ ယထာသာရုပ္ပနယေ ဌိတတ္တာ န သန္တောသဝိရောမိတိ အာဟ “တေသံ ။ ပ။ ဓာရေန္တောပိ သန္တုဒ္ဓါဝ ဟောတိ”တိ။ ဧဝံ သေသပစ္စယေသု ယထာဗလယထာသာရုပ္ပနိဒ္ဒေသေသု အဝိ-သဒ္ဓဂ္ဂဟဏေ အဓိပ္ပါယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပကတိတိ ဝါစာပကတိအာဒိကာ။ အဝသေသနိဒ္ဓါယ အဘိဘူတတ္တာ ပဋိဗုဓ္မတော သဟသာ ပါပကာ ဝိတက္ကာ ပါတုဘဝန္တိတိ။

မုတ္တဟရိတကန္တိ ဂေါမုတ္တပရိဘာဝိတံ၊ ပုတိဘာဝေန ဝါ ဆဒ္ဓိတတ္တာ မုတ္တ-
ဟရိတကံ။ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ဝဏ္ဏိတန္တိ “ပုတိမုတ္တဘေသဇ္ဇံ နိဿာယ ယာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ”တိ-
အာဒိနာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါဒိဟိ ပသတ္ထံ။

ကော ကေစ္စော သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ၊ သန္တောသဿ ဝဏ္ဏံ န ကထေတိ
သေယျထာပိ အာယသ္မာ ဗာကုလတ္တေရော။ န သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ၊
သန္တောသဿ ဝဏ္ဏံ ကထေတိ သေယျထာပိ ထေရော ဥပနန္တော သကျ-
ပုတ္တော။ နေဝ သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ၊ န သန္တောသဿ ဝဏ္ဏံ ကထေတိ
သေယျထာပိ ထေရော လာဠုဒါယိ။ အယန္တိ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ။
အနေသနန္တိ အယောနိသော မိစ္ဆာဇီဝဝသေန ပစ္စယပရိယေသနံ။ ဥတ္တသတိတိ
“ကထံ န ခေါလဘေယျ”န္တိ ဇာတုတ္တာသေန ဥတ္တသတိ။ တထာ ပရိတဿတိ။
အယန္တိ မဟာကဿပတ္တေရော။ ဧဝံ ယထာဝုတ္တကေစ္စဘိက္ခု ဝိယ န
ပရိတဿတိ၊ အလာဘပရိတ္တာသေန ဝိဿာတပ္ပတ္တိယာ န ပရိတ္တာသံ အာပဇ္ဇတိ။
လောဘောယေဝ အာရမ္မဏေန သဗ္ဗံ ဂန္ထနဋ္ဌေန ဗဇ္ဈနဋ္ဌေန ဂေဓော လောဘ-
ဂေဓော။ မုစ္ဆန္တိ ဂေမံ မောမူဟတ္တဘာဝံ။ အာဒိနန္တိ ဒေါသံ။ နိဿရဏ-
မေဝါတိ စိဝရေ ဣဒမတ္ထိတာဒဿနပုဗ္ဗကံ အလဂ္ဂဘာဝသင်္ခါတနိယျာနမေဝ
ပဇာနန္တော။ ယထာလဒ္ဓါဒိနန္တိ ယထာလဒ္ဓပိဏ္ဍပါတာဒိနံ။ နိဒ္ဓါရဏေ စေတံ
သာမိဝစနံ။

ယထာ မဟာကဿပတ္တေရောတိ အတ္တနာ ဝတ္တဗ္ဗနိယာမေန ဝဒတိ၊
ဘဂဝတာ ပန ဝတ္တဗ္ဗနိယာမေန “ယထာ ကဿပေါ ဘိက္ခု”တိ ဘဝိတဗ္ဗံ။
ကဿပေန နိဒဿနဘူတေန။ ကထနံ နာမ ဘာရော “မုတ္တော မောစေယျ”န္တိ
ပဋိညာနုရူပတ္တာ။ ပဋိပတ္တိံ ပရိပူရံ ကတွာ ပူရဏံ ဘာရော သတ္ထု အာဏာယ
သိရသာ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယဗ္ဗတော။

သန္တုဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အနောတ္တပ္ပိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၅။ တေန ရဟိတောတိ တေန သမ္မာဝါယာမေန ရဟိတော။
နိဗ္ဗယောတိ ဘယရဟိတော။ ကုသလာနုပ္ပါဒနမ္ပိ ဟိ သာဝဇ္ဇမေဝ အညာဏာ-
လသိယဟေတုကတ္တာ။ သမ္ဗုဒ္ဓါနုတ္တယာတိ အရိယမဂ္ဂေဟိ သမ္ဗုဒ္ဓါနာယ။
ယောဂေဟိ ခေမံ တေဟိ အနုပဒ္ဓါတတ္တာ။

မနုဉ္ဇဝတ္ထုန္တိ မနောရမံ လောဘုပ္ပတ္တိကာရဏံ။ ယထာ ဝါ တထာ ဝါတိ သုဘသုခါဒိဝသေန။ တေတိ လောဘာဒယော။ အနုပ္ပန္နာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ တထာရူပေ ဝတ္ထာရမ္မဏေ တထာ အနုပ္ပန္နပုဗ္ဗတ္တာ။ အညထာတိ ဝုတ္တနယေန နေဝ ဝတ္ထာရမ္မဏေဟိ အယောဇေတွာ ဂယမာနေ။ ဝတ္ထုဒ္ဓိတိ ဥပဋ္ဌာကာဒိ- စိဝရာဒိဝတ္ထုမ္ပိ။ အာရပ္ပဇဏတိ မနာပိယာဒိဘေဒေ အာရမ္မဏေ။ တာဒိသေန ပစ္စယေနာတိ အယောနိသောမနသိကာရသတိဝေါဿဂ္ဂါဒိပစ္စယေန။ ဣမေတိ ဝုတ္တနယေန ပစ္စယလာဘေန ပစ္စာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ပါဠိယံ တထာ ဝုတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနတာယ နပ္ပဟိယန္တိ နာမ။ အနုပ္ပါဒေါ ဟိ ပရမတ္ထတော ပဟာနံ ကထိတံ၊ တသ္မာ တတ္ထ ကထိတနယေန ဝေဝ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော။

အပ္ပဋ္ဌိလဒ္ဓါတိ အနုပ္ပတ္တိယာ။ တေတိ ယထာဝုတ္တသီလာဒိအနဝဇ္ဇေဓမ္မာ။ ပဋ္ဌိလဒ္ဓါတိ အဓိဂတာ။ “သီလာဒိဓမ္မာ”တိ ဧတ္ထ ယဒိ မဂ္ဂဖလာနိပိ ဂဟိတာနိ၊ အထ ကသ္မာ “ပရိဟာနိဝသေနာ”တိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ဧတ္ထ စာ”တိအာဒိ။ ဣမဿ ပန သမ္ပပ္ပဓာနဿာတိ စတုတ္ထဿ သမ္ပပ္ပဓာနဿ ဝသေန။ အယံ ဒေသနာတိ “ဥပ္ပန္နာ မေ ကုသလာ ဓမ္မာ နိရုဇ္ဈမာနာ အနတ္တာယ သံဝတ္ထေယျ”န္တိ အယံ ဒေသနာ ကတာ။ ဒုတိယမဂ္ဂေါ ဝါ ။ပ။ သံဝတ္ထေယျာတိ ဣဒံ အာယတိံ သတ္တသု အတ္တဘာဝေသု ဥပ္ပဇ္ဇမာနဒုက္ခသင်္ခါတအနတ္တုပ္ပတ္တိ သန္တာယ ဝုတ္တံ။ “အာတာပိ ဩတ္တပ္ပိ ဘဗ္ဗော သမ္ဘောဓာယာ”တိအာဒိဝစ- နတော “ဣမေ ဝတ္ထာရော သမ္ပပ္ပဓာနာ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာဝသေန ကထိတာ”တိ ဝုတ္တံ။

အနောတ္တပ္ပိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-စန္ဒပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၆။ ပိယမနာပနိစ္စနဝကာဒိဂုဏေဟိ စန္ဒော ဥပမာ ဧတေသန္တိ စန္ဒပမာ။ သန္တဝါဒိနိ ပဒါနိ အညမညဝေဝစနာနိ။ ပရိယုဋ္ဌာနံ ပုန စိတ္တေ ကိလေသာဓိဂမော။ သဗ္ဗေဟိပိ ပဒေဟိ ကတ္တမိ သတ္တေ အနုရောဓဝိရောဓာ- ဘာဝမာဟ။ အတ္တနောပနသောမ္မဘာဝေန မဟာဇနဿ ပိယော မနာပေါ။ ယဒတ္ထမေတ္ထ စန္ဒပမာ အာဟဋ္ဌာ၊ တံ ဒသေန္တော “ဝေ”န္တိအာဒိမာဟ။ န ကေဝလံ စန္ဒပမတာယ ဧတ္တကော ဧဝ ဂုဏော၊ အထ ခေါ အညေပိ သန္တိတိ တေ ဒသေတုံ “အဝိစာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဝေမာဒိဟိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ယထာ

စန္ဒော လောကာနုဂ္ဂဟေန အဇီဝိထိအာဒိကာ နာနာဝိထိယော ပဋိပဇ္ဇတိ၊
ဧဝံ ဘိက္ခု တံ တံ ဒိသံ ဥပဂစ္ဆတိ ကုလာနုဒ္ဒယာယ။ ယထာ စန္ဒော ကဏ္ဍ-
ပက္ခတော သုက္ကပက္ခံ ဥပဂစ္ဆန္တော ကလာဟိ ဝဗ္ဗမာနေော ဟုတွာ နိစ္စနဝေါ
ဟောတိ၊ ဧဝံ ဘိက္ခု ကဏ္ဍပက္ခံ ပဟာယ သုက္ကပက္ခံ ဥပဂန္တော ဂုဏေဟိ
ဝဗ္ဗမာနေော လောကဿ ဝါ ပါမောဇ္ဇပါသံသယော နိစ္စနဝတာယ စန္ဒသမ-
စိတ္တော အဓုနုပသမ္ပန္တော ဝိယ စ နိစ္စနဝေါ ဟုတွာ စရတိ။

အပကဿိတွာတိ ကိလေသကာမဝတ္ထုကာမေဟိ ဝိဝေစေတွာ။ တံ နေက္ခ-
မ္မာဘိမုခံ ကာယစိတ္တာနံ အာကမုနံ ကာယတော အပနယနဉ္စ ဟောတိတိ
အာဟ “အာကမိတွာ အပနေတွာတိ အတ္ထော”တိ။ စတုက္ကဉ္စေတ္ထ သမ္ဘဝတိတိ
တံ ဒဿေတုံ “ယော ဟိ ဘိက္ခု”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

နိစ္စနဝယာတိ “နိစ္စနဝကာ”ဣစ္ဆေဝ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ က-သဒ္ဓေန ဟိ ပဒံ
ဝဗ္ဗိတံ၊ က-ကာရဿ စ ယ-ကာရာဒေသော။ ဧဝံ ဝိစရိသုတိ ကိဉ္စက္ခဝသေန
ပရိဂ္ဂဟာဘာဝေန ယထာ ဣမေ၊ ဧဝံ ဝိစရိသု အညေတိ^၁ အနုကမ္မမာနာ။

ဒွေဘာတိကဝတ္ထုတိ ဒွေဘာတိကတ္ထေရပဋိပဒ္ဓိံ ဝတ္ထု။ အပ္ပတိရူပကရဏန္တိ
ဘိက္ခုနံ အသာရုပ္ပကရဏံ။ အာဓေယိတွာတိ အာရောပနံ ဌပေတွာ။ တထာတိ
ယထာ သံဃမဇ္ဈေ ဂဏမဇ္ဈေ စ၊ တထာ ဝုဗ္ဗတရေ ပုဂ္ဂလေ အပ္ပတိ-
ရူပကရဏံ။ ဧဝမာဒီတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန အန္တရသရုပ္ပဝေသနေ အညတ္ထ စ
ယထာဝုတ္တတော အညံ အသာရုပ္ပကိရိယံ သင်္ဂဏှာတိ။ တတ္ထေဝါတိ သံဃမဇ္ဈေ
ဂဏမဇ္ဈေ ပုဂ္ဂလဿ စ ဝုဗ္ဗဿ သန္တိကေ။

ယထာဝုတ္တေသု အညေသု စ တေသု ဌာနေသု။ ပါဝိစ္ဆတာဝိ မနောပါ-
ဂန္တိယန္တိ ဧတေနေဝ ကောဓူပနာဟာဒီနံ သမုဒါစာရော မနောပါဂန္တိယန္တိ
ဒဿိတံ ဟောတိ။

ကေတော အာရိယန္တိ ပိဋ္ဌိပဿတော ဩနတံ။ ဝါယုပတ္တန္တိ စိတ္တသမု-
ဌာနဝါယုနာ ဥပတ္တန္တံ။ အနုဗ္ဗေဇေတွာ စိတ္တန္တိ အာနေတွာ သမ္ပန္တော။
စိတ္တဿ ဟိ တတော အနုဗ္ဗေဇနံ တဒနနယနံ။ တေနာဟ “သမ္ဘိယာယ-
မာနေော ဩလောကေတိ”တိ။ ဝါယုပတ္တန္တိ ဂါဟာပေတွာတိ ကာယံ
တထာ ဥပတ္တန္တိ ကတွာ။

ဩပဗ္ဗသံသန္တနံ သုဝိညေယျမေဝ။ ကာမဂိဒ္ဓတာယ ဟိနာဓိမုတ္တိကော၊
အဝိသုဒ္ဓသီလာစာရတာယ ဖိစ္ဆာပဋိပန္နော။

အင်္ဂုလီဟိ နိက္ခန္တပဘာ အာကာသသဉ္စလနေန ဒိဂုဏာ ဟုတွာ အာကာ-
သေ ဝိစရိံသုတိ အာဟ “ယမကမိစ္ဆုတံ စာရယမာနော ဝိယာ”တိ။
“အာကာသေ ပါဏိံ စာလေသိ”တိ ပဒဿ အညတ္ထ အနာဂတတ္တာ
“အသန္တိန္ဒပဒ”န္တိ ဝုတ္တံ။ အတ္တမနောတိ ပီတိသောမနဿေဟိ ဂဟိတမနော။
ယံ ဟိ ဖိတ္တံ အနဝဇ္ဇံ ပီတိသောမနဿသဟိတံ၊ တံ သသန္တကံ ဟိတသုခါ-
ဝဟတ္တာ။ တေနာဟ “သကမနော”တိအာဒိ။ န ဒေါမနဿေန။ပ။ ဂဟိတ-
မနော သကမိတ္တဿ တဗ္ဗိရုဒ္ဓတ္တာ။ ပုရိမနယေနောတိ “ဣဒါနိ ယော
ဟိနာဓိမုတ္တိကော”တိအာဒိနာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ။

ပသန္တာကာရန္တိ ပသန္တေဟိ ကာတဗ္ဗကိရိယံ။ တံ သရူပတော ဒဿေတိ
“ဝိဝရာဒယော ပစ္စယေ ဒဒေယျ”န္တိ။ တထဘာဝါယာတိ ယဒတ္ထံ ဘဂဝတာ
ဓမ္မော ဒေသိတော၊ ယဒတ္ထဉ္စ သာသနေ ပဗ္ဗဇ္ဇော၊ တဒတ္တာယ။ ရက္ခဏဘာဝန္တိ
အပါယဘယတော စ ရက္ခဏဇ္ဈာသယံ။ စန္ဒောပမာဒိဝသေနာတိ အာဒိ-
သဒ္ဓေန အာကာသေ စလိတပါဏိ ဝိယ ကတ္ထမိ အလဂ္ဂတာယ ပရိသုဒ္ဓဇ္ဈာ-
သယတာ သတ္တေသု ကာရညန္တိ ဝေမာဒိနံ သင်္ဂဟော။

စန္ဒပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ကုလူပကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၇။ ကုလာနိ ဥပဂစ္ဆတိတိ ကုလူပကော။ သန္တိယတိတိ သဗ္ဗသော
ဒီယတိ၊ အဝခဏ္ဍိယတိတိ အတ္တော။ သာ ပန အဝခဏ္ဍိယနာ ဒုက္ခာပနာ
အနိယနာ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “အနိယတိ”တိ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “သော
တတောနိဒါနံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒယတိ”တိ။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန
ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယဿ အနုသရဏေန။

ကုလူပကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဇိဏ္ဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၈။ ဆိန္ဒုဘိန္ဒုဌာနေ ဆိဒ္ဓဿ အပုထုလတ္တာ အဂ္ဂဉ္စ အဒတွာဝ သုတ္တေန သံသဗ္ဗနမတ္တေန အဂ္ဂဋ္ဌဒါနေန စ ဆိဒ္ဓေ ပုထုလေ။ နိဗ္ဗသနာနိတိ စိရနိသေဝိတဝသနကိစ္စာနိ၊ ပရိဘောဂဇိဏ္ဏာနိတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ပုဗ္ဗေ။ ပ။ လဒ္ဓနာမာနိ”တိ။ သညာပုဗ္ဗကော ဝိမိ အနိစ္စောတိ “ဂဟ-ပတာနိ”တိ ဝုတ္တံ ယထာ “ဝိရိယ”န္တိ။

သေနာပတိန္တိ သေနာပတိဘာဝိနံ၊ သေနာပစ္စာရဟန္တိ အတ္ထော။ အတ္တ-နော ကမ္မေနာတိ အတ္တနာ ကာတဗ္ဗကမ္မေန။ သောတိ သတ္တာ။ တသ္မိန္တိ မဟာကဿပတ္ထေရေ ကရောတိတိ သမ္ပန္နော။ န ကရောတိတိ ဝုတ္တမတ္တံ ဝိဝရန္တော “ကသ္မာ”တိအာဒိမာဟ။ ယဒိ သတ္တာ ဓုတင်္ဂါနိ န ဝိဿဇ္ဇာပေတု-ကာမော၊ အထ ကသ္မာ “ဇိဏ္ဏောသိ ဒါနိ တွ”န္တိအာဒိမဝေါစာတိ အာဟ “ယထာ ပနာ”တိအာဒိ။

ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရန္တိ ဣမသ္မိယေဝ အတ္တဘာဝေ ဖာသုဝိဟာရံ။ အမာနု-သိကာ သဝနရတိတိ အတိက္ကန္တမာနုသိကာယ အရညသဒ္ဓုပ္ပတ္တိယာ အရညေ-ဟံ ဝသာမိတိ ဝိဝေကဝါသူပနိဿယာဓိနသဒ္ဓသဝနပစ္စယာ ဓမ္မရတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အပရောတိ အညော၊ ဒုတိယောတိ အတ္ထော။ တတ္ထေဝါတိ တသ္မိယေဝ ဧကဿ ဝိဟရဏဋ္ဌာနေ ဝိဟရဏသမယေ စ ဖာသု ဘဝတိ စိတ္တဝိဝေက-သမ္ဘဝတော။ တေနာဟ “ဧကဿ ရမတော ဝနေ”တိ။

တထာတိ ယထာ အာရညိကဿ ရတိ၊ တထာ ပိဏ္ဍုပါတိကဿ လမ္ဘတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရော။ ဧသ နယော သေသေသု။ အပိဏ္ဍုပါတိကာဓိနော ဣတရဿ ဝိသေသဇောတကောတိ တမေဝဿ ဝိသေသံ ဒသေတုံ “အကာ-လောရီ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

အမှာကံ သလာကံ ဂဟေတွာ ဘတ္တတ္ထာယ ဂေဟံ အနာဂစ္ဆန္တဿ သတ္တာဟံ န ပါတေတဗ္ဗန္တိ သာမိကေဟိ ဒိန္နတ္တာ သတ္တာဟံ သလာကံ န လဘတိ၊ န ကတိကဝသေန။ ပိဏ္ဍုစာရိကဝတ္ထေ အဝတ္တနတော “ယဿ စေသာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ပဌမတရံ ကာတဗ္ဗံ ယံ၊ တံ ဝတ္တံ၊ ဣတရံ ပဋိဝတ္တံ။ မဟန္တံ ဝါ ဝတ္တံ၊ ခုဒ္ဒကံ ပဋိဝတ္တံ။ ကေစိ “ဝတ္တပဋိပတ္တိ”န္တိ ပဌန္တိ၊ ဝတ္တဿ ကရဏန္တိ အတ္ထော။

ဥဒ္ဓရဏအတိဟရဏဝိတိဟရဏဝေါဿဇ္ဇနသန္ဓိက္ခေပနသန္ဓိရုပ္ပနာနံ ဝသေန
ဆ ကောဋ္ဌာသေ။ ဂရုဘာဝေနာတိ ထိရဘာဝေန။

“အမုကသ္မိံ သေနာသနေ ဝသန္တာ ဗဟံ ဝဿဝါသိကံ လဘန္တိ”တိ တထာ
န ဝဿဝါသိကံ ဗရိယေသန္တော စရတိ ဝဿဝါသိကဿေဝ အဂ္ဂဟဏတော။
တသ္မာ သေနာသနဗာသုကံယေဝ ဗန္တေတိ။ တေန ဗဟုပရိက္ခာရဘာဝေန
ဗာသုဝိဟာရော နတ္ထိ ပရိက္ခာရနံ ရက္ခဏပဋိဇဂ္ဂနာဒိဒုက္ခဗဟုလတာယ။
အပ္ပိစ္ဆာဒီနန္တိ အပ္ပိစ္ဆသန္တုဋ္ဌာဒီနံယေဝ လပ္ပတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရော။

ဇိဏ္ဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သြဝါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၉။ အတ္တနော ဌာနေတိ သဗြဟ္မစာရိနံ သြဝါဒကဝိညာပကဘာဝေန
အတ္တနော မဟာသာဝကဌာနေ ဌပနတ္ထံ။ အထ ဝါ ယသ္မာ “အဟံ ဒါနိ န စိရံ
ဌဿာမိ၊ တထာ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ၊ အယံ ပန ဝိသံဝဿသတာယုကော၊
သြဝဒန္တော အနုသာသန္တော မမစ္စယေန ဘိက္ခုနံ မယာ ကာတဗ္ဗကိစ္စံ ကရိ-
ဿတိ”တိ အဓိပ္ပါယေန ဘဂဝါ ဣမံ ဒေသနံ အာရဘိ။ တသ္မာ အတ္တနော
ဌာနေတိ သတ္တာရာ ကာတဗ္ဗသြဝါဒဒါယကဌာနေ။ တေနာဟ “ဧဝံ ပန-
ဿာ”တိအာဒိ။ ယထာဟ ဘဂဝါ “သြဝဒ ကဿပ ။ ပ။ တွံ ဝါ”တိ။ ဒုက္ခေန
ဝတ္တဗ္ဗာ အပ္ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိဘာဝတော။ ဒုဗ္ဗစဘာဝကရဏေဟိတိ ကောဓူပနာ-
ဟာဒီဟိ။ အနုသာသနိယာ ပဒက္ခိဏဂ္ဂဟဏံ နာမ အနုဓမ္မစရဏံ၊ ဆိန္တုပဋိပတ္တိ-
ကတာ ဝါမဂ္ဂါဟော နာမာတိ အာဟ “အနုသာသနိ”န္တိအာဒိ။ အတိက္ကဗ္ဗ
ဝဒန္တေတိ အညမညံ အတိက္ကမိတွာ အတိမညိတွာ ဝဒန္တေ။ ဗဟံ ဘာသိ-
ဿတိတိ ဓမ္မံ ကထေန္တော ကော ဝိပုလံ ကတွာ ကထေဿတိ။ အသဟိတန္တိ
ပုဗ္ဗေနာပရံ နသဟိတံ ဟေတုပမာဝိရဟိတံ။ အမရရန္တိ န မရရံ န ကဏ္ဍသုခံ
န ပေမနီယံ။ လဟုညေဝ ဥဋ္ဌာတိ အပ္ပဝတ္တနေန ကုလဋ္ဌာနံ ဝိယ တဿ ကထနံ။

သြဝါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဒုတိယသြဝါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၀။ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါတိ သဒ္ဓေယျဝတ္ထု ဩဂါဟိတွာ “ဝေမေတ”န္တိ ကပ္ပနသဒ္ဓါ။ ကုသလဓမ္မဇာနနပညာတိ အနဝဇ္ဇဓမ္မာနံ သဗ္ဗသော ဇာနနပညာ။ ပရိဟာနန္တိ သဗ္ဗာဟိ သမ္ပတ္တိဟိ ပရိဟာနံ။ န ဟိ ကလျာဏမိတ္တရဟိတဿ ကာမိ သမ္ပတ္တိ နာမ အတ္ထိတိ။

ဒုတိယသြဝါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-တတိယသြဝါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၁။ ပုဗ္ဗေတိ ပဌမဗောဓိယံ။ တေရဟိတိ တတော ပစ္စိမေ ကာလေ။ ကာရဏပဌပနေတိ ကာရဏာရမ္ဘေ။ တေသု ဝုတ္တရုဏယုတ္တေသု ထေရေသု။ တသ္မိန္တိ တသ္မိံ ယထာဝုတ္တရုဏယုတ္တေ ပုဂ္ဂလေ။ ဧဝံ သက္ကာရေ ကယိရမာနေတိ “ဘဒ္ဒကော ဝတာယံ ဘိက္ခူ”တိ အာဒရဇာတေဟိ ဘိက္ခူဟိ သက္ကာရေ ကယိရမာနေ။ ဣမေ သဗြဟ္မစာရိ။ “ဧဟိ ဘိက္ခူ”တိ တံ ဘိက္ခု အတ္တနော မုခါဘိမုခံ ကရောန္တာ ဝဒန္တိ။ ယံ ဟိ တန္တိ ဧတ္ထ တန္တိ နိပါတမတ္ထံ။ ဥပဒ္ဒဝေါတိ ဝုစ္စတိ အနတ္ထဇနနတော။ ပတ္ထယတိ ဘဇတိ ဗဇ္ဈတိတိ ပတ္တနာ၊ အဘိသင်္ဂေတိ အာဟ “အဘိပတ္တနာတိ အဓိမတ္တပတ္တနာ”တိ။

တတိယသြဝါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဈာနာဘိညသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၂။ ယာဝဒေါတိ ဣမိနာ သမာနတ္ထံ “ယာဝဒေ”တိ ဣဒံ ပဒန္တိ အာဟ “ယာဝဒေ အာကင်္ခါဒီတိ ယာဝဒေဝ ဣစ္ဆာဒီ”တိ။ ယဒိစ္ဆကံ ဈာနသမာပတ္တိသု ဝသီဘာဝဒဿနတ္ထံ တဒေတံ အာရဒ္ဓံ။ ဝိတ္တာရိတမေဝ၊ တသ္မာ တတ္ထ ဝိတ္တာရိတမေဝ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော။ အာသဝါနံ ခယာတိ အာသဝါနံ ခယဟေတု အရိယမဂ္ဂေန သဗ္ဗသော အာသဝါနံ ခေပိတတ္တာ။ အပစ္စယဘူတန္တိ အာရမ္မဏပစ္စယဘာဝေန အပစ္စယဘူတံ။

ဈာနာဘိညသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဥပဿယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၃။ လာဘသက္ကာရဟေတုပိ ဧကစ္စေ ဘိက္ခု။ ဘိက္ခုနုပဿယံ ဂန္တော ဘိက္ခုနိယော ဩဝဒန္တိ။ ဧဝမေဝံ အယံ ပန ထေရော န လာဘသက္ကာရ-
 ဟေတု ဘိက္ခုနုပဿယဂမနံ ယာစတိ။ အထ ကသ္မာတိ အာဟ “ကမ္မဋ္ဌာ-
 နတ္ထိကာ”တိအာဒိ။ ဧသော ဟိ အာနန္ဒတ္ထေရော ဥဿုက္ကာပေတွာ ပဋိပတ္တိ-
 ဂုဏံ ဒဿေန္တော ယသ္မာ တာ ဘိက္ခုနိယော စတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနိကာ၊ တသ္မာ
 ပဉ္စန္ဓံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယာဒိပကာသနိယာ ဓမ္မကထာယ ဝိပဿနာ-
 ပဋိပတ္တိသမ္ပဒံ ဒဿေသိ။ အနိစ္စာဒိလက္ခဏာနိ စေဝ ဥဒယဗ္ဗယာဒိကေ စ
 သမ္မာ ဒဿေသိ။ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ ဝိယ ပစ္စက္ခတော ဒဿေသိ။ သမာဒ-
 ပေသီတိ တတ္ထ လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနံ သမာဒပေသိ။ ယထာ ဝီထိပဋိ-
 ပန္နော ဟုတွာ ပဝတ္တတိ။ ဧဝံ ဂဏှာပေသိ။ သမုတ္တေဇေသီတိ ဝိပဿနာယ
 အာရဒ္ဓါယ သင်္ခါရာနံ ဥဒယဗ္ဗယာဒိသု ဥပဋ္ဌဟန္တေသု ယထာကာလံ ပဂ္ဂဟ-
 သမုပေက္ခဏေဟိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ အနုပဝတ္တနေန ဘာဝနာမဇ္ဈိမဝီထိံ ပါပေတွာ
 ယထာ ဝိပဿနာဉာဏံ သုပ္ပသန္တံ ဟုတွာ ဝဟတိ။ ဧဝံ ဣန္ဒြိယာနံ ဝိသဒဘာဝက-
 ရဏေန ဝိပဿနာစိတ္တံ သမ္မာ ဥတ္တေဇေသိ။ နိဗ္ဗာနဝသေနဝါ သမာဒပေသိ။
 သမ္ပဟံသေသီတိ တထာ ပဝတ္တိယမာနာယ ဝိပဿနာယ သမ္ပပဝတ္တဘာဝနာ-
 ဝသေန ဥပရိ လဒ္ဓဗ္ဗဘာဝနာဝသေန စိတ္တံ သမ္ပဟံသေသိ။ လဒ္ဓဿာဒဝသေန
 သုဋ္ဌ၊ တောသေသိ။ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

မနုတေ ပရိညာဒိဝသေန သစ္စာနိ ဗုဇ္ဈတိတိ မုနိ။ ဧတေ တံ။ ဥပယော-
 ဂတ္ထေ ဟိ ဣဒံ သာမိဝစနံ။ ဥတ္တရိတိ ဥပရိ၊ တဝ ယထာဘူတသဘာဝတောံ
 ပရတောတိ အတ္ထော။ ပက္ခပတိတော အဂတိဂမနံ အတိရေကဩကာသော။
 ဥပပရိက္ခိတိ အနုဝိစ္စ နိဝါရကော န ဗဟုမတော။ ဗုဒ္ဓပဋိဘာဂေါ ထေရော။
 “ဗာလာ ဘိက္ခုနိ ဒုပ္ပာသိတံ အာဟာ”တိ အဝတွာ “ခမထ ဘန္တေ”တိ
 ဝဒန္တေန ပက္ခပါတေန ဝိယ ဝုတ္တံ ဟောတိတိ အာဟ “ဧက ဘိက္ခုနိ န
 ဝါရိတာ”တိအာဒိ။

ရုတာ သလိင်္ဂတော နဋ္ဌာ၊ ဒေသန္တရပက္ကမေန အဒဿနံ န ဂတာ။
 ကဏ္ဍကသခါ ဝိယာတိ ကုရုဏ္ဍကအပါမဂ္ဂကဏ္ဍကလသိကာဟိ သာခါ ဝိယ။

ဥပဿယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-စိဝရသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၅၄။ ရာဇဂဟဿ ဒက္ခိဏဘာဂေ ဂိရိ ဒက္ခိဏာဂိရိ ဣ-ကာရေ အ-ကာရဿ ဒီဃံ ကတွာ၊ တဿ ဒက္ခိဏဘာဂေ ဇနပဒေါပိ “ဒက္ခိဏာ-ဂိရိ”တိ ဝုစ္စတိ “ဂိရိတော ဒက္ခိဏဘာဂေါ”တိ ကတွာ။ ဧကဒိဝသေနာတိ ဧကေန ဒိဝသေန ဥပ္ပဗ္ဗာဇေသုံ တေသံ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတာဘာဝတော။

ယတ္ထ စတ္တာရော ဝါ ဥတ္တရိ ဝါ ဘိက္ခု။ အကပ္ပိယနိမန္တနံ သာဒိယိတွာ ပဉ္စန္ဒံ ဘောဇနာနံ အညတရံ ဘောဇနံ ဧကတော ပဋိဂ္ဂဏှိတွာ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ ဧတံ ဂဏဘောဇနံ နာမ၊ တံ တိဏှံ ဘိက္ခုနံ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဇ္ဇတိတိ “တိကဘောဇနံ ပညတ္တ”န္တိ ဝစနေန ဂဏဘောဇနံ ပဋိက္ခိတ္တန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တယော အတ္ထဝသေ ပဋိစ္စ အနုညာတတ္တာပိ “တိကဘောဇနံ”န္တိ ဝဒန္တိ။

“ဒုဗ္ဗင်္ဂနံ နိဂ္ဂဟော ဧဝ ပေသလာနံ ဖာသုဝိဟာရော”တိ ဣဒံ ဧကံ အင်္ဂံ။ တေနောဝါဟ “ဒုဗ္ဗင်္ဂနံ နိဂ္ဂဟေနောဝါ”တိအာဒိ။ “ယထာ ဒေဝဒတ္တော။ပ။ သံဃံ ဘိန္ဒေယူ”န္တိ ဣမိနာ ကာရဏေန တိကဘောဇနံ ပညတ္တံ။

အထ ကိဉ္ဇရဟိတိ အထ ကသ္မာ တံ အသမ္ပန္နဂဏံ ဗန္ဓိတွာ စရသီတိ အဓိပ္ပါယော။ အသမ္ပန္နာယ ပရိသာယ စာရိကာစရဏံ ကုလာနုဒ္ဓယာယ န ဟောတိ ကုလာနံ သာတိတတ္တာတိ အဓိပ္ပါယေန ထေရော “သဿဃာတံ မညေ စရသီ”တိအာဒိမဝေါစ။

သောဓေန္တော တဿာ အတိဝိယ ပရိသုဒ္ဓဘာဝဒဿနေန။ ဥဒ္ဓိသိတုံ န ဇာနာမိ တထာ စိတ္တဿေဝ အနုပ္ပန္နပုဗ္ဗတ္တာ။ ကိဉ္ဇနံ ကိလေသဝတ္ထု။ သင်္ဂဟေတဗ္ဗခေတ္တဝတ္ထု ပလိဗောဓော၊ အာလယော အပေက္ခာ။ ဩကာသာ-ဘာဝတောတိ ဗဟုကိစ္စကရဏီယတာယ ကုသလကိရိယာယ ဩကာသာ-ဘာဝတော။ သန္တိပါတဋ္ဌာနတောတိ သင်္ကေတံ ကတွာ ဝိယ ကိလေသရဇာနံ တတ္ထ သန္တိဇ္ဈပဝတ္တနတော။

သိက္ခတ္တယဗြဟ္မစရိယန္တိ အဓိသီလသိက္ခာဒိသိက္ခတ္တယသင်္ဂဟံ ဗြဟ္မံ သေဋ္ဌံ စရိယံ။ ခဏ္ဍာဒိဘာဝါပါဒနေန အခဏ္ဍံ ကတွာ။ လက္ခဏဝစနံ ဟောတံ။ ကိဉ္ဇိ သိက္ခေကဒေသံ အသေသေတွာ ဧကန္တေနော ပရိပူရေတဗ္ဗတာယ ဧကန္တ-ပရိပုဏ္ဏံ။ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တမ္ပိ သံကိလေသမလံ အနုပ္ပါဒေတွာ အစ္စန္တမေဝ ဝိသုဒ္ဓိ ကတွာ ပရိဟရိတဗ္ဗတာယ ဧကန္တပရိသုဒ္ဓံ။ တတော ဧဝ သင်္ခံ ဝိယ လိခိတန္တိ သင်္ခလိခိတံ။ တေနာဟ “လိခိတသင်္ခသဒိသ”န္တိ။ ဒါဌိကာပိ တဂ္ဂဟဏေနော

ဂဟေတွာ “မဿု”တွေဝ ဝုတ္တံ၊ န ဧတ္ထ ကေဝလံ မဿုယေဝါတိ အတ္ထော။
ကဿာယေန ရတ္တာနိ ကာသာယာနိ။

ဝင်္ဂသာဓုကောဘိ^၁ ဝင်္ဂဒေသေ ဥပ္ပန္နသာဓုကော။ သောတိ မဟာကဿ-
ပတ္ထေရော။ အဘိနိဟာရတော ပဋ္ဌာယ ပဏိဓာနတော ပဘုတိ၊ အယံ ဣဒါနိ
ဝုစ္စမာနာ။ အဂ္ဂသာဝကဒ္ဓယံ ဥပါဒါယ တတိယတ္တာ “တတိယသာဝက”န္တိ
ဝုတ္တံ။ အဋ္ဌသဋ္ဌိဘိက္ခုသတသဟဿန္တိ ဘိက္ခုနံ သတသဟဿဇ္ဈေဝ သဋ္ဌိ-
သဟဿာနိ စ အဋ္ဌ စ သဟဿာနိ။

အယဉ္ဇ အယဉ္ဇ ဂုဏောတိ သီလတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ အဂ္ဂဗလာ
ဂုဏောတိ ကိတ္တေန္တော မဟာသမုဒ္ဓံ ပူရယမာနော ဝိယ ကထေသိ။

ကောလာဟလန္တိ ဒေဝတာဟိ နိဗ္ဗတ္တိတော ကောလာဟလော။

ခုဒ္ဒကာဒိဝသေန ပဉ္စဝဏ္ဏာ။ တရုဏံ^၂ ဝါ ဟောတု မရုဏံ^၃ ဝါတိ
မဟောသံ ဩဂါဟန္တော ပုရိသော ဝိယ မစ္ဆေရသမုဒ္ဓံ ဥတ္တရန္တော
ပစ္ဆာဝိ။ပ။ပါဒမူလေ ဌပေသိ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနာယ မစ္ဆေရပဟာနဿ
ကထိတတ္တာ။

သတ္ထု ဂုဏာ ကထိတာ နာမ ဟောန္တိတိ ဝုတ္တံ “သတ္ထု ဂုဏေ
ကထေန္တဿာ”တိ။ တတော ပဋ္ဌာယာတိ တဒါ သတ္ထု သမ္မုခါ ဓမ္မဿ-
ဝနတော ပဋ္ဌာယ။

တထာဂတမဉ္ဇဿာတိ တထာဂတဿ ပရိဘောဂမဉ္ဇဿ။ ဒါနံ ဒတွာ
ဗြာဟ္မဏဿ ပုရောဟိတဋ္ဌာနေ ဌပေသိ။ တာဒိသဿေဝ သေဋ္ဌိနော ဝိတာ
ဟုတွာ။

အဒိန္နဝိပါကဿာတိ ပုဗ္ဗေ ကတူပစိတဿ သဗ္ဗသော န ဒိန္နဝိပါကဿ။
တဿ ကမ္မဿာတိ တဿ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ပတ္ထေ ပိဏ္ဍပါတံ ဆိန္ဒိတွာ
ကလလပူရဏကမ္မဿ။ တသ္မိယေဝ အတ္တဘာဝေ သတ္တသု ဌာနေသု ဒုဂ္ဂန္ဓ-
သရီရတာယ ပဋိနိဝတ္တိတာ။ ဣဋ္ဌကပန္တိတိ သုဝဏ္ဏိဋ္ဌကပန္တိ။ ဃဋ္ဌနိဋ္ဌကာယာတိ
တဿ ပန္တိယံ ပဌမံ ဌပိတဣဋ္ဌကာယ သဒ္ဓိံ ဃဋ္ဌေတဗ္ဗဣဋ္ဌကာယ ဦနာ ဟောတိ။
ဘဒ္ဒကေ ကာလေတိ ဤဒိသိယာ ဣဋ္ဌကာယ ဣစ္ဆိတကာလေယေဝ အာဂ-
တာသိ။ တေန ဗန္ဓနေနာတိ တေန သီလေသသမ္ပန္နေန။

ဩလမ္ပကာတိ မုတ္တာမဏိမယာ ဩလမ္ပကာ။ ပုညန္တိ နတ္ထိ နော ပုညံ တံ၊
ယံ နိမိတ္တံ ယံ ကာရဏာ ဣတော သုခုမတရဿ ပဋိလာဘော သိယာတိ
အတ္ထော။ ပုညနိယာမေနာတိ ပုညာနဘာဝသိဒ္ဓေန နိယာမေန။ သော စ
အဿ^၁ ဗာရာဏသိရဇ္ဇံ ဒါတုံ ကတောကာသော။

ဗုဿရထန္တိ မင်္ဂလရထံ။ ဥဏှိသံ ဝါလဗီဇနီ ခဂ္ဂေါ မဏိပါဒုကာ
သေတစ္ဆတ္တန္တိ ပဉ္စဝိဓံ ရာဇကကုဓဘဏှံ။ သေတစ္ဆတ္တံ ဝိသုံ ဂဟိတံ။ ဒိဗ္ဗဝတ္ထံ
သာဒိယိတုံ ပုညာနဘာဝစောဒိတော “နန တာတာ ထူလ”န္တိအာဒိမာဟ။

ပဉ္စ စင်္ဂမနသတာနီတိ ဣတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေန အာဒိအတ္ထေန အဂ္ဂိသာလာဒိနိ
ပဗ္ဗဇိတသာရုပ္ပဋ္ဌာနာနိ သင်္ဂဏှာတံ။

သာဓုကိဋ္ဌိတန္တိ အဒိယာနံ ပရိနိဗ္ဗုတဋ္ဌာနေ ကာတဗ္ဗသက္ကာရံ ဝဒတိ။

နပ္ပမန္တိ နိရောဂါ အယျာတိ ပုစ္ဆိတင်္ကာရဒဿနံ။ ပရိနိဗ္ဗုတာ ဒေဝါတိ
ဒေဝီ ပဋိဝစနံ အဒါသိ။ ပဋိယာဒေတွာတိ နိယျာတေတွာ။ သမဏကပဗ္ဗဇန္တိ
သမိတပါပေဟိ အရိယေဟိ အနုဋ္ဌာတဗ္ဗပဗ္ဗဇ္ဇံ။ သော ဟိ ရာဇာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ
ဝေသဿ ဒိဋ္ဌတ္တာ “ဣဒမေဝ ဘဒ္ဒက”န္တိ တာဒိသံယေဝ လိင်္ဂံ ဂဏှိ။

တတ္ထေဝါတိ ဗြဟ္မလောကေယေဝ။ ဝိသတိမေ ဝသေ သမ္ပတ္တေတိ အာဟ-
ရိတွာ သမ္ပန္နော။ ဗြဟ္မလောကတော အာဂန္တော နိဗ္ဗတ္တတ္တာ ဗြဟ္မစရိယာဓိ-
ကာရဿ စိရကာလံ သင်္ဂဟိတတ္တာ၊ “ဝေဂ္ဂပံ ကထံ မာ ကထေထာ”တိ-
အာဒိမာဟ။

ဝိသတိ ဓရဏာနိ “နိက္ခ”န္တိ ဝဒန္တိ။ အလဘန္တော န ဝသာမိတိ
သညာပေဿာမိတိ သမ္ပန္နော။

ဣတ္တာကရောတိ ဣတ္ထိရတနဿ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ။ အယျဓိတာတိ အမှာကံ
အယျဿ ဓိတာ၊ ဘဒ္ဒကာပိလာနီတိ၊ အတ္ထော။ ပဿာဒရူပေန နိဗ္ဗိသိဋ္ဌ-
တာယ “မဟာဂီဝ”န္တိ ပဋိမာယ သဒိသဘာဝမာဟ။ တေနာဟ “အယျ-
ဓိတာယာ”တိအာဒိ။

သမာနပဏ္ဏန္တိ သဒိသပဏ္ဏံ၊ ကုမာရဿ ကုမာရိယာ စ ဝုတ္တန္တပဏ္ဏံ။
ဣတော စ ဧတ္ထော စာတိ တေ ပုရိသာ သမာဂမဋ္ဌာနတော မဂဓရဋ္ဌေ

၁-ယထာ (က)

၂-မာတုကတောကာသော (က)

၃-စိရကာလသန္တုတတ္တာ (အင်္ဂုတ္တရနိကာယေ ပဌမဝဂ္ဂေ မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထုဋီကာယံ)

၄-ဘုဇိဿဒါယိကာတိ (က)

မဟာတိတ္ထဂါမံ မဒ္ဒရဋ္ဌေ သာဂလနဂရဉ္စ ဥဒ္ဓိဿ ပက္ကမန္တာ အညမညံ
ဝိဿဇ္ဇန္တာ နာမ ဟောန္တိတိ “ဣတော စ ဧတော စ ပေသေသု”န္တိ ဝုတ္တာ။

ပုပ္ဖဒါမန္တိ ဟတ္ထိဟတ္ထပ္ပမာဏံ ပုပ္ဖဒါမံ။ တာနိ ပုပ္ဖဒါမာနိ။ တေတိ ဥဘော
ဘဒ္ဒါ စေဝ ပိပ္ပလိကုမာရော စ။ လောကာဓိသေနာတိ ဂေဟဿိတပေမေန၊
ကာမဿာဒေနာတိ အတ္ထော။ အသံသဋ္ဌာတိန သံသဋ္ဌာ။ ဝိစာရယိံသု ဃဇ္ဇေ
ဇလန္တေန ဝိယ ပဒီပေန အဇ္ဈာသယေန သမုဇ္ဇလန္တေန ဝိမောက္ခဗိဇေန
သမုဿာဟိတစိတ္တာ။ ယန္တဗဒ္ဓါနိတိ သဿသမ္မာဒနတ္ထံ တတ္ထ တတ္ထ ဣဋ္ဌက-
ဒ္ဓါရကဝါဠယောဇနဝသေန ယန္တဗဒ္ဓဥဒကနိက္ခမနတုမ္မာနိ။ ကမ္မန္တာတိ ကသိ-
ကမ္မကရဏဋ္ဌာနံ။ ဒါသဂါမာတိ ဒါသာနံ ဝသနဂါမာ။

ဩသာပေတွာတိ ပက္ခိပိတွာ။ အာကပ္ပကုတ္တဝသေနာတိ အာကာရဝသေန
ကိရိယာဝသေန စ။ အနနန္တဝိကန္တိ ပဗ္ဗဇိတဝေသဿ အနနရူပံ။ တဿ
မတ္တကေတိ ဒွေဓာပထဿ ဒွိဓာဘူတဋ္ဌာနေ။

ဧတေသံ သင်္ဂဟံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိတိ နိသီဒိတိ သမ္ပန္နော။ သာ ပန သတ္ထု တတ္ထ
နိသဇ္ဇာ ဒေသိတိ ဒသေတုံ “နိသီဒန္တာ ပနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယာ
ပုဒ္ဓါနံ အပရိမိတကာလသင်္ဂဟိတာ အဗန္တေယျာပရိမေယျပုညသမ္ဘာရူပစယ-
နိဗ္ဗတ္တာနိရူပိတသဘာဝပုဒ္ဓရုဏဝိဇ္ဇောတိတာ လက္ခဏာနုဗျဉ္ဇနသမုဇ္ဇလာ ဗျာပ-
ပ္ပဘာကေတုမာလာလင်္ကီတာ သဘာဝသိဒ္ဓတာယ အကိတ္တိမာ ရူပကာယသိရိ၊
တံယေဝ မဟာကဿပဿ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ ပသာဒသံဝေနတ္ထံ အနိဂ္ဂဟေတွာ နိသီန္နော
ဘဂဝါ “ပုဒ္ဓဝေသံ ဂဟေတွာ။ပ။ နိသီဒိ”တိ ဝုတ္တော။ အသိတိဟတ္ထံ ပဒေသံ
ဗျာပေတွာပဝတ္တိယာ “အသိတိဟတ္တာ”တိ ဝုတ္တာ။ သတသာခေါတိ ဗဟုသာခေါ
အနေကသာခေါ။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော အဟောသိ နိရန္တရံ ပုဒ္ဓရသ္မိဟိ သမန္တတော
သမောက်ဏ္ဏတ္တာ။ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ရာဇဂဟံ နာဠန္ဒန္တိ စ သာမိအတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ အန္တရာသဒ္ဓယောဂ-
တောတိ အာဟ “ရာဇဂဟဿ စ နာဠန္ဒာယ စာ”တိ။ န ဟိ မေ ဣတော
အညေန သတ္တာရာ ဘဝိတုံ သက္ကာ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထေဟိ သတ္တာနံ
ယထာရဟံ အနုသာသနသမတ္တဿ အညဿ သဒေဝကေ အဘာဝတော။
န ဟိ မေ ဣတော အညေန သုဂတေန ဘဝိတုံ သက္ကာ သောဘနဂမန-
ဂုဏဂဏယုတ္တဿ အညဿ အဘာဝတော။ န ဟိ မေ ဣတော အညေန
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဘဝိတုံ သက္ကာ သမ္မာ သဗ္ဗဓမ္မာနံ သယန္တုညဏေန အဘိ-
သမ္ဗုဒ္ဓဿ အဘာဝတော။ ဣမိနာတိ “သတ္တာ မေ ဘန္တေ”တိ ဣမိနာ ဝစနေန။

အဇာနမာနောဝ သဗ္ဗညေယျန္တိ အဓိပ္ပာယ်ော။ သဗ္ဗစေတသတိ သဗ္ဗ-
အဇ္ဈတ္တိကံပရိပုဏ္ဏစေတသ။ သမန္တာဂတန္တိ သမ္ပန္တံ သမ္ပဒေဝ အနု အနု
အာဂတံ ဥပဂတံ။ ဖလေယျာတိ ဝိဒါလေယျ။ ဝိလယန္တိ ဝိနာသံ။

ဝေံ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနာကာရေန။ ဟိရေတ္တပ္ပဿ ဗဟလတာ
နာမ ဝိပုလတာတိ အာဟ “မဟန္တ”န္တိ။ ပဌမတရမေဝါတိ ပဂေဝ ဥပ-
သင်္ကမနတော။ တထာ အတိမာနပဟိနော အဿ၊ ဟိရိဩတ္တပ္ပံ ယထာ
သဏ္ဌာတိ။ ကုသလသန္တိသိတန္တိ အနဝဇ္ဇဓမ္မနိဿိတံ။ အဋ္ဌိကန္တိ တေန
ဓမ္မေန အဋ္ဌိကံ။ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပရိယောသာနာ သဝနစိတ္တံ
“သဗ္ဗစေတော”တိ အဓိပ္ပေတန္တိ အာဟ “စိတ္တဿ ထောကမ္ပိ ဗဟိ ဂန္တံ
အဒေန္တော”တိ။ တေန သမောဓာနံ ဒဿေတံ။ သဗ္ဗေန။ပ။ သမန္တာဟရိတွာ
အာရမ္ဘတော ပဘုတိ ယာဝ ဒေသနာ နိပ္ပန္နာ၊ တာဝ အန္တရန္တရာ ပဝတ္တေန
သဗ္ဗေန သမန္တာဟာရစိတ္တေန ဓမ္မိယေဝ သမန္တာဟရိတွာ။ ဌပိတသောတောတိ
ဓမ္မေ နိဟိတသောတော။ ဩဒဟိတွာတိ အပိဟိတံ ကတွာ။ ပဌမဇ္ဈာန-
ဝသေနာတိ ဣဒံ အသုဘေသု တဿေဝ ဣဇ္ဈတော၊ ဣတရတ္ထဉ္စ သုခ-
သမ္ပယုတ္တတာ ဝုတ္တာ။

သံသာရသာဂရေ ပရိတ္တမန္တဿ ဣဏဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌန္တိ ကိလေသာ အာသဝ-
သဘာဝါပါဒနတောတိ အာဟ “သရဏောတိ သကိလေသော”တိ။ စတ္တာ-
ရာ ဟိ ပရိဘောဂါတိအာဒိသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂတံသံဝဏ္ဏနာသု
ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ စ ဘဂဝါ ပဌမံ ဩဝါဒံ ထေရဿ ဗြာဟ္မဏ-
ဇာတိကတ္တာ ဇာတိမာနပဟာနတ္ထမဘာသိ၊ ဒုတိယံ ဗာဟုသစ္စံ နိဿာယ
ဥပ္ပဇနကအဟံကာရပဟာနတ္ထံ၊ တတိယံ ဥပဓိသမ္ပတ္တိံ နိဿာယ ဥပ္ပဇနက-
အတ္တသိနေဟပဟာနတ္ထံ။ အဋ္ဌမေ ဒိဝသေတိ ဘဂဝတာ သမာဂတဒိဝသတော
အဋ္ဌမေ ဒိဝသေ။

မဂ္ဂတော ဩက္ကမနံ ပဌမတရံ ဘဂဝတာ သမာဂတဒိဝသေယေဝ
အဟောသိ။ ယဒိ အရဟတ္တာဓိဂမော ပစ္ဆာ၊ အထ ကဿ ပါဠိယံ ပဂေဝ
သိဒ္ဓံ ဝိယ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ဒေသနာဝါရဿာ”တိအာဒိ။ “သတ္တာဟမေဝ
ခွါဟံ အာဝုသော သရဏော ရဋ္ဌပိဏ္ဍံ ဘုဒ္ဓိ”န္တိ ဝတွာ အဝသရပ္ပတ္တံ အရဟတ္တံ
ပဝေဒေန္တော “အဋ္ဌမိယာ အညာ ဥဒပါဒိ”တိ အာဟ။ အယမေတ္ထ ဒေသနာ-
ဝါရဿ အာဂမော။ တတော ပရံ ဘဂဝတာ အတ္တနော ကတံ အနုဂ္ဂဟံ
စိဝရပရိဝတ္တနံ ဒဿေန္တော “အထ ခေါ အာဝုသော”တိအာဒိမာဟ။

အန္တန္တေနာတိ စတုဂ္ဂုဏံ ကတွာ ပညတ္တာယ သင်္ခာသိယာ အန္တန္တေန။
ဇာတိပုံသုကုလိကေန ။ပ။ ဘဝိတုံ ဝနုတိတိ ဧတေန ပုဗ္ဗေ ဇာတိအာရည-
ကဂ္ဂဟဏေန စ တေရသ ဓုတင်္ဂါ ဂဟိတာ ဝေါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အနုန္တဝိကံ
ကာတုန္တိ အနုရူပံ ပဋိပတ္တိံ ပဋိပဇ္ဇိတုံ။ ထေရော ပါရုပိတိ သမ္ပန္နော။

ဘဂဝတော ဩဝါဒံ ဘဂဝတော ဝါ ဓမ္မကာယံ နိဿာယ ဥရဿ ဝသေန
ဇာတောတိ ဩရသော။ ဘဂဝတော ပါ ဓမ္မသရီရဿ မုခတော သတ္တတိံသ-
ဗောဓိပက္ခိယတော ဇာတော။ တေနော ဓမ္မဇာတဓမ္မနိဗ္ဗိတဘာဝေါပိ
သံဝဏ္ဏိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဩဝါဒဓမ္မော ဧဝ သတ္တာရာ ဒါတဗ္ဗတော ထေရေန
အာဒါတဗ္ဗတော ဩဝါဒဓမ္မဒါယာဒေါ၊ ဩဝါဒဓမ္မဒါယဇ္ဇောတိ အတ္ထော၊
တံ အရဟတိတိ။ သေ နယော သေသပဒေသုပိ။

“ပဗ္ဗဇ္ဇာ စ ပရိသောမိတာ”တိ ဝတွာ တဿာ သမ္ပဒေဝ သောမိတဘာဝံ
ဗျတိရေကမုခေန ဒဿေတုံ “အာရုသော ယဿာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ
ဧဝန္တိ ယထာ အဟံ လဘိံ၊ ဧဝံ သော သတ္ထု သန္တိကာ လဘတိတိ
ယောဇနာ။ သီဟနာဒံ နဒိတုန္တိ ဧတ္ထာပိ သီဟနာဒနဒနာ နာမ ဒေသနာဝ၊
ထေရော သတ္တာရာ အတ္တနော ကတာနုဂ္ဂဟမေဝ အနန္တရသုတ္တေ ဝုတ္တနယေန
ဥလ္လိင်္ဂေတိ၊ န အညထာ။ န ဟိ မဟာထေရော ကေဝလံ အတ္တနော ဂုဏာန-
ဘာဝံ ဝိဘာဝေတိ။ သေသန္တိ ယံ ဣမ အသံဝဏ္ဏိတံ။ ပုရိမနယေနောဝါတိ
အနန္တရသုတ္တေ ဝုတ္တနယေနော။

စိဝရသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-ပရိမရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၅။ ယထာ အတိတကပ္ပေ အတိတာသု ဇာတိသု ကမ္မကိလေသဝသေန
အာဂတော၊ တထာ တေရဟိပိ အာဂတောတိ တထာဂတော၊ ယထာ ယထာ
ဝါ ပန ကမ္မံ ကတူပစိတံ၊ တထာ တံ တံ အတ္တဘာဝံ အာဂတော ဥပဂတော
ဥပပန္နောတိ တထာဂတော၊ သတ္ထောတိ အာဟ “တထာဂတောတိ
သတ္ထော”တိ။ ဧတန္တိ “ဧဝံ ဟောတိ ဘဝတိ တိဋ္ဌတိ သဿတိသမ”န္တိ ဧဝံ
ပဝတ္တံ ဒိဋ္ဌိဂတံ။ အတ္ထသန္တိဿိတံ န ဟောတိတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကပရမတ္ထ-
တော သုခန္တိ ပသတ္ထသန္တိဿိတံ န ဟောတိ။ အာဒိဗြဟ္မစရိယကန္တိ ဧတ္ထ
မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ အဓိပ္ပေတံ တဿ ပဓာနဘာဝတော။ တဿ ပန ဧတံ ဒိဋ္ဌိဂတံ

အာဒိပဋိပဒါမတ္တံ န ဟောတိ အနုပကာရကတ္တာ ဝိလောမနတော စ။
တတော ဧဝံ ဣတရဗြဟ္မစရိယဿပိ အနိဿယောဝ။ သေသံ ဝုတ္တနယေန
ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပရိမရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃-သဒ္ဓမ္မပ္ပတိရူပကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၆။ အာဇာနာတိ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂေဟိ ဉ္ဇတမရိယာဒံ အနတိက္ကမိတွာဝ
ဇာနာတိ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ အညာ၊ အဂ္ဂမဂ္ဂပညာ။ အညဿ အယန္တိ အညာ၊
အရဟတ္တဖလံ။ တေနာဟ “အရဟတ္တေ”တိ။

ဩဘာသေတိ ဩဘာသနိမိတ္တံ။ “စိတ္တံ ဝိကမ္ပတိ”တိ ပဒဒ္ဓယံ အာနေတွာ
သမ္ပန္နော။ ဩဘာသေတိ ဝိသယဘူတေ။ ဥပက္ကိလေသေဟိ စိတ္တံ ဝိကမ္ပတိတိ
ယောဇနာ။ တေနာဟ “ယေဟိ စိတ္တံ ပဝေဓတိ”တိ။ သေသေသုပိ ဒေသေဝ
နယော။

ဥပဋ္ဌာနေတိ သတိယံ။ ဥပေက္ခာယ စာတိ ဝိပဿနုပေက္ခာယ စ။ ဧတ္ထ စ
ဝိပဿနာစိတ္တသမုဋ္ဌာနသန္တာနဝိနိမုတ္တံ ပဘာသနံ ရူပါယတနံ ဩဘာသော။
ဉာဏာဒယော ဝိပဿနာစိတ္တသမ္ပယုတ္တာဝ။ သကသကကိစ္စေ သဝိသေသော
ဟုတွာ ပဝတ္တော အဓိမောက္ခော သဒ္ဓါဓိမောက္ခော။ ဥပဋ္ဌာနံ သတိ။
ဥပေက္ခာတိ အာဝဇ္ဇနုပေက္ခာ။ သာ ဟိ အာဝဇ္ဇနစိတ္တသမ္ပယုတ္တာ စေတနာ။
အာဝဇ္ဇနအဇ္ဈုပေက္ခနဝသေန ပဝတ္တိယာ ဣဓ “အာဝဇ္ဇနုပေက္ခာ”တိ ဝုစ္စတိ။
ပုန ဥပေက္ခာယာတိ ဝိပဿနုပေက္ခာဝ အနေန သမဇ္ဈတ္တတာယ ဧဝံ ဝုတ္တာ။
နိကန္တိ နာမ ဝိပဿနာယ နိကာမနာ အပေက္ခာ။ သုခုမတရကိလေသော ဝါ
သိယာ ဒုဝိညေယျော။

ဣမာနိ ဒသ ဌာနာနိတိ ဣမာနိ ဩဘာသာဒိနိ ဥပက္ကိလေသုပ္ပတ္တိယာ
ဌာနာနိ ဥပက္ကိလေသဝတ္ထုနိ။ ပညာ ယဿ ပရိစိတာတိ ယဿ ပညာ
ပရိစိတဝတိ ယာထာဝတော ဇာနာတိ။ “ဣမာနိ နိဿာယ အဒ္ဓါ မဂ္ဂပ္ပတ္တော
ဖလပ္ပတ္တော အဟ”န္တိ ပဝတ္တအဓိမာနော ဓမ္မုဒ္ဓစ္စံ ဓမ္မုပနိဿယော ဝိက္ခေပေါ။
တတ္ထ ကုသလော ဟိ တံ ယာထာဝတော ဇာနန္တော န စ တတ္ထ သမ္မောဟံ
ဂစ္ဆတိ။

အဓိဂမသဒ္ဓမ္မပ္ပတ္တိရူပကံ နာမ အနဓိဂတေ အဓိဂတမာနိဘာဝါဝဟတ္တာ။ ယဒဂ္ဂေန ဝိပဿနာဉာဏဿ ဥပတ္တိလေသော၊ တဒဂ္ဂေန ပဋိပတ္တိသဒ္ဓမ္မပ္ပတ္တိ- ရူပကောတိပိ သက္ကာ ဝိညာတုံ။ ဓာတုကဏ္ဍာတိ မဟာဓာတုကထံ ဝဒတိ။ ဝေဒဗ္ဗပိဋကန္တိ ဝေတုလ္လပိဋကံ။ တံ နာဂဘဝနတော အာနိတန္တိ ဝဒန္တိ။ ဝါဒဘာသိတန္တိ အပရေ။ အဗုဒ္ဓဝစနံ ဗုဒ္ဓဝစနေန ဝိရုဇ္ဈနတော။ န ဟိ သမ္ဗုဒ္ဓေါ ပုဗ္ဗာပရဝိရုဇ္ဈံ ဝဒတိ။ တတ္ထ သလ္လံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ ကိလေသဝိနယံ န သန္တိဿတိ။ အညဒတ္ထ၊ ကိလေသုပ္ပတ္တိယာ ပစ္စယော ဟောတိတိ။

အဝိက္ခယမာနန္တိ ဝိက္ကယံ အဂစ္ဆန္တိ။ တန္တိ သုဝဏ္ဏဘဏ္ဍံ။

န သက္ခိံသု ဉာဏဿ အဝိသဒဘာဝတော။ ဧသ နယော ဣတော ပရေသုပိ။

ဣဒါနိ “ဘိက္ခု ပဋိသန္တိဒါပုတ္တာ အဟေသု”န္တိအာဒိနာ ဝုတ္တမေဝ အတ္ထံ ကာရဏတော ဝိဘာဝေတုံ ပုန “ပဌမဗောဓိယံ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပဋိပတ္တိံ ပူရယိံသုတိ အတိတေ ကဒါ တေ ပဋိသန္တိဒါဝဟံ ပဋိပတ္တိံ ပူရယိံသု? ပဌမဗောဓိကာလိကာ ဘိက္ခု။ န ဟိ အတ္တသမ္မာပဏိမိယာ ပုဗ္ဗေကတပုညတာယ စ ဝိနာ တာဒိသံ ဘဝတိ။ ဧသ နယော ဣတော ပရေသုပိ။ တဒါ ပဋိပတ္တိသဒ္ဓမ္မော အန္တရဟိတော နာမ ဘဝိဿတိတိ ဧတေန အရိယမဂ္ဂေန အာသန္နာ ဧဝ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ ပဋိပတ္တိသဒ္ဓမ္မောတိ ဒဿေတိ။

ဒွိသုတိ သုတ္တာဘိဓမ္မပိဋကေသု အန္တရဟိတေသုပိ။ အနန္တရဟိတမေဝ အဓိသီလသိက္ခာယံ ဌိတဿ ဣတရသိက္ခာဒွယသမုဋ္ဌာပိတတော။ ကိံကာရ- ဏာတိ ကေန ကာရဏေန၊ အညသ္မိံ ဓမ္မေ အန္တရဟိတေ အညတရဿ ဓမ္မဿ အနန္တရဓာနံ ဝုစ္စတိတိ အဓိပ္ပါယော။ ပဋိပတ္တိယာ ပစ္စယော ဟောတိ အနဝသေသတော ပဋိပတ္တိက္ကမဿ ပရိဒီပနတော။ ပဋိပတ္တိ အဓိဂမဿ ပစ္စယော ဝိသေသလက္ခဏပဋိဝေဓဘာဝတော။ ပရိယတ္တိယေဝ ပမာဏံ သာသနဿ ဌိတိယာတိ အဓိပ္ပါယော။

နန စ သာသနံ ဩသတ္တိတံ ပရိယတ္တိယာ ဝတ္တမာနာယာတိ အဓိပ္ပါယော။ အနာရာဓကဘိက္ခုတိ သီလမတ္တဿပိ န အာရာဓကော ဒုဿီလော။ ဣမသ္မိန္တိ ဣမသ္မိံ ပါတိမောက္ခေ။ ဝတ္တန္တာတိ “သီလံ အကောပေတွာ ဌိတာ အတ္ထိ”တိ ပုစ္ဆိ။

၁-ဝေဒဗ္ဗပိဋကန္တိ ဝေဒလ္လပိဋကံ(က) ၂-ဗောဓိသတ္တပိဋကသမ္ပယုတ္တံ ဘာသိတန္တိ အဘိဓမ္မသမုစ္စယေ ဝုတ္တံ။

ဧတေသုတိ ဧဝံ မဟန္တေသု သကလံ လောကံ အဇ္ဈောတ္တရိတံ သမတ္ထေသု စတုသု မဟာဘူတေသု။ တဿှာတိ ယသ္မာ အညေန ကေနစိ အတိမဟန္တေနပိ သဒ္ဓမ္မော န အန္တရဓာယတိ၊ သမယန္တရေန ပန ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ၊ တသ္မာ။ ဧဝမာဟာတိ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနာကာရံ ဝဒတိ။

အာဒါနံ အာဒိ၊ အာဒိ ဧဝံ အာဒိကန္တိ အာဟ “အာဒိကေနာတိ အာဒါ-
နေနာ”တိ။ ဟေဋ္ဌာဂမနိယာတိ အခေဘာဂဂမနိယာ၊ အပါယဒုက္ခဿ သံသာရဒုက္ခဿ စ နိဗ္ဗတ္တကာတိ အတ္ထော။ ဂါရဝရဟိတာတိ ဂရုကာရ-
ရဟိတာ။ ပတိဿယနံ နိစဘာဝေန ပတိဗဒ္ဓရုတ္တိတာ၊ ပတိဿော ပတိဿ-
ယောတိ အတ္ထတော ဧကံ၊ သော ဧတေသံ နတ္ထိတိ အာဟ “အပ္ပတိဿာတိ
အပ္ပတိဿယာ အနိစရုတ္တိကာ”တိ။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။

သဒ္ဓမ္မပ္ပတိရူပကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သာရတ္ထပ္ပကာသိနိယာ သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ
ကဿပသံယုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ သမတ္တာ။

၆-လာဘသက္ကာရသံယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-ဒါရုဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၇။ ထဋ္ဌေါတိ ကက္ခဋ္ဌော အနိဋ္ဌဿ ပဒါနတော။ စတုပစ္စယ-
လာဘောတိ စတုန္တံ ပစ္စယာနံ ပဋိလာဘော။ သက္ကာရေတိ တေဟိယေဝ
ပစ္စယေဟိ သုသင်္ခတေဟိ ပူဇနာ၊ သော ပန အတ္ထတော သမ္ပတ္တိယေဝါတိ
အာဟ “တေသံယေဝ။ ပ။ လာဘော”တိ။ ဝဏ္ဏဃောသောတိ ဂုဏကိတ္တနာ။
အန္တရာယဿ အနတိဝတ္တနတော အန္တရာယိကော အနတ္တာဝဟတ္တာ။

ဒါရုဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဗဠိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၈။ ဗဠိသေန စရတိ၊ တေန ဝါ ဇီဝတိတိ ဗာဠိသိကော။ တေနာဟ
“ဗဠိသံ ဂဟေတွာ စရမာနော”တိ။ အာမိသဂတန္တိ အာမိသုပဂတံ အာမိသ-
ပဘိတံ။ တေနာဟ “အာမိသမက္ခိတ”န္တိ။ ဘိန္နာမိကရဏာနမ္ပိ ဗာဟိရတ္ထ-
သမာသော ဟောတေဝါတိ အာဟ “အာမိသေ စက္ခုဒဿန”န္တိ။ အယော
ဝုစ္စတိ သုခံ၊ တဗ္ဗိရုဏကာယ အနယော၊ ဒုက္ခန္တိ အာဟ “ဒုက္ခံ ပက္ခော”တိ။
အဿာတိ ဧဘေန။ ကတ္ထုအတ္ထေ ဟိ ဧတံ သာမိဝစနံ။ ယထာ ကိလေသာ
ဝတ္တန္တိ၊ ဧဝံ ပဝတ္တမာနော ပုဂ္ဂလော ကိလေသဝိပ္ပယောဂေါ န ဟောတိတိ
ဝုတ္တံ “ယထာ ကိလေသမာရဿ ကာမော၊ ဧဝံ ကတ္တဗ္ဗော”တိ။

ဗဠိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-၄-ကုမ္မသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၅၉-၁၆၀။ အဋ္ဌိကစ္ဆပါဝုစ္စန္တိ ယေသံ ကပါလမတ္တကေ တိဒိဏာ အဋ္ဌိ-
ကောဋိ ဟောတိ၊ တေသံ သမူဟော အဋ္ဌိကစ္ဆပကုလံ။ မစ္ဆကစ္ဆပါဒိနံ
သရီရေ လမ္ပန္တိ ပပတတိတိ ပပတာ၊ ဝုစ္စမာနာကာရော အယကဏ္ဍကော။

အယကောသကေတိ^၁ အယောမယကောသကေ။ ကဏ္ဍိကသလ္လသဏ္ဌာနောတိ
အတ္တနိကာပနသလ္လသဏ္ဌာနော။ အယကဏ္ဍကောတိ အယောမယဝဂ်ကဏ္ဍ-
ကော။ နိက္ခမတိ ဧတ္ထ အသာဝရတော။ ပဝေသိတမတ္တော ဟိ သော။
ဣဒါနိ တုံ “အမှာက”န္တိ န ဝတ္တဗျော။ ဣတော အနန္တရသုတ္တေတိ
စတုတ္ထသုတ္တမာဟ။

ကုမ္မသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဗိဇ္ဇကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၁။ ဗိဇ္ဇကတိ ဧဝံ ဣတ္ထိလိင်္ဂဝသေန ဝုစ္စမာနာ။ ဂူထပါဏကတိ
ဂူထဘက္ခပါဏကာ။ အန္တောတိ ကုစ္ဆိယံ။

ဗိဇ္ဇကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-အသနိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၂။ “ဣမေလာဘသက္ကာရံ အနာဟရန္တာဇိဃန္တာဒိဒုက္ခံ ပါပုဏန္တ။”တိ
ဧဝံ န သတ္တာနံ ဒုက္ခကာမတာယ ဧဝမာဟာတိ အာနေတွာ သမ္ပန္နော။
အနန္တဒုက္ခံ အနုဘောတိ အပရာပရံ ဥပ္ပဇ္ဇနကအကုသလစိတ္တာနံ ဗဟု-
ဘာဝတော။

အသနိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဒိဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၃။ အစ္စဝိသယုတ္တာတိ ဝါ ဒိဒ္ဓေ ဂတေန^၂ ဂတဒိဋ္ဌေန^၃။ တေနာဟ
“ဝိသမက္ခိတေနာ”တိ။

ဒိဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အယကန္တကောသကေတိ (အဋ္ဌကထာယံ)

၂-ဒိဒ္ဓေ ဂတေန (က)

၃-ဂတဒိဋ္ဌေန (က)

၈-သိင်္ဂါလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၄။ ဇရသိင်္ဂါလောတွေဝ ဝုစ္စတိ သရီရသောဘာယ အဘာဝတော။
သရီရဿ ဥဂ္ဂတကဏ္ဍကတ္တာ ဥက္ကဏ္ဍကေန နာမ။ ဖုဋ္ဌတိတိ ဖလတိ ဘိဇ္ဇတိ။
သိင်္ဂါလသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဝေရမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၅။ ကာယံ န ရက္ခတိ နာမ ဆဗ္ဗိသတိယာ သာရုပ္ပါနံ ပရိစ္စဇနတော။
ဝါစံ န ရက္ခတိ နာမ ရာဂသာမန္တာ စ ကောသောမန္တာ စ ယာဝ
နိစ္ဆာရဏတော။
ဝေရမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-သဂါထကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၆။ “ယဿ သတ္တရိယမာနဿာ”တိ ဧတ္ထ အသက္ကာရေန ဣဿန္တိ
အသက္ကာရေန စ ဥဘယဉ္စ၊ ကဒါဏိ သက္ကာရေန၊ ကဒါဏိ အသက္ကာရေန၊
ကဒါဏိ ဥဘယေနာတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “အသက္ကာရေနာ”တိအာဒိ။
သတတဝိဟာရာနံ သမ္ပတ္တိယာ သာတတိကောတိ အာဟ “အရဟတ္တ”ပ။
သုခုမဒိဋ္ဌိ”တိအာဒိ။ တထာဟိ သာ “ဝဗ္ဗရူပမဉ္ဇဏ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ အာဂတတ္တာတိ
ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတုံ တဿာ ပုဗ္ဗပရိကမ္ပံ ဥပဂတတ္တာ။
သဂါထကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
ပဌမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-၂-သုဝဏ္ဏပါတိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၆၇-၁၆၈။ စာလေတုံ န သက္ကောတိ သီလပဗ္ဗတသန္နိဿိတတ္တာ။ အညံ
ဝါ ကိစ္ဆံ ကရေတိ ပဂေဝ သီလဿ ဆဋ္ဌိတတ္တာ။ တတိယာဒီသု အပုဗ္ဗံ နတ္ထိ။
သုဝဏ္ဏပါတိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
ဒုတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တတိယဝဂ္ဂ

၁-မာတုဂါမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၀။ ယံ ဝိသဘာဏဝတ္ထု ပုရိသဿ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ ဌာတုံ သက္ကော-
တီတိ ဝုစ္ဆတိ၊ တတော ဝိသေသတော လာဘသက္ကာရော သတ္တာနံ စိတ္တံ
ပရိယာဒါယ ဌာတုံ သက္ကောတီတိ ဒဿေန္တော ဘဂဝါ “န တဿ ဘိက္ခဝေ”တိ-
အာဒိမဝေါစာတိ ဒဿေန္တော “န တဿာ”တိအာဒိမာဟ။

မာတုဂါမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ကလျာဏီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၁။ ဒုတိယံ ဥတ္တာနမေဝ၊ တဿေဝ အတ္တဿ ကေဝလံ ဇနပဒ-
ကလျာဏီဝသေန ဝုတ္တံ။

ကလျာဏီသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-၆-ကေပုတ္တကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၇၂-၁၇၅။ သဒ္ဓါတိ အရိယမဂ္ဂေန အာဂတသဒ္ဓါ အဓိပ္ပေတာတိ
အာဟ “သောဇာပန္နာ”တိ။

ကေပုတ္တကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-တတိယသမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၆။ ဝေမာဒီတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဗာဟုသစ္စသံဝရသီလာဒိနံ သင်္ဂဟော
ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ လာဘသက္ကာရဿ သမုဒယံ ဥပ္ပတ္တိကာရဏံ သမုဒယသစ္စဝသေန
ဒက္ခသစ္စဿ ဥပုတ္တိဟေတုတာဝသေန။

၈-ဆဝိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၇။ လာဘသက္ကာရသိလောကော နရကာဒိသု နိဗ္ဗတ္တေန္တောတိ ဣဒံ
တန္တိဿယံ ကိလေသဂဏံ သန္ဓာယာဟ။ နိဗ္ဗတ္တေန္တောတိ နိဗ္ဗတ္တာပေန္တော။
ဣဗ္ဗံ မနုဿအတ္တဘာဝံ နာသေတိ မနုဿတ္တံ ပုန နိဗ္ဗတ္တိတုံ အပ္ပဒါနဝသေန။
တဿောတိ ဒုဂ္ဂတိနိဗ္ဗတ္တာပနတော ဣဓ မရဏဒုက္ခာဝဟနတော စ။

ဆဝိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ရဇ္ဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၈။ ခရာ ဖရဿာ ဆဝိအာဒိနိ ဆိန္ဒနေ သမတ္တာ။

ရဇ္ဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၇၉။ တံ သန္ဓာယာတိ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရဿ ဩကာသာဘာဝံ သန္ဓာယ။

ဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂ

၁-၄-ဘိန္ဒုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၈၀-၁၈၃။ ဒေဝဒတ္တော သဂ္ဂေ ဝါ နိဗ္ဗတ္တေယျာတိအာဒိ ပရိကပ္ပဝစနံ။
န ဟိ ပစ္စေကဗောဓိယံ နိယတဂတိကော အန္တရာ မဂ္ဂဖလာနိ အဓိဂန္တု
ဘဗ္ဗောတိ။ သောတိ အနဝဇ္ဇဓမ္မော။ အဿာတိ ဒေဝဒတ္တဿ။ သမုစ္ဆေဒ-
မဂဗော ကတူပစိတဿ မဟတော ပါပဓမ္မဿ ဗလေန တသ္မိံ အတ္တဘာဝေ
သမုစ္ဆေဒဘာဝတော၊ န အစ္စန္ဒာယ။ အကုသလံ နာမေတံ အဗလံ၊ ကုသလံ
ဝိယ န မဟာဗလံ၊ တဿာ တသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ တာဒိသာနံ ပုဂ္ဂလာနံ
အတေကိစ္ဆတာ၊ အညုတ္တာ သမ္ပတ္တနိယာမော ဝိယ မိစ္ဆတ္တနိယာမော

အစွန္တိကော သိယာ။ ယဒိ ဧဝံ ဝဇ္ဇခါဏုကဇောတနာ ကထန္တိ? အာသေ-
ဝနာဝသေန၊ တဿ ယထာ “သင်္ကံ နိမုဂ္ဂေါ နိမုဂ္ဂေါ ဧဝ ဗာလော”တိ ပုတ္တံ၊
ဧဝံ ဝဇ္ဇခါဏုကဇောတနာ။ ယာဒိသေ ဟိ ပစ္စယေ ပဋိစ္စ ပုဂ္ဂလော တံ ဒဿနံ
ဂဏှိ၊ တထာ စ ပဋိပန္နော၊ ပုန အစိန္တပ္ပတိဝတ္တေ ပစ္စယေ ပတိတတော
သီသုက္ခိပနမဿ န ဟောတိတိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။

ဘိန္ဒုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-အစိရပက္ကန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၄။ ကာလေ သမ္ပတ္တေတိ ဂဗ္ဘဿ ပရိပါကဂတတ္တာ ပိဇာယနကာလေ
သမ္ပတ္တေ။ ပေါတန္တိ အဿတရိယာ ပုတ္တံ။ ဧတန္တိ “ဂဗ္ဘော အဿတရိ-
ယထာ”တိ ဧတံ ဝစနံ။

အစိရပက္ကန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ပဉ္စရထသတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၅။ အဘိဟရိယတိတိ အဘိဟာရော၊ ဘတ္တံယေဝ အဘိဟာရော
ဘတ္တာဘိဟာရေတိ အာဟ “အဘိဟရိတဗ္ဗံ ဘတ္တ”န္တိ။ မစ္ဆပိတ္တန္တိ ဝါဠမစ္ဆ-
ပိတ္တံ။ ပက္ခိပေယျုန္တိ ဥရဂါဒိနာ ဩသိဇ္ဇေယျံ။

ပဉ္စရထသတသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-၁၃-မာတုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၈၆-၁၈၇။ မာတုပိ ဟေတူတိ အတ္တနော မာတုယာ ဥပ္ပန္နအနတ္တာ-
ဝဟဿ ပဟာနဟေတုပိ။ ဣတော ပရေသုတိ “ပိတုပိ ဟေတူ”တိ ဧဝမာဒီသု။

မာတုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သာရတ္ထပ္ပကာသိနိယာ သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ

လာဘသက္ကာရသံယုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ သမတ္တာ။

၇-ရာဟုလသံယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-ဂ-ဝက္ခယုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၁၈၈-၁၉၅။ ကေဝိဟာရီတိ စတုသုပိ ဣရိယာပထေသု ကောကီ ဟုတွာ
ဝိဟရန္တော။ ဝိဝေကဋ္ဌောတိ ဝိဝိတ္တဋ္ဌော။ တေနာဟ “နိဿဋ္ဌေ”တိ။
သတိယာ အဝိပ္ပဝသန္တောတိ သတိယာ အဝိပ္ပဝါသေန ဌိတော၊ သဗ္ဗဒါ
အဝိဇ္ဇဟနဝသေန ပဝတ္တော။ အာတာပိတိ ဝိရိယသမ္ပန္တောတိ သဗ္ဗသော
ကိလေသာနံ အာတာပနပရိတာပနဝသေန ပဝတ္တဝိရိယသမ္ပိဘူတော။ ပဟိ-
တုတ္တောတိ တသ္မိံ ဝိသေသာမိဂမေ ပေသိတမိတ္တော၊ တတ္ထ နိန္ဒော တပ္ပဗ္ဗာ-
ရောတိ အတ္တော။ ဟုတွာ အဘာဝါကာရေနာတိ ဥပ္ပတ္တိတော ပုဗ္ဗေ အဝိဇ္ဇ-
မာနော ပစ္စယသမဝါယေန ဟုတွာ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဘဂ္ဂပရမသင်္ခါတေန အဘာဝါ-
ကာရေန။ အနိစ္စန္တိ နိစ္စဓုဝတာဘာဝတော။ ဥပ္ပါဒဝယဝန္တတာယာတိ
ခဏေ ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈနတော။ တာဝကာလိကတာယာတိ တင်္ဂဏိ-
ကတာယ။ ဝိပရိဏာမကောဋိယာတိ ဝိပရိဏာမဝန္တတာယ။ စက္ခုံ ဟိ
ဥပါဒါယ ဝိကာရာပဇ္ဇနေန ဝိပရိဏာမန္တံ ဝိနာသံ ပဋိဝိဋ္ဌံ ပါပုဏာတိ။
နိစ္စပဋိက္ခေပတောတိ နိစ္စတာယ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗတော လေသမတ္တဿပိ အနုပ-
လတ္တနတော။ ဒုက္ခမနုဋ္ဌေနာတိ နိရန္တရဒုက္ခတာယ ဒုက္ခေန ခမိတဗ္ဗတော။
ဒုက္ခဝတ္ထုကဋ္ဌေနာတိ နာနပ္ပကာရဒုက္ခာမိဋ္ဌာနတော။ သတတသမ္ပိဋ္ဌန-
ဋ္ဌေနာတိ အဘိဏ္ဍတာပသဘာဝတော။ သုခပဋိက္ခေပေနာတိ သုခဘာဝဿ
ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗတော။ တဏှာဂါဟော မမိကာရဘာဝတော။ မာနဂါဟော
အဟံကာရဘာဝတော။ ဒိဋ္ဌိဂါဟော “အတ္တာမေ”တိ ဝိပလ္လာသဘာဝတော။
ဝိရာဂဝသေနာတိ ဝိရာဂဂ္ဂဟဏေန။ တထာ ဝိမုတ္တိဝသေနာတိ ဝိမုတ္တိဂ္ဂဟ-
ဏေန။

ပသာဒါဝ ဂဟိတာ ဒွါရဘာဝပ္ပက္ခဿံ အဓိပ္ပေတက္ကာ။ သမ္ပသနစာရဓိတ္တံ
ဒွါရဘူတမနောတိ အဓိပ္ပေါယော။

ဆဋ္ဌေ အာရမ္မဏေ တေဘူမကဓမ္မာ သမ္ပသနစာရဿ အဓိပ္ပေတက္ကာ။
ယထာ ပဌမသုတ္တေ ပဉ္စ ပသာဒါ ဂဟိတာ၊ န သသမ္ဘာရစက္ခုအာဒယော၊

ဧဝံ တတိယသုတ္တေ န ပဿာဒဝတ္ထုကစိတ္တမေဝ ဂဟိတံ၊ န တံသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ။ ဧဝံ ဟိ အဝဇာရဏံ သာတ္တကံ ဟောတိ အညထာ တေန အပနေတဗ္ဗဿ အဘာဝတော။ သဗ္ဗတ္တာတိ သဗ္ဗေသု စတုတ္ထသုတ္တာဒိသု။ ဇေနပ္ပတ္တာတိ ဇေနစိတ္တသံယုတ္တာ။

စက္ခုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဓာတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၆။ အာကာသဓာတု ရူပပရိစ္ဆေဒတာယ ရူပပရိယာပနန္တိ အဓိပ္ပါယေန “သေသာဟိ ရူပ” န္တိ ဝုတ္တံ။ နာမရူပန္တိ တေဘူမကံ နာမံ ရူပဉ္စ ကထိတံ။

ဓာတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ခန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၇။ သဗ္ဗသင်္ခါဟိကပရိစ္ဆေဒေနာတိ ဓမ္မသင်္ဂဏနပရိယာယေန။ ဣဇာတိ ဣမသ္မိသုတ္တေ။ တေဘူမကာတိ ဂဟေတဗ္ဗာ သမ္ပသနစာရဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။

ခန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဌမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁၁-အနုသယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၀။ ဒုတိယဝဂ္ဂေ အတ္တနောတိ အာယသ္မာ ရာဟုလော အတ္တနော သဝိညာဏကံ ကာယံ ဒဿေတိ။ ပရဿာတိ ပရဿ အဝိညာဏကကာယံ ဒဿေတိ။ ပရသန္တာနေ ဝါ အရူပေ ဓမ္မေ အဂ္ဂဟေတွာ ရူပကာယမေဝ ဂဏှန္တော ဝဒတိ။ အပရေ “အသညသတ္တာနံ အတ္တဘာဝံ သန္ဓာယ တထာ ဝုတ္တံ” န္တိ ဝဒန္တိ။ ပုရိမေနာတိ “ဣမသ္မိ သဝိညာဏကေ ကာယေ” တိ ဣမိနာ ပဒေန။ ပစ္ဆိမေနာတိ “ဗဟိဒ္ဓါ” တိ ဣမိနာ ပဒေန။ ဧတေ ကိလေသာတိ

ဧတေ ဒိဋ္ဌိတဏှာမာနသညိတာ ကိလေသာ။ ဧတေသု ဝတ္ထု။ သူတိ အဇ္ဈတ္တ-
ဗဟိဒ္ဓါဝတ္ထု။ သု။ သမ္ပ။ ပ။ ပဿတိတိ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝိပဿနာဉာဏေန သမ္ပ-
သနဝသေန၊ မဂ္ဂက္ခဏေ အဘိသမယဝသေန သုဠ၊ အတ္တပစ္စက္ခေန ဉာဏေန
ပဿတိ။

အနုသယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-အပဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၁။ “အဟမေတ”န္တိ အဟံကာရာဒိနံ အနဝသေသပ္ပဟာနေန အစ္စန္တ-
မေဝ အပဂတံ။

အပဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒွိသူတိ ပဌမဝဂ္ဂါဒိသု။ ဒေသနာယ အသေက္ခဘူမိယာ ဒေသိတတ္တာ
အသေက္ခဘူမိ ကထိတာ။ ပဌမောတိ ပဌမဝဂ္ဂေါ “သာဓု မေ ဘန္တေ
ဘဂဝါ”တိအာဒိနာ အာယာစန္တဿ၊ ဒုတိယော အနာယာစန္တဿ ထေရဿ
အဇ္ဈာသယဝသေန ကထိတော။ ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယဓမ္မာနာမဝိဝဋ္ဌသန္တိဿိတာ
သမ္ဘုန္တိယာဒယော။ တေ ပံန ဝိပဿနာယ ကထိတတ္တာ ကထိတာ ဧဝါတိ။
တံတံဒေသနာနုသာရေန ဟိ ထေရော တေ ဓမ္မေ ပရိပါကံ ပါပေသိ။ တထာ
ဟိ ဘဂဝါ ဒုတိယဝဂ္ဂံ အနာယာစိတောပိ ဒေသေသိ။

ရာဟုလသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-လက္ခဏသံယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-အဋ္ဌိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၂။ အာယသ္မာ စ လက္ခဏောဘိအာဒိသု “ကော နာမာယသ္မာ လက္ခဏော၊ ကသ္မာ စ ‘လက္ခဏော’တိ နာမံ အဟောသိ၊ ကော စာယသ္မာ မောဂ္ဂလ္လာနော၊ ကသ္မာ စ သိတံ ပါတွာကာသိ”တိ တံ သဗ္ဗံ ပကာသေတုံ “ယွာယ”န္တိအာဒိ အာရဋ္ဌံ။ လက္ခဏသမ္ပန္နေနာတိ ပုရိသလက္ခဏသမ္ပန္နေန။

ဤသံ ဟသိတံ “သိတ”န္တိ ဝုစ္စတိတိ အာဟ “မန္တဟသိတ”န္တိ။ အဋ္ဌိသင်္ခလိကန္တိ နယိဒံ အဝိညာဏကံ အဋ္ဌိသင်္ခလိကမတ္တံ၊ အထ ခေါ ကော ပေတောတိ အာဟ “ပေတလောကေ နိဗ္ဗတ္တ”န္တိ။ တေ အတ္တဘာဝါတိ ပေတတ္တဘာဝါ။ န အာပါထံ အာဂစ္ဆန္တိတိ ဒေဝတ္တဘာဝါ ဝိယ န အာပါထံ အာဂစ္ဆန္တိ ပကတိယာ။ တေသံ ပန ရုစိယာ အာပါထံ အာဂစ္ဆေယျံ မနုဿာနံ။ ဒုက္ခာဘိဘူတာနံ အနာထဘာဝဒဿနပဒဋ္ဌာနာ ကရုဏာတိ အာဟ “ကာရုဗျေ ကတ္တဗ္ဗေ”တိ။ အတ္တနော စ သမ္ပတ္တိံ ဗုဒ္ဓဉာဏဿ စ သမ္ပတ္တိန္တိ ပစ္စေကံ သမ္ပတ္တိသဒ္ဓေါ ယောဇေတဗ္ဗော။ တဒုဘယံ ဝိဘာဝေတုံ “တံ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အတ္တနော သမ္ပတ္တိံ အနုဿရိတွာ သိတံ ပါတွာကာသိတိ ပဒံ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ ဓမ္မဇာတူတိ သဗ္ဗညုတညာဏံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ဓမ္မဇာတူတိ ဝါ ဓမ္မာနံ သဘာဝေါ။

ဣတရောတိ လက္ခဏတ္ထေရော။ ဥပပတ္တိတိ ဇာတိ။ ဥပပတ္တိသီသေန ဟိ တထာရူပံ အတ္တဘာဝံ ဝဒတိ။ လောဟတုဏ္ဏကေဟိတိ လောဟမယေဟေဝ တုဏ္ဏကေဟိ။ ဓရန္တိတိ အာကာသေန ဂစ္ဆန္တိ။ အစ္ဆရိယံ ဝတတိ ဂရဟစ္ဆရိယံ နာမေတံ။ ဓက္ခုဘူတာတိ သမ္ပတ္တိဗ္ဗစက္ခုကာ၊ လောကဿ စက္ခုဘူတာတိ ဧဝံ ဝါ ဧတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ယတြာတိ ဟေတုအတ္ထေ နိပါတောတိ အာဟ “ယတြာတိ ကာရုဏဝေ-န”န္တိ။ အညတြ ဟိ “ယတြ ဟိ နာမာ”တိ အတ္ထော ဝုစ္စတိ။ အပ္ပမာဏေ သတ္တနိ-ကာယေ တေ စ ခေါ ဝိဘာဝေန ကာမဘဝါဒိဘေဒေ ဘဝေ၊ နိရယာဒိဘေဒါ ဂတိယော၊ နာနတ္ထကာယနာနတ္ထသညိအာဒိဝိညာဏဋ္ဌိတိယော၊ တထာရူပေ သတ္တာဝါသေ စ သဗ္ဗညုတညာဏဉ္စ မေ ဥပနေတုံ ဗစ္စက္ခံ ကရောဇ္ဇေန။

ဂေါဃာတကောတိ ဂုန္တံ အဘိဏ္ဍိဟံ ဟနနကော။ တေနာဟ “ဝဓိတွာ ဝဓိတွာ”တိ။ တဿာတိ ဂုန္တံ ဝဓိကကမ္မဿ။ အပရာပရိယကမ္မဿာတိ အပရာပရိယဝေဒနိယကမ္မဿ။ ဗလဝတာ ဂေါဃာတကကမ္မေန ဝိပါကေ ဒီယမာနေ အလဒ္ဓေါကာသံ အပရာပရိယဝေဒနိယံ တသ္မိံ ဝိပက္ကဝိပါကေ ဣဒါနိ လဒ္ဓေါကာသံ “အဝသေသကမ္မ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ပဋိသန္ဓိတိ ပါပကမ္မဇနိတာ ပဋိသန္ဓိ။ ကမ္မသဘာဝတာယာတိ ကမ္မသဒိသဘာဝေန။ အာရမ္မဏသဘာဝတာယာတိ အာရမ္မဏဿ သဘာဝဘာဝေန သဒိသဘာဝေန။ ယာဒိသေ ဟိ အာရမ္မဏေ ပုဗ္ဗေ တံ ကမ္မံ တဿ စ ဝိပါကော ပဝတ္တော၊ တာဒိသေယေဝ အာရမ္မဏေ ဣဒံ ကမ္မံ ဣမဿ ဝိပါကော စ ပဝတ္တောတိ ကတွာ ဝုတ္တံ “တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကာဝသေသေနာ”တိ။ ဘဝတိ ဟိ တံသဒိသေဝိ တဗ္ဗောဟာရော ယထာ “သော ဧဝ တိတ္ထိရော၊ တာနိယေဝ ဩသဓာနိ”တိ။ နိမိတ္တံ အဟောသီတိ ပုဗ္ဗေ ကတူပစိတဿ ပေတူပပတ္တိနိဗ္ဗတ္တနဝသေန ကတောကာသဿ တဿ ကမ္မဿ နိမိတ္တဘူတံ ဣဒါနိ တထာ ဥပဋ္ဌဟန္တံ တဿ ဝိပါကဿ နိမိတ္တံ အာရမ္မဏံ အဟောသိ။ သောတိ ဂေါဃာတကော။ အဋ္ဌိသင်္ခလိကပေတော ဇာတော ကမ္မသရိက္ခကဝိပါကတာဝသေန။

အဋ္ဌိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပေသိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၃။ ဂေါမံသပေသိယော၊ ကတွာတိ ဂါဝိံ ဝဓိတွာ ဝဓိတွာ ဂေါမံသံ ဖာလေတွာ ပေသိယော ကတွာ။ သုက္ခာပေတွာတိ ကာလန္တရံ ဌပနတ္ထိ သုက္ခာပေတွာ။ သုက္ခာပိယမာနာနံ မံသပေသိနံ ဟိ ဝလ္လုရသမညာ။

ပေသိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဝိဇ္ဇာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၄။ နိဗ္ဗန္တုဓမ္မေတိ ဝိဂတပက္ခဓမ္မေ။

၄-နိစ္ဆိမိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၅။ ဥရဗ္ဗေ ဟနတိတိ ဩရန္တိကော။ ဓဋ္ဌကေတိ အဇေ။

၅-အသိလောမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၆။ နိဝါပပုဋ္ဌေတိ အတ္တနာ ခိန္တနိဝါပေန ပေါသိတေ။ အသိနာ
ဝမိတွာ ဝမိတွာ ဝိတ္တိဏန္တော။

၆-သတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၇။ ဧကံ ဖိဂန္တိ ဧကံ ဒိပကမိဂံ။

၇-ဥသုလောမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၈။ ကာရဏာဟိတိ ယာတနာဟိ။ ဥတွာတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဥတွာ။

၈-သုခိလောမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၉။ သုဏောတိ ပူရေတိတိ သူတော၊ အဿဒမကာဒိကော။

၉-ဒုတိယသုခိလောမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၀။ ပေသုညပသံဟာရဝသေန ဣတော သုတံ အမုတြ၊ အမုတြ ဝါ
သုတံ ဣဓ သူစေတိတိ သူစကော။ အနယဗျသနံ ပါပေသိ မနုဿေတိ
သမ္ပန္နော။

၁၀-ကုမ္မဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၁။ ဝိနိစ္ဆယာမစ္စောတိ ရညာ အဉ္စကရဏေ ဌပိတော ဝိနိစ္ဆယ-
မဟာမတ္တော။ သော ဟိ ဂါမဇနကာယံ ကူဋေတိ^၁ ဝဉ္စေတိတိ ဂါမကူဋ-
ကောတိ ဝုစ္စတိ။ ကေဝိ “တာဒိသော ဧဝ ဂါမဇေဋ္ဌကော ဂါမကူဋကော”တိ
ဝဒန္တိ။ သမေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ “ဓမ္မဋ္ဌော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတော။ ရဟဿင်္ဂေ နိသီဒနဝသေန
ဝိသမာ နိသဇ္ဇာဝ အဟောသိ။

ကုမ္မဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဌမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-သံသီသကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၂။ ဖုသန္တောတိ ထေယျာယ ဖုသန္တော။

၃-နိစ္ဆိဝိတ္ထိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၄။ မာတုဂါမော သဿာမိကော အတ္တနော ဖဿေ အနိဿရော။
ဝနိတ္တာတိ^၁ ဘဿိတွာ အပရံ ဂန္ဓာ။

၄-မင်္ဂလိတ္ထိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၅။ မင်္ဂနဝသေန ဥလတိတိ မင်္ဂလိ၊ ဝိရူပဗိဘန္တဘာဝေန ပဝတ္တတိတိ
အတ္ထော။ တေနာဟ “ဝိရူပံ ခုဒ္ဒသိကံ ဗိဘန္တ”န္တိ။

၅-ဩကိလိနီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၆။ ဥဒ္ဓံ ဥဒ္ဓံ အဂ္ဂိနာ ပက္ကသရိရတာယ ဥပ္ပက္ကံ။ ဟေဋ္ဌတော ပဋ္ဌရဏ-
ဝသေန ကိလိန္ဒသရိရတာယ ဩကိလိနီ။ ဣတော စိတော စ အင်္ဂါရသမ္ပရိ-
ကိဏ္ဍတာယ ဩကိရိနီ။ တေနာဟ “သာ ကိရာ”တိအာဒိ။ အင်္ဂါရစိတကေတိ
အင်္ဂါရသဉ္စယေ။ သရိရတော ပဋ္ဌရန္တိ အသုစိဒ္ဓဂန္ဓဇေဂုစ္ဆာနိ သေဒဂတာနိ။
တဿ ကိရ ရဉ္စောတိ တဿ ကာလိင်္ဂဿ ရဉ္စော။ နာဠကိနီတိ^၂ နစ္စေ
အဓိကတာ ဣတ္ထိ။ သေဒန္တိ သေဒနံ၊ တာပနန္တိ အတ္ထော။

ဩကိလိနီသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-အသီသကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၇။ အသီသကံ ကမန္တံ ဟူတွာ နိဗ္ဗတ္တိ ကမ္မာယူဟနကာလေ တထာ
နိမိတ္တဂ္ဂဟဏပရိစယတော။

၇-၁၁-ပါပဘိက္ခုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၁၈-၂၂၂။ လာမကဘိက္ခုတိ ဟိနာစာရတာယ လာမကော၊ ဘိက္ခု-
ဝေသတာယ၊ ဘိက္ခာဟာရေန ဇီဝနတော စ ဘိက္ခု။ စိတ္တဓာတုန္တိ စိတ္တရူပိယံ
တံ တံ ကိဋ္ဌန္တော။ အယမေဝါတိ ဘိက္ခုဝတ္ထုသ္မိံ ဝုတ္တနယော ဧဝ။

ပါပဘိက္ခုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သာရတ္ထပ္ပကာသိနိယာ သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကဏ္ဍာယ
လက္ခဏသံယုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ သမတ္တာ။

၉-ဩပမ္မသံယုတ္တ

၁-ကုဋသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၃။ ကုဋံ ဂစ္ဆန္တိတိ ကုဋတ္ထိဒ္ဓဿ အနုပရိသနဝသေန ကုဋံ ဂစ္ဆန္တိ။
ယာ စ ဂေါပါနသိယော ဂေါပါနသန္တရဂတာ၊ တာပိ ကုဋံ အာဟစ္စ
ဌာနေန ကုဋဏ်မာ။ ဒုဝိဓာပိ ကုဋေ သမောသရဏာ။ ကုဋဿ သမုပ္ပါတေန
ဝိနာသေန ဘိဇ္ဇနေန။ အဝိဇ္ဇာယ သမုပ္ပါတေနာတိ အဝိဇ္ဇာယ အစ္စန္တမေဝ
အပ္ပဝတ္တိယာ။ တေန စ မောက္ခဓမ္မာဓိဂမေန တဒနုရူပဓမ္မာဓိဂမော ဒဿိ-
တော။ အပ္ပမတ္တာတိ ပန ဣမိနာ တဿ ဥပါယော ဒဿိတော။

ကုဋသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-နခသိခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၄။ ဧဝံ အပ္ပကာ ယထာ နခသိခါယ အာရောပိတပံသု၊ သုဂတိသံဝတ္ထု-
နိယဿ ကမ္မဿ အပ္ပကတ္တာ ဧဝံ ဒေဝေသုဝီတိ ဟိန္နဒါဟရဏဝသေန ဝုတ္တံ။
အပ္ပတရာ ဟိ သတ္တာ ယေ ဒေဝေသု ဇာယန္တိ၊ တဉ္စ ခေါ ကာမဒေဝေသု။
ဣတရေသု ပန ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။

နခသိခသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ကုလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၅။ ဝိဓံသယန္တိ ဝိဟေဋ္ဌယန္တိ။ ဝနိတာတိ ဘာဝနာပါရိပူရိဝသေန ပရိ-
ဗြူဟိတာ။ ပုနပ္ပုနံ ကတာတိ ဘာဝနာယ ဗဟုလီကရဏေန အပရာပရံပဝတ္ထိ-
တာ။ ယုတ္တယာနံ ဝိယ ကတာတိ ယထာ ယုတ္တံ အာဇေယရထံ ဆေကေန သာရ-
ထိနာ အဓိဋ္ဌိတံ ယထာရူပိ ပဝတ္တတိ၊ ဧဝံ ယထာရူပိ ပဝတ္တိယာ ဂမိတာ။
ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေနာတိ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန။ ဝတ္ထု ဝိယ ကတာ သဗ္ဗသော ဥပက္ခိ-
လေသဝိသောဓနေန သုဝိသောဓိတမရိယာဒံ ဝိယ ကတာ။ အဓိဋ္ဌိတာတိ
ပဋိပက္ခဒူရိဘာဝတော သုဘာဝိတဘာဝေန အဝိကမ္ပနေယျတာယ ဌပိတာ။
သမန္တတော ဝိတာတိ သဗ္ဗဘာဝေန ဘာဝနူပစယံ ဂမိတာ။ တေနာဟ

“သုဝေဒါ”တိ။ သုန္ဓု၊ သမာရဒ္ဓါတိ မေတ္တာဘာဝနာယ မတ္တကပ္ပတ္တိယာ သမ္ပဒေဝ သမ္ပာဒိတာ။

ကုလသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဩက္ခာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၆။ မဟာမုခဥက္ခလီနန္တိ မဟာမုခါနိမဟန္တကောဠုမ္မာနံသတံ။ ပဏီတဘောဇနဘရိတာနန္တိ သပ္ပိမဓုသက္ကရာဒီဟိ ဥပနိတပဏီတဘောဇနေဟိ ပရိပုဏ္ဏာနံ။ တဿာတိ ပါဌဿ။ ဂေါသုဟနမတ္တန္တိ ဂေါဒေါဟနဝေလာမတ္တံ။ တံ ပန ကိတ္တကံ အဓိပ္ပေတန္တိ အာဟ “ဂါဝိယာ”တိအာဒိ။ သပ္ပသတ္တေသု ဟိတဖရဏန္တိ အနောဓိသောမေတ္တာဘာဝနမာဟ၊ မေတ္တစိတ္တံ အပ္ပနာပုတ္တံ ဘာဝေတုံ သက္ကောတိတိ အဓိပ္ပေါယော။ တမ္ပိ တတော ယထာဝုတ္တဒါနတော မဟပ္ပလတရန္တိ။

ဩက္ခာသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၇။ အဂ္ဂေ ပဟရိတွာတိ တိဏှဖလသတ္တိယာ အဂ္ဂေ ဟတ္ထေန ဝါ မုဋ္ဌိနာ ဝါ ပဟာရံ ဒတွာ။ ကပ္ပေါသဝဋ္ဋိံ ဝိယာတိ ပဟတကပ္ပေါသပိဏ္ဍံ ဝိယ။ နိယျာသဝဋ္ဋိံ ဝိယာတိ ဖလသဏ္ဌာနံ နိယျာသပိဏ္ဍံ ဝိယ။ ဧကေတော ကတွာတိ ကလိကာဒိဘာဝေန ဝိသတိံသပိဏ္ဍာနိ ဧကဇ္ဈံ ကတွာ။ အလ္လိယာပေန္တော ပိဏ္ဍံ ကရောန္တော။ ပဋိလေဏေတိတိ ပဋိလိနယတိ နာမေတိ။ အလ္လိယာပေန္တော တေ ဒွေပိ ဓာရာ ဧကေတော သမ္ပုဿာပေန္တော။ ပဋိကောဋေတိတိ ပဋိပဟရတိ။ တတ္ထ ခဏ္ဍံ ဝိယ နိယျာသော။ ကပ္ပေါသဝဋ္ဋနကရဏီယန္တိ ဝိဟတဿ ကပ္ပေါသဿ ပဋိသံဟရဏဝသေန ဗန္ဓနဒဏ္ဍံ။ ပဝတ္ထေန္တောတိ ကပ္ပေါသဿ သံဝေလ္လနဝသေန ပဝတ္ထေန္တော။

သတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဓနုဂ္ဂဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၈။ ဒဋ္ဌဓနုနောတိ ထိရတရဓနုနော။ ဣဒါနိ တဿ ထိရတရဘာဝံ ပရိစ္ဆေဒတော ဒဿေတုံ “ဒဋ္ဌဓနု”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ခြိသဟဿထာမန္တိ ပလာနံ ခြိသဟဿထာမံ။ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပါကဋတရံ ကတွာ ဒဿေတုံ “ယဿာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယဿာတိ ဓနုနော။ အာရောပိတဿာတိ ဇိယံ အာရောပိတဿ။ ဇိယာဗဒ္ဓေါတိ ဇိယာယ ဗဒ္ဓေါ။ ပထဝိတော မုစ္စတိ၊ ဧတံ “ခြိသဟဿထာမ”န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ လောဟသိသာဒီနန္တိ ကာဠုလောဟ-တဗ္ဗလောဟသိသာဒီနံ။ အာရောတိ ပုရိသဘာရော၊ သော ပန မဇ္ဈိမပုရိသဿ ဝသေန ဧဒိသံ တဿ ဗလံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဥဂ္ဂဟိတသိပ္ပေါ ဓနုဝေဒသိက္ခာဝသေန။ စိတ္တဝသိဘာဝါ လက္ခေသု အဝိရဇ္ဈနသရက္ခေပဝသေန။ ကတံ ရာဇကုလာဒီသု ဥပဂန္တာ အသနံ သရက္ခေပေါ ဧတေဟိတိ ကတူပသနာတိ အာဟ “ရာဇ-ကုလာဒီသု ဒသိတသိပ္ပေါ”တိ။

“ဗောဓိသတ္တော စတ္တာရိ ကဏ္ဍာနိ အာဟရိ”တိ ဝတွာ တမေဝ အတ္ထံ ဝိတ္တာရတော ဒဿေန္တော “တဒါ ကိရာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဇဝိဿာ-မာတိ ဓာဝိဿာမ။ အဂ္ဂိ ဥဋ္ဌဟိတိ သိဃပတနသန္တာပေန စ သူရိယရသ္မိ-သန္တာပဿ အာသန္ဓဘာဝေန စ ဥသုမာ ဥဋ္ဌဟိ။ ပက္ခပဉ္စရေနာတိ ပက္ခ-ဇာလန္တရေန။

နိဝတ္တိတွာတိ “နိပ္ပယောဇနမိဒံ ဇေန”န္တိ နိဝတ္တိတွာ။ ပတ္တကဋာဟေန ဩတ္တုပတ္တော ဝိယာတိ ပိဟိတပတ္တော ဝိယ အဟောသိ၊ ဝေဂဿ ပတနေန နဂရဿ ဥပရိ အာကာသဿ နိရိက္ခဏံ အဟောသိ။ သဉ္ဇာရိတတ္တာ အနေက-ဟံသသဟဿသဒိသော ပညာယိ သေယျထာပိ ဗောဓိသတ္တဿ ဓနုဂ္ဂဟ-ကာလေ သရက္ခေသုဒ္ဓါဒိဒဿနေ။

ဒုတ္တရန္တိ တဿ အဒဿနံ သန္ဓာယာဟ, န အတ္တနော ပတနံ။ သူရိယမဏ္ဍလံ ဟိ အတိသိဃေန ဇေန ဂစ္ဆန္တမ္ပိ ပညာသယောဇနာယာမဝိတ္တတံ အတ္တနော ဝိပုလတာယ ပဘဿရတာယ စ သတ္တာနံ စက္ခုဿ ဂေါစရဘာဝံ ဂစ္ဆတိ၊ ဇေန-ဟံသော ပန တာဒိသေန သူရိယေန သဒ္ဓိံ ဇေန ဂစ္ဆန္တော န ပညာယေယျ။ တသ္မာ ဝုတ္တံ “န သက္ကာ တယာ ပဿိတု”န္တိ။ စတ္တာရော အက္ခဏဝေဓိနော။ ဂန္တာ ဂဟိတေ သောတုံ သဏ္ဌံ ပိဋန္တာပေတွာ သယံ ပုရတ္တာဘိမုခေါ နိသိန္တော။ ပုရတ္တိမဒိသာဘိမုခံ ဂတကဏ္ဌံ သန္ဓာယာဟ “ပဋ္ဌမကဏ္ဍေန ဝ သဒ္ဓိံ ဥပ္ပတိတွာ”တိ။ တေ စတ္တာရိ ကဏ္ဍာနိ ကေက္ခဏေယေဝ ခိပိံသု။

အာယံ သင်္ခရေတိ ဧတေနာတိ အာယုသင်္ခါရော။ ယထာ ဟိ ကမ္မဇရူပါနံ ပဝတ္တိ ဇီဝိတိန္ဒြိယပဋိဗ္ဗဒ္ဓါ၊ ဧဝံ အတ္တဘာဝဿ ပဝတ္တိ တပုဋိဗ္ဗဒ္ဓါတိ။ ဗဟုဝစန-
နိဒ္ဒေသော ပန ပါဠိယံ ဧကသ္မိံ ခဏေ အနေကသတသင်္ခဿ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ ဥပလတ္တနတော။ တံ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ။ တတော ယထာဝုတ္တဒေဝတာနံ ဇေတော သီသတရံ ဝိယတိ ဣတ္တရခဏတ္တာ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“ဇီဝိတံ အတ္တဘာဝေါ စ၊ သုခဒုက္ခာ စ ကေဝလာ။

ဧကစိတ္တသမာယုတ္တာ၊ လဟုသော ဝတ္တတေ ခဏော”တိ။

ဘဒေါတိ ဘင်္ဂေါ။ န သက္ကာ ပညာပေတုံ တတောပိ အတိဝိယ ဣတ္တရ-
ခဏတ္တာ။

ဓနုဂ္ဂဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-အာဏိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၉။ အညေ ရာဇာနော စ ဘာဂံ ဂဏှန္တာ ဣမေ ဝိယ ဒသဘာဂံ ဂဏှန္တိတိ တေသမယံ အနဂတိ ပညာယတိ။ မဟာဇနဿ အာနယနတော အာနကောတိ အာဟ “ဧဝံလဒ္ဓနာမော”တိ။ ဣဒါနိ တံ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ အာဂမနာနုက္ကမံ ဒဿေတုံ “ဟိမဝန္တေ ကိရာ”တိအာဒိမာဟ။ ကရေဏုန္တိ ကရေဏုကံ၊ ဟတ္ထိနိန္တိ အတ္ထော။ သက္ကရိံသုတိ အနတ္ထပရိဟရဏဝသေန ပသတ္ထုပဟာရဝသေန စ ပူဇေသုံ။ ဩတရိတိ ကုဋိရဒဟံ ပါဝိသိ။ ပဋိက္ကမိတွာ ဌပနဝသေန အပက္ကမိတွာ ပတိ။

သုဝဏ္ဏရဇတဒိမယန္တိ ကိသ္မိဉ္စိ ဆိဒ္ဓေ သုဝဏ္ဏမယံ ကိသ္မိဉ္စိ ရဇတမယံ ကိသ္မိဉ္စိ ဖလိကမယံ အာဏိံ ဃဋ္ဌယိံသု ဗန္ဓိံသု။ ပုဗ္ဗေ ဖရိတွာ တိဋ္ဌန္တဿ ဒွါဒသ ယောဇနာနိ ပမာဏော ဧတဿာတိ ဒွါဒသယောဇနပ္ပမာဏော၊ သဒ္ဓေါ။ အထဿ အနေကသတကာလေ ဂစ္ဆန္တေ အန္တောသာလာယမ္ပိ ဒုက္ခေန သုယျိတ္တ အာဏိသင်္ခာသမတ္တတ္တာ။

ဂန္တိရာတိ အဂါဓာ ဒုက္ခောဂါဋ္ဌာ။ သလ္လသုတ္တံ ဟိ “အနိမိတ္တမနညာတ”န္တိ-
အာဒိနာ ပါဠိဝသေန ဂန္တိရံ၊ န အတ္ထဂန္တိရံ။ တထာ ဟိ တတ္ထ တာ တာ
ဂါထာ ဒုဝိညေယျရူပါ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဒုဝိညေယျံ ဉာဏေန ဒုက္ခောဂါဟန္တိ ကတွာ

“ဂန္ထိရ” နှိ ဝုစ္စတိ။ ပုဗ္ဗာပရမ္ပေတ္တ ကာသဉ္စိ ဂါထာနံ ဒုဝိညေယျတာယ ဒုက္ခော-
 ဂါဟမေဝ၊ တသ္မာ တံ ပါဠိဝသေန “ဂန္ထိရ” နှိ ဝုတ္တံ “ပါဠိဝသေန ဂန္ထိရ
 သလ္လသုတ္တသဒိသာ” တိ။ ဣမိနာ နယေန “အတ္ထဝသေန ဂန္ထိရ” တိ ဧတ္ထ အတ္ထော
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ မဟာဝေဒလ္လသုတ္တဿ အတ္ထဝသေန ဂန္ထိရတာ ပါကဋ္ဌာယေဝ။
 လောကံ ဥတ္တရတိတိ လောကုတ္တရော၊ နဝရိမအပ္ပမာဏဓမ္မော၊ သော အတ္ထ-
 ဘူတော ဧတေသံ အတ္ထိတိ လောကုတ္တရာ။ တေနာဟ “လောကုတ္တရ-
 အတ္ထဒီပကာ” တိ။ သတ္တသုညတဓမ္မမတ္တမေဝါတိ သတ္တေန အတ္တနာ သုညတံ
 ကေဝလံ ဓမ္မမတ္တမေဝ။ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗန္တိ စ လိင်္ဂဝစနဝိပလ္လာ-
 သေန ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ စ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗေ စာ” တိ။
 ကဝိတာတိ ကဝိနော ကမ္ပံ ကဝိကတာ။ ယဿ ပန ယံ ကမ္ပံ၊ တံ တေန ကတန္တိ
 ဝုစ္စတိတိ အာဟ “ကဝိတာတိ ကဝိဟိ ကတာ” တိ။ ဣတရံ “ကာဝေယျာ” တိ
 ပဒံ၊ ကဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “ကဗ္ဗ” နှိ စ ကဝိနာ ဝုတ္တန္တိ အတ္ထော။ တေနာဟ
 “တဿေဝ ဝေဝစန” နှိ။ ဝိတ္တက္ခရာတိ ဝိစိတြာကာရအက္ခရာ။ သာသနတော
 မဟိဘူတာတိ န သာသနာဝစရာ။ တေသံ သာဝကေဟိတိ “ဗုဒ္ဓါနံ သာဝကာ” တိ
 အပညာတာနံ ယေသံ ကေသဉ္စိ သာဝကေဟိ။ အနုဂ္ဂယမာနာတိ န ဥဂ္ဂယ-
 မာနာ သဝနဓာရဏပရိစယအတ္ထုပပရိက္ခာဒိဝသေန အနုဂ္ဂယမာနာ။ အန္တရ-
 ဓာယန္တိ အဒဿနံ ဂစ္ဆန္တိ။

အာဏိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ကလိင်္ဂရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၀။ ကလိင်္ဂရံ ဝုစ္စတိ ဒုဒ္ဒကဒါရုခဏ္ဍံ၊ တံ ဥပဓာနံ ဧတေသန္တိ ကလိင်္ဂ-
 ဂူပဓာနာ။ လိစ္ဆဝိ ပန ခဒိရဒဏ္ဍံ ဥပဓာနံ ကတွာ တဒါ ဝိဟရိသု။ တသ္မာ
 ဝုတ္တံ “ခဒိရသဋ္ဌိကာယျ” တိ အာဒိ။ ပကတိဝိဇ္ဇုသညိတော နတ္ထိ ဧတေသံ
 ခဏော ဝိဇ္ဈနေတိ အက္ခဏဝေဓိနော တတော သီသတရံ ဝိဇ္ဈနတော။
 “အက္ခဏ” နှိ ဝိဇ္ဇု ဝုစ္စတိ ဣတ္တရဓဏတ္တာ။ အက္ခဏောဘာသေန လက္ခဏဝေ-
 ကော အက္ခဏဝေဓိနော။ အနေကဓာ ဘိန္နဿ ဝါလဿ ဝိဇ္ဈနေန ဝါလဝေဓိ-
 နော။ ဝါလေကဒေသော ဟိ ဣဓ “ဝါလော” တိ ဂဟိတော။

ဗဟုဒေဝ ဒိဝသဘာဂံ ပဓာနာနုယောဂတော ဥပ္ပန္နဒရထပရိဿမဝိနော-
 ဒနတ္ထံ နှာယိတွာ။ တေ သန္ဓာယာတိ တေ တထာရူပေ ပဓာနကမ္ပိကဘိက္ခု။
 သန္ဓာယ။ ဣဒံ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနံ အတ္ထဇာတံ ဝုတ္တံ ပေါရာဏဋ္ဌကထာယံ။ အယမိ

ဒီပေါတိ တမ္ပပဏ္ဍိတိပမာဟ။ ပဓာနာနုယုဉ္ဇနဝေလာယ နိဝေဒနဝသေန တတ္ထ
 တတ္ထ ကေဇ္ဈံ ပဟတဃဏ္ဍိနိဋ္ဌေါသေနဝ ကေဃဏ္ဍိနိဋ္ဌေါသော၊ တတ္ထ
 တတ္ထ ပဏ္ဏသာလာဒီသု ဝသန္တာနံ ဘိက္ခုနံ ဝသေန ကေပဓာနဘူတော။
 နာနာမုခေါတိ^၁ အနုရာဓပုရဿ ပစ္ဆိမဒိသာယံ ဧကော ဝိဟာရော၊ ဝိလိန္တိ-
 ကောဋ္ဌိ^၂နဂရဿ ပုရတ္ထိမဒိသာယံ။ ဥဘယတ္ထ ပဝတ္တဃဏ္ဍိသဒ္ဓါ အန္တရာ-
 ပဝတ္တဃဏ္ဍိသဒ္ဓေဟိ မိဿေတွာ ဩသရန္တိ။ ကလျာဏီယံ ပဝတ္တဃဏ္ဍိသဒ္ဓေါ
 တထာ နာဂဒီပေ။

ကလိဂ်ရသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-နာဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၁။ အတိက္ကန္တဝေလန္တိ ဘတ္တာနုမောဒနဥပနိသိန္နကထာဝေလတော
 အတိက္ကန္တဝေလံ။ အသမ္ဘိန္ဓေနာတိ သရသမ္ပတ္တိတော အသမ္ဘိန္ဓေန၊ သရဿ
 ဥစ္စာရဏသမ္ပတ္တိ^၁ အပရိဟာပေတွာတိ အတ္ထော။ အပရိသုဒ္ဓါသယတာယ
 နေဝ ဂုဏဝဏ္ဏာယ န ဉာဏဗလောယ ဟောတိ။ တန္တိ တံ တထာ ပစ္စယာနံ
 ပရိဘုဉ္ဇနံ၊ တံ တထာ မိစ္ဆာပဋိပဇ္ဇနံ။

နာဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဗိဠာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၂။ ဃရာနံ သန္တိတိ ဃရေန ဃရဿ သမ္ပန္နဌာနံ။ သဟ မလေန
 ဝတ္တတိတိ သမလံ၊ ဂေဟတော ဂါမတော စ နိက္ခမနစန္ဒနိကဌာနံ။ သင်္ကာရ-
 ဌာနန္တိ သင်္ကာရကုဋံ။ ကေဓိ “သန္တိသင်္ကာရကုဋဌာန”န္တိ ဝဒန္တိ။ ဝုဠာနန္တိ
 အာပန္နအာပတ္တိတော၊ န ကိလေသတော ဝုဠာနံ၊ သုဒ္ဓန္တေ အဓိဌာနံ။ တံ ပန
 ယထာအာပန္နာယ အာပတ္တိယာ “ဒေသနာ”တွေဝ ဝုစ္စတိတိ အာဟ “ဒေသနာ
 ဝညာယတိ”တိ။

ဗိဠာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-သိင်္ဂါလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၃။ ဣန္ဒြေတိ ဣဓိနာ ဇရသိင်္ဂါလေန လဒ္ဓဗ္ဗံ စိတ္တဿာဒမတ္တမိ န လဘိဿတိ သကလမေဝ ကပ္ပံ သဗ္ဗသော အဝိစိဇာလာဟိ နိရန္တရံ ဖျာယမာနတာယ နိစ္စဒုက္ခာတုရဘာဝတော။

သိင်္ဂါလသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-ဒုတိယသိင်္ဂါလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၄။ ကတဇာနနန္တိ ကတူပကာရဇာနနံ။ ကတဝေဒိတာတိ တဿေဝ ပရေသံ ပါကဋကရဏဝသေန ဇာနနမေဝ။ အာစာရမေဝါတိ ကတာပရာမေဝ။

ဒုတိယသိင်္ဂါလသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သာရတ္ထပ္ပကာသိနိယာ သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ
ဩပဗ္ဗသံယုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ သမတ္တာ။

၁၀-ဘိက္ခုသံယုတ္တ

၁-ကောလိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၅။ သာဝကောနံ အာလာပေါတိ သာဝကောနံ သဗြဟ္မစာရိံ ဥဒ္ဓိဿ အာလာပေါ။ ဗုဒ္ဓေဟိ သဒိဿာ မာ ဟောမာတိ ဗုဒ္ဓါစိန္တံ သမုဒါစာရိ အကထေန္တေဟိ သာဝကေဟိ “အာဝုဿော ဘိက္ခဝေ”တိ အာလပိတာ ဘိက္ခု။ “အာဝုဿော”တိ ပဋိဝစနံ ဒေန္တိ၊ န “ဘန္တေ”တိ။ ဒုတိယဇ္ဈာနေ ဝိတက္ကဝိစာရာ နိရုဇ္ဈန္တိ တေသံ နိရောဓေနေဝ တံဿ ဈာနဿ ဥပ္ပါဒေ-
တဗ္ဗတော။ ယေသံ နိရောဓာတိ ယေသံ ဝစီသင်္ခါရာနံ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ နိရုဇ္ဈနေန သုဝိက္ခုမ္ဘိတဘာဝေန သဒ္ဓါယတနံ အပ္ပဝတ္တိံ ဂစ္ဆတိ ကာရဏဿ ဒူရတော ပဿန္တိတတ္တာ။ အရိယောတိ နိဒ္ဒေါသော။ ပရိသုဒ္ဓေါ တုဏှိ-
ဘာဝေါ။ န တိက္ခိယာနံ မူဂဗ္ဗတဂ္ဂဟဏ ဝိယ အပရိသုဒ္ဓေါတိ အဓိပ္ပါယော။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန တံဘိယဇ္ဈာနာဒိနိ သင်္ဂဏှာတိ။

အာရမ္မဏဘူတေန ဝိတက္ကေန သဟ ဂတာ ပဝတ္တောတိ ဝိတက္ကသဟဂတာတိ အာဟ “ဝိတက္ကာရမ္မဏာ”တိ။ ဝိတက္ကာရမ္မဏတာ စ သညာမနသိကာရာနံ သုဒ္ဓမ္မာရမ္မဏာ၊ ဟဏဝသေန ဒဠဗ္ဗာ။ တေနာဟ “န သန္တတော ဥပဋ္ဌဟိံ-
ယူ”တိ။ န ပရဏံ သမ္ပဒေဝ ဝသီဘာဝဿ အနာပါဒိတတ္တာ။ သညာမနသိ-
ကာရာပီတိ တဘိယဇ္ဈာနာဂိဂမာယ ပဝတ္တိယမာနာ သညာမနသိကာရာပိ
ဟာနဘာဂိယာဝ အကေသု၊ န ဝိသေသဘာဂိယာ။ သမ္မာ ဌပေဟိတိ ဗဟိဒ္ဓါ
ဝိက္ခေပံ ဟောယ သမာ အဇ္ဈတ္တမေဝ စိတ္တံ ဌပေဟိ။ ကေဂ္ဂံ ကရောဟိတိ
တေနေဝ ဝိက္ခေပပဋိဗာဟနေန အဝိဟတမာနသတယ စိတ္တသမာဓာနဝသေန
ကေဂ္ဂံ ကရောဟိ။ အာရောပေဟိတိ ဤသကမ္ဘိ ဗဟုမ္ဘိ အပတိတံ ကတွာ
ကမ္မဋ္ဌာနာရမ္မဏေ အာရောပေဟိ။ ဒုတိယအဂ္ဂသာဝကဘူမိယာ ပါရိပူရိယာ
အာယသ္မာ မဟာဘိညော၊ န ယထာ တထာတိ အာဟ “မဟာဘိညတန္တိ
ဆဋ္ဌဘိညတ”န္တိ။ ဣမိနာ ဥပါယေနာဘိ ဣမိနာ “အထ ခေါ မံ အာဝုဿော”တိ-
အာဒိနာ ဝုတ္တေန ဥပါယေန။ ဝရေတွာတိ ဥတ္တရိ ဥတ္တရိ ဝိသေသဘာဂိယ-
ဘာဝါပါဒနေန သမာမိံ ပညဉ္စ မြူဟေတွာ မြူဟေတွာ။

ကောလိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဥပတိဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၆။ အတိဥဋ္ဌာရမ္ပိ သတ္တံ ဝါ သင်္ခါရံ ဝါ သန္တာယ ဝုတ္တံ သဗ္ဗတ္ထမေဝ သဗ္ဗသော ဆန္ဒရာဂဿ သုပ္ပဟိနတ္တာ။ ဇာနနတ္တံ ပုစ္ဆတိ သတ္ထုဂုဏာနံ အတိဝိယ ဥဋ္ဌာရတမဘာဝတော။

ဥပတိဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ယဋသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၇။ ပရိဝေဏက္ခေနာတိ ပရိဝေဏဘာဂေန။ ကေဓိ “ကေဓိဟာရေတိ ကေစ္ဆန္တေ ကေသ္မိ” အာဝါသေ”တိ ဝဒန္တိ။ ဧတေ တေ ဒွေပိ ယေရာ။ ပါဠိယေက္ခေသု ဌာနေယူတိ ဝိသုံ ဝိသုံ ဌာနေသု။ နိသီဒန္တိတိ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသီဒန္တိ။ ဩဋ္ဌာရိကော နာမ ဇာတော ပရိတ္တဓမ္မာရမ္မဏတ္တာ တဿ။ ဧတေ ယေရာ ဘဂဝါ စ။

ပရိပုဏ္ဏဝီရိယောတိ စတုကိစ္စသာနေဝသေန သမ္ပုဏ္ဏဝီရိယော။ ပဂ္ဂဟိတ-
ဝီရိယောတိ ဤသကမ္ပိ သင်္ကေတံ အနာပဇ္ဇိတွာ ပဝတ္တိတဝီရိယော။ ဥပနိက္ခေ-
ပနမတ္တဿေဝါတိ သမိပေ ဌပနမတ္တဿေဝ။

စတုဘူမကဓမ္မေသု လက္ခမာနတ္တာ ပညာယ “စတုဘူမကဓမ္မေ အနုပဝိသိတွာ
ဋ္ဌိတဋ္ဌေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ လက္ခိတဗ္ဗဋ္ဌေန သမာဓိ ဝေ သမာဓိလက္ခဏံ။ ဧဝံ
ဝိပဿနာလက္ခဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အညမညဿာတိ အညဿ အညဿ နာနာ-
လက္ခဏာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အညဿာတိ ဣတရဿ။ ဓုရန္တိ ဝဟိတဗ္ဗဘာရံ။
ဋ္ဌိသုပိ ဧတေယူတိ သမာဓိလက္ခဏဝိပဿနာလက္ခဏေသု သမ္မာသမ္ပုဋ္ဌေါ
နိပ္ပတ္တိံ ဂတော။

ယဋသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-နဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၈။ အဘိစေတသိ နိဿိတာ အဘိစေတသိကာ။ ပဋိပက္ခဝိမေနေန
အဘိဝိသိဋ္ဌံ စိတ္တံ အဘိစိတ္တံ။ ယသ္မာ ဈာနာနံ တံသမ္ပယုတ္တံ စိတ္တံ နိဿာယ
ပစ္စယော ဟောတိယေဝ၊ တသ္မာ “နိဿိတာန”န္တိ ဝုတ္တံ။ နိကာမလာဘိတိ

ယထိန္ဒိတလာဘိ။' ယထာပရိစ္ဆေဒေနာဘိ ယထာကတေန ကာလပရိ-
 ခန္တေန။ ဝိပုလလာဘိတိ အပ္ပမာဏလာဘိ။ “ကသိရ”န္တိ ဟိ ပရိတ္တံ ဝုစ္စတိ၊
 တပ္ပဋိပက္ခေန အကသိရံ အပ္ပမာဏံ။ တေနာဟ “ပရုဏဇ္ဈာနောတိ
 အတ္ထော”တိ။ သိထိလမာရဇ္ဈာတိ သိထိလံ ဝိရိယာရမ္ဘံ ကတွာတိ အတ္ထောတိ
 အာဟ “သိထိလံ ဝိရိယံ ပဝတ္ထေတွာ”တိ။

နဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သုဇာတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၉။ အညာနိ ရူပါနီတိ ပရေသံ ရူပါနိ။ အတိက္ကန္တရူပေါတိ အတ္တနော
 ရူပသမ္ပတ္တိယာ ရူပသောဘာယ အတိက္ကမိတွာ ဌိတရူပေါ၊ သုစိရမ္ပိ ဝေလံ
 ဩလောကေန္တဿ တုဋ္ဌိအာဝဟော။ ဒဿနဿ စက္ခုဿ ဟိတောတိ
 ဒဿနိယော။ ပဿာဒံ အာဝဟတိတိ ပါသာဒိကော။ ဆဝိဝဏ္ဏသုန္ဓရတာ-
 ယာတိ ဆဝိဝဏ္ဏဿ စေဝ သရီရသဏ္ဌာနဿ စ သောဘနဘာဝေန။

သုဇာတသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၀။ ဝိရူပသရီရဝဏ္ဏန္တိ အသုန္ဓရဆဝိဝဏ္ဏဉ္စေဝ အသုန္ဓရသဏ္ဌာနဉ္စ။
 ပမာဏဝသေနာဘိ သရီရပ္ပမာဏဝသေန။ ဣန္ဒြိယိန္ဒြိယန္တိ အတ္တနာ ဣန္ဒြိ-
 တိန္ဒြိတံ။ မဟာသာရဇ္ဇန္တိ မဟန္တော မင်္ဂုဘာဝေါ။

ဂုဏေ အာဝဇ္ဇေတွာဘိ အတ္တနာ ဇာနနကနိယာမေန သတ္ထုနော
 ကာယဂုဏေ စ စာရိတ္တဂုဏေ စ အာဝဇ္ဇေတွာ မနသိ ကတွာ။

ယောဇနာဝနန္တိ ယောဇနပရိက္ခေပံ။

“ကာယသ္မိ”တိ ဂါထာသုခတ္ထံ နိရနုနာသိကံ ကတွာ နိဗ္ဗေသောတိ ဝုတ္တံ
 “ကာယသ္မိ”န္တိ။ အကာရဏံ ကာယပ္ပမာဏန္တိ သရီရပ္ပမာဏံ နာမ အပ္ပမာဏံ၊
 သီလာဒိဂုဏာဝ ပမာဏန္တိ အဓိပ္ပါယော။

လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဝိဿာဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၁။ ပုရဿ သောတိ ပေါရိ၊ စာတုရိယယုတ္တတာ။ တေနာဟ “ပုရ-
ဝါသိန”န္တိအာဒိ။ သာ ပန ဒုတဝိလမ္ဘိတခလိတဝသေန အပ္ပသန္တလူခတာဒိ-
ဒေါသရဟိတာ ဟောတိတိ အာဟ “ပုရပဝါစာယာ”တိ။ အသန္တိဒ္ဓါယာတိ
မုတ္တဝါစာယ။ တေနာဟ “အပလိဗုဒ္ဓါယာ”တိအာဒိ။ န ဇလံ ဒေါသံ
ဂလေတိတိ အနေလဂလာ၊ အဝိရုဇ္ဈနဝါစာ။ တေနာဟ “နိဒ္ဒေါသာယာ”တိ။
စတုသစ္စဿ ပကာသကာ၊ န ကဒါဗိ သစ္စဝိမုတ္တာတိ အာဟ “စတုသစ္စပရိယာ-
ပန္နာယာ”တိ။ တာ ဟိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ အာပါဒေန္တ ပဋ္ဌပါဒေန္တိ
ပဝတ္တေန္တိ။ တေနာဟ “စတ္တာရိ သစ္စာနိ အမုဋိတွာ ပဝတ္တာယာ”တိ။ ဓဇော
နာမ သဗ္ဗဓမ္မေဟိ သမုဿိတဋ္ဌေန။

ဝိဿာဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-နန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၂။ အာရညိကောတိအာဒိသု အရညကထာသိသေန သေနာသန-
ပဋိသံယုတ္တာနံ ဓုတင်္ဂါနံ၊ ပိဏ္ဍပါတကထာသိသေန ပိဏ္ဍပါတပဋိသံယုတ္တာနံ၊
ပံသုကူလိကသိသေန စိဝရပဋိသံယုတ္တာနံ၊ တဂ္ဂဟဏေနေဝ ဝီရိယနိဿိတ-
ဓုတင်္ဂဿ စ သမာဒါယ ဝတ္တနံ ဒိဒ္ဓါတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အာဂတေန ဘဂဝတာ
အပရဘာဂေ ကထိတံ။

နန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-တိဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၃။ ဘဏ္ဍကန္တိ ပတ္တစိဝရံ။ နိသိဒ္ဓိယေဝ ဝတ္တဿ အသိက္ခိတတ္တာ။
တုဇ္ဇနတ္ထေန ဝါစာ ဧဝ သတ္တိယောတိ အာဟ “ဝါစာသတ္တိဟိ”တိ။

ဝါစာယ သန္တိတောဒကေနာဟိ ဝစနသင်္ခါဘေန သမန္တတော နိစ္စံ ကတွာ
ဥပတုဒနတော သန္တိတုဒကေန။ ဝိဘတ္တိအလောပေန သော နိဒ္ဒေသော။
တေနာဟ “ဝစနပတောဒေနာ”တိ။

ဥစ္စကုလေ ဇာတိ တေဿာဘိ ဇာတိမာ၊ မြဟ္မဇာဘိကော ဣဿိ။
မာတင်္ဂါတိ စဏ္ဍာလော၊ တတ္တာတိ ကုမ္ဘကာရသာလာယံ။ ဩကာသံ

ယာဓိကုမ္ဘကာရံ။ မဟန္တတံ ဒိသွာ အာဟ “ပဌမတရံ ပဝိဋ္ဌော ပဗ္ဗဇိတော”တိ။
 တတ္ထေဝါတိ တဿာယေဝ သာလာယ ခွါရံ နိဿာယ ခွါရသမိပေ။ မေတိ
 မယာ။ ခမ မယန္တိ မယံ အပရာဓံ ခမဿ။ တေတိ တယာ။ ပုန တေတိ တဝ။
 ဂဏှိ ဥဂန္တံ အပ္ပဒါနဝသေန။ တေနာဟ “နာဿ ဥဂန္တံ အဒါသိ”တိ။
 ပဗုဇ္ဈိသုတိ နိဒ္ဒါယ ပဗုဇ္ဈိသု ပကတိယာ ပဗုဇ္ဈနဝေလာယ ဥပဂတတ္တာ။

ဆဝေါတိ နိဟိနော။ အနန္တမာယောတိ ဝိဝိဓမာယော မာယာဝိ။

သောတိ မတ္တိကာပိဏ္ဍော။ “သတ္တဓာ ဘိဇ္ဇိ”တိ ဧတ္ထာယမဓိပ္ပါယော—
 ယံ တေန တာပသေန ပါရမိဘာပရိဘာဝနသမိဒ္ဓါဟိ နာနာဝိဟာရသမာ-
 ပတ္တိပရိပူရိတာဟိ သီလဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါဒိဟိ သုသင်္ခတသန္တာနေ မဟာကရုဏာဓိ-
 ဝါသေ မဟာသတ္တေ ဗောဓိသတ္တေ အရိယူပဝါဒကမ္ပံ အဘိသပသင်္ခါတံ
 ဖရသဝစနံ ပဝတ္တိတံ၊ တံ မဟာသတ္တဿ ခေတ္တဝိသေသဘာဝတော တဿ စ
 အဇ္ဈာသယဖရသတဿ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဟုတွာ သစေ သော မဟာသတ္တံ န
 ခမာပေတိ၊ တံ ကက္ခဠံ ဟုတွာ ဝိပစ္စနသဘာဝံ ဇာတံ၊ ခမာပိတေ ပန
 မဟာသတ္တေ ပသောဂသမ္ပတ္တိပဋိဗာဟိတတ္တာ အဝိပါကဓမ္မတံ အာပဇ္ဇတိ
 အဟောသိကမ္မဘာဝတော။ အယံ ဟိ အရိယူပဝါဒပါပဿ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယဿ
 စ ဓမ္မတာ။ ယံ တံ ဗောဓိသတ္တေန သူရိယုဂ္ဂမနနိဝါရဏံ ကတံ၊ အယံ ဗောဓိ-
 သတ္တေန ဒိဋ္ဌော ဥပါယော။ တေန ဟိ ဥဗ္ဗာဠာ မနုဿာ ဗောဓိသတ္တဿ
 သန္တိကေ တာပသံ အာနေတွာ ခမာပေသုံ။ သောပိ စ မဟာသတ္တဿ ဂုဏေ
 ဇာနိတွာ တသ္မိံ စိတ္တံ ပဿာဒေသိ။ ယံ ပနဿ မတ္တကေ မတ္တိကာပိဏ္ဍဿ
 ဌပနံ တဿ သတ္တဓာ ဖာလနံ ကတံ၊ တံ မနုဿာနံ စိတ္တာနုရက္ခဏတ္ထံ။
 အညဏာ ဟိ ဣမေ ပဗ္ဗဇိတာ သမာနာ စိတ္တဿ ဝသံ ဝတ္တန္တိ၊ န ပန စိတ္တ-
 မတ္တနော ဝသေ ဝတ္တာပေန္တိတိ မဟာသတ္တမ္ပိ တေန သဒိသံ ကတွာ
 ဂဏှေယျ၊ တဒဿ နေသံ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယာတိ။ ပတိ ဂူပန္တိ ယုတ္တံ။

တိဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ထေရနာမကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၄။ အတိတေ ခန္တပဉ္စကေတိ အဘိတေ အတ္တဘာဝေ။ ဆန္ဒရာဂပ္ပ-
 ဟာနေနာတိ ဆန္ဒရာဂဿ အစ္စန္တမေဝ ဇဟနေန။ ပဟိနံ နာမ ဟောတိ
 အနပေက္ခပရိစ္စာဂတော။ ပဋိနိဿဋ္ဌံ နာမ ဟောတိ သဗ္ဗသော ဆဋ္ဌိတတ္တာ။

တယော အဝေတိဇ္ဈမိနာ ဥပါဒိဏ္ဏကဓမ္မာနံယေဝ ဂဟဏံ။ သဗ္ဗာ ဓန္ဒာယတန-
 ဓာတုယော ဓာတိ ဇ္ဈမိနာ ဥပါဒိဏ္ဏာနမ္ပိ အနုပါဒိဏ္ဏာနမ္ပိ ဒွိဓာ ပဝတ္တ-
 လောကီယဓမ္မာနံ ဂဟဏံ အဝိသေသေတွာ ဝုတ္တတ္တာ။ ဝိဒိတံ ပါကဋံ ကတွာ
 ဌိတံ ပရိညာဘိသမယဝသေန။ တေသ္မေဝါတံ တေဘူမကဓမ္မေသု ဧဝ။ အနုပ-
 လိတ္တံ အမထိတံ အသံ ဂိလိဋ္ဌံ တဏှာဒိဋ္ဌိသံကိလေသာဘာဝတော။ တဒေဝ
 သဗ္ဗန္တံ ဟေဋ္ဌာ တီသုပိ ပဒေသု ဣဓ သဗ္ဗဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတံ တေဘူမကဝဋ္ဌံ။
 ဇဟိတွာတိ ပဟာနာဘိသမယဝသေန။ တဏှာ ဒီယတိ ဧတ္ထောတိ တဏှက္ခယ-
 သင်္ခါတေ နိဗ္ဗာနေ ဝိပုတ္တံ။ တမဟန္တိ တံ ဥတ္တမပုဂ္ဂလံ ကေဝိဟာရိံ မြုမိ တဏှာ-
 ဒုတိယဿ အဘာဝတော။ ဧတ္ထ စ ပရိညာပဟာနာဘိသမယကထနေန
 ဣတရမ္ပိ အဘိသမယံ အတ္ထတော ကထိတမေဝါတံ ဝုဋ္ဌဋ္ဌံ။

ထေရနာမကသုတ္တဝတ္ထနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-မဟာကပ္ပိနသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၄၅။ မဟာကပ္ပိနောဘိ ပူဇာဝစနမေတံ ယထာ “မဟာမောဂ္ဂလ္လာ-
 နော”တိ။ တထာဂ္ဂပန္နံ “ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မော”တိအာဒိကံ ဂုဏဝိသေသဝန္တပဋိဗဒ္ဓိ။
 သာသနန္တိ ဒေသန္တရတော အာဂတဝစနံ။ ဇဃံဝါဏိဇာတိ ဇဃံစာရိနော
 ဝါဏိဇာ။ ကိဉ္စိ သာသနန္တိ အပုဗ္ဗပဝတ္တိဒီပကံ ကိဉ္စိ ဝစနန္တိ ပုစ္ဆိ။ ဝီတိ ဥပ္ပန္နိ
 ယထာ တံ သုစိရံ ကတဘိနိဟာရတာယ ပရိပက္ကဉ္ဇဏဿ။ အပရိမာဏံ
 ဂုဏဿ အပရိမာဏတော သဗ္ဗညုဂုဏပရိဒီပနတော၊ သေသရတနဒ္ဓယေ
 နိယျာနိကဘာဝဒီပနတော ဒိဋ္ဌိသီလသာမညေန သံဟတဘာဝဒီပနတောတိ
 ဝတ္တဗ္ဗံ။ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇမာနေ အပါယဒုက္ခတော သံသာရဒုက္ခတော စ
 အပတန္တေ ဓာရေတိတိ ဓမ္မော။ သုပရိသုဒ္ဓိဒိဋ္ဌိသီလသာမညေန သံဟတောတိ
 သံဃောတိ။ ရတနတ္ထော ပန တိဏ္ဏမ္ပိ သဒိသော ဧဝါတိ။

နဝသတသဟဿာနိ အဒါသိ ဒေဝီ။ ဣဓေတိ ရာဇိနိ ဂါရဝေန ဗဟုဝစ-
 နေန ဝဒတိ။ ဣဂေါတိ အနုဂစ္ဆန္တရာဂေါ။

ဇနိတေတိ ကမ္မကိလေသေဟိ နိဗ္ဗတ္တိတေ။ ကမ္မကိလေသေဟိ ပဇာတတ္တာ
 ပဇာတိ ပဇာသဒ္ဓေါ ဇနိတသဒ္ဓေန သမာနတ္ထောတိ အာဟ “ဇနိတေ၊
 ပဇာယာတိ အတ္ထော”တိ။ အဋ္ဌဟိ ဝိဇ္ဇာဟိတိ အဗ္ဗုဒ္ဓသုတ္တေ အာဂတနယေန။
 တတ္ထ ဟိ ဝိပဿနာဉာဏမနောမဃ်ဒွိဟိ သဟ ဆ အဘိညာ “အဋ္ဌ ဝိဇ္ဇာ”တိ

အာဂတာ။ တံပတိ ပဋိပက္ခဝိမေနေန ဝိဇ္ဇောတတိ၊ တံ သူရိယဿ ဝိရောစနန္တိ
 အာဟ “တပတိတိ ဝိရောစတိ”တိ။ ဈာနံ သမာပဋိတွာ သမာဟိတေန
 စိတ္တေန ဝိပဿနံ ဝဍေတွာ ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဋိတွာ နိသိန္ဓောတိ အာဟ
 “ဗုဒ္ဓိဓေန ဈာနေန ဈာယမာနော”တိ။ သဗ္ဗမင်္ဂလဂါထာတိ သဗ္ဗမင်္ဂလာ-
 ဝိရောဓိ ဂါထာတိ ဝဒန္တိ။ တထာ ဟိ ဝဒန္တိ—

“မင်္ဂလံ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မော သံဃော စ မင်္ဂလံ။
 သဗ္ဗေသမ္ဗိ စ သတ္တာနံ၊ သ ပုညဝိတမင်္ဂလ”န္တိ။

ပူဇံ ကာရေတွာ ဧကံ အဂါရိကဓမ္မကထိကံ ဥပါသကံ အာဟ။ ဧတ္ထ စ
 “ဈာယီ တပတိ”တိ ဣမိနာ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနာနံ ဂဟိတတ္တာ ဓမ္မရတနံ
 ဂဟိတမေဝ။ “ဗြာဟ္မဏော”တိ ဣမိနာ သံဃရတနံ ဂဟိတမေဝ။ ဗုဒ္ဓရတနံ
 ပန သရူပေနေဝ ဂဟိတန္တိ။

မဟာကပ္ပိနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-သဟာယကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၆။ သမ္မာ သံသန္ဓနဝသေန ဧတိ ပဝတ္တတိတိ သမေတိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိ။
 သမ္မာ စိရရတ္တံ စိရကာလံ သမေတိ ဧတေသံ အတ္ထိတိ စိရရတ္တံသမေတိကာ။
 တေနာဟ “ဒီဃရတ္တ”န္တိအာဒိ။ ဣဒါနိ ဣမေသန္တိ ဧတရဟိ ဧတေသံ။ အယံ
 သာသနဓမ္မော အဇ္ဈာသယတော ပယောဂတော စ သမ္မာ သံသန္ဓတိ သမေတိ၊
 တသ္မာ မဇ္ဈေ ဘိန္တံ ဝိယ သမမေဝ န ဝိသဒိသံ။ ကိဉ္စ တတော ဧဝ ဗုဒ္ဓေန
 ဘဂဝတာ ပဝေဒိတဓမ္မဝိနယေ ဧတေသံ ပဋိပတ္တိသာသနဓမ္မော သောဘတိ
 ဝိရောစတိတိ အတ္ထော။ အရိယပ္ပဝေဒိတေတိ အရိယေန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန
 သမ္ဗဒေဝ ပကာသိတေ အရိယဓမ္မေ။ သမ္ဗဒေဝ သမုစ္ဆေဒပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိနယာနံ
 ဝသေန သုန္တု ဝိနိတာ သဗ္ဗကိလေသဒရထပရိဋ္ဌာဟာနံ ဝူပသမေန။

သဟာယကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သာရတ္ထပ္ပကာသိနိယာ သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ
 ဘိက္ခုသံယုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ သမတ္တာ။
 နိဋ္ဌိတာ စ သာရတ္ထပ္ပကာသိနိယာ

သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ နိဒါနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ။

သုတ္တန်ပိဋက

ခန္ဓဝဂ္ဂ

သံယုတ္တင်္ဂ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-ခန္ဓသံယုတ္တ

၁-နကုလပိတုဝဂ္ဂ

၁-နကုလပိတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁။ ဘဂ္ဂါ နာမ ဇာနပဒိနော ရာဇကုမာရာ တေသံ နိဝါသော ဧကောပိ ဇနပဒေါ ရုဠိဝသေန “ဘဂ္ဂါ”တွေဝ ဝုစ္စတိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ “ဧဝံနာမကေ ဇနပဒေ”တိ၊ ဧဝံ ဗဟုဝစနဝသေန လဒ္ဓနာမေတိ အတ္ထော။ တသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေတိ ယောပန ဝနသဏ္ဍော ပုဗ္ဗေ မိဂါနံ အဘယတ္တာယ ဒိန္နော၊ တသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ။ ယသ္မာ သော ဂဟပတိ တသ္မိံ နဂရေ “နကုလပိတာ”တိ ပုတ္တဿ ဝသေန ပညာယိတ္ထ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “နကုလပိတာ”တိ။ နကုလဿ နာမ ဒါရကဿ ပိတာတိ အတ္ထော။ ဘရိယာပိဿ “နကုလမာတာ”တိ ပညာယိတ္ထ။

ဇရာဇိဏ္ဍောတိ ဇရာဝသေန ဇိဏ္ဍော၊ န ဗျာဓိအာဒိနံ ဝသေန ဇိဏ္ဍော။ ဝယောဝုဇောတိ ဇိဏ္ဍတ္တာ ဧဝ ဝယောဝုဇိပ္ပတ္တိယာ ဝုဇော၊ န သီလာဒိဝုဇိယာ။ ဇာတိယာ မဟန္တတာယ စိရရတ္တတာယ ဇာတိမဟလ္လကော။ တိယဒ္ဓဂတောတိ ပဌမော မဇ္ဈိမော ပစ္ဆိမောတိ တယော အဒ္ဓေ ဂတော။ တတ္ထ ပဌမံ ဒုတိယဉ္စ အတိက္ကန္တတ္တာ ပစ္ဆိမံ ဥပဂတတ္တာ ဝယောအနုပ္ပတ္တော။ အာတုရဏာယောတိ ဒုက္ခဝေဒနာပဝိသတာယ အနဿာဒကောယော။ ဂေလညံ ပန

ဒုက္ခဂတိကန္တိ “ဝိလနကာယော”တိ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ သစ္စဝိဘဏ်^၁ ဒုက္ခ-
သစ္စနိဒ္ဒေသေ ဒုက္ခဂဟဏေနေဝ ဂဟိတတ္တာ ဗျာဓိ န နိဒ္ဓိဋ္ဌော။ နိစ္စပဿရဏ-
ဋ္ဌေနာတိ သဗ္ဗဒါ အသုစိပဿရဏဘာဝေန။ သော ပနဿ အာတုရဘာဝေ-
နာတိ အာဟ “အာတုရံယေဝ နာမာ”တိ။ ဝိသေသေနာတိ အဓိကဘာဝေန။
အာတုရတိတိ အာတုရော၊ သင်္ခါမပ္ပတ္တော သန္တတ္တကာယော။ ဇရာယ အာတု-
ရတာ ဇရာတုရတာ။ ကုသလပက္ခဝစုနေန မနော ဘာဝေန္တိတိ မနောဘာဝ-
နိယာ။ မနဿ ဝါ ဘာဝနိယာ သမ္ဘာဝနိယာတိ မနောဘာဝနိယာ။
အနုသာသတူတိ အနု အနု သာသတူတိ အယမေတ္ထ အတ္ထောတိ အာဟ
“ပုနပ္ပုနံ သာသတူ”တိ။ အပရာပရံ ပဝတ္တိတံ ဟိတဝစနံ။ အနောတိတ္ထေ
ဝတ္ထုသ္မိံ ယော ဧဝံ ကရေတိ၊ တဿ အယံ ဂုဏော ဒေါသောတိ ဝစနံ။
တန္တိဝသေနာတိ တန္တိသန္တိဿယေန အယံ အနုသာသနီ နာမ။ ပဝေဏီတိ
တန္တိယာ ဧဝံ ဝေဝစနံ။

အဏ္ဏံ ဝိယ ဘူတောတိ အဓိကောပမာ ကာယဿ အဏ္ဏကောသတော
အဗလဒုဗ္ဗလဘာဝတော။ တေနာဟ “အဏ္ဏံ ဟိ”တိ အာဒိ။ မာလောယေဝ
တာဒိသတ္တဘာဝသမင်္ဂီ မဟုတ္တမ္ပိ အာရောဂျံ ပဋိဇာနန္တော။

ဝိပ္ပသန္တာနိတိ ပကတိမာကာရံ အတိက္ကမိတွာ ဝိသေသေန ပသန္တာနိ။
တေနာဟ “သုဠု ပသန္တာနိ”တိ။ ပသန္တစိတ္တသမုဋ္ဌိတရူပသမ္ပဒါဟိ တာဟိ
တဿ မုခဝဏ္ဏဿ ပါရိသုဒ္ဓိတိ အာဟ “ပရိသုဒ္ဓေါတိ နိဒ္ဓေါသော”တိ။
တေနောဟ “နိရူပတ္တိလေသတာယာ”တိအာဒိ။ ဧတေနောသိန္ဓြိယဝိပ္ပသန္တ-
တာကာရဏမ္ပိ သံဝဏ္ဏိတန္တိ ဒဠုဗ္ဗံ။ သေ မုခဝဏ္ဏော။ နယဂ္ဂါဟပညာ ကိရေ-
သာတိ ဣဒံ အနာဝဇ္ဇနဝသေနေဝ ဝုတ္တဘာဝံ သန္ဓာယာဟ။

ယံ နေဝ ပုတ္တဿာတိအာဒိ “ဩဝေတု နော ဘန္တေ ဘဂဝါ ယထာ မယံ
ပရလောကေပိ အညမညံ သမာဂစ္ဆေယျာမာ”တိ ဝုတ္တဝစနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တ-
မေဝ။ မရုရဓမ္မဒေသနာယေဝ သတ္တု သမ္ပုခါ ပဋိလဒ္ဓါ တဿ အတ္တနော
ပေမဂါရဝဂဟိတတ္တာ “အမတာဘိသေကော”တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣဒံ ပဒဒ္ဓယံ။ အာရကတ္တာ ကိလေသေဟိ မဂ္ဂေန သမုတ္တိန္တတ္တာ။ အနယေတိ
အဝဇိယံ၊ အနတ္ထေတိ အတ္ထော။ အနယေ ဝါ အနုပါယေ။ န ဣရိယနတော
အဝတ္တနတော။ အယေတိ ဝဇိယံ အတ္ထေ ဥပါယေ စ။ အရဏီယတောတိ
ပယိရူပါသိတဗ္ဗတော။ နိရုတ္တိနယေန ပဒသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ ပုရိမေသု

အတ္တဝိကပ္ပေသု၊ ပစ္ဆိမေ ပန သဒ္ဓသတ္တဝသေနပိ။ ယဒိပိ အရိယသဒ္ဓေါ “ယေ ဟိ ဝေါ အရိယာ ပရိသုဒ္ဓကာယကမ္မန္တာ”တိအာဒိသု^၁ ဝိသုဒ္ဓါသယပယောဂေသု ပုထုဇ္ဇနေသုပိ ဝနုတိ၊ ဣမ ပန အရိယမဂ္ဂါဓိဂမေန သဗ္ဗလောကုတ္တရဘာဝေန စ အရိယဘာဝေါ အဓိပ္ပေတောတိ ဒဿေန္တော အာဟ “ဗုဒ္ဓါ စာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ တထာဂတသာဝကာ စ သပ္ပုရိသာတိ ဣဒံ “အရိယာ သပ္ပုရိသာ”တိ ဣမ ဝုတ္တပဒါနံ အတ္ထံ အသင်္ကရတော ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ပန နိပ္ပရိယာယတော အရိယသပ္ပုရိသဘာဝါ အဘိန္နသဘာဝါ၊ တသ္မာ “သဗ္ဗေဝ ဝါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဧတ္တာဝတာ ဟိ ဗုဒ္ဓသာဝကော ဝုတ္တော၊ တဿ ဟိ ဧကန္တေန ကလျာဏမိတ္တော ဣစ္ဆိတဗ္ဗော ပရတောသောသမန္တရေန ပဌမမဂ္ဂဿ အနုပုဇ္ဇနတော။ ဝိသေသတော စဿ ဘဂဝါဝ “ကလျာဏမိတ္တော”တိ အဓိပ္ပေတော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “မမံ ဟိ အာနန္ဒ ကလျာဏမိတ္တံ အာဂမ္မ ဇာတိဓမ္မာ သတ္တာ ဇာတိယာ ပရိမုစ္ဆန္တိ”တိအာဒိ၂။ သော ဧဝ စ အဝေစ္စပသာဒါဓိဂမေန ဒဠဘတ္တိ နာမ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “ယံ မယာ သာဝကာနံ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တံ၊ တံမမ သာဝကာ ဇီဝိတဟေတုပိ နာတိက္ကမန္တိ”တိ၃။ ကတညတဒိဟိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓါတိ ဧတ္ထ ကတံ ဇာနာတိတိ ကတည။ ကတံ ဝိဒိတံ ပါကဋ္ဌံ ကရေတိတိ ကတဝေဒိ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဟိ အနေကေသုပိ ကပ္ပသတသဟဿေသု ကတံ ဥပကာရံ ဇာနန္တိ၊ ကတဉ္စ ပါကဋ္ဌံ ကရေန္တိ သတိဇနနအာမိသပဋိဂ္ဂဟဏာဒိနာ။ တထာ သံသာရဒုက္ခဒုက္ခိတဿ သက္ကစ္စံ ကရေန္တိ ကိစ္စံ၊ ယံ အတ္တနာ ကာတုံ သက္ကာ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပန ကပ္ပါနံ အသင်္ခေယျသဟဿေသုပိ ကတံ ဥပကာရံ မဂ္ဂဖလာနံ ဥပနိဿယဉ္စ ဇာနန္တိ၊ ပါကဋ္ဌဉ္စ ကရေန္တိ၊ သီဟော ဝိယ စ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ သက္ကစ္စမေဝ ဓမ္မဒေသနံ ကရေန္တေန ဗုဒ္ဓကိစ္စံ ကရေန္တိ။ ယာယ ပဋိပတ္တိယာ အရိယာ ဒိဋ္ဌာ နာမ ဟောန္တိ၊ တဿာ အပ္ပဋိပဇ္ဇနံ၊ တတ္ထ စ အာဒရာဘာဝေါ အရိယာနံ အဒဿနသီလတာ၊ န စ ဒဿနေ သာဓုကာရိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ စက္ခုနာ အဒဿာဒိတိ ဧတ္ထ စက္ခုနာမ န မံသစက္ခု ဧဝ၊ အထ ခေါ ဒိဗ္ဗစက္ခုဒိတိ အာဟ “ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ဝါ”တိ။ အရိယဘာဝေါတိ ယေဟိ ယောဂတော “အရိယာ”တိ ဝုစ္ဆန္တိ၊ တေ မဂ္ဂဖလဓမ္မာ ဒဠဗ္ဗာ။

တတြာတိ ဉာဏဒဿနဿေဝ ဒဿနဘာဝေ။ ဧတ္ထူတိ အဓိပ္ပေတတ္ထဉာဏဒဿနာရဏံ။ ဧဝံ ဝုတ္တေဒိတိ ဧဝံ အညာပဒေသေန အတ္ထုပနာယိကံ

ကတွာ ဝုတ္တေပိ။ ဓမ္မန္တိ လောကုတ္တရဓမ္မံ၊ စတုသစ္စဓမ္မံ ဝါ။ အရိယကရဓမ္မာ အနိစ္စာနုပဿနာဒယော၊ ဝိပဿိယမာနာ ဝါ အနိစ္စာဒယော၊ စတ္တာရိ ဝါ အရိယသစ္စာနိ။

အဝိနိတောတိ န ဝိနိတော အဓိသီလသိက္ခာဒီနံ ဝသေန န သိက္ခိတော။ ယေသံ သံဝရဝိနယာဒီနံ အဘာဝေန အယံ “အဝိနိတော”တိ ဝုဇ္ဇတိ။ တေ တာဝ ဒဿေတုံ “ဒုဝိဇော ဝိနယော နာမာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သီလ-သံဝရောတိ ပါတိမောက္ခသံဝရော ဝေဒိတဗျော၊ သော စ အတ္ထတော ကာယိကဝါစသိက္ခော အဝိတိက္ကမော။ သတိသံဝရောတိ ဣန္ဒြိယာရက္ခာ၊ သာ စ တထာပဝတ္တာ သတိယေဝ။ ဉာဏသံဝရောတိ “သောတာနံ သံဝရံ ဗြူမိ”တိ ဝတ္တာ “ပညာယေတေ ပိဋိယရေ”တိ ဝစနတော သောတသင်္ခါတာနံ တဏှာ-ဒိဋ္ဌိဒုစ္စရိတအဝိဇ္ဇာအဝသိဋ္ဌကိလေသာနံ သံဝရော ပိဒဟနံ သမုစ္ဆေဒဉာဏန္တိ ဝေဒိတဗျံ။ ခန္တိသံဝရောတိ အဓိဝါသနာ၊ သာ စ တထာပဝတ္တာ ခန္ဓာ၊ အဒေါသော ဝါ၊ “ပညာ”တိ ကေစိ ဝဒန္တိ။ ဝီရိယသံဝရော ကာမဝိတက္ကာဒီနံ ဝိနောဒနဝသေန ပဝတ္တံ ဝီရိယမေဝ။ တေန တေန အင်္ဂေန တဿ တဿ အင်္ဂဿ ပဟာနံ တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ပဟာနံ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနံ။ သေသပဒတ္တယေပိ ဧသေဝ နယော။

ဣဒိနာ ပါတိမောက္ခသံဝရေနာတိအာဒိ သီလသံဝရာဒီနံ ဝိဝရဏံ။ တတ္ထ သမုပေတောတိ ဣတိ-သဒ္ဓေါ အာဒိအတ္ထော။ တေန “ဥပဂတော”တိအာဒိနာ ဝိဘင်္ဂေ အာဂတံ သံဝရဝိဘင်္ဂံ ဒဿေတိ။ ကာယဒုစ္စရိတာဒီနန္တိ ဒုဿိလျ-သင်္ခါတာနံ ကာယဝစိဒုစ္စရိတာဒီနံ မုဋ္ဌသစ္စသင်္ခါတဿ ပမာဒဿ၊ အဘိဇ္ဈာဒီနံ ဝါ အက္ခန္တိအညာဏကောသဇ္ဇာနဉ္စ။ သံဝရဏတောတိ ပိဒဟနတော။ ဝိနယနတောတိ ကာယဝါစာစိတ္တာနံ ဝိရူပပဝတ္တိယာ ဝိနယနတော၊ ကာယ-ဒုစ္စရိတာဒီနံ ဝါ အာနယနတော၊ ကာယာဒီနံ ဝါ ဇိမ္မပဝတ္တိံ ဝိစ္ဆိန္နိတွာ ဥဇ-ကနယနတောတိ အတ္ထော။ ပစ္စယသမဝါယေ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာနံ ကာယ-ဒုစ္စရိတာဒီနံ တထာ တထာ အနုပ္ပါဒနမေဝ သံဝရဏံ ဝိနယနဉ္စ ဝေဒိတဗျံ။

ယံ ပဟာနန္တိ သမ္ပန္နော။ “နာမရူပပရိစ္ဆေဒါဒိသု ဝိပဿနာဉာဏေသု”တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နနု နာမရူပပရိစ္ဆေဒပစ္စယပရိဂ္ဂဟကင်္ခါဝိတရဏာနိ န ဝိပဿနာ-ဉာဏာနိ သမ္ပသနာကာရေန အပ္ပဝတ္တနတော? သစ္စမေတံ၊ ဝိပဿနာဉာဏဿ ပန အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော ဧဝံ ဝုတ္တံ။ နာမရူပမတ္တမိဒံ၊ “နတ္ထိ ဧတ္ထ အတ္တာ ဝါ

အတ္တနိယံ ဝါ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တဉာဏံ နာမရူပဝဝတ္ထာနံ။ သတိ ဝိဇ္ဇမာနေ ခန္ဓ-
 ပဉ္စကသင်္ခါတေ ကာယေ၊ သယံ ဝါ သတိ တသ္မိံ ကာယေ ဝိဇ္ဇိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊
 သာ စ “ရူပံ ဒေတ္တတော သမနုပဿတိ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တာ အတ္တဒိဋ္ဌိ။ တဿ
 နာမရူပဿ ကမ္မာဝိဇ္ဇာဒိပစ္စယပရိဂ္ဂဏှနဉာဏံ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော။ “နတ္ထိ ဟေတု၊
 နတ္ထိ ပစ္စယော သတ္တာနံ သံကိလေသာယာ”တိ အာဒိနယပဝတ္တာ အဟေတုဒိဋ္ဌိ။
 “ဣဿရပုရိသပဇာပတိပကတိအဏုကာလာဒီဟိ လောကော ပဝတ္တတိ
 နိဝတ္တတိ စာ”တိ တထာ တထာ ပဝတ္တာ ဝိဇ္ဇိ ဝိသမဟေတုဒိဋ္ဌိ။ တဿ-
 ဝါတိ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဿေဝ။ ကင်္ခါဝိတရဏေနာတိ ယထာ တေရဟိ နာမ-
 ရူပဿ ကမ္မာဒိပစ္စယတော ဥပ္ပတ္တိ၊ ဧဝံ အတိတေ အနာဂတေပီတိ တိသု
 ကာလေသု ဝိစိကိစ္ဆာပနယနဉာဏေန။ ကထံကထိဘာဝဿာတိ “အဟောသိ”
 န ခေါ အဟံ အဘိတမဒ္ဓါန”န္တိ အာဒိနယပဝတ္တာယ^၁ သံသယပဝတ္တိယာ။
 ကလာပသမ္ပသနေနာတိ “ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတိတနာဂတပစ္စုပ္ပန္တ”န္တိ အာဒိနာ^၂
 ခန္ဓပဉ္စကံ ကောဒသသု ဩကာသေသု ပက္ခိပိတွာ သမ္ပသနဝသေန ပဝတ္တေန
 ဝိပဿနာဉာဏေန။ အဟံ မမာတိ ဂါဟဿာတိ “အတ္တာ အတ္တနိယ”န္တိ
 ဂဟဏဿ။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဝဝတ္ထာနေနာတိ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဝိသုဋ္ဌိယာ။ အမဂ္ဂေ မဂ္ဂ-
 သညာယာဘိ အမဂ္ဂေ ဩဘာသာဒိကေ “မဂ္ဂေါ”တိ ဥပ္ပန္နသညာယ။ ယသ္မာ
 သမ္ပဒေဝ သင်္ခါရာနံ ဥဒယံ ပဿန္တော “ဝေမေတေ သင်္ခါရာ အနုရူပ-
 ကာရဏတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ န ပန ဥစ္ဆိဇ္ဇန္တိ”တိ ဂဏှာတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဥဒယ-
 ဒဿနေန ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ”တိ။ ယသ္မာ ပန သင်္ခါရာနံ ဝယံ “ယဒိဝိမေ
 သင်္ခါရာ အဝိဉ္စန္တော ဝတ္တန္တိ၊ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္တော ပန အပ္ပုရိသန္ဓိကာ နိရုဇ္ဈန္တေဝါ”တိ
 ပဿတော ကုတော သဿတဂ္ဂါဟော၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဝယဒဿနေန
 သဿတဒိဋ္ဌိယာ”တိ။ ဘယဒဿနေနာတိ ဘယတူပဋ္ဌာနဉာဏေန။ သဘယေတိ
 သဗ္ဗဘယာနံ အာကရဘာဝတော သကလဒုက္ခဝူပသမသင်္ခါတဿ ပရမဿာ-
 သဿ ပဋိပက္ခဘာဝတော စ သဘယေ ခန္ဓပဉ္စကေ။ အဘယသညာယာတိ
 “အဘယံ ခေမ”န္တိ ဥပ္ပန္နသညာယ။ အဿာဒသညာ နာမ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေသု
 အဿာဒနဝသေန ပဝတ္တသညာ၊ ယော “အာလယာဘိနိဝေသော”တိဝိ
 ဝုစ္စတိ။ အဘိရုတိသညာ တတ္ထေဝ အဘိရမဏဝသေန ပဝတ္တသညာ၊ ယာ
 “နန္ဒိ”တိဝိ ဝုစ္စတိ။ အမုစ္စိတုကာမတာ အာဒါနံ။ အနုပေက္ခာ သင်္ခါရေဟိ
 အနိဗ္ဗိန္နနံ၊ သာလယတာတိ အတ္ထော။ ဓမ္မဋ္ဌိတိယံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ။ ပဋိလောမ-
 အာဝေါ သဿဘုစ္ဆေဒဂ္ဂါဟော၊ ပစ္စယာကာရပဋိစ္ဆာဒကမောဟော ဝါ။

နိဗ္ဗာနေ စ ပဋိလောမဘာဝေါ သင်္ခါရေသု နတိ၊ နိဗ္ဗာနပဋိစ္ဆာဒကမောဟော ဝါ။ သင်္ခါရနိမိတ္တဂ္ဂါဟောတိ ယာဒိသဿ ကိလေသဿ အပ္ပဟိနတ္တာ ဝိပဿနာ သင်္ခါရနိမိတ္တံ န မုဇ္ဈတိ၊ သော ကိလေသော၊ ယော “သံယော- ဂါဘိနိဝေသော”တိပိ ဝုစ္ဆတိ၊ သင်္ခါရနိမိတ္တဂ္ဂါဟဿ၊ အတိက္ကမနမေဝ ဝါ ပဟာနံ။

ပဝတ္တိ ဧဝ ပဝတ္တိဘာဝေါ၊ ပရိယုဋ္ဌာနန္တိ အတ္ထော။ နိဝရဏာဒိဓမ္မာနန္တိ အာဒိ-သဒ္ဓေန နိဝရဏပက္ခိယာ ကိလေသာ ဝိတက္ကဝိစာရာဒယော စ ဂယန္တိ။ စတုန္တံ အရိယမဂ္ဂါနံ ဘာဝိတတ္တာ အစ္စန္တံ အပ္ပဝတ္တိဘာဝေန ယံ ပဟာနန္တိ သမ္ပန္နော။ ကေန ပန ပဟာနန္တိ? “အရိယမဂ္ဂေဟေဝါ”တိ ဝိညာယမာနော- ယမတ္ထော တေသံ ဘာဝိတတ္တာ အပ္ပဝတ္တိဝစနတော။ “သမုဒယပက္ခိကဿာ”တိ ဧတ္ထ စတ္တာရောပိ မဂ္ဂါ စတုသစ္စဘိသမယာတိ ကတွာ တေဟိ ပဟာတဗ္ဗေန တေန တေန သမုဒယသင်္ခါတေန လောဘေန သဟ ပဟာတဗ္ဗတ္တာ သမုဒယ- သဘာဝတ္တာ စ။ သစ္စဝိဘဏံ စ သဗ္ဗကိလေသာနံ သမုဒယဘာဝဿ ဝုတ္တတ္တာ “သမုဒယပက္ခိကာ”တိ ဒိဋ္ဌိအာဒယော ဝုစ္ဆန္တိ။ ပဋိပဿဒ္ဓတ္တံ ဝုပသန္တတာ။

သင်္ခါတနိဿဋ္ဌတာ သင်္ခါရသဘာဝါဘာဝေါ။ ပဟိနသဗ္ဗသင်္ခါတန္တိ ဝိရဟိတ- သဗ္ဗသင်္ခါတံ၊ ဝိသင်္ခါရန္တိ အတ္ထော။ ပဟာနဉ္စ တံ ဝိနယော စာတိ ပဟာန- ဝိနယော ပုရိမေန အတ္ထေန။ ဒုတိယေန ပန ပဟိယတိတိ ပဟာနံ၊ တဿ ဝိနယောတိ ယောဇေတဗ္ဗော။

ဘိန္ဒသံဝရတ္တာဘိ နဋ္ဌသံဝရတ္တာ၊ သံဝရာဘာဝတောတိ အတ္ထော။ တေန အသမာဒိန္နသံဝရောပိ သင်္ဂဟိတောဝ ဟောတိ။ သမာဒါနေန ဟိ သမ္မာဒေ- တဗ္ဗော သံဝရော၊ တဒဘာဝေ န ဟောတိတိ။ အရိယေတိ အရိယော။ ပစ္စတ္တဝစနံ ဟေတံ။ ဧသေသေတိ ဧသော ဧသော၊ အတ္ထတော အနညောတိ အတ္ထော။ တဇ္ဇာတေတိ အတ္ထတော တံသဘာဝေါ၊ သပ္ပုရိသော အရိယ- သဘာဝေါ၊ အရိယော စ သပ္ပုရိသဘာဝေါတိ အတ္ထော။

သော အဟန္တိ အတ္တနာ ပရိကပ္ပိတံ အတ္တာနံ ဒိဋ္ဌိဂတိကော ဝဒတိ။ “အဟံ- ဗုဒ္ဓိနိဗန္ဓနော အတ္တာ”တိ ဟိ အတ္တဝါဒိနော လဒ္ဓိ။ အဒ္ဓယန္တိ ဒွယတာရဟိတံ။ အဘိန္တံ ဝဏ္ဏမေဝ “အစ္စိ”တိ ဂဟေတွာ “အစ္စိတိ ဝဏ္ဏော ဧဝါ”တိ တေသံ ကေတ္တံ ပဿန္တော ဝိယ ယထာပရိကပ္ပိတံ အတ္တာနံ “ရူပ”န္တိ၊ ယထာဒိဋ္ဌံ ဝါ ရူပံ “အတ္တာ”တိ ဂဟေတွာ တေသံ ကေတ္တံ ပဿန္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဧတ္ထ စ

“ရူပံ အတ္တာ”တိ ဣမိဿာ ပဝတ္တိယာ အဘာဝေပိ ရူပေ အတ္တဂ္ဂဟဏံ ပဝတ္တမာနံ အစွိယံ ဝဏ္ဏဂ္ဂဟဏံ ဝိယ “အဒ္ဓယဒဿန”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဥပမာယော စ အနညတ္တာ-
 ဒိဂဟဏာနိဒဿနဝသေနေဝ ဝုတ္တာ၊ န ဝဏ္ဏာဒိနံ ဝိယ အတ္တနော ဝိဇ္ဇမာနဒဿ-
 နတ္ထံ။ န ဟိ အတ္တနိ သာမိဘာဝေန ရူပဉ္စ သင်္ကဉ္စနဘာဝေန သမနုပဿတိ။
 အတ္တနိ ဝါ ရူပန္တိ အတ္တာနံ ရူပဿ သဘာဝတော အာဓာရဏဘာဝေန။ ရူပသ္မိ-
 ဝါ အတ္တာနန္တိ ရူပဿ အတ္တနော အာဓာရဏဘာဝေန ဒိဋ္ဌိပဿနာယ ပဿတိ။
 ပရိယုဋ္ဌန္တာယိတိ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပတ္တာဟိ ဒိဋ္ဌိတဏှာဟိ “ရူပံ အတ္တာ၊ ရူပဝါ
 အတ္တာ”တိအာဒိနာ ခန္တပဉ္စကံ မိစ္ဆာ ဂဟေတွာ တိဋ္ဌနတော။ တေနာဟ “ပရိ-
 ယုဋ္ဌာနာကာရေနာ”တိအာဒိ။ ဧသေဝ နယောတိ ယော “ဣကေကစ္စော ရူပံ
 အတ္တတော သမနုပဿတိ”တိအာဒိနာ ရူပက္ခန္ဓေ ဝုတ္တော သံဝဏ္ဏနာနယော၊
 ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိသုပိ ဧသော ဧဝ နယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သုဒ္ဓရူပဓေဝါဟိ အရူပေန အမိဿိတံ ကေဝလံ ရူပမေဝ။ အရူပန္တိ သုဒ္ဓ-
 အရူပံ ရူပဿ အဂ္ဂဟိတတ္တာ။ စတုသု ခန္ဓေသု တိဏ္ဍံ တိဏ္ဍံ ဝသေနာတိ
 စတုသု ခန္ဓေသု တိဏ္ဍံ တိဏ္ဍံ ဂဟဏဝသေန ရူပံ ရူပမိဿကော အတ္တာ
 ကထိတော တသ္မိံ တသ္မိံ ဂဟဏေ ဝေဒနာဒိင်္ဂိမုတ္တအရူပဓမ္မေ ကသိဏ-
 ရူပေန သဒ္ဓိံ သဗ္ဗရူပဓမ္မေ စ ကေဇ္ဈံ ဂဟဏသိဋ္ဌိတော။ ပဉ္စသု ဌာနေသု
 ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ကထိတာ တေ တေ ဧဝ ဓမ္မေ “အတ္တာ”တိ ဂဟဏတော တေသဉ္စ
 ဥစ္ဆေဒဘာဝတော၊ အဝသေသေသု ပန ပန္နရသသု ဌာနေသု ရူပံ “အတ္တာ”တိ
 ဂဟေတွာပိ ဒိဋ္ဌိဂတိကော တတ္ထ နိစ္စသညံ န ဝိဿဇ္ဇေတိ ကသိဏရူပေန တံ
 မိဿေတွာ တဿ စ ဥပ္ပါဒါဒိနံ အဒဿနတော၊ တသ္မာဿ တတ္ထပိ ဟောတိ-
 ယေဝ သဿတဒိဋ္ဌိ ကေစ္စသဿတဂါဟဝသေနပိ။ မဂ္ဂါဝရဏာ ဝိပရိတ-
 ဒဿနတော။ န သဂ္ဂါဝရဏာ အကမ္မပထပ္ပတ္တတာယ။ အင်္ဂါရိယာဟေတု-
 ကနတ္ထိကဒိဋ္ဌိယော ဧဝ ဟိ ကမ္မပထဒိဋ္ဌိယော။

ကာယောတိ ရူပကာယော။ သော အာတုရောယေဝ အသဝသဘာဝတော။
 ဣဂဒေါသမောဟာနဂတန္တိ အပ္ပဟိနဣဂဒေါသမောဟသန္တာနေ ပဝတ္တံ။
 ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ။ ဒဿိတံ အာတုရဘာဝေန။ နိက္ခိလေသတယာတိ
 သယံ ပဟိနကိလေသသန္တာနဂတတာယ။ သေခါ နေဝ အာတုရစိတ္တာ
 ပဟိနကိလေသေ ဥပါဒါယ၊ အပ္ပဟိနေ ပန ဥပါဒါယ အာတုရစိတ္တာ။ အနာ-
 တုရစိတ္တံယေဝ ဘဇန္တိ ဝဇ္ဇာနုသာရိမဟာဇနဿ ဝိယ တေသံ စိတ္တဿ
 ကိလေသဝသေန အာတုရတ္တာဘာဝတော။

နကုလပိတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒေဝဒဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂။ ဒေဝါ ဝုစ္ဆန္တိ ရာဇာနော “ဒိဗ္ဗန္တိ ကာမဂုဏေဟိ ကိဋ္ဌန္တိ လဋ္ဌန္တိ၊ အတ္တနော ဝါ ပုညာနဘာဝေန ဇောတန္တိ”တိ ကတွာ။ တေသံ ဒဟောတံ ဒေဝဒဟော။ သယံဇာတော ဝါသော ဟောတိ၊ တသ္မာပိ “ဒေဝဒဟော”တိ ဝုတ္တော။ တဿ အဝိဇ္ဇာရေ နိဂမော “ဒေဝဒဟ”န္တေဝ သင်္ခံ ဂတော ယထာ “ဝရဏာနဂရံ၊ ဂေါဓာဂါမော”တိ။ ပစ္ဆိမာဘူမိယံ အပရဒိသယံ နိဝိဋ္ဌဇန- ပဒေါ ပစ္ဆိမာဘူမံ၊ တံ ဂန္တုကာမာ ပစ္ဆိမာဘူမဂမိကာ။ တေ သဘာရေတိ တေ တိက္ခူ။ ထေရဿ ဝသေန သဘာရေ ကာတုကာမတာယ။ ယဒိ ထေရော တေသံ ဘာရော၊ ထေရဿပိ တေ ဘာရာ ဧဝါတိ “တေ သဘာရေ ကာတုကာမတာ- ယာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ဟိ ထေရော တေ သြဝဒိတဗ္ဗေ အနုသာသိတဗ္ဗေ မညတိတိ။ ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဝိဝရန္တော “ယော ဟိ”တိအာဒိမာဟ။ အယံ နိဗ္ဗာဏေ နာမ ကဋ္ဌိ ပုဂ္ဂလံ အတ္တနော ဘာရံ ကတွာ အဝတ္တနတော။

စတုဗ္ဗိဓေနာတိ ဓာတုကောသလ္လံ အာယတနကောသလ္လံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ- ကောသလ္လံ ဌာနာဌာနကောသလ္လန္တိ ဧဝံ စတုဗ္ဗိဓေန။

တေ မဟလ္လကာဗာဓိကာတိဒဟရပုဂ္ဂလေ ဂဏှိတွာဝ ဂစ္ဆတိ။ တေ ဟိ ဒိဝသဒ္ဓယေန ဝူပသန္တပရိဿမာ ဧဝ။ ဟတ္ထိဝါနရတိတ္ထိရပဋိဗဒ္ဓံ ဝတ္ထိ ကထေတွာ။ “ဧဇ္ဇကာဠုရဗ္ဗေတိ” ကာဠုတိဏဂစ္ဆမဏ္ဍပေ”တိပိ ဝဒန္တိ။

ဝိဝိဓံ နာနာဘူတံ ရဇ္ဇံ ဝိရဇ္ဇံ၊ ဝိရဇ္ဇမေဝ ဝေရဇ္ဇံ၊ တတ္ထ ဂတံ၊ ပရဒေသဂတန္တိ အတ္တော။ တေနာဟ “ဧကဿာ”တိအာဒိ။ စိတ္တသုဒတ္တာဒယောတိ စိတ္တဂဟ- ပတိအနာထပိဏှိကာဒယော။ ဝိမံသကာတိ ဓမ္မဝိစာရကာ။ ကိန္တိ ကိဒိသံ။ ဒဿနန္တိ သိဒ္ဓန္တိ။ အာစိက္ခတိ ကိဒိသန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ဓမ္မဿာတိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တဓမ္မဿ။ အနုဓမ္မန္တိ အနုကူလံ အဝိရုဇ္ဈနဓမ္မံ။ သော ပန ဝေနေယုဇ္ဈာသ- ယာနရူပဒေသနာဝိတ္တာရေတိ အာဟ “ဝုတ္တဗျာကရဏဿ အနုဗျာကရ- ဏ”န္တိ။ ဓာရေတိ အတ္တနော ဖလန္တိ ဓမ္မော၊ ကာရဏန္တိ အာဟ “သဟ- ဓမ္မိကောတိ သကာရဏော”တိ။ ဣမိနာပိ ပါဌန္တရေန ဝါဒေါ ဝေ ဒီပိတော၊ န တေန ပကာသိတာ ကိရိယာ။

တဏှာဝသေနော ဆန္ဒမ္ပိ ပဒါနံ အတ္တော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယသ္မာ ရာဂါဒယော တဏှာယ ဧဝ အဝတ္ထာဝိသေသာတိ။ တေနာဟ “တဏှာ ဟိ”တိအာဒိ။ ဝိဟနန္တိ ကာယံ စိတ္တဉ္ဇာတိ ဝိဿာတော၊ ဒုက္ခန္တိ အာဟ

“အဝိဿာတောတိ နိဒုက္ခော”တိ။ ဥပါယာသေတိ ဥပတာပေတိတိ ဥပါယာသော၊ ဥပတာပေါ။ တပ္ပုပ္ပိပက္ခော ပန အနုပါယာသော နိရူပတာပေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သဒ္ဓတ္ထာတိ သဗ္ဗဝါရေသု။

ဒေဝဒဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဟာလိဒ္ဓိကာနိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃။ “အဝန္တိဒက္ခိဏာပထေ”တိ အညေသု သုတ္တပဒေသု အာဂတတ္တာ အာဟ “အဝန္တိဒက္ခိဏာပထသင်္ခါတေ”တိ။ မဇ္ဈိမပဒေသတော ဟိ ဒက္ခိဏဒိသာယ အဝန္တိရဋ္ဌံ။ ပဝတ္တယိတ္ထ ဧတ္ထ လဒ္ဓိတိ ပဝတ္တံ၊ ပဝတ္တိတဗ္ဗဋ္ဌာနန္တိ အာဟ “လဒ္ဓိပဝတ္တဋ္ဌာနေ”တိ။ ရူပနသဘာဝေါ ဓမ္မောတိ ကတွာ ရူပဓာတုတိ ရူပက္ခန္ဓော ဝုတ္တော။ ရူပဓာတုမှ အာရမ္မဏပစ္စယဘူတေန ရာဂေန သဟဇာတေနပိ အသဟဇာတေနပိ ဥပနိဿယဘူတေန အပ္ပဟိနဘာဝေနဝ ဝိနိဗ္ဗံ ပဋိဗ္ဗံ ကမ္မဝိညာဏံ။ ဩကသာရိတိ ဝုစ္ဆတိ “တသ္မိံ ရူပဓာတုသညိတေ ဩကေ သရတိ ပဝတ္တတိ”တိ ကတွာ။ အဝတိ ဧတ္ထ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတိတိ ဩကံ၊ ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ။ တေနာဟ “ဂေဟသာရီ အာလယသာရီ”တိ။

ဥဂစ္ဆတိ ဝါ ဧက္ခ ဝေဒနာဒီဟိ သဒ္ဓိံ သမဝေတိတိ ဩကော၊ စက္ခုရူပါဒိ။ ပစ္စယောတိ အာရမ္မဏာဒိဝသေန ပစ္စယော။ ပစ္စယော ဟောတိတိ အနန္တရသမနန္တရာဒိနာ စေဝ ကမ္မူပနိဿယအာရမ္မဏာဒိနာ စ။ “ဝိညာဏဓာတု ခေါ ဂဟပတိ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တေ “ကမ္မဝိညာဏဝိပါကဝိညာဏေသု ကတရံ န ခေါ”တိ သဗ္ဗောဟော အဝေယျ။ တဿ သဗ္ဗောဟဿ ဝိဿာတတ္ထံ အပဂမနတ္ထံ။ အသန္တိန္ဒာဝါတိ အသံကိဏ္ဍာဝ ဒေသနာ ကတာ။ အာရမ္မဏဝသေန စတသော အဘိသင်္ခါရဝိညာဏဋ္ဌိတိယော ဝုတ္တော “ရူပပယံ ဝါ ဘိက္ခဝေ ဝိညာဏံ တိဋ္ဌမာနံ တိဋ္ဌေယျ၊ ရူပါရမ္မဏ”န္တိ အာဒိနာ။ တာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော ဒသေတုမ္ပိ။

ဒဋ္ဌံ အဘိနိဝေသဝသေန အာရမ္မဏံ ဥပေန္တိတိ ဥပယာ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိယော။ အဝိဋ္ဌာနဘူတာဘိ ပတိဋ္ဌာနဘူတာ။ အဘိနိဝေသဘူတာတိ တံ တံ အာရမ္မဏံ အဘိနိဝိဿ အဇ္ဈောသာယ ပဝတ္တိယာ ကာရဏဘူတာ။ အနုသယဘူတာတိ ရာဂါနုသယဒိဋ္ဌာနုသယဘူတာ။ ဥပရိမကောဋိယာတိ ပဟာနဿ ဥပရိမကောဋိယာ။ ဗုဒ္ဓါနုညေဝ ဟိ တေ သဝါသနာ ပဟိနာ။ ပုဗ္ဗေ အဂ္ဂဟိတံ ဝိညာဏံ အဂ္ဂဟိတမေဝါတိ ကတွာ ကဿာ ဣဓ ဒေသနာ ကတာတိ စောဒေတိ

“ဣဓ ဝိညာဏံ ကဿ ဂဟိတ”န္တိ။ ပုဗ္ဗေ “ဝိညာဏဓာတုရာဂဝိနိဗ္ဗန္ဓ
ဝိညာဏ”န္တိ ဝုစ္စမာနေ ယထာ ယထာ သမ္မောဟော သိယာ ပစ္စယ-
ပစ္စယုပ္ပန္နဝိဘာဂဿ ဒုက္ကရတ္တာ၊ ဣဓ ပန သမ္မောဟဿ ဩကာသောဝ နတ္ထိ
အဝိသေသေန ပဉ္စသု ခန္ဓေသု ကိလေသပ္ပဟာနဝသေနတိ။ တေနာဟ
“ကိလေသပ္ပဟာနဒဿနတ္ထ”န္တိအာဒိ။ ကမ္မဝိညာဏေန ဩကံ အသရန္တေ-
နာ”တိ ဣတ္ထမ္ပတလက္ခဏေ ကရဏဝစနံ။ အသရန္တေနာတိ အနုပဂစ္ဆန္တေန။

ပစ္စယဋ္ဌေနာတိ အာရမ္မဏာဒိပစ္စယဘာဝေန။ နိမိတ္တံ ဥပ္ပတ္တိကံ။ အာရမ္မဏ
။ပ။ နိကေတန္တိ အာရမ္မဏကရဏသင်္ခါတေန နိဝါသဋ္ဌာနဘူတေန ရူပမေဝ
နိကေတန္တိ ရူပနိမိတ္တနိကေတံ။

ဆန္ဒရာဂဿ ဗလဝုပ္ပလတယာတိ အဇ္ဈတ္တခန္ဓပဉ္စကေ ဆန္ဒရာဂဿ
ဗလဝဘာဝေန တံ “ဩကော”တိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဆသု အာရမ္မဏေသု တဿ
ဝုပ္ပလတယ တာနိ “နိကေတ”န္တိ ဝုတ္တာနိ။ ဣဒါနိ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ ပါကင်္ဂံ
ကတွာ ဒဿေတုံ “သမာနေပိ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဩကောတိ ဝုစ္စတိ
ဂေဟမေဝ ရတ္တိဋ္ဌာနဘာဝတော။ နိကေတန္တိ ဝုစ္စတိ ဥယျာနာဒိ ဒိဝါဋ္ဌာန-
ဘာဝတော။ တတော ဝုပ္ပလတရော ဟောတိ ဆန္ဒရာဂေါ။

ဂေဟသိတသုခေနာတိ ဂေဟနိဿိတေန စိတ္တဿ သုခေန သုခိတော
သုခပ္ပတ္တော ဟောတိ။ ကိစ္စကရဏီယေသုတိ ဒုဒ္ဒကေသု စေဝ မဟန္တေသု စ
ကတ္တဗ္ဗတ္တေသု။ သယန္တိ အတ္တနာ။ အန္တောတိ စိတ္တဇ္ဈာသယေ။

ဧဝံရူပေါတိ ဤဒိသရူပေါ။ ဝဏ္ဏသဒ္ဓေါ ဝိယ ရူပသဒ္ဓေါ ရူပါယတနဿ
ဝိယ သဏ္ဌာနဿပိ ဝါစကောတိ အဓိပ္ပါယေန “ဒီသရဿကာဋ္ဌောဒါတာ-
ဒီသု ရူပေသု”တိ ဝုတ္တံ။ သုခါဒီသုတိ သောမနဿာဒီသု။ တတ္ထ ဟိ “အဘိဏ္ဍံ
သောမနဿိတော ဘဝေယျ”န္တိ ပတ္တနာ သိယာ။ ဧဝံသညော နာမာတိ
ဝိသယဝသေန သညာဝိသေသပတ္တနမာဟ။ ဧဝံဝိညာဏောတိ ပန ဣဓ
ဝိသယမုခေန ဝိညာဏဝိသေသပတ္တနံ ဝဒတိ “ဧဝံနိပုဏရူပဒဿနသမတ္ထံ၊ ဧဝံ-
ပဉ္စပသာဒပဋိမဏ္ဍိတနိဿယဉ္စ မေ ဝိညာဏံ ဘဝေယျာ”တိ။

ဝနံ ပုရတော အကုရုမာနောတိ လောကေ စိတ္တံ အပတ္တေန္တော။ အသိလိဋ္ဌံ
ပုဗ္ဗေနာပရံ အသမ္ပန္နံ။ ဝဒန္တိ ဧတေနာတိ ဝါဒေါ၊ ဒေါသောတိ အာဟ
“တုယံ ဒေါသော”တိအာဒိ။ ဣဓေဝ ဣမသ္မိယေဝ သမာဂမေ။ နိဗ္ဗေဋ္ဌေဟိ
ဒေါသတော အတ္တာနံ မောစေဟိ။

ဟာလိဒ္ဓိကာနိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဒုတိယဟာလိဒ္ဓိကာနိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄။ ဣဋ္ဌဆက္ကပစ္ဆေတိ မူလပဏ္ဏာသေ စူဠတဏှာသင်္ခယသုတ္တေ။ မဟာသက္က-
ပစ္ဆေတိ မဟာတဏှာသင်္ခယသုတ္တေပိ။ တေန္တိ “ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မ-
ဏာ”တိ အာဒိသုတ္တပဒံ။ တဏှာ သမ္ပဒေဝ ဝိယတိ ဧတ္ထာတိ တဏှာသင်္ခယော၊
အသင်္ခတာ ဓာတုတိ အာဟ “တဏှာသင်္ခယေ နိဗ္ဗာနော”တိ။ အန္တိ အတိက္ကန္တ-
နိဗ္ဗာတိ အန္တရဟိတနိဗ္ဗာ။ တေနာဟ “သတတနိဗ္ဗာ”တိ။ သေသပဒေသုတိ
“အစူန္တယောဂက္ခေမိနော”တိ အာဒိသု။

ဒုတိယဟာလိဒ္ဓိကာနိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅။ သမာဓိတိ အပ္ပနာသမာဓိ၊ ဥပစာရသမာဓိ ဝါ။ ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ သမာဓိ-
ပါဒကံ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနံ။ “ဖာတိ ဂမိဿတိ”တိ ပါဠော။ ပစ္ဆေတိတိ
“အဟော ဝတ မေ ဤဒိသံ ရူပံ ဘဝေယျာ”တိ။ အဘိဝေတိတိ တဏှာဒိဋ္ဌိ-
ဝသေန အဘိနိဝေသံ ဝေတိ။ တေနာဟ “တာယ အဘိနန္ဒနာယာ”တိ အာဒိ။
“အဟော ပိယံ ဣဋ္ဌ”န္တိ ဝစီဘေဒေ အသတိပိ တထာ လောဘုပ္ပါဒေ သတိ
အဘိဝေတိယေဝ နာမ။ တေနာဟ “ဝါစံ အဘိန္ဒန္တော”တိ။ “မမ ဣဒ”န္တိ
အတ္တနောပရိဏာမေတွာ အနညဂေါစရံဝိယ ကတွာ ဂဏှန္တော အဇ္ဈောသာယ
တိဋ္ဌတိ နာမာတိ ဒံသေန္တော အာဟ “ဂိလိတွာတိ ပရိနိဋ္ဌပေတွာ ဂဏှာ-
တိ”တိ။ “အဘိနန္ဒတိ”တိ အာဒယော ပုဗ္ဗဘာဂဝသေန ဝုတ္တာ၊ “ဥပ္ပဇ္ဇတိ နန္ဒိ”တိ
ဒွါရပ္ပတ္တဝသေန။ ပဌမေဟိ ပဒေဟိ အနုသယော၊ ပစ္ဆိမေန ပရိယုဋ္ဌာနန္တိ
ကေစိ “ဂဟဏဋ္ဌေန ဥပါဒါန”န္တိ ကတွာ။ နာဘိနန္ဒတိ နာဘိဝေတိတိ ဧတ္ထ
ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ န “ဣဋ္ဌ ကန္တ”န္တိ
ဝေတိတိ “ဣဋ္ဌ”န္တိ န ဝေတိ၊ “ကန္တ”န္တိ န ဝေတိ။ နာဘိဝေတိယေဝ တဏှာယ
အနုပါဒိယတ္တာ။

သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ပဋိသလ္လာဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆။ ဥတွာ အာဟာတိ “သတိ ကာယဝိဝေကော စိတ္တဝိဝေကော၊ တသ္မိံ သတိ ဥပဓိဝိဝေကော စ ဣမေသံ လဒ္ဓါ ဝဋ္ဋတိ”တိ ဥတွာ အာဟ။

ပဋိသလ္လာဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဥပါဒါပရိတဿနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇။ ဂဟဏေန ဥပ္ပန္နံ ပရိတဿနန္တိ ခန္ဓပဉ္စကေ “အဟံ မမာ”တိ ဂဟ-
ဏေန ဥပ္ပန္နံ တဏှာပရိတဿနံ ဒိဋ္ဌိပရိတဿနဉ္စ။ အပရိတဿနန္တိ ပရိ-
တဿနာဘာဝံ၊ ပရိတဿနပဋိပက္ခံ ဝါ။ အဟု ဝတ မေတံ ဗလယောဗ္ဗနာဒိ။
ကမ္မဝိညာဏန္တိ ဝိပရိဏာမာရမ္မဏံ တဏှာဒိဋ္ဌိသဟဂတံ ဝိညာဏံ တဒနဝတ္တိ စ။
အနုပရိဝတ္တိ နာမ တံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပဝတ္တိ။ တေနာဟ “ဝိပရိဏာမာ-
ရမ္မဏစိတ္တဇော”တိ။ အကုသလဓမ္မသမုပ္ပါဒါတိ တဏှာယ အညာကုသလ-
ဓမ္မသမုပ္ပါဒါ။ ပရိယာဒိယိတွာတိ ခေပေတွာ၊ တဿ ပဝတ္တိတုံ ဩကာသံ
အဒတွာ။ သဥတ္တာသောတိ တဏှာဒိဋ္ဌိဝသေန သဥတ္တာသော။ ဂဏှိတွာတိ
တဏှာဒိဋ္ဌိဂ္ဂါဟေဟိ ဂဟေတွာ တေသဉ္စေဝ ဝသေန ပရိတဿကော။
ဣပဘေဒါနုပရိဝတ္တိ စိတ္တံ န ဟောတိ။ ဝဋ္ဋတိတိ သဗ္ဗာကာရေန ဝတ္တိ ယုတ္တန္တိ
အတ္ထော။

ဥပါဒါပရိတဿနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဒုတိယဥပါဒါပရိတဿနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈။ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဝသေန ဒေသနာ ကတာ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊
ဧသော မေ အတ္တာ”တိ ဒေသနာယ အာဂတတ္တာ။ စတုသု သုတ္တေသုတိ
ပဉ္စမာဒိသု စတုသု သုတ္တေသု။ စတုတ္ထေ ပန ဝိဝဋ္ဋမေဝ ကထိတံ။

ဒုတိယဥပါဒါပရိတဿနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ကာလတ္တယအနိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉။ ယဒိ အဘိတာနာဂတံ ဘေရဟိ နတ္ထိဘာဝတော အနိစ္စံ၊ ပစ္စုပ္ပန္နမိ တဒါ နတ္ထိတိ ကော ပန ဝါဒေါ တဿ အနိစ္စတာယ၊ ပစ္စုပ္ပန္နမိ ကထာဝ ကာ ဥဒယဗ္ဗယပရိစ္ဆိန္နတ္တာ တဿ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “နိဗ္ဗတ္တာ ယေ စ တိဋ္ဌန္တိ၊ အာရဂ္ဂေ သာသပူပမာ”တိ။

ကာလတ္တယအနိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-၁၁-ကာလတ္တယဒုက္ခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀-၁၁။ တထာရူပေနောတိ ယထာရူပနေဝ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယေန နဝမံ သုတ္တံ ကထိဘံ၊ တထာရူပနေောတိ။ တေ ကိရ ဘိက္ခု၊ အဘိတာနာဂတံ “ဒုက္ခ”န္တိ သလ္လက္ခေတွာ၊ တထာ “အနတ္တာ”တိ သလ္လက္ခေတွာ ပစ္စုပ္ပန္နေ ကိလမိံသု။ “အထ နေသ”န္တိအာဒိ သဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ဝတ္တဗ္ဗံ။

ကာလတ္တယဒုက္ခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နကုလပိတုဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အနိစ္စဝဂ္ဂ

၁-၁၀-အနိစ္စာဒိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂-၂၁။ ပုစ္ဆာဝသိကံ အာနန္ဒတ္ထေရဿ ပုစ္ဆာဝသေန ဒေသိတတ္တာ။

အနိစ္စာဒိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အနိစ္စဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဘာရဝဂ္ဂ

၁-ဘာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂။ ဥပါဒါနာနံ အာရမ္မဏဘူတာ ခန္ဓာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ ပရိဟာရ-
ဘာရိယဋ္ဌေနာဘိ ပရိဟာရဿ ဘာရိယဘာဝေန ဂရုတရဘာဝေန။ ဝုတ္တမေဝ

အတ္ထံ ပါကဋံ ကာတုံ “ဧတေသဉ္စီ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယသ္မာ တောနိ
ဌာနဂမနာဒိနိ ရူပါရူပဓမ္မာနံ ပရိလဇ္ဇန္တာနံ ဝိယ အညမညူပဿယဝသေန
ဣဇ္ဈန္တိ၊ န ပစ္စေကံ၊ တသ္မာ “ဧတေသ”န္တိ အဝိသေသဝစနံ ကတံ။ ပုဂ္ဂလန္တိ
ခန္တသန္တာနံ ဝဒတိ။ ခန္တသန္တာနော ဟိ အဝိစ္ဆေဒေန ပဝတ္တမာနော ယာဝ
ပရိနိဗ္ဗာနာ ခန္တဘာရံ ဝဟန္တော ဝိယ လောကေ ခါယတိ တဗ္ဗိနိမုတ္တဿ
သတ္တဿ အဘာဝတော။ တေနာဟ “ပုဂ္ဂလော”တိအာဒိ။ ဘာရဟာရေတိ
ဇာတောတိ ဘာရဟာရေ နာမ ဇာတော။

ပုနတ္ထဝကရဏံ ပုနတ္ထဝေါ၊ တံ ဖလံ အရဟတိ၊ တတ္ထ နိယုတ္တာတိ ဝါ ပေါနော-
ဘဝိကာ။ တဗ္ဘာဝသဟဂတံ ယဏာ “သနိဒဿနာ ဓမ္မာ”တိ၊ န သံသဋ္ဌသဟ-
ဂတံ၊ နာပိ အာရမ္မဏသဟဂတံ။ “တတြ တတြာ”တိ ယံ ယံ ဥပ္ပတ္တိဌာနံ၊ ရူပါဒိ-
အာရမ္မဏံ ဝါ ပတွာ တတြတတြာဘိနန္ဒိနိ။ တေနာဟ “ဥပ္ပတ္တိဌာနော
ဝါ”တိအာဒိ။ ပဉ္စကာမရဏိကောဘိ ပဉ္စကာမရဏာရမ္မဏော။ ရူပါရူပ-
ပတ္တိဘဝေ ရာဂေါ ရူပါရူပဘဝရာဂေါ။ ဈာနနိကန္တိ ဈာနသင်္ခါတေ ကမ္မဘဝေ
ရာဂေါ။ သဿတဒိဋ္ဌိတိ ဘဝဒိဋ္ဌိ၊ တံသဟဂတော ရာဂေါ။ အယန္တိ ရာဂေါ
ဘဝတဏှာ နာမ။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ နာမ၊ တံသဟဂတော ဆန္ဒရာဂေါ
ဝိဘဝတဏှာ နာမ။ သေ ပုဂ္ဂလော ခန္တဘာရံ အာဒိယတိ တဏှာဝသေန
ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏတော။ “အသေသမေတ္တ တဏှာ ဝိရဇ္ဇတိ ပလုဇ္ဇတိ နိရုဇ္ဈတိ
ပဟိယတိ”တိအာဒိနာ သဗ္ဗပဒါနိ နိဗ္ဗာနဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနိတိ အာဟ
“သဗ္ဗ နိဗ္ဗာနဓယေဝ ဝေဝစန”န္တိ။

ဘာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပရိညသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃။ ပရိဇာနိတဗ္ဗေတိ ပဟာနပရိညာယ ပရိဇာနိတဗ္ဗေ။ တထာ ပရိ-
ဇာနနံ စ တတ္ထ ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ၊ တေသံ အတိက္ကမောတိ အာဟ “သမ-
တိက္ကမိတဗ္ဗေတိ အတ္ထော”တိ။ အစ္စန္တပရိညန္တိ နိဗ္ဗာနံ ဝဒတိ။ တေနာဟ
“သမတိက္ကမန္တိ အတ္ထော”တိ။

ပရိညသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-အဘိဇာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄။ ဉာတပရိညာ ကထိတာ “အဘိဝိသိဋ္ဌာယ ပညာယ ဇာနန” နှိ က.တွာ။
 ဒုတိယပဒေနာတိ “ပရိဇာန” နှိ ပဒေန။ တတိယစတုတ္ထဟိတိ “ဝိရာဇယံ
 ပဇဟ” နှိ ပဒေဟိ။

အဘိဇာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-၉-ဆန္ဒရာဂသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၅-၃၀။ ဓာတုသံယုတ္တေ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကေဝလံ ဟိ
 ဧတ္ထ ခန္ဓဝသေန ဒေသနာ အာဂတာ၊ တတ္ထ ဓာတုဝသေနာတိ အယမေဝ
 ဝိသေသော။ ဓတ္တာရိ သစ္စာနိ ကထိတာနိ အဿာဒါဒိနဝနိဿရဏဝသေန
 ဒေသနာယ ပဝတ္တတ္တာ။

ဆန္ဒရာဂသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-အဃမူလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၁။ အဃံ ဝုစ္စတိ ပါပံ၊ အဃနိမိတ္တတာယ အဃံ ဒုက္ခံ။ ဣဒံ ဟိ ဒုက္ခံ
 နာမ ဝိသေသတော ပါပဟေတုကံ ကမ္မဗလသညိတံ။ တထာ ဝဋ္ဋဒုက္ခံ အဝိဇ္ဇာ-
 တဏှာမူလက.တ္တာ။ အဃဿ နိမိတ္တတာယ အဃံ ဒုက္ခံ။ ဝဋ္ဋာနုသာရီ မဟာ-
 ဇနော ဟိ ဒုက္ခဘိဘူတော တဿ ပတိကာရံ မညမာနော တံ တံ ကရေ.တိတိ။

အဃမူလသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-ပဘဂ်သုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၂။ ပဘိဇ္ဇနသဘာဝန္တိ ခဏေ ခဏေ ပဘဂ်သဘာဝံ။

ပဘဂ်သုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဘာရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-နတုမှာကဝဂ္ဂ

၁-နတုမှာကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၃။ ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနေနာတိ တပ္ပဋိဗဒ္ဓဿ ဆန္ဒရာဂဿ ပဇဟနေန။
ဗ္ဗောဒိ ပါကတိကတိဏံ ပါကဋ္ဌမေဝါတိ အပါကဋ္ဌံ ဒဿေတုံ တာလနာဋီကေ-
ရာဒိ ဒဿိတံ၊ တိဏကဋ္ဌာနံ ဝါ ဘေဒဒဿနတ္ထံ။ ဖိယာလော ဖာရသကံ။

နတုမှာကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-အညတရဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၅။ ယဒိ ဂ္ဂပံ အနုသေတိတိ ဂ္ဂပဓဗ္ဗေ အာရပ္ပ ယဒိ ရာဂါဒယော အနု-
သယနဝသေန ပဝတ္တန္တိ။ တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိတိ တေန ရာဂါဒိနာ တံသမဓိ-
ပုဂ္ဂလော သင်္ခါတဗ္ဗတံ “ရက္ခော ဒုဋ္ဌော”တိအာဒိနာ ဝေါဟရိတဗ္ဗတံ ဥပဂစ္ဆ-
တိတိ။ တေနာဟ “ကာမရာဂါဒိယူ”တိအာဒိ။ အဘူတေနာတိ အဇာတေန
အနုသယဝသေန အပ္ပဝတ္တေန။ အနုသယသိသေန ဟေတ္တ အဘိဘဝံ ဝဒတိ။
ယတော “ရက္ခော ဒုဋ္ဌော မူဋ္ဌောတိ သင်္ခံ န ဂစ္ဆတိ”တိ ဝုတ္တံ။ နိပ္ပရိယာ-
ယတော ဟိ မဂ္ဂဝဇ္ဈကိလေသာ အနုသယော။

အညတရဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဒုတိယအညတရဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆။ တံ အနုသယိတံ ဂ္ဂပန္တိ တံ ရာဂါဒိနာ အနုသယိတံ ဂ္ဂပံ မရန္တေန
အနုသယေန အနုမရတိ။ တေန ဝုတ္တံ “န ဟိ”တိအာဒိ။ ယေန အနုသယေန
မရန္တေန တံ အနုမရတိ။ တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိတိ တထာဘူတတော တေန
“ရက္ခော”တိအာဒိဝေါဟာရံ လဘတိ။ ယေန အနုသယေန ကာရဏဘူတေန
အနုမိယတိ၊ တေန။

ဒုတိယအညတရဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-၆-အာနန္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၇-၃၈။ ဌိတိယာ ဌိတိက္ခဏေန သဟိတံ ဌိတံ။ ဌိတဿ အညထတ္တန္တိ ဥပ္ပါဒက္ခဏတော အညထာဘာဝေါ။ ပညာယတိတိ ဥပလဗ္ဗတိ။ ပစ္စယဝသေန ဓရမာနတ္တာ ဝေ ဇီဝမာနဿ ဇိဝိတံန္တိယဝသေန ဇရာ ပညာယတိ ဥပ္ပါဒက္ခဏတော အညထတ္တပ္ပတ္တိယာ။ ဝုတ္တမေဝ အတ္ထံ ပါကဋ္ဌတရံ ကာတုံ “ဌိတိ”တိ- အာဒိ ဝုတ္တံ။ ဇီဝိ။ပ။ နာမံ။ တထာ ဟိ အဘိဓမ္မေ “အာယု ဌိတိ”တိ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ။ အညထတ္တန္တိ ဇရာယ နာမန္တိ သမ္ပန္နော။

တိဏိ လက္ခဏာနိ ဟောန္တိ သင်္ခတသဘာဝလက္ခဏတော။ ဇယာ ကောဓိ ရူပဓမ္မော ဝါ အရူပဓမ္မော ဝါ လောကိယော ဝါ လောကုတ္တရော ဝါ သင်္ခါ- ရော။ သင်္ခါရော၊ န လက္ခဏံ ဥပ္ပါဒါဒိသဘာဝတ္တာ။ လက္ခဏံ၊ န သင်္ခါရော ဥပ္ပါဒါဒိရဟိတတ္တာ။ န ဝ။ပ။ သက္ကာ သင်္ခါရဓမ္မတ္တာ လက္ခဏဿ။ နာပိ လက္ခဏံ ဝိနာ သင်္ခါရော ပညာပေတုံ သက္ကာ သင်္ခါရဘာဝေန။ တေနာဟ “လက္ခဏေနာ”တိအာဒိ။ ဣဒါနိ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ ဥပမာယ ဝိဘာဝေတုံ “ယထာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ လက္ခဏန္တိ ကာဋ္ဌရတ္တသဗလာဒိဘာဝလက္ခဏံ ပါကဋ္ဌ ဟောတိ “အယံ အသုကဿ ဂါဝိ”တိ။

ဝေ သင်္ခါရေပိ ပညာယတိ သဘာဝတော ဥပဓာရေန္တဿ ဥပ္ပါဒလက္ခဏမ္ပိ ဥပ္ပါဒါဝတ္တာတိ ကတွာ။ ကာလသင်္ခါတောတိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနကာလသင်္ခါတော။ တဿ သင်္ခါရဿ။ ခဏောပိတိ ဥပ္ပါဒက္ခဏောပိ ပညာယတိ။ ဥပ္ပါဒေါပိတိ ဥပ္ပါဒလက္ခဏောပိ။ ဇရာလက္ခဏန္တိ ဥပ္ပန္နဇီရဏလက္ခဏံ၊ တံ “ဌိတဿ အည- ထတ္တ”န္တိ ဝုတ္တံ။ “ဘင်္ဂက္ခဏေ သင်္ခါရေပိ တံလက္ခဏမ္ပိ ကာလသင်္ခါတော တဿ ခဏောပိ ပညာယတိ”တိ ပါဌော။ ကေဝိ ပန “ဇရာပိ”တိ ပဒမ္မေတ္ထ ပက္ခိပန္တိ။ ဝေဉ္စ ဝဒန္တိ “န ဟိ တသ္မိ” ခဏေ တရုဏော ဟုတွာ သင်္ခါရော ဘိဇ္ဇတိ၊ အထ ခေါ ဇိယုမာနော မဟလ္လကော ဝိယ ဇိဏ္ဏော ဝေ ဟုတွာ ဘိဇ္ဇတိ”တိ၊ ဘင်္ဂေနဝ ပန ဇရာ အဘိဘုယျတိ ခဏဿ အတိဇ္ဈတ္တရဘာဝတော န သက္ကာ ပညာပေတုံ ဌိတိယာတိ တေသံ အဓိပ္ပါယော။ တာနိတိ အရူပဓမ္မာနံ တိဏိ လက္ခဏာနိ။ အတ္ထိက္ခဏန္တိ အရူပဓမ္မဝဇ္ဇမာနက္ခဏံ၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏန္တိ အဓိပ္ပါ- ယော။ သဗ္ဗဓမ္မာနန္တိ သဗ္ဗေသံ ရူပါရူပဓမ္မာနံ ဌိတိယာ န ဘဝိတဗ္ဗံ။ တဿေ- ဝါဘိ တဿာ ဝေ ဌိတိယာ။ တမတ္တန္တိ ဇရာလက္ခဏဿ ပညာပေတုံ အသက္ကာဏေယျဘာဝံ။ အညေ ပန “သန္တတိဝသေန ဌာနံ ဌိတိ”တိ ဝဒန္တိ၊

တယိဒံ အကာရဏံ အဋ္ဌာနံ။ ယသ္မာ သုတ္တေ “ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာ-
ယတိ”တိ ဥပ္ပါဒဝယေဟိ နိဗ္ဗိသေသေန ဌိတိယာ ဇောတိတတ္တာ။ ယံ ပနေတ္ထ
ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။ အဝိစ ယထာ ဓမ္မဿ ဥပ္ပါဒါဝတ္ထာယ ဘိန္နာ
ဘင်္ဂါဝတ္ထာ ဣစ္ဆိတာ၊ အညထာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမေဝ ဘိဇ္ဇတိတိ အာပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ
ဘင်္ဂါဝတ္ထာယပိ ဘိန္နာ ဘင်္ဂါဘိမုခါဝတ္ထာ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ။ န ဟိ အဘင်္ဂါဘိမုခေါ
ဘိဇ္ဇတိ။ န စေတ္ထ သက္ကာ ဥပ္ပါဒါဘိမုခါဝတ္ထံ ပရိကပ္ပေတုံ တဒါ တဿ
အလဒ္ဓတ္တလာဘတ္တာ။ အယံ ဝိသေသောတိ ဌိတိက္ခဏော နာမ ရူပဓမ္မာနံ-
ယေဝ၊ န အရူပဓမ္မာနန္တိ အယံ ဤဒိသော ဝိသေသော။ အာစရိယမတိ နာမ
တဿေဝ အာစရိယဿ မတိ၊ သာ သဗ္ဗဒုပ္ပလာတိ အာဟ “တသ္မာ”တိအာဒိ။

အာနန္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-၁၀-အနုဓမ္မသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၉-၄၂။ အပါယဒုက္ခေ သကလသံသာရဒုက္ခေ စ ပတိတုံ အဒတွာ
ဓာရဏဋ္ဌေန ဓမ္မော၊ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနာနိ။ တဒနုလောမိကာ စဿ ပုဗ္ဗဘာဂ-
ပဋိပဒါတိ အာဟ “ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နဿာ”တိအာဒိ။ “နိဗ္ဗိဒါဗဟုလော”တိ
အဋ္ဌကသယံ ပဒုဒ္ဓါရော ကတော၊ ပါဠိယံ ပန “နိဗ္ဗိဒါဗဟုလံ ဝိဟရေယျာ”တိ
အာဂတံ။ ဥက္ကဏ္ဍနဗဟုလောတိ သဗ္ဗဘဝေသု ဥက္ကဏ္ဍနဗဟုလော။ တိဟိ ပရိ-
ညာဟိဘိ ဉာတတိရဏပ္ပဟာနပရိညာဟိ။ ပရိဇာနာတိတိ တေဘူမကဓမ္မေ
ပရိစ္ဆိဇ္ဇ ဇာနာတိ၊ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတိ။ ပရိမုစ္စတိ သဗ္ဗသံကိလေသတော
“မဂ္ဂေါ ပဝတ္တိတော ပရိမုစ္စတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။ တထာတိ ဣမိနာ ဣတော
ပရေသု တီသု မဂ္ဂေါ ဟောတိတိ ဒဿေတိ။ ဣဇာတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ။ အနိယ-
မိတာတိ အဂ္ဂဟိတာ။ တေသု နိယမိတာ “အနိစ္စာနုပဿိ”တိအာဒိဝစနတော။
သာတိ အနုပဿနာ။ တတ္ထ နိယမိတဝသေနေဝါတိ ဣဒံ လက္ခဏဝစနံ ယထာ
“ယဒိ မေ ဗျာဓယော ဘဝေယျံ၊ ဒါတဗ္ဗမိဒမောသမေ”န္တိ။ န ဟိ သက္ကာ
ဧတိဿာ ဧဝ အနုပဿနာယ ဝသေန သဗ္ဗသနာစာရံ မတ္ထကံ ပါပေတုန္တိ။

အနုဓမ္မသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နတုမ္ဘာကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-အတ္တဒီပဝဂ္ဂ

၁-အတ္တဒီပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၃။ ဒွိဟိ ဘာဂေဟိ အာပေါ ဧတ္ထ ဂတာတိ ဒီပေါ၊ ဒီပေါ ဝိယာတိ ဒီပေါ ဩဇေဟိ အနဇ္ဈောတ္တရနိယတာယ။ ယော ပရော န ဟောတိ၊ သော အတ္တာ၊ ဣဓ ပန ဓမ္မော အဓိပ္ပေတော။ အတ္တာ ဒီပေါ ဧတေသန္တိ အတ္တဒီပါ။ ပဋိသရဏတ္ထော ဒီပဋ္ဌောတိ အာဟ “အတ္တသရဏာတိ ဣဒံ တဿေဝ ဝေဝေ-
န”န္တိ။ လောကီယလောကုတ္တရော ဓမ္မော အတ္တာ နာမ ကေန္တနာထ-
ဘာဝတော။ ပဌမေန ပဒေန ဝုတ္တော ဧဝ အတ္ထော ဒုတိယပဒေန ဝုစ္စတိတိ
ဝုတ္တံ “တေနောဓါဟာ”တိအာဒိ။ ယဝတိ ဧတသ္မာ ဖလံ ပဿဝတိတိ ယောနိ၊
ကာရဏံ။ ကိံ ပဘုတိ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ ဧတေသန္တိ ကိံပဘုတိကာ။ ပဟာနဒဿ-
နတ္ထံ အာရဒ္ဓံ။ တေနောဓါဟ “ပုဗ္ဗေ ဝေဝေ။ ပ။ တေ ပဟိယန္တိ”တိ။ န ပရိ-
တဿတိ တဏှာပရိတ္တာသဿ အဘာဝတော။ ဝိပဿနဇနိကာတိ ဝိပဿနာ-
သင်္ခါတေန ကာရဏေန။

အတ္တဒီပသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပဋိပဒါသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၄။ သဘာဝတောသန္တော ဝိဇ္ဇမာနော ကာယော ရူပါဒိဓမ္မသမူဟောတိ
သက္ကာယောတိ အာဟ “သက္ကာယော ဒုက္ခ”န္တိ။ ဒိဋ္ဌိ ဧဝ သမနုပဿနာ၊
ဒိဋ္ဌိသဟိတာ ဝါ သမနုပဿနာ ဒိဋ္ဌိသမနုပဿနာ၊ ဒိဋ္ဌိမညနာယ သဒ္ဓိံ
ဣတရမညနာ။ သဟ ဝိပဿနာယ စတုမဂ္ဂဉာဏံ သမနုပဿနာ “စတုန္တံ အရိယ-
သစ္စာနံ သမ္ပဒေဝ အနုရူပတော ပဿနာ”တိ ကတွာ။

ပဋိပဒါသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-အနိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၅။ ဝိရာဂေါ နာမ မဂ္ဂေါ၊ ဝိမုတ္တိဖလန္တိ အာဟ “မဂ္ဂက္ခဏေ ဝိရဇ္ဇတိ၊
ဖလက္ခဏေ ဝိမုစ္စတိ”တိ။ အဂ္ဂဟေတွာတိ ဧဝံ နိရုဇ္ဈမာနေဟိ အာသဝေဟိ
“အဟံ မမာ”တိ ကဉ္စ ဓမ္မံ အနာဒိယိတွာ။ “စိတ္တံ ဝိရတ္တံ၊ ဝိမုတ္တံ ဟောတိ”တိ

ပုတ္တတ္တာ ဖလံ ဂယဟိ၊ “ဒိဏာ ဇာတိ”တိအာဒိနာ ပစ္စဝေက္ခဏာတိ အာဟ
 “သဟ ဖလေန ပစ္စဝေက္ခဏဒဿနတ္ထ”န္တိ။ ဥပရိ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စာဘာဝေန ဌိတံ။
 ဘေသာဟ “ဝိပုတ္တတ္တာ ဌိတ”န္တိ။ ယံ ပတ္တဗ္ဗံ၊ တံ အဂ္ဂဖလဿ ပတ္တဘာဝေန
 အဓိဂတတ္တာ သန္တုန္တံ ပရိတုဋ္ဌံ။

အနိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဒုတိယအနိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၆။ ပုဗ္ဗန္တိ အတိဘခန္ဓကောဋ္ဌာသံ။ အနဂတတိ သဿတာဒိနိ ကပ္ပေ
 တွာ ဂဟဏဝသေန အနဂတာ။ အဋ္ဌာရသ ဒိဋ္ဌိယောတိ စတဿော သဿ-
 တဒိဋ္ဌိယော၊ စတဿော ဧကစ္စသဿတဒိဋ္ဌိယော၊ စတဿော အန္တာနန္တိက-
 ဒိဋ္ဌိယော၊ စတဿော အမရာဇိက္ခောဒိဋ္ဌိယော၊ ခွေ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နဒိဋ္ဌိယောတိ
 ဧဝံ အဋ္ဌာရသ ဒိဋ္ဌိယော န ဟောန္တိ ပစ္စယဃာတေန။ အပရန္တန္တိ အနာဂတံ
 ခန္ဓကောဋ္ဌာသံ သဿတာဒိဘာဝံ ကပ္ပေတွာ ဂဟဏဝသေန အနဂတာ။
 သောဋ္ဌသ သညီဝါဒါ၊ အဋ္ဌ အသညီဝါဒါ၊ အဋ္ဌ နေဝသညီနာသညီဝါဒါ၊
 သတ္တ ဥစ္ဆေဒဝါဒါ၊ ပဉ္စ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါတိ ဧဝံ စတုစက္ကာလီသ ဒိဋ္ဌိ-
 ယော န ဟောန္တိ ပစ္စယဃာတေန။ သဿတဒိဋ္ဌိတာမသော ဧဝံ သီလဗ္ဗတ-
 ဒိဋ္ဌိပရာမာသော စ န ဟောတိ ပစ္စယဃာတေန။ တေနာဟ “ဧက္ခာ-
 ဝတာ ပဌမမဂ္ဂေါ ဒဿိတော”တိ အနဝသေသဒိဋ္ဌိပဟာနကိတ္တနတော။
 ပဟိနာ ဝိက္ခမ္ဘိတာ။ ဣဒံ ပနာတိ “ရူပသ္မိ”န္တိအာဒိ။

ဒုတိယအနိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သမနုပဿနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၇။ ပရိပုဏ္ဏဂါဟဝသေနာတိ ပဉ္စက္ခန္ဓေ အသေသေတွာ ဧကန္တံ
 “အတ္တာ”တိ ဂဟဏဝသေန။ ဧတေသံ ပဉ္စန္တံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ အညတရံ
 “အတ္တာ”တိ သမနုပဿန္တိ။ ဣတိတိ ဧဝံ။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ အယံ အတ္တ-
 ဒိဋ္ဌိသင်္ခါဘာ သမနုပဿနာ အတ္ထိ ပဋိပက္ခေန အဝိဟတတ္တာ သံဝိဇ္ဇတိ။
 ပဉ္စန္တံ ဣန္ဒြိယာနန္တိ စက္ခာဒိနံ ဣန္ဒြိယာနံ။

အာရမ္မဏန္တိ ကမ္မဝိညာဏဿ အာရမ္မဏံ။ မာနဝသေန စ ဒိဋ္ဌိဝသေန စ
 “အသ္မိ”တိ ဂါဟေ သိဇ္ဈန္တေ တံသဟဂတာ တဏှာပိ တဂ္ဂဟိတာဝ

ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဝသေန အသ္မိတိ ဝေဗ္ဗိဿ ဟောတီ”တိ။ ဂဟေတွာတိ အဟံကာရဝတ္ထုဝသေန ဂဟေတွာ။ အယံ အဟမသ္မိတိ အယံ စက္ခာဒိကော၊ သုခါဒိကော ဝါ အဟမသ္မိ။ “ရူပီ အတ္တာ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ”တိ ဝေမာဒိဂဟဏဝသေန ပဝတ္တနတော ဝုတ္တံ “ရူပီ အဝိဿန္တိ အာဒိနိ သဗ္ဗာနိ သဿတမေဝ အဇန္တိ”တိ။ ဝိပဿနာဘိနိဝေသတော ပုဗ္ဗေယထေဝါ- ကာရာနိ ပဉ္စန္ဒြိယာနိ၊ အထ ဝိပဿနာဘိနိဝေသတော ပရံ တေနောဝါကာရေန ဌိတေသု စက္ခာဒိသု ဣန္ဒြိယေသု အဝိဇ္ဇာ ပဟိယတိ ဝိပဿနံ ဝနေတွာ မဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒနေန၊ အထ မဂ္ဂပရမ္ပရာယ အရဟတ္တမဂ္ဂဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဏှာမာန- ဒိဋ္ဌိယော ကမ္မသမ္ဘာရဘာဝတော။ ကမ္မဿ။ပ။ ဧကော သန္တိတိ ဟေတုဖလ- သန္တိ။ ပုန ဧကော သန္တိတိ ဖလဟေတုသန္တိမာဟ။ တယော ပပဉ္စာ အတိတော အဉ္စါ အတိတဘဝအဉ္စါနံ တေသံ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ အနာဂတဿ ပစ္စယော ဒဿိတော အဿုတဝတော ပုထုဇ္ဇနဿ ဝသေန။ သုတဝတော ပန အရိယ- သာဝကဿ ဝသေန ဝနဿ ဝူပသမော ဒဿိတောတိ။

သမနုပဿနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ခန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၈။ တထေဝါ ကိ အာရမ္မဏဘာဝေနဝ။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန ဥပါ- ဒါနေဟိ ဥပါဒါတဗ္ဗန္တိ ဥပါဒါနိယံ။ ဣဓာပီတိ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသုပိ။ ဝိဘာဂတ္ထေ ဂယုမာနေ အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂေါပိ သိယာ၊ အဘိဓမ္မေ စ ရာသဋ္ဌော ဧဝ အာဂတော၊ “တဒေကဇ္ဈံ အဘိသံယုဟိတွာ”တိ ဝစနတော “ရာသဋ္ဌေန” ဣဇ္ဈေဝ ဝုတ္တံ။

ခန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဂ-သောဏသုတ္တာဒီပဝဂ္ဂနာ

၄၉-၅၀။ ဝိသိဋ္ဌောတိ ပဓာနော။ ဥက္ကမောတိ ဥက္ကဋ္ဌော။ အညံ ကိံ အဝေယျာတိ အညံ ကိံ ကာရဏံ အဝေယျ တထာ သမနုပဿနာယ အညေသံ အဝိဇ္ဇမာနတာယ ဝစနပရိဋ္ဌိတိပဘိန္ဒတော ၂။ ဝဇီရဘေဒဒေသနံ နာမ အတ္ထတော တေပရိဝနုဒေသနာ။

သောဏသုတ္တာဒီပဝဂ္ဂနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-၁၀-နန္ဒိက္ခယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၅၁-၅၂။ နဝမဒသမေသုတိ သုတ္တဒ္ဓယံ သဟေဝ ဥဒ္ဓဉံ ဒီသုပိ အတ္ထဝဏ္ဏနာယ သရိက္ခဘာဝတော။ နန္ဒနဋ္ဌေန နန္ဒိ။ ရဉ္ဇနဋ္ဌေန ရာဂေါ။ သတိပိသဒ္ဓတ္တတော ဘေဒေ “ဣမေသံ အတ္ထတော နိန္ဒာနာကရဏတာယာ”တိ ဝတ္တာပိ ပဟာယကဓမ္မဘေဒေန ပန လဗ္ဘတေဝ ဘေဒမတ္တာတိ ဒဿေတုံ “နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ ဝါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဝိရဇ္ဇန္တော ရာဂံ ပဇဟတိတိ သမ္ပန္နော။ ဧတ္တာဝတာတိ “နန္ဒိက္ခယာ ရာဂက္ခယော”တိ ဧတ္တာဝတာ။ ဝိပဿနံ နိဋ္ဌပေတွာ ဝိပဿနာကိစ္စဿ ပရိယောသာနေန။ ရာဂက္ခယာတိ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိပရိယောသာနာယ ဝိပဿနာယ ရာဂဿ ခေပိတတ္တာ။ အနန္တရံ ဥပ္ပန္နေန အရိယမဂ္ဂေန သမုစ္ဆေဒဝဿေန နန္ဒိက္ခယောတိ။ တေနာဟ “ဣမဂ္ဂံ ဒဿေတွာ”တိ။ အနန္တရံ ပန ဥပ္ပန္နေန အရိယဖလေန ပဋိပဿဒ္ဓိဝဿေန နန္ဒိရာဂက္ခယာ သဗ္ဗံ သံကိလေသတော စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိတိ။ တေနာဟ “ဖလံ ဒဿိတ””န္တိ။

နန္ဒိက္ခယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အတ္တဒီပဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မူလပဏ္ဏာသကော သမတ္တော။

(၆) ၁-ဥပယဝဂ္ဂ

၁-ဥပယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၃။ ဥပေတိတိ ဥပယော။ ကထမုပေတိ? တဏှာမာနာဒိဝဿေနာတိ အာဟ “တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဝဿေနာ”တိ။ ကထမိဒံ လဗ္ဘတိတိ? “အဝိမုတ္တော”တိ ဝစနတော။ တဏှာဒိဋ္ဌိဝဿေန ဟိ ဗဒ္ဓေါ။ ကိံ ဥပေတိတိ အာဟ “ပဉ္စက္ခန္ဓေ”တိ တဗ္ဗိနိမုတ္တဿ တထာ ဥပေတဿ အဘာဝတော။ ကော ပနပေတိတိ? တံသမဂ္ဂိပုဂ္ဂလော။ တဏှာဒိဋ္ဌိဝဿေန ဥပဂမဿ ဝုတ္တတ္တာ ဝိညာဏန္တိ အကုသလကမ္မဝိညာဏမေဝါတိ ဝဒန္တိ။ ဇေဝါပေတွာတိ ဂဟိတဇဝံ ကတွာ။ ယထာ ပဋိသန္ဓိံ အာကမ္ဘိတုံ သမတ္ထံ၊ ဧဝံ ကတွာ။ တေနာဟ “ပဋိသန္ဓိံ”တိအာဒိ။ အဂ္ဂဟဏေ ကာရဏံ ဝုတ္တမေဝ “ဩကံ ပဟာယ အနိကေတသာရီ”တိ ဂါထာယ ဝိဿဇ္ဇနေ။ ကမ္မနိမိတ္တာဒိဝဿေန ပဋိသန္ဓိယာ

ပစ္စယဘူတံ အာရမ္မဏံ ပဋိသန္ဓိဇနကဿ ကမ္မဿ ဝသေန ဝေါန္တိန္ဒြိယံ။
ပတိဋ္ဌာ န ဟောတိ သရာဂကာလေ ဝိယ အနုပဋ္ဌာနတော။ အပ္ပတိန္ဒြိယံ
ဝိညာဏံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန။ အနဘိသင်္ခရိတွာတိ အနုပ္ပါဒေတွာ ပစ္စယဿာတေန။
ဥပယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတ။

၂-မိဇဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၄။ မိဇဇဇာတာနီတိ ဇာတ-သဒ္ဓေါ ပဒပူရဏမတ္တန္တိ အာဟ “မိဇဇ-
နီ”တိ။ ဝေန္တိ သေတဝံ။ အဇ္ဈကန္တိ တစ္ဆကံ။ ဖဏိန္ဒြိယံ တုလသိ။
အဘိန္ဒာနီတိ ဧကဒေသေနပိ အဓဏ္ဍိတာနိ။ မိဇဇတ္ထာယာတိ မိဇဇကိစ္စာယ။
န ဥပကပ္ပတိတိ ပစ္စယော န ဟောတိတိ ဒသေတိ။ န ပါဝိတာနီတိ ပူတိတံ
န ဥပဂတာနိ။ တဏှုလသာရဿ အာဒါနတော သာရာဒါနိ။ အာရမ္မ-
ဏဂ္ဂဟဏဝသေန ဝိညာဏံ တိဋ္ဌတိ ဧတ္တာတိ ဝိညာဏန္တိတိယော။ အာရမ္မဏ-
ဝသေနာတိ အာရမ္မဏဘာဝဝသေန။ သိနေဟနဋ္ဌေနာတိ တဏှာယနဝသေန
သိနိဋ္ဌတာပါဒနေန၊ ယတော “နန္တုပသေစန”န္တိ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ ဝိရောပိတံ
တံ ကမ္မဝိညာဏံ ပဋိသန္ဓိအင်္ဂုရုပ္ပါဒနသမတ္ထံ ဟေတုတိ။ သပ္ပစ္စယန္တိ အဝိဇ္ဇာ-
အယောနိသောနမနသိကာရာဒိပစ္စယေဟိ သပ္ပဇ္ဇယံ။ ဝိရုဟတိ ဝိပါကသန္တာ-
နပ္ပါဒနသမတ္ထော ဟုတွာ။

မိဇဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတ။

၃-ဥဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၅။ ဥဒါနံ ဥဒါဟရီတိ အတ္တမနဝါစံ နိစ္ဆာရေသိ။ ဧသ ဝုတ္တပ္ပကာရော
ဥဒါဟာရော။ ဘုသော နိဿယော ဥပနိဿယော၊ ဒါနဗေဝ ဥပနိဿယော
ဒါနုပနိဿယော။ ဧသ နယော သေသေသုပိ။ တတ္ထ ဒါနုပနိဿယော
အန္တာဒိဝတ္ထုသု ဗလဝါတိ ဗလဝဘာဝေန ဟောတိ၊ တသ္မာ ဥပနိဿယ-
ဗဟုလော ကာမရာဂပ္ပဟာနေနေဝ ကတပရိစယတ္တာ ဝိပဿနမနုယုဉ္ဇန္တော
န စိရဿေဝ အနာဂါမိဖလံ ပါပုဏာတိ၊ တထာ သုဝိသုဒ္ဓသီလူပနိဿယော
ကာမဒေါသဇိဂုစ္ဆနေန။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ ဣမေ ဒွေ ဥပနိဿယာ ဒုဗ္ဗလာတိ

ဝုတ္တာ? ဝိဇ္ဇူပမဉ္ဇဏဿေဝ ပစ္စယဘာဝတော။ သောပိ ဘာဝနူပနိဿယ-
သဟာယလာဘောနေဝ, န ကေဝလံ။ ဘာဝနာ ပန ပဋိဝေဓဿ ဝိသေသဟေတု-
ဘာဝတော ဗလဝါ ဥပနိဿယော။ တထာ ဟိ သာ ဝဇိရူပမဉ္ဇဏဿ
ဝိသေသပစ္စယော။ တေနာဟ “ဘာဝနူပနိဿယော အရဟတ္တံ ပါပေတိ”တိ။

သောတိ မိလကတ္တေရော။ ဝိဟာရန္တိ ဝသနဋ္ဌာနံ။ ဝိဟာရပစ္စန္ဓေ ဟိ
ပဏ္ဏသာလာယ ထေရော ဝိဟရတိ။ ဥပဋ္ဌာတိ ဧကလက္ခဏေန။ ဣဋ္ဌ-
ဂေါဏော ဝိယ ဂမနဝိထိ။ တတ္ထာတိ အလ္လကဋ္ဌရာသိမှိ။ ဥဒကမဏိကာနန္တိ
ဥဒကထေဝါနံ။

အတ္တနိယေဝ ဥပနေသိ ဥဒါနကထာယ ဝုတ္တဓမ္မာနံ ပရိပုဏ္ဏာနံ အတ္တနိ
သံဝိဇ္ဇမာနတ္တာ။ တေနာဟ “ဥဋ္ဌာနဝတာ”တိအာဒိ။ အယံ ဟိ မိလကတ္တေရော
သိက္ခာယ ဂါရဝေါ သပ္ပတိဿော ဝတ္တပဋိဝတ္တံ ပူရေန္တော ဝိသုဒ္ဓသီလော
ဟုတွာ ဌိတော၊ တသ္မာ “ဗုဗ္ဗလူပနိဿယေ”တိ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ ဘဂဝါ
ဥဒါနေန္တော “နော စသံ။ပ။ သညောဇနာနိ”တိ။

သစေ အဟံ န ဘဝေယျန္တိ ယဒိ အဟံ နာမ ကောမိ န ဘဝေယျံ တာဒိ-
သဿ အဟံသဒ္ဓဝစနိယဿ ကဿမိ အတ္တဿ အဘာဝတော။ တတော ဧဝ
မမ ပရိက္ခာရောပိ န ဘဝေယျ တဿ စ ပဘင်္ဂဘာဝေန အနဝဋ္ဌိတဘာဝတော။
ဧဝံ အတ္တုဒ္ဓေသိကဘာဝေန ပဒဒ္ဓယဿ အတ္တံ ဝတှာ ဣဒါနိ ကမ္မဖလဝသေန
ဝတ္ထု “သစေ ဝါ ပနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အတိတပစ္စုပ္ပန္နဝသေန သုညတံ
ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝသေန တံ ဒဿေန္တော “ဣဒါနိ ပနာ”တိ-
အာဒိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ အဓိမုစ္စန္တောတိ ဧဒိသံ အဓိမုတ္တိ ပဝတ္တေန္တော။ ဝိဘဝိဿ-
တိတိ ဝိနဿိဿတိ။ ဝိဘဝေါ ဟိ ဝိနာသော။ တေနာဟ “ဘိဇ္ဇိဿတိ”တိ။
ဝိဘဝဒဿနံ ဝိဘဝေါတိ ဥတ္တရပဒလောပေန ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ဝိဘဝဒဿ-
နေနာ”တိ။ ဝိဘဝဒဿနံ နာမ အစ္စန္ဒာယ ဝိနာသဿ ဒဿနံ။ တန္တိ
အရိယမဂ္ဂံ။ သာမညဇောတနာ ဟေသာ ဝိသေသနိဋ္ဌာ^၁ ဟောတိတိ တတိယ-
မဂ္ဂဝသေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဥပရိ မဂ္ဂဖလန္တိ အဂ္ဂမဂ္ဂဖလံ။ နတ္ထိ ဧတိဿာ ဇာတိယာ အန္တရန္တိ
အနန္တရာ၊ အနန္တရာ ဝိပဿနာ မဂ္ဂဿ။ ဂေါတြဘူ ပန အနုလောမဝိထိပရိ-
ယာပန္နတ္တာ^၂ ဝိပဿနာဂတိကံ ဝါသိယာ, နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတ္တာ မဂ္ဂဂတိကံ ဝါတိ
န တေန မဂ္ဂေါ အန္တရိကော နာမ ဟောတိ။ တေနာဟ “ဝိပဿနာ မဂ္ဂဿ

၁-ဝိသေသပတိဋ္ဌာ (က) ၂-အနုလောမဝိထိပဋိသဟဂတံ (က)

အာသန္နာနန္တရံ နာမာ”တိ။ ဖလံ ပန နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတ္တာ ကိလေသာနံ ပဇဟန-
ဝသေန ပဝတ္တနတော လောကုတ္တရဘာဝတော စ ကမ္မမဂ္ဂဂတိကမေဝ၊ ကုသလ-
ဝိပါကဘာဝေန ပန နေသံ အတ္ထော ပဘေဒေါတိ ဝိပဿနာယ ဖလဿ
သိယာ အနန္တရတာတိ ဝုတ္တံ “ဖလဿ” ဣရနန္တရံ နာမာ”တိ။ “အာသဝါနံ
ခယော”တိ ပန အဂ္ဂမဂ္ဂေ ဝုစ္စမာနေ ဝိပဿနာနံ အာသန္နတာယ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ
နတ္ထိ။ အတသိတာယေတိ န တသိတဗ္ဗေ တာသံ အနာပဇ္ဇိတဗ္ဗေ။ တာသောတိ
တာသဟေတု “တသတိ ဧတသ္မာ”တိ ကတွာ။ သောတိ အဿုတဝါပုထုဇ္ဇေနော။
တိလက္ခဏာဟတန္တိ အနိစ္စတာဒိလက္ခဏတ္တယလက္ခိတံ။ မနုဗ္ဗိ နန္ဒောတိ ဤသကံ
နန္ဒောမိ၊ တတော ပရမိ တတ္ထေဝ ဌတွာ ၂ ကိဉ္စိ အပူရိတတ္တာ ဧဝ မုတ္တောတိ
အဓိပ္ပာယ်ယော။ “န တာသော နာမ ဟောတိ”တိ ဝတွာ တဿ အတာသဘာဝံ
ဒဿေတုံ “န ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ကလျာဏပုထုဇ္ဇေနော ဟိ ဘယတုပဋ္ဌာန-
ဉာဏေန “သဘယာ သင်္ခါရာ”တိ ဝိပဿန္တော န ဥတ္တသတိ။

ဥပါဒါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဥပါဒါနပရိပဝတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၆။ စတုန္တံ ပရိဝုဇ္ဇနဝသေနာတိ ပစ္စေကက္ခန္ဓေသု စတုန္တံ အရိယသစ္စာနံ
ပရိဝုဇ္ဇနဝသေန။ ဣပံ အနုညာသိန္တိ သကသဘူတုပါဒါဣပံ ကုမ္ဘိတဘာဝတော
တတ္ထ စ တုစ္ဆဝိပလ္လာသတာယ “ဒုက္ခသစ္စ”န္တိ အဘိဝိသိဋ္ဌေန ဉာဏေန
အညာသိ” ပဋိဝိဇ္ဇိ။ အာဟာရဝသေန ဣပကာယဿ ဟာနိဝုဋ္ဌါဒိနံ ပါကဋ-
ဘာဝတော ဝိသေသပစ္စယတော စ တဿ “အာဟာရသမုဒယာ”တိ ဝုတ္တံ။
ဒုက္ခသမုဒယကထာ နာမ ဝဋ်ကထာတိ “သန္တုရဂေါ”တိ ဝိသေသေတွာ
ဝုတ္တံ။ ဆန္တုရဂ္ဂဟဏေန စ ဥပါဒါနကမ္မာဝိဇ္ဇာပိ ဂဟိတာ ဧဝ။ ပဋိပန္နာ
ဟောန္တိတိ အတ္ထော။ ဝတ္တမာနကာလပ္ပယောဂေါ ဟေသ ယထာ “ကုသလံ
စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ”တိ။ ပတိဋ္ဌဟန္တိတိ ပတိဋ္ဌံ လဘန္တိ။ ကေဝလိနောတိ ဣဓ
ဝိမုတ္တိဂုဏေန ပါရိပူရိတိ အာဟ “သကလိနော ကတသဗ္ဗကိစ္စာ”တိ။ ယေန
ဧတတိ ယေန အဝသိဋ္ဌေန တေ အသေက္ခေ ပညာပေန္တာ ပညာပေယျံ၊ တံ
နေသံ ဝဋ် သေက္ခာနံ ဝိယ နတ္ထိ ပညာပနာယ။ ဝဋ်န္တိ ကာရဏံ ဝဋ်နဋ္ဌေန
ဖလဿ ပဝတ္တနဋ္ဌေန။ အသေက္ခဘူမိဝါရောတိ အသေက္ခဘူမိပ္ပဝတ္တိ။

ဥပါဒါနပရိပဝတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သတ္တဋ္ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၇။ သတ္တသု ဩကာသေသုတိ ရူပပဇာနနာဒီသု သတ္တသု ဩကာသေသု။ **ဝုသိတဝါသော**တိ ဝုသိတအရိယဝါသော။ **ဧတ္တာ**တိ ဣမသ္မိံ ဥဒ္ဓေသေ။ **သေသံ** နာမ ဣမ ဝုတ္တာဝသေသံ။ **ဝုတ္တနယေနာ**တိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဥဿဒနန္တိယန္တိ** ဥဿန္တရုဏဝတော တောသနံ သမ္မောဒါပနံ။ ရုဏကိတ္တနေန **ပလောဘနီယံ** သေက္ခကလျာဏပုထုဇ္ဇနာနံ ပသာဒုပ္ပါဒနေန။ ဣဒါနိ ဝုတ္တမေဝ အတ္ထံ ပါကဋံ ကာတုံ “**ယထာ ဟိ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဧတ္တာဝတာတိ ပဉ္စန္ဒ ခန္ဓာနံ ဝသေန သတ္တသု ဌာနေသု ကောသလ္လဒီပနေန ဧတ္တကေန ဒေသနာက္ကမေန။ **တန္တိ** အာရမ္မဏံ။ **ဓာတုအာဒိမတ္တမေဝါ**တိ ဓာတာယတနပဋိစ္စသမုပ္ပါဒမတ္တမေဝ။ **ဣမေသု ဓမ္မေသု**တိ ဣမေသု ဇာတာဒီသု။ **ကမ္မံ ကတွာ**တိ သမ္မသနကမ္မံ နိဋ္ဌပေတွာတိ အတ္ထော။ ဝေမေတ္တ ပဉ္စန္ဒ ခန္ဓာနံ ဝသေန သတ္တဋ္ဌာနကောသလ္လပဝတ္တိယာ ပဘေဒေန ဝိဘဇိတွာ “**တိဝိရူပပရိက္ခိ**”တိ ဒေသေတိ ဓမ္မရာဇာ။

သတ္တဋ္ဌာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၈။ အဓိကံ သဝိသေသံ ပယသတိ ပယုညတိ ဧတေနာတိ **အဓိပ္ပယာသော**၊ ဝိသိဋ္ဌပယောဂေါ။ တေနာဟ “**အဓိကပယောဂေါ**”တိ။ ဣမဉ္စိ မဂ္ဂန္တိ အဋ္ဌင်္ဂိကံ အရိယမဂ္ဂမာဟ။ **ဣဓာ**တိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ။ **အဝတ္တမာနဋ္ဌေနာ**တိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒတော ပုဗ္ဗေန ဝတ္တမာနဘာဝေန။ **မဂ္ဂံ ဇာနာ**တိတိ သမုဒါဂမတော ပဋ္ဌာယ သပုဗ္ဗဘာဂံ သသမ္ဘာရဝိသယံ သဖလံ သဉ္ဌဗြဟ္မံ အရိယံ မဂ္ဂံ ဇာနာတိ အဝဗုဇ္ဈတိတိ **မဂ္ဂညူ**။ **ဝိဒိတန္တိ** အညေသမ္ပိ ဉာတံ ပဋိလဒ္ဓံ ဟတ္ထတလေ အာမလကံ ဝိယ **ပါကဋံ အကာသိ**၊ တထာ ကတွာ ဒေသေသိ။ အမဂ္ဂေ ပရိဝဇ္ဇနေန မဂ္ဂေ ပဋိပတ္တိတိ တဿ မဂ္ဂကုသလတာ ဝိယ အမဂ္ဂကုသလတာပိ ဣတ္ထိတဗ္ဗာတိ အာဟ “**မဂ္ဂေ ဝ အမဂ္ဂေ ဝ ကောဝိဒေါ**”တိ။ **အဟံ ပဌမဂတော**တိ အဟံ ပဌမမဂ္ဂေန သမန္နာဂတော။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-အနတ္တလက္ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၉။ ပုရာဏုပဋ္ဌာဏေတိ ပုဗ္ဗေ ပဓာနပဒဟနကာလေ ဥပဋ္ဌာကဘူတေ။
“အဝသဝတ္တနဋ္ဌေန အဿာမိကဋ္ဌေန သုညတဋ္ဌေန အတ္တပဋိက္ခေပဋ္ဌေနာ”တိ
ဧဝံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တေဟိ။ ဧတ္တကေန ဌာနေနာတိ “ရူပံ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ”တိ
အာရဘိတွာ ယာဝ “ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ မာ အဟောသိ”တိ ဧတ္တကေန သုတ္တ-
ပဒေသေန။ အကထိတဿေဝ ကထနံ ဥတ္တရံ, န ကထိတဿာတိ ဝုတ္တံ “ဇာနိ
ဒဿေတွာ”တိ။ သမောဓာနေတွာတိ သမ္ပိဏ္ဍိတွာ။ ဝိတ္ထာရကထာတိ ဝိတ္ထာ-
ရတော အဋ္ဌကထာ။ အနတ္တလက္ခဏမေဝါတိ တဗ္ဗဟုလတာယ တပ္ပဓာနတာယ
စ ဝုတ္တံ။ အနိစ္စတာဒိနမ္ပိ ဟိ တတ္ထ တံဒိပနတ္ထမေဝ ဝုတ္တတ္တာ တဒေဝ ဇေဋ္ဌံ
ပဓာနံ တထာ ဝေနေယျဉ္စာသယတော။

အနတ္တလက္ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-မဟာလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၀။ ဧကန္တဒုက္ခန္တိအာဒိနိ ပဒါနိ ဝုတ္တနယာနေဝ၊ တသ္မာ တတ္ထ ဝုတ္တ-
နယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧတ္ထ စ ယထာ သရာဂေါ ဟေတု ပစ္စယော
သံကိလေသာယ၊ ဧဝံ သဝိပဿနော မဂ္ဂေါ ဟေတု, ပစ္စယော စ ဝိသုဒ္ဓိယာတိ
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

မဟာလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-အာဒိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၁။ ကောဒသဟိတိ ရာဂါဒိဟိ ဥပါယာသပရိယောသာနေဟိ ကော-
ဒသဟိ သန္တာပနဋ္ဌေန အဂ္ဂိဟိ။ ဦးသူတိ အဋ္ဌမနဝမေသု။ ဒုက္ခလက္ခဏမေဝါတိ
တဗ္ဗဟုလတာယ တပ္ပဓာနတာယ စ ဝုတ္တံ။

အာဒိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-နိရုတ္တိပထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၂။ နိရုတ္တိယောဝ နိရုတ္တိပထာတိ ပထ-သဒ္ဓေန ပဒဝဓုနမာဟ ယထာ
“ဗိဇာနိယေဝ ဗိဇဇာတာနံ”တိ။ နိရုတ္တိဝေဓနာတိ နိဗ္ဗစနဝေသေန။ ပထာ

• အတ္ထာနုရူပဘာဝတော။ **တိဏိဒီတိ** နိရုတ္တံအဓိဝစနပညတ္တိပထပဒါနိ။ တထာ ဟိ “ဗုသတီတိ ဖဿော”တိအာဒိနာ နိဟရိတွာ ဝစနံ နိရုတ္တိ။ “သိရိဝစကော နေဝစကော”တိအာဒိနာ ဝစနမတ္တမေဝ အဓိကာရံ ကတွာ ပဝတ္တံ **အဓိဝစနံ**။ “တက္ကော ဝိတက္ကော”တိအာဒိနာ တံတံပကာရေန ဉပနတော ပညတ္တိ။ အထ ဝါ တံတံအတ္ထပ္ပကာသနေန နိစ္ဆိတံ၊ နိယတံ ဝါ ဝစနံ နိရုတ္တိ။ အဓိ-သဒ္ဓေါ ဥပရိဘာဂေ၊ ဥပရိ ဝစနံ **အဓိဝစနံ**။ ကဿ ဥပရိ? ပကာသေတဗ္ဗဿ အတ္ထဿာတိ ပါကဠောယမတ္ထော။ အဓိနံ ဝစနံ **အဓိဝစနံ**။ ကေန အဓိနံ? အတ္ထေန။ အတ္ထဿ ပညာပနတ္ထေန ပညတ္တိတိ ဧဝံ နိရုတ္တိအာဒိပဒါနံ သဗ္ဗဝစနေသု ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အညထာ “ဗုသတီတိ ဖဿော”တိအာဒိပ္ပကာရေန နိဗ္ဗါရဏဝစနာနံယေဝ နိရုတ္တိတာ၊ သိရိဝစက- နေဝစကပကာရာနမေဝ အဘိလာပနံ အဓိဝစနတာ၊ “တက္ကော ဝိတက္ကော”တိ ဧဝံပကာရာနမေဝ ဧကမေဝ အတ္ထံ တေန တေန ပကာရေန ဉပပေန္တာနံ ဝစနာနံ ပညတ္တိတာ စ အာပဇ္ဇေယျ။ **အသံကိဏ္ဍာတိ** န သံကိဏ္ဍာ။ တေနာဟ “**အဝိဇဟိတာ ။ပ။ အဆန္ဒိတာ**”တိ။ န သံကိယန္တိတိ န သံကိရိယန္တိ။ န သံကိယိဿန္တိ န သံကိရိယိဿန္တိတိ အတ္ထော။ **အပ္ပဋိကုဋ္ဌာတိ** န ပဋိက္ခိတ္တာ။ ယသ္မာ ဘင်္ဂံ အတိက္ကန္တံ ဥပ္ပါဒါဒိ အတိက္ကန္တမေဝ ဟောတိ။ တသ္မာ ဝုတ္တံ “**ဘင်္ဂ- မေဝါ**”တိ။ ယသ္မာ ဒေသန္တရံ သင်္ကန္တောပိ အတိက္ကန္တန္တိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ တဒါ- ဘာဝံ ဒဿေတုံ “**ဒေသန္တရံ အသင်္ကမိတွာ**”တိ ဝုတ္တံ။ ယတ္ထ ယတ္ထ ဟိ သင်္ခါရာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဘိဇ္ဇန္တိ နိရုဇ္ဈန္တိ ဝိပရိဏမန္တိ ဝိနာသံ အာပဇ္ဇန္တိ။ တေနာဟ “**ဝိပရိဏတန္တိ ။ပ။ နဋ္ဌ**”န္တိ။ **အပါကဋိဘူတံ** အဇာတတ္တာ ဧဝံ။

ဝသဘဏဂေါတ္တတာယ ဝဿဘညာ။ မူလဒိဋ္ဌိဂတိကာတိ မူလဘူတာ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ၊ ဣမသ္မိံ ကပ္ပေ သဗ္ဗပဌမံ တာဒိသဒိဋ္ဌိသမုပ္ပါဒကာ။ **ပုနပ္ပုနံ အာဝဇ္ဇေန္တဿာ**တိ အဟေတုဝါဒပဋိသံယုတ္တဂန္တံ ဥဂ္ဂဟေတွာ ပရိယာသုဏိတွာ တဒတ္ထံ ဝိမံသန္တဿ “နတ္ထိ ဟေတု၊ နတ္ထိ ပစ္စယော သတ္တာနံ သံကိလေသာ- ယာ”တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တာယ လဒ္ဓိယာ အာရမ္မဏေ မိစ္ဆာသတိ သန္တိဋ္ဌတိ။ “နတ္ထိ ဟေတု”တိအာဒိဝသေန အနုဿဝူပလဒ္ဓေ အတ္ထေ တဒါကာရပရိ- ဝိတက္ကနေဟိ သဝိဂ္ဂဟေ ဝိယ သရူပတော စိတ္တဿ ပစ္စုပ္ပန်တေ စိရကာလ- ပရိစယေန “**ဧဝမေတ**”န္တိ နိဇ္ဈာနက္ခမဘာဝူပဂမနေန နိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ တထာ- ဂဟိတေ ပုနပ္ပုနံ တထေဝ အာသေဝန္တဿ ဗဟုလိကရောန္တဿ မိစ္ဆာ- ဝိတက္ကေန သမာဒိယမာနာ မိစ္ဆာဝါယာမူပတ္တုမ္ဘိတာ အတံသဘာဝံ

“တံသဘာဝ”န္တိ ဂဏှန္တိ မိစ္ဆာသတိတိ လဒ္ဓနာမာ တံလဒ္ဓိသဟဂတာ တဏှာ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ယထာသကံ ဝိတက္ကာဒိပစ္စယလာဘေန တသ္မိံ အာရမ္မဏေ အဓိဋ္ဌိ- တတာယ အနေကဂ္ဂတံ ပဟာယ စိတ္တံ ဧကဂ္ဂတံ အပ္ပိတံ ဝိယ ဟောတိ မိစ္ဆာသမာဓိနာ။ သောပိ ဟိ ပစ္စယဝိသေသေဟိ လဒ္ဓဘာဝနာဗလော ဤဒိသေ ဌာနေ သမာဓာနပတိရူပကိစ္စကရော ဟောတိယေဝ ဝါလ- ဝိဇ္ဈနာဒိသု ဝိယာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တထာ ဟိ အနေကက္ခတ္တံ တေနာကာရေန ပုဗ္ဗဘာဂိယေသု ဇေနဝါရေသု ပဝတ္တေသု သဗ္ဗပစ္စိမေ ဇေနဝါရေ သတ္တ ဇေနာနိ ဇေန္တိ။ တတ္ထ ပဌမေ သတေကိစ္ဆော ဟောတိ၊ ဟထာ ဒုတိယာဒိသု။ သတ္တမေ ပန ဇေနေ သမ္ပတ္တေ အတေကိစ္ဆော ဟောတိ။ တေနာဟ “အဿာဒေန္တဿာ”တိအာဒိ။ ဣမေသုပိတိ နှိသုပိ ဌာနေသု။

ပစ္စုပ္ပန္တံ ဝါတိ ဧတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေါ အာဒိအတ္ထော။ တေန “ယဒေတံ အနာဂတံ နာမ၊ နယိဒံ အနာဂတ”န္တိအာဒိကံ သင်္ဂဏှာတိ။ တေဝီတိ တေ ဝဿဘညာပိ န မညိံသု လောကသမညာယ အနတိက္ကမနိယတော။ တေနာဟ “အတိတံ ပနာ”တိအာဒိ။ ခန္ဓာနံ ဥပရိ နိရုဋ္ဌာ ပဏ္ဏတ္တိ။

နိရုတ္တိပထသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥပယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၇) ၂-အရဟန္တဝဂ္ဂ

၁-ဥပါဒိယမာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၃။ ဂဏှမာနောတိ “ဧတံ မမာ”တိအာဒိနာ ဂဏှမာနော။ ပါသေ- နာတိ ရာဂပါသေန။ တဋ္ဌိ မာရော မာရပါသောတိ မညတိ။ တေနာဟ “အန္တလိက္ခဝရော ပါသော၊ ယွာယံ စရတိ မာနသော”တိ။ မုတ္တော နာမ ဟောတိ အနုပါဒိယတော သဗ္ဗသော ခန္ဓဿ အဘာဝတော။

ဥပါဒိယမာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-၆-မညမာနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၆၄-၆၈။ “ဧတံ မမာ”တိအာဒိနာ မညနာ အဘိနန္ဒနာ စ။ တဏှာ-
ဆန္ဒောတိ တဏှာ ဧဝ ဆန္ဒော။ သာ ဟိ တဏှာယနဋ္ဌေန တဏှာ၊ ဆန္ဒိ-
ကတဋ္ဌေန ဆန္ဒော။ စတုတ္ထံ အနိစ္စလက္ခဏမုခေန ဝုတ္တံ၊ ပဉ္စမံ ဒုက္ခလက္ခဏ-
မုခေန၊ ဆဋ္ဌံ အနတ္တလက္ခဏမုခေန။ သေသံ တီသုပိ သဒိသမေဝါတိ ဝုတ္တံ
“သေဝ နယော”တိ။

မညမာနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-အနတ္တနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၉။ အနတ္တနိယန္တိ န အတ္တနိယံ။ တေနာဟ “န အတ္တနော သန္တက”န္တိ။
အနတ္တနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-၁၀-ရဇနိယသဏ္ဌိတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၀-၇၂။ ရဇနိယေနာတိ ရဇနိယေန ရာဂုပ္ပါဒကေန။ တေနာဟ “ရာဂဿ
ဗစ္စယဘာဝေနာ”တိ။ ရာဂုလသံယုတ္တေ ရာဂုလတ္ထေရဿ ပုစ္ဆာဝသေန
အာဂတာ၊ ဣမ ရာဓတ္ထေရဿ သုရာဓတ္ထေရဿ စ ပုစ္ဆာဝသေန၊ ပါဠိ ပန သဗ္ဗတ္ထ
သဒိသာ။ တေနာဟ “ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗာနိ”တိ။

ရဇနိယသဏ္ဌိတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အရဟန္တဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၈) ၃-ခန္ဓနိယဝဂ္ဂ

၁-၃-အဿာဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၃-၇၅။ စတုသစ္စမေဝ ကထိတံ အဿာဒါဒိနဉ္စေဝ သမုဒယာဒိနဉ္စ
ဝသေန ဒေသနာယ ပဝတ္တတ္တာ။ ယသ္မာ အဿာဒေါ သမုဒယသစ္စံ၊ အာဒိနဝေါ
ဒုက္ခသစ္စံ၊ နိဿရဏံ မဂ္ဂသစ္စံ နိရောဓသစ္စဉာတိ ဝုတ္တောဝါယမတ္ထော၊ ဒုတိယေ

သမုဒယဿာဒေါ သမုဒယသစ္စံ၊ အာဒိနဝေါ ဒုက္ခသစ္စံ၊ အတ္တင်္ဂမော နိရောဓ-
သစ္စံ၊ နိဿရဏံ မဂ္ဂသစ္စန္တိ ဝုတ္တောဝါယမတ္တော၊ တတိယံ အရိယသာဝကဿေဝ
ဝသေန ဝုတ္တံ။

အဿာဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-အရဟန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၆။ ယတ္တကာ သတ္တာဝါသတိ တသ္မိံ တသ္မိံ သတ္တနိကာယေ အာဝသန-
ဌေန သတ္တာ ဧဝ သတ္တာဝါသာ၊ တေန ယတ္တကာ သတ္တာဝါသာ၊ တေဟိ
သဗ္ဗေဟိပိ ဧတေ အဂ္ဂါ ဧတေ သေဋ္ဌာ၊ ယေ ဣမေ အရဟန္တာတိ ဒဿေတိ။
ပုရိမနယေနောဝါတိ ပုရိမသ္မိံ သတ္တဋ္ဌာနကောသလ္လသုတ္တေ ဝုတ္တနယေန။

တဒတ္ထပရိဒီပနာဟိတိ “ပဉ္စက္ခန္ဓေ ပရိညာယ။ တဏှာ တေသံ န ဝိဇ္ဇတိ။
အသ္မိမာနော သမုစ္ဆိန္နော”တိအာဒိနာ တဿ ယထာနိဒ္ဓိဋ္ဌဿ သုတ္တဿ
အတ္ထဒီပနာဟိ စေဝ “အနေဇံ တေ အနုပ္ပတ္တာ၊ စိတ္တံ တေသံ အနာဝိလ”န္တိ-
အာဒိနာ ဝိသေသတ္ထပရိဒီပနာဟိ စ။ ဈာနမဂ္ဂဖလပရိယာပန္နံ အတိသယိတ-
သုခံ ဧတေသမတ္တိတိ သုခိနောဟိ အာဟ “ဈာနံ ပ။ သုခိတာ”တိ။ တဏှာ
တေသံ န ဝိဇ္ဇတိတိ ဧတ္ထ တေသံ အပါယဒုက္ခဇနိကာ တဏှာ န ဝိဇ္ဇတိတိ
ဝုတ္တံ။ ဝနုမူလိကာယ တဏှာယ အဘာဝါ “နန္ဒိ တေသံ န ဝိဇ္ဇတိ”တိ ဧတ္ထ
ဝုစ္စတိတိ။ ဣမဿပီတိ ပိ-သဒ္ဓေန ဒုက္ခဿာဘာဝေနပီတိ ဒုက္ခာဘာဝေါ ဝိယ
ဝနုမူလိကတဏှာဘာဝေါ သမ္ဗိဏ္ဍိယတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေန ဟိ တေ အနုပါဒိ-
သေသနိဗ္ဗာနပ္ပတ္တိယာ အစ္စန္တသုခိတာ ဧဝါတိ ဝုစ္စန္တိတိ။ “သေယျောဟမသ္မိ”တိ-
အာဒိနယပ္ပဝတ္တိယာ နဝိဇ္ဇော။ ဉာဏေနာတိ အဂ္ဂမဂ္ဂဉာဏေန။

အရဟတ္တံ အနုပ္ပတ္တာ။ အလိတ္တာတိ အမက္ခိတာ။ မြဟ္မဘူတာတိ မြဟ္မဘာဝံ
ပတ္တာ၊ မြဟ္မတော ဝါ အရိယမဂ္ဂဉာဏတော ဘူတာ အရိယာယ ဇာတိယာ
ဇာတာ။ သတ္တ သဒ္ဓမ္မာ ဂေါစရော ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ ဧတေသန္တိ သတ္တသဒ္ဓမ္မဂေါစရာ။

နိရာသင်္ကဓာရော နာမ ဂဟိတော ကုတောစိပိ တေသံ အာသင်္ကာယ
အဘာဝတော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိဟိ ဒသဟိ အင်္ဂေဟိ သမ္မာဝိမုတ္တိသမ္မာဉာဏ-
ပရိယောသာနေဟိ။ “အာဂုံ န ကရောတိ”တိအာဒိဟိ စတူဟိ ကာရဏေဟိ။
တဏှာ တေသံ န ဝိဇ္ဇတိတိ ဣဒမ္ဘိ တဏှာပဟာနဿ ဗဟူပကာရတာဒဿနံ။
တေနာဟ “ဒါသကာရိကာ တဏှာပိ တေသံ နတ္ထိ”တိ။

န ဝိကမ္ပန္တိ “သေယျောဟမသ္မိ”တိအာဒိနာ။

ဥဒ္ဓံ တိရိယံ အပါနိနန္တိ ဧတ္ထ “ဥဒ္ဓံ ဝုစ္စဘိ”တိအာဒိနာ ရူပမုခေန အတ္တဘာဝံ ဂဟေတွာ ပဝတ္တော ပဌမနယော။ ကာလတ္တယဝသေန ဓမ္မပ္ပဝတ္ထိံ ဂဟေတွာ ပဝတ္တော ဒုတိယနယော။ ဌာနဝသေန သကလလောကဓာတုံ ဂဟေတွာ ပဝတ္တော တတိယနယော။ ဗုဒ္ဓါတိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဗုဒ္ဓဝန္တော။

သီဟနာဒသမောဓာနန္တိ သီဟနာဒါနံ သံကလနံ။ လောကေ အတ္တနော ဥတ္တရိတရဿာဘာဝါ အနုတ္တရာ။ ဥတ္တရေ တာဝ တိဋ္ဌတု ပုရိသော၊ သဒိသောပိ တာဝ နတ္ထိတိ အသဒိသာ။ သကလမ္ပိ ဘဝံ ဥတ္တရိတွာ အဝိဇ္ဇေ ဌတွာ ဝိမုတ္တိ- သုခေန သုခိတတ္တာဒိဝသေန ဧကဝိသတိယာကာရေဟိ ‘သီဟနာဒံ နဒန္တိ’။

အရဟန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဒုတိယအရဟန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၇။ သုဒ္ဓိကမေဝါတိ သုဒ္ဓသံခိတ္တဗန္ဓမေဝ ကတွာ။

ဒုတိယအရဟန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သီဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၈။ သီဟောတိ ပရိဿယသဟနတော ပဋိပက္ခဟနနတော စ “သီ-ဟော”တိ လဒ္ဓနာမော မိဂါမိပတိ။ စတ္တာရေတိ စ သမာနေပိ သီဟဇာတိ-ကဘာဝေ ဝဏ္ဏဝိသေသာဒိသိဒ္ဓေန ဝိသေသေန စတ္တာရေ သီဟာ။ တေ ဣဒါနိ နာမတော ဝဏ္ဏတော အာဟာရတော ဒဿေတွာ ဣဓာမိပ္ပေတသီဟံ နာနပ္ပ-ကာရတော ဝိဘာဝေတုံ “တိဏသီဟော”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တိဏဘက္ခော သီဟော တိဏသီဟော ပုရိမပဒေ ဥတ္တရပဒလောပေန ယထာ “သကပတ္ထိ-ဝေါ”တိ။ ကာဠဝဏ္ဏတာယ ကာဠသီဟော။ တထာ ပဏ္ဍုသီဟော။ တေနာဟ “ကာဠသီဟော ကာဠဂါဝိသဒိသော”၊ ပဏ္ဍုသီဟော ပဏ္ဍု-ပလာသဝဏ္ဏဂါဝိသဒိသော”တိ။ ရတ္တကမ္မလဿ ဝိယ ကေသရေ ကေသရ-ကလာပေါ တေဿ အတ္ထိတိ ကေသရီ။ လာခါရသပရိကမ္မကတေဟိ ဝိယ ပါဒပရိယန္တေဟိတိ ယောဇနာ။

ကမ္မာနုဘာဝသိဒ္ဓအာဓိပစ္စမဟေသက္ခတာဟိ သဗ္ဗမိဂဂဏဿ ရာဇာ။
သုဝဏ္ဏရုဟတော ဝါတိအာဒိ “သီဟဿ ဝိဟာရော ကိရိယာ ဧဝံ
ဟောတိ”တိ ကတွာ ဝုတ္တံ။

သမံ ပတိဋ္ဌာပေတွာတိ သဗ္ဗဘာဂေဟိ သမမေဝ ဘူမိယံ ပတိဋ္ဌာပေတွာ။
အာကမ္မိတွာတိ ပုရတော အာကမ္မိတွာ။ အဘိဟရိတွာတိ အဘိမုခံ ဟရိတွာ။
သင်္ခာတန္တံ ဝိနာသံ။ ဝိသတိယဋ္ဌိကံ ဌာနံ ဥသဘံ။

သမသီဟောတိ သမဇာတိကော သမဘာဂေါ စ သီဟော။ သမာနောသ္မိတိ
ဒေသနာမတ္တံ၊ သမပ္ပဘာဝတာယပိ န ဘာယတိ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဗလဝတာ-
ယာတိ “ကေ အညေ အမှေဟိ ဥတ္တရိတရာ၊ အထ ခေါ မယမေဝ မဟာ-
ဗလာ”တိ ဧဝံ ဗလာတိမာနနိမိတ္တာယ အဟင်္ကာရဟေတုဘူတာယ သက္ကာယ-
ဒိဋ္ဌိယာ ဗလဝဘာဝေန။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိပဟိနက္ခာတိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ ပဟိ-
နက္ခာ နိရဟင်္ကာရတ္တာ အတ္တသိနေဟဿ သုဠ၊ သမုပ္ပါဋိတတ္တာ န ဘာယတိ။

တထာ တထာတိ သီဟသဒိသတာဒိနာ တေန တေန ပကာရေန အတ္တာနံ
ကထေသီတိ ဝတွာ တမတ္ထံ ဝိဝရိတွာ ဒဿေတုံ “သီဟောတိ ခေါ”တိ-
အာဒိ ဝုတ္တံ။

ကတာဘိနိဟာရဿ လောကနာထဿ ဗောဓိယာ နိယတဘာဝပ္ပတ္တိယာ
ဧကန္တဘာဝိဗုဒ္ဓဘာဝေါတိ ကတွာ “တိသု ပါသာဒေသု နိဝါသကာလော၊
မဂဓရညော ပဋိညာဒါနကာလော၊ ပါယာသဿ ပရိဘုတ္တကာလော”တိ-
အာဒိနာ အဘိသမ္ဘောမိတော ပုရိမာဝတ္ထာပိ သီဟသဒိသံ ကတွာ ဒဿိတာ။
ဘာဝိနိ ဘူတောပစာရေပိ ဟိ လောကဝေါဟာရော။ ဝိဇ္ဇာဘာဝသာမ-
ညတော ဘူတဝိဇ္ဇာ ဣတရိဇ္ဇာပိ၊ ကေဇ္ဈံ ဂဟေတွာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသမ္ပ-
သနတော တံ ပုရေတရံ သိဒ္ဓံ ဝိပါကံ ဝိယ ကတွာ အာဟ “တိဿော ဝိဇ္ဇာ
ဝိဿောဓေတွာ”တိ။ အနုလောမပဋိလောမတော ဝတ္ထုဉာဏဝသေန “ယမက-
ဉာဏမန္တနေနာ”တိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ဝိဟရန္တဿာတိ အဇပါလနိဂြောဓမူလေ ဝိဟရန္တဿ။ ကော-
ဒသမေ ဒိဝသေဘိ သက္ခသက္ကာဟတော ပရံ ကောဒသမေ ဒိဝသေ။ အစလ-
ပလ္လင်္ဂေတိ ဣသိပဘနေ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနတ္ထံ နိသိန္နပလ္လင်္ဂေ။ တမ္ပိ ဟိ ကေနစိ

၁-အဘိမုခံ ပါဒေ ကရိတွာ (က) ၂-ဒွိဝိဇ္ဇံ ဣတရိဇ္ဇာပိ (တေတ္ထင်္ဂုဋ္ဌရဇိကာယံ) ဣတရိဇ္ဇာယ (?)

အပ္ပုဋ္ဌိဝတ္တိယဓမ္မစက္ကပဝတ္တနတ္ထံ နိသဇ္ဇာတိ ကဘွာ ဝဇီရာသနံ ဝိယ အစလ-
 ပလ္လင်္ဂံ ဝုစ္စတိ။ **ဣမသ္မိံ စ ပန ပဒေတိ** “ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အန္တာ”တိအာဒိ-
 နယပ္ပဝတ္တေ ဣမသ္မိံ သဒ္ဓမ္မကောဋ္ဌာသေ။ **ဓမ္မဃောသော။ပ။ ဒသသဟသိ-**
လောကဓာတုံ ပဋိစ္ဆာဒေသိ “သဗ္ဗတ္ထ ဌိတာ သုဏန္တု”တိ အဓိဋ္ဌာနေန။
 သောဋ္ဌသဟာကာရေဟိတိ “ဒုက္ခပရိညာ၊ သမုဒယပ္ပဟာနံ၊ နိရောဓသစ္စိ-
 ကိရိယာ၊ မဂ္ဂဘာဝနာ”တိ ဧဝံ ဧကေကသ္မိံ မဂ္ဂေ စတ္တာရိ စတ္တာရိ ကတွာ
 သောဋ္ဌသဟိ အာကာရေဟိ။

ဝုတ္တောယေဝ၊ န ဣဓ ဝတ္တဗ္ဗော၊ တသ္မာ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနဝ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပါယော။ ယသ္မာ စ အပရေဟိပိ အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ ဘဂဝါ
 တထာဂတောတိ အာရဘိတွာ **ဥဒါနန္တကထာဒိသုပိ** တထာဂတပဒဿ
 အတ္ထော ဝုတ္တော ဧဝ၊ တသ္မာ တတ္ထ ဝုတ္တနယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။
 ယဒိပိ ဘဂဝါ န ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ နိသိန္ဓမတ္ထောဝ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဇာတော၊
 တထာပိ တာယ နိသဇ္ဇာယ နိသိန္ဓောဝ ပနဇ္ဇ သဗ္ဗပရိဿယံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ
 ဇာတော။ တထာ ဟိ တံ “အပရာဇိတပလ္လင်္ဂ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ “**ယာဝ**
ဗောဓိပလ္လင်္ကာဝါ”တိ ဝတွာ တေန အပရိတုဿန္တော “**ယာဝ အရဟတ္တ-**
မဂ္ဂဉာဏာ ဝါ”တိ အာဟ။

ဣတိ ရူပန္တိ ဧတ္ထ **ဣတိ-သဒ္ဓေါ** နိဒဿနတ္ထော။ တေန ရူပံ သရူပတော
 ပရိမာဏတော ပရိစ္ဆေဒတော ဒဿိတန္တိ အာဟ “**ဣဒံ ရူပ**”န္တိအာဒိ။
 “ဣဒံ ရူပ”န္တိ ဟိ ဣမိနာ ဘူဘုပါဒါယဘေဒရူပံ သရူပတော ဒဿိတံ။ **ဧတ္တကံ**
ရူပန္တိ ဣမိနာ တံ ပရိမာဏတော ဒဿိတံ။ တဿ စ ပရိမာဏဿ ဧကန္တ-
 ဘာဝဒဿနေန “**န ဣတော ဘိယျော ရူပံ အတ္ထိ**”တိ ဝုတ္တံ။ **သဘာဝတော**တိ
 သလက္ခဏတော။ **သရသတော**တိ သကိစ္စတော။ **ပရိယန္တတော**တိ ပရိမာဏ-
 ပရိယန္တတော။ **ပရိစ္ဆေဒတော**တိ ယတ္ထကေ ဌာနေ တဿ ပဝတ္တိ၊ တဿ
 ပရိစ္ဆေဒနတော။ **ပရိစ္ဆိန္နနတော**တိ၊ ပရိယောသာနပ္ပတ္တိတော။ တံ သဗ္ဗံ
 ဒဿိတံ ဟောတိ ယထာဝုတ္တေန ဝိဘာဂေန။ **အယံ ရူပဿ သမုဒယော**
နာမာတိ အယံ အာဟာရာဒိ ရူပဿ သမုဒယော နာမ။ တေနာဟ “**တ္ထော-**
ဝတာ”တိအာဒိ။ **အတ္တင်္ဂမော**တိ နိရောဓော။ “အာဟာရသမုဒယာ အာဟာရ-
 နိရောဓာ”တိ စ အသာဓာရဏမေဝ ဂဟေတွာ သေသေ အာဒိ-သဒ္ဓေန
 သင်္ဂဏှာတိ။

၁-ဥဒါန-ဋ္ဌ ၁၁၂၊ ဣတိဝုတ္တက-ဋ္ဌ ၁၁၁-ပိဋေသု။
 ၂-ပရိဝေဠုမတောတိ (စတုတ္တဂုံတ္တရဋီကာယံ)

ပဏ္ဏာသလက္ခဏပဋိမဏ္ဍိတန္တိ ပဏ္ဏာသဥဒယဗ္ဗယလက္ခဏဝိဘူသိတံ သမု-
ဒယတ္ထဂံမဂဟဏတော။ ခိဏာသဝတ္ထာတိ အနဝသေသံ သာဝသေသဉ္စ
အာသဝါနံ ပရိက္ခိဏတ္တာ။ အနာဂါမိနမ္မိ ဟိ ဘယံ စိတ္တုတြာသော စ န
ဟောတိတိ။ ဉာဏသံဝေဂေါ ဘယတူပဋ္ဌာနဉာဏံ။ ဣတရေသံ ပန ဒေဝါနန္တိ
အခိဏာသဝေ ဒေဝေ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ဘောတိ ဓမ္မာလပနမတ္တန္တိ
ဝါစသိကံ တထာလပနမတ္တံ^၁။

စက္ကန္တိ သတ္တု အာဏာစက္ကံ၊ တံ ပန ဓမ္မတော အာဂတန္တိ ဓမ္မစက္ကံ။
တတ္ထ အရိယသာဝကာနံ ပဋိဝေဓဓမ္မတော အာဂတန္တိ ဓမ္မစက္ကံ။ ဣတရေသံ
ဒေသနာဓမ္မတော အာဂတန္တိ ဓမ္မစက္ကံ။ ဒုဝိဓေပိ ဉာဏံ ပဓာနန္တိ
ဉာဏသီသေန ဝုတ္တံ “ပဋိဝေဓဉာဏမ္မိ ဒေသနာဉာဏမ္မိ”တိ။ ဣဒါနိ တံ
ဉာဏဒွယံ သရူပတော ဒဿေတုံ “ပဋိဝေဓဉာဏံ နာမာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
ယသ္မာ စဿ ဉာဏဿ သုပ္ပုဋိဝိဒ္ဓတ္တာ ဘဂဝါ တာနိ သဋ္ဌိ နယသဟဿာနိ
ဝေနေယျာနံ ဒဿေတုံ သမတ္ထော အဟောသိ၊ တသ္မာ တာနိ သဋ္ဌိ နယသဟ-
ဿာနိ တေန ဉာဏေန သဋ္ဌိယေဝ သိဒ္ဓါနိတိ ကတွာ ဒဿေန္တော “သဋ္ဌိယာ စ
နယသဟဿေဟိ ပဋိဝိဇ္ဈိ”တိ အာဟ။ တိပရိဝေဒန္တိ ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ စ၊ ပရိညေယျန္တိ
စ၊ ပရိညာတန္တိ စ ဧဝံ တိပရိဝေဒံ၊ တံယေဝ ဒွါဒသာကာရံ။ တန္တိ ဒေသနာ-
ဉာဏံ ပဝတ္တေတိ သေ ဘဂဝါ။ အပ္ပုဋိပုဂ္ဂလောတိ ပတိနိမိဘုတပုဂ္ဂလရဟိတော။
ဧကသဒိသဿာတိ နိဗ္ဗိကာရဿ။

သီဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ခန္ဓနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၉။ ဝိပဿနာဝသေနာဘိ ဧတရဟိ ရူပဝေဒနာဒယော အနုဿရိတွာ
“ပုဗ္ဗေပါဟံ ဧဝံဝေဒနော အဟောသိ”န္တိ အတိတာနံ ရူပဝေဒနာဒီနံ
ပစ္စုပ္ပန္တေဟိ ဝိသေသာဘာဝဒဿနာ ဝိပဿနာ၊ တဿာ ဝိပဿနာယ
ဝသေန။ ယွာယံ “န ဣဒံ အဘိညာဝသေနာ”တိ ပဋိက္ခေပေါ ကတော၊ တဿ
ကာရဏံ ဒဿေန္တော “အဘိညာဝသေန ဟိ”တိအာဒိမာဟ။ ခန္ဓပဋိပဒ္ဓါ နာမ
ဂေါတ္တဝဏ္ဏာဟာရာဒယော။ ဧဝံ အနုဿရန္တောတိ ယထာဝုတ္တဝိပဿနာ-
ဝသေန အနုဿရန္တော။ သဘာဝဓမ္မာနံ ဧဝံ အနုဿရဏဿ ဝုတ္တတ္တာ
“သုညတာပဗ္ဗ”န္တိ^၂ ဝုတ္တံ။

၁-ဘောတိ ဓမ္မာလပနမတ္တန္တိ သဘာဝကထနတ္ထေ (စတုတ္ထဂုံတ္တဇ္ဇိကာယံ) ၂-သုညတာဝုဋ္ဌန္တိ (က)

ယသ္မာ တေ ဧဝ ရူပါဒယော နေဝ အတ္တာ၊ န အတ္တနိယာ အသာရာ အနိဿရာ၊ တသ္မာ တတော သုညာ၊ တေသံ ဘာဝေါ သုညတာ၊ တဿာ လက္ခဏံ ရူပနာဒိကံ ဒဿေတုံ။

ကိဉ္ဇာတိ ဟေဘုအတ္တဇောတကေ ကာရဏေ ပစ္စတ္တဝစနန္တိ အာဟ “ကိဉ္ဇာတိ ကာရဏပုစ္ဆာ၊ ကေန ကာရဏေန ရူပံ ဝဒေတော”တိ။ တေန္တိ ဧတံ ဘူတုပါဒါယဘေဒံ ဓမ္မဇာတံ။ ကေန ကာရဏေန ရူပံ နာမာတိ ကိံကာရဏံ နိဿာယ ရူပန္တိ ဝုစ္စတိတိ အတ္ထော။ ကာရဏုဒ္ဓေသောတိ ကာရဏဿ ဥဒ္ဓိသနံ။ ရူပတိတိ ဧတ္ထ ရူပံ နာမ သိတာဒိဝိရောမိပစ္စယသန္တိပါတေန ဝိသဒိသုပ္ပတ္တိ။ တေနာဟ “သီတေနဒိ”တိအာဒိ။ ပဗ္ဗတပါဒေတိ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတပါဒေ၊ သော ပန တတ္ထ အစ္စဂ္ဂတော ပါကာရော ဝိယ ဌိတော။ တထာ ဟိ တတ္ထ သတ္တာ ဩလမ္ပန္တာ တိဋ္ဌန္တိ။ ဟတ္ထပါသာဂတာတိ ဟတ္ထပါသံ အာဂတာ ဥပါဂတာ။ တတ္တာတိ တသ္မိံ ဟတ္ထပါသာဂတေ သတ္ထေ။ ဆိန္တိတွာတိ မုစ္ဆာပတ္တိယာ မုစ္စိတွာ၊ အင်္ဂပစ္စင်္ဂဥစ္ဆေဒဝသေန ဝါ ပရိစ္ဆိဋ္ဌိတွာ။ အစ္စန္တခါရေ ဥဒကေတိ အာတပ- သန္တာပါဘာဝေန အတိသိတဘာဝမေဝ သန္တာယ အစ္စန္တခါရတာ ဝုတ္တာ သိယာ။ န ဟိ တံ ကပ္ပသဏ္ဌာနဥဒကံ သမ္ပတ္တိကရမဟာမေသဝုဋ္ဌံ ပထဝီသန္တာ- ရကံ ကပ္ပဝိနာသဥဒကံ ဝိယ ခါရံ ဘဝိတုံ အရဟတိ၊ တထာ သတိ ပထဝီဝိ ဝိလိယေယျာတိ။ မဟိံသကရဋ္ဌံ နာမ ဟိမဝန္တပဒေသေ ဧကံ ရဋ္ဌံ။

အဝိစိမဟာနိရယေတိ သဥဿဒံ အဝိစိနိရယံ ဝုတ္တံ။ ဂင်္ဂါဝိဋ္ဌေတိ ဂင်္ဂါတိရေ။

သရန္တာ ဂန္ထန္တိတိ သရိသပပဒဿ အတ္ထံ ဝဒတိ။ တေန္တိ ရူပနံ။ ယထာ ကဋ္ဌိနတာ ပထဝီယာ ပစ္စတ္တလက္ခဏံ၊ ဧဝံ ရူပနံ ရူပက္ခန္ဓဿ ပစ္စတ္တလက္ခဏံ၊ သဘာဝဘူတလက္ခဏန္တိ အတ္ထော။

ပုရိမသဒိသန္တိ ပုရိမေ ရူပက္ခန္ဓေ ဝုတ္တေန သဒိသံ။ တံ “ကိန္တိ ကာရဏ- ပုစ္ဆာ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သုခံ ဣဋ္ဌာရမ္မဏံ။ သုခါဒိနံ ဝေဒနာနံ။ ပစ္စယတောတိ အာရမ္မဏပစ္စယတော။ အယမတ္ထောတိ “သုခါ- ရမ္မဏံ သုခန္တိ ဝုစ္စတိ”တိ အယမတ္ထော။ ဥတ္တရပဒလောပေန ဟေသ နိဒ္ဓေသော။ ဝေဒယတိတိ အနုဘဝတိ။ ဝေဒယိတလက္ခဏာတိ အနုဘဝနလက္ခဏာ။

နီလပုဗ္ဗေတိ နီလဝဏ္ဏပုဗ္ဗေ။ ဝတ္ထေ ဝါတိ နီလဝတ္ထေ။ ဝါ-သဒ္ဓေန ဝဏ္ဏ- ဓာတုအာဒိ သင်္ဂဏှာတိ။ အပ္ပနံ ဝါ ဖျာနံ ပါပေန္တော။ ဥပ္ပဇ္ဇနသညာဒိတိ

ယံ ကိဉ္စ နိလံ ရူပါယတနံ အာရဟ္မ ဥပ္ပဇနသညာပိ၊ ယာ ပကိဏ္ဏကသညာတိ ဝုစ္စတိ။

ရူပတ္တာယာတိ ရူပဘာဝါယ။ ယာရမေဝါတိ ယာရဘာဝိနမေဝ ဝတ္ထု။ ယာရတ္တာယ ယာရဘာဝါယ။ ပစတိ နာမ ပုဂ္ဂလော။ ဧဝန္တိ ယထာ ယာရ-
အာဒိဝတ္ထု ပုရိသော ယာရအာဒိအတ္တာယ ပစတိ နိပ္ပါဒေတိ၊ အယံ ဧဝံ
ရူပနာဒိသဘာဝေ ဓမ္မသမူဟေ ယထာသကံ ပစ္စယေဟိ အဘိသင်္ခရိယမာနေ
စေတနာပဓာနေ ဓမ္မသမူဟော ပဝတ္တနတ္ထံ ဝိသေသပစ္စယော ဟုတ္တာ တေ
အဘိသင်္ခရေတိ နိရောပေတိ နိဗ္ဗတ္တေတိ။ တေနာဟ “ပစ္စယေဟိ”တိအာဒိ။
ရူပမေဝါတိ ရူပသဘာဝမေဝ န အညံ သဘာဝံ။ အဘိသင်္ခရေတိတိ
ဣတရေဟိ ပစ္စယဓမ္မေဟိ အဓိကံ သုဋ္ဌ၊ ပစ္စယတံ ကရေတိ။ “ဥပဂစ္ဆတိ
ယာပေတိ အာယူဟတိ”တိ တဿေဝ ဝေဝစနာနိ။ အဘိသင်္ခရဏမေဝ ဟိ
အာယူဟနာဒိနိ။ နိဗ္ဗတ္တေတိတိ တေသံ ဓမ္မာနံ ရူပနာဒိဘာဝေန နိဗ္ဗတ္တိယာ
ပစ္စယော ဟောတိတိ အတ္ထော။ စေတယိတလက္ခဏဿ သင်္ခါရဿာတိ ဣဒံ
သင်္ခါရက္ခန္ဓဓမ္မာနံ စေတနာပဓာနတ္တာ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ ဘဂဝါ သုတ္တန္တ-
ဘာဇနိယေ သင်္ခါရက္ခန္ဓံ ဝိဘဇန္တေန စေတနာဝ ဝိဘတ္တာ။

ဝါတိင်္ဂဏံ ဗြဟ္မတိဖလံ။ စတုရဿဝဇ္ဇီတိ တိဝုတာလတာ။ အခါရိကန္တိ၊
ခါရရသရဟိတံ၊ တံ ပန ပဏ္ဏုဖလာဒိ ၂။ ယတ္ထ လောဏာရသော အဓိကော၊ တံ
လောဏိကန္တိ အာဟ “လောဏယာဂူ”တိအာဒိ။ အဗ္ဗိလာဒိဘေဒံ ရသံ။

အာကာရသဏ္ဌာနဂဟဏဝသေနာတိ နိလဝီတာဒိအာကာရဂဟဏဝ-
သေန ဧဝ ဝဇ္ဇစတုရဿာဒိသဏ္ဌာနဂဟဏဝသေန စ။ ဝိနာပိ အာကာရ-
သဏ္ဌာနာတိ အာကာရသဏ္ဌာနေဟိ ဝိနာ၊ တေ ဌပေတွာပိ။ ပစ္စတ္တဘေဒ-
ဂဟဏဝသေနာတိ တဿ တဿ အာရမ္မဏဿ ပဘေဒဂဟဏဝသေန။
အသဗ္ဗောဟတောတိ ယာထာဝတော။ ဝိသေသော ဝိသေသတ္ထဒီပနတော၊
အဝိသေသော အယံ ဓမ္မော အဝိသေသဒီပနတော။ တေနာဟ “ဝိသေသော
ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ။ ဇာနနံ ဟိ အဝိသိဋ္ဌံ၊ တံ သမာသပဒတော ဥပသဂ္ဂါ
ဝိသေသေန္တိ။ တထာ ဟိ သဉ္ဇာနနပဒံ ပစ္စဘိညာဏနိမိတ္တံ အာကာရဂဟဏ-
မတ္တံ ဗောဓေတိ၊ ဝိဇာနနပဒံ တတော ဝိသိဋ္ဌဝိသယဂဟဏံ။ ပဇာနနပဒံ ပန
တတောပိ ဝိသိဋ္ဌတရံ ပကာရတော အဝဗောဓံ ဗောဓေတိ။ တေနာဟ
“တဿာပိ”တိအာဒိ။ အာရမ္မဏသဉ္ဇာနနမတ္တမေဝါတိ နိလာဒိဘေဒဿ

အာရမ္မဏဿ သလ္လက္ခဏမတ္တမေဝ။ အဝဓာရဏေန လက္ခဏပဋိဝေဓတ္တံ နိဝတ္တေတိ။ တေနာဟ “အနိစ္စ”န္တိအာဒိ။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တေဟိ ဝိပဿန္တဿ ဝိပဿနာယ ပဂုဏဘာဝေ သတိ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တေန စိတ္တေနပိ ဝိပဿနာ ဟောတိယေဝါတိ အာဟ “အနိစ္စာဒိဝသေန လက္ခဏပဋိဝေဓန္တေ ပါပေတိ”တိ။ ပဋိဝေဓန္တိ စ ဥပလဗ္ဗိမေဝ ဝဒတိ၊ န ပဋိဝိဇ္ဈနံ။ တေနာဟ “ဥဿက္ကိတ္တာ ပနာ”တိအာဒိ။ ဥဿက္ကိတ္တာတိ ဥဿက္ကာပေတွာ မဂ္ဂပါတုဘာဝမ္ပိ ပါပေတိ အသမ္မောဟသဘာဝတ္တာ။ ယထာ လက္ခဏပဋိဝေဓကောလေ သဉ္ဇာနနလက္ခဏ-ဝသေန သညာဏအနုရူပဝသေနေဝ ပဝတ္တံ၊ ဧဝံ ဝိညာဏဝိဇာနနဝသေန ဝါယံ အနုရူပဝသေနေဝ ပဝတ္တတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဟေရညိကာဒိဥပမာယ ဝိဘာဝေတုံ “ယထာ ဟိ”တိ-အာဒိဓာဟ။ ဟိရညံ ဝုစ္ဆတိ ကဟာပဏံ၊ ဟိရညဇာနနေ နိယုတ္တော ဟေရညိ-ကော။ လောကဝေါဟာရေ အဇာတာ အသဉ္ဇာတာ ဗုဒ္ဓိ ဧတဿာတိ အဇာတဗုဒ္ဓိ၊ ဗာလဒါရကော။ ဝေါဟာရကုသလော ဂါမဝါသီ ပုရိသော ဂါမိကပုရိသော။ ဥပဘောဂပရိဘောဂါရဟတ္တာ ဥပဘောဂပရိဘောဂံ။ တမ္ဗကံသမယတ္တာ ဣန္ဒြော။ မဟာသာရတ္တာ ဆေကော။ အဗုဿာရတ္တာ ကရုဇ္ဈော။ နိဟိနသာရတ္တာ သဏ္ဍော။ ဧတ္ထ စ ယတာ ဟေရညိကော ကဟာပဏံ စိတ္တာဒိဘာဝတော ဥဒ္ဓိ ကုဋ္ဌာဒိဘာဝံ ရူပဒဿနာဒိဝသေန ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတောပိ ဇာနန္တော အနေကာကာရတော ဇာနာတိ၊ ဧဝံ ပညာ အာရမ္မဏံ နာနပ္ပကာရတော ဇာနာတိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ တာယ သဒ္ဓိံ ပဝတ္တမာန-ဝိညာဏဒ္ဓိ ယထာဝိသယံ အာရမ္မဏံ ဇာနာတိ။

ဧဝံ သွာယံ နေသံ ဇာနနေ ဝိသေသော အညေသံ အဝိသယော၊ ဗုဒ္ဓါနံ ဧဝံ ဝိသယောတိ ဣဒံ ဝိသေသံ မိလိန္ဒပဉ္ဇေန ဝိဘာဝေတုံ “တေနာဟာ”တိ-အာဒိဓာဟ၊ တံ သုဝိညေယျမေဝ။

အတ္တသုညာနံ သဘာဝဓမ္မာနံ ဓမ္မမတ္တတာယ ကထိတတ္တာ “အနတ္တလက္ခဏံ ကထေတွာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂါ စ ယဒိ အဓိဂတာ၊ အရဟတ္တဿ အနဓိ-ဂတတ္တာ “ဧကဒေသမတ္တေနာ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ အနိစ္စလက္ခဏံ ဒဿေတုံ ဣဒံ ပဗ္ဗမာရဒ္ဓိ၊ ဣတရာနိ ဒွေ လက္ခဏာနိ တဿ ပရိဟာရဘာဝေနာတိ အဓိပ္ပာယ်ယော။

ယသ္မာ ပနေတ္ထ “တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ”တိအာဒိဒေသနာယ တီသု
လက္ခဏေသု ဣဒမေဝ ပဓာနဘာဝေန ဒဿိတံ၊ ဣဒံ အပ္ပဓာနဘာဝေနာတိ န
သက္ကာ ဝတ္တု၊ တသ္မာ “တိဏိ လက္ခဏာနိ သမောဓာနေတွာ ဒဿေတုမ္ပိ”တိ
ဝုတ္တံ။ အပဓိနာတိတိ အပဓယဂါမိဓမ္မေ နိဝတ္တေတိ ဧကံသတော အပဓယဂါမိ-
ပဋိပဒါယ ပရိပူရဏတော။ တေနာဟ “နော အာဓိနာတိ”တိအာဒိ။ ဝဇ္ဇံ
ဓိနာသေတိတိ ဝိဓမတိ အဒဿနံ ဂမေတိ။ နေဝ ဓိနာတိတိ န ဝဇ္ဇေတိ။
တဒေဝါတိ တံ ဝဇ္ဇံ ဧဝ။ ဝိဿဇ္ဇေတိတိ ဆဇ္ဇေတိ။ ဝိကိရတိတိ
ဝိဒ္ဓံသေတိ။ ဝိရူပေတိတိ ဝဇ္ဇတ္တယသင်္ခါတံ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ ဝိဂတဓူမံ ဝိဂတသန္တာပံ
ကရေတိတိ အတ္ထောတိ အာဟ “နိဗ္ဗာပေတိ”တိ။

ဧဝံပဿန္တိအာဒိ အနာဂါမိဖလေ ဌိတဿ အရိယသာဝကဿ အဂ္ဂမဂ္ဂ-
ဖလာဓိဂမာယ ဒေသနာတိ အဓိပ္ပါယေနာဟ “ဝဇ္ဇံ ဓိနာသေတွာ ဌိတံ
မဟာဒိဏာသဝံ ဒဿေဿာမီ”တိ။ ဒိဏာသဝဿ အနာဂတဘာဝဒဿနံ-
ယေဝ၊ သဗ္ဗာ စာယံ ဟေဋ္ဌိမာ ဒေသနာ သုဒ္ဓဝိပဿနာကထာ၊ သဟပဌမမဂ္ဂါ
ဝါ သဟဝိဇ္ဇူပမဓမ္မာ ဝါ ဝိပဿနာကထာတိ ဒဿေန္တော “တ္ထကေန
ဌာနေနာ”တိအာဒိမာဟ။

နမဿန္တိယေဝ မဟတာ ဂါရဝဗဟုမာနေန။ တေနာဟ “နမော တေ
ပုရိသာဇဉာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ နိဒဿနံ ဒဿေန္တော “အာယသ္မန္တိ
နိတတ္ထေရံ ဝိယာ”တိ ဝတွာ တမတ္ထံ ဝိဘာဝေတုံ “ထေရော”တိအာဒိမာဟ။
တတ္ထ ခုရုဋ္ဌေယေဝါတိ ကေသောရောပနတ္ထံ ခုရဓာရာယ အဂ္ဂေ သီသေ ဌပိတေ
တစပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာနမုခေန ဘာဝနံ အနုယုဉ္ဇန္တော အရဟတ္တံ ပတွာ။
ဗြဟ္မဝိမာနာဘိ ဗြဟ္မာနံ နိဝါသဘူတာ ဝိမာနာ။

ခဇ္ဇနိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဝိဇ္ဇောလျသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၀။ အပကရိယတိ ဧတေနာတိ အပကရဏံ^၁၊ ပဒံ။ အပကရဏံ ပကရဏံ
ကာရဏန္တိ အတ္ထတော ဧကံ။ တေနာဟ “ကိသ္မိပ္ပိဒေဝ ကာရဏေ”တိ။
နိဟရိတွာတိ အတ္ထနော သမိပစာရဘာဝတော အပနေတွာ။ တထာကရဏဉ္စ

ဝေမေတေ ဧတ္တကမ္ပိ အပ္ပဋိရူပံ အကတွာ အာယတိံ သမ္မာ ပဋိပဇ္ဇိဿန္တိတိ။
လဒ္ဓဗလာတိ လဒ္ဓဉာဏဗလာ။

ဧကဒ္ဓိဟိကာယာတိ ဧကေကဿ စေဝ ဒိန္နံ ဒိန္နန္တ ဤဟိကာ ဂတိ ဥပသင်္က-
မနာ ဧကဒ္ဓိဟိကာ။ တေနာဟ “ဧကေကော စေဝ ဒွေ ဒွေ စ ဟုတွာ”တိ။
ပုထုဇ္ဇနာနံ သမုဒိတာနံ နာမ ကိရိယာ တာဒိသီပိ သိယာတိ ဝုတ္တံ “ဧကဋ္ဌိမ္ပိ
ကရေယျ”န္တိ။ ပရိကပ္ပနဝသေန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဥဒ္ဓိဿ ပေသလာ ဘိက္ခုပိ ဧဝံ
ကရေန္တိတိ။

ယုဂန္ဓရပဗ္ဗတာဒိနံ အန္တရေ သီဒန္တရံ သမုဒ္ဓံ နာမ။ တတ္ထ ကိရ ဝါတော န
ဝါယတိ၊ ပတိတံ ယံ ကိဉ္စိပိ သီဒန္တရနဒိယံ ဝိလိယန္တာ သီဒန္တေဝ၊ တသ္မာ တံ
ပရိဝါရေတွာ ဌိတာ ယုဂန္ဓရာဒယောပိ သီဒပဗ္ဗတာ နာမ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ
“သီဒန္တရေ သန္တိသိန္နံ မဟာသမုဒ္ဓံ ဝိယာ”တိ။ အာဟာရဟေတူတိ အာမိသ-
ဟေတု သပ္ပိတေလာဒိနိမိတ္တံ၊ တေသံ ပဏာမနာ။

ပစ္ဆိမန္တိ နိဟိနံ။ တေနာဟ “လာမက”န္တိ၊ လာမကန္တော ဣဓာ-
မိပ္ပေတော—

“မိဂါနံ ကောဠုကော အန္တော၊ ပက္ခီနံ ပန ဝါယသော။

ရေဏှော အန္တော ရုက္ခာနံ၊ တယော အန္တော သမာဂတာ”တိ—

အာဒိသုဝိယ။ ဥလတိတိ အဘိစရတိ။ အဘိသပန္နိ ဧတေနာတိ အဘိသာပေါ။
အဘိသာပဝတ္ထု ပိဏှောလျံ။ အတ္ထော ဖလံ ဝသော တေဿာတိ အတ္ထဝသံ၊
ကာရဏံ၊ တမ္ပိ တေသု အတ္ထိ၊ တတ္ထ နိယုတ္တာတိ အတ္ထဝသိကာ။

အန္တော ဟဒယဿ အပ္ပန္နရေ အနုပရိဋ္ဌာ သောကဝတ္ထုဟိ။

အဘိဇ္ဈာယိတာတိ အဘိဇ္ဈာယနသီလော။ အဘိဏ္ဍပုဝတ္တိယာ စေဝ
ဗဟုလဘာဝေန စ ဗဟလရာဂေါ။ ပူတိဘာဝေနာတိ ကုထိတဘာဝေန။
ဗျာပါဒေါ ဟိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော စိတ္တံ အပဂန္တံ ကရေတိ၊ န သုစိမနုညဘာဝံ။
ဘတ္တနိက္ခိတ္တကာကော ဝိယာတိ ဣဒံ ဘတ္တဋ္ဌာနဿ အသရဏေန ကာကဿ
နဋ္ဌသဘိတာ ပညာယတိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ၊ န ဘတ္တနိက္ခိတ္တတာယ။ အသဏ္ဌိ-
တောတိ အသဏ္ဌိတစိတ္တော။ ကဋ္ဌတ္တန္တိ ကဋ္ဌေန ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ။

ပါပဝိတက္ကေဟိ ကတော၊ တသ္မာ တေ အနဝသေသတော ပဟာတဗ္ဗာတိ
ဒဿနတ္ထံ။ ဒိန္နံ ဝုတ္တတ္တာ ဧကော ပုဗ္ဗဘာဂေါ၊ ဣတရော မိဿကောတိ ဝတ္တံ၊

ယုတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယေန “ဧတ္ထ စာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ တံ ဘာဝေန္တဿ နိရုဇ္ဈန္တိ ဧဝါတိ ဧကေကမိဿကတာဝသေန ဂဟေတဗ္ဗန္တိ ပေါရာဏာ။ ဥပရိ တိပရိဝနုဒေသနာယ အနိမိတ္တသမာဓိယေဝ ဒီပိတော။ တေနာဟ “ယာ-ဝဇ္ဇိဒ”န္တိ။ နိဗ္ဗေါသောတိ ဝိတရာဂါဒိနာ နိဗ္ဗေါသော။

ပိဏ္ဍောလျသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဗ္ဗိတာ။

၉-ပါလိလေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ

ဂ၁။ ပရိယာဒိက္ခန္တုပစိတ္တာတိ ရာဂါဒိဟိ ပရိယာဒိယိတွာ ခေပေတွာ ဂဟိတစိတ္တာ။

ဘဂဝတော စာရော ဝိဒိတော ပရိစယဝသေန။ သတ္တာ ပရိဘောဂံ ကရေတိ အနုဂ္ဂဏှန္တော “ဧဝံ ဟိဿ ဒုဂ္ဂတိမောက္ခော ဘဝိဿတိ”တိ။ အညတြာတိ ဝိနာ။

နာဂေနာတိ ဗုဒ္ဓနာဂေန အင်္ဂသရဟိတေန။ တတော ဧဝ ဥဇာဘူတေန ဝိတ္တေန။ ဤသာဒန္တဿ နင်္ဂလသဒိသဒန္တဿ ဟတ္ထိနော ဧဝံ စိတ္တံ သမေတိ။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “ယဒေကော ရုမတိ ဝနေ”တိ။ ဧတေန ကာယ-ဝိဝေကေန ရတိသာမညံ ဝဒတိ။

အတ္တနော ဓမ္မတာယာတိ ပကတိယာ သယမေဝ။

အာသဝါနံ ခယောတိ ဣဓ အရဟတ္တံ အဓိပ္ပေတံ၊ တံ ပန အဂ္ဂမဂ္ဂါနန္တရ-မေဝါတိ အာဟ “မဂ္ဂါနန္တရံ အရဟတ္တမလ”န္တိ။ ဝိစယော ဒေသနာပညာ အဓိပ္ပေတာ၊ သာ စ အနေကော ပဝတ္တာ ဧဝါတိ ဝုတ္တံ “ဝိစယသော”တိ။ အနေကက္ခတ္တံ၊ ပဝတ္တမာနာပိ ဝိစယော ဧဝါတိ ကတွာ “ဝိစယေနာ”တိ အတ္ထော ဝုတ္ထော။ သာသနဓမ္မောတိ သီလက္ခန္ဓာဒိပရိဒီပနော ပရိယတ္တိဓမ္မော။ ပရိဝိတက္ခော ဥဒပါဒိ “စတ္တာရော သဘိပဋ္ဌာနာ”တိအာဒိနာ၊ ဧဝံ ကောဋ္ဌာ-သတော ပရိစ္ဆိဇ္ဇ ဒေသိတေ မယာ ဓမ္မေ ကတမဿ ဇာနနဿ အန္တရာ အာသဝါနံ ခယော ဟောတီတိ ဧကစ္စဿ ကင်္ခါ ဟောတိယေဝါတိ အဓိပ္ပါယော။ ဒိဋ္ဌိ ဧဝ သမနုပဿနာ ဒိဋ္ဌိသမနုပဿနာ။ ဒိဋ္ဌိသင်္ခါရေတိ ဒိဋ္ဌိပစ္စယော သင်္ခါရော။ တတော ဧဝ တဏှာပစ္စယော ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “တတောဇော သော သင်္ခါရော”တိ။ တတော တဏှာတော သော သင်္ခါရော ဇာတောတိ စတုသု သေ ဒိဋ္ဌိသင်္ခါရော ဒိဋ္ဌုပနိဿယော သင်္ခါရော ဇာယတိ။

အဝိဇ္ဇာသမ္ပယောတိ အဝိဇ္ဇာသမ္ပယုတ္တသမ္ပယော။ ဧဝမေတ္ထ ဘဂဝါ သဠာ-
ယတနနာမရူပဝိညာဏာနံ သင်္ခါရပက္ခိကာနေဝ ကတွာ ဒဿေတိ။

တ္ထေကေ ဌာနေတိ “ဣဓ ဘိက္ခဝေ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော”တိအာဒိ°
ကတွာ ယာဝ “န မေ ဘဝိဿတိ”တိ ဧတ္ထေကေ ဌာနေ။ ဂဟိတဂဟိတဒိဋ္ဌိန္တိ
သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ “သော အတ္တာ၊ သော လောကော”တိအာဒိနာ ပဝတ္တံ
သဿတဒိဋ္ဌိ° “နော စဿံ၊ နော စ မေ သိယာ”တိအာဒိနာ ပဝတ္တံ ဥစ္ဆေဒ-
ဒိဋ္ဌိန္တိ တထာ တထာ ဂဟိတဒိဋ္ဌိ°။ “ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သောပိ သင်္ခါရော
အနိစ္စော”တိအာဒိဒေသနာယ ဝိဿန္ဓာပေန္တော အာဂတော။ တတ္ထ ဝတ္ထေ-
ဝါဿ ဥပ္ပန္နဒိဋ္ဌိဝိဝေစနတော ဣမိဿာ ဒေသနာယ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယေန
ပဝတ္တိတကာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ တေဝိသတိယာ ဌာနေသု အရဟတ္တပါပနေန
ဒေသနာဝိလာသော။ တတောဇော သော သင်္ခါရေတိ တတော ဝိစိ-
ကိစ္ဆာယ ပစ္စယဘူတတဏှာတော ဇာတော ဝိစိကိစ္ဆာယ သမ္ပယုတ္တော
သင်္ခါရော။ ယဒိ သဟဇာတာဒိပစ္စယဝသေန တတော တဏှာတော
ဇာတောတိ တတောဇော သင်္ခါရေတိ ဝုစ္ဆေယျ၊ ဣဒမယုတ္တန္တိ ဒဿေန္တော
“တဏှာသမ္ပယုတ္တ။ ပ။ ဇာယတိ”တိ စောဒေတိ။ ဣတရော ဥပနိဿယ-
ကောဋိ ဣဓာဓိပ္ပေတာတိ ဒဿေန္တော “အပ္ပဟိနတ္တာ”တိ ဝတွာ “ယဿ
ဟိ”တိအာဒိနာ တမတ္ထံ ဝိဝရတိ။ န ဟိ တဏှာယ ဝိစိကိစ္ဆာ သမ္ဘဝတိ။ ယဒိ
အသတိ သဟဇာတကောဋိယာ ဥပနိဿယကောဋိယာ တဏှာပစ္စယာ
ဝိစိကိစ္ဆာယ သမ္ဘဝေါ ဧဝ။ ဒိဋ္ဌိယာဝိတိ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိယာပိ။ တေနာဟ
“စတူသု ဟိ”တိအာဒိ။ ဝိသတိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယော သဿတဒိဋ္ဌိ° ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ°
ဝိစိကိစ္ဆန္တ ပက္ခိပိတွာ° ပစ္စေကံ အနိစ္စတာမုခေန ဝိပဿနံ ဒဿေတွာ
အရဟတ္တံ ပါပေတွာ ဒေသနာ နိဋ္ဌာပိတာတိ အာဟ “တေဝိသတိယာ
ဌာနေသု”တိအာဒိ။

ပါလိလေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ပုဏ္ဏမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၂။ ဒိဿတိ အပဒိဿတိတိ ဒေသော၊ ကာရဏံ၊ တံ စ ခေါ
ဣပကံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယံ ဟိ သော ဇာနိတုကာမော ရူပနာဒိသဘာဝံ၊ ပဌမံ ပန

သရုပ် ပုစ္ဆိတွာ ပုန တဿ ဝိသေသော ပုစ္ဆိတဗ္ဗောတိ ပဌမံ “ဣမေ န ခေါ”တိအာဒိနာ ပုစ္ဆိ ကရေတိ။ ဣဓာပိ စ သော ဝိသေသော ဧဝံ တဿ ဘိက္ခုနော အန္တန္တိ ဒဿေတိ။ အဇာနန္တော ဝိယ ပုစ္ဆိတိ တေသံ ဟေဟုန္တိ အဓိပ္ပါယော။

တဏှာဆန္ဒမူလကာ ပဘဝတ္တာ။ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာတိ ဧတ္ထ ဝိသေသတော တဏှုပါဒါနဿ ဂဟဏံ ဣတရဿ တဂ္ဂဟဏေနေဝ ဂဟိတံ တဒဝိနာ-ဘာဝတောတိ ဆန္ဒရာဂေါ ဧဝံ ဥဒ္ဓဋ္ဌော။ ဣဒန္တိ တပ္ပဥပဋိက္ခိပနံ။ ယဒိပိ ခန္ဓာ ဥပါဒါနေဟိ အသဟဇာတာပိ ဟောန္တိ ဥပါဒါနဿ အနာရမ္မဏဘူတာပိ၊ ဥပါဒါနံ ပန တေဟိ သဟဇာတမေဝ၊ တဒါရမ္မဏံ စ ဟောတိယေဝါတိ ဒဿေတိ။ န ဟိ အသဟဇာတံ အနာရမ္မဏန္တ ဥပါဒါနံ အတ္ထိတိ။ ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဝိဝရိတွာ ဒဿေတုံ “တဏှာသမ္ပယုတ္တသ္မိ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ တံ သုဝိညေယျမေဝ။ အာရမ္မဏတောတိ အာရမ္မဏကရဏတော။ “ဧဝံရူပေါ သိယ”န္တိ ဧဝံပဝတ္တဿ ဆန္ဒရာဂဿ “ဧဝံဝေဒနော သိယ”န္တိ ဧဝံ-ပဝတ္တိယာ အဘာဝတော တတ္ထ တတ္ထေဝ နတသင်္ခါရာ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ တသ္မာ ရူပ-ဝေဒနာရမ္မဏာနံ ဆန္ဒရာဂါဒိနံ အဘာဝတော အတ္ထေဝ ဆန္ဒရာဂဝေမတ္တတာ။ ဆန္ဒရာဂဿ ပဟာနာဒိဝသေန ဆန္ဒရာဂပဋိသံယုတ္တဿ အပုစ္ဆိတတ္တာ “အနု-သန္တိ န ဃဋိယတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ကိဉ္စာပိ န ဃဋိယတိတိ အသုဿေဝ ပုစ္ဆိတတ္တာ၊ တထာပိ သာနုသန္တိကာဝ ပုစ္ဆိ၊ တတော ဧဝံ သာနုသန္တိကံ ဝိသုဇ္ဇနံ။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “တေသံ တေသ”န္တိအာဒိနာ။ တေန အဇ္ဈာသယာနုသန္တိ-ဝသေန သာနုသန္တိကာနေဝ ပုစ္ဆာဝိသုဇ္ဇနာနီတိ ဒဿေတိ။

ပုဏ္ဏမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ခဇ္ဇနိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၉) ၄-ထေရဝဂ္ဂ

၁-အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၃။ ပဋိစ္စာဘိ နိဿယံ ကတွာ။ “သောဟမသ္မိ”တိ ဒိဋ္ဌိဂ္ဂါဟော၊ “သေယျောဟမသ္မိ”တိ မာနဂ္ဂါဟော စ တဏှာဝသေနေဝ ဟောန္တိတိ တဏှာပိ တထာပဝတ္တိယာ ပစ္စယဘူတာ တထာပဝတ္တိ ဧဝါတိ ဝုတ္တံ “အသ္မိတိ ဧဝံ

ပဝတ္တံ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိပပဉ္စက္ခယံ ဟောတိ”တိ။ ဒဟရသဒ္ဓေါ ဗာလဒါရ-
 ကေပိ ပဝတ္တဘိတံ တဘော ဝိသေသနတ္ထံ “ယုဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ ယုဝါပိ ဧကော
 အမဏှနသီလောတိ တဘော ဝိသေသနတ္ထံ “မဏှနကဇာတိကော”တိ ဝုတ္တံ။
 တေန မုခနိမိတ္တပစ္စဝေက္ခဏဿ သဗ္ဗာဝံ ဒသေတိ။ တန္တိ အာဒါသမဏှလံ
 ဩလောကယတော။ ပရမ္ပုခံ ဟုတွာ ပညာယေယျာဘိ ယဒိ ပုရတ္ထိမ-
 ဒိသာဘိမုခံ ဟုတွာ ဌိတံ၊ မုခနိမိတ္တမ္ပိ ပုရတ္ထိမဒိသာဘိမုခမေဝ ဟုတွာ ပညာ-
 ယေယျာဘိ အတ္ထော။ ယဒိပိ ပရဿ သဒိသဿ မုခံ ဘဝေယျ၊ တထာပိ
 ကာမိ အသဒိသတာ ဘဝေယျာဘိ ဝုတ္တံ “ဝဏ္ဏာဒီဟိ အသဒိသံ ဟုတွာ
 ပညာယေယျာ”တိ။ နိဘာသရူပန္တိ ပဋိဘာသရူပံ။ နိဘာသရူပံ တာဝ ကံသာဒိ-
 မယေ ပဘဿရေ မဏှလေ ပညာယတု၊ ဥဒကေ ပန ကထန္တိ “ကေန
 ကာရဏေနာ”ဘိ ဝုတ္တတိ။ ဣတရော “မဟာဘူတာနံ ဝိသုဒ္ဓတာယာ”တိ
 ဝဒန္တော တတ္ထာပိ ယထာလဒ္ဓပဘဿရဘာဝေနေဝါတိ ဒသေတိ။ ဧဝံ စ
 မဏှနဇာတိကော ပုရိသော ဝိယ ပုထုဇ္ဇေနော၊ အာဒါသတလာဒယော ဝိယ
 ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ မုခနိမိတ္တံ ဝိယ “အသ္မိ”တိ ဂဟဏံ၊ မုခနိမိတ္တံ ဥပါဒါယ ဒိဿ မာန-
 ရူပါဒိ ဝိယ “အသ္မိ”တိ သတိ “အဟမသ္မိ”တိ “ပရေသ္မိ”တိ အာဒယော
 ဂါဟဝိသေသာ။ အဘိသမေတောတိ အဘိသမိတော၊ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။

အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-တိဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၄။ မဓုရကံ ဝုစ္စတိ ကာယေ ဝိဘာရန္တိ အာဟ “မဓုရကဇာတော
 ဝိယာတိ သဇ္ဇာတဂရုဘာဝေါ ဝိယာ”တိ။ ဂရုဘာဝေ သတိ လဟုတာ
 အနောကာသာဝ၊ တထာ မုဒုတာ ကမ္မညတာ စာတိ ဝုတ္တံ “အကမ္မညော”တိ။
 “ကာယေ”တိ အာနေတွာ ဝတ္တဗ္ဗံ။ န ပက္ခာယန္တိတိ ပကာသာ ဟုတွာ န
 ခါယန္တိ။ တေနာဟ “န ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိ”တိ။ ဥပဋ္ဌဟန္တိတိ ဥပတိဋ္ဌန္တိ။ န
 ဒိဿတိတိ ဂဟဏံ န ဂစ္ဆတိ။ မဟာဝိစိကိစ္ဆာဘိ အဋ္ဌဝတ္ထုကာ သောဋ္ဌသ-
 ဝတ္ထုကာ စ ဝိမတိ။ န ဟိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပရိပက္ကကုသလမူလတ္တာ။

ကာမာနမေတံ အဓိဝစနန္တိ ပဒံ ဥဒ္ဓရိတွာ ယေန အဓိပ္ပါယေန ဘဂဝတာ
 နိန္တံ ပလ္လလံ ကာမာနံ နိဒဿနဘာဝေန အာဘတံ၊ တံ အဓိပ္ပါယံ ဝိဘာဝေတုံ
 “ယထာ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တိဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ယမကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၅။ ဒိဋ္ဌိ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိဂတံ “ဂူထဂတံ မုတ္တဂတ”န္တိ ယထာ။ ဒိဋ္ဌိဂတံ နာမ ဇာတံ ခန္ဓဝိနိမုတ္တဿ သတ္တဿ ဂဟိတတ္တာ။

ကုပိတေတိ ဒိဋ္ဌိသင်္ခါတရောဂေန၊ ကုပိတေ။ ပဂ္ဂယျာဘိ တေသံ ဘိက္ခုနံ သန္တိကေ ဝိယ ထေရဿ သာရိပုတ္တဿ သမ္မုခါ အတ္တနော လဗ္ဗိံ ပဂ္ဂယ “ဧဝံ ခွါဟ”န္တိ ဧဝံ နိစ္ဆယေန ဝတ္တံ အသက္ကောန္တော။

အနုယောဂဝတ္တံ နာမ ယေန ယုတ္တော၊ တဿ အတ္တနော ဂါဟံ နိဇ္ဈာ-
နက္ခန္တိယာဝ ယာထာဝတော ပဝေဒန။ ထေရဿ အနုယောဂေ ဘုမ္မန္တိ
“တံ ကံ” မညသိ အာရသော ယမကာ”တံအာဒိနာ ထေရေန ကထိတ-
ပုစ္ဆာယ ဘုမ္မနိဒ္ဒေသော။ သစေ တံ အာရသောတိ ဣဒန္တိ “သစေ တံ
အာရသော”တိ ဧဝံအာဒိကံ ဣဒံ ဝစနံ။ တေန္တိ ယမကတ္ထေရံ။ အညန္တိ
အရဟတ္တံ။ ဝတ္တဗျာကာရေန ဝဒန္တော အတ္တတော အရဟတ္တံ ဗျာကရေန္တော
နာမ ဟောတိတိ အဓိပ္ပါယေန ဝဒတိ။

တေဿ ပဌမမဂ္ဂဿာဘိ ဧတဿ ဣဒါနိယေဝ တိပရိဝနုဒေသနာဝသာနေ
တယာ အဓိဂတဿ ပဌမမဂ္ဂဿ။ စတူဟိ ယောဂေဟိတိ အတ္တတော
ဝိယတော ဥဒါသိနတော ဝေရိတောတိ စတူဟိဝိ ဥပ္ပဇ္ဇနအနတ္တယောဂေဟိ။

ဥပေတိတိ တဏှုပယဒိဋ္ဌုပယေဟိ ဥပါဒိယတိ တဏှာဒိဋ္ဌိဝတ္တံ ပပွေတိ။
ဥပါဒိယတိဘိ ဒဋ္ဌဂ္ဂါဟံ ဂဏှာတိ။ အဓိတိဋ္ဌတိဘိ အဘိနိဝိဿ တိဋ္ဌတိ။
ကိန္တိ? “အတ္တာ မေ”တိ။ ပစ္စတ္တိကာ မေ ဧတေတိ ဧတေ ရူပဝေဒနာဒယော
ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ မယံ ပစ္စတ္တိကာ အနတ္တာဝဟတ္တာတိ ဝိပဿနာဉာဏေန
ဥတွာ။ ဝိပဿနာယ ယောဇေတွာတိ ဝိပဿနာယ ခန္ဓေ ယောဇေတွာ။

ယမကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-အနုရာဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၆။ တဿေဝ ဝိဟာရဿာတိ မဟာဝနေ ယသ္မိံ ဝိဟာရေ ဘဂဝါ
ဝိဟရတိ၊ တဿေဝ ဝိဟာရဿ။ ဣမေတိ အညတိတ္ထိယာ။ ယသ္မာ အယံ

ထေရော ဌပနီယံ ပဉ္စံ ဌပနီယဘာဝေန န ဌပေသိ၊ တသ္မာ အညတိတ္ထိယာ။ပ။
တေဒဝေါစုံ။ တေနာဟ “**ကေဒေသေန သာသနသမယံ ဇာနန္တာ**”တိ။

ဂဟိတမေဝ ဟောတိ တတော ပဂေဝ သိဒ္ဓတ္တာ။ တေနာဟ “**တဿ မူလတ္တာ**”တိ။ ဧဝံန္တိ “ဒုက္ခဉ္စေဝ ပညပေမိ ဒုက္ခဿ စ နိရောဓ”န္တိ ဧဝံ။
ဝနုဝိဝနုမေဝါတိ ပဉ္စန္ဓံ ပန ခန္ဓာနံ သမနုပဿနာယ ဝသေန ဝဋ်၊ “**ဧဝံ ပဿ**”န္တိအာဒိနာ ဝိဝဋ် ကထိတမေဝ။

အနုရာဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဝက္ကလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၇။ နဂရမဇ္ဈေ မဟာအာဗာဓော ဥပ္ပဇ္ဇိဘိ နဂရမဇ္ဈေန အာဂစ္ဆန္တော
ကမ္မသမုဋ္ဌာနော မဟန္တော အာဗာဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သမန္တတော အဓောသီတိ
သဗ္ဗဘာဝေန ပရိပ္ပန္နိ။ ဣရိယာပထံ ယာပေတုန္တိ သယနနိသဇ္ဇာဒိဘေဒံ
ဣရိယာပထံ ပဝတ္တေတုံ။ နိဝတ္တန္တိတိ ဩသက္ကန္တံ၊ ပရိဟာယန္တိတိ အတ္ထော။
အဓိဂစ္ဆန္တိတိ ဝနုန္တိ။ သတ္ထု ဂုဏသရီရံ နာမ နဝရိဓလောကုတ္တရဓမ္မာဓိဂမ-
မူလန္တိ ကတွာ ဝုတ္တံ “**နဝရိဓော ဟိ ။ ပ။ ကာယော နာမာ**”တိ၊ ယထာ
သတ္တာနံ ကာယော ပဋိသန္ဓိမူလကော။

ကာဠသိလာယံ ကတဝိဟာရော ကာဠသိလာဝိဟာရော။ မဂ္ဂဝိမောက္ခတ္တာ-
ယာတိ အဂ္ဂမဂ္ဂဝိမောက္ခာဓိဂမာယ။ ဒေဝတာတိ သုဒ္ဓါဝါသဒေဝတာ။
အလာမကံ နာမ ပုထုဇ္ဇနကာလကိရိယာယ အဘာဝတော။ တေနာဟ
“**ထေရော ကိရာ**”တိအာဒိ။ **ဧကံ ခွေ ဉာဏာနီတိ** ဧကံ ခွေ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏာနိ
သဘာဝတော အဝဿံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အယံ ဓမ္မတာ။ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနပစ္စဝေက္ခဏာနိ
တံတံမဂ္ဂဝုဋ္ဌာနေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဧဝံ။ **ဧကံ ခွေတိ** ဝစနံ ဥပ္ပန္နဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။

ရူမာယနဘာဝေါ ရူမာကာရတာ၊ တထာ တိမိရာယနဘာဝေါ။

ဝက္ကလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-အဿဇိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၈။ ပဿန္တိတွာတိ နိရောဓေတွာ။ နော စ သွာဟန္တိ နော စ သု အဟံ။ ပရိဟာယိ ကုပ္ပဓမ္မတ္တာ။ တေန္တိ သမာဓိမတ္တသာရံ၊ သီလမတ္တေ ပန ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ ကထံ ဟောတိတိ ကထံ အဘိနန္ဒနာ ဟောတိ။ ဒုက္ခံ ပတွာတိ ဒုက္ခပုတ္တိ-ဟေတု သုခံ ပတ္တေတိ “ဧဝံ မေ ဒုက္ခပရိဋ္ဌာဟော န ဘဝဿတိ”တိ။ ယဒဂ္ဂေ-နာတိ ယေန ဘာဂေန။ “ဒုက္ခံ ပတ္တေတိယေဝါ”တိ ဝတွာ တတ္ထ ကာရဏ-မာဟ “သုခဝိပရိဏာမေန ဟိ”တိအာဒိ။ သုခဝိပရိဝတ္တေ သုခဝိပရိဏာမဒုက္ခံ၊ တသ္မာ သုခံ အဘိနန္ဒန္တော အတ္ထတော ဒုက္ခံ အဘိနန္ဒတိ နာမ။

အဿဇိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ခေမကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၉။ အတ္တနိယန္တိ ဒိဋ္ဌိဂတိကပရိကပ္ပိတဿ အတ္တနော သန္တကံ။ တေနာဟ “အတ္တနော ပရိက္ခာရဇာတ”န္တိ။ တဏှာမာနော အဓိဂတော အရဟတ္တဿ အနဓိဂဘက္ခာ၊ နော ဒိဋ္ဌိမာနော အဓိဂတော၊ တထာ ကာမရာဂဗျာပါဒါပိ။ အနာဂါမီကိရခေမကတ္ထေရော၊ “သကဒါဂံ မိ”တိ ကေ.စိ ဝဒန္တိ။ သန္တာဝနိကာ-ယာဘိ သဗ္ဗရဏေန။ တေနာဟ “ပုနပ္ပုနံ ဂမနာဂမနေနာ”တိ။ စတုက္ခတ္တံ ဂမနာဂမနေနာတိ စတုက္ခတ္တံ ဂမနေန စ အာဂမနေန စ။ တေနာဟ “တံ ဒိဝသံ ဝိယောဇနံ အဗ္ဗါနံ အာဟိဏ္ဏီ”တိ။ ဥတွာတိ အဇ္ဈာသယံ ဥတွာ။ ထေရောဘိ ခေမကတ္ထေရော။

ရူပမေဝ အသ္မိတိ ဝဒတိတိ ရူပက္ခန္ဓမေဝ “အသ္မိ”တိ ဂါဟဿ ဝတ္ထံ ကတွာ ဝဒတိ။ အဓိဂတော၂ တဏှာမာနော။

အဏုသဟဂတောဘိ အဏုဘာဝံ ဂတော။ တေနာဟ “သုခုမော”တိ။ တယော ခါရာ ဝိယ တိဿော အနုပဿနာ စိတ္တသံကိလေသဿ ဝိသော-နေတော။ သီလဂန္ဓာဒီဟိ ဂုဏဂန္ဓေဟိ။

ကထေတုန္တိ ဥဒ္ဓေသဝသေန ကထေတုံ။ ပကာသေတုန္တိ နိဒ္ဓေသဝသေန တမတ္ထံ ပကာသေတုံ။ ဇာနာပေတုန္တိ ကာရဏဝသေန ဇာနာပေတုံ။ ပတိဋ္ဌာပေတုန္တိ ကထာပေတုံ။ ဝိဝဋ် ကာတုန္တိ ဥဒါဟရဏံ ဝဋ္ဋေတွာ ပါကဋ်

ကာတုံ။ သုဝိဘတ္တံ ကာတုန္တိ အန္ဓယတော ဗျတိရေကတော သုဠု ဝိဘတ္တံ
ကာတုံ။ ဥတ္တာနကံ ကာတုန္တိ ဥပနယနိဂမေဟိ တမတ္ထံ ဝိဘူတံ ကာတုံ။
အညေန နိဟာရေနာတိ ဝိပဿနာဝိမုတ္တေန စိတ္တာဘိနိဟာရေန။

ခေမကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဆန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၀။ မက္ခိဘိ ဂုဏမက္ခနလက္ခဏေန မက္ခေန သမန္နာဂတော။ ပဠာသီတိ
ယုဂဂ္ဂါဟလက္ခဏေန ပဠာသေန သမန္နာဂတော။ ဧတံ အဝေါစာတိ “ဩဝ-
ဒန္တ၊ မံ။ပ။ ပဿေယျ”န္တိ ဧတံ အဝေါစ။

ထေရန္တိ ဆန္ဒတ္ထေရံ။ အတ္တနော ဒုဂ္ဂဟဏေန ကဉ္စိ ဥပါရမ္ဘမ္ပိ ကရေယျ။
တေန ဂုတ္တံ “ဧဝံ ကိရ နေသံ အဟောသီ”တိအာဒိ။ နိဒ္ဒေါသမေဝဿ
ကတွာတိ အာဒိတော အနုရူပတ္တမေဝ ကတွာ သဒ္ဓမ္မံ ကထေဿာမာတိ။

ပရိတဿနာ ဥပါဒါနန္တိ ဘယပရိတဿနာ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ။ အနတ္တနိ သတိ
အနတ္တကတာနိ ကမ္မာနိ ကမတ္တာနံ ဖုသိဿန္တိတိ ဘယပရိတဿနာ စေဝ ဒိဋ္ဌု-
ပါဒါနဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပဋိနိဝတ္တတိတိ ယထာရဒ္ဓဝိပဿနာတော ပဋိနိဝတ္တတိ၊ နာ-
သက္ခိဘိ အတ္ထော။ ကဿာ ပနေတဿ ဝိပဿနမနုယုဉ္စန္တဿ ဧဝံ အဟောသီတိ
တတ္ထ ကာရဏံ ဝဒတိ “အယံ ကိရာ”တိအာဒိနာ။ ဧဝန္တိ “ကော န ခေါ မေ
အတ္တာ”တိ ဧဝံ န ဟောတိ။ တာဝတိကာ ဝိဿတ္တိတိ “မယံ ဓမ္မံ ဒေသေတူ”တိ
ဂုတ္တဝိဿာသော အတ္တိတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ကစ္စာနသတ္တံ အဒ္ဓဿာတိ ယောဇနာ။
“ဒွယနိဿိတော ကစ္စာန လောကော”တိအာဒိ ဒိဋ္ဌိဝိနိဝေဌနာ။ “ဧတေ တေ
ကစ္စာန ဥဘော အန္တေ အနုပဂမ္မာ”တိအာဒိ ဗုဒ္ဓဗလဒီပနာ။

ဆန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-၁၀-ရာဟုလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၉၁-၉၂။ တောနိ သုတ္တာနိ။ ဣဓာဂတနိတိ ဣမသ္မိံ ဝဂ္ဂေ အာနိတာနိ
သင်္ဂီတိကာရေဟိတိ။

ရာဟုလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ထေရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၁၀) ၅-ပုပ္ဖဝဂ္ဂ

၁-နဒီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၃။ ပဗ္ဗတေယျာတိ ပဗ္ဗတဟော အာဂတာ။ တတော ဧဝံ ဩဟာရိနိ။
တေနဿာ စဏ္ဍသောတတံ ဒဿေတိ။ ဒူရံ ဂစ္ဆတိတိ ဒူရင်္ဂမာ။ တေနဿာ
မဟောသတံ ဒဿေတိ။

သောတေတိ ဝဋ္ဋသောတေ။ စတူဟိ ဂါဟေဟိတိ။ “ရူပံ အတ္တတော
သမနုပဿတိ”တိအာဒိနယပ္ပဝတ္ထေဟိ စတူဟိ ဂါဟေဟိ။ ပလုဇ္ဇနက္ခာတိ
ဆိန္ဒက္ခာ။ သောကာဒိဗျသနပ္ပတ္တိတိ သောကာဒိအနတ္တပ္ပတ္တိ။

နဒီသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပုပ္ဖသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၄။ ဝိဝဒတိတိ ဝိဝါဒံ ကရေတိ။ ဝဒန္တောတိ အယထာသဘာဝေန
ဝဒန္တော။ ဝိဝဒတိ ဓမ္မတာယ ဝိရုဒ္ဓံ ကတွာ ဝဒတိ။ လောကဓမ္မောတိ
လုဇ္ဈနသဘာဝဓမ္မော။ ကော ပန သောတိ အာဟ “ဓန္ဓပဉ္စက”န္တိ။ တေနာဟ
“တံ ဟိ”တိအာဒိ။ ကထံ ကရေမိတိ ကေန ပကာရေနာဟံ ဗာလံ အဇာနန္တံ
ကရေမိ။ တေနာဟ “မယျံ ဟိ”တိအာဒိ။ တထာ စာဟ “အက္ခာတော ဝေါ
မယာ မဂ္ဂေါ”တိအာဒိ။ “တယော လောကာ ကထိတာ”တိ ဝတွာ တံ ဝိဝရိတုံ
“နာဟံ ဘိက္ခဝေ”တိအာဒိမာဟ။

ပုပ္ဖသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဖေဏပိဏ္ဍပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၅။ ကေနစိ ကာရဏေန ယုဇ္ဈိတွာ ဂဟေတုံ န သက္ကာတိ အယုဇ္ဈာ
နာမ။ နိဝတ္တနဋ္ဌာနေတိ ဥဒကပ္ပဝါဟဿ နိဝတ္တိတဋ္ဌာနေ။

အနုသောတာဂမနေတိ အနုသောတံ အာဂမနဟေတု။ “အနုသောတာ-
ဂမနေနာ”တိ ဝါ ပါဌော။ အနုပုဗ္ဗေန ပဝနိတွာတိ တတ္ထ တတ္ထ ဥဋ္ဌိတာနံ

ခုဒ္ဒကမဟန္တာနံ ဖေဏပိဏ္ဍာနံ သံသဂ္ဂေန ပကာရတော ဝုဒ္ဓိံ ပတုာ။ အာဝ-
 ဟေယျာတိ အာနေတွာ ဝဟေယျ။ ကာရဏေန ဥပပရိက္ခေယျာတိ ဣဏေန
 ဝိမံသေယျ။ “သာရောနာမ ကိံ ဘဝေယျာ”တိ ဝတွာ သဗ္ဗသော တဒဘာဝံ
 ဒဿန္တော “ဝိလိယိတွာ ဝိဒ္ဓံသေယျေဝါ”တိ အာဟ။ တေန ရူပိ နိဿာရ-
 တာယ ဘိဇ္ဇတေဝါတိ ဒဿတိ။ ယထာ ဟိ အနိစ္စတာယ အသာရတာသိဒ္ဓိ၊
 ဧဝံ အသာရတာယပိ အနိစ္စတာသိဒ္ဓိတိ အနိစ္စတာယ ဧဝ နိစ္စသာရံ
 ထိရဘာဝသာရံ ဓုဝသာရံ သာမိနိဝါသိကာရကဘူတဿ အတ္တနော ဝသေ
 ပဝတ္တနဗ္ဗေတ္တ နတ္ထိတိ အာဟ “ရူပမ္ပိ ॥ပ။ နိဿာရမေဝါ”တိ။ သောတိ
 ဖေဏပိဏ္ဍော။ ဂဟိတောပိ ဥပါယေန တမတ္ထံ န သာဓေတိ အနရဟတ္တာ။
 အနေကသန္နိဃဋ္ဌိတော တထာ တထာ ဃဋ္ဌိတော ဟုတွာ။

ဗျာမမတ္တမ္ပိ တေရဟိ မနုဿာနံ ဝသေန။ အဝဿမေဝ ဘိဇ္ဇတိ တရိဂ္ဂဟ-
 ဟတံ ဟုတွာ။

တသ္မိံ တသ္မိံ ဥဒကမိန္ဒု မှိ ပတိတေ။ ဥဒကတလန္တ ဥဒကပိဋ္ဌိ။ အညတော
 ပတန္တံ ဥဒကမိန္ဒု။ ဥဒကဇလန္တ သန္တာနကံ ဟုတွာ ဌတံ ဥဒကမလံ။ တံ ဟိ
 သံကမိဘွာ တတော ဥဒကံ ပုဋ္ဌံ ကရေတိ။ တသ္မိံ ပုဋ္ဌေ ပုဗ္ဗုဋ္ဌသမညာ။ ဝတ္ထုန္တိ
 စက္ခာဒိဝတ္ထု။ အာရမ္မဏန္တိ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ။ ကိလေသဇလန္တိ ပုရိမသိဒ္ဓိ၊
 ပဋိလဗ္ဗမာနံ ဝါ ကိလေသမလံ။ ဖဿသံသန္ဓနန္တိ ဖဿသမောဓာနံ။ ပုဗ္ဗုဋ္ဌသ-
 ဒိသာ မုဘုတ္တရမဏိယတာယ။ ယသ္မာ ဃမ္မကာလေ သူရိယာတပသန္တာပါဘိ-
 နိဗ္ဗတ္တရသ္မိဇာလနိပါတေ တာဒိသေ ဘူမိပဒေသေ ဣတော ဖိတော
 သမုဂ္ဂတဝါတဝေဂသမုဒ္ဓုရိရုဋ္ဌသင်္ခါတေသု ပရိတ္တမန္တေသု အဏုပရမာဏုတဇ္ဇာ-
 ရိပ္ပကာရေသု ဘူတသင်္ခါတေသု မရိစိသမညာ၊ တသ္မာ သဗ္ဗသော
 သာရဝိရဟိတာတိ ဝုတ္တံ “သညာပိ အသာရကဋ္ဌေန မရိစိသဒိသာ”တိ။ ယသ္မာ
 စ ပဿန္တာနံ ယေဘုယျေန ဥဒကာကာရေန ခါယတိ၊ တသ္မာ “ဂဟေတွာ
 ဝိဝိတုံ ဝါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ နိလာဒိအနုဘဝနတ္ထာယာတိ နိလာဒိအာရမ္မဏဿ
 အနုဘဝနတ္ထာယ။ ဖန္တတိတိ ဖန္တနာကာရပ္ပတ္တာ ဝိယ ဟောတိ အပ္ပဟိနတဏှဿ
 ပုဂ္ဂလဿ။ ဝိပ္ပလန္တေတိ အပ္ပဟိနဝိပလ္လာသံ ပုဂ္ဂလံ။ တေနာဟ “ဣဒံ
 နိလက”န္တိအာဒိ။ သညာပိပလ္လာသတော ဟိ ဝိတ္တဝိပလ္လာသော၊ တတော
 ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသောတိ။ ဝိပ္ပလန္တနေနာတိ ဝိပ္ပကာရဝသေနေဝ အာရမ္မဏဿ
 လန္တနေန။ ဝိပ္ပကာရဝသေန ဟိ ဧတံ လန္တနံ၊ ယဒိဒံ အနုဒကမေဝ ဥဒကံ
 ကတွာ ဒဿနံ အနဂရမေဝ နဂရံ ကတွာ ဂန္ဓဗ္ဗနာဋကောဒိဒဿနံ။

ကုက္ကုကံ ဝုစ္စတိ ကဒလိက္ခန္ဓဿ သဗ္ဗပတ္တဝဋီနံ အပ္ပန္နရေ ဒဏ္ဍကန္တိ အာဟ “အကုက္ကုကဇာတန္တိ အန္တော အသဉ္ဇာတသနဒဏ္ဍက”န္တိ။ န တထာ ဟောတိတိ ယဒတ္ထာယ ဥပဇိတံ၊ တဒတ္ထာယ န ဟောတိ။ နာနာလက္ခဏောတိ နာနာသဘာဝေါ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓောဝါတိ ဧကော သင်္ခါရက္ခန္ဓောတွေဝ ဝုစ္စတိ။

အဿာတိ ပုရိသဿ။ အပဂတပဋ္ဌလပိဋကန္တိ အပဂတပဋ္ဌလဒေါသံ စေဝ အပဂတပိဋကဒေါသဉ္စ။ အသာရဘာဝဒဿနသမတ္တန္တိ အသာရဿ အသာရဘာဝဒဿနသမတ္တံ။ ဣတ္တရာတံ ပရိတ္တကာလာ၊ န စိရဋ္ဌိတိကာ။ တေနာဟ “လဟုပစ္စုပ္ပန်နာ”တိ။ အညဒေဝ ဝ အာဂမနကာလေ စိတ္တန္တိ ဣဒဉ္စ ဩဋ္ဌာရိကဝသေနေဝ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ ကေစ္ဆရက္ခဏေ အနေကကောဋိသတသဟဿသင်္ခါနိ စိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ မာယာယ ဒဿိတံ ရူပံ မာယာတိ” ဝုတ္တံ။ ယံကိဉ္စိဒေဝ ကပါလိဋ္ဌကပါသာဏဝါလိကာဒိ”။ ဝဉ္စေတိတိ အသုဝဏ္ဏမေဝ သုဝဏ္ဏန္တိ၊ အမုတ္တမေဝ မုတ္တာတိအာဒိနာ ဝဉ္စေတိ။ နန စ သညာပိ မရိစိ ဝိယ ဝိပ္ပလမ္ဘေတိ ဝဉ္စေတိ။ ဣဒမ္ပိ ဝိညာဏံ မာယာ ဝိယ ဝဉ္စေတိတိ ကော ဣမေသံ ဝိသေသောတိ? ဝစနတ္ထော နေသံ သာဓာရဏော။ တထာပိ သညာ အနုဒကံယေဝ ဥဒကံ ကတွာ ဂါဟာပေန္တိ၊ အပုရိသညေဝ ပုရိသံ ကတွာ ဂါဟာပေန္တိ ဝိပ္ပလမ္ဘနဝသေန အပ္ပဝိသယာ၊ ဝိညာဏံ ပန ယံ ကိဉ္စိ အတံသဘာဝံ တံ ကတွာ ဒဿေန္တိ မာယာ ဝိယ မဟာဝိသယာ။ တေနာဟ “ယံကိဉ္စိဒေဝါ”တိအာဒိ။ ဝေဇ္ဇိတိ အတိဝိယ လဟုပရိဝတ္တိဘာဝေနပိ မာယာသဒိသန္တိ။

ဒေသိတာတိ ဧဝံ ဒေသိတာ ဖေဏပိဏ္ဍာဒိဥပမာဟိ။

ဘူရိ ဝုစ္စတိ ပထဝီ၊ သဏ္ဍဋ္ဌေန ဝိပုလဋ္ဌေန စ ဘူရိသဒိသပညတာယ ဘူရိပညော။ တေနာဟ “သဏ္ဍပညေန ဝေဝါ”တိအာဒိ။ ကိမိဂဏာဒိနန္တိ အာဒိ-သဒ္ဓေန အနေကဂိဇ္ဈာဒိကေ သင်္ဂဏာတိ။ ပဓေဏီတိ ဓမ္မပဗန္ဓော။ မာလလာပိနိ “အဟံ မမာ”တိအာဒိနာ။ သေသဓာတုယော ဂဟေတွာဝ ဘိဇ္ဇတိ ဧကုပ္ပါဒေကနိရောဓတ္တာ၊ ဝတ္ထုရူပနိဿယပစ္စယတ္တာ “အယ”န္တိ န ဝိသု ဂဟိတံ။ ဝေဘာဝတောတိ ဝဿ မရဏဿ အတ္ထိဘာဝတော။ သရဏန္တိ ပဋိသရဏံ။

ဖေဏပိဏ္ဍာပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-၆-ဂေါမယပိဏ္ဍသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၉၆-၉၈။ သဿတံ သဗ္ဗကာလံ ယာဝ ကပ္ပဝုဋ္ဌာနာ ဟောန္တိတိ သဿ-
တိယော၊ သိနေရုအာဒယော။ တာဟိ သမံ သမကာလံ။ အနေနာတိ
ဘဂဝတာ။ နယိဒန္တိ ဧတ္ထ ယ-ကာရော ပဒသန္ဓိကရော၊ ဣဒန္တိ နိပါတပဒံ။
တံ ပန ယေန ယေန သမ္ဗန္ဓိယတိ၊ တံ တိလိင်္ဂေါ ဟောတိတံ “အယံ မဂ္ဂဗြဟ္မ-
စရိယဝါသော”တိ ဝုတ္တံ။ “န ပညာယေယျာ”တိ ဝတ္တော တမတ္ထံ ဝိဝရံတုံ “မဂ္ဂေါ-
ဟိ”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ ဝိဝဇ္ဇန္တောတိ ဝိနိဝဇ္ဇန္တော အပ္ပဝတ္တိ ကရေန္တော။

ရာဇဓာနီတိ ရညော နိဝါသနဂရံ။ သုတ္တမယန္တိ စိတ္တဝဏ္ဏဝဋီကာမယံ။

ဂေါမယပိဏ္ဍသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဂဒ္ဒါလဗဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၉။ ယံ မဟာသမုဒ္ဒေါတိ ဧတ္ထ ယန္တိ သမယဿ ပစ္စာမသနံ။ ဘုမ္မတ္ထေ
စေတံ ပစ္စတ္တဝစနန္တိ အာဟ “ယသ္မိံ သမယေ”တိ။ သော စ သမယော
အယန္တိ ဒဿေန္တော “ပဉ္စမေ သူရိယေ ဥဋ္ဌိတေ”တိ အာဟ။ ပရိစ္ဆေဒံ န
ဝဒါမိ ပရိစ္ဆေဒကာရိကာယ အဂ္ဂမဂ္ဂဝိဇ္ဇာယ အနဓိဂတတ္တာ။ သုနခေါ ဝိယ
ဝဇ္ဇနိဿိတော ဗာလော အသဝသဘာဝတော။ ဂဒ္ဒါလော ဝိယ ဒိဋ္ဌိဗန္ဓော။
သက္ကာယော တဿ အသဝသဘာဝတော။ ပုထုဇ္ဇနဿ သက္ကာယာနုပရိဝတ္တ-
နန္တိ “သန္တာနေ သတ္တဝေါဟာရေ”တိ တံ တတော အညံ ကတွာ ဘေဒေန
နိဋ္ဌေသော။

ဂဒ္ဒါလဗဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဘူတိယဂဒ္ဒါလဗဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၀။ ဒိဋ္ဌိဂဒ္ဒါလနိဿိတာယာတိ သဟဇာတာဒိပစ္စယဝသေန ဒိဋ္ဌိဂဒ္ဒါ-
လနိဿိတာယ။ နိဿာယေဝ ပဝတ္တတိ တတော အတ္တာနံ ဝိဝေစေတုံ
အသက္ကုဏေယျတ္တာ။ စိတ္တသံကိလေသေနောဘိ ဒသဝိကိလေသဝတ္ထုဝသေန
စိတ္တဿ သံကိလိဋ္ဌဘာဝေန။ အရိယမဂ္ဂါမိဂမနေန စိတ္တဿ ဝေါဒါနတ္တာ
ဝေါဒါယန္တိ ဝိသုဇ္ဈန္တိ။

ဝိစရဏစိတ္တန္တိ ဂဟေတွာ ဝိစရဏဝသေန ဝိစရဏစိတ္တံ။ သင်္ခါနာမာတိ
ဧဝံနာမကာ။ ဗြာဟ္မဏပါသဏ္ဍိကာတိ ဇာတိယာ ဗြာဟ္မဏာ ဆန္ဒဝုတိယာ
ပါသဏ္ဍေသု တံ သင်္ခါသညိတံ ပါသဏ္ဍံ ပဂ္ဂယ ဝိစရဏကာ။ ပဋကောဋ္ဌကန္တိ
ဒုဿာပဏကံ။ ဒဿေန္တာတိ ယထာဂတိကမ္မဝိပါကစိတ္တတံ ဒဿေန္တာ။ တံ
စိတ္တန္တိ တံ ပဋကောဋ္ဌကစိတ္တံ ဂဟေတွာ ဝိစရန္တိ။ စိန္တေတွာ ကတတ္တာတိ
“ဣမဿ ရူပဿ ဧဝံ ဟတ္ထပါဒါ၊ ဧဝံ မုခံ လိခိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ အာကာရဝတ္ထဂ္ဂဟ-
ဏာနိ၊ ဧဝံ ကိရိယာဝိသေသာ၊ ဧဝံ ကိရိယာဝိဘာဂံ၊ သတ္တဝိသေသာနံ ဝိဘာဂံ
ကာတဗ္ဗ”န္တိ တဿ ဥဗ္ဗတ္တနဒိပနပဝတ္တနာဒိပယောဇနဉ္စာတိ သဗ္ဗမေတံ
တထာစိန္တေတွာ ကတတ္တာ စိတ္တေန မနသာ စိန္တိတံ နာမ။ ဥပါယပရိယေ-
သနစိတ္တန္တိ “ဟတ္ထပါဒါ ဧဝံ လိခိတဗ္ဗာ”တိအာဒိနာ ယထာဝုတ္တဥပါယဿ
စေဝ ပုဗ္ဗေ ပဝတ္တဿ ဘူမိပရိကမ္မဝဏ္ဏဝာတုသမ္မာယောဇနပါယဿ စ ဝသေန
ပဝတ္တံ စိတ္တံ။ တတောဝိ စိတ္တတရန္တိ တတော စိတ္တကမ္မတောဝိ စိတ္တတရံ
စိတ္တကာရေန စိန္တိတပ္ပကာရာနံ သဗ္ဗေသံယေဝ စိတ္တကမ္မေ အနိပ္ပဇ္ဇနတော။
ကမ္မစိတ္တေနာဘိ ကမ္မဝိညာဏေန။ ကမ္မစိတ္တေနာဘိ ဝါ ကမ္မဿ စိတ္တဘာဝေန။
သော ကမ္မဿ ဝိစိတ္တဘာဝေါ တဏှာဝသေန ဇာယတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။
သွာယမတ္ထော အဋ္ဌသာလိနိဒ္ဓိကာယံ၂ ဝိဘာဝိတော။ ဧဝံ စိတ္တာတိ ဧဝံ
စိတ္တရူပဝိသေသာ။ ယောနိံ ဥပနေတီတိ တံ တံ အဏှဇာဒိဘေဒံ ယောနိ-
ဝိသေသံ ပါပေတိ ဝဏ္ဏဝိသေသော ဝိယ ဖလိကဏေကံ။ န ဟိ ဝိသေသာ
ဟိတဝိစိတ္တသာမတ္ထိယကမ္မံ ယောနိံ ဥပနေတိ။ တဿ တဿ ဝိပါကုပ္ပတ္တိယာ
ပစ္စယော ဟောတိ။ ယောနိမူလကော တေသံ စိတ္တဘာဝေါတိ ယံ ယံ ယောနိံ
ကမ္မံ သတ္တေ ဥပနေတိ။ တံဘံယောနိမူလကော တေသံ သတ္တာနံ စိတ္တဝိစိတ္တ-
ဘာဝေါ။ တေနာဟ “ယောနိဥပဂတာ”တိအာဒိ။ သဒိသစိတ္တာဝ သဒိသ-
စိတ္တဘာဝါ ဧဝံ။ ဣတိဘိအာဒိ ဝုတ္တဿေဝ အတ္တဿ ဥပ္ပုဋ်ပါဋိယာ နိဂမနံ။

တိရစ္ဆာနဂဘစိတ္တဘာဝတော စိတ္တဿေဝ သဝိသေသံ စိတ္တဘာဝကရဏံ
ဒဿေတုံ “အဝိစာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ စိတ္တံ နာမေတံ စိတ္တတရမေဝ
ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ သမုန္ဓော။ သဟဇာတဓမ္မစိတ္တတာယာတိ ရာဂါဒိသဒ္ဓါဒိဓမ္မဝိစိတ္တ-
ဘာဝေန။ ဘူမိစိတ္တတာယာတိ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တတာယ။ ကမ္မနာနတ္တံ မူလံ ကာရဏံ
တေသန္တိ ကမ္မနာနတ္တမူလကာ၊ တေသံ။ လိင်္ဂနာနတ္တံ ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒိနာနတ္တ-
ဝသေန စေဝ တံတံသဏ္ဌာနနာနတ္တဝသေန စ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သညာနာနတ္တံ

ဣတ္ထိပုရိသဒေဝမနုဿာဒိသညာနာနတ္ထဝသေန။ ဝေါဟာရနာနတ္ထံ တိဿော-
တိအာဒိဝေါဟာရနာနတ္ထဝသေန။ စိတ္တာနံ ဝိစိတ္တာနံ။ တံတံဝေါဟာရနာနတ္ထံ မိ-
စိတ္တေနော ပညပီယတိ။ ရင်္ဂဇာတရူပသမုဋ္ဌာပနာဒိနာ^၁ ဝတ္ထံ ရဗ္ဗယတိတိ
ရဇကော၊ ဝဏ္ဏကာရော။ ပုထုဇ္ဇနဿ အတ္တဘာဝသညိတရူပသမုဋ္ဌာပနတာ
နိယတာ ကေန္တိကာတိ ပုထုဇ္ဇနဂဟဏံ။ “အဘိရူပံ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတိ”တိ
အာနေတွာ သမ္ပန္နော။

ဒုတိယဂဒ္ဒုလဗဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဝါသီဇဋသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၁။ အတ္တဿာတိ ဟိဘဿ။ အသာမိကာ “ဘာဝနာနုယောဂံ အန-
နုယုတ္တဿာ”တိ အနနုယုတ္တဿ ဝုတ္တတ္တာ။ ဣတရာတိ သုက္ကပက္ခဥပမာ။
သာမိကာ ဘာဝနာယောဂဿ အနုယုတ္တတ္တာ။ တဉ္စိ တဿ သာမိကာ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သမ္ဘာဝနတ္ထေတိ ပရမတ္ထသမ္ဘာဝနေ။^၂ ဧဝံ ဟိ ကဏ္ဍပက္ခေပိ
အပိသဒ္ဓဂဟဏံ သမတ္ထိတံ ဟောတိ။ သမ္ဘာဝနတ္ထေတိ ဝါ ပရိကပ္ပနတ္ထေတိ
အတ္ထော။ သင်္ခါတဗ္ဗေ အတ္ထေ အနိယမတော ဝုစ္စမာနေ သင်္ခါတော အနိယ-
မတ္ထော ဝါသဒ္ဓေါ ဝတ္ထဗ္ဗောတိ “အဋ္ဌ ဝါ”တိအာဒိ ဝုတ္ထံ။ ဦနာမိကာနိတိ
ဦနာနိပိ အမိကာနိပိ ကိဉ္စာပိ ဟောန္တိ၊ ကေသော ပန ဂဟေတဗ္ဗောတိ “အဋ္ဌ ဝါ
ဒသ ဝါ ဒွါဒသ ဝါ”တိ ဝုတ္ထံ။ ဧဝံ ဝစနံ သန္ဓာယ “ဝစနသိလိဋ္ဌတာယာ”တိ-
အာဒိ ဝုတ္ထံ။ ပါဒနခသိခါဟိ အကောပနဝသေန သမ္မာ အဓိသယိတာနိ။
ဥတုန္တိ ဥဏှဥတုံ ကာယုသ္မာဝသေန။ တေနာဟ “ဥသ္မိကတာနိ”တိ။
ဘာမိတာနိတိ ကုက္ကုဋ္ဌဝါသနာယ ဝါသိတာနိ။ သမ္မာအဓိသယနာဒိတိဝိဓ-
ကိဒါယာကရဏေန ဣမံ အပ္ပမာဒံ ကတွာ။ သောတ္ထိနာ အဘိနိဋ္ဌိန္နိတုန္တိ
အနန္တရာယေန တတော နိက္ခမိတုံ။ ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဝိဝရန္တော “တေ ဟိ”တိ-
အာဒိမာဟ။ သယဇ္ဇိတိ အဏ္ဍာနိ။ ပရိဏာမန္တိ ပရိပက္ကံ ဗဟိနိက္ခမနယောဂုတံ။

တန္တိ ဩပမ္ပသမ္ပုပ္ပါဒနံ။ ဧဝန္တိ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနာကာရေန။ အတ္ထေနာတိ
ဥပမေယျတ္ထေန။ သံသန္တိတွာ သမ္မာ ယောဇေတွာ။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မဝသေန
ဉာဏဿ တိက္ခာဒိဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဉာဏဿ ဟိ သဘာဝတော သတိ-
နေပက္ကတော စ တိက္ခာဘာဝေါ၊ သမာဓိဝသေန သူရဘာဝေါ၊ သဒ္ဓါဝသေန

ဝိပ္ပသန္တဘာဝေါ၊ ဝိရိယဝသေန ပရိဏာမဘာဝေါ။ ပရိဏာမကာလောတိ
ဗလဝိပဿနာကာလော။ ဝဇိတကာလောတိ^၁ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ-
ကာလော။ အနုလောမဋ္ဌာနဿ ဟိ ဝိပဿနာ ဂဟိတဂဟ္တာ နာမ တဒါ
မဂ္ဂဂဟ္တာ ဂဟိတတ္တာ။ တဇ္ဇာတိကန္တိ တဿ ဝိပဿနာနုယောဂဿ အနုရူပံ။
သတ္တာဝိ ဂါထာယ အဝိဇ္ဇဏှကောသံ ပဟရတိ ဘိန္ဒာပေတိ။

ဩလမ္ဗကသင်္ခါတန္တိ ဩလမ္ဗကသုတ္တသင်္ခါတံ။ ပလန္တိ တဿ သုတ္တဿ
နာမံ။ ဓာရေတွာတိ ဒါရူနံ ဟေယျာဒိဇာနနတ္ထံ ဥပနေတွာ။ ဒါရူနံ ဂဏှံ
ဟရတိတိ ပလဂဏှောတိ ဧတေန ပလေန ဂဏှဟာရော “ပလဂဏှော”တိ
ပစ္စိမပဒေ ဥတ္တရပဒလောပေန နိဒ္ဒေသောတိ ဒဿေတိ။ ဂဟဏဋ္ဌာနေတိ
ဟထေန ဂဟေတဗ္ဗဋ္ဌာနေ။ သမ္ပဒေဝ ခေဝိယန္တိ ဧတေန ကာယဒုဇ္ဈရိတာ-
ဒိနီတိ သင်္ခေပေါ။ တေန။ ဝိပဿနံ အနုယုဇ္ဈန္တဿ ပုဂ္ဂလဿေဝ ဒိဝသေ ဒိဝသေ
အာသဝါနံ ပရိက္ခယော ဣဓ “ဝိပဿနာယာနိသံသော”တိ အဓိပ္ပေတော။
ဟေမန္တိကေန ကရဏဘူတေန။ ဘုမ္မတ္ထေ ဝါ ဧတံ ကရဏဝစနံ၊ ဟေမန္တိ-
ကေတိ အတ္ထော။ ပဋိပ္ပဿန္တန္တိတိ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓလောနိ ဟောန္တိ။ တေနာဟ
“ပူတိကာနိ ဘဝန္တိ”တိ။

မဟာသမုဒ္ဒေါ ဝိယ သာသနံ သဘာဝဂမ္ဘီရဘာဝတော။ နာဝါ ဝိယ
ယောဂါဝစရော မဟောယုတ္တရဏတော။ ပရိယာဒါနံ ဝိယာတိ ပရိတော
အပရိပူရဏံ ဝိယ။ ဓဇ္ဇမာနာနန္တိ သင်္ခါဒန္တေန ဝိယ ဥဒကေန ခေဝိယမာနာနံ
ဗန္ဓနာနံ။ တနုဘာဝေါတိ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပတ္တိယာ အသမတ္တတာယ ဒုဗ္ဗလဘာဝေါ။
ဝိပဿနာဉာဏဝိတိပါမောဇ္ဇေဟိတိ ဝိပဿနာဉာဏသမုဋ္ဌိတေဟိ ဝိတိ-
ပါမောဇ္ဇေဟိ။ ဩက္ခာယမာနေ ပက္ခာယမာနေတိ ဝိဝိပေဋိပတ္တိယာ ဥက္ခာယ-
မာနေ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာယ ပက္ခာယမာနေ။ ဒုဗ္ဗလတာ ဒိဝိတာ “အပ္ပ-
ကသိရေနေဝ သံယောဇနာနိ ပဋိပ္ပဿန္တန္တိ၊ ပူတိကာနိ ဘဝန္တိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။

ဝါသိဇဋသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-အနိစ္စသညာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၂။ ဘာဝေန္တဿာတိ ဝိပဿနာယ မဂ္ဂံ ဘာဝေန္တဿ ဥပ္ပန္နသညာ။
တေနာဟ “သဗ္ဗံ ကာမရာဂံ ပရိယာဒိယတိ”တိအာဒိ။ သန္တာနေတွာတိ

ကသနဋ္ဌာနံ သဗ္ဗသော ဝိတနေတွာ ပတ္တရိတွာ။ ကိလေသာတိ^၁ ဥပတ္တိလေ-
သပ္ပဘေဒါ ကိလေသာ။ အနိစ္စသညာဉာဏေနာတိ အနိစ္စသညာသဟဂတေန
ဉာဏေန။

လာယနန္တိ လာယနံ ဝိယ နယနံ ဝိယ နိစ္ဆောဋ္ဌနံ ဝိယ စ အနိစ္စသညာ-
ဉာဏံ။ ဣမိနာ အတ္ထေနာတိ ဣမိနာ ယထာဝုတ္တေန ပါဠိယာ အတ္ထေန၊ ဥပမာ
သံသန္ဓေတဗ္ဗာတိ ဧတ္ထ ပဗ္ဗဇလာယကော ဝိယ ယောဂါဝစရော။ လာယနာ-
ဒိနာ တဿ တတ္ထ ကတကိစ္စတာယ ပရိတုဋ္ဌိ ဝိယ ဣမဿ ကိလေသေ သဗ္ဗသော
ဆိန္ဒိတွာ ဖလသမာပတ္တိသုခေန ကာလဿ ဝိတိနာမနာ။

ကုဋံ ဝန္တိန္တိတိ ပါရိမန္တေန ကုဋံ ဝန္တိန္တိ။ ကုဋံ ပဝိသနဘာဝေနာတိ
ကုဋိန္ဒိန္ဒိ အဂ္ဂေန ပဝိသနဝသေန။ သမောသရိတွာတိ ဆိဒ္ဓေ အနုပဝိသန-
ဝသေန စ အာဟစ္စ အဝဋ္ဌာနေန စ သမောသရိတွာ ဌိတာ။ ကုဋံ
ဝိယ အနိစ္စသညာ အနိစ္စာနုပဿနာဝသေန အဝဋ္ဌာနဿ မူလဘာဝတော။
ဂေါပါနသိယော ဝိယ စတုဘူမကကုသလာ ဓမ္မာ အနိစ္စသညာမူလကတ္တာ။
ကုဋံ အဂ္ဂံ သဗ္ဗဂေါပါနသိနံ တထာအဓိဋ္ဌာနဿ ပဓာနကာရဏတ္တာ။ အနိစ္စ-
သညာ အဂ္ဂါတိ ဧတ္တာပိ ဒေသေဝ နယော။ အနိစ္စသညာ လောကီယာတိ ဣဒံ
အနိစ္စသညာနုပဿနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ အနိစ္စာနုပဿနာမုခေန အဓိဂတ-
အရိယမဂ္ဂေ ဥပ္ပန္နသညာ အနိစ္စသညာတိ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘတီတိ “အနိစ္စသညာ
ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ သဗ္ဗံ ကာမရာဂံ ပရိယာဒိယတိ”တိအာဒိ
ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ ဓမ္မသင်္ဂဟေ^၂ “ယသ္မိံ သမယေ လောကုတ္တရံ သညံ ဘာဝေ-
တိ”တိအာဒိနာ သညာပိ ဥဒ္ဓဋ္ဌာ။ သဗ္ဗာသု ဥပမာသုတိ မူလသန္တာနဥပမာဒိသု
ပဉ္စသု ဥပမာသု။ ပုရိမာဟီတိ ကဿကပဗ္ဗဇလာယနအဗ္ဗုပ္ပိဏ္ဏိဥပမာဟိ
အနိစ္စသညာယ ကိစ္စံ ဝုတ္တံ မူလသန္တာနကပဒါလနပဗ္ဗဇလာယနဝဏ္ဏေန္တဒန-
ပဒေသေန အနိစ္စသညာယ ပဋိပက္ခပစ္စေဒနဿ ဒဿိတတ္တာ။ ပစ္ဆိမာဟိ
ဗလံ ဒဿိတံ ပဋိပက္ခာတိဘာဝဿ ဇောတိတတ္တာ။

အနိစ္စသညာသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပုပ္ဖဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကော သမတ္တော။

(၁၁) ၁-အန္တဝဂ္ဂ

၁-အန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၃။ အညမညံ အသံသဋ္ဌဘာဝေန ဧတိ ဂစ္ဆတိတိ အန္တော၊ ဘာဂေါတိ အာဟ “အန္တာတိ ကောဋ္ဌာသာ”တိ။ “သက္ကာယနိရောဓန္တော”တိ နိရောဓပစ္စယဿ ဂဟိတတ္တာ ဝုတ္တံ “စတုသစ္စဝသေန ပဉ္စက္ခန္ဓေ ယောဇော-
တွာ”တိ။ အန္တောတိ ။ ပ။ အဇ္ဈာသယဝသေန ဝုတ္တံ ယထာနုလောမဒေသ-
နတ္တာ သုတ္တန္တဒေသနာယ။

အန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-၃-ဒုက္ခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၄-၁၀၅။ ဒုတိယမ္ပိတိ အဝိ-သဒ္ဓေါ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော။ တေန န ကေဝလံ ပဌမသုတ္တမေဝ၊ အထ ခေါ ဒုတိယမ္ပိတိ။

တတိယမ္ပိ တထေဝါတိ ဣမိနာ “ပဉ္စက္ခန္ဓေ စတုသစ္စဝသေန ယောဇော-
တွာ”တိ ဣဒံ ဥပသံဟရတိ။

ဒုက္ခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပရိညေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၆။ ပရိညေယျေတိ ဧတ္ထ တိဿော ပရိညာ ဉာတပရိညာ၊ တိရဏ-
ပရိညာ၊ ပဟာနပရိညာတိ။ တာသု ဉာတပရိညာ ယာဝဒေဝ တိရဏပရိညတ္တာ။
တိရဏပရိညာ စ ယာဝဒေဝ ပဟာနပရိညတ္တာတိ။ တတ္ထ ဥက္ကဋ္ဌာယ
ပရိညာယ ကိစ္စဒဿနဝသေန အတ္ထံ ဒဿေန္တော “ပရိညေယျေတိ ပရိဇာနိ-
တဗ္ဗေ သမတိက္ကမိတဗ္ဗေ”တိ၊ ပဟာတဗ္ဗေတိ အတ္ထော။ တေနာဟ ဘဂဝါ
“ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ပရိညာ? ရာဂက္ခယော ဒေါသက္ခယော မောဟက္ခ-
ယော”တိ၊ တသ္မာ သမတိက္ကမန္တိ သမတိက္ကန္တိ ပဟာနဿ ဥပါယံ။
သမတိက္ကမိတွာ ဌိတန္တိ ပဇဟိတွာ ဌိတန္တိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။

ပရိညေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-၁၀-သမဏသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၇-၁၁၂။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ကထိတာနိ အဿာဒါဒိနံ သမုဒယာဒိနဉ္စ
ဒေသိတတ္တာ။

'ကိလေသပ္ပဟာနံ ကထိတံ ရာဂပ္ပဟာနဿ ဇောတိတတ္တာ။

သမဏသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အန္တဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၁၂) ၂-ဓမ္မကထိကဝဂ္ဂ

၁-၂-အဝိဇ္ဇာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၁၃-၁၁၄။ ယာဝတောတိ ယသ္မာ။ ဣမာယ။ ပ။ သမန္တာဂတောတိ
“ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ”တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တာယ
စတူသု အရိယသစ္စေသု အညာဏသဘာဝါယ အဝိဇ္ဇာယ သမ္မောဟေန
သမန္တာဂတော။ ဧတ္တာဝတောတိ ဧတ္တကေန ကာရဏေန အဝိဇ္ဇာဂတော
သမဂ္ဂိဘူတေန ဥပဂတော၊ အဝိဇ္ဇာယ ဝါ ဥပေတော နာမ ဟောတိ။

ဒုတိယေဝိတိ ဝိဇ္ဇာသုတ္တေ။ “ဝိဇ္ဇာဝသေန ဒေသနာ”တိ အယမေဝ
ဝိသေသောတိ အာဟ “သေဝ နယော”တိ။

အဝိဇ္ဇာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဓမ္မကထိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၅။ ပဌမေန ဓမ္မကထိကော ကထိတော “ဓမ္မံ ဒေသေတိ”တိ
ဝုတ္တတ္တာ။ ဒုတိယေန သေခဘူမိ ကထိတာ “ပဋိပန္နော ဟောတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။
တတိယေန အသေခဘူမိ ကထိတာ “အနုပါဒါဝိမုတ္တော ဟောတိ”တိ
ဝုတ္တတ္တာ။ ဓမ္မကထိကံ ပုစ္ဆိတေန ဘဂဝတော။ ဝိသေသေတွာတိ ဓမ္မကထိက-
ဘာဝတော ဝိသေသေတွာ ဥက္ကံသေတွာ။ ဧဝံ ဘူမိယောတိ သေက္ခာသေက္ခ-
ဘူမိယော။

ဓမ္မကထိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဒုတိယဓမ္မကထိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၆။ တိဏိ ဝိဿဇ္ဇနာနီတိ ယထာပုစ္ဆံ တိဏိ ဝိဿဇ္ဇနာနိ။
ဒုတိယဓမ္မကထိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဇ-ဗန္ဓနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၁၇-၁၂၁။ တိရံ ဝုစ္စတိ ဝနံ ဩရိမတိရန္တိ ကတွာ။တေနာဟ “အထာယံ
ဣတရာ ပဇာ၊ တိရမေဝါနုဓာဝတိ”တိ။ ပါရံ ဝုစ္စတိ နိဗ္ဗာနံ သံသာရဿ
ပါရိမန္တိ ကတွာ။ ဗဒ္ဓေါတိ အနုသယပ္ပဟာနဿ အကတတ္တာ ကိလေသဗန္ဓ-
နန ဗဒ္ဓေါ၊ သုက္ကပက္ခေပိ ဒိဋ္ဌိသမနုပဿနာယ ရူပါဒိဗန္ဓနဿ ပဋိက္ခေပ-
မတ္တမေဝ ဝုတ္တံ၊ န ဝိမောက္ခန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝနုဒုက္ခံ ကထိတန္တိ
“တိရဒဿိ ပါရဒဿိ၊ ပရိမုတ္တော သော ဒုက္ခသ္မာတိ ဂဒါမိ”တိ အာဂတတ္တာ
ဝနုဝိဝနံ ကထိတန္တိ ဝတ္ထု သက္ကာ။

ဆဋ္ဌာဒိနိ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ။
ဗန္ဓနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-သီလဝန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၂။ အာဗာဓဋ္ဌေနာတိ အာဒိတော ဥပ္ပတ္တိတော ပဋ္ဌာယ ဗာဓနဋ္ဌေန
ရုဇနဋ္ဌေန။ အန္တောဘေါသဋ္ဌေနာတိ အပ္ပန္နရေ ဧဝ ဒုဿနဋ္ဌေန ကုပ္ပနဋ္ဌေန။
ဓဏနဋ္ဌေနာတိ သဿနဋ္ဌေန။ ဒုက္ခဋ္ဌေနာတိ ဒုက္ခမတ္တာ ဒုက္ခဘာဝေန။ ဒုက္ခံ ဟိ
လောကေ “အဃ”န္တိ ဝုစ္စတိ အတိဝိယ ဟနနတော။ ဝိသဘာဂ။ပ။ပစ္စယဋ္ဌေ-
နာတိ ယထာပဝတ္ထမာနာနံ ဓာတာဒိနံ ဝိသဘာဂဘူတမဟာဘူတသမုဋ္ဌာနဿ
အာဗာဓဿ ပစ္စယဘာဝေန။ အသကဋ္ဌေနာတိ အနတ္တနိယတော။ ပလုဇနဋ္ဌေ-
နာတိ ပကာရတော ဘိဇ္ဇနဋ္ဌေန။ သတ္တသုညတဋ္ဌေနာတိ သတ္တသင်္ခါတအတ္တ-
သုညတဋ္ဌေန။ အတ္တာဘာဝေနာတိ ဒိဋ္ဌိဂတိကပရိကပ္ပိတဿ အတ္တနော
အဘာဝေန။ သုညတော အနတ္တတောတိ ဧတ္ထ “ပရတော”တိ ပဒဿ သင်္ဂဟော
ကာတဗ္ဗော၊ တသ္မာ “ဒွိဟိ အနတ္တမနသိကာရော”တိ ဝတ္ထဗ္ဗံ။

သီလဝန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-သုတဝန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၃။ တဏှာ ကောဒသမေတိ ဧတ္ထ တဏှာ-သဒ္ဓေန “ဥတ္တာနမေဝါ”တိ ဣဒံ အာကမုတိ။ ဣဓာတိ ကောဒသမေ။ ကမ္မဋ္ဌာနဿ ဥဂ္ဂဟဓာရဏပရိစယ-မနသိကာရဝသေန ပဝတ္တဉာဏံ ကမ္မဋ္ဌာနသုတဝသေန နိပ္ပဇ္ဇနတော “သုတ”န္တိ ဝုတ္တံ။

သုတဝန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-၁၃-ကပ္ပသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၂၄-၁၂၅။ ဣဟုလောဝါဒသဒိသာနီတိ ဣဟုလောဝါဒသုတ္တေ^၁ အာ-ဂတသုတ္တသဒိသာနိ။

ကပ္ပသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဓမ္မကထိကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၁၃) ၃-အဝိဇ္ဇာဝဂ္ဂ**၁-၁၀-သမုဒယဓမ္မသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ**

၁၂၆-၁၃၅။ ဣမသ္မိန္တိ အဝိဇ္ဇာဝဂ္ဂေ။ စတုသစ္စမေဝ ကထိတံ၊ တသ္မာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနမေဝါတိ အဓိပ္ပာယ်ော။

သမုဒယဓမ္မသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဝိဇ္ဇာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၁၄) ၄-ဣန္ဒြိယဝဂ္ဂ**၁-၁၄-ဣန္ဒြိယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ**

၁၃၆-၁၄၉။ အန္တော အဂ္ဂိ မဟန္တော ဆာရိကရာသိ၊ တတ္ထ ဥက္ကဋ္ဌ-ဝိကုလတော အက္ကမန္တံ ယာဝ ကေသဂ္ဂံ အနုဒဟတာယ ကုစ္ဆိတံ ကုဋ္ဌန္တိ

ကုက္ကုဉ်၊ ရူပဝေဒနာဒိ ပန တတောပိ ကဉ္စိ ကာလံ အနုဒဟနတော မဟာ-
ပရိဋ္ဌာဟနဋ္ဌေန စ ကုက္ကုဉ် ဝိယာတိ ကုက္ကုဉ်။ အနိစ္စလက္ခဏာဒိနီတိ အနိစ္စ-
ဒုက္ခာနတ္တလက္ခဏာနိ။

ကုက္ကုဉ်သုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကုက္ကုဉ်ဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၁၅) ၅-ဒိဋ္ဌိဝဂ္ဂ

၁-၉-အဇ္ဈတ္တသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၁၅၀-၁၅၈။ ပစ္စယံ ကတွာတိ အဘိနိဝေသပစ္စယံ ကတွာ။ အာဒိသဋ္ဌေန
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသက္ကာယဒိဋ္ဌိအတ္တာနုဒိဋ္ဌိသညောဇနာဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓအဇ္ဈောသာ-
နာနိ သင်္ဂဏှာတိ။ တတ္ထ အဘိနိဝေသာ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိယော။ ဝိနိဗန္ဓာ
“ကာယေ အဝိတရာဂေါဟောတိ”တိအာဒိနာ အာဂတစေတသောဝိနိဗန္ဓာ။
အဇ္ဈောသာနာတိ တဏှာဒိဋ္ဌိဇ္ဈောသာနာနိ။ သေသာနိ သုဝိညေယျာနေဝ။

အဇ္ဈတ္တသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၉။ ဓရမာနကာလေတိ ဇီဝမာနကာလေ။ ပဟာနံ အပဿန္တောတိ
ထေရဿ ကိရ ဘဂဝတိ ပေမံ အဓိမတ္တံ။ စိတ္တံ ဂဏှိဿာမီတိ စိတ္တံ အာရာဇေ-
ဿာမိ။ ဂန္တဗ္ဗံ ဟောတိ။ တသ္မာ သပလိဗောဓော။ စိတ္တံ သဗ္ဗဟံသမာဓနာတိ
စိတ္တဿ ဝိဗောဓနော။ ဝိမုတ္တိံ ။ ပ။ ဇာတော အာယတိံ ပဋိဝေဓပစ္စယတ္တာ၊ န
ပန တဒါ ဝိသေသာဝဟဘာဝါ နိဗ္ဗေဘာဂိယော။

အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒိဋ္ဌိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥပရိပဏှာသကော သမတ္တော။

သာရတ္ထပ္ပကာသိနိယာ သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ

ခန္ဓသံယုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ သမတ္တာ။

၂-ရာဇသံယုတ္တ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-မာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၆၀။ မာရသဒ္ဓေါယံ ဘာဝသာဓနောတိ ဒဿေန္တော “မာရော ဝါ အဿာတိ မရဏံ ဝါ အဝေယျာ”တိ အာဟ။ မာရေတောတိ မရိတဗ္ဗော မာရံ မရဏံ ဧတဗ္ဗောတိ အာဟ “မာရေတဗ္ဗော”တိ။ အနုပါဒါနိဗ္ဗာနတ္ထာတိ ဖလဝိမုတ္တိသင်္ခါတာ အရဟတော အရဟန္တတာ နာမ ယာဝဒေဝ အနုပါဒါ-
နိဗ္ဗာနတ္ထာ။ နိဗ္ဗာနန္တရေတိ အနုပါဒါနိဗ္ဗာနာဓိဂမဿ အပ္ပန္တရေ တတော
ဩရမေဝ ဣဒံ မဂ္ဂံ မြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ၊ န တတော ပရံ။ အဿာတိ မြဟ္မ-
စရိယဿ။

မာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-၁၀-သတ္တသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၁၆၁-၁၆၉။ လဂ္ဂပုစ္ဆောတိ လဂ္ဂနဿ ဗဇ္ဈနဿ ပုစ္ဆာ။ ယဒိ ရူပါဒိသု
သတ္တတ္တာ သတ္တော၊ ဒိဏာသဝါ ကထံ သတ္တာတိ? သတ္တဘူတပုဗ္ဗာတိ ကတွာ။
ကိဋ္ဌာဝိဂမန္တိ ကိဋ္ဌာယ အပနယနံ ဩရမဏံ။ ယန္တရဇ္ဇ၊ ဝိယ ဘဝပဗန္ဓဿ
နယနတော အဝရဇ္ဇူတိ တဏှာ ဝုတ္တာ။

သတ္တသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဌမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-၁၂-မာရသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၁၇၀-၁၈၁။ ရူပါဒိဝိနိမုတ္တံ မရဏံ နာမ နတ္ထိ ရူပါဒိနိယေဝ ဝိဘဝေ
မရဏသမညာတိ။ မရဏဓမ္မော ဝိနာသဘာဝေါ။

မာရသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-၄-အာယာစနဝဂ္ဂါဒိ ၁-၁၁-မာရာဒိသုတ္တကောဒသကဝဏ္ဏနာ ၂၆၃

၃-၄-အာယာစနဝဂ္ဂါဒိ

၁-၁၁-မာရာဒိသုတ္တကောဒသကဝဏ္ဏနာ

၁၈၂-၂၀၅။ သုခုမံ ကာရဏံ ဥပဋ္ဌာတိ၊ တေနောသ ထေရော ပဋိ-
ဘာနေယျကာနံ တေဒဂ္ဂေ ဌပိတော။ ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယဓပ္ပဝသေနော၊ န
ပဋိဝေဓာဝဟဘာဝေန။

မာရာဒိသုတ္တကောဒသကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတ။

အာယာစနဝဂ္ဂါဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတ။

သာရတ္ထပ္ပကာသိနိယာ သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ
ရာဓသံယုတ္တဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ သမတ္တာ။

၃-ဒိဋ္ဌိသံယုတ္တ

၁-သောတာပတ္တိဝဂ္ဂ

၁-ဝါတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၆။ န တေ ဝါတာတိ ယေ ဣမေ ရုက္ခသာခါဒိဘဉ္ဇနကရာ၊ တေ သတ္တကာယတ္တာ ဝါတာ နာမ န ဟောန္တိ။ တေ ဟိ နိစ္စာ ဓုဝါ သဿတာ။ တေနာဟ “ဝါတော ပနာ”တိအာဒိ။ တေန သတ္တသု ကာယေသု စတုတ္ထိ ကာယမာဟ။ ရုက္ခသာခါဒိဘဉ္ဇနကော သော ဝါတလေသော နာမ၊ ဝါတသဒိသောတိ အတ္ထော။ သိက္ခန္တိန္ဒြေ ဝိယာတိ ဣမိနာ နိစ္စလဘာဝ-
မေဝ ဒဿေတိ၊ ပဗ္ဗတကူဋံ ဝိယာတိ ဣမိနာ ပန သဿတိသမံဝါပိ။ အယဉ္ဇိ ဝါယု ကာယဿ နိစ္စတံ အဘိနိဝိဿ ဌိတော “မာ စ အနိစ္စတာ ပရော ဟောတူ”တိ န ဝါတာ ဝါယန္တိတိ ဗာဓတိ။ သေ နယော နဒိယော သန္တန္တိ-
တိအာဒိသု။ ဥဒကံ ပနာတိ ဒုတိယံ ကာယံ သန္ဓာယာဟ။ ဂစ္ဆော ပန န နိက္ခမတိ ကုဋ္ဌဋ္ဌာဒိဘာဝေနော^၁ တဿ လဟ္တနတော။ နေဝ တေ ဥဒေန္တိ ယထာ ဝါတာ၊ ဧဝံ တိဋ္ဌနတော^၂ လောကဿ ပန တထာ မတိမတ္တန္တိ အဓိပ္ပာယော။

ဝါတသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-၄-တေမမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၀၇-၂၀၉။ ဒိဋ္ဌိ ရူပါယတနံ စက္ခုနာ ဒဋ္ဌဗ္ဗတော။ သုတံ သဒ္ဓါယတနံ သောတေန သောတဗ္ဗတော။ မုတံ ဂန္ဓာယတနာဒိ တိဝိဓံ သမ္ပတ္တဂါဟီဟိ ဃာနာဒိဟိ ပတွာ ဂဟေတဗ္ဗတော။ အဝသေသာနိ စက္ခာဒိနိ သတ္တာယတ-
နာနိ ဝိညာတံ နာမ ကေဝလံ မနောဝိညာဏေန ဝိဇာနိတဗ္ဗတော။ ပတ္တန္တိ အနုပ္ပတ္တိ၊ ယံ ကိဉ္စိ ပါပုဏိတဗ္ဗံ ပရိယေသိတွာ ဂဝေသိတွာ သမ္ပတ္တန္တိ အနုပ္ပတ္တိ။ ပရိယေသိတန္တိ ပရိယိဋ္ဌံ။ ဝိတ္တေန အနုသဉ္ဇရိတန္တိ မနဿ ဝိန္တိတံ။ “ပတ္တိ ပရိယေသိတ”န္တိ တေသ္မိံ ပဒုဒ္ဓယေ စတုက္ကံ သမ္ဘဝတီတိ တံ ဒဿေတွာ တဿ ဝသေန ပတ္တပရိယေသိတပဒါနိ၊ တတော မနဿ အနုဝိစရိတဉ္စ နိဟရိတွာ

ဒဿေတုံ “လောကသ္မိံ” ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပရိယေသိတွာ ပတ္တံ နာမ ပရိယေသနာယ ပရိဂ္ဂဟဘာဝတော။ ပရိယေသိတံ နာမ ကေဝလံ ပရိယေသိတမေဝါတိ ကတွာ ပရိယေသိတွာ ပတ္တဿ မနသာနုပိစရိတဿ ဝုတ္တတ္တာ။ ပဌမဝိကပ္ပေ သင်္ကရေ အတ္ထိတိ အသင်္ကရတော စ ဒဿေတုံ “အထ ဝါ”တိ။ အာဒိ ဝုတ္တံ။ သဒ္ဓန္တိ ဝိညာတာဒိ။ တဉ္စိ မနောဝိညာဏေန ဂဟိတတ္တာ မနသာ အနုပိစရိတံ နာမ န ဒိဋ္ဌိ သုတံ မုတံ။

ဧတံမမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-နတ္ထိဒိန္နသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၀။ ဒိန္နန္တိ ဒေယျဓမ္မသိသေန ဒါနံ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ဒိန္နဿ ဖလာဘာဝံ သန္ဓာယာ”တိ။ ဒိန္နံ ပန အန္ဓာဒိဝတ္ထု ကထံ ပဋိက္ခိပန္တိ။ သေ နယော “ယိဋ္ဌိ ဟုတ”န္တိ ဧတ္ထာပိ။ မဟာယာဂေါတိ သဗ္ဗသာဓာရဏံ မဟာဒါနံ။ ပဟေဏကသက္ကာရေတိ ပါဟုနကာနံ ကာတဗ္ဗသက္ကာရေ။ ဖလန္တိ အာနိသံသဖလံ နိဿန္တဖလဉ္စ။ ဝိပါကောတိ သဒိသဖလံ။ ပရလောကေ ဌိတဿ အယံ လောကော နတ္ထိတိ ပရလောကေဌိတဿ ကမ္မုနာ လဒ္ဓဗ္ဗော အယံ လောကော န ဟောတိ။ ဣဝလောကေ ဌိတဿပိ ပရလောကော နတ္ထိတိ ဣဝလောကေ ဌိတဿ ကမ္မုနာ လဒ္ဓဗ္ဗော ပရလောကော န ဟောတိ။ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “သဗ္ဗေ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဥစ္ဆိဇန္တိ”တိ။ ဣမေ သတ္တာ ယတ္ထ ယတ္ထ ဘဝေ ယောနိအာဒိသု စ ဌိတာ၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဥစ္ဆိဇန္တိ နိရုဒယဝိနာသဝသေန နဿန္တိ။ ဖလာဘာဝဝသေနာတိ မာတာပိတုသု သမ္မာပဋိပတ္တိမိစ္ဆာပဋိပတ္တိနံ ဖလဿ အဘာဝဝသေန “နတ္ထိ မာတာ၊ နတ္ထိ ပိတာ”တိ ဝဒန္တိ။ န မာတာပိတုနံ၊ နာပိ တေသု ဣဒါနိ ကရိယမာနသက္ကာရာသက္ကာရာနံ အဘာဝဝသေန တေသံ လောကပစ္စက္ခတ္တာ။ ပုဗ္ဗုဋ္ဌကဿဝိယဣမေသံ သတ္တာနံ ဥပ္ပါဒေါ နာမ ကေဝလော၊ န ဘဝတော စဝိတွာ အာဂမနပုဗ္ဗကောတိ ဒဿနတ္ထံ “နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ”တိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “စဝိတွာ ဥပ္ပဇ္ဇနကသက္ကာ နာမ နတ္ထိ”တိ။ သမဏေန နာမ ယာထာဝတော ဇာနန္တေန ကဿဝိ အကထေတွာ သညတေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ အညထာ အာဟောပုရိသိကာ နာမ သိယာ။ ကိဉ္စိ ပရောပရဿ ကရိဿတိ၊ တထာ စ အတ္တနော သမ္မာဒနဿ ကဿဝိ အဝဿယော ဝေ န သိယာ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဥစ္ဆိဇနတောတိ အာဟ “ယေ ဣမဉ္စ ဟပ၊ ပဝေဒေန္တိ”တိ။

စတုသု မဟာဘူတေသု နိယုတ္တောတိ စတုမဟာဘူတိကော။ ယထာ ပန မတ္တိကာယ နိဗ္ဗတ္တံ ဘာဇနံ မတ္တိကာမယံ၊ ဧဝမယံ စတုဟိ မဟာဘူတေဟိ နိဗ္ဗတ္တောတိ အာဟာ “စတုမဟာဘူတမယော”တိ။ အဇ္ဈတ္တိကာ ပထဝီဓာတုတိ သတ္တသန္တာနဂတာ ပထဝီဓာတု။ ဗာဟိရံ ပထဝီဓာတုန္တိ ဗဟိဒ္ဓါ မဟာပထဝီ။ အနုယာတိတိ တဿ အနုရူပဘာဝေန ယာတိ ဥပေတိ။ ဥပဂစ္ဆတိတိ ပုဗ္ဗေ ဗာဟိရပထဝီကာယတော တဒေကဒေသဘူတာ ပထဝီ အာဂန္တော အဇ္ဈတ္တိကာဘာဝပ္ပတ္တိယာ သတ္တဘာဝေန သဏ္ဌိတာ ဣဒါနိ သဋ္ဌာဒိပထဝီ ဝိယ တမေဝ ဗာဟိရပထဝီကာယံ ဥပေတိ ဥပဂစ္ဆတိ၊ သဗ္ဗသော ဟေန နိဗ္ဗိသေသတံ ဧကိဘာဝမေဝ ဂစ္ဆတိတိ အတ္တော။ အာပါဒိသုပိ သေဝနယောတိ ဧတ္ထ ပဇ္ဇုန္နေန မဟာသမုဒ္ဒတော ဂဟိတအာပေါ ဝိယ ဝသောဒကဘာဝေန ပုနပိ မဟာသမုဒ္ဒံ၊ သူရိယရံသိတော ဂဟိတဇ္ဇန္တဂ္ဂိသင်္ခါတတေဇော ဝိယ ပုနပိ သူရိယရံသိ၊ မဟာဝါယုခန္ဓတော နိဂ္ဂတမဟာဝါယော ဝိယ တမေဝ ဝါယုခန္ဓံ ဥပေတိ ဥပဂစ္ဆတိတိ ဒိဋ္ဌိဂတိကော သယမေဝ အတ္တနော ဝါဒံ ဘိန္ဒတိ။ ဥဗ္ဗတ္တကပစ္စိသဒိသဉ္စိ ဒိဋ္ဌိဂတိကဒဿနံ။ ဗနန္တိန္ဒာနိ ဣန္ဒြိယာနိ အာကာသံ ဗက္ခန္တန္တိ တေသံ ဝိသယဘာဝါ ဝိသယာပီတိ ဝဒတိ။ ဝိသယိဂ္ဂဟဏေန ဟိ ဝိသယာ ဂဟိတာ ဧဝ ဟောန္တိတိ။ ဂုဏာဂုဏပဒါနီတိ ဂုဏဒေါသကောဋ္ဌာသ၊ သရီရမေဝ ပဒါနီတိ အဓိပ္ပေတံ သရီရေန တံကံကိရိယာယ ပဇ္ဇိတဗ္ဗတော။ ဒဗ္ဗန္တိ မုယုန္တိတိ ဒတ္တ။ မုဠပုဂ္ဂလာ။ တေဟိ ဒတ္တ။ဟိ ဗာလမနုဿေဟိ ပညတ္တံ။

နတ္ထိဒိန္နသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ကရေတောသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၁။ သဟတ္တာ ကရေန္တဿာတိ သဟတ္တေန ကရေန္တဿ။ နိဿဂ္ဂိယထာဝရာဒယောပိ ဣဓ သဟတ္တကရဏေနေဝ သင်္ဂဟိတာ။ ဟတ္တာဒိနီတိ ဟတ္ထပါဒကဏ္ဍနာသဒိနိ။ ပစနံ ဒဟနံ ဝိဗာဓနန္တိ အာဟာ “ဒဏ္ဍေန ဝိဇ္ဇေန္တဿာ”တိ။ ပပဉ္စသုဒနိယံ “တဇ္ဇေန္တဿ စာ”တိ အတ္တော ဝုတ္တော၊ ဣဓ ပန သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယံ ဝိယ တဇ္ဇနံ ပရိဘာသနံ ဒဏ္ဍေနေဝ သင်္ဂဟေတွာ “ဒဏ္ဍေန ဝိဇ္ဇေန္တဿ”ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ။ သောကံ သယံ ကရေန္တဿာတိ ပရဿ သောကကာရဏံ သယံ ကရေန္တဿ၊ သောကံ ဝါ ဥပ္ပါဒေန္တဿ။ ပရေဟိ အတ္တနော ဝစနကရေဟိ။ သယမ္ပိ ဗန္ဓတောတိ ပရဿ

ဝိဗာဓနပ္ပယောဂေန သယမ္ပိ ဖန္တတော။ အတိပါတယတောတိ ပဒံ သုဒ္ဓကတ္တု၊ အတ္ထေ ဟေတုကတ္တု၊ အတ္ထေ စ ဝတ္တတိတိ အာဟ “ဟနန္တဿပိ ဟနာပေန္တဿပိ”တိ။ ကာရဏဝသေနာတိ ကာရာပနဝသေန။

သရဿ ဘိတ္တိ အန္တော စ ဗဟိ စ သန္နိတာ ဟုတွာ ဌိတာဝ သရသန္နိ။ ကိဉ္စိပိ အသေသေတွာ နိရဝသေသော လောပေါ နိလ္လောပေါ။ ကောဂါရေ နိယုတ္တော ဝိလောပေါ ကောဂါရိကော။ ပရိတော သဗ္ဗသော ပန္တေ ဟနနံ ပရိပန္တော။ ပါပံ န ကရိယတိ ပုဗ္ဗေ အသတော ဥပ္ပါဒေတုံ အသက္ကုဏေယျတ္တာ၊ ဟသ္မာ နတ္ထိ ပါပံ။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ သတ္တာ ပါပေ ပဝတ္တန္တိတိ အာဟ “သတ္တာ ပန ကရောမာတိ ဧဝံသညိနော ဟောန္တိ”တိ။ ဧဝံ ကိရဿ ဟောတိ—ဣမေသံ ဟိ သတ္တာနံ ဟိ သာဒကိရိယာ န အတ္တာနံ ဖုသတိ တဿ နိစ္စတာယ နိဗ္ဗိကာရတ္တာ၊ သရိရံ ပန အစေတနံ ကဋ္ဌကလိင်္ဂ- ရူပမံ၊ တသ္မိံ ဝိကောပိတေပိ န ကိဉ္စိ ပါပန္တိ။ ခုရနေမိနာတိ နိသိတခုရမယ- နေမိနာ၊ ခုရသဒိသနေမိနာတိ အတ္ထော။

ဂင်္ဂါယ ဒက္ခိဏာဒိသာ အပ္ပတိရူပဒေသော၊ ဥတ္တရဒိသာ ပတိရူပဒေသောတိ အဓိပ္ပါယေန “ဒက္ခိဏဉ္စေပိ”တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ဒက္ခိဏတိရေ မနဿာ ကက္ခဋာ”တိအာဒိ။ မဟာယာဂန္တိ မဟာဝိဇိတယညသဒိသံ မဟာယာဂံ။ ဥပေါသထကမ္ပေနာတိ ဥပေါသထကမ္ပေန စ။ စ-သဒ္ဓေါ ဟေတ္တ လုတ္တနိဒ္ဓိန္ဒော။ ဒမသဒ္ဓေါ ဟိ ဣန္ဒြိယသံဝရဿ ဥပေါသထသီလဿ စ ဝါစကော ဣဓာ- မိပ္ပေတော။ ကေမိ ပန “ဥပေါသထကမ္ပေနာ”တိ ဣဒံ ဣန္ဒြိယဒမနဿ ဝိသေသနံ၊ တသ္မာ “ဥပေါသထကမ္ပဘူတေန ဣန္ဒြိယဒမေနာ”တိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ သီလသံယမေနာတိ သီလသံဝရေန၊ သစ္စဝစနေနာတိ သစ္စဝါစာယ။ တဿာ ဝိသုံ ဝစနံ လောကေ ဂရုတရပုညသမ္ပတဘာဝတော။ ယထာ ဟိ ပါပဓမ္မေသု မုသာဝါဒေါ ဂရု၊ ဧဝံ ပုညဓမ္မေသု သစ္စဝါစာ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ဧကံ ဓမ္မံ အဘိတဿာ”တိအာဒိ။ ပဝတ္တိတိ ယော ကရောတိတိ ဝုစ္စတိ၊ တဿ သန္တာနေ ဖလဿ နိဗ္ဗတ္တိယာ ပစ္စယဘာဝေန ပဝတ္တိ။ သဗ္ဗထာတိ “ကရောဘော”တိအာဒိနာ ဝုတ္တေန သဗ္ဗပ္ပကာရေန ကိရိယမေဝ ပဋိက္ခိပန္တိ။

ကရောတောသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဟေတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၂။ ဥဘယေနာတိ ဟေတုပစ္စယပဋိသေဝေစနေန။ သံကိလေသပစ္စယန္တိ သံကိလိသနဿ မလိနဘာဝဿ ကာရဏံ။ ဝိသုဒ္ဓိပစ္စယန္တိ သံကိလေသတော ဝိသုဒ္ဓိယာ ဝေါဒါနဿ ကာရဏံ။ နတ္ထိ ဗလန္တိ သတ္တာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိက-
နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိအာဝဟံ ဗလံ နာမ ကိဉ္စ နတ္ထိ။ တေနာဟ “ယဒ္ဓိ”တိအာဒိ။ နိဒဿနမတ္တဉ္စေတံ၊ သံကိလေသိကမ္ပိ စာယံ ပဋိက္ခိပတေဝ။ အညမညဝေဝေ-
နာနိတိ တဿာ တဿာ ကိရိယာယ ဥဿန္တဋ္ဌေန ဗလံ၊ သူရဝီရဘာဝါဝ-
ဟဋ္ဌေန ဝီရိယံ၊ တမေဝ ဒဠ္ဋဂ္ဂါဟဘာဝတော ပေါရိသံ ရရံ ဝဟန္တေန ပဝတ္တေတဗ္ဗတော ပုရိသထာမော၊ ပရံ ပရံ ဌာနံ အက္ကမနပ္ပဝတ္တိယာ ပုရိသ-
ပရက္ကမောတိ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သတ္တယောဂတော၊ ရူပါဒီသု ဝါ သတ္တတာယ သတ္တာ၊ ပါဏနတော အဿာသနပဿာသနဝသေန ပဝတ္တိယာ ပါဏာ၊ တေ ပန သော ကေရိယာ-
ဒိဝသေန ဝိဘဇိတွာ ဝဒတိတိ အာဟ “ကေရိယော”တိအာဒိ။ အဏ္ဏ-
ကောသသီသု ဘဝနတော ဘူတာတိ ဝုစ္စန္တိတိ အာဟ “အဏ္ဏံပ။ဝဒန္တိ”တိ။
ဇိဝနတော ပါဏံ ဓာရေန္တာ ဝိယ ဝဗုနတော ဇိဝါတိ သာလိယဝါဒိကေ
ဝဒန္တိ။ နတ္ထိ ဧတေသံ သံကိလေသဝိသုဒ္ဓိသု ဝသောတိ အဝသာ။ နတ္ထိ တေသံ
ဗလံ ဝီရိယန္တိ အဗလာ အဝီရိယာ။ နိယတတာတိ အစ္ဆေဇ္ဇသုတ္တာဝုတာ-
ဘေဇ္ဇမဏိနော ဝိယ နိယတပ္ပဝတ္တိတာယ ဂတိဇာတိဗန္ဓာပဝဂ္ဂဝသေန
နိယမော။ တတ္ထ တတ္ထ ဂမနန္တိ ဆန္တံ အဘိဇာတိနံ ဝသေန တာသု တာသု
ဂတိသု ဥပဂမနံ။ သမဝါယေန သမာဂမော သင်္ဂတိ။ သဘာဝေါယေဝါတိ
ယထာ ကဏ္ဍကဿ တိက္ခဘာ၊ ကပိတ္ထဖလာနံ ပရိမဏ္ဍလတာ၊ မိဂပက္ခိနံ
ဝိစိတ္တာကာရတာ၊ ဧဝံ သဗ္ဗဿပိ လောကဿ ဟေတုပစ္စယေဟိ ဝိနာ တထာ
တထာ ပရိဏာမော၊ အယံ သဘာဝေါ ဧဝ အကိတ္တိမော ဧဝ။ တေနာဟ
“ယေန ဟိ”တိအာဒိ။ ဆဠာတိဇာတိယော ပရတော ဝိတ္တာရိယန္တိ။ သုခဉ္စ
ဒုက္ခဉ္စ ပဋိသံဝေဒန္တိတိ ဝဒန္တာ အဒုက္ခမသုခဘူမိ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ န ဇာနန္တိတိ
ဥလ္လိဂေန္တော “အညာ သုခဒုက္ခဘူမိ နတ္ထိတိ ဒသေန္တိ”တိ အာဟ။

ဟေတုသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-၁၀-မဟာဒိဋ္ဌိသုတ္တံဒီပနီ

၂၁၃-၂၁၅။ အကတတိ သမေန ဝါ ဝိသမေန ဝါ ကေနစိ ဟေတုနာ
 န ကတာ ဧဝ။ ကေနစိကတံ ကရဏံ ဝိဓာနံ နတ္ထိ ဧတေသန္တိ အကတဝိဓာနာ။
 ပဒုဒ္ဓယေနပိ လောကေ ကေနစိ ဟေတုပစ္စယေန နေသံ အဘိနိဗ္ဗတ္တိတာဘာဝံ
 ဒဿေတိ။ ဣဒ္ဓိယာပိ န နိဗ္ဗိတာတိ ကဿစိ ဣဒ္ဓိမတော ဒေဝဿ ဗြဟ္မာနော
 ဝါ ဣဒ္ဓိယာပိ န နိဗ္ဗိတာ။ အနိဗ္ဗိတာတိ ဝါ ကဿစိ အနိဗ္ဗာပကော။
 အဇနကတိ ဧတေန ပထဝီကာယာဒိနံ ရူပါဒိဇနကဘာဝံ ပဋိက္ခိပတိ။
 ရူပသဒ္ဓါဒယော ဟိ ပထဝီကာယာဒိဟိ အပ္ပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိကာတိ တဿ လဒ္ဓိ။
 ယထာ ပဗ္ဗတကူဠံ ကေနစိ အနိဗ္ဗတ္တိတံ ကဿစိ စ အနိဗ္ဗတ္တကံ၊ ဧဝမေတေပီတိ
 အာဟ “ကူဠဌာ”တိ။ ယမိဒံ “ဗိဇာဒိတော အင်္ဂုရာဒိ ဇာယတိ”တိ ဝုစ္စတိ၊
 တဉ္စ ဝိဇ္ဇမာနမေဝ တတော နိက္ခမတိ၊ နာဝိဇ္ဇမာနံ၊ အညထာ ယတော
 ကုတောစိ ယဿ ကဿစိ ဥပ္ပတ္တိ သိယာတိ အဓိပ္ပာယော။ ဌိတာတိ
 နိဗ္ဗိကာရာဘာဝေန ဌိတာ။ န စလန္တိတိ န ဝိကာရံ အာပဇ္ဇန္တိ။ ဝိကာရာ-
 ဘာဝေန ဟိ တေသံ သတ္တန္တံ ကာယာနံ ဒေဝိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတတာ။ အနိဉ္စနဉ္စ
 အတ္တနော ပကတိယာ အဝဋ္ဌာနမေဝ။ တေနာဟ “န ဝိပရိဏမန္တိ”တိ။
 အဝိပရိဏာမဓမ္မတ္တာ ဧဝ စ နေ အညမညံ န ဗျာဗာဓေန္တိ။ သတိ ဟိ
 ဝိကာရံ အာပါဒေတဗ္ဗတာယ ဗျာဗာကေတာပိ သိယာ၊ တထာ အနဂ္ဂဟေ-
 တဗ္ဗတာယ အနဂ္ဂါဟကတာတိ တဒဘာဝံ ဒဿေတုံ ပါဠိယံ “နာလ”န္တိ-
 အာဒိ ဝုတ္တံ။ ပထဝီ ဧဝ ကာယေကဒေသတ္တာ ပထဝီကာယော။ ဇီဝ-
 သတ္တမာနံ ကာယာနံ နိစ္စတာယ နိဗ္ဗိကာရာဘာဝတော န ဟန္တဗ္ဗတာ န
 ဃာဠေတဗ္ဗတာ စာတိ နေဝ ကောစိ ဟန္တာ ဃာတေတာ ဝါ။ တေနာဟ
 “သတ္တန္တန္တေဝါ”တိအာဒိ။ ယဒိ ကောစိ ဟန္တာ နတ္ထိ၊ ကထံ သတ္တပ္ပဟာ-
 ရေတိ အာဟ “ယထာ ပုဂ္ဂရာသိအာဒိယူ”တိအာဒိ။ ကေဝလံ သညာမတ္တ-
 မေဝ ဟောတိ၊ န ဃာတနာဒိ၊ ပရမတ္ထတော သတ္တန္တန္တေဝ ကာယာနံ
 အဝိကောပနိယဘာဝတောတိ အဓိပ္ပာယော။

ပပုဓယောနီနန္တိ မနုဿတိရစ္ဆာနာဒိသု ခတ္တိယဗြာဟ္မဏာဒိသီဟဗျုပ္ပါဒိ-
 ဝသေန ပဓာနယောနီနံ။ သဋ္ဌိသတာနိ ဆသဟဿာနိ။ “ပဉ္စ စ ကမ္မာနော
 သတာနိ”တိ ပဒဿ အတ္တဒဿနံ “ပဉ္စ ကမ္မသတာနိ စာ”တိ။ သေဝ
 နယောတိ ဣမိနာ “ကေဝလံ တက္ကမတ္တေန နိရတ္ထကဒိဋ္ဌိံ ဒီပေတိ”တိ
 ဣမမေဝ အတ္ထံ အတိဒိသတိ။ ဧတ္ထ စ တက္ကမတ္တကေနာတိ ဣမိနာ ယသ္မာ
 တတ္တိကာ နိရင်္ဂသတာယ ပရိကပ္ပနဿ ယံ ကိဉ္စိ အတ္တနော ပရိကပ္ပိတံ

သာရတော မညမာနာ တထေဝ အဘိနိဝိဿ တက္ကဒိဋ္ဌိဂါဟံ ဂဏှန္တိ၊ တသ္မာ
 န တေသံ ဒိဋ္ဌိဝတ္ထုသု ဝိညူဟိ ဝိစာရဏာ ကာတဗ္ဗာတိ ဒေသေတိ။ **ကေစိတိ**
 ဥတ္တရဝိဟာရဝါသိနော။ တေ ဟိ “ပဉ္စ ကမ္မာနိတိ စက္ခုသောတဃာနဇိဝှိ-
 ကာယာ၊ ဣမာနိ ပဉ္စန္ဒြိယာနိ ‘ပဉ္စ ကမ္မာနိ’တိ ပညာပေန္တိ”တိ ဝဒန္တိ။ **ကမ္မန္တိ**
လန္တိတိ ဩဋ္ဌာရိကဘာဝတော ပရိပုဏ္ဏကမ္မန္တိ လန္တိ။ မနောကမ္မံ အနောဋ္ဌာရိ-
 ကတ္တာ ဥပဗုဒ္ဓကမ္မန္တိ လန္တိတိ ယောဇနာ။ “ဒွါသဋ္ဌိပဋိပဒါ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗေ သဘာဝ-
 နိရုတ္တိံ အဇာနန္တာ “ဒွဋ္ဌိပဋိပဒါ”တိ ဝဒန္တိ။ **ကေသ္မိံ** ကပ္ပေတိ ကေသ္မိံ မဟာ-
 ကပ္ပေ။ တတ္ထာပိ စ ဝိဝဋ္ဌဌာယိသညိတေ **ကေသ္မိံ** အသင်္ချေယျကပ္ပေ။

ဥရဗ္ဗေ ဟနန္တိတိ **ဩရန္တိ**ကာ။ ဧဝံ သူကရိကာဒယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **လုဒ္ဓါ**တိ
 အညေပိ ယေ ကေစိ မာဂဝိကနေသာဒါဒယော၊ တေ ပါပကမ္မပသုတတာယ
ကဏှာဘိဇာတိတိ ဝဒန္တိ။ ဘိက္ခုတိ ဗုဒ္ဓသာသနေ ဘိက္ခု။ **တေ** ကိရ
 “သစ္စန္တရာဂါ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ”တိ အဓိပ္ပါယေန စတူသု ပစ္စယေသု ကဏှကေ
ပက္ခိပိတွာ ခါဒန္တိတိ ဝဒန္တိ။ ကသ္မာတိ စေ? ယသ္မာ တေ ပဏိတပဏိတေ
 ပစ္စယေ ပဋိသေဝန္တိတိ တဿ မိစ္ဆာဂါဟော။ ဉာယလဒ္ဓေပိ ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇ-
 မာနာ အာဇီဝကသမယဿ ဝိလောမဂါဟိတာယ ပစ္စယေသု ကဏှကေ
 ပက္ခိပိတွာ ခါဒန္တိ နာမာတိ ဝဒန္တိတိ အပရေ။ **ကေ ပဗ္ဗဇိတာ၊** ယေ
 ဝိသေသတော အတ္တကိလမထာနုယောဂမနုယုတ္တာ။ တထာ ဟိ တေ ကဏှကေ
 ဝတ္တန္တာ ဝိယ ဟောန္တိတိ **ကဏှကရုတ္တိ**ကာတိ ဝုတ္တာ။ ဌတွာ ဘုဉ္ဇနနဟာန-
 ပဋိက္ခေပါဒိဝတသမာယောဂေန ပဏှရတရာ။ **အဝေလကသာဝကာ**တိ အာဇီ-
 ဝကသာဝကေ ဝဒတိ။ တေ ကိရ အာဇီဝကသမယေ အာဇီဝကလဒ္ဓိယာ ဒဠ-
 ဂါဟိတာယ နိဂဏှေဟိပိ ပဏှရတရာ။ နန္ဒာဒယော ကိရ တထာရူပံ အာဇီ-
 ဝကပဋိပတ္တိံ ဥက္ကံသံ ပါပေတွာ ဌိတာ၊ တသ္မာ နိဂဏှေဟိ အာဇီဝက-
 သာဝကေဟိ စ ပဏှရတရာ ဝုတ္တာ။ **ပရမသုက္ကာဘိဇာတိ**တိ အယံ တေသံ
 လန္တိ။

ပုရိသဘူမိယောတိ ပဓာနပုဂ္ဂလေန နိဒ္ဒေသော။ ဣတ္ထိနဗ္ဗေတာ ဘူမိယော
 ဣစ္ဆန္တေဝ။ **ဘိက္ခု၊ စ ပန္နကော**တိအာဒိ တေသံ ပါဠိ ဧဝ။ တတ္ထ **ပန္နကော**တိ
 ဘိက္ခာယ ဝိစရဏကော၊ တေသံ ဝါ ပဋိပတ္တိယာ ပဋိပန္နကော။ **ဇိနော**တိ
 ဇိက္ခော ဇရာဝသေန ဟိနဓာတုကော၊ အတ္တနော ဝါ ပဋိပတ္တိယာ ပဋိပက္ခေ
 ဇိနိတွာ ဌိတော။ သော ကိရ တထာဘူတော ဓမ္မမ္ပိ ကဿမိ န ကထေတိ။
 တေနာဟ “န **ကိဉ္စိ အာဟာ**”တိ။ နိဠာဟနာဒိဝိပ္ပကာရေ ကေနမိ ကတေပိ

ခမနဝသေန န ကိဉ္စိ ဝဒတိတိ ဝဒန္တိ။ အလာဘိန္တိ “သော န ကုတ္တိမုခါ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ”တိအာဒိနာ^၁ နယေန ဝုတ္တအလာဘဟေတုသမာယောဂေန အလာဘိ။ တတော ဧဝ ဇိဃန္တောဒုပ္ပလျာပရေတတာယ သယနပရာယဏံ သမဏံ ပန္နဘူမိတိ ဝဒန္တိ။

အာဇီဝဝုတ္တိသတာနိတိ သတ္တာနံ အာဇီဝဘူတာနိ ဇီဝိကာဝုတ္တိသတာနိ။ ပသုဂ္ဂဟဏေန ဇဠကဇာတိ ဂဟိတာ၊ ဖိဂ္ဂဟဏေန ရုရဂဝယာဒိ- သဗ္ဗမိဂဇာတိ။ ဗဟူ ဒေဝါတိ စာတုမဟာရာဇိကာဒိဗြဟ္မကာယိကာဒိဝသေန တေသံ အန္တရဘေဒဝသေန ဗဟူ ဒေဝါ။ တတ္ထ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဧကဓမ္မေ အန္တရဘေဒါ မဟာသမယသုတ္တဝသေန^၂ ဒီပေတဗ္ဗာ။ မနုဿာပိ အနန္တဘူတိ ဒီပဒေသကုလဝံသာဇီဝါဒိဝိဘာဂေန မနုဿာပိ အနန္တဘေဒါ။ ပိသာစာ ဧဝ ပေသာစာ၊ တေ မဟန္တမဟန္တာ အဇဂရပေတာဒယော။ ဆဒ္ဒန္တဒဟမန္တာ- ကိနိယော ကုဋ္ဌိရမုစလိန္ဒနာမေန^၃ ဝဒန္တိ။

ပဝုဇ္ဇာတိ^၄ သဗ္ဗဂဏှိကာ။ ပဏ္ဍိတောပိ။ ပ။ ဥဒ္ဓံ န ဂစ္ဆတိ။ ကသ္မာ? သတ္တာနံ သံသရဏကာလဿ နိယတဘာဝတော။

အပရိပက္ခံ သံသရဏနိမိတ္တံ သီလာဒိနာ ပရိပါဓေတိ နာမ သီသံယေဝ ပိသုဒ္ဓိပ္ပတ္တိယာ။ ပရိပက္ခံ ကမ္မံ ဖုဿ ဖုဿ ပတွာ ပတွာ ကာလေ ပရိပက္ခ- ဘာဝါပါဒနေန ဗျန္တိ ကရေတိ နာမ။ သုတ္တရဋ္ဌေတိ သုတ္တဝဋ္ဌိယံ။ နိဗ္ဗေဋ္ဌိယမာနမေဝ ပလေတိတိ ဥပမာယ သတ္တာနံ သံသာရော အနုက္ကမေန ဝိယတေဝ, န တဿ ဝနိတိ ဒဿေတိ ပရိစ္ဆိန္နရူပတ္တာ။ နိဗ္ဗေဋ္ဌိယမာန- မေဝ သုတ္တရဋ္ဌံ ဂစ္ဆတိတိ ဝုစ္ဆတိ။ တဉ္စ ခေါ သုတ္တပမာဏေန၊ သုတ္တေ ပန အသတိ ကုတော ဂစ္ဆတိ သုတ္တရဋ္ဌံ။ တေနာဟ “သုတ္တေ ဝိဏေ န ဂစ္ဆတိ”တိ။ တတ္ထေဝ တိန္ဒတိ သုတ္တပရိယန္တန္တိ အဓိပ္ပာယ်ယော။ ကာလ- ဝသေနာတိ အတ္တနိ ဝေဌေတွာ ဌိတံ သုခဒုက္ခံ ယထာဝုတ္တဿ ကာလဿ ဝသေန နိဗ္ဗေဋ္ဌိယမာနော ဗာလော စ ပဏ္ဍိတော စ ပလေတိ ဂစ္ဆတိ၊ နာတိက္ကမတိ သံသာရံ။

မဟာဒိဋ္ဌိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဒီ ၁-၁၅၇-ပိဋ္ဌေ၊

၃-ကုဝါဠိယမုစလိန္ဒနာမေန (ဒီ-ဒီ ၁-၂၂၅-ပိဋ္ဌေ)တိယဂ္ဂလမုစလိန္ဒနာမေန(က)

၂-ဒီ ၂-၂၀၃-ပိဋ္ဌေ၊

၄-သပုဇ္ဇာတိ(က)

၁၁-၁၈-အန္တဝါသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၁၆-၂၂၃။ ကေတော ဝမိတနိမိတ္တန္တိ ကေပဿေန ဝမိတံ ကသိဏ-
နိမိတ္တံ။ ဂါဟေနာတိ လာဘီ ဈာနစက္ခုနာ ပဿိတွာ ဂဟဏေန။
တက္ကေနာတိ န လာဘီ တက္ကမတ္တေန။ ဥပ္ပန္နဒိဋ္ဌိတိ “လောကော”တိ ဥပ္ပန္နဒိဋ္ဌိ။
သဗ္ဗတော ဝမိတန္တိ သမန္တတော အပ္ပမာဏကသိဏနိမိတ္တံ။ ကေမေဝါတိ
“ကေမေဝ ဝတ္ထု”တိ ဥပ္ပန္နဒိဋ္ဌိ။ အဋ္ဌာရသ ဝေယျာကရဏာနီတိ ဝေယျာ-
ကရဏလက္ခဏပ္ပတ္တာနိ အဋ္ဌာရသ သုတ္တာနိ။ ဧကံ ဂမနန္တိ ဧကံ ဝေယျာ-
ကရဏဂမနံ။

အန္တဝါသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယဂမနာဒိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၂၂၄-၃၀၁။ ဒုက္ခဝသေန ဝုတ္တန္တိ “ဇုတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခေ သတိ
ဒုက္ခံ ဥပါဒါယာ”တိ အာဒိဒုက္ခဝသေန ဝုတ္တံ။ တာဒိသမေဝ ဒုတိယံ ဝေယျာ-
ကရဏဂမနံ။ တေနာဟ “တတြာပိ အဋ္ဌာရသေဝ ဝေယျာကရဏာနီ”တိ။
တေဟိတိ “ရူပိ အတ္တာ ဟောတိ”တိ အာဒိနယပဝတ္တေဟိ ဝေယျာကရဏေဟိ
သဒ္ဓိံ။ တန္တိ ဒုတိယံ ဂမနံ။

အာရမ္မဏမေဝါတိ ကသိဏသင်္ခါတံ အာရမ္မဏမေဝ။ တတ္ထိသဒ္ဓေန
သုဒ္ဓတတ္ထိကာနံ ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

အနိစ္စဒုက္ခဝသေနာတိ “ယဒနိစ္စံ၊ တံ ဒုက္ခံ၊ တသ္မိံ သတိ တဒုပါဒါယ ဧဝံ
ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တအနိစ္စဒုက္ခဝသေနာတိ။ တေဟိယေဝါတိ ဒုတိယေ
ပေယျာလေ ဝုတ္တပ္ပကာရေဟိယေဝ။ တိပရိဝဋ္ဋဝသေနာတိ တေဟိယေဝ ဆဗ္ဗိ-
သတိယာ သုတ္တေဟိ စတုတ္ထပေယျာလေ တိပရိဝဋ္ဋဝသေန ဝုတ္တောတိ
ယောဇနာ။

ဒုတိယဂမနာဒိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒိဋ္ဌိသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဩက္ကန္တသံယုတ္တ

၁-၁၀-စက္ခုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၀၂-၃၁၁။ သဒ္ဓါမိမောက္ခန္တိ သဒ္ဓဟနဝသေန ပဝတ္တံ အဓိမောက္ခံ၊ န သန္တိဋ္ဌာနမတ္တဝသေန ပဝတ္တံ အဓိမောက္ခံ။ ဒဿနမ္ပိ သမ္ပတ္တံ၊ တံသိဉ္ဇနဝသေန ပဝတ္တနိယာမော သမ္ပတ္တနိယာမော၊ အရိယမဂ္ဂေါ။ အနန္တဗျာသတံ ဒီပေတိ ကပ္ပဝိနာသပဋိဘာဂေန ပဝတ္တတ္တာ။ တထာ စာဟ “တေနောဝါဟာ”တိအာဒိ။ ကပ္ပသီသေန ဘာဇနလောကံ ဝဒတိ။ သော ဟိ ဥဒ္ဓယုတိ၊ န ကပ္ပေါ၊ ဥဒ္ဓယုနဝေလာတိ ဗျာယနဝေလာ။ ဌိတော ကပ္ပေါ ဌိတကပ္ပေါ၊ သော အဿ အတ္တိတိ ဌိတကပ္ပိ၊ ကပ္ပံ ဌပေတုံ သမတ္ထောတိ အတ္ထော၊ ဩလောကနန္တိ သစ္စာဘိသမယသင်္ခါတံ ဒဿနံ။ ဓမ္မန္တိ သဟန္တိ၊ ဉ္ဈယန္တိတိ အတ္ထော။

စက္ခုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဩက္ကန္တသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဥပ္ပါဒသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၁၂-၃၂၁။ သမ္ပံ ပါဏဋ္ဌဓမ္မေ အပုဗ္ဗဿ အဘာဝတော။

ဥပ္ပါဒသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ကိလေသသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၂၂-၃၃၁။ ဓဿောတိ စက္ခုသိဉ္စိ ဆန္တရာဂေါ။ ဥပေစ္စ ကိလေသေတိတိ ဥပတ္တိလေသော၊ ဝိတ္တဿာတိ သာမညဝစနံ အနိစ္စန္တော စောဒကော “ကတရဝိတ္တဿာ”တိ အာဟ။ ဣတရော ကာမံ ဥပတာပနမလိနဘာဝကရဏဝသေန ဥပတ္တိလေသော လောကုတ္တရဿ နတ္ထိ၊ ဝိဗာဓနဋ္ဌော ပန အတ္ထေဝ ဥပတ္တိနိဝါရဏတောတိ အဓိပ္ပါယေနာဟ “စတုဘူမကဝိတ္တဿာ”တိ။ စောဒကော “တေဘူမကာ”တိအာဒိနာ အတ္တနော အဓိပ္ပါယံ ဝိဝရတိ၊ ဣတရော “ဥပတ္တိနိဝါရဏတော”တိအာဒိနာ။ အရိယဖလပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပဟာနဝသေန

ပဝတ္တိယာ သဗ္ဗသံကိလေသတော နိက္ခန္တိတ္တာ နေက္ခမ္ပံ၊ မဂ္ဂနိဗ္ဗာနာနံ ပန နေက္ခမ္ပဘာဝေါ ဥက္ကံသတော ဂဟိတော ဝေါတိ အာဟ “နေက္ခမ္ပနိစ္စန္တိ နဝ-
လောကုတ္တရဓမ္မနိစ္စ”န္တိ။ အဘိဇာနိတွာတိ အဘိမုခဘာဝေန ဇာနိတွာ။
သန္တိကာတဗ္ဗေယျတိ ပစ္စက္ခကာတဗ္ဗေယျ။ ဆဠာဘိညာဓမ္မေယျတိ အရိယမဂ္ဂ-
သဗ္ဗယုတ္တဓမ္မေယျ။

ကိလေသသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သာရိပုတ္တသံယုတ္တ

၁-၉-ဝိဝေကဇေယျတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၃၂-၃၄၀။ န ဧဝံ ဟောတီတိ ဧတ္ထ “အဟံ သမာပဇ္ဇာမီ”တိ ဝါ၊
“အဟံ သမာပဇ္ဇော”တိ ဝါ မာ ဟောတု တဒါ တာဒိသဘောဂါဘာဝတော။
“အဟံ ဝုဋ္ဌိတော”တိ ပန ကသ္မာ န ဟောတီတိ? သဗ္ဗထာပိ န ဟောတွေဝ
အဟင်္ကာရဿ သဗ္ဗသော ပဟိနတ္တာ။

ဝိဝေကဇေယျတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-သုစိမုဒိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၄၁။ တသ္မိံ ဝစနေ ပဋိက္ခိတ္တေတိ “အခေမုခေါ ဘုဉ္ဇသီ”တိ ပရိဗ္ဗာ-
ဇိကာယ ဝုတ္တဝစနေ “န ခွါဟံ ဘဂိနီ”တိ ပဋိက္ခိတ္တေ။ ဝါဒန္တိ ဒေါသံ။
ဥန္တမုခေါတိ ဥပရိမုခေါ။ ပုရတ္ထိမာဒိကာ စတဿော ဒိသာ။ ဒက္ခိဏပုရတ္ထိ-
မာဒိကာ စတဿော ဝိဒိသာ။

အာရာမအာရာမဝတ္ထု၊ အာဒိသု ဘူမိပရိကမ္မဗိဇာဘိသင်္ခရဏာဒိပဋိသံယုတ္တာ
ဝိဇ္ဇာ ဝတ္ထု၊ ဝိဇ္ဇာ၊ တဿာ ပန မိစ္ဆာဇီဝဘာဝံ ဒဿေတုံ “တေသ”န္တိ အာဒိ
ဝုတ္တံ။ တေသံ တေသံ အတ္တနော ပစ္စယဒါယကာနံ။ တတ္ထ တတ္ထ ဂမနန္တိ တေသံ
သာသနဟရဏဝသေန တံ တံ ဂါမန္တရဒေသန္တရံ။ ဝေမာရောဝေသီတိ
အတ္တုက္ကံသနပရဝဟ္မနရဟိတံ ကဏ္ဍသုခံ ပေမနီယံ ဟဒယင်္ဂမံ ထေရဿ

ဓမ္မကထံ သုတ္တာ ပသန္တမာနသာ ဧဝံ “ဓမ္မိကံ သမဏာ သကျပုတ္တိယာ”တိ-
အာဒိနာ သာသနဿ ဂုဏသံကိတ္တနဝါစံ ကုလာနံ အာရောစေသိ။

သုစိမုဒိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
သာရိပုတ္တသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-နာဂသံယုတ္တ

၁-သုဒ္ဓိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၄၂။ အဏှဇာတိ အဏှေ ဇာတာ။ ဝတ္ထိကောသေတိ ဝတ္ထိကောသ-
သညိတေ ဇရာယုပုဋေ ဇာတာ။ သံသေဒေတိ သံသိန္ဓေ ကိလိန္တဌာနေ ဥပ္ပန္နာ။
ဥပပတိတွာ ဝိယာတိ ကုဘောစိပိ အဝပတိတွာ ဝိယ နိဗ္ဗတ္တာ။ ပုဂ္ဂလာနန္တိ
တထာ ဝိနေတဗ္ဗပုဂ္ဂလာနံ။

သုဒ္ဓိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-၅၀-ပဏိတတရသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၄၃-၃၉၁။ ဝိသန္ဓကာယာတိ “ယေ စဗ္ဗေန ဝါ ရုမိရေန ဝါ အဋ္ဌိနာ ဝါ
အတ္ထိကာ၊ တေ သဗ္ဗံ ဂဏှန္တု”တိ တတ္ထ နိရပေက္ခမိတ္တတာယ အဓိဋ္ဌိတသီလ-
တာယ ပရိစ္စတ္တသရိရာ။ ဒုစိကောရိနောတိ “ကာလေန ကုသလံ၊ ကာလေန
အကုသလ”န္တိ ဧဝံ ကုသလာကုသလကာရိနော။ သဟ ဗျာတိ ပဝတ္တတိတိ
သဟဗျော၊ သဟစာရော။ တဿ ဘာဝေါ သဟဗျတာ၊ တံ သဟဗျတံ။
အဒနိယတော အန္တံ။ ခါဒနိယတော ခန္တံ။ ပါတဗ္ဗတော ပါနံ။ နိဝသနိယ-
တော ဝတ္ထံ။ နိဝသိတဗ္ဗံ နိဝါသနံ။ ပရိဝရိတဗ္ဗံ ပါဝုရဏံ။ ယန္တိ တေနာတိ
ယာနံ၊ ဥပါဟနာဒိယာနာနိ။ အာဒိသဒ္ဓေန ဝယျသိဝိကာဒိနံ သင်္ဂဟော။
ဆတ္တမ္ပိ ပရိဿယာတပဒုက္ခပရိရက္ခဏေန မဂ္ဂဂမနသာနေန္တိ ကတွာ “ဆတ္တ-
ပါဟန”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တေန ဝုတ္တံ “ယံ ကိန္တိ ဂဓနပစ္စယ”န္တိ။ ပတ္တနံ
ကတွာ ။ပ။ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တန္တိ စဗ္ဗေယျနာဂရာဇာ ဝိယာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ပဏိတတရသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နာဂသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-သုပဏ္ဏသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၉၂-၄၃၇။ ပတ္တာနန္တိ ဥဘောသု ပက္ခေသု ပတ္တာနံ။ ဝဏ္ဏဝန္တတယာတိ အတိသယေန ဝိစိတ္တဝဏ္ဏတာယ။ အတိသယတ္ထော ဟိ အယံ ဝန္တ-သဒ္ဓေါ။ ပုရိမနယေနာဘိ နာဂသံယုတ္တေ ပဌမသုတ္တေ ဝုတ္တနယေန။ ဥဒ္ဓရန္တိတိ သမုဒ္ဓတော ဥဒ္ဓရန္တိ၊ ပထဝန္တရပဗ္ဗတန္တရတော ပန တေသံ ဥဒ္ဓရဏံ ဒုက္ကရမေဝ။ ပဏိတတရေတိ ဗလေန ပဏိတတရေ၊ ဗလဝန္တေတိ အတ္ထော။ အနုဒ္ဓရဏီယနာဂါတိ အာနဘာဝမဟန္တတာယ စ ဝသနဌာနဝိဒုဂ္ဂတာယ စ ဥဒ္ဓရိတုံ အသက္ကုဏေယျာ နာဂါ။ တေ “သတ္တဝိဓာ”တိ ဝတွာ သရူပတော ဝသနဌာနတော စ ဒဿန္တော “ကမ္မလဿတရာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ကမ္မလဿတရာ ဓတရဌာဘိ ဣမေ ဇာတိဝသေန ဝုတ္တာ။ သတ္တသိန္နရဝါသိနောဘိ သတ္တဝိဓသိဒ္ဓသမုဒ္ဓဝါသိနော။ ပထဝိဋ္ဌကာတိ ပထဝန္တရဝါသိနော၊ တထာ ပဗ္ဗတဋ္ဌကာ။ တေ စ ဝိမာနဝါသိနော။ တေ နာဂေ ကောစိ သုပဏ္ဏော ဥဒ္ဓရိတုံ န သက္ကောတိတိ သမ္ပန္နော။ သေသန္တိ “ကာယေန ဒွယကာရိနော”တိအာဒိသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ သဗ္ဗံ နာဂသံယုတ္တေ ဝုတ္တနယမေဝ၊ တတ္ထ စ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပါယော။

သုပဏ္ဏသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဂန္ဓဗ္ဗကာယသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၃၈-၅၄၉။ မူလဂန္ဓာဒိဘေဒံ ဂန္ဓံ အဝန္တိ အပယုဉ္ဇန္တိတိ^၁ ဂန္ဓဗ္ဗာ၊ တေသံ ကာယော သမူဟော ဂန္ဓဗ္ဗကာယော၊ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝနိကာယော။ စာတုမဟာရာဇိကေသု ဧကိယာဝ တေ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ တပ္ပရိယာပန္နတာယ တတ္ထ ဝါ နိယုတ္တာတိ ဂန္ဓဗ္ဗကာယိကာ။ တေသံ တေသံ ရုက္ခဂစ္ဆလတာနံ မူလံ ပဋိစ္စ ပဝတ္ထော ဂန္ဓော မူလဂန္ဓော၊ တသ္မိံ မူလဂန္ဓေ။ အဓိဝတ္ထာတိ မူလဂန္ဓံ အဓိဋ္ဌာယ၊ အဘိဘုယျ ဝါ ဝသန္တာ။ သေ နယော သေသေသုပိ။ တံ နိဿာယာတိ တံ မူလဂန္ဓံ ရုက္ခံ ပစ္စယံ ကတွာ နိဗ္ဗတ္တာ။ န ကေဝလံ တတ္ထ ဂန္ဓော ဧဝ၊ မူလမေဝ ဝါ တေသံ ပစ္စယောတိ ဒဿန္တော “သော ဟိ”တိအာဒိမာဟ။ ဥပကပ္ပတိတိ နိဝါသဌာနဘာဝေန ဝိနိယုဉ္ဇတိ။ ဂန္ဓဂန္ဓေတိ ဂန္ဓာနံ ဂန္ဓသမုဒါယေ။ မူလာဒိဂန္ဓာနံ ဂန္ဓေတိ မူလာဒိဂတအဝယဝဂန္ဓာနံ ဂန္ဓေ၊ တိမူလာဒိဂတသမုဒါယဘူတေတိ အတ္ထော။ ပုဗ္ဗေ ဟိ “မူလဂန္ဓေ”တိအာဒိနာ ရုက္ခာနံ

အဝယဝဂန္ဓော ဂဟိတော၊ ဣဓ ပန သဗ္ဗသော ဂဟိတတ္တာ သမုဒါယဂန္ဓော
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေနာဟ “ယဿ ဟိ ရုက္ခဿာ”တိအာဒိ။ သောတိ သော
 သဗ္ဗော မူလာဒိဂတော ဂန္ဓော ဂန္ဓသမုဒါယော ဣဓ ဂန္ဓဂန္ဓော နာမ။ တဿ
 ဂန္ဓဿ ဂန္ဓေတိ တဿ သမုဒါယဂန္ဓဿ တထာဘူတေ ဂန္ဓေ။ သရိက္ခံ သဒိသံ
 ပဋိဒါနံ တေဿာတိ သရိက္ခဒါနံ၊ ပတ္တနာ။ ယထာဓိပ္ပေတဖလာနိ သရိက္ခ-
 ဒါနတ္တာဝ အဓိပ္ပေတဖလံ ဒေန္တ၊ အသရိက္ခဒါနံ ကထန္တိ? တမ္ပိ ဒေတိယေဝ
 ပုညဿ သဗ္ဗကာမဒဒတ္တာတိ အာဟ “အသရိက္ခဒါနမ္ပိ”တိအာဒိ။

ဂန္ဓဗ္ဗကာယသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-ဝလာဟကသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၅၀-၆၀၆။ လောကံ ဝါလေန္တာ သံဝရန္တာ ဆာဒေန္တာ အဟန္တိ
 ပရိယေသန္တိတိ ဝလာဟာ၊ ဒေဝပုတ္တာ။ ဟေသံ သမူဟော ဝလာဟကဒေဝ-
 ကာယောတိ အာဟ “ဝလာဟကကာယိကာ”တိအာဒိ။ သီတကရဏဝလာ-
 ဟကာဘိ သီတဟရဏဝလာဟကာ။ သေသပဒေသျှတိ ဥဏှဝလာဟကာဒိ-
 ပဒေသု။ သေဝ နယောတိ “ဥဏှကရဏဝလာဟကာ”တိအာဒိနာ အတ္ထော
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ စိတ္တဋ္ဌပနန္တိ “သီတံ ဟောတူ”တိ ဧဝံ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒနံ။
 ဝဿာနေတိ ဝဿကာလေ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနမေဝါတိ ပါကတိကသီတမေဝါတိ
 အတ္ထော။ ဥဏှေဝီတိ ဥဏှကာလေ။ အဗ္ဘမဏှပေါတိ မဏှပသဒိသအဗ္ဘ-
 ပဋ္ဌလဝိတာနမာဟ။ အဗ္ဘံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ တဟံ တဟံ ပဋ္ဌလံ ဥဋ္ဌဟတိ။
 အဗ္ဘေယေဝါတိ အဗ္ဘကာလေ ဧဝ၊ ဝဿာနေတိ အတ္ထော။ အတိအဗ္ဘန္တိ
 သဘပဋ္ဌလသဟဿပဋ္ဌလံ ဟုတွာ အဗ္ဘုဋ္ဌာနံ။ စိတ္တဝေသာဓမ္မာသေသျှတိ
 ဝသန္တကာလံ သန္ဓာယာဟ။ တဒါ ဟိ ဝိဇ္ဇေါ ဝိဂတဝလာဟကော ဒေဝေါ
 ဘဝိတုံ ယုတ္ထော။ ဥတ္တရဒက္ခိဏာဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ပစ္စိမဝါတာဒိ
 သင်္ဂဏာတိ။ ပကတိဝါတောတိ ပကတိယာ သဘာဝေန ဝါယနကဝါတော။
 တံ ဥတုသမုဋ္ဌာနမေဝါတိ အာဟာရူပဇီဝိနံ သတ္တာနံ သာဓာရဏကမ္မူပ-
 နိဿယဥတုသမုဋ္ဌာနမေဝ။ သေ နယော ဥတုသမုဋ္ဌာနသီတုဏှဝါတေသုပိ။
 တမ္ပိ ဟိ အာဟာရူပဇီဝိနံ သတ္တာနံ သာဓာရဏကမ္မူပနိဿယမေဝါတိ။

ဂီတန္တိ မေဃဂီတံ။ သစ္စကိရိယာယာတိ တာဒိသာနံ ပုရိသဝိသေ-
 သာနံ သစ္စာဓိဋ္ဌာနေန။ ဣဒ္ဓိမလေနာတိ ဣဒ္ဓိမန္တာနံ ဣဒ္ဓိအာနုဘာဝေန။

ဝိနာသမေဃေနာတိ ကပ္ပဝိနာသကမေဃေန။ အညေနပိ ကဏ္ဍပါပိကသတ္တာနံ ပါပကမ္မပစ္စယာ ဥပ္ပန္နဝိနာသမေဃေန ဝုဋ္ဌေန သော သော ဒေသော ဝိနဿတေဝ။

ဝလာဟကသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-ဝစ္ဆဂေါတ္တသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၀၇-၆၆၁။ အညာဏာတိ အညာဏဟေတု၊ သစ္စပဋိစ္ဆာဒကသမ္မောဟ-
ဟေတုတိ အတ္ထော။ အဋ္ဌကထာယံ ပန ဣမမေဝ အတ္ထံ ဟေတုအတ္ထေန ကရဏ-
ဝစနေန ဒဿေတုံ “အညာဏေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗာနီတိ “အညာဏာ
အဒဿနာ အနဘိသမယာ”တိအာဒိနိ ပဒါနိ ကောဒသသု သုတ္တေသု
အာဂတာနိ ပဉ္စပညာသ ဝေယျာကရဏာနိ ဝုတ္တာနိ သုတ္တေသု ပဉ္စံ ခန္ဓာနံ
ဝသေန ဝေယျာကရဏဿ အာဂတတ္တာ။

ဝစ္ဆဂေါတ္တသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃-ဈာနသံယုတ္တ

၁-သမာဓိမူလကသမာပတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၆၂။ သမာဓိကုသလောတိ သမာဓိသ္မိံ ကုသလော။ တယိဒံ သမာဓိ-
ကောသလ္လတ္ထံ သဟ ဈာနင်္ဂယောဂေန စတုဗ္ဗိမော ဈာနသမာဓိ၊ တသ္မာ
တံ တံ ဝိဘာဂံ ဇာနန္တဿ သိဒ္ဓိံ ဟောတီတိ အာဟ “ပဌမံ ဈာန”န္တိအာဒိ။
တတ္ထ ဝိတက္ကဝိစာရပီတိသုခေကဂ္ဂတာဝသေန ပဌမံ ပဉ္စဂီကံ၊ ပီတိသုခေ-
ကဂ္ဂတာဝသေန ဒုတိယံ တိဝဂီကံ၊ သုခေကဂ္ဂတာဝသေန တတိယံ ဒုဝဂီကံ၊
ဥပေက္ခေကဂ္ဂတာဝသေန စတုတ္ထံ ဒုဝဂီကမေဝါတိ ဧဝံ တသ္မိံ တသ္မိံ ဈာနေ
တံတံအင်္ဂါနံ ဝဝတ္ထာနေ ကုသလော။ သမာပတ္တိကုသလောတိ သမာပဇ္ဇနေ
ကုသလော။ ဟာသေတွာတိ တောသေတွာ။ ကလ္လံ ကတွာတိ သမာဓာနဿ
ပဋိပက္ခဓမ္မာနံ ဒူရိကံရဏေန သဟကာရီကာရဏဉ္စ သမာဓာနေန သမာပဇ္ဇနေ
စိတ္တံ သမတ္တံ ကတွာ။ သေသပဒါနီတိ သေသာ တယော ကောဋ္ဌာသာ။
တတိယာဒိသု နယေသု အကုသလောပိ ဈာနတ္ထာယ ပဋိပန္နတ္တာ “ဈာယိတေ-
ဝါ”တိ ဝုတ္တော။

သမာဓိမူလကသမာပတ္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-၅၅-သမာဓိမူလကပ္ပိတိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၆၆၃-၇၁၆။ ဒုတိယာဒိသုတ္တေသု ဌိတိကုသလောတိ ဧတ္ထ အန္တောဂမ္မေ-
ဟေတုအတ္ထော ဌိတိ-သဒ္ဓေါ၊ တသ္မိံ စ ပန ကုသလောတိ အတ္ထောတိ
အာဟ “ဈာနံ ဌပေတုံ အကုသလော”တိ။ သတ္တဋ္ဌအတ္တရာမတ္တန္တိ သတ္တဋ္ဌ-
အတ္တရာမတ္တံ ခဏံ ဈာနံ ဌပေတုံ န သက္ကောတိ အဓိဋ္ဌာနဝသီဘာဝဿ အနိပ္ပုဒိ-
တတ္တာ။ ယထာပရိစ္ဆေဒေန ကာလေန ဝုဋ္ဌာတုံ န သက္ကောတိ ဝုဋ္ဌာနဝသီ-
ဘာဝဿ အနိပ္ပုဒိတတ္တာ။ ကလ္လံ ဇာတံ အဿာတိ ကလ္လိတံ၊ တသ္မိံ ကလ္လိတေ
ကလ္လိတဘာဝေန ကသိဏာရမ္ပဏေသု “ဣဒံ နာမ အသုကဿာ”တိ
ဝိသယဝသေန သမာပဇ္ဇိတုံ အသက္ကောန္တော န သမာဓိသ္မိံ အာရမ္ပဏ-
ကုသလော။ န သမာဓိသ္မိံ ဂေါစရကုသလောတိ သမာဓိသ္မိံ နိပ္ပုဒိတဗ္ဗေ
တဿ ဂေါစရေ ကမ္မဋ္ဌာနသညိတေ ပဝတ္တိဋ္ဌာနေ ဘိက္ခာစာရဂေါစရေ စ
သဘိသမ္ပဇညဝိရဟိတော အကုသလော။ ကေဗ္ဗံ ပန “ကမ္မဋ္ဌာနဂေါစရေ
ပဌမဇ္ဈာနာဒိကံ၊ ‘ဧဝံ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ ဗဟုလိကာတဗ္ဗ’န္တံ အဇာနန္တော
တတ္ထ အကုသလော နာမာ”တိ ဝဒန္တိ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ အဘိနိဟရိတုန္တိ ကမ္မဋ္ဌာနံ
ဝိသေသဘာဂိယတာယ အဘိနိဟရိတုံ အကုသလော။ သက္ကစ္စကာရီတိ
စိတ္တိကာရီ။ သာတစ္စကာရီတိ နိယဘကာရီ။ သမာဓိဿ ဥပကာရကဓမ္မာတိ
အပ္ပနာကောသလ္လာ။ သမာပတ္တိအာဒိဟိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန သက္ကစ္စကာရိ-
ပဒါဒိနံယေဝ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော စတုက္ကာနံ ဝုတ္တတ္တာ။ တေနာဟ “ယော-
ဇေတွာ စတုက္ကာ ဝုတ္တာ”တိ။ လောကီယဇ္ဈာနဝသေနော ကထိတံ “သမာဓိ-
ကုသလော”တိအာဒိနာ နယေန ဒေသနာယ ပဝတ္တတ္တာ။ န ဟိ လောကုတ္တရ-
ဓမ္မေသု အကောသလ္လံ နာမ လတ္တတိ။ ယဒိ အကောသလ္လံ၊ န ကုသလသဒ္ဓေန
ဝိသေသိတဗ္ဗတာ သိယာတိ။

သမာဓိမူလကပ္ပိတိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဈာနသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဋ္ဌိတာ စ သာရတ္ထပ္ပကာသိနိယာ

သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ ခန္ဓဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ။

သုတ္တန်စိန္တ

သဠာယတနိဓဋ္ဌ

သံယုတ္တိက

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-သဠာယတနသံယုတ္တိ

၁-အနိစ္စဝဂ္ဂ

၁-အဇ္ဈတ္တနိစ္စသုတ္တံ

၁။ စက္ခုတိ ဓက္ခ၊ ဣန္ဒြိယတိ ဣန္ဒြိယ၊ ယထာသဘာဝတော အာရမ္မဏဿ ဇာနနေန သမဝိသမံ အာစိန္တန္တံ ဝိယ ပဝတ္တတိတိ အတ္ထော။ တထာ မံသစက္ခု။ တမ္ဗိ ဟိ ရူပဒဿနေ စက္ခုတိ ဓက္ခ၊ ဗုဒ္ဓါနံယေဝ စက္ခုတိ ဗုဒ္ဓစက္ခု၊ အသာဓာရဏတော ဟိ သတ္တသန္တာနေသု သဿတုစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ အနုလောမိက- ဣဏယထာဘူတဉာဏာနံ ဧဝံ ကာမရာဂါနုသယာဒိနဉ္စ ယထာဝတော ဝိဘာဝိတဉာဏံ အာသယာနုသယဉာဏံ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏဉ္စ။ ဟေဋ္ဌိမာ တယော မဂ္ဂါ စတုသစ္စဓမ္မေသု ဝုတ္တာကာရေန ပဝတ္တိယာ ဓမ္မေ စက္ခုတိ ဗုဒ္ဓစက္ခု၊ တထာ တေသံ ဖလောနိ တံတံပဋိပက္ခေသု ပဋိပဿဒ္ဓိပဟာနဝသေန ပဝတ္တနတော။ သမန္တတော သဗ္ဗဓမ္မေသု စက္ခုကိစ္စသာနေတော သမန္တစက္ခု၊ သဗ္ဗညုတညာဏံ။ ဒိဗ္ဗဝိဟာရသန္တိဿယေန လဒ္ဓဗ္ဗတော ဒေဝါနံ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဝိယာတိ တံ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ အဘိညာဝိသေသော။ အာလောကံ ဝဇေတွာ ရူပ- ဒဿနတော “အာလောကဖရဏေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ “ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စန္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနုနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ”တိအာဒိနာ။

နယေန အာဂတတ္တာ စတုသစ္စပရိစ္ဆေဒကဉာဏံ “ပညာစက္ခု”တိ ဝုတ္တံ။ တဒိဋ္ဌိံ “ဝိပဿနာဉာဏ”န္တိ ဝဒန္တိ။ “ဝိပဿနာမဂ္ဂဖလပစ္စဝေက္ခဏဉာဏာနိ”တိ အပရေ။

ပစ္စယဘူတေဟိ ဧတေဟိ အဘိသမ္ဘရိယန္တိတိ သမ္ဘာရာ၊ ဥပတ္တမ္ဘဘူတာ စတုသမုဋ္ဌာနိကရူပါ။ သဟ သမ္ဘာရေဟိတိ သသမ္ဘာရံ။ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယ ပဿိဒတိတိ ပဿာဒေါ။ အက္ခိကူပကေ အက္ခိပဋ္ဌလေဟိတိ ဥဘောဟိ အက္ခိဒလေဟိ။ သမ္ဘဝေါဘိ အာပေါဓာတုမေဝ သမ္ဘဝဘူတမာဟ။ ဣဓ “တေရသ သမ္ဘာရာ”တိ ဝုတ္တံ။ အဋ္ဌသာလိနိယံ^၁ ပန သဏ္ဌာနေန သဋ္ဌိံ “စုဒ္ဒသ သမ္ဘာရာ”တိ အာဂတံ။ တတ္ထ သဏ္ဌာနန္တိ ဝဏ္ဏာယတနမေဝ ပရိမဏ္ဍလာဒိ- သဏ္ဌာနဘူတံ။ ဝိသု ဝစနံ ပန နေသံ ဟယာဘူတာနံ အတယာဘူတာနဉ္စ အာပေါဓာတုဝဏ္ဏာယတနာနံ ယထာဝုတ္တေ မံသပိဇ္ဈေ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ။ သမ္ဘဝဿ စတုဓာတုနိဿိတေဟိ သဟ ဝုတ္တဿ ဓာတုတ္တယနိဿိတတာ ယောဇေ- တဗ္ဗာ။ ဒိဋ္ဌိမဏ္ဍလေတိ အဘိမုခံ ဌိတာနံ ပဋိဗိမ္ဗပညာယနဋ္ဌာနဘူတေ စက္ခု- သညိတာယ ဒိဋ္ဌိယာ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘူတေ မဏ္ဍလေ။ သန္တိဝိဋ္ဌန္တိ ဧတေန စက္ခု- ပဿာဒဿ အနေကကလာပဂတဘာဝေါ ဒဿိတော။ တထာ ဟိ သော သတ္တ အက္ခိပဋ္ဌလာနိ အဘိဗျာပေတွာ ဝတ္တတိ၊ ယသ္မာသော သတ္တ အက္ခိပဋ္ဌလာနိ ဗျာပေတွာ ဌိတေဟိ အတ္တနော နိဿယဘူတေဟိ ကတူပကာရံ တံနိဿိတေ- ဟေဝ အာယုဝဏ္ဏာဒီဟိ အနုပါလိတပရိဝါရိတံ တိသန္တတိရူပသမုဋ္ဌာပကေဟိ ဥတုစိတ္တာဟာရေဟိ ဥပတ္တမ္ဘိယမာနံ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ။ ရူပဒဿနသမတ္တန္တိ အတ္တာနံ နိဿာယ ပဝတ္တဝိညာဏဿ ဝသေန ရူပါယတနဒဿနသမတ္တံ။ ဝိတ္တာရကထာတိ တဿ စက္ခုနော သောတာပိနဉ္စ ဟေတုပစ္စယာဒိဝသေန စေဝ လက္ခဏာဒိဝသေန စ ဝိတ္တာရကထာ။

သမ္ဗုသနံစာရစိတ္တန္တိ ဝိပဿနာယ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘူတံ ဝိပဿိတဗ္ဗံ စိတ္တံ။ ကေဝိ “ဝိပဿနပဂတကိရိယမယစိတ္တ”န္တိ ဝဒန္တိ။ တံ တေသံ မတိမတ္တံ တိဏိ လက္ခဏာနိ ဒဿေတွာ ဝိပဿနံ ဥသုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တဿ ပါပနဝသေန ဒေသနာယ ပဝတ္တတ္တာ။

အဇ္ဈတ္တာနိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-၃-အဇ္ဈတ္တဒုက္ခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂-၃။ ဧဝံ လက္ခဏာနိတိ ဒုက္ခာနတ္ထလက္ခဏာနိ။ ဧကံ လက္ခဏန္တိ အနတ္တ-
လက္ခဏံ။ သေသာနိတိ ဝုတ္တာဝသေသာနိ လက္ခဏာနိ။ တေဟိတိ ယေဟိ
ဒုတိယတတိယာနိ သုတ္တာနိ ဒေသိတာနိ၊ တေဟိ။ သဗ္ဗက္ခိတာနိတိ သမ္ဗဒေဝ
ဥပဓာရိတာနိ။ ဧတ္တကေနာတိ ဦး၌ ဧကသေဝ ဝါ လက္ခဏဿ ကထနေန။

အဇ္ဈတ္တဒုက္ခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-၆-ဗာဟိရာနိစ္စသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၄-၆။ ဝုတ္တသဒိသောဝါဟိ “ဧဝံ လက္ခဏာနိ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တသဒိသော
ဝေ။ နယောတိ အတိဒေသနယော။

ဗာဟိရာနိစ္စသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-၁၂-အဇ္ဈတ္တာနိစ္စာတိတာနာဂတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၇-၁၂။ သဗ္ဗက္ခေတွာဘိ အတိဘာနာဂတာနံ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ ဂါဟဿ
ဒဋ္ဌတာယ သဗ္ဗက္ခေတွာ။ ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ ဗလဝတာ တဏှာဒိ-
ဂါဟေန ဝိပဿနာဝိထိံ ပဋိပါဒေတုံ ကိလမန္တနံ ဝိနေယျာနံ ဝသေန။

အဇ္ဈတ္တာနိစ္စာတိတာနာဂတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အနိစ္စဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ယမကဝဂ္ဂ

၁-၄-ပဌမပုဗ္ဗေသမ္ဗောဓသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၃-၁၆။ ဦးသုဝိ သုတ္တေသု အာယတနာနံ ဝသေန ဒေသနာ ဧကရသာ-
ဝါတိ “ပဌမဒုတိယေသု”တိ ဧကဉ္စ ပဒုဒ္ဓါရေ ကတော။ အာဟိတော
အဟံမာနော ဧတ္တာတိ အတ္တာ၊ အတ္တဘာဝေါ။ အတ္တာနမမိ အဇ္ဈတ္တံ၊
တပ္ပရိယာပန္နတ္တာ တတ္ထ ဘဝါနိ အဇ္ဈတ္တိကာနိ၊ တေသံ အဇ္ဈတ္တိကာနံ။

အဇ္ဈတ္တဉ္စ နာမ အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တံ နိယကဇ္ဈတ္တံ ဂေါစရဇ္ဈတ္တံ ဝိသယဇ္ဈတ္တန္တိ စတုပ္ပိဓံ၊
တတ္ထ အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တံ အဇ္ဈတ္တေ ဘဝန္တိ အဇ္ဈတ္တိကန္တိ အာဟ “**အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တဝသေန
အဇ္ဈတ္တိကာန**”န္တိ။ တေသံ စက္ခာဒိနံ အဇ္ဈတ္တေသုပိ အဇ္ဈတ္တိကဘာဝေါ
အဓိကသိနေဟဝတ္ထုတဘယာတိ အာဟ “**ဆန္ဒရာဂဿ အဓိမတ္တဗလဝ-
တာယာ**”တိ။ ဣဒါနိ တတ္ထ တမတ္ထံ ပဋိယောဂိနာ သဒ္ဓိံ ဥဒါဟရဏဝသေန
ဒဿေန္တော “**မနုဿာနံ ဟိ**”တိအာဒိမာဟ။ တံ ဥတ္တာနမေဝ။ ဗာဟိရာနိတိ
အဇ္ဈတ္တိကတော ဗဟိ ဘဝါနိ။

ပဌမပုဗ္ဗေသဗ္ဗောသေုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-၆-ပဌမနောစေအဿာဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၇-၁၈။ နိက္ခန္ဓာဘိ လောကတော နိက္ခန္ဓာ။ ဝိသံယုတ္တာ သံယောဂ-
ဟေတူနံ ကိလေသာနံ ပဟိနတ္တာ နော သံယုတ္တာ။ နော အဓိပုတ္တာတိ
န ဥဿုက္ကဇာတာ။ ဝိမရိယာဒိ။ ပ။ စေတသာတိ ဝိဂတကိလေသဝဋ္ဋမရိယာဒ-
တာယ နိမ္မရိယာဒိကတေန စိတ္တေန။ စတုသစ္စမေဝ ကထိတံ စက္ခာဒိနံ
အဿာဒါဒိနော ကထိတတ္တာ။

ပဌမနောစေအဿာဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-၁၀-ပဌမာဘိနန္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၉-၂၂။ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋမေဝ ကထိတံ အဘိနန္ဒနာနံ ဥပ္ပါဒနိရောဓာနဉ္စ ဝသေန
ဒေသနာယ ပဝတ္တတ္တာ။ အနုပုဗ္ဗကထာတိ အာဒိတော ပဠာယ ပဒတ္ထဝဏ္ဏနာ။
နေသန္တိ သုတ္တာနံ။

ပဌမာဘိနန္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ယမကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သဗ္ဗဝဂ္ဂ

၁-သဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃။ သဗ္ဗ-သဒ္ဓေါ ပကရဏဝသေန ကတ္တစိ သပ္ပဒေသေပိ ပဝတ္တတိတိ တတော နိဝတ္တနတ္ထံ အနဝသေသဝိသယေန သဗ္ဗ-သဒ္ဓေန ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တံ “သဗ္ဗသဗ္ဗ”န္တိ၊ သဗ္ဗမေဝ ဟုတွာ သဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ အာယတနဘာဝံ သဗ္ဗံ အာယတနသဗ္ဗံ၊ သေသဒ္ဓယေပိ ဧသေဝ နယော။

တဿ အဝိသယာဘာဝတော န အဒ္ဓိဋ္ဌမိစ္ဆိ ကိဉ္စိတိ။ ဣဓာတိ နိပါတမတ္တံ၊ ဣဓ ဝါ သဒေဝကေ လောကေ၊ ဒဿနဘူတေန ဉာဏေန အဒိဋ္ဌံ နာမ ကိဉ္စိ နတ္ထိတိ အတ္ထော။ ယဒိ ဧဝံ အနုမာနဝိသယံ န ခေါကထန္တိ အာဟ “အထော အဝိညာတ”န္တိ၊ အညေသံ အပဇ္ဇကုမ္ပိ အဝိညာတံ တဿ ကိဉ္စိ နတ္ထိတိ အဒိဋ္ဌံ အဝိညာတံ နတ္ထိ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ အတိတမေဝ ဝေယျံ ဂဟိတံ၊ အနာဂတံ န ခေါကထန္တိ အာဟ “အဇာနိတဗ္ဗ”န္တိ၊ တဿ ကိဉ္စိ နတ္ထိတိ အာနေတွာ သဗ္ဗန္ဓော။ ဇာနိတုံ ဉာတုံ အသက္ကုဏေယျံ နာမ တဿ ကိဉ္စိ နတ္ထိတိ ဒဿန္တော အာဟ “သဗ္ဗံ အဘိညာသိ”တိအာဒိ။

သကလဿ သက္ကာယဓမ္မဿ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ သက္ကာယသဗ္ဗံ။ သဗ္ဗဓမ္မေသုတိ ပဉ္စန္ဓံ ဒွါရာနံ အာရမ္မဏဘူတေသု သဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု။ ယသ္မာ ဆသုပိ အာရမ္မဏေသု ဂဟိတေသု ပဒေသသဗ္ဗံ နာမ န ဟောတိ၊ တသ္မာ “ပဉ္စာရမ္မဏမတ္တ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ပဒေသသဗ္ဗံ သက္ကာယသဗ္ဗံ န ပါပုဏာတိ တဿ ဘေဘူမကဓမ္မေသု ဧကဒေသဿ အသင်္ဂဏနတော။ သက္ကာယသဗ္ဗံ အာယတနသဗ္ဗံ န ပါပုဏာတိ လောကုတ္တရဓမ္မာနံ အသင်္ဂဏနတော။ အာယတနသဗ္ဗံ သဗ္ဗသဗ္ဗံ န ပါပုဏာတိ။ ယသ္မာ အာယတနသဗ္ဗေန စတုဘူမကဓမ္မာဝ ပရိဂ္ဂဟိတာ၊ န လက္ခဏပညတ္တိယော၊ ယသ္မာ သဗ္ဗသဗ္ဗံ ဒဿန္တေန ဗုဒ္ဓဉာဏဝိသယော ဒဿိတော၊ တသ္မာ “သဗ္ဗသဗ္ဗံ န ပါပုဏာတိ”တိ ဧတ္ထာပိ “ကသ္မာ။ ပ။ နတ္ထိတာယာ”တိ သဗ္ဗံ ဉာဘာရမ္မဏေနော ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနံ ကတံ။ “အာယတနသဗ္ဗေပိ ဣဓ ဝိပဿနပဂဓမ္မာဝ ဂဟေတဗ္ဗာ အဘိညေယျ- နိဒ္ဒေသဝသေနပိ သဗ္ဗသနစာရဿေဝ ဣစ္ဆိတတ္တာ”တိ ဝဒန္တိ။

ပဋိက္ခိပိတွာဘိ “ဣဒံ သဗ္ဗံ နာမ န ဟောတိ”တိ ဧဝံ ပဋိက္ခိပိတွာ။ တဿာဘိ “အညံ သဗ္ဗံ ပညာပေဿာမိ”တိ ဝဒန္တဿ။ ဝါစာယ ဝတ္တဗ္ဗဝတ္ထု- မတ္တကမေဝါတိ ဝဉ္စာပုတ္တဂဂနကုသုမာဒိဝါစာ ဝိယ ဧတဿ ဝါစာယ ကေဝလံ ဝတ္တဗ္ဗဝတ္ထုကမေဝ ဘဝေယျ၊ န အတ္ထော၊ ဝစနမတ္တကမေဝါတိ

အတ္ထော။ အတိတ္တမိတွာဟိ အနာမသိတွာ ဒေဂ္ဂဟေတွာ။ တံ ကိဿဟေတူတိ
ဝိဿတာပဇ္ဇနံ ကေန ဟေတုနာ။ ယထာ တံ အဝိသယသ္မိန္တိ ယထာ
အညောပိ ကောစိ အဝိသယေ ဝါယမန္တော၊ ဝေန္တိ အတ္ထော။ အဋ္ဌကထာယံ
ပန ယသ္မာ ပါဠိယံ “တံ ကိဿဟေတူ”တိ ဝုတ္တကာရဏမေဝ ဥပနယနဝသေန
ဒဿေတုံ “ယထာ တ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ကာရဏောပနယနဉ္စ ကာရဏ-
မေဝါတိ “ယထာတိ ကာရဏဝစန”န္တိ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနောဝါဟ “ဧဝံ
ဣမသ္မိမ္မိ အဝိသယေ”တိအာဒိ။

သဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပဟာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄။ သဗ္ဗဿာတိ ဒွါရာရမ္ပဏေဟိ သဒ္ဓိံ ဒွါရပ္ပဝတ္တဿ။ ပဟာနာယာတိ
တပ္ပဋိဗဒ္ဓဆန္ဒရာဂပဟာနဝသေန ပဇဟနာယ။ စက္ခုသဗ္ဗဿန္တိ စက္ခုသန္ဓိဿိ-
တဗဿံ။ မူလပစ္စယန္တိ မူလဘူတံ ပစ္စယံ ကတွာ၊ သဟဇာတဝေဒနာယ စက္ခု-
သမ္ပဿပစ္စယဘာဝေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ သေဝ နယောတိ အပဒေသေန
“သောတသမ္ပဿံ မူလပစ္စယံ ကတွာ”တိအာဒိနာ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ ဒဿေတိ။
မနောတိ ဘဝင်္ဂစိတ္တံ မနောဒွါရဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ အာရမ္ပဏန္တိ ဓမ္မာရမ္ပဏံ။
သဟာဝဇ္ဇနကဇဝနန္တိ သဟမနောဒွါရာဝဇ္ဇနကံ ဇဝနံ။ တံပုဗ္ဗကတ္တာ
မနောဝိညာဏဗဿဝေဒနာနံ မူလပစ္စယဘူတာ သဗ္ဗေသေဝ စက္ခုဒွါရာဒိသု
ဝုတ္တိတ္တာ တဒနုရူပတော “ဘဝင်္ဂသဟဇာတော သဗ္ဗဿော”တိ ဝုတ္တံ။
သဟာဝဇ္ဇနဝေဒနာယ ဇဝနဝေဒနာ “ဝေဒယိတ”န္တိ အဓိပ္ပေတာ၊ ဘဝင်္ဂ-
သဗ္ဗယုတ္တာယ ပန ဝေဒနာယ ဂဟဇဏ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ ဘဝင်္ဂတော
အမောစေတွာ ဘဝင်္ဂစိတ္တေန သဒ္ဓိံယေဝ အာဝဇ္ဇနံ ဂဟေတွာ မနောဒွါရာ-
ဝဇ္ဇနဘဝင်္ဂံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယာ ပနေတ္ထ ၂ ဒေသနာတိ ယာ ဧတ္ထ “ပဟာနာယာ”တိ-
အာဒိနာ ပဝတ္တဒေသနာ သတ္ထု အနုသိဋ္ဌိ အာဏာ၊ အယံ ပဏ္ဏတ္တိ နာမ
တဿ တဿ အတ္တဿ ပကာရတော ဉ္ဗပနတော။ ဧတ္ထ သဗ္ဗဂ္ဂဟဏေန
သဗ္ဗေ သဘာဝဓမ္မာ ဂဟိတာ၊ ပညတ္တိ ပန ကတမာတိ ဝိစာရဏာယ တံ
ဒဿေတုံ “ယာ ပနေတ္တာ”တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ပဟာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-အဘိညာပရိညာပဟာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅။ အဘိညာဘိ အဘိညာယ။ ယ-ကာရလောပဝသေနာယံ နိဒ္ဒေသော “သယံ အဘိညာ”တိအာဒိသု^၁ ဝိယ၊ တထာ “ပရိညာ”တိ ဧတ္ထာပိ။ သဗ္ဗန္တိ အာယတနသဗ္ဗံ။ တံ ဟိ အဘိညေယျံ။ အဘိဇာနိတွာတံ အဘိညာယ ဇာနိတွာ။ ပရိဇာနိတွာတိ တိရဏပရိညာယ အနိစ္စာဒိတော ပရိဇာနိတွာ။ ပဇဟနတ္ထာယာတိ ပဟာနပရိညာယ အနဝသေသတော ပဇဟနဿ။

အဘိညာပရိညာပဟာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပဌမအပရိဇာနနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆။ “အဘိဇာန”န္တိအာဒိနာ ဧတ္ထ ဘဂဝါ ပဌမံ ကဏ္ဍပက္ခံ ဒဿေတွာ သုက္ကပက္ခံ ဒဿေတိ ဝေနေယျဉ္စာသယဝသေန။ တေနေတ္ထ ဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇံ ကထိတံ။

ပဌမအပရိဇာနနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဒုတိယအပရိဇာနနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၇။ စက္ခုဝိညာဏဝိညာတဗ္ဗဓမ္မော နာမ ရူပါယတနမေဝါတိ အာဟ “ဟေဋ္ဌာ ဂဟိတရူပမေဝါ”တိ။ ဣဝ အနာပါထဂတံ “စက္ခုဝိညာဏဝိညာတဗ္ဗဓမ္မော”တိဝုတ္တတ္တာ။ ဟေဋ္ဌာ အာပါထဂတမ္ပိ အနာပါထဂတမ္ပိ ဂဟိတမေဝ “ယေ စ ရူပါ”တိ အနဝသေသတောဝုတ္တတ္တာ။ တေ ဟိ ဝေဒနာသညာသင်္ခါရက္ခန္ဓာ သဟ စက္ခုဝိညာဏေန ဝိညာတဗ္ဗတ္တာ။ တထာ ဟိ စက္ခုဝိညာဏံ တေဟိ ဧကုပ္ပါဒံ ကေဝတ္ထုကံ ကေနိရောဓံ ကောရမ္မဏမေဝ။ သေသာဒေသုတိ သေသေသု “ယဉ္ဇ သောတံ ယေ စ သဒ္ဓါ”တိအာဒိနာ အာဂတေသု ကဏ္ဍပက္ခေ ပဉ္စသု၊ သုက္ကပက္ခေ ဆသုပိ ပဒေသု။ သေဝနယောတိ ယွာယံ “ဟေဋ္ဌာ ဂဟိတရူပမေဝ ဂဏှိတွာ”တိ အတ္ထော ဝုတ္တော၊ ဧသော ဧဝ တတ္ထပိ အတ္ထဝဏ္ဏနာနယော။

ဒုတိယအပရိဇာနနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-အာဒိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၈။ ဂယာနာမိကာယ နဒိယာ အဝိဒူရေ ပဝတ္တော ဂါမော ဂယာ
နာမ၊ တဿံ ဂယာယံ ဝိဟရတိတိ သမိပတ္တေ စေတံ ဘုမ္မဝစနံ။ ဂယာဂါမဿ
ဟိ အာသန္နေ ဂယာသီသနာမကေ ပိဋ္ဌိပါသာဏေ ဘဂဝါ တဒါ ဝိဟာသိ။
တေနာဟ “ဘဂဝါ တတ္ထ ဝိဟရတိ”တိ။

တတြာတိ “ဘိက္ခု အာမန္တေသီ”တိ ယေ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ၊ ယထာ
စာယံ ဒေသနာ တေသံ သပ္ပါယာ ဇာတာ၊ တတြ တသ္မိံ အတ္ထဒ္ဓယေ
ဝိဘာဝေတဗ္ဗေ အယံ အနုပုဗ္ဗိကဏာ သမုဒါဂမတော ပဠာယ အနုပဋိ-
ပါဋိကဏာ။ ဣတောတိ ဣမဿ ကပ္ပတော။ ကိရာတိ အနုဿဝနတ္ထေ
နိပါတော။ ပါရမိတာပရိဘာဝနာယ ပရိပါကဂတေ။ ဉာဏေတိ ဗောဓိဉာဏေ။
ကနိဋ္ဌပုတ္တော ဝေမာဘိကဘာတာ ဘဂဝတော။ ဝေဠုဘိတ္တိကုဋိကာဟိ
ပရိက္ခိပိတွာ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အန္တော ပန ပဋ္ဌသာဏီဟိ။

သဗ္ဗေသံ သတ္တာနံ ပုညဓေတနံ အန္တော အပ္ပန္နရေ ပဝေသေတိ။ ဘဂဝါပိ
တဿပုတ္တောတိကတွာ “အညေတယော ပုတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ။ အဝိပ္ပဏိရိတွာတိ
ပရာဇယေန အဝိပ္ပကိရိယ အပလာယိတွာ။ ဝိဒဟိတိ ဒါတုံ န သက္ကောဇိတိ
တထာ အကာသိ။ သစ္စဝါဒိတာယ ဂဏှိံသူတိ ရာဇကုလဿ သစ္စဝါဒိတာယ
အတ္တနော ဝရံ ဂဏှိံသူ။

ဝိနိဝတ္တိတုန္တိ ပဋိညာယ နိဝတ္တိတုံ။ အန္တရာတိ တုမှေဟိ ပရိစ္ဆိန္နကာလဿ
အန္တရာ ဧဝ မတာ။ အဠာသတိဟတ္ထဌာနံ ဥသဘံ နာမ။ ဥသဘေ အဠာသတိ-
ဟတ္ထပ္ပမာဏေ ဌာနေ။ ဒါနဂ္ဂေ ဗျာဝဋ္ဌောတိ ပသုတော။

သောတိ ဘဂဝါ။ တထာရူပံ ဟိ ဗုဒ္ဓါနံ ဒေသနာပါဋိဟာရိယံ၊ ယထာ
ဒေသနာယ ဂဟိတော အတ္တော ပစ္စက္ခတော ဝိဘူတော ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။
တေနာဟ “ဣမေသံ ။ ပ ။ ဒေသေဿာမိ”တိ။ သန္နိဋ္ဌာနန္တိ စိရကာလ-
ပရိစိတာဒိတ္ထအဂ္ဂိကာနံ အာဒိတ္တပရိယာယဒေသနာဝ သပ္ပါယာတိ နိစ္ဆယမ-
ကာသိ။ ပဒိတ္တန္တိ ပဒီပိတံ ကောဒသဟိ အဂ္ဂိဟိ ဧကဇာလီဘူတံ။ တေနာဟ
“သမ္ပုဇ္ဇလိတ”န္တိ။ ဒုက္ခလက္ခဏံ ကထိတံ စက္ခာဒိနံ ကောဒသဟိ အဂ္ဂိဟိ
အာဒိတ္တဘာဝေန ဒုက္ခမတာယ ဒုက္ခဿ ဂုဏိတတ္တာ။

အာဒိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-အဒ္ဓဘူတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၉။ အဓိသဒ္ဓေန သမာနတ္ထော အဒ္ဓသဒ္ဓေါတိ အာဟ “အဒ္ဓဘူတန္တိ အဓိဘူတ”န္တိအာဒိ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

အဒ္ဓဘူတသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-သမုဒ္ဓါတဿာရုပ္ပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၀။ မညိတံ နာမ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဟိ ဂဟေတဗ္ဗံ မညိတံ။ သဗ္ဗသ္မိံ မညိတန္တိ သဗ္ဗမညိတံ၊ တဿ သမုဒ္ဓါတော သေတုဿာတော၊ တဒါဝဟံ သဗ္ဗမညိတ- သမုဒ္ဓါတဿာရုပ္ပံ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန “မညိတံ နာမ စက္ခာဒိသု ဧဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နာညသ္မိံ”န္တိ ဒုတိယနယော ဝုတ္တော။ အနန္တဝိကန္တိ အနုရူပံ အဝိလောမံ။ ဣဓာတိ ဣဓေဝ သာသနေ အညတ္ထ တဒဘာဝတော။ “တဏှာမာနဒိဋ္ဌိ- မညိတာန”န္တိ ဝုတ္တံ မညိတတ္ထယံ သပရသန္တာနေသု ပဋိပက္ခဝသေန ယောဇေတွာ ဒဿေတုံ “စက္ခု အဟန္တိ ဝါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ “စက္ခု အဟ”န္တိ ဣမိနာ အဇ္ဈတ္တဝိသယံ ဒိဋ္ဌိမညိတဉ္စ ဒဿေတိ အတ္တာဘိနိဝေသာဟံ- ကာရဒိပနတော။ “မမ”န္တိ ဣမိနာ တဏှာမညိတံ မာနမညိတမ္ပိ ဝါ၊ ပရိဂ္ဂဟ- မုခေနပိ သေယျာဒိတော မာနပ္ပဇ္ဇနတော။ သေသပဒဒ္ဓယေပိ ဣမိနာ နယေန မညိတဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အဟန္တိ အတ္တာဝ၊ သော စ စက္ခုသ္မိံ တဒဓိနဝုတ္တိတ္တာ “ပရော”တိ န မညတိ။ မမ ကိဉ္စနပလိဗောဓော စက္ခုသ္မိံ သတိ လတ္တနတော၊ အသတိ န မညတိ တထာမညိတဿ ပစ္စယဿာတတော။ သေသပဒဒ္ဓယေပိ ဧသေဝ နယော။

အဟံ စက္ခုတော နိဂ္ဂတောတိ “အဟ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗော အယံ သတ္တော စက္ခုတော နိဂ္ဂတော တတ္ထ သုခုမာကာရေန ဥပလတ္တနတော။ မမ ကိဉ္စန- ပလိဗောဓော စက္ခုတော နိဂ္ဂတော တသ္မိံ သတိ ဧဝ ဥပလတ္တနတော။ သေသဒ္ဓယေပိ ဧသေဝ နယော။ တတ္ထ ပရောတိ ပရော သတ္တော။ မမ စက္ခုတိ န မညတိ ယဿ တံ စက္ခု၊ တဿ “အဟ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗဿေဝ အဘာ- ဝတော။ မမတ္တဘူတန္တိ မမ ကာရဏံ။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ။ ဧဝမေတသ္မိံ သုတ္တော စက္ခုရူပစက္ခုဝိညာဏစက္ခုသမ္ပဿသုခုက္ခာဒုက္ခမသုခဝသေန သတ္တ ဝါရာ စက္ခုဒ္ဓါရေ၊ တထာ သောတဒ္ဓါရာဒိသုတိ ဆ သတ္တကာ ဒွေစက္ကာလီသ။ ပုန သက္ကာယဝသေန “သဗ္ဗံ န မညတိ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တံ၊ တေန တေစက္ကာ- လီသ။ ပုန တေဘူမကဝဋ် “လောကော”တိ ဂဟေတွာ “န ကိဉ္စိ လောကေ

ဥပါဒိယတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ တေန စတုစက္ကာလီသ ဟောန္တိ။ ဧဝံ သဗ္ဗထာပိ
စတုစက္ကာလီသာယ ဌာနေသု အရဟတ္တံ ပါပေတွာ ဝိပဿနာ ကထိတာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ “စတုစက္ကာလီသာမိကသတေသု”တိ ကေသုမိ ပေါတ္ထကေသု
လိခန္တိ၊ သာ စ ပမာဒလေခါ။

သမုဋ္ဌါတသာရုပ္ပသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ပဌမသမုဋ္ဌါတသပ္ပါယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၁။ ဥပကာရဘူတာ တဒါဝဟတ္တာ။ တတောတိ မညိတာကာရတော။
တန္တိ မညနာဝတ္ထု။ အညေနာကာရေနာတိ ယထာ မညတိ အနိစ္စာဒိ-
အာကာရတော၊ အညေန အနိစ္စာဒိနာ အာကာရေန ဟောတိ။ အညထာ-
ဘာဝံ ဝိပရိကာမန္တိ ဥပ္ပါဒဝယတာယ အညထာဘာဝံ ဇရာယ မရဏေန
စ ဒွေဓာ ဝိပရိကာမေတဗ္ဗံ၊ တံ ဥပဂမနေန အညထာဘာဝိ၊ ဧဝံဘူတော
ဟုတွာပိ ဇီရဏဘိဇ္ဇနသဘာဝေသု ဘဝေသု သတ္တော လောကော ဥပရိပိ
ဘဝံယေဝ အဘိနန္ဒတိ။ ဟေဌာ ဂဟိတမေဝ သင်္ကမိတွာတိ “စက္ခု န
မညတိ”တိအာဒိနာ ဟေဌာ ဂဟိတမေဝ ခန္ဓဓာတုအာယတနာတိ ခန္ဓာဒိ-
ပရိယာယေန ဧကတော ဂဟေတွာ ပုနပိ မညနာဝတ္ထု ဒဿေတိ။ အဝ-
သာနေ “တတော တံ ဟောတိ”တိ ဝုတ္တပဒေန သဒ္ဓိံ သဗ္ဗဝါရေသု အဋ္ဌ
အဋ္ဌ ဟောန္တိတိ “အဋ္ဌစက္ကာလီသာယ ဌာနေသု”တိ ဝုတ္တံ။

ပဌမသမုဋ္ဌါတသပ္ပါယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဒုတိယသမုဋ္ဌါတသပ္ပါယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၂။ ဒဿေတွာတိ ဧတ္ထ လက္ခဏေ အယံ တွာ-သဒ္ဓေါ၊ ဟေတုမိ ဝါ။
အနာဒိသတ္တသန္တာနဂတဂါဟတ္တယလက္ခိတာ ဟိ သတ္ထု တိပရိဝဋ္ဋဒေသနာ
တံနိမိတ္တံ ယာဝဒေဝ တပ္ပဟာနာယ ပဝတ္တိတဘာဝတော။ အရဟတ္တံ
ပါပေတွာ ဝိပဿနာ ကထိတာတိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ “သဟ ဝိပဿနာယ
စက္ကာရေပိ မဂ္ဂါ ကထိတာ”တိ။

ဒုတိယသမုဋ္ဌါတသပ္ပါယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သဗ္ဗဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဇာတိဓမ္မဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၃-၄၂။ နိဗ္ဗတ္တနသဘာဝန္တိ ဟေတုပစ္စယေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇနသဘာဝံ။ ဥပ္ပါဒါ-
နန္တရံ ဗုဒ္ဓိပ္ပတ္တိယာ ဇီရဏသဘာဝံ။ ယတ္ထ စက္ခာဒယော၊ တတ္ထေဝ ဝိသဘာဝ-
သမုဋ္ဌာနလက္ခဏေန ဗျာဓိနော ဥပ္ပတ္တိပစ္စယဘာဝေန ဗျာဓိသဘာဝံ။ ဗရဏ-
သဘာဝန္တိ ဝိနာသသဘာဝံ။ သောကသဘာဝန္တိ ဉှုတိဗျသနာဒိနာ ဥယျ-
မာနဒုက္ခသဘာဝံ။ သံကိလေသိကသဘာဝန္တိ တဏှာဒိဝသေန သံကိလိဿန-
သဘာဝံ။

ဇာတိဓမ္မဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သဗ္ဗအနိစ္စဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၃-၅၂။ ဉာတပရိညာ အာဂတာ ဝိသယဝသေန တဗ္ဗိသယဿ ဓမ္မဿ
ဇောတိတက္ကာ။ ဣတရာ ခွေ တိရဏပဟာနပရိညာပိ အာဂတာ ဧဝါတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ တာသံ အဘိညေယျဓမ္မဝိသယက္ကာ ဉာဏဿ စ တိရဏပဟာန-
ပရိညာသမ္ဘဝတော။ ပရိညေယျပဒေ တိရဏပရိညာဝ အာဂတာ၊ ပဟာ-
တဗ္ဗပဒေ ပဟာနပရိညာဝ အာဂတာတိ ယောဇနာ။ ဣတရာပိ ခွေ ဂဟိတာ-
ယေဝ တာဟိ ဝိနာ အတ္ထသိဒ္ဓိယာ အဘာဝတော။ ပစ္စက္ခံ ကာတဗ္ဗံ အာရမ္မ-
ဏတော အသမ္မောဟတော ပဋိဝိဇ္ဈနေန။ အရုတ္တာပိ ဂဟိတာယေဝ ပရိ-
ဇာနနဿ ယာဝဒေဝ ပဟာနတ္ထက္ကာ။ ဧကသဘာဝေန ဝိနာဘာဝေါ အနေ-
ကဂ္ဂဓဋ္ဌာ။ ဥပသဋ္ဌရောဂေန ဝိယ အန္တော ဧဝ အဘိဟတသဗ္ဗတာ ဥပ-
ဟတဓဋ္ဌာ။

သဗ္ဗအနိစ္စဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဌမော ပဏ္ဏာသကော။

(၆) ၁-အဝိဇ္ဇာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၅၃-၆၂။ စတူသု သဓမ္မသု အညာဏံ တပ္ပဋိစ္စာဒကသမ္မောဟော။ အဝိဒ္ဓိယံ
ဝိန္နတိ၊ ဝိဒ္ဓိယံ န ဝိန္နတိတိ ကတွာ ဝိဇ္ဇာယ ပဋိပက္ခောဝ အဝိဇ္ဇာ။ ဝိဇ္ဇာယ
ဥပ္ပန္နာယ အနဝသေသတော အဝိဇ္ဇာ ပဟိယတိ၊ တံ ဒဿေန္တော “ဝိဇ္ဇာတိ

အရဟတ္တမဂ္ဂဝိဇ္ဇာ”တိ အာဟ။ န ကေဝလံ အနိစ္စာနုပဿနာဝသေနေဝ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ၊ အထ ခေါ ဣတရာနုပဿနာဝသေနပီတိ ဒဿေန္တော “ဗုက္ခာ။ပ။ ပဟိယတိယေဝါ”တိ အာဟ။ သဗ္ဗတ္ထာတိ ဥပရိသုတ္တန္တေ သန္ဓာယာဟ။ တတော အပရေပိ တံအတ္တလက္ခဏဝသေန ကထိတသုတ္တန္တေပိ။ တာနိပိ ဟိ တထာ ဗုဇ္ဈနကပုဂ္ဂလာနမဇ္ဈာသယေန ဝုတ္တာနီတိ။

အဝိဇ္ဇာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၇) ၂-မိဂဇာလဝဂ္ဂ

၁-ပဌမမိဂဇာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၃။ စက္ခုဝိညာဏံ ဒဿနကိစ္စန္တိ ဝုတ္တစက္ခုဝိညာဏေန ပဿိတဗ္ဗန္တိ အာဟ “ဣဋ္ဌာရမ္ပဏဘူတာ”တိ။ ကမနိယာတိ ကာမေတဗ္ဗာ။ မနံ အပ္ပါယန္တိတိ မနာပါတိ အာဟ “မနဝစုနကာ”တိ။ ပိယာယိတဗ္ဗသဘာဝါ ပိယရူပါ။ ကာမူပသံဟိတတိ ကာမပဋိသံယုတ္တာ။ အာလမ္ဘိတဗ္ဗတာ ဧဝ စေတ္ထ ဥပသံဟိတတတိ “အာရမ္ပဏံ ကတွာ”တိအာဒိမာဟ။ တဏှာသင်္ခါတာ နန္ဒိတဏှာနန္ဒိ၊ န တုဋ္ဌိနန္ဒိယေဝ “နန္ဒိ” စရတိ”တိအာဒိသု ပိယ။ ဂါမန္တန္တိ ဂါမသမိပံ။ “အနုပစာရဋ္ဌာန”န္တိ ဝတွာ တံ ဒဿေတိ “ယတ္ထာ”တိအာဒိနာ။

တ္ထောတိ ယထာနိဟတေ ပါဌေ။ “ဣမံ ဧကံ ပရိယာယံ ဌပေတွာ”တိ ဝုတ္တံ တဿ “ပန္နာနိ”တိပဒေန သင်္ဂဟိတတ္တာ။ အပ္ပသဒ္ဓါနိ အပ္ပနိဋ္ဌေါသာနိတိ ဧတ္ထ အပ္ပ-သဒ္ဓေါ အဘာဝတ္ထော။

ပဌမမိဂဇာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သမိဒ္ဓိလောကပဉ္စာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၈။ အာယာစနသုတ္တတော ပဋ္ဌာယာတိ မိဂဇာလဝဂ္ဂေ ဒုတိယသုတ္တတော ပဋ္ဌာယ။ ပဌမသုတ္တေ ပန ဒုတိယကဝိဟာရာဒိဘာဝေါ ဝုတ္တောတိ။

သမိဒ္ဓိလောကပဉ္စာသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဥပသေနအာသီရိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၉။ ဂဟေတွာတိ ပါရုပနဿ သိထိလကရဏေန ဝါမံသတော မော-
စေတွာ။ လေဏန္တုယာယာတိ ပုရိမဒိဿာယ လေဏန္တုယာယံ။ ပတိတွာတိ
လေဏန္တုဒနတော ဘဿိတွာ။ ဖုဋ္ဌဝိသောတိ စတုသု အာသီရိသေသု
သော ဖုဋ္ဌဝိသော။ တေနာဟ “တသ္မာ”တိအာဒိ။ ပရိယာဒိယမာနမေဝါတိ
ခေပေန္တမေဝ၊ ဝိနာသေန္တမေဝါတိ အတ္ထော။ ယထာပရိစ္ဆေဒေနာတိ
အတ္တနော ဝိသပရိစ္ဆေဒါနုရူပံ။ အညထာဘာဝန္တိ ဝစုဘာဝါဒိပကတိဇဟနံ။
သဘာဝဝိဂမောတိ ဝိနာသော။

ဥပသေနအာသီရိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဥပပါဏသန္တိဋ္ဌိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၀။ ဣပံ ပဋိသံဝိဒိတံ ကရေတိ ဉ္ဇတပရိညာဝသေန။ ဣပရာဂန္တိ နိလာ-
ဒိဘေဒေ ဣပဓမ္မေ ရာဂံ။ ပဋိသံဝိဒိတံ ကရေတိ “အယံ မေ ရာဂေါ အပ္ပဟိ-
နော”တိ။ ဧတေန သေက္ခာနံ ပစ္စဝေက္ခဏာ ကထိတာ။ တေန ဝုတ္တံ “ဝေဗ္ဗိ
ခေါ ဥပပါဏ သန္တိဋ္ဌိကော ဓမ္မော ဟောတိ”တိအာဒိ။ ဣပရာဂံ ပဋိသံဝိဒိတံ
ကရေတိ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ဣပေသု ရာဂေါ”တိ ပဇာနာတိ။ အသေက္ခာနံ
ဟာယံ ပစ္စဝေက္ခဏာ။

ဥပပါဏသန္တိဋ္ဌိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ပဌမဆဗ္ဗဿာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၁။ ဖဿာကရာနန္တိ ဆန္တံ ဖဿာနံ အာကရာနံ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနာနံ၊ စက္ခာ-
ဒိနန္တိ အတ္ထော။ နဋ္ဌော နာမ အဟန္တိ ဝဒတိ၊ ယော ဆန္တံ ဖဿာယတနာနံ
သမုဒယာဒိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ သော ဝုသိတဝါ၊ ဣတရော အဝုသိတဝါ
အဟန္တ တာဒိသောတိ။ အယမေဝါတိ အယံ စက္ခုသ္မိ “နေတံ မမာ”တိ-
အာဒိနာ တိဏ္ဍံ ဂါဟာနံ အဘာဝေါ ဧဝ။

ပဌမဆဗ္ဗဿာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဒုတိယဆဿာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၂။ အပုနုဗ္ဗဝေါတိ ပုနုဗ္ဗဝါဘာဝေါ။

၁၁-တတိယဆဿာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၃။ ပနဿသန္တိ ဧကံသေန နဋ္ဌောတိ အယမေတ္ထ အတ္ထောတိ အာဟ
“အတိနဋ္ဌော”တိ၊ ဓုရတော ဧဝ နဋ္ဌောတိ အတ္ထော။

တတိယဆဿာယတနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မိဂဇာလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(ဂ) ၃-ဂိလာနဝဂ္ဂ

၁-၅-ပဌမဂိလာနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၇၄-၇၈။ အပ္ပညာတောတိ နာမဂေါတ္တတော စေဝ သီလာဒိဂုဏေဟိ
စ အပ္ပညာတော အဝိဿုတော။ ယေရမဇ္ဈိမဘာဝံ အပ္ပတ္တတာယ နဝေါ။

ပဌမဂိလာနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဒုတိယအဝိဇ္ဇာပဟာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၀။ အနိစ္စာဒိဝသေန အဘိနိဝိသနံ အဘိနိဝေသော၊ သော ဧဝ ဓမ္မ-
သဘာဝံ အတိက္ကမိတွာ ပရတော အာမသနတော ပရာမာသော၊ သော ဧဝ
ဂါဟော။ တေန အဘိနိဝေသပရာမာသဂ္ဂါဟေန ဂဏှိတုံ န ယုတ္တာ အနိစ္စာဒိ-
သဘာဝတ္တာ။ သင်္ခါရာ ဧဝ ပဝတ္တိယာ ကာရဏဘာဝတော သင်္ခါရနိမိတ္တာနိ။
ယော သင်္ခါရေသု အပရိညာတာဘိနိဝေသေန ပဿိတဗ္ဗော အတ္တာကာရော၊
သော န ဟောတိတိ အညော အနတ္တာကာရော၊ တတော အညတော
ပဿတိ။ ပရိညာတာဘိနိဝေသောတိ တိရဏပရိညာယ ပရိစ္ဆိဇ္ဇ ဉ္ဇတမိစ္ဆာ-
ဘိနိဝေသော၊ ပရိညာတာဘိနိဝေသောတိ ဝါ ပရိညာတဝိပဿနာဘိနိ-
ဝေသော။ ဝိပဿနာတိ အရူပသတ္တကဝသေန ဝိပဿနာယ ပရိဇာနိတဗ္ဗော။

ဒုတိယအဝိဇ္ဇာပဟာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-သဗ္ဗဟုလဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၁။ ကေဝလန္တိ ဣတရလက္ခဏေဟိ အဝေါမိဿံ။

၁၀-ဖဂ္ဂနပဉ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၃။ တဏှာယ ပဟိနာယ ဒိဋ္ဌိမာနာပိ ပဟိနာ ဝေါတိ “တဏှာပပဉ္စဿ ဆိန္ဒုတ္တာ ဆိန္ဒုပပဉ္စေ”တိ ဝုတ္တံ။ ဒုတိယပဒေပိ ဧသေဝ နယော။ ဣဓ သတ္တဝေါဟာရော စက္ခာဒီသု ဝိဇ္ဇမာနေသု ဧဝ ဟောတိ၊ တသ္မာ ပရိနိဗ္ဗုတာနဉ္စ ဝေါဟာရော စက္ခာဒီသု သန္ဓိဿယေနော၊ နာညထာတိ အတိက္ကန္တုဗ္ဗေဟိ ပရိဟရိတာနိ စက္ခုသောတာဒိနိ ပုစ္ဆာမိတိ ပုစ္ဆတိ “အတ္ထိ န ခေါ ဘန္တေ”တိအာဒိနာ။ စက္ခုသောတာဒိဝနံ ဝနေ ပဝတ္တေယျ။

ဖဂ္ဂနပဉ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂိလာနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၉) ၄-ဆန္ဒဝဂ္ဂ

၁-ပလောကဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၄။ အနိစ္စလက္ခဏမေဝ ကထိတံ၊ တဉ္စ ပရိယာယေန၊ အနိစ္စလက္ခဏေ ကထိတေ ဣတရလက္ခဏာနိ ကထိတာနေဝ ဟောန္တိ ပျတိစာရဘာဝတော။

၂-သုညတလောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၅။ အတ္တနော ဣဒန္တိ အတ္တနိယန္တိ အာဟ “အတ္တနော သန္တကေနာ”တိ။

၃-သံခိတ္တဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၆။ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ ခန္ဓိယဝဂ္ဂေ ခန္ဓဝသေန အာဂတံ၊ ဣဓ အာယတနဝသေနာတိ အယမေဝ ဝိသေသော။

၄-ဆန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၇။ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ပဋိသလ္လိယတိ ဧတေနာတိ ပဋိသလ္လာနံ၊ ဖလသမာပတ္တိ။ ဇီဝိတဟာရကသတ္တံ ဇီဝိတဿ ဟရဏတော၊ သတ္တာနဉ္စ သသနတော

ဟိံသနတော။ ပရိစရိတောတိ ပယိရူပါသိတော။ တေန ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇန္တိ ဒိပေတိ။

အနုပဝဇ္ဇန္တိ ပရေဟိ န ဥပဝဒိတဗ္ဗံ။ တံ ပနေတ္ထ အာယတိံ အပ္ပုဋ္ဌသန္ဓိ-
ဘာဝတော ဟောတိတိ အာဟ “အပ္ပဝတ္တိက”န္တိ။ “နေတံ မမာ”တိ-
အာဒိနိ ဝဒန္တော အရဟတ္တေ ပက္ခိပိတွာ ကထေသိ။ ပုထုဇ္ဇနဘာဝမေဝ
ဒိပေန္တော ဝဒတိ အကတကိစ္စဘာဝဒိပနေန။ ကိဉ္ဇာပိ ထေရော ပုစ္ဆိတံ ပဉ္စ
အရဟတ္တေ ပက္ခိပိတွာ ကထေသိ။ “န သမနုပဿာမီ”တိ ပန ဝဒန္တော ကိဉ္ဇ
နိပ္ပတ္တိံ န ကထေသိ။ တဿ “ဣဒမ္ပိ မနသိ ကာတဗ္ဗ”န္တိ ဣဒံ အာနေတွာ
သမ္ပန္နော။

ကိလေသပဿန္တိတိ ကိလေသပရိဋ္ဌာဟဝူပသမော။ ဘဝတ္ထာယ ပုန
ဘဝတ္ထာယ။ အာလယနိကန္တိပရိယုဋ္ဌာနေတိ ဘဝန္တရေ အပေက္ခာသညိတေ
အာလယေ နိကန္တိယာ စ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပတ္တိယာ အသတိ အဝိဇ္ဇမာနာယ။ ပဋိ-
သန္ဓိဝသေန အညဘဝတော ဣဓာဂမနံ အာဂတိ နာမ။ စုတိဝသေန ဂမနန္တိ
စဝနဝသေန ဣတော ဂတိ။ အနုရူပဂမနံ ဂတိ နာမ တဒုဘယံ န ဟောတိ။
စုတူပပါတော အပရာပရဘဝနဝသေန စုတိ၊ ဥပပဇ္ဇနဝသေန ဥပပါတော၊
တဒုဘယမ္ပိ န ဟောတိ။ ဧဝံ ပန စုတူပပါတေ အသတိ နေဝိဓ န ဣဓ
လောကေ။ န ဟုရံ န ပရလောကေ ဟောတိ။ တတော ဧဝ န ဥဘယတ္ထ
ဟောတိ။ အယမေဝ အန္တော အယံ ဣဓလောကေ ပရလောကေ စ
အဘာဝေါယေဝ ဒုက္ခဿ ပရိယောသာနံ။ အယမေဝါတိ ယထာဝုတ္တော ဧဝ
ဓတ္ထ ဧတသ္မိံ ပါဌေ ပရမ္ပရာဂတော ပမာဏဘူတော အတ္ထော။

ယေ ပနာတိ သမ္ပဝါဒိနော သန္ဓာယ ဝဒတိ။ အန္တရာဘဝံ ဣန္ဒြိန္တိ “ဧဝံ
ဘဝေန ဘဝန္တရသမ္ပန္နော ယုဇ္ဇေယျာ”တိ။ နိရုတ္တကံ အန္တရာဘဝဿ နာမ
ကဿမိ အဘာဝတော။ စုတိက္ခန္ဓာနန္တရံ ဟိ ပဋိသန္ဓိက္ခန္ဓာနံယေဝ ပါတု-
ဘာဝေါ။ တေနာဟ “အန္တရာဘဝဿ။ပ။ ပဋိက္ခိတ္တောယေဝါ”တိ။ တတ္ထ
ဘာဝေါတိ အတ္ထိတာ။ အဘိဓမ္မေ ကထာဝတ္ထုပ္ပကရဏေ၊ ပဋိက္ခိတ္တော-
ယေဝ။ ယဒိ ဧဝံ “အန္တရေနာ”တိ ဣဒံ ကထန္တိ အာဟ “အန္တရေနာ”တိ-
အာဒိ။ ဝိကပ္ပတော အညံ ဝိကပ္ပန္တရံ၊ တဿ ဒိပနံ “အန္တရေနာ”တိ ဝစနံ၊ န
အန္တရာဘဝဒိပနံ တာဒိသဿ အနုပလဗ္ဗနတော ပယောဇနာဘာဝတော စ။
ယတ္ထ ဟိ ဝိပါကဝိညာဏဿ ပစ္စယော၊ တတ္ထဿ နိဿယဘူတဿ ဝတ္ထုဿ

သဟဘာဝိနဉ္စ ခန္ဓာနံ သမ္ဘဝေါတိ သဗ္ဗိံ အတ္တနော နိဿယေန ဝိညာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတေဝါတိ နာဿ ဥပ္ပတ္တိယာ ဒေသဒ္ဓရတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ “နေဝ ဣမ န ဟုရ”န္တိ ဝုတ္တဒ္ဓယတော အပရံ ဝိကပ္ပေန “န ဥဘယ”န္တိ၊ တတ္ထပိ န ဟောတိ-ယေဝါတိ အဓိပ္ပါယော။ “အန္တရေနာ”တိ ဝါ “ဝိနာ”တိ ဣမိနာ သမာနတ္ထော နိပါတော၊ တသ္မာ နေဝိမ န ဟုရံ ဥဘယံ ဝိနာပိ နေဝါတိ အတ္ထော။

အာဟရိတိ ဆိန္ဒဝသေန ဂဏှိ။ တေနာဟ “ကဏ္ဍနာဋံ ဆိန္ဒိ”တိ။ ပရိဂ္ဂဏှန္တောတိ သမ္ပသန္တော။ ပရိနိဗ္ဗုတော ဒီသရတ္တံ ဝိပဿနာယံ ယုတ္တပယုတ္တဘာဝတော။ “အနုပဝဇ္ဇံ ဆန္တေန ဘိက္ခုနာ သတ္တံ အာဟရိတ”န္တိ ကဏ္ဍသီတိ အသေက္ခကာလေ ဗျာကရဏံ ဝိယ ကတွာ ကထေသိ။

ဣမိနာတိ “ဥပဝဇ္ဇကုလာနိ”တိ ဣမိနာ ဝစနေန။ ထေရောတိ သာရိ-ပုတ္တတ္ထေရော။ ဧဝံ နိ ဝေ ပုဗ္ဗကာလေသု သံသဋ္ဌဝိဟာရိ ဟုတွာ ဌိတော ပစ္ဆာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိဿတိတိ အာသင်္ကန္တော ပုစ္ဆတိ။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ။

ဆန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဌိတာ။

၅-၆-ပုဏ္ဏသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ

ဂဂ-ဂဉ္စ။ တန္တိ စက္ခုရူပဒ္ဓယံ။ တေနာဟ “စက္ခုဇ္ဈေဝ ဂူပဉ္ဇာ”တိ။ နန္ဒိသမုဒယာတိ နန္ဒိယာ သမုဒယတဏှာယ သေသကာရဏေဟိ နန္ဒိယာ သမုဒိတိ သမောဓာနံ နန္ဒိသမုဒယော၊ တသ္မာ နန္ဒိသမုဒယာ။ တေနာဟ “တဏှာယ သမောဓာနေနာ”တိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓသင်္ခါတဿ ဒုက္ခဿ သမောဓာနေန သမုဒိတိ ပဝတ္တိယေဝါတိ သဟ သမုဒယေန ဒုက္ခဿ ဒဿိတတ္တာ “ဝဋံ မတ္ထကံ ပါပေတွာ”တိ ဝုတ္တံ၊ နိရောဓပါယေန သဗ္ဗိံ နိရောဓဿ ဒဿိတတ္တာ “ဝိဝဋံ မတ္ထကံ ပါပေတွာ”တိ။ ပုစ္ဆာနုသန္တိအာဒိသု အညတရော န ဟောတိတိ အာဟ “ပါဠိယေက္ခော အနုသန္တိ”တိ။

ဓဏှာတိ ကောဓနာ။ ဒုဋ္ဌာတိ ဒေါသဝန္တောတိ အတ္ထော။ ကိဗ္ဗိသတိ ပါပါ။ ကက္ခဋာတိ ဒါရဏာ။ ဃဋိကပုဂ္ဂရေနာတိ ကေသျိံ ပက္ခေ ဃဋိကံ ဒဿေတွာ ကတေန ရဿဒဏှေန။ သတ္တာနံ သသနတော သတ္တံ၊ တတော ဧဝံ ဇီဝိတဿ ဟရဏတော ဟာရကဉ္စာတိ သတ္တဟာရကံ။ ဣန္ဒြိယသံဝရော “ဒမော”တိ ဝုတ္တော မနစ္ဆဋ္ဌာနံ ဣန္ဒြိယာနံ ဒမနတော။ ပညာ “ဒမော”တိ ဝုတ္တာ ကိလေသဝိသေဝိတာနံ ဒမနတော ဝုပသမနတော။ ဥပေါသထကမ္ပံ

“ဒမော”တိ ဝုတ္တံ ကာယဒွါရဒီဟိ ဥပ္ပဇ္ဇနကအသမဿ ဒမနတော။ ခန္တိ
“ဒမော”တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ အက္ခန္တိယာ ဒမနတော ဝူပသမနတော။ တေနာဟ
“ဥပသမောတိ တဿေဝ ဝေဝစန”န္တိ။

ဣတ္တာတိ သုနာပရန္တဇနပဒေ။ ဧတေ ဒွေတိ အယံ ပုဏ္ဏတ္ထေရော တဿ
ကနိဋ္ဌောတိ ဧတေ ဒွေ ဘာတရော။ အာဟစ္စ အဋ္ဌာသိ ဥဋ္ဌာရံ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ
ဝီတိံ ဥပ္ပါဒေတွာ။ သတ္တ သီဟနာဒေ နဒိတွာတိ မဗ္ဗန္တေဒကာနမ္ပိ အက္ခောသ-
ပရိဘာသာနံ ခမနေ သန္တောသာဘာဝဒီပနံ၊ ပါဏိပ္ပဟာရဿ၊ လေဇူပ္ပ-
ဟာရဿ၊ ဒဏ္ဍပ္ပဟာရဿ၊ သတ္တပ္ပဟာရဿ၊ ဇီဝိတာဝေါရောပနဿ ခမနေ
သန္တောသာဘာဝဒီပနဉ္စာတိ ဧဝံ သတ္တ သီဟနာဒေ နဒိတွာ။ စတူသု ဌာနေသု
ဝသိတတ္တာ ပါဠိယံ ဝသနဋ္ဌာနံ အနုဒ္ဓေသိကံ ကတွာ “သုနာပရန္တသ္မိ” ဇနပဒေ
ဝိဟရတိ”ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ။

စတူသု ဌာနေသုတိ အဗ္ဗုဟတ္ထပဗ္ဗတေ^၁ သမုဒ္ဒဂိရိဝိဟာရေ မာတုလဂိရိမှ
မကုဋ္ဌကာရာမဝိဟာရေတိ ဣမေသု စတူသု ဌာနေသု။ တန္တိ စက်မံ အာရယု
ကောစိ ဘိက္ခု စက်မိတုံ သမတ္ထော နတ္ထိ မဟတာ သမုဒ္ဒပရိဿယေန
ဘာဝနာမနသိကာရဿ အနဘိသမ္ဘုဏနတော။ ဥပ္ပါတိကန္တိ ဥပ္ပါတကရံ^၂
မဟာသင်္ခေါဘံ ဥဋ္ဌပေတွာ။ သဗ္ဗုဇေတိ အနိလပဒေသေ။ ပဋိဝေဒေသုန္တိ^၃
ပဝေဒေသုံ။

အာရဒ္ဓကာလတော ပဋ္ဌာယာတိ မဏ္ဍလမာဠဿ ကာတုံ ပထဝီမိတ-
ကာလတော ပဘုတိ။ သစ္စဗန္ဓေန ပဉ္စသတာနိ ပရိပူရေတုံ “ကျေနပဉ္စသတာန”န္တိ
ဝုတ္တံ။ ဂန္ဓကုဋိန္တိ ဇေတဝနမဟာဝိဟာရေ မဟာဂန္ဓကုဋိံ။

သစ္စဗန္ဓနာမောတိ သစ္စဗန္ဓေ ပဗ္ဗတေ စိရနိဝါသိတာယ “သစ္စဗန္ဓော”တွေဝ
လဒ္ဓနာမော။ အရဟတ္တံ ပါပုဏီတိ ပဉ္စာဘိညာပရိဝါရံ အရဟတ္တံ အဓိဂစ္ဆိ။
တေနာဟ “မဂ္ဂေနဝဿ အဘိညာ အာဂတာ”တိ။

တသ္မိံ သန္တိပတိတာ မဟာဇနာ ကေစိ သောတာပန္နာ၊ ကေစိ သကဒါ-
ဂါမိနော၊ ကေစိ အနာဂါမိနော၊ ကေစိ အရဟန္တာ အဟေသုံ။ တတ္ထာပိ
ကေစိ တေဝိဇ္ဇာ၊ ကေစိ ဆဋ္ဌဘိညာ၊ ကေစိ ပဋိသမ္ဘိဒပ္ပတ္တာ အဟေသုံ။ တံ
သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “မဟာဇနဿ ဗန္ဓနမောက္ခော ဇာတော”တိ။ ယေ ပန
တတ္ထ သရဏဂမနပဉ္စသီလဒသံသီလသမာဒါနေန လဒ္ဓါနုဂ္ဂဟာ၊ တေသံ၊
ဒေဝဘာနဉ္စ ဝသေန “မဟန္တိ ဗုဒ္ဓကောလာဟလံ အဟောသိ”တိ ဝုတ္တံ။

အရုဏံ ပန မဟာဂန္ဓကုဋိယံယေဝ ဥဋ္ဌပေသီ ဒေဝတာနုဂ္ဂဟတ္ထဉ္ဇေဝ
ကုလာနုဒယာယ စ။ အပါယမဂ္ဂေ ဩတရိတော “ကောစိ လောကဿ
သဇိတာ အတ္ထိ၊ တဿ ဝသေန ပဝတ္ထိသံဟာရာ ဟောန္တိ၊ တေနောယံ ပဇာ
သနာထာ ဟောတိ၊ တံ ယုဇ္ဇတိ စ တသ္မိံ တသ္မိံ ကမ္မေ”တိ ဖိစ္ဆာဂါဟေဟိ။
ပရိဝရိတဗ္ဗံ ယာမိ “တ္ထေ မယာ စိရံ ဝသိတဗ္ဗ”န္တိ။

ဆဋ္ဌန္တိ ဗာဟိယသုတ္တံ။ တံ ဥတ္တာနမေဝ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ။

ပုဏ္ဏသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဂ-ပဌမဇောသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၉၀-၉၁။ ဇေတိ ဆဋ္ဌာရမ္မဏနိမိတ္တံ ကမ္မတိတိ ဇော။ တေနာဟ
“စလနဋ္ဌေနာ”တိ။ အာဗာဓနဋ္ဌေန ပိဋ္ဌနဋ္ဌေန။ အန္တော ဒေါသနဋ္ဌေနာတိ
အန္တောစိတ္တေ ဝေ ပဒုဿနဋ္ဌေန။ နိကန္တနဋ္ဌေနာတိ ဆိန္ဒနဋ္ဌေန။ ဟေဋ္ဌာ
ဂဟိတမေဝါတိ ဟေဋ္ဌာ မညိတသမုပ္ပါတသုတ္တေ အာဂတမေဝ။
ဝုတ္တနယမေဝ မညိတသမုပ္ပါတသုတ္တေ။

ပဌမဇောသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-၁၀-ပဌမဒွယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၉၂-၉၃။ ဒွယန္တိ ဒုကံ။ ပါဠိယံ အာမေဒိတလောပေန နိဒ္ဒေသောတိ
အာဟ “ဒွေ ဒွေ ကောဋ္ဌာသေ”တိ။ ဝေမေတန္တိ ဧဝံ အနိစ္စာဒိဘာဝေန
ဧတံ စက္ခုရူပဉ္စာတိ ဒွယံ။ စလတိတိ အနဝဋ္ဌာနေန ပစလတိ။ ဗျထတိတိ
ဇရာယ မရဏေန စ ပဝေခတိ။ ဟေတု ဧဝံ ဥပ္ပတ္တိနိမိတ္တတ္တာ။ သဟဂတိတိ
သဟပ္ပဝတ္တိ၊ တာယံ ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ “သင်္ဂတိ”တိ ဖဿော ဝုတ္တော။ သေ
နယော သေသပဒဒွယေဝိ။ ယသ္မာ စ သံဂစ္ဆမာနဓမ္မဝိမုတ္တာ သင်္ဂတိ နာမ
နတ္ထိ၊ တထာ သဒ္ဓိပါတသမဝါယာ၊ ဘေသံ ဝသေန နိဗ္ဗတ္တော ဖဿော
တထာ ဝုစ္စတိတိ။ တေနာဟ “ဣမိနာ”တိအာဒိ။

ဝတ္ထုတိ စက္ခု နိဿယပစ္စယာဒိဘာဝေန။ အာရမ္မဏန္တိ ရူပံ အာရမ္မဏ-
ပစ္စယာဒိဘာဝေန။ သဟဇာတာ တယော ခန္ဓာ ဝေဒနာဒယော၊ တေ သဟ-
ဇာတာဒိပစ္စယဘာဝေန။ အယံ ဟေတူတိ အယံ တိရိစ္ဆော ဟေတု။ ဖဿ-
နာတိအာဒိသု အယံ သင်္ခေပတ္တော— ယသ္မာ ရူပါရမ္မဏေ ဖဿေ အတ္တနော
ဖုသနကိစ္စံ ကရောန္တေ ဧဝ ဝေဒနာ အနဘဝနကိစ္စံ၊ သညာ သဉ္ဇာနနကိစ္စံ
ကရောတိ၊ တသ္မာ “ဖဿေန ဖုဋ္ဌမေဝါ”တိအာဒိဝုတ္တမေဝ အတ္ထံ ဣဒါနိ
ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနေန ဒဿေတုံ “ဖုဋ္ဌော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပဉ္စေဝ ခန္ဓာ ဘဂဝတာ
သမတိံသာယ အာကာရေဟိ ဝုတ္တာ၊ ကသ္မာတိ အာဟ “ကထ”န္တိအာဒိ။
ရုက္ခသာခါသု ရုက္ခဝေါဟာရော ဝိယ ဧကေကဓမ္မေပိ ခန္ဓဝေါဟာရော
ဟောတိယေဝ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ဝိညာဏံ ဝိညာဏက္ခန္ဓော”တိ။

ပဌမဒ္ဓယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဆန္ဒဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၁၀) ၅-သဠဝဂ္ဂ

၁-အဒန္တအရတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၄။ အဒမိတာတိ ဒမံ နိဗ္ဗိသေဝနဘာဝံ အနိတာ။ အဂေါပိတာတိ
သတိသင်္ခါဘာယ ဝတိယာ န ရက္ခိတာ။ အပိဟိတာတိ သတိကဝါဠေန န
ပိဟိတာ။ စတူဟိပိ ပဒေဟိ ဣန္ဒြိယာနံ အနာဝရဏမေဝါဟ။ အဓိကံ ဝဟန္တိတိ
အဓိဝါဟာ၊ ဒုက္ခဿ အဓိဝါဟာ ဒုက္ခာဓိဝါဟာ။ နိရယေသု ဥပ္ပဇနကံ
နေရယိကံ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန သေသပါဠိ သင်္ဂဏှာတိ။

သဠေဝါတိ ဆ-ကာရဿ သ-ကာရော၊ ဌ-ကာရော ပဒသန္ဓိကရော။
ယတ္ထာတိ နိမိတ္တတ္ထေ ဘုမ္မံ။ အနဝဿုတာ အတိန္တာတိ ရာဂေန အတေမိတာ။

အဿာဒိတန္တိ အဿာဒံ ဣတံ ဥပဂတံ။ တေနာဟ “အဿာဒဝန္တ”န္တိ။
သုခဒုက္ခန္တိ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌံ။ အန္တယတိတိ အန္တယော၊ ဟေတု။ ဖဿောတိ အန္တယော
ဧတဿာတိ ဖဿန္တယန္တိ အာဟ “ဖဿဟေတုက”န္တိ။ “အဝိရုဒ္ဓ”ဣတိ ဝိဘတ္တိ-
လောပေန နိဒ္ဒေသော။

ပပဉ္စသညာတိ တဏှာဒိသမရူပသံဟတသညာ။ တေနာဟ “**ကိလေသ-
သညာယ ပပဉ္စသညာ နာမ ဟုတွာ**”တိ။ ပပဉ္စသညာ ဧတေသံ အတ္ထိတိ
ပပဉ္စသညာ၊ ဣတရိတရာ နရာ။ ပပဉ္စယန္တာတိ သံသာရေ ပပဉ္စံ စိရာယနံ
ကရေန္တာ။ သညိနောတိ ဂေဟသိတသညာယ သညာဝန္တော။ **မနောမယံ**
ဝိတက္ကန္တိ ကေဝလံ မနသာ သမ္ဘာဝိတံ ဖိစ္ဆာဝိတက္ကံ။ **ဣရိယတိတိ** ဣရိယံ
ပဋိပတ္တိံ ဣရိယတိ ပဋိပဇ္ဇတိ။

သုဋ္ဌ၊ ဘာဝိတောတိ သုဋ္ဌဘာဝံ သုဘာဝနံ ဣတော ဘာဝိတဘာဝိတော။
ပုဋ္ဌဿ ဝိတ္တန္တိ တေန ယထာဝုတ္တဖဿေန ဖုဋ္ဌံ အဿ ဖိတ္တံ။ န ဝိကမ္ပတေ
ကွစိတိ ကိသ္မိဉ္စ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာရမ္ပဏေ န ကမ္ပတိ။ ပါရဂူတိ ပါရဂူမိနော ဘဝထ။

အဒန္တအရတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-မာလုကျုပ္ပတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၅။ အပသာဒေတိတိ တဇ္ဇေတိ။ ဥဿာဒေတိတိ ဥက္ကံသေတိ။ အယံ
ကိရ ထေရော မာလုကျုပ္ပတ္တော။ ပမဇ္ဇိတွာတိ ယောနိသောမနသိကာရဿ
အနနယုဇ္ဇနေန ပမဇ္ဇိတွာ။

ယတြာတိ ပစ္စတ္တံ ဝစနာလင်္ကာရေ။ နာမာတိ အသမ္ဘာဝနေ အပသာဒန-
ပက္ခေ၊ ဥဿာဒနပက္ခေ ပန သမ္ဘာဝနေ။ ကိံ ဇာတန္တိ ကိံ တေန မဟလ္လက-
ဘာဝေန ဇာတန္တိ မဟလ္လကဘာဝံ တိဏာယပိ အမညမာနော ဝဒတိ။
တေနာဟ “**ယဒိ။ပ။ အနုဂ္ဂဏှန္တော**”တိ။ **အနုဂ္ဂဏှန္တော**တိ အစိန္တေန္တော။
မာဒိသာနံ ဘဂဝတော ဩဝါဒေါ ဥပကာရာဝဟောတိ တေရဟိ ဩဝါဒဉ္စ
ပသံသန္တော။

“အဒိဋ္ဌာ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ”တိအာဒိနာ ပရိကံပွဝသေန ဝုတ္တနိဒဿနံ “ယထာ
ဧတေသု ဆန္ဒာဒယော န ဟောန္တိ၊ ဧဝမိတရေသုပိ ပရိညာတေသု”တိ နယ-
ပဋိပဇ္ဇနက္ကံ၊ တေသမ္ပိ ဣမေဟိ သမာနေတဗ္ဗတ္တာ”။ တေန ဝုတ္တံ “သုပိနကူပမာ
ကာမာ”တိ ၂။

စက္ခုဝိညာဏေန ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တန္တိ စက္ခုဝိညာဏဿ ရူပါယတနံ ယတ္ထ-

န ဒိသိတဗ္ဗံ၊ ကပ္ပနာမတ္တံ ရူပံ။ တေနာဟ “စက္ခုဝိညာဏံ ဟိ”တိအာဒိ။ ရူပေတိ ရူပါယတနေ။ ရူပမတ္တမေဝါတိ နီလာဒိဘေဒံ ရူပါယတနမတ္တံ၊ န နီလာဒိ။ ဝိသေသနိဝတ္တနတ္ထော ဟိ အယံ မတ္တ-သဒ္ဓေါ။ ယဒိ ဧဝံ ဧဝ-ကာရော ကိမတ္ထိ-ယော? စက္ခုဝိညာဏံ ဟိ ရူပါယတနေ လဗ္ဘမာနမ္ပိ နီလာဒိဝိသေသံ “ဣဒံ နီလံ နာမ ဣဒံ ပီတံ နာမာ”တိ န ဂဏှာတိ။ ကုတော နိစ္စာနိစ္စာဒိသဘာဝတ္တန္တိ သံဟိတဿပိ^၁ နိဝတ္တနတ္တံ ဧဝကာရဂဟဏံ။ တေနာဟ “န နိစ္စာဒိသဘာဝ”န္တိ။ သေသဝိညာဏေဟိပီတိ ဇဝနဝိညာဏေဟိပိ။

ဒိဋ္ဌံ နာမ စက္ခုဝိညာဏံ ရူပါယတနဿ ဒဿနန္တိ ကတွာ။ တေနာဟ “ရူပေ ရူပဝိဇာနန”န္တိ။ စက္ခုဝိညာဏမတ္တမေဝါတိ ယတ္ထကံ စက္ခုဝိညာဏံ ရူပါယ-တနေ ဂဟဏမတ္တံ၊ တံမတ္တမေဝ မေသဗ္ဗံစိတ္တံ ဘဝိဿတိတိ အတ္ထော။ “ရာဂါဒိရ-ဟေနာ”တိ ဝါပါဌော။ ဒိဋ္ဌံ နာမ ပဒတ္တတော စက္ခုဝိညာဏေန ဒိဋ္ဌံ ရူပံ။ တတ္ထေ-ဝါတိ စက္ခုဝိညာဏေန ဒိဋ္ဌမတ္တေ ရူပေ။ စိတ္တတ္ထယံ ဒိဋ္ဌမတ္တံ နာမ စက္ခုဝိညာဏံ ဝိယ ရာဂါဒိရဟေန ပဝတ္တနတော။ တေနာဟ “ယထာ တ”န္တိ အာဒိ။

မနောဒွါရာဝဇ္ဇနေန ဝိညာတာရမ္မဏံ ဝိညာတန္တိ အဓိပ္ပေတံ ရာဂါဒိ-ဝိရဟေန ဝိညေယျတော။ တေနာဟ “ယထာ အာဝဇ္ဇနေနာ”တိအာဒိ၂။

တဒါတိ တသ္မိံ ကာလေ၊ န တတော ပဋ္ဌာယာတိ အယမေတ္ထ အတ္ထောတိ ဒဿေတိ။ “ဒိဋ္ဌမတ္တ”န္တိအာဒိနာ ယေသံ ရာဂါဒိနံ နိဝတ္တနံ အဓိပ္ပေတံ၊ တေ “တေနာ”တိ ဧတ္ထ တ-သဒ္ဓေန ပစ္စာမသီယန္တိတိ “တေန ရာဂေန ဝါ ရတ္ထော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထာတိ ဝိသယေ ဘုမ္မံ၊ ဝိသယဘာဝေါ စ ဝိသယိနာ သမ္ပန္နဝသေန ဣစ္ဆိတဗ္ဗောတိ ဝုတ္တံ “ပဋိဗဒ္ဓေါ”တိအာဒိ။

သတိတိ ရူပဿ ယထာသဘာဝသလ္လက္ခဏာ သတိ မုဋ္ဌာ ဝိယနိမိတ္တ-မနသိကာရေန အနုပ္ပဇ္ဇနတော န ဒိဿတိ နပ္ပဝတ္တတိ။ အဇ္ဈောသတိ အဇ္ဈော-သာယ။ ဂိလိတွာ ပရိနိဋ္ဌပေတွာ အတ္တနိယကရဏေန။

အဘိဇ္ဈာ စ ဝိဟေသာ စာတိ ကရဏတ္ထေ ပစ္စတ္တဝစနန္တိ အာဟ “အဘိ-ဇ္ဈာယ စ ဝိဟေသာယ စာ”တိ။ အတ္တဝသေန ဝိဘတ္တိပရိကာမောတိ အာဟ “အဘိဇ္ဈာဝိဟေသာဟိ”တိ။ အာဝိနန္တဿာတိ ဝဓေန္တဿ။ ပဋိဿတောတိ ပတိဿတော သဗ္ဗတ္ထ သတိယာ ယုတ္တော။ သေဝတော စာပီတိ ဧတ္ထ စ-သဒ္ဓေါ အဝိ-သဒ္ဓေါ စ နိပါတမတ္တန္တိ “သေဝန္တဿ”ဣစ္စေဝ အတ္ထော ဝုတ္တော။

မာလုကျပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပရိဟာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၆။ ပရိဟာနသဘာဝန္တိ အနဝဇ္ဇဓမ္မေဟိ ပရိဟာယနသဘာဝံ။ အဘိ-
 အဝိတာနီတိ အဘိဘူတာနိ နိဗ္ဗိသေဝနဘာဝါကာရေန။ သရသင်္ကပ္ပါတိ တသ္မိံ
 တသ္မိံ ဝိသယေ အနဝဋ္ဌိတဘာဝေန သင်္ကပ္ပါ။ သံယောဇနိယာတိ သံယောဇေ-
 တဗ္ဗာ။ သံယောဇနာနံ ဟိ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပတ္တိယာ ဩကာသံ ဒေန္တော ကိလေသ-
 ဇာတံ အဓိဝါသေတိ နာမ။ ကိလေသော ဧဝ ကိလေသဇာတံ။ အာရမ္မဏံ
 ပန စိတ္တေ ကရောန္တော အဓိဝါသေတိ နာမ။ ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနေန န ပဇာဟတိ
 အာရမ္မဏံ။ ကိလေသံ ပန အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတာပါဒနေန ဧဝ။ အဘိဘဝိတံ
 အာယတနန္တိ ကထိတံ အဓိဝါသနာဒိနာ။ “ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပရိဟာနဓမ္မော
 ဟောတိ”တိ ဓမ္မံ ပုစ္ဆိတွာ တံ ဝိဘဇန္တေန ဘဂဝတာ “တဉ္စ ဘိက္ခု၊
 အဓိဝါသေတိ”တိအာဒိနာ ပုဂ္ဂလေန ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနေန ဓမ္မော ဒဿိတော။

ပရိဟာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပမာဒဝိဟာရီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၇။ န ဝိဒဟိတွာ စက္ခုန္တိယံ န ဝိဒဟိတွာ သဉ္ဇာဒိတွာ ဌိတဿ။ ဗျာသိဉ္စ-
 တိတိ ကိလေသေဟိ ဝိသေသေန အာသိဉ္စတိ။ ကိလေသတိန္တန္တိ ကိလေသေဟိ
 အဝဿုတံ။ ဒုဗ္ဗလဝီတိ တရုဏာ န ဗလပ္ပတ္တာ။ ဗလဝီတိ ဥဗ္ဗေဂါ ဖရဏပ္ပတ္တာ
 စ ဝီတိ။ ဒရထပ္ပဿန္တိတိ ကာယစိတ္တဒရထဝုပသမလက္ခဏာ ပဿန္တိ။ န ဥပ္ပဇန္တိ
 ပစ္စယပရမ္ပရာယ အသိဒ္ဓတ္တာ။ “ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပမာဒဝိဟာရီ ဟောတိ”တိ-
 အာဒိနာ ပုဂ္ဂလံ ပုစ္ဆိတွာ “ပါမောဇ္ဇံ န ဟောတိပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ”တိအာဒိ-
 နာ စ, ဓမ္မေန “ပမာဒဝိဟာရီ အပ္ပမာဒဝိဟာရီ”တိ စ ပုဂ္ဂလော ဒဿိတော။

ပမာဒဝိဟာရီသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သံဝရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၈။ ဣဒန္တိ “ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ အသံဝရော”တိ ဣဒံ ဝစနံ။ ပဟာတဗ္ဗ-
 ဓမ္မက္ခာနဝသေနာတိ ပဟာတဗ္ဗဓမ္မဿေဝ ကထနံ” ဝုတ္တံ။ “ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ

၃၀၄ သံယုတ္တနိကာယ သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ္တဋီကာ [၁-သဠာယတန

အသံဝရော ဟောတိ”တိ ဓမ္မံ ပုစ္ဆိတွာ “သန္တိ ဘိက္ခဝေ စက္ခုဝိညေယျာ
ရူပါ”တိအာဒိနာ ဓမ္မောဝ ဝိဘက္ခော။

သံဝရသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၉။ စိတ္တေကဂ္ဂတာယာတိ သမထဝသေန စိတ္တေကဂ္ဂတာယ။ ပရိဟာယ-
မာနေတိ တဿ အလာဘေန ပရိဟာယမာနေ။ ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ ဝိပဿနာကမ္မ-
ဋ္ဌာနံ၊ သမထမေဝ ဝါ။

၇-ပဋိသလ္လာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၀။ ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ သမထဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနံ။

၈-ဇ-ဗဒ္ဓမနတုမ္ဘာကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၁-၁၀၂။ ဥပမံ^၁ ပရိဝါရေတွာတိ ဥပမံ ပရိဟရိတွာ။ သုဒ္ဓိကဝသေ-
နာတိ ဥပမာယ ဝိနာ ကေဝလမေဝ။

၁၀-ဥဒကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၃။ ဥဒကောတိ တဿ နာမံ။ ဝေဒံ ဉာဏံ။ သဗ္ဗံ ဇိတဝါတိ သဗ္ဗဇိ။
အဝေတန္တိ၊^၂ နိခတံ။ ဥစ္ဆာဒနဓမ္မောတိ ဥစ္ဆာဒေတဗ္ဗသဘာဝေါ။ ပရိမဒ္ဓန-
ဓမ္မောတိ ပရိမဒ္ဓိတဗ္ဗသဘာဝေါ။ ပရိဟတောတိ ပရိဟရိတော။ ဩဒနကုမ္ဘာ-
သုပစယုစ္ဆာဒနပရိမဒ္ဓနပဒေဟီတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဥစ္ဆာဒနံ ဝါ ပရိမဒ္ဓနမတ္ထမေဝါတိ
ကတွာ န ဂဟိတံ။

ဥဒကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သဠဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယော ပဏ္ဏာသကော။

သံယုတ္တ](၁၂) ၂-လောကကမဂုဏဝဂ္ဂ ပဌမမာရပါသသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ ၃၀၅

(၁၁) ၁-ယောဂက္ခေမိဝဂ္ဂ

၁-ယောဂက္ခေမိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၄။ စတူဟိ ယောဂေဟိတိ ကာမယောဂါဒိဟိ စတူဟိ ယောဂေဟိ။
ခေမိနောတိ ခေမဝတော ကုသလိနော။ ကာရဏဘူတန္တိ ကတ္တဗ္ဗဥပါယဿ
ကာရဏဘူတံ။ ပရိယာယတိ ပဝတ္တိံ နိဝတ္တိန္တ ဣပေတိတိ ပရိယာယော၊ ဓမ္မော
စ သော ပရိယတ္တိဓမ္မတ္တာ ပရိယာယော စာတိ ဓမ္မပရိယာယော၊ တံ ဓမ္မပရိ-
ယာယံ၊ ယသ္မာ ပန သော တဿာဓိဂမဿ ကာရဏံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ
“ဓမ္မကာရဏ”န္တိ။ ယုတ္တိန္တိ သမထဝိပဿနာဓမ္မာနိတိ ဝါ စတုသစ္စဓမ္မာနိတိ
ဝါ။ “တသ္မာ”တိ ပဒံ ဥဒ္ဓရိတွာ “ကသ္မာ”တိ ကာရဏံ ပုစ္ဆန္တော “ကိံ အက္ခာ-
တတ္တာ၊ ဥပါယု ပဟိနတ္တာ”တိ ဝိဘဇိတွာ ပုစ္ဆိ။ ယသ္မာ ပန ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ
ယောဂက္ခေမိဘာဝဿ ကာရဏံ၊ န ကထနံ၊ တသ္မာ “ပဟိနတ္တာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ယောဂက္ခေမိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-၁၀-ဥပါဒါယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၅-၁၁၃။ ဝေဒနာသုခဒုက္ခန္တိ ဝေဒနာသင်္ခါတံ သုခဉ္စ ဒုက္ခဉ္စ ကထိတံ။
“အဇ္ဈတ္တံ သုခံ ဒုက္ခ”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ ဝိမုတ္တိသုခဿ စ သဠာယတနဒုက္ခဿ စ ကထိ-
တတ္တာ ဝိဝေသုခံ စေတ္တ ကထိတမေဝါတိ သက္ကာ ဝိညာတုံ။ ကာမံ ခန္ဓိယဝဂ္ဂေ
ခန္ဓဝသေန ဒေသနာ အာဂတာ၊ န အာယတနဝသေန၊ ဧတ္ထ ပန ဝတ္တဗ္ဗံ အတ္ထ-
ဇာတံ ခန္ဓိယဝဂ္ဂေ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

ဥပါဒါယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ယောဂက္ခေမိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၁၂) ၂-လောကကမဂုဏဝဂ္ဂ

၁-၂-ပဌမမာရပါသသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၁၄-၁၁၅။ အာဝသတိ ဧတ္ထ ကိလေသမာရေတိ အာဝါသော၊ ကာမ-
ဂုဏအဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာနိ အာယတနာနိ။ ကိလေသမာရဿ အာဝါသံ

သံ-နိ ၂-၂၀-နု-သ

ဂတော ဝသံ ဂတော။ တိရိစ္ဆာတိ ပပဉ္စသညာသင်္ခါတဿ တိရိစ္ဆာပိ
မာရဿ၊ တတော ဧဝ ဒေဝပုတ္တမာရဿပိ ဝသံ ဂတောတိ သက္ကာ
ဝိညာတုံ။

ပဌမမာရပါသသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတော။

၃-လောကန္တဂမနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၆။ လောကိယန္တိ ဧတ္ထ သတ္တကာယဘူတဂါမာဒီတိ လောကော၊
စက္ကဝါဠော။ သင်္ခါရော ပန လုဇ္ဈနပလုဇ္ဈနဌေန လောကော။ အန္တန္တိ
ဩဿနံ။ သဗ္ဗညုတညာဏေန သံသန္တိတွာတိ သဗ္ဗညုတညာဏဂတိယာ
သမာနေတွာ အဝိရောဓေတွာ။ ထောမေဿာဒီတိ ပသံသိဿာမိ။

ဧဝံသဗ္ဗတ္တိကန္တိ ဧဝံသဗ္ဗဇ္ဇနကံ ဧဝံပဿိတဗ္ဗံ ဣဒံ မမ အဇ္ဈေသနံ။
တေနာဟ “ဤဒိသန္တိ အတ္ထော”တိ။ ဇာနံ ဇာနာတိတိ သဗ္ဗညုတညာဏေန
ဇာနိတဗ္ဗံ ဇာနာတိ ဧဝ။ န ဟိ ပဒေသဉ္စာဏေ ဌိတော ဇာနိတဗ္ဗံ သဗ္ဗံ
ဇာနာတိ။ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသေန ဟိ အဝိသေသဂ္ဂဟဏေန စ “ဇာနံ”န္တိ ဣမိနာ
နိရဝသေသံ ဥေယျဇာတံ ပရိဂ္ဂယတိတိ တဗ္ဗိသယာယ ဇာနနကိရိယာယ
သဗ္ဗညုတညာဏမေဝ ကရဏံ ဘဝိတုံ ယုတ္တံ။ ပကရဏဝသေန “ဘဂဝါ”တိ
ပဒသန္တိဓာနေန စ အယမတ္ထော ဝိဘာဝေတဗ္ဗော။ ပဿိတဗ္ဗမေဝ ပဿတိတိ
ဒိဗ္ဗစက္ခုပညာစက္ခုဓမ္မစက္ခုဗုဒ္ဓစက္ခုသမန္တစက္ခုသင်္ခါတေဟိ ဉာဏစက္ခု။ ဟိ ပဿိ-
တဗ္ဗံ ပဿတိ ဧဝ။ အထ ဝါ ဇာနံ ဇာနာတိတိ ယထာ အညေ သဝိပလ္လာသာ
ကာမရူပပရိညာဝါဒိနော ဇာနန္တာပိ ဝိပလ္လာသဝသေန ဇာနန္တိ၊ န ဧဝံ
ဘဂဝါ၊ ဘဂဝါ ပန ပဟိနဝိပလ္လာသတ္တာ ဇာနန္တော ဇာနာတိ ဧဝ၊ ဒိဋ္ဌိ-
ဒဿနဿ အဘာဝါ ပဿန္တော ပဿတိ ဧဝါတိ အတ္ထော။

ဒဿနပရိဏာယကဋ္ဌေနာတိ ယထာ စက္ခု သတ္တာနံ ဒဿနတ္ထံ ပရိဏေတိ
သာဓေတိ၊ ဧဝံ လောကဿ ယာထာဝဒဿနသာနေတောပိ ဒဿနကိစ္စ-
ပရိဏာယကဋ္ဌေန စက္ခုဘူတော၊ ပညာစက္ခုမယတ္တာ ဝါ သယမ္ပုဉ္ဇာဏေန
ပညာစက္ခု ဘူတော ပတ္တောတိ ဝါ စက္ခုဘူတော။ ဉာဏဘူတောတိ တေဿ
စ ဧဝမေဝ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဓမ္မာ ဝါ ဗောဓိပက္ခိယာ၊ တေဟိ ဥပ္ပန္နတ္တာ
လောကဿ စ တဒုပ္ပါဒနတော အနုညာသာဓာရဏံ ဝါ ဓမ္မံ ပတ္တော အဓိဂ-
တောတိ ဓမ္မဘူတော။ “ဗြဟ္မာ” ဝုစ္စတိ သေဋ္ဌဌေန မဂ္ဂဉာဏံ၊ တေန ဥပ္ပန္နတ္တာ

လောကဿ စ တဒုပ္ပါဒနတော တဉ္စ သယမ္ဘုဉ္စဏေန ပတ္တောတိ မြဗ္ဗ-
ဘူတော။ စတုသစ္စဓမ္မံ ဝဒတိတိ ဝတ္တာ။ စိရံ သစ္စပဋိဝေဓံ ပဝတ္ထေန္တော
ဝဒတိတိ ပဝတ္တာ။ အတ္ထံ နိဟရိတွာတိ ဒုက္ခာဒိအတ္ထံ ဥဒ္ဓရိတွာ။ ပရမတ္ထံ ဝါ
နိဗ္ဗာနံ ပါပယိတာ။ အမတသစ္စိကိရိယံ သတ္တေသု ဥပ္ပါဒေန္တော အမတံ
ဒဒါတိတိ အမတဿ ခါတာ။ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ တဒါယတ္တဘာဝတော
ဓမ္မဿာမီ။ ပုနပ္ပုနံ ယာစာပေန္တော ဘာရိယံ ကရောန္တော ဂရုံ ကရေတိ
နာမ၊ တထာ ဒုဝိညေယျံ ကတွာ ကထေန္တောပိ။

စက္ခုနာ ဝိဇ္ဇမာနေန လောကသညီ ဟောတိ၊ န တသ္မိံ အသတိ။ န
ဟိ အဇ္ဈတ္တိကာယတနဝိရဟေန လောကသမညာ အတ္ထိ။ တေနာဟ “စက္ခု ဟိ
လောကော”တိအာဒိ။ အပ္ပဟိနဒိဋ္ဌိတိ အသမူဟတသက္ကာယဒိဋ္ဌိကော သန-
ဝိနိဇ္ဈောဂံ ကာတုံ အသက္ကောန္တော သမုဒါယံ ဝိယအဝယဝံ “လောကော”တိ
သဉ္ဇာနာတိ စေဝ မညတိ စ။ တထာတိ ဣမိနာ “လောကောတိ သဉ္ဇာနာတိ
စေဝ မညတိ စာ”တိ ပဒတ္တယံ အာကမုတိ။ တဿာတိ ပုထုဇ္ဇနဿ၊
စက္ကဝါဠလောကဿ ဝါ။ စက္ခာဒိမေဝဟိ သဟောကာသေန “စက္ကဝါဠော”တိ
ပုထုဇ္ဇနော သဉ္ဇာနာတိ။ ဂမနေနာတိ ပဒဿာ ဂမနေန။ န သက္ကာ တေသံ
အနန္တတ္တာ။ လုဇ္ဈနဌေနာတိ အဘိသင်္ခါရလောကဝသေန လောကဿ အန္တံ
ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ တဿ အန္တော နာမ နိဗ္ဗာနံ၊ တံ ပတ္တု သက္ကာ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ
ပတ္တဗ္ဗတ္တာ။ စက္ကဝါဠလောကဿ ပန အန္တော နာမ နတ္ထိ တဿ ဂမနေန
အပ္ပတ္တဗ္ဗတ္တာ။

ဣမေဟိ ပဒေဟိတိ ဣမေဟိ ဝါကျဝိဘာဂေဟိ ပဒေဟိ။ တာနိ ပန အက္ခ-
ရသမုဒါယလက္ခဏာနိတိ အာဟ “အက္ခရသမ္ပိဏ္ဏနေဟိ”တိ။ ပါရိယေက္ခ-
အက္ခရေဟိတိ တသ္မိံ တသ္မိံ ပဒေ ပဋိနိယတသန္ဓိဝေသေဟိ ဝိသုံ ဝိသုံ စိတ္တေန
ဂယမာနေဟိ အက္ခရေဟိတိ အတ္တော။

ဂမနဌေန “ပဏ္ဏာ” ဝုစ္စတိ ပညာ၊ တာယ ဣတော ဂတော ပတ္တောတိ
ပဏ္ဏိတော၊ ပညဝါ။ မဟာပညတာ နာမ ပဋိသန္တိဒါဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာတိ
အာဟ “မဟန္တေ အတ္တေ”တိအာဒိ။ ယထာ တန္တိ ဧတ္တ တန္တိ နိပါတမတ္ထံ
ပဌမဝိကပ္ပေ၊ ဒုတိယဝိကပ္ပေ ပန ပစ္စာမသနန္တိ အာဟ “တံ ဗျာကတ”န္တိ။

လောကန္တဂမနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ကာမဂုဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၇။ စေတသောတိ ကရဏေ သာမိဝစနံ။ စိတ္တေန သံဖုသနံ နာမ အနုဘဝေါတိ အာဟ “စိတ္တေန အနုဘူတပုဗ္ဗာ”တိ။ ဥတုတ္တယာနုရူပတာဝသေန ပါသဒတ္တယံ၊ တံဝသေန တိဝိနောဋကဘေဒေါ။ မနောရမ္မတာမတ္တေန ကာမဂုဏံ ကတွာ ဒဿိတံ၊ န ကာမဝသေန။ န ဟိ အဘိနိက္ခမနတော ဥဒ္ဓိ ဗောဓိသတ္တဿ ကာမဝိတက္ကာ ဘူတပုဗ္ဗာ။ တေနာဟ မာရော ပါပိမာ—

“သတ္တ ဝဿာနိ ဘဂဝန္တံ၊ အနုဗန္ဓိ” ပဒါပဒံ။

ဩတရံ နာမိဂစ္ဆိဿံ၊ သမ္ပုဒ္ဓဿ သတိမတော”တိ။

မေတ္တေယျော နာမာတိအာဒိ အနာဂတာရမ္မဏဒဿနမတ္တံ၊ န ဗောဓိသတ္တဿ ဧဝံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ အတ္တာ ပိယာယိတဗ္ဗရူပေါ တေဿာတိ အတ္တရူပေါ ဥတ္တရပဒေ ပုရိမပဒလောပေနာတိ “အတ္တနော ဟိတကာမဇာတိကေနာ”တိ အတ္ထော ဝုတ္တော။ အတ္တရူပေနာတိ ဝါ ပိတိသောမနဿေဟိ ဂဟိတသဘာဝေန တုဠပဟဋ္ဌေန ဥဒဂ္ဂုဒဂ္ဂေန။ အပ္ပမာဒေါတိ အပ္ပမဇ္ဇနံ ကုသလဓမ္မေသု အဓဏ္ဍကာရိတာတိ အာဟ “သတစ္စှံကိရိယာ”တိ။ အဝေါဿဂ္ဂေါတိ စိတ္တဿ ကာမဂုဏေသု အဝေါဿဇ္ဇနံ ပက္ခန္ဓိတုံ အပ္ပဒါနံ။ ပုရိမော ဝိကပ္ပေါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ကရဏဝသေန ဒဿိတော၊ ပစ္ဆိမော အကုသလာနံ အကရဏဝသေန။ ခွေ ဓမ္မာတိ အပ္ပမာဒေါ သတိတိ ခွေ ဓမ္မာ။ အပ္ပမာဒေါ သတိ စ တထာ ပဝတ္တာ စတ္တာရော ကုသလဓမ္မက္ခန္ဓာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကတ္တဗ္ဗာတိ ပဝတ္တေတဗ္ဗာ။

တသ္မိံ အာယတနေတိ တသ္မိံ နိဗ္ဗာနသညိတေ ကာရဏေ ပဋိဝေဓေ။ တံ ကာရဏန္တိ ဆန္တံ အာယတနာနံ ကာရဏံ။ သဠာယတနံ နိရုဇ္ဈတိ ဧတ္တာတိ သဠာယတနနိရောဓော ဝုစ္စတိနိဗ္ဗာနံ။ တေနာဟ “နိဗ္ဗာနံ၊ တံ သန္ဓာယာ”တိ-အာဒိ။ နိဗ္ဗာနသ္မိန္တိ နိဗ္ဗာနမှိ။

ကာမဂုဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-၆-သက္ကပဉ္စသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၁၈-၁၁၉။ ဒိဋ္ဌေတိ ပစ္စက္ခဘူတေ။ ဓမ္မေတိ ဥပါဒါနက္ခန္ဓဓမ္မေ။ တတ္ထ ဟိ အတ္တာတိ ဘဝတိ သညာ ဒိဋ္ဌိ စာတိ အတ္တဘာဝသညာ။ တေနာဟ

သံယုတ္တ] (၁၂) ၂-လောကကမဂုဏဝဂ္ဂ ၈-ရာဟုလောဝါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၀၉

“ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေတိ ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ”တိ။ “တန္တိဿိတ”န္တိ ဧတ္ထ တံ-သဒ္ဓေန ဟေဋ္ဌာ အဘိနန္ဒနာဒိပရိယာယေန ဝုတ္တာ တဏှာ ပစ္စာမဋ္ဌာတိ အာဟ “တဏှာနိဿိတ”န္တိ။ တံ ဥပါဒါနံ တေဿာတိ တဒုပါဒါနံ။ တေနာဟ “တံဂဟဏ”န္တိအာဒိ။ တဏှုပါဒါနသင်္ခါတံ ဂဟဏံ တေဿာတိ တံဂဟဏံ။ ဆဋ္ဌံ ဥတ္တာနမေဝ ပဉ္စမေ ဝုတ္တနယတ္တာ။

သက္ကပဉ္စသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သာရိပုတ္တသဒ္ဓိဝိဟာရိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၀။ ဃဇ္ဇေဿတိတိ ပုဗ္ဗေနာပရံ ဃဋိတံ သမ္ပန္နံ ကရိဿတိ။ ဝိန္ဒေဒန္တိ ဗြဟ္မစရိယဿ ဝိရောဓိပစ္စယသမုပ္ပတ္တိယာ ဥဇ္ဈေဒံ။

၈-ရာဟုလောဝါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၁။ ယေ ဓမ္မာ သမ္ပဒေဝ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ဝိမုတ္တိယာ အရ-
ဟတ္တဿ သဒ္ဓိကိရိယာယ သံဝတ္တန္တိ။ တေ သဒ္ဓါဒယော သမ္ဘာရာ ဝိမုတ္တိ-
ပရိပါဝနိယာတိ အဓိပ္ပေတာ။ ပရိပါဝေန္တိတိ ပရိပါကံ ပရိဏာမံ ဂမေန္တိ။
ဓမ္မာတိ ကာရဏဘူတာ ဓမ္မာ။ ဝိသုဒ္ဓိကာရဏဝသေနာတိ ဝိသုဒ္ဓိကာရဏတာ-
ဝသေန။ သာ ပန သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိနံ ကာရဏတော ဝိသုဒ္ဓိ။ ယထာ နာမ
ဇာတိသမ္ပန္နဿ ခတ္တိယကုမာရဿ ဝိပက္ခဝိဂမေန ပက္ခသင်္ဂဟေန ပဝတ္တိဋ္ဌာန-
သမုပ္ပတ္တိယာ စ ပရိသုဒ္ဓိ ဟောတိ။ ဧဝမေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ ဒဿေန္တော “ဝုတ္တံ
ဟေတ”န္တိအာဒိမာဟ။

အဿဒ္ဓါဒယောပိ ပုဂ္ဂလာ သဒ္ဓါဒိနံ ယာဝဒေဝ ပရိဟာနာယ ဟောန္တိ။
သဒ္ဓါဒယော ပါရိပူရိယာဝ။ တထာ ပသာဒနိယသုတ္တန္တာဒိပဇ္ဇဝေက္ခဏာ။
ပသာဒနိယသုတ္တန္တာ နာမ သမ္ပသာဒနိယသုတ္တာဒယော။ သမ္ပပ္ပဓာနေတိ
သမ္ပပ္ပဓာနသုတ္တန္တေ။ သတိပဋ္ဌာနေတိ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ။ ဈာန-
ဝိမောက္ခေတိ ဈာနာနိ စေဝ ဝိမောက္ခေ စ ဥဒ္ဓိဿ ပဝတ္တသုတ္တန္တေ။ ဂန္တိရ-
ဉာဏစရိယေတိ ခန္ဓာယတနဓာတုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒပဋိသံယုတ္တသုတ္တန္တေ။

ကလျာဏမိတ္တတာဒယောတိ ကလျာဏမိတ္တတာ သီလသံဝရော အဘိ-
သလ္လေခကထာ ဝိရိယာရန္တော နိဗ္ဗေမိကပညာတိ ဣမေ ကလျာဏမိတ္တာဒယော
ပဉ္စ ဓမ္မာ။ ယေ “ဣဓ မေဃိယ ဘိက္ခု ကလျာဏမိတ္တော ဟောတိ”တိအာဒိနာ

ဥဒါနေ^၁ ကထိတာ။ လောကံ ဝေါလောကေန္တဿာတိ အာယသ္မတော
ရာဟုလဿ တာသဉ္စ ဒေဝတာနံ ဣန္ဒြိယပရိပါကံ ပဿန္တဿ။ တတော ယေန
အန္ဓဝနံ၊ တတ္ထ ဒိဝါဝိဟာရာယ မဟာသမာဂမော ဘဝိဿတိတိ။ တထာ ဟိ
ဝက္ခတိ “တ္ထေကာတိ ဂဏနာဝသေန ပရိစ္ဆေဒေါ နတ္ထိ”တိ။

ရုက္ခပဗ္ဗတနိဿိတာ ဘူမဋ္ဌကာ၊ အာကာသစာရိဝိမာနဝါသိနော အန္တ-
လိက္ခဋ္ဌကာ။ ဓမ္မစက္ခုန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ စတုသစ္စဓမ္မာနံ ဒဿနဋ္ဌေန။

ရာဟုလောဝါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
လောကကာမဂုဏဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၁၃) ၃-ဂဟပတိဝဂ္ဂ

၁-၃-ဝေသာလီသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၂၄-၁၂၆။ ဦးသူတိ ဣမသ္မိံ^၁ ဂဟပတိဝဂ္ဂေ ပဌမဒုတိယေသု တတိယေ ဓ-
ရုတ္တတ္ထဓမ္မေဝ ပါဌဇာတံ အပုဗ္ဗံ နတ္ထိတိ အတ္ထော။

၄-၅-ဘာရုဒ္ဓါဇသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၂၇-၁၂၈။ ကာမံ အညေပိ ပဗ္ဗဇိတာ ယုတ္တကာလေ ပိဏ္ဏံ ဥလမာနာ
စရန္တိယေဝ၊ အယံ ပန ဩဒရိတော၊ တေနေဝ ကာရဏေန ပဗ္ဗဇိတောတိ
ဒဿေန္တော “ပိဏ္ဏံ ဥလမာနော”တိအာဒိမာဟ။ ဃံသန္တောဝါတိ ဘူမိယံ
ဃံသန္တော ဧဝ ပတ္တံ ဌပေတိ။ ပရိက္ခိဏန္တိ သမန္တတော ပရိက္ခိဏံ။
နာဠိကော။ပ။ဇာတံ၊ အတိရေကပတ္တဋ္ဌပနဿ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ အညံ န ဂဏှာတိ။
“ဣန္ဒြိယဘာဝနန္တိ စက္ခာဒိပဉ္စိန္ဒြိယဘာဝန”န္တိ ကေမိ ဝဒန္တိ၊ တထာ
ဝိပဿနာဘိနိဝေသံ ကတွာ ဥပရိဝိပဿနံ ဝေရိတွာတိ အဓိပ္ပါယော။ အပရေ
ပန “သဒ္ဓါပဉ္စမာနံ ဣန္ဒြိယာနံ ဝသေန ဝိပဿနာဘိနိဝေသံ ကတွာ တေန
သုခေန အဘိညာပဟာနာနံ သမ္မာဒနဝသေန ဣန္ဒြိယံ ဘာဝေတွာ”တိ
ဝဒန္တိ။

ဥပသင်္ကမတိတိ ဧတ္ထ ယယော သော ရာဇော ဥပသင်္ကမိ၊ တံ အာဂမနတော ပဋ္ဌာယ ဒဿေတုံ “ထေရော ကိရ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ မဟာပါနံ နာမ အညံ ကမ္ပံ အကဘွာ ပါနပသုတော ဟုတ္တာ သတ္တာဟံ တဒနုရူပပရိဇနဿ သုရာပိဝနံ။ တေနာဟ “မဟာပါနံ နာမ ဝိဝိတွာ”တိ။ သာလိထုသေဟိတိ ရတ္တသာလိထုသေဟိ။ ဥယျမာနံ ဝိယ ကိပိလိကဒံသနဇာတာဟိ ဒုက္ခဝေဒနာဟိ။ မုခသတ္တိဟိ ဝိဇ္ဈိသု ဝလ္လဘတာယ။ ဣတ္ထိလောလော ဟိ သော ရာဇော။

ပဝေဏိန္ဒြိ တေသံ သမာဒါနပဝေဏိံ ပြဟူစရိယပဗန္ဓံ။ ပဋိပါဒေန္တိတိ သမ္ပာဒေန္တိ။ ဂရုကာရမ္ပဏန္တိ ဂရုကာတဗ္ဗအာရမ္ပဏံ၊ အဝိတိက္ကမိတဗ္ဗာရမ္ပဏန္တိ အတ္ထော။ အဿာတိ ရညော။ ဝိတ္တံ အနောတရန္တန္တိ ပဿာဒပီထိံ အနောတရန္တံ အနုပဂစ္ဆန္တံ။ ဝိဟေဌေတုန္တံ ပိဗာမိတုံ။

လောဘဿ အပရာပရုပ္ပတ္တိယာ ဗဟုဝစနဝသေန “လောဘဓမ္မာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိပိ အတ္ထောယေဝ၊ ယသ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော လောဘဓမ္မော အတ္တနော ဟေတုပစ္စယေ ပရိဂ္ဂဟာပေန္တော ဇာနာပေန္တော ဝိယ သဟတိ ပဝတ္တတိတိ။ ဣမမေဝ ကာယန္တိ ဧတ္ထ သမူဟတ္ထေ ဧဝ ကာယ-သဒ္ဓေါ ဂဟ္တာသယာဒိဋ္ဌာနေသု၊ ဥပ္ပဇ္ဇနဓမ္မသမူဟဝိသယတ္တာ၊ ဣတရေ ပန ကာယူပလက္ခိတတာယ “ကာယော”တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဥတ္တာနမေဝ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ။

ဘာရဒ္ဒါဇသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သောသိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂၉။ ရူပါ ဝ မနာပါတိ နီလာဒိဘေဒါ ရူပဓမ္မာ စ မနဿာ မနညာ ဝိယရူပါ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ဣဒဉ္စ ၂ သုခဝေဒနီယဿ ဖဿဿ သဘာဝဒဿနတ္ထံ။ ဧဝံ “ရူပါ ဝ မနာပါ ဥပေက္ခာဝေဒနီယာ”တိ ဧတ္ထာပိ ယထာရဟံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ စက္ခုဝိညာဏံ။ ပ။ ဖဿန္တိ ဝုတ္တံ။ ဥပနိဿယကောဋိယာ ဟိ စက္ခုဝိညာဏသမ္ပယုတ္တဖဿော သုခဝေဒနီယော၊ န သဟဇာတကောဋိယာ။ တေနာဟ “ဧကံ ဖဿံ ပဋိစ္စ ဇဝနဝသေန သုခဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ။ သေသပဒေသျှတိ “သံဝိဇ္ဇတိ ခေါ ဂဟပတိ သောတဓာတူ”တိ အာဂတေသု ပဉ္စသု ကောဋ္ဌာသေသု။

တေဝိသတိ ဓာတုယော ကထိတာ ဆန္တံ ခွါရာနံ ဝသေန ဝိဘဇ္ဇ-
ဂဟဏေန။ ဝတ္ထုနိဿိတန္တိ ဟဒယဝတ္ထုနိဿိတံ။ ပဉ္စဒွါရေ ဝိသတိ၊ မနောဒွါရေ
တိဿော ဧဝံ တေဝိသတိ။

သောသိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဂ-ဟာလိဒ္ဓိကာနိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၃၀-၁၃၁။ တံ ဣတ္ထေတန္တိ^၁ စက္ခုနာ ယံ ရူပံ ဒိဋ္ဌံ၊ တံ ဣတ္ထန္တိ^၂ အတ္ထော။
တံ သုခဝေဒနိယန္တိ တံ သုခဝေဒနာယ ဥပနိဿယကောဋိယာ ပစ္စယဘူတံ
စက္ခုဝိညာဏဉ္စေဝ၊ ယော စ ယထာရဟံ ဥပနိဿယကောဋိယာ ဝါ၊ အနန္တရော
စေ အနန္တရကောဋိယာ ဝါ၊ သဟဇာတော စေ သမ္ပယုတ္တကောဋိယာ ဝါ
သုခဝေဒနာယ ပစ္စယော ဖဿော၊ တံ သုခဝေဒနိယဉ္စ ဖဿံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
သုခဝေဒနာတိ ယောဇနာ။ သေ နယော သဗ္ဗတ္ထ သဗ္ဗေသု သေသေသု
သတ္တသု ဝါရေသု။ မနောဓာတုယေဝ ဝါ သမာနာတိ အဘိဓမ္မနယေန။
သုတ္တန္တနယေန ပန သုညတဋ္ဌေန နိဿတ္တနိဇ္ဇိဝဋ္ဌေန စ မနောဓာတုသမညံ
လဘတေဝ။ အဋ္ဌမံ ဥတ္တာနမေဝ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ။

ဟာလိဒ္ဓိကာနိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-လောဟိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၂။ တေဝိ မာဏဝကောတွေဝ ဝုတ္တာ၊ န ပြာဟ္မဏကုမာရာ ဧဝ။
သေလေယျကာနိတိ အညမညံ သိလိဿနလဃံနကိဋ္ဌနာနိ။

ဥပဋ္ဌာနဝသေန ဣတံ ဟရန္တိတိ ဣန္ဒြာ၊ ဟတ္ထိဂေါပကာ။ တေ ပန နိဟိ-
နကုဋုမ္ဗဿ ဘောဂ္ဂံ ဥပါဒါယ ဂဟပတိဘာဝံ ဥပါဒါယ “ဂဟပတိကာ”တိပိ
ဝုစ္စန္တိတိ အာဟ “ဂဟပတိကာ”တိ။ ကဏှာတိ ကဏှာဘိဇာတိကာ။ ရဋ္ဌံ
ဘရန္တိတိ ယသ္မိံ ရဋ္ဌေ ဝသန္တိ၊ တဿ ရဋ္ဌဿ ဗလိံ ဘရဏေန၊ အတ္တနော ဝါ
ကုဋုမ္ဗဿ ဘရဏေန ဘရတာ။ ပရိယာယန္တောတိ ပရိတော သံစရန္တော ကိဋ္ဌန္တိ။

သီလဇေဋ္ဌကာတိ သီလပ္ပဓာနာ။ ယေ ပုရာဏံ သရန္တိ၊ တေ သီလုတ္တမာ
အဟေသုံ။ ခွါရာနိ စက္ခာဒိဒွါရာနိ။

အပက္ကမိတွာ အပေတာ ဝိရဟိတာ ဟုတွာ။ ဝိသမာနီတိ ဝိဂတသမာနိ
ဒုစ္စရိတသဘာဝါနိ။ နာနာဓိဓဏ္ဍာ နာနာဝိဒေဏ္ဍနိပါတာ။

အနာဟာရကာတိ ကိဉ္စိ အဘုဉ္ဇနကာ။ ပင်္ကော ဝိယ ပင်္ကော၊ မလံ။
ဒန္တပင်္ကော ပုရိမပဒလောပေန ပင်္ကောတိ ဝုတ္တောတိ “ပင်္ကော နာမ
ဒန္တမလ”န္တိ ဝုတ္တံ။ အဇေဟိ ကာတဗ္ဗကာနံ အကောပေတွာ ကရဏံ သမာ-
ဒါနဝသေန ဝတံ။ သေ နယော သေသေသုပိ။ ကောဟညံ နာမ အတ္တနိ
ဝိဇ္ဇမာနဒေါသံ ပဋိစ္စာဒေတွာ အသန္တဂုဏပကာသနာတိ အာဟ “ပဋိစ္စန္တံပ။
ကောဟညဉ္ဇေဝါ”တိ။ ပရိက္ခာရဘဏ္ဍကဝဏ္ဏာတိ ပရိက္ခာရဘဏ္ဍာ ကပ္ပကာတိ
တေ စ ခေါ အတ္တနော ဇီဝိကတ္တာယ အာမိသကိဉ္ဇက္ခဿ အတ္တနိဗန္ဓနတ္တာယ
အမောစနတ္တာယ ကတာ။

အဓိလန္တိ စေတောဓိလရဟိတံ ဗြဟ္မဝိဟာရဝသေန။ တေနာဟ “မုဒု
အထဋ္ဌ”န္တိ။

အဓိမုတ္တောတိ အဘိရတိဝသေန ယုတ္တပယုတ္တော။ ပရိတ္တမိတ္တောတိ
ပရိတော ခဏ္ဍိတမိတ္တော။ အပ္ပမာဏမိတ္တောတိ ဧတ္ထ “ကော အယ”န္တိ
ပဋိက္ခိတုံ သက္ကဏေယျမိတ္တော။

လောဟိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဝေရဟစ္စာနိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၃။ ဗြာဟ္မဏိဉ္စ ဓမ္မသဝနာယ စောဒေန္တော မာဏဝကော “ယဇ္ဈေ”တိ
အဝေါစ။ တေနာဟ “ယဇ္ဈေတိ ဓောဒနဇ္ဈေ နိပါတော”တိ။

ဝေရဟစ္စာနိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂဟပတိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၁၄) ၄-ဒေဝဒဟဝဂ္ဂ

၁-ဒေဝဒဟသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၄။ မနံ ရမယန္တာတိ အာပါထဂတာ မနဿ ရမဏဝသေန ဝိယာ-
ယိတဗ္ဗတာဝသေန ပဝတ္တန္တာ။

၂-ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၅။ ဆဿာယတနိကာတိ ဆဟိ ဖဿာယတနေဟိ အနိဋ္ဌသံဝေဒနိယာ။ ဆဒ္ဓါရဗဿပဋိပညတ္တိတိ^၁ ဆဟိပိ ဒွါရေဟိ အာရမ္မဏဿ ပဋိသံဝေဒနာ ဟောတိယေဝ သဗ္ဗသော ဒုက္ခာနုဘဝနတ္ထံ။ **တာဝတိ^၂သပုရန္တိ** သုဒဿနမဟာနဂရံ။ **အဘာဝေါ နာမ** နတ္ထိ သဗ္ဗထာ သုခါနုဘဝနတော။ နိရယေဘိ ဣမိနာ ဒုဂ္ဂတိဘဝဿာမညေန ဣတရာပါယာပိ ဂဟိတာ ဧဝ။ **မဂ္ဂ-မြဟ္မဝရိယဝါသံ ဝသိတုံ န သတ္တာဘိ** ဣမိနာ ပန သဗ္ဗေသမ္ပိ အတ္ထိန္ဒြိယဌာနာနံ ဂဟဏံ ဒဠဗ္ဗံ။ **ဣဇေဝါတိ** ဣမသ္မိ^၃ မနုဿလောကေ ဧဝ။ **အပါယောဝိ** ပညာယတိ အပါယဒုက္ခသဒိသဿ ဒုက္ခဿ ကဒါစိ ပဋိသံဝေဒနတော။ **သဂ္ဂေါပိ** ပညာယတိ ဒေဝဘောဂသဒိသသမ္ပတ္တိယာ ကဒါစိ ပဋိလဘိတဗ္ဗတော။

အယံ ကမ္မဘူမိတိ အယံ မနုဿလောကော ပုရိသထာမကရဏာယ ကမ္မဘူမိ နာမ တာသံ ယောဂျဋ္ဌာနဘာဝတော။ တတ္ထ ပဓာနကမ္ပံ ဒဿေန္တော “**ဣဇ မဂ္ဂဘာဝနာ**”တိ အာဟ။ **ဌာနာနိတိ** ကာရဏာနိ။ **သံဝေဇနိယာနိတိ**^၂ သံဝေဂဇနနာနိ ဗဟူနိ ဇာတိအာဒိနိ။ တထာ ဟိ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ ဗျာဓိ၊ မရဏံ၊ အပါယဘဝံ၊ တတ္ထပိ နိရယူပပတ္တိဟေတုကံ၊ တိရစ္ဆာနပပတ္တိဟေတုကံ၊ အသုရကာယူပပတ္တိဟေတုကံ၊ အတိတေ ဝဇ္ဇမူလကံ၊ အနာဂတေ ဝဇ္ဇမူလကံ၊ ပစ္စုပ္ပန္န အာဟာရပရိယေဋ္ဌိမူလကန္တိ ဗဟူနိ သံဝေဂဝတ္ထု^၃နိ ပစ္စဝေက္ခိတွာ **သံဝေဂဇာတော** သဉ္ဇာတသံဝေဂေါ ယောနိသော ပဓာနမနုယုဉ္ဇသု။ **သံဝေဂါတိ** သံဝေဂမာပဇ္ဇသု။

ခဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဌမရူပါရာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၆။ သမ္ပုဒိတာ သမ္မောဒပ္ပတ္တာ၊ ပမောဒိတာ သဉ္ဇာတပမောဒါ။ ဒုက္ခာဘိ ဒုက္ခဝန္တော သဉ္ဇာတဒုက္ခာ။ တေနာဟ “**ဒုက္ခိတာ**”တိ။ သုခံ တေဿ အတ္ထိတိ သုခေါ၊ သုခိ။ တေနာဟ “**သုခိတော**”တိ။ ယတ္ထကာ ရူပါဒယော ဓမ္မာ လောကေ အတ္ထိတိ ပုစ္ဆတိ။ ပဿန္တာနန္တိ သစ္စပဋိဝေဓေန သမ္ပဒေဝ ပဿန္တာနံ။ “**ပစ္စနိကံ ဟောတိ**”တိ ဝတွာ တံ ပစ္စနိကဘာဝံ ဒဿေတုံ

၁-ဆဒ္ဓါရဗဿာယတနပညတ္တိတိ (အဋ္ဌကထာယံ)

၂-သံဝေဇနိယာတိ (အဋ္ဌကထာယံ)

“လောကော ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အသုဘာဘိ “အာဟူ”တိပဒံ အာနေတွာ သမ္ပန္နော။ သဗ္ဗမေတန္တိ “သုခံ ဒိဋ္ဌမရိယေတိ ။ပ။ တဒရိယာ သုခတော ဝိဒူ”တိ စ ဝုတ္တံ သဗ္ဗမေတံ နိဗ္ဗာနမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ နိဗ္ဗာနမေဝ ဟိ ဧကန္တတော သုခံ နာမ။

ပဉ္စနဝုတိပါသဏ္ဍိနော^၁ တေသဉ္စ ပါသဏ္ဍိဘာဝေါ ပပဉ္စသုဒနိဋ္ဌကထာယံ ပကာသိတော ဧဝ။ ကိလေသနီဝရဏေန နိဝုတာနန္တိ ကိလေသခန္ဓာ ကိလေသနီဝရဏံ၊ တေန နိဝါရိတာနံ။ နိဗ္ဗာနဒဿနံ နာမ အရိယမဂ္ဂေါ၊ တေန တဿ ပဋိဝိဇ္ဈနဉ္စ ကာဠမေသအဝန္တောဒိတံ ဝိယ စန္ဒမဏ္ဍလံ။

ပရိစ္ဆိန္တိတွာဘိ အသုဘဘာဝပရိစ္ဆိန္တနေန သမ္မာဝိညာဏဒဿနေန စ ပရိစ္ဆိန္တိတွာ။ မဂ္ဂဓမ္မဿာတိ အရိယမဂ္ဂဓမ္မဿ။

အနုပဇ္ဇေဟိတိ အနု အနု အဝိဟာယ ပဋိပဇ္ဇေဟိ။ ကော နု အညော ဇာနိတုံ အရဟတိ၊ အညော န ဇာနာတိတိ ဒဿေတိ။

ပဌမရူပါရာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-၁၂-ဒုတိယရူပါရာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၇-၁၄၅။ သုဒ္ဓိကံ ကတွာ ဂါထာဗန္ဓနေန ဝိနာ ကေဝလံ စုဏ္ဍိယပဒ-ဝသေနေဝ။ တထာ တထာတိ အဇ္ဈတ္တိကာနိ ဗာဟိရာနိ စ အာယတနာနိ အနိစ္စလက္ခဏေန ဒုက္ခာနတ္တလက္ခဏေဟိ စ ယောဇေတွာ ဒဿနဝသေန။

ဒုတိယရူပါရာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒေဝဒဟဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၁၅) ၅-နဝပုရာဏဝဂ္ဂ

၁-ကမ္ပနိရောသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၆။ သမ္ပတိ ဝိဇ္ဇမာနဿ စက္ခုဿ တံနိဗ္ဗတ္တဿ ကမ္မဿ စ အဓိပ္ပေ-တတ္တာ “န ဓက္ခု ပုဗ္ဗဏံ၊ ကမ္မမေဝ ပုဗ္ဗဏံ”န္တိ ဝတွာ ယထာ တဿ စက္ခုဿ

၁-ဆန္ဒဝုတိပါသဏ္ဍိနော (အဋ္ဌကထာယံ) မူလပဏ္ဏာသကေ စူဠသီဟနာဒသုတ္တဒီကာယံ ပဿိတဗွံ။

ပုရာဏပရိယာယော ဝုတ္တော၊ တံ ဒဿေန္တော အာဟ “ကမ္မတော ပနာ”တိ-
အာဒိ။ ပစ္စယနာမေနာတိ ပုရိမဇာတိသံသိဒ္ဓတ္တာ “ပုရာဏ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗဿ
ပစ္စယဘူတဿ ကမ္မဿ နာမေန။ ဧဝံ ဝုတ္တန္တိ “ပုရာဏကမ္မ”န္တိ ဧဝံ ဝုတ္တံ။
ပစ္စယေဟိ အဘိသမာဂန္တာ ကတန္တိ တဏှာဝိဇ္ဇာဒိပစ္စယေဟိ အဘိမုခဘာဝေန
သမာဂန္တာ သမေစ္စ နိဗ္ဗတ္တိတံ။ စေတနာယာတိ ကမ္မစေတနာယ။ ပကပ္ပိတန္တိ
အဘိသမိဟိတံ။ ဝေဒနာယာတိ အတ္တာနံ နိဿာယ အာရမ္မဏံ ကတွာ
ပဝတ္တာယ ဝေဒနာယ။ ဝတ္ထုတိ နိဗ္ဗတ္တိကာရဏံ ပဝတ္ထဋ္ဌာနန္တိ ဝိပဿနာ-
ပညာယ ပဿိတဗ္ဗံ။ ကမ္မဿ နိရောဓေနာတိ ကိလေသာနံ အနုပ္ပါဒနိရောဓ-
သိဒ္ဓေန ကမ္မဿ နိရောဓေန။ ဝိမုတ္တိံ ဖုသတိတိ အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိံ
ပါပုဏာတိ။ အာရမ္မဏဘူတော နိရောဓော နိဗ္ဗာနံ “ကမ္မနိရောဓော”တိ
ဝုစ္စတိ “ကမ္မံ နိရုဇ္ဈတိ ဧတ္ထာ”တိ ကတွာ။ “ဈာယထ ဘိက္ခဝေ၊ မာ ပမာ-
ဒတ္ထာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ “ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ ကထိတာ”တိ ဝုတ္တံ။

ကမ္မနိရောဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-၅-အနိစ္စနိဗ္ဗာနသပ္ပာယ်သုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၄၇-၁၅၀။ နိဗ္ဗာနဿာတိ နိဗ္ဗာနာဓိဂမဿ၊ ကိလေသနိဗ္ဗာနဿေဝ ဝါ။
ဥပကာရပဋိပဒန္တိ ဥပကာရာဝဟံ ပဋိပဒံ။ စတူသုတိ ဒုတိယာဒိသု စတူသု။
နိဗ္ဗာနသပ္ပာယ်ာ ပဋိပဒါ ဒေသိတာတိ ကတွာ “သဟ ဝိပဿနာယ ဝတ္ထာရော
မဂ္ဂါ ကထိတာ”တိ ဝုတ္တံ။

အနိစ္စနိဗ္ဗာနသပ္ပာယ်သုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-၇-အန္တေဝါသိကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၅၁-၁၅၂။ အန္တ-သဒ္ဓေါ သမိပတ္တေ ဝတ္တတိ “ဥဒကန္တံ ဝနန္တံ”န္တိ-
အာဒိသု၊ ကိလေသော ပန အဘိအာသန္တေ ဝသတိ အပ္ပန္တရုဝုတ္တိတာယာတိ
“အန္တေဝါသိက”န္တိ ဝုတ္တော ဝိဘတ္တိအလောပေန ယထာ “ဝနေကုသလော၊
ကူလေရုက္ခာ”တိ။ တေနာဟ “အနန္တေဝါသိကန္တိ အန္တောဝသနကိလေသ-
ဝိရဟိတ”န္တိ။ အာစရဏကကိလေသဝိရဟိတန္တိ သမုဒါစရဏကိလေသရဟိတံ။

သံယုတ္တါ (၁၅) ၅-နဝပုရာဏဝဂ္ဂ ၈-အတ္ထိနုခေါပရိယာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၁၇

အန္တော အဿ ဝသန္တိတိ အဿ ပုဂ္ဂလဿ အန္တော အတ္တန္တရေ စိတ္တေ ဝသန္တိ ပဝတ္တန္တိ။ တေ ဧတံ အဓိဘဝန္တိတိ တေ ကိလေသာ ဧတံ ပုဂ္ဂလံ အဘိဘဝိတွာ အတ္တနော ဝသေ ဝတ္တေန္တိ။ တေနာဟ “အဇ္ဈောတ္တရန္တိ သိက္ခာပေန္တိ ဝါ”တိ။ တေဟိ အာစရိယေဟိတိ တေဟိ ကိလေသသင်္ခါတေဟိ သတ္တေ အတ္တနော ဂတိယံ ဌပေန္တေဟိ အာစရိယေဟိ။ သတ္တံ ဟေဋ္ဌာ ကထိတနယမေဝါတိ ယသ္မာ ဟေဋ္ဌာ ခန္ဓဝသေန ဒေသနာ အာဂတာ၊ ဣမ အာယတနဝသေနာတိ အယမေဝ ပိသေသော။

အန္တောသိကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-အတ္ထိနုခေါပရိယာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၃။ ပရိယာယတိ ပရိဂစ္ဆတိ ဖလံ ဧတဿာတိ ပရိယာယော ဟေတူတိ အာဟ “ယံ ပရိယာယန္တိ ယံ ကာရဏ”န္တိ။ ပစ္စက္ခဒိဋ္ဌေ အဝိပရိတေ အတ္တေ ပဝတ္တသဒ္ဓါ ပစ္စက္ခသဒ္ဓါ ယထာ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ၊ သွာခါတော ဓမ္မော”တိ^၁ စ။ ဧဝံ ကိရာတိ ဣတိ ကိရာယ ဥပ္ပန္နော သဒ္ဓဟနာကာရော သဒ္ဓါပတိရူပကော။ ဧတန္တိ “အညတြေဝ သဒ္ဓါယာ”တိ ဧတံ ဝစနံ။ ရူပာပေ-
တွာတိ ကိဉ္စိ အတ္ထံ အတ္တနော မတိယာ ရောစေတွာ။ ခမာပေတွာတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ၊ စိတ္တံ တထာ ခမာပေတွာ။ တေနာဟ “အတ္ထေတန္တိ ဂဟဏာ-
ကာရော”တိ။ ပရမုရာဂတဿ အတ္တဿ ဧဝံ ကိရဿာတိ အနုဿဝနံ။ ကာရဏံ စိန္တေန္တဿာတိ ယုတ္တိံ စိန္တေန္တဿ။ ကာရဏံ ဥပဋ္ဌာတိတိ “သာဓူ”တိ အတ္တနော စိတ္တဿ ဥပတိဋ္ဌတိ။ အတ္ထေတန္တိ “ဧတံ ကာရဏံ ဧဝမယမတ္ထော ယုဇ္ဇတိ”တိ စိတ္တေန ဂဟဏံ။ အာကာရပရိဝိတက္ကောတိ ယုတ္တိပရိကပ္ပနာ။ လဒ္ဓိတိ နိစ္ဆယေန ဂဟဏံ၊ သာ စ ခေါ ဒိဋ္ဌိ အယာထာဝဂ္ဂဟဏေန အညာဏ-
မေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တန္တိ လဒ္ဓိံ။ အတ္ထေသာတိ သော လဒ္ဓိ မမ ဥပ္ပန္နာ အတ္ထိ ယုတ္တ-
ရူပါ ဟုတွာ ဥပလဗ္ဗတိ။ ဧဝံ ဂဟဏာကာရော ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ နာမ၊ ပဌ-
မုပ္ပန္နလဒ္ဓိသင်္ခါတာယ ဒိဋ္ဌိယာ နိဇ္ဈာနံ ခမနာကာရော ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ နာမ။
ပဉ္စဌာနာနီတိ ယထာဝုတ္တာနိ သဒ္ဓါဒိနိ ပဉ္စ ကာရဏာနိ ဗုဒ္ဓိတွာ အဂ္ဂဟေတွာ။
ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂဝဇ္ဈာနံ ရာဂါဒိနံ အဘာဝံ သန္ဓာယ “နတ္ထိ မေ အဇ္ဈတ္တံ ရာဂဒေါသ-
မောဟော”တိ အယံ သေက္ခာနံ ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ သဗ္ဗသော အဘာဝံ သန္ဓာယ
အသေက္ခာနန္တိ အာဟ “သေက္ခာသေက္ခာနံ ပစ္စဝေက္ခဏာ ကထိတာ”တိ။

၃၁၈ သံယုတ္တနိကာယ သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ္တဋီကာ [၁-သဠာယတန

“သန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တ”န္တိအာဒိနာ သေက္ခာနံ, “အသန္တံ ဝါ အဇ္ဈတ္တ”န္တိအာဒိနာ
အသေက္ခာနံ ပစ္စဝေက္ခဏာ ကထိတတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

အတ္ထိနုခေါပရိယာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-၁၀-ဣန္ဒြိယသမ္ပန္နသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၅၄-၁၅၅။ “သမ္ပန္နသီလာ ဘိက္ခဝေ ဝိဟရဏာ”တိအာဒိသု ဝိယ
ပရိပုဏ္ဏတ္ထော ဣမ သမ္ပန္န-သဒ္ဓေါတိ အာဟ “ပရိပုဏ္ဏိန္ဒြိယော”တိ။ ဣန္ဒြိယေဟိ
သမန္တာဂတတ္တာ ပရိပုဏ္ဏိန္ဒြိယော နာမ ဟောတိတိ သမ္ပန္နော။ ဧဝံ သတိ
သမန္တာဂမသမ္ပတ္တိ ဝုတ္တာ ဟောတိတိ အာသင်္ကန္တော “စက္ခာဒိနိ ဝါ”တိ-
အာဒိမာဟ။ တံ သန္တာယာတိ ဒုတိယဝိကပ္ပေန ဝုတ္တမတ္တံ သန္တာယ။ ဟေဋ္ဌာ
ခန္ဓိယဝဂ္ဂေ ခန္ဓဝသေန ဒေသနာ အာဂတာ၊ ဣမ အာယတနဝသေနာတိ
အာဟ “ဝုတ္တနယမေဝါ”တိ။

ဣန္ဒြိယသမ္ပန္နသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နဝပုရာဏဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တတိယော ပဏ္ဏာသကော။

(၁၆) ၁-နန္ဒိက္ခယဝဂ္ဂ

၁-၄-အဇ္ဈတ္တနန္ဒိက္ခယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၅၆-၁၅၉။ အတ္တတောတိ သဘာဝတော။ ဉာဏေန အရိယတော
ဉာတဗ္ဗတော အတ္ထော၊ သဘာဝေါတိ။ ဧဝံ ဟိ အဘိဇ္ဇနသဘာဝေါ နန္ဒနဋ္ဌေန
နန္ဒိ၊ ရဉ္ဇနဋ္ဌေန ရာဂေါ။ ဝိပုတ္တိဝသေနာတိ ဝိပုတ္တိယာ အဓိဂမဝသေန။
တ္ထောဘိ ဣမသ္မိံ ပဌမသုတ္တေ။ ဒုတိယာဒိသုတိ ဒုတိယတတိယစတုတ္ထေသု။
ဥတ္တာနမေဝ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ။

အဇ္ဈတ္တနန္ဒိက္ခယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သံယုတ္တ] (၁၇)၂-သဠိပေယျာလဝဂ္ဂ အဇ္ဈတ္တအနိစ္စဆန္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ ၃၁၉

၅-၆-ဇိဝကမ္မဝနသမာဓိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၆၀-၁၆၁။ သမာဓိဝိကလာနံ စိတ္တေနဂ္ဂတံ လဘန္တာနံ၊ ပဋိသလ္လာန-
ဝိကလာနံ ကာယဝိဝေကဉ္စ စိတ္တေနဂ္ဂတဉ္စ လဘန္တာနန္တိ ယောဇနာ။ ပါကဋ်
ဧဟာတိတိ ဝိဘူတံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။ ဩက္ခာယတိ ပစ္စက္ခာယတိတိ
စတုသစ္စဓမ္မာနံ ဝိဘူတဘာဝေန ဥပဋ္ဌာနဿ ကထိတတ္တာ ဝုတ္တံ “ဒွိသုပိ။ပ။
ကထိတာ”တိ။

ဇိဝကမ္မဝနသမာဓိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-၉-ကောဠိကအနိစ္စသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၆၂-၁၆၄။ အနိစ္စာနုပဿနာဒယော ဧဝံ ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယာ ဓမ္မာ
နာမ။ ထေရဿ တဒါ သဒ္ဓါဒိနိ ဣန္ဒြိယာနိ န ပရိပါကံ ဥပဂတာနိ၊ ထေရော
ဣမာဟိ ဒေသနာဟိ ဣန္ဒြိယပရိပါကမဂမာသိ။

ကောဠိကအနိစ္စသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-၁၂-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပဟာနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၆၅-၁၆၇။ ပါဠိယေက္ကန္တိ ဝိသု ဝိသု။ ဝုတ္တနယေနောတိ ဟေဋ္ဌာ
ဝုတ္တနယေနော အပုဗ္ဗဿ ဝတ္တဗ္ဗဿ အဘာဝါ။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပဟာနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နန္ဒိက္ခယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၁၇) ၂-သဠိပေယျာလဝဂ္ဂ

၁-၆၀-အဇ္ဈတ္တအနိစ္စဆန္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၆၈-၂၂၇။ “ယံ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ၊ တတြ ဝေါ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော”တိ-
အာဒိနာ တေသံ တေသံ ပုဂ္ဂလာနံ အဇ္ဈာသယဝသေန သဠိ သုတ္တာနိ

ကထိတာနိ၊ တာနိ စ ပေယျာလနယေန ဒေသနံ အာရဠာနီတိ “သဠိ-
ပေယျာလော နာမ ဟောတိ”တိ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “ယာနိ ပနေတ္ထာ”တိ-
အာဒိ။

အဇ္ဈတ္တအနိစ္စသန္တသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သဠိပေယျာလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၁၈) ၃-သမုဒ္ဒဝဂ္ဂ

၁-ပဌမသမုဒ္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၈။ ယဒိ “ဒုပ္ပုရဏဋ္ဌေန သမုဒ္ဒနဋ္ဌေန”တိ ဣမိနာ အတ္ထဒ္ဒယေန
သာဂဓေ “သမုဒ္ဒေါ”တိ ဝုတ္တတိ၊ စက္ခုဿေဝေတံ နိပ္ပရိယာယတော ယုဇ္ဇတိတိ
ဒဿေတုံ “ယဒိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဒုပ္ပုရဏဋ္ဌေနာတိ ပူရေတုံ အသက္ကု-
ဏေယျဘာဝေန။ သမုဒ္ဒနဋ္ဌေနာတိ သဗ္ဗသော ဥပရူပရိပက္ခိတ္တဂမနေန။
မဟာဂင်္ဂါဒိမဟာနဒီနံ မဟတာ ဥဒကောသေန အနုသံဝစ္ဆရံ အနုပက္ခန္ဓမာ-
နောပိ ဟိ သမုဒ္ဒေါပါရိပူရိ န ဂစ္ဆတိ၊ ယဇ္ဇဘူမိပဒေသံ ဩတ္တရတိ၊ တံ သမုဒ္ဒ-
ဘာဝံ နေတိ၊ အဘာဝံ ဝါပါပုဏာတိ အပယာတေ သမုဒ္ဒေါဒကေ၊ တံ ဝါ
အနုဒကဘာဝပတ္တိယာ အတထမေဝ ဟောတိ။ ကာမဇ္ဈေသ ဒုပ္ပုရဏဋ္ဌော
သမုဒ္ဒနဋ္ဌော သာဂဓေ လဗ္ဘတိ၊ တထာပိ တံဒွယံ စက္ခုသ္မိယေဝ ပိသေသတော
လဗ္ဘတိတိ ဒဿေန္တော “တဿ ဟိ”တိအာဒိမာဟ။ သမောသရန္တန္တိ သဗ္ဗသော
နီလာဒိဘာဂေဟိ ဩသရန္တံ၊ အာပါထံ အာဂစ္ဆန္တန္တိ အတ္ထော။ ကာတုံ န
သက္ကောတိ ဒုပ္ပုရဏီယတ္တာ။ သဘေါသဂမနေန ဂစ္ဆတိ သတ္တသန္တာနဿ
ဒုဿနတော။ ဒုဿနဋ္ဌတာ ဝဿ စက္ခုဒ္ဓါရိကတဏှာဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။
ယထာ သမုဒ္ဒေ အပရာပရံ ပရိဝတ္တမာနော ဥိမိယာ ဝေဂေါ သမုဒ္ဒဿာတိ
ဝုတ္တတိ၊ ဧဝံ စက္ခုသမုဒ္ဒဿ ပူရတော အပရာပရံ ပရိဝတ္တမာနံ နီလာဒိဘေဒံ
ရူပါရမ္မဏံ စက္ခုဿာတိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိ အနညဿာဓာရဏတ္တာတိ ဝုတ္တံ
“ရူပမယော ဝေဂေါ”တိ။ အသမပေက္ခိတေတိ သမ္မာဒဿနေ ရူပေ မနာပ-
ဘာဝံ အမနာပဘာဝဉ္စ ဂဟေတွာ “ဣဒံ နာမ မယာ ဒိဋ္ဌ”န္တိ အနုပဓာရေန္တဿ
ကေဝလံ သမူဟသနဝသေန ဂဏှန္တဿ ဂဟဏံ အသမပေက္ခနံ။ သဟတိတိ
အဓိဘဝတိ၊ တံနိမိတ္တံ ကဉ္စိ ပိကာရံ နာပဇ္ဇတိ။

ဦးမိတိ ဝိစိယော။ အာဝဇ္ဇော အာဝဇ္ဇနဝသေန ပဝတ္တံ ဥဒကံ။ ဂါဟရက္ခ-
သမကရာဒယော ဂါဟရက္ခသော။ ယထာ သမုဒ္ဓေ ဦးမိယော ဥပရူပရိဝတ္တမာနာ
အတ္တနိ ပတိတပုဂ္ဂလံ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ အနယဗျသနံ အာပါဒေန္တိ၊ တထာ
အာဝဇ္ဇဂါဟရက္ခသာ၊ ဧဝမေတေ ရာဂါဒယော ကိလေသာ သယံ ဥပ္ပန္နက-
သတ္တေ အဇ္ဈောတ္တရိတွာ အနယဗျသနံ အာပါဒေန္တိ၊ ကိလေသုပ္ပတ္တိနိမိတ္တတာယ
သတ္တာနံ အနယဗျသနာပတ္တိဟေတုဘူတဿ ဦးမိဘယဿ အာရမ္မဏဝသေန
စက္ခုသမုဒ္ဓေါ “သဦးမိသာဝဇ္ဇော သဂါဟော သရက္ခသော”တိ ဝုတ္တော။

ဦးမိဘယန္တိ ဧတ္ထ ဘာယတိ ဧတသ္မာတိ ဘယံ၊ ဦးမိဝ ဘယံ ဦးမိဘယံ။ ကုဇ္ဈန-
ဌေန ကောဇော၊ သွေဝ စိတ္တဿ စ အဘိဓမ္မနဝသေနုပ္ပါဒနတ္ထေန ဒဠိ အာယာ-
သနဌေန ဥပါယာသော။ ဧတ္ထ စ အနေကဝါရံ ပဝတ္တိတွာ သတ္တေ အဇ္ဈောတ္တ-
ရိတွာ သီသံ ဥက္ခိပိတုံ အဒတွာ အနယဗျသနနိပ္ပါဒနေန ကောရူပါယာသဿ
ဦးမိသဒိသတာ ဒဠဗ္ဗာ။ တယာ ကာမဂုဏာ ကိလေသာဘိဘူတေ သတ္တေ မာနေ
ဝိယ ရူပါဒိဝိသယသင်္ခါတေ အတ္တနိ သံသာရေတွာ ယထာ တတော ဗဟိဘူတေ
နေက္ခမ္မေ စိတ္တမ္ပိ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ အာဝဇ္ဇေတွာ ဗျသနာပါဒနေန အာဝဇ္ဇ-
သဒိသတာ ဒဠဗ္ဗာ။ ယဒါ ပန ဂါဟရက္ခသော အာရက္ခရဟိတံ အတ္တနော
ဂေါစရဘူမိဂတံ ပုရိသံ အဘိဘုယျ ဂဟေတွာ အဂေါစရေ ဌိတမ္ပိ ဂေါစရံ
နေတွာ ဘေရဝရူပဒဿနာဒိနာ အတ္တနော ဥပက္ကမံ^၁ ကာတုံ အသမတ္ထံ
ကတွာ အန္ဓာဝိသိတွာ ဝဏ္ဏဗလဘောဂအာယုသုခေဟိ ဝိယောဇေတွာ မဟန္တံ
အနယဗျသနံ အာပါဒေတိ၊ ဧဝံ မာတုဂါမောပိ ယောနိသောမနသိကာရ-
ရဟိတံ အဝီရပုရိသံ^၂ အတ္တနော ရူပါဒိဟိ ပလောဘနဝသေန အဘိဘုယျ
ဂဟေတွာ ဝါ ဝီရဇာတိယမ္ပိ ဣတ္ထိကုတ္တဘူတေဟိ အတ္တနော ဟာဝဘာဝ-
ဝိလာသေဟိ^၃ ဣတ္ထိမာယာယ အန္ဓာဝိသိတွာ ဝါ အဝသံ အတ္တနော ဥပကာရ-
ဓမ္မေ သီလာဒယော သမ္မာဒေတုံ အသမတ္ထံ ကရောန္တော ဂုဏဝဏ္ဏာဒိဟိ
ဝိယောဇေတွာ မဟန္တံ အနယဗျသနံ အာပါဒေတိ၊ ဧဝံ မာတုဂါမဿ
ဂါဟရက္ခသသဒိသတာ ဒဠဗ္ဗာ။ ဦးမိဘယန္တိ လက္ခဏဝစနံ။ ယထာ ဟိ ဦးမိ
ဘာယိတဗ္ဗဌေန ဘယံ၊ ဧဝံ အာဝဇ္ဇဂါဟရက္ခသာပီတိ ဦးမိအာဒိဘယေန
သဘယန္တိ အတ္တော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အန္တံ အဝသာနံ ဂတော၊ ဧဝံ ပါရံ နိဗ္ဗာနံ
ဂတောတိ ဝုစ္စတိ။

ပဌမသမုဒ္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-၃-ဒုတိယသမုဒ္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၂၉-၂၃၀။ ကိလေသာနံ အလ္လဘာဂူပနယနန္တိ အာဟ“တေမနဋ္ဌေနာ”တိ။
အရိယသာဝကေတိ အနာဂါမိနော။ တေ ဟိ ကာမဘဝသေန အတိန္တတာယ
န သမုန္တာ။ တယော မစ္ဆူတိ ကိလေသာဘိသင်္ခါရဒေဝပုတ္တမာရေ။ တိဟိ
ဥပဓိဟိတိ ကိလေသာဘိသင်္ခါရကာမဂုဏာနံ ဝသေန တိဟိ ဥပဓိဟိ။
ခန္ဓုပမိနာ ပန သော န နိရူပမိ သဥပါဒိသေသသေဝ နိဗ္ဗာနဿ အဓိ-
ဂတတ္တာ။ ဂတောတိ ပဋိပတ္တိဂမနေန ဂတော။

ဒုတိယသမုဒ္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-၆-ဒီရရက္ခောပမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၃၁-၂၃၃။ အပ္ပဟိနဋ္ဌေနာတိ မဂ္ဂေန အသမုဋ္ဌါဂ္ဂိတဘာဝေန။ အတ္ထိတံ
ဝိဇ္ဇတိ။ သတိ ပစ္စယေ ဝိဇ္ဇမာနကိစ္စကရဏတော ပရိယုဋ္ဌာနံ အပ္ပကံ မူသိကာဝိသံ
ဝိယ ပရိတ္တံ နာမ ဟောတိ အပ္ပါနဘာဝတ္တာ။ ဝေရူပါဒိတိ အပ္ပကာပိ။
အဿာတိ အပ္ပဟိနကိလေသဿ။ အဓိမတ္တာနန္တိ ဣဋ္ဌာနံ ရဇနိယာနံ၊ ဝတ္ထု-
ဝသေန ပရိတ္တကမ္ပိ ဣဋ္ဌာရမ္ပဏံ အဓိမတ္တမေဝ။ တေနာဟ“နခပိဋ္ဌိပ္ပမာဏမ္ပိ”တိ-
အာဒိ။ ဒဟရေတိအာဒိနိ တိဏိပိ ပဒါနိ။ အာဘိန္နေယျာတိ ဘိန္နေယျ။
တံ ဥဘယန္တိ တံ စက္ခုရူပန္တိ ဥဘယမ္ပိ အာယတနံ။

ဒီရရက္ခောပမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-၉-ဥဒါယိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၄။ ဣတိဝိတိ ဣမိနာပိ ကာရဏေန။ အနိစ္စေနာတိ အနိစ္စဘာဝေန
အနတ္တလက္ခဏံ ကထိတံ။ ယသ္မာ ဟေတုပစ္စယာ ဝိညာဏဿ ဥပ္ပတ္တိ သတိ စ
ဥပ္ပါဒေ နိရောဓေန ဘဝိတမ္ပိ၊ ဥပ္ပါဒဝယဝန္တတာယ အနိစ္စံ ဝိညာဏံ၊ ယဒိ စ
အတ္တာ သိယာ ပစ္စယေဟိ ဝိနာ သိဇ္ဈေယျ၊ န စ တထာဿ သိဒ္ဓိ၊ တသ္မာ
“ဝိညာဏံ အနတ္တာ”တိ အနိစ္စတာယ အနတ္တတာ ကထိတာ။

ဥဒါယိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-အာဒိတ္တပရိယာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၅။ ကိလေသာနံ အနု အနု ဗျဉ္ဇနတော ပရိဗုတ္တိယာ ဥပ္ပတ္တိပစ္စယ-
ဘာဝတော အနုဗျဉ္ဇနံ၊ ဟတ္ထပါဒါဒိအဝယဝါတိ အာဟ “ဟတ္တာ သောဘ-
နာ”တိအာဒိ။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟောတိ ကိလေသုပ္ပတ္တိယာ နိမိတ္တဘူတော ဂါဟော။
သံသန္တေတွာ ဂဟဏန္တိ အဝယဝေ သမောဓာနေတွာ “ဣတ္ထိပုရိသော”တိ-
အာဒိနာ ဧကန္တံ ဂဟဏံ။ ဝိဘတ္တိဂဟဏန္တိ ဝိဘာဂေန အနဝသေသဂ္ဂဟဏံ။
ကုန္တိလသဒိသောတိ ကုန္တိလဂါဟသဒိသော။ တေနာဟ “သဗ္ဗမေဝ
ဂဏှာတိ”တိ။ ဟတ္ထပါဒါဒိသု တံ တံ ကောဋ္ဌာသံ ဝိဘဇိတွာ ဂဟဏံ
ရတ္တပါသဒိသော ဇလူကဂါဟသဒိသော။ ဧကဇဝနဝါရေပိ လန္တန္တိတိ ဣဒံ
စက္ခုဒွါရာနုသာရေန ဥပ္ပန္နမနောဒွါရိကဇဝနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

နိမိတ္တဿာဒေန ဂန္တိတန္တိ ယထာဝုတ္တေ နိမိတ္တေ အဿာဒဂါဟေန
ဂန္တိတံ သမ္ပဉ္စံ။ ဘဝဇေနောဝါတိ မူလဘဝဇေနော။ ကိလေသဘယံ ဒဿေ-
န္တောတိ တထာ ကိလေသုပ္ပတ္တိယာ သတိ အကုသလစိတ္တေန အန္တရိတံ စေ
မရဏစိတ္တံ ဘဝေယျ၊ ဧကန္တတော နိရယေ ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိယာ ဝါ ဥပ္ပတ္တိ
သိယာတိ ကိလေသာနံ ဘာယိတဗ္ဗံ ဒဿေန္တော။ “သမယဝသေန ဝါ ဇဝံ
ဝုတ္တံ”န္တိ ဝတွာ တမတ္ထံ ဝိဝရန္တော “စက္ခုဒွါရသိဉ္စိ”တိအာဒိမာဟ။
ရတ္တစိတ္တံ ဝါတိ ရာဂဝသေန ရတ္တစိတ္တံ ဝါ။ ဒုဋ္ဌစိတ္တေန ကထံ အာရမ္မဏ-
ရသာနဘဝနန္တိ? ဒေါမနဿဝေဒနုပ္ပတ္တိ ဧဝ တဿ အာရမ္မဏရသာနဘဝနံ
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဣမဿ သမယဿာတိ မရဏသမယဿ။

ဥဘိန္နံ နာသစ္စိဒ္ဓါနံ မဇ္ဈေ ဌိတအဋ္ဌိတုဒနံ သဟ ခုရဋ္ဌေန ဆိန္ဒနံ။ ခဏ္ဍက-
ဝါသီတိ ဒိဃဒဏ္ဍကာ မဟာဝါသိ။ နိပဇ္ဇိတွာ နိဒ္ဒေါက္ကမနန္တိ ဣမိနာ
ပစလာယိကနိဒ္ဓံ ပဋိက္ခိပတိ။ တတ္ထ ဟိ ကဒါစိ အန္တရာ မိစ္ဆာဝိတက္ကာနံ
သလ္လကာနံ အဝသရော သိယာ၊ နတ္ထေဝ နိပဇ္ဇိတွာ မဟာနိဒ္ဓံ ဩက္ကန္တကာလေ။
ဝိတက္ကာနန္တိ မိစ္ဆာဝိတက္ကာနံ။

အာဒိတ္တပရိယာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-၁၀-ပဌမဟတ္ထပါဒေါပမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၃၆-၂၃၇။ နဝမံ “ပညာယတိ”တိ ဝုစ္စမာနေ ဗုဇ္ဈနကာနံ အဇ္ဈာသယ-
ဝသေန ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ဒသမေ န ဟောတိတိ ဝုစ္စမာနေ”တိအာဒိ။
တ္ထေကမေဝ ဟိ ခိန္တံ သုတ္တာနံ ဝိသေသောတိ။

ပဌမဟတ္ထပါဒေါပမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သမုဒ္ဒဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

(၁၉) ၄-အာသိဝိသဝဂ္ဂ

၁-အာသိဝိသောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၈။ ယေ ဘိက္ခု တဒါ ဘဂဝန္တံ ပရိဝါရေတွာ နိသိန္တာ၊ တေသု ကေဓိ
ကေဝိဟာရိနော၊ ကေဓိ အတ္တဒုတိယာ၊ ကေဓိ အတ္တတတိယာ၊ ကေဓိ အတ္တ-
စတုတ္ထာ၊ ကေဓိ အတ္တပဉ္စမာ ဟုတွာ အရညာယတနေသု ဝိဟရန္တိတိ ဝုတ္တံ
“ကေစာရိက။ပ။ ပဉ္စစာရိကေ”တိ။ သမာနဇ္ဈာသယတော သဘာဝဝုတ္တိနော။
ကမ္မဋ္ဌာနာနုယုဉ္ဇနဿ ကာရကေ။ တတော ဧဝ တတ္ထ ယုတ္တပယုတ္တေ။ ပုဂ္ဂလ-
ဇ္ဈာသယေန ကာရဏဘူတေန။ ပစ္စယဘူတန္တိ အပဿယဘူတံ။ “သေယျထာပိ
ဘိက္ခဝေ”တိ အာရဘိတွာ ယာဝ “တိဇ္ဈော ပါရဂုံတော ထလေ တိဋ္ဌတိ
ဗြာဟ္မဏော”တိ အယံ မာတိကာနိက္ခေပေါ။ တေသံ မာတိကာယ ဝိတ္တာရ-
ဘာဇနံ။ ဝါသနာ ဘဝိဿတိတိ ဝါသနာဝဟံ ဘဝိဿတိ။ သိနေရုံ
ဉက္ခိပန္နော ဝိယာတိအာဒိ ဣမိဿာ ဒေသနာယ အနညသာဓာရဏတာယ
သုဒုက္ကရဘာဝဒဿနံ။

မဇ္ဈဋ္ဌေသု မဇ္ဈသမညာ ဝိယ မုခဋ္ဌံ ဝိသံ “မုခ”န္တိ အဓိပ္ပေတံ။ သုက္ခကဋ္ဌ-
သဒိသဘာဝါပါဒနတော “ကဋ္ဌ”န္တိ ဝုစ္စတိတိ ကဋ္ဌံ မုခံ တေဿာတိ ကဋ္ဌမုခေါ၊
ဒိသနာဒိနာ ကဋ္ဌသဒိသဘာဝကရော သပ္ပေါ။ အထ ဝါ ကဋ္ဌသဒိသဘာဝါ-
ပါဒနတော ကဋ္ဌံ ဝိသံ ဝါ မုခေ တေဿာတိ ကဋ္ဌမုခေါ။ ဣမိနာ
နယေန သေသပဒေသုပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမေ ဓတ္တာရေတိ ဣမေ
ဝိသကိစ္စဘေဒေန စတ္တာရေ။ ဣဒါနိ တံ နေသံ ဝိသကိစ္စဘေဒံ ဒေသေတုံ
“တေသု”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အယသုလသမပ္ပိတံ ဝိယာတိ အပ္ပန္နရေ အယသုလံ
အနုပ္ပဝေသိတံ ဝိယ။ ပတ္တပူတိပနသံ ဝိယာတိ ပစ္စိတွာ ကာလာတိက္ကမေ

ကုထိတပနသဖလံ ဝိယ။ စင်္ခေါရေတိ ရဇကာနံ ခါရပရိဿာဝနေ သုရာပရိ-
ဿာဝနေ ဝါ။ အနဝသေသံ ဆိဇ္ဇနေန အသနိပါတဋ္ဌာနံ ဝိယ။ မဟာနိခါ-
စနေနာတိ မဟန္တေန နိခါဒနေန။

ဝိသဝေဂဝိကာရေနာတိ ဝိသဝေဂဂတေန ဝိကာရေန။ ဝါတေနာတိ
တဿ သပ္ပဿ သရိရံ ဖုသိတွာ ဥဂ္ဂတဝါတေန။ နာသဝါတေ ပန ဝတ္တဗ္ဗမေဝ
နတ္ထိ။ ပုဂ္ဂလပဏ္ဏတ္တိဝသေနာတိ တေသံယေဝ သောဋ္ဌသန္တံ သပ္ပါနံ အာဂတ-
ဝိသောတိအာဒိပုဂ္ဂလနာမဿ ဝသေန စတုသဋ္ဌိ ဟောန္တိ ပစ္စေကံ စတုဗ္ဗိဓ-
ဘာဝတော။ အာဂတဝိသောတိ အာဂစ္ဆဝိသော၊ သီဃတရံ အဘိရုဟန-
ဝိသောတိ အတ္ထော။ ဃောရဝိသောတိ ကက္ခဝိသော ဒုတ္တိကိစ္ဆဝိသော။
အယံ သီတဉာဏံ ဝိယ ဟောတိ ဂါဠုဒုဗ္ဗိနိဗ္ဗောစယဘာဝေန။ ဥဒကသပ္ပေါ
ဟိ ဃောရဝိသော ဟောတိယေဝါတိ ဝုတ္တံ “ဥဒကသပ္ပါဒိနံ ဝိသံ ဝိယံ”တိ။
ပညာယတိတိ ဂဏ္ဍပိဋကာဒိဝသေန ပညာယတိ။ အနေဋ္ဌကသပ္ပေါ နာမ
မဟာအာသီဝိသော။ နိလသပ္ပေါ နာမ သာခဝဏ္ဏော၊ ရုက္ခဂ္ဂါဒိသု ဝိစရဏက-
သပ္ပေါ။ ဣမိနာ ဥပါယေနာတိ ယောယံ ကဋ္ဌမုခေသု ဒဋ္ဌဝိသာနံယေဝ
“အာဂတဝိသော နော ဃောရဝိသော”တိအာဒိနာ စတုဗ္ဗိဓဘာဝေါ ဝုတ္တော၊
ဣမိနာ ဥပါယေန။ ကဋ္ဌမုခေ ဒဋ္ဌဝိသာဒယောတိ ကဋ္ဌမုခေသု ဒဋ္ဌဝိသော
ဖုဋ္ဌဝိသော ဝါတဝိသောတိ တယော၊ ပူတိမုခါဒိသု စ ဒဋ္ဌဝိသာဒယော
စတ္တာရော စတ္တာရော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဇေကကန္တိ စတုသဋ္ဌိယော ဧကေကံ။ စတုဓာတိ အဏ္ဏဇာဒိဝိဘာဝေန
စတုဓာ ဝိဘဇိတွာ။ ဆပဏ္ဏာသာနီတိ ဆပဏ္ဏာသာမိကာနိ။ ဂတမဂ္ဂဿာတိ
ယထာဝုတ္တသင်္ချာဂတမဂ္ဂဿ ပဋိလောမတော သံဝိပ္ပမာနာ အနုက္ကမေန
စတ္တာရောဝ ဟောန္တိ။ ကုလဝသေနာတိ ကဋ္ဌမုခါဒိဇာတိဝသေန။

“သကလကာယေ အာသိဋ္ဌိတွာ ဝိယ ဌဝိတဝိသောတိ ဟိ တေသံ ဖုဋ္ဌဝိသတာ
ဝါတဝိသတာ ဝုစ္စတိ။ ဧဝန္တိ “အာသိတ္တဝိသာ”တိအာဒိနာ။ ဧတ္ထာတိ
အာသီဝိသသဒ္ဓေ ဝစနတ္ထော နိရုတ္တိနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဥဂ္ဂတတေဇာတိ
ဥဒဂ္ဂတေဇာ၊ အတ္တနော ဝိသတေဇေန နေသံ ကုရုရဒဗ္ဗတာ ဝါ။ ဒုန္တိဗ္ဗဒ္ဓန-
ဝိသာတိ မန္တာဂဒေဟိ အနိဗ္ဗဒ္ဓနိယဝိသာ။ စတ္တာရော အာသီဝိသာတိ ဧတ္ထ
ဣတိ-သဒ္ဓေါ အာဒိအတ္ထော။ တေနေတ္ထ အဝသေသပါဠိ သင်္ဂဏှာတိ။

အာသီဝိသေသုတိ ဣမေ အာသီဝိသာ ဒဠ္ဇဝိသာ ဧဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
သရိရဋ္ဌကေသုယေဝါတိ တေန ပုရိသေန တေသံ ကဿမိ အနိဋ္ဌဿ
အကတတ္တာ အာယုသေသဿ စ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ နံ န ဒံသိသုတိ ဒဠ္ဇဗ္ဗံ။ ပုန္နိ
ယထာဘူတံ ပဝေဒေတုကာမော။ ဒုရူပဋ္ဌာဟာတိ ဒုရူပဋ္ဌာနာ။ သောတ္ထိ-
မဇ္ဈိတိ သောတ္ထိဘာဝဿ ဥပါယော။

အန္တရစရောတိ အန္တရံ စရော သုခသတ္တု ဝိဿာသဃာတိ။ တေနာဟ
“ဝေကော”တိ။ ဣဒါနိ တာသံ ပေသနေ ကာရဏံ ဒဿေတုံ “ပဌမ”န္တိအာဒိ
ဝုတ္တံ။ အဘိမုခဂတံ ဝိယ အဘိမုခဂတံ။ ဤဒိသိပိ ဟိ ဝစောယုတ္တံ လောကေ
နိရူပိယတိ သန္တိယံ ပုရိသံ ဌပေတိတိ ဝိယ။ တသ္မာ အဘိမုခဂတန္တိ အဘိ-
မုခံ တေန သမ္ပတ္တန္တိ အတ္ထော။ ဝဏ်သဏ္ဌာနံ ဖလကံ ရုက္ခမူလေ အာဂတာ-
ဂတာနံ နိသီဒနတ္ထာယ အတ္တတံ။

အရိတ္တဟတ္ထော ပုရိသော သန္တာရေတိ ဧတာယာတိ သန္တာရဏီ။ ဩရိ-
မတီရတော ဥတ္တရဏာယ သေတု ဥတ္တရသေတု။ ဧကေန ဇွဲဟိ ဝါ ဂန္တဗ္ဗော
ရုက္ခမယော သေတု ရုက္ခသေတု။ ဇဗ်သတ္ထေန ဂမနယောဂေါ သေတု ဇဗ်-
သေတု။ သကဇေန ဂန္တံ သက္ကုဏေယျော သကဋသေတု။ န ခေါ သေ မြာဟ္မ-
ဏော ပရမတ္ထတော။ တဒတ္ထော ပန ဧကဒေသေန သမ္ပဝတိတိ တထာ ဝုတ္တန္တိ
ဒဿေန္တော “တ္ထေကာနံ ပစ္စတ္တိကာနံ မာဟိတတ္တာ”တိ အာဟ။ ဒေသနန္တိ
ဥဒ္ဓေသဒေသနံ။ ဝိနိဝတ္ထေန္တောတိ ပဋိသံဟရန္တော။ န လဒ္ဓေါ ဝတာသီတိ န
လဒ္ဓေါ ဝတ အာသိ။

ရာဇာ ဝိယ ကမ္ပံ သတ္ထေသု ဣဿရိယဿ ဝတ္တာပနတော။ ရာဇာ။ ပ။
ပုထုဇ္ဇနော ဝဇ္ဇဒုက္ခသင်္ခါတာပရာဓတာယ။ ဉာဏပလာယနေနာတိ မဟာ-
ဘူတေဟိ နိဗ္ဗိန္ဒိတွာ ဝိရဇ္ဇိတွာ ဝိမုစ္စိတုကာမတာဝသေန ဥပ္ပန္နဉာဏပလာယနေ
မဂ္ဂါဓိဂမသိဒ္ဓေန ဉာဏပလာယနေန။ ဧဝံ ဟေတ္ထ ဥပမာသံသန္တနံ မတ္ထကံ
ပါဝိတမေဝ ဟောတိ။

ယထေဝ ဟိတိအာဒိနာ ဧကဒေသနာသမုဒါယဿ နိဒဿနံ အာရဒ္ဓံ။
ယထာဝုတ္တဝစနံ အဋ္ဌကထာစရိယာနံ ဝစနေန သမတ္ထေတိ “ပတ္ထဒ္ဓေါ ဘဝ-
တိ”တိအာဒိနာ။ တတ္ထ ကဋ္ဌမုခေန ဝါတိ ဝါ-သဒ္ဓေါ ဥပမတ္ထော။ ယထာ
ကဋ္ဌမုခေန သပ္ပေန ဒဠ္ဇော ပတ္ထဒ္ဓေါ ဟောတိ။ ဧဝံ ပထဝီဓာတုပ္ပကောပေန

သော ကာယော ကဋ္ဌမုခေဝ ဟောတိ၊ ကဋ္ဌမုခဂတော ဝိယ ပတ္ထဒွေိ ဟောတိတိ
အတ္ထော။ အထ ဝါ ဝါ-သဒ္ဓေါ အဝဓာရဏတ္ထော။ သော “ပထဝီဓာတုပကော-
ပေန ဝါ”တိ ဧဝံ အာနေတွာ သမ္ဗုဒ္ဓိတဗ္ဗော၊ အယဉ္ဇေတ္ထ အတ္ထော— ကဋ္ဌမုခေန
ဒဋ္ဌောပိ ကာယော ပထဝီဓာတုပကောပေနော ပတ္ထဒွေိ ဟောတိ၊ တသ္မာ
ပထဝီဓာတုယာ အဝိယုတ္ထော သော ကာယော သဗ္ဗဒါ ကဋ္ဌမုခဂတော ဝိယ
ဟောတိတိ။ ဝါ-သဒ္ဓေါ ဝါ အနိယမတ္ထော။ တတြာယမတ္ထော— ကဋ္ဌမုခေန
ဒဋ္ဌော ကာယော ပတ္ထဒွေိ ဟောတိ ဝါ၊ န ဝါ မန္တာဂဒဝသေန၊ ပထဝီ-
ဓာတုပကောပေန ပန မန္တာဂဒရဟိတော သော ကာယော ကဋ္ဌမုခဂတော
ဝိယ ဟောတိ ဧကန္တပတ္ထဒွေိတိ။ တတ္ထ ကာယောတိ ပကတိကာယော။
ပူတိကောတိ ကုထိတော။ သန္တုတ္တောတိ သဗ္ဗသော တတ္ထော မဟာဒါ-
ဟပ္ပတ္ထော။ သန္တိန္တောတိ သဗ္ဗသော ဆိန္တော စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏဘူတော၊ ယဒါ
ကာယော ပတ္ထဒွါဒိဘာဝပ္ပတ္ထော ဟောတိ၊ တဒါ ပုရိသော ကဋ္ဌမုခါဒိသပ္ပဿ
မုခေ ဝတ္တမာနော ဝိယ ဟောတိတိ အတ္ထော။

ဝိသေသတောတိ ကဋ္ဌမုခါဒိဝိသေသတော စ ပထဝီအာဒိဝိသေသတော စ။
အနတ္တဂ္ဂဟဏတောတိအာဒိ အစေတနေသုပိ ဘူတေသု သစေတနေသု
ဝိယ အနတ္တာဒိနံ ပစ္စက္ခတာယ နိဗ္ဗေဒဇေနနတ္ထံ အာရဉ္စံ။ တတ္ထ အာသယတောတိ
ပဝတ္တိဋ္ဌာနတော။ စေတသန္တိ မဟာဘူတာနံ။ သဒိသတာတိ ဝဗ္ဗိကာသယ-
သုသိရဂဟနသင်္ကာရဋ္ဌာနာသယတာယ စ သဒိသတာ။

ပစ္စက္ခလက္ခဏဝသေနာတိ ဝိသု ဝိသု လက္ခဏဝသေန။ ပထဝီအာဒိနံ
ကက္ခဋ္ဌဘာဝါဒိ၊ တံသမင်္ဂိနော ပုဂ္ဂလဿ ကက္ခဋ္ဌဘာဝါပါဒနာဒိနာ ဝိကာရုပ္ပါ
ဒနတော ဝိသဝေဂဝိကာရတော သဒိသတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အနတ္တာတိ ဗျသနာ။ ဗျာဓိန္တိ ကုဋ္ဌာဒိဗျာဓိ။ ဘဝေ ဇာတာဘိနန္တိဇနာတိ
ဘဝေသု ဇာတိယာ အဘိနန္တနသီလာ။ ပဉ္စဝေါကာရေ ဟိ ဇာတိယာ အဘိ-
နန္တနာ နာမ မဟာဘူတာဘိနန္တနာ ဧဝ။

ဒုရုပဋ္ဌာနတရာနီတိ ဒုပ္ပဋိကာရတရာနိ။ ဒုရာသဒါတိ ဒုရုပသင်္ကမနာ။
“ဥပဋ္ဌာမီ”တိ ဥပသင်္ကမိတုံ န သက္ကောန္တိ။ ပရိဇာနာမ ကမ္မနာမာနိ၊
ဥပကာရာ နာမ နတ္ထိ။ အနန္တဒေါသုပဒ္ဓဝတောတိ အပရိမာဏဒေါသုပဒ္ဓဝ-
ဟေတုတော။ ဧပေက္ခလန္တိ ဧကဒုက္ခံ။

ရူပက္ခန္ဓော ဘိဇ္ဇမာနော စတ္တာရော အရူပက္ခန္ဓေ ဂဟေတွာဝ ဘိဇ္ဇတိ
အရူပက္ခန္ဓာနံ ကေနိရောဓတ္တာ။ ဝတ္ထုရူပမ္ပိ ဂဟေတွာဝ ဘိဇ္ဇန္တိ ပဉ္စဝေါကာရေ
အရူပက္ခန္ဓေသု ဘိဇ္ဇေသု ရူပက္ခန္ဓဿ အဝဠာနာဘာဝတော။ ဧတ္တာဝတာတိ
လောဘုပ္ပါဒနမတ္တေန။ ပညာ နာမ အတ္တဘာဝေ ဥတ္တမင်္ဂံ ပညတ္တရတ္တာ
ကုသလဓမ္မာနံ၊ သတိ စ ကိလေသုပ္ပတ္တိယံ ပညာယ အနုပ္ပဇ္ဇနတော ဝုတ္တံ
“ဧတ္တာဝတာ ပညာသီသံ ပတိတံ နာမ ဟောတိ”တိ။ ယောနိယော
ဥပနေတိ တဒုပဂဿ ကမ္မပစ္စယဿ ဘာဝေ။ “ဇာတိဘယံ ဇရာဘယံ
မရဏဘယံ စောရဘယ”န္တိ အာဒိနာ အာဂတာနိ ပဉ္စဝိသတိ မဟာဘယာနိ၊
“ဟတ္ထမ္ပိ ဆိန္ဒတိ”တိ အာဒိနာ အာဂတာနိ ဒွတ္တိံသ ကမ္မကာရဏာနိ
အာဂတာနေဝ ဟောန္တိ ကာရဏဿ သမဝဠိတတ္တာ။ နန္ဒိရာဂေါ သင်္ခါ-
ရက္ခန္ဓောတိ သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နတ္တာ ဝုတ္တံ။

ပါဠိယံယေဝ အာဂတာ “စက္ခုတော စေဝိ နံ ဘိက္ခဝေ”တိ အာဒိနာ။
“ကိဉ္စိ အလဘိတွာတိ တသ္မိ” သုညဂါမေ စောရာနံ ဂယုပဂဿ အလာဘ-
ဝစနေနေဝ တဿ ပုရိသဿ အတ္တနော ပဋိသရဏဿ အလာဘော ဝုတ္တော
ဝေ ဟောတိတိ န ဥဒ္ဓဋ္ဌော၊ ပုရိသဋ္ဌာနိယော ဘိက္ခု၊ စောရာ ပန ဗာဟိရာ-
ယတနဋ္ဌာနိယာ။ အဘိနိဝိသိတွာတိ ဝိပဿနာပရိယေသံ ကတွာ။ အဇ္ဈတ္တိ-
ကာယတနဝသေန ဒေသနာယ အာဂတာတ္တာ ဝုတ္တံ “ဥပါဒါရူပကမ္မဋ္ဌာန-
ဝသေနာ”တိ။

ဗာဟိရာနန္တိ ဗာဟိရာယတနာနံ။ ပဉ္စ ကိစ္စာနီတိ စောရေဟိ တဒါ
ကာတဗ္ဗာနိ ပဉ္စ ကိစ္စာနိ။ ဟတ္ထသမာရန္တိ အတ္တနော သန္တကေ ဟတ္ထေဟိ
ဂဟေတဗ္ဗသာရဘဏ္ဍံ။ ပါတနာဒိဝသေန ဟတ္ထပရာမာသံ ကရေန္တိ။ ပဟာရ-
ဋ္ဌာနေတိ ပဟဋ္ဌာနေ။ ဌာနသော တသ္မိ ဝေ ခဏေတိ ဝဒန္တိ။ အတ္တနော
သုခါဝဟံ ကုသလဓမ္မံ ပဟာယ ဒုက္ခာဝဟေန အကုသလေန သမင်္ဂိတာ
သုခါဝဟံ ဘဏ္ဍံ ပဟာယ ဗဟိ နိက္ခမနံ ဝိယာတိ ဝုတ္တံ သုခနိဿယတ္တာ တဿ။
ဟတ္ထပရာ။ ပ။ အာပဇ္ဇနကာလော ဂုဏသရီရဿ တဒါ ပမာဒေန ဗာမိ-
တတ္တာ။ ပဟာရ။ ပ။ ကာလော တတော ဒဠတရံ ဂုဏသရီရဿ ဗာမိတတ္တာ။
ပဟာရံ။ ပ။ အဿမဏကာလော ဂုဏသရီရဿ မရဏပ္ပတ္တိသဒိသတ္တာ။
အဝသေသဇနဿ ဒါသပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတာ အညထတ္တပ္ပတ္တိဂိဟိ-
ဘာဝါပတ္တိယာ နိဒဿနဘာဝေန ဝုတ္တာ။ ယံ “ဆသု ဒွါရေသု အာရမ္မဏေ
အာပါထဂတေ”တိ ဝုတ္တံ၊ တမေဝ အာရမ္မဏံ နိဿာယ သမ္ပရာယိကော
ဒုက္ခက္ခန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ ယောဇနာ။

ရူပါဒီနီတိ ရူပသဒ္ဓဂန္ဓရသာနိ။ စေသန္တိ ယထာဝုတ္တဘူတုပါဒါရူပါနံ။
လဟုတာဒိဝသေနာတိ တေသံ လဟုတာဒိဝသေနံ။ ဒုရုတ္တရဏန္ဓောတိ
ဥတ္တရိတုံ အသက္ကုဏေယျဘာဝေါ ဩဃန္ဓော။ ဝုတ္တနယေနာတိ “သမ္ပယုတ္တာ
ဝေဒနာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော”တိအာဒိနာ ဝုတ္တနယေန။ စတုမဟာဘူတာဒီဟီတိ
အာဒိသဒ္ဓေန ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဒီနံ ဂဟဏံ။ စိတ္တကိရိယဒဿနတ္တန္တိ စိတ္တ-
ပယောဂဒဿနတ္တံ။ ဝုတ္တဝါယာမမေဝါတိ “သမ္မာဝါယာမော”တိ ယော
အရိယမဂ္ဂေ ဝုတ္တော။ ဘဒ္ဒေကရတ္တာဒီနီတိ “အဇ္ဇေဝ ကိစ္စံ အာတပ္ပ”န္တိ-
အာဒိနာ ၂ ဝုတ္တာနိ ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တာဒီနိ။

ကုဏ္ဍပေါဒေါတိ ဆိန္ဒုပါဒေါ ဟုတွာ ဂတိဝိကလော။ မာနသံ ဗန္ဓတိတိ
တသ္မိံ စိတ္တေ ကိစ္စံ နိဗန္ဓတိ။ “အယံ အရိယမဂ္ဂေါ မယံ ဩဃုတ္တရနုပါယော”တိ
တတ္ထ စိတ္တဿ သန္တိဋ္ဌာနံ ပုန တတ္ထ ပဝတ္တနံ ဝိရိယာရက္ခော စိတ္တဗန္ဓနံ။

တဿ နာမရူပဿ ဣမေ နန္ဒိရာဂါဒယော တဏှာဝိဇ္ဇာဒယောတိ ကတွာ
ပစ္စယော ဓမ္မာယတနေကဒေသော။ အရိယမဂ္ဂနိဗ္ဗာနတဏှာဝဇ္ဇော ဣဓ
ဓမ္မာယတနေကဒေသောတိ စ။ သောဠသဟာကာရေဟီတိ ပိဋ္ဌနာဒီဟိ သောဠ-
သဟိ အာကာရေဟိ။ သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်္ဂေ အာဂတနယေန သန္တိနယ-
သဟဿေဟိ။ ဒေသနာပရိယောသာနေ။ ပ။ ပတိဋ္ဌဟိံ သူတိ ဝိပဉ္စိတညူ
ဇေဝတ္ထ ဂဟဏဝသေန အဓိဂတဝိသေသာ ပရိစ္ဆိန္ဒိတာ။ တေ ဟိ တဒါ ဓမ္မ-
ပဋိဂ္ဂါဟကဘာဝေန သတ္ထု သန္တိကေ သန္တိသိန္ဓာ။ ဥဿုတညူနံ ပန နေယျာနဉ္စ
ဝိသေသာဓိဂမော အဋ္ဌကထာယံ န ရုဋ္ဌောတိ ဣဓ န ဂဟိတောတိ။

အာသိဝိသောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ရထောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၉။ သုသံဝုတိန္ဒြိယဿ ဘောဇနေ မတ္တညူနော သတဿ သမ္ပဇာနဿ
ဝိဟရတော ကိလေသနိမိတ္တံ ဒုက္ခံ အနဝသရန္တိ သုခသောမနဿဗဟုလတာ
ဝုတ္တာ။ ယဝတိ တေန ဖလံ မိဿိတံ ဝိယ ဟောတီတိ ယောနိ၊ ကေန္တိကံ
ကာရဏံ။ အဿာတိ ဘိက္ခုနော။ ဗရိပုဏ္ဏန္တိ အဝိကလံ။ အနဝသေသံ
အာသဝေ ခေပေတီတိ အာသဝက္ခယော၊ အဂ္ဂမဂ္ဂေါ။ ယံ ယန္တိ ဒန္တံ မဇ္ဈံ
ဇဝေါတိ ဇဝါဒီသု ယံ ယံ ဂမနံ။ ရက္ခဏတ္တာယာတိ ကိလေသစောရေဟိ

ရက္ခဏတ္ထာယ။ ဝေဂနိဂ္ဂဟဏတ္ထာယာဘိ ကိလေသဟေတုကဿ ဣန္ဒြိယ-
ဝေဂဿ နိဂ္ဂဏှနတ္ထာယ။ နိဗ္ဗိသေဝနတ္ထာယာဘိ ဝိသေဝနဿ ဝိပုဗ္ဗိတဿ^၁
နိရောဓနာယ။ ကိလေသုပသမတ္ထာယာဘိ ကိလေသာနံ ဥပရူပရိ သမနတ္ထာယ
ဝူပသမနတ္ထာယ။

သမဏရတိ နာမ သမထဝိပဿနာမဂ္ဂဗလသုခါနိ။ ဒန္တာနမ္ပိ သိန္ဓဝါနံ
သာရထိနော ပယောဂေန သိယာ ကာမိ ဝိသေဝနမတ္တာဘိ တဒဘာဝံ
ဒဿေန္တော “နိဗ္ဗိသေဝနေ ကတွာ ပေသေန္တော”တိ ဝုတ္တံ။ ဉာဏံ ဂစ္ဆတိတိ
အသင်္ဂမနံ ပဝတ္တတိ ပဂေဝ ဣန္ဒြိယဘာဝနာယ ကတတ္တာ၊ ကိလေသနိဂ္ဂဟဿ
သုခေနေဝ သိဒ္ဓတ္တာ။ ဒါယကဿ အဇ္ဈာသယော ဝသော ဥဠာရော လာမ-
ကော။ ဒေယျဓမ္မဿ ပမာဏံ ဝသော အပ္ပကံ ဗဟုကံ စ။

မဟာမဏ္ဍပဋ္ဌာနံ နာမ လောဟပါသာဒဿ ပုရတော ဧဝ မဟာဘိက္ခု-
သံဃဿ သန္နိပါတကာလေ တေသံ ပဟောနကဝသေန မဟာမဏ္ဍပဿ
ကတ္တဗ္ဗဋ္ဌာနံ။ ဂဟဏဗာနန္တိ ပရိဝိသဂဟဏဘာဇနံ။

ပကတိယာ ဘတ္တကာရကိစ္စေ အဓိဂတော ဥပဋ္ဌာကုပါသကော^၂။ မုဒုသမ-
ခရသညိတေဟိ၊ ဒဟနပစနဘဇ္ဇနသညိတေဟိ ဝါ တိဟိ ပါကေဟိ။

ပရိသောဓေတွာဘိ ရညော အနုစ္ဆရိကဘာဝံ ပရိသောဓေတွော။ ဘူမိယံ
ဆန္ဒေသိ “ဘိက္ခုနံ အဒတွာ မယာ မုခေ ပက္ခိတ္တ”န္တိ။ မုခေန ဂဏှိ
တဿ နိဒ္ဒေါသဘာဝံ ဒဿေတုံ။ မတ္တံ ဇာနာပေတုံ ပမဇ္ဇိ။ “တွံ ကုတော
အာဂတော”တိ ပုစ္ဆနေ ပမာဒံ အာပဇ္ဇိ။ အနုဘာဂေါတိ အဝသိဋ္ဌဘာဂေါ။
ဣဒမတ္ထိယန္တိ ဣဒံ ပယောဇနံ။ ဣတရန္တိ ပါဠိယံ အနာဂတမ္ပိ အာဟာရေ
ပမာဏဇာနနံ။

သယနံ သေယျာ၊ ကာမဘောဂီနံ သေယျာ ကာမဘောဂီသေယျာ။
ဒက္ခိဏပဿေန သယာနော နာမ နတ္ထိ ဒက္ခိဏဟတ္ထေန ကာတဗ္ဗကိစ္စကရဏ-
တော။ တေဇုသဒတ္တာဘိ ဣဒံ အနုကြာသဿေဝ သီဟဿ သယနန္တိ
ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ ခွေ ပုရိမပါဒေ ကေသ္မိံ၊ ပစ္ဆိမပါဒေ ကေသ္မိံ ဌာနေ
ဌပေတွာဘိ ဟိ ဣဒံ ပါဒါနံ အဝိက္ခိတ္တဘာဝကရဏဒဿနံ။

စတုတ္ထဇ္ဈာနသေယျာဘိ စတုတ္ထဇ္ဈာနိကံ ဖလသမာပတ္တိံ ဝဒတိ။ ယေဘု-
ယျေန ဟိ တထာဂတာ ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတွာဝ သယန္တိ။ သာ စ
နေသံ စတုတ္ထဇ္ဈာနတော ဝုဠာယ၊ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနဿ စ ကတတ္တာဘိ

ဝဒန္တိ။ ဣဝ သီဟသေယျာ အာဂတာ^၁ ပါဒံ အစ္စာဓာယ ပုဗ္ဗေနာပရံ အဇဟိ-
တသံလက္ခဏာ သေယျာတိ ကတွာ။ တေနာဟ “အယံ ဟိ”တိအာဒိ။ ဝေန္တိ
“ဒက္ခိဏေန ပဿေနာ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တာကာရေန သေယျံ ကပ္ပေတိ။

၁။ ကထံ နိဒ္ဒါယန္တော သတော သပ္ပဇာနော ဟောတိ? ဘဝဂ်စိတ္တေန ဟိ
နိဒ္ဒါပဂမနန္တိ အဓိပ္ပါယော။ အပ္ပဟာနေနာတိ တဒဓိမုတ္တတာယ တဒပ္ပဟာနံ
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တထာ တေသု နိဒ္ဒေါက္ကမနဿ အာဒိပရိယောသာနေသု အဇဟိတ-
သတိသမ္ပဇညံ ဟောတိ။ တေနာဟ “နိဒ္ဒံ ဩက္ကမန္တောပိ သတော သပ္ပ-
ဇာနော ဟောတိ”တိ။ ဧတံ ပနာတိ “နိဒ္ဒံ ဩက္ကမန္တောပိ သတော
သပ္ပဇာနော ဟောတိ”တိ ဝုတ္တနယံ ဝဒတိ။ ဉာဏဓာတုကန္တိ န ရောဓယိံသုတိ
နိဒ္ဒေါက္ကမနေပိ ဇာဂရဏေ ပဝတ္တဉာဏသဘာဝမေဝါတိ န ရောဓယိံသု
ပေါရာဏာ။ နိရန္တရံ ဘဝဂ်စိတ္တေသု ဝတ္တမာနေသု သတိသမ္ပဇညာသမ္ပဝေါတိ
အဓိပ္ပါယော။ ပုရိမသ္မိံ ဟိ နယေ သတိသမ္ပဇညဿ အသံဝရော, န ဘဝဂ်ဿ။
ဣန္ဒြိယသံဝရော, ဘောဇနေ မတ္တညုတာ, ဇာဂရိယာနုယောဂေါတိ ဣမေဟိ
တိဝဂီကာ, နိမိတ္တာနုဗျဉ္ဇနပရိဝဇ္ဇနာဒိ သဗ္ဗံ ဝိပဿနာပက္ခိကမေဝါတိ
အဓိပ္ပါယော။

တာနေဝါတိ ဝိပဿနာက္ခဏေ ပဝတ္တာနိ ဣန္ဒြိယာဒိနိ။ ယာဝ အရဟတ္တာ
ဒေသနာ ဝိတ္တာရတော ကထေတဗ္ဗာ။ ပါဠိယံ ပန “ယောနိ စဿ အာရဒ္ဓါ
ဟောတိ အာသဝါနံ ခယာယာ”တိ သင်္ခေပေန ကထိတာ။

ရထောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ကုမ္ပောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၀။ အဋ္ဌိကုမ္ပောတိ ပိဋိယံ တိဝိဏဋ္ဌိကော ကုမ္ပော။ တန္တိမန္တောတိ
ဗျာဝဇ္ဇော။ သမုဇ္ဈေ ဝိယ အတ္တနော ကပါလေ ပက္ခိပိတွာ။ သမောဒဟန္တော
သမ္မာ ဩဒဟန္တော အဇ္ဈတ္တမေဝ ဒဟန္တော။ အာရမ္မဏကပါလေတိ
အာရမ္မဏကဋ္ဌာဟေ။ သမောဒဟန္တောတိ ဒိဋ္ဌမတ္တဿေဝ စ ဂဟဏတော
မနောဝိတက္ကေတက္ကေဝသမ္ပဒေဝ ဩဒဟန္တော။ တံ ဟိဝိသယဝသေန ပဝတ္တိတုံ
အဒေန္တော။ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မေတိ “ကာလေန ဝက္ခာမိ”တိအာဒိနာ၂ ဝုစ္စမာနေ။

ကုမ္ပောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပဌမဒါရက္ခန္ဓောပမသုတ္တဝတ္ထနာ

၂၄၁။ ဝိလသမာနော ဝိယသာဂရံ ပတွာ။ အန္တောသာခေါတိဂင်္ဂါယ
တိရဿ အန္တော ဩနတသာခေါ။ တေမေတိတိ တိန္တော ဟောတိ။ တိရိယံ
ပတိတော ဒဏ္ဍသေတု ဝိယ ဌိတတ္တာ မဟာဇနဿ ပစ္စယော ဇာတော၊
တထာ မဟန္တဘာဝေန ဂင်္ဂါသောတံ ဩတရဏာဒိ နတ္ထိ။

အယံ ဟိတိ အနန္တရံ ဝုတ္တပုဂ္ဂလော။ အရိယမဂ္ဂံ ဩရုပ္ပာတိ စတုဗ္ဗိဓံ
အရိယမဂ္ဂဝိထိံ ဩတရိတွာ။ “မိတ္တံ နာမေတ”န္တိအာဒိနာ စိန္တေတွာ ဂိဟိဗန္ဓနံ
န ဝိဿဇ္ဇေတိတိ သမ္ပန္နော။ အတ္တနော ဘဇမာနကေတိ အတ္တနော ဘဇန္တေ။
ဇီဝိကတ္တာယ ပယုဇ္ဇိတဗ္ဗတော ပယောဂေါ၊ ခေတ္တဝတ္ထာဒိ။ တတော
ပယောဂတော ဥဋ္ဌိတံ အာယံ။ ကိဉ္ဇာပိ ဘိက္ခုနံ ကာယသာမဂ္ဂိံ ဒေတိ
ဘိက္ခုတ္တာယ။

ပုဏ္ဏသဋ္ဌန္တိ ဘိန္ဒောဋ္ဌံ^၁ သဋ္ဌံ။ ခန္ဓေတိ အံသေ။ သံသဘောဂန္တိ သံသသန္တကံ
ဘောဂဂါမံ ဂန္တာ။ အတ္တတော ဧဝံ ဝဒန္တိတိ တထာ အတ္တဿ သမ္ဘဝတော
ဧဝံ ဝဒန္တာ ဝိယ ဟောန္တိ။ ယာရုမတ္တကေ ယာရုန္တိ ယာဂံ ပိဝိတွာ တာယ
အပရိပက္ကာယ ဧဝံ အညံ ယာဂံ အဇ္ဈောဟရိတွာတိ သမ္ပန္နော။

ကိလေသာနုရုဋ္ဌိတောဝါတိ ယောနိသောမနသိကာရဿ အဘာဝေန
ကိလေသာနုဂတစိတ္တော ဧဝံ။ အက္ခိနိ နိဟရိတွာတိ ကောဝေသေန အက္ခိကေ
ကရောန္တော အက္ခိနိနိဟရိတွာ ဝိစရိဿတိ။ ဥဒ္ဓတော ဟောတိ အဝုပသန္တော။

ဒိဋ္ဌိဂတိကောတိ သာသနိကော ဧဝံ အယောနိသော ဥဗ္ဗုဇ္ဈိတွာ သာသနံ
ဥဒ္ဓမ္မံ ဥဗ္ဗိနယံ ကတွာ ဒီပေန္တော အရိဋ္ဌသဒိသော။ တေနာဟ “သော ဟိ”တိ-
အာဒိ။ အရူပဘဝေ ရူပံ အတ္ထိ၊ အညထာ တတော စုတဿ ကုတော
ရူပက္ခန္ဓဿ သမ္ဘဝေါ။ အသညိဘဝေ မိတ္တံ အတ္ထိတိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။
မဟုမိတ္တက္ခန္ဓာကော လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ “ယော ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ
ဘာဝေယျ သတ္တဝဿာနိ”တိအာဒိဝစနတော^၂။ အနုသယော မိတ္တဝိပ္ပယုတ္တော၊
အညထာ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇဓမ္မာနံ ကေဇ္ဈံ ဥပ္ပတ္တိ သိယာ။ တေ စ သတ္တာ
သန္တာဝန္တိ သံသရန္တိ၊ အညထာ ကမ္မဖလာနံ သမ္ပန္နော န သိယာတိ။ ဣတိ
ဝဒန္တော ဧဝံ မိစ္ဆာဝါဒံ ပဂ္ဂယျ ဝဒန္တော။

တေမနရက္ခော ဝိယ။ ပ။ ဒုလ္လဘဓမ္မဿဝနော စ ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓါသိနေဟေန
အတေမနတော။ ကတဝိနယော သိက္ခိတဝိနယော ယထာ “ကတဝိဇ္ဇော”တိ။

သံယုတ္တ] (၁၉) ၄-အာသိဝိသဝဂ္ဂ ၄-ပဌမဒါရက္ခန္ဓောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၃၃

ဓမ္မကထိကနံ ဝိစာရေထာတိ ဣဒံ ဒေယျဓမ္မံ ဓမ္မကထိကနံ အယျာနံ
တဿ တဿ ယုတ္တဝသေန ဝိစာရေထာတိ နိယျာတနဝသေန ဝတ္ထာ။ ဝိဝါ-
ကထိကော သရဘာဏကော သာယနေ ကထေတိ၊ ပုရိမယာမံ ကထေန္တော
ရတ္တိကထိကော ဘာဏကပုဂ္ဂလော။

နန္ဒနဝနာဘိရာမေတိ နန္ဒနဝနံ ဝိယ မနောရမေ။ အဿ ဘာရဟာရ-
ဘိက္ခုတိ အဿ ကိစ္စဝါဟကဘိက္ခု ဥပဇ္ဈာယာဒယော။ သုခနိသိန္ဓကထန္တိ
ပဋိသန္ဓာရကထာပုဗ္ဗကံ ဥပနိသိန္ဓကထံ သုတ္တာ။

ဌိတသဏ္ဌာနေနေဝ ဌိတကာရေနေဝ ဌိတံ၊ နပ္ပယုတ္တန္တိ အတ္ထော။ ဝိတ္တ-
ကမ္မမူလာဒိနိ ဌိတသဏ္ဌာနေနေဝ ဌိတတိ ယောဇနာ။ မုဒုတယာတိ
မုဒုဟဒယတာယ သာပေက္ခတာယ။

ပဋိပဒန္တိ သမထဝိပဿနာပဋိပတ္တိံ။ ဝိပေတွာ ပကာသေတွာ ပါကဋံ
ကတွာ။ တတြုပ္ပါဒေါတိ တတြ ဥပ္ပဇ္ဇနကအာယုပ္ပါဒေါ။ ခေတ္တံ သန္ဓာယ
ဝဒတိ။ တေလ။ပ။ ဟတ္တာတိ တေလသဋ္ဌမဓုသဋ္ဌဇာဏိတသဋ္ဌာဒိဟတ္တာ။
အပက္ကမိသု ဒုဗ္ဗိစာရိတတ္တာ။ ပူဇေသိတိ ဟေဋ္ဌာ စ တတ္ထ တတ္ထ အတိတာနိ
ကာလဝစနာနိ ပေါရာဏန္တကထာယ အာဂတတ္တာ ကိရ ဝုတ္တာနိ။

ဥပဂမနာနုပဂမနာဒိနိ ဩရိမဿ ပါရိမဿ စ ဥပဂမနာနုပဂမနာနိ
စေဝ မဇ္ဈေ သံသီဒနာနိ စ။ ပဋိဝိဇ္ဈိတုန္တိ ဇာနိတုံ။ တေန္တိ ယထာဝုတ္တံ
စက္ခုသဘာဝံ။ ဒေါမနဿန္တိ တဿေဝ မန္တဘာဝပစ္စယံ ဒေါမနဿံ
အာပစ္စန္တောပိ ဥပဂစ္ဆတိ နာမ တန္တိမိတ္တသံကိလေသဿ ဥပ္ပါဒိတတ္တာ။ တိဏ္ဍံ
လက္ခဏာနန္တိ ဟုဘွာ အဘာဝတော အာဒိအန္တဝန္တတော တာဝကာလိကတော
နိစ္စပဋိက္ခေပတောတိအာဒိနံ တိဏ္ဍံ လက္ခဏာနံ သလ္လက္ခဏဝသေန။

ဝါမတောတိ မိစ္ဆာ။ ဒက္ခိဏတောတိ သမ္မာ။ ယထာ တဿ တဿ သတ္တဿ
ဩရဘာဝတ္တာ အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ ဩရိမံ တီရံ ကတွာ ဝုတ္တာနိ၊ ဧဝံ
နေသံ ပရဘာဝတ္တာ ဗာဟိရာနိ အာယတနာနိ ပါရိမံ ဝုတ္တာနိ။ အပါယမဇ္ဈေ
သံသရဏဟေတုတာယ နန္ဒိရာဂေါ “မဇ္ဈေ သံသာဒေါ”တိ ဝုတ္တော။

ဥန္တတောတိ “သေယျောဟမသ္မိ”တိအာဒိနာ ဥန္တတိ ဥပဂတော။ အတ္တုက္ကံ-
သနေ ပံသုကူလိကဘာဝေန အတ္တာနံ ဒဟနတော အညာကာရတာဂဟေ-
တဗ္ဗော။ ပါသာဏော န ခေါ သေ ခါဏုကောတိ ဂဟေတဗ္ဗဒါရက္ခန္ဓ-
သဒိသော ဝုတ္တော။

စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ ဟောတိ အာဝဠဝေဂဿ ဗလဝဘာဝတော။ ဝဇူသု
အပါယေသုတိ ပဉ္စကာမဂုဏာဝဋ္ဋေ ပတိတပုဂ္ဂလော မနုဿလောကေပိ
ဂုဏသရီရဘေဒနေ ဝိသရတ္ထံ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ အာပဇ္ဇတိယေဝ တဿ တထာ
အာပန္နတ္တာ။ ဧဝံ ဟိ သော အပါယေသု တာဒိသေသု ဇာယတိ။

သီလဿ ဒုဋ္ဌံ နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ အဘာဝတ္ထော ဣမ ဒု-သဒ္ဓေါတိ အာဟ
“နိဿိလော”တိ။ “ပါပံ ပါပေန သုကရ”န္တိ အာဒိသု^၁ ဝိယ ပါပ-သဒ္ဓေါ နိဟိန-
ပရိယာယောတိ အာဟ “လာမကဓမ္မော”တိ။ န သုစိတိ ကာယဝါစာစိတ္တေဟိ
န သုစိ။ သင်္ကာယ ဝါတိ အတ္တနော ဝါ သင်္ကာယ ပရေသံ သမာစာရကိရိယံ
သရတိ အာသင်္ကတိ။ တေနာဟ “တဿ ဟိ”တိအာဒိ။ တာနိ ကမ္မာနိ ပဝိသ-
တိတိ တာနိ ကမ္မာနိ ကရေန္တာနံ အန္တရေ ပဝိသတိ။ ဂုဏာနံ ပူတိဘာဝေ-
နာတိ ဂုဏဘာဝေန ဂဟိတာနံ သီလဓမ္မာနံ သံကိလိဋ္ဌဘာဝပ္ပတ္တိယာ။ ကစ-
ဝရဇာတောတိ အပ္ပန္တရံ သဉ္ဇာတကစဝရော၊ ကစဝရဘူတော ဝါ။

အဏဏာ ပဗ္ဗဇ္ဇာတိ အဏဏဿေဝ ပဗ္ဗဇ္ဇာ။ ဩရိမတိရာဒိနံ ဥပဂမနာ-
နပဂမနာဒိနံ ဇောတိတတ္တာ ဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋံ ကထိတံ။

ပဌမဒါရုက္ခန္ဓောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဒုတိယဒါရုက္ခန္ဓောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၂။ ယာ အာပတ္တိ ဝုဠာနဂါမိနိ ဒေသနာဂါမိနိ၊ တံ ပဋိစ္ဆာဒိတ-
ကာလတော ပဠာယ သံကိလိဋ္ဌာ နာမ အန္တရာယိကဘာဝတော။ အာဝိကတာ
ပန အနာပတ္တိဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိတိ အသံကိလိဋ္ဌာ နာမ။ တေနာဟ “အာဝိကတာ
'ဟိဿ ဖာသု ဟောတိ”တိ။ ဧဝှပံ သံကိလိဋ္ဌန္တိ ပဋိစ္ဆာဒိတတာယ ဝါ
ဒုဋ္ဌုလ္လဘာဝေန ဝါ သံကိလိဋ္ဌံ။

ဒုတိယဒါရုက္ခန္ဓောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-အဝသုတပရိယာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၃။ သန္တာဂါရန္တိ သညာပနာဂါရံ။ တေနာဟ “ဥယျောဂကာလာ-
ဒိသု”တိအာဒိ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန မင်္ဂလမဟာဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သန္တရန္တိတိ

ဝိဿမန္တိ၊ ပရိဿမံ ဝိနောဒေန္တိတိ အတ္ထော။ သဟာတိ သန္တိပါတဝသေန
ကေဠိ။ သဟ အတ္တာနုသာသနံ အဂါရန္တိ တသ္မိံ အတ္ထေတ္ထ-ကာရဿန္တိ-ကာရံ
ကတွာ “သန္တာဂါရ”န္တိ ဝုစ္စတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ပဌမံ တတ္ထ သမ္ပန္နနဝသေန သန္တရန္တိ
ဝိစာရေန္တိတိ အတ္ထော။

တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ အာဂတမေဝ အဝိဿတိတိ ဗုဒ္ဓဝစနဿ အာဂ-
မနသီသေန အရိယဖလဓမ္မာနမ္ပိ အာဂမနံ ဝုတ္တမေဝ။ တိယာမရတ္ထိံ တတ္ထ
ဝသန္တာနံ ဖလသမာပတ္တိဝဋ္ဋဉ္စနံ ဟောတိတိ။ တသ္မိံ စ ဘိက္ခုသံဃေ
ကလျာဏဓမ္မာ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနာ ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေန္တာ ဟောန္တိတိ
အရိယမဂ္ဂဓမ္မာနမ္ပိ တတ္ထ အာဂမနံ ဟောတိယေဝ။

အလ္လဂေါမယေနာတိ အစ္ဆေန အလ္လဂေါမယရသေန။ ဩပုဇ္ဇာပေတွာတိ
ဝိလိမ္ပေတွာ။ စတုဇ္ဇာတိယဂန္ဓေဟိတိ ကုင်္ကမတုရုက္ခယဝနပုပ္ဖတမာလပတ္တ-
ဂန္ဓေဟိ။ နာနာဝဏ္ဏေတိ နိလာဒိဝသေန နာနာဝဏ္ဏေ၊ ဘိတ္တိဝိသေသ-
ဝသေန နာနာသဏ္ဌာနရူပေ။ “မဟာပိဋကကောဇဝေတိ ဟတ္ထိပိဋကအာဒိသု
အတ္ထရိတဗ္ဗတဿ ‘မဟာပိဋက’တိ လဒ္ဓသမညေ ကောဇဝေ”တိ ဝဒန္တိ၊
ကုတ္တကေ ပန သန္တာယေတံ ဝုတ္တံ၊ “စတုရင်္ဂလာဓိကပုပ္ဖါ မဟာပိဋကကော-
ဇဝါ”တိပိ ဝဒန္တိ။ ဟတ္ထတ္ထရအဿတ္ထရာ ဟတ္ထိအဿပိဋ္ဌိသု အတ္ထရိတဗ္ဗာ ဟတ္ထိ-
အဿရူပဝိစိတ္တာ စ အတ္ထရကော။ သီဟတ္ထရကောဒယော ပန သီဟရူပါဒိ-
ဝိစိတ္တာ ဧဝ အတ္ထရကော။ ဝိတ္တတ္ထရကံ နာနာဝိဓရူပေဟိ စေဝ နာနာဝိမောလာ-
ကမ္မာဒိဟိ စ ဝိစိတ္တံ အတ္ထရကံ။

ဥပဇာနန္တိ အပဿယနံ။ ဥပဒဟိတွာတိ အပဿယယောဂ္ဂဘာဝေန
ဌပေတွာ။ ဂန္ဓေဟိ ကတမာလာ ဂန္ဓဒါမံ။ တမာလပတ္တာဒိဟိ ကတမာလာ
ပတ္တဒါမံ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဟိင်္ဂလတက္ကောလဇာတိဖလဇာတိပုပ္ဖါဒိဟိ ကတ-
ဒါမံ သင်္ကဏာတိ။ ပလ္လင်္ကာကာရေန ကတပိဋံ ပလ္လင်္ကံပိဋံ။ တိသု ပဿေသု
ကေပဿေ ဧဝ ဝါ သဥပဿယံ အပဿယပိဋံ။ အနပဿယံ ပုဏ္ဏပိဋံ။
ယောဇနာဝဇ္ဇေတိ ယောဇနပရိက္ခေပေါကာသေ။

သံဝိဇာယာတိ အန္တရဝါသကဿ ကောဏပဒေသံ ဣတရပဒေသဉ္စ သမံ
ကတွာ ဝိဇာယ။ တေနာဟ “ကတ္တရိယာ ပဉ္စမံ ကန္တေန္တော ဝိယာ”တိ၊
“တိမဏ္ဍလံ ပဋိန္ဒာဒေန္တော”တိ စ။ ယသ္မာ ဗုဒ္ဓါနံ ရူပသမ္ပဒါ ဝိယ အာကပ္ပ-
သမ္ပဒါပိ ပရမုက္ကံသဘံ ဂတာ၊ တသ္မာ တဒါ ဘဂဝါ ဧဝံ သောဘေယျာတိ
ဒဿေန္တော “သုဝဏ္ဏပါမင်္ဂေနာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ “အသမေန

ဗုဒ္ဓဝေသေနာ”တိအာဒိနာ တဒါ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝဿ နိဂုဟနေ ကာရဏာ-
ဘာဝတော တတ္ထ သန္တိပတိတဒေဝမနုဿနာဂယက္ခဂန္ဓဗ္ဗာဒိနံ ပဿာဒဇနနတ္ထံ
အတ္တနော သဘာဝပကတိယာဝ ကပိလဝတ္ထု၊ ပါရိသီတိ ဒဿေတိ။
ဗုဒ္ဓါနံ ကာယပဘာ နာမ ပကတိယာ အသီတိဟတ္ထမတ္ထပဒေသံ ဝိသရတိတိ
အာဟ “အသီတိဟတ္ထဌာနံ အဂ္ဂဟေသီ”တိ။ နိလဝီတလောဟိတောဒါတမဉ္ဇိဋ္ဌ-
ပဘဿရာနံ ဝေသေန ဆဗ္ဗဏ္ဏာ ဗုဒ္ဓရသ္မိယော။

သဗ္ဗပါလိဖုလ္လောတိ မူလတော ပဠာယ ယာဝ သာခဂ္ဂါ သမန္တတော
ဖုလ္လော ဝိကသိတော။ ပဋိပါဠိယာ ဌာပိတာနန္တိအာဒိ ပရိကပ္ပပမာ၊ ယထာ
တံ။ပ။အလင်္ကတံ အညံ ဝိရောစတိ၊ ဧဝံ ဝိရောစိတ္ထ၊ သမတိံသာယ ပါရမိ-
တာဟိ အဘိသင်္ခတတ္တာ ဧဝံ ဝိရောစိတ္တာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “ပဉ္စဝိသတိယာ
ဂင်္ဂါနန္တိ သတမုခါ ဟုတ္တာ သမုဒ္ဒံ ပဝိဋ္ဌာယ မဟာဂင်္ဂါယ မဟန္တမဟန္တာနံ
ဂင်္ဂါနံ ပဉ္စဝိသတိ”တိ ဝဒန္တိ။ ပပဉ္စသုဒ္ဓနိယံ “ပဉ္စဝိသတိယာနဒိန”န္တိ ဝုတ္တံ၊
ဂင်္ဂါဒိနံ စန္ဒဘာဂါပရိယောသာနာနံ ပဉ္စဝိသတိယာ မဟာနဒိနန္တိ အတ္ထော။
ပရိကပ္ပဝစနံ ဟောတံ။ သန္တိဇ္ဇာတိ သမ္ဘေဒံ မိဿိဘာဝံ ပတျာ။ မုခဒ္ဓါရေတိ
သမုဒ္ဒံ ပဝိဋ္ဌဋ္ဌာနေ။

နာဂသုပဏ္ဏဂန္ဓဗ္ဗယက္ခာဒိနန္တိအာဒိ ပရိကပ္ပဝေသေန ဝုတ္တံ။ သဟဿေနာတိ
ပဒသဟဿေန၊ ဘာဏဝါရပ္ပမာဏေန ဂန္ဓေနာတိ အတ္ထော။

ကမ္ပယန္တော ဝသုန္ဓရန္တိ အတ္တနော ဂုဏဝိသေသေဟိ ပထဝီကမ္ပံ ဥန္တာ-
ဒေန္တော၊ ဧဝံဘူတောပိ အဟေဋ္ဌယန္တော ပါဏာနိ။ သဗ္ဗပဒက္ခိဏတ္တာ ဗုဒ္ဓါနံ
ဒက္ခိဏံ ပဌမံ ပါဒံ ဥဒ္ဓရန္တော။ သမံ သမ္ပုသတေ ဘူမိံ သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒ-
တာယ။ ယဒိပိ ဘူမိံ သမံ ဖုသတိ၊ ရဇသာ နုပလိပ္ပတိ သုခမတ္တာ ဆဝိယာ။
နိန္ဒဌာနံ ဥန္တမတိတိအာဒိ ဗုဒ္ဓါနံ သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒတာသင်္ခါတမဟာပုရိသ-
လက္ခဏပဋိလာဘဿ နိဿန္နဖလံ။ နာတိဂူရေ ဥဒ္ဓရတိတိ အတိဒူရေ ဌပေတုံ
န ဥဒ္ဓရတိ။ နစ္စာသန္ဓေ စ နိက္ခိပန္တိ အစ္စာသန္ဓေ စ ဌာနေ အနိက္ခိပန္တော
နိယျာတိ။ ဟာသယန္တော သဒေဝဏေ လောကေ တောသေန္တော။ စတူဟိ
ပါဒေဟိ စရတိတိ စတုစာရီ။

ဗုဒ္ဓါနုဘာဝဿ ပကာသနဝေသေန ဂတတ္တာ ဝဏ္ဏကာလော နာမ သေ၊
သရီရဝဏ္ဏေ ဝါ ဂုဏဝဏ္ဏေ ဝါ ကထိယမာနေ ဒုက္ခထိတန္တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ကသ္မာ?
အပ္ပမာဏဝဏ္ဏာ ဟိ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော၊ ဗုဒ္ဓဂုဏသံဝဏ္ဏနာ ဇာနန္တဿ

သံယုတ္တ] (၁၉) ၄-အာသီဝိသဝဂ္ဂ ၆-အဝဿုတပရိယာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၃၇

ယထာရဒ္ဓသံဝဏ္ဏနံယေဝ အနုပဝိသတိ။ ဒုက္ခလစုပ္ပန္နကေနာတိ ဂန္တိတွာ
ဂဟိတဒုက္ခလဝတ္ထေန။

နာဂဝိက္ခန္တစာရဏောတိ ဟတ္ထိနာဂသဒိသပဒနိက္ခေပေါ။ သတပုည-
လက္ခဏောတိ အနေကသတပုညဘိနိဗ္ဗတ္တမဟာပုရိသလက္ခဏော။ မဏိ-
ဝေရောစနော ယထာတိ စတုရာသီတိသဟဿမဏိပရိဝါရိတော အတိဝိယ
ဝိရောစမာနော ဝိဇ္ဇောတမာနော မဏိ ဝိယ။ “ဝေရောစနော နာမ ဧကော
မဏိ”တိ ကေစိ။ မဟာသလောဝါတိ မဟန္တော သာလရက္ခော ဝိယ၊
သုဒ္ဓဋ္ဌိတော ကောဝိဋ္ဌာရာဒိ မဟာရက္ခော ဝိယ ဝါ။ ပဒုမော ကောကနဒေါ
ယထာတိ ကောကနဒသင်္ခါတံ မဟာပဒုမံ ဝိယ၊ ဝိကသမာနပဒုမံ ဝိယ ဝါ။

အာကာသဂ်ံ ဩတဇရက္ခော ဝိယာတိအာဒိ တဿာ ပကိဏ္ဏက-
ကထာယ အညေသံ သုဒုက္ခရဘာဝဒဿနဉ္စေဝ သုဏန္တာနံ အစွန္တသုခါဝဟ-
ဘာဝဒဿနဉ္စ။ ပထဝေါဇံ အာကုဇ္ဇော ဝိယာတိ နာဠိယန္တံ ယောဇေတွာ
မဟာပထဝိယာ ဟေဋ္ဌိမတလေ ပပ္ပဋကောဇံ ဥဒ္ဓံ မုခံ ကတွာ အာကုဇ္ဇော
ဝိယ။ ယောဇနိကန္တံ ယောဇနပမာဏံ။ မရဘဏ္ဍန္တံ မရပဋ္ဌလံ။

မဟန္တန္တိ ဝိပုလံ ဥဋ္ဌာရပုညံ။ သဗ္ဗဒါနံ ဒိန္နမေဝ ဟောတိတိ သဗ္ဗမေဝ ပစ္စယ-
ဇာတံ အာဝါသဒါယကေန ဒိန္နမေဝ ဟောတိ။ တထာ ဟိ ဒွေ တယော ဂါမေ
ဝိဏ္ဏာယ စရိတွာ ကိဉ္စိ အလဒ္ဓါ အာဂတဿပိ ဆာယုဒကသမ္ပန္နံ အာရာမံ
ပဝိသိတွာ နာယိတွာ ပဋိဿယေ မဟုတ္တံ နိပဇ္ဇိတွာ ဥဋ္ဌာယ နိသိန္နဿ ကာယေ
ဗလံ အာဟရိတွာ ပက္ခိတ္တံ ဝိယ ဟောတိ။ ဗဟိ ဝိစရန္တဿ စ ကာယေ
ဝဏ္ဏဓာတု ဝါတာတပေဟိ ကိလမတိ။ ပဋိဿယံ ပဝိသိတွာ ဒွါရံ ပိဓာယ
မဟုတ္တံ နိသိန္နဿ ဝိသဘာဂသန္တတိ ဝုပသမ္ပတိ။ သဘာဂသန္တတိ ပတိဋ္ဌာတိ။
ဝဏ္ဏဓာတု အာဟရိတွာ ပက္ခိတ္တာ ဝိယ ဟောတိ။ ဗဟိ ဝိစရန္တဿ စ ပါဒေ
ကဏ္ဍကာ ဝိဇ္ဈန္တိ။ ခါဏု ပဟရတိ။ သရိသပါဒိပရိဿယာ စေဝ စောရဘယဉ္စ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပဋိဿယံ ပဝိသိတွာ ဒွါရံ ပိဓာယ နိသိန္နဿ ပန သဗ္ဗေပေတေ
ပရိဿယာ န ဟောန္တိ။ သဇ္ဈာယန္တဿ ဓမ္မဝီတိသုခံ၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိကရော-
န္တဿ ဥပသမသုခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဗဟိဒ္ဓါ ဝိက္ခေပါဘာဝတော။ ဗဟိ ဝိစရန္တဿ စ
ကာယေ သေဒါ မုစ္စန္တိ။ အက္ခိနိ ဖန္တန္တိ။ သေနာသနံ ပဝိသနက္ခဏေ မဉ္ဇူဝိဋ္ဌာဒိနိ
န ပညာယန္တိ။ မဟုတ္တံ နိသိန္နဿ ပန အက္ခိပသာဒေါ အာဟရိတွာ ပက္ခိတ္တော
ဝိယ ဟောတိ။ ဒွါရဝါတပါနမဉ္ဇူဝိဋ္ဌာဒိနိ ပညာယန္တိ။ တေသ္မိံ စ အာဝါသေ
ဝသန္တံ ဒိသ္မာ မနဿာ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ သက္ကစ္စံ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ
“အာဝါသဒါနသ္မိံ ဟိ ဒိန္နေ သဗ္ဗဒါနံ ဒိန္နမေဝ ဟောတိ”တိ။ ဘူမဋ္ဌက။ ပ။

န သက္ကာတိ အယမတ္ထော မဟာသုဒဿနဝတ္ထုနာ^၁ ဒီပေတဗ္ဗော။ မာတုကုန္တိ
အသမ္ဗာဓောဝ ဟောတိတိ အယမတ္ထော အန္တိမဘဝိကာနံ မဟာဗောဓိ-
သတ္တာနံ ပဋိသန္ဓိဝသေန ဒီပေတဗ္ဗော။

သီတန္တိ အဇ္ဈတ္တံ ဓာတုက္ခောဘဝသေန ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဥတုဝိပရိဏာမဝသေန
ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇနကသီတံ။ ဥဏှန္တိ အဂ္ဂိသန္တာပံ၊ တဿ စ ဒဝဒါဟာဒီသု သမ္ဘဝေါ
ဒဠဗ္ဗော။ ပဋိဟန္တိတိ ပဋိဟနတိ။ ယထာ တဒုဘယဝသေန ကာယစိတ္တာနံ
အာဗာဓော န ဟနတိ၊ ဧဝံ ကရေတိ။ သီတုဏှဗ္ဗာဟတေ ဟိ သရီရေ
ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော ဘိက္ခု ယောနိသော ပဒဟိတုံ န သက္ကာတိ။ ဝါဠုမိဂါနီတိ
သီဟဗျုပ္ပါဒိဝါဠုမိဂေ။ ဂုတ္တသေနာသနံ ဟိ ပဝိသိတွာ ဒွါရံ ပိဓေယ
နိသိန္နဿ တေ ပရိဿယာ န ဟောန္တိ။ သရီသပေတိ ယေ ကေစိ သရန္တာ
ဂစ္ဆန္တေ ဒီသဇာတိကေ သပ္ပါဒိကေ အညေ စ တထာရူပေ။ မကသေတိ
နိဒဿနမတ္ထမေတံ၊ ခုံသာဒီနံ ဧတေနော သင်္ဂဟော ဒဠဗ္ဗော။ သိသိရေတိ
သီတကာလဝသေန သတ္တာဟဝဒ္ဓလိကာဒိဝသေန စ ဥပ္ပန္တေ သိသိရသမ္ဘဿေ။
ရဋ္ဌိယောတိ ယဒါတဒါ ဥပ္ပန္တာ ဝဿရဋ္ဌိယော ပဋိဟနတိတိ ယောဇနာ။

ဝါတာတပေါ ဃောရေတိ ရုက္ခဂစ္ဆာဒီနံ ဥဗ္ဗဟနဘဉ္ဇနာဒိဝသေန
ပဝတ္တိယာ ဃောရော သရဇအရဇာဒိဘေဒေါ ဝါတော စေဝ ဂိဗ္ဗပရိဠာဟ-
သမယေသု ဥပ္ပတ္တိယာ ဃောရော သူရိယာတပေါ စ။ ပဋိဟညတိတိ ပဋိဗာဟိ-
ယတိ။ လေဏတ္တန္တိ နာနာရမ္မဏတော စိတ္တံ နိဝတ္တိတွာ ပဋိသလ္လာဏာရာမတ္ထံ။
သုဓတ္တန္တိ ဂုတ္တပရိဿယာဘာဝေန ဖာသုဝိဟာရတ္ထံ။ ဈာယိတုန္တိ အဋ္ဌ-
တိံသာယ အာရမ္မဏေသု ယတ္ထ ကတ္တစိ စိတ္တံ ဥပနိဗန္ဓိတွာ သမာဒဟန-
ဝသေန ဈာယိတုံ။ ဝိပဿိတုန္တိ အနိစ္စာဒိဝသေန သင်္ခါရေ သမ္မသိတုံ။

ဝိဟာရေတိ ပဋိဿယေ။ ကာရယေတိ ကာရာပေယျ။ ရဗ္ဗေတိ မနောရမေ။
ဝါသယေတ္ထ ဗဟုဿုတေတိ ကာရေတွာ ပန ဧတ္ထ ဝိဟာရေသု ဗဟုဿုတေ
သီလဝန္တေ ကလျာဏဓမ္မေ နိဝါသေယျ။ တေ နိဝါသေန္တော ပန တေသံ
ဗဟုဿုတာနံ ယထာ ပစ္စယေဟိ ကိလမထော န ဟောတိ၊ ဧဝံ အန္တဉ္စ ပါနဉ္စ
ဝတ္ထသေနာသနာနိ စ ဒေသေယျ ဥဇုဘူတေသု အဇ္ဈာသယသမ္ပန္တေသု ကမ္မ-
ဖလာနံ ရတနတ္ထယဂုဏာနဉ္စ သဒ္ဓဟနေန ဝိပ္ပသန္တေန စေတသာ။ ဣဒါနိ
ဂဟဠပဗ္ဗဇိတာနံ အညမညူပကာရတံ ဒေသေတုံ “တေ တဿာ”တိ ဂါထ-
မာဟ။ တတ္ထ တေတိ ဗဟုဿုတာ။ တဿာတိ ဥပါသကဿ။ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိတိ

သကလဝနုဒုက္ခပနုဒနံ နိယျာနိကံ ဓမ္မံ ကထေန္တိ။ ယံ သော ဓမ္မံ ဣဉ္ဇာ-
ယာတိ သော ပုဂ္ဂလော ယံ သဒ္ဓမ္မံ ဣမသ္မိံ သာသနေ သမ္မာပဋိပဇ္ဇနေန
ဇာနိတွာ အဂ္ဂမဂ္ဂါမိဂမေန အနာသဝေါ ဟုတွာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။

အာဝါသေတိ အာဝါသဒါနေ။ အာနိသံသောတိ ဥဒြိယော။ ပူဇာ-
သက္ကာရဝသေန ပဌမယာမော ခေပိတော၊ သတ္တု ဓမ္မဒေသနာယ အပ္ပါဝ-
သေသော မဇ္ဈိမယာမော ဂတောတိ ပါဠိယံ “ဗဟုဒေဝ ရတ္တိ” နှိ ဝုတ္တန္တိ
အာဟ “အတိရေကတရံ ဒိယစုယာမ” နှိ။ သင်္ဂဟံ နာဓောဟတိ ဝိပုလ-
ဝိတ္တာရဘာဝတော။ ဗုဒ္ဓါနံ ဟိ ဘတ္တာနမောဒနာပိ ထောက် ဝဓေတွာ
ဝုစ္စမာနာ ဒိဃမဇ္ဈိမပမာဏာပိ ဟောတိ။ တထာ ဟိ သုဗုဒ္ဓိတံ ဒန္တာဝရဏံ၊
ဇိဝှါ တနုကာ၊ ဘဝင်္ဂပရိဝါသော ပရိတ္တော၊ နတ္ထိ ဝေဂါယိတံ၊ နတ္ထိ ဝိတ္တာယိတံ၊
နတ္ထိ အဗျာဝဋ္ဌမနော၊ သဗ္ဗညုတညာဏံ သမုပဗျူဠံ၊ အပရိက္ခယာ ပဋိသန္တိဒါ။

သန္တဿေတွာတိအာဒိသု သန္တဿေတွာ အာဝါသဒါနပဋိသံယုတ္တံ ဓမ္မံ ကထံ
ကတွာ။ တတော ပရံ မဟာရာဇ ဣတိပိ သီလံ ဣတိပိ သမာဓိ ဣတိပိ ပညာတိ
သီလာဒိဂုဏေ တေသံ သမ္မာ ဒဿေတွာ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ ဝိယ
ပစ္စက္ခတော ပကာသေတွာ။ သမာဒပေတွာတိ ဧဝံ သီလံ သမာဒါတဗ္ဗံ၊ သီလေ
ပတိဋ္ဌိတေန ဧဝံ သမာဓိပညာ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ ယထာ တေ သီလာဒိဂုဏေ
သမ္မာ အာဒိယန္တိ၊ တထာ ဂဏှာပေတွာ။ သမုတ္တေဇေတွာတိ ယထာ-
သမာဒိန္တံ သီလံ သုဝိသုန္တံ ဟောတိ၊ သမထဝိပဿနာ စ ဘာဝိယမာနာ
ယထာ သုဋ္ဌ၊ ဝိသောဒိတာ ဥပရူပရိ ဝိသေသာဝဟာ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ သမုတ္တေ-
ဇေတွာ နိသာမနဝသေန ဝေါဒါပေတွာ။ သမ္ပဟံသေတွာတိ ယထာနုသိဋ္ဌံ
ဌိတသီလာဒိဂုဏေဟိ သမ္ပတိ ပဋိလဒ္ဓဂုဏာနိသံသေဟိ စေဝ ဥပရိလဒ္ဓဗ္ဗလ-
ဝိသေသေဟိ စ စိတ္တံ သမ္ပဟံသေတွာ လဒ္ဓဿာသဝသေန သုဋ္ဌ၊ တောသေတွာ။
ဝေမေတေသံ ပဒါနံ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သကျရာဇာနော ယေဘုယျေန
ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနာယ သာသနေ လဒ္ဓဿာဒါ လဒ္ဓပုတိဋ္ဌာ စ။

ဥပသဂ္ဂသဒ္ဓါနံ အနေကတ္တတ္တာ အဘိ-သဒ္ဓေါ အတိ-သဒ္ဓေန သမာနတ္ထောပိ
ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “အဘိက္ကန္တာတိ အတိက္ကန္တာ” တိ။

တဩ ကိရာဘိအာဒိ ကေစိဝါဒေါတိဗဒ္ဓေါပိ န ဟောတိ။ တေနာဟ
“အကာရဏမေတ” နှိအာဒိ။ ကာယစိတ္တလဟုတာဒယော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ ဣဒံ
ကာယိကစေတသိကအညထာဘာဝဿ ကာရဏဝစနံ၊ လဟုတာဒိဥပ္ပဇ္ဇေ
သဝနာနုတ္တရိယပဋိလာဘေန လဒ္ဓဗ္ဗမေတ္ထဝေဒသမဓိဂမတော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“ယထာ ယထာဝုသော ဘိက္ခုနော သတ္တာ ဝါ ဓမ္မံ ဒေသေတိ
အညတရော ဝါ ဂရုဠာနိကော သဗြဟ္မစာရီ၊ တထာ တထာ သော
တသ္မိံ ဓမ္မေ လဘတိ အတ္တဝေဒံ၊ လဘတိ ဓမ္မဝေဒံ၊ လဘတိ ဓမ္မ-
ပသံဟိတံ ပါမောဇ္ဇ”န္တိအာဒိ”။

ဝိဇ္ဇိဝါတော ဥပ္ပန္နိ ဥပါဒိန္နသရီရဿ တထာရူပတ္တာ သင်္ခါရာနဉ္စ အနိစ္စ-
တာယ ဒုက္ခာနုဗန္ဓတ္တာ။ အကာရဏံ ဝါ တေန္တိ ယေနာဓိပ္ပါယေန ဝုတ္တံ၊
တမေဝ အဓိပ္ပါယ် ဝိဝရိတုံ “ပဟောတိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ကေပလ္လင်္ကေန နိသီဒိတုံ
ပဟောတိ ယထာ တံ ဝေလုဝဂါမကေ။ ဧတ္တကေ ဌာနေတိ ဧတ္တကေ ဌာနေ
ဌာနံ နိပ္ပန္နန္တိ ယောဇနာ။ တဉ္စ ခေါတိ ဝုဠာနသညံ စိတ္တေ ဌာပနံ။ ဓမ္မကထံ
သုဏမာနော ဓမ္မဂါရဝေန။

အဝဿုတဿာတိ အဝဿုတဘာဝဿ ရာဂါဒိဝသေန။ အဝဿုတဿ
ကာရဏန္တိ တိန္တဘာဝကာရဏံ။ ကိလေသာဓိပ္ပုစ္ဆနေနာတိ ကိလေသဝသေန
ပရိပ္ပန္နိတဝသေန။ နိဗ္ဗာပနံ ဝိယာတိ ဝူပသမော ဝိယ။ နိဗ္ဗိသေဝနာနန္တိ
ပရိပ္ပန္နနရဟိတာနံ။

အဝဿုတပရိယာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဒုက္ခဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၄။ ဒုက္ခဓမ္မာနန္တိ ဒုက္ခကာရဏာနံ။ တေနာဟ “ဒုက္ခသမ္ဘဝဓမ္မာန”န္တိ-
အာဒိ။ တတ္ထ ကိံ ဒုက္ခံ၊ ကာ ဒုက္ခဓမ္မာတိ တဒုဘယံ ဒေသေတုံ “ပဉ္စသု ဟိ”တိ
ဝုတ္တံ။ တေတိ ပဉ္စက္ခန္ဓာ။ ဒုက္ခသမ္ဘဝဓမ္မတ္တာတိ ဒုက္ခပ္ပတ္တိကာရဏတ္တာ။
အဿာတိ တေန။ ကရဏေ ဟေတံ သာမိဝစနံ။ ကာမေတိ ဝတ္ထုကာမေ
ကိလေသကာမေ စ။ ပုန အဿာတိ သာမိအတ္ထေ ဝေ သာမိဝစနံ။ စာရန္တိ
စိတ္တာစာရံ။ ဝိဟာရန္တိ ပဉ္စဒွါရပ္ပဝတ္တိစာရိဟာရံ။ “ကေဠာ”တိ စ ဝဒန္တိ။
တေနေဝ ဟိ “အနုဗန္ဓိတွာ စရန္တိ”ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ။ အနုဗန္ဓိတွာတိ စ ဝိထိစိတ္တ-
ပ္ပဝတ္တိတော ပဠာယ ယာဝ တတိယဇဝနဝါရာ အနု အနု ဗန္ဓိတွာ။ ပက္ခန္ဓနာဒိတိ
အာဒိ-သဒ္ဓေန ကသိဂေါရက္ခာဒိဝသေနပိ ကာမာနံ ပရိယေသနဒုက္ခံ
သင်္ဂဏာတိ။

သံယုတ္တ] (၁၉) ၄-အာသီဝိသဝဂ္ဂ ဂ-ကိသုကောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၄၁

ဒါယတီတိ ခါယော၊ ဝနံ။ တေနာဟ “အဋ္ဌမိ”န္တိ။ ကဏ္ဍကဝဋ္ဌန္တိ
ဩဝရကသဒိသံ ဝနံ။ နာမပဒံ နာမ ကိရိယာပဒါပေက္ခန္တိ “ဝိဇ္ဇိ”တိ ဝစန-
သေသေန ကိရိယာပဒံ ဂဏှာတိ။

ဒန္တာယိတတ္ထံ ဥပ္ပန္နကိလေသာနံ အဝဋ္ဌာနံ။ တေနာဟ “ဥပ္ပန္နမတ္တာယာ”တိ-
အာဒိ။ တာယာတိ သတိယာ။ ကာမိ ကိလေသာတိ စုဒ္ဓသမိဓေ စိတ္တဿ
ကိစ္စေ ဇဝနကိစ္စေ ဧဝံ စိတ္တကိလေသာနံ ဥပ္ပတ္တိံ ကတွာ တထာ ဝုတ္တံ။
နိဂ္ဂဟိတာဝံ ဟောန္တိ ပဝတ္တိတုံ အပ္ပဒါနဝသေန။ တေနာဟ “န သဏှာတုံ
သက္ကောန္တိ”တိ။ ဓက္ခုဒ္ဓါရသ္မိန္တိ ပါဠိယံ တဿ ပဌမံ ဂဟိတတာယ ဝုတ္တံ၊
တေန နယေန သေသဒ္ဓါရာနိပိ ဂဟိတာနေဝ ဟောန္တိ။ ရာဂါဒိသု ဥပ္ပန္နေသု
ပဌမဇဝနဝါရေ။ သတိသမ္ပောသေန “ကိလေသာ မေ ဥပ္ပန္နာ”တိ ဥတွာ
တထာ ပစ္စာမာသသဘိယာ လဗ္ဘနတော။ တေနာဟ “အနန္တရိယံ စေတ”န္တိ။
အာဝဇ္ဇေတွာတိ အယောနိသော အာဝဇ္ဇေတွာ။ အာဝဇ္ဇနာဒိသုတိ တတော
ဧဝံ အယောနိသော အာဝဇ္ဇနာဒိသု ဥပ္ပန္နေသု ဣဋ္ဌာရမ္မဏဿ လဒ္ဓတ္တာ
ပစ္စယသိဒ္ဓိယာ သမ္ပတ္တံ ပဝတ္တနာရဟံ။ နိဝဇ္ဇေတွာတိ ဒုတိယဇဝနဝါရေပိ
ကိလေသုပ္ပတ္တိံ နိဝဇ္ဇေတွာ။ ကထံ ပနဿ ဧဝံ လဒ္ဓါ သက္ကာတိ အာဟ
“အာရဒ္ဓဝိပဿကာနံ ဟိ”တိအာဒိ။ အာဝနာပဋိသင်္ခါနေတိ ဘာဝနာယံ
ပဋိသင်္ခါနေ စ ယောဂိနော ပတိဋ္ဌိတဘာဝေါ။ တဿ အယမာနိသံသော—
ယံ ပစ္စယလာဘေန ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ လဒ္ဓေါကာသာပိ ကိလေသာ ပုဗ္ဗေ ပဝတ္တ-
ဘာဝနာနုဘာဝေန ဝိက္ခမ္ဘိတာ တထာ တထာ နိဂ္ဂဟိတာ ဧဝံ ဟုတွာ
နိဝတ္တန္တိ၊ ကုသလာ မဗ္ဗာဝ လဒ္ဓေါကာသာ ဥပရူပရိ ဝေုန္တိ။

အဘိဟဋ္ဌုန္တိ အဘိဟရိတွာ။ အနုဒဟန္တိတိ အနုဒဟန္တာ ဝိယ ဟောန္တိ။
အနုသေန္တိတိ ဧတ္ထာပိ ဒေသေဝ နယော။ အနာဝဇ္ဇန္တေတိ အနိဝတ္တန္တေ
သာမညတောတိ အဓိပ္ပာယော။ ဝိပဿနာဗလမေဝ ဒီပိတံ မဂ္ဂဖလာဓိဂမဿ
အဇောတိတတ္တာ။

ဒုက္ခဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ကိသုကောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၅။ စတုန္တံ အရိယသစ္စာနံ ပရိညာဘိသမယာဒိဝသေန ဝိဝိဒေဿနန္တိ
ကိစ္စဝသေန နာနာဒဿနံ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “ဒဿနန္တိ ပဌမမဂ္ဂဿေတံ

အဝိဝေဒနာ”န္တိ။ တယိဒံ ဥပရိမဂ္ဂေသု ဘာဝနာပရိယာယဿ နိရုဠတ္တာ ပဌမ-
မဂ္ဂဿ ပဌမံ နိဗ္ဗာနဒဿနတော။ တေနာဟ “**ပဌမမဂ္ဂေါ ဟိ**”တိအာဒိ။
ကောစိ ယထာဝုတ္တံ အဝိပရိတံ အတ္ထံ အဇာနန္တော ဉာဏဒဿနံ နာမ
အာရမ္မဏကရဏဿ ဝသေန အတိပ္ပသင်္ဂံ အာသင်္ကေယျာတိ တံ နိဝတ္တေတုံ
“**ဂေါတြျှ ဟံ ဟံ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ န ဒဿနန္တိ ဝုတ္တံတိ ဧတ္ထ ရာဇဒဿနံ
ဥဒါဟရန္တိ။ **စက္ကာရေဝိ မဂ္ဂါ ဒဿနမေဝ** ယထာဝုတ္တေနတ္ထေန၊ ဘာဝနာ-
ပရိယာယော ပန ဥပရိ တိဏ္ဍံ မဂ္ဂါနံ ပဌမမဂ္ဂဥပါယဿ ဘာဝနာကာရေန
ပဝတ္တနတော။ ဒဿနံ ဝိသုဒ္ဓိ ဧတ္ထာတိ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိကံ၊ နိဗ္ဗာနံ။ ဖဿာ-
ယတနံ ကမ္မဋ္ဌာနံ အဿ အတ္ထိတိ ဖဿာယတနကမ္မဋ္ဌာနိကော။ ဧသ နယော
သေသေသုပိ ပဒေသု။

ပဒေသသင်္ခါရေသုတိ သင်္ခါရေကဒေသေသု။ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန ပထဝိ-
အာဒိကေ ဓမ္မမတ္တေ ဒိဋ္ဌေ ရူပပရိဂ္ဂဟော၊ စက္ခုဝိညာဏာဒိကေ တံသဟဂတ-
ဓမ္မမတ္တေ ဒိဋ္ဌေ အရူပပရိဂ္ဂဟော စ သိဇ္ဈတိတိ ဝဒန္တိ။

အဝိဂတမဂ္ဂမေဝ ကထေသီတိ ယေန မုခေန ဝိပဿနာဘိနိဝေသံ
အကာသိ၊ တမေဝဿ မုခံ ကထေသိ။ အယံ ပနာတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပုစ္ဆန္တော
ဘိက္ခု။ ဣမေသန္တိ ဖဿာယတနကမ္မဋ္ဌာနိကပဉ္စကမ္မဋ္ဌာနိကာနံ ဝစနံ။
“**အညမညံ န သမေတိ**”တိ ဝတ္တာ တမေဝတ္ထံ ပါကင်္ဂံ ကရေတိ “**ပဌမေ-
နာ**”တိအာဒိနာ။ ပဉ္စကမ္မဋ္ဌာနိကမုတ္တဿ သင်္ခါရဿ အဘာဝါ “**နိပ္ပဒေသေသု**”တိ
ဝုတ္တံ။ **တထေဝါ**တိ ယထေဝ ဖဿာယတနကမ္မဋ္ဌာနိကံ၊ တထေဝ တံ
ပဉ္စကမ္မဋ္ဌာနိကံ ပုစ္ဆိတွာ။

သမပ္ပဝတ္တာ ဓာတုယောဘိ ရသာဒယော သရီရဓာတုယော သမပ္ပဝတ္တာ၊
န ဝိသမာကာရသဏ္ဌိတာ အဟေသုံ။ တေနာဟ “**ကလ္လသရီရံ မလပ္ပတ္တိ**”န္တိ။
“**အတိတာ သင်္ခါရာ**”တိအာဒိ ဝိပဿနာဘိနိဝေသဝသေန ဝုတ္တံ။ သမ္မသနံ
သဗ္ဗတ္ထကမေဝ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ။ **ဓာရိဘူမိန္တိ** ဂေါစရဋ္ဌာနံ။

ကာရကဘာဝန္တိ ဘာဝနာနုယုဉ္ဇနဘာဝံ။ ပဏ္ဍုရောဂပုရိသောတိ ပဏ္ဍု-
ရောဂီ ပုရိသော။ **အရိဋ္ဌန္တိ** သုတ္တံ။ **ဘေသန္တံ** ကတွာတိ ဘေသန္တပယောဂံ
ကတွာ။ **ကရိဿာမီတိ** ဘေသန္တံ ကရိဿာမိ။ **ဈာမတုဏော** ဝိယာတိ
ဒမုထုဏော ဝိယ ခါရကဇာလနဒ္ဓတ္တာ တရုဏမကုလသန္တာနသဉ္စန္ဒတ္တာ။

ဒက္ခိဏဒ္ဓါရဂါမေတိ ဒက္ခိဏဒ္ဓါရသမိပေ ဂါမေ။ **လောဟိတကောတိ**
လောဟိတဝဏ္ဏော။ **ဩစိရကဇာတောတိ** ဇာတဩလမ္ဗမာနစိရကော ဝိယ။

အာဒိန္ဒသိပါဠိကောတိ ဂဟိတဖလပေါတကော။ သန္တန္တယောတိ ဗဟ-
လန္တယော။ ယသ္မာ တဿ ရုက္ခဿ သာခါ အဝိရဋ္ဌာ ဃနပ္ပတ္တာ အညမညံ
သံသန္တိတွာ ဌိတာ၊ တသ္မာ ဆာယာပိဿ တာဒိသိတိ ဝုတ္တံ “သန္တန္တယော
နာမ သံသန္တိတွာ ဌိတန္တယော”တိ၊ ဃနန္တယောတိ အတ္ထော။ တတ္ထာတိ-
အာဒိ ဥပမာသံသန္တနံ။

ယေန ယေနာကာရေန အဓိပ္ပတ္တာနန္တိ ဆဿယတနာဒိမုခေန ယေန
ယေန ဝိပဿနာဘိနိဝေသေန ဝိပဿန္တာနံ နိဗ္ဗာနဉ္စ အဓိပ္ပတ္တာနံ။ သုန္တု၊
ဝိသုန္တံ ပရိညာဘိသမသာဒိသိပ္ပိယာ။ တေန တေနောပါကာရေနာတိ အတ္တနာ-
ဓိပ္ပတ္တာကာရေန။ ဣဒါနိ တံ တံ အာကာရံ ဥပမာယ သဒ္ဓိံ ယောဇေတွာ
ဒဿေတုံ “ယထာ ဟိ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တံ သုဝိညေယျဓေ။

ဣဒန္တိ နဂရောပမံ။ တံ သလ္လက္ခိတန္တိ ကိသုကောပမဒိပိတံ အတ္ထဇာတံ
သစေ သလ္လက္ခိတံ။ အဿ ဘိက္ခုနော။ ဓမ္မဒေသနတ္ထန္တိ ယထာသလ္လက္ခိတဿ
အတ္ထဿ ဝသေန လဒ္ဓဝိသေသဿ ဥပဗြူဟနာယ။ တဿေဝတ္ထဿာတိ
တဿ ဒဿနဝိသုပ္ပိသင်္ခါတဿ အတ္ထဿ။ ဧဝာရာသင်္ကာ န ဟောန္တိ
မဇ္ဈိမဒေသရဇဿ ပသန္တဘာဝတော။ တိပုရိသုဗ္ဗေဓာနိတိ ဥဗ္ဗေဓေန
တိပုရိသပ္ပမာဏာနိ နာနာဘိတ္တိဝိစိတ္တာနိ ထမ္ဘာနံ ဥပရိ ဝိဝိဓမာလာကမ္မာဒိ-
ဝိစိတ္တဓနုရာကာရလက္ခိတာနိ မနောရမာနိ။ တေနာဟ “နဂရဿ အလင်္ကာ-
ရတ္ထ”န္တိ။ နဂရဒ္ဓါရဿ ထိရဘာဝါပါဒနဝသေန ဌပေတဗ္ဗတ္တာ ဝုတ္တံ
“ဧဝရနိဝါရဏတ္တာနိပိ ဟောန္တိယေဝါ”တိ။ ဝိဇ္ဇသင်္ခာတဿာတိ ဒွါရ-
ဗာဟဿ။ “ဣမေ အာဝါသိကာ၊ ဣမေ အာဂန္တုကာ၊ တတ္ထာပိ စ ဣမေဟိ
နဂရဿ နဂရသာမိကဿ စ အတ္ထော၊ ဣမေသံ ဝသေန အနတ္ထော သိယာ”တိ
ဇာနနဉာဏသင်္ခါတေန ပဏ္ဍိစ္စေန သမန္တာဂတော။ အညာတနိဝါရဏေ
ပဋ္ဌာဘာဝသင်္ခါတေန ဝေယျတ္တိယေန သမန္တာဂတော။ ဌာနုပ္ပတ္တိကပညာသင်္ခါ-
တယာတိ တသ္မိံ တသ္မိံ အတ္ထကိစ္စေ တင်္ဂဏုပ္ပဇ္ဇနကပဋိဘာနသင်္ခါတယ။

ရညာ အာယုတ္တော နိယောဇိတော ရာဇာယုတ္တော၊ တတ္ထ တတ္ထ ရညော
ကာတဗ္ဗကိစ္စေ ဌပိတပုရိသော။ ကတိပါဟေယေဝါတိ ကဘိပယဒိဝသေယေဝ
အကိစ္စကရဏေန တဿ ဌာနံ ဝိပ္ပမော ဇာတောတိ ကတွာ ဝုတ္တံ “သဗ္ဗာနိ
ဝိနိစ္ဆယဌာနာဒိနိ ဟာရေတွာ”တိ။

သီသမဿ ဆိန္ဒာဟိတိ သီသဘူတံ ဥတ္တမင်္ဂဌာနိယံ တတ္ထ တဿ ရာဇကိစ္စံ
ဆိန္ဒာတိ အတ္ထော။ အညထာ တဿ ပါကတိကေ အတ္ထေ ဂယုမာနေ

ပါဏာတိပါတော အာဏတ္တော နာမ သိယာ။ န ဟိ စက္ကဝတ္တိရာဇာ တာဒိသံ အာဏာပေတိ အညေသမ္ပိ တတော နိဝါရကတ္တာ။ အထ ဝါ ဆိန္ဒာဟိတိ မမ အာဏာယ အဿ သိသံ ဆိန္ဒန္တော ဝိယ အတ္တာနံ ဒဿေဟိ၊ ဧဝံ သော တတ္ထောဝါဒပဋိကရတ္ထပတ္တော ဩဒမေယျာတိ၊ တထာ စေဝ ဥပရိ ပဋိပတ္တိ အာဂတာ။ တတ္ထာတိ ဧတသ္မိံ ပစ္စန္ဓိမနဂရေ။

ဥပ္ပန္နေနာတိ သမထကမ္မဋ္ဌာနေ ဥပ္ပန္နေန။

တဿေဝါတိ သက္ကာယသင်္ခါတဿ နဂရဿ “ဒွါရာနိ”တိ ဝုတ္တာနိတိ အာနေတွာ သမ္ပန္နော။ “သီဃံ ဒူတယုဂ”န္တိ ဝုတ္တာတိ ယောဇနာ။ ဟဒယ-ဝတ္ထုရူပဿ မဇ္ဈေ သိဃံာဠကဘာဝေန ဂဟိတတ္တာ “ဟဒယဝတ္ထုဿ နိဿယဘူတနံ မဟာဘူတနံ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ယဒိ ဧဝံ ဝတ္ထုရူပမေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ တဒေဝေတ္ထ အဂ္ဂဟေတွာ ကသ္မာ မဟာဘူတဂ္ဂဟဏန္တိ အာဟ “ဝတ္ထုရူပဿ ဟိ”တိအာဒိ။ ယာဒိသောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိနံ ဝသေန ယာဒိသော ဧဝ ပုဗ္ဗေ အာဂတဝိပဿနာမဂ္ဂေါ။ “အယမ္ပိ အဋ္ဌင်္ဂသမန္တာဂတတ္တာ တာဒိသော ဧဝါ”တိ ဝတွာ အရိယမဂ္ဂေါ “ယထာဂတမဂ္ဂေါ”တိ ဝုတ္တော။ ဣဒံ တာဝေတ္တာတိ ဧတ္ထ ဧတသ္မိံ သုတ္တေ ဓမ္မဒေသနတ္ထံ အာဘတာယ ယထာဝုတ္တဥပမာယ ဣဒံ သံသန္တနံ။

ဣဒံ သံသန္တနန္တိ ဣဒါနိ ဝက္ခမာနံ ဥပမာယ သံသန္တနံ။ နဂရသာမိဥပမာ ပဉ္စက္ခန္ဓဝသေန ဒဿနဝိသုဒ္ဓိပတ္တံ ခိဏာသဝံ ဒဿေတုံ အာဘတာ။ သိဃံာဠ-ကူပမာ စတုမဟာဘူတဝသေန ဒဿနဝိသုဒ္ဓိပတ္တံ ခိဏာသဝံ ဒဿေတုံ အာဘတတိ ယောဇနာ။ “စတုသစ္စမေဝ ကထိတ”န္တိ ဝတွာ တာနိ သစ္စာနိ နိဒ္ဒါရေတွာ ဒဿေတုံ “သကလေနပိ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣဓ နဂရသမ္ဘာရော ဆဒ္ဓါရာဒယော။ တေန ဟိ ဆဒဿာယတနာဒယော ဥပမိတာ။ တေ ပန ဒုက္ခသစ္စပရိယာပန္နာတိ ဝုတ္တံ “နဂရသမ္ဘာရေန ဒုက္ခသစ္စမေဝ ကထိတ”န္တိ။

ကိံသုကောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဝိဏောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၆။ ဘိက္ခုဿ ဝါ ဘိက္ခုနိယာ ဝါတိ ကာမံ ပါဠိယံ ပရိသာဒွယမေဝ ဂဟိတံ၊ သေသပရိသာနံ ပန တဒညေသမ္ပိ ဒေဝမနုဿာနန္တိ သဗ္ဗသာဓာရ-ဏောဝါယံ ဓမ္မသင်္ဂဟောတိ ဣမမတ္ထံ ဥပမာပုဗ္ဗကံ ကတွာ ဒဿေတုံ “ယထာ

နာမာ”တိအာဒိ အာရဉ္ဇံ။ ယဇ္ဇန္တောတိ ဒဒန္တော။ ဝိန္ဒိတဗ္ဗောတိ လဒ္ဓဗ္ဗော၊ အဓိဂန္တဗ္ဗောတိ အတ္တော။

ဆန္တောတိ တဏှာဆန္တော။ တေနာဟ “ဒုဗ္ဗလတဏှာ သော ရဇ္ဇေတုံ န သက္ကောတိ”တိ။ ပုပ္ဖုပ္ပတ္တိကာ ကေသ္မိံ အာရမ္မဏေ ပဌမံ ဥပ္ပန္နာ။ သာ ဟိ အနာသေဝနတ္တာ မန္တာ။ သောတိ ဆန္တော။ ရဇ္ဇေတုံ န သက္ကောတိ လဒ္ဓါသေဝနတ္တာ။ ဒေါသော နာမ ဖိတ္တဒူသနတ္တာ။ တာနီတိ ဒဏှာဒါနာဒိနိ။ တဗ္ဗုလကာတိ လောဘမူလကာ တာဝ မာယာသာဌေယျမာနာတိမာနဒိဋ္ဌိစာပလာဒယော၊ ဒေါသမူလကာ ဥပနာဟမက္ခပလာသဇ္ဇဿာမစ္ဆရိယထမ္ဘသာရမ္ဘာဒယော၊ မောဟမူလကာ အဟိရိကအနောတ္တပ္ပထိနမိဒ္ဓဝိစိကိစ္ဆုဒ္ဓစ္စဝိပရိတမနသိကာရာဒယော သံကိလေသဓမ္မော ဂဟိတာဝ ဟောန္တိ တံမူလကတ္တာ။ ယသ္မာ ပန သဗ္ဗေဝိ သံကိလေသဓမ္မော ဒွါဒသာကုသလဖိတ္တုပ္ပါဒပရိယာပန္နာဝေ၊ တသ္မာ တေသဓမ္မေတ္ထ ဂဟိတဘာဝံ ဒဿေတုံ “ဆန္တော ဂုဂေါတိ ဝါ”တိ ဝုတ္တံ။

ဘာယိတဗ္ဗဋ္ဌေန သဘယော။ ဘေရဝဋ္ဌေန သပ္ပဒိဘယော။ ကုသလပက္ခဿ ဝိက္ခမ္ဘနဋ္ဌေန သကဏှကော။ ကုသလအနဝဇ္ဇဓမ္မေဟိ ဒုရဝဂါဟဋ္ဌေန သဂဟနော။ ဘဝသမ္ပတ္တိဘဝနိဗ္ဗာနာနံ အပ္ပဒါနဘာဝတော ဥပ္ပဂ္ဂေါ။ ဒုဂ္ဂတိဂါမိမဂ္ဂတ္တာ ကုပ္ပဂ္ဂေါ။ ဣရိယနာတိ ဝတ္တနာ ပဋိပဇ္ဇနာ။ ဒုဂ္ဂတိဂါမိတာယ ကိလေသော ဧဝ ကိလေသမဂ္ဂေါ။ န သက္ကာ သမ္ပတ္တိဘဝံ ဂန္တု ကုတော နိဗ္ဗာနဂမနန္တိ အဓိပ္ပါယော။

အသုဘာဝဇ္ဇနာဒိဟိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန အနိစ္စမနသိကာရာဒိနမ္ပိ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဝိတ္တံ နိဝတ္တတိ သရာဂစိတ္တံ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပဋိပက္ခမနသိကာရေန ဝိနောဒိတတ္တာ။ မဇ္ဈတ္တာရပ္ပဏေတိ အညာဏုပေက္ခဋ္ဌာနိယေ အာရမ္မဏေ။ ဥဒ္ဓေသ။ ပ။ အာဝဇ္ဇန္တဿာတိ ဥဒ္ဓိသာပနဝသေန ဥဒ္ဓေသံ၊ ပရိပုစ္ဆာပနဝသေန ပရိပုစ္ဆံ၊ ဂရုနံ သန္တိကေ ဝသနဝသေန ဂရုဝါသံ အာဝဇ္ဇန္တဿ။ ဝိတ္တန္တိ ဂန္တိရဉာဏစရိယပစ္စဝေက္ခဏပညဝန္တပုဂ္ဂလသေဝနဝသေန တဒမိမုတ္တိသိဒ္ဓိယာ အညာဏဝိတ္တံ နိဝတ္တတိ။

ယထာ “ပုဇ္ဇဘဝဖလံ ပုည”န္တိ ဝုတ္တံ “ဧဝမိဒံ ပုညံ ပဝေုတိ”တိ၊ ဧဝံ ကိဋ္ဌသမ္ဘဝတ္တာ “ကိဋ္ဌ”န္တိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ကိဋ္ဌန္တိ ကိဋ္ဌန္တာနေ ဥပ္ပန္နသဿ”န္တိ။

သဠာတိ သိင်္ဂယုဂံ ဣဓာမိပ္ပေတန္တိ အာဟ “ဒိန္တံ သိင်္ဂါနံ အန္တရေ”တိ။ သဠာတိ ဂေါဏာဒီနံ သိင်္ဂန္တရဋ္ဌဿ သမညာတိ ဝဒန္တိ။ နာသာရဇ္ဇုကေတိ နာသာရဇ္ဇုပါတဠာနေ။

ဒမေတိ ပုယုတ္တာရမ္ပဏတော နိဝါရေတိ။ နန္တိ စိတ္တံ။ ယံ သုတ္တံ သုဘာသိတံ မယာ။ တဒဿာတိ တဒါ အဿ ဘိက္ခုနော။ အာရမ္ပဏေတိ ကမ္မဋ္ဌာနာရမ္ပဏေ။

သုဒုဇိတန္တိ နိဗ္ဗိသေဝနဘာဝကရဏေန ဇိတံ။ သုတဇ္ဇိတန္တိ သုဠု ဒူရကရဏေန ဇိတံ။ ဟထာဘူတဉ္စ တဇ္ဇိတံ နာမ ဟောတိတိ တထာ ဝုတ္တံ။ ဂေါ-
•ရဇ္ဈန္တိ အဇ္ဈတ္တဘူတော ဂေါစရော။ ကမ္မဋ္ဌာနာရမ္ပဏံ ဟိ ဗဟိဒ္ဓါရူပါဒိ-
အာရမ္ပဏဝိရုဘာယ အဇ္ဈတ္တန္တိ ဝုစ္စတိ။ သမထော အနုရက္ခဏံ တေဿာတိ သမထာနုရက္ခဏံ။ ယထာ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလံ သမထာနုရက္ခဏံ ဟောတိ။ တထာ ကထိတန္တိ အတ္ထော။ ယထာ ဟိ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလံ သမထဿ ပစ္စယော၊ ဧဝံ သမထောပိ တဿ ပစ္စယောတိ။

ဝါဒိယမာနာယ ဝိဏာယ။ စိတ္တံ ရဉ္စေတိတိ ရဇ္ဇနေန။ အဝိဿဇ္ဇနိယတာယ စိတ္တံ ဗန္ဓတိတိ ဗန္ဓနိယော။ ဝေဠုကေဘိ တန္တိနံ အာသဇ္ဇနဝေဠုကေ။ ကောဏန္တိ ကဝဏတော ဝိဏာယ သဒ္ဓကရဏဘော ကောဏန္တိ လဒ္ဓနာမံ ဒါရုဒဏှံ သိင်္ဂါဒိသု ယေန ကေနစိ ကဘံ ဃဋ္ဌိကံ။ တေနာဟ “စတုရသံ သာရဒဏှက”န္တိ။

ယသ္မာ သော ရာဇာ ရာဇမဟာမတ္တော ဝါ သဒ္ဓိ ယထာသဘာဝတော န အညာသိ၊ တသ္မိံ တဿ အဇာနနာကာရမေဝ ဒဿေတုံ “သဒ္ဓိ ပဿိဿာ-
မိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

အသတိ ကိရာယန္တိ ပါဠိယံ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန ဝုတ္တန္တိ ယထာလိင်္ဂမေဝ ဝဒန္တော “အသ”တိ အာဟ။ “အသတိတိ လာမကာမိဝစန”န္တိ ဝတွာ တတ္ထပယောဂံ ဒဿေတုံ “အသာ လောကီတ္ထိယော နာမာ”တိ ဝုတ္တံ။ လောကေ ဣတ္ထိယော နာမ အသဘိယောတိ အတ္ထော၊ တတ္ထ ကာရဏမာဟ “ဝေလာ တာသံ န ဝိဇ္ဇတိ”တိ။ ပကတိယာ လောကေ ဇေဠဘာတာ ကနိဠဘာတာ မာဘုလောတိအာဒိကာ ဝေလာ မရိယာဒါ တာသံ န ဝိဇ္ဇတိ။ ကသ္မာ? သာရတ္တာ စ ပဂဗ္ဗာ စ သဗ္ဗေသမ္ဘိ သမ္ဘောဂဝသေန ဝိနိယောဂံ ဂစ္ဆန္တိ။ ကထံ? သိဒ္ဓိ သဗ္ဗဃသော ယထာ။ တေနောဟ—

“သဗ္ဗာ နဒီ ဝက်ဂတိ၊ သဗ္ဗေ ကဋ္ဌမယာ ဝနာ။
သဗ္ဗိတ္ထိယော ကရေ ပါပံ၊ လဘမာနေ နိဝါတကေ”တိ။

အညဗ္ဗိ တန္တိဗ္ဗံ စတုရဿအဗ္ဗဏဝါဒိတာဒိနိ။ ဝိဏာ ဝိယ ပဉ္စက္ခန္ဓာ
အနေကဓမ္မသမူဟဘာဝတော။ ရုဇာ ဝိယ ယောဂါဝစရော တပ္ပုပ္ပါဒဗ္ဗဓမ္မ-
ဂဝေသကတ္တာ။ အဿာတိ ယောဂါဝစရဿ။

နိရယာဒိတော အညသ္မိမ္မိ ဂတိ-သဒ္ဓေါ ဝတ္တတိ၊ တတော ဝိသေသနတ္ထံ
“ဂတိဂတိ”တိ ဝုတ္တံ “ဒုက္ခဒုက္ခံ၊ ရူပရူပ”န္တံ စ ယထာ၊ ဂတိသညိတံ ပဝတ္ထိ-
ဌာနန္တိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ဧတ္တန္တရေ သံသရတိ ဝတ္တတိ”တိ။ သဗ္ဗာယန-
ပဒေသော ဧဝ ဂတိတိ သဉ္ဇာတိဂတိ။

တံ ပန ဂတိံ သတ္တာနံ သံဝေဂဝတ္ထုဘူတဿ ပစ္စက္ခဿ ဂဟ္တာသယဿ
ဝသေန ဒဿေတုံ “အယမဿ ကာယော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ရူပဓမ္မဿ သလက္ခဏံ
ဂတိ နိဋ္ဌာ၊ တတော ပရံ အညံ ကိဉ္စိ နတ္ထိတိ သလက္ခဏဂတိ။ အဘာဝေါ
အစ္စန္ဒာဘာဝေါ။ သန္တာနဝိစ္စေဒေါ ဝိဘဝဂတိ တံနိဋ္ဌာနဘာဝေါ။ ဘေဒေါတိ
ခဏနိရောဓော၊ ဣဓာပိ တံနိဋ္ဌာနတာယေဝ ပရိယာယော။ ယာဝ ဘဝဂ္ဂါတိ
ယာဝ သဗ္ဗဘဝဂ္ဂါ။ သလက္ခဏဝိဘဝဂတိဘေဒဂတိယော “ဧသေဝ နယော”တိ
ဣမိနာဝ ပကာသိတာတိ န ဂဟိတာ။ တဿ ဝိဏာသဝဿ န ဟောတိ
အဂ္ဂမဂ္ဂေန သမုစ္ဆန္တတ္တာ။

သီလံ ကထိတံ ရူပါဒိသု ဆန္ဒာဒိနိဝါရဏဿ က.ထိပ.တ္ထံ ဟ.မ.ဇ္ဈေ သမာဓိ-
ဘာဝနာ ကထိတာ “အဇ္ဈတ္တမေဝ သန္တိဋ္ဌတိ။ပ။ သမာဓိယတိ”တိ ဇောတိ-
တတ္တာ။ ပရိယောသာနေ စ နိဗ္ဗာနံ ကထိတံ “ယဗ္ဗိဿ။ပ။ န ဟောတိ”တိ
ဝစနတော။

ဝိဏောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဆပ္ပါဏကောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၇။ ဝဏသရီရေတိ ဝဏိတသရီရော။ ပတ္တတ္တာဘိ ကုထိတတ္တာ၊ သရ-
ဒဏ္ဍေသု သရသမညာတိ ကဏ္ဍ-သဒ္ဓေါ သရပရိယာယောတိ အာဟ “သရ-
ဝနန္တိ ကဏ္ဍဝန”န္တိ။ အရူဂတ္ထော။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗော ဂုဏသရီရဿ ခဏ္ဍဆိဒ္ဓ-
သီလာဒိဟိ ဟေဋ္ဌာ မဇ္ဈေ ဥပရိဘာဂေ စ ဘေဒဝိသမုစ္ဆိန္တိကာရဒေါသတ္တာ။

ဧတ္ထ ကုဿ “ကဏ္ဍကာ”တိ အဓိပ္ပေတာ ကဏ္ဍကသဒိသတ္တာ၊ ကုသတိဏာနံ
ဧဝ ဝါ ဝုတ္တာကာရပဒေသော “ကုသကဏ္ဍကော”တိ ဝုတ္တော။

ဂါမဝါသိနံ ဝိဇ္ဈနဓဋ္ဌနာတိ နာရဟောဝ ဟုတွာ တေသံ ကာရာနံ
ပဋိဂ္ဂဟဏဝသေန ပိဋနဋ္ဌေန။

ပက္ခိန္တိ ဟတ္ထိလိင်္ဂသကုဏံ။ တဿ ကိရ ဟတ္ထိသောဏ္ဍသဒိသံ မုခံ၊ တသ္မာ
ဟတ္ထိသောဏ္ဍသကုဏ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဝိဿဇ္ဇေယျာတိ ရဇ္ဈယာ ယထာဗဒ္ဓံ ဧဝ
ဝိဿဇ္ဇေယျ။

ဘောဂေဟိတိ အတ္တနော သရီရဘောဂေဟိ။ မဏ္ဍလံ ဗန္ဓိတွာတိ ယထာ
သရီရံ မဏ္ဍလာကာရေန တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝံ ကတွာ။ သုဝိဿာဒိတိ နိဒ္ဒံ ဩက္ကမိ-
ဿာမိ။ ခေတုကာမောတိ ဥပ္ပတိတုကာမော။ ဒိဿာ ဒိဃန္တိ ဒိသတော ဒိသံ။

ဆ ပါဏကာ ဝိယ ဆ အာယတနာနိ နာနဇ္ဈာသယတ္တာ၊ နာနဇ္ဈာသယတာ
စ နေသံ နာနာဝိသယနိန္ဒတာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဒဋ္ဌရဇ္ဈ၊ ဝိယ တဏှာ တေသံ
ဗန္ဓနတော။ မဇ္ဈေ ဂဏ္ဍိ ဝိယ အဝိဇ္ဇာ ဗန္ဓနဿ ဒုဗ္ဗိနိဗ္ဗောစနဟေတုတော။
အာရမ္မဏံ ဗလဝံ ဟောတိ မနုညဘာဝေန စေဝ တတ္ထ တဏှာဘိနိဝေသဿ
ဒဋ္ဌဘာဝေန စ။

သရိက္ခကေန ဝါ ဥပမာယ အာဟရဏပက္ခေ။ အပ္ပနာတိ သံသန္ဓနာ။
ပါဠိယံယေဝ အပ္ပိတာ ဥပမာ “ဧဝမေဝ ခေါ”တိအာဒိနာ။ ရူပစိတ္တာဒိဝိသမ-
နိန္ဒတ္တာ စက္ခုဿ ဝိသမဇ္ဈာသယတာ။ ဧသ နယော သေသေသုပိ။

ကဏ္ဍန္တိဒ္ဓကူပကေတိ ကဏ္ဍန္တိဒ္ဓသညိတေ အာဝါဠေ။ တဿာတိ သောတဿ။
ပစ္စယော ဟောတိတိ ဥပနိဿယော ဟောတိ တေန ဝိနာ သဒ္ဓဂ္ဂဟဏဿ
အဘာဝတော။ “အဇ္ဈောကာသောပိ ဝဋ္ဋတိ ဧဝါ”တိ ဝတွာ တဿ ပစ္စယ-
ဘာဝံ ဒဿေတုံ “အန္တောလေဏသ္မိ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဧတုပရမ္ပရာ
သဇ္ဇေန္တောတိ ဘူတပရမ္ပရာသံသဇ္ဇေန္တော”။

ဧဝံ သန္တေတိ ဧဝံ ဘူတပရမ္ပရာဝသေန သဒ္ဓေ သောတပထမာဂစ္ဆန္တေ။
သမ္ပတ္တဂေါစရတာ ဟောတိ၊ သောတဿ။ သာနာဒိနံ ဝိယ “ဒူရေသဒ္ဓေါ”တိ
ဇာနနံ န သမ္ဘဝေယျ သမ္ပတ္တဂါဟိဘာဝတော။ တထာ တထာ ဇာနနာ-
ကာရေ ဟောတိ မနောဝိညာဏဿ ဂဟဏာကာရဝိသေသတော။ သောတ-
ဝိညာဏပ္ပဝတ္တိ ပန ဥဘယတ္ထ သမာနာဝ။ ဒူရေ ဌိတောပိ သဒ္ဓေါ တာဒိသေ

ဌာနေ ပဋိသောသာဒီနံ ပစ္စယော ဟောတိ အယောကန္တော ဝိယ အယော-
စလနဿာတိ^၁ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဓမ္မတာတိ ဓမ္မသဘာဝေါ၊ သဒ္ဓဿ သော သဘာဝေါတိ
အတ္ထော။ တတော တတော သဓနံ ဟောတိ အာကာသသညိတဿ
ဥပနိဿယဿ လဟ္တနတော။ ယဒိ ပန သောတံ သမ္ပတ္တဂါဟိ သိယာ၊
စိတ္တသမုဋ္ဌာနသဒ္ဓေါ သောတဝိညာဏဿ အာရမ္မဏပစ္စယော န သိယာ၊
ပဋ္ဌာနေ စ အဝိသေသေန “သဒ္ဓါယတနံ သောတဝိညာဏဿ အာရမ္မဏ-
ပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ ဝုတ္တော၊ ဗဟိဒ္ဓေါ စ စိတ္တဇဿ သဒ္ဓဿ သမ္ဘဝေါ
နတ္ထိ။ အထ ဝါ စိတ္တဇော သဒ္ဓေါ ဓာတုပရမ္ပရာယ သောတပသာဒံ နာဇ္ဇေတိ၊
န သော စိတ္တဇော သဒ္ဓေါ၊ ယော ပရမ္ပရာယ ပဝတ္တော။ ဥတုဇော ဟိ သော၊
တသ္မာ ယထုပ္ပန္နော သဒ္ဓေါ၊ တတ္ထ ဌိတောဝ သောတပသာဒဿ အာပါထံ
အာဂစ္ဆတိတိ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။ တေန ဝုတ္တံ “အသမ္ပတ္တဂေါစရမေဝေတ”န္တိ။

တဒါ ဧကဂ္ဂစိတ္တတံ အာပဇ္ဇတိ ပရိဿယာနံ အဘာဝတော။ နာသတ္ထိဒ္ဓ-
သင်္ခါတအာကာသသန္ဓိဿယေ ဝတ္တနတော ဃာနံ အာကာသဇ္ဈာသယံ ဝုတ္တံ။
ဝါတေန ဝိနာ ဂန္ဓဂဟဏဿ အသမ္ဘဝတော ဝါတူပနိဿယဂန္ဓဂေါစရံ။
တေနာဟ “တထာ ဟိ”တိအာဒိ။

ဂါမတော လဒ္ဓဗ္ဗံ အာဟာရံ ဂါမံ၊ တန္နိန္ဒတာယ ဂါမဇ္ဈာသယတာ
ဝုတ္တော။ တထာ ဟိ ဇီဝိတနိမိတ္တံ ရသော ဇီဝိတံ၊ တသ္မိံ နိန္ဒတာယ တံ
အဝှါယတိတိ ဇိဝှါ။ န သက္ကာ ခေဋေန အတေမိတဿ ရသံ ဇာနိတုံ၊ တသ္မာ
အာပေါသန္ဓိသိတရသာရပ္ပဏာ ဇိဝှါတိ။

အာမကသုသာနတော ဗဟိ။ ဥပါဒိက္ခကဇ္ဈာသယောတိ ဥပါဒိက္ခက-
နိန္ဒော။ ကာယပသာဒသန္ဓိဿယဘူတာယပထဝိယာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္ပဏေ သင်္ခါတေ
ဧဝ တတ္ထ ဝိညာဏုပ္ပတ္တိ၊ န အညထာတိ ဝုတ္တံ “ပထဝိသန္ဓိသိတဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္ပ-
ဏော”တိ။ တထာ တိတိအာဒိ ကာယဿ ဥပါဒိက္ခကဇ္ဈာသယတာယ သာဓကံ။
အဇ္ဈတ္တိကဗဟိရာတိ အဇ္ဈတ္တိကာ ဗဟိရာ ဝါ။ အဿာတိ ကာယဿ။
သုသန္တတဿာတိအာဒိ တဿ ပထဝိယာ ပစ္စယဘာဝဒဿနံ။

နာနဇ္ဈာသယောတိ နာနာရမ္ပဏနိန္ဒော။ တေန မနဿ မက္ကဋဿ ဝိယ
အနဝဋ္ဌိတတံ ဒဿေတိ။ တေနာဟ “ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗေဝီ”တိအာဒိ။ မူလဘဝဂ္ဂဟ-
ဏေန ဝိဋ္ဌဘဝဂ္ဂံ နိဝတ္တေတိ။ အဿာတိ မနဿ။ ဧဝံ ကိရိယမယံ ဝိညာဏံ
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ နာနတ္တန္တိ ဘေဒေါ။

ယသာဂူပိပ္ပဝတ္တိယာ နိဝါရဏဝသေန ဗဒ္ဒါနံ။ နိဗ္ဗိသေဝနဘာဝန္တိ လော-
လဟာသပီတပရိပ္ပန္နဿ အဘာဝံ။ နာကဗုတိတိ သဝိသယေ ရူပါရမ္မဏေ
စိတ္တသန္တာနံ, တံသမင်္ဂိနံ ဝါ ပုဂ္ဂလံ နာကဗုတိ။ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာဝ ကထိတာ
အာယတနမုခေန “ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ။

ဆပ္ပါဏကောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-ယဝကလာပိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၀။ ယဝပုဇ္ဇော သုပရိပက္ကယဝသမုဒါယော။ ကာဇဟတ္တာတိ ဒဏ္ဍ-
ဟတ္တာ။ ပေါဏေယျုန္တိ ယထာ ယဝသင်္ခါတံ ဧညံ ဝဏ္ဏတော မုစ္ဆတိ၊ ဧဝံ
ပေါဏေယျု။ ယဝေ သာဝေတွာတိ ယဝသိသတော ယဝေ ပေါထနေန
မောစေတွာ ဝိဝေစေတွာ။

စတုမဟာပထော ဝိယ ဆ အာယတနာနိ အာရမ္မဏဒဏ္ဍကေဟိ
ဟနနဋ္ဌာနတ္တာ။ ယဝကလာပိ ဝိယ သတ္တော တေဟိ ဟညမာနတ္တာ။
ဆ ဗျာဘင်္ဂိယော ဝိယ သဘာဝတော ဆဓာပိ ပစ္စေကံ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌမဇ္ဈတ္တဝသေန
အဋ္ဌာရသ အာရမ္မဏာနိ ယဝကလာပဋ္ဌာနိယဿ သတ္တဿ ဟနနတော။
ဘဝပတ္တနာယ အပရာပရုပ္ပတ္တိံ သန္ဓာယ “ဘဝပတ္တနာ ကိလေသာ”တိ
ဗဟုဝစနနိဇ္ဈေသော။ ဘဝပတ္တနာ စ တဿ ပစ္စယဘူတာ ကိလေသာ စာတိ
ဘဝပတ္တနာကိလေသာတိ ဧဝံ ဝါ ဧတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယသ္မာ သတ္တာနံ
ဝဋ္ဋဒုက္ခံ နာမ သဗ္ဗမ္ပိ တံ ဘဝပတ္တနာမူလကံ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဧဝံ သတ္တာ”တိ-
အာဒိ။ ဘဝပတ္တနာကိလေသာတိ စ ဘဝပတ္တနာမူလကံ ကိလေသံ။

ဘုမ္မန္တိ သမိပတ္တေ ဘုမ္မံ။ တေနာဟ “သုဓမ္မာယ” ခွါရေ”တိ။ န ကတန္တိ
ဒုက္ခုပ္ပါဒနံ န ကတံ။ နဝဂ္ဂုထသုကရံ ဝိယာတိ နဝဂ္ဂုထဘက္ခသုကရံ ဝိယ။
စိတ္တေနောတိ ယော ဗဇ္ဈတိ၊ တဿ စိတ္တေနော။ တသ္မာတိ ယသ္မာ ဝေပစိတ္တိ-
ဗန္ဓနဿ ဗန္ဓနမုစ္ဆနံ ဝိယ၊ တသ္မာ “ဝေပစိတ္တိဗန္ဓန”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဉာဏမောက္ခံ
ဗန္ဓနန္တိ ဉာဏေန မုစ္ဆနံ ဗန္ဓနံ။

မညမာနောတိ ပရိကပ္ပိတတဏှာဝသေန “ဧတံ မမာ”တိ, ဒိဋ္ဌိဝသေန
“ဧသော မေ အတ္တာ”တိ, မာနဝသေန “ဧသောဟမသ္မိ”တိ မညန္တော။ ခန္ဓဝိနိ-
မုတ္တဿ မညမာနဝတ္ထုနော အဘာဝါ “ခန္ဓေ မညန္တော”တိ ဝုတ္တံ။ ဧတန္တိ

“မာရဿာ”တိ ဧတံသာဓိဝစနံ။ ကိလေသမာရေန ဗဒ္ဓေါတိ ကိလေသမာရေန
တေနော ကိလေသဗန္ဓနေန ဗဒ္ဓေါ။ ဗုတ္တောတိ ဧတ္တာပိ ဒေသော နယော။

တဏှာမညနာယ သတိ ဒိဋ္ဌိမာနမညနာနံ ပသင်္ဂေါ ဧဝ နတ္ထိတိ ယထာ
“အသ္မိ”တိပဒေန ဒိဋ္ဌိမာနမညနာ ဝုတ္တာ ဟောန္တိ။ ဧဝံ တဏှာမညိတာပီတိ ဝုတ္တံ
“အသ္မိတိ ပဒေန တဏှာမညိတံ ဝုတ္တံ”န္တိ။ အယမဟမသ္မိတိ ပဒေန ဒိဋ္ဌိမညိ-
တန္တိ တေရဟိ လဗ္ဘမာနဒိဋ္ဌိဝတ္ထုဝသေနော။ အဝိဿန္တိ အနာဂတဒိဋ္ဌိဝတ္ထု-
ပရိကပ္ပနဝသေနော ဒိဋ္ဌိမညိတံ။ ယေဘုယျေန ဟိ အနာဂတာလိင်္ဂနာ
သဿတဒိဋ္ဌိ။ ဥစ္ဆေဒဝသေန ဒိဋ္ဌိမညိတမေဝါတိ အာနေတွာ သမ္ပန္နော။
ဂ္ဂုဒိတိအာဒိနိ ပဒါနိ။ သဿတဿေဝါတိ သဿဘဂါဟဿေဝ ပဘေဒ-
ဒီပနာနိ။ ယသ္မာ မညိတံ အာဗာဓဝသေန ဧရောဂေါ၊ အန္တောဒေါသဝသေန
ဂဏ္ဍော၊ အင်္ဂနိကန္တဝသေန သလ္လံ၊ တသ္မာ ဣမေဟိ တဏှာဒီဟိ ကိလေသေဟိ
ပါကဋ္ဌစလနဝသေန ဣဇ္ဇန္တိ ဧဝံ အပါကဋ္ဌသဉ္စလနဝသေန ဗန္တန္တိ စ။ ပပဉ္စိတံ
သံသာရေ စိရာယနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ခန္ဓသန္တာနဿ ဝါ ဝိတ္တာရဏံ။ ပမတ္တာ-
ကာရပ္ပတ္တာ မုစ္ဆနာကာရပ္ပတ္တာ။ တေသန္တိ တဏှာဒိဋ္ဌိကိလေသာနံ။ အာကာ-
ရဒဿနတ္ထန္တိ ပဝတ္တိအာကာရဒဿနတ္ထံ။

မာနော နာမ “သေယျောဟမသ္မိ”တိအာဒိနာ မဇ္ဇနာကာရပ္ပဝတ္တိ။
တဏှာယ သမ္ပယုတ္တမာနဝသေနာတိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ၊ နန သဗ္ဗော မာနော
တဏှာသမ္ပယုတ္တော။ သတိ ဟိ ဗျာဘိစာရေ ဝိသေသနံ ဣတ္ထိတဗ္ဗန္တိ? သစ္စမေတံ၊
တဏှာ ပန အတ္ထိ မာနဿ ပစ္စယဘူတာ၊ အတ္ထိ မာနဿ အပ္ပစ္စယဘူတာ၊
ယတော မာနော အနိယတော ဝုစ္စတိ။ တထာ ဟိ ပဋ္ဌာနေ “သံယောဇနံ
ဓမ္မံ ပဋိစ္စ သံယောဇနော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပဋိယာ”တိ ဧတ္ထ သံယော-
ဇနာနိ သံယောဇနေဟိ ယထာလာဘံ ယောဇေတွာ ဒဿိတယောဇနာယ
“ကာမရာဂသံယောဇနံ ပဋိစ္စ မာနသံယောဇနံ အဝိဇ္ဇာသံယောဇနံ”န္တိ ဝတွာ
“ကာမရာဂသံယောဇနံ ပဋိစ္စ အဝိဇ္ဇာသံယောဇနံ”န္တိ၊ “မာနသံယောဇနံ ပဋိစ္စ
ဘဝရာဂသံယောဇနံ အဝိဇ္ဇာသံယောဇနံ”န္တိ စ ဝတွာ “ဘဝရာဂသံယောဇနံ
ပဋိစ္စ အဝိဇ္ဇာသံယောဇနံ”န္တိ ဝတ္တံ။ ဧတ္ထ စ ကာမရာဂဘဝရာဂသံယောဇ-
နေဟိ မာနဿ အနိယတဘာဝေါ ပကာသိတော။ တတ္ထ ယာ တဏှာ ဗလဝတိ၊
တံ သန္ဓာယ ဣဒံ ဝုတ္တံ “တဏှာယ သမ္ပယုတ္တမာနဝသေနာ”တိ။ ဗလဝတဏှာ-
သမ္ပယုတ္တော ဟိ မာနော သယမ္ပိ ဗလဝါ ဟုတွာ အသ္မိတိ သဝိသေသံ
မဇ္ဇနဝသေန ပဝတ္တတိတိ။

ဒိဋ္ဌိဝသေနာတိ မာနမူလကဒိဋ္ဌိဝသေန။ “သေယျောဟမသ္မိ”တိအာဒိနာ
 ဟိ ဗဟုလမာနပေတဿ ပုဂ္ဂလဿ ရူပါဒိသု ဧကံ ဥဒ္ဓိဿ အယမဟမသ္မိတိ
 ဒိဋ္ဌိယာ ဥပ္ပန္နာယ မာနဿ အပ္ပဟိနတ္တာ မာနောပိ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 ဣတိ မာနမူလကံဒိဋ္ဌိံ သန္ဓာယာဟ “အယမဟမသ္မိတိ ဒိဋ္ဌိဝသေန ဝုတ္တ”န္တိ။
 စောဒကော ပန ဣမမတ္ထံ အဇာနန္တော အနုပလဗ္ဗမာနမေဝ သမ္ပယောဂတ္ထံ
 ဂဟေတွာ “နန ဓာ”တိအာဒိနာ စောဒေတိ။ ဣတရော “အာမ နတ္ထိ”တိ
 တမတ္ထံ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတွာ “မာနဿ ပနာ”တိအာဒိနာ ပရိဟာရမာဟ။ တဿတ္ထော
 ဝုတ္တော ဧဝ။

ယဝကလာပိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အာသိဝိသဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုတ္ထော ပဏ္ဏာသကော။

သဠာယတနသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဝေဒနာသံယုတ္တ

၁-သဂါထာဝဂ္ဂ

၁-သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၄၉။ ဝေဒနာ ဝ ပဇာနာတိတိ သစ္စာဘိသမ္ပောဓဝသေန ဝုစ္စမာန-
 ဝေဒနာနံ ပဇာနာနံ သာတိသယသမာဓာနပုဗ္ဗကန္တိ ဘဂဝတာ “သမာဟိ-
 တော”တိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ဥပစာရေန ဝါ အပ္ပနာယ ဝါ သမာဟိတော”တိ။
 ဝေဒနာတိ တိဿောပိ ဝေဒနာ။ ဒုက္ခသစ္စဝသေနာတိ ဒုက္ခသစ္စဘာဝေန၊
 ပရိဇာနနဝသေနာတိ အတ္ထော။ သန္တတိ သမုဒယံ တဏှာဝိဇ္ဇာကမ္မဇဿာ-
 ဝိပ္ပဘေဒံ ဥပ္ပတ္တိကာရဏံ။ တေနာဟ “သမုဒယသစ္စဝသေန ပဇာနာတိ”တိ။
 ယတ္ထာတိ ယံနိမိတ္တံ၊ ယံ အာဂမ္မ ကာမတဏှာဝိဇ္ဇာဝိနိရောဓာ ဝေဒနာ-
 နိရောဓော၊ တေသံ အယံ နိရောဓော။ နိဗ္ဗာနံ အာရဟ္တ အရိယမဂ္ဂပ္ပဝတ္တိယာ
 ဟိ နိဗ္ဗာနံ ဝေဒနာနိရောဓောတိ ဝုတ္တော။ ခယံ ဂမေတိတိ ခယဂါမိ၊ တံ ဓယ-
 ဂါမိနံ။ ဆာတံ ဝုစ္စတိ တဏှာ ကာမာနံ ပါတုကာမတာဝသေန ပဝတ္တနတော၊
 အစ္စန္တမေဝ သမုတ္တိန္တတ္တာ နတ္ထိ ဒေတသ္မိံ ဆာတန္တိ နိစ္ဆာတော။ တေနာဟ
 “နိတ္တဏှော”တိ။ သဗ္ဗသနစာရဝေဒနာတိ သဗ္ဗသနပစာရဝေဒနာ။ ဦးဟိ
 ပဒေဟိတိ “သမာဟိတော သမ္ပဇာနော”တိ ဣမေဟိ ဦးဟိ။ “သတော”တိ ပန
 ဣဒံ သမ္ပဇာနပဒဿေဝ ဥပဗြူဟနန္တိ အဓိပ္ပါယော။ သေသေဟိ စတူဟိ
 စတုသန္တံ ကထိတံ၊ ဣတရေဟိ ပန ဦးဟိ စတုသစ္စဗျူနမေဝ ကထိတံ။ သဗ္ဗ-
 သင်္ဂါဟိကောတိ သဗ္ဗသဘာဝဓမ္မာနံ သင်္ဂဏှနကော။ တေနာဟ “စတု-
 ဘူမကဓမ္မပရိစ္ဆေဒေါ ဝုတ္တော”တိ။

သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သုခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅၀။ ဒုက္ခံ န ဟောတိတိ အဒုက္ခံ၊ သုခံ န ဟောတိတိ အသုခံ၊ မ-ကာရော
 ပဒသန္တိကရော။ အဒုက္ခမသုခန္တိ ဝေဒယိတသဒ္ဓါပေက္ခာယ နပုံသကနိဒ္ဒေသော။
 သပရသန္တာနဂတေ သန္တာယ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါဂဟဏန္တိ အာဟ “အတ္တနော
 ဝ ပရဿ ဓာ”တိ။ တေန သဗ္ဗမ္ပိ ဝေဒယိတံ ဂဟိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ နဿနသဘာဝန္တိ

ဣတ္တရခဏတာယ ဘင်္ဂတော ဥဒ္ဓိ အပဿိတဗ္ဗသဘာဝံ။ ပလောကော
ဘေဒေါ ဧတဿ အတ္ထိတိ ပလောကိနံ။ တေနာဟ “ဘိဇ္ဇနသဘာဝ”န္တိ။
ဉာဏေန ဖုသိတွာ ဖုသိတွာတိ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝိပဿနာဉာဏေန အနိစ္စာ
ပဘင်္ဂနောတိ အာရမ္မဏတော၊ ဥတ္တရကာလံ အသမ္မောဟတော မဂ္ဂပရမ္ပရာယ
ဖုသိတွာ ဖုသိတွာ ဝယံ ပဿန္တော။ ဝိရဇ္ဇတိတိ မဂ္ဂဝိရာဂေန ဝိရဇ္ဇတိ။
သမ္ပသနစာရဝေဒနာ ကထိတာ အာရဒ္ဓဝိပဿကာနံ ဝသေန ဒေသနာတိ။
လောကိယလောကုတ္တရေဟိ ဉာဏေဟိ ယာထာဝတော ပရိဇာနနံ ပဋိဝိဇ္ဈနံ
ဉာဏဖုသနံ။

သုခသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပဟာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅၁။ သဗ္ဗန္တိ အဋ္ဌသတပဘေဒံ တဏှံ ဆိန္တိ သမုစ္ဆေဒပဟာနဝသေန
ပဇဟိ။ တေနာဟ “သမုစ္ဆိန္တိ”တိ။ ယဒဂ္ဂေန တဏှာ သဗ္ဗသော သမုစ္ဆိန္တ၊
တဒဂ္ဂေန သဗ္ဗာနိဝိ သညောဇနာနိတိ အာဟ “ဒသဝိဓမ္မိ”တိအာဒိ။ သမ္မာတိ
သုဋ္ဌ။ ပဟာနဉ္စ နာမ ဥပါယေန ဉာယေန ပဟာနန္တိ အာဟ “ဟေတုနာ
ကာရဏေနာ”တိ။ ဒဿနာဘိသမယောတိ အသမ္မောဟပဋိဝေဒော။ အရဟတ္တ-
မဂ္ဂေါ ဟိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောဝ သဘာဝပဋိစ္ဆာဒကံ မောဟံ ဝိဒ္ဓိသေန္တော ဧဝ
ပဝတ္တတိ။ တေန မာနော ယာထာဝတော ဒိဋ္ဌော နာမ ဟောတိ။ အယမဿ
ဒဿနာဘိသမယော။ ယထာ ဟိ သူရိယေ ဥဋ္ဌိတေ အန္ဓကာရော ဝိဒ္ဓိသိယ-
မာနောဝိဟတော။ ဧဝံ အရဟတ္တမဂ္ဂေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ သော သဗ္ဗသော ပဟိနော
ဧဝ ဟောတိ။ န တသ္မိံ သန္တာနေ ပတိဋ္ဌံ လဘတိ။ အယမဿ ပဟာနာဘိ-
သမယော။ တေန ဝုတ္တံ “အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ဟိ”တိအာဒိ။ ကိစ္စဝသေနာတိ
အသမ္မောဟပဋိဝေဒသင်္ခါတဿ ဒဿနကိစ္စဿ အနိပ္ပာဒနဝသေန။

ယေ ဣမေ စတ္တာရော အန္တာတိ သမ္ပန္တော။ မရိယာဒန္တောတိ မရိယာဒ-
သင်္ခါတော အန္တော။ သေ နယော သေသတ္တယေဝိ။ တေသုတိ စတုသု
အန္တေသု။ အဒုံ စတုတ္ထကောဋိသင်္ခါတံ သဗ္ဗသေဝ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ အန္တံ ပရိစ္ဆေဒံ
အရဟတ္တမဂ္ဂေန မာနဿ ဒိဋ္ဌတ္တာ ပဟိနတ္တာ စ အကာသီတိ ယောဇနာ။
သမုဿယော အတ္တဘာဝေါ။

န ရိပ္ပတိတိ န ဝိဝေစေတိ န ဝိဿဇ္ဇေတိ။ တေနာဟ “သမ္ပဇညံ န
ဇဟတိ”တိ။ သမ္ပဇညံ န ပရိစ္စတိတိ အတ္ထော။ သင်္ချံ နောပေတိတိ ဣမဿ

“ဒိဋ္ဌဓမ္မေ အနာသဝေါ”တိ ဣမဿ ဝသေန အတ္ထံ ဝဒန္တော “ရတ္တော ဒုဋ္ဌော”တိ အဝေါစ သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဝသေန။ သင်္ချံ နောပေတိတိ ဝါ ဒိဋ္ဌဓမ္မေ အနာသဝေါ ဓမ္မဋ္ဌော ဝေဒဂူ ကာယဿ ဘေဒါ မနုဿော ဒေဝေါတိ ဝါ ပညတ္တိံ န ဥပေတိတိ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဝသေနပိ အတ္ထော ဝတ္တဗ္ဗော။ ဣတ္ထ စ သုခါဒိသု ဝေဒနာသု ယထာက္ကမံ ရာဂါနုသယာဒယော ကထိတာတိ အာဟ “ဣမသ္မိံ သုတ္တေ အာရမ္မဏာနုသယော ကထိတော”တိ။ ယော ဟိ ရာဂါဒိ ပစ္စယသမဝါယေ အတိဉ္ဇဋ္ဌာဒိသု ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟော မဂ္ဂေန အပ္ပဟိနော၊ သော “ရာဂါနုသယော”တိအာဒိနာ ဝုတ္တော၊ အပ္ပဟိနတ္ထော သော မဂ္ဂေန ပဟာတဗ္ဗော၊ န ပရိယုဋ္ဌာနာဘိဘဝတ္ထောတိ။

ပဟာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပါတာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅၂။ ယတ္ထ ပတိဋ္ဌာ နတ္ထိ ကေန္တိကာတိ ကေန္တိကဿ မဟတော ပါတဿ အလန္တိ အယမေတ္ထ အတ္ထော အဓိပ္ပေတောတိ အာဟ “နတ္ထိ ဓတ္ထ ပတိဋ္ဌာ”တိ။ အသန္တုတတ္ထန္တိ န သန္တုတတ္ထံ၊ မုဿာတိ အတ္ထော။ သောတိ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော။ ယံ တံ ဥဒကံ ပတတိတိ ယောဇနော။ ယသ္မာ သမုဒ္ဒ- ပိဋ္ဌေ အန္တရန္တရာ ဝေရန္တဝါတသဒိသော မဟာဝါတော ဥဋ္ဌဟိတွာ မဟာသမုဒ္ဒေ ဥဒကံ ဥဂ္ဂစ္ဆာပေတိ၊ တံ ကဒါမိ စက္ကဝါဋ္ဌာဘိမုခံ၊ ကဒါမိ သိနေရုပါဒါဘိမုခံ ဂန္တာ တံ ပတိဟနတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “မလဝါမုခံ မဟာသမုဒ္ဒဿာ”တိအာဒိ။ ဝေဂေန ပက္ခန္တိတွာတိ မဟတာ ဝါတဝေဂေန သမုဒ္ဒတံ တေနော ဝေဂေန ပက္ခန္တိံ စ ဟုတွာ။ မဟာနရကပပါတော ဝိယာတိ ယောဇနာယာမဝိတ္တာရ- ဂန္တိရသောဗ္ဗပပါတော ဝိယ ဟောတိ။ တထာဂ္ဂုပါနန္တိ တတ္ထ ဝသိတုံ သမတ္တာနံ၊ အသန္တန္တိ အဘူတံ။ အတ္ထဝသေန ဟိ ဝါစာ အဘူတံ နာမ။

န ပတိဋ္ဌာသီတိ ပတိဋ္ဌံ န လဘိ။ အနိဗ္ဗန္တိ အနိဗန္ဓနတ္ထံ ယံကိဋ္ဌိ။ ဒုဗ္ဗလ- ဉာဏောတိ ဉာဏဗလရဟိတော။ “အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော”တိ ဝတွာ “သုတဝါ အရိယသာဝကော”တိ ဝုတ္တတ္တာ “သောတာပန္နော ဓရ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဣတရေသု အရိယသာဝကေသု ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ တေသံ ဟိ ဝေဒနာ သုပရိညာတာ။ မလဝိပဿဏော။ ပ။ ယောဂါဝေရေပိ ဝဋ္ဋတိ မတ္တသော ဝေဒနာနံ ပရိညာတတ္တာ။

ပါတာလသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဒဋ္ဌဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅၃။ ဝိပရိဏာမနဝသေန ဒုက္ခတော ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ ကိဉ္ဇာပိသုခါ၊ ပရိဏာမ-
ဒုက္ခတာ ပန သုခဝေဒနာယ ဧကန္တိကာတိ။ ဝိနိဝိဇ္ဈနဓဋ္ဌနာတိ ဝိဋ္ဌနဝသေန
အတ္တဘာဝဿ ဝိဇ္ဈနဓဋ္ဌန။ ဟုတွာတိ ပစ္စယသမာဂမေန ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ။ တေန
ပါကဘာဝပုဗ္ဗကော အတ္တလာဘော ဝုတ္တော။ အဘာဝါကာရေနာတိ ဘင်္ဂပ-
ဂမနာကာရေန။ တေန ဝိဒ္ဓိသဘာဝေါ ဝုတ္တော။ ဥဘယေန ဥဒယဗ္ဗယ-
ဖရိစ္ဆိန္နတာယ သိခပ္ပတ္တံ အနိစ္စတံ ဒဿတိ။ သွာယံ ဟုတွာ အဘာဝါ-
ကာရော ဣတရာသုပိ ဝေဒနာသု လဗ္ဘတေဝ၊ အဓိကော စ ပန ခြိန္တံ ဒုက္ခ-
သဘာဝေါ၊ ဒုက္ခတာဝသေန ပုရိမာနံ ဝေဒနာနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗတာယ ဒဿိတတ္တာ
ပစ္ဆိမာယ ဝေဒနာယ ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗတာ ဒဿိတာ။ အဒ္ဓါတိ ဉာဏဂတိယာ
သတ္တိကတွာ အဒက္ခိ။ ဉာဏဂမနံ ဟေတံ၊ ယဒိဒံ ဒုက္ခတော ဒဿနံ။
သန္တသဘာဝံ သုခဒုက္ခတော ဥပသန္တရူပတ္တာ။

ဒဋ္ဌဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သလ္လသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅၄။ ဦးသု ဇနေသုတိ သုတဝန္တအဿုတဝန္တေသု ဦးသု ဇနေသု။ အနု-
ဂတဝေဓန္တိ ပုဗ္ဗေ ပဝတ္တဝေဓဿ အနုဂတဝေဓံ။ ဗလဝတရာ ဒိဂုဏာ ဝိယ
ဟုတွာ ဒဋ္ဌတရပဝတ္တိယာ။ ဧဝမေဝါတိ ယထာ ဝိဒ္ဓဿ ပုရိသဿ အနု-
ဝေဓနာ ဗလဝတရာ၊ ဧဝမေဝ။ သမာဓိမဂ္ဂဖလာနိ နိဿရဏံ ဝိက္ခမ္ဘန-
သမုစ္ဆေဒပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝသေန။ သမာဓိသိသေန ဟေတ္တိ ဈာနံ စ ဂဟိတံ။ သော-
န ဇာနာတိ အနဓိဂတတ္တာ။ နိဿရဏန္တိ ဇာနာတိ အနိဿရဏမေဝ။
တာသံ သမဓိဂတာနံ သုခဒုက္ခဝေဒနာနံ။ န ဝိပ္ပယုတ္တော အပ္ပဟိနကိလေ-
သတ္တာ။ သင်္ခါတဓမ္မဿာတိ သင်္ခါယပညာယ ပရိညာတစတုက္ခန္ဓဿ။ တေနာဟ
“တုလိတဓမ္မဿာ”တိ။ ဣမသ္မိမ္မိ သုတ္တေ ပုရိမသုတ္တေ ဝိယ အာရပ္ပဏာနု-
သယောဝ ကထိတော၊ သော ပန တတ္ထ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗော။
အနုရောဓဝိရောဓပဟာနဿ ဝုတ္တတ္တာ ခိဏာသဝေါ ဓရံ။ အနာဂါမိမိ ဝဋ္ဋတိ၊
တဿ ဝိရောဓပ္ပဟာနံ လဗ္ဘတိ။

သလ္လသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ပဌမဂေလညသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅၅။ သဒ္ဓဟိတွာ ဂိလာနေ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗေ မညိဿန္တိတိ ယောဇနာ။
တတ္ထာတိ တသ္မိံ ဌာနေ။ ကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂေါ သပ္ပါယော ယေသံ တေ
ကမ္မဋ္ဌာနသပ္ပါယာ၊ သတိပဋ္ဌာနရတာတိ အတ္ထော။ အနိစ္စတံ အနုပဿန္တောတိ
ကာယံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နာယ ဝေဒနာယ စ အနိစ္စတံ အနုပဿန္တော။ ဝယံ အနု-
ပဿန္တောတိအာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဝယန္တိ ပန တာယ ဧဝ ယေသန္တိတံ။
ဝိရာဂန္တိ ဝိရဇ္ဇနံ။ ပဋိနိဿဂ္ဂန္တိ ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂံ၊ ပက္ခန္ဓနပဋိနိဿဂ္ဂမ္ပိ ဝါ။

အာဂမနိယပဋိပဒါတိ အရိယမဂ္ဂဿ အာဂမနဋ္ဌာနိယာ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ။
ပုဗ္ဗဘာဂါယေဝ န လောကုတ္တရာ၊ သမ္ပဇညံ ပုဗ္ဗဘာဂါယမေဝ။ တိဿော အနု-
ပဿနာ ပုဗ္ဗဘာဂါယေဝ ဝိပဿနာပရိယာပန္နတ္တာ။ ဖိဿကာတိ လောကီယ-
လောကုတ္တရမိဿကာ။ အာဝနာကာလော ဒဿိတော “နိရောဓာနုပဿိနော
ဝိဟရတော၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိနော ဝိဟရတော ရာဂါနုသယော ပဟိယတိ”တိ
ဝုတ္တတ္တာ။

ပဌမဂေလညသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဉ-ဒုတိယဂေလညသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅၆-၂၅၇။ ဖဿံ ပဋိစ္စာတိ ဧတ္ထ ဖဿသီသေန ဖဿာယတနာနံ
ဂဟဏံ။ န ဟိ ဖဿာယတနေဟိ ဝိနာ ဖဿဿ သမ္ဘဝေါ။ တေနာဟ
“ကာယောဝ ဟိ ဧတ္ထ ဖဿောတိ ဝုတ္တော”တိ၊ ဖဿသီသေန ဝုတ္တောတိ
အဓိပ္ပါယော။ နဝမံ ဥတ္တာနမေဝ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ။

ဒုတိယဂေလညသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဇဿမူလကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅၈။ သုခဝေဒနာယ ဟိတံ သုခဝေဒနိယံ။ သော ပနေသ ဟိတဘာဝေါ
ပစ္စယဘာဝေနာတိ အာဟ “သုခဝေဒနာယ ပစ္စယဘူတ”န္တိ။ ဣမသ္မိမ္ပိ

သုတ္တံဗေတိ ဣမသ္မိံ နဝမေ ဒသမေ စ သုတ္တေပိ။ သမ္မသနစာရဝေဒနာတိ သမ္မသနီယဝေဒနာ ဧဝ ကထိတာ၊ န လောကုတ္တရာတိ အဓိပ္ပါယော။

ဗဿမူလကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သဂါထာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ရဟောဂတဝဂ္ဂ

၁-ရဟောဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၅၉။ ယံကိဉ္စိ ဝေဒယိတန္တိ “သုခံ ဒုက္ခံ အဒုက္ခမသုခ”န္တိ စုံတွဲ ဝေဒယိတံ ဒုက္ခသ္မိံ အန္တောဂဓံ၊ ဒုက္ခန္တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘတိ ပရိယာယေနာတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “တံ သဗ္ဗံ ဒုက္ခန္တိ အတ္ထော”တိ။ ယာ သောတိအာဒိသု ယော သင်္ခါရာနံ အနိစ္စတာသင်္ခါတော ဟုတွာ အဘာဝါကာရော၊ ယာ ခယသဘာဝတာ ဝိနဿနသဘာဝတာ ဇရာယ မရဏေန စာတိ ခွဲခွာ ဝိပရိဏာမနသဘာဝတာ၊ ဧတံ သန္ဓာယ ဥဒ္ဓိဿ သဗ္ဗံ ဝေဒယိတံ ဒုက္ခန္တိ မယာ ဝုတ္တန္တိ အယံ သင်္ခေပတ္ထော။ သာတိ သင်္ခါရာနံ အနိစ္စတာ။ ဝေဒနာနမ္ပိ အနိစ္စတာ ဧဝ သင်္ခါရသဘာဝတ္တာ။ တာသံ အနိစ္စတာ စ နာမ မရဏံ ဘင်္ဂေါတိ ကတွာ တတော ဥတ္တရိ ဒုက္ခံ နာမ နတ္ထိတိ သဗ္ဗာ ဝေဒနာ “ဒုက္ခာ”တိ ဝုတ္တာ၊ ယထာ “ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခ”န္တိ စ၊ “ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ”တိ စ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ သုတ္တပဒံ။ စတ္တာဓော အာရုပ္ပဂါတိ စတဿော အရူပသမာပတ္တိယော။ ဧတ္တာတိ စ တေသ္မိံ ပဋိပုဿဒ္ဓိဝါရေ။

ရဟောဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-အဂါရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆၂။ ပုရုတ္တိမာတိ ဝိဘတ္တိလောပေန နိဒ္ဒေသော၊ နိဿက္ကေ ဝါ ဧတံ ပစ္စတ္တဝစနံ။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိဝသေနာတိ ပဌမဒုတိယဇ္ဈာနဝသေန။ အနုဿတိဝသေနာတိ နိဒဿနမတ္တံ အညဿပိ ဥပစာရဇ္ဈာနဂ္ဂဟိတဿ သဝိတက္ကစာရဿ နိရာမိသဿ သုခဿ လဗ္ဘနတော၊ တဿပိ ဝါ ပဌမဇ္ဈာနာဒိတိ ဧတ္ထ အာဒိ-သဒ္ဓေန သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ကာမဟေတု ဒုက္ခပ္ပတ္တာနံ ဒုက္ခဝေဒနာ

ကာမာမိသေန သာမိသာ ဝေဒနာ။ အနုတ္တရဝိမောက္ခာ နာမ အရဟတ္တဖလံ။ “ကုဒါဿု နာမာဟံ တဒါယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရိဿာမိ”တိ ဧဝံ ပိဟံ ဥပဋ္ဌာပယတော တသ္မိံ အနိဇ္ဈမာနေ ပိဟပ္ပစ္စယာ ဥပ္ပန္နဒေါမနဿဝေဒနာ။ နေက္ခမ္ပနိဿိတာ ဥပေက္ခာဝေဒနာ နိရုဓိသာ အဗုက္ခမသုခါ နာမ။ သဝိသေသံ ပန ဒဿေတုံ “စတုတ္ထဇ္ဈာနဝသေန ဥပ္ပန္နာ အဗုက္ခမသုခဝေဒနာ”တိ ဝုတ္တံ။

အဂါရသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဂ-ပဌမအာနန္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၆၃-၂၆၆။ ဟေဋ္ဌာ ကထိတနယာနေဝ၊ ဝေနေယျဇ္ဈာသယတော ပန တေသံ ဒေသနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧတ္ထာတိ ဧတေသု စတုသု သုတ္တေသု။ ပုရိမာနိ ခွေ “ပဌမံ ဈာနံ သမာပန္နဿ ဝါစာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ ဟောတိ”တိအာဒိနာ နယေန ယာဝ ခိဏာသဝဿ ကိလေသပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ၊ တာဝ ဒေသနာယ ပဝတ္တတ္တာ “ပရိပုဏ္ဏပဿဒ္ဓိကာနိ”တိ ဝုတ္တာနိ။ တာဝ ပရိပူရံ ကတွာ အဒေသိတတ္တာ “ပန္နိမာနိ ဥပဓုပဿဒ္ဓိကာနိ၊ ဒေသနာယာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ပဌမအာနန္ဒသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-၁၀-ပဉ္စကင်္ဂသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၆၇-၂၆၈။ ဒဏ္ဍပုဂ္ဂရံ အဂ္ဂသောဏ္ဍမုဂ္ဂရံ။ ကာဠသုတ္တပက္ခိပနံ ကာဠသုတ္တနာဋိ။ ဝါသိအာဒိနိ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ အဿာတိ ပဉ္စကင်္ဂါ။ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာယ ဝုတ္တဝိဓိနာ ကတ္တဗ္ဗနိဿယာနိ ဌပေတိတိ ထပတိ။ ပဏ္ဍိတဥဒါယိတ္တေဓော၊ န လာဠဒါယိတ္တေဓော။ ခွေပါနန္ဒာတိ အဋ္ဌကထာယ ပဒုဒ္ဓါရော ကတော၊ “ခွေပိ မယာ အာနန္ဒာ”တိ ပန ပါဠိယံ။ ပသာဒကာယသန္နိဿိတာ ကာယိကာ၊ စေတောသန္နိဿိတာ စေတသိကာ။ အာမိပစ္စဋ္ဌေန သုခမေဝဇ္ဈန္တိယန္တိ သုခိန္တိယံ။ ဥပဝိစာရဝသေနာတိ ရူပါဒိနိ ဥပေစ္စ ဝိစရဏဝသေန။ အတိတေ အာရမ္မဏေ။ ပစ္စုပ္ပန္နေတိ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နေ။ ဧဝံ အဋ္ဌာမိကံ သတံ အဋ္ဌသတံ။

ပါဠိယေက္ခော အနုသန္တိတိ ပုစ္ဆာနုသန္တိအာဒိဟိ ဝိသုံ တေဟိ အသမ္ဘိဿော ဧကော အနုသန္တိ။ ကောပိ ဝေဒနာ ကထိတာ “တတြ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသာဝကော”တိ အာဟရိတွာ “ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ”တိ။ ယသ္မာ

ဘဂဝါ စတုတ္ထဇ္ဈာနပေက္ခာဝေဒနံ ဝတော “အတ္တာနန္တ တေသ္မာ သုခါ အညံ သုခ”န္တိအာဒိ ဝဒန္တော ထပတိနော ဝါဒံ ဥပတ္တန္တေတိ နာမ။ တေန ဟိ ဥပေက္ခာဝေဒနာ “သုခ”န္တေဝ ဝုတ္တာ သန္တသဘာဝတ္တာ။ အဘိက္ခန္တတရန္တိ အတိဝိယ ကန္တတရံ မနောရမတရံ။ တေနာဟ “သုန္တရတရ”န္တိ။ ပဏိတတရန္တိ ပဓာနဘာဝံ နိတတာယ ဥဋ္ဌာရတရံ။ တေနာဟ “အတပ္ပကတရ”န္တိ။ သုခန္တိ ဝုတ္တာ ပဋိပက္ခဿ သုဠ ခါဒနေန၊ သုကရံ ဩကာသဒါနမဿာတိ ဝါ။ နိရောဓော သုခံ နာမ သဗ္ဗသော ဥဒယဗ္ဗယာဘာဝတော။ တေနာဟ “နိဒ္ဒါက္ခ-
ဘာဝသင်္ခါတေန သုခဋ္ဌေနာ”တိ။

သုခသ္မိယေဝါတိ သုခမိစ္ဆေဝ ပညပေတိ။ နိရောဓသမာပတ္တိံ သီသံ ကတွာတိ နိရောဓသမာပတ္တိဒေသနာယ သီသံ ဥတ္တမံ ကတွာ။ ဒေသနာယ ဥဒ္ဓေသာမိမုတ္တေ ဥဋ္ဌာပေတွာ ဝိတ္တာရိတတ္တာ “နေယျပုဂ္ဂလဿ ဝသေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဒသမံ အနန္တရသုတ္တေ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

ပဉ္စကင်္ဂသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ရဟောဂတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-အဋ္ဌသတပရိယာယဝဂ္ဂ

၁-သီဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၆၉။ စူဠာ ပန အဿ မဟတိ အတ္ထိ သဝိသေသာ၊ တသ္မာ “မောဠိယ-
သီဝကော”တိ ဝုစ္စတိ။ ဆန္တပရိဗ္ဗာဇကောတိ ကမ္မလာဒိနာ ကောဝိန-
ပဋိစ္ဆာဒကပရိဗ္ဗာဇကော။ ဝိတ္တပစ္စယာနီတိ ဝိတ္တဟေတုကာနိ။ “တိဿော
ဝေဒနာ”တိ ဝတော တာသံ သမ္ဘဝံ ဒဿေတုံ “ကထ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ကုသလ-
ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိတ္တပစ္စယာ။ ဝိတ္တဘေသန္တံ ကရိဿာမီတိ ဘေသဇ္ဇသမ္ဘ-
ရဏတ္ထဇ္ဇေဝ တဒတ္ထံ အာမိသကိဉ္ဇက္ခသမ္ဘရဏတ္ထဉ္ဇ ပါဏံ ဟနတိတိ ယောဇနာ။
ဗုဒ္ဓိက္ခော ဘေသဇ္ဇကရဏေ ဥဒါသိနော။

တသ္မာတိ ယသ္မာ ဝိတ္တာဒိပစ္စယဟေတုကန္တိ အတ္တနော စ လောကဿ စ
ပစ္စက္ခံ အတိဓာဝန္တိ ယေ သမဏာ ဝါ မြာဟ္မဏာ ဝါ၊ တသ္မာ တေသံ မိစ္ဆာ။
ဝိတ္တာဒိနံ တိဏ္ဏမ္ပိ သမောဓာနသန္တိပါတေ ဇာတာနိ သန္တိပါတိကာနိ။ ပုရိမ-
ဥတုနော ဝိသဒိသော ဥတုဝိပရိဏာမောတိ အာဟ “ဝိသဘာဂဥတုတော

သံယုတ္တ] ၃-အဋ္ဌသတပရိယာယဝဂ္ဂ ၂-၁၀အဋ္ဌသတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ ၃၆၁

ဇာတာနီ”တိ။ အနုဒကော ထဒ္ဓလူခဘူမိဝိဘာဂေါ ဇာလဒေသော၊ ဝုတ္တ-
ဝိပရိယာယေန အနုပဒေသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ မလယံ ဟိမသီတဗဟုလော၊
ဣတရော ဥဏှဗဟုလော။

အတ္တနော ပကတိစရိယာနံ ဝိသမံ ကာယဿ ပရိဟရဏဝသေန၊
ဇာတာနီ ပန အသယုသဟနအဒေသအကာလစရဏာဒိနာ ဝေဒိတဗ္ဗာနီတိ
အာဟ “မဟာဘာရဝဟနာ”တိအာဒိ။ ပရဿ ဥပက္ကမတော နိဗ္ဗတ္တာနိ
ဩဗတ္တမိကာနီတိ အာဟ “အယံ ဧဝရော ဝါ”တိအာဒိ။ ကေဝလန္တိ
ဗာဟိရပစ္စယံ အနပေက္ခိတွာ ကေဝလံ တေနော။ တေနာဟ “ကမ္မ-
ဝိပါကတောဝ ဇာတာနီ”တိ။ သက္ကာ ပဋိဗာဟိတုံ ပတိကာရေန။ လောက-
ဝေါဟာရော နာမ ကထိတော ပိတ္တသမုဋ္ဌာနာဒိသမညာယ လောကသိဒ္ဓတ္တာ။
ကာမံ သရိရသန္တိဿိတာ ဝေဒနာ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာဝ၊ တဿာ ပန ပစ္စုပ္ပန္နပစ္စယ-
ဝသေန ဧဝမယံ လောကဝေါဟာရောတိ ဝုတ္တဇ္ဇေဝ ဂဟေတွာ ပရဝါဒပဋိ-
သေဓော ကတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

သီဝကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-၁၀-အဋ္ဌသတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၇၀-၂၇၈။ ဝေဒနာနံ အဋ္ဌာမိကံ သတံ၊ တဿ အဋ္ဌသတဿ တဗ္ဘာ-
ဝဿ ပရိယာယော ကာရဏံ ဧတ္ထ အတ္ထိတိ အဋ္ဌသတပရိယာယော၊ သုတ္တံ။
တေနာဟ “အဋ္ဌသတဿ ကာရဏဘူတ”န္တိ။ ဓမ္မကာရဏန္တိ ပရိယတ္တိဓမ္မဘူတံ
ကာရဏံ။ ကာယိကာတိ ပဉ္စဒ္ဓါရကာယိကာ။ တေနာဟ “ကာမာဝေရယေဝ
လန္တိ”တိ၊ ကာမဘူမိကာတိ အတ္ထော။ အရူပါဝေရေ နတ္ထိ၊ တိဘူမိကာတိ
အတ္ထော။ တေနာဟ “အရူပေ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဉ္စ ခေါ
လောကုတ္တရံ၊ န လောကီယ”န္တိ။ ဣတဏှ ဥပေက္ခာဝေဒနာ။ ဥပဝိစရန္တိ ဥပေစ္စ
ပဇ္ဇန္တိတိ အတ္ထော။ တံသမ္ပယုတ္တာနန္တိ ဝိစာရသမ္ပယုတ္တာနံ။

ပဋိလာဘတောတိ ပဋိလဒ္ဓဘာဝတော။ သမနုပဿတောတိ ပစ္စဝေက္ခ-
တော ပဿတော။ အတိတံ ခဏတ္တယာတိက္ကမေန အတိက္ကန္တံ၊ နိရုဒ္ဓပ္ပတ္တိယာ
နိရုဒ္ဓံ၊ ပကတိဝိဇယနေန ဝိပရိဏတံ။ သမနုဿရတောတိ ဝိန္တယတော။
ဂေဟဿိတန္တိ ကာမဂုဏနိဿိတံ။ ကာမဂုဏာ ဟိ ဣဓ ဂေဟနိဿိတဓမ္မေန
ဂေဟပရိယာယေန ဝုတ္တာ။

ဝိပရိဏာမဝိရာဂနိရောဓန္တိ ဝိပရိဏာမနံ ဝိရဇ္ဇနလက္ခဏံ နိရုဇ္ဈနဉ္စ ဝိဒိတွာ။
ပုဗ္ဗေတိ အတိတေ။ တေရဟိတိ ဣဒါနိ ဝတ္တမာနာ။ သဗ္ဗပ္ပညာယ ပဿတောတိ
ဝိပဿနာပညာယ စေဝ မဂ္ဂပညာယ စ ယာထာဝတော ပဿတော။ ဥဿုက္ကာ-
ပေတုန္တိ ဝိပဿနံ ပဌပေတွာ မဂ္ဂပဋိဝေဓံ ပါပေတုံ။ နိဗ္ဗာနံ ဥဒ္ဓိဿ ပဝတ္တိတတ္တာ
နေက္ခမ္ပဿိတသောမနဿာနိ နာမ။ လောကာမိသပဋိသံယုတ္တာနန္တိ ကာမ-
ဂုဏနိဿိတာနံ။ တဒါယတနန္တိ တံ အာယတနံ တံ ကာရဏံ အရဟတ္တံ။
အနုတ္တရေသု ဝိမောက္ခေသုတိ အရိယဖလဓမ္မေသု။ ဖိဟန္တိ အဓိဂမိန္တံ။

ဥပေက္ခာတိ သောမနဿရဟိတအညာဏုပေက္ခာ။ ဗာလုယောဂတော
ဗာလဿ၊ တတော ဝေ မူဠဿ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ကိလေသောမိနံ မဂ္ဂေါမိဟိ
အဇိတတ္တာ အနောမိဇိနဿ၊ သတ္တမဘဝါဒိတော ဥဒ္ဓိ ပဝတ္တနဝိပါကဿ
အဇိတတ္တာ အဝိပါကဇိနဿ၊ အနေကာဒိနဝေ ဝဇ္ဇေ အာဒိနဝဿ အဇာနနေန
အနာဒိနဝဒဿာဝိနော၊ ပဋိပတ္တိပဋိဝေဓဗာဟုသစ္စဘာဝေန အဿုတဝ-
တော ပုထုဇ္ဇနဿ။ ဣပံ သာ နာတိဝတ္တတိ န အတိက္ကမတိ ဉာဏသမ္ပယုတ္တာ-
ဘာဝတော။ သဗ္ဗသင်္ခါဟဏေတိ သဗ္ဗဓမ္မေ သင်္ဂဏှနကော။ တတိယာဒိနိ
ယာဝ ဒသမာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနုတ္တာနေဝ။

အဋ္ဌသတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-နိရာမိသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၇၉။ အာရမ္မဏတော သမ္ပယောဂတော စ ကိလေသာမိသေန သာမိ-
သာ။ နိရာမိသာယာတိ နိဿက္ကဝစနံ။ နိရာမိသတရာဝါတိ ဧကံသဝစနံ တဿာ
တထာ နိဿမေတဗ္ဗတာယ။ သာ ဟိ ဝီတိ သဗ္ဗသော သန္တကိလေသာမိသေ
သန္တာနေ ပဝတ္တိယာ အစ္စန္တသဘာဝဓမ္မာရမ္မဏဝိသယတာယ သယမ္ပိ သာတိ-
သယံ သန္တသဘာဝါကာရေန ပဝတ္တိယာ နိရာမိသာယပိ နိရာမိသတရာ ဝုတ္တာ။
တေနာဟ “နန စာ”တိအာဒိ။ ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဥပမာယ သာဓေတုံ “ယထာ
ဟိ”တိအာဒိမာဟ။ အပ္ပဋိဟာရိကန္တိ ပဋိဟရဏရဟိတံ အပ္ပဋိဟာရံ၊ ကေနဝိ
အနာဝဋ္ဋန္တိ အတ္ထော။ သေသဝါရေသုတိ သုခဝါရဥပေက္ခာဝါရေသု။

ဝိမောက္ခဝါရော ပန န အတိဒိဋ္ဌော ဣတရေဟိ ဝိသဒိသတ္တာ။ တေနာဟ
“ဝိမောက္ခဝါရေ ပနာ”တိအာဒိ။ ဣပပဋိသံယုတ္တောတိ ဘာဝိတရူပပဋိ-
သံယုတ္တော။ သာမိသော နာမ ယသ္မာ သာမိသရူပပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိ စေဝ

သံယုတ္တ] ၃-အဋ္ဌသံတပရိယာယဝဂ္ဂ ၁၁-နိရုဗ္ဗိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၃၆၃

သာမိယရူပပဋိဘာဂံ စ၊ တသ္မာ “ရူပါမိသ”န္တိ ဝုစ္စတိ၊ တေန ရူပါမိသေန
သာမိသော နာမ။ အရူပါမိသဿ အဘာဝတော အရူပပဋိသံယုတ္တော
ဝိမောက္ခော နိရုဗ္ဗိသော နာမ။

နိရုဗ္ဗိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဋ္ဌသံတပရိယာယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝေဒနာသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-မာတုဂါမသံယုတ္တ

၁-ပဌမပေယျာလဝဂ္ဂ

၁-၂-မာတုဂါမသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၂၀၀-၂၀၁။ အဂုဏဇ်ဟိတိ အဂုဏကောဋ္ဌာသေဟိ။ ရူပယတိတိ ရူပံ၊ သရီရရူပံ။ သရီရရူပံ ပါသံသံ ဧတဿ အတ္ထိတိ ရူပဝါ၊ တပ္ပဋိက္ခေပေန န ဧ ရူပဝါ၊ သမ္ပန္နရူပေါ န ဟောတိတိ အတ္ထော။ ဉှတိကုလတော အညတော ဝါ အာဂတာယ ဘောဂသမ္ပဒါယ အဘာဝေန န ဘောဂသမ္ပန္နော။ ဒုဿီလောတိ နိဿီလော။ နိဿီလတာယ ဧဝ စဿာ ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယိတာဒိအာစာရာဘာဝေါ ဝုတ္တော။ အာလသီယောတိ အာလသီယတာယ ယုတ္တော။ ပဇ္ဇေဿ န လဘတိတိ ပဇာဘာဝသိသေန တဿာ ပရိဝါရဟာနိဝုတ္တော။ ပရိဝတ္တေတဗ္ဗန္တိ ပုရိသဝသေန ပရိဝတ္တေတဗ္ဗံ။

မာတုဂါမသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-အာဝေဏိကဒုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၂။ အာဝေဏိတဗ္ဗတော မရိယာဒါယ ဝိသုံ အသာဓာရဏတော ပဿိတဗ္ဗတော အာဝေဏိကာနိ။ ပဋိပစ္စေကေ ပုဂ္ဂလေ နိယုတ္တာနိတိ ပါဠိပုဂ္ဂလိကာနိ။ ပရိဝာရိကဘာဝန္တိ ဥပဋ္ဌာယိကဘာဝံ။

အာဝေဏိကဒုက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-တိဟိဓမ္မေဟိသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၂၀၃-၃၀၃။ မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတေနာတိ မစ္ဆရိယမလေန အဘိဘူ-
တေန။ တေနာတိ ကဿမိ ကိဉ္စိ အဒါနေန စ။ ဧတံ “မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိ-
တေနာ”တိအာဒိဝုတ္တံ။ ဝိလောကေန္တော ဝိစရတိ ဣဿာပကတစိတ္တတာယ။
ပဉ္စမာဒိနိ ယာဝ ကေဒသမာ ဥတ္တာနတ္တာနေဝ။

တိဟိဓမ္မေဟိသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဗလဝဂ္ဂ

၁-ဝိသာရဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၀၄။ ဣပသဗ္ဗတ္ထိ ဣပဗလံ တံသမင်္ဂိနော ဥပတ္တန္တကဘာဝတော။ သေနယော သေသေသုပိ။ ဗလာနိ ဟိ သတ္တာနံ^၁ ဝုဗ္ဗိယာ ဥပတ္တန္တကပစ္စယော ဟောတိ ယထာ တံ အာဟာရော။ တေနာဟ “ဣမာနိ”တိအာဒိ။

ဝိသာရဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-၁၀-ပဿယသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၃၀၅-၃၁၃။ အဘိဘဝိတွာ သဗ္ဗံ အန္တောဇနံ သာမိကဉ္စ။ နာသေန္တိတိ နာသနံ အဒဿနံ နေန္တိ နိဟရန္တိတိ အတ္ထော။

ပဿယသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မာတုဂါမသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဇမ္ဗူခါဒကသံယုတ္တ

၁-နိဗ္ဗာနပဉ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၁၄။ နိဗ္ဗာနံ အာဂမ္မာတိ ဧတ္ထ အာဂမ္မာတိ သဗ္ဗသင်္ခါရေဟိ နိဗ္ဗိန္နဿ ဝိသင်္ခါရနိန္နဿ ဂေါတြဘုနာ ဝိဝဋ္ဋိတမာနသဿ မဂ္ဂေန သစ္စိကရဏေနာတိ အတ္ထော။ သစ္စိကိရိယမာနံ ဟိ တံ အဓိဂန္ဓာ အာရမ္မဏပစ္စယဘူတဉ္စ ပဋိစ္စ အဓိပတိပစ္စယဘူတေ စ တသ္မိံ ပရမဿာသဘာဝေန ဝိမုတ္တသင်္ခါရဿ ပရမဂတိဘာဝေန စ ပတိဋ္ဌာနဘူတေ ပတိဋ္ဌာယ ခယသင်္ခါတော မဂ္ဂေါ ရာဂါဒိကေ ခေပေတိတိ တံသစ္စိကရဏာဘာဝေ ရာဂါဒိနံ အနုပ္ပတ္တိနိရောဂေမနာဘာဝတော “နိဗ္ဗာနံ အာဂမ္မ ရာဂေါ ဒီယတိ”တိ ဝုတ္တံ။

ဣမိနာဝ သုတ္တေနာတိ ဣမိနာဝ ဇမ္ဗူခါဒကသုတ္တေန။ ကိလေသက္ခယမတ္တံ နိဗ္ဗာနန္တိ ဝဒေယျ “ရာဂက္ခယော”တိအာဒိနာ သုတ္တေ အာဂတတ္တာ။ “ကိလေသက္ခယမတ္တံ”န္တိ အဝိသေသေန ဝုတ္တတ္တာ အာဟ “ကဿာ”တိအာဒိ။ အပ္ပါ အတ္တနောတိ ဝက္ခတိ “ပရဿ ကိလေသက္ခယေန ပရဿ နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိ န ယုတ္တာ”တိ။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏကရဏေန ဂေါတြဘုက္ခဏေ ကိလေသက္ခယပ္ပတ္တိတာ စ အာပန္နာတိ အာဟ “ကိ” ပန တေသု အနိဏေသုယေဝါ”တိအာဒိ။ နန အာရမ္မဏကရဏမတ္တေန ကိလေသက္ခယော အနုပ္ပတ္တောတိ န သက္ကာဝတ္တံ။ စိတ္တံ ဟိ အတိတာနာဂတာဒိသဗ္ဗံ အာလမ္ဗနံ ကရေတိ၊ န နိပ္ပန္နမေဝါတိ ဂေါတြဘူပိ မဂ္ဂေန ယာ ကိလေသာနံ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတာ ကာတဗ္ဗာ၊ တံ အာရမ္ဘ ပဝတ္တိဿတိတိ? န၊ အပ္ပတ္တနိဗ္ဗာနဿ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏဉာဏာဘာဝတော။ န ဟိ အညေ ဓမ္မာ ဝိယ နိဗ္ဗာနံ၊ တံ ပန အတိဂမ္ဘီရတ္တာ အပ္ပတ္တေန အာလမ္ဘိတုံ န သက္ကာ၊ တသ္မာ တေန ဂေါတြဘုနာ ပတ္တဗ္ဗေန တိကာလိကသဘာဝါတိက္ကန္တဂမ္ဘီရဘာဝေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ကိလေသက္ခယမတ္တတံ ဝါ ဣစ္ဆတော ဂေါတြဘုတော ပုရေတရံ နိပ္ပန္နေန ကိလေသက္ခယေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ အပ္ပတ္တကိလေသက္ခယာရမ္မဏကရဏေ ဟိ သတိ ဂေါတြဘုတော ပုရေတရမိတ္တာနိပိ အာလမ္ဗေယျန္တိ။

တသ္မာတိအာဒိ ဝုတ္တဿေဝ အတ္တဿ နိဂမနံ။ တံ ပနေတံ နိဗ္ဗာနံ။ ဂူပိနော ဓမ္မာ အဂူပိနော ဓမ္မာတိအာဒိသုတိ အာဒိသဒ္ဓေန လောကုတ္တရအနာသဝါဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အရူပဓမ္မာဒိဘာဝဂ္ဂဟဏေန စဿ ပရိနိပ္ပန္နတာ ဒိပိတာ။ တေနာဟ “န ကိလေသက္ခယမတ္တမေဝါ”တိ။

ကိလေသက္ခယမတ္တတာယ ဟိ သတိ နိဗ္ဗာနဿ ဗဟုတာ အာပဇ္ဇတိ
 “ယတ္ထကာ ကိလေသာ ဒီယန္တိ၊ တတ္ထကာနိ နိဗ္ဗာနာနိ”တိ။ အဘာဝဿ-
 ဘာဝတော ဂမ္ဘီရာဒိဘာဝေါ အသင်္ခတာဒိဘာဝေါ စ န သိယာ၊ ဝုတ္တော စ
 သော နိဗ္ဗာနဿ၊ တသ္မာဿ ပစ္စေတဗ္ဗော ပရိနိပ္ပန္နဘာဝေါ၊ ယသ္မာ စ
 သမ္မုတိသစ္စာရမ္ပဏံ သင်္ခတဓမ္မာရမ္ပဏံ ဝါ သမုစ္ဆေဒဝသေန ကိလေသေ
 ပဇဟိတုံ န သက္ကောတိ၊ ယတော မဟဂ္ဂတဉ္ဇဏံ ဝိပဿနာဉ္ဇဏံ ဝါ ကိလေသ-
 ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန တဒင်္ဂဝသေန ဝါ ပဇဟတိ၊ တသ္မာ အရိယမဂ္ဂဉ္ဇဏဿ
 သမ္မုတိသစ္စသင်္ခတဓမ္မာရမ္ပဏေဟိ ဝိပရိတသဘာဝေန အာရမ္ပဏေန ဘဝိတဗ္ဗံ။
 တဏှာ ဟိ တံ သမုစ္ဆေဒဝသေန ကိလေသေ ပဇဟိတိ ဧဝံ ပရိနိပ္ပန္နာ-
 သင်္ခတသဘာဝံ နိဗ္ဗာနန္တိ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗန္တိ။

နိဗ္ဗာနပဉ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-၁၅-ဓမ္မဝါဒီပဉ္စသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၁၆-၃၂၈။ ပဟာယ ဂတတ္တာတိ အရိယမဂ္ဂေန ဇဟိတွာ ဉ္ဇဏဂမနေန
 ဂတတ္တာ။ သုန္တု ဂတတိ သမ္မာ ဂတာ ပဋိပန္နာတိ သုဂတာ။ ပရိဇာနနတ္ထန္တိ
 တိဟိ ပရိညာဟိ ပရိဇာနနတ္ထံ။ ဒုက္ခသင်္ခါတောတိ “ဒုက္ခ”န္တိ သင်္ခါတဗ္ဗော
 ဝိဒိတဗ္ဗော စ ဒုက္ခသဘာဝေါ ဓမ္မော ဒုက္ခဒုက္ခတာ။ ယသ္မာ ဒုက္ခဝေဒနာ-
 ဝိနိမုတ္တသင်္ခတဓမ္မေ သုခဝေဒနာယ စ ယဏှာ ဣဓ သင်္ခါရဒုက္ခတာ ဝိပရိဏာမ-
 ဒုက္ခတာတိ ဒုက္ခပရိယာယော နိရုပ္ပတေဝံ၊ တသ္မာ ဒုက္ခသဘာဝေါ ဓမ္မော
 ဧကေန ဒုက္ခသဒ္ဓေန ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တော “ဒုက္ခဒုက္ခတာ”တိ။ သေသ-
 ပဒဒ္ဓယေတိ သင်္ခါရဒုက္ခတာ ဝိပရိဏာမဒုက္ခတာတိ ဧတသ္မိံ ပဒဒ္ဓယေ။
 သင်္ခါရဘာဝေန ဒုက္ခသဘာဝေါ သင်္ခါရဒုက္ခတာ။ သုခဿ ဝိပရိဏာမနေန
 ဒုက္ခသဘာဝေါ ဝိပရိဏာမဒုက္ခတာ။

ဓမ္မဝါဒီပဉ္စသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆-ဒုက္ကရပဉ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၂၉။ ပဗ္ဗဇ္ဇာယာတိ ပဗ္ဗဇိတပဋိပတ္တိယံ။ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋိပန္နော ဘိက္ခုတိ
ဓမ္မာနုဓမ္မံ ပဋိပဇ္ဇမာနော ဘိက္ခု။ ပါတန္တိ ပါတော။ နဓိရဿန္တိ ခိပ္ပမေဝ။
တေနာဟ “လဟယေဝါ”တိ။

ဒုက္ကရပဉ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။
ဇမ္ဗုခါဒကသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သာမဏ္ဍကသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၃၀-၃၃၁။ ဣမိနာဝ နယေနာတိ ယော ဇမ္ဗုခါဒကသံယုတ္တေ အတ္ထ-
နယော၊ ဣမိနာဝ နယေန။ ဣမိနာ ဟိ ဒွေ သံယုတ္တာနိ ပါဠိတော
အတ္ထတော စ အညမညံ သဒိသာနေဝါတိ ဒဿေတိ။

သာမဏ္ဍကသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-မောဂ္ဂလ္လာနသံယုတ္တ

၁-ဂ-ပဌမဇ္ဈာနပဌသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၃၃၂-၃၃၉။ ကာမသဟဂတေသု သညာမနသိကာရေသု ဥပဋ္ဌဟန္တေသု ဗျာပါဒါဒိသဟဂတာပိ သညာမနသိကာရာ ယထာပစ္စယံ ဥပဋ္ဌဟန္တိယေဝါတိ ဝုတ္တံ “ကာမသဟဂတာတိ ပဉ္စနိဝရဏသဟဂတာ”တိ။ နိဝရဏာနံ ဟေတ္ထ နိဒဿနမတ္တမေတံ၊ ယဒိဒံ ကာမဂ္ဂဟဏံ။ ပဟိနာဝသေသာ ဝေတ္ထ နိဝရဏာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ တသ္မာပဉ္စဂ္ဂဟဏံ န ကတ္တဗ္ဗံ။ တဿာတိ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿ သန္တတော ဥပဋ္ဌဟိသု အဓိဏ္ဏဝသိဟာယ။ တေနာဟ “ဟာနဘာဂိယံ နာမ အဟောသီ”တိ။ အာရပ္ပဏ။ပ။ သဟဂတန္တိ ဝုတ္တံ ဣတရေသံ အဘာဝတော။

ပဌမဇ္ဈာနပဌသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-အနိမိတ္တပဌသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၃၄၀။ ဝိပဿနာသမာဓိယော၊ န ဖလသမာဓိ။ ဆေဇ္ဇကိစ္စံ န နိပ္ပဇ္ဇတိ အဝိဇ္ဇေဒဝသေန အပ္ပဝတ္တနတော။ နိကန္တိတိ ဝိပဿနံ အဿာဒေန္တိ ပဝတ္တ-
တဏှာ။ သာဓေတုံ နာသက္ခိ ဥပတ္တိလိဋ္ဌတ္တာ။ နိမိတ္တာနုသာရိတိ နိစ္စသုခအတ္တ-
နိမိတ္တာနံ အပူရဏတော ရာဂဒေါသမောဟနိမိတ္တာနိပေတ္တ နိမိတ္တာနေဝ။
ဝုဋ္ဌာန။ပ။ သမာဓိန္တိ ဧတေန ယာဝ မဂ္ဂေါ နာဓိဂတော၊ တာဝ ဝုဋ္ဌာန-
ဂါမိနိဝိပဿနမနုယုဉ္ဇန္တောပိ ယထာရဟံ အနိမိတ္တံ အပ္ပဏိဟိတံ သုညတံ
စေတောသမာဓိံ အနုယုတ္တော ဝိဟရတိတိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိတိ ဒဿေတိ။
ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တန္တိ ဝိပဿနာသင်္ခါတဉာဏသမ္ပယုတ္တံ။ စေတောသမာဓိန္တိ
စိတ္တသီသေန ဝိပဿနာသမာဓိမာဟ။ ဥပရိမဂ္ဂဖလသမာဓိန္တိ ပဌမမဂ္ဂ-
သမာဓိဿ ပဂေဝ အဓိဂတတ္တာ။

အနိမိတ္တပဌသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-၁၁-သက္ကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၄၁-၃၄၂။ အဝေဇ္ဇပ္ပဿာဒေနာတိ ဝတ္ထုတ္တယံ ယာထာဝတော ဥတွာ ဥပ္ပန္နပဿာဒေန၊ မဂ္ဂေနာဂတပဿာဒေနာတိ အတ္ထော။ သော ပန ကေနစိ အသံဟာရိယော အသမ္ပဝေဓိတိ အာဟ“အဝေဇ္ဇပ္ပဿာဒေနာ”တိ။ အဘိဘဝန္တိ အတ္တနော ပုညာနုဘာဝေန။

သက္ကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မောဂ္ဂလ္လာနသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-မိတ္တသံယုတ္တ

၁-သံယောဇနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၄၃။ ဘောဂဂါမန္တိ ဘောဂပ္ပတ္တိဂါမံ။ ပဝတ္တတိတိ အပ္ပဋိဟတံ ဟုတွာ ပဝတ္တတိ ပဋိသန္တိဒပ္ပတ္တိယာ။

သံယောဇနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပဌမဇ္ဈသိဝတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၄၄။ အဝိသာရဒတ္တာတိ ပဉ္စံ ဗျာကာတုံ ဝေယျတ္တိယာဘာဝေန အသမတ္တတ္တာ။ ဥပါသကော ဝေရေသု ဗျာကာတုံ အသက္ကောန္တေသု သယံ ဗျာကာတုကာမော ပုစ္ဆတိ၊ န ဝိဟေသာမိပ္ပါယော၊ ပဌမဝစနေန အဗျာ-
ကရောန္တေ ဒိသ္မာဝ ပုနပ္ပုနံ ပုစ္ဆိတံ ဝိဟေသော ဝိယ ဟောတိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ “ဝိဟေသေတိ”တိ။

ပဌမဇ္ဈသိဝတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဒုတိယဇ္ဈသိဝတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၄၅။ အဝန္တိယာတိ အဝန္တိရဋ္ဌေ၊ တံ ပန မဇ္ဈိမပဒေသတော ဒက္ခိဏ-
ဒိသာယံ။ တေနာဟ “ဒက္ခိဏာပထေ”တိ။ အမိပ္ပါယေနာတိ တဿ
ဝစနဿ အနုမောဒနာမိပ္ပါယေန ဝဒတိ၊ န ပန တတော ကိဉ္စ ဂဟေတု-
ကာမတာမိပ္ပါယေန။

ဒုတိယဇ္ဈသိဝတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-မဟကပါရိဟာရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၄၆။ တေသံ အနုဇာနန္တောတိ တေသံ ဒါသကမ္မကရာနံ သေသကေ
ယထာရူပိ ဝိစာရဏံ အနုဇာနန္တော။ ဣမိတန္တိ ဗလဝတာ သူရိယသန္တာပေန

သင်္ကံထိတံ။ တေနာဟ “ဟေဋ္ဌာ”တိအာဒိ။ အတိတိဗိဏန္တိ အတိဝိယ
 တိက္ခဓာတုကံ။ အသန္တိန္ဒပဒန္တိ အညတ္တ အနာဂတတ္တာ တိပိဋကေ အဝေါ-
 မိဿကပဒံ၊ ဣဓေဝ အာဂတပဒန္တိ အတ္ထော။ ပဋိလိယမာနေနာတိ ပဋိကံ-
 သေန ဝိသေသနေန ဝိလိယမာနေန ကာယေန။

တ္ထေ ဓာတိတေသ္မိံ အဓိဋ္ဌာနိဋ္ဌိကရဏေ။ အဗ္ဘမဏ္ဍပံ ကတွာတိ သမန္တတော
 ဆာဒနဝသေန မဏ္ဍပံ ဝိယ မေဃပဋ္ဌလံ ဥပ္ပါဒေတွာ။ ဒေဝေါတိ မေဃော။
 ကေမေကံ ဖုသိတကံ ဖုဿယတု ဇာလဝိနဋ္ဌံ ဝိယ ဝဿတု။ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန
 နာနာပရိကမ္ပံ နာနာဓိဋ္ဌာနံ ဧကတော ပရိကမ္ပံ ဧကတော အဓိဋ္ဌာနန္တိ
 စတုက္ကမေတ္ထ သမ္ဘဝတိတိ ဒဿေတိ “တ္ထေ ဓာ”တိအာဒိနာ။ ယဏာ တဏာတိ
 ယထာဝုတ္တေသု စတုသု ပကာရေသု ယေန ဝါ တေန ဝါ ပကာရေန
 ကရေန္တဿ။ ကတပရိကမ္ပဿာတိ “ဧဝံ ဝါ ဧဝံ ဝါဟောတူ”တိ ပဝတ္တိတပရိ-
 ကမ္ပစိတ္တဿ။ “ပရိကမ္ပာနန္တရေနာတိ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တုပ္ပါဒနတ္ထံ သမာပန္နပါဒက-
 ဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တဿ ဧကာဝဇ္ဇနဝိထိယံ ပဝတ္တပရိကမ္ပံ
 သန္ဓာယ ဝုတ္တ”န္တိ ဝဒန္တိ။

မဟကပါဋိဟာရိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဌမကာမဘူသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၄၇။ ဧလံ ဝုစ္စတိ ဒေါသော၊ တံ တေဿ နတ္ထိတိ နေလံ၊ တံ အင်္ဂံ
 တေဿာတိ နေလင်္ဂေါ၊ သုဝိသုဒ္ဓသီလဂုဏော။ တေနာဟ “နေလင်္ဂန္တိ ခေါ
 ဘန္တေ သီလာနမေတံ အဓိဝစန”န္တိ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန ဒေါသာဘာဝမေဝ
 ဒဿေတုံ “နေလင်္ဂေါတိ နိဋ္ဌေါသော”တိ ဝုတ္တံ။ ဧတံ ဘိက္ခု အာဂစ္ဆန္တန္တိ
 မဟာကပ္ပိနတ္ထေရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ အတ္တနော ဒိဋ္ဌေန ကထေသီတိ အတ္တနော
 သဗ္ဗညုတညာဏေန ပစ္စက္ခတော ဥပလက္ခိတေန အတ္ထေန ကထေသီ။ အယံ
 ပန နယဂ္ဂါဟေနာတိ အယံ ပန ဂဟပတိ အသုတွာ ကေဝလံ နယဂ္ဂါဟေန
 အာဟ။

ပဌမကာမဘူသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဒုတိယကာမဘူသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၄၈။ နိရောဓံ ဝလဉ္ဇေတိ အနာဂါမိဘာဝတော။ ဣမေ သင်္ခါရာတိ ဣမေ “ကာယသင်္ခါရော ဝစီသင်္ခါရော စိတ္တသင်္ခါရော”တိ ဝုစ္စမာနာ တယော သင်္ခါရာ။ သဒ္ဓတောပိ အတ္တတောပိ အညမညံ မိဿ။ တတော ဧဝ အာလုဋ္ဌိတာ အာကုလာ၊ အဓိဘူတာ ဒုဗ္ဗိဘာဝနာ၊ ဒုဗ္ဗိပနာ အသက်ရတော ဒီပေတုံ ဒုက္ကရာ။ တထာ ဟိ ကုသလစေတနာ ဧဝ “ကာယသင်္ခါရော”တိပိ ဝုစ္စတိ “ဝစီသင်္ခါရော”တိပိ “စိတ္တသင်္ခါရော”တိပိ။ အဿာသပဿာသပိ ကတ္ထမိ “ကာယသင်္ခါရော”တိ၊ ဝိတက္ကဝိစာရာပိ “ဝစီသင်္ခါရော”တိ ဝုစ္စန္တိ။ သညာဝေဒနာပိ “စိတ္တသင်္ခါရော”တိ ဝုစ္စန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “တထာ ဟိ”တိအာဒိ။ တတ္ထ အာကမ္ပိတွာ ဂဟဏံ အာဒါနံ၊ သမ္ပတ္တဿ ဟတ္ထေ ကရဏံ ဂဟဏံ၊ ဂဟိတဿ ဝိဿဇ္ဇနံ ပုဉ္ဇနံ၊ ဖန္ဒနံ စောပနံ ပါပေတွာ နိပ္ပါဒေတွာ။ ဟနုသဉ္ဇောပနန္တိ ကာယဝိညတ္တိဝသေန ပုဗ္ဗဘာဂေ ဟနုသဉ္ဇောပနံ ကတွာ။ ဧဝံ ဟိ ဝစီဘေဒကရဏံ။ ဧဝံ ဣမေတိအာဒိ ယထာဝုတ္တဿ အတ္တဿ နိဂမနံ။

ပဒတ္တံ ပုစ္ဆတိ ဣတရသင်္ခါရေဟိ ပဒတ္တတော ဝိသေသံ ကထာပေဿာမီတိ။ ကာယနိဿိတာတိ ဧတ္ထ ကာယနိဿိတတာ စ နေသံ တဗ္ဘာဝဘာဝိတဘယ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ န ကာယဿ နိဿယပစ္စယတာဝသေနာတိ ဒဿေန္တော “ကာယေ သတိ ဟောန္တိ၊ အသတိ န ဟောန္တိ”တိ အာဟ။ ကာယောတိ စေတ္ထ ကရဇကောယော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ စိတ္တနိဿိတာတိ စိတ္တံ နိဿာယ တံ နိဿယပစ္စယဘူတံ လဘိတွာ ဥပ္ပန္နာ။

“သမာပဇ္ဇာမီ”တိ ပဒဿ သမိပေ ဝုစ္စမာနံ “သမာပဋိဿ”န္တိ ပဒံ အာသန္နာနာဂတကာလဝါစိ ဧဝ ဘဝိတုံ ယုတ္တံ၊ န ဣတရန္တိ အာဟ “ပဒေသယေန နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိကာလော ကထိတော”တိ။ တယိဒံ တဿ တထာ ဝတ္ထုဗ္ဗတဘယ ဝုတ္တံ၊ န ပန တဿ တထာ စိတ္တပဝတ္တိသမ္ပဝတော။ သမာပဉ္စေပိ ဧသေဝ နယော။ ပုရိမေဟိတိ “သမာပဋိဿံ သမာပဇ္ဇာမီ”တိ ဒွိဟိ ပဒေဟိ။ ပန္နိမေနာတိ “သမာပဉ္စော”တိ ပဒေန။

ဘာဝိတံ ဟောတိ ဥပ္ပါဒိတံ ဟောတိ နိရောဓသမာပန္နတ္ထာယ။ အနုပုဗ္ဗသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနသင်္ခါတာယ နိရောဓဘာဝနာယ တံ စိတ္တံ ဘာဝိတံ ဟောတိ။ တေနာဟ “ယံ တ”န္တိအာဒိ။ ဒုတိယဇ္ဈာနေယေဝါတိ ဒုတိယဇ္ဈာနက္ခဏေ နိရုဇ္ဈတိ။ တတ္ထ အနုပုဇ္ဇနတော အနုပ္ပါဒနတော ဟေဋ္ဌာ နိရောဓောတိ အဓိပ္ပေတော။ စတုန္တံ အရူပက္ခန္ဓာနံ တဇ္ဇော ပရိကမ္မသိဒ္ဓါ ယာ

အပ္ပဝတ္တိ၊ တတ္ထ “နိရောဓသမာပတ္တိသညာ”တိ၊ ယာ နေသံ တထာ အပ္ပဝတ္တိ၊ သာ “အန္တောနိရောဓေ နိရုဇ္ဈတိ”တိ ဝုတ္တာ။

“စိတ္တသင်္ခါရော နိရုဇ္ဈေါ”တိ ဝစနတော တဒညေသံ အနိရောဓံ ဣစ္ဆန္တာနံ ဝါဒံ ဒဿေန္တော “စိတ္တသင်္ခါရော နိရုဇ္ဈေါတိ ဝစနတော”တိ- အာဒိံ ဝတ္တာ တတ္ထ အတိပ္ပသင်္ဂဒဿနမုခေန တံ ဝါဒံ နိသေဓေတုံ “တေ ဝတ္တဗ္ဗာ”တိအာဒိမာဟ။ အဘိနိဝေသံ အကတွာတိ ယထာဂတေ ဗျဉ္ဇနမတ္တေ အဘိနိဝေသံ အကတွာ။ အာစရိယာနံ နယေတိ အာစရိယာနံ ပရမ္ပရာဂတေ ဓမ္မနယေ ဓမ္မနေတ္ထိယံ ဌတွာ။

ကိရိယမယပဝတ္တသ္မိန္တိ ပရိတ္တဘူမကကုသလာကုသလဓမ္မပဗန္ဓေ ဝတ္တ- မာဓေ။ တသ္မိံ ဟိ ဝတ္တမာဓေ ကာယိကဝါစသိကကိရိယသမ္ပဝတ္တိ ဟောတိ၊ ဒဿနသဝနာဒိဝသေန အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏေ ပဝတ္တမာဓေတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “မဟိဒ္ဓါရမ္မဏေသု ပသာဒေ စန္ဒေန္တေသု”တိ။ မက္ခိတာနိ ဝိယာတိ ပုဋ္ဌိတာနိ ဝိယ ဟောန္တိ စန္ဒနာယ ဝိဗာဓိတတ္တာ။ တေနာယံ စန္ဒနာ ပဉ္စဒ္ဓါရိကဝိညာဏာနံ ဝေဂသာ ဥပ္ပဇ္ဇနာယ န အာရမ္မဏန္တိ ဒဿေတိ။ တေနောဟ “အန္တောနိရောဓေ ပဉ္စ ပသာဒါ အတိဝိယ ဝိရောဓန္တိ”တိ။

တတော ပရံ သစိတ္တကော ဘဝိဿာမီတိ ဣဒံ အတ္ထတော အာပန္နံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ “တ္ထေကံ ကာလံ အစိတ္တကော ဘဝိဿာမီ”တိ တေနော တဿ အတ္ထဿ သိဒ္ဓတ္တာ။ ယံ ဧဝံ ဘာဝိတန္တိ ဣတ္ထ ဝိသု စိတ္တဿ ဘာဝနာ နာမ နတ္ထိ၊ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒံ ပန ကတွာ နိရောဓသမာပတ္တက္ကာယ ကာတဗ္ဗ- ပရိကမ္မဘာဝနာယ ဧဝ တဿ သိဇ္ဈနတော။

သာ ပနေသာ နိရောဓကေသာ။ ဦးဟိ မလေဟိတိ သမထဝိပဿနာဗလေဟိ။ တယော စ သင်္ခါရာနန္တိ တိဏ္ဍိ ကာယဝစိစိတ္တသင်္ခါရာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ။ သောဠသဟိ ဉာဏစရိယာဟိတိ အနိစ္စာနုပဿနာဒိနံ အဋ္ဌန္တံ အနုပဿနာ- ဉာဏာနံ၊ အဋ္ဌန္တု မဂ္ဂဖလဉာဏာနံ ဝသေန ဣမာဟိ သောဠသဟိ ဉာဏပ္ပဝတ္တိ- ဟိ။ နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟိတိ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော အဋ္ဌ သမာဓိစရိယာ၊ တာသံ ဥပစာရသမာဓိ သမာဓိဘာဝသာမညေန ကော သမာဓိစရိယာတိ ဧဝံ နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟိ။ ဝသီဘာဝတာပညာတိ ဝသီဘာဝတာ- သင်္ခါတာ ပညာ။ သဗ္ဗာကာရေန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ကထိတာ၊ တေ တာဝ

အာကာရာ တိဋ္ဌန္တ၊ သရူပမတ္တဿ ပနဿ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ အာဟ “ဧကော ပနာယံ နိရောဓော နာမာ”တိ။ ယဒိ ခန္ဓာနံ အပ္ပဝတ္တိ၊ အထ ကိမတ္ထမေတံ ဈာန- သုခါဒိ° ဝိယ သမာပဇ္ဇန္တိတိ အာဟ “သင်္ခါရာန”န္တိအာဒိ။

ဖလသမာပတ္တိမိတ္တန္တိ အရဟတ္တံ အနာဂါမိဖလမိတ္တံ။ “တတော ပရံ ဘဝင်္ဂသမယေ”တိ ဝုတ္တတ္တာ အာဟ “ကိ° ပန။ ပ။ န သမုဋ္ဌာပေတိ”တိ။ သမုဋ္ဌာပေတိ ရူပသမုပ္ပါဒကတ္တာ။ ဣမဿာတိ နိရောဓံ သမာပန္နဘိက္ခုနော။ သာ န သမုဋ္ဌာပေတိတိ သာ စတုတ္ထဇ္ဈာနိကာ ဖလသမာပတ္တိ န သမုဋ္ဌာ- ပေတိ အဿာသပဿာသေ။ ဖလသမာပတ္တိယာ စတုတ္ထဇ္ဈာနိကဘာဝေါ ကထံ နိစ္ဆိတောတိ အာဟ “ကိ° ဝါ ဧတေနာ”တိအာဒိ။ ဝက္ခမာနာ- ကာရေနပိ ပရိဟာရော ဟောတိတိ။ သန္တသမာပတ္တိတောတိ နိရောဓ- သမာပတ္တိမေဝ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ အဗ္ဗောဟာရိကာ ဟောန္တိ အတံသုခုမ- သဘာဝတ္တာ၊ သဇ္ဇိဝတ္ထေရဿ ပုဗ္ဗေ သမာပတ္တိက္ခဏေ အဿာသပဿာသာ အဗ္ဗောဟာရိကဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဘဝင်္ဂသမယေနေဝေတံ ကထိတ”န္တိ။

ကိရိယမယ။ ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ကဿ ဝုတ္တံ၊ နန ဘဝင်္ဂပ္ပတ္တိကာလမ္ပိ ဝိတက္ကဝိစာရာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တေဝါတိ? ကိဉ္စာပိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဝစီသင်္ခါရလက္ခဏပ္ပတ္တာ ပန န ဟောန္တိတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတုံ “ကိ° ဘဝင်္ဂ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

သုညတော ဖဿောတိအာဒယော သရုဏေနပိ အာရပ္ပဏေနာတိ အာရမ္မဏဘူတမေတံ။ သုညတာ နာမ ဖလသမာပတ္တိ နိစ္စသုခအတ္တ- သဘာဝတော သုညတ္တာ။ “သုညတော ဖဿော”တိ ဝုတ္တံ ဝုတ္တနယေန သုညသဘာဝတ္တာ။ အနိမိတ္တာ နာမ ဖလသမာပတ္တိ ရာဂနိမိတ္တာဒိနံ အဘာဝ- တော။ အပ္ပဏိဟိတာ နာမ ဖလသမာပတ္တိ ရာဂပဏိမိအာဒိနမဘာဝတော။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။ တေနာဟ “အနိမိတ္တပ္ပဏိဟိတေသုပိ ဧသေဝ နယော”တိ။ ရာဂနိမိတ္တာဒိနန္တိ ဧတ္ထ အာဒိ-သဒ္ဓေန သင်္ခါရနိမိတ္တဿပိ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယဒဂ္ဂေန ဖလသမာပတ္တိသမ္ပဿော သုညတော နာမ၊ တဒဂ္ဂေန ဖလသမာပတ္တိပိ သုညကာ နာမ၊ ဖဿသီသေန ပန ဒေသနာ အာဂတာတိ တထာ ဝုတ္တံ။ အနိမိတ္တပ္ပဏိဟိတေသုပိ ဧသေဝ နယော။

အာဂမနံ ဧတ္ထ၊ တောယာတိ ဝါ အာဂမနိကာ၊ သာ ဧဝ အာဂမနိယာ က-ကာရဿ ယ-ကာရံ ကတွာ။ ဝုဋ္ဌာတိ နိမိတ္တတော မဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒနေန။ အနိမိတ္တာ နာမ နိစ္စနိမိတ္တဿ ဥပ္ပါဒနတော။ ဧတ္ထ စ ဝုဋ္ဌာနမေဝ ပမာဏံ၊

န ပရိဂ္ဂဟဒဿနာနိ။ အပ္ပဏိဟိတာ နာမ သုခပဏိမိယာ ပဋိပက္ခတော။ သုညတာ နာမ အတ္တဒိဋ္ဌိယာ ဥပေဋ္ဌိပက္ခတ္တာ သတ္တသုညတာယ သုဒိဋ္ဌတ္တာ။ မဂ္ဂေါ အနိမိတ္တော နာမ ဝိပဿနာဂမနတော။ ဖလံ အနိမိတ္တံ နာမ မဂ္ဂါ-
ဂမနတော။ ဝိကပ္ပေါ အာပဇ္ဇေယျ အာဂမနဿ ဝဝတ္ထာနဿ အဘာဝေန^၁၊
ဝိပဿနာယ အနိမိတ္တာဒိနာမလာဘော အဝဝတ္ထိတောတိ အဓိပ္ပာယ်။
တေန ဝုတ္တံ “တဿ”တိအာဒိ။ ယသ္မာ ပန သာ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနကာလေ ဧဝရူပါပိ
ဟောတိတိ တဿ ဝသေန မဂ္ဂဖလာနံ ဝိယ ဖဿဿပိ ပဝတ္ထိရူပတ္တာ
ယထာဝုတ္တော ဝိကပ္ပေါ အနဝသရောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တယော ဖဿာ ဖုသန္တိတိ
ပုဂ္ဂလဘေဒဝသေန ဝုတ္တံ။ န ဟိ ဧကံယေဝ ပုဂ္ဂလံ ဧတသ္မိံ ခဏေ တယော
ဖဿာ ဖုသန္တိ။ “တိဝိဓော ဖဿော ဖုသတိ”တိ ဝါ ဘဝိတဗ္ဗံ။ ယသ္မာ ပန
“နိရောဓဖလသမာပတ္တိယာ ဝုဋ္ဌိတဿာ”တိအာဒိယဿ ယထာဝုတ္တာတယော
ဧဝ ဖဿာ သမ္ဘဝန္တိ၊ တဿ အနဝသေသဂ္ဂဟဏဝသေနော ဝုတ္တံ “တယော
ဖဿာ ဖုသန္တိ”တိ။

နိဗ္ဗာနံ ဝိဝေကော နာမ သဗ္ဗသင်္ခါရဝိဝိတ္တဘာဝတော။ တသ္မိံ ဝိဝေကေ
ဧကန္တေနော နိန္ဒပေါဏတ္တာ ဧဝ ဟိ တေ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓသဗ္ဗုဿုတ္တာ ဥတ္တမပုရိသာ
စတုန္တံ ခန္ဓာနံ အပ္ပဝတ္တိံ အနဝသေသဂ္ဂဟဏလက္ခဏံ နိရောဓသမာပတ္တိံ
သမာပဇ္ဇန္တိတိ။

ဒုတိယကာမဘူသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဂေါဒတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၄၉။ နေသန္တိ အပ္ပမာဏစေတောဝိမုတ္တိအာကိဉ္ဇညစေတောဝိမုတ္တိသညိ-
တာနံ ဈာနာနံ။ အတ္ထောပိ နာနာတိ အာနေတွာ ယောဇနာ။ ဖရဏအပ္ပ-
မာဏတာယ “အပ္ပမာဏာ စေတောဝိမုတ္တိ”တိ လဒ္ဓနာမံ ပြဟ္မဝိဟာရဇ္ဈာနန္တိ
အာဟ “ဘူမန္တရတော”တိအာဒိ။ အာကိဉ္ဇညာ စေတောဝိမုတ္တိတိ အာကိဉ္ဇ-
ညာယတနဇ္ဈာနန္တိ အာဟ “ဘူမန္တရတော”တိအာဒိ။ ဝိပဿနာတိ အနိစ္စာ-
နုပဿနာ၊ သဗ္ဗာပိ ဝါ။ ပမာဏကရဏော နာမ ယဿ သယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ
ဂုဏာဘာဝဒဿနဝသေန ပမာဏကရဏတော။

ဖရဏအပ္ပမာဏတာယာတိ ဖရဏဝသေန အပ္ပမာဏဂေါစရတာယ။
နိဗ္ဗာနဗ္ဗိ အပ္ပမာဏမေဝ ပမာဏဂေါစရာနံ ကိလေသာနံ အာရမ္မဏ-
ဘာဝဿပိ အနာဂမနတော။ ခလန္တိ ခလေ ပသာရိတသာလိသိသာဒိဘဏ္ဍံ။
ကိဉ္ဇေဟိတိ မဒ္ဒဿ။ တေနာဟ “မဒ္ဒနဋ္ဌော”တိ။ အာရမ္မဏဘူတံ၊ ပလိဗုဒ္ဓကံ
ဝါ နတ္ထိ တေဿ ကိဉ္ဇနန္တိ အကိဉ္ဇနံ၊ အကိဉ္ဇနမေဝ အာကိဉ္ဇညံ။

ဣပနိမိတ္တဿာတိ ကသိဏရူပနိမိတ္တဿ။ န ဂဟိတာတိ သရူပတော န
ဂဟိတာ၊ အတ္တတော ပန ဂဟိတာ ဝေ။ တေနာဟ “သာ သုညာ ရာဂေနာတိ-
အာဒိဝေဒနတော သဒ္ဓတ္ထ အနုပမိတ္တာဝါ”တိ။

နာနာတိ သဒ္ဓဝသေန။ ကေတ္တာတိ အာရမ္မဏဝသေန အာရမ္မဏဘာဝေန
ကေသဘာဝါ။ တေနာဟ “အပ္ပမာဏံ ။ ပ ။ ကေတ္တာ”တိ။ အာရမ္မဏ-
ဝသေနာတိ အာရမ္မဏဿ ဝသေန။ စတ္တာရော ဟိ မဂ္ဂါ စတ္တာရိ ဖလာနိ
အာရမ္မဏဝသေန နိဗ္ဗာနပရိဋ္ဌတာယ ကေတ္တာ ကောရမ္မဏာ။ အညသ္မိံ ပန
ဋ္ဌာနေတိ ဣဒံ ဝိသုံ ဝိသုံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ အပ္ပမာဏာဒိ ပရိယာယဝုတ္တံ၊
နိဗ္ဗာနံ အာရပ္ပ ပဝတ္တနတော၊ တဿ “အညသ္မိံ”န္တိ ဣဒံ တေန တေန
ပရိယာယေန တတ္ထ တတ္ထ အာဂတဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

ဂေါဒတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-နိဂဏ္ဌနာသုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၅၀။ အာဂတာဂမေတိ ဝါစုဂ္ဂတပရိယတ္တိဓမ္မော။ ဝိညာတသာသ-
နောတိ ပဋိဝိဒ္ဓသတ္ထုသာသနော။ တေနာဟ “အနာဂါမီ”တိအာဒိ။ နဂ္ဂ-
ဘောဂ္ဂန္တိ အဝသနဘာဝေန နဂ္ဂံ၊ ကုဋိလဇ္ဈာသယတာယ ဘောဂ္ဂံ၊ တတော
ဝေ နိဿိရိကံ။ နဂ္ဂတာယ ဟိ သော ရူပေန နိဿိရိကော၊ ဘောဂ္ဂတာယ
စိတ္တေန။ အဂဝတော သဒ္ဓါယာတိ ဘဂဝတိ သဒ္ဓါယ။ တသ္မိံ သဒ္ဓဟနာ
ဩကပ္ပနာ^၁ တဿ သဒ္ဓါတိပိ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘတိ။ ဂစ္ဆာမီတိ အာဂစ္ဆာမိ၊
ဗုဇ္ဈာမီတိ အတ္ထော။ ဧတံ^၂ နိဂဏ္ဌေန ပုစ္ဆိတမတ္ထမာဟ။

ကာယံ ဥန္တာမေတွာတိ ကာယံ အတ္တုန္တာမေတွာ။ ကုစ္ဆိံ နိဟရိတွာတိ
ပိဋ္ဌိယာ နိန္ဒမနေန ကုစ္ဆိံ ပုရတော နိဟရိတွာ။ ဂိဝံ ပသာရဏဝသေန ပဂ္ဂယ

ပဂ္ဂဟေတွာ သဗ္ဗံ ဒိသံ^၁ ပေက္ခမာနော။ သဗ္ဗမိဒံ နိဂဏ္ဌဿ ပဟဠာကာရ-
ဒဿနတ္ထံ “ဣဒါနိ သမဏဿ ဂေါတမဿ ဥပရိ ဝါဒံ အာရောပေတုံ
လဗ္ဘတိ”တိ။ တေနာဟ “ဝါတံ ဝါ သော”တိအာဒိ။ သကာရဏာတိ
ယုတ္တိသဟိတာ။ ပဉ္စမဇ္ဈိတိ ပဉ္စသင်္ခါတာ ဝိမံသာ၊ ဧဝံ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ စိတ္တေနဝ
ပရိဝိမံသာ ပဉ္စာ။ ဧကော ဥဒ္ဓေသောတိ ဧကံ ဥဒ္ဓိသနံ အတ္တဿ သံခိတ္တဝစနံ။
ဝေယျာကရဏန္တိ နိဒ္ဓိသနံ အတ္တဿ ဝိစာရေတွာ ကထနံ။ ဧဝန္တိ ဣမိနာ
နယေန။ သဗ္ဗတ္ထာတိ သဗ္ဗေသု ပဉ္စုဒ္ဓေသဝေယျာကရဏေသု အတ္ထော
ဝိတ္တာရတော ဝေဒိတဗ္ဗော။

နိဂဏ္ဌနာဋယုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-အစေလကဿပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၅၁။ အလံ သမတ္ထော အရိယဘာဝါယာတိ အလမရိယော။ ဥေယျ-
ဇာနနဋ္ဌေန ဉာဏမေဝ ပစ္စက္ခတော ဒဿနဋ္ဌေန ဉာဏဒဿနံ၊ သောယေဝ
အတိသယဋ္ဌေန ဉာဏဒဿနဗိသေသော။ ပါဝဠာ ဝုစ္စတိအာနိသဒပဒေသော၊
တံ ပါဝဠံ ရဇောဟရဏတ္ထံ နိဗ္ဗေဂ္ဂိယတိ တောယာတိ ပါဝဠနိဗ္ဗေဂ္ဂိနာ၊
မောရဝိဇ္ဇဝတ္တိ။

အစေလကဿပသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဂိလာနဒဿနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၅၂။ မတ္တရာဇာ နာမ ဧကော ဘုမ္မဒေဝေါ ဘူတာဓိပတိ သုရပေါတ-
လရက္ခနိဝါသီ။ တေန ဝုတ္တံ “မတ္တရာဇကာလေ”တိ။ “ဩသမိတိဏဝနပ္ပတိ-
သျှ”တိ ဝတွာ တေ ယယာက္ကမံ ဒဿေန္တော “ဟရိတကာ။ ပ။ ရုက္ခေသု စာ”တိ
အာဟ။ ပတ္တနာဝသေန စိတ္တံ ဌပေဟိ။ သမိဇ္ဈိဿတိဘိ ယထာဓိပ္ပာယံ
သမိဇ္ဈိဿတိ။ တေန ဟိတိ ယသ္မာ တံ ဒေဝါပိ အာသန္နမရဏံ မညန္တိ၊ တသ္မာ
သာ ဝရမေဝ ဘဝိဿတိ၊ တံ တုမှာကံ ဒိဃရတ္ထံ ဟိတာယ သုခါယ
ဘဝိဿတိတိ အဓိပ္ပာယော။

ဂိလာနဒဿနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စိတ္တသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဂါမဏိသံယုတ္တ

၁-စဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၅၃။ “ယေန မိဓေကစော စဏ္ဍော စဏ္ဍောတွေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ”တိ ဧဝံ ပဥပုစ္ဆနေန ဓမ္မသင်္ဂါဟကတ္ထေရေဟိ စဏ္ဍောတိ ဂဟိတနာမော။ ပါကဋံ ကရေတိတိ ဒဿတိ အတ္တနော စဏ္ဍတာဝံ။

စဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-တာလပုဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၅၄။ ဝါလောတိ ဝုစ္ဆတိ တာလော၊ တဿ တာလပုဋ္ဌံ နာမ ယထာ အာမလဂ္ဂိဖလသမာနကံ၊ သော ပန ဘာလသဒိသမုခဝဏ္ဏတ္တာ တာလ-
ပုဋ္ဌောတိ ဧဝံနာမကော။ တေနာဟ “တဿ ကိရ”တိအာဒိ။ အဘိနိဟာရ-
သမ္ပန္နော အနေကေသု ကပ္ပေသု သမ္ပတသာဝကဗောဓိသမ္ဘာရော။ တထာ
ဟေသ အသီတိယာ မဟာသာဝကေသု အပ္ပန္နရော ဇာတော။ သဟဿံ
ဒေန္တိ နစ္စံ ပဿိတုကာမာ။ သမဇ္ဇဝေသန္တိ နေပစ္စဝေသံ။ ကိဋ္ဌံ^၁ ကတွာတိ
နစ္စကိဋ္ဌိတံ ကိဋ္ဌိတွာ၊ နစ္စိတွာတိ အတ္ထော။

ပုဗ္ဗေ တထာပဝတ္တုရတ္တန္တဒဿနေ သစ္စေန၊ တဗ္ဗိပရိယာယေ အလိကေန။
ရာဂပစ္စယာဘိ ရာဂုပ္ပတ္တိယာ ကာရဏဘူတာ။ မုခတော။ ပ။ ဒဿနာဒယော-
တိ အာဒိ-သဒ္ဓေန မုခတော အဂ္ဂိဇာလနိက္ခမဒဿနာဒိကေ သင်္ဂဏှာတိ။
အညေ ဝ။ ပ။ အဘိနယာတိ ကာမဿာဒသံယုတ္တာနံ သိင်္ဂါရဟဿအပ္ပုတ-
ရသာနံ စေဝ “အညေ စာ”တိ ဝုတ္တသန္တဗိဘန္တရသာနဉ္စ ဒဿနကာ အဘိ-
နယာ။ ဒေါသပစ္စယာဘိ ဒေါသုပ္ပတ္တိယာ ကာရဏဘူတာ။ ဟတ္ထပါဒန္တေဒါ-
ဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန သင်္ဂဟိတာနံ ရုဒ္ဓဝိရတသာနကရသာနံ ဒဿနကာ
အဘိနယာ။ မောဟပစ္စယာဘိ မောဟုပ္ပတ္တိယာ ကာရဏဘူတာ။ ဝေ-
မာဒယောတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန သင်္ဂဟိတာနံ ကရုဏာသန္တဘယာနကရသာနံ
ဒဿနကာ အဘိနယာ။ တေ ဟိ ရသေ သန္ဓာယ ပါဠိယံ “ယေ ဓမ္မာ
ရဇနီယာ၊ ယေ ဓမ္မာ ဒေါသနီယာ၊ ယေ ဓမ္မာ မောဟနီယာ”တိ စ ဝုတ္တံ။

နဋ္ဌဝေသံ ဂဟေတွာဝ ပစ္စန္တိ ကမ္မသရိက္ခဝိပါကဝသေန။ တံ သန္ဓာယာတိ တံ ယထာဝုတ္တံ နိရယေ ပစ္စနံ သန္ဓာယ။ ဧတံ “ပဟာသော နာမ နိရယော၊ တတ္ထ ဥပပဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ယထာ လောကေ အတ္တဝိသေသဝသေန သကမ္မ- ကာနိဝိ ပဒါနိ အကမ္မကာနိ ဘဝန္တိ “ဝိမုစ္ဆတိ ပုရိသော”တိ၊ ဧဝံ ဣမ အတ္တ- ဝိသေသဝသေန အကမ္မကံ သကမ္မကံ ကတွာ ဝုတ္တံ “နာဟံ ဘန္တေ ဧတံ ရောဒါမိ”တိ။ ကော ပန သော အတ္တဝိသေသော? အသဟနံ အက္ခမနံ၊ တသ္မာ န ရောဒါမိ န သဟာမိ န အက္ခမာမိတိ အတ္ထော။ ရောဒနကာရဏံ ဟိ အသဟန္တော တေန အဘိဘူတော ရောဒတိ။ တမေဝဿ သကမ္မက- ဘာဝဿ ကာရဏဘူတံ အတ္တဝိသေသံ “န အသုဝိမောစနမတ္တေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ မတံ ဝါ အဗ္ဗ ရောဒန္တိတိ ဣတ္ထာဝိ မတံ ရောဒန္တိ၊ တဿ မရဏံ န သဟန္တိ နက္ခမန္တိတိ ပါကဋ္ဌောယမတ္ထောတိ။

တာလပုဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-၅-ယောဓာဇိဝသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၅၅-၃၅၇။ ယုဇ္ဈနံ ယောဓော၊ သော အာဇိဝေါ ဧတဿာတိ ယောဓာဇိဝေါ။ တေနာဟ “ယုဇ္ဈေန ဇိဝိကံ ကပ္ပနကော”တိ၊ ဥဿာဟံ ဝါယာမံ ကရေတိတိ ယုဇ္ဈနဝသေန ဥဿာဟံ ဝါယာမံ ကရေတိ။ ပရိယာပါဒေန္တိတိ မရဏပရိယန္တိကံ အာပဒံ ပါပေန္တိ။ တေနာဟ “မရဏံ ပဋိပဇ္ဇာပေန္တိ”တိ။ ဒုဋ္ဌ၊ ဌဝိတန္တိ ဒုဋ္ဌာကာရေန အတ္တနော ပရေသဉ္စ အတ္တာဝဟဘာဝံ န ဂတံ ပဋိပန္နံ။ ပရေဟိ သင်္ဂါမေ ဇိတာ ဟတာ ဣ ဇာယန္တိတိ ပရဇိတော နာမ နိရယော။ အသိဓနုဂဒါယသင်္ကစက္ကာနိ ပဉ္စာ- ဝုဓာနိ။ တံ သန္ဓာယာတိ တံ ယောဓာဇိဝံ ပုဂ္ဂလံ သန္ဓာယ။ ဧတံ “ယော သော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ စတုတ္ထပဉ္စမေသုတိ ဟတ္ထာရောဟအဿာရောဟ- သုတ္တေသု။ ဒေဝေ နယောတိ ဒေသော တတိယေ ဝုတ္တော ဧဝံ အတ္တတော ဝိသေသာဘာဝတော။

ယောဓာဇိဝသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-အသိဗန္ဓကပုတ္တသုတ္တဝတ္ထနာ

၃၅၈။ ပန္နာဘူမိဝါသိနောဘိ အပရဒေသဝါသိနော။ ဥဒကသုဒ္ဓိက-
ဘာဝဇာနနတ္ထာယာတိ အတ္တနော ဥဒကသုဒ္ဓိကဘာဝံ ဇာနနတ္ထံ စေဝ
လောကဿ စ ဥဒကေန သုဒ္ဓိ ဟောတီတိ ဣမဿ အတ္တဿ ဇာနနတ္ထဉ္စ။
ဥပရိ ယာပေန္တိတိ ဥပရိ ဗြဟ္မလောကံ ယာပေန္တိ။ သမ္မာ ဉာပေန္တိတိ သမ္မာ
ဥဇုကံယေဝ သဂ္ဂံ လောကံ ဂမေန္တိ။ တေနာဟ “သဂ္ဂံ နာမ ဩက္ကာမေန္တိ”တိ၊
အဝက္ကာမေန္တိ ဩဂါဟာပေန္တိတိ အတ္ထော။ အနုပရိဂစ္ဆေ ယျာတိ အနုပရိတော
ဂစ္ဆေယျ။

အသိဗန္ဓကပုတ္တသုတ္တဝတ္ထနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ခေတ္တပမသုတ္တဝတ္ထနာ

၃၅၉။ ထဒ္ဓန္တိ ကထိနံ လူခံ။ ဦသရန္တိ ဦသဇာတံ။ စတူဟိပိ ဩဃေဟိ
အနဘိဘဝနိယတာယ အဟံ ဒီပေါ။ သဗ္ဗပရိဿယေဟိ အနဘိဘဝနိယတာယ
အဟံ လေဏော။ သဗ္ဗဒုက္ခပရိတ္တာသနတော တာယနဋ္ဌေန အဟံ တာဏံ။
သဗ္ဗဘယဟိ သနတော အဟံ သရဏန္တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ဥဒကမဏိဏောတိ မဟန္တံ ဥဒကဘာဇနံ။ ဗဟိ ဝိဿန္တနဝသေန ဥဒကံ
န ဟရတီတိ အဟာရိ၊ ပရိတော န ပဋ္ဌရတီတိ အပရိဟာရိ။ သက္ကစ္စမေဝ
ဒေသေန္တိ သဒ္ဓမ္မဂါရဝဿ သဗ္ဗသတ္တေသု မဟာကရဏာယ စ ဗုဒ္ဓါနံ သမာ-
နရသတ္တာ။ စတဿော ပန ပရိသာ သတ္ထုဂါရဝေန အတ္တနော စ သဒ္ဓါ-
သမ္ပန္နတာယ သဒ္ဓဟိတွာ ဩကပ္ပေတွာ သုဏန္တိ၊ တသ္မာ တာ ဒေသနာ-
ဖလေန ယုဇန္တိ၊ ကိစ္စသိဒ္ဓိယာ သတ္ထု ဒေသနာ တတ္ထ သက္ကစ္စဒေသနာ နာမ
ဇာတာ။

ခေတ္တပမသုတ္တဝတ္ထနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-သင်္ခမေသုတ္တဝတ္ထနာ

၃၆၀။ “ယော ကောစိ ပုရိသော ပါဏာတိပါတိ မုသာဝါဒီ၊ သဗ္ဗော
သော အာပါယိကော”တိ ဝတ္တာ ပုန “ယံဗဟုလံ ယံဗဟုလံ ကရေတိ၊

တေန ဒုဂ္ဂတိံ ဂစ္ဆတိ”တိ ဝဒန္တော အတ္တနာဝ အတ္တနော ဝါဒံ သိန္တတိ။ ဧဝံ သန္တေတိ ယဒိ ဗဟုသော ကတေန ပါပကမ္မေန အာပါယိကော၊ “ယော ကောဓိ ပါဏမတိပါတေတိ”တိအာဒိဝစနံ မိစ္ဆာတိ။ စတ္တာရိ ပဒါနီတိ “ယော ကောဓိ ပါဏမတိပါတေတိ”တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တာ စတ္တာရော အတ္တကောဠာသာ။ ဒိဋ္ဌိယာ ပစ္စယာ ဟောန္တိ “အတ္ထိ ခေါ ပန မယာ”တိ- အာဒိနာ အယောနိသော ဥဗ္ဗုဇန္တဿ။ မလသမ္ပန္နောတိ သမတ္ထော။ သင်္ခမေကောတိ သင်္ခဿ မေနကိစ္စေ ဆေကော။ အဒုက္ခေနာတိ သုခေန။ ဥပစာရောပိ အပ္ပနာပိ ဝဇ္ဇတိ ဥဘိန္တံ သာမညဝစနဘာဝတော။ အပ္ပမာဏ- ကတဘာဝေါ လတ္တတေဝ။ တထာ ဟိ တံ ကိလေသာနံ ဝိက္ခမ္ဘနသမတ္ထတာယ ဒီသသန္တာနတာယ ဝိပုလဖလတာယ စ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဝုစ္ဆတိ။

န ဩဟိယတိတိ ယသ္မိံ သန္တာနေ ကာမာဝစရကမ္ပံ မဟဂ္ဂတကမ္ပဉ္စ ကတူ- ပစိတံ ဝိပါကဒါနေ လဒ္ဓါဝသရံ ဟုတွာ ဌိတံ၊ တေသု ကာမာဝစရကမ္ပံ ဣတရံ နိဟရိတွာ သယံ တတ္ထ ဩဟိယိတွာ အတ္တနော ဝိပါကံ ဒါတုံ န သက္ကောတိ၊ မဟဂ္ဂတကမ္ပမေဝ ပန ဣတရံ ပဋိဗောဟိတွာ အတ္တနော ဝိပါကံ ဒါတုံ သက္ကောတိ ဂရုဘာဝတော။ တေနာဟ “တံ ကာမာဝစရကမ္ပ”န္တိအာဒိ။ ကိလေသဝသေနာတိ ပါပကမ္မဿ မူလဘူတကိလေသဝသေန။ ပါဏာတိ- ပါတာဒယော ဟိ ဒေါသမောဟလောဘာဒိမူလကိလေသသမုဋ္ဌာနာ။ ကိလေ- သဝသေနာတိ ဝါကမ္ပကိလေသဝသေန။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “ပါဏာတိပါတော ခေါ ဂဟပတိပုတ္တ ကမ္ပကိလေသော”တိအာဒိ။ ယထာနုသန္နိနာဝ ဂတန္တိ ယထာနု- သန္နိသင်္ခါတအနုသန္နိနာ ဩသာနံ ဂတံ သံကိလေသသမ္ပုဓေန ဥဋ္ဌိတာယ ဝေါဒါနဓမ္မဝသေန နိဋ္ဌာပိတတ္တာ။

သင်္ခမေသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ကုလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆၁။ ဧဝံ ပဝတ္တဏှိဟိတိကာတိ ဧဝံ ခွိဓာ ပဝတ္တဏှိဟိတိကာ။ ခွိဟိတိကာ ဒုက္ခရဇိဝိကပယောဂါ။ သလ္လာကမတ္တံ ဝုတ္တံ ဧတ္ထောတိ သလ္လာကာဝုတ္တာ၊ ပုရိမပဒေ ဥတ္တရပဒလောပေါ။ ဥဘတောဏောဋီကန္တိ ယဒိ “ကုလာနုဒယံ န ဝဏ္ဏေမိ”တိ ဝဒတိ၊ “ဘူတာ နိက္ခရုဏာ သမဏ တုမေ”တိ ဝါဒံ အာရောပေဟိ။

အထ သဗ္ဗဒါပိ “ကုလနဒယံ ဝဏ္ဏေမိ”တိ ဝဒတိ၊ ဧဝံ သန္တေ “ကသ္မာ ဧဝံ ခုတ္တိက္ခေ ကာလေ မဟတိယာ ပရိသာယ ပရိဝုတော ဇနပဒစာရိကံ စရန္တာ ကုလုပစ္ဆေဒါယ ပဋိပဇ္ဇထာ”တိ ဧဝံ ဥဘတောကောဋိကံ ဝါဒံ အာရောပေဟိတိ ဂါမဏိံ ဥယျောဇေသိ။

ဒွေ အန္တေတိ ဥဘော ကောဋိယော။ ဗဟိ နိဟရိတုန္တိ န ဝဏ္ဏေမိ ဝဏ္ဏေမိတိ ဒွေ အန္တေ မောစေန္တော တံ ပုတ္တိတမတ္ထံ ဗဟိ နိဟရတိ နာမ၊ တတ္ထ ဒေါသံ ဒတွာ စောဒေန္တော တံ အပုတ္တံ ကရောန္တော ဂိလိတွာ ဝိယ အန္တော ပဝေဇေတိ နာမ။

ဣတော သော ဂါမဏိတိအာဒိ အတ္တနော ဘိက္ခုနံ အညေသဉ္စ အတ္ထကာမာနံ ဘိက္ခုဒါနေန အနိဋ္ဌပ္ပတ္တိအဘာဝဒဿနတ္ထံ အာရဒ္ဓံ။ ဒါနေန သန္တုတနိတိ ဒါနမယေန ပုညကိရိယဝတ္ထုနာ သမ္ပဒေဝ ဘူတိံ ဝဇိံ ပတ္တာနိ။ သစ္စေန အရိယဝေါဟာရေန သမ္ပဒေဝ ဘူတာနိ ဥပ္ပန္နာနိ သစ္စသန္တုတနိတိ အာဟ “သစ္စံ နာမ သစ္စဝါဒိတာ”တိ။ သေသသီလန္တိ အဋ္ဌဝိဓအရိယဝေါဟာရတော အညသီလံ။ နိဟိတန္တိ တသ္မိံ ကုလေ ပုဗ္ဗပုရိသေဟိ နိဓာနဘာဝေန နိဟိတံ။ ဒုပ္ပယုတ္တာတိ ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒိဝသေန ဒုဋ္ဌ၊ ပယုတ္တာ ကမ္မန္တာ။ ဝိပဇ္ဇန္တိတိ နဿန္တိ။ ကုလင်္ဂါရေတိ ကုလဿ အင်္ဂါရသဒိသော ဝိနာသကပုဂ္ဂလော။ အနိစ္စတာတိ မရဏံ။ တသ္မိံ ကုလေ ပဓာနပုရိသာနံ ဘောဂါနံ ဝါ သဗ္ဗသော ဝိနာသော။ တေနာဟ “ဟုတွာ အဘာဝေါ”တိအာဒိ။

ကုလသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-မဏိရုဋ္ဌကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆၂။ တံ ပရိသန္တိ တံ ရာဇန္တေပုရေ နိသိန္တံ ရာဇပရိသံ။ နယဂ္ဂါဟေတိ ကုတောမိပိ အသုတွာ ကေဝလံ အတ္တနော ဧဝ မတိယာ နယဂ္ဂဟဏေ ဌတွာ။

ကာရေတုံ ဝဋ္ဋတိ သတိ သမ္ဘဝေ ပဋိသင်္ခါရဿ၊ သေနာသနဝိနာသော န အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပါယော။ အတ္တနော ဧတ္ထ ကိစ္စာဝသာနေ ယံ ဂိဟိနံယေဝ သန္တကံ တာဝကာလိကံ၊ တံ ဂိဟိဝိကတန္တိ အာဟ “ဂိဟိဝိကတံ ကတွာ”တိ။ န ဝဒါမိံ ပဗ္ဗဇ္ဇိတာသာရပုတော။

မဏိရုဋ္ဌကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-ဘဒြကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆၃။ ဧဝံနာမကေတိ မလ္လာ နာမ ဇာနပဒိနော ရာဇကုမာရာ၊ နေသံ နိဝါသတာယ “မလ္လာ” ဣစ္ဆေဝ ဗဟုဝစနဝသေန လဒ္ဓနာမတ္တာ ဧဝံနာမကေ ဇနပဒေ။ နတ္ထိ ဧတဿ ပတ္တိယာ ကာလန္တရသညိတော ကာလောတိ အကာလော၊ သော ဧဝ အကာလိကော။ တေနာဟ “ကာလံ အနတိတ္တမိတွာ ပတ္တေနာ” တိ။ သော ပန “ယံကိဉ္စိ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သဗ္ဗံ တံ ဆန္ဒမူလက” န္တိ ဧဝံ ဝုတ္တော ဒုက္ခဿ ဆန္ဒမူလဘာဝေါ၊ ဧဝံ ဆန္ဒမူလကဿ ဒုက္ခဿ ကထိတတ္တာ “ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ဝဋ်ဒုက္ခံ ကထိတ” န္တိ ဝုတ္တံ။

ဘဒြကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-ရာသီသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆၄။ ရာသီံ ကတွာ မာရပါသဝသေန၊ တတြာပိ အန္တရဘေဒေန ဝိဘဇိတွာ ပုစ္ဆိတဗ္ဗပဉ္စေ ကေတော ရာသီံ ကတွာ။ တပနံ အတ္တပရိတာပနံ တပေါ၊ သော ဧတဿ အတ္ထိတိ တပဿိ၊ တံ တပဿိ။ သော ပန တံ တပံ နိဿာယ ဌိတော နာမ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “တပနိဿိတက” န္တိ။ သော ပန အနေကာကာရဘေဒေန လူခံ ဖရသံ ဇီဝနသီလတ္တာ လူခဇီဝိ နာမ။ တေနာဟ “လူခဇီဝိက” န္တိ။ မဇ္ဈိမာယ ပဋိပတ္တိယာ ဥပ္ပထဘာဝေန အဝနိယာ ဂန္ဓဗ္ဗာတိ အန္တာ၊ တတော ဧဝ လာမကတ္တာ အန္တာ။ လာမကမ္ပိ “အန္တော” တိ ဝုစ္စတိ “အန္တမိဒံ ဘိက္ခဝေ ဇီဝိကာနံ၊ ဧကော အန္တော” တိ ဧဝမာဒိသု။ အဋ္ဌကထာယံ ပန အညမညအာဓာရဘာဝံ ဥရိကတွာ “ကောဋ္ဌာသ” တိ ဝုတ္တံ။ ဟိနော ဂါမောတိ ပါဠိ၊ ဂါမ-သဒ္ဓေါ ဟိနပရိယာယောတိ အဓိပ္ပါယေ-နာဟ “ဂါမော” တိ။ ဂါမေ ဘဝေါတိ ဂါမော။ ဂါမ-သဒ္ဓေါ စေတ္ထ ဂါမဝါသီဝိသယော “ဂါမော အာဂတော” တိအာဒိသု ဝိယ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန “ဂါမဝါသိနံ ဓမ္မော” တိ ဝုတ္တံ၊ တေသံ စာရိတ္တန္တိ အတ္ထော။ အတ္တ-သဒ္ဓေါ ဣဓ သရိရပရိယာယော “အတ္တန္တပေါ” တိအာဒိသု ဝိယာတိ အာဟ “သရိရဒုက္ခကရဏန္တိ အတ္ထော” တိ။

“တ္ထာတိ တေသ္မိံ တပနိဿိတဂရဟိတဗ္ဗပဒေ ကသ္မာ အန္တဒ္ဓယမဇ္ဈိမပဋိ-
ပဒါဂဘဏံ? အတ္တကိလမထာနယောဂေါ တာဝ ဂယုတု ဣဒမတ္ထိတာယာတိ
အဒိပ္ပါယော။ ကာမဘောဂိတပနိဿိတကနိဇ္ဇရဝတ္ထုနံ ဒဿနေ” ယထာဓိပ္ပေ-
တဿ အတ္တဿ ဝိဘဇိတွာ ကထနံ သမ္ဘဝတိတိ တေ ဒဿေတွာ အဓိပ္ပေ-
တတ္ထော ကထိတော။

တမတ္ထန္တိ ယော “ကာမဘောဂိတပနိဿိတကေသု ဂရဟိတဗ္ဗယေဝ
ဂရဟတိ၊ ပသံသိတဗ္ဗယေဝ စ ပသံသတိ”တိ ဝုတ္တော အတ္ထော၊ တမတ္ထံ
ပကာသေန္တော။ သာဟသိကကဗ္ဗေနာတိ အယုတ္တေန ကဗ္ဗေန။ ဓမ္မေန စ
အဓမ္မေန စာတိ ဓမ္မိကေန အဓမ္မိကေန စ။ အယောနိသော ပဝတ္တံ ဗာဟိရကံ
သန္ဓာယ စောဒကော “ကထ”န္တိအာဒိမာဟ။ ဣတရော နယိဒံ တာဒိသံ အတ္တ-
ပရိတာပနံ အဓိပ္ပေတံ၊ အထ ခေါ ယောနိသော ပဝတ္တံ သာသနိကမေဝါတိ
ဒဿေန္တော “စတုရင်္ဂီရိယဝသေန စာ”တိ အာဟ။ တတ္ထ “ကာမံ တစော
စ နှာရ စ အဋ္ဌိ စ အဝသိဿတူ”တိအာဒိနာ၂နယေန ဝုတ္တာသရီရေနိရပေက္ခ-
ဝိပဿနာယ ဥဿုက္ကာပနဝသေန ပဝတ္တာ ဝီရိယဘာဝနာ “စတုရင်္ဂီရိယ-
ဝသေနာ”တိ ဝုတ္တာ၊ တထာ အဗ္ဘောကာသိကနေသဇ္ဇိကတပါဒိနိဿိတာဝ
ကိလေသနိဗ္ဗုတနယောဂျာ ဝီရိယဘာဝနာ “ဓုတင်္ဂဝသေန စာ”တိ ဝုတ္တာတိ။
အရိယမဂ္ဂေန နိဿေသကိလေသာနံ ပဇဟနာ နိဇ္ဇရာ။ သာ စ အတ္တ-
ပစ္စက္ခတာယ သန္တိဋ္ဌိကာ တိဏ္ဍံ မူလကိလေသာနံ ပဇဟနေန “တိဿော”တိ
စ ဝုတ္တာ။ တေနာဟ “ဧကောပီ”တိအာဒိ။

ရာသိယသုတ္တဝါနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃-ပါဠိလိယသုတ္တဝါနာ

၃၆၅။ “မာယဉ္ဇာဟံ ပဇာနာမီ”တိဝစနံ ကာမံ တေသံမာယာဝိဘာဝ-
ဒဿနပရံ၊ ဘဂဝတော ပန မာယာသာဌေယျာဒိကဿ သဗ္ဗဿ ပါပဓမ္မဿ
ဗောဓိမူလေ ဧဝ သေတုဃာတော၊ တသ္မာ သဗ္ဗသော ပဟိနမာယော၊
သဗ္ဗညုတာယ မာယံ အညေ စ ဥေယျေ သဗ္ဗသော ဇာနာတိ။ တေန ဝုတ္တံ
“မာယဉ္ဇာဟံ ဂါမဏိ ပဇာနာမီ”တိအာဒိ။ မာယဉ္ဇ ပဇာနာမီတိ န
ကေဝလမဟံ မာယံ ဧဝ ဇာနာမိ၊ အထ ခေါ အညဗ္ဗိ ဣဒဗ္ဗိဒဉ္ဇ ဇာနာမီတိ။

ဣတ္ထိကာမေဟိတိ ဣတ္ထိဟိ စေဝ တဒညကာမေဟိ စ။ ကေသ္မိံ ဌာနေတိ
 ကေသ္မိံ ပဒေသေ။ ကေကသေဝ အာဂန္တုကဿ ဂဟဋ္ဌဿ ဝါ ပဗ္ဗဇိတဿ
 ဝါ။ သတ္တိအနုရူပေနာတိ ဝိဘဝသတ္တိအနုရူပေန။ ဗလာနုရူပေနာတိ ပရိဝါရ-
 ဗလာနုရူပေန။ သတ္တိအနုရူပေနာတိ ဝါ သဒ္ဓါသတ္တိအနုရူပေန။ ဗလာနုရူပေ-
 နာတိ ဝိဘဝဗလာနုရူပေန။ ဓမ္မေသု သမာဓိ ဒသကုသလဓမ္မေသု သမာဓာနံ။
 အဂ္ဂဟိတစိတ္တတာ ပရိယုဋ္ဌကာရိတာ။ တေန လောကီယသီလဝိသုဒ္ဓိ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ
 စ ဝုတ္တာ။ တထာ စာဟ “ကော စာဒိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ သီလဉ္စ သုဝိသုဒ္ဓိ
 ဒိဋ္ဌိ စ ဥဇုကာ”တိ။ တတ္ထ ပတိဋ္ဌိတဿ ဥပရိ ကတ္တဗ္ဗံ ဒေသေတုံ “ဓမ္မ-
 သမာဓိသ္မိံ ဌိတော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အယံ ပဋိပဒါတိ တဿ ကမ္မဖလ-
 ဝါဒိနော သတ္ထု ဝစနံ သဗ္ဗေသံ စ အယံ မယံ သီလသံဝရဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာ-
 သင်္ခါတာပဋိပဒါ အနုပရာဓကတာယ ဧဝ သံဝုတ္တတိ။ ဇယဂ္ဂါဟောတိ ဥဘယ-
 ထာပိ မယံ ကာစိ ဇာနိ နတ္ထိ။

ပဉ္စ ဓမ္မာ ဓမ္မသမာဓိ နာမ၊ ဝိပဿနာမဂ္ဂဖလဓမ္မမတ္တံ ဝါ။ တတိယ-
 ဝိကပ္ပေ သီလာဒိဝိသုဒ္ဓိယာ သဒ္ဓိံ ဗြဟ္မဝိဟာရာ ယထာဝုတ္တတိဝိဓဓမ္မာဝဟတ္တာ
 ဧဝ ဓမ္မသမာဓိ နာမ။ ပူရေန္တဿ ဥပ္ပန္နာ စိတ္တေကဂ္ဂတာတိ ဝုတ္တခဏိက-
 စိတ္တေကဂ္ဂတာ။ သာပိစိတ္တဿ သမာဓာနတော “စိတ္တသမာဓိ”တိ ဝုတ္တာ၊ တဿ
 ပဋိပက္ခံ ဝိက္ခမန္တိ သမုတ္တန္တန္တိ စ ဟုတွာ ပဝတ္တာ ယထာဝုတ္တသမာဓိ ဧဝ
 ဝိသေသေန စိတ္တသမာဓိ နာမ။

ပါဠိလိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂါမဏိသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-အသစ်တသံယုဋ္ဌ

၁-ပဌမဝဂ္ဂ

၁-၁၁-ကာယဂတာသတိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၆၆-၃၇၆။ အသစ်တန္တိ န သစ်တံ ဟေတုပစ္စယေဟိ။ တေနာဟ “အကတ”န္တိ။ ဟိတံ သေန္တေနာတိ မေတ္တာယန္တေန။ အနုကမ္မဗာနေနာတိ ကရုဏာယန္တေန။ ဥပါဒါယာတိ အာဒိယိတွာတိ အယမတ္ထောတိအာဟ “ဝိတ္တေန ပရိဂ္ဂဟေတွာ”တိ။ အဝိပရိတဓမ္မဒေသနာတိ အဝိပရိတဓမ္မဿ ဒေသနာ၊ ပဋိပတ္တိမ္ပိ သာဝကာ ဝိယ ဂရုကော ဘဂဝါ။ ဒါယန္တံ အတ္တနော အဓိပ္ပိတံ နိယျာတေတိ။

ဘိက္ခဝသမ္ပတ္တိကာလာဒိနံ သတ္တန္တံ သပ္ပါယာနံ သမ္ပတ္တိယာ လဗ္ဘနကာလေ။ ဝိပတ္တိကာလေ ပန ဧတ္ထ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အာရိယန္တိ ဒုက္ခဗဟုလတာယ ဒါရုဏံ။ အမှာကံ သန္တိကာ လဒ္ဓဗ္ဗာ။ တုမှာကံ အနု- သာသနီတိ တုမှာကံ ဒါတဗ္ဗာ အနုသာသနီ။

ကာယဂတာသတိသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၂၃-၃၃-အသစ်တသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၇၇-၄၀၉။ တတ္ထ စ နတ္ထိ ဧတ္ထ တဏှာသင်္ခါတံ နတံ၊ နတ္ထိ တေသ္မိံ ဝါ အဓိဂတေ ပုဂ္ဂလဘာဝေါတိ အနတံ။ အနာသဝန္တိ ဧတ္တာပိ ဒေသေ နယော။ သစ္စဓမ္မတာယ သန္တံ။ ဝနုဒုက္ခတော ပါရမေတီတိ ပါရံ။ သဏှဋ္ဌေနာတိ သုခုမဋ္ဌေန နိပုဏံ။ တတော ဧဝ ဒုဒ္ဓသတာယ။ အဇ္ဇေရံ နိစ္စသဘာဝတ္တာ။ နတ္ထိ တေဿ နိဒဿနန္တိ ဝါ အနိဒဿနံ။ တေသ္မိံ အဓိဂတေ နတ္ထိ သံသာရေ ပပဉ္စန္တိ ဝါ နိပ္ပဗန္ဓံ။

တေသ္မိံ အဓိဂတေ ပုဂ္ဂလဿ မရဏံ နတ္ထိတိ ဝါ အမတံ။ အတပ္ပကဋ္ဌေန ဝါ ပဏီတံ။ သုခဟေတုတာယ ဝါ သိဝံ။ တဏှာ ဒီယန္တိ ဧတ္ထာတိ တဏှက္ခယံ။

အညဿ တာဒိသဿ အဘာဝတော ဝိမ္ဘာပနိယတာယ အဘူတမေဝါတိ။ ကုတောစိ ပစ္စယတော အနိဗ္ဗတ္တမေဝ ဟုတွာ ဘူတံ ဝိဇ္ဇမာနံ။ တေနာဟ “အဇာတံ ဟုတွာ အတ္ထိ”တိ။ နတ္ထိ ဧတ္ထ ဒုက္ခန္တိ နိဒ္ဒါက္ခံ၊ တဿ ဘာဝေါ နိဒ္ဒါက္ခန္တိ။ တသ္မာ အနိတိကံ ဤတိရဟိတံ။ ဝါနံ ဝုစ္စတိ တဏှာ၊ တဒဘာဝေန နိဗ္ဗာနံ။ ဗျာဗဇ္ဈံ ဝုစ္စတိ ဒုက္ခံ၊ တဒဘာဝေန အဗျာဗဇ္ဈံ။ ပရမတ္ထတော သစ္စတော သုဒ္ဓိဘာဝေန။ ကာမာ ဧဝ ပုထုဇ္ဇနေဟိ အလ္လိယိ-တဗ္ဗတော အာလယာ။ ဧသ နယော သေသေသုပိ။ ပတိဋ္ဌဋ္ဌေနာတိ ပတိဋ္ဌာ-ဘာဝေန ဝဋ္ဋဒုက္ခတော မုစ္စိတုကာမာနံ ဒီပသဒိသံ ဩဃေဟိ အနဇ္ဈောတ္ထ-ရဏီယတ္တာ။ အလ္လိယိတဗ္ဗယုတ္တဋ္ဌေနာတိ အလ္လိယိတုံ အရဟဘာဝတော။ တာယနဋ္ဌေနာတိ သပရတာယနဋ္ဌေန။ အယသရဏဋ္ဌေနာတိ ဘယဿ ဟိံသနဋ္ဌေန။ သေဋ္ဌံ ဥတ္တမံ။ ဂတိတိ ဂန္ဓဗ္ဗဋ္ဌာနံ။

အသင်္ခတသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အသင်္ခတသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-အဗျာကတသံယုတ္တ

၁-ခေမာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၁၀။ ဗိမ္ဗိသာရဿ ဥပါသိကာတိ ဗိမ္ဗိသာရဿ ဩရောဘူတာ ဥပါသိကာ။ ပဏ္ဍိစ္စံ သိက္ခိတဘာဝေန။ ဝေယျတ္ထိယံ ဝိသာရဒဘာဝေန။ ဝိသာရဒါနာမ တိဟေတုကပဋိသန္ဓိသိဒ္ဓသာဘာဝိကပညာ၊ တာယ သမန္ဓာဂတာ။

အန္တိဒ္ဓကဂဏနာယ ကုသလောတိ နဝန္တဂဏနာယ ကုသလော။ အင်္ဂုလိပုဒ္ဓါယ ဂဏနာယ ကုသလောတိ အင်္ဂုလိကာယ ဧဝ ဂဏနာယ ကုသလော သေယျထာပိ ပါဒသိကာ။ ဝိဏ္ဏဂဏနာယာတိ သင်္ကလနပဋုပ္ပန္နကာရိနော^၁ ပိဏ္ဏဝသေန ဂဏနာ။ တထာဂတောတိ ခိဏာသဝေါ၊ တထာဂတံ သန္ဓာယ ပုစ္ဆတိတိ ခိဏာသဝေါတိ စဿ အရဟတ္တဖလဝသိဘာဝိတခန္ဓေ ဥပါဒါယ အယံ ပညတ္တိ ဟောတိ။ တေသု ခန္ဓေသု သတိ ခိဏာသဝါ သတ္တသင်္ခါတာ ဟောန္တိတိ ဝေါဟာရေန ပညပေတုံ သက္ကာ ဘဝေယျ၊ အသန္တေသု န သက္ကာ၊ တဿာ ပရံ မရဏာတိ ဝုတ္တတ္တာ တေသံ အဘာဝါ “အဗျာကတမေတ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ယဒိ ဧဝံ တေသံ အဘာဝတော “န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ”တိ ပုဋ္ဌာယ “အာမာ”တိ ပဋိဇာနိတဗ္ဗာ သိယာ၊ တံ ပန သတ္တသင်္ခါတဿ ပုစ္ဆိတတ္တာ န ပဋိညာတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယေန ဣပေနာတိ သတ္တတထာဂတေ ဝုတ္တရူပံ သဗ္ဗညုတထာဂတေ ပဋိက္ခိပိတုံ “တံ ဣပ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယံ ဥပါဒါယာတိ ယံ ခန္ဓပဉ္စကံ ဥပါဒါယ။ တဒဘာဝေနာတိ တဿ ခန္ဓပဉ္စကဿ အဘာဝေန။ တဿာ ပညတ္တိယာတိ သတ္တပညတ္တိယာ အဘာဝံ။ နိရုဒ္ဓံ န နိဒဿေတိ။

ခေမာယ ထေရိယာ ဝုတ္တံ ပဌမံ သုတ္တံ ဘဂဝတော သေဋ္ဌတ္ထဒီပနတော အဂ္ဂပဒါဝစရံ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “အဂ္ဂပဒသ္မိ”န္တိ။

ခေမာသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အနုရာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၁၁။ ဣဝ သဋ္ဌာယတနဝဂ္ဂေ သင်္ဂါယနဝသေန သင်္ဂီတိကာရေဟိ ဝုတ္တံ။

၁-သင်္ကလနတဒုပ္ပါဒနကာရိနော (က)

၃-ဂ-ပဌမသာရိပုတ္တကောဠိကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၄၁၂-၄၁၇။ ရူပမတ္တန္တိ ဧတ္ထ မတ္တ-သဒ္ဓေါ ဝိသေသနိဝတ္တိအတ္ထော။ ကော ပန သော ဝိသေသောတိ? ယော ဗာဟိရပရိကပ္ပိတော ဣမ တထာဂတောတိ ဝုစ္စမာနော အတ္တာ။ အနုပလန္တိယသဘာဝေါတိ အနုပလန္တိယတ္တာ။

ပဌမသာရိပုတ္တကောဠိကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ကုတူဟလသလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၁၈။ နာနာဝိဇ္ဇန္တိ တံတံဒိဋ္ဌိဝါဒပဋိသံယုတ္တံ အညမ္ပိ ဝါ နာနာဝိဇ္ဇံ တိရစ္ဆာနကထံ။ ဗဟူနံ ကုတူဟလုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတောတိ ယောဇနာ။ ယာဝ အာဘဿရဗြဟ္မဇောကာ ဂစ္ဆတိတိ အဂ္ဂိနာ ကပ္ပဝုဋ္ဌာနကာလေ ဂစ္ဆတိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဣမဉ္စ ကာယန္တိ ဣမံ ရူပကာယံ။ စုတိစိတ္တေန နိက္ခိပတိတိ စုတိ- စိတ္တေန ဘိဇ္ဇမာနေန နိက္ခိပတိ။ စုတိစိတ္တဿ ဟိ ဩရံ သတ္တရသမဿ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ဥပ္ပန္နံ ကမ္မဇရူပံ စုတိစိတ္တေန သံဗ္ဗိံ နိရုဇ္ဈတိ၊ တတော ပရံ ကမ္မဇ- ရူပံ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ မရဏံ န သိယာ၊ စုတိစိတ္တံ ရူပံ န သမုဋ္ဌာပေတိ၊ အာဟာရဇဿ စ အသမ္ဘဝေါ ဧဝ၊ ဥတုဇံ ပန ဝတ္တတေဝ။ ယသ္မာ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ သတ္တော အညတရဏာယ ဥပပဇ္ဇတိ နာမ၊ စုတိက္ခဏေ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ အလဒ္ဓံ အညတရဏာယ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “စုတိက္ခဏေ ။ ပ။ ဟောတိ”တိ။

ကုတူဟလသလသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၁၉။ တေသံ လဒ္ဓိယာတိ တေသံ သဿတဝါဒါနံ လဒ္ဓိယာ သဗ္ဗိံ ဧတံ “အတ္တတ္တာ”တိ ဝစနံ ဧကံ အဘဝိဿ။ တတော ဧဝ အနုလောမံ တံ နာဘဝိဿ ဉာဏဿာတိ အသာရံ ဧတန္တိ အဓိပ္ပါယော။ အပိ န မေတဿာတိ မေ ဧတဿ အနတ္တာတိ ဝိပဿနာဉာဏဿ အနုလောမံ အပိ န အဘဝိဿ၊ ဝိလောမက- မေဝ တဿ သိယာတိ အတ္ထော။

အာနန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-သဘိယကစ္စာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၂၀။ ယဿပ'ဿာတိ ပါဌဿ အယံ ပိဏ္ဏတ္ထော “အာရုဿော”တိအာဒိ။ တတ္ထာယံ သမ္ပန္နော—အာရုဿော ယဿပိ ပုဂ္ဂလဿ တိဏိ ဝဿာနိ ဝုဋ္ဌော၊ ဧတ္ထကေန ကာလေန “ဟေတုမှိ သတိ ရူပိတိအာဒိပညာပနာ ဟောတိ၊ အသတိ န ဟောတိ”တိ ဧတ္ထကံ ဗျာကရဏံ ဘဝေယျ၊ တဿ ပုဂ္ဂလဿ ဧတ္ထကမေဝ^၁ ဗဟု၊ ကော ပန ဝါဒေါ အတိက္ကန္တေ၊ ဣတော အတိက္ကန္တေ ဓမ္မဒေသနာနယေ ဝါဒေါယေဝ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိတိ ထေရဿ ပဉ္စဗျာကရဏံ သုတွာ ပရိဗ္ဗာဇကော ပီတိသောမနဿံ ပဝေဒေသိ။

သဘိယကစ္စာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဗျာကတသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သာရတ္ထပ္ပကာသိနိယာ သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ

သဋ္ဌာယတနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာယ

လီနတ္ထပ္ပကာသနာ သမတ္တာ။

သုတ္တန်ပိဒက
မဟာဝဂ္ဂ
သံယုတ္တဋီကာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-မဋ္ဌသံယုတ္တ

၁-အဝိဇ္ဇာဝဂ္ဂ

၁-၂-အဝိဇ္ဇာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁-၂။ ပုဗ္ဗင်္ဂမာတိ ပုဗ္ဗေစရာ။ အဝိဇ္ဇာ ဟိ အညာဏလက္ခဏာ သမ္ဗုဒ္ဓိ-
နာကာရေန အာရမ္မဏေ ပဝတ္တတိတိ သမ္ဗုဒ္ဓိဗျူဟနမ္ပိ တဒါကာရာနု-
ဝိဓာနတဘယ ပစ္စယော ဟောတိ။ တထာ ဟိ တေ အနိစ္စာသုဘဒုက္ခာနတ္တ-
သဘာဝေပိ ဓမ္မေ နိစ္စာဒိတော ဂဏှန္တိ၊ အယမဿာ တေသံ သဟဇာတ-
ဝသေန ပုဗ္ဗင်္ဂမတာ။ ယံ ပန မောဟေန အဘိဘူတော ပါပကိရိယာယ
အာဒိနဝံ အပဿန္တော ပါဏံ ဟနတိ၊ အဒိန္နံ အာဒိယတိ၊ ကာမေသု မိစ္ဆာ
စရတိ၊ မုဿာ ဘဏတိ၊ အညမ္ပိ ဝိဝိဓံ ဒုဿီလျံ အာစရတိ၊ အယမဿ သဟ-
ဇာတဝသေန စ ဥပနိဿယဝသေန စ ပုဗ္ဗင်္ဂမတာ။ သမာပဇ္ဇနာယာတိ
တစ္ဆာဝါပဇ္ဇနာယ အကုသလပ္ပတ္တိယာ၊ သဘာဝပဋိလာဘာယာတိ အတ္တ-
လာဘာယ။ တေနာဟ “ဥပ္ပတ္တိယာ”တိ။ သာ ပနေသာ ဝုတ္တာကာရေန
အကုသလာနံ ပုဗ္ဗင်္ဂမဘူတာ အဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ သမ္ဗုဒ္ဓော။ ယဒေတန္တိ ယံ
ဧတံ ပါပါဇိဂုစ္ဆနတဘယ ပါပတော အလဇ္ဇနာကာရသဏ္ဌိတံ အဟိရိကံ၊
ပါပါနုကြာသတဘယ ပါပတော အဘာယနာကာရသဏ္ဌိတဉ္စ အနောတ္တပ္ပံ၊

တံ ဌယံ အနုဒေဝ အန္ဓာဂတမေဝ။ အနု-သဒ္ဓေန စေတ္ထ စေန္တိ ဥပယောဂ-
ဝစနံ။ အနုဒေဝါတိ ဧတဿ အတ္ထော သဟေဝ ဧကတောတိ။ ဧတ္ထ
အဝိဇ္ဇာယ ပုတ္တနယာနုသာရေန တပုဋိပက္ခတော စ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။
အယံ ပန ဝိသေသော— တတ္ထ ယထာ အကုသလကမ္မပထဝသေန ပဝတ္တိယံ
ပုဗ္ဗမတာ အဝိဇ္ဇာယ၊ ဧဝံ ကုသလကမ္မပထဝသေန ပုညကိရိယဝတ္ထုဝသေန
စ ပဝတ္တိယံ ဝိဇ္ဇာယ ပုဗ္ဗမတာ ဝတ္တဗ္ဗော။ ဝိမံသာမိပတိဝသေန ပဝတ္တိယံ
အာမိပစ္စာကာရဝသေန စ ပုဗ္ဗမတာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဒွိဟေဝါတိ စ အဝဇာရဏံ
အာမိပစ္စာကာရဿ သဟဇာတေနေဝ သင်္ဂဟေတဗ္ဗတော။

လဇ္ဇနာကာရသဏ္ဌိတာတိ ပါပတော ဇီရုစ္ဆနာကာရသဏ္ဌိတာ။ ဘာယနာ-
ကာရသဏ္ဌိတန္တိ ဥတ္တသနာကာရသဏ္ဌိတံ။ ဧတ္တာတိ ဟိရိဩတ္တပ္ပေ။ ဝိဒတိ၊
ဝိန္ဒတိတိ ဝါ ဝိဇ္ဇာ။ ဝိဒ္ဓသူတိ စ သပ္ပညပရိယာယောတိ အာဟ “ဝိဒ္ဓသူ-
နောတိ ဝိဒုနော”တိ။ ယာထာဝဒိဋ္ဌိတိ အဝိပရိတာ ဒိဋ္ဌိ၊ သံကိလေသတော
နိယျာနိကဒိဋ္ဌိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပဟောတိတိ ဧတ္ထ သာ ဝိဇ္ဇာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝေဒိတဗ္ဗော။
န ဧကတော သဗ္ဗာနိ လဗ္ဘန္တိ သမ္မာဝါစာကမ္မန္တာဇီဝါနံ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရဿ
အနေကရူပတ္တာ။ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ ဧကတော လဗ္ဘန္တိ ကိစ္စတော
ဘိန္ဒာနမ္ပိ တာသံ တတ္ထ သရူပတော အဘိန္ဒတ္တာ။ ဧကော ဧဝ ဟိ ဝိရတိ
မဂ္ဂက္ခဏေ တိဿန္တမ္ပိ ဝိရတိနံ ကိစ္စံ သာဓေန္တိ ပဝတ္တတိ၊ ယထာ ဧကော ဧဝ
သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပရိဇာနနာဒိဝသေန စတုဗ္ဗိဓကိစ္စံ သာဓေန္တိ ပဝတ္တတိ။ တာနိ စ
ခေါ သဗ္ဗာနိ” အဋ္ဌပိ ပဌမဇ္ဈာနိကေ မဂ္ဂေ လဗ္ဘန္တိတိ ယောဇနာ။ ပဌမဇ္ဈာနိ-
ကေတိ ပဌမဈာနဝန္တေ။

တထာဘူတဿာတိ အရိယမဂ္ဂသမင်္ဂိနော။ ယသ္မာ မဟာသဋ္ဌာယတန-
သုတ္တေ ဝုတ္တံ “သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိနံ ပဉ္စန္ဒံ ဧဝ အင်္ဂါနံ ဝသေနာ”တိ၊ တသ္မာ
ပဉ္စင်္ဂိကော လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ ဟောတိ။ “ပုဗ္ဗေဝ ခေါ ပနာ”တိ ဟိ ဝစနံ
တဒါ မဂ္ဂက္ခဏေ ဝိရတိနံ အဘာဝံ ဉာပေတိ၊ တသ္မာ ကာမာဝစရစ်တ္ထေသု
ဝိယ လောကုတ္တရစ်တ္ထေသု ဝိရတိ အနိယတာတိ အဓိပ္ပါယော။ ပရိသုဒ္ဓဘာဝ-
ဒဿနန္တိ ပရိသုဒ္ဓသီလဘာဝဒဿနတ္ထံ။ အယမတ္ထော ဒီပိတော, န အရိယမဂ္ဂေ
ဝိရတိနံ အဘာဝေါ။

ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ အဘိဓမ္မေ မဂ္ဂဝိဘင်္ဂံ ပဉ္စင်္ဂိကဝါရော အာဂတောတိ
အာဟ “ယဒိ အဘိဓမ္မေ”တိအာဒိ။ တန္တိ “ပဉ္စင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဟောတိ”တိဝစနံ။

“ဧကံ ကိစ္စန္တရံ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ” နှိ ဝတ္တာတံ ဒဿေတုံ “ယသ္မိံ ဟိ ကာလေ” တိ-
 အာဒိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မိံ ဟိ ကာလေတိ လောကီယကာလေ။ တေန “ဧကံ
 ကိစ္စန္တရံ” နှိ ဝုတ္တံ အဋ္ဌကိကကိစ္စံ ဒဿေတိ။ ဝိရတိဥပ္ပါဒနေ မိစ္ဆာဝါစာဒိနိ
 ပုဂ္ဂလေန မဂ္ဂသမယေ ပဇဟာပေန္တိတံ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိနိ “ပဉ္စ ကာရကင်္ဂါနိ” တိ
 ဝုတ္တာနိ။ သမ္မာဝါစာဒိကိရိယာ ဟိ ဝိရတိ၊ တဉ္စ တောနိ ကာရာပေန္တိတိ။
 ဝိရတိဝဿေနာတိ ဝိရမဏကိရိယာဝဿေန ကာရာပကဘာဝေန၊ ကတ္ထု-
 ဘာဝေန ဝါတိ အတ္ထော။ “ဝိရတိတ္ထယဝဿေနာ” တိ ဝါ ပါဌော။ သမ္မာ-
 ကမ္မန္တော ပူရတိတိ ဣမေဟိ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိဟိ သမ္မာကမ္မန္တကိစ္စံ ပူရတိ
 နာမ တေဟိ ဝိရိယာဒိကေဟိ တဒတ္ထသိဋ္ဌိတော။ တမ္ပိ သန္ဓာယ “ဧကံ
 ကိစ္စန္တရံ ဒဿေတုံ” နှိ ဝုတ္တံ။ ဣမံ ကိစ္စန္တရံ ဒဿေတုံ နှိ လောကုတ္တရ-
 မဂ္ဂက္ခဏေပိ ဣမာနေဝ ပဉ္စ သမ္မာဝါစာဒိဝိရတိတ္ထယဿ ကေက္ခဏေ
 ကာရာပကင်္ဂါနိတိ ဒဿေတုံ။ ဧဝံ ဝုတ္တန္တိ “တသ္မိံ သမယေ ပဉ္စဂီကော မဂ္ဂေါ
 ဟောတိ” တိ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ လောကီယမဂ္ဂက္ခဏေ ပဉ္စေဝ ဟောန္တိ၊ ဝိရတိ ပန
 အနိယတာ၊ တသ္မာ “ဆအဂီကော” တိ အဝတ္တာ “ပဉ္စဂီကော” ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ။
 တယိဒံ အဘိဓမ္မေ ပဉ္စဂီကဝါရဒေသနာယ ကာရဏကိတ္တနမဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ္ဂေါ
 ပန အဋ္ဌဂီကောဝါတိ ဒဿေတုံ “ယာ စ ဘိက္ခဝေ” တိအာဒိမာဟ၊ တံ
 သုဝိညေယျမေဝ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအာဒိကာ ဒသ၊ တပ္ပစ္စယာ အကုသလာ စ ဒသာတိ
 ဝိသတိ အကုသလပက္ခိယာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိကာ ဒသ၊ တပ္ပစ္စယာ ကုသလာ စ
 ဒသာတိ ဝိသတိ ကုသလပက္ခိယာ မဟာစတ္တာရိသကသုတ္တေ ဝုတ္တာ။ မဟာ-
 စတ္တာရိသကန္တိ တဿေတံ နာမံ။ မိဿကောဝ ကထိတော လောကုတ္တရဿပိ
 ဣဓ လက္ခမာနတ္တာ။

ယသ္မာ ကောသလသံယုတ္တေပိ ဣဓ စ ထေရေန “ဥပနုမိဒံ ဘန္တေ ဗြဟ္မ-
 စရိယဿာ” တိအာဒိနာ ဝုတ္တံ “မာ ဟေဝံ အာနန္ဒာ” တိအာဒိနာ ပဋိက္ခိပိတ္တာ
 “သကလမေဝိဒံ အာနန္ဒာ” တိအာဒိနာ ဘဂဝတာ ဒေသိတံ သုတ္တံ အာဂတံ။
 တဿတ္ထော ကောသလသံယုတ္တဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တော၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ကောသလ-
 သံယုတ္တေ ဝုတ္တတ္ထမေဝါ” တိ။

အဝိဇ္ဇာသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သာရိပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃။ သာဝကဗောဓိ သာဝကပါရမိယော၊ တပ္ပရိယာပနံ ဉာဏံ သာဝက-
 ပါရမိဉာဏံ၊ တံ ပန ဒိန္နံ အဂ္ဂသာဝကနံ တတ္ထပိ ဓမ္မသေနာပတိနော ဧဝ
 သဝိသေသံ မတ္ထကံ ပတ္တံ၊ န ဣတရေသန္တိ အာဟ “သာဝက။ ပ။ အပ္ပတ္တ-
 တာယာ”တိ၊ တသ္မာ တဿ မတ္ထကပ္ပတ္တိယာ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယေ ဣဇ္ဈန္တေ တဿ
 ဧကဒေသော ဣဓ ဣဇ္ဈတိ၊ န သကလန္တိ။ န ဟိ အဗ္ဗဗြဟ္မစရိယံ နာမ အတ္ထိ၊
 တသ္မာ ဝုတ္တံ “သကလမ္ပိ။ ပ။ လဗ္ဘတိ”တိ၊ တံ ပန ဘဏ္ဍာဂါရိကော
 နာညာသိ ဉာဏဿ သာဝကဝိသယေပိ သပ္ပဒေသိကတ္တာ၊ ဓမ္မသေနာပတိ
 ပန ဉာဏဿ တတ္ထ နိပ္ပဒေသိကတ္တာ အညာသိတိ။ တေနာဟ “အာနန္ဒတ္ထေ-
 ဧရာ။ ပ။ အညာသိ”တိ။ ဧဝမာဟာတိ “သကလမိဒံ ဘန္တေ”တိ ဧဝံ အဝေါစ။

သာရိပုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဇာဏုဿောဏိဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄။ ဝဠုဝါဘိ-သဒ္ဓေါ ဝဠုဝါပရိယာယောတိ အာဟ “ဇတုဟိ ဝဠုဝါဟိ
 ယုတ္တရထေနာ”တိ။ ယောဇရထောတိ ယောဓေဟိ ယုတ္တနတ္ထံ အာရောဟိတဗ္ဗ-
 ရထော။ အလင်္ကာရရထော မင်္ဂလဒိဝသေသု အလင်္ကာတပဋိယတ္တေဟိ
 အာရောဟိတဗ္ဗရထော။ ဃနဒုကုလေန ပရိဝါရိတောတိ ရဇတပဋ္ဌဝဏ္ဏေန
 သေတဒုကုလေန ပဋိစ္ဆာဒိတော။ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထော ဟိ ဣဓ ပရိဝါရသဒ္ဓေါ။
 ရဇတပနာဠိသုပရိက္ခိတ္တာ သေတဘာဝကရဏတ္ထံ။

ဆန္တံ ဆန္တံ မာသာနန္တိ နိဗ္ဗါရဏေ သာမိဝစနံ။ ကေဝါရံ နဂရံ ပဒက္ခိဏံ
 ကဇရာတိတိ ဣဒံ တသ္မိံ ဌာနန္တရေ ဌိတေန ကာတဗ္ဗံ စာရိတ္ထံ။ နဂရတော
 န ပတ္တန္တာတိ နဂရတော ဗဟိ န ဂတာ။ မင်္ဂလဝစနေ နိယုတ္တာ မင်္ဂလိကာ၊
 သုဝတ္ထိဝစနေ နိယုတ္တာ သောဝတ္ထိကာ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ထုတိမာဂဓဝန္တိကာ-
 စရိယကေ သင်္ဂဏာတိ။ သုကပတ္တသဒိသာနိ ဝဏ္ဏတော။

ဝဏ္ဏဂိတန္တိ ထုတိဂိတံ။ ဗြဟ္မဘူတံ သေဋ္ဌဘူတံ ယာနံ၊ ဗြဟ္မဘူတာနံ
 သေဋ္ဌဘူတာနံ ယာနန္တိ ဝါ ဗြဟ္မယာနံ။ ဝိဇိတတ္တာ ဝိသေသေန ဇိနနတော။
 ရာဂံ ဝိနယမာနာ ပရိယောသာပေတိတိ သဗ္ဗမ္ပိ ရာဂံ သမုစ္ဆေဒဝိနယဝသေန
 ဝိနေတိ၊ အတ္တနော ကိစ္စံ ပရိယောသာပေတိ။ ကိစ္စပရိယောသာပနေနေဝ ဟိ

သယမ္ပိ ပရိယောသာနံ နိပ္ပတ္တိံ ဥပဂစ္ဆတိ။ တေနာဟ “ပရိယောသာနံ ဂစ္ဆတိ နိပ္ပတ္တိတိ”တိ။

ဧရန္တိ ဘုမ္မတ္ထေ ဥပယောဂဝစနန္တိ အာဟ “တတြမဇ္ဈတ္တတာယုဂေ ယုတ္တာ”တိ။ ဤသတိ ယုဂသန္တာရိကာ ဒါရုယုဂဋ္ဌာ။ ယထာ ဝါ ဗာဟိရံ ယုဂံ ဓာရေတိ၊ တဿာ ဌိတာယ ဧဝံ ကိစ္စသိပ္ပံ၊ ဧဝံ ကိရိယာဝသေန လဗ္ဗဗလေန တတြမဇ္ဈတ္တတာယုဂေ ထိရံ ဓာရေတိ၊ တေဟေဝ အရိယမဂ္ဂ- ရထဿ ပဝတ္တနံ။ ဟိရိဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ တံသဟစရဏတော ဩတ္တပ္ပမ္ပိ ဂဟိတံယေဝ ဟောတိ။ တေနာဟ “အတ္တနာ သမ္ဘိ”န္တိအာဒိ။ နာဠိယာ မိနမာနော ပရိယော ဝိယ အာရမ္မဏံ မိနာတိတိ ဗနော။ ကတရံ ပန တံ မနော၊ ကထဉ္ဇဿ ယောတ္တသဒိသတာတိ အာဟ “ဝိပဿနာမိတ္တ”န္တိအာဒိ။ တေန ယောတ္တံ ဝိယာတိ ယောတ္တန္တိ ဒဿေတိ။ လောကီယဝိပဿနာ- မိတ္တံ အဘိရေကပညာသ ကုသလဓမ္မေ ကောဗဒ္ဓေ ကေသင်္ဂဟံဇေ၊ ကရေတိတိ သမ္ပန္နော။ တေ ပန “ဗဿော ဟောတိ။ပ။ အဝိက္ခေပေါ ဟောတိ”တိ စိတ္တင်္ဂဝသေန ဓမ္မသင်္ဂဟေ^၁ အာဂတနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ လောကုတ္တရ- ဝိပဿနာမိတ္တန္တိ မဂ္ဂစိတ္တံ အာဟ။ အဘိရေကသဠိတိ တေ ဧဝံ သမ္မာကမ္မန္တာ- ဇိဝေဟိ အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယာဒီဟိ စ သမ္ဘိ^၂ အဘိရေကသဠိ ကုသလ- ဓမ္မေ။ ကောဗဒ္ဓေတိ ကေသျှိ^၃ ဧဝံ အာရမ္မဏေ အာဗဒ္ဓေ။ ကေသင်္ဂဟေတိ တထေဝ ဝိပဿနာကိစ္စဝသေန ကေသင်္ဂဟေ ကရေတိ။ ပုဗ္ဗင်္ဂမဘာဝေန အာရက္ခံ သာရေတိတိ အာရက္ခသရထိ။ “ယထာ ဟိ ရထဿ။ပ။ သာရထိ”- တိ ဝတှာ တံ ဒဿေတုံ “ယောဂီယော”တိ ဝုတ္တံ။ ရရံ ဝါဟေတိ ယောဂေ။ ယောဇေတိ ယောဂေ သမဂတိယဉ္ဇ။ အက္ခံ အန္တဉ္စတိ သုခပ္ပဝတ္တနတ္ထံ^၂။ ရထံ ပေသေတိ ယောဂစောဒနေန။ နိဗ္ဗိသေဝနေ ကရေတိ ဂမနဝိထိယံ ပဋိပါဒ- နေန သန္တိယောဇေတိ။ အာရက္ခပစ္စုပ္ပန်နာတိ အာရက္ခံ ပစ္စုပ္ပန်ပေတိ အသမ္မောသသဘာဝတ္တာ။ ဂတိယောတိ ပဝတ္တိယော၊ နိပ္ပတ္တိယော ဝါ။ သမန္နေသတိတိ ဂဝေသတိ။

အရိယပုဂ္ဂလဿ နိဗ္ဗာနံ ပဋိမုခံ သမ္မာပနေ ရထော ဝိယာတိ ရထော။ ပရိကရေတိ ဝိဘူသယတိတိ ပရိက္ခာရော၊ ဝိဘူသနံ၊ သီလဉ္စ အရိယမဂ္ဂဿ ဝိဘူသနဋ္ဌာနိယံ။ တေန ဝုတ္တံ “စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလာလင်္ကာရော”တိ၊ သီလ- ဘူသနောတိ အတ္ထော။ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တာနန္တိ လောကီယာယ လောကုတ္တ- ရာယ စ ဝိပဿနာယ သမ္ပယုတ္တာနံ။ ဝိမိနာ ဤရေတဗ္ဗတော ပဝတ္တေတဗ္ဗတော

ဝီရိယံ၊ သမ္မာဝါယာမော။ သမံ သမ္မာ စ ဝိယတိတိ သမာဓိ၊ ဓုရဉ္စ တံ သမာဓိ စာတိ ဓုရသမာဓိ၊ ဥပေက္ခာ ဓုရသမာဓိ ဧတဿာတိ ဥပေက္ခာဓုရသမာဓိ၊ အရိယမဂ္ဂေါ ဥပေက္ခာသင်္ခါတဓုရသမာဓိတိ အတ္ထော။ အဋ္ဌကထာယံ ပန ဗျဉ္ဇနံ အနာဒိယိတွာ ဓုရသမာဓိသဒ္ဓါနံ ဘိန္နာဓိကရဏတာ ဝုတ္တာ။ ပယောဂမဇ္ဈတ္တတိ ဝီရိယသမတာယ။ အနိစ္ဆာတိ ဣစ္ဆာပဋိပက္ခာ။ တေနာဟ “အလောဘသင်္ခါတာ”တိ။ ပရိဝါရဏန္တိ ပရိဝါရော၊ ပရိစ္ဆဒေါတိ အတ္ထော။

မေတ္တာတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ တထာ ကရုဏာ။ ပုဗ္ဗဘာဂေါတိ ဥဘိန္နမ္ပိ ဥပစာရော။ ဒွေဝိ ကာယစိတ္တဝိဝေကာ ဝိယ ပုဗ္ဗဘာဂဓမ္မဝသေန ဝုတ္တာ။ အရိယမဂ္ဂရထေဘိ ပရိသုဒ္ဓမဂ္ဂသင်္ခါတေ ရထေ။ အရိယမဂ္ဂရထော စ မဂ္ဂရထော စာတိ အရိယမဂ္ဂရထော၊ ဧဝံ ဧကသေသနယေန ဝါ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေနာဟ “ဣမသ္မိံ လောကီယလောကုတ္တရမဂ္ဂရထေ ဌိတော”တိ။ သန္တဒ္ဓ-စမ္ဘောတိ ယောဂါဝစရဿ ပဋိမုက္ကစမ္ပံ။ န နံ တေ ဝိဇ္ဈန္တိတိ ဝစနပထာ န နံ ဝိဇ္ဈန္တိ၊ ဓမ္မဘေဒနဝသေန န ဘဉ္ဇတိ၊ တဿ အရိယမဂ္ဂဿ ရထဿ သမ္မာ ယောဇိတဿ အန္တရာ ဘင်္ဂေါ နတ္တိတိ အတ္ထော။

အတ္တနော ပုရိသကာရံ နိဿာယ လဒ္ဓတ္တာ အတ္တနော သန္တာနောတိ အဓိပ္ပါယော။ အနုတ္တရန္တိ ဥတ္တရရဟိတံ။ တတော ဧဝ သေဋ္ဌယာနံ၊ နဿ ကေနစိသဒိသန္တိ အသဒိသံ။ မိတိသမ္ပန္နတာယ ဓီရာ ပဏ္ဍိတပုရိသာ လောကမှာ နိယုန္တိ ဂစ္ဆန္တိ။ “ဇယံ ဇယ”န္တိ ဂါထာယံ ဝစနဝိပလ္လာသေန ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ဇိနန္တာ ဇိနန္တာ”တိ။

ဇာဏုဿောဏိဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-၆-ကိမတ္ထိယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၅-၆။ နိယမတ္ထောတိ အဝခာရဏတ္ထော။ တေန နိယမေန အဝခာရဏေန အညံ မဂ္ဂံ ပဋိက္ခိပတိ ဣတော အညဿ နိယျာနိကမဂ္ဂဿ အဘာဝတော။ “ဒုက္ခဿ ပရိညတ္ထ”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ ဝဋုဒုက္ခံ ကထိတံ။ အရိယမဂ္ဂေ ဂဟိတေ တဿ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂေါ ဝိပဿနာယ ဂဟိတော ဧဝါတိ “မိဿကမဂ္ဂေါ ကထိတော”တိ ဝုတ္တံ။ ဥတ္တာနမေဝ အပုဗ္ဗဿ အဘာဝါ။ အယံ ပန ဝိသေသော

“ရာဂက္ခယော”တိအာဒိဟိ ယဒိပိ နိဗ္ဗာနံ ဝုတ္တံ၊ တထာပိ^၁ အရဟတ္တံ ဝိယ မြဟ္မစရိယမ္ပိ^၂။ တေန နိဗ္ဗာနံ ဧဝ ဝုစ္စတိ “ဣဒံ မြဟ္မစရိယပရိယောသာန”န္တိ။

ကိမတ္ထိယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဒုတိယအညတရဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇။ ရာဂဝိနယာဒိပဒေဟိ နိဗ္ဗာနံ ဝါပိ ဝုစ္စေယျ အရဟတ္တံ ဝါပိ။ ယသ္မာ သော ဘိက္ခု ဥဘယတ္ထပိ နိဝိဋ္ဌဗုဒ္ဓိ၊ တသ္မာ ဘဂဝါ တဿ အဇ္ဈာသယဝသေန “နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ခေါ ဧတ”န္တိအာဒိနာ နိဗ္ဗာနဓာတုံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ပုန “အာသဝါနံ ခယော တေန ဝုစ္စတိ”တိ အာဟ။ ယသ္မာ အရိယမဂ္ဂေါ ရာဂါဒိကေ သမုစ္ဆေဒဝသေန ဝိနေတိ၊ အာသဝဉ္စ သဗ္ဗသော ခေပေတိ၊ တေန စ ဝုတ္တံ နိဗ္ဗာနံ အရဟတ္တဉ္စ၊ တသ္မာ တဒုဘယံ “ရာဂဝိနယောတိအာဒိ နာမ-မေဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ အနုသန္တိကုသလတာယ ပုစ္ဆန္တော ဧတံ အဝေါဓာတိ ဣမိနာ “ပုစ္ဆာနုသန္တိ ဣမ လဟ္တတိ”တိ ဒိပိတံ၊ အဇ္ဈာသယာနုသန္တိပိ ဧတ္ထ လဟ္တတေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဒုတိယအညတရဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ဝိဘင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

ဂ။ ဧကေန ပရိယာယေန အဋ္ဌကိကမဂ္ဂံ ဝိဘင်္ဂိတွာတိ “သမ္မာဒိဋ္ဌိ”တိ-အာဒိနာ ဧကေန ပရိယာယေန အရိယံ အဋ္ဌကိကံ မဂ္ဂံ ဝိဘာဂေန ဒဿေတွာ “ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ”တိအာဒိနာ ပုန အပရေန ပရိယာယေန ဝိဘင်္ဂိတုကာမော။ ဥဂ္ဂဟဓာရဏပရိယာယဉာဏာနိပိ သဝနဉာဏေ ဧဝ အဝရောဓံ ဂစ္ဆန္တိတိ “သဝနသမ္ပသနပရိဝေပေစ္စဝေက္ခဏဝသေနာ”တိ ဝုတ္တံ။

ကမ္မဋ္ဌာနာဘိနိဝေသောတိ ကမ္မဋ္ဌာနပဋိပတ္တိ။ ပုရိမာနိ ခွေ သစ္စာနိ ဥဂ္ဂဏိတွာတိ သမ္ပန္နော။ ဣဒံ ကန္တိ မနာပန္တိ နိရောဓမဂ္ဂေသု နိန္ဒဘာဝံ ဒဿေတိ၊ န အဘိနန္ဒနံ၊ တန္တိန္ဒဘာဝေါ ဧဝ စ တတ္ထ ကမ္မကရဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧကေနောကာရေန သစ္စာနံ ပဋိဝေနေမိတ္တတာ၊ သော ဧဝ အဘိမုခဘာဝေါ တေသံ သမာဂမောတိ ကောဘိသမယော။

အဿာတိ ဉာဏဿ၊ ယောဂိနော ဝါ။ ဧတ္ထ စ ကေမိ “လောကီယဉာဏမ္ပိ ပဋိဝေဓော သဗ္ဗဿ ယာထာဝဓောဘောတော”တိ ဝဒန္တိ။ နန ဥဂ္ဂဟာဒိ-
 ပဋိဝေဓော စ ပဋိဝေဓောဝ၊ န စ သော လောကုတ္တရေတိ? တံ န၊ ကေဝလေန
 ပဋိဝေဓ-သဒ္ဓေန ဥဂ္ဂဟာဒိပဋိဝေဓာနံ အဝစနိယတ္တာ၊ ပဋိဝေဓနိမိတ္တတ္တာ ဝါ
 ဥဂ္ဂဟာဒိဝသေန ပဝတ္တံ ဒုက္ခာဒိသု ပုဗ္ဗဘာဂေ ဉာဏံ “ပဋိဝေဓော”တိ ဝုစ္စတိ၊
 န ပဋိဝေဓတ္တာ၊ ပဋိဝေဓဘူတမေဝ ပန ဉာဏံ ဥဇုကံ ပဋိဝေဓောတိ ဝတ္တဗ္ဗတံ
 အရဟတိ။ ကိစ္စတောတိ ပရိညာဒိကိစ္စတော။ အာရပ္ပဏပဋိဝေဓောတိ သန္တိ-
 ကိရိယာပဋိဝေဓမာဟ။ ကိစ္စတောတိ အသမ္မောဟပဋိဝေဓံ။ ဥဂ္ဂဟာဒိဟိ
 သစ္စဿ ပရိဂ္ဂဏှနံ ပရိဂ္ဂဟော။

ဒုဒ္ဓသတ္တာတိ အနဓိဂတဉာဏေန ယာထာဝသရသလက္ခဏတော ဒဠှံ
 အသက္ကုဏေယျတ္တာ ဥပ္ပတ္တိတော ပါကဋ္ဌာနိပိ။ တေနာဟ “ဒုက္ခသစ္စံ ဟိ”တိ-
 အာဒိ။ ဥဘယန္တိ ပုရိမံ သစ္စဒွယံ။ ပယောဂေါတိ ကိရိယာ၊ ဝါယာမော ဝါ။
 တဿ မဟန္တတရဿ ဣတ္ထိတဗ္ဗတံ ဒုက္ကရတရတဉ္စ ဥပမာဟိ ဒဿေတိ
 “ဘဝဂ္ဂဟဏတ္ထ”န္တိအာဒိနာ။ ယထာ ပုရိမံ သစ္စဒွယံ ဝိယ ကေနစိ ပရိယာ-
 ယေန အပါကဋ္ဌတာယ ပရမဂန္တိရတ္တာ ဥဂ္ဂဟာဒိဝသေန ပုဗ္ဗဘာဂေ ပဝတ္တိ-
 ဘေဒံ ဂဟေတွာ “ဒုက္ခေ ဉာဏ”န္တိအာဒိနာ စတုဗ္ဗိမံ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ကေမေဝ
 တံ ဉာဏံ ဟောတိ ကောဘိသမယဝသေနေဝ ပဝတ္တနတော။

ကာမပစ္စနိကဋ္ဌေနာတိ ကာမာနံ ဥဇုပစ္စနိကဘာဝေန။ ကာမတော
 နိဿဋ္ဌဘာဝေနာတိ ကာမေဟိ ဝိသံယုတ္တဘာဝေန။ ကာမံ သဗ္ဗသန္တဿာတိ
 ဒုဝိဓမ္ပိ ကာမံ အနိစ္စာဒိတော သဗ္ဗသန္တဿ။ ပဇ္ဇေတိ ပဝတ္တတိ ဧတေနာတိ ပဒံ၊
 ကာမဿ ပဒန္တိ ကာမပဒံ၊ ကာမဿ ဥပ္ပတ္တိကာရဏဿ ဃာတော သမုလ္လိ-
 တော၊ တံ ကာမပဒဃာတံ။ တေနာဟ “ကာမဂူပသမ”န္တိ။ ကာမေဟိ ဝိဝိတ္တံ
 ကာမဝိဝိတ္တံ၊ သော ဧဝ စ နေသံ အန္တော သမုစ္ဆေဒဝိဝေကေတိ ကတွာ တသ္မိံ
 သာဓေတဗ္ဗေ ဥပ္ပန္နောတိ ဝုတ္တံ “ကာမဝိဝိတ္တန္တေ ဥပ္ပန္နော”တိ။ ကာမတော
 နိက္ခမတိတိ နိက္ခမော၊ သော ဧဝ နေက္ခမ္ပသင်္ကပ္ပေါ။ ဣမသ္မိဉ္စ နေက္ခမ္ပသင်္ကပ္ပဿ
 သဒ္ဓတ္တဝိဘာဝေန ယထာဝုတ္တော ကာမပစ္စနိကဋ္ဌာဒိကော အတ္တနိဒ္ဓါရဏ-
 ဝိသေသော အန္တောဂဓော။ ဧသေဝ နယောတိ ဣမိနာ ဗျာပါဒပစ္စနိကဋ္ဌေန
 ဝိဟိံသာယ ပစ္စနိကဋ္ဌေနာတိအာဒိကံ အဗျာပါဒါဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပါနံ အတ္တုဒ္ဓါ-
 ရဏဝိမိံ အတိဒိသတိ။ နေက္ခမ္ပသင်္ကပ္ပါဒယောတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန အဗျာပါဒ-
 အဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပေ ဧဝ သင်္ကပ္ပာတိ။ ကာမ။ ပ။ သညာနန္တိ ကာမဝိတက္ကာဒိ-
 ဝိရတိသမ္ပယုတ္တာနံ နေက္ခမ္ပာဒိသညာနံ။ နာနတ္တာတိ နာနာခဏိကတ္တာ။ တိသု

ဌာနေသူတိ တိပ္ပကာရေသု ကာရဏေသု။ ဥပ္ပန္နဿာတိ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟဿ။
 ဘူမိလဒ္ဓဥပ္ပန္နံ ဣဓာမိပ္ပေတံ။ ဧသ နယော ဣတော ပရေသုပိ။ ပဒစ္ဆေဒတောတိ
 ကာရဏုပစ္ဆေဒတော။ ပဒန္တိ ဟိ ဥပ္ပတ္တိကာရဏန္တိ ဝုတ္တောဝါယမတ္ထော။
 အနုပ္ပတ္တိသာဓနဝသေနာတိ ယထာ သင်္ကပ္ပေါ အာယတိ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ
 အနုပ္ပတ္တိသာဓနဝသေန။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဝိယ ဧကောဝ ကုသလသင်္ကပ္ပေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

စတူသု ဌာနေသူတိ ဝိသံဝါဒနာဒိသု စတူသု ဝိတိက္ကမဋ္ဌာနေသု။ ပဗ္ဗဇိတာနံ
 မိစ္ဆာဇီဝေါ နာမ အာဟာရနိမိတ္တကောတိ အာဟာ “ခါဒနိယဘောဇနိယာဒိနံ
 အတ္တာယာ”တိ။ သဗ္ဗသော အနေသနာယ ပဟာနံ သမ္မာအာဇီဝေါတိ အာဟာ
 “ဗုဒ္ဓပ္ပသတ္တေန အာဇီဝေနာ”တိ။ ကမ္မပထပတ္တာနံ ဝသေန “သတ္တသု
 ဌာနေသု”တိ ဝုတ္တံ။ အကမ္မပထပတ္တာယ ဟိ အနေသနာယ သော ပဒဿာတံ
 ကရေတိယေဝ။

တထာဂ္ဂပေ ဝါ အာရမ္မဏေတိ ယသ္မိ အာရမ္မဏေ ဣမဿ ပုဗ္ဗေ
 ကိလေသာ န ဥပ္ပန္နာ၊ တသ္မိ ဧဝံ။ အနုပ္ပန္နာနန္တိ အနုပ္ပါဒဿပိ ပတ္တနာ-
 ဝသေန အနုပ္ပန္နာနံ။ ဝိရိယန္တိ ဝိရိယဿ နိဗ္ဗတ္တေတုကာမတာဆန္တံ။ “ဆန္တ-
 သမ္ပယုတ္တဝိရိယဉ္စာ”တိ ဝဒန္တိ။ ဝိရိယမေဝ ပန အနုပ္ပန္နာကုသလာနုပ္ပါဒနေ
 လက္ခမာနဆန္တတာယ ဓုရသမ္ပဂ္ဂဟတာယ ဆန္တပရိယာယေန ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ ဝိရိ-
 ယံ “အနိက္ခိတ္တဆန္တတာ အနိက္ခိတ္တဓုရတာ”တိ နိဋ္ဌိဋ္ဌံ။ ကောသဇ္ဇပက္ခေ ပတိတုံ
 အဒတွာ စိတ္တံ ပဂ္ဂဟိတံ ကရေတိ။ ပဓာနန္တိ ပဓာနဘူတဝိရိယံ။

ဥပ္ပတ္တိပဗန္ဓဝသေနာတိ နိရန္တရုပ္ပါဒနဝသေန။ စတူသု ဌာနေသု ကိစ္စ-
 သာဓနဝသေနာတိ ယထာဝုတ္တေသု စတူသု ဌာနေသု ပဓာနကိစ္စဿ နိပ္ပါဒန-
 ဝသေန အနုပ္ပါဒနာဒိဝသေန။ ကိစ္စသာဓနဝသေနာတိ ကာယဝေဒနာစိတ္တ-
 ဓမ္မေသု သုဘသုခနိစ္စအတ္တဂါဟဝိဓမနဝသေန အသုဘဒုက္ခာနိစ္စာနတ္တသာဓန-
 ဝသေန။

အယန္တိ ယထာဝုတ္တော သဒိသာသဒိသတာဝိသေသော။ အဿာတိ မဂ္ဂဿ။
 ဧတ္ထ ကထန္တိ ယဒိ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ သဗ္ဗဘဝဂ္ဂါ
 ဈာနင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ သဒိသတာ၊ ဧဝံ သန္တေ “အာရုပ္ပေ စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနံ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဉ္စ လောကုတ္တရ”န္တိ ဧတ္ထ ကထံ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗောတိ အာဟာ
 “ဧတ္တာပိ”တိအာဒိ။ တံဈာနိကာဝါတိ ပဋ္ဌမဇ္ဈာနာဒိသု ယံ ဈာနံ မဂ္ဂပဋိ-
 လာဘဿ ပါဒကဘူတံ၊ တံဈာနိကာဝ အဿ အရိယဿ ဥပရိပိ တယော

မဂ္ဂါ။ ဝေန္တိ ဂုတ္တာကာရေန။ ပါဒကဇ္ဈာနမေဝ နိယမေတိ အာရုပ္ပ
စတုက္ကပဉ္စကဇ္ဈာနပ္ပတ္တိယံ။ ဝိပဿနာယ အာရမ္မဏဘူတာ ခန္ဓာတိ သမ္မ-
သိတခန္ဓေ ဝဒန္တိ။ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယော နိယမေတိ ပါဒကသမ္မသိတဇ္ဈာနာနံ
ဘေဒေ။ ယသ္မာ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏမေဝ အရိယမဂ္ဂဿ ဗောဇ္ဈင်္ဂါဒိဝိသေသံ
နိယမေတိ၊ တတော ဒုတိယာဒိပါဒကဇ္ဈာနတော ဥပ္ပန္နဿ သင်္ခါရုပေက္ခာ-
ဉာဏဿ ပါဒကဇ္ဈာနာတိက္ကန္တာနံ အင်္ဂါနံ အသမာပဇ္ဇိတုကာမတာဝိရာဂ-
ဘာဝတော ဣတရဿ စ အတဗ္ဘာဝတော တီသုဝိ ဝါဒေသု ဝိပဿနာဝ
နိယမေတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တသ္မာ ဝိပဿနာနိယမေနော ဟိ ပဌမဝါဒေဝိ
အပါဒကဇ္ဈာနာဒိပါဒကာဝိ မဂ္ဂါ ပဌမဇ္ဈာနိကာ ဟောန္တိ။ ဣတရေဟိ စ
ပါဒကဇ္ဈာနေဟိ ဝိပဿနာနိယမေဟိ တံတံဈာနိကာဝ။ ဧဝံ သေသဝါဒေသု
ဝိပဿနာနိယမော ယထာသမ္ဘဝံ ယောဇေတဗ္ဗော။ ဒုတိယဝါဒေ တံတံ-
ဈာနိကတာ သမ္မသိတသင်္ခါရဝိပဿနာနိယမေဟိ ဟောတိ။ တတြ ဟိ
ဝိပဿနာ တံတံဝိရာဂဘာဝနာ ဘာဝေတဗ္ဗော၊ န သောမနဿသဟဂတာ
ဥပေက္ခာသဟဂတာ ဟုတွာ ဈာနင်္ဂါဒိနိယမံ မဂ္ဂဿ ကရောတိတိ ဧဝံ
ဝိပဿနာနိယမော ဂုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမသ္မိံ စ ဝါဒေ ပါဒက-
သမ္မသိတဇ္ဈာနုပနိဿယသဗ္ဘာဝေ အဇ္ဈာသယော ဧကန္တေန ဟောတိတိ
“ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယော နိယမေတိတိ ဝဒန္တိ”တိ ဂုတ္တံ၊ အဋ္ဌကထာယံ ပန
ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဿ ဧတိဿာ အဋ္ဌကထာယ ဧကသင်္ဂဟိတတ္ထာ “ဧသံ ဝါဒ-
ဝိနိစ္ဆယော။ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ ဂုတ္တံ။ ပုပ္ဖဘာဂေတိ ဝိပဿနာက္ခဏေ။

ဝိဘင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဇ္ဈိတာ။

၉-သူက သုတ္တံဝတ္ထုနာ

၉။ သူကန္တိ သာလိယဝါဒီနံ ဝါလမာဟ။ သော ဟိ နိကန္တကသဒိသော^၁
ပဋိမုခဂတံ ဟတ္ထံ ဝါ ပါဒံ ဝါ ဘိန္ဒတိ၊ တသ္မာ ဘေဒံ ဣစ္ဆန္နေန ဥဒ္ဓဂံ ကတွာ
ဌပိတံ သမ္မာပဏိဟိတံ နာမ၊ တထာ အဋ္ဌပိတံ ဖိစ္ဆာပဏိဟိတံ နာမာတိ
ဝုတ္တံ။ ဖိစ္ဆာပဏိဟိတာယာတိ ကမ္မဿကတပညာယ ဖိစ္ဆာဌပနံ နာမ “ဣမေ
သတ္တာ ကမ္မဝသေန သုခဒုက္ခံ ပစ္စနဘဝန္တိ၊ တံ ပန ကမ္မံ ဣဿရဿ ဣစ္ဆာ-
ဝသေန ဗြဟ္မာ နိဗ္ဗိနာတိ”^၂တိ၊ အာဒိနာ ဖိစ္ဆာပကပ္ပနံ။ ဧကေဝိ ပန “နတ္ထိ ဒိန္နန္တိ-
အာဒိနာ နယေန ပဝတ္တိ၊ တဿ ဝါ ဉာဏဿ အပ္ပဝတ္တိ”^၃တိ ဝေန္တိ။

၁-ကဏ္ဍကုသဒိသော (?)

၂-မြို့နယ်မှာ ပဇာပတိနောက် (က)

မဂ္ဂဘာဝနာယာတိ ဧတ္ထာပိ မိစ္ဆာမဂ္ဂဿ ပဝတ္တနံ၊ အရိယမဂ္ဂဿ ဝါ အပ္ပဝတ္တနံ မိစ္ဆာဌပနံ။ တေနာဟ “အပ္ပဝတ္တိတတ္တာ”တိ။ အဝိဇ္ဇာ ဘိန္ဒိဿတိတိ အဝိဇ္ဇာ သမုတ္တိန္ဒိဿတိ။ မဂ္ဂနိဿိတံ ကတွာ မဂ္ဂေ ဧဝ ပက္ခိပိတွာ။ တံ ဟိ ဉာဏံ မဂ္ဂဿ မူလကာရဏံ မဂ္ဂေ သိဗ္ဗေ တဿ ကိစ္စဿ မတ္ထကပ္ပတ္တိတော။ “သမ္မာပဏိဟိ-တာယ ဒိဋ္ဌိယာ သမ္မာပဏိဟိတာယ မဂ္ဂဘာဝနာယာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ မိဿက-မဂ္ဂေါ ကထိတော။ ဆဝိဘောဒသဒိသော စေတ္ထ အဝိဇ္ဇာဘေဒေါ၊ လောဟိ-တုပ္ပါဒသဒိသော လောကုတ္တရမဂ္ဂဘာဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

သုကသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-နန္ဒိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀။ ဆန္ဒပရိဗ္ဗာဇကော ဝတ္ထုန္တာဒိယာ ဆန္ဒပရိဗ္ဗာဇကော၊ န နဂ္ဂ-ပရိဗ္ဗာဇကော။

အဝိဇ္ဇာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဝိဟာရဝဂ္ဂ

၁-ပဌမဝိဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁။ အဓမ္မာသန္တိ အစ္စန္တသံယောဂေ ဥပယောဂဝစနံ။ ပဋိသန္ဓိယိတုန္တိ ယထာဝုတ္တံ ကာလံ ပဋိ ဒိဝသေ ဒိဝသေ သမာပတ္တိယံ ဓမ္မစိန္တာယံ စိတ္တံ နိလိယိတုံ။ ဝိနေတဗ္ဗောတိ သမုစ္ဆေဒဝိနယေန ဝိနေတဗ္ဗော အရိယမဂ္ဂါဓိ-ဂန္တဗ္ဗော။ တန္တိ ဒိဋ္ဌာနဂတိအာပဇ္ဇနံ။ အဿာတိ ဇနတာယ။ အပဂစ္ဆတိတိ သတ္ထု သန္တိကတော အပေတိ။ ချူတိ နိပါတမတ္တံ။

ပဒေသေနာတိ ဧကဒေသေန။ သဟ ပဒေသေနာတိ သပဒေသော။ သွာယံ သပဒေသော ယသ္မာ ဝေဒနာဝသေနေဝ ပါဠိယံ အာဂတော၊ တသ္မာ ပရ-မတ္ထဓမ္မကောဋ္ဌာသေ ဝေဒနာ အနဝသေသတော လဗ္ဘတိ၊ တေ ဂဏှန္တော “ဓန္ဒပဒေသော”တိအာဒိမာဟ။ တံ သဗ္ဗန္တိ ဓန္ဒပဒေသာဒိကံ သဗ္ဗမ္ပိ။ “သဗ္ဗသန္တော”တိ ပဒဿ အတ္ထဒဿနဝသေန “ပစ္စဝေက္ခန္တော”တိ အာဟ။ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဣဓ သဗ္ဗသနံ နာမ၊ န ဝိပဿနာ။ ဝိပဿနာသဗ္ဗသနံ ပန

ဘဂဝတော ဝိသာခပုဏ္ဏမာယံ ဧဝ နိပ္ပန္နံ၊ တသ္မာ ဘဂဝတော အညဘူမိကာပိ
ဝေဒနာ အညဘူမိကာနံ သတ္တာနံ ဝိရုဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇတေဝါတိ ဝုတ္တံ “ယာဝ
ဘဝဂ္ဂါ ပဝတ္တာ သုခါ ဝေဒနာ”တိ။ သဗ္ဗာကာရေနာတိ သရူပတော
သမုဒယတော အတ္တင်္ဂမတော အဿာဒါဒိတောတိ သဗ္ဗာကာရေန။
ပရိဂ္ဂဏှန္တော ဥပပရိက္ခန္တော။

နိပ္ပဒေသာနေဝ အနဝသေသာနေဝ။ ဣန္ဒြိယသတိပဋ္ဌာနပဒေသော သုဝိ-
ညေယျောတိ အနုဒ္ဓတော။ အဿာတိ ဘဂဝတော။ ဌာနေတိ တသ္မိံ တသ္မိံ
ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗသင်္ခါတေ ဩကာသေ။ သာ သာ စ ဝိဟာရသမာပတ္တိတိ ခန္ဓ-
ဝသေန အာယတနာဒိဝသေန စ ပဝတ္တိတွာ တေသံ ဧကဒေသဘူတံ ဝေဒနံ-
ယေဝ ပရိဂ္ဂဟေတွာ တံ သမ္ပသိတွာ အနုက္ကမေန သမာပန္နာ ဈာနသမာပတ္တိ
ဖလသမာပတ္တိ စ။ ဖလသမာပတ္တိ ဟိ တထာ သမ္ပသိတွာ ပုနပ္ပုနံ သမာပဇ္ဇန-
ဝသေန အတ္တတော အဘိန္နာပိ အဓိဋ္ဌာနဘူတဓမ္မဘေဒေန ဘိန္နာ ဝိယ ဝုစ္စတိ၊
ယတော စတုဝိသတိကောဋိသတသဟဿဘေဒါ ဒေဝသိကံ ဝဠုနသမာ-
ပတ္တိယော အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တာ။ ကာမံ အညဓမ္မဝသေနပိ ဇာတာ ဧဝံ၊
ဝေဒနာဝသေန ပနေတ္ထ အဘိနိဝေသော ကတော ဝေဒနာနုဘာဝေန ဇာတာ။
ကသ္မာ ဧဝံ ဇာတာတိ? ဗုဒ္ဓါနံ ဉာဏပဒဿ အန္တရိဘာဂတ္တာ။ တထာ
ဟိ ဘဂဝါ သကလမ္ပိ အမုမာသံ ဝေဒနာဝသေနေဝ သမ္ပသနံ ပဝတ္တေတိ၊
တဒနုသာရေန စ တာ ဝိဟာရသမာပတ္တိယော သမာပဇ္ဇိ၊ တယိဒံ အတ္ထရိယံ
အနညသာဓာရဏံ ဘိက္ခု။ ပဝေဒေန္တော သတ္တာ “ယေန သွာဟ”န္တိအာဒိ-
မဝေါစ။

အကုသလာဝါတိ ပါဏာတိပါတအဒိန္နာဒါနကာမေသုမိစ္ဆာစာရမုသာ-
ဝါဒပိသုဏဝါစာသမ္ပပ္ပလာပ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒဝသေန တံတံမိစ္ဆာဒဿန-
ဝသေန စ အကုသလာ ဝေဒနာ ဧဝ ဟောတိ။ မြဟ္မလောကာဒိသု ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ
တတ္ထ နိစ္စာ ဓဝါ ဘဝိဿာမာတိ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိံ ဥပနိဿာယာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။
ဒေဝကုလဒိသု ဒေဝပူဇတ္ထံ၊ သဗ္ဗဇနပရိဘောဂတ္ထံ ဝါ မာလာဝန္တံ ရောပေန္တိ။
ဝေဓန္ဓနာဒိနိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန အဒိန္နာဒါနမိစ္ဆာစာရမုသာဝါဒပိသုဏဝါစာ-
သမ္ပပ္ပလာပါဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝိပါကဿ အပစုရတ္တာ အပါ-
ကဋ္ဌတ္တာ စ “ဘဝန္တရဂတာန”န္တိ ဝုတ္တံ။

ဣတိ နေသန္တိ ဧတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေါ အာဒိအတ္ထော၊ ပကာရတ္ထော ဝါ။ တေန
ယထာ ဖရုသဝါစာဝသေန၊ ဧဝံ တဒညေသမ္ပိ အကုသလကမ္မာနံ ဝသေန

သမ္မာဒိဋ္ဌိပစ္စယာ အကုသလဝေဒနာပွဝတ္တိ ယထာရဟံ နိဟရိတွာ ဝတ္တဗ္ဗာ။
 သေဝ နယောတိ ဣမိနာ ယထာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပစ္စယာ သမ္မာဒိဋ္ဌိပစ္စယာ စ
 ကုသလာကုသလဝိပါကဝေဒနာ သဟဇာတကောဠိယာ ဥပနိဿယကောဠိ-
 ယာ စ ဝသေန ယထာရဟံ ယောဇေတွာ ဒဿိတာ၊ ဧဝံ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ-
 ပစ္စယာဒိသုပိ ယထာရဟံ ယောဇေတွာ ဒဿေတဗ္ဗာတိ ဣမမတ္ထံ အတိဒိသတိ။
 ဆန္ဒပစ္စယာတိ ဧတ္ထ တဏှာဆန္ဒသဟိတော ကတ္တုကာမတာဆန္ဒော အဓိပ္ပေ-
 တောတိ အာဟ “ဆန္ဒပစ္စယာတိအာဒိသု ပန ဆန္ဒပစ္စယာ အဋ္ဌလောဘ-
 သဟဂတစိတ္တသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ။ ဝိတက္ကပစ္စယာတိ ဧတ္ထ
 အပ္ပနာပုတ္တောဝ ဝိတက္ကော အဓိပ္ပေတောတိ ဝုတ္တံ “ဝိတက္ကပစ္စယာ ပဌမ-
 ဇ္ဈာနဝေဒနာဝါ”တိ။ ဝိတက္ကပစ္စယာ ပဌမဇ္ဈာနဝေဒနာယ ဂဟိတတ္တာ
 “ဌပေတွာ ပဌမဇ္ဈာန”န္တိ။ ဥပရိ တိဿော ရူပါဝစရာ၊ ဟေဋ္ဌာ တိဿော
 အရူပါဝစရာ ဧဝံ သေသာ ဆ သညာသမာပတ္တိဝေဒနာ။

တိဏ္ဏန္တိ ဆန္ဒဝိတက္ကသညာနံ။ အရူပသမေတိ ပဋိပက္ခေန အရူပသမိတေ။
 တိဏ္ဏံ ဟိ တေသံ သဟဘာဝေန ပစ္စယတာ အဋ္ဌလောဘသဟဂတစိတ္တေသု
 ဧဝ။ တတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ တံ ဝုတ္တမေဝ။ ဆန္ဒမတ္တဿာတိ တေသု တီသု ဆန္ဒ-
 မတ္တဿ။ ရူပသမေ ပဌမဇ္ဈာနဝေဒနာဝ အပ္ပနာပုတ္တဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။
 ဆန္ဒဝိတက္ကနံ ရူပသမေ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိဝေဒနာ အဓိပ္ပေတော သညာယ
 အရူပသန္တတ္တာ။ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိဝေဒနာဂဟဏေန ဟိ သဗ္ဗာ သညာသမာ-
 ပတ္တိယော စ ဂဟိတာဝ ဟောန္တိ။ တိဏ္ဏမ္ပိ ရူပသမေတိ ဆန္ဒဝိတက္ကသညာနံ
 ရူပသမေ နေဝသညာနာသညာယတနဝေဒနာ အဓိပ္ပေတော။ ဘဝဂ္ဂပုတ္တသညာ
 ဟိ ရူပသမန္တိ ဆန္ဒသင်္ကပ္ပါနံ အစွန္တသုခုမဘာဝပုတ္တိယာ။ ဟေဋ္ဌာ “သမ္မာ-
 ဒိဋ္ဌိပစ္စယာ”တိ ဧတ္ထ သမ္မာဒိဋ္ဌိဂဟဏေန ဟေဋ္ဌမမဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိပိ ဂဟိတာဝ
 ဟောတိတိ အာဟ “အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာတိ အရဟတ္တဖလဿ ပတ္တတ္တာယာ”တိ။
 အထ ဝါ ဟေဋ္ဌမမဂ္ဂါဓိဂမေန ဝိနာ အဂ္ဂမဂ္ဂေါ နတ္ထိတိ ဟေဋ္ဌမမဂ္ဂါဓိဂမံ
 အတ္တာပန္နံ ကတွာ “အရဟတ္တဖလဿ ပတ္တတ္တာယာ”တိ ဝုတ္တံ။ အာယမေတိ
 ဖလေန မိဿိတော ဟောတိ ဧတေနာတိ အာယာမော၊ သမ္မာဝါယာမောတိ
 အာဟ “အတ္ထိ အာယာမန္တိ အတ္ထိ ဝိရိယ”န္တိ။ တဿ ဝိရိယာရမ္ဘဿာတိ
 အညာဓိဂမကာရဏဿ သမ္မာဝါယာမဿ ဝသေန။ ပါဠိယံ ဌာန-သဒ္ဓေါ
 ကာရဏပရိယာယောတိ အာဟ “အရဟတ္တဖလဿ ကာရဏေ”တိ။ တပ္ပစ္စ-
 ယာတိ ဧတ္ထ တံ-သဒ္ဓေန “ဌာနေ”တိ ဝုတ္တကာရဏမေဝ ပစ္စာမဋ္ဌန္တိ
 အာဟ “အရဟတ္တဿ ဌာနပစ္စယာ”တိ။ စတုမဂ္ဂသဟဇာတာတိ ဧတေန

“အရဟတ္တဖလဿ ပတ္တတ္ထာယာ”တိ ဧတ္ထ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂါနံ အတ္ထာပတ္တိဝသေန ဂဟိတဘာဝမေဝ ဇောတေတိ။ ကေဓိ ပန “စတုမဂ္ဂသဟဇာတာတိ ဝတွာ နိဗ္ဗတ္တိတလောကုတ္တရဝေဒနာတိ ဘူတကထနံ ဝိသေသနံ။ နိဗ္ဗတ္တိတလောကုတ္တရ-
ဝေဒနာတိ ပဌမံ အပေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ပစ္ဆာ စတုမဂ္ဂသဟဇာတာ”တိ ဝဒန္တိ။

ပဌမဝိဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယဝိဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၂။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဝူပသမတိ သဗ္ဗသော ပဟိယတိ ဧတေနာတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-
ဝူပသမေ။ “မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝူပသမော နာမ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ဘဝန္တရေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တော
အတိဒ္ဓရေတိ မညမာနော ဝိပါကဝေဒနံ န ဂဏှာတိ”တိ အဋ္ဌကထာယံ
ဝုတ္တံ။ “ဣဓိနာ နယေနာ”တိ အတိဒိသိတွာပိ တမတ္ထံ ပါကဋတရံ ကာတုံ
“ယဿ ယဿ”တိအာဒိ ဝတွာ ဧဝ သာမညဝသေန ဝုတ္တမတ္ထံ ပစ္စိမေသု
တိသု ပဒေသု သရူပတောဝ ဒသေတုံ “ဆန္ဒဝူပသမပစ္စယာ”တိအာဒိမာဟ၊
တံ သုဝိညေယျမေဝ။ ဝုတ္တတ္ထာနေဝ အနန္တရသုတ္တေ။

ဒုတိယဝိဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-၇-သေက္ခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၃-၁၇။ တိဿန္တမ္ပိ သိက္ခာနံ သိက္ခာနံ သီလံ ဧတဿာတိ ‘သိက္ခန-
သီလော။ သိက္ခတိတိပိ ဝါ သေက္ခော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “သိက္ခတိတိ ခေါ
ဘိက္ခဝေ တသ္မာ သေက္ခောတိ ဝုစ္စတိ။ ကိဉ္စ သိက္ခတိ? အဓိသီလမ္ပိ သိက္ခ-
တိ”တိအာဒိ။ တိဟိ ဖလေဟိ ဟေဋ္ဌာ။ သာပိ စတုတ္ထမဂ္ဂေန သဒ္ဓိံ ဥပ္ပန္န-
သိက္ခာပိ။ မဂ္ဂက္ခဏေ ဟိ သိက္ခာကိစ္စံ န နိဋ္ဌိတံ ဝိပုကတဘာဝတော၊
ဖလက္ခဏေ ပန နိဋ္ဌိတံ နာမ။ ဥတ္တာနုတ္တာနေဝ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ။

သေက္ခသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝိဟာရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-မိစ္ဆတ္တဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၂၁-၃၀။ မိစ္ဆာသဘာဝန္တိ အယာထာဝသဘာဝံ အနိယျာနိကသဘာဝံ။ သပ္ပာသဘာဝန္တိ ယာထာဝသဘာဝံ နိယျာနိကသဘာဝံ။ မိစ္ဆာပဋိပတ္တာမိ-
 ကရုဏဟေတူတိ ဧတ္ထ အမိ-သဒ္ဓေါ အနတ္တကောတိ အာဟ “မိစ္ဆာပဋိ-
 ပတ္တိကရုဏဟေတူ”တိ။ ဉာယတိ ပဋိဝိဒ္ဓဝသေန နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆတိတိ ဉာယော၊
 သော ဧဝံ တံသမင်္ဂိနံ ဝနုဒ္ဒကပ္ပါတတော ဓာရဏဋ္ဌေန ဓမ္မောတိ အာဟ
 “ဉာယံ ဓမ္မန္တိ အရိယမဂ္ဂဓမ္မ”န္တိ။ ဉာဏဿ မိစ္ဆာသဘာဝေါ နာမ နတ္ထိတိ
 ဝိညာဏမေဝေတ္ထ ပစ္စဝေက္ခဏဝသေန ပဝတ္တံ ဉာဏ-သဒ္ဓေန ဝုစ္ဆတိတိ အာဟ
 “မိစ္ဆာဝိညာဏော”တိ။ မိစ္ဆာပစ္စဝေက္ခဏောတိ ကိဉ္စိ ပါပံ ကတွာ “အဟော
 မယာ ကတံ သုကတ”န္တိ ဧဝံ ပဝတ္တော မိစ္ဆာပစ္စဝေက္ခဏော။ ဂေါသီလ-
 ဂေါတတာဒိပူရဏံ မုတ္တိတိ ဧဝံ ဂဏှတော မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ နာမ။ မိစ္ဆာပဋိ-
 ပဒါဒိဟိ ဝိဝနန္တိ ဧဝံ ဝနုဝိဝနံ ကထိတံ။ ပုဂ္ဂလော ပုစ္ဆိတောတိ နိဂမိတော
 စ “အယံ ဝုစ္ဆတိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော”တိအာဒိနာ။ ကိဉ္စာပိ “မိစ္ဆာ-
 ဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ”တိအာဒိနာ ပုဂ္ဂလောဝ နိဋ္ဌိဋ္ဌော၊ တထာပိ ပုဂ္ဂလသီ-
 သေနာယံ ဓမ္မဒေသနာတိ အာဟ “ဓမ္မော ဝိဘတ္တော”တိ။ တေနောပါဟ
 “ဓမ္မေန ပုဂ္ဂလော ဒဿိတော”တိ။ ဓမ္မေနာတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအာဒိကေန ဓမ္မေန။
 ကလျာဏပုထုဇ္ဇနတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗသော သပ္ပုရိသာ နာမ၊ ဝိဇ္ဇာသဝေါ
 သပ္ပုရိသတရော။ သုပ္ပဝတ္တနိယောတိ သုခေန ပဝတ္တေတုံ သက္ကုဏေယျော။
 ဓာဝတိတိ ဂစ္ဆတိ။ ပစ္စယုပ္ပန္နေန ဥပေစ္စ နိဿိတဗ္ဗတော ဥပနိဿာ၊ ပစ္စယော၊
 ကေဿ သ-ကာရဿ လောပံ ကတွာ ဝါတိ အာဟ “သဥပနိသံ သပစ္စယ”န္တိ။
 ပရိကရဏတော ပရိက္ခာရော၊ ပရိဝါရောတိ အာဟ “သပရိက္ခာရံ သပရိ-
 ဝါရ”န္တိ။ သဟဇာတဝသေန ဥပနိဿယဝသေန စ သပစ္စယတာ ကိစ္စသာဓနေ
 နိပ္ပါဒနေ သဟာယဘာဝုပဂမနေ စ သပရိဝါရတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

မိစ္ဆတ္တဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပဋိပတ္တိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၁-၄၀။ အယာထာဝပဋိပတ္တိ၊ န ယထာပဋိပတ္တိ၊ ဟေတုမှိပိ ဖလေပိ
 အယာထာဝဝတ္ထုဿာဓနတော။ ဧကံ သုတ္တံ ဓမ္မဝသေန ကထိတံ ပဋိပတ္တိဝသေန။
 ဧကံ သုတ္တံ ပုဂ္ဂလဝသေန ကထိတံ ပဋိပန္နကဝသေန။ သံသာရမဟောဃဿ
 ပရတိရဘာဝတော ယော နံ အဓိဂစ္ဆတိ၊ တံ ပါရေတိ ဂမေတိတိ ပါရံ၊ နိဗ္ဗာနံ။

တဗ္ဗိရတယ နတ္ထိ ဧတ္ထ ပါရန္တိ အပါရံ၊ သံသာရေတိ ဝုတ္တံ “အပါရာ-
 ပါရန္တိ ဝဇ္ဇတော နိဗ္ဗာန”န္တိ။ ပါရုဏံတတိ အသေက္ခေ သန္ဓာယ။ ယေဝိ
 ဝန္တိန္တိတိ သေက္ခေ။ ယေဝိ ဝဓိဿန္တိတိ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနေ။ ပါရဂါမိနောတိ
 ဧတ္ထ ကိတ-သဒ္ဓေါ တိကာလဝါစိတိ ဧဝံ ဝုတ္တံ။

တိရန္တိ ဩရိမတိရမာဟ။ တေန ဝုတ္တံ “ဝဇ္ဇမေဝ အနုဘေဝတိ”တိ။ ကေန္တ-
 ကာဠကတ္တာ စိတ္တဿ အပဘဿရဘာဝကရဏတော ကဏှာဘိဇာတိ-
 ဟေတုတော စ ဝုတ္တံ “ကဏှန္တိ အကုသလဓမ္မ”န္တိ။ ဝေါဒါနဘာဝတော
 စိတ္တဿ ပဘဿရဘာဝကရဏတော သုက္ကာဘိဇာတိဟေတုတော စ ဝုတ္တံ
 “သုက္ကန္တိ ကုသလဓမ္မ”န္တိ။ ကိလေသမာရအဘိသင်္ခါရမာရမစ္စမာရာနံ ပဝတ္တိဋ္ဌာ-
 နတယ ဩကံ ဝုစ္စတိ ဝဇ္ဇံ၊ တဗ္ဗိရတယ အနောကန္တိ နိဗ္ဗာနန္တိ အာဟ
 “ဩကာ အနောကန္တိ ဝဇ္ဇတော နိဗ္ဗာန”န္တိ။

ပရမတ္ထတော သမဏာ ဝုစ္စန္တိ အရိယာ၊ သမဏာနံ ဘာဝေါ သာမညံ၊
 အရိယမဂ္ဂေါ၊ တေန အရဏီယတော ဥပဂန္တဗ္ဗတော သာမညတ္ထော နိဗ္ဗာနန္တိ
 အာဟ “သာမညတ္တန္တိ နိဗ္ဗာနံ၊ တံ ဟိ”တိအာဒိ။ ဗြဟ္မညတ္တန္တိ ဧတ္ထာပိ
 ဣမိနာ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဗြဟ္မညေန အရိယမဂ္ဂေန။ ရာဂက္ခ-
 ယောတိ ဧတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေါ အာဒိသဒ္ဓတ္ထော။ တေန “ဒေါသက္ခယော
 မောဟက္ခယော”တိ ပဒေသယံ သင်္ကဏာတိ။ ဝဇ္ဇတိယေဝါတိ ဝဒန္တိ “ရာဂက္ခ-
 ယော”တိ။ ပရိယာယေန ဟိ အရဟတ္တဿ ဝတ္တဗ္ဗတ္တာတိ။

ပဋိပတ္တိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-အညတိတ္ထိယပေယျာလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၁-၄၈။ အပရာပရံ ပရိဝတ္တမာနေန ဝတ္တသမ္ပန္နေန သံသာရဒ္ဓါနပရိညာ-
 ဝသေနေဝ နိဗ္ဗာနဿ ပတ္တဗ္ဗတ္တာ ဝုတ္တံ “နိဗ္ဗာနံ ပတွာ ပရိညာတံ နာမ
 ဟောတိ”တိ။ နိဗ္ဗာနံ ပတွာတိ နိဗ္ဗာနပ္ပတ္တိဟေတု။ ဟေတုအတ္ထော ဟိ အယံ
 တွာ-သဒ္ဓေါ ယထာ “ဃတံ ပိဝိတွာ ဗလံ ဟောတိ၊ သီဟံ ဒိသ္မာ ဘယံ
 ဟောတိ”တိ။ တဿာတိ ယသ္မာ အပရိညေယျပရိဇာနနကိစ္စေန နိဗ္ဗာနဿ
 ပတ္တိယာ အဒ္ဓါနပရိညာသိဒ္ဓိ ဉာယတိ၊ တဿာ ဥပစာရဝသေန နိဗ္ဗာနံ “အဒ္ဓါန-
 ပရိညာ”တိ ဝုစ္စတိ ယထာ “ဟိမသန္တိ သူရိယံ ဥဂ္ဂမေတိ”တိ။ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ-
 ဖလသန္တိကိရိယတ္တန္တိ ဧတ္ထ ဝိဇ္ဇာတိ အဂ္ဂမဂ္ဂဝိဇ္ဇာ၊ ဝိမုတ္တိတိ အဂ္ဂမဂ္ဂသမာဓိ

အဓိပ္ပေတော၊ တေသံ ဖလံ အညာတိ အာဟ “ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဖလေန အရဟတ္တံ ကထိတ”န္တိ။ ယာထာဝတော ဇာနနတော ပစ္စက္ခတော ဒဿနတော စ ဉာဏဒဿနန္တိ ဣမ ဖလနိဗ္ဗာနပစ္စဝေက္ခဏာ အဓိပ္ပေတောတိ အာဟ “ဉာဏဒဿနေန ပစ္စဝေက္ခဏာ ကထိတ”တိ။ သေသေဟိတိ ရာဂဝိရာဂသံယောဇနပ္ပဟာနအနုသယသမုဋ္ဌါတအဋ္ဌါနပရိညာအာသဝက္ခယဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိဖလသန္တိ-ကိရိယာဉာဏဒဿနအနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနပဒေဟိ။

အညတိတ္ထိယပေယျာလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သုရိယပေယျာလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၉-၆၂။ ယထာ အရဏှင်္ဂံ သုရိယဂ္ဂမနဿ ကေန္တိကံ ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ၊ ဧဝံ ကလျာဏမိတ္တတာ အရိယမဂ္ဂပါတုဘာဝဿာတိ သဒိသုပမာ အရဏှင်္ဂံ ကလျာဏမိတ္တတာယ။ ကလျာဏမိတ္တောတိ စေတ္ထ အရိယော၊ အရိယမဂ္ဂေါ ဝါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော သုရိယပါတုဘာဝေါ ဝိယ တေန ဝိရူပနိယန္တကာရဝိဓမနတော။ ကုသလကတ္တုကမျတဆန္ဒော ဆန္ဒသမ္ပဒါ ဣတရဆန္ဒတော သမ္ပန္နတ္တာ။ ကာရာပကအပ္ပမာဒဿာတိ သစ္စပဋိဝေဓဿ ကာရာပကဿ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထေဝ သမ္ပဒါသဒ္ဓါ ဝိသေသာမိဂမဟေတုတာယ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အညေနပိ အာကာရေနာတိ “ဝိဝေကနိဿိတ”န္တိအာဒိအာကာရတော အညေန “ရာဂဝိနယ-ပရိယောသာန”န္တိအာဒိနာ အာကာရေန။

သုရိယပေယျာလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ကေဓမ္မပေယျာလဝဂ္ဂါဒိဝဏ္ဏနာ

၆၃-၁၃၈။ တထာ တထာ ဝုတ္တေ ဝုတ္တေနာနံ အဇ္ဈာသယဝသေန ကထိ-တော၊ တသ္မာ “ဝုတ္တော ဧဝ အတ္တော ကသ္မာ ပုန ဝုတ္တော”တိ န စောဒေတဗ္ဗံ။

ကေဓမ္မပေယျာလဝဂ္ဂါဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-အပ္ပမာဒပေယျာလဝဂ္ဂ

၁-တထာဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၃၉။ ကာရာပကအပ္ပမာဒေါနာမ“ဣမေ အကုသလာ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ၊ ဣမေ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ”တိ ဝုတ္တဝဇ္ဇေတဗ္ဗဝဇ္ဇနသမ္မာဒေတဗ္ဗသမ္မာဒနဝသေန ပဝတ္တော အပ္ပမာဒေါ။ သောတိ အပ္ပမာဒေါ။ လောကီယောဝ၊ န လောကုတ္တရော။ အယန္တိ သောတိ စ အပ္ပမာဒမေဝ ဝဒတိ။ တေသန္တိ စတုဘူမကဓမ္မာနံ။ ပဋိလာဘကဋ္ဌေနာတိ ပဋိလာဘာပနဋ္ဌေန။

တထာဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၀။ ဇင်္ဂလာနန္တိ ဇင်္ဂလဝါသိနံ။ ဇင်္ဂလ-သဒ္ဓေါ စေတ္ထ ထဒ္ဓဘာဝ-သာမညေန ပထဝီပရိယာယော၊ န အနုပဋ္ဌာနဝိဒူရဒေသဝါစိ။ တေနာဟ “ပထဝီတလဝါသိန”န္တိ။ ပဒါနံ ဝုစ္စမာနတ္တာ “သပါဒကပါကာန”န္တိ ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တံ။ သမောဓာနန္တိ အန္တောဂတာဝံ။ တေနာဟ “ဩဇာနံ ဥပက္ခေပ”န္တိ၊ ဥပနေတွာ ပက္ခိပိတဗ္ဗန္တိ အတ္တော။

ပဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-၁၀-ကုဋသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၄၁-၁၄၈။ ဝဿိကာယ ပုပ္ဖံ ဝဿိကံ ယထာ “အာမလကိယာ ဖလံ အာမလက”န္တိ။ မဟာတလသ္မိန္တိ ဥပရိပါသာဒေ။ “ယာနိ ကာနိစိ”တိ ပဒေဟိ ဣတရာနိ သမာနာဓိကရဏာနိ ဘဝိတုံ ယုတ္တာနိတိ “ပစ္စက္ခေ သာမိဝစန”န္တိ ဝတွာ တထာ ဝိဘတ္တိပရိဏာမော ကတော။ “တန္တာဝုတာန”န္တိ ပဒံ နိဒ္ဓါရဏေ သာမိဝစနန္တိ တတ္ထ “ဝတ္တာနိ”တိ ဝစနသေသေန အတ္ထံ ဒသေတုံ “အထ ဝါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ကုဋသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အပ္ပမာဒဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သံယုတ္တ] ၆-ဗလကရဏီယဝဂ္ဂ ၈-၉-၁၀-ပဌမမေဃသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ ၄၁၁

၆-ဗလကရဏီယဝဂ္ဂ

၁-ဗလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၄၉။ ကမ္မာနိယေဝ ကပ္ပန္တာ ယထာ သုတ္တန္တာ။ အရိယံ အဋ္ဌဂီကံ မဂ္ဂန္တိ
တ္ထေ နာနန္တရိယကတာယ ဝိပဿနာပိ ဂဟိတာ ဧဝ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ
“သဟဝိပဿန”န္တိ။

၂-မိဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၀။ ပဉ္စဝိဓမ္မိ သမူဟဋ္ဌေန မိဇဂါမော နာမ။ တဒေဝါတိ မူလဗီဇာဒိ
ဝေ။ သမ္ပန္နန္တိ သဟဇာတမူလဝန္တိ။ နိလဘာဝတော ပဋ္ဌာယာတိ နိလဘာဝါ-
ပတ္တိတော ပဋ္ဌာယ။

၃-နာဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၁။ ဗလံ ဂါဟေန္တိတိ အတ္တနော သရီရဗလံ ဂါဟေန္တိ။ တံ ပန
နာဂါနံ ဗလပ္ပတ္တိ ဧဝါတိ အာဟ “ဗလံ ဂဏှန္တိ”တိ။ သန္တေဇုမုခွါရန္တိ
မဟာသမုဒ္ဒေန သန္တေဒဂတမဟာနဒီနံ မုခွါရံ။ နာဂါ ကာယံ ဝဇေန္တိတိ-
အာဒိ ယသ္မာ စ ဘဂဝတာ ဥပမာဝသေန အာဘတံ၊ တသ္မာ ဧဝမေဝ
ခေါတိ ဧတ္ထာတိအာဒိနာ ဥပမံ သံသန္တတိ။ အာဂတေသျှတိအာဒိသု တိသု
ပဒေသု ဘာဝေနဘာဝလက္ခဏေ။

၅-ဣန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၃။ န ပတိအာဝမတိတိ စ နိကုဋိတဘာဝေန ဥဒကဝမနော စာဠော
န တံ ပုန မုခေန ဂဏှာတိ။ တေနာဟ “န အန္တော ပဝေသေတိ”တိ။

၇-အာကာသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၅၅။ တေနေတံ ဝုတ္တန္တိ တေန အရိယမဂ္ဂဿ ဣဇ္ဈနေန ဧတေသံ
သဗ္ဗေသံ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ ဣဇ္ဈနံ ဝုတ္တံ။

၈-၉-၁၀-ပဌမမေဃသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၅၆-၇-၈။ ဗံသုရဇောဇလန္တိ ဘူမိရေဏုသဟဇာတမလံ။ ဝါဏိ-
ဇကောပမေတိ ဝါဏိဇကောပမပဌမသုတ္တေ စာပိ။

၁၁-၁၂-အာဂန္တုကသုတ္တံဒီပနီ

၁၅၉-၁၆၀။ သဟဝိပဿနဿ အရိယမဂ္ဂဿ ဘာဝနာယ ဣဇ္ဈနေန
 စတံ အဘိညာပရိညေယျာဒိဓမ္မာနံ အဘိညာပရိဇာနနာဒိနံ ဣဇ္ဈနံ ဝုတ္တံ
 ခတ္တိယာဒိနံ ဝိသယအာဒိကံ ကရောန္တဿ ကထာယ သဇ္ဇိတတ္တာ။

ဗလကရဏီယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သေနာဝဂ္ဂ

၁-သေနာသုတ္တံဝဏ္ဏနာ

၁၆၁။ ကာမာနန္တိ ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမာနံ။ ကိလေသကာမောပိ
 ဟိ ကာမိတန္တိ ပရိကပ္ပိတေန ဝိမိနာ စ အဓိကရာဂေဟိ ဇေနိယော။ အဝါ-
 နန္တိ တိဏ္ဍံ ဂတိနံ။ ဒိဋ္ဌိဂတိကပရိကပ္ပိတဿ ပြဟ္မစရိယဿ နိမိတ္တဘာဝ-
 တော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ “ပြဟ္မစရိယ”န္တိ အဓိပ္ပေတာ။

၂-၁၁-ဝိဇာသုတ္တံဒီပနီ

၁၆၂-၁၇၁။ သေယျောဟမသ္မိတိအာဒိနာ တံတံဝိဘာဂေန ဝိယန္တိ
 ဝိဝိယန္တိတိ ဝိဇာ၊ မာနကောဋ္ဌာသ၊ မာနဋ္ဌပနာ ဝါ။ နိဟနန္တိတိ ဝိဗာဓေန္တိ။

သေနာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဩဃဝဂ္ဂ

၁-၂-ဩဃသုတ္တံဒီပနီ

၁၇၂-၁၇၃။ ဝဇ္ဇေ ဩဟနန္တိ ဩသီဒါပေန္တိတိ ဩဃာ။ ရူပါရူပဘဝေတိ
 ရူပဘဝေ စ အရူပဘဝေ စ ရူပါရူပတဏှောပနိဿယာ ရူပါရူပါဝစရကမ္မ-
 နိဗ္ဗတ္တာ ခန္ဓာ။ ယောဇနဋ္ဌေန ယောဂေါ။

၃-၄-ဥပါဒါနသုတ္တံဒီပနီ

၁၇၄-၁၇၅။ ကာမနဝသေန ဥပါဒိယနတော ကာမုပါဒါနံ။ တေနာဟ
 “ကာမဂ္ဂဟဏ”န္တိ။ နာမကာယဿာတိ ဝေဒနာဒိနံ စတုန္တံ အရူပက္ခန္ဓာနံ။

ဆဋ္ဌနပဗန္ဓနကိလေသောတိ^၁ ဟေတုနာ ဖလဿ ကမ္မဝဋ္ဋဿ ဝိပါကဝဋ္ဋေန^၂
ဒုက္ခပ္ပဗန္ဓသညိတဿ ဆဋ္ဌနဿ သမ္မဇ္ဈနဿ နိဗ္ဗတ္တကကိလေသော။ အန္တဂါ-
ဟိကဒိဋ္ဌိ သဿတုစ္ဆေဒဂါဟော။

ဥပါဒါနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-၁၀-အနုသယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၇၆-၁၈၁။ ထာမဂတဋ္ဌေနာတိ သတ္တသန္တာနေ ထိရဘာဝုပဂမနဘာ-
ဝေန။ ထာမဂတန္တိ ၈ အညေဟိ အသာဓာရဏော ကာမရာဂါဒိနံယေဝ^၃
အာဝေဏိကော သဘာဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ကာမရာဂေါဝါတိ ကာမရာဂေါ
ဧဝ အပ္ပဟိနော။ သော သတိ ပစ္စယလာဘော ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟတာယ သန္တာနေ
အနုသေတိတိ အနုသယော။ သေသေသုဒိတိ ပဋိဃာနသယာဒိသု။ ဩရုက္ခာ-
ဂေါ ဝုစ္စတိ ကာမဓာတု ရူပါရူပဘဝတော ဟေဋ္ဌာဘူတတ္တာ။ တတ္ထ
ပဝတ္တိယာ ပစ္စယဘာဝတော ဩရုက္ခာဂိယာနိ ယထာ “ပစ္စိယော ဂေါဒုဟ-
ကော”တိ။ သံယောဇေန္တိတိ သံယောဇနာနိ၊ ဟေဋ္ဌာ ဝိယ အတ္ထော
ဝတ္ထဗ္ဗော။ ဥဒ္ဓန္တာဂေါ မဟဂ္ဂတဘာဂေါ၊ တဿ ဟိတာနီတိ သဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ
ဝုတ္တနယတ္တာ န ဝုတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော။

အနုသယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဩဇာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မဂ္ဂသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဝန္တနဆဋ္ဌနကိလေသောတိ(အဋ္ဌကထာယံ) ၂-ထမ္မဝဋ္ဋေန(တ) ၃-ရာဂဿာဒိနံယေဝ(တ)

၂-ဗောဇ္ဈင်္ဂသံယုတ္တ

၁-ပဗ္ဗတဝဂ္ဂ

၁-ဟိမဝန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၂။ ဗုဇ္ဈတိ စတုသစ္စံ အရိယသဘာဝကော တောယာတိ ဗောဓံ၊ ဓမ္မ-
သာမဂ္ဂိ၊ အရိယသဘာဝကော ပန စတုသစ္စံ ဗုဇ္ဈတိတိ ဗောဓိ။ အင်္ဂါတိ
ကာရဏာ။ ယာယ ဓမ္မသာမဂ္ဂိယာတိ သမ္ပန္နော။ တဏှာဝသေန ပတိဋ္ဌာနံ၊
ဒိဋ္ဌိဝသေန အာယူဟနာ။ သဿတဒိဋ္ဌိယာ ပတိဋ္ဌာနံ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ အာယူ-
ဟနာ။ လိနဝသေန ပတိဋ္ဌာနံ၊ ဥဒ္ဓစ္စဝသေန အာယူဟနာ။ ကာမသုခါနု-
ယောဂဝသေန ပတိဋ္ဌာနံ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂဝသေန အာယူဟနာ။
ဩဇတရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ—

“ကိလေသဝသေန ပတိဋ္ဌာနံ၊ အဘိသင်္ခါရဝသေန အာယူဟနာ။
တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ ပတိဋ္ဌာနံ၊ အဝသေသကိလေသာဘိသင်္ခါရေဟိ အာ-
ယူဟနာ၊ သဗ္ဗာကုသလာဘိသင်္ခါရဝသေန ပတိဋ္ဌာနံ၊ သဗ္ဗလော-
ကီယကုသလာဘိသင်္ခါရဝသေန အာယူဟနာ”တိ—

ဝုတ္တေသု ပကာရေသု ဣဓ အဝုတ္တာနံ ဝသေန ဝေဒိတဗျော။ ကိလေသ-
သန္တာနနိဒ္ဒါယ ဥဋ္ဌဟတိတိ ဧတေန သိခါပတ္တဝိပဿနာသဟဂတာနမ္ပိ
သတိအာဒိနံ ဗောဇ္ဈင်္ဂဘာဝံ ဒဿေတိ၊ စတ္တာရိတိအာဒိနာ မဂ္ဂဖလေန
သဟဂတာနံ။ သတ္တဟိ ဗောဇ္ဈင်္ဂဟိ ဘာဝိတေဟိ သစ္စပဋိဝေဓော ဟောတိတိ
ကထမိဒံ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ “ယထာဟာ”တိအာဒိ။
ဈာနင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂါဒယော ဝိယာတိ ဧတေန ဗောဓိဗောဇ္ဈင်္ဂသဒ္ဓါနံ သမုဒါယာဝ-
ယဝဝိသယတံ ဒဿေတိ။ သေနင်္ဂရထင်္ဂါဒယော ဝိယာတိ ဧတေန ပုဂ္ဂလ-
ပညတ္တိယာ အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိဘာဝံ ဒဿေတိ။

ဗောဓာယ သံဝတ္တန္တိတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ ဝုတ္တံ “ကာရဏတ္ထော အင်္ဂသဒ္ဓေါ”တိ။
ဗုဇ္ဈတိတိ ဗောဓိ၊ ဗောဓိယာ ဧဝ အင်္ဂါတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ ဝုတ္တံ “ဗုဇ္ဈန္တိတိ
ဗောဇ္ဈင်္ဂါ”တိ။ ဝိပဿနာဒိနံ ကာရဏာနံ ဗုဇ္ဈိတဗျာနံ သစ္စာနံ အနုရူပံ
ပစ္စက္ခဘာဝေန ပဋိမုခံ အဝိပရိတံ သမ္မာ ဗုဇ္ဈန္တိတိ ဧဝံ ဝတ္ထုဝိသေသ-
ဒိပကေဟိ ဥပရိမဂ္ဂေဟိ အနုဗုဇ္ဈန္တိတိအာဒိနာ ဝုတ္တဗောဓိသဒ္ဓေဟိ နိပ္ပဒေသေန

ဟိမဝန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဗ္ဗိတာ။

၁၈၃။ တိဋ္ဌန္တိ ဧတေနာတိ ဌိတိ၊ ကာရဏံ။ ကမ္မဥတုစိတ္တာဟာရသညိတော စတုဗ္ဗိဓော ပစ္စယော ဌိတိ တေဿာတိ ဗစ္စယဋ္ဌိတိကော။ အာဟာရ-
ပစ္စယသဒ္ဓါ ဟိ ကေတ္တာ။ သုဘန္တိတိ ကာမစ္ဆန္ဒော ပစ္စယော အသုဘော
သုဘာကာရေန ပဝတ္တနတော သုဘန္တိ ဝုစ္စတိ။ တေန ကာရဏေန ပဝတ္တ-
နကဿ အညဿ ကာမစ္ဆန္ဒဿ နိမိတ္တတ္တာ သုဘနိမိတ္တန္တိ။ သုဘဿာတိ
ယထာဝုတ္တဿ သုဘဿ။ အာရမ္မဏန္တိတိ သုဘာကာရေန၊ ဣဋ္ဌာကာရေန ဝါ
ဂယမာနံ ရူပါဒိအာရမ္မဏမ္ပိ သုဘနိမိတ္တံ ဝုတ္တာကာရေန။ အနုပါယမနသိ-
ကာရောတိ အာကန္တိတဿ ဟိတသုခဿ အနုပါယဘူတော မနသိကာရော၊
တတော ဧဝ ဥပ္ပထမနသိကာရောတိ အယောနိသောမနသိကာရော။ တသ္မိန္တိ
ယထာနိဋ္ဌါရိတေ ကာမစ္ဆန္ဒဘူတေ တဒါရမ္မဏဘူတေ စ ဒုဝိဓေပိ သုဘနိမိတ္တေ။
အဋ္ဌကထာယံပန “သုဘာရမ္မဏေ” ဣစ္ဆေဝ ဝုတ္တံ။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ သုဘနိမိတ္တန္တိ-
အာဒီတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏဿ အာဟာရဒဿနပါဋိ
ဥတ္တာနာတိ ကတွာ ဝုတ္တံ “ဧဝံ သဗ္ဗနိဝရဏေသု ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ” တိ။

ပဋိသေဝိ ပဋိသနိမိတ္တံ ပုရိမုပ္ပန္နဿ ပစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇနကဿ နိမိတ္တဘာဝတော။
 ပဋိသာရမ္ပဏံ နာမ ဧကေနဝိသတိ အာသာတဝတ္ထုဘူတာ သတ္တသင်္ခါရာ။
 အရတိတိ ပန္နသေနာသနာဒိသု အရမဏံ။ ဥက္ကဏ္ဍိတတိ ဥက္ကဏ္ဍဘာဝေါ။
 ပဇ္ဇေသုတိ ဗုရေသု၊ ဝိဝိတ္ထေသု ဝါ။ အဓိကုသလေသုတိ သမထဝိပဿနာ-
 ဓမ္မေသု။ အရတိ ရတိပဋိပက္ခော။ အရတိတတိ အရမဏာကာရော။
 အနဘိရတိတိ အနဘိရတဘာဝေါ။ အနဘိရမဏာတိ အနဘိရမဏာကာရော။
 ဥက္ကဏ္ဍိတတိ ဥက္ကဏ္ဍနာကာရော။ ပရိတဿိတတိ ဥက္ကဏ္ဍနဝသေနေဝ
 ပရိတဿနာ။

အဂန္တု၊ န သဘာဝသိဒ္ဓိ။ ကာယာလသိယန္တိ နာမကာယေ
 အလသဘာဝေါ။ သဗ္ဗောဟဝိနောဒနိယံ^၁ ပန “တန္တိတိ ဇာတိအာလသိယ” န္တိ
 ဝုတ္တံ။ ဝဒတိတိ ဧတေန အတိသိတာဒိပစ္စယာ သင်္ကောစာပတ္တိ^၂ ဒဿေတိ။
 ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ ကိလေသဝတ္ထုဝိဘင်္ဂ^၃။ တန္တိတိ ဇာတိအာလသိယံ။
 တန္တိယနာတိ တန္တိယနာကာရော။ တန္တိမနကတတိ တန္တိယာ အဘိဘူတ-
 စိတ္တတာ။ အလသဿ ဘာဝေါ အာလသျံ။ အာလသျာယနာကာရော
 အာလသျာယနာ။ အာလသျာယိတဿ ဘာဝေါ အာလသျာယိတတ္ထံ။ ဣတိ
 သဗ္ဗေဟိပိ ဣမေဟိ ပဒေဟိ ကိလေသဝသေန ကာယာလသိယံ ကထိတံ။

ကိလေသဝသေနာတိ သဗ္ဗောဟဝသေန။ ကာယဝိနမနာတိ ကာယဿ
 ဝိရူပတော နမနာ။ ဇမ္ဘနာတိ ဖန္တနာ။ ပုနပ္ပုနံ ဇမ္ဘနာ ဝိဇမ္ဘနာ။ အာန-
 မနာတိ ပုရတော နမနာ။ ဝိနမနာတိ ပစ္ဆတော နမနာ။ သန္ဓမနာတိ
 သမန္တတော နမနာ။ ပဏမနာတိ ယထာ ဟိ တန္တတော ဥဋ္ဌိတပေသကာရော
 ကိဉ္စိဒေဝ ဥပရိဋ္ဌိတံ ဂဟေတွာ ဥဇုံ ကာယံ ဥဿာပေတိ။ ဧဝံ ကာယဿ ဥဋ္ဌိ
 ဌပနာ။ ဗျာဓိယကန္တိ ဥပ္ပန္နဗျာဓိတာ။ ဣတိ သဗ္ဗေဟိပိ ဣမေဟိ ပဒေဟိ
 ကိလေသဝသေန ကာယဖန္တနမေဝ ကထိတံ။

ဘတ္တပရိဋ္ဌာဟောတိ ဘတ္တဝသေန ပရိဋ္ဌာဟုပ္ပတ္တိ။ ဘုတ္တာဝိဿာတိ ဘုတ္တ-
 ဝတော။ ဘတ္တမုစ္ဆာတိ ဘတ္တဂေလညံ။ အတိဘုတ္တပစ္စယာ ဟိ မုစ္ဆာပတ္တော
 ဝိယ ဟောတိ။ ဘတ္တကိလမထောတိ ဘုတ္တပစ္စယာ ကိလန္တဘာဝေါ။ ဘတ္တ-
 ပရိဋ္ဌာဟောတိ ဘတ္တဒရထော။ ကုစ္ဆိပုရံ ဘုတ္တဝတော ဟိ ပရိဋ္ဌာဟုပ္ပတ္တိယာ
 ဥပဟတိန္ဒြိယော ဝိယ ဟောတိ။ ကာယော ခိဇ္ဇတိ။ ကာယဒုဋ္ဌုလ္လန္တိ ဘုတ္တဘတ္တံ
 နိဿာယ ကာယဿ အကမ္မညတာ။

စိတ္တဿ လီယနာကာရောတိ အာရမ္မဏေ စိတ္တဿ သင်္ကောစပုတ္တိ။ စိတ္တဿ အကလျတတိ စိတ္တဿ ဂိလာနဘာဝေါ။ ဂိလာနောတိ အကလ္လကော ဝုစ္စတိ။ တထာ စာဟ “နာဟံ ဘန္တေ အကလ္လကော”တိ။ အကမ္မညတတိ စိတ္တဂေလညသင်္ခါတော အကမ္မညနာကာရော။ ဩလီယနာတိ ဩလီယနာကာရော။ ဣရိယာပထိကမ္ပိ စိတ္တံ ယဿ ဝသေန ဣရိယာပထံ သန္တာရေတုံ အသက္ကောန္တော ဩလီယတိ၊ တဿ တံ အာကာရံ သန္တာယ ဝုတ္တံ “ဩလီယနာ”-တိ။ ဒုတိယပဒံ ဥပသဂ္ဂေန ဝနိတံ။ လီနန္တိ အဝိပ္ပုရိကတာယ သင်္ကောစပုတ္တိ။ ဣတရေ ခွေ အာကာရနိဒ္ဒေသ။ ထိနန္တိ အဝိပ္ပုရိကတာယ အနဿာဟနာ အသင်္ဂဟနသင်္ဂဟနံ။ ထိယနာကာရော ထိယနာ။ ထိယိတတ္တန္တိ ထိယိတဿ အာကာရော၊ အဝိပ္ပုရိကတာတိ အက္ကော။

စေတသော အဝုဗသမောတိ စိတ္တဿ အဝုပသန္တတာ အသန္တိသိန္တဘာဝေါ။ တေနာဟ “အဝုပသန္တာကာရော”တိ။ အတ္တတော ပနောတန္တိ သွာယံ အဝုပသန္တာကာရော ဝိက္ခေပသဘာဝတ္တာ ဝိက္ခေပဟေတုတာယ ဝ အတ္တတော ဧတံ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စမေဝ။

ဝိစိကိန္တိယ အာရမ္မဏဓမ္မာ နာမ “ဗုဒ္ဓေ ကင်္ခတိ”တိအာဒိနာ အာဂတ-အဋ္ဌကင်္ခါဝတ္ထုဘူတာ ဓမ္မာ။ ယသ္မာ ဝိစိကိန္တိယ ဗျာပါဒါဒယော ဝိယ အနု အနု ဥဂ္ဂဟဏပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ကင်္ခိဋ္ဌာနိယံ အာရမ္မဏမေဝ ဒဿိတံ “ဝိစိကိန္တိယ အာရမ္မဏဓမ္မာ”တိ။ ယသ္မာ ပုရိမုပ္ပန္နာ ဝိစိကိန္တိယ ပစ္စာ ဝိစိကိန္တိယ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝိစိကိန္တိယံ ဝိစိကိန္တိယာဋ္ဌာနိယဓမ္မာ ဝေဒိတဗျာ။ တတြာယံ ဝစနတ္ထော—တိဋ္ဌန္တိ ပဝတ္တန္တိ ဧတ္ထာတိ ဌာနိယာ၊ ဝိစိကိန္တိယ ဝေ ဌာနိယာ ဝိစိကိန္တိယာဋ္ဌာနိယာ၊ အဋ္ဌကထာယံ ပန အာရမ္မဏဿပိ တတ္ထ ဝိသေသပစ္စယတံ ဥပါဒါယ “ကာမတ္ထန္တော ဝိစိကိန္တိယတိ ဣမေ ခွေ ဓမ္မာ အာရမ္မဏေန ကထိတာ”တိ ဝုတ္တံ။ သုဘနိမိတ္တဿ ဟိ ပစ္စယဘာဝမတ္တံ သန္တာယေတံ ဝုတ္တံ၊ တထာပိ ယထာ “ပဋိသမ္ပိ ပဋိသနိမိတ္တ”န္တိ ကတွာ “ဗျာပါဒေါ ဥပနိဿယေန ကထိတော”တိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ သုဘမ္ပိ သုဘနိမိတ္တန္တိ ကတွာ ကာမတ္ထန္တော ဥပနိဿယေန ကထိတောတိ သက္ကာ ဝိညာတုံ။ သေသာ ထိနမိဒ္ဓဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စာနိ။ တတ္ထ ထိနမိဒ္ဓံ အညမညံ သဟဇာတာဒိဝသေန ပစ္စယော၊ တထာ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စန္တိ။ ဥဘယေသမ္ပိ ဥပနိဿယကောဋိယာ ပစ္စယဘာဝေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိတိ အာဟ “သဟဇာတေန ဝ ဥပနိဿယေန ဓာ”တိ။

ယသွာ သတိ နာမ “စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ”တိအာဒိနာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ အနုဿရဏဝသေန ဝတ္တတိ၊ တသွာ တေ ဓမ္မာ သတိသမ္မောဇ္ဈိန်ဌာနီယာ နာမ။ လောကုတ္တရဓမ္မေ စ အနုဿဝါဒိဝသေန ဂဟေတွာ တထာ ပဝတ္တတေဝ။ တေန ဝုတ္တံ “သတိယာ”တိအာဒိ။

ကောသလ္လံ ဝုတ္တတိ ပညာ၊ တတော ဥပ္ပန္နာ **ကောသလ္လသမ္ဘူတာ။** **အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကာ**တိ အနဝဇ္ဇာ ဟုတွာ သုခဝိပါကာ ဝိပစ္စနကာ။ ပဒုဒ္ဒယေန ပစ္စယတော သဘာဝတော ကိစ္စတော ဖလတော ကုသလဓမ္မံ ဒဿေတိ။ အကုသလနိဒ္ဒေသေပိ ဒေသေဝ နယော။ သာဝဇ္ဇာတိ ဂါရယျာ။ **အနဝဇ္ဇာ**တိ အဂါရယျာ။ **ဟိနာ** လာမကာ။ **ပဏီတာ** သေဋ္ဌာ။ **ကဏှာ** ကာဋက အသုဒ္ဓါ။ **သုက္ကာ** ဩဒါတာ သုဒ္ဓါ။ **ပဋိဘာဂ-သဒ္ဓေါ** ပဌမေ ဝိကပ္ပေ သဒိသကောဋ္ဌာသတ္တော၊ ဒုတိယေ ပဋိပက္ခကောဋ္ဌာသတ္တော၊ တတိယေ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗပဋိပက္ခကောဋ္ဌာသတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ကုသလကိရိယာယ အာဒိကမ္မဘာဝေန ပဝတ္တဝီရိယံ ဓိတိသဘာဝတာယ ဓာတူတိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “**အာရမ္မဓာတူတိ ပဌမာရမ္မဝီရိယ**”န္တိ။ လဒ္ဓါသေဝနံ ဝီရိယံ ဗလပ္ပတ္တံ ဟုတွာ ပဋိပက္ခံ ဝိမေတိတိ အာဟ “**နိက္ခမဓာတူတိ ကောသဇ္ဇတော နိက္ခန္တက္ခာ တတော ဗလဝတရ**”န္တိ။ အဓိမတ္တာဓိမတ္တတရနံ ပဋိပက္ခဓမ္မာနံ ဝိမေနသမတ္တံ ပဋုပဋုတရဒိဘာဝပ္ပတ္တံ ဟောတိတိ အာဟ “**ပရက္ခမဓာတူတိ ပရံ ပရံ ဌာနံ အက္ခမနတာယ တတောပိ ဗလဝတရ**”န္တိ။

တိဋ္ဌတိ ပဝတ္တတိ ဧတ္တာတိ ဌာနီယာ၊ အာရမ္မဏဓမ္မာ၊ ဝီတိသမ္မောဇ္ဈိန်ဿ ဌာနီယာတိ **ဝီတိသမ္မောဇ္ဈိန်ဌာနီယာ**တိ “**ဝီတိယာ အာရမ္မဏဓမ္မာ**”တိ ဝုတ္တံ။ ယသွာ အပရာပရပ္ပတ္တိယာ ဝီတိပိ တထာ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘတိတိ ဝုတ္တံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ “**ဝီတိယာ ဧဝ တံ နာမ**”န္တိ။ **ဒရုထမဿန္တိ**တိ ဒရုထော ကိလေသပရိဋ္ဌာဟော၊ သော ပဿန္တတိ တောယာတိ ဒရုထပဿန္တိ၊ ကာယပဿန္တိယာ ဝေဒနာဒိခန္ဓက္ခယဿ ဝိယ ရူပကာယဿပိ ပဿန္တနံ ဟောတိ၊ စိတ္တပဿန္တိယာ စိတ္တသေဝပဿန္တနံ၊ တတော ဧဝေတ္ထ ဘဂဝတာ လဟုတာဒိနံ ဝိယ ဒုဝိဓတာ ဝုတ္တာ။ တထာ သမာဟိတာကာရံ သလ္လက္ခေတွာ ဂယုမာနော သမထောဝ **သမထ-နိမိတ္တံ**၊ တဿ အာရမ္မဏဘူတံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တမ္ပိ။ ဝိဝိဓံ အဂ္ဂံ ဧတဿာတိ ဗျဂ္ဂေါ၊ ဝိက္ခေပေါ။ တထာ ဟိ သော အနဝဋ္ဌာနရသော ဘန္တတာပစ္စုပ္ပန္နာနော ဝုတ္တော။ ဧကဂ္ဂဘာဝတော ဗျဂ္ဂပဋိပက္ခောတိ **အဗျဂ္ဂေါ**၊ သမာဓိ၊ သော ဧဝ နိမိတ္တန္တိ ပုဗ္ဗေ ဝိယ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တေနာဟ “**တဿေဝ ဝေဝစန**”န္တိ။

ယော အာရမ္မဏေ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာကာရံ အနာဒိယိတွာ ဂဟေတဗ္ဗော မဇ္ဈတ္တာကာရော၊ ယော စ ပုဗ္ဗေ ဥပေက္ခာသမ္ဘောဇ္ဈိဿ ဘာဝနာဝသေန ဥပ္ပန္နော မဇ္ဈတ္တာကာရော၊ ဒုဝိဇောပိ သော ဥပေက္ခာယ အာရမ္မဏဓမ္မောတိ အဓိပ္ပေတောတိ အာဟ “အတ္ထတော ပန မဇ္ဈတ္တာကာရော ဥပေက္ခာဒ္ဓာနိယာ ဓမ္မောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ။ အာရမ္မဏေန ကထိတာ အာရမ္မဏဿေဝ တေသံ ဝိသေသပစ္စယဘာဝတော။ သေသာတိ ဝိရိယာဒယော စတ္တာရော ဓမ္မာ။ တေသံ ဟိ ဥပနိဿယောဝ သာတိသယော ဣန္ဒြိတဗ္ဗောတိ။

ကာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သီလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၄။ ဝိဇာသဝဿ လောကုတ္တရံ သီလံ နာမ မဂ္ဂဖလပရိယာပနာသမ္မာဝါစာကမ္မန္တာဇီဝါ သီလလက္ခဏပုတ္တာ တဒညေ စေတနာဒယော။ လောကီယံ ပန ကိရိယာဗျာကတစိတ္တပရိယာပနံ စာရိတ္တသီလံ၊ ဝါရိတ္တသီလဿ ပန သမ္ဘဝေါ ဧဝံ နတ္ထိ ဝိရမဏဝသေန ပဝတ္တိယာ အဘာဝတော။ “ပုဗ္ဗဘာဂသီလံ လောကီယသီလ”န္တိ ကေစိ။

စက္ခုဒဿနန္တိ စက္ခုဟိ ဒဿနံ။ လက္ခဏဿ ဒဿနန္တိ သဘာဝဓမ္မာနံ သင်္ခတာနံ ပစ္စတ္တလက္ခဏဿ ဉ္ဈတပရိညာယ၊ အနိစ္စာဒိသာမညလက္ခဏဿ တိရဏပရိညာယ ဒဿနံ။ ပဇောန္တောပိ ဟိ တေ ပဟာတဗ္ဗာကာရတော ပဿတိ နာမ။ နိဗ္ဗာနဿ တထလက္ခဏံ မဂ္ဂဖလေဟိ ဒဿနံ၊ တံ ပန ပဋိဝိဇ္ဈနံ။ ဈာနေန ပထဝီကသိဏာဒိနံ၊ အဘိညာဟိ ရူပါနံ ဒဿနမ္ပိ ဉာဏဒဿနမေဝ။ စက္ခုဒဿနံ အဓိပ္ပေတံ သဝနပယိရူပါသနာနံ ပရတော ဂဟိတတ္တာ။ ပဉ္စပယိရူပါသနန္တိ ပဉ္စပုစ္ဆနဝသေန ပယိရူပါသနံ အညကမ္မတ္တာယ ဥပသင်္ကမနဿ ကေဝလံ ဥပသင်္ကမနေနေဝ ဇောတိတတ္တာ။

အရိယာနံ အနုဿတိ နာမ ဂုဏဝသေန၊ တတ္ထာပိ လဒ္ဓဩဝါဒါဝဇ္ဇနမုခေန ယထာဘူတသီလာဒိဂုဏာနုဿရဏန္တိ ဒဿေတံ “ဈာနဝိပဿနာ”တိ-အာဒိ ဝုတ္တံ။ အညေသံယေဝ သန္တိကေတိ အရိယေဟိ အညေသံ သာသနိကာနံယေဝ သန္တိကေ။ တေနာဟ “အနုပဗ္ဗဇ္ဇာ နာမာ”တိ။ အညေသူတိ သာသနိကေဟိ အညေသူ တာပသပရိဗ္ဗာဇကောဒိသု။ တတ္ထ ဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇာ အရိယာနံ အနုပဗ္ဗဇ္ဇာ နာမ န ဟောတိတိ ဝုတ္တံ။

သတသဟဿမတ္တာ အဟေသုံ သမန္တပါသာဒိကတ္တာ မဟာထေရဿ။ လင်္ကာဒီပေတိ နိဿယသီသေန နိဿိတသလ္လက္ခဏံ။ န ဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဒီပပဋိလဒ္ဓါ၊ အထ ခေါ ဒီပနိဝါသိအာစရိယပဋိလဒ္ဓါ။ မဟိန္ဒ။ ပ။ ပဗ္ဗဇ္ဇန္တိ နာမ တဿ ပရိဝါရတာယ ပဗ္ဗဇ္ဇာယာတိ။

သရတိတိ တံ ဩဝါဒါနုသာသနိဓမ္မံ စိန္တေတိ စိတ္တေ ကရေတိ။ ဝိတက္ကာ-
ဟတံ ကရေတိတိ ပုနပျုနံ ပရိဝိတက္ကနေန တဒတ္ထံ ဝိတက္ကနိပ္ပာဒိတံ ကရေတိ။
အာရဒ္ဓေါ ဟောတိတိ သမ္မာဒိတော ဟောတိ။ တံ ပန သမ္မာဒနံ ပါရိပူရိ
ဝေတိ အာဟ “ပရိပူဇေဏှာ ဟောတိ”တိ။ တက္ကာတိ ယထာဝုတ္တေ ဓမ္မေ။
ဉာဏစာရဝသေနာတိ ဉာဏဿ ပဝတ္တနဝသေန။ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနန္တိ
တသ္မိံ တသ္မိံ ဩဝါဒဓမ္မေ အာဂတာနံ ရူပါရူပဓမ္မာနံ။ လက္ခဏန္တိ ဝိသေသ-
လက္ခဏံ သာမညလက္ခဏန္တိ။ ပရိဝိနတိတိ “ဣဒံ ရူပံ ဧတ္တကံ ရူပ”န္တိ အာဒိနာ
ဝိစယံ အာပဇ္ဇတိ။ ဉာဏံ စရပေတိတိ “အနိစ္စံ စလံ ပလောကံ ပဘဂ္ဂံ”တိ အာဒိနာ
ဉာဏံ ပဝတ္တေတိ။ ဝိမံသနံ။ ပ။ အာပဇ္ဇတိတိ ရူပသတ္တကာရူပသတ္တကက္ကမေန
ဝိပဿနံ ပစ္စက္ခတော ဝိယ အနိစ္စတာဒိနံ ဒဿနံ သမ္မသနံ အာပဇ္ဇတိ။

ဥဘယဓမ္မေတန္တိ ဖလာနိသံသာတိ ဝုတ္တဒ္ဓယံ။ အတ္တတော ဧကံ ပရိယာယ-
သဒ္ဓတ္တာ။ ပဋိကစ္စာတိ ပဂေဝ။ မရဏကာလေတိ မရဏကာလသမိပေ။
သမိပတ္တေ ဟိ ဣဒံ ဘုဗ္ဗန္တိ အာဟ “မရဏဿ အာသန္နကာလေ”တိ။

သော တိဝိဇော ဟောတိ ဉာဏဿ တိက္ခမဇ္ဈမုဒုဘာဝေန။ တေနာဟ
“ကပ္ပသဟဿာယုကေယျ”တိအာဒိ။ ဥပတစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ နာမ အာယုဝေမဇ္ဈံ
အတိက္ကမိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယနတော။ ယတ္ထ ကတ္တဝီတိ အဝိဟာဒိသု ယတ္ထ ကတ္တဝီ။
သပ္ပယောဂေနာတိ ဝိပဿနာဉာဏသင်္ခါရသင်္ခါတေန ပယောဂေန၊ သဟ
ဝိပဿနာပယောဂေနာတိ အတ္တော။ သုဒ္ဓါဝါသဘူမိယံ ဥဒ္ဓိယေဝ မဂ္ဂသော-
တော တေဿာတိ ဥဒ္ဓိသောတော။ ပဋိသန္ဓိဝသေန အကနိဋ္ဌဘဝံ ဂစ္ဆတိတိ
အကနိဋ္ဌဂါမိ။

အဝိဟာဒိသု ဝတ္တမာနောပိ ဧကံသတော ဥဒ္ဓိဂမနာရဟော ပုဂ္ဂလော
အကနိဋ္ဌဂါမိ ဧဝ နာမာတိ ဝုတ္တံ “ဧကော ဥဒ္ဓိသောတော အကနိဋ္ဌဂါမိတိ
ပဉ္စ ဟောန္တိ”တိ။ တေသန္တိ နိဒ္ဓါရဏေ သာမိဝစနံ။ ဥဒ္ဓိသောတဘာဝတော
ယဒိပိ ဟေဋ္ဌမာဒိသုပိ အရိယဘူမိ နိဗ္ဗတ္တတေဝ၊ တထာပိ တတ္ထ ဘူမိသု

အာယံ အဂ္ဂဟေတွာ အကနိဋ္ဌဘဝေ အာယုဝသေနေဝ သောဠသကပ္ပသဟဿာ-
ယုကတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ “သတ္တ ဖလာ သတ္တာနံသံသာ ပါဠိကဗျ”တိ ဝုတ္တတ္တာ “အရ-
ဟတ္တမဂ္ဂဿ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ကထိတာ”တိ ဝုတ္တံ။ သတ္တန္တမ္ပိ
သဟဘာဝေါလဗ္ဘတိတိ “အပုဗ္ဗ အစရိမံ ကေဝိတ္တက္ခဏိကာ”တိ ဝုတ္တံ။ တယိဒံ
ပါဠိယံ တတ္ထ တတ္ထ “တသ္မိံ သမယေ”တိ အာဂတဝစနေန ဝိညာယတိ၊
ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ ပန နာနာသဘာဝတ္တာ “နာနာလက္ခဏာ”တိ ဝုတ္တံ။

သီလသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဝတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၅။ “သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ”တိ ဧဝံ စေ မယံ ဟောတိတိ သတိ-
သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ နာမ သေဋ္ဌော ဥတ္တမော ပဝရော၊ တသ္မာဟံ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ-
သီသေန ဖလသမာပတ္တိံ အပ္ပေတွာ ဝိဟရိဿာမိတိ ဧဝံ စေ မယံ ပုဗ္ဗဘာဂေ
ဟောတိတိ အတ္ထော။ “အပ္ပမာဏော”တိ ဧဝံ မယံ ဟောတိတိ သွာယံ
သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ သဗ္ဗသော ပမာဏကရကိလေသာဘာဝတော အပ္ပမာဏ-
ဓမ္မာရမ္မဏတော စ အပ္ပမာဏောတိ ဧဝံ မယံ အန္တောသမာပတ္တိယံ
အသမ္ပောဟဝသေန ဟောတိ။ သုပရိပုဏ္ဏောတိ ဘာဝနာပါရိပုရိယာ သုဠ၊
ပရိပုဏ္ဏောတိ ဧဝံ မယံ အန္တောသမာပတ္တိယံ အသမ္ပောဟဝသေန ဟောတိတိ။
တိဋ္ဌတိတိ ယထာကာလပရိစ္ဆေဒသမာပတ္တိယာ အဝဋ္ဌာနေန တပ္ပရိယာပန္န-
တာယ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ တိဋ္ဌတိ ပဋိဗန္ဓဝသေန။ ဥပ္ပါဒံ အနာဝဇ္ဇိတက္ကာတိ
ဥပ္ပါဒဿ အနာဝဇ္ဇနေန အသမန္တာဟာရေန။ ဥပ္ပါဒသီသေန စေတ္ထ
ဥပ္ပါဒဝန္တောဝ သင်္ခါရာ ဂဟိတာ။ အနုပ္ပါဒန္တိ နိဗ္ဗာနံ ဥပ္ပါဒါဘာဝတော
ဥပ္ပါဒဝန္တေဟိ စ ဝိနိဿဉ္စတ္တာ။ ပဝတ္တန္တိ ဝိပါကပ္ပဝတ္တံ။ အပ္ပဝတ္တန္တိ နိဗ္ဗာနံ
တပ္ပဋိက္ခေပတော။ နိမိတ္တန္တိ သဗ္ဗသင်္ခါရနိမိတ္တံ။ အနိမိတ္တန္တိ နိဗ္ဗာနံ။ သင်္ခါရေတိ
ဥပ္ပါဒါဒိအနာမသနေန ကေဝလမေဝ သင်္ခါရဂဟဏံ။ ဝိသင်္ခါရန္တိ နိဗ္ဗာနံ။
အာဝဇ္ဇိတက္ကာ အာဝဇ္ဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တိယာ သတိ-
သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ တိဋ္ဌတိ။ အဋ္ဌဟာကာရေဟိတိ အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ။
ဇာနာတိတိ သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌိတကာလေ ပဇာနာတိ။ အဋ္ဌဟာကာ-
ရေဟိတိ ဥပ္ပါဒါဝဇ္ဇနာဒိဟိ စေဝ အနုပ္ပါဒါဝဇ္ဇနာဒိဟိ စ ဝုတ္တာကာရ-
ဝိပရိတေဟိ အဋ္ဌဟိ အာကာရေဟိ စန္တံ သမာပတ္တိဝသေန အနဝဋ္ဌာနတောပိ
ဂစ္ဆန္တံ စတိတိ ထေရော ပဇာနာတိတိ။

ဖလဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ ဖလသမာပတ္တိပရိယာပန္နာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ကိံ ပန တေ
ဝိသု ဝိသု ပဝတ္တန္တိတိ အာဟ “ယဒါ ဟိ”တိအာဒိ။ သီသံ ကတွာတိ ပဓာနံ
သေဋ္ဌံ ကတွာ။ တဒန္တယာတိ တဒနဂတာ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ အနုဂစ္ဆနကာ။
တဉ္စ ခေါ တထာ ကတွာ ဓမ္မံ ပစ္စဝေက္ခဏာဝသေန။ ကေမိ ပန “တံ
ပစ္စဝေက္ခဏာဒိကံ ကတွာ”တိ ဝဒန္တိ။

ဝတ္ထသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၆။ ဗောဓေယာတိ ဧတ္ထ ဗောဓော နာမ ဗုဇ္ဈနံ၊ တံ ပန ကိဿ
ကေနာတိ ပုစ္ဆန္တော “ကိံ ဗုဇ္ဈနတ္ထာယာ”တိ ဝတွာ တံ ဒဿေန္တော
“မဂ္ဂေနာ”တိအာဒိမာဟ။ မဂ္ဂေန နိဗ္ဗာနံ ဗုဇ္ဈနတ္ထာယ သံဝတ္တန္တိ၊ ပစ္စဝေက္ခ-
ဏာယ ကတကိစ္စတံ ဗုဇ္ဈနတ္ထာယ သံဝတ္တန္တိ၊ ပဌမဝိကပ္ပေ သမ္ဘိကိရိယာ-
ဘိသမယော ဧဝ ဒဿိတောတိ တေန အတုဋ္ဌေ “မဂ္ဂေန ဝါ”တိ ဒုတိယ-
ဝိကပ္ပမာဟ။ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတန္တိ ပဒေဟိ သဗ္ဗံ မဂ္ဂကိစ္စံ တဿ
ဖလဉ္စ ဒဿိတံ။ နိရောဓနိဿိတန္တိ ဣမိနာ နိဗ္ဗာနသမ္ဘိကိရိယာ။ ကာမာ-
သဝါဒိ ဝိတ္တံ ဝိမုစ္ဆတိတိအာဒိနာ ကိလေသပ္ပဟာနံ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တဒိတိ
ဉာဏံ ဟောတိတိအာဒိနာ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဒဿိတာ။

ဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-၇-ဣန္ဒြိယသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၁၈၇-၁၈၈။ နိဗ္ဗဒ္ဓဝါသဝသေန အာရာမေ နိဿိဒနသီလောတိ အာရာ-
မနိသာဒိ။ ပရိသံ ဩဂါဠော ဟုတွာ စရတိတိ ပရိသာဝေရေတိ အာဟ
“ယော ပနာ”တိအာဒိ။ ဧဝန္တိ ဣမိနာကာရေန။ ဂဟဏန္တိ နိဂ္ဂဟဏံ။
တေန ပုစ္ဆာပဒဿ အတ္ထံ ဝိဝရတိ။ နိဗ္ဗေဋ္ဌနန္တိ နိဂ္ဂဟနိဗ္ဗေဋ္ဌနံ။ တေန ဝိဿဇ္ဇန-
ပဒဿ အတ္ထံ ဝိဝရတိ။ ဣမိနာ နယေနာတိ ဧတေန “ဣတိဝါဒေါ”တိ ဧတ္ထ
ဣတိ-သဒ္ဓဿ အတ္ထံ ဒဿေတိ။ ဥပါရမ္ဘာဓိပ္ပါယော ဝဒတိ ဧတေနာတိ
ဝါဒေါ၊ ဒေါသော။ ဣတိဝါဒေါ ဟောတိတိ ဧဝံ ဣမဿ ဥပရိ ဝါဒါ-
ရောပနံ ဟောတိ။ ဣတိဝါဒပ္ပမောက္ခောတိ ဧဝံ တတော ပမောက္ခော

ဟောတိ။ ဧဝံ ဝါဒပ္ပမောက္ခာနိသံသံ ပရေဟိ အာရောပိတဒေါသဿ နိဗ္ဗေဋ္ဌနဝသေန ဒဿေဘွာ ဣဒါနိ ဒေါသပဝေဒနဝသေန^၁ ဒဿေတုံ “အယံ ပုစ္ဆာယ ဒေါသော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဧတ္ထကံ ဌာနန္တိအာဒိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ “တိဏိ သုစရိတာနိ”တိ ဧတ္ထကံ ဌာနံ။ ဣမံ ဒေသနန္တိ “ဣန္ဒြိယသံဝရော ခေါ”တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တံ ဣမံ ဒေသနံ။ နာဘိဇ္ဈာယတိတိ န အဘိဇ္ဈာယတိ။ နာဘိဟံသတိတိ န အဘိတုဿတိ။ ဂေါရုဇ္ဈတ္တေ ဌိတံ ဟောတိတိ ကမ္မဋ္ဌာနာရမ္ပဏေ သမာဓာနဝသေန ဌိတံ ဟောတိ အဝဋ္ဌိတံ။ တေနာဟ “သုသဏ္ဌိတ”န္တိ။ သုသဏ္ဌိတန္တိ သမ္မာ အဝိက္ခေပဝသေန ဌိတံ။ ကမ္မဋ္ဌာနဝိပုတ္တိယာတိ ကမ္မဋ္ဌာနာနုယုဉ္ဇနဝသေန ပဋိပက္ခတော နိဝရဏတော ဝိပုတ္တိယာ။ သုဋ္ဌ၊ ဝိပုတ္တန္တိ သုဝိပုတ္တံ။ တသ္မိံ အမနာပရူပဒဿနေ န မဏိ ဝိလက္ခော န ဟောတိ။ ကိလေသဝသေန ဒေါသဝသေန အဋ္ဌိတစိတ္တော^၂ အထဉ္စစိတ္တော။ ကောဝေသေန ဟိ စိတ္တံ ထဉ္စိ ဟောတိ၊ န မုဒုကံ။ အဒိနမာနသောတိ ဒေါမနဿဝသေန ယော ဒိနဘာဝေါ၊ တဒဘာဝေန နိဗ္ဗေါသမာနသော။ အပူတိစိတ္တောတိ ဗျာပဇ္ဇာဘာဝေန သိတိဘူတစိတ္တော။

ဣမေသု ဆသု ခွါရေသု အဋ္ဌာရသ သုစရိတာနိ ဟောန္တိ ပစ္စေကံ ကာယဝစီမနောသုစရိတဘေဒေန။ တာနိ ဝိဘာဂေန ဒဿေတုံ “ကထ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဣဋ္ဌာရမ္ပဏေ အာပါထဂတေတိ နယဒါနမတ္ထမေတံ။ တေန “အနိဋ္ဌာရမ္ပဏေ အာပါထဂတေ ဒေါသံ ဥပ္ပါဒေန္တဿာ”တိအာဒိနာ တိဝိဒေသုစရိတံ နိဟရိတွာ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ တဿ “မဇ္ဈိက္ခာရမ္ပဏေ မောဟံ ဥပ္ပါဒေန္တဿာ”တိအာဒိနာ စ။ မနောသုစရိတာဒိဿာမညေန ပန တိဏိယေဝ သုစရိတာနိ ဟောန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပညတ္တိဝသေနာတိ ဝတ္ထု၊ အနာမသိတွာ ပိဏ္ဏဂဟဏမုခေန ကေဝလံ ပညတ္တိဝသေနော။ အာဝနာပဋိသင်္ခါနေတိ အာဝနာသိဗ္ဗေ ပဋိသင်္ခါနေ၊ အာဝနာယ ပဋိသင်္ခါနေ ဝါတိ အတ္ထော။ ဣမာနီတိ ယထာဝုတ္တာနိ ဆဒ္ဒါရာရမ္ပဏာနိ။ သုစရိတာနိတိ သုစရိတကာရဏာနိ။ အပ္ပဋိသင်္ခါနေ ဌိတဿ သုစရိတာနိ၊ သုစရိတာနိ ကတွာ။ ပရိဏာမေတိတိ ပရိဝတ္တေတိ သုစရိတာနိ တတ္ထ အနုပ္ပါဒေတွာ သုစရိတာနိ ဥပ္ပါဒေန္တော။ ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန။ ဣန္ဒြိယသံဝရော ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗော ဣန္ဒြိယသံဝရသမ္ပာဒနဝသေန တိဏ္ဍံ

၁-ဉာဏပဝေဒနဝသေန(က) ၂-အထိနစိတ္တော(က) ၃-သုစရိတဿ(က)

သုစရိတာနံ သိဇ္ဈနတော။ တေနာဟ “**တ္တောဝတာ**”တိအာဒိ။ **တ္တောဝတာ**တိ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ “တိဏိ သုစရိတာနိ ပရိပူရေန္တိ”တိ ပဒံ။ **တ္တောဝတာ**။ **သီလာနုရက္ခကံ** ဣန္ဒြိယသံဝရသီလန္တိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလဿ အနုရက္ခကံ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလံ ကထိတံ။ ကထံ ပန တဒေဝ တဿ အနုရက္ခကံ ဟောတိတိ? အပရာပရုပ္ပတ္တိယာ ဥပနိဿယဘာဝတော။

တိဏိ သီလာနိတိ ဣန္ဒြိယသံဝရအာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိပစ္စယသန္ဓိဿိတသီလာနိ။ **လောကုတ္တရဓိဿကာတိ** လောကိယာပိ လောကုတ္တရာပိ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။ **သတ္တန္တံ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနန္တိ** လောကုတ္တရာနံ သတ္တန္တံ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ။ **မူလဘူတာ သတိပဋ္ဌာနာ ပုဗ္ဗဘာဂါ**၊ တေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “စတ္တာရော ခေါ ကုဏ္ဍလိယ သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ပရိပူရေန္တိ”တိ။ **တေဝိတိ** ယထာဝုတ္တသတိပဋ္ဌာနာ။ **သတိပဋ္ဌာနမူလကာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ** လောကိယသတိပဋ္ဌာနမူလကာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါဝ။ **ပုဗ္ဗဘာဂါဝါတိ** ဧတ္ထ ကေမိ “ပုဗ္ဗဘာဂါ စာ”တိ ပါဠိ ကတွာ “ပုဗ္ဗေဝ လောကုတ္တရာ ပုဗ္ဗဘာဂါ စာ”တိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ **ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိမူလကာတိ** “သတ္တ ခေါ ကုဏ္ဍလိယ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိ ပရိပူရေန္တိ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ လောကုတ္တရာဝ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိသဟဂတဘာဝတော။

ကုဏ္ဍလိယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ဥပဝါနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၈၉။ **ပစ္စုပ္ပန်** ကရဏနိဒ္ဒေသော အယန္တိ အာဟ “**အတ္တနာဝါ**”တိ။ **ကုရုမာနောယေဝါတိ** ဥပ္ပါဒေန္တော ဝေ။ **ကမ္မဋ္ဌာနဝိမုတ္တိယာ သုဋ္ဌ၊ ဝိမုတ္တိ** ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရေန နိဝရဏာနံ ဒူရိဘာဝတော တေဟိ သုဋ္ဌ၊ ဝိမုတ္တံ။ **အတ္တံ ကရိတွာတိ** ဘာဝနာမနသိကာရံ ဥတ္တမံ ကတွာ။ “မဟာ ဝတ မေ အယံ အတ္ထော ဥပ္ပန္နော”တိ **အတ္တိကော ဟုတွာ**။

ဇ-ပဌမဥပနုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၉၀။ **တထာဂတဿ ပါတုဘာဝါတိ**အာဒိနာ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒကာလေ ဝေ ဗောဇ္ဈင်္ဂရတနပဋိလာဘောတိ ဒဿေတိ။

ပဗ္ဗတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-သီလာနုရက္ခိတံ (အဋ္ဌကထာယံ)

၂-ဂိလာနဝဂ္ဂ

၁-၃-ပါဏသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၉၂-၁၉၄။ ယေသန္တိ ယေသံ သတ္တာနံ။ စက္ကာရော ဣရိယာပထာ အတ္ထိ လက္ခန္တိ တဒုပဂသရိရာဝယဝလာဘေန။ စေတန္တိ “စက္ကာရော ဣရိယာပထေ ကပ္ပေန္တိ”တိ စေတံ ဝစနံ။ “ဝိဝေကနိဿိတ”န္တိ အာဒိဝစနတော “သဟ-
ဝိပဿနကေ မဂ္ဂဗောဇ္ဈင်္ဂေ”ဣန္ဒေဝ ဝုတ္တံ။ ဒုတိယတတိယာနိ ဥက္ကာနက္ကာနော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ။

၄-၁၀-ပဌမဂိလာနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၉၅-၂၀၁။ ဝိသုဒ္ဓံ အဟောသိ ဝိသဘာဂဓာတုက္ခောဘံ ဝုပသမေန္တံ။ တေနာဟ “ပေါက္ခရပတ္တေ ။ပ။ ဝိနိဝတ္တိတွာ ဂတော”တိ။ ဧသေဝ နယော ပါဠိတော အတ္ထတော စ စတုတ္ထေန ပဉ္စမဆဋ္ဌာနံ သမာနတ္တာ။ ဝိသရက္ခ-
ဂါတသမ္ပဿေနာတိ ဝိသရက္ခသန္ဓိဿိတဝါတသမ္ပဿေန။ မန္တသီတဇရောတိ မုဒုကော သီတဇရော။ သေသန္တိ ဝုတ္တာဝသေသံ။ သမ္ပတ္တာတိ သတ္တမာဒိသု စတုသု။

ဂိလာနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဥဒါယိဝဂ္ဂ

၁-၂-ဗောဓာယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၀၂-၂၀၃။ ကိတ္တကေန န ခေါ ကာရဏေန ဗုဇ္ဈနကထင်္ဂါ နာမ ဝုစ္စန္တိ ဗုဇ္ဈနကဿ ပုဂ္ဂလဿ အင်္ဂါတိ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘန္တိ။ ဝိဿကဗောဇ္ဈင်္ဂါ ကထိတာ သဟဝိပဿနာ မဂ္ဂဗောဇ္ဈင်္ဂါ ကထိတာတိ ကတွာ။ ဓမ္မပရိစ္ဆေဒေါ ကထိတော ဂဏနာမတ္တေန ပရိစ္ဆိန္နိတွာ ဝုတ္တတ္တာ န ဘူမန္တရပရိစ္ဆေဒေါ, ဝိပဿနာဒိ-
ပရိစ္ဆေဒေါ ဝါ။

၃-၅-ဌာနိယသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၀၄-၂၀၆။ ကာမရာဂေန ဂမိတဗ္ဗဋ္ဌာနဘူတာ ကာမရာဂဋ္ဌာနိယာတိ အာဟ “အာရပ္ပဏဓမ္မာန”န္တိ။ “မနသိကာရဗဟုလိကာရာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ

“အာရမ္မဏေနေဝ ကထိတ” နှိ ဝုတ္တံ။ ဝုတ္တပရိစ္ဆေဒေါတိ ဧတေန န ကေဝလံ အာရမ္မဏဝသေနေဝ၊ အထ ခေါ ဥပနိဿယဝသေနပေတ္တ အတ္ထော လဟ္တတိတိ ဒဿေတိ။ ပဌမဝဂ္ဂဿ ဟိ ဒုတိယေ သုတ္တေ ဥပနိဿယဝသေနေဝ အတ္ထော ဒဿိတော။ ဖိဿကဗောဇ္ဈင်္ဂါ ကထိတာ အဝိဘာဂေနေဝ ကထိတတ္တာ။ အပရိဟာနိယေတိ တိဟိ သိက္ခာဟိ အပရိဟာနာဝဟေ။

၆-၇-တဏှက္ခယသုတ္တဝိဝဏ္ဏနာ

၂၀၇-၂၀၈။ “သော ခံ ပုစ္ဆိဿတိ”တိ အဓိပ္ပါယေန ဘဂဝတာ ဩသာဝိတဒေသနံ။ ပတ္တုဋ္ဌတ္တာ ဘာဝနာပါရိပုရိယာ ဝိတ္တာရိတံ ဂတတ္တာ။ မဟန္တဘာဝန္တိ ဘာဝနာဝသေနေဝ မဟတ္တံ ဂတတ္တာ။ တတော ဧဝ ဝဗ္ဗိပ္ပမာဏာ။ နိဝရဏဝိဂမေ သမ္ဘဝတော ပစ္စယတော ဗျာပါဒေါ ဝိဂတော ဟောတိတိ အာဟ “နိဝရဏာနံ ဥရိဘာဝေန ဗျာပါဒဝိရဟိတတ္တာ”တိ။ တဏှာမူလကန္တိ တဏှာပစ္စယံ။ ယံ ဟိ တဏှာသဟဂတံ အသဟဂတမ္ပိ တဏှံ ဥပနိဿာယ နိပ္ပန္နံ၊ သဗ္ဗံ တံ တဏှာမူလကံ။ ပဟိယတိ အနုပ္ပါဒပ္ပဟာနေန။ တဏှာဒိနိယေဝ ခယာ, န တေသံ သင်္ခါရာနံ ခယာ။ ဧတေဟိ တဏှက္ခယာဒိ-ပဒေဟိ။

၈-နိဗ္ဗေဒဘာဂိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၀၉။ နိဗ္ဗိဇ္ဈန္တိတိ နိဗ္ဗေဒော၊ နိဗ္ဗိဇ္ဈနဓမ္မာ ဓမ္မဝိနယာဒယော၊ တပ္ပရိယာ-ပန္နတာယ နိဗ္ဗေဒဘာဂေ ဂတော နိဗ္ဗေဒဘာဂိယော၊ တံ နိဗ္ဗေဒဘာဂိယံ။ တေနာဟ “နိဗ္ဗိဇ္ဈနကောဋ္ဌာသိယ” နှိ။ ဘာဝေတွာ ဌိတေန စိတ္တေန။ ဝိပဿနာမဂ္ဂမ္ပိ ဂဟေတွာ “မဂ္ဂဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဖိဿက”တိ ဝုတ္တာ။ တေဟိတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေဟိ ဘာဝိတံ စိတ္တံ။ တေ ဝါ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဘာဝေတွာ ဌိတံ စိတ္တံ နာမ ဖလစိတ္တံ၊ တသ္မာ နိဗ္ဗတ္တိတလောကုတ္တရဓမ္မေ။ တမ္ပိတိ ဖလစိတ္တမ္ပိ မဂ္ဂါနန္တရတာယ မဂ္ဂနိဿိတံ ကတွာ ဖိဿကဓမ္မေ ကထေတုံ ဝဇ္ဇတိ “ဗော-ဓာယ သံဝတ္တန္တိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။

၉-ကေဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၀။ သံယောဇနသင်္ခါတာ ဝိနိဗန္ဓာတိ ကာမရာဂါဒိသံယောဇန-သညိတာ ဗန္ဓနာ။ ပရိနိဋ္ဌပေတွာ ဂဟဏာတိ ဂိလိတွာ ဝိယ ပရိနိဋ္ဌပေတွာ ဂဟဏာကာရာ။

၁၀-ဥဒါယိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၁။ ဗဟုကတံ ဝုစ္စတိ ဗဟုကာရော ဗဟုမာနော၊ နတ္ထိ တေဿ ဗဟုကတန္တိ အဗဟုကတော၊ အကတဗဟုမာနော။ ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥက္ကဋ္ဌန္တော ဝိယ နိရုဇ္ဈမာနော အဝကုဇ္ဇန္တော ဝိယ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “ဥက္ကဋ္ဌန္တံ ဝုစ္စတိ ဥဒယော၊ အဝကုဇ္ဇံ ဝယော”တိ။ ပရိဝတ္တေန္တောတိ အနိစ္စာတိပိ ဒုက္ခာတိပိ အနတ္တာတိပိ။ “သော ဟိ တေ ဥဒါယိ မဂ္ဂေါ ပဋိလဒ္ဓေါ၊ ယော တေ။ပ။ တထတ္တာယ ဥပနေဿတိ”တိ ပရိယောသာနေ ဘဂဝတော ဝစနဉ္စေတ္ထ သာဓကံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေန တေနာကာရေန ဝိဟရန္တန္တိ ယေန သမ္ပသနာကာရေန ဝိပဿနာဝိဟာရေန ဝိဟရန္တံ။ တဏှာဘာဝါယာတိ ဝိဏှာသဝဘာဝပစ္စဝေက္ခဏာယ။ တေနာဟ “ဝိဏှာ ဇာတိတိ။ပ။ တံ ဒဿေန္တော ဝေမာဟာ”တိ။

ဥဒါယိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-နိဝရဏဝဂ္ဂ

၃-၄-ဥပတ္တိလေသသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၁၄-၂၁၅။ န ဝ ပဘာဝန္တန္တိ န ဝ ပဘာသမ္ပန္နံ။ ပဘိဇ္ဇနသဘာဝန္တိ တာပေတွာ တာလနေ ပဘဂံတံ။ အဝဿေ လောဟန္တိ ဝုတ္တာဝဿေ ဇာတိလောဟံ ဝိဇာတိလောဟံ ကိတ္တိမလောဟန္တိ ပဘေဒံ သဗ္ဗမ္ပိ လောဟံ။ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ အပ္ပဒါနေနာတိ ဧတ္ထ နနု လောကိယကုသလစိတ္တဿပိ သုဝိသုဒ္ဓဿ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ အပ္ပဒါနေန ဥပတ္တိလေသတာတိ? သစ္စမေတံ၊ ယသ္မိ ပန သန္တာနေ နိဝရဏာနိ လဒ္ဓပတိဋ္ဌာနိ၊ တတ္ထ မဟဂ္ဂတကုသလဿပိ အသမ္ဘဝေါ၊ ပဂေဝ လောကုတ္တရကုသလဿ၊ ပရိတ္တကုသလံ ပန ယထာပစ္စယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ နိဝရဏေ ဟိ ဝုပသန္တေ သန္တာနေ ဥပ္ပတ္တိယာ အပရိသုဒ္ဓံ ဟောတိ၊ ဥပတ္တိလိဋ္ဌံ နာမ ဟောတိ အပရိသုဒ္ဓိပကပလ္လိကဝဋီတေလာဒိသန္ဓိဿယော ဒီပေါ ဝိယ၊ အပိစ နိပ္ပရိယာယတော ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ အပ္ပဒါနေနေဝ တေသံ ဥပတ္တိလေသတာတိ ဒဿေန္တော “ယဒဂ္ဂေန ဟိ”တိအာဒိမာဟ။ အာရမ္မဏေ ဝိက္ခိတ္တပ္ပတ္တိဝဿေန ဝုဏ္ဏိဝုဏ္ဏတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ န အာဝရန္တိတိ ကုသလဓမ္မေ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ အပ္ပဒါနဝဿေန န အာဝရန္တိ၊ အထ ခေါ တေသံ ဥပ္ပတ္တိယာ ဟောန္တိ။ န ပဋိစ္ဆာဒေန္တိတိ

န ဝိနန္ဒန္တိ။ စတုဘူမကဝိတ္တဿာတိ စတုတ္ထဘူမကကုသလဝိတ္တဿ အနုပတ္တိ-
လေသာ တေဟိ အကိလိဿနတော။

ဂ-အာဝရဏနိဝရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၁၉။ ပညာ ဒုပ္ပလာ ဟောတိ၊ န ဗလဝတိ ပဋိပက္ခေန ဥပတ္တိလိဋ္ဌဘာ-
ဝတော။ တေနာဟ “ပန္နာ အဝိသဒါ”တိ။

ပဉ္စ နိဝရဏာ ဣဓေရ ဟောန္တိ အာဝရဏဘာဝတော။ တမေဝ ဝိတိန္တိ
သပ္ပာယ်ဓမ္မသဝနေ ဥပ္ပန္နံ ဝိတိ။ တဿာ တဒါ ဥပ္ပန္နကာရသလ္လက္ခဏေန
အဝိဇ္ဇဟန္တော ပုနပ္ပုနံ တဿာ နိဗ္ဗတ္တနေန။ တေနာဟ “ပဉ္စ နိဝရဏ
ဝိက္ခမ္ဘေတွာ”တိ။ ဣဒံ သန္ဓာယာတိ ဧတ္တကေ ဒိဝသေပိ န ဝိနဿန္တိ၊ သာ
ဓမ္မဝိတိ လဒ္ဓပစ္စယာ ဟုတွာ ဝိသေသာဝဟာတိ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယ ဧတံ
“ဣမဿ ပဉ္စ နိဝရဏာ တသ္မိံ သမယေ န ဟောန္တိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဝိတိ-
ပါမောဇ္ဇပက္ခိယာတိ ဝိတိပါမောဇ္ဇပစ္စယာ။ နဿန္တိတိ နိရောဓပစ္စယဝသေန
ပဝတ္တနတော နဿန္တိ။ သဘာဝပစ္စယဝသေန ပုန ဥပ္ပဇန္တာပိ။ပ။ ဝုစ္စတိ
ကိစ္စသာဓနဝသေန ပဝတ္တနတော။

ဇ-ရက္ခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၀။ အဘိရဟနကာတိ သမိပရက္ခေ အဘိဘဝိတွာ ရဟနကာ။ အဋ္ဌိ-
ကစ္ဆကောတိ အဋ္ဌိဗဟုလကစ္ဆကော။ ကပိထနသဒိသဖလတ္တာ ကဝိတ္တနောတိ
လဒ္ဓနာမော။

၁၀-နိဝရဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၁။ အန္ဓဘာဝကရဏာ ပညာစက္ခုဿ ဝိဗန္ဓနတော။ တထာ ဟိ တေ
“အစက္ခုကရဏာ ပညာနိရောဓိကာ”တိ ဝုတ္တာ။ ဝိဟနတိ ဝိဗာဓတီတိ
ဝိဿာတော၊ ဒုက္ခန္တိ အာဟ “ဝိဿာတပက္ခိယာတိ ဒုက္ခပက္ခိကာ”တိ။ နိဗ္ဗာ-
နတ္ထာယ န သံဝတ္တန္တိတိ အနိဗ္ဗာနသံဝတ္တနိကာ။ မိဿကဗောဇ္ဈိန်၂၀ ကထိတာ
ပုပ္ဖဘာဂိကာနံ ကထိတတ္တာ။

နိဝရဏဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-စက္ကဝတ္ထိဝဂ္ဂ

၁-ဝိဓာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၂။ ဝိဓိယန္တိတိ ဝိဓာ၊ မာနာဒိဘာဂါ ကောဋ္ဌာသတိ အာဟ
“တယော မာနကောဋ္ဌာသ”တိ။ တထာ တထာ ဝိဒဟနတောတိ “သေယျော-
ဟမသ္မိ”တိအာဒိနာ တေန တေနာကာရေန ဝိဒဟနတော ဌပနတော၊
ဌပေတဗ္ဗတော ဝါ။

၂-စက္ကဝတ္ထိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၂၃။ သိရိသပ္ပတ္တိယာ ရုဇတိ ဒိပ္ပတိ သောဘတိတိ ရုဇာ၊ ဒါန-
ဝိယဝစနအတ္ထစရိယာသမာနတ္တတာသင်္ခါတေဟိ စတူဟိ သင်္ဂဟဝတ္ထုဟိ။
ရဇ္ဇေတိတိ ရမေတိ။ အဗ္ဘုဂ္ဂတာယာတိ ဥဒိရိတာ နိဗ္ဗတ္တိတော တတ္ထ တတ္ထ
ဂစ္ဆနတော။ စက္ကံ ဝတ္ထေတိတိ စက္ကရတနံ ပဝတ္ထေတိ။ ဒေဝဋ္ဌာနန္တိ ပူဇနီယ-
ဒေဝဋ္ဌာနံ။ ဖိတ္တိကတဋ္ဌေနာတိ ပူဇနီယဘာဝေန။ အဓ္မေဝါ နတ္ထိ ဖိရကာလ-
သမ္ဘဝပုညာနုဘာဝသိဒ္ဓရတနသမ္ဘာဝတော။ အညေဟိ စက္ကဝတ္ထိနော ပရိဂ္ဂဟ-
ဘူတရတနေဟိ။ လောကေတိ မနုဿလောကေ။ တေန တဒညလောကံ
နိဝတ္ထေတိ။ ဝိဇ္ဇမာနဂ္ဂဟဏေန အတိတာနာဂတံ နိဝတ္ထေတိ။ ဗုဒ္ဓါ စ ကဒါဝိ
ကရဟိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စက္ကဝတ္ထိနောပိ ယေဘုယျေန တသ္မိယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇနတောတိ
အဓိပ္ပါယော။ အနောမဿာတိ အလာမကဿ ဥက္ကဋ္ဌဿ။ ခေသသနိ
ရတနာနိ။

တတြာတိ ဝါကျောပညာသနေ နိပါတော၊ တသ္မိံ ပါတုဘာဝဝစနေ။
“အယုတ္တ”န္တိ ဝတွာ တတ္ထ အဓိပ္ပါယ် ဝိဝရန္တော “ဥပ္ပန္တံ ဟိ”တိအာဒိမာဟ။
တေဟိ ရတနေဟိ စက္ကဝတ္ထနနိယမာပေက္ခတာယ စက္ကဝတ္ထိဝစနဿ။ နိယ-
မေနာတိ ကေန္တေန။ ဝတ္ထဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ ဘာဝိနိ ဘူတေ ဝိယ ဥပစာရေတိ
ယထာ “အဂမာရာဇဂဟံ ဗုဒ္ဓေါ”တိ။ လဒ္ဓနာမဿာတိ စက္ကဝတ္ထိတိ လောကေ
လဒ္ဓသမညဿ ပတ္တနီယဿ ပုရိသဝိသေသဿ။ မူလုပ္ပတ္တိဝစနတောပိတိ
“စက္ကဝတ္ထိဿ ပါတုဘာဝါ”တိ ဧတဿ ပဌမုပ္ပတ္တိယာ ဝစနတောပိ။ ဣဒါနိ
တမတ္ထံ ဝိဝရန္တော “ယော ဟိ”တိအာဒိမာဟ။ ယော ဟိ စက္ကဝတ္ထိရာဇာ၊
တဿ ဥပ္ပတ္တိယာ စက္ကရတနဿ ဥပ္ပဇ္ဇနတော စက္ကဝတ္ထိတိ ဧဝံ နာမံ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ “စက္ကံ ဝတ္ထေဿတိ”တိ ဣဒံ ပန နိယာမံ အနပေက္ခိတွာ တဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ

ရတနာနုပုတ္တိံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တနယတော သညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ “စက္ကဝတ္တိ”တိ။
ဧကမေဝါတိ စက္ကရတနမေဝ ပဌမံ ပါတုဘဝတိ၊ ယသ္မိံ ဘူတေ ရညော
 စက္ကဝတ္တိသမညာ၊ အထ ပစ္ဆာ ရတနာနိ ပါတုဘဝန္တိတိ ဗဟူနံ ပါတုဘာဝံ
 ဥပါဒါယ ဗဟုလဝစနတောပိ ဧတံ “စက္ကဝတ္တိဿ ပါတုဘာဝါ ရတနာနံ
 ပါတုဘာဝေါ”တိ ဝုတ္တံ။ အယံ ဟေတုကတ္တုသညိတော အတ္တဘေဒေါ။ ပါတု-
 ဘာဝါတိ ပါတုဘာဝတော။ ပုညသမ္ဘာရေ ဘိန္ဒသန္တာနတာယ ရတနာနုပု-
 ပရိယာယေန ဥပနိဿယဟေတူတိ ဝုတ္တံ။ ယုတ္တမေဝေတံ ယထာဝုတ္တယုတ္တိ-
 ယုတ္တတ္တာ။

ဝတ္တဗ္ဗဘူတော အဓိပ္ပါယော ဧတဿ အတ္တိတိ အဓိပ္ပါယော၊ အတ္တ-
 နိဒ္ဒေသော၊ သင်္ခေပတော အဓိပ္ပါယော သင်္ခေပါဓိပ္ပါယော။ စက္ကရတနာနု-
 ဘာဝေန စက္ကဝတ္တိဿရိယဿ သိဇ္ဈနတော “ဒါတုံ သမတ္တဿာ”တိ ဝုတ္တံ။
 ယောဇနပ္ပမာဏေ ပဒေသေ ပဝတ္တတ္တာ ယောဇနပ္ပမာဏံ အန္တကာရံ။
 အတိဒိဃာတိရဿတာဒိံ ဆဗ္ဗိဓံ ဒေါသံ ဝိဝဇ္ဇေတွာ ပြိတဿာတိ ဝစန-
 သေသော။

သဗ္ဗေသံ စတုဘူမကဓမ္မာနံ ပုရေစရံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဂတိယော
 သမန္တေသနဝသေန ပဝတ္တနတော။ ဗုဒ္ဓါဒိဟိပိ အပ္ပဟာနီယတာယ^၁ မဟန္တဓမ္မ-
 သဘာဝတ္တာ ဓမ္မကာယေ စ ဇေဋ္ဌကဋ္ဌေန ဓမ္မကာယူပပန္နံ။ ပညာပါသာဒ-
 တာယ စဿ ဥပရိဂတဋ္ဌေန အစ္စုဂ္ဂတံ။ ဝိတ္ထတဋ္ဌေန ဝိပုလံ။ မဟန္တတာယ
 မဟန္တံ။ အနာဒိကာလဘာဝိတဿ ကိလေသသန္တာနဿ ခဏေနေဝ
 ဝိဒ္ဓိသနတော သီသံ လဟု ဇေတိ ပရိယာယာ။ ဗောဇ္ဈိန်ဓမ္မပရိယာပန္နတ္တာ
 ဟိ ဝုတ္တံ “ဧကန္တကုသလတ္တာ”တိ။ သမ္ပယုတ္တဝသေန ဝီတိယာ အာလောက-
 ဝိဒ္ဓိသနဘာဝဝသေနာတိ ဝုတ္တံ “သဟဇာတပစ္စယာဒိ”တိအာဒိ။ သဗ္ဗသင်္ခါ-
 ဟိကဓမ္မပရိစ္ဆေဒေါတိ စတုဘူမကတ္တာ သဗ္ဗသင်္ခါဟကော ဗောဇ္ဈိန်ဓမ္မ-
 ပရိစ္ဆေဒေါ ကထိတော။

၄-၁၀-ဒုပ္ပညသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၂၅-၂၃၁။ ဧဋ္ဌံ ဝုစ္စတိ ဒေါသော၊ ဧဋ္ဌေန မူဂေါ ဝိယာတိ ဧဋ္ဌမူဂေါတိ
 ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော “ပုဓေန ဝါစ”န္တိအာဒိမာဟ။

စက္ကဝတ္တိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သာကန္တဝဂ္ဂ

၁-အာဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၂။ ပုရိမနယတောတိ “သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂနိယာနံ ဓမ္မာနံ”န္တိ-
 အာဒိနာ အာဂတနယတော။ ဧဝန္တိ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနာကာရေန။ သတိ စ
 သမ္ပဇညဉ္စ သတိသမ္ပဇညံ။ သတိပဓာနံ ဝါ အဘိက္ကန္တာဒိသု သတ္တကဘာဝ-
 ပရိဂ္ဂဏှကဉာဏံ သတိသမ္ပဇညံ၊ တံ သဗ္ဗတ္ထ သတောကာရိဘာဝါဝဟတ္တာ
 သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယ သံဝတ္တတိ၊ ယထာ စ ပစ္စနိကဓမ္မပ္ပဟာနံ
 အနုရူပဓမ္မဒေသနာ စ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ ဟောတိ၊ ဧဝံ
 သတိရဟိတပုဂ္ဂလဝဋ္ဋနာ သတောကာရိပုဂ္ဂလသေဝနာ စ တတ္ထ စ ယုတ္တ-
 ပယုတ္တတာ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယ ဟောတိတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ
 “သတိသမ္ပဇည”န္တိအာဒိနာ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဘာဝနာပါရိပုရိ ဟောတိ။
 တထာ ဟိ အရဟာဝ “သတိဝေပုလ္လပ္ပတ္တော”တိ ဝုစ္စတိ။

ဓမ္မာနံ, ဓမ္မေသု ဝါ ဝိစယော၊ သော ဧဝ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန သမ္ပော-
 ဇ္ဈင်္ဂါ၊ တဿ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ။ ပရိပုစ္ဆကတတိ အာစရိယံ
 ပယိရူပါသိတွာ ပဉ္စပိ နိကာယေသဟဋ္ဌကထာယ ပရိယောဂါဟေတွာ ယံ ယံ
 တတ္ထ ဂဏှိဋ္ဌာနံ၊ တဿ တဿ “ဣဒံ ဘန္တေ ကထံ၊ ဣမဿ ကော အတ္တော”တိ
 ဧဝံ ခန္ဓာဒိသု အတ္ထပုစ္ဆကဘာဝေါ။ တေနာဟ “ခန္ဓံ ။ပ။ ဗဟုလတာ”တိ။

ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာတိ စိတ္တစေတသိကာနံ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘာဝတော သရီရံ
 တပ္ပဋိဗဒ္ဓါနိ စ စိဝရာဒိနိ ဣဓ “ဝတ္ထုနိ”တိ အဓိပ္ပေတာနိ၊ တာနိ ယထာ စိတ္တဿ
 သုခါဝဟာနိ ဟောန္တိ၊ တထာ ကရဏံ တေသံ ဝိသဒဘာဝကရဏံ။ တေန
 ဝုတ္တံ “အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာန”န္တိအာဒိ။ ဥဿန္တဒေါသန္တိ ဝါတာဒိဥဿန္တဒေါသံ။
 သေဒမလမက္ခိတန္တိ သေဒေန ဧဝ ဇလိကာသင်္ခါတေန သရီရမလေန စ
 မက္ခိတံ။ စ-သဒ္ဓေန အညမ္ပိ သရီရဿ စ စိတ္တဿ စ ပိဋ္ဌာဝဟံ သင်္ကရာတိ။
 သေနာသနံ ဝါတိဝါ-သဒ္ဓေန ပတ္တာဒိနံ သင်္ကဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အဝိသဒေ သတိ၊
 ဝိသယဘူတေ ဝါ။ ကထံ ဘာဝနမနုယုတ္တဿ တာနိ ဝိသယောတိ? အန္တရန္တရာ
 ပဝတ္တနကစိတ္တုပ္ပါဒဝသေန ဧဝံ ဝုတ္တံ။ တေ ဟိ စိတ္တုပ္ပါဒါ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ
 ဣဇ္ဈန္တိယာပိ အပရိသုဒ္ဓဘာဝါယ သံဝတ္တန္တိ။ စိတ္တစေတသိကေသု နိဿယာဒိ-
 ပစ္စယဘူတေသု။ ဉာဏဗွိတိ ဝိ-သဒ္ဓေါ သမ္ပိဏှနေ။ တေန န ကေဝလံ တံ

ဝတ္ထုယေဝ၊ အထ ခေါ် တသ္မိံ အပရိသုဒ္ဓေ ဉာဏမိ အပရိသုဒ္ဓိံ ဟောတိတိ နိဿယာပရိသုဒ္ဓိယာ နိဿိတာပရိသုဒ္ဓိံ ဝိယ ဝိသယဿ အပရိသုဒ္ဓတာယ ဝိသယိနံ အပရိသုဒ္ဓိံ ဒဿေတိ အန္တယတော ဗျတိရေကတော စ။

သမဘာဝကရဏံ ကိစ္စတော အနုနာဓိကဘာဝကရဏံ။ ယထာပစ္စယံ သဒ္ဓေယျဝတ္ထုသ္မိံ အဓိမောက္ခကိစ္စဿ ပဋ္ဌာတရဘာဝေန ပညာယ အဝိသဒ-
တာယ ဝီရိယာဒိနဉ္စ အနုဗလပ္ပဒါနသိထိလတာဒိနာ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဗလဝံ ဟောတိ။
တေနာဟ “ဣတဏှာနိ မန္ဒာနိ”တိ။ တတောတိ တသ္မာ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဗလဝ-
ဘာဝတော ဣတရေသဉ္စ မန္တတ္တာ။ ကောသဇ္ဇပက္ခေ ပတိတုံ အဒတွာ
သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ပဂ္ဂဏှာနံ အနုဗလပ္ပဒါနံ ပဂ္ဂဟော၊ ပဂ္ဂဟကိစ္စံ ကာတုံ န
သက္ကောတိတိ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ အာရမ္မဏံ ဥပဂန္တော ဌာနံ၊ အနိဿဇ္ဇနံ ဝါ ဥပဌာနံ၊
ဝိက္ခေပပဋိပက္ခော။ ယေန ဝါ သမ္ပယုတ္တာ အဝိက္ခိတ္တာ ဟောန္တိ၊ သော
အဝိက္ခေပေါ။ ရူပဂတံ ဝိယ စက္ခုနာ ယေန ယာထာဝတော ဝိသယသဘာဝံ
ပဿတိ၊ တံ ဒဿနကိစ္စံ ကာတုံ န သက္ကောတိ ဗလဝတာ သဒ္ဓိန္ဒြိယေန
အဘိဘူတတ္တာ။ သဟဇာတဓမ္မေသု ဟိ ဣန္ဒြိယကရောန္တာနံ သဟ ပဝတ္တမာနာနံ
ဓမ္မာနံ ကေရသတာဝသေနော အတ္တသိဒ္ဓိံ၊ န အညထာ။ တသ္မာတိ ဂုတ္တမေ-
ဝတ္ထံ ကာရဏဘာဝေန ပစ္စာမသတိ။ တန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ။ ဓမ္မသဘာဝပစ္စဝေက္ခ-
ဏေနာတိ ယဿ သဒ္ဓေယျဝတ္ထုနော ဥဌာရတာဒိဂုဏေ အဓိမုစ္စနဿ
သတိသယပ္ပဝတ္တိယာ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဗလဝံ ဇာတံ၊ တဿ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နတာဒိ-
ဝိဘာဂတော ယာသာဝတော ဝိမံသနေ။ ဧဝံ ဟိ ဧဝံဓမ္မတာနယေန
သဘာဝသရသတော ပရိဂ္ဂယမာနေ သဝိပ္ပါရော အဓိမောက္ခော န ဟောတိ
“အယံ ဣမေသံ ဓမ္မာနံ သဘာဝေါ”တိ ပညာဗျာပါရဿ သတိသယတ္တာ။
ဓုရိယဓမ္မေသု ဟိ ယထာ သဒ္ဓါယ ဗလဝဘာဝေ ပညာယ မန္တဘာဝေါ
ဟောတိ၊ ဧဝံ ပညာယ ဗလဝဘာဝေ သဒ္ဓါယ မန္တဘာဝေါ ဟောတိ။
တေန ဂုတ္တံ “တံ ဓမ္မသဘာဝပစ္စဝေက္ခဏေန ။ပ။ ဟာပေတဗ္ဗ”န္တိ။
တထာ အမနသိကရဏေနာတိ ယေနာကာရေန ဘာဝနမနုယုဉ္ဇန္တဿ
သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဗလဝံ ဇာတံ၊ တေနာကာရေန ဘာဝနံ နာနုယုဉ္ဇနေနာတိ
ဂုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဓ ဒုဝိဓေန သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဗလဝဘာဝေါ အတ္တနော ဝါ
ပစ္စယဝိသေသေန ကိစ္စုတ္တရိယတော ဝီရိယာဒိနံ ဝါ မန္တကိစ္စတာယ။ တတ္ထ
ပဌမဝိကပ္ပေ ဟာပနဝိမိ ဒဿိတော၊ ဒုတိယဝိကပ္ပေ ပန ယထာ မနသိ-
ကရောတော ဝီရိယာဒိနံ မန္တကိစ္စတာယ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဗလဝံ ဇာတံ၊ တထာ
အမနသိကရေန ဝီရိယာဒိနံ ပဋ္ဌာတရဘာဝါဝဟေန မနသိကရေန သဒ္ဓိန္ဒြိယံ

တေဟိ သမတံ^၁ ကရောန္တေန ဟာပေတဗ္ဗံ။ ဣမိနာ နယေန သေသိန္ဓြိယေသုပိ ဟာပနဝိမိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝက္ကလိတ္ထေရဝတ္ထုတိ သော ဟိ အာယသ္မာ သဒ္ဓါမိမုတ္တော တတ္ထ စ ကတာမိကာရော သတ္ထု ရူပကာယဒဿနေ ပသုတော ဧဝ ဟုတွာ ဝိဟရန္တော သတ္တာရာ “ကိ” တေ ဝက္ကလိ ဣမိနာ ပူတိကာယေန ဒိဋ္ဌေန၊ ယော ခေါ ဝက္ကလိ ဓမ္မံ ပဿတိ၊ သော မံ ပဿတိ”တိအာဒိနာ^၂ ဩဝဒိယမာနော ကမ္မဋ္ဌာနေ နိယောဇိတောပိ တံ အနနယုဉ္ဇန္တော ပဏာမိတော အတ္တာနံ ဝိနိပါတေတုံ ပပါတဋ္ဌာနံ အဘိရုဟိ။ အထ နံ သတ္တာ ယထာနိသိန္နောဝ ဩဘာသဝိဿဇ္ဇ-နေန အတ္တာနံ ဒဿေတွာ—

“ပါမောဇ္ဇဗဟုလော ဘိက္ခု၊ ပသန္တော ဗုဒ္ဓသာသနေ။
အဓိဂစ္ဆေ ပဒံ သန္တံ၊ သင်္ခါရူပသမံ သုခ”န္တိ^၃—

ဂါထံ ဝတွာ “ဟေ ဝက္ကလိ”တိ အာဟ။ သော တေန ဝစနေန အမတေနေဝ အဘိသိတ္တော ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော ဟုတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေသိ၊ သဒ္ဓါယ ဗဟုလ-ဘာဝတော ဝိပဿနာဝိထိ^၄ နာရောဟတိ။ တံ ဥတွာ ဘဂဝါ ဣန္ဒြိယသမတ္တ-ပဋိပါဒနာယ ကမ္မဋ္ဌာနံ သောဓေတွာ အဒါသိ။ သော သတ္တာရာ ဒိန္နနယေန ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ မဂ္ဂပဋိပါဒိယာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ တေန ဝတ္ထံ “ဝက္ကလိတ္ထေရဝတ္ထု စေတ္ထနိဒဿန”န္တိ။ ဧတ္တာတိ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တဘာဝေ သေသိန္ဓြိယာနံ သကိစ္စာကရဏေ။

ဣတရုက္ခိစ္စဘေဒန္တိ ဥပဋ္ဌာနာဒိကိစ္စဝိသေသံ။ ပဿဒ္ဓါဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန သမာဓိဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဟာပေတဗ္ဗန္တိ ယထာ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ ဗလဝဘာဝေါ ဓမ္မသဘာဝပစ္စဝေက္ခဏေန ဟာယတိ၊ ဧဝံ ဝိရိယိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတာ ပဿဒ္ဓိယာဒိဘာဝနာယ ဟာယတိ သမာဓိ-ပက္ခိကတ္တာ တဿာ။ တထာ ဟိ သမာဓိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတံ ကောသဇ္ဇ-ပါတတော ရက္ခန္တိ ဝိရိယာဒိဘာဝနာ ဝိယ ဝိရိယိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတံ ဥဒ္ဓစ္စ-ပါတတော ရက္ခန္တိ ဧကံသတော ဟာပေတိ။ တေန ဝတ္ထံ “ပဿဒ္ဓါဒိဘာဝနာယ ဟာပေတဗ္ဗ”န္တိ။ သောဏတ္ထေရဿ ဝတ္ထုတိ သုကုမာရသောဏတ္ထေရဿ ဝတ္ထု။ သော ဟိ အာယသ္မာပိ သတ္ထု သန္တိကာ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ သီတဝနေ ဝိဟရန္တော “မမ သရီရံ သုခုမာလံ၊ န စ သက္ကာ သုခေနေဝ သုခံ အဓိဂန္တု၊ ကာယံ ကိလမေတွာပိ သမဏဓမ္မော ကာတဗ္ဗော”တိ ဌာနစက်မနမေဝ

အဓိဋ္ဌာယ ပဓာနမနုယုဉ္ဇန္တော ပါဒတလေသု ဖောဋ္ဌေသု ဥဋ္ဌိတေသုပိ ဝေဒနံ အဇ္ဈုပေက္ခိတွာ ဒဠ္ဇဝီရိယံ ကရောန္တော အစွာရဒ္ဓဝီရိယတာယ ဝိသေသံ ပဝတ္တေတုံ နာသက္ခိ။ သတ္တာတတ္ထ ဂန္တာဝိဇ္ဇောပမောဝါဒေန ဩဝေဒိတွာ ဝီရိယသမတာယောဇနဝီရိယံ ဒဿေန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ သောဓေတွာ ဂိဇ္ဈကူဋံ ဂတော။ ထေရောပိ သတ္တာရာ ဒိန္နနယေန ဝီရိယသမတံ ယောဇေတွာ ဘာဝေန္တော ဝိပဿနံ ဥဿုက္ကာပေတွာ အရဟတ္တေဝ ပတိဋ္ဌာသိ။ တေန ဝုတ္တံ “သောဏတ္ထေရဿ ဝတ္ထု ဒဿေတဗ္ဗ”န္တိ။ **သေသေသု**ပီတိ သတိသမာဓိပညိန္ဒြိယေသုပိ။

သမတန္တိ သဒ္ဓါပညာနံ အညမညံ အနုနာဓိကဘာဝံ၊ တထာ သမာဓိဝီရိယာနဉ္စ။ ယထာ ဟိ သဒ္ဓါပညာနံ ဝိသုံ ဝိသုံ ဝုရိယဓမ္မဘူတာနံ ကိစ္စတော အညမညနာတိဝတ္တနံ ဝိသေသတော ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ။ ယတော တေသံ သမရတောယ အပ္ပနာ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ သမာဓိဝီရိယာနံ ကောသဇ္ဈဒ္ဓစ္စပက္ခိကာနံ သမတာယ^၁ သတိ အညမညပတ္ထမ္ပနတော သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ အန္တဒ္ဓယပါတာဘာဝေန သမ္ပဒေဝ အပ္ပနာ ဣဇ္ဈတိတိ။ **ဗလဝသဒ္ဓေါ**တိအာဒိ ဝုတ္တဿေဝ အတ္တဿ ဗျာဘိရေကမုခေန သမတ္တနံ။ တဿတ္ထော— ယော ဗလဝတိယာ သဒ္ဓါယ သမန္တာဂတော အဝိသဒညဏော၊ သော မုဓပ္ပသန္တော ဟောတိ၊ န အဝေစ္စပ္ပသန္တော။ တထာ ဟိ သော အဝတ္ထုသ္မိံ ပဿိဒတိ သေယျထာပိ တိတ္ထိယသာဝကော။ **ကေရာဋိကပက္ခန္တိ** သာဌေယျပက္ခံ ဘဇေတိ။ သဒ္ဓါဟိနာယ ပညာယ အတိဓာဝန္တော “ဒေယျဝတ္ထုပရိစ္စာဂေန ဝိနာ စိတ္တုပ္ပါဒမတ္တေနပိ ဒါနမယံ ပုညံ ဟောတိ”တိအာဒိနိ ပရိကပ္ပေတိ ဟေတုပတိရူပကေဟိ ဝဉ္စိတော၊ ဧဝံဘူတော စ လူခတက္ကဝိလုတ္တစိတ္တော ပဏှိတာနံ ဝစနံ နာဒိယတိ၊ သညတ္တိံ န ဂစ္ဆတိ။ တေနာဟ “**ဘေသဇ္ဈသမုဋ္ဌိတော ဝိယ ရောဂေါ အတေကိန္တော ဟောတိ**”တိ။ ယထာ စေတ္ထ သဒ္ဓါပညာနံ အညမညံ သမဘာဝေါ အတ္တာဝဟော၊ ဝိသမဘာဝေါ အနတ္တာဝဟော၊ ဧဝံ သမာဓိဝီရိယာနံ အညမညံ သမဘာဝေါ အတ္တာဝဟော၊ ဣတရော အနတ္တာဝဟော၊ တထာ သမဘာဝေါ အဝိက္ခေပါဝဟော၊ ဣတရော ဝိက္ခေပါဝဟော။ **ကောသန္တံ အဘိဘဝတိ**၊ တေန အပ္ပနံ န ပါပုဏာတိတိ အဓိပ္ပါယော။ ဧသ နယော **ဥဒ္ဓစ္စံ အဘိဘဝတိ**တိတ္ထောပိ။ **တဒုဘယန္တိ** သဒ္ဓါပညာဒွယံ သမာဓိဝီရိယဒွယဉ္စ။ **သမံ ကာတဗ္ဗန္တိ** သမတံ^၂ ကာတဗ္ဗံ။

သမာဓိကမ္ပိကဿာတိ သမထကမ္မဋ္ဌာနိကဿ။ ဝေန္တိ ဧဝံ သန္တေ၊ သဒ္ဓါယ ထောကံ ဗလဝဘာဝေ သတိတိ အတ္ထော။ **သဒ္ဓဟန္တော**တိ “ပထဝီ ပထဝီတိ

မနသိကာရမတ္တေန ကထံ ဖျာနုပ္ပတ္တိ”တိ အစိန္တေတွာ “အဒ္ဓါသမ္ပုဇ္ဈေန ဝုတ္တဝိမိ
 ဣဇ္ဈတိ”တိ သဒ္ဓဟန္တော သဒ္ဓံ ဇနေန္တော။ ဩကပ္ပေန္တောတိ အာရမ္မဏံ
 အနုပရိသိတွာ ဝိယ အဓိမုစ္စနဝသေန အဝကပ္ပေန္တော ပက္ခန္တန္တော။ **ဧကဂ္ဂတာ**
ဗလဝတိ ဝဇ္ဇတိ သမာဓိပဓာနတ္တာ ဖျာနသဿ။ **ဥဘိန္တန္တိ** သမာဓိပညာနံ။
 သမာဓိကမ္ပိကဿ သမာဓိနော အဓိမတ္တတာယ ပညာယ အဓိမတ္တတာပိ
 ဣစ္ဆိတဗ္ဗာတိ အာဟ “**သမတာယဗီ**”တိ၊ သမဘာဝေနာပီတိ အတ္ထော။
 အပ္ပနာတိ လောကီယအပ္ပနာ။ တထာ ဟိ “**ဟောတိယေဝါ**”တိ သာသင်္ဂ
 ဝဒတိ၊ လောကုတ္တရပ္ပနာ ပန တေသံ သမဘာဝေနော ဣစ္ဆိတာ။ ယထာဟ
 “**သမထဝိပဿနံ ယုဂနဒ္ဓံ ဘာဝေတိ**”တိ။ ယဒိ ဝိသေသတော သဒ္ဓါပညာနံ
 သမာဓိဝိရိယာနဉ္စ သမာနတံ ဣစ္ဆတိ၊ ကထံ သတိတိ အာဟ “**သတိ ပန**
သဗ္ဗတ္ထ ဗလဝတိ ဝဇ္ဇတိ”တိ။ သဗ္ဗတ္တာတိ လိနဒ္ဓစ္စပက္ခိကေသု ပဉ္စိန္ဒြိယေသု။
 ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိကေကဒေသေ ဂဏှန္တော “**သဒ္ဓါဝိရိယပညာန**”န္တိ အာဟ။ အညထာ
 ပီတိ စ ဂဟေတဗ္ဗာ သိယာ။ တထာ ဟိ “**ကောသဇ္ဇပက္ခိကေန**
သမာဓိနာ”ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ၊ န စ “**ပဿဒ္ဓိသမာဓိဥပေက္ခာဟိ**”တိ။ သာတိ
 သတိ။ သဗ္ဗေသု ရာဇကမ္ပေသု နိယုတ္တောတိ သဗ္ဗကမ္ပိကော။ တေနာတိ ယေန
 ကာရဏေန သဗ္ဗတ္ထ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ တေန အာဟ အဋ္ဌကထာယံ။ သဗ္ဗတ္ထ
 နိယုတ္တာ သဗ္ဗတ္ထိကာ၊ သဗ္ဗေန ဝါ လိနဒ္ဓစ္စပက္ခိကေန ဗောဇ္ဈင်္ဂေန အတ္ထေတဗ္ဗာ
 သဗ္ဗတ္ထိယာ၊ သဗ္ဗတ္ထိယာဝ သဗ္ဗတ္ထိကာ။ ဝိတ္တန္တိ ကုသလဝိတ္တံ။ တဿ ဟိ သတိ-
 ပဋိသရဏံ ပရာယဏံ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ အဓိဂမာယ။
 တေနာဟ “**အာရက္ခပစ္စုပ္ပန်နာ**”တိအာဒိ။

ခန္ဓာဒိဘေဒေ အနောဂါဠပညာနန္တိ ပရိယတ္တိဗာဟုသစ္စဝသေနပိ ခန္ဓာ-
 ယတနာဒိသု အပ္ပတိဋ္ဌိတဗုဒ္ဓိနံ။ ဗဟုဿုတသေဝနာ ဟိ သုတမယဉာဏာဝဟာ။
 တရုဏဝိပဿနာသမင်္ဂိပိ ဘာဝနာမယဉာဏေ ဌိတတ္တာ ဧကံသတော ပညဝါ
 ဧဝ နာမ ဟောတိတိ အာဟ “**သမပညာသ ။ ပ ။ ပုဂ္ဂလသေဝနာ**”တိ။ ဥေယျ-
 ဓမ္မဿ ဂန္တိရဘာဝဝသေန တပ္ပရိစ္ဆေဒကဉာဏဿ ဂန္တိရဘာဝဂဟဏန္တိ
 အာဟ “**ဂန္တိရေသု ခန္ဓာဒိသု ပဝတ္တာယ ဂန္တိရပညာယာ**”တိ။ တံ ဟိ ဥေယျံ
 တာဒိသာယ ပညာယ စရိတဗ္ဗတော ဂန္တိရဉာဏစရိယံ၊ တဿာ ဝါ ပညာယ
 တတ္ထ ပဘေဒတော ပဝတ္တိ ဂန္တိရဉာဏစရိယာ၊ တဿာ ပစ္စဝေက္ခဏာတိ
 အာဟ “**ဂန္တိရပညာယ ပဘေဒပစ္စဝေက္ခဏာ**”တိ။ ယထာ သတိ-
 ဝေပုလ္လပ္ပတ္တော နာမ အရဟာ ဧဝ၊ ဧဝံ သော ဧဝ ပညာဝေပုလ္လပ္ပတ္တောပီတိ

အာဟ “အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဘာဝနာပါရိပုရိ ဟောတိ”တိ။ ဝီရိယာဒိသုပိ
ဧသေဝ နယောတိ။

“တတ္ထံ အယောဒိလံ ဟတ္ထေ ဂမေန္တိ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တပဉ္စဝိဗေဒနကမ္မ-
ကာရဏာ^၁ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တသတ္တဿ သဗ္ဗပဌမံ ကရောန္တိတိ **ဒေဝဂူတ-
သုတ္တာ**ဒိသု^၂ တဿာ အာဒိတော ဝုတ္တတ္တာ စ အာဟ “**ပဉ္စဝိဗေဒန-
ကမ္မကာရဏတော ပဋ္ဌာယာ**”တိ။ သကဋ္ဌဝဟနာဒိကာလေတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန
တဒညမနုဿေဟိ တိရစ္ဆာနေဟိ စ ဝိဗာဓနိယကာလံ သင်္ဂဏှာတိ။ **ဧကံ
ဗုဒ္ဓန္တရန္တိ** ဣဒံ အပရာပရံ ပေတေသု ဧဝ ပုပ္ဖန္တကသတ္တဝေသေန ဝုတ္တံ၊
ဧကစ္စာနံ ဝါ ပေတာနံ ဧကစ္စတိရစ္ဆာနာနံ ဝိယ တထာ ဒိဿာယျကတာပိ
သိယာတိ တထာ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ ကာလော နာဂရာဇာ စတုန္ဒံ ဗုဒ္ဓါနံ
ရူပဒဿံာရိ။

ဧဝံ အာနိသံသဒဿာပိနောတိ “ဝီရိယာယတ္တော ဧဝ သကလလောကီယ-
လောကုတ္တရဝိသေသာမိဂမော”တိ ဧဝံ အာနိသံသဒဿနသီလဿ။ **ဂမန-
ဝိထိန္တိ** သပုဗ္ဗဘာဂံ နိဗ္ဗာနဂါမိနိ^၃ ပဋိပဒံ။ သဟ ဝိပဿနာယ အရိယမဂ္ဂ-
ပဋိပါဋိ၊ သတ္တဝိသုဒ္ဓိပရမ္ပရာ ဝါ။ သာ ဟိ ဝဋ္ဋတော နိယျာနာယ ဂန္တဗ္ဗာ
ပဋိပဒါတိ ကတွာ ဂမနဝိထိ နာမ။

ကာယဒဋ္ဌိမဟုလောတိ ကာယဿ ပေါသနပသုတော။ ဝိဇ္ဇာန္တိ ရဋ္ဌပိဏ္ဍိ။
ပစ္စယဒါယကာနံ အတ္တနိ ကာရဿ အတ္တနော သမ္မာပဋိပတ္တိယာ မဟပ္ပလ-
ဘာဝဿ ကရဏေန ဝိဇ္ဇာယ ဘိက္ခာယ ပဋိပူဇနာ ဝိဇ္ဇာပစာယနာ။
နိဟရန္တောတိ ပတ္တတ္ထဝိကတော နိဟရန္တော။ တံ သဒ္ဓံ သုတ္တာတိ တံ
ဥပါသိကာယ ဝစနံ ပဏ္ဏသာလဒ္ဓါရေ ဌိတောဝ ပဉ္စဘိညတာယ ဒိဗ္ဗသော-
တေန သုဘွာတိ ဝဒန္တိ။ မနုဿသမ္ပတ္တိ ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိ အန္တေ နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိတိ
တိဿော သမ္ပတ္တိယော။ သိတံ ကရောန္တောဝါတိ “အကိစ္ဆေနေဝ မယာ
ဝဋ္ဋဒုက္ခံ သမတိက္ကန္တ”န္တိ ပစ္စဝေက္ခဏာဝသာနေ သဉ္စာတပါမောဇ္ဇဝေသေန သိတံ
ကရောန္တော ဧဝ။

အလသာနံ ဘာဝနာယ နာမမတ္တမ္ပိ အဇာနန္တာနံ ကာယဿ ပေါသန-
မဟုလာနံ ယာဝဒတ္ထံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ သေယျသုခါဒိ^၄ အနုယုဉ္ဇန္တာနံ တိရစ္ဆာန-
ကထိကာနံ ဒုရတောဝ ဝဇ္ဇနံ **ကုသိတပုဂ္ဂလဗရိဝဇ္ဇနာ**။ “ဒိဝသံ စက်မေန
နိသဇ္ဇာယာ”တိအာဒိနာ ဘာဝနာရဟ္တဝေသေန အာရဒ္ဓဝီရိယာနံ ဒဠပရက္ကမာနံ

ကာလေနကာလံ ဥပသင်္ကမနာ အာရဒ္ဓဝီရိယပုဂ္ဂလသေဝနာ။ တေနာဟ “ကုန္တိ” ပူဇေတော”တိအာဒိ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ပန “ဇာတိမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏာ၊ သဗြဟ္မစာရိမဟတ္တပစ္စဝေက္ခဏာ”တိ ဣဒံ ဒွယံ န ဂဟိတံ။ “ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒနတော၊ သမ္ပပ္ပဓာနပစ္စဝေက္ခဏာ”တိ ဣဒံ ဒွယံ ဂဟိတံ။ တတ္ထ အာနိသံသဒဿာဝိတာယ ဧဝသမ္ပပ္ပဓာနပစ္စဝေက္ခဏာ ဂဟိတာ လောကီယလောကုတ္တရဝိသေသာမိဂမဿ ဝီရိယာယတ္တတာဒဿနဘာဝတော။ ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒနံ တဒဓိမုတ္တတာယ ဂဟိတံ။ ဝီရိယုပ္ပါဒနေ ယုတ္တပယုတ္တဿ ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒနံ အတ္ထတော သိဒ္ဓမေဝ။ တတ္ထ ထိနမိဒ္ဓဝိနောဒနံ ကုသီတပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇေနအာရဒ္ဓဝီရိယပုဂ္ဂလသေဝနတဒဓိမုတ္တတာပဋိပက္ခဝိဓေနပစ္စယူပသံဟာရဝသေန၊ အပါယဘယပစ္စဝေက္ခဏာဒယော သမုတ္တေဇနဝသေန ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒကာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိယာ ဥပစာရသမာဓိနိဋ္ဌတ္တာ ဝုတ္တံ “ယာဝ ဥပစာရာ”တိ။ သကလသရီရံ ဖရမာနောတိ ဝီတိသမုဋ္ဌာနေဟိ ပဏီတရူပေဟိ သကလသရီရံ ဖရမာနော။ ဓမ္မသံဃဂုဏေ အနုဿရန္တဿပိ ယာဝ ဥပစာရာ သကလသရီရံ ဖရမာနော ဝီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ယောဇနာ။ ဧဝံ သေသအနုဿတိသု ပဿာဒနိယသုတ္တန္တပစ္စဝေက္ခဏာယ စ ယောဇေတဗ္ဗံ တဿာပိ ဝိမုတ္တာယတနဘာဝေန တဂ္ဂတိကတ္တာ။ ဝေရူပေ ကာလေတိ ဒုမ္ဘိက္ခဘယာဒိသုတိ ဝုတ္တကာလေ။ သမာပတ္တိယာ။ ပ။ န သဗုဒ္ဓါစရန္တိတိ ဣဒံ ဥပသမာနုဿတိယာ ဝသေန ဝုတ္တံ။ သင်္ခါရာနံ ဟိ သပ္ပဒေသဝုပသမေပိ နိပ္ပဒေသဝုပသမေ ဝိယ တတ္ထ သပညာယ ပဝတ္တနတော ဘာဝနာမနသိကာရော ကိလေသဝိက္ခမ္ဘနသမတ္တော ဟုတွာ ဥပစာရသမာဓိ အာဝဟန္တော တထာရူပဝီတိသောမနဿသမန္တာဂတော ဝီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဥပ္ပါဒါယ ဟောတိတိ။ ပဿာဒနိယေသု ဌာနေသု ပဿာဒသိနေဟာဘာဝေန သံသုစိတဟဒယတာလူခတာ။ သာ စ တတ္ထ အာဒရဂါရဝါကရဏေန ဝိညာယတိတိ အာဟ “အသက္ကစ္စကိရိယာယ သံသုစိတလူခဘာဝေ”တိ။

ကာယစိတ္တဒရထဝုပသမလက္ခဏာ ပဿဒ္ဓိ ဧဝ ယထာဝုတ္တဗောဓိအင်္ဂဘူတော ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ။ တဿ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ။ ပဏီတဘောဇနသေဝနတတိ ပဏီတသပ္ပါယဘောဇနသေဝနတ။ ဥတုဇ္ဈရိယာပထသုခဂ္ဂဟဏေဟိ သပ္ပါယဥတုဇ္ဈရိယာပထံ ဂဟိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တံ ဟိ တိဝိဓေ သပ္ပါယံ သေဝိယမာနံ ကာယဿ ကလ္လတာပါဒနဝသေန စိတ္တဿ

ကလ္လတံ အာဝဟန္တံ ဒုဝိဓာယပိ ပဿဒ္ဓိယာ ကာရဏံ ဟောတိ။ သတ္တေသု လဟ္တမာနံ သုခဒုက္ခံ အဟေတုကန္တိ အယမေကော အန္တော၊ ဣဿရာဒိဝိသမ-
ဟေတုကန္တိ အယံ ဒုတိယော၊ ဧတေ ဥဘော အန္တေ အနုပဂမ္မ ယထာသကံ
ကမ္မုနာ ဟောတိတိ အယံ မဇ္ဈိမာ ပဋိပတ္တိ။ မဇ္ဈတ္တော ပယောဂေါ ယဿ
သော မဇ္ဈတ္တပယောဂေါ၊ တဿ ဘာဝေါ မဇ္ဈတ္တပယောဂတာ။ အယံ ဟိ
ပဟာနသာရဒ္ဓကောယတာသင်္ခါတပဿဒ္ဓကောယတာယ ကာရဏံ ဟောန္တိ
ပဿဒ္ဓိဒ္ဓယံ အာဝဟတိ၊ ဧတေနော သာရဒ္ဓကောယပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနပဿဒ္ဓ-
ကောယပုဂ္ဂလသေဝနာနံ တဒါဝဟနတာ သံဝဏ္ဏိတာတိ ဒဠဗ္ဗံ။

ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာ ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနာ စ “ပညာဝဟာ”တိ ဝုတ္တာ။
သမထာဝဟာပိ တာ ဟောန္တိ သမထာဝဟဘာဝေနော ပညာဝဟတ္တာတိ
ဝုတ္တံ “ဝတ္ထုဝိသဒဗ္ဗေ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ။

ကရဏကောသလ္လဘာဝနာကောသလ္လာနံ နာနန္တရိယဘာဝတော ရက္ခ-
ဏကောသလ္လဿ စ တံမူလကတ္တာ “နိမိတ္တကုသလတာ နာမ ကသိဏ-
နိမိတ္တဿ ဥဂ္ဂဟဏကုသလတာ” ဣစ္ဆေဝ ဝုတ္တံ။ အတိသိထိလဝီရိယတာဒိဟိတိ
အာဒိ-သဒ္ဓေန ပညာပယောဂမန္တတံ အပ္ပမာဒဝေကလ္လဉ္စ သင်္ဂဏာတိ။
တဿ ဗဂ္ဂဏှနန္တိ တဿ လိနဿ စိတ္တဿ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒိသမုဠာပနေန
လယာပတ္တိတော သမုဠာပနံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ—

“ယသ္မိ” စ ခေါ ဘိက္ခဝေ သမယေလိနံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ ကာလော
တသ္မိ သမယေ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ၊ ကာလော
ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ၊ ကာလော ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ
ဘာဝနာယ။ တံ ကိသဟေတု? လိနံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ၊ တံ ဧတေဟိ
ဓမ္မေဟိ သုသမုဠာပယံ ဟောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော
ပရိတ္တံ အဂ္ဂိ ဥဇ္ဇာလေတုကာမော အဿ၊ သော တတ္ထ သုက္ခာနိ
စေဝ တိဏာနိ ပက္ခိပေယျ၊ သုက္ခာနိ ဂေါမယာနိ ပက္ခိပေယျ၊
သုက္ခာနိ ကဠာနိ ပက္ခိပေယျ၊ မုခဝါတဉ္စ ဒဒေယျ၊ န စ ပံသုကေန
ဩကိရေယျ၊ ဘဗ္ဗော န ခေါ သော ပုရိသော ပရိတ္တံ အဂ္ဂိ
ဥဇ္ဇာလေတုန္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ”တိ။

တ္ထေ စ ယထာသကံ အာဟာရဝသေန ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါဒိနံ ဘာဝနာ
သမုဠာပနာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သာ အနန္တရံ ဝိဘာဝိတာ ဧဝံ။

အစွာရဒ္ဓဝီရိယတဒီဟိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ပညာပယောဂဗလဝတံ ပမော-
ဒုပ္ပိလာဝနဉ္စ သင်္ကဏာတိ။ တဿ နိဂ္ဂဏှနန္တိ တဿ ဥဒ္ဓတဿ စိတ္တဿ
သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါဒိသမုဋ္ဌာပနေန ဥဒ္ဓတာပတ္တိတော နိဿေဓနံ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ
ဘဂဝတာ—

“ယသ္မိံ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ သမယေ ဥဒ္ဓတံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ ကာလော
တသ္မိံ သမယေ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ၊ ကာလော
သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ၊ ကာလော ဥပေက္ခာသမ္ပော-
ဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာယ။ တံ ကိဿဟေတု? ဥဒ္ဓတံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ၊ တံ
ဧတေဟိ ဓမ္မေဟိ သုဝုပသမယံ ဟောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ
ပုရိသော မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္တံ နိဗ္ဗာပေတုကာမော အဿ၊ သော တတ္ထ
အလ္လာနိ စေဝ တိဏာနိ ။ပ။ ပံသုကေန စ ဩကိရေယျ၊ ဘဗ္ဗော
န ခေါ သော ပုရိသော မဟန္တံ အဂ္ဂိက္ခန္တံ နိဗ္ဗာပေတုန္တိ။ ဧဝံ
ဘန္တေ”တိ။

တ္ထောပိ ယထာသကံ အာဟာရဝသေန ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါဒိနံ ဘာဝနာ
သမုဋ္ဌာပနာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဘာဝနာ ဝုတ္တာ
ဝေ၊ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ ဝုစ္စမာနာ၊ ဣတရဿ အနန္တရံ ဝက္ခတိ။ ပညာ-
ပယောဂမန္တတာယာတိ ပညာဗျာပါရဿ အပ္ပဘာဝေန။ ယထာ ဟိ ဒါနံ
အလောဘပ္ပဓာနံ၊ သီလံ အဒေါသပ္ပဓာနံ၊ ဧဝံ ဘာဝနာ အမောဟပ္ပဓာနာ။
တတ္ထ ယဒါ ပညာ န ဗလဝတိ ဟောတိ၊ တဒါ ဘာဝနာ ပုဗ္ဗေနာပရံ
ဝိသေသာဝဟာ န ဟောတိ၊ အနာဘိသင်္ခတော ဝိယ အာဟာရော ပုရိသဿ
ယောဂိနော စိတ္တဿ အဘိရုစိံ န ဥပ္ပါဒေတိ၊ တေန တံ နိရဿာဒံ ဟောတိ။
တထာ ဘာဝနာယ သမ္ပဒေဝ ဝိထိပဋိပတ္တိယာ အဘာဝေန ဥပသမသုခံ န
ဝိန္နတိ၊ တေနပိ စိတ္တံ နိရဿာဒံ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ပညာပယောဂ။ပ။
နိရဿာဒံ ဟောတိ”တိ။

တဿ သံဝေဂုပ္ပါဒနဉ္စ ပဿာဒုပ္ပါဒနဉ္စ တိကိစ္ဆနန္တိ တံ ဒဿေန္တော “အဋ္ဌ
သံဝေဂဝတ္ထုနိ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဇာတိဇရာဗျာဓိမရဏာနိ ယထာရဟံ
သုဂတိယံ ဒုဂ္ဂတိယဉ္စ ဟောန္တိတိ တဒညမေဝ ပဉ္စဝိဓဗန္ဓနာဒိဒုပ္ပပါသာဒိ-
အညမညဝိဓာနောဒိဟေတုကံ အပါယဒုက္ခံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တယိဒံ သဗ္ဗံ တေသံ
တေသံ သတ္တာနံ ပစ္စုပ္ပန္နဘဝနိဿိတံ ဂဟိတန္တိ အတိတေ အနာဂတေ စ

ကာလေ ဝဋ်မူလကဒုက္ခာနိ ဝိသုံ ဂဟိတာနိယေဝ။ ယေ ပန သတ္တာ အာဟာ-
 ရူပဇီဝိနော တတ္ထ စ ဥဋ္ဌာနဖလူပဇီဝိနော၊ တေသံ အညေဟိ အသာဓာရဏံ
 ဇီဝိကဒုက္ခံ အဋ္ဌမံ သံဝေဂဝတ္ထု၊ ဂဟိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **အယံ ဝုစ္စတိ သမယေ**
သမ္ပဟံသနာတိ အယံ သမ္ပဟံသိတဗ္ဗသမယေ ဝုတ္တနယေန သံဝေဂဇနနဝသေန
 စေဝ ပသာဒုပ္ပါဒနဝသေန စ သမ္ပဒေဝ ပဟံသနာ၊ သံဝေဂဇနနပုဗ္ဗကပသာ-
 ဒုပ္ပါဒနေန ဘာဝနာစိတ္တဿ တောသနာတိအတ္ထော။

သမ္ပာပဋိပတ္တိံ အာဂမ္မာတိ လီနုဒ္ဓစ္စဝိရဟေန သမထဝီထိပဋိပတ္တိယာ စ
 သမ္ပဒေဝ ဘာဝနာပဋိပတ္တိံ အာဂမ္မ။ **အလီနန္တိအာဒိသု** ကောသဇ္ဇပက္ခိ-
 ကာနံ ဓမ္မာနံ အနဓိမတ္တတာယ^၁ **အလီနံ**၊ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိကာနံ အနဓိမတ္တတာယ
အနုဒ္ဓတံ၊ ပညာပယောဂသမ္ပတ္တိယာ ဥပသမသုခါဓိဂမေန စ **အနိရဿာဒံ**၊
 တတော ဧဝ အာရမ္မဏေ သမပ္ပဝတ္တံ သမထဝီထိပဋိပန္နဉ္စ။ တတ္ထ အလီနတာယ
 ပဂ္ဂဟေ၊ အနုဒ္ဓတာယ စ နိဂ္ဂဟေ၊ အနိရဿာဒတာယ သမ္ပဟံသနေ န
 ဗျာပါရံ အာပဇ္ဇတိ၊ အလီနာနုဒ္ဓစ္စတာဟိ အာရမ္မဏေ သမပ္ပဝတ္တံ၊ အနိရဿာဒ-
 တာယ သမထဝီထိပဋိပန္နံ၊ သမပ္ပဝတ္တိယာ ဝါ အလီနံ အနုဒ္ဓတံ၊ သမထဝီထိ-
 ပဋိပတ္တိယာ အနိရဿာဒန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ **အယံ ဝုစ္စတိ သမယေ အဇ္ဈုပေက္ခနတာတိ**
 အယံ အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗသမယေ စိတ္တဿ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟသမ္ပဟံသနေသု ဗျာဝဋ္ဌတာ-
 သင်္ခါတံ ပဋိပက္ခံ အဘိဘုယျ ဥပေက္ခနာ ဝုစ္စတိ။ **သောတိ** သမာဓိဗောဇ္ဈင်္ဂေါ
 အနုပ္ပန္နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ **အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဘာဝနာပါရိပူရိ ဟောတိတိ** ဧတေန
 နိပ္ပရိယာယတော သမာဓိဝေပုလ္လပ္ပတ္ထောပိ အရဟာ ဧဝါတိ ဒဿေတိ။

အနုရောဓဝိရောဓပဟာနဝသေန မဇ္ဈတ္တဘာဝေါ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ
 ကာရဏံ တသ္မိံ သတိ သိဇ္ဈနတော၊ အသတိ စ အသိဇ္ဈနတော၊ သော စ
 မဇ္ဈတ္တဘာဝေါ ဝိသယဝသေန ဒုဝိဓောတိ အာဟာ “**သတ္တမဇ္ဈတ္တတာ သင်္ခါရ-
 မဇ္ဈတ္တတာ**”တိ။ တဒုဘယဝသေန စဿ ဝိရုဇ္ဈနံ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ
 ဘာဝနာယ ဧဝ ဒူရိကတန္တိ အနုရုဇ္ဈနဿေဝ ပဟာနဝိမိံ ဒဿေန္တော
 “**သတ္တမဇ္ဈတ္တတာ**”တိအာဒိမာဟ။ တထာ ဟိဿ သတ္တသင်္ခါရကေလာယန-
 ပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနံ “ဥပ္ပတ္တိယာ ကာရဏ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ဥပေက္ခာယ ဟိ ဝိသေသတော
 ရာဂေါ ပဋိပက္ခော၊ တတော ရာဂဗဟုလဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥပေက္ခာ “**ဝိသုဒ္ဓိ-
 မဂ္ဂေါ**”တိ ဝုစ္စတိ။ **ဒွိဟာကာဇေဟိတိ** ကမ္မဿကတာပစ္စဝေက္ခဏံ အတ္တ-
 သုညတာပစ္စဝေက္ခဏန္တိ ဣမေဟိ ဒွိဟိ ကာရဏေဟိ။ **ဒွိဟေဝါတိ** အဝဓာရဏံ
 သင်္ခါရသဟိတာယ သင်္ချာသမာနတာယ ဒဿနတ္ထံ။ သင်္ချာ ဧဝ ဟေတ္တ သမာနံ၊

၁-အနဓိမတ္တတာယ(က)

န သင်္ချေယျံသဗ္ဗထာ သမာနန္တိ။ အဿာမိကဘာဝေါ အနတ္တနိယတာ။ သတိ
 ဟိ အတ္တနိ တဿ ကိဉ္ဇနဘာဝေန စိဝရံ အညံ ဝါ ကိဉ္ဇိ အတ္တနိယံ နာမ
 သိယာ၊ သော ပန ကောစိ နတ္ထေဝါတိ အဓိပ္ပါယော။ အနန္တနိယန္တိ န အဒ္ဓါ-
 နက္ခမံ၊ န စိရဋ္ဌာယိ ဣတ္တရံ အနိစ္စန္တိ အတ္ထော။ တာဝကောလိကန္တိ တဿေဝ
 ဝေဝစနံ။

မမာယတီတိ မမတ္တံ ကရေတိ။ မမာတိ တဏှာယ ပရိဂ္ဂယျ တိဋ္ဌတိ။ ဓနာ-
 ယန္တာတိ ဓနံ ဒဗ္ဗံ ကရေန္တာ။ အဿာတိ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂဿ အရဟတ္တ-
 မဂ္ဂေန အာဝနာပါရိပူရိ ဟောတိ။ တထာ ဟိ အရဟတော ဧဝံ ဆဠင်္ဂပေက္ခာ-
 နိပ္ပတ္တိ။

အသုဘာရဗ္ဗဏာ ဓမ္မာတိ အသုဘပ္ပကာရာ အသုဘဈာနဿ အာရမ္ဗဏ-
 ဘူတာ ဓမ္မာ။ ကာမံ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓါပိ ကေသာဒယော အသုဘပ္ပကာရာ ဧဝံ၊
 ဝိသေသတော ပန ဇီရုတ္တိတဗ္ဗေ ဇီရုတ္တာဝဟေ ဂဏှန္တော “ဒဿ”တိ အာဟ။
 ယထာ မနသိကရေတော သဘာဝသရသတော တတ္ထ အသုဘသညာ သန္တိ-
 ဋ္ဌတိ၊ တထာ ပဝတ္ထော မနသိကာရေ ဥပါယမနသိကာရေ။ အသုဘေ
 အသုဘပဋိက္ကုလကာရဿ ဥဂ္ဂဏှနံ၊ ယထာ ဝါ တတ္ထ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 တထာ မနသိကာရေ အသုဘနိမိတ္တဿ ဥဂ္ဂဟော။ ဥပစာရပ္ပနာဝဟာယ
 အသုဘဘာဝနာယ အနုယုဉ္ဇနာ အသုဘဘာဝနာနုယောဂေါ။

မနစ္ဆဋ္ဌာနံ ဣန္ဒြိယာနံ သုဠု သုသံဝရဏေ သတိ အဝသရံ အလဘန္တော
 ကာမစ္ဆန္တော ပဟိယတေဝ၊ တထာ ဘောဇနေ မတ္တညုနော မိတာဟာရဿ
 ထိနမိဒ္ဓါဘိဘဝါဘာဝါ ဩတာရံ အလဘမာနော ကာမစ္ဆန္တော ပဟိယတိ။
 ယော ပန အာဟာရေ ပဋိက္ကုလသညံ တဗ္ဗိပရိဏာမဿ တဒါဓာရဿ
 တဿ စ ဥဒရိယဘူတဿ အတိဝိယ ဇေဂ္ဂစ္ဆတံ၊ ကာယဿ စ အာဟာရ-
 တိဋ္ဌကတံ သဗ္ဗဒေဝ ဇာနာတိ၊ သော သဗ္ဗသော ဘောဇနေ ပမာဏဿ
 ဇာနနေန ဝိသေသတော ဘောဇနေ မတ္တညု နာမ၊ တဿ ကာမစ္ဆန္တော
 ပဟိယတေဝ၊ အဋ္ဌကထာယံ ပန အပ္ပါဟာရတံယေဝ ဒဿေတုံ “စတုန္တ”န္တိ-
 အာဒိ ဝုတ္တံ။ အသုဘကမ္မိကတိဿတ္ထေရေ ဒန္တဋ္ဌိဒဿာရိ။ ပဟိနဿာတိ
 ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ပဟိနဿ။ အဘိဓမ္မပရိယာယေန သဗ္ဗောပိ လောဘော
 ကာမစ္ဆန္တနိဝရဏန္တိ “အရဟတ္တမဂ္ဂေန အာယတိ” အနုပ္ပါဒေါ”တိ ဝုတ္တံ။

မေဇ္ဇတိ ဟိတဖရဏာဝသေန သိနိယတီတိ မိတ္တော၊ ဟိတေသီ ပုဂ္ဂလော၊
 တသ္မိံ မိတ္တေ ဘဝါ၊ မိတ္တဿ ဝါ သောတိ မေတ္တာ၊ ဟိတေသိတာ၊ သာ ဧဝံ

ပဋိပက္ခတော စေတသော ဝိမုတ္တိတိ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ တတ္ထ မေတ္တာ-
ယနဿ သတ္တေသု ဟိတဖရဏဿ ဥပ္ပါဒနံ ပဝတ္တနံ မေတ္တာနိမိတ္တဿ
ဥဂ္ဂဟော။ တေနာဟ “ဩဒိဿက”တိအာဒိ။

တတ္ထ အတ္တပိယသဟာယမဇ္ဈတ္တဝေရိဝသေန ဩဒိဿကတာ။ သိမာ-
သမ္ဘေဒေ ကတေ အနောဒိဿကတာ။ ကောဒိဒိသာဖရဏဝသေန ဒိသာ-
ဖရဏတာ မေတ္တာယ ဥဂ္ဂဟေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဥဂ္ဂဟော ယာဝ ဥပစာရာ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။
ဥဂ္ဂဟိတာယ အာသေဝနာ အာဝနာ၊ သဗ္ဗာ ဣတ္ထိယော ပုရိသာ အရိယာ
အနရိယာ ဒေဝါ မနဿာ ဝိနိပါတိကာတိ သတ္တောဓိကရဏဝသေန ပဝတ္တာ
သတ္တဝိဓာ၊ အဋ္ဌဝိသတိဝိဓာ ဝါ၊ ဒသဟိ ဒိသာဟိ ဒိသောဓိကရဏဝသေန
ပဝတ္တာ ဒသဝိဓာ၊ ဧကေကာယ ဒိသာယ သတ္တာဒိဇ္ဈတ္တာဒိအဝေရာဒိ-
ဘေဒေန အသိတာဓိကစတုသတပုဘေဒါ စ ဩဓိသောဖရဏမေတ္တာ။ သဗ္ဗေ
သတ္တာ ပါဏာ ဘူတာ ပုဂ္ဂလာ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နာတိ ဧတေသံ ဝသေန
ပဉ္စဝိဓာ၊ ဧကေကသ္မိံ အဝေရာ ဟောန္တ၊ အဗျာပဇ္ဇာ၊ အနိဿာ၊ သုဒ္ဓိ အတ္တာနံ
ပရိဟရန္တ၊ တိ စဘုဓာ ပဝတ္တိယာ ဝိသတိဝိဓာ အနောဓိသောဖရဏမေတ္တာ၊
တံ သန္ဓာယာဟ “ဩဓိသော ။ပ။ အာဝေန္တဿပီ”တိ။ တုံ တေဿာတိ-
အာဒိနာ ကမ္မဿကတာပစ္စဝေက္ခဏံ ဒဿေတိ။ ပဋိသင်္ခါနေ ဌိတဿာတိ
ကောဓေ ယထာဝုတ္တဿ အာဒိနဝဿ တပုဋိပက္ခတော အကောဓေ မေတ္တာယ
အာနိသံသဿ စ ပဋိသင်္ခါနေ သမ္ဘေဒေ ဇာနနေ။ သေဝန္တဿာတိ
ဘဇန္တဿ ဗျာပါဒေါ ပဟိယတိ။

အတိဘောဇနေ နိမိတ္တဂ္ဂါဟောတိ အာဟာရဿ အဓိကဘောဇနေ
ထိနမိဒ္ဓဿ နိမိတ္တဂ္ဂါဟော၊ “တ္ထေကေ ဘုတ္တေ ထိနမိဒ္ဓံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တ္ထေကေ
နော”တိ ထိနမိဒ္ဓဿ ကာရဏာကာရဏဂ္ဂါဟောတိ အတ္ထော။ ဒိဝါ သူရိယာ-
လောကန္တိ ဒိဝါ ဂဟိတနိမိတ္တံ သူရိယာလောကံ ရတ္ထိယံ မနသိကရောန္တဿပီတိ
ဝေမေတ္တ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဓုတင်္ဂါနံ ဝိရိယနိဿိတတ္တာ ဝုတ္တံ “ဓုတင်္ဂ-
နိဿိတသပ္ပါယကဏာယပီ”တိ။

ကုက္ကုစ္ဆမ္ပိ ကတာကတာနုသောစနဝသေန ပဝတ္တမာနံ စေတသော အဝုပ-
သမာဝဟတာယ ဥဒ္ဓစ္စေန သမာနလက္ခဏမေဝါတိ တဒုဘယဿ ပဟာန-
ကာရဏံ ဒဿေန္တော ဘဂဝါ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ စေတသော ဝုပသမော”တိ-
အာဒိမာဟ။ တဿ ဗဟုသစ္စာဒိ တဿ ပဟာနကာရဏန္တိ ဒဿေတုံ
“အပိစ ဆ ဓမ္မာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဗဟုသုတဿ ဂန္တတော အတ္တတော
ဓမ္မံ ဝိစာရေန္တဿ အတ္တဝေဒါဒိပဋိလာဘသမ္ဘဝတော ဝိက္ခေပေါ န ဟောတိ။

ယထာဝိဟိတပဋိပတ္တိယာ ယထာဓမ္မပဋိကာရပ္ပတ္တိယာ စ ဝိပုဋ္ဌိသာရော အနဝ-
သရောဝါတိ “ဗာဟုသစ္စေနပိ။ပ။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟိယတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ယဒဂ္ဂေန
ဗဟုဿုတဿ ပဋိသင်္ခါနဝတော ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟိယတိ၊ တဒဂ္ဂေန ပရိပုစ္ဆ-
ကတာဝိနယပကတညုတာဟိပိ တံ ပဟိယတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝုဒ္ဓသေဝိတာ စ
ဝုဒ္ဓသီလိတံ အာဝဟတိတိ စေတသော ဝုပသမကရတ္တာ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ
ပဟာနကာရီ ဝုတ္တာ၊ ဝုဒ္ဓဘာဝံ ပန အနပေက္ခိတွာ ဝိနယဓော ကုက္ကုစ္စ-
ဝိနောဒကာ ကလျာဏမိတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဝိက္ခေပေါ စ ဘိက္ခုနံ ယေဘုယျေန
ကုက္ကုစ္စဟေတုကော ဟောတိတိ “ကပ္ပိယာကပ္ပိယပရိပုစ္ဆာဗဟုလဿာ”တိ-
အာဒိနာ ဝိနယနယေနေဝ ပရိပုစ္ဆကတာဒယော နိဗ္ဗိဋ္ဌာ။ ပဟိနေ ဥဒ္ဓစ္စ-
ကုက္ကုစ္စတိ နိဗ္ဗါရဏေ ဘုဗ္ဗံ။ ကုက္ကုစ္စဿ ဒေါမနဿသဟဂတတ္တာ အနာ-
ဂါမိမဂ္ဂေန အာယတိံ အနုပ္ပါဒေါ ဝုတ္တော။

ကုသလာကုသလာ ဓမ္မာတိအာဒိသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။
ကာမံ ဗာဟုသစ္စပရိပုစ္ဆကတာဟိ အဋ္ဌဝတ္ထုကာပိ ဝိစိကိန္တာ ပဟိယတိ၊
တထာပိ ရတနတ္ထယဝိစိကိန္တာမူလိကာ သေသဝိစိကိန္တာတိ ကတွာ ဝုတ္တံ “တိဏိ
ရတနာနိ အာရဋ္ဌာ”တိအာဒိ။ ဝိနယေ ပကတညုတာယ စ သတိ သိက္ခာယ
ကင်္ခါယ အသမ္ဘဝေါ ဧဝ၊ တထာ ရတနတ္ထယဝုဏ္ဏာဝဗောဓေ သတိ ပုဗ္ဗန္တာဒိသု
သံသယဿာတိ အာဟ “ဝိနယေ”တိအာဒိ။ ဩကပ္ပနိယသဒ္ဓါ သဒ္ဓေယျဝတ္ထု
အနုပဝိသိတွာ ဝိယ အဓိမုစ္စနံ၊ တဉ္စ တထာ အဓိမောက္ခုပ္ပါဒနမေဝ။ သဒ္ဓါယ
နိန္ဒပေါဏပတ္တာရတာ အဓိမုတ္တိ။ အရဟတ္တေန ဣဋံ ဂဏှိ သတ္တပိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ
ဝိတ္တာရေတွာ ဒေသနာယ ဩသာပိတတ္တာ။

အာဟာရသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပရိယာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၃။ သမ္မဟုလာတိ ဝုစ္စန္တိ သံသသမညာယ အဘာဝတော။ တဓော
ပရန္တိ တိဏှံ ဇနာနံ ဥပရိ သံသော စတုဝဂ္ဂကရဏီယာဒိသံသကမ္မဝသေန
ကမ္မပ္ပတ္တတ္တာ။ ပဝိသီသုတိ ဘာဝိနိ ပဝိသနေ ဘူတေ ဝိယ ကတွာ ဥပစာရေန
ဝုတ္တန္တိ အာဟ “ပဝိဋ္ဌာ”တိ။ ဘာဝိနိ ဟိ ဘူတေ ဝိယ ဥပစာရော။ တေနာဟ
“တေ ပနာ”တိအာဒိ၊ တေ ပန ဘိက္ခုတိ အတ္ထော။ ပုန တေ ပနာတိ
တိတ္ထိယာ တိတ္ထိယသာဝကာ စ။

ဣမသ္မိံ ပညာပနေတိ “ပဉ္စ နိဝရဏေ ပဟာယာ”တိ အာဒိနယပ္ပဝတ္တေ ဣမသ္မိံ ပကာရေ အတ္ထပညာပနေ။ ဝိသိဿတိ အညမညတော ပဘိဇ္ဇတိတိ ဝိသေသော၊ ဘေဒေါ။ သွာယံ ဣဓ အန္တောဂဓာဓိကဘာဝေါ အဓိပ္ပေတောတိ အာဟ “ကော ဝိသေသောတိ ကိံ အဓိက”န္တိ။ အဓိကံ ပယသနံ ပယုဉ္ဇနန္တိ အဓိပ္ပယာသော၊ အဓိကပ္ပယောဂေါ။ နာနာ ကရိယတိ ဧတေနာတိ နာနာ-ကရဏံ၊ ဘေဒေါတိ အာဟ “ကိံ နာနတ္ထ”န္တိ။ ဒုတိယပဒေတိ “အနုသာ-သနိယာ ဝါ အနုသာသနိ”န္တိ ဧတသ္မိံ ပဒေ။ သေဝ နယောတိ ယထာ ပဌမသ္မိံ ပဒေ အတ္ထယောဇနာ၊ ဧဝံ ဒုတိယပဒေပိ ယောဇေတဗ္ဗာ။

တိဏိ ဌာနာနိတိ ဒေဝမာရဗြဟ္မဌာနာနိတိဏိ “သဒေဝကေ လောကေ”တိ-အာဒိနာ လောကေ ပက္ခိပိတွာ, “သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနဿာယာ”တိ ခွေ ဌာနာနိ “ပဇာယာ”တိ ဧတ္ထ ပက္ခိပိတွာ ဣတိ ပဉ္စဟိ ပဒေဟိ။ ဥဒ္ဓေသန္တိ ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗတံ။ ဂဏနန္တိ ဧကော ကာမစ္ဆန္တောတိ ဂဟေတဗ္ဗတံ ဂစ္ဆတိ။ အတ္တနော ဟတ္ထပါဒါဒိယူတိ နိဒဿနမတ္ထံ ဒဠဗ္ဗံ သမုဒါယံ အာရဗ္ဘ ပဋိသဿ ဥပ္ပဇနတော။ အတ္တနော ခန္ဓေသု ဝိမတိ “အဟံ န ခေါသ္မိ”တိအာဒိနာ။

ကိဉ္စာပိ သဗ္ဗံ ဝီရိယံ စေတသိကမေဝ၊ ယံ ပန ကာယကမ္မာဓိဌာနာဒိ-ဝသေန မနသိ ကာယိကပယောဂသမုဋ္ဌာပနံ ဝီရိယံ ကာယိကန္တိ လဒ္ဓပရိယာ-ယန္တိ တတော ဝိသေသေတွာ စေတသိကန္တိ ယထာဓိပ္ပေတဒုတိယတာ-ဒဿနတ္ထံ။ ယဒိပိ ယထာကပ္ပိတဣရိယာပထသန္တာရဏဝသေန ပဝတ္တမာနံ ဝီရိယံ ကာယဿ တထာပဝတ္တဿ ပစ္စယဘူတန္တိ န သက္ကာ ဝတ္ထု၊ တထာပိ န တာဒိသော ကာယပယောဂေါ တဒါ ပဝတ္တော နတ္ထိတိ ဝုတ္တံ “ကာယ-ပယောဂံ ဝိနာ ဥပ္ပန္နဝီရိယ”န္တိ။ သတိသမ္ပေမ္မာဇ္ဈင်္ဂသဒိသောဝါတိ ဣမိနာ အဇ္ဈတ္တိကေ သင်္ခါရေ အဇ္ဈုပေက္ခနဝသေန ပဝတ္တာ အဇ္ဈတ္တဓမ္မေသု ဥပေက္ခာ-တိအာဒိနယံ အတိဒိသတိ။

“မိဿကဗောဇ္ဈင်္ဂါ ကထိတာ”တိ ဝတွာ တမတ္ထံ ဝိဘာဝေတုံ “တေ-သု”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ စက်မန္တေနပိ အရိယမဂ္ဂံ အဓိဂန္တု သက္ကာတိ ကတွာ ဝုတ္တံ “မဂ္ဂံ အပတ္တံ ကာယိကဝီရိယ”န္တိ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ န လဒ္ဓန္တိတိ နိပ္ပရိယာယ-ဗောဇ္ဈင်္ဂါ န လဒ္ဓန္တိ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဥဒ္ဓရန္တိ ပရိယာယတောတိ အဓိပ္ပာယော။ သေသတိ ဗဟိဒ္ဓါဓမ္မေသု သတိဓမ္မဝိစယဥပေက္ခာစေတသိကဝီရိယသဝိတက္က-သဝိစာရပီတိသမာဓိ ခွေ ပဿဒ္ဓိယော စ။ အယံ ပန နယော ပစုရပ္ပဝတ္တိဝသေန

အဋ္ဌကထာနယေနော ဝုတ္တော၊ ထေရဝါဒဝသေန ပန အဝိတက္ကအဝိစာရ-
မတ္တာ ဝိတိသမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ ရူပါဝစရာပိ အတ္ထိတိ တေပိ ဂဟေတွာ ဒသ
မိဿကာဝ ဟောန္တိတိ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာတိ။

ပရိယာယသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-အဂ္ဂိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၄။ လောဏရူပနန္တိ လောဏဉ္စ ရူပနဉ္စ လောဏရူပနံ။ ယောဓကဗ္ဗန္တိ
ယောဓပုဂ္ဂလေန ကတ္တဗ္ဗံ ကမ္မံ။ ဗန္တကဗ္ဗန္တိ ရာဇကိစ္စမန္တနံ။ ပဋိဟာရကဗ္ဗန္တိ
ရညော သန္တိကံ အာဂတာနံ ဝစနံ ရညော နိဝေဒေတွာ တတော နေသံ
ပဋိဟရဏကမ္မံ။ တဿာတိ သဗ္ဗတ္ထိကတ္တာ သတိယာ။ ဧဝံ “သတိဉ္စ ခွါဟ”န္တိ-
အာဒိကံ အဝေါစ။ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါဝ ကထိတာ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟ-
ဝိနောဒိတတ္တာ။

၄-မေတ္တာသဟဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၅။ ကိဒိဿာ ဂတိ နိဗ္ဗတ္တိ တေဿာတိ ကိဝိတိကာ၊ ကိဝိဋ္ဌာတိ
ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကိဒိသိ ပရမာ ဥတ္တမာ ကောဋိ တေဿာတိ ကိပရမာ။
ကိဒိသံ ဖလံ အာနိသံသံ ဥဒယော တေဿာတိ ကိဖလာ။ သံသဋ္ဌံ သဗ္ဗယုတ္တန္တိ
ဣဒံ သဟဂတ-သဒ္ဓဿ အတ္ထဒဿနမတ္တံ၊ ဣဓ ပန မေတ္တာဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ
ဝိပဿနာပုဗ္ဗဘာဂဗောဇ္ဈင်္ဂါ စ “မေတ္တာသဟဂတံ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂါ”န္တိ-
အာဒိနာ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သဗ္ဗတ္ထာတိ သဗ္ဗေသု ဗောဇ္ဈင်္ဂေသု သဗ္ဗေသု စ
ဗြဟ္မဝိဟာရေသု။

ပဋိကူလေတိ ဝိရဇ္ဇတိတိ ပဋိကူလံ၊ အနိဋ္ဌံ၊ န ပဋိကူလံ အပ္ပဋိကူလံ၊ ဣဋ္ဌံ။
တေနာဟ “ဣဇ္ဇေ ဝတ္ထုသိ”န္တိ။ ဧတ္တာတိ အပ္ပဋိကူလဝတ္ထုသိ။ ဧဝန္တိ
ပဋိကူလသညီ။ သတ္တေ အပ္ပဋိကူလေ အသုဘဖရဏံ၊ သင်္ခါရေ အပ္ပဋိကူလေ
အနိစ္စန္တိ မနသိကာရံ ကဓောန္တော။ အသုဘာယာတိ အသုဘသညာယ။
အနိစ္စတော ဝါ ဥပသံဟရတိတိ အနိစ္စန္တိ မနသိကာရံ ပဝတ္တေတိ။ “သေဝ
နယော”တိ သင်္ခေပတော ဝုတ္တမတ္တံ ဝိဝရိတုံ “အပ္ပဋိကူလပဋိကူလေသု”တိ-
အာဒိဝုတ္တံ။ ဆဠှုပေက္ခန္တိ ဆသု အာရမ္မဏေသု ပဟိနာနုရောဓဿ ဥပ္ပတ္တိယာ
ဆဠှုဝန္တံ ဥပေက္ခံ။

မေတ္တာယာတိ မေတ္တာဘာဝနာယ။ ပဋိကူလာဒိသု ဝတ္ထုသု ဣတ္ထိတဝိဟာ-
ရေန ဝိဟရိတုံ သမတ္တတာ အရိယာနံ ဧဝံ၊ တတ္ထ စ အရဟတော ဧဝ
ဣဇ္ဈနတော အရိယိန္ဒြိ နာမ၊ တဿာ အရိယိန္ဒြိယာ စ ဒဿိတတ္တာ ဒေသနာ
ဝိနိဝနေတဗ္ဗာ ပရိယောသာနေတဗ္ဗာ သိယာ။ အရဟတ္တံ ပါပုဏိတုံ န
သက္ကောတိ ဣန္ဒြိယာနံ အပရိပက္ကတ္တာ နိကန္တိယာ စ ဒုပ္ပရိယာဒါနတော။
အယံ ဒေသနာတိ “မေတ္တာသဟဂတံ ဗောဇ္ဈင်္ဂ” ဘာဝေတိ”တိအာဒိနာ
အယံ ဒေသနာ အာရဒ္ဓါ။ ယော ဟိ မေတ္တာဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ သမ္ပသနံ
အာရတိတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိတုံ အသက္ကောန္တော ပရိသုဒ္ဓေသု ဝဏ္ဏကသိ-
ဏေသု ဝိမောက္ခသင်္ခါတံ ရူပါဝစရဇ္ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ တံ သန္ဓာယာဟ ဘဂဝါ
“သုတံ ခေါ ပန ဝိမောက္ခံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ”တိ။

သုဘပရမန္တိ သုဘဝိမောက္ခပရမံ။ ဣဓ လောကေ ဧဝ ပညာ အဿ။
တေနာဟ “လောကီယပညဿာတိ အတ္ထော”တိ။ အရဟတ္တပရမာဝ မေတ္တာ
အရဟတ္တမဂ္ဂဿ ပါဒကတ္တာ။ ကရုဏာဒိသုပိ သေဝ နယောတိ ကရုဏာဒိ-
ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ သင်္ခါရေ သမ္ပသန္တော အရဟတ္တံ ပတ္တု သက္ကောတိ၊
တဿ အရဟတ္တပရမာ ကရုဏာ ဟောတိ၊ ဧဝံ မုဒိတာဥပေက္ခာသုပိ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ
ဣမမတ္ထံ အတိဒိသတိ။ ပုန ဒေသနာရမ္ဘပယောဇနံ ပန “ဣမိနာ နယေနာ”တိ
ဟေဋ္ဌာ အတိဒိဋ္ဌမေဝ။

သုဘပရမာဒိတာတိ မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာဥပေက္ခာနံ သုဘပရမတာ
အာကာသာနဉ္စာယတနပရမတာ ဝိညာဏဉ္စာယတနပရမတာ အာကိဉ္စညာ-
ယတနပရမတာ။ တဿ တဿာတိ သုဘဝိမောက္ခဿ ဟေဋ္ဌာ တိဏ္ဍံ အရူပ-
ဇ္ဈာနာနဉ္စ ယထာက္ကမံ ဥပနိဿယတ္တာ။ အပ္ပဋိကူလပရိဝယာတိ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ
မနသိကာရဗဟုလိကာရာ။ အပ္ပကသီရေနောဝါတိ သုခေနော။ တတ္ထာတိ
ဝိသုဒ္ဓတာယ ဣဋ္ဌေသု ဝဏ္ဏကသိဏေသု။ ဝိတ္တန္တိ ဘာဝနာမယစိတ္တံ ပက္ခန္တတိ
အပ္ပနာဝသေန။ တတော ပရန္တိ တတော သုဘဝိမောက္ခတော ပရံ ဝိမောက္ခာနံ
ဥပနိဿယော နာမ န ဟောတိ၊ မေတ္တာသဟဂတဘာဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

သတ္တဒုက္ခံ သမနုပဿန္တဿာတိ ဒဏ္ဍေန အဘိဟဋ္ဌပ္ပတ္တရူပဟေတု သတ္တေသု
ဥပ္ပဇ္ဇနကဒုက္ခံ ဉာဏေန ဝိမံသန္တဿ။ တယိဒံ ရူပနိမိတ္တကံ သတ္တေသု ဥပ္ပဇ္ဇနကံ
ဒုက္ခံ ဉာဏေန ကရုဏာဝိဟာရိဿ ဝိသေသတော ပက္ခန္တတိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ
“အပ္ပကသီရေနော တတ္ထ ဝိတ္တံ ပက္ခန္တတိ”တိ၊ န ပန သဗ္ဗသော အရူပေ
အာနိသံသဒဿနတော။

ဝိညာဏံ သမနုပဿန္တဿာတိ ဣဒံ ပါမောဇ္ဇဂဟဏမုခေန တဋ္ဌိဿယ-
ဝိညာဏဿ ဂဟဏံ သမ္ဘဝတိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ဝိညာဏဂဟဏပရိစိတန္တိ
ဝုတ္တနယေန ဝိညာဏဂဟဏေ ပရိစိတံ။

ဥပေက္ခာဝိဟာရိဿာတိ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရံ ဝိဟရတော။ အဘောဂါ-
ဘာဝတောတိ သုခါဒိဝသေန အဘုဇနာဘာဝတော။ သုခ။ ပ။ သမ္ဘဝ-
တောတိ သုခဒုက္ခာတိ ပရမတ္ထကမ္မဂဟဏေ ဝိမုခတာသမ္ဘဝတော။ အဝိဇ္ဇာ-
မာနဂဟဏဒုက္ခန္တိ ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇာမာနသတ္တပညတ္တိဂဟဏပရိစိတံ
တဿ တဿ အဘာဝမတ္တကဿ ဂဟဏမ္ပိ ဒုက္ခံ ကုသလမ္ပိ ဟောတိ။
သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။

မေတ္တာသဟဂတသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သင်္ဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၆။ ပဌမဗျေဝါတိ ပုရေတရံယေဝ။ အသဇ္ဈာယကတာနံ မန္တာနံ
အပ္ပဋိဘာနံ ပဂေဝ ပဌမံယေဝ သိဒ္ဓံ၊ တတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယော။
ပရိယုဋ္ဌာနံ နာမ အဘိဘဝေါ ဂဟဏန္တိ အာဟ “ကာမရာဂပရိယုဋ္ဌိတေနာတိ
ကာမရာဂဂဟိတေနာ”တိ။ ဝိက္ခမ္ဘေတိ အပနေတိတိ ဝိက္ခမ္ဘနံ၊ ပဋိပက္ခတော
နိဿရတိ ဧတေနာတိ နိဿရဏံ၊ ဝိက္ခမ္ဘနဉ္စ တံ နိဿရဏဉ္စာတိ ဝိက္ခမ္ဘန-
နိဿရဏံ။ တေနာဟ “တတ္တာ”တိအာဒိ။ သေသပဒဒ္ဒယေပိ ဧသေဝ နယော။
အတ္တနာ အရဏိယော ပတ္တဗ္ဗော အတ္တတ္ထော၊ တထာ ပရတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

“အနိစ္စတော အနုပဿန္တော နိစ္စသညံ ပဇဟတိ”တိအာဒိသု ဗျာပါဒါဒိနံ
အနာဂတတ္တာ အဗျာပါဒဝါရေ တဒင်္ဂနိဿရဏံ န ဂဟိတံ။ ကိဉ္စာပိ န ဂဟိတံ၊
ပဋိသင်္ခါနဝသေန ပန တဿ ဝိနောဒေတဗ္ဗတာယ တဒင်္ဂနိဿရဏမ္ပိ လက္ခ-
တေဝါတိ သက္ကာ ဝိညာတုံ။ အာလောကသညာ ဥပစာရပ္ပတ္တာ၊ အပ္ပနာပ္ပတ္တာ
ဝါ၊ ယော ကောစိ ကသိဏဇ္ဈာနာဒိဘေဒေါ သမထော။ ဓမ္မဝိညာနံ
ဥပစာရပ္ပနာပ္ပတ္တဝသေန ဂဟေတမ္ပိ။

ကုထိတောတိ တတ္ထော။ ဥသ္မုဒကဇာတောတိ တဿေဝ ကုထိတ-
ဘာဝဿ ဥသ္မုဒကတံ အစ္စုဏ္ဍတံ ပတ္ထော။ တေနာဟ “ဥသုမဇာတော”တိ။
တိလဗီဇကောဒိဘေဒေနာတိ တိလဗီဇကကဏ္ဍိကကေသရာဒိဘေဒေန။ သေဝါ-
လေန။ ပ။ ပဏဇကေနာတိ ဥဒကပိစ္ဆိလေန။ အပ္ပသန္တော အာကုလတာယ။

အသန္တိသိန္ဓော ကလလုပ္ပတ္တိယာ။ အနာလောကဌာနေတိ အာလောက-
ရဟိတေ ဌာနေ။

သင်္ဂါရဝသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-အဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၂၃၇။ ဧကံသေန ဘဂဝါ နိဝရဏာတိ ဧကံသတော ဧဝ ဘဂဝါ
ဧတေ ဓမ္မာ နိဝရဏာ စိတ္တေ ကုသလပ္ပတ္တိယာ နိဝရဏတော။ ကာယ-
ကိလမထောတိ ကာယပရိဿမော၊ သော ပန အဋ္ဌပ္ပတ္တိယာ ပစ္စယတ္တာ
“ဒရထော”တိ ဝုတ္တော။ စိတ္တကိလမထော တပ္ပစ္စယဇာတော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။
တေနာဟ “တဿ ကိရာ”တိအာဒိ။ စိတ္တဒရထောပိ ပဋိပ္ပဿန္တိတိ အာနေတွာ
သမ္ပန္နော။ မဂ္ဂေနောတိ ယထာဓိဂတေန အရိယမဂ္ဂေနော။ အဿာတိ
အဘယဿ ရာဇကုမာရဿ။ ဧတံ ကာယစိတ္တဒရထဒွယံ။

သာကစ္ဆဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-အာနာပါနဝဂ္ဂ

၁-အဋ္ဌိကမဟပ္ပလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၃၈။ ဥပ္ပန္နသညာတိ သညာသိသေန ဥပစာရဇ္ဈာနံ ဝဒတိ။ တေနာဟ
“တံ ပနေတ”န္တိအာဒိ။ ဆဝိစမ္ပန္နိ ဥပဋ္ဌာတိတိ ဣဒံသဝိညာဏကံ အဝိညာဏ-
ကမ္ပိ ကာယသာမညတော ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ။ သတိ ဝါ ဥပါဒိသေသေတိ ဧတ္ထ
ဥပါဒိယတိ အတ္တနော အာရမ္မဏံ ဂဏှာတိတိ ဥပါဒိ၊ ဥပါဒါနံ၊ တေဿ
ဧကဒေသေ အပ္ပဟိနေ သတိတိ အတ္တော။

အာနာပါနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-နိရောဓဝဂ္ဂ

၁-၁၀-အသုဘသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၄၀-၂၅၇။ အနဘိရတိန္တိ အနဘိရမဏံ အနပေက္ခိတံ။ အစ္စန္ဒနိရောဓ-
ဘူတေ နိဗ္ဗာနေ ပဝတ္တသညာ နိရောဓသညာ၊ တတ္ထ သာ မဂ္ဂသဟဂတာ

လောကုတ္တရာ၊ ယာ ပန နိဗ္ဗာနေ နိဗ္ဗာနဝေန ပဝတ္တာ၊ ဥပသမာနုဿတိသဟ-
 ဂတာ စ၊ သာ လောကီယာတိ အာဟ “နိရောဓသညာ မိဿကာ”တိ။
 “တေသံ နဝသု”တိအာဒိ ပမာဒပါဌော။ “ဧကောဒသသု အပ္ပနာ ဟောတိ၊
 နဝ ဥပစာရဇ္ဈာနိကာ”တိ ပါဌော ဂဟေတဗ္ဗော။ ဝိသတိ ကမ္မဋ္ဌာနာနီတိ
 ဣဒမ္ပိ ဣဓာဂတနယော၊ န ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒိသု အာဂတနယော။ ဧတ္ထ စ အာရမ္မ-
 ကာဒိသု ယထာယောဂံ အပ္ပနံ ဥပစာရံ ဝါ ပါပုဏိတွာ အရဟတ္တပ္ပတ္တဿ
 ပုဗ္ဗဘာဂဘူတာ ဝိပဿနာမဂ္ဂဗောဇ္ဈင်္ဂါ ကထိတော။

နိရောဓဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတော။

ဗောဇ္ဈင်္ဂသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတော။

၃-သတ်ပဋ္ဌာနသံယုတ္တ

၁-အဗ္ဗပါလိဝဂ္ဂ

၁-အဗ္ဗပါလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆၇။ ကောယန္တာယန္တိ သန္ဓိဝသေန ဝုတ္တံ ဩ-ကာရဿ ဝ-ကာရံ အ-ကာရဿ ဒီဃံ ကတွာ။ အယံ ကိရ သံယုတ္တာဘိလာပေါ၊ တတ္ထ အယန-သဒ္ဓေါ မဂ္ဂပရိယာယော။ န ကေဝလံ အယမေဝ၊ အထ ခေါ အညေပိ မဂ္ဂပရိယာယာတိ ပဒုဒ္ဓါရံ ကရောန္တော “မဂ္ဂဿ ဟိ”တိအာဒိ၊ ဝတွာ ယဒိ မဂ္ဂပရိယာယော အာယန-သဒ္ဓေါ၊ ကသ္မာ ပုန မဂ္ဂေါတိ ဝုတ္တန္တိ စောဒနံ သန္တာယာဟ “တသ္မာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ ကမမဂ္ဂေါတိ ကောဝ မဂ္ဂေါ။ န ဟိ နိဗ္ဗာနဂါမိမဂ္ဂေါ အညော အတ္ထိတိ။ နန သတ်ပဋ္ဌာနံ ဣမ မဂ္ဂေါတိ အဓိပ္ပေတံ၊ တဒညေပိ ဗဟူ မဂ္ဂဓမ္မာ အတ္ထိတိ? သစ္စံ အတ္ထိ၊ တေ ပန သတ်ပဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏေ-နေဝ ဂဟိတာ တဒဝိနာဘာဝတော။ တထာ ဟိ ဉာဏဝီရိယာဒယော နိဒ္ဒေသေ ဂဟိတာ၊ ဥဒ္ဓေသေ သတိယာ ဧဝ ဂဟဏံ ဝေနယုဇ္ဈာသယ-ဝသေနာတိ ဒဠဗ္ဗံ၊ သတိယာ မဂ္ဂဘာဝဒဿနတ္ထဉ္စ။ န ဒွေဓာပထဘူတောတိ ဣမိနာ ဣမဿ ဒွယဘာဝါဘာဝံ ဝိယ အနိဗ္ဗာနဂါမိဘာဝါဘာဝဉ္စ ဒဿေတိ။ နိဗ္ဗာနဂမနဋ္ဌေနာတိ နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆတိ ဧတေနာတိ နိဗ္ဗာနဂမနံ၊ သော ဧဝ အဝိပရိတဘာဝနာယ အတ္ထော၊ တေန နိဗ္ဗာနဂမနဋ္ဌေန၊ နိဗ္ဗာနာဓိဂမူပါယ-တာယာတိ အတ္ထော။ မဂ္ဂနိယဋ္ဌေနာတိ ဂဝေသိတဗ္ဗတာယ။

ရာဂါဒိဟိတိ “ရာဂေါ မလံ ဒေါသော မလံ မောဟော မလ”န္တိ ဧဝံ ဝုတ္တေဟိ ရာဂါဒိဟိ မလေဟိ။ သာ ပနာယံ သံကိလိဋ္ဌစိတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိ သိဇ္ဈမာနာ ယသ္မာ သောကာဒိနံ အနုပ္ပါဒါယ သံဝတ္တတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “သောကပရိဒေ-ဝါနံ သမတိက္ကမာယာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ သောစနံ ဉှတိဗျသနာဒိနိမိတ္တံ စေတသော သန္တာပေါ အန္တောနိဇ္ဈာနံ သောကော။ ဉှတိဗျသနာဒိနိမိတ္တ-မေဝ သောကာဓိကတာဇနိတော “ကဟံ ကေပုတ္တကာ”တိအာဒိနာ ပရိဒေ-ဝနဝသေန ဝါစာဝိပ္ပလာပေါ ပရိဒေဝနံ ပရိဒေဝေါ။ တဿ အာယတိ အနုပ္ပဇ္ဇနံ ဣမ သမတိက္ကမောတိ အာဟ “ပဗာနာယာ”တိ။ ဒုက္ခဒေါမ-နဿာနန္တိ ဧတ္ထ စေတသိကဒုက္ခတာယ ဒေါမနဿဿပိ ဒုက္ခသဒ္ဓေနေဝ

ဂဟဏေ သိဋ္ဌေ သဒ္ဓေန အနိဝတ္တနတော သာမညဇောတနာယ ဝိသေသဝစနံ သေဋ္ဌန္တိ “ဒေါမနဿာန”န္တေဝ ဝုတ္တံ။ စေတသိကဒေါမနဿဿာတိ ဘူတကထနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဉာယတိ ဧတေန ယာထာဝတော ပဋိဝိဇ္ဈိယတိ စတုသန္တန္တိ ဉာယော ဝုစ္စတိ အရိယမဂ္ဂေါ။ နန အယဗ္ဗိ မဂ္ဂေါ၊ ကိံ မဂ္ဂေါ ဧဝ မဂ္ဂဿ အဓိဂမာယ ဟောတီတိ စောဒနံ သန္ဓာယာဟ “အယံ ဟိ”တိအာဒိ။ တဏှာဝကမ္ပကိလေသဝိပါကာနံ ဝိနနဋ္ဌေန သံသိဗ္ဗနဋ္ဌေန ဝါနံ၊ တေန တဏှာဝါနေန ဝိရဟိတတ္တာ တဿ အဘာဝါတိ အတ္ထော။ အတ္တပစ္စက္ခာယာဟိ အတ္တပစ္စက္ခတ္တာယ။

ဝဏ္ဏဘာသနန္တိ ပသံသာဝစနံ။ ဝိသုဒ္ဓိန္တိ ဝိသုဇ္ဈနံ ကိလေသပ္ပဟာနံ။ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗန္တိ ဧတ္ထ ဝါစုဂ္ဂတကရဏံ ဥဂ္ဂဟော။ ပရိစယကရဏံ ပရိပုစ္ဆာမူလကတ္တာ တဂ္ဂဟဏေနေဝ ဂဟိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

န တဏှော ဟေဋ္ဌာတိ ဣဓ အဓိပ္ပေတကာယာဒီနံ ဝေဒနာဒိသဘာဝတ္တာဘာဝါ ကာယဝေဒနာစိတ္တဝိမုတ္တဿ တေဘူမကဓမ္မဿ ဝိသုံ ဝိပလ္လာသဝတ္ထန္တရဘာဝေန ဂဟိတတ္တာ စ ဟေဋ္ဌာ ဂဟဏေသု^၁ ဝိပလ္လာသဝတ္ထုနံ အနိဋ္ဌာနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ပဉ္စမဿ ပန ဝိပလ္လာသဝတ္ထုနော အဘာဝေန “န ဥဗ္ဗ”န္တိ အာဟ။ အာရမ္မဏဝိဘာဝေန ဟေတ္ထ သတိပဋ္ဌာနဝိဘာဝေါတိ။ တယော သတိပဋ္ဌာနာတိ သတိပဋ္ဌာနသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရဒဿနံ၊ န ဣဓ ပါဠိယံ ဝုတ္တဿ သတိပဋ္ဌာနသဒ္ဓဿ အတ္ထဒဿနံ။ အာဒိသု ဟိတိ ဧတ္ထ အာဒိ-သဒ္ဓေန “ဇဿသမုဒယာ ဝေဒနာနံ သမုဒယော၊ နာမရူပသမုဒယာ စိတ္တဿ သမုဒယော၊ မနသိကာရသမုဒယာ ဓမ္မာနံ သမုဒယော”တိ၊ သတိပဋ္ဌာနာတိ ဝုတ္တာနံ သတိဂေါစရာနံ ပကာသကေ သုတ္တပဒေသေ သင်္ဂဏှာတိ။ ဧဝံ ပဋိသန္တိဒေါမဂ္ဂပါဠိယမ္ပိ အဝသေသပါဠိပဒေသဒဿနတ္ထော အာဒိ-သဒ္ဓေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သတိယာ ပဋ္ဌာနန္တိ သတိယာ ပတိဋ္ဌာတဗ္ဗဋ္ဌာနံ။

အရိယောတိ အာရကတ္တာဒိနာ အရိယံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမာဟ။ ဧတ္တာတိ ဧတသ္မိံ သဋ္ဌာယတနဝိဘင်္ဂသုဇ္ဈေ^၂။ တတ္ထ ဟိ—

“တယော သတိပဋ္ဌာနာ ယဒရိယော။ပ။ မရဟတီတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သာဝကာနံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ အနုကမ္ပကော ဟိတေသီ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ ‘ဣဒံ

ဝေါ ဟိတာယ ဣဒံ ဝေါ သုခါယာ'တိ။ တဿ သာဝကာ န သုဿုသန္တိ၊ န သောတံ ဩဒဟန္တိ၊ န အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ ဝေါက္ကမ္မ စ သတ္ထုသာသနာ ဝတ္တန္တိ။ တတြ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော န စေဝ အနတ္တမနော ဟောတိ၊ န စ အနတ္တမနတံ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ အနဝဿုတော စ ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ပဋ္ဌမံ သတိပဋ္ဌာနံ။ ယဒရိယော သေဝတိ ။ပ။ မရဟတိ။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ။ပ။ ဣဒံ ဝေါ သုခါယာတိ။ တဿ ဧကစ္စေ သာဝကာ န သုဿုသန္တိ ။ပ။ ဧကစ္စေ သာဝကာ သုဿုသန္တိ ။ပ။ န စ ဝေါက္ကမ္မ သတ္ထုသာသနာ ဝတ္တန္တိ။ တတြ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော န စေဝ အနတ္တမနော ဟောတိ၊ န စ အနတ္တမနတံ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ န စေဝ အတ္တမနော ဟောတိ၊ န စ အတ္တမနတံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ အနတ္တမနတဉ္စ အတ္တမနတဉ္စ တဒုဘယံ အဘိနိဝဇ္ဇေတွာ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယံ သတိပဋ္ဌာနံ ။ပ။ မရဟတိ။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ။ပ။ သုခါယာတိ၊ တဿ သာဝကာ သုဿုသန္တိ ။ပ။ ဝတ္တန္တိ။ တတြ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော အတ္တမနော စေဝ ဟောတိ၊ အတ္တမနတဉ္စ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ အနဝဿုတော စ ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ တတိယံ သတိပဋ္ဌာနံ”န္တိ—

ဧဝံ ပဋိဃာနနယေဟိ အနဝဿုတတာ နိစ္စံ ဥပဋ္ဌိတဿတိတာယ တဒုဘယ-
ဝီတိဝတ္တတာ “သတိပဋ္ဌာန”န္တိ ဝုတ္တာ။ ဗုဒ္ဓါနိယေဝ ဟိ နိစ္စံ ဥပဋ္ဌိတဿတိတာ
ဟောတိ အာဝေဏိကဓမ္မဘာဝတော၊ န ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဒိနံ။ ပ-သဒ္ဓေါ အာရမ္ဘံ
ဇောတေတိ၊ အာရမ္ဘော စ ပဝတ္တိတိ ကတွာ အာဟ “ပဝတ္တယိတဗ္ဗတောတိ
အတ္ထော”တိ။ သတိယာ ကရဏဘူတာယ ပဋ္ဌာနံ ပဋ္ဌပေတဗ္ဗံ သတိပဋ္ဌာနံ။
အန-သဒ္ဓေါ ဟိ ဗဟုလဝစနေန ကမ္မတ္ထောပိ ဟောတိတိ။

တထာဿ ကတ္ထုအတ္ထောပိ လဗ္ဘတိတိ “ပတိဋ္ဌာတိတိ ပဋ္ဌာန”န္တိ ဝုတ္တံ။
ဥပဋ္ဌာတိတိ ဧတ္ထ ဥပ-သဒ္ဓေါ ဘုသတ္တဝိသိဋ္ဌံ ပက္ခန္ဓနံ ဒီပေတိတိ “ဩက္ခန္ဓိတွာ
ပက္ခန္ဓိတွာ ပဝတ္တတိတိ အတ္ထော”တိ ဝုတ္တံ။ ပုန ဘာဝတ္ထံ သတိသဒ္ဓံ ပဋ္ဌာနသဒ္ဓဉ္စ
ဝဏ္ဏေန္တော “အထ ဝါ”တိအာဒိမာဟ။ တေန ပုရိမဝိကပ္ပေ သတိ-သဒ္ဓေါ
ပဋ္ဌာန-သဒ္ဓေါ စ ကတ္ထုအတ္ထောတိ ဝိညာယတိ။ သရဏဋ္ဌေနာတိ စိရကတဿ
စိရဘာသိတဿ စ အနုဿရဏဋ္ဌေန။ ဣဒန္တိ ယံ “သတိယေဝ သတိပဋ္ဌာန”န္တိ
ဝုတ္တံ၊ ဣဒံ ဣဝ ဣမံသိ သုတ္တပဒေသေ အဓိပ္ပေတံ။

ယဒိ ဝေန္တိ ယဒိ သတိ ဝေ သတိပဋ္ဌာနံ၊ သတိ နာမ ဧကော ဓမ္မော၊ ဧဝံ သန္တေ ကသ္မာ သတိပဋ္ဌာနာတိ ဗဟုဝစနန္တိ အာဟ “သတိနံ ဗဟုတ္တာ”တိအာဒိ။ ယဒိ ဗဟုကာ တာ သတိယော၊ အထ ကသ္မာ မဂ္ဂေါတိ ဧကဝစနန္တိ ယောဇနာ၊ မဂ္ဂနဋ္ဌေနာတိ နိယျာနဋ္ဌေန။ နိယျာနိကော ဟိ မဂ္ဂဓမ္မော၊ တေနေဝ နိယျာနိ-
ကဘာဝေန ဧကတ္ထုပဂတော ဧကန္တတော နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆတိ၊ အတ္ထိကေဟိ စ တဒတ္ထံ မဂ္ဂိယတိတိ အာဟ “ဝုတ္တံ ဟေတ”န္တိအာဒိ။ တတ္ထ စတဿောပိ စေတောတိ ကာယာနုပဿနာဒိဝသေန စတုဗ္ဗိဓာပိ စ ဧတော သတိယော။ အပရဘာဝေတိ အရိယမဂ္ဂက္ခဏေ။ ကိစ္ဆံ သာဓေယမာနာတိ ပုဗ္ဗဘာဝေ ကာယာဒိသု အာရမ္မဏေသု သုဘသညာဒိဝိဓမေနဝသေန ဝိသုံ ဝိသုံ ပဝတ္တိတွာ မဂ္ဂက္ခဏေ သင်္ကိယေဝ တတ္ထ စတုဗ္ဗိဓာပိ ဝိပလ္လာသဿ သမုစ္ဆေဒဝသေန ပဟာနကိစ္ဆံ သာဓေယမာနာ အာရမ္မဏကရဏဝသေန နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တမေ-
ဝဿ စတုကိစ္စသာဓနတံ ဥပါဒါယ ဗဟုဝစနနိဋ္ဌေသော၊ တထာပိ အတ္ထတော ဘေဒါဘာဝတော မဂ္ဂေါတိ ဧကဝစနေန ဝုစ္ဆတိ။ တေနာဟ “တသ္မာ စတဿောပိ ဧကော မဂ္ဂေါတိ ဝုတ္တာ”တိ။

ကထေတုကမျတပုစ္ဆာ ဣတရာသံ ပုစ္ဆာနံ ဣဓ အသမ္ဘဝတော နိဋ္ဌေ-
သာဒိဝသေန ဒေသေတုကာမတာယ စ တထာ ဝုတ္တတ္တာ။ “အယဉ္ဇေဝ ကာယော ဗဟိဒ္ဓါစနာမရူပ”န္တိအာဒိသု ခန္ဓပဉ္စကံ၊ “သုခဉ္ဇ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ”တိ-
အာဒိသု^၁ ဝေဒနာဒယော တယော အရူပက္ခန္ဓာ၊ “ယာ တသ္မိံ သမယေ ကာယဿ ပဿဒ္ဓိ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ”တိအာဒိသု^၂ ဝေဒနာဒယော တယော စေတ-
သိကာ ခန္ဓာ “ကာယော”တိ ဝုစ္ဆန္တိ၊ တတော ဝိသေသနတ္ထံ “ကာယေတိ ရူပကာယေ”တိ အာဟ။ ကာယာနုပဿီတိ ဧတ္ထ တဿိလတ္ထံ ဒဿေန္တော “ကာယံ အနုပဿနသီလော”တိ အာဟ။ အနိစ္စတော အနုပဿတိတိ စတု-
သမုဋ္ဌာနိကကာယံ “အနိစ္စ”န္တိ အနုပဿတိ၊ ဧဝံ ပဿန္တော ဧဝံ စဿ အနိစ္စာ-
ကာရမ္ပိ အနုပဿတိတိ ဝုစ္ဆတိ၊ တထာဘူတဿ စဿ နိစ္စဂါဟဿ ဝိသေ-
သောပိ န ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “နော နိစ္စတော”တိ။ တထာ ဟေသ “နိစ္စ-
သညံ ပဇဟာဘိ”တိ^၃ ဝုတ္တော။ ဧတ္ထ စ အနိစ္စတော ဧဝံ အနုပဿတိတိ ဧဝံ-
ကာရော လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌောတိ တေန နိဝတ္တိတမတ္ထံ ဒဿေတုံ “နော နိစ္စတော”တိ
ဝုတ္တံ။ န စေတ္ထ ဒုက္ခာနုပဿနာဒိနိဝတ္တနမာသင်္ကိတဗ္ဗံ ပဋိယောဂိနိဝတ္တနပရတ္တာ
ဧဝံ-ကာရဿ၊ ဥပရိ ဒေသနာအာရုဋ္ဌတ္တာ စ တာသံ။ ဒုက္ခတော အနု-
ပဿတိတိအာဒိသုပိ ဒေသေဝ နယော။ အယံ ပန ဝိသေသော—အနိစ္စဿ

ဒုက္ခတ္တာ တမေဝ ကာယံ ဒုက္ခတော အနုပဿတိ၊ ဒုက္ခဿ အနတ္တတ္တာ အနတ္တတော အနုပဿတိတိ။

ယသ္မာ ပန ယံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ၊ န တံ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ ယဉ္စ န အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ န တတ္ထ ရဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “အနိစ္စတော အနုပဿတိ၊ နော နိစ္စတော၊ ဒုက္ခတော အနုပဿတိ၊ နော သုခတော၊ အနတ္တတော အနုပဿတိ၊ နော အတ္တတော၊ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ နော နန္ဒတိ၊ ဝိရဇ္ဇတိ၊ နော ရဇ္ဇတိ”တိ။ သော ဧဝံ အရဇ္ဇန္တော ရာဂံ **နိရောဓေတိ၊ နော သမုဒေတိ၊** သမုဒယံ န ကရောတိတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ပဋိပန္နော စ **ပဋိနိဿဇ္ဇတိ၊ နော အာဒိယတိ။** အယံ ဟိ အနိစ္စာဒိအနုပဿနာ တဒဂ်ဝသေန သဒ္ဓိံ ကာယတန္တိဿယခန္ဓာ-ဘိသင်္ခါရေဟိ ကိလေသာနံ ပရိစ္စဇနတော သင်္ခတဒေါသဒဿနေန တဗ္ဗိပရိတေ နိဗ္ဗာနေ တန္တိန္ဒတာယ ပက္ခန္ဓနတော “ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါ စေဝ ပက္ခန္ဓနပဋိ-နိဿဂ္ဂေါ စာ”တိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ တာယ သမန္တာဂတော ဘိက္ခု ဝုတ္တ-နယေန ကိလေသေ စ ပရိစ္စဇတိ၊ နိဗ္ဗာနေ စ ပက္ခန္ဓတိ၊ တထာဘူတော စ ပရိစ္စဇနဝသေန ကိလေသေ န အာဒိယတိ၊ နာပိ အဒေါသဒဿိတာဝသေန သင်္ခတာရမ္မဏံ။ တေန ဝုတ္တံ “ပဋိနိဿဇ္ဇတိ၊ နော အာဒိယတိ”တိ။ ဣဒါနိ နိဿိတာဟိ အနုပဿနာဟိ ယေသံ ဓမ္မာနံ ပဟာနံ ဟောတိ၊ တံ ဒဿေတုံ “**အနိစ္စတော အနုပဿန္တော နိစ္စသညံ ပဇာဟတိ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **နိစ္စသညန္တိ** သင်္ခါရာ နိစ္စာတိ ဧဝံ ပဝုတ္တံ ဝိပရိတသညံ။ ဒိဋ္ဌိစိတ္တဝိပလ္လာသ-ပဟာနမုခေနေဝ သညာဝိပလ္လာသပ္ပဟာနန္တိ သညာဂဟဏံ၊ သညာသီသေန ဝါ တေသမ္ပိ ဂဟဏံ ဒဠဗ္ဗံ။ နန္တိန္ဒ သပ္ပိတိကတဏှံ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဝိဟရတိတိ ဣမိနာ ကာယာနုပဿနာသမင်္ဂိနော ဣရိယာပထဝိဟာ-ရော ဝုတ္တောတိ အာဟာ “**ဣရိယတိ**”တိ၊ ဣရိယာပထံ ပဝုတ္တေတိတိ အတ္ထော။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန အဘိဗျာပနတော “**တိသု ဘဝေသု**”တိ ဝုတ္တံ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန-ဝသေန ပန ကိလေသာ ပရိတ္တဘူမကာ ဧဝါတိ။ ယဒိပိ ကိလေသာနံ ပဟာနံ အာတာပနန္တိ တံ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိနမ္ပိ အတ္ထေဝ၊ အာတပ္ပ-သဒ္ဓေါဝိယ ပန အာ-တာပ-သဒ္ဓေါဝိ ဝိရိယေ ဧဝ နိရုဇ္ဈောတိ ဝုတ္တံ “**ဝိရိယသေတံ နာမ**”န္တိ။ အထ ဝါ ပဋိပက္ခပ္ပဟာနေ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ အတ္တုဿဟနဝသေန ပဝုတ္တမာနဿ ဝိရိယဿ သာတိသယံ တဒါတာပနန္တိ ဝိရိယမေဝ တထာ ဝုစ္စတိ၊ န အညေ ဓမ္မာ။ **အာတာပိတိ** စာယမိကာရော ပသံသာယ၊ အတိသယဿ ဝါ ဒီပ-ကောတိ အာတာပိဂဟဏေန သမ္ပပ္ပဓာနသမင်္ဂိတံ ဒဿေတိ။ သမ္မာ သမန္တ-တော သာမဉ္စ ပဇာနန္တော **သမ္ပဇာနော၊** အသမ္ပိဿတော ဝဝတ္ထာနေ

အညဓမ္မာနုပဿိတာဘာဝေန သမ္မာ အဝိပရိတံ၊ သမ္မာကာရပဇာနနေန သမန္တတော၊ ဥပရူပရိ ဝိသေသာဝဟဘာဝေန ပဝတ္တိယာ သာမံ ပဇာနန္တောတိ အတ္ထော။ ယဒိ ပညာယ အနုပဿတိ၊ ကထံ သတိပဋ္ဌာနတာတိ အာဟ “န ဟိ”တိအာဒိ။ တသ္မာ သတိယာ လဒ္ဓုပကာရာယ ဧဝ ပညာယ ဧတ္ထ ယထာဝုတ္တေ ကာယေ ကမ္မဋ္ဌာနိကော ဘိက္ခု အနုပဿကော၊ တသ္မာ “ကာယာနုပဿီ”တိ ဝုစ္စတိ။ အန္တောသင်္ခေပေါ အန္တောလိနတာ၊ ကောသဇ္ဇန္တိ အတ္ထော။ ဥပါယပရိဂ္ဂဟောတိ ဧတ္ထ သီလဝိသောဓနာဒိ ဂဏနာဒိ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လာဒိ စ ဥပါယော၊ တဗ္ဗိပရိယာယတော အနုပါယာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယသ္မာ စ ဥပဋ္ဌိတဿတိ ယထာဝုတ္တံ ဥပါယံ န ပရိစ္စတေတိ၊ အနုပါယံ စ န ဥပါဒိယတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဗုဋ္ဌဿတိ။ ပ။ အသမတ္ထော ဟောတိ”တိ။ တေနာတိ ဥပါယာနုပါယာနံ ပရိဂ္ဂဟပရိဝဇ္ဇနေသု အပရိစ္စာဂါပရိဂ္ဂဟေသု စ အသမတ္တဘာဝေန။ အဿ ယောဂိနော။

ယသ္မာ သတိယေဝေတ္ထ သတိပဋ္ဌာနံ ဝုတ္တာ၊ တသ္မာဿ သမ္မယုတ္တဓမ္မာ ဝိရိယာဒယော အင်္ဂန္တိ အာဟ “သမ္ပယောဂင်္ဂဉ္ဇဿ ဒဿေတွာ”တိ။ အင်္ဂသဒ္ဓေါ စေတ္ထ ကာရဏပရိယာယော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သတိဂ္ဂဟဏေနေဝေတ္ထ သမ္မာသမာဓိဿပိ ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ တဿာ သမာဓိက္ခန္ဓေ သင်္ဂဟိတတ္တာ။ ယသ္မာ ဝါ သတိသီသေနာယံ ဒေသနာ။ န ဟိ ကေဝလာယ သတိယာ ကိလေသပ္ပဟာနံ သမ္ဘဝတိ၊ နိဗ္ဗာနာဓိဂမော ဝါ၊ နာပိ ကေဝလာ သတိ ပဝတ္တတိ၊ တသ္မာဿ ဈာနဒေသနာယံ သဝိတက္ကာဒိဝစနဿ ဝိယသမ္ပယောဂင်္ဂဒဿနတာတိ အင်္ဂသဒ္ဓဿ အဝယဝပရိယာယတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ပဟာနင်္ဂန္တိ “ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ”တိအာဒိသု ဝိယ ပဟာတဗ္ဗင်္ဂံ ဒဿေတုံ။ ယသ္မာ ဧတ္ထ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂေါ အဓိပ္ပေတော၊ န လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ၊ တသ္မာ ပုဗ္ဗဘာဂိယမေဝ ဝိနယံ ဒဿေန္တော “တဒင်္ဂိနယေန ဝါ ဝိက္ခန္ဓနိနယေန ဝါ”တိ အာဟ။ အဿာတိ ယောဂိနော။ တေသံ ဓမ္မာနန္တိ ဝေဒနာဒိဓမ္မာနံ။ တေသံ ဟိ တံတ္ထ အနဓိပ္ပေတတ္တာ “အတ္ထုဒ္ဓါရနယေနတံ ဝုတ္တ”န္တိ အာဟ။ ယံ ပနာတိ ဝိဘင်္ဂေ၊ ဝိဘင်္ဂပကရဏေတိ အဓိပ္ပါယော။ ဧတ္တာတိ “လောကေ”တိ တေသ္မိံ ပဒေ၊ တာ စ လောကီယာ ဧဝ အနုပဿနာ နာမ သမ္မသနန္တိ ကတွာ။

ဒုက္ခတောတိ ဝိပရိဏာမသင်္ခါရဒုက္ခတာဟိ ဒုက္ခသဘာဝတော၊ ဒုက္ခာတိ အနုပဿိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ သေသပဒဒ္ဓယေပိ ဒေသေဝ နယော။ ယော

သုခံ ဒုက္ခတော အဒ္ဓါတိ ယော ဘိက္ခု သုခံ ဝေဒနံ ဝိပရိဏာမဒုက္ခတာယ ဒုက္ခန္တိ ပညာစက္ခုနာ အဒ္ဓကိ။ ဒုက္ခမဒ္ဓန္တိ သလ္လတောတိ ဒုက္ခဝေဒနံ ပိဋ္ဌာဇနနတော အန္တောတုဒနတော ဒုန္တိဟရဏတော စ သလ္လန္တိ အဒ္ဓကိ ပဿိ။ အဒုက္ခမသုခန္တိ ဥပေက္ခာဝေဒနံ။ သန္တန္တိ သုခဒုက္ခာနံ ဝိယ အနောဋ္ဌာရိကတာယ ပစ္စယဝသေန ဝူပသန္တသဘာဝတ္တာ စ သန္တိ။ အနိစ္စတောတိ ဟုတ္တာ အဘာဝတော ဥဒယဗ္ဗယဝန္တတော တာဝကာလိကတော နိစ္စပဋိက္ခေပတော စ အနိစ္စန္တိ ယော အဒ္ဓကိ။ သ ဝေ သမ္ပဒ္ဓသော ဘိက္ခုတိ သော ဘိက္ခု ဧကံသေန၊ ပရိဗျတ္တံ ဝါ ဝေဒနာယ သမ္မာ ပဿနကောတိ အတ္ထော။

ဒုက္ခာတိပိတိ သင်္ခါရဒုက္ခတာယ ဒုက္ခာ ဣတိပိ။ သမ္ပံ တံ ဝေဒယိတံ ဒုက္ခသ္မိံ အန္တောဂဓံ ပရိယာပန္နန္တိ ဝဒါမိ သင်္ခါရဒုက္ခန္တိ ဝတ္တဗ္ဗတော။ သုခဒုက္ခ-
တောပိ စာတိ သုခါဒိနံ ဌိတိဝိပရိဏာမဉာဏသုခတာယ စ ဝိပရိဏာမ-
ဌိတိအညာဏဒုက္ခတာယ စ ဝုတ္တတ္တာ တိဿောပိ သုခတော တိဿောပိ စ
ဒုက္ခတော အနုပဿိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ သတ္တ အနုပဿနာ ဟေဋ္ဌာ ပကာ-
သိတာ ဧဝ။

အာရမ္မဏာ။ ပ။ ဘေဒါနန္တိ ရူပါဒိအာရမ္မဏနာနတ္တဿ နီလာဒိ-
တဗ္ဗေဒဿ၊ ဆန္ဒာဒိအဓိပတိနာနတ္တဿ ဟိနာဒိတဗ္ဗေဒဿ၊ ဉာဏဈာနာဒိ-
သဟဇာတနာနတ္တဿ သသင်္ခါရိကာသင်္ခါရိကသဝိတက္ကသဝိစာရာဒိတဗ္ဗေဒဿ၊
ကာမာဝစရာဒိဘူမိနာနတ္တဿ ဥက္ကဋ္ဌမဇ္ဈိမာဒိတဗ္ဗေဒဿ၊ ကုသလာဒိကမ္မ-
နာနတ္တဿ ဒေဝဂတိသံဝတ္တနိယတာဒိတဗ္ဗေဒဿ၊ ကဏ္ဍသုက္ကဝိပါကနာ-
နတ္တဿ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယတာဒိတဗ္ဗေဒဿ၊ ပရိတ္တဘူမကာဒိကိရိယာနာနတ္တဿ
တိဟေတုကာဒိတဗ္ဗေဒဿ ဝသေန အနုပဿိတဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ။ အာဒိ-
သဒ္ဓေန သဝတ္ထုကာဝတ္ထုကာဒိနာနတ္တဿ ပုဂ္ဂလတ္တယသာဓာရဏာဒိတဗ္ဗေ-
ဒဿ စ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သရာဂါဒိနန္တိ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တေ
အာဂတာနံ သရာဂဝိတရာဂါဒိဘေဒါနံ။ သလက္ခဏသာမညလက္ခဏာနန္တိ ဖုသ-
နာဒိတံတံသလက္ခဏာနဉ္စေဝ အနိစ္စတာဒိသာမညလက္ခဏာနဉ္စ ဝသေနာတိ
ယောဇနာ။ သုညတဓမ္မဿာတိ အနတ္တတာသင်္ခါတသုညတသဘာဝဿ။
“သလက္ခဏသာမညလက္ခဏာန”န္တိ ဟိ ဣမိနာ ယော ဣတော ဗာဟိရဧကေဟိ
သာမိနိဝါသိကာရကဝေဒကအဓိဋ္ဌာယကဘာဝေန ပရိကပ္ပိတော အတ္တာ၊
တဿ သင်္ခါရေသု နိစ္စတာ သုခတာ ဝိယ ကတ္ထစိပိ အဘာဝေါ ဝိဘာဝိတော။
နတ္ထိ ဧတေသံ အတ္တာတိ အနတ္တာ၊ ယသ္မာ ပန သင်္ခါရေသု ဧကဓမ္မောပိ

အတ္တာ န ဟောတိ၊ တသ္မာ တေ န အတ္တာတိပိ အနတ္တာတိ အယံ တေသံ သုညတဓမ္မော။ တဿ သုညတဓမ္မဿ၊ ယံ ဝိဘာဝေတုံ အဘိဓမ္မေ^၁ “တသ္မိံ ခေါ ပန သမယေ ဓမ္မာ ဟောန္တိ”တိအာဒိနာ သုညတဝါရဒေသနာ ဝုတ္တာ။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။

အဗ္ဗပါလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆၈။ သရတိတိ သတော။ အယံ ပန န ယာယ ကာယစိ သတိယာ သတော၊ အထ ခေါ ဒေသာယာတိ ဒဿေန္တော “ကာယာဒိအနုပဿနာ-သတိယာ”တိ အာဟ။ စတုသမ္ပဇညပညာယာတိ စတုဗြဟ္မဇညပညာယ၊ အဘိက္ကမနံ အဘိက္ကန္တန္တိ အာဟ “အဘိက္ကန္တံ ဝုစ္ဆတိ ဂမန”န္တိ။ တထာ ပဋိက္ကမနံ ပဋိက္ကန္တန္တိ ဝုတ္တံ “ပဋိက္ကန္တံ နိဝတ္တန”န္တိ။ နိဝတ္တနဉ္စ နိဝတ္တိမတ္တံ၊ နိဝတ္တိတွာ ပန ဂမနံ ဂမနမေဝ။ ကာယံ အဘိဟရန္တော အဘိဂမန-ဝသေန ကာယံ နာမေန္တော။ ဌာနနိသဇ္ဇာသယနေသု ယော ဂမနာဒိဝိမိနာ ကာယဿ ပုရတော အဘိဟာရော၊ သော အဘိက္ကမော၊ ပစ္ဆတော အပ-ဟရဏံ ပဋိက္ကမောတိ ဒဿေန္တော “ဌာနေဝိ”တိအာဒိမာဟ။ အာသန-ဿာတိ ဝိဌကာဒိအာသနဿ။ ပုရိမအင်္ဂါဘိမုခေါတိ အဋ္ဌနိကာဒိပုရိမာ-ဝယဝါဘိမုခေါ။ သံသရန္တောတိ သံသပုန္တော။ ပစ္စာသံသရန္တောတိ ပဋိ-အာသပုန္တော။ သေဝ နယောတိ ဣမိနာ သရီရဿေဝ^၂ အဘိမုခသံသပုန-ပဋိအာသပုနာနိ နိဒဿေတိ။

သမ္မာ ပဇာနနံ သမ္ပဇာနံ။ တေန အတ္တနာ ကာတဗ္ဗကိစ္စဿ ကရဏ-သီလော သမ္ပဇာနကာရီတိ အာဟ “သမ္ပဇာညေန သမ္ပကိစ္စကာရီ”တိ။ သမ္ပဇာနမေဝ ဟိ သမ္ပဇညံ။ သမ္ပဇညဿေဝ ဝါ ကာရီတိ သမ္ပဇညဿေဝ ကရဏသီလော။ သမ္ပဇညံ ကရောတေဝါတိ အဘိက္ကန္တာဒိသု အသမ္မောဟံ ဥပ္ပါဒေတိ ဧဝ၊ သမ္ပဇာနဿေဝ ဝါ ကာရော တေဿ အတ္တိတိ သမ္ပဇာန-ကာရီ။

ဓမ္မတော ဝရိတသင်္ခါတေန သဟ အတ္တေန ဝတ္တတိတိ သာတ္တကံ၊ အဘိက္ကန္တာဒိ၊ သာတ္တကဿ သမ္ပဇာနနံ သာတ္တကသမ္ပဇညံ။ သပ္ပါယဿ

အတ္တနော ဥပကာရာဝဟဿ ဟိတဿ သမ္ပဇာနံ သပ္ပါယသမ္ပဇညံ။ အဘိက္ကမာဒိသု ဘိက္ခာစာရဂေါစရေ၊ အညတ္တာပိ စ ပဝတ္တေသု အဝိဇဟိတေ ကမ္မဋ္ဌာနသင်္ခါတေ ဂေါစရေ သမ္ပဇညံ ဂေါစရသမ္ပဇညံ။ အဘိက္ကမာဒိသု အသမ္ပယုနမေဝ သမ္ပဇညံ အသမ္ပောဟသမ္ပဇညံ။ ပရိဂ္ဂဟိတောတိ တုလယိတွာ တိရေတွာ၊ ပဋိသင်္ခါယာတိ အတ္တော။ သံဃဒဿနေနေဝ ဥပေါသထပဝါရဏာဒိအတ္ထံ ဂမနံ သင်္ဂဟိတံ။ အသုဘဒဿနာဒိတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ကသိဏပရိကမ္မာဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သင်္ခေပတော ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိဝရိတုံ “စေတိယံ ဒိသ္မာပိ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိတိ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသော ဧသော။ သမထဝိပဿနုပ္ပဒနမ္ပိ ဟိ ဘိက္ခုနော ဝုပ္ပိ ဧဝ။ ဒက္ခိဏဒွါရေတိ စေတိယင်္ဂဏဿ ဒက္ခိဏဒွါရေ၊ တထာ ပန္နိမဒွါရေတိအာဒိသု။ အဘယဝါပိ ပါဠိယန္တိ အဘယဝါပိယာ ပုရတ္ထိမတိရေ။

ဗုဒ္ဓဝံသအရိယဝံသစေတိယဝံသဒိပဝံသာဒိဝံသကထနတော မဟာအရိယဝံသဘာဏကော ထေရော။ ပညာယနဋ္ဌာနေတိ စေတိယဿ ပညာယနဋ္ဌာနေ။ ဧကပဒုဒ္ဓါရေတိ ပဒုဒ္ဓါရပတိဋ္ဌာနပရိဝတ္တနံ အကတွာ ဧကသ္မိယေဝ အဝဋ္ဌာနေ။ ဧကစိတိ အဘယဝါပိသိနေ။

တသ္မိံ ပနာတိ သာတ္တကသမ္ပဇညဝသေန ပရိဂ္ဂဟိတအတ္ထေပိ ဂမနေ။ အတ္တော နာမ ဓမ္မတော ဝရီတိ ယံ သာတ္တကန္တိ အဓိပ္ပေတံ ဂမနံ၊ တံ သပ္ပါယမေဝါတိ သိယာ ကဿမိ အာသင်္ကာတိ တန္တိဝတ္တနတ္ထံ “စေတိယဒဿနံ တာဝါ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ စိတ္တကမ္မရူပကာနိ ဝိယာတိ စိတ္တကမ္မကတာ ပဋိမာယော ဝိယ၊ ယန္တပယောဂေန ဝါ ဝိစိတ္တကမ္မာ ပဋိမာယ သဒိသာ ယန္တရူပကာ ဝိယ။ အသမပေက္ခနံ ဂေဟဿိတအညာဏုပေက္ခာဝသေန အာရမ္မဏေ အယောနိသော ဩလောကနာဒိ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဥပေက္ခာ ဗာလဿ မူဠဿ ပုထုဇ္ဇနဿာ”တိအာဒိ။ ဟတ္ထိအာဒိသမ္ပဒေန ဇိဝိတန္တရာယော၊ ဝိသဘာဂရူပဒဿနာဒိနာ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယော။

ပဗ္ဗဇိတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဘိက္ခုနံ အနုဝတ္တနကထာ အာစိဏ္ဏာ၊ အနုဝတ္တနကထာ ပန တဿာ အပရာ ဒုတိယာ နာမ ဟောတိတိ အာဟ “ဒွေ ကထာ နာမ န ကထိတပုဗ္ဗာ”တိ။ ဧဝန္တိ ဣမိနာ “သစေ ပနာ”တိအာဒိကံ သဗ္ဗမ္ပိ ဝုတ္တာကာရံ ပစ္စာမသတိ၊ န “ပုရိသဿ မာတုဂါမာသုဘ”န္တိအာဒိကံ ဝုစ္စမာနံ။

ယောဂကမ္မဿ ပဝတ္တိဋ္ဌာနတာယ ဘာဝနာယ အာရမ္မဏံ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝုစ္စတိတိ အာဟ “ကမ္မဋ္ဌာနသင်္ခါတံ ဂေါဓရ”န္တိ။ ဥဂ္ဂဟေတွာတိ ယထာ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လဿ သမ္မာဒနဝသေန ဥဂ္ဂဟေတွာ။

ဟရတိတိ ကမ္မဋ္ဌာနံ ပပတ္တေတိ၊ ယာဝ ပိဏ္ဏပါတပဋိက္ကမာ အနုယုဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ န ပစ္စာဟရတိတိ အာဟာရူပဘောဂတော ယာဝ ဒိဝါဋ္ဌာနုပသင်္ကမနာ ကမ္မဋ္ဌာနံ န ပဋိနေတိ။ သမာဒါယ ဝတ္တတိ သမ္မာ အာဒိယိတွာ တေသံ ဝတ္တာနံ ပရိပူရဏဝသေန ဝတ္တတိ။ သရိရပရိကမ္ပန္တိ မုခဓောဝနာဒိသရိရပဋိဇ္ဇနံ။ ခွေ တယော ပလ္လင်္ကတိ ခွေ တယော နိသဇ္ဇာဝါရေ ခွေ တိဏိ ဥဏှာသနာနိ။ တေနာဟ “ဥသုမံ ဂါဟာပေဇန္တာ”တိ။ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနောဝါတိ ကမ္မဋ္ဌာနမုခေနောဝ ကမ္မဋ္ဌာနံ အဝိဇဟန္တာ ဧဝ။ တေန “ပတ္တောပိ အစေတနော”တိအာဒိနာ ပဝတ္တေတဗ္ဗကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ယထာပရိဟရိယမာနံ ဝါ ကမ္မဋ္ဌာနံ အဝိဇဟိတွာတိ ဒဿေတိ။ တထေဝါတိ တိက္ခတ္တုမေဝ။ ပရိဘောဂစေတိယတော သရိရစေတိယံ ဂရုတရန္တိ ကတွာ “စေတိယံ ဝန္တိတွာ”တိ စေတိယဝန္တနာယ ပဌမံ ကရဏီယတာ ဝုတ္တာ။ တထာ ဟိ အဋ္ဌကထာယံ “စေတိယံ ဗာဓယမာနာ ဗောဓိသာခါ ဟရိတဗ္ဗာ”တိ ဝုတ္တာ။ ဗုဒ္ဓဂုဏာနုဿရဏဝသေနောဝ ဗောဓိဉ္စူ ပဏိပါတကရဏန္တိ အာဟ “ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော သမ္ပုခါ ဝိယ နိပစ္စကာရံ ဒဿေတွာ”တိ။ ဂါမသမိပေတိ ဂါမဿ ဥပစာရဋ္ဌာနေ။

ဇနသင်္ဂဟဏတ္တန္တိ “မယိ အကထေန္တေ ဧတေသံ ကော ကထေသတိ”တိ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန ဇနသင်္ဂဟဏတ္တံ။ တဿာတိယသ္မာ “ဓမ္မကထာ နာမ ကထေတဗ္ဗာ ဧဝါ”တိ အဋ္ဌကထာစရိယာ ဝဒန္တိ၊ ယသ္မာ စ ဓမ္မကထာ ကမ္မဋ္ဌာနဝိနိမုတ္တာ နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ။ ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနောဝါတိ အတ္တနာ ပရိဟရိယမာနံ ကမ္မဋ္ဌာနံ အဝိဇဟန္တာ တဒနုဂုဏ်ယေဝ ဓမ္မကထံ ကထေတွာ။ အနုဓောဒနံ ကတ္တာတိ ဧတ္ထာပိ “ကမ္မဋ္ဌာနသီသေနောဝါ”တိ အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ သမ္ပတ္တပရိစ္ဆေဒေနောဝါတိ ပရိစိတော အပရိစိတောတိအာဒိဝိဘာဂံ အကတွာ သမ္ပတ္တကောဋိယာ ဧဝ၊ သမာဂမမတ္တေနောဝါတိ အတ္ထော။ အယေတိ ပရစက္ကာဒိဘယေ။

ကမ္မဇတေဇောတိ ဂဟဏိံ သန္ဓာယာဟ။ ကမ္မဋ္ဌာနဝိထိံ နာရောဟတိ ခုဒါပရိဿမေန ကိလန္တကာယတ္တာ သမာဓာနာဘာဝတော။ အဝသေသဋ္ဌာနေတိ

ယာဂုယာ အဂ္ဂဟိတဋ္ဌာနေ။ ပေါင်္ခါနုပေါင်္ခိန္တိ ကမ္မဋ္ဌာနပဋ္ဌာနဿ အဝိဇ္ဇေဒဒဿနမေတံ၊ ယထာ ပေါင်္ခါနုပေါင်္ခိ ပဝတ္တဿ သရပဋိပါဋိယာ အနဝိဇ္ဇေဒေါ၊ ဧဝမေတဿပိ ကမ္မဋ္ဌာနပဋ္ဌာနဿာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

နိက္ခိတ္တရုဇော ဘာဝနာနုယောဂေ။ ဝတ္တပဋိပတ္တိယာ အပူရဏေန သဗ္ဗဝတ္တာနိ ဘိန္ဒိတွာ။ “ကာမေ အဝိတရာဂေါ ဟောတိ။ ကာယေ အဝိတရာဂေါ။ ရူပေ အဝိတရာဂေါ။ ယာဝဒတ္ထံ ဥဒရာဝဒေဟံ ဘုဉ္ဇိတွာ သေယျသုခံ ပဿသုခံ မိဒ္ဓသုခံ အနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။ အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ပဏိဓာယ မြဟ္မစရိယံ စရတိ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တပဋ္ဌာနဝေတောဝိနိဗ္ဗန္တိန္တော။ စရိတွာတိ ပဝတ္တိတွာ။

ဂတပစ္စာဂတိကဝတ္ထဝသေနာတိ ဘာဝနာသဟိတံယေဝ ဘိက္ခာယ ဂတပစ္စာဂတံ ဂမနပစ္စာဂမနံ ဧတဿ အတ္ထိတိ ဂတပစ္စာဂတိကံ၊ တဒေဝ ဝတ္တံ၊ တဿ ဝသေန။ အတ္တနော ဟိတသုခံ ကာမေန္တိ ဣစ္ဆန္တိတိ အတ္တကာမာ၊ ဓမ္မစ္ဆန္တဝန္တော။ “ဓမ္မော”တိ ဟိ ဟိတံ တံနိမိတ္တကဉ္စ သုခန္တိ။ အထ ဝါ ဝိညုနံ ဓမ္မာနံ အတ္တနိယတ္တာ အတ္တဘာဝပရိစ္ဆန္တတ္တာ စ^၁ အတ္တာနာမဓမ္မော။ တေနာဟ ဘဂဝါ “အတ္တဒီပါဘိက္ခဝေ ဝိဟရထ အတ္တသရဏာ”တိ အာဒိ၊ တံ ကာမေန္တိ ဣစ္ဆန္တိတိ အတ္တကာမာ။ ဥသဘံ နာမ ဝိသတိ ယဋ္ဌိယော။ တာယ သညာယာတိ တာယပါသာဏသညာယ၊ “ဧတ္တကံ ဌာနမာဂတာ”တိ ဇာနန္ဒာတိ^၂ အဓိပ္ပါယော။ သော ဧဝ နယော အယံ ဘိက္ခုတိအာဒိကော ယော ဌာနေ ဝုတ္တော၊ သော ဧဝ နိသဇ္ဇာယပိ နယော။ ပစ္ဆတော အာဂစ္ဆန္တာနံ ဆိန္ဒဘတ္တဘာဝဘယေနပိ ယောနိသောမနသိကာရံ ပရိဗြူဟေတိ။

မဒ္ဒန္တာဘိ ခညကရဏဋ္ဌာနေ သာလိသီသာနိ မဒ္ဒန္တာ။ မဟာပဓာနံ ပူဇေဿာမီဘိ အမှာကံ အတ္တာယ လောကနာထေန ဆ ဝဿာနိ ကတံ ဒုက္ကရစရိယံ ဧဝါဟံ ယထာသတ္တိ ပူဇေဿာမီတိ။ ပဋိပတ္တိပူဇာ ဟိ သတ္ထုပူဇာ၊ န အာမိသပူဇာတိ။ ဌာနစက်မမေဝါတိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗဇုရိယာပထကာလဝသေန ဝုတ္တံ၊ န ဘောဇနာဒိကာလေသု အဝဿံ ကာတဗ္ဗနိသဇ္ဇာယ ပဋိက္ခေပဝသေန။

ဝီထိံ ဩတရိတွာ ဣတော စိတော အနောလောကေတွာ ပဌမမေဝ ဝီထိယော သလ္လက္ခေတဗ္ဗာတိ အာဟ “ဝီထိယော သလ္လက္ခေတွာ”တိ။ ယံ

၁-ဒီ ၃-၁၉၉၊ မ ၁-၁၄၆-ပိဋ္ဌေသု။
၂-ဝိညုနံ နိဗ္ဗိဓသတ္တာ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နတ္တာ စ (ဒီ-ဒီ ၁-၂၄၅-ပိဋ္ဌေ)
၃-သံ ၂-၃၅-ပိဋ္ဌေ၊ ၄-ဇာနန္ဒတ္တန္တိ (က)

သန္ဓာယ ဝုစ္စတိ “ပါသာဒိကေန အဘိက္ကန္တေနာ”တိအာဒိ၊ တံ ဒဿေတုံ “တတ္ထ ဓာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အာဟာရေ ပဋိကူလသညံ ဥပဋ္ဌပေတွာတိအာဒိသုယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။ အဋ္ဌင်္ဂသမန္တာဂတန္တံ “ယာဝဒေဝ ဣမဿ ကာယဿ ဌိတိယာ”တိအာဒိနာ၊ ဝုတ္တေဟိ အဋ္ဌဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္တာဂတံ ကတွာ။ နေဝ ဒဝါယာတိအာဒိ ပန ပဋိက္ခေပဒဿနံ။

ပစ္စေကဗောဓိံ သစ္စိကရေတိ၊ ယဒိ ဥပနိဿယသမ္ပန္နော ဟောတီတိ သမ္ပန္နော။ ဣဒဉ္စ ယထာ ဟေဋ္ဌာ တီသု ဌာနေသု၊ ဧဝံ ဣတော ပရေသု ဌာနေသု ဥပနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ပစ္စေကဗောဓိယာ ဥပနိဿယသမ္ပဒါ ကပ္ပါနံ ဒွေ အသင်္ချေယျာနိ သတသဟဿဉ္စ တဇ္ဇံ ပုညဉာဏသမ္ဘာရသမ္ဘရဏံ၊ သာဝကဗောဓိယံ အဂ္ဂသာဝကာနံ ဧကံ အသင်္ချေယျံ ကပ္ပသတသဟဿဉ္စ၊ မဟာသာဝကာနံ ကပ္ပသတသဟဿမေဝ တဇ္ဇံ သမ္ဘာရသမ္ဘရဏံ၊ ဣတရေသံ အတိတာသု ဇာတိသု ဝိဝဇ္ဇသန္တိဿယဝသေန နိဗ္ဗတ္တိတံ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယံ ကုသလံ။ ဗာဟိယော ဒါရုစီရိယောတိ ဗာဟိယဝိသယေ ဇာတသံဝဋ္ဌတာယ ဗာဟိယော ဒါရုစီရပရိဟရဏေန ဒါရုစီရိယောတိ လဒ္ဓသမညော။ သော ဟိ အာယသ္မာ “တသ္မာတိဟ တေ ဗာဟိယ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌမတ္တံ ဘဝိဿတိ”တိ ၂-အာဒိဝသပ္ပဝတ္တေန သံခိတ္တေနေဝ ဩဝါဒေန ခိပ္ပတရံ ဝိသေသံ အဓိဂစ္ဆိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဒိပ္ပါဘိညော ဝါ ဟောတိ သေယျထာဝိ ထေရေ ဗာဟိယော ဒါရုစီရိယော”တိ၊ ဧဝံ မဟာပညော ဝါတိအာဒိသု ယထာရဟံ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ။

တန္တိ အသမ္ပယုနံ။ ဧဝန္တိ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနာကာရဒဿနံ။ အတ္တာ အဘိက္ကမတီတိ ဣမိနာ အန္ဓပုထုဇ္ဇနဿ ဒိဋ္ဌိဂ္ဂါဟဝသေန အဘိက္ကမေ သမ္ပယုနံ ဒဿေတိ၊ အဟံ အဘိက္ကမာဒိတိ ပန ဣမိနာ မာနဂ္ဂါဟဝသေန၊ တဒုဘယံ ပန တဏှာယ ဝိနာ န ဟောတီတိ တဏှာဂ္ဂါဟဝသေနပိ သမ္ပယုနံ ဒဿိတမေဝ ဟောတိ၊ “တထာ အသမ္ပယုန္တော”တိ ဝတွာ တံ အသမ္ပယုနံ ယေန ဃနဝိနိဗ္ဗောဂေန ဟောတိ၊ တံ ဒဿေန္တော “အဘိက္ကမာဒိတိ ဝိတ္တေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယသ္မာ ဝါယောဓာတုယာ အနုဂတာ တေဇောဓာတုဥဒ္ဓရဏဿ ပစ္စယော။ ဥဒ္ဓရဏဂတိကာ ဟိ တေဇောဓာတုတိ ဥဒ္ဓရဏေ ဝါယောဓာတုယာ တဿာ အနုဂတာဘာဝေါ၊ တသ္မာ ဣမာသံ ဒွိန္ဒမေတ္ထ ဓာတုနံ သာမတ္ထိယတော အဓိမတ္တတာ၊ ဣတရာသဉ္စ ဩမတ္တတာတိ ဒဿေန္တော “ဧကေကပါဒုဒ္ဓရဏေ။ ပ။ မလဝတိယော”တိ အာဟ။ ယသ္မာ ပန တေဇောဓာတုယာ

၁-မ ၁-၁၂၊ မ ၂-၁၀၊ မ ၃-၅၄၊ သံ ၂-၃၂၃၊ အံ ၂-၃၄၁၊ အံ ၃-၁၅-ပိဋေသု၊
၂-၃ ၁-၈၅-ပိဋေ ဥဒါနေ၊

အနဂတာ ဝါယောဓာတု အတိဟရဏဝီတိဟရဏာနံ ပစ္စယော။ တိရိယဂတိ-
ကာယ ဟိ ဝါယောဓာတုယာ အတိဟရဏဝီတိဟရဏေသု သာတိသယော
ဗျာပါရောတိ တေဇောဓာတုယာ တဿာနဂတဘာဝေါ၊ တသ္မာ ဣမာသံ ခွိန္တု-
မေတ္ထ သာမတ္ထိယတော အဓိမတ္တတာ၊ ဣတရာသဉ္စ ဩမတ္တတာတိ ဒဿေန္တော
“**တထာ အတိဟရဏဝီတိဟရဏေသု**”တိ အာဟ။ သတိပိ အနဂမနာန-
ဂန္တဗ္ဗတာဝိသေသေ တေဇောဓာတုဝါယောဓာတုဘာဝမတ္ထံ သန္ဓာယ **တထာ-**
သဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ။

တတ္ထ အက္ကန္တဋ္ဌာနတော ပါဒဿ ဥက္ခိပနံ **ဥဒ္ဓရဏံ**၊ ဌိတဋ္ဌာနံ အတိက္က-
မိတ္တာ ပုရတော ဟရဏံ **အတိဟရဏံ**၊ ရုက္ခခါဏုအာဒိပရိဟရဏတ္ထံ၊
ပတိဋ္ဌိတပါဒဃန္ဓနပရိဟရဏတ္ထံ ဝါ ပဿေန ဟရဏံ **ဝီတိဟရဏံ**၊ ယာဝ
ပတိဋ္ဌိတပါဒေါ၊ တာဝ အာဟရဏံ **အတိဟရဏံ**၊ တတော ပရံ ဟရဏံ
ဝီတိဟရဏန္တိ အယံ ဝါ ဧတေသံ ဝိသေသော။ ယသ္မာ ပထဝီဓာတုယာ
အနဂတာ အာပေါဓာတု ဝေါဿဇ္ဇနဿ ပစ္စယော။ ဂရုတရသဘာဝါ ဟိ
အာပေါဓာတုတိ ဝေါဿဇ္ဇနေပထဝီဓာတုယာ တဿာနဂတဘာဝေါ၊ တသ္မာ
တာသံ ခွိန္တုမေတ္ထ သာမတ္ထိယတော အဓိမတ္တတာ၊ ဣတရာသဉ္စ ဩမတ္တတာတိ
ဒဿေန္တော အာဟ “**ဝေါဿဇ္ဇနေ။ပ။ မလဝတိယော**”တိ။ ယသ္မာ ပန
အာပေါဓာတုယာ အနဂတာ ပထဝီဓာတု သန္တိက္ခေပနဿ ပစ္စယော။
ပတိဋ္ဌာဘာဝေ ဝိယ ပတိဋ္ဌာပနေပိ တဿာ သာတိသယကိစ္စတ္တာ အာပေါ-
ဓာတုယာ တဿာ အနဂတဘာဝေါ၊ တထာ ဃန္ဓနကိရိယာယ ပထဝီ-
ဓာတုယာ ဝသေန သန္တိရုပ္ပနဿ သိဇ္ဈနတော တတ္ထာပိ ပထဝီဓာတုယာ
အာပေါဓာတုအနဂတဘာဝေါ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “**တထာ သန္တိက္ခေပနသန္တိရုပ္ပ-**
နေသု”တိ။

တတ္ထာတိ တသ္မိံ အဘိက္ကမနေ၊ တေသု ဝါ ဝုတ္တေသု ဥဒ္ဓရဏာဒိသု ဆသု
ကောဋ္ဌာသေသု။ **ဥဒ္ဓရဏေတိ** ဥဒ္ဓရဏက္ခဏေ။ **ရူပါရူပဓမ္မာတိ** ဥဒ္ဓရဏာ-
ကာရေန ပဝတ္တာ ရူပဓမ္မာ တံသမုဋ္ဌာပကာ အရူပဓမ္မာ စ။ **အတိဟရဏံ န**
ပါပုဏန္တိ ခဏမတ္တာဝဋ္ဌာနတော။ **တတ္ထ တတ္ထေဝါတိ** ယတ္ထ ယတ္ထ ဥပ္ပန္နာ၊
တတ္ထ တတ္ထေဝ။ န ဟိ ဓမ္မာနံ ဒေသန္တရသင်္ကမနံ အတ္ထိ။ **ပဗ္ဗံ ပဗ္ဗန္တိ** အာဒိ
ဥဒ္ဓရဏာဒိကောဋ္ဌာသေ သန္ဓာယ သဘာဂသန္တတိဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
အတိဣတ္တရော ဟိ ရူပဓမ္မာနမ္ပိ ပဝတ္တိက္ခဏော၊ ဂမနဿာဒါနံ ဒေဝပုတ္တာနံ

ဟေဋ္ဌုပရိယာယေန ပဋိမုခံ ဓာဝန္တာနံ သိရသိ ပါဒေ စ ဗဒ္ဒရဓာရာသမာ-
ဂမတောပိ သိဃတရော။ ယထာ တိလာနံ ဘဠိယမာနာနံ တဋ္ဌတဋ္ဌာယနေန^၁
ဘေဒေါ လက္ခိယတိ၊ ဧဝံ သင်္ခတဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒေနာတိ ဒဿနတ္ထံ “တဋ္ဌတဋ္ဌာ-
ယန္တာ”တိ^၂ ဝုတ္တံ။ ဥပ္ပန္နာ ဟိ ဧကန္တတော ဘိဇ္ဇန္တိတိ။

သဒ္ဓိံ ရူပေနာတိ ဣဒံ တဿ တဿ စိတ္တဿ နိရောဓေန သဒ္ဓိံ နိရုဇ္ဈ-
နကရူပဓမ္မဝသေန ဝုတ္တံ၊ ယံ တတော သတ္တရသမစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ဥပ္ပန္နံ။
အညထာ ယဒိ ရူပါရူပဓမ္မာ သမာနက္ခဏာ သိယံ၊ “ရူပံ ဂရုပရိဏာမံ ဒန္ဓနိရော-
ဓ”န္တိအာဒိဝစနေဟိ ဝိရောဓော သိယာ၊ တထာ “နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ
ဧကဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ လဟုပရိဝတ္တံ၊ ယထယိဒံ စိတ္တ”န္တိ^၃
ဝေမာဒိပါဠိယာ စ။ စိတ္တစေတသိကာ ဟိ သာရဗ္ဗဏသဘာဝါ ယထာဗလံ
အတ္တနော အာရဗ္ဗဏပစ္စယဘူတမတ္ထံ ဝိဘာဝေန္တာယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ တေသံ
တံသဘာဝနိပ္ပတ္တိအနန္တရံ နိရောဓော၊ ရူပဓမ္မာ ပန အနာရဗ္ဗဏာ ပကာသေ-
တဗ္ဗာ။ ဧဝံ တေသံ ပကာသေတဗ္ဗဘာဝနိပ္ပတ္တိ သောဠသဟိ စိတ္တေဟိ
ဟောတိတိ တင်္ခဏာယုကတာ တေသံ ဣစ္ဆိတာ၊ လဟုကဝိညာဏဿ
ဝိသယသင်္ဂတိမတ္တပစ္စယတာယ တိဏ္ဍံ ခန္ဓာနံ၊ ဝိသယသင်္ဂတိမတ္တတာယ
စ ဝိညာဏဿ လဟုပရိဝတ္တိတာ၊ ဒန္ဓမဟာဘူတပစ္စယတာယ ရူပဓမ္မာနံ
ဒန္ဓပရိဝတ္တိတာ။ နာနာဓာတုယာ ယထာဘူတဉာဏံ ခေါ ပန တထာ-
ဂတဿေဝ၊ တေန စ ပုရေဇာတပစ္စယော ရူပဓမ္မောဝ ဝုတ္တော၊ ပစ္ဆာဇာတ-
ပစ္စယော စ တဿေဝါတိ^၄ ရူပါရူပဓမ္မာနံ သမာနက္ခဏတာ န ယုဇ္ဇတေဝ၊
တသ္မာ ဝုတ္တနယေနေဝေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အညံ ဥပ္ပဇ္ဇတေ စိတ္တံ၊ အညံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတိတိ ယံ ပုရိမုပ္ပန္နံ စိတ္တံ၊ တံ အညံ၊
တံ ပန နိရုဇ္ဈန္တိ အပရဿ အနန္တရာဒိပစ္စယော ဟုတွာ ဧဝံ နိရုဇ္ဈတိတိ တထာ-
လဒ္ဓပစ္စယံ အညံ ဥပ္ပဇ္ဇတေ စိတ္တံ။ ယဒိ ဧဝံ တေသံ အန္တရော လဗ္ဘေယျာတိ၊
နောတိ အာဟ “အဝီစိမနုပဗန္ဓော”တိ^၅။ ယထာ ဝီစိ အန္တရော န လဗ္ဘတိ၊
“တဒေဝေတ”န္တိ အဝိသေသဝိဒူ မညန္တိ၊ ဧဝံ အနု အနု ပဗန္ဓော စိတ္တသန္တာနော
ရူပသန္တာနော စ နဒီသောတောဝ နဒိယံ ဥဒကပ္ပဝါဟော ဝိယ ဝတ္တတိ။

အဘိမုခံ လောကိတံ အာလောကိတန္တိ အာဟ “ပုရတောပေက္ခန”န္တိ။
ယသ္မာ ယံဒိသာဘိမုခေါ ဂစ္ဆတိ တိဋ္ဌတိ နိဿိဒတိ ဝါ၊ တဒဘိမုခံ ပေက္ခနံ

၁-ပဋ္ဌပဋ္ဌာယနေန (က)

၂-ပဋ္ဌပဋ္ဌာယန္တာတိ (က)

၃-အံ ၁-ဇ-ဝိဇ္ဇေ၊

၄-တထေဝါတိ (ဒိ-ဇိ ၁-၂၄၇-ဝိဇ္ဇေ)

၅-အဝီစိမနုပဗန္ဓောတိ (အဋ္ဌကထာယံ)

အာလောကိတံ၊ တသ္မာ တဒနဂတံ ဝိဒိသာလောကနံ ဝိလောကိတန္တိ အာဟ “ဝိလောကိတံ နာမ အနုဒိသာပေက္ခန”န္တိ။ သမ္ပဇ္ဇနပရိဘဏ္ဍာဒိကရဏေ ဩလောကိတဿ၊ ဥလ္လောကာဟရဏာဒိသု ဥလ္လောကိတဿ၊ ပစ္ဆတော အာဂစ္ဆန္တဿ ပရိဿယဿ ပရိဝဇ္ဇနာဒိဝသေန အပလောကိတဿ စ သိယာ သမ္ဘဝေါတိ အာဟ “ဣမိနာ ဝါ ပုဓေန သဗ္ဗာနိမိ တာနိ ဂဟိတာနေဝါ”တိ။

ကာယသက္ခိန္တိ ကာယေန သစ္စိကတဝန္တိ၊ ပစ္စက္ခကာရိနန္တိ အတ္ထော။ သောဟာယသ္မာ ဝိပဿနာကာလေ ဧဝ “ယမေဝါဟံ ဣန္ဒြိယေသု အဂုတ္တဒ္ဓါရတံ နိဿာယ သာသနေ အနဘိရတိအာဒိဝိပုကာရံ ပတ္တော၊ တမေဝ သုဋ္ဌ၊ နိဂ္ဂဟေဿာမီ”တိ ဥဿာဟဇာတော ဗလဝဟိရေတ္တပ္ပေါ၊ တတ္ထ စ ကတာမိကာရတ္တာ ဣန္ဒြိယသံဝရေ ဥက္ကံသပါရမိပ္ပတ္တော၊ တေနော နံ သတ္တာ “တေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရနံ ယဒိဒံ နန္ဒော”တိ^၁ တေဒဂ္ဂေ ဌပေသိ။

သာတ္ထကတာ စ သပ္ပာယတာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ အာလောကိတဝိလောကိတဿာတိ အာနေတွာ သမ္ပန္နော။ တသ္မာတိ ကမ္မဋ္ဌာနာဝိဇဟနဿေဝ ဂေါစရသမ္ပဇ္ဇညဘာဝတောတိ ဂုတ္တမေဝတ္ထံ ဟေတုဘာဝေန ပစ္စာမသတိ။ အတ္တနော ကမ္မဋ္ဌာနဝသေနော အာလောကနဝိလောကနံ ကာတဗ္ဗံ၊ ခန္ဓာဒိကမ္မဋ္ဌာနိကေဟိ^၂ အညော ဥပါယော န ဂဝေသိတဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပါယော။ ယသ္မာ အာလောကိတာဒိသမညာပိ ဓမ္မမတ္တဿေဝ ပဝတ္တိဝိသေသော၊ တသ္မာ တဿ ယာထာဝတော ပဇာနနံ အသမ္မောဟသမ္ပဇ္ဇန္တိ ဒဿေတုံ “အပ္ပန္နရေ”တိ-အာဒိ ဂုတ္တံ။ ဖိတ္တကိရိယဝါယောဓာတုဝိပ္ပာရဝသေနာတိ ကိရိယမယဖိတ္တသမုဋ္ဌာနဝါယောဓာတုယာ စလနာကာရပဝတ္တိဝသေန။ အဓော ‘သီဒတိ’တိ ထောက် ဩတရတိ။ ဥန္တံ လဇ္ဈေတိတိ လဇ္ဈန္တံ ဝိယ ဥပရိ ဂစ္ဆတိ။

အင်္ဂါက္ခိန္တံ သာယေမာနန္တိ ပဓာနဘူတံ အင်္ဂါက္ခိန္တံ နိပ္ပာဒေန္တိ၊ ဥပပတ္တိဘဝဿ သရိရံ ဟုတွာတိ အတ္ထော။ ပဌမဇာတေနပိ ။ပ။ သတ္တမဇာတေနပိ န ဟောတိတိ ဣဒံ ပဉ္စဒ္ဓါရဝိညာဏဝိထိယံ “ဣတ္ထိ ပုရိသော”တိ ရဇ္ဇနာဒိနံ အဘာဝံ သန္ဓာယ ဂုတ္တံ။ တတ္ထ ဟိ အာဝဇ္ဇနဝေါဋ္ဌဗ္ဗနာနံ အယောနိသော အာဝဇ္ဇနဝေါဋ္ဌဗ္ဗနဝသေန ဣဋ္ဌေ ဣတ္ထိရူပါဒိမိ လောဘမတ္တံ၊ အနိဋ္ဌေ ပဋိသမတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မနောဒ္ဓါရေ ပန “ဣတ္ထိ ပုရိသော”တိ ရဇ္ဇနာဒိ ဟောတိ၊ တဿ ပဉ္စဒ္ဓါရဇာတနံ^၃ မူလံ၊

ယထာဝုတ္တံ ဝါ သဗ္ဗံ ဘဝဂ်ါဒိ။ ဧဝံ မနောဒွါရဇီဝနဿ မူလဘူတဓမ္မ-
ပရိဇာနနဝသေနော မူလပရိညာ ဝုတ္တာ၊ အာဂန္တုကတာဝကာလိကတာ ပန
ပဉ္စဒွါရဇီဝနဿေဝ အပုဗ္ဗဘာဝဝသေန စေဝ ဣတ္ထရဘာဝဝသေန စ ဝုတ္တာ။
ဟေဋ္ဌပရိယဝသေန ဘိဇ္ဇိတွာ ပတိတေသျှတိ ဟေဋ္ဌိမဿ ဥပရိမဿ စ
အပရာပရံ ဘင်္ဂပုတ္တိမာဟ။

တန္တိ ဇဝနံ။ တဿ ဇဝနဿ န ယုတ္တန္တိ သမ္ပန္နော။ အာဂန္တုကော
အတ္တာဂတော။ ဥဒယဗ္ဗယပရိစ္ဆိန္နော တာဝတကော ကာလော ဧတေသန္တိ
တာဝကာလိကာနိ။

ဧတံ အသမ္မောဟသမ္ပဇညံ။ သမဝါယေတိ သာမဂ္ဂိယံ။ တတ္ထာတိ
ပဉ္စက္ခန္ဓဝသေန အာလောကနဝိလောကနေ ပညာယမာနေ တဗ္ဗိနိမုတ္တော
ကော ဧကော အာလောကေတိ၊ ကော ဝိလောကေတိ။ ဥပနိဿယပစ္စ-
ယောတိ ဣဒံ သုတ္တန္တနယေန ပရိယာယတော ဝုတ္တံ။ သဟဇာတပစ္စယောတိ
နိဒဿနမတ္တမေတံ အညမညသမ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတာဒိပစ္စယာနမ္ပိ လဗ္ဗ-
နတော။

ကာလေတိ သမိဉ္စိတုံ ယုတ္တကာလေ သမိဉ္ဇန္တဿ၊ တထာ ပသာရေတုံ
ယုတ္တကာလေ ပသာရေန္တဿ။ “မဏိလဗျေဂါ နာမ ကော သပ္ပဇာတိ”တိ
ဝဒန္တိ။ လဠနန္တိ ကမ္ပနံ၊ လိဋ္ဌာကရဏံ ဝါ။

ဥဏှပကတိကော ပရိဋ္ဌာဟဗဟုလကာယော။ သီလဿ ဝိဒူသနေန အဟိ-
တာဝဟတ္တာ ဖိစ္ဆာဇီဝဝသေန ဥပ္ပန္နံ အသပ္ပာယံ။ “စီဝရမ္ပိ အစေတန”န္တိ-
အာဒိနာ စီဝရဿ ဝိယ ကာယောပိ အစေတနောတိ ကာယဿ အတ္တ-
သုညတဝိဘာဝနေန “အန္တိန္တရေ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပရိဒီပေန္တော
ဣတရိတရသန္တောသဿ ကာရဏံ ဒဿေတိ။ တေနာဟ “တသ္မာ”တိအာဒိ။

စတုပဉ္စဂဏ္ဍိကာဟတောတိ အာဟတစတုပဉ္စဂဏ္ဍိကော၊ စတုပဉ္စဂဏ္ဍိ-
ကာဟိ ဝါ ဟတသောဘော။

အဋ္ဌဝိဓောပိ အတ္ထောတိ အဋ္ဌဝိဓောပိ ပယောဇနဝိသေသော။ မဟာ-
သိဝတ္ထေရဝါဒဝသေန “ဣမဿ ကာယဿ ဌိတိယာ”တိအာဒိနာ နယေန
ဝုတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဣမသ္မိံ ပက္ခေ “နေဝ ဒဝါယာတိအာဒိနာ နယေနာ”တိ
ပန ဣဒံ ပဋိက္ခေပင်္ဂဒဿနမုခေန ပါဠိ အာဂတာတိ ကတွာ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ပထဝီသန္ဓာရကဇလသံ တံသန္ဓာရကဝါယုနာ ဝိယ ပရိဘုတ္တဿ အာဟာ-
ရဿ ဝါယောဓာတုယာဝ အာသယေ အဝဋ္ဌာနန္တိ အာဟ “ဝါယောဓာတု-
ဝသေနော တိဋ္ဌတိ”တိ။ **အတိဟရတိ**တိ ယာဝ မုခါ အတိဟရတိ။ **ဝိတိ-
ဟရတိ**တိ တတော ကုစ္ဆိယံ ဝိမိသံ ကရောန္တော ဟရတိ။ **အတိဟရတိ**တိ ဝါ
မုခဒ္ဓါရံ အတိက္ကာမေန္တော ဟရတိ။ **ဝိတိဟရတိ**တိ ကုစ္ဆိဂတံ ပဿတော
ဟရတိ။ **ပရိဝဇ္ဇတိ**တိ အပရာပရံ စာရေတိ။ ဧတ္ထ စ အာဟာရဿ
ဓာရဏပရိဝတ္တနသဗ္ဗုဏ္ဏနဝိသောသနာနိ ပထဝီဓာတုသဟိတာ ဧဝ ဝါယော-
ဓာတု ကရေတိ၊ န ကေဝလာတိ တာနိ ပထဝီဓာတုယာ ကိစ္စဘာဝေန
ဝုတ္တာနိ၊ သာ ဧဝ ဓာရဏာဒိနိ ကိစ္စာနိ ကရောန္တဿ သာဓာရဏာတိ
ဝုတ္တာနိ။ **အလ္လတ္တု အနုပါလေတိ**တိ ယထာ ဝါယောဓာတုအာဒိဟိ
အညေဟိ ဝိသောသနံ န ဟောတိ၊ တထာ အနုပါလေတိ အလ္လဘာဝံ။
တေဇောဓာတုတိ ဂဟဏီသင်္ခါတာ တေဇောဓာတု။ သာ ဟိ အန္တောပဝိဋ္ဌံ
အာဟာရံ ပရိပါစေတိ။ **အညသော ဟောတိ**တိ အာဟာရဿ ပဝိသနာဒိနံ
မဂ္ဂေါ ဟောတိ။ **အာဘုဇတိ**တိ ပရိယေသနဝသေန၊ အဇ္ဈောဟရဏဇိဏ္ဏာ-
ဇိဏ္ဏတာဒိပဋိသံဝေဒနဝသေန စ အာဝဇ္ဇေတိ၊ ဝိဇာနာတိတိ အတ္တော။
တံတံဝိဇာနနဿ ပစ္စယဘူတောယေဝ ဟိ ပယောဂေါ “သမ္မာပယောဂေါ”တိ
ဝုတ္တော။ ယေန ဟိ ပယောဂေန ပရိယေသနာဒိ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ သော တဗ္ဗိသယ-
ဝိဇာနနဗ္ဗိ နိပ္ပါဒေတိ နာမ တဒဝိနာဘာဝတော။ အထ ဝါ သမ္မာပယောဂံ
သမ္မာပဋိပတ္တိံ **အန္ဓာယ အာဂမ္မ အာဘုဇတိ** သမန္ဓာဟရတိ။ အာဘောဂ-
ပုဗ္ဗကော ဟိ သဗ္ဗောပိ ဝိညာဏဗျာပါရေတိ တထာ ဝုတ္တံ။

ဂမနတောတိ ဘိက္ခာစာရဝသေန ဂေါစရဂါမံ ဥဒ္ဓိဿ ဂမနတော။
ပရိယေသနတောတိ ဂေါစရဂါမေ ဘိက္ခတ္တံ အာဟိဏ္ဏနတော။ **ပရိဘောဂ-
တော**တိ အာဟာရဿ ပရိဘုဉ္ဇနတော။ **အာသယတော**တိ ပိတ္တာဒိ-
အာသယတော။ အာသယတိ ဧတ္ထ ဧကန္တံ ပဝတ္တမာနောပိ ကမ္မဗလဝဝတ္တိတော
ဟုတွာ မရိယာဒဝသေန အညမညံ အသင်္ကရတော သယတိ တိဋ္ဌတိ
ပဝတ္တတိတိ **အာသယော**၊ အာမာသယဿ ဥပရိ တိဋ္ဌနကော ပိတ္တာဒိကော။
မရိယာဒတ္တော ဟိ အယမာကာရော။ နိဓေတိ ယထာဘုတ္တော အာဟာရော
နိစိတော ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ ဧတ္တာတိ နိဓာနံ၊ အာမာသယော၊ တတော
နိဓာနတော။ **အပရိပက္ကတော**တိ ဂဟဏီသင်္ခါတေန ကမ္မဇတေဇေန
အဝိပက္ကတော။ **ပရိပက္ကတော**တိ ယထာဘုတ္တဿ အာဟာရဿ ဝိပက္ကဘာဝ-
တော။ **ဖလတော**တိ နိပ္ပတ္တိတော။ **နိဿန္တတော**တိ ဣတော စိတော စ

ဝိဿန္တနတော။ သမ္ပက္ခနတောတိ သဗ္ဗသော မက္ခနတော။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂသံဝဏ္ဏနာယ^၁ ဂဟေတဗ္ဗော။

သရီရတော သေဒါ မုစ္ဆန္တိတိ ဝေဂသန္တာရဏေန ဥပ္ပန္နပရိဋ္ဌာဟတော သရီရတော သေဒါ မုစ္ဆန္တိ။ အညေ ဝ ရောဂါ ကဏ္ဍသုလဘဂန္ဓရာဒယော။ အဋ္ဌာနေတိ မနဿာမနဿပရိဂ္ဂဟေ အယုတ္တဋ္ဌာနေ ခေတ္တဒေဝါယတနာ-ဒိကေ။ ကုဒ္ဒါ ဟိ မနဿာ အမနဿာပိ ဝါ ဇီဝိတက္ခယံ ပါပေန္တိ။ ဝိဿဋ္ဌတ္တာ နေဝ တဿ ဘိက္ခုနော အတ္တနော၊ ကဿစိ အနိဿဇ္ဇိတတ္တာ ဇီရစ္ဆနိယတ္တာ ဝ န ပရဿ၊ ဥဒကတုဗ္ဗတောတိ ဝေဠုနာဋိအာဒိဥဒက-ဘာဇနတော။ တန္တိ ဆဒ္ဓိတဥဒကံ။

တ္ထေ ဝ ဧကော ဣရိယာပထော ဒွိသု ဌာနေသု အာဂတော၊ သော ပုဗ္ဗေ အဘိက္ခမပဋိက္ခမဂဟဏေန။ “ဂမနေပိ ပုရတော ပစ္ဆတော ဝ ကာယဿ အဘိဟရဏံ ဝုတ္တန္တိ ဣဓ ဂမနမေဝ ဂဟိတ”န္တိ အပရေ။ ယသ္မာ ဣဓ သမ္ပဇညကထာယံ အသမ္ပောဟသမ္ပဇညမေဝ ရရံ၊ တသ္မာ အန္တရန္တရေ ဣရိယာပထေ ပဝတ္တာနံ ရူပါရူပဓမ္မာနံ တတ္ထ တတ္ထေဝ နိရောဓဿနဝသေန သမ္ပဇာနကာရိတာ ဂဟိတာတိ။ မဇ္ဈိမဘာဏကာ ပန ဧဝံ ဝဒန္တိ—ဧကော ဟိ ဘိက္ခု၊ ဂစ္ဆန္တော အညံ စိန္တေန္တော အညံ ဝိတက္ကေန္တော ဂစ္ဆတိ၊ ဧကော ကမ္မဋ္ဌာနံ အဝိဿဇ္ဇေတွာဝ ဂစ္ဆတိ၊ တထာ ဧကော တိဋ္ဌန္တော၊ နိဿိဒန္တော၊ သယန္တော အညံ စိန္တေန္တော အညံ ဝိတက္ကေန္တော သယတိ၊ ဧကော ကမ္မဋ္ဌာနံ အဝိဿဇ္ဇေတွာဝ သယတိ။ ဧတ္တကေန ပန န ပါကဋံ ဟောတီတိ စက်မနေန ဒီပေန္တိ။ ယော ဘိက္ခု၊ စက်မနံ ဩတရိတွာ စက်မနကောဋိယံ ဌိတော ပရိဂ္ဂဏှာတိ “ပါစိနစက်မနကောဋိယံ ပဝတ္တာ ရူပါရူပဓမ္မာ ပစ္စိမစက်မနကောဋိ” အပ္ပတွာ ဧတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓါ၊ ပစ္စိမစက်မန-ကောဋိယံပဝတ္တာပိ ပါစိနစက်မနကောဋိ” အပ္ပတွာ ဧတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓါ၊ စက်မန-မဇ္ဈေ ပဝတ္တာ ဥဘော ကောဋိယော အပ္ပတွာ ဧတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓါ၊ စက်မနေ ပဝတ္တာ ရူပါရူပဓမ္မာ ဌာနံ အပ္ပတွာ ဧတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓါ၊ ဌာနေ ပဝတ္တာ နိသဇ္ဇိ အပ္ပတွာ ဧတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓါ၊ နိသဇ္ဇာယ ပဝတ္တာ သယနံ အပ္ပတွာ ဧတ္ထေဝ နိရုဒ္ဓါ”တိ။ ဧဝံ ပရိဂ္ဂဏှန္တော ပရိဂ္ဂဏှန္တော ဧဝံ စိတ္တံ ဘဝဂံ” ဩတာရေတိ၊ ဥဋ္ဌဟန္တော ပန ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာဝ ဥဋ္ဌဟတိ၊ အယံ ဘိက္ခု ဂတဒီသု သမ္ပဇာနကာရီ နာမ ဟောတီတိ။

ဧဝံမိ သုတ္တေ ကမ္မဋ္ဌာနံ အဝိဘူတံ ဟောတိ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ အဝိဘူတံ န ကာတမ္ပံ၊ တသ္မာ သော ဘိက္ခု ယာဝ သက္ကောတိ။ တာဝ စက်မိတွာ ဌတွာ နိဿိဒိတွာ သယမာနော ဧဝံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ သယတိ “ကာယော အစေတနော မဇ္ဈော အစေတနော၊ ကာယော န ဇာနာတိ ‘အဟံ မဇ္ဈေ သယိတော’တိ၊ မဇ္ဈောပိ န ဇာနာတိ ‘မယိ ကာယော သယိတော’တိ၊ အစေတနော ကာယော အစေတနေ မဇ္ဈေ သယိတော”တိ။ ဧဝံ ပရိဂ္ဂဏှန္တော ဧဝံ စိတ္တံ ဘဝဂံ ဩတာရေတိ။ ပဗုဇ္ဈန္တော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာဝ ပဗုဇ္ဈတိတိ အယံ သုတ္တေ သပ္ပဇာနကာရီ နာမ ဟောတိ။ ကာယိကာဒိကိရိယာနိဗ္ဗတ္တနေန တမ္ပယတ္တာ အာဝဇ္ဇနကိရိယာနိဗ္ဗတ္တကတ္တာ အာဝဇ္ဇနကိရိယာသမုဋ္ဌိတတ္တာ စ ဇေနံ၊ သဗ္ဗမ္ပိ ဝါ ဆဒ္ဒါရပ္ပဝတ္တံ ကိရိယာမယပဝတ္တံ နာမ၊ တသ္မိံ သတိ ဇာဂရိတံ နာမ ဟောတိတိ ပရိဂ္ဂဏှန္တော ဇာဂရိတေ သပ္ပဇာနကာရီ နာမ။ အပိစ ရတ္တိန္ဒိဝံ ဆ ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ ပဉ္စ ကောဋ္ဌာသေ ဇဂ္ဂန္တောပိ ဇာဂရိတေ သပ္ပဇာနကာရီ နာမ ဟောတိတိ။

ဝိမုတ္တာယတနသီသေ ဌတွာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တောပိ ဗာတ္တိံသတိရစ္ဆာနကထံ ပဟာယ ဒသကထာဝတ္ထုနိဿိတသပ္ပာယကထံ ကထေန္တောပိ ဘာသိတေ သပ္ပဇာနကာရီ နာမ ဟောတိ။ အဋ္ဌတိံသာယ အာရမ္မဏေသု စိတ္တရုစိယံ အာရမ္မဏံ မနသိကာရံ ပဝတ္တေန္တောပိ ဒုတိယဇ္ဈာနံ သမာပန္တောပိ တုဏှိဘာဝေ သပ္ပဇာနကာရီ နာမ။ ဒုတိယဉ္စိ ဈာနံ ဝစီသင်္ခါရပ္ပဟာနတော ဝိသေသတော တုဏှိဘာဝေါ နာမာတိ။ ဩဋ္ဌေ ဇာတိအာဒိသု စ-သဒ္ဓေန ကဏ္ဍသိသနာဘိအာဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တဒနုရူပံ ပယောဂန္တိ တဿ ဥပ္ပတ္တိယာ အနုစ္စဝိကံ စိတ္တဿ ပဝတ္တိအာကာရသညိတံ ပယောဂံ၊ ယတော သဗ္ဗေ ဝိစာရာဒယော နိပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဥပါဒါရူပပဝတ္တိယာတိ ဝိညတ္တိဝိကာရသဟိတသဒ္ဓါယတနုပ္ပတ္တိယာ။ ဧဝန္တိ ဝုတ္တပ္ပကာရေန။ သတ္တသုပိ ဌာနေသု အသမ္မုယနဝသေန “ဝိဿက”န္တိ ဝုတ္တံ။ မဂ္ဂသမ္မာသတိယာပိ ကာယာနုပဿနာဒိအနုရူပတ္တာ သပ္ပဇညာနုရူပပုဗ္ဗဘာဝံ သတ္တဋ္ဌာနိယဿ ဧကန္တလောကိယတ္တာ။

သတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဘိက္ခုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၆၉။ ယသ္မာ သော ဘိက္ခု “ဒေသေတု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သံဝိတ္တေန ဓမ္မ”န္တိ သံဝိတ္တေန ဓမ္မဒေသနံ ယာစိ တဿ သံဝိတ္တရုစိဘာဝတော၊ တသ္မာ

သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတုကာမော ဘဂဝါ “တသ္မာတိဟာ”တိ အာဒိမာ-
ဟာတိ ဝုတ္တံ “ယသ္မာ သံခိတ္တေန ဒေသနံ ယာဓသိ၊ တသ္မာ”တိ။ ကမ္မဿ-
ကတာဒိဋ္ဌိကဿေဝ လောကီယလောကုတ္တရဂုဏဝိသေသာ ဣဇ္ဈန္တိ၊ န ဒိဋ္ဌိ-
ဝိပန္နဿ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဒိဋ္ဌိတိ ကမ္မဿကတာဒိဋ္ဌိ”တိ။

၄-သလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇၀။ ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇမာနေ အပါယဒုက္ခေ အပါတနဝသေန
ဓာရဏဋ္ဌေန ဓမ္မော၊ သာသနဗြဟ္မစရိယံ၊ တဒေဝ တဒင်္ဂါဒိဝသေန ကိလေ-
သာနံ ဝိနယနဋ္ဌေန ဝိနယောတိ အာဟ “ဓမ္မောတိ ဝါ။ ပ။ နာမ”န္တိ။
ပဋိပက္ခဓမ္မေဟိ အနဘိဘူတတာယ ဧကော ဥဒေတိတိ ဧကောဒိတိ လဒ္ဓ-
နာမော သမာဓိ ဘူတော ဇာတော ဧတေသန္တိ ဧကောဒိဘူတာ။ ဣတ္ထ စ
ဧကောဒိဘူတာတိ ဧတေန ဥပစာရဇ္ဈာနာဝဟော ပုဗ္ဗဘာဂိကော သမာဓိ
ဝုတ္တော၊ သမာဟိတာတိ ဧတေန ဥပစာရပုနာသမာဓိ၊ ဧကဂ္ဂစိတ္တာတိ ဧတေန
သုဘာဝိတော ဝသိပ္ပတ္တော အပ္ပနာသမာဓိ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ နဝက-
ဘိက္ခုဟိ ဘာဝိတသတိပဋ္ဌာနာ ပုဗ္ဗဘာဂါ။ တေ ဟိ ယထာဘူတဉာဏာယ
ဘာဝိတာ။ ယထာဘူတဉာဏန္တိ ဟိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏံ ဣဓေမိပ္ပေတံ။
ဝိဇ္ဇာသဝေဟိ ဘာဝိတသတိပဋ္ဌာနာပိ ပုဗ္ဗဘာဂါ။ တေသံ ဟိ ကတ-
ကရဏီယာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ၊ သေက္ခာနံ ပန
သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ ပရိညတ္တာယ ပဝတ္တာ လောကီယာ၊ ပရိဇာနနဝသေန
ပဝတ္တာ လောကုတ္တရာတိ “ဝိဿကာ”တိ ဝုတ္တံ။

၅-အကုသလရာသိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇၁။ ပဉ္စမေ ကေဝလောတိ ကုသလဓမ္မေဟိ အသမ္ဘိဿော၊ တတော
ဝေ သကလော သုက္ကပက္ခော အနဝဇ္ဇဋ္ဌော။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

၆-သကုဏန္တိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇၂။ ပါကတိကသကုဏကုလေသု ဗလဝဘာဝတော တေသံ ဟနနတော
သကုဏန္တိ၊ သေနောတိ ဝုတ္တံ “သေနသေတံ အဝိဝေန”န္တိ၊ သေန-
ဝိသေသော ပန သော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အာမိသတ္တာယ ပတ္တတ္တာ “လောဘ-
သာဟသေန ပတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ၊ လောဘနိမိတ္တေန သာဟသာကာရေန ပတ္တာတိ
အတ္တော။ နဂ်လေန ကဋ္ဌံ ကသိတံ နဂ်လကဋ္ဌံ၊ တံ ကရိယတိ ဣတ္တာတိ

နင်္ဂလကမ္ဘကရဏန္တိ အာဟ “အရနာ ကဋ္ဌံ ခေတ္တဌာန”န္တိ။ လေဉ္စယော
တိဋ္ဌန္တိ ဧတ္ထာတိ လေဉ္စုဌာနံ၊ လေဉ္စုနိမိတ္တံ ကသိတဌာနံ။ ဝဇ္ဇတိတိ ဝဒံ၊
ဝစနံ။ ကုတ္တိတံ ဝဒံ အဝဒံ။ ဂရဟနေ ဟိ အယံ အ-ကာရော ယထာ
“အပုတ္တော အဘရိယာ”တိ၊ အဝဒံ မာနေတိတိ အဝဒမာနာ၊ အတ္တနော
ဗလမဒေန လာပံ အတိမညိတွာ ဝဒန္တိတိ အတ္တော။ တေနောဟ “ဂစ္ဆ ခေါ”
တွံ လာပ၊ တတြိပိ မေ ဂန္ဓာ န မောက္ခသိ”တိ။ ယံ ပန အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ
“အတ္တနော ဗလဿ သုဋ္ဌ၊ ဝဏ္ဏံ ဝဒမာနာ”တိ၊ တတ္ထ အတ္ထတော အာပန္နံ
ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ။ “ဝဒမာနော”တိဝါ ပါဌော၊ သာရမ္ပဝသေန အဝါယန္တောတိ
အတ္တော။ တေနာဟ “ဧဟိ ခေါ” ဒါနိ သကုဏန္တိ”တိ။ သုဋ္ဌ၊ ဌပေတွာတိ
ဇိယာမုတ္တသရဿ ဝိယ သီသပါတယောဂျတာကရဏေန ဥဘော ပက္ခေ သမ္မာ
ဌပေတွာ။ အယန္တိ သကုဏန္တိ။ ဉတွာတိ ယထာဘူတဒဿနေန အတ္တနော
ဉ္ဇုဏေန ဇာနိတွာ။ ဖာလိယိတ္တာတိ ဖာလစ္ဆေဒတိဝိဇ္ဇာသိခရေ သုက္ခလေဉ္စုသ္မိ
ဘိဇ္ဇိတ္ထ။

၇-မက္ခဒုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇၃။ သဉ္ဇာဇရာတိ သဉ္ဇရဏံ။ လေပန္တိ သိလေသသဒိသံ အာလေပနံ။
ကာဇသိက္ခာ ဝိယာတိ ကာဇေဏ္ဍကေ ဩလဂ္ဂေတဗ္ဗာ သိက္ခာ ဝိယ။ အပိစ
စတဿော ရဇ္ဇုယော ဥပရိ ဗန္ဓနဌာနဉ္စာတိ ပဉ္စဌာနံ။ ဩဒ္ဓိတောတိ
ဩလမ္ပိတော။ ဟုနန္တောတိ နိတ္ထုနန္တော။

၈-သုဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇၄။ အာဟာရသမ္ပာဒနေန တံတံအာဟာရဝတ္ထုဂတေ သူဒေတိ
ပဉ္စရေတိတိ သူဒေါ၊ ဘတ္တကာရကော။ ဒဟရေဟိ မနာပတရံ အစွေတဗ္ဗတော
အတိက္ကမိတဗ္ဗတော အစွယာ၊ ဘောဇနေ ရသဝိသေသာ၊ တသ္မာ နာနစ္စ-
ယေဟိတိ နာနပ္ပကာရရသဝိသေသေဟိတိ အတ္တော။ တေန ဝုတ္တံ “နာနစ္စ-
ယေဟိ”တိအာဒိ။ အဂ္ဂိယတိ အသင်္ကရတော ဝိဘဇိယတိတိ အဂ္ဂေါ၊ အဗ္ဗိလ-
မေဝ အဂ္ဂေါ အဗ္ဗိလဂ္ဂေါတိ အာဟ “အဗ္ဗိလဂ္ဂေဟိတိ အဗ္ဗိလကောဋ္ဌာသေ-
ဟိ”တိ။ ဒါတုံ အဘိဟရိတဗ္ဗတာယ အဘိဟာရာ၊ ဒေယျဓမ္မာ။ တေနာဟ
“အဘိဟဋ္ဌာနံ ဒါယာန”န္တိ။ ဣဒံ မေ ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုလောမံဝါတိ ဣဒံ မမ
ကမ္မဋ္ဌာနံ ဧဝံ ပဝတ္တမာနံ အနုလောမာဝသာနမေဝ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ။ ဧဝံ ပုန

ပဝတ္တမာနံ ဥဿတ္တိတွာ ဝိသေသနိဗ္ဗတ္တနတ္ထမေဝ ဟောတိတိ ဧဝံ နိမိတ္တံ
ဂဟေတုံ န သက္ကောတိ ဗာလော အဗျတ္တော၊ ပဏှိတော ပန သက္ကောတိ။
အတ္တနော ဖိတ္တဿာတိ အတ္တနော ဘာဝနာစိတ္တဿ။ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ
သတိပဋ္ဌာနာဝ ကထိတာ “သကဿ စိတ္တဿ နိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏှာတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။

၉-ဂိလာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇၅။ ပါဒဂါမောတိ နဂရဿ ပဒသဒိသော မဟန္တဂါမော။ တေနေ-
ဝါဟ “ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝဂါမကေ”တိ။ အဟိတနိသေနေဟိတ-
နိယောဇနဗျသနပရိစ္စဇနလက္ခဏော ဖိတ္တဘာဝေါယေသု အတ္ထိ၊ တေ ဖိတ္တာ။
ယေ ပန ဒိဋ္ဌမတ္တသဟာယာ၊ တေ သန္တိန္ဒာ။ ယေ သဝိသေသံ ဘတ္တိမန္တော၊
တေ သန္တိတ္တာတိ ဒဿေန္တော “ဖိတ္တာတိ ဖိတ္တာဝါ”တိအာဒိမာဟ။
အဿာတိ ဘဂဝတော။ ပဉ္စမိယံ အဋ္ဌမိယံ စာတုဒ္ဓသိယံ ပဉ္စဒသိယန္တိ
ဧကေကသ္မိံ ပက္ခေ စတ္တာရော ဝါရေ ကတွာ မာသဿ အဋ္ဌဝါရေ။

ဝေဒနာနံ ဗလဝဘာဝေန ခရော ဖရသော ကက္ခဋ္ဌော။ အာဗာဓောတိ
ပုဗ္ဗကမ္မဟေတုတာယ ကမ္မသမုဋ္ဌာနော အာဗာဓော သင်္ခါရဒုက္ခတာသင်္ခါတော
သဗ္ဗကာလိကတ္တာ သရီရဿ သဘာဂရောဂေါ နာမ၊ နာယမိဒိသော
အာဗာဓော၊ အယံ ပန ဗဟလတရဗျာမိတာယ “ဝိသဘာဂရောဂေါ”တိ
ဝုတ္တော။ အန္တ-သဒ္ဓေါ သမိပပဝတ္တောတိ အာဟ “မရဏန္တံ မရဏသန္တိက”န္တိ။
ဝေဒနာ။ပ။ အကရောန္တော ဥက္ကံသဂတဘာဝိတကာယာဒိတာယ။ အဝိဋ္ဌိယ-
မာနောတိ အဝိဋ္ဌိယမာနော ဝိယ။ ဩဝါဒမေဝ ဘိက္ခုသံဃဿ အပလောက-
နန္တိ အာဟ “ဩဝါဒါနုသာသနိံ အဒတွာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ။
ပုဗ္ဗဘာဂဝိရိယံ နာမ ဖလသမာပတ္တိယာ ပရိကမ္မဘူတဝိပဿနာဝိရိယံ။
ဇိဝိတမ္ပိ ဇိဝိတသင်္ခါရော ပတိတုံ အဒတွာ အတ္တဘာဝဿ အဘိသင်္ခရဏတော။

“တ္ထေကံ ကာလံ အတိက္ကမိတွာ ဝုဠဟိဿာမီ”တိ ခဏပရိစ္ဆေဒဝတိ
သမာပတ္တိ ခဏိကသမာပတ္တိ။ နိဂ္ဂုဗ္ဗံ နိဇ္ဇဉံ ကတွာတိ ရူပသတ္တကာရူပသတ္တက-
ဝသေန ပဝတ္တိယမာနံ ဝိပဿနာဘာဝနံ သဗ္ဗသော ခိလဝိရဟေန နိဂ္ဂုဗ္ဗံ
အဗျာကုလတာယ နိဇ္ဇဉံ ကတွာ။ မဟာဝိပဿနာဝသေနာတိ ပစ္စေကံ
သဝိသေသံဝိတ္တာရိတာနံ အဋ္ဌာရသာဒိနံ မဟာဝိပဿနာနံ ဝသေန ဝိပဿိတွာ
သမာပန္နာ ယာ သမာပတ္တိ၊ သာ သုဋ္ဌ၊ ဝိက္ခမ္ဘေတိ ဝေဒနံ မဟာဗလဝတာယ
ပုဗ္ဗာရမ္မဏဿ၊ မဟာနုဘာဝတာယ တထာပဝတ္တိတဝိပဿနာဝိရိယဿ။

ယထာ နာမာတိအာဒိနာ တဿ နိဒဿနံ ဒဿေတိ။ ဝေဒနာတိ ဒုက္ခ-
ဝေဒနာ။ စူဠသဟာကာရေဟိတိ တဿေဝ သတ္တကဒ္ဓယဿ ဝသေန ဝဒတိ။
သန္တေတွာတိ အန္တရန္တရာ သမာပန္နဇ္ဈာနသမာပတ္တိသမ္ဘူတေန ဝိပဿနာပီတိ-
သိနေဟေန တေမေတွာ။ သမာပတ္တိတိ ဖလသမာပတ္တိ။

ဝိလောကော ဝုဠိတောတိ ဝိလောကဘာဝတော ဝုဠိတော။ သရီရဿ ဂရုတ္တဒ္ဓ-
ဘာဝပ္ပတ္တိ မဓုရကတတတိ အာဟ “သဉ္ဇာတဂရုဘာဝေါ သဉ္ဇာတထဒ္ဓဘာ-
ဝေါ”တိ။ နာနာကာရတောတိ ပုရတ္တိမာဒိဘေဒတော။ သတိပဋ္ဌာနဓမ္မာတိ
ပုဗ္ဗေ အတ္တနာ ဘာဝိယမာနာ^၁ သတိပဋ္ဌာနဓမ္မာ။ ပါကင်္ခာ န ဟောန္တိ
ကာယစိတ္တာနံ အကမ္မညတဘယ။ တန္တိဓမ္မာတိ ပရိယတ္တိဓမ္မာ န ဣယန္တိ။

အနန္တရံ အဗဟိရန္တိ ဓမ္မဝသေန ပုဂ္ဂလဝသေန စ အန္တရဗဟိရံ အကတွာ။
တ္ထေကန္တိအာဒိနာ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဝိဝရတိ။ ဒဟရကာလေတိ အတ္တနော ဒဟရ-
ကာလေ။ န ဝေံ ဟောတိတိ “အဟံ ဘိက္ခုသံဃံ ပရိဟရိဿာမိ”တိအာဒိကော
မာနတဏှာမူလကော ဣဿာမစ္ဆရိယာနံ ပဝတ္တိအာကာရော တထာဂတဿ
န ဟောတိ။ နတ္ထေဝ ပဂေဝ တေသံ သမုစ္ဆန္တတ္တာတိ အာဟ “ဗောဓိပလ္လင်္ဂ-
ယေဝါ”တိအာဒိ။ ပဋိသင်္ခရဏေန ဝေဌေန^၂ မိဿကေန။ မညေတိ ယထာ-
ဝုတ္တံ ပဋိသင်္ခရဏသညိတေန ဝေဌမိဿကေန ဝိယ ဇရသကင်္ဂ။ အရဟတ္တဖလ-
ဝေဌေနာတိ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိသညိတေန အတ္တဘာဝဝေဌေန။

ဖလသမာပတ္တိယာ အဓိပ္ပေတတ္တာ “ကေစ္စာနံ ဝေဒနာနန္တိ လောကီယာနံ
ဝေဒနာန”န္တိ ဝုတ္တံ။ အတ္တဒီပါတိ ဧတ္ထ အတ္တ-သဒ္ဓေန ဓမ္မော ဝေ ဝုတ္တော၊
သွာယမတ္ထော ဟေဋ္ဌာ ဝိဘာဝိတော ဝေ။ နဝိဇော လောကုတ္တရဓမ္မော
ဝေဒိတဓမ္မာ။ သောဟိ စတူဟိ ဩဃေဟိ အနုဇ္ဈောတ္တရဏီယတော “ဒီပေါ”တိ
ဝုတ္တော။ တမအဂ္ဂေတိ တမယောဂါဘာဝေန သဒေဝကဿ လောကဿ
အဂ္ဂေ။ သဗ္ဗေသန္တိ သဗ္ဗေသံ သိက္ခာကာမာနံ။ တေ “ဓမ္မဒီပါ ဝိဟရထာ”တိ
ဝုတ္တာ စတုသတိပဋ္ဌာနဂေါစရာဝ ဘိက္ခု။ အဂ္ဂေ^၃ ဘဝိဿန္တိ။

၁၀-ဘိက္ခုနုပဿယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇၆။ ကမ္မဋ္ဌာနကမ္ပိကာတိ ကမ္မဋ္ဌာနမနုယုတ္တာ။ ဝိသေသေတိတိ
ဝိသေသော၊ အတိသယော၊ သွာယံ ပုဗ္ဗာပရဝိသေသော ဥပါဒါယုပါဒါယ
ဂဟေတဗ္ဗောတိ တံ ဒဿေတုံ “တတ္ထာ”တိအာဒိမာဟ။

၁-အတ္တနော ဘာဝနာဘာဝိယမာနာ (က) ၂-ဝေဌေန (က) ၃-အဂ္ဂဘူတာ (က)

ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကိလေသပရိဋ္ဌာဟောတိ ကာယေ အသုဘာဒိဝသေန မနသိကာရံ အဒဟန္တဿ မနသိကာရဿ ဝီထိယံ အပဋိပန္နတာ သုဘာဒိဝသေန ကာယာ- ရမ္မဏော ကိလေသပရိဋ္ဌာဟောစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဝီရိယာရမ္ဘဿ အဘာဝေန တသ္မိံ အာရမ္မဏေ ဝေတဿော ဝါ လိနတ္တံ ဟောတိ။ ဂေါစရဇ္ဈတ္တတော ဗဟိဒ္ဓါ ပုထုတ္တာရမ္ပဏေ ဖိတ္တံ ဝိက္ခိပတိ။ ဝေ ကိလေသပရိဋ္ဌာဟော စာတိအာဒိနာ တိဝိဓမ္မိ ဘာဝနာနုယောဂဿ ကိလေသဝတ္ထုဘာဝံ ဥပါဒါယ သမုစ္စယဝသေန အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ပန တေ ပရိဋ္ဌာဟလိနတ္တဝိက္ခေပါ ကေဇ္ဈံ န ပဝတ္တန္တိ၊ တသ္မာ ပါဠိယံ “ကာယာရမ္မဏော ဝါ”တိအာဒိနာ အနိယမတ္ထော ဝါ-သဒ္ဓေါ ဂဟိတော။ ကိလေသာနုရုဋ္ဌိတေနာတိ ကိလေသဝိဝတ္တိတစိတ္တေန ဟုတွာ န ဝတ္တိတဗ္ဗံ။ ကထံ ပန ဝတ္တိတဗ္ဗန္တိ အာဟ “ကိသ္မိဋ္ဌိဒေဝါ”တိ။ န ဝ ဝိတက္ကေတိ န ဝ ဝိစာရေတိတိ ကိလေသသဟဂတေ ဝိတက္ကဝိစာရေ န ပဝတ္တေတိ။ သုခိတောတိ ဖျာနသုခေန သုခိတော။

ဣမဿ ဘိက္ခုနော ဘာဝနာ ပဝတ္တာတိ သမ္ပန္နော။ ယသ္မာ ဟိ ဣမဿ ဘိက္ခုနော တံ မူလကမ္မဋ္ဌာနံ ပရိပန္နန္တ သတိ ဌပေတွာ ဗုဒ္ဓဂုဏာဒိအနုဿရ- ဏေန ဖိတ္တံ ပဿာဒေတွာ မူလကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာ ပဝတ္တာ၊ တသ္မာ ပဏိဓာယ ဘာဝနာတိ ဝုတ္တန္တိ သမ္ပန္နော။ အဋ္ဌပေတွာတိ ဖိတ္တံ အပ္ပဝတ္တေတွာတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကမ္မဋ္ဌာနာဒိနံ တိဏ္ဍမ္မိ ဝသေန အတ္ထယောဇနာ သမ္ဘဝတိ။ တေနာဟ “တတ္တာ”တိအာဒိ။ သာရေန္တော ဝိယာတိ ရထံ ဝါဟယန္တော ဝိယ။ သမပ္ပမာဏတော အဋ္ဌကာဒိဝသေန သုတန္တိတံ ပက္ခိပန္တော ဝိယ။ သုခေနော ကိလေသာနံ ဩကာသံ အဒေန္တော အန္တရာ အသဇ္ဇန္တော အလဂ္ဂန္တော။ ဝိပဿနာစာရဿ အာရဒ္ဓုဝုတ္တိတံ အပရိပန္နတဉ္စ ဒဿေန္တော ဩပမ္ပဒ္ဓယမာဟ။ ဖျာဘဂီယာတိ ကာဇဒဏ္ဍေန။ ကိလေသပရိဋ္ဌာဟာဒိနန္တိ ကိလေသပရိဋ္ဌာဟလိနတ္တဝိက္ခေပါနံ။

ဂုဠာဏ္ဍာဒိနိတိ ဂုဠာဏ္ဍသက္ခရာဏ္ဍာဒိနိ ဥစ္ဆုရိကာရဘူတာနိ။ “ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရာမီ”တိအာဒိဝစနတော “ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ ကထိ- တာ”တိ ဝုတ္တံ။

အဗ္ဗပါလိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-နာလန္ဒဝဂ္ဂ

၂-နာလန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇၈။ ဒုတိယဝဂ္ဂေ ပဌမသုတ္တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ သုဝိညေယျန္တိ တံ လဃိတွာ “ဒုတိယေ”တိ ဝုတ္တံ။

ဘိယျတရော အဘိညာတောတိ သမ္မောဓိယာ သေဋ္ဌတရေတိ အဘိ-
လက္ခိတော။ ဘိယျတရာဘိညောတိ သဗ္ဗသတ္တေသု အဓိကတရပညော။
တေနာဟ “ဥတ္တရိတရညဏော”တိ။ သမ္မာ အနဝသေသတော ဗုဒ္ဓိတိ ဧတေ-
နာတိ သမ္မောဓိတိ အာဟ “သမ္မောဓိယန္တိ သဗ္ဗညုတညာဏေ”တိ။ နိပ္ပ-
ဒေသာ ဂဟိတာတိ အနဝသေသာ ဗုဒ္ဓဂုဏာ ဂဟိတာ အဂ္ဂမဂ္ဂသိဒ္ဓိယာဝ
ဘဂဝတော သဗ္ဗဂုဏာနံ သိဒ္ဓတ္တာ။ န ကေဝလဉ္စ ဗုဒ္ဓါနံ၊ အထ ခေါ အဂ္ဂ-
သာဝကပစ္စေကဗုဒ္ဓါနမ္ပိ တံတံဂုဏသမိဇ္ဈနံ အဂ္ဂမဂ္ဂါဓိဂမေနေဝါတိ ဒဿေန္တော
“ဒွေဝိ အဂ္ဂသာဝကော”တိအာဒိမာဟ။

အပရော နယော— ပသန္တောတိ ဣမိနာ ပသာဒဿ ဝတ္တမာနတာ ဒီဝိ-
တာတိ ဥဗ္ဗန္တသဒ္ဓေါတိ ဣမိနာပိ သဒ္ဓါယ ပစ္စုပ္ပန္တတာ ပကာသိတာတိ
အာဟ “ဧဝံ သဒ္ဓဟာဓိတိ အတ္ထော”တိ။ အဘိဇာနာတိ အဘိမုခဘာဝေန
သဗ္ဗညေယျံ ဇာနာတိတိ အဘိညော၊ ဘိယျော အဓိကော အဘိညောတိ
ဘိယျောဘိညော။ သော ဧဝ အတိသယဝစနိစ္ဆာဝသေန ဘိယျော-
ဘိညုတရေတိ ဝုတ္တောတိ အာဟ “ဘိယျတရော အဘိညာတော”တိ။
ဒုတိယဝိကပ္ပေ ပန အဘိဇာနာတိတိ အဘိညာ၊ အဘိဝိသိဋ္ဌာ ပညာ။ ဘိယျော
အဘိညာ တေဿာတိ ဘိယျောဘိညော၊ သော ဧဝ အတိသယဝစနိစ္ဆာ-
ဝသေန ဘိယျောဘိညုတရော။ သွာယံ အဿ အတိသယော အဘိညာယ
ဘိယျောဘာဝကတောတိ အာဟ “ဘိယျတရာဘိညော ဝါ”တိ။ သမ္မုဇ္ဈတိ
တောယာတိ သမ္မောဓိ၊ သဗ္ဗညုတညာဏံ အဂ္ဂမဂ္ဂဉာဏဉ္စ။ သဗ္ဗညုတညာဏ-
ပဒဋ္ဌာနံ ဟိ အဂ္ဂမဂ္ဂဉာဏံ၊ အဂ္ဂမဂ္ဂဉာဏပဒဋ္ဌာနဉ္စ သဗ္ဗညုတညာဏံ သမ္မောဓိ
နာမ။ တတ္ထ ပဓာနဝသေန တဒတ္ထဒဿနေ ပဌမဝိကပ္ပေါ၊ ပဒဋ္ဌာနဝသေန
ဒုတိယဝိကပ္ပေါ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏဿေဝ ဂဟဏံ၊ နနု
ဟေဋ္ဌိမာနိပိ ဘဂဝတော မဂ္ဂဉာဏာနိ သဝါသနမေဝ ယထာသကံ ပဋိပက္ခ-
ဝိဓမနဝသေန ပဝတ္တာနိ။ သဝါသနပ္ပဟာနံ ဟိ ဥေယျာဝရဏပ္ပဟာနန္တိ?
သစ္စမေတံ၊ တံ ပန အပရိပုဏ္ဏံ ပဋိပက္ခဝိဓမနဿ ဝိပ္ပကတဘာဝတောတိ
အာဟ “အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏေ ဝါ”တိ။ သဗ္ဗန္တိ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေန အဓိဂန္တဗ္ဗံ သဗ္ဗံ။

ခါဒနိယာနံ ဥဋ္ဌာရတာ သာတရသာနဘာဝေနာတိ အာဟ “မရဓေ အာဂန္တတိ”တိ။ ပသံသာယ ဥဋ္ဌာရတာ ဝိသိဋ္ဌဘာဝေနာတိ အာဟ “သေ-
ဓဋ္ဌ”တိ။ ဩဘာသဿ ဥဋ္ဌာရတာ မဟန္တဘာဝေနာတိ ဝုတ္တံ “ဝိပုလေ”တိ။
ဥသဘဿ အယန္တိ အာသဘိ၊ ဣဓ ပန အာသဘိ ဝိယာတိ အာသဘိ။
တေနာဟ “ဥသဘဿ ဝါစာသဒိသိ”တိ။ ယေန ဂုဏေန သာ တံ-
သဒိသာ၊ တံ ဒဿေတုံ “အလော အသပ္ပဓေဝီ”တိ ဝုတ္တံ။ ယတော ကုတောစိ
အနုဿဝနံ အနုဿဓေဝါ။ ဝိဇ္ဇာဋ္ဌာနာဒိသု ကတပရိစယာနံ အာစရိယာနံ
တံ တံ အတ္ထံ ဉ္ဈပေန္တိ ပဝေဏီ အာစရိယပရပ္ပဏ။ ကေဝလံ အတ္တနော
မတိယာ “ဣတိ ကိရ ဧဝံ ကိရ”တိ ပရိကပ္ပနာ ဣတိကိရ။ ပိဋကဿ
ဂန္ထဿ သမ္ပဒါနတော ဘူတတော တဿ ဂဟဏံ ပိဋကသမ္ပဒါနံ။
ယထာသုတာနံ အတ္တာနံ အာကာရဿ ပရိဝိတက္ကနံ အာကာရပရိဝိတက္ကော။
တထေဝဿ “ဝေမေတ”န္တိ ဒိဋ္ဌိယာ နိဇ္ဈာနက္ခမနံ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ။ အာဂ-
မာဓိဂမေဟိ ဝိနာ ကေဝလံ အနုဿုတတော တက္ကမဂ္ဂံ နိဿာယ တက္ကနံ
တက္ကော။ အနုမာနဝိမိ နိဿာယ ဂဟဏံ နယဂ္ဂါဗော။ ယသ္မာ ဗုဒ္ဓဝိ-
သယေ ဌတွာ ဘဂဝတော အယံ ထေရဿ စောဒနာ ထေရဿ စ သော
အဝိသယော၊ တသ္မာ “ပစ္စက္ခတော ဉာဏေန ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ ဝိယာ”တိ ဝုတ္တံ။
သီဟနာဒေါ ဝိယာတိ သီဟနာဒေါ။ တံသဒိသတာ စဿ သေဋ္ဌဘာဝေန၊
သော စေတ္ထ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ ဒဿေန္တော “သီဟနာဒေါ”တိအာဒိ-
မာဟ။ ဥန္တာဒယန္တေနာတိ အသနိသဒိသံ ကရောန္တေန။

အနုယောဂဒါပနတ္ထန္တိ အနုယောဂံ သောဓာပေတုံ။ ဝိမဒ္ဒက္ခမံ ဟိ
သီဟနာဒံ နဒန္တော အတ္တတော အနုယောဂံ သောဓေတိ နာမ၊ အနုယုဉ္ဇန္တော
စ နံ သောဓာပေတိ နာမ။ ဒါတုန္တိ သောဓေတုံ။ ကေစိ “ဒါနတ္ထ”န္တိ
အတ္ထံ ဝဒန္တိ၊ တံ န ယုတ္တံ။ န ဟိ ယော သီဟနာဒံ နဒတိ၊ သော ဝေ တတ္ထ
အနုယောဂံ ဒေတိတိ ယုဇ္ဇတိ။ နိဃံသနန္တိ ဝိမဒ္ဒနံ။ ဓမ္မမာနန္တိ တာပယမာနံ။
တာပနဉ္စေတ္ထ ဂဂ္ဂရိယာ မောပနသိသေန ဝဒတိ။

သဗ္ဗေ တေတိ သဗ္ဗေ တေ အတိတေ နိရုဋ္ဌေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ။ တေနေတံ
ဒဿေတိ— ယေ တေ အဟေသုံ အတိတမဒ္ဒါနံ တဝ အဘိနိဟာရတော
ဩရံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တေသံ တာဝ သာဝကဉာဏဂေါစရေ ဓမ္မေ ပရိစ္ဆိန္နန္တော
မာရာဒယော ဝိယ စ ဗုဒ္ဓါနံ လောကီယစိတ္တာစာရံ တံ ဇာနေယျာသိ။ ယေ
ပန တေ အတ္တတိတာ၊ တတော ပရတော ဆိန္ဒဝဋ္ဋုမာ ဆိန္ဒပပဉ္စာ ပရိယာ-
ဒိန္ဒဝဋ္ဋာ သဗ္ဗဒုက္ခဝိတိဝတ္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တေသံ သဗ္ဗေသမ္ဗိ တဝ

သာဝကဉာဏဿ အဝိသယဘူတေ ဓမ္မေ ကထံ ဇာနိဿသီတိ။ တေနာတိ သမ္မောဓိသင်္ခါတေန သဗ္ဗညုတညာဏပဒဋ္ဌာနေန အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏေန။ ဧဝံ-
သီလာတိ တာဒိသသီလာ။ သမာဓိပက္ခာတိ သမာဓိ စ သမာဓိပက္ခာ စ
သမာဓိပက္ခာ ဧကဒေသသရူပေကသေသနယေန။ တတ္ထ သမာဓိပက္ခာတိ
ဝိရိယသတိယော တဒနုဂုဏာ စ ဓမ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဈာနသမာပတ္တိသု ယေဘု-
ယျေန ဝိဟာရဝေါဟာရော၊ ဈာနသမာပတ္တိယော သမာဓိပ္ပဓာနာတိ ဝုတ္တံ
“သမာဓိပက္ခာနံ ဓမ္မာနံ ဂဟိတတ္တာ ဝိဟာရော ဂဟိတော”တိ။

ယထာ ပန ဟေဋ္ဌာ ဂဟိတာပိ သမာဓိပညာ ပဋိပက္ခတော ဝိမုတ္တတ္တာ
ဝိမုစ္စနသင်္ခါဘကိစ္စဝိသေသဒဿနဝသေန ဝိမုတ္တိပရိယာယေန ပုန ဂဟိတာ
“ဧဝံဝိမုတ္တာ”တိ။ ဧဝံ ဒိဗ္ဗဝိဟာရော ဒိဗ္ဗဝိဟာရဝိသေသဒဿနဝသေန ပုန
ဂဟိတော “ဧဝံဝိဟာရီ”တိ။ တသ္မာ သဗ္ဗေသံ သမာပတ္တိဝိဟာရနံ ဝသေ-
နေတ္ထ အတ္ထော ယုဇ္ဇတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝိမုတ္တိတိ သင်္ခံ ဂစ္ဆန္တိ ဝိမုတ္တိတ္တာတိ ကတွာ။
ဧသ နယော သေသေသုပိ။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓန္တေတိ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓန္တေနာသာပနေန။
သဗ္ဗကိလေသေဟိ နိဿဋ္ဌတ္တာ အဘိသဋ္ဌတ္တာ ဝိမုတ္တတ္တာ စ နိဿရဏဝိမုတ္တိ
နိဗ္ဗာနံ။

အနာဂတဗုဒ္ဓါနံ ပနာတိ ပန-သဒ္ဓေါ ဝိသေသတ္ထဇောတနော။ တေန
အတိတေသု ဟာဝ ခန္ဓာနံ ဘူတပုဗ္ဗတ္တာ တတ္ထ သိယာ ဉာဏဿ သဝိသယေ
ဂတိ။ အနာဂတေသု ပန သဗ္ဗသော အသဉ္ဇာတေသု ကထန္တိ ဣမမတ္ထံ
ဇောတေတိ။ တေနာဟ “အနာဂတာပိ”တိအာဒိ။ “အတ္တနော စေတသာ
ပရိန္နိန္ဒိတွာ ဝိဒိတာ”တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ။ နန အတိတာနာဂတေ သတ္တာဟေ
ဧဝ ပဝတ္တံ စိတ္တံ စေတောပရိယဉာဏဿ ဝိသယော၊ န တတော ပရန္တိ? နယိဒိ
စေတောပရိယဉာဏကိစ္စဝသေန ဝုတ္တံ။ အထ ခေါ ပုဗ္ဗေနိဝါသအနာဂတံသ-
ဉာဏာနံ ဝသေန ဝုတ္တံ။ တသ္မာ နာယံ ဒေါသော။ ဝိဒိတဋ္ဌာနေ န ကရေတိ
သိက္ခာပဒေနေဝ တာဒိသဿ ပဋိက္ခေပဿ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ သေတုဃာတတော
စ။ ကထံ ပန ထေရော ဒွယသမ္ဘဝေ ပဋိက္ခေပမေဝ အကာသိ၊ န ဝိဘဇ္ဇ
ဗျာကာသီတိ အာဟ “ထေရော ကိရာ”တိအာဒိ။ ပါရံ ပရိယန္တံ မိနောတိတိ
ပါရမီ၊ သာ ဧဝ ဉာဏန္တိ ပါရမိဉာဏံ၊ သာဝကာနံ ပါရမိဉာဏံ သာဝကပါရမိ-
ဉာဏံ။ တသ္မိံ သာဝကာနံ ဥက္ကံသပရိယန္တဂတေ ဇာနနေ နာယမနယောဂေါ၊
အထ ခေါ သဗ္ဗညုတညာဏေ သဗ္ဗညုတယ ဇာနနေ။ ကေဝိ ပန “သာဝက-
ပါရမိဉာဏေတိ သာဝကပါရမိဉာဏဝိသယေ”တိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ၊ တထာ သေသ-
ပဒေသုပိ။ သီလ။ ပ။ သမတ္တန္တိ သီလသမာဓိပညာဝိမုတ္တိဉာဏသင်္ခါတာနံ

ကာရဏာနံ ဇာနနသမတ္ထံ။ ဗုဒ္ဓသီလာဒယော ဟိ ဗုဒ္ဓါနံ ဗုဒ္ဓကိစ္စဿ ပရေဟိ
ဧတေ ဗုဒ္ဓါတိ ဇာနနဿ စ ကာရဏံ။

အနုမာနဉာဏံ ဝိယ သံသယဋ္ဌိတံ အဟုတွာ ဣဒမိဒန္တိ ယထာသဘာဝ-
တော ဥေယျံ ဓာရေတိ နိစ္ဆိနောတိတိ ဓမ္မော၊ ပစ္စက္ခဉာဏန္တိ အာဟ
“ဓမ္မဿ ပစ္စက္ခတော ဉာဏဿာ”တိ။ အနုတေတိ အနုယောတိ အာဟ
“အနုယောဝံ အနုဂန္တာ”တိ။ ပစ္စက္ခသိဒ္ဓံ ဟိ အတ္ထံ အနုဂန္တာ အနုမာန-
ဉာဏဿ ပဝတ္တိ “ဒိဋ္ဌေန အဒိဋ္ဌဿ အနုမာန”န္တိ ဝေဒိတဗျာ၊ ဝိဒိတေ ဝေဒကမ္ပိ
ဉာဏံ အတ္ထတော ဝိဒိတမေဝ ဟောတိတိ “အနုမာနဉာဏံ နယဂ္ဂါဟော
ဝိဒိတော”တိ ဝုတ္တံ။ ဝိဒိတောတိ ဝိဒ္ဓေါ ပဋိလဒ္ဓေါ၊ အဓိဂတောတိ အတ္ထော။
အပ္ပမာဏောတိ အပရိမာဏော မဟာဝိသယတ္တာ။ တေနာဟ “အပရိ-
ယန္တော”တိ။ တေနာတိ အပရိယန္တတ္တာ၊ တေန ဝါ အပရိယန္တေန ဉာဏေန။
ဧတေန ထေရော ယံ ယံ အနုမေယျမတ္ထံ ဉာတုကာမော ဟောတိ၊ တတ္ထ တတ္ထ
တဿ အသင်္ဂမပ္ပင်္ဂဟတံ အနုမာနဉာဏံ ပဝတ္တေတိတိ ဒဿေတိ။ တေနာဟ
“သော ဣမိနာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ ဣမိနာတိ ဣမိနာ ကာရဏေန။

ပါကာရဿ ထိရဘာဝံ ဥဒ္ဓမုဒ္ဓံ အာပေတိတိ ဥဒ္ဓါပံ၊ ပါကာရမူလံ။
အာဒိ-သဒ္ဓေန ပါကာရဒ္ဓါရဗန္ဓပရိခါဒီနံ သင်္ဂဟော ဝေဒိတဗျော။ ပစ္စန္တေ
ဘဝံ ပစ္စန္တိမံ။ ပဏ္ဍိတဒေါဝါရိကဋ္ဌာနိယံ ကတွာ ထေရော အတ္တာနံ ဒဿေ-
တိတိ ဒဿေန္တော “ဧကဒ္ဓါရန္တိ ကသ္မာ အာဟာ”တိ စောဒနံ သမုဋ္ဌာပေသိ။

ယဿာ ပညာယ ဝသေန ပုရိသော ပဏ္ဍိတောတိ ဝုစ္စတိ၊ တံ ပဏ္ဍိစ္စန္တိ
အာဟ “ပဏ္ဍိစ္စေန သမန္တာဂတော”တိ။ တံတံဇုတိကတ္တဗ္ဗတာသု ဆေက-
ဘာဝေါ ဗျတ္တဘာဝေါ ဝေယျတ္တိယံ။ မေမေတိ အညာဏံ ဟိံသတိ ဝိမေတိတိ
မေဓာ၊ သာ ဧတဿ အတ္ထိတိ မေဓာဝိ။ ဌာနေ ဌာနေ ဥပ္ပတ္တိ ဧတိဿာ
အတ္ထိတိ ဌာနုပ္ပတ္တိကာ၊ ဌာနသော ဥပ္ပဇ္ဇနပညာ။ အနုပရိယာယန္တိ ဧတေနာတိ
အနုပရိယာယော၊ သော ဧဝ ပထောတိ အနုပရိယာယပထော၊ ပရိတော
ပါကာရဿ အနုယာယနမဂ္ဂေါ။ ပါကာရဘာဝါ သမ္ပန္နိတဗျာ ဧတ္တာတိ
ပါကာရသန္တိ၊ ပါကာရဿ ဖုလ္လိတပဒေသော။ သော ပန ဟေဋ္ဌိမန္တေန ဌိန္ဒမ္ပိ
ဇုဋ္ဌကာနံ ဝိဂမေန ဧဝံ ဝုစ္စတိတိ အာဟ “ဌိန္ဒ ဇုဋ္ဌကာနံ အပဂတဋ္ဌာန”န္တိ။
ဆိန္ဒဋ္ဌာနန္တိ ဆိန္ဒဘိန္ဒပဒေသံ၊ ဆိန္ဒဋ္ဌာနံ ဝါ။ တံ ဟိ “ဝိဝရ”န္တိ ဝုစ္စတိ။
ကိလိဋ္ဌန္တိ မလိနံ။ ဥပတာပေန္တိတိ ကိလေသပရိဋ္ဌာဟေန သန္တာပေန္တိ။
ဝိဓာပေန္တိတိ ဝိဋ္ဌေန္တိ။ ဥပ္ပန္နာယ ပညာယ နိဝရဏေဟိ န ကိဉ္စိ ကာတုံ
သက္ကာတိ အာဟ “အနုပ္ပန္နာယ ပညာယ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ န ဓမ္မန္တိ”တိ။ တသ္မာတိ

ပစ္စယူပဿာတေန ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ အပ္ပဒါနတော။ စတုသု သတိပဋ္ဌာနေသု သုန္ဒါ၊
ဌာပိတစိတ္တာတိ စတုဗ္ဗိဓာယပိ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာယ သမ္ပဒေဝ ဌာပိတစိတ္တာ
အပ္ပိတစိတ္တာ။ ယထာသဘာဝေန ဘာဝေတွာတိ ယာထာဝတော သမ္ပဒေဝ
ယထာ ပဋိပက္ခာ သမုတ္တိဇ္ဇန္တိ၊ ဧဝံ ဘာဝေတွာ။

ပုရိမနယေ သတိပဋ္ဌာနာနိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ စ မိဿကာ အဓိပ္ပေတာတိ တတော
အညထာ ဝတ္ထု၊ “အပိဝေတ္တာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ မိဿကာတိ သမထဝိပဿနာ-
မဂ္ဂဝသေန မိဿကာ။ “စတုသု သတိပဋ္ဌာနေသု သုပ္ပတိဋ္ဌိတစိတ္တာတိ ပဌမံ
ဝုတ္တတ္တာ သတိပဋ္ဌာနေသု ဝိပဿနံ ဂဟေတွာ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ယထာဘူတံ
ဘာဝေတွာတိ ဝုတ္တတ္တာ မဂ္ဂပရိယာပန္နာနံယေဝ စ နေသံ နိပ္ပရိယာယဗောဇ္ဈင်္ဂ-
ဘာဝတော တေသု စ အဓိဂတမေဝ ဟောတီတိ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ မဂ္ဂေါ စ သဗ္ဗညု-
တညာဏန္ဓာတိ ဂဟိတေ သုန္ဒရော ပဉ္စော ဘဝေယျာ”တိ မဟာသိဝတ္ထေရော
အာဟ။ န ပနေဝံ ဂဟိတံ ပေါရာဏေဟိတိ အဓိပ္ပာယော။ ဣတိတိ ဝုတ္တပ္ပ-
ကာရပရာမသနံ။ ထေရောတိ သာရိပုတ္တတ္ထေရော။

တတ္တာတိ တေသု ပစ္စန္နနဂရာဒီသု။ နဂရံ ဝိယ နိဗ္ဗာနံ တဒတ္ထိကေဟိ
ဥပဂန္တဗ္ဗတော ဥပဂတာနဉ္စ ပရိဿယရဟိတသုခါဓိဂမဋ္ဌာနတော။ ပါကာရော
ဝိယ သီလံ တဒုပဂတာနံ ပရိတော အာရက္ခဘာဝတော။ အနုပရိယာယပထော
ဝိယ ဟိရိ သီလပါကာရဿ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ “ပရိယာယ-
ပထောတိ ခေါ ဘိက္ခု ဟိရိယာ ဧတံ အဓိဝစန”န္တိ။ ဒွါရံ ဝိယ အရိယမဂ္ဂေါ
နိဗ္ဗာနနဂရပ္ပဝေသနေ အဉ္စသဘာဝတော။ ပဏ္ဍိတဒေါဝါရိကော ဝိယ ဓမ္မ-
သေနာပတိ နိဗ္ဗာနနဂရံ ပဝိဋ္ဌပဝိသနကာနံ သတ္တာနံ သလ္လက္ခဏတော။
ဒိန္နောတိ ဒါပိတော၊ သောမိတောတိ အတ္ထော။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။

၃-စုန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၇၉။ ပုဗ္ဗေ သာဝတ္ထိတော ဝေဠုဝဂါမဿ ဂတတ္တာ ဝုတ္တံ “အာဂတ-
မဂ္ဂေနော ပဋိနိဝတ္တန္တော”တိ။ သတ္တန္တန္တိ ဥပသေနော ရေဝတော ခဒိရဝ-
နိယော စုန္ဒော သမဏုဒ္ဓေသော အဟန္တိ စတုန္တံ၊ စာလာ ဥပစာလာ
သီသူပစာလာတိ တိဿန္တန္တိ ဣမေသံ သတ္တန္တံ အရဟန္တာနံ။ နတ္ထိ န ခေါတိ
တ္ထောပိ “ဩလောကေန္တော”တိ အာနေတွာ သမ္ပန္နော သီဟာဝလောကန-
ဉ္စယေန။ ဘဝိဿန္တိ မေ ဝတ္တာရော ဟရိတုံ နာသက္ခိတိ သမ္ပန္နော။ ဣဒံ ဒါနိ
ပဏ္ဍိမဒဿနန္တိ ဘူတကထနမတ္ထံ၊ န တတ္ထ သာလယတာဒဿနံ ယထာ
တထာဂတဿ ဝေသာလိယာ နိက္ခမိတွာ နာဂါပလောကိတံ။

တဿ တဿ ဝိသေသဿ အဓိဋ္ဌာနဝသေနော ဣဒ္ဓိဘေဒဒဿနံ ဣဒ္ဓိ-
 ဝိကုဗ္ဗနံ။ သီဟဿ ဝိဇ္ဇန္တနာဒိဝသေန ကိဋ္ဌိတွာ နာဒသဒိသီ အယံ ဓမ္မကထာတိ
 ဝုတ္တံ “သီဟဝိကိဋ္ဌိတော ဓမ္မပရိယာယော”တိ။ ဂမနကာလော မယုန္တိတိ
 ဧတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေါပရိသမာပနေ။ တေန ထေရေန ယထာရမ္ဘဿ ဝစနပဗန္ဓဿ
 သမာပိတဘာဝံ ဇောတေတိ။ ဧသ နယော သေသေသုပိ ဒေသေသု သဗ္ဗဋ္ဌာ-
 နေသု။ ယုဂန္ဓရာဒယော ပရိဘဏ္ဍပဗ္ဗတတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧကပ္ပဟာရေနေ-
 ဝါတိ ဧကပ္ပဟာရေန ဣဝ။ သွာယံ ဣဝ-သဒ္ဓေါ န သက္ကောမိတိ ဧတ္ထ
 အာနေတွာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗော။

ပဋိပါဒေဿာမိတိ ဌိတကာယံ ပဋိပါဒေဿာမိ။ ပတ္တနာကာလေ
 အနာမဒဿိဿ ဘဂဝတော ဝစနသုတာနုသာရေန ဉ္ဈဏေန ဒိဋ္ဌမတ္တတံ
 သန္ဓာယ “တံ ပဌမဒဿန”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဧာရေတုံ အသက္ကောန္တိ ဂုဏသာရံ။
 ဧသ မဂ္ဂေါတိ ဧသော ဇာတာနံ သတ္တာနံ မရဏနိဋ္ဌိတော ပန္နော။ ပုနပိ
 ဧဝံဘာဝိနော နာမ သင်္ခါရာတိ သင်္ခါရာ နာမ ဧဝံဘာဝိနော၊ မရဏပရိယော-
 သာနာတိ အတ္ထော။ ဧတ္တကန္တိ ဧတ္တကံ ကာလံ။ သင်္ကမိတွာ သံဟရိတွာ။ ပုခံ
 ဝိဇာယာတိ မုခံ ဆာဒေတွာ။ အပ္ပိကသတနီတိ မကုဋ္ဌကုံရစေတိယသတနီ။

ပုရိမဒိဝသေတိ အတိတဒိဝသေ။ ယသ္မာ ဓမ္မသေနာပတိနော အရဟတ္တပ္ပတ္တ-
 ဒိဝသေယေဝ သတ္တု သာဝကသန္တိပါတော အဟောသိ၊ တသ္မာ “ပုရိတ-
 သာဝကသန္တိပါတော ဧသ ဘိက္ခု”တိ ဝုတ္တံ။ ပဉ္စ ဇာတိသတနီတိ ဘုမ္မတ္ထေ၊
 အစ္စန္ဒသံယောဂေ ဝါ ဥပယောဂဝစနံ။

ကဋ္ဌောပိဟတ္ထောတိ ဝိလိဝမယဘာဇနဟတ္ထော။ “စမ္မမယဘာဇန-
 ဟတ္ထော”တိ စ ဝဒန္တိ။ ပုရန္တရေတိ နဂရမဇ္ဈေ။ ဝနေတိ အရညေ။

ဩသက္ကနာကာရဝိရဟိတောတိ ဓမ္မဒေသနာ သ သင်္ကောစဟေတုဝိရဟိ-
 တော။ ဝိသာရဒေါတိ သာရဒဝိရဟိတော။ ဧဗ္ဗောဇန္တိ ဓမ္မရသံ၊ ဩဇေန္တိ
 ဒေသနာဓမ္မန္တိ အတ္ထော။ ဧဗ္ဗဘောဂန္တိ ဓမ္မပရိဘောဂံ၊ ပရေဟိ သဒ္ဓိံ
 သံဝိဘဇနဝသေန ပဝတ္တံ ဓမ္မသမ္ဘောဂန္တိ ဒေသနာဓမ္မမေဝ ဝဒတိ။ တေန ဝုတ္တံ
 “ဥဘယေနပိ ဓမ္မပရိဘောဂေါ ဟိတော”တိ။

ဝိယာယိတဗ္ဗတော ဝိယေဟိ။ မနဿ ဝစနတော မနာပေဟိ။ ဇာတိယာတိ
 ခတ္တိယာဒိဇာတိယာ၊ နာနာဘာဝေါ အသဟဘာဝေါ ဝိသုဘာဝေါ။
 အညထာဘာဝေါ အညထတ္တံ၊ သရီရန္တိ ရူပဓမ္မကာယသင်္ခါတံ သရီရံ။

ရူပကာယေ ဟိ ဘိဇ္ဇန္တေ ဓမ္မကာယာပိ ဘိဇ္ဇန္တေဝ။ သော ဘိဇ္ဇေယျာတိ သော မဟန္တတရော ခန္ဓော ဘိဇ္ဇေယျ။

ဒက္ခိဏဒိသံ ဂတောတိ ဒက္ခိဏဒိသာမှခေ ပဝတ္တော။ မဟာခန္ဓော ဝိယာတိ မဟန္တော သာရဝန္တော သာခါခန္ဓော ဝိယ။ သာခခန္ဓာ ဟိ ဒိသာ-
ဘိမုခပဝတ္တာကာရာ၊ မူလခန္ဓော ပန ဥဒ္ဓမုဂ္ဂတော။ သောဠသန္တံ ပဉ္စာနန္တံ
သောဠသန္တံ အပရာပရိယပဝတ္တနိယာနံ အတ္တာနံ။ ဤတုံ ဣစ္ဆိတော ဟိ
အတ္တော ပပျော။

၄-၅-ဥက္ကဓလသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၃၈၀-၃၈၁။ အမာဝသုပေါသထေတိ အမာဝသိဥပေါသထေ၊ ကာလ-
ပက္ခဥပေါသထေတိ အတ္တော။ ပုရိမနယေနောဝါတိ အနန္တရသုတ္တေ
ဝုတ္တနယေနော။

၆-ဥတ္တိယသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၃၈၂။ မစ္စုဇေယျဿာတိ မစ္စုနော ပဝတ္တိဋ္ဌာနဿ။

၈-ဗြဟ္မသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၃၈၄။ တသ္မိံ ကာလေတိ ပဌမာဘိသမ္ဘောဓိယံ။ ဘိက္ခုယေဝ နတ္ထိ ဓမ္မ-
စက္ကဿ အပ္ပဝတ္တိတတ္တာ၊ ဘိက္ခုယေဝ ဘိက္ခုလက္ခဏယောဂတော။ ဧကကော
မဂ္ဂေါ၊ န ဒွေဓာပထဘူတောတိ ဧကမဂ္ဂေါ၊ တံ ဧကမဂ္ဂံ။ ဇာတိယာ ခယော
ဝဋုဒုက္ခဿ အန္တဘူတောတိ ဇာတိက္ခယန္တော၊ နိဗ္ဗာနံ၊ တံ ဒိဋ္ဌတ္တာ ဇာတိက္ခ-
ယန္တ ဒဿိတိ ဝေမေတ္တ အတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၉-သေဒကသုတ္တံဒိဝဏ္ဏနာ

၃၈၅။ အယံ တဿ လန္တိတိ အယံ ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနာ တဿ အာစရိယဿ
လန္တိ။ တတော အနာမေဇ္ဇောတိ ယေန ဝံသော နမတိ၊ တေန ကာယံ
အနာမေဇ္ဇော။ တထာ နမန္တော ဟိ ပတိတွာ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ ဟောတိ။ တန္တိ
ကာယံ၊ တံ ဝံသံ ဝါ။ အာကဓေဇ္ဇော ဝိယာတိ နမိတဋ္ဌာနတော ပရဘာဂေန
အာကဓေဇ္ဇော ဝိယ။ ဧကတောဘာဂိယံ ကတွာတိ ယထာဝုတ္တံ သတိံ

သူပဋိတံ ကတွာ ဩနတံ ဝိယ ကတွာ။ တထာ ကရဏံ ပန တထာ ဝါတု-
ပတ္တန္တဂါဟာပနေနာတိ အာဟ “ဝါတုပတ္တန္တံ ဂါဟာပေတွာ”တိ။ တဉ္စ
သတိယာ တဒတ္ထံ ဥပဋ္ဌာနေနာတိ ဝုတ္တံ “သတိ” သူပဋိတံ ကတွာ”တိ။ နိစ္စ-
လောဝ နိသိဒန္တော အန္တေဝါသိ အာစရိယံ ရက္ခတိ၊ ဧတ္တကံ အာစရိယဿ
လဒ္ဓိဝသေန ဝုတ္တံ။ “အာစရိယော ဝံသံ သုဂ္ဂဟိတံ ဂဏှန္တော”တိအာဒိ သဗ္ဗံ
ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

“အတ္တာနမေဝ ရက္ခတိ”တိ ဣဒံ အတ္တနော ရက္ခဏံ ပဓာနံ ကတွာ ဝုတ္တံ၊
န အန္တေဝါသိကန္တိ အဝဓာရဏဖလံ။ အတ္တရက္ခာယ ပနေတ္ထ သိဇ္ဈမာနာယ
အန္တေဝါသိကရက္ခာပိ သိဒ္ဓါ ဧဝ ဟောတိတိ။ ဒုတိယပက္ခေပိ ဒေသဝ
နယော။ ဓော တတ္ထ ဉာယောတိ ယာ အတ္တနော ဧဝ ရက္ခာ၊ သာ အတ္တတော
ပရရက္ခာပိ ဟောတိတိ အယမေတ္ထ ဉာယောယုတ္တပ္ပယောဂေါ။ အနုဝနိယာတိ
ယထာဝရိတဿ အနုအနုဝနိယာ။ ဧတေန ပဋိလဒ္ဓသမ္ပယုတ္တပမောဒနာကာ-
ရော ဒဿိတောတိ အာဟ “သုပ္ပဘာဂါယ ပုဒိတာယာတိ အတ္ထော”တိ။
အာသေဝနာယာတိအာဒိနိ ပဒါနိ အနုဒယတာပရိယောသာနာနိ (ယသ္မာ
သတိပဋ္ဌာနံ သေဝန္တဿ သိဒ္ဓံ အတ္တနော စ ပရဿ စ ရက္ခဏံ ပကာသေန္တိ၊
တသ္မာ)။ “အတ္တာနံ ဘိက္ခဝေ ရက္ခိဿာမိတိ သတိပဋ္ဌာနံ သေဝိတဗ္ဗ”န္တိ-
အာဒိ ဝုတ္တံ။

၁၀-ဇနပဒကလျာဏီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၈၆။ ဇနပဒသ္မိံ ကလျာဏီတိ သကလဇနပဒေ ဘဒ္ဒါ ရူပသမ္ပတ္တိယာ
သိက္ခာသမ္ပတ္တိယာ စ သုန္တရာ သေဋ္ဌာ။ ရူပသမ္ပတ္တိ စ နာမ သဗ္ဗသော ရူပဒေါသာ-
ဘာဝေန ရူပဂုဏပါရိပူရိယာ ဟောတိတိ တဒုဘယံ ဒဿေတုံ “အသရီရ-
ဒေါသရဟိတာ ပဉ္စကလျာဏသမန္တာဂတာ”တိ ဝုတ္တံ။ တံ ဒုဝိဓမ္မိ ဝိဝရန္တော
“သာ ဟိ”တိအာဒိမာဟ။ ပဉ္စကလျာဏသမန္တာဂတာတိ ပဉ္စဝိဓသရီရဂုဏ-
သဗ္ဗဒါဟိ သမန္တာဂတာ။ နာတိဒိဃာ နာတိရဿာတိ ပမာဏမဇ္ဈိမာ ဒိဃာ-
တရပ္ပမာဏာ န ဟောတိ၊ န အတိရဿာ၊ လက္ခဏကရူပါ န ဟောတိ။
နာတိကိဿာတိ အတိဝိယ ကိသထဒ္ဓမံသလောဟိတာ ဒိဿမာနာ အဋ္ဌိသရီရာ
ဇာလသရီရာ န ဟောတိ။ နာတိထူလာတိ ဘာရိယမံသာ မဟောဒရာ န
ဟောတိ။ နာတိကာဠာ နာဇ္ဈောဒါတာတိ အတိဝိယ ကာဠဝဏ္ဏာ ဈာမင်္ဂါရော

၁-() ဩသာနပတ္တသောကေတ္ထေရေဟိ ပုရိတပါဠော။

ဝိယ၊ ဒဓိတက္ကာဒိဟိ ပမဇ္ဇိတမတ္တကံသလောဟဝဏ္ဏာ န ဟောတိ။ မနုဿလော-
 ကေ တာဒိသိယာ ရူပသမ္ပတ္တိယာ အဘာဝတော **အတိက္ကန္တာ မနုဿဝဏ္ဏံ**။
 ယထာ ပမာဏယုတ္တာ၊ ဧဝံ အာရောဟပရိဏာဟယောဂတော စ ပရေသံ
 ပသာဒါဝဟာ နာတိဒိဃတာဒယော။ ဧဝံ မနုဿာနံ ဒိဗ္ဗရူပတာသမ္ပတ္တိပီတိ
 ဝုတ္တံ **“အပ္ပတ္တာ ဒိဗ္ဗဝဏ္ဏံ”**န္တိ။ ဧတ္ထ စ နာတိဒိဃနာတိရဿတာဝစနေန
 အာရောဟသမ္ပတ္တိ ဝုတ္တာ ဥဗ္ဗေနေ ပါသာဒိကဘာဝတော။ ကိသထူလဒေါ-
 သာဘာဝစနေန ပရိဏာဟသမ္ပတ္တိ ဝုတ္တာ။ ဥဘယေနပိ သဏ္ဌာနသမ္ပဒါ
 ဝိဘာဝိတာ၊ နာတိကာဠတာဝစနေန ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိ ဝုတ္တာ ဝိဝဏ္ဏတာဘာဝ-
 တော။ **ပိယနိဿာမာတိ** ပရိဏာတပိယဂုံပုပ္ဖသဒိသသရီရနိဘာသာ။ **မုခပရိ-**
ယောသာနန္တိ အဓရောဋ္ဌမာဟ။ **အယံ** ယထာဝုတ္တာ သရီရဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိ။
အဿာတိ ဇနပဒကလျာဏိယာ။ **ဆဝိကလျာဏတာ** ဆဝိသမ္ပတ္တိဟေတုကတ္တာ
 တဿာ။ ဒေသ နယော သေသေသုပိ။ နခါ ဧဝ ပတ္တသဒိသတာယ **နခပတ္တာနိ**။

(ပသာဝေါ သရီရာဝယဝေန ဣရိယနန္တိ အာဟ **“ပဝတ္တိတိ အတ္ထော”**တိ၊
 ပသာဝေါ ယထာပရိတမေဝ ကနတန္တိ၊ န သဘာဝသန္ဓာနံ။ ယထာဝိဘာ-
 ဝသေန **ဥတ္တမမေဝ နစ္စံ နစ္စတိ**။ တေ ဝါ ဝိသတိယာသူတိရံ ဓာနပ္ပတ္တိယာ
 ပဝတ္တိယာ ပဝတ္တိမကတမန္ဓတာ ဝိဘာဝသုဋ္ဌတဿ ဥတ္တမမေဝ ဂီတဉ္စ ဂါယ-
 တီတိ အတ္ထော။)⁹ **သမတိတ္တိကော တေလပတ္တော**တိ မုခဝတ္တိသမံ တေလာနံ
 ပူရိတတ္တာ သမတိတ္တိကမုခံ တေလဘာဇနံ။ **အန္တရေန စ မဟာသမန္တံ**
အန္တရေန စ ဇနပဒကလျာဏိန္တိ ဇနပဒကလျာဏိယာ၊ တဿာ စ နစ္စဂီတံ
 ပေက္ခိတုံသန္တိပတိတမဟာဇနသမူဟဿ မဇ္ဈတော **ပရိဟရိတဗ္ဗော** နေတဗ္ဗော။
 နန္တိ တေလံ။ **အာဟရေယျာတိ** အာပဇ္ဇေယျ။ တတြိဒံ ဩပမ္ပသံသန္ဓနံ—
 တေလပတ္တံ ဝိယ ကာယဂတာသတိ၊ တဿ ပရိဟရဏပုဂ္ဂလော ဝိယ
 ဝိပဿကော၊ ဇနကာယာ ဝိယ ပုထုတ္တာရမ္ပဏာနိ၊ အသိပုရိသော ဝိယ
 မနော၊ တေလဿ စဇနံ ဝိယ ကိလေသုပ္ပါဒနံ၊ သီသပါတနံ ဝိယ အရိယမဂ္ဂ-
 ဉာဏသီသာနပ္ပတ္တိ။ **“ကာယဂတာသတိ နော ဘာဝိတာ ။ပ။ သိက္ခိတဗ္ဗ”**န္တိ
 ဝုတ္တတ္တာ **“ပုပ္ဖဘာဂဝိပဿနာဝ ကထိတာ”**တိ ဝုတ္တံ။

နာလန္ဒဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-()တ္ထန္တရေ ပါဌော အသုဒ္ဓေါ ဒုဿောဓနိယော စ၊ သုဒ္ဓပါဌော ဂဝေသိတဗ္ဗော။

၃-သီလဋ္ဌိတိဝဂ္ဂ

၁-၂-သီလသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၈၇-၃၈၈။ သီလနီတိ ဗဟုဝစနံ အနေကဝိတ္တော သီလဿ။ တံ ဟိ သီလနဋ္ဌေန ကေဝိဓမ္မိ စာရိတ္တာဒိဝသေန အနေကဝိဓံ။ တေနာဟ “စတုပါရိ-
သုဒ္ဓိသီလနီ”တိ။ ပဉ္စမဂ္ဂေါတိ ဉာတုံ ဣစ္ဆိတဿ အတ္ထဿ ဝိမံသနံ။ တေနာဟ
“ပဉ္စဂဝေသန”န္တိ။

၃-၅-ပရိဟာနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၈၉-၃၉၁။ ပုဂ္ဂလဝသေန ပရိဟာနံ ဟောတိ န ဓမ္မဝသေန။ ယော န
ဘာဝေတိ၊ တဿေဝ ပရိဟာယတိ။ တေနာဟ “ယော ဟိ”တိအာဒိ။

၆-ပဒေသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၉၂။ ပဒေသတော ဘာဝိတတ္တာတိ ကေဒေသတော ဘာဝိတတ္တာ
ဘာဝနာပါရိပူရိယာ အနနုပ္ပတ္တတ္တာ။ တေနာဟ “စတ္တာဓော ဟိမဂ္ဂေ”တိအာဒိ။

၇-သမတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၃၉၃။ သမတ္တာ ဘာဝိတတ္တာတိ ပရိယတ္တာ ဘာဝိတတ္တာ။

ဂ-၁၀-လောကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၉၄-၃၉၆။ မဟာဝိသယတ္တာ မဟတိယော အဘိညာ တေဿာတိ
မဟာဘိညော၊ တဿ ဘာဝေါတိ သဗ္ဗံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ “သတတဝိဟာရဝသေန
ဝုတ္တ”န္တိ ဝတွာ တမတ္ထံ ပါကဋံ ကာတုံ “ထေဓော ကိဗ္ဗ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
တဿာတိ ထေရဿ။ အာဝဇ္ဇနဿ ဂတိန္တိ ကောဝဇ္ဇနဿေဝ ဂမနဝိတိ။
အနုမန္တတိ စက္ကဝါဠာနံ သဟဿံ ကောဝဇ္ဇနေနေဝ သဟဿလောကဓာတုယာ
ဣစ္ဆိတမတ္ထံ ဇာနိတုံ သမတ္တောတိ ဒဿေတိ။

သီလဋ္ဌိတိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-အနနုဿုတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၉၇-၄၀၇။ ယာ ဝေဒနာ သမ္ပသိတွာတိ ယာ တေဘူမကဝေဒနာ သမ္ပသိတွာ။ တာဝဿာတိ တာ တေဘူမကဝေဒနာ ဧဝံ အဿ ဘိက္ခုနော။ သဒိသဝသေန စေတံ ဝုတ္တံ၊ အနိစ္စာဒိသမ္ပသနဝသေန ဝိဒိတာ ပုဗ္ဗဘာဂေ သမ္ပသနကာလေ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ ပရိဂ္ဂဟိတေသုတိ ပရိဇာနနဝသေန ပရိစ္ဆိဇ္ဇေ ဂဟိတေသု။ “ဝေဒနာ တဏှာပပဉ္စဿ၊ ဝိတဏှော မာနပပဉ္စဿ၊ သညာ ဒိဋ္ဌိပပဉ္စဿ မူလဝသေန သမ္ပသနံ ဝုတ္တာ”တိ ဝဒန္တိ။ “ဝေဒနာဝိတဏှသညာ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိပပဉ္စာနံ မူလဒဿနဝသေနာ”တိ အပရေ။

အနနုဿုတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-အမတဝဂ္ဂ

၂-သမုဒယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၀၈။ သာရမ္ပဏသတိပဋ္ဌာနာတိ အာရမ္ပဏလက္ခိတာ သတိပဋ္ဌာနာ ကထိတာ၊ န သတိလက္ခဏာ။

၄-သတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၁၀။ သုဒ္ဓိကံ ကတွာ ဝိသုံ ဝိသုံ ကတွာ။ တထာ စ ဝုတ္တံ ပါဠိယံ “ကာယေ ဝါ ဘိက္ခု”တိ။

၆-မာတိမောက္ခသံဝရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၁၂။ ဇေဋ္ဌကသီလန္တိ ပဓာနကသီလံ။ သီလဂ္ဂဟဏံ ဟိ ပါဠိယံ ပါတိမောက္ခသံဝရဝသေနော အာဂတံ။ တေနာဟ “တိပိဋကစူဠနာဂတ္ထေဇရာပနာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ ပါတိမောက္ခသံဝရောဝ သီလန္တိ အဝဓာရဏံ ဣတရေသံ တိဏ္ဍံ ကေဒေသေန ပါတိမောက္ခန္တောဂဓဘာဝံ ဒီပေတိ။ တထာ ဟိ အနောလောကိယောလောကနေ အာဇီဝဟေတု စ ဆသိက္ခာပဒဝိတိက္ကမနေ ဂိလာနပစ္စယဿ အပ္ပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂေ စ အာပတ္တိ ဝိဟိတာတိ။ တိဏီတိ ဣန္ဒြိယသံဝရာဒိနိ။ သီလန္တိ ဝုတ္တန္တာနံ နာမ နတ္ထိတိ သီလပရိယာယေန တေသံ ကတ္ထမိ သုတ္တေ ဂဟိတဋ္ဌာနံ နာမ နတ္ထိတိ နိပ္ပရိယာယသီလတံ

တေသံ ပဋိက္ခိပတိ။ ဆဒ္ဓါရုက္ခဏမတ္တမေဝါတိ တဿ သလ္လဟုကတမာဟ
 စိတ္တာဓိဋ္ဌာနမတ္တေန ပဋိပါကတိကဘာဝပ္ပတ္တိတော။ ဣတရဒ္ဓယေပိ ဒေသေဝ
 နယော။ ပစ္စယုပ္ပတ္တိမတ္တကန္တိ ဖလေန ဟေတု ဒေသေတိ။ ဥပ္ပါဒနဟေတုကာ
 ဟိ ပစ္စယာနံ ဥပ္ပတ္တိ။ ဣဒမတ္တန္တိ ဣဒံ ပယောဇနံ ဣမဿ ပစ္စယဿ ပရိဘုဉ္ဇ-
 နေတိ အဓိပ္ပါယော။ နိပ္ပရိယာယေနာတိ ဣမိနာ ဣန္ဒြိယသံဝရာဒိနိ တိဏိ
 ပဓာနသီလဿ ပရိပါလနပရိသောဓနဝသေန ပဝတ္တိယာ ပရိယာယသီလာနိ
 နာမာတိ ဒေသေတိ။ ဣဒါနိ ပါတိမောက္ခသီလဿေဝ ပဓာနဘာဝံ ဗျုတ္တိရေ-
 ကတော အန္တယတော စ ဥပမာယ ဝိဘာဝေတုံ “ယဿ”တိအာဒိမာဟ။
 တတ္ထ သောတိ ပါတိမောက္ခသံဝရော။ သေသာနိ ဣန္ဒြိယသံဝရာဒိနိ။ ပါတိ-
 မောက္ခသဒ္ဓဿ အတ္ထော ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂသံဝဏ္ဏနာဒိသု ဝိတ္ထာရိတော၊ တသ္မာ
 တတ္ထ ပုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အာဇာရေန စ ဂေါစရေန စ သပ္ပန္နောတိ ကာယိကစေတသိကအဝိ-
 တိက္ကမသင်္ခါတေန အာဇာရေန စ နဝေသိယာဒိဂေါစရတာဒိသင်္ခါတေန
 ဂေါစရေန စ သပ္ပန္နော၊ သပ္ပန္နအာဇာရဂေါစရေတိ အတ္ထော။ အပ္ပမတ္တကေ-
 သူတိ အတိပရိတ္တကေသု အနာပတ္တိဂမနိယေသု။ “ဒုက္ကဋ္ဌဒုပ္ပာသိတမတ္တေသု”တိ
 အပရေ။ ဝဇ္ဇေသူတိ အကရဏိယေသု ဂါရယေသု။ တေ ပန ကေန္တတော
 အကုသလာ ဟောန္တိတိ အာဟ “အကုသလဓမ္မေသု”တိ။ အယဒဿာဒိတိ
 ဘယတော ဒဿနသီလော၊ ပရမာဏုမတ္တမ္ပိ ဝဇ္ဇံ သိနေရုပ္ပမာဏံ ဝိယ ကတွာ
 ဒဿနသီလော။ သပ္ပာ အာဒိယိတွာတိ သပ္ပဒေဝ သက္ကစ္ဆံ သပ္ပသော စ
 အာဒိယိတွာ။ သိက္ခာပဒေသုတိ နိဒ္ဓါရဏေ ဘုဗ္ဗန္တိ သမုဒါယတော
 အဝယဝနိဒ္ဓါရဏံ ဒေသေန္တော “သိက္ခာပဒေသု တံ တံ သိက္ခာပဒ”န္တိအာဒိ-
 မာဟ၊ သိက္ခာပဒံ သမာဒါတဗ္ဗံ သိက္ခိတဗ္ဗဉ္ဇာတိ အဓိပ္ပါယော။ သိက္ခာတိ
 အဓိသီလသိက္ခာ။ ပုဗ္ဗေ ပဒ-သဒ္ဓေါ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌော၊ ဣမ ဘာဂတ္ထောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ
 အာဟ “သိက္ခာဧကောဋ္ဌာသေသု”တိ။ မူလပညတ္တိအနုပညတ္တိအာဒိဘေဒံ ယံကိဉ္စိ
 သိက္ခိတဗ္ဗံ ပူရေတဗ္ဗံ သီလံ၊ တံ ပန ဒွါရဝသေန ဒုဝိဓမေဝါတိ အာဟ
 “ကာယိကံ ဝါ ဝါစသိကံ ဝါ”တိ။ ဣမသ္မိံ အတ္ထဝိကပ္ပေ သိက္ခာပဒေသုတိ
 အာဇာရေ ဘုဗ္ဗံ သိက္ခာဘာဂေသု ကဿစိ ဝိသု အဂ္ဂဟဏတော။ တေနာဟ
 “တံ တံ သဗ္ဗ”န္တိ။ “တတော တံ ဘိက္ခု သီလံ နိဿာယာ”တိ ဝစနတော
 အနဘိဇ္ဈာအဗျာပါဒသမ္မာဒိဋ္ဌိယောပိ သီလန္တိ ပုတ္တာ၊ တသ္မာ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ
 “ပါတိမောက္ခသံဝရသီလမေဝ ကထိတ”န္တိ ပုတ္တံ။

၇-ဒုစရိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၁၃။ ဧတ္ထာပိ မနောသုစရိတံ သီလံ နာမာတိ ဒဿေတီတိ ကတွာ
 ဝုတ္တံ “ပန္နိမာပိ တယော”တိ။ အနဘိဇ္ဈာအဗျာပါဒသမ္မာဒိဋ္ဌိဓမ္မာ သီလံ
 ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ ကာယဝစီသုစရိတေဟိ သဒ္ဓိံ မနောသုစရိတမ္ပိ ဝတွာ
 “တတော တံ ဘိက္ခု သီလံ နိဿာယ သီလေ ပတိဋ္ဌာယာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။
 သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။ ဆဋ္ဌသတ္တမေဿူတိ ဆဋ္ဌသတ္တမဝဂ္ဂေသု အပုဗ္ဗံ နတ္ထိ။
 တေန ဝုတ္တံ “ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနော အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ။ ဝဂ္ဂ-
 ပေယျာလတော ပန ဣမသ္မိံ သတိပဋ္ဌာနသံယုတ္တေ ကတိပယဝဂ္ဂါ သင်္ဂဟံ
 အာရူဠာ၊ တထာပိ တေသံ အတ္ထဝိသေသာဘာဝတော ဧကစ္စေသု ပေါတ္ထကေသု
 မုခမတ္တံ ဒဿေတွာ သံခိတ္တာ၊ ဧကစ္စေသု အတိသံခိတ္တာဝ၊ တေသင်္ခေပဝသေန
 ဒွေ ကတွာ “ဆဋ္ဌသတ္တမေဿူ”တိ ဝုတ္တံ။

အမတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သတိပဋ္ဌာနသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဣန္ဒြိယသံယုတ္တ

၁-သုဒ္ဓိကဝဂ္ဂ

၁-သုဒ္ဓိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၇၁။ စတုဘူမက။ပ။ လန္တန္တိ ကုသလာဗျာကတဘာဝတော တေသံ တိဏ္ဍိဣန္ဒြိယာနံ။ ဝီရိယိန္ဒြိယသမာဓိန္ဒြိယာနိ။ပ။ သဗ္ဗတ္ထ လန္တန္တိ ကုသလတ္တိက- သာဓာရဏတ္တာ။ စတုဘူမက။ပ။ ဝသေနာဟိ စတုဘူမကဓမ္မပရိစ္ဆေဒဝသေန စေဝ ကုသလာဒီဟိ သဗ္ဗသင်္ခါဟကဓမ္မပရိစ္ဆေဒဝသေန စ ဝုတ္တန္တိ အတ္ထော။

ဒုတိယသမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၇၇။ ဒုက္ခသစ္စဝသေနာဟိ ဒုက္ခသစ္စဘာဝေန န ပဇာနန္တိ။ တံ ဟိ ပရိညေယျတာယ ဒုက္ခသစ္စသင်္ခဟံ။ သမုဒယသစ္စဝသေနာဟိ တဏှာဝိဇ္ဇာဒိံ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ သမုဒယသစ္စဘာဝေန န ပဇာနန္တိ။ နိရောဓန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အနုပါဒါယ နိရောဓနိမိတ္တံ နိဗ္ဗာနံ။ ပဋိပဒန္တိ သဒ္ဓိန္ဒြိယနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ အရိယမဂ္ဂံ။ သေသေသုတိ ဝီရိယိန္ဒြိယာဒိသု။

သုတ္တပဌေတိ “သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ပဇာနန္တိ”တိအာဒိနယပ္ပဝတ္ထေ အနဝဇ္ဇပဌေ။ အဓိမောက္ခဝသေန အာဝဇ္ဇနသမုဒယာဟိ “အတ္ထိဒိန္တ”န္တိအာဒိနယပ္ပဝတ္ထပုဗ္ဗ- ဘာဂဘူတသဒ္ဓါဓိမောက္ခဝသေန အာဝဇ္ဇနပ္ပတ္တိယာ။ တသ္မာ ပဌမုပ္ပန္နာ သဒ္ဓါ ဧဝ ဟေတ္ထ “အာဝဇ္ဇန”န္တိ ဝုတ္တာ၊ န မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ။ သေ နယော သေသေသုပိ။ တသ္မာ ပဌမုပ္ပန္နာ အာဝဇ္ဇနာ ပဂ္ဂဟုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနာနံ တိက္ခာနံ ဝီရိယိန္ဒြိယာဒိနံ ပဌမုပ္ပတ္တိယာ အာဝဇ္ဇနပရိယာယေန ဝုတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဒုဗ္ဗလာ ဟိ ပဌမုပ္ပန္နာ ပဂ္ဂဟာဘာဝတော ဝီရိယိန္ဒြိယာဒိနံ သမုဒယောဟိ ဗလဝဘာဝပ္ပတ္တိဝီရိယိန္ဒြိယာဒိကဿ အာဝဇ္ဇနဋ္ဌာနိယာနိ ဟောန္တိတိ တေသံ သမုဒယောဟိ ဝုတ္တာ၊ ပုဗ္ဗေ အဓိမုစ္စနာဒိဝသေန ပဝတ္တဿ အာဝဇ္ဇနဿ သမုဒယာဟိ အတ္ထော။ ပုန ဆန္ဒဝသေနာဟိ ကတ္တုကာမတာကုသလစ္ဆန္ဒ- ဝသေန သဒ္ဓါဒိနံ ဥပ္ပါဒေတုကာမတာကာရပ္ပဝတ္တဿ ဆန္ဒဿ ဝသေန။ မနသိကာရဝသေန အာဝဇ္ဇနသမုဒယာဟိ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိဝသေန ပဝတ္တဿ ဒုဗ္ဗလဿ တဿ နိဗ္ဗတ္တကယောနိသောမနသိကာရဝသေန အာဝဇ္ဇနဿ ဥပ္ပတ္တိယာ။ ဧဝံဗ္ဗိတိ “အဓိမောက္ခဝသေနာ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တာကာရေနပိ။ ဆဿု

သုတ္တေယျတိ ဒုတိယတော ပဋ္ဌာယ ဆသု သုတ္တေသု။ စတုသစ္စမေဝ ကထိတံ။ အဿာဒဂ္ဂဟဏေန ဟိ သမုဒယသစ္စံ၊ အာဒိနဝဂ္ဂဟဏေန ဒုက္ခသစ္စံ၊ နိဿရဏဂ္ဂဟဏေန နိရောဓမဂ္ဂသစ္စာနိ ဂဟိတာနိတိ။ ပဌမသုတ္တေ ပန ဣန္ဒြိယာနံ သရူပဒဿနမေဝါတိ။

၈-ဒဗ္ဗသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၇၈။ သောတော အာပဇ္ဇိယတိ^၁ ဧတေနာတိ သောတာပတ္တိံ၊ အနာဂတံ ပတိပဋ္ဌမမဂ္ဂေါ။ သောတောတိ အရိယမဂ္ဂသောတော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အာပဇ္ဇိယတိတိ အာဒိတော ပဋိပဇ္ဇိယတိ။ ပဌမမဂ္ဂပဋိလဘာနိမိတ္တာနိ သောတာပန္နဿ အင်္ဂါနိ ဣဓ “သောတာပတ္တိယင်္ဂါနိ”တိ ဝုတ္တာနိ၊ တာနိ ပန တီသု ဌာနေသု သဒ္ဓါ အရိယကန္တသီလဉ္စာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ သဝိသယေတိ သကဝိသယေ။ ဇေဋ္ဌကဘာဝဒဿနတ္ထန္တိ ပဓာနဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ ယတ္ထ သဒ္ဓါဒိဣန္ဒြိယာနံ သာတိသယကိစ္စံ၊ တေသံ ကိစ္စာတိရေကတံ ဒဿေတုန္တိ အတ္ထော။ ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဥပမာဟိ ဝိဘာဝေတုံ “ယထာ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပတွာတိ အတ္တနော ကိစ္စာတိရေကဌာနံ ပဋိလဘိတွာ။ ပုဗ္ဗင်္ဂမန္တိ သဒ္ဓဟနကိစ္စောပု ပုရေစာရံ ဓောရယံ။ သေသာနိ ဝိရိယိန္ဒြိယာဒိနိ။ တဒန္တယာနိတိ တဒနဂတာနိ တဿ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိကဿ ပက္ခိကာနိ။ ဧသ နယော သေသေသုပိ။ ဖျာနဝိမောက္ခေတိ ဖျာနသင်္ခါတေ ဝိမောက္ခေ သမာဓိပဓာနတယ ဖျာနာနံ။ ဧဝဉ္စ ကတွာ “သောတာပတ္တိယင်္ဂါနိ ပတွာ”တိ ဣဒဉ္စ ဝစနံ သမတ္ထိတံ ဟောတိ။ သဒ္ဓုပနိသံ ဟိ သီလန္တိ။ အရိယသစ္စာနိ ပတွာတိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ အဘိသမေတဗ္ဗာနိ ပါပုဏိတွာ။

၉-၁၀-ပဌမဝိဘင်္ဂသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၄၇၉-၄၈၀။ နေပက္ကံ ဝုစ္စတိ ပညာတိ အာဟ “ပညာယေတံ နာမ”န္တိ။ နိပါယတိ သံကိလေသဓမ္မေ ဝိသောသေတိ နိက္ခာမေတိတိ နိပကော၊ ထိရတိက္ခသတိပုဂ္ဂလော၊ တဿ ဘာဝေါ နေပက္ကန္တိ သတိယာပိ နေပက္ကဘာဝေါ ယုဇ္ဇတေဝ။ ဧဝံ ဟိ “သတိနေပက္ကေနာ”တိ ဣဒံ ဝစနံ သမတ္ထိတံ ဟောတိ၊ သတိယာ စ နေပက္ကေနာတိ ဧဝံ ဝုစ္စမာနေန သတိနိဒ္ဒေသော နာမ ကတော ဟောတိယေဝ။ အသုကံ နာမ သုတ္တံ ဝါ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝါ မေ ဘာသိတန္တိ။ ဝေါဿန္တိယတိ သင်္ခါရဂတံ ဧတသ္မိံ အဓိဂတေတိ ဝေါဿဂ္ဂေါ၊ နိဗ္ဗာနံ။ တံ

၁-သောတံ အာပဇ္ဇိယတိ (က)

အာရမ္မဏံ ကရိတွာတိ အာဟ “နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ ကတွာ”တိ။ ဂစ္ဆန္တိယာတိ သင်္ခါရာနံ ဥဒယဉ္စ ဝယဉ္စ^၁ ဥဒယဗ္ဗယံ ဂစ္ဆန္တိယာ ဗုဇ္ဈန္တိယာ။ တေနာဟ “ဥဒယဗ္ဗယပရိဂ္ဂါဟိကာယာ”တိ။ သဒ္ဓါသတိပဋိန္ဒြိယာနိ ပုဗ္ဗဘာဂါနိ “ဣတိပိသော ဘဂဝါ အရဟံ၊ စိရကတမ္ပိ စိရဘာသိတမ္ပိ သရိတာ အနုဿရိတာ၊ ဥဒယတ္တဂါမိနိယာ ပညာယာ”တိ စ ဝုတ္တတ္တာ။ “အာရဒ္ဓဝိရိယော ဝိဟရတိ၊ သော အနုပ္ပန္နာန”န္တိ အာဒိနာ စ ဝုတ္တတ္တာ ဝိရိယိန္ဒြိယံ ဝိဿကံ။ “ဝေါဿဂ္ဂါရမ္မဏံ ကရိတွာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ သမာဓိန္ဒြိယံ နိဗ္ဗတ္တိတလောကုတ္တရမေဝ။ အယမေဝေါတိ ယွာယံ နဝမေ ဝုတ္တော။ အယမေဝ ပုဗ္ဗဘာဂမိဿကလောကုတ္တရတ္တဓမ္မပရိစ္ဆေဒေါ။

သုဒ္ဓိကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-မုဒုတရဝဂ္ဂ

၁-ပဋိလဘသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၈၁။ သမ္ဗုဓာနေ အာရဟန္တာတိ သမ္ဗုဓာနေ ဘာဝနာဝသေန အာရဟန္တ။ တေနာဟ “ဘာဝေန္တော”တိ။ ယထာ ဝိရိယိန္ဒြိယနိဗ္ဗေသေ “စတ္တာရော သမ္ဗုဓာနေ အာရဟန္တ ဝိရိယံ ပဋိလဘတိ”တိ ဒေသနာ အာဂတာ၊ ဧဝံ သတိန္ဒြိယနိဗ္ဗေသေ “စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ အာရဟန္တ သတိ” ပဋိလဘတိ”တိ၊ တသ္မာ “သတိန္ဒြိယေပိ ဧသေဝ နယော”တိ ဝုတ္တံ။ သမ္ဗိန္ဒြိယာဒိနိဗ္ဗေသေသု ပန န တထာ ဒေသေတိ။

၂-ပဌမသံဝိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၈၂။ ဣန္ဒြိယာနံ တိက္ခာဒိဘာဝေါ ဝိပဿနာဝသေန ဝါ မဂ္ဂဝသေန ဝါ ဖလဝသေန ဝါ ဂဟေတဗ္ဗောတိ ဝုတ္တံ “တတောတိ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗ”န္တိ။ နန စေတ္ထ မုဒုဘာဝေါ ဧဝ ပါဠိယံ ဂဟိတောတိ? သစ္စမေတံ၊ တံ ပန တိက္ခာဘာဝေ အသတိ န ဟောတိ တိက္ခာဒိဘာဝေါတိ ဝုတ္တံ။ ယတော ဟိ အယံ မုဒု၊ ဣတော တံ တိက္ခန္တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘတိ အပေက္ခာသိဒ္ဓတ္တာ တိက္ခမုဒုဘာဝါနံ ပါရာပါရံ ဝိယ။ ဣဒါနိ “တတော”တိအာဒိနာ သင်္ခေပတော ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိတ္တာရတော ဒဿေတုံ “သမတ္တာနိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သမတ္တာနိတိ သမ္ပန္နာနိ ၂။

ဣတရံ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ သမတ္တာနီတိ ဝါ ပရိယတ္တာနိ၊ သမတ္တာနီတိ အတ္ထော။ “တတော မုဒုတရာနိ ဓမ္မာနုသာရိမဂ္ဂဿာ”တိ ကဿှာ ဝုတ္တံ၊ တတောတိ ဟိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဝိပဿနိန္ဒြိယာနိ အဓိပ္ပေတာနိယေဝ၊ “တတော မုဒုတရာနိ”တိ ဝုတ္တပဌမမဂ္ဂေါ ဓမ္မာနုသာရိ ဝါ သိယာ သဒ္ဓါနုသာရိ ဝါတိ ဗျာဘိစရတိ? နာယံ ဒေါသော၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂကဒေသဝသေနေဝ လဒ္ဓဗ္ဗပဌမမဂ္ဂါပေက္ခာယ ဝိပဿနာယ ဝိဘာဂဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ ယော ဟိ သောတာပန္နော ဟုတ္တာ ဣရိယာပထံ အကောပေတွာ ယထာနိသိန္ဓောဝ သကဒါဂါမိမဂ္ဂံ ပါပုဏာတိ၊ တဿ ဝိပဿနိန္ဒြိယာနိ သန္ဓာယ အဝိဘာဂေန ဝုတ္တံ “တတော မုဒုတရာနိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ ဝိပဿနိန္ဒြိယာနိ နာမာ”တိ။ ယော ပန သောတာပန္နော ဟုတ္တာ ကာလန္တရေန သကဒါဂါမိ ဟောတိ၊ တဿ သောတာပတ္တိမဂ္ဂတ္တာယ ပဝတ္တာနိ ဝိပဿနိန္ဒြိယာနိ နာမ ဟောန္တိ။ သော စေ ဓမ္မာနုသာရိဂေါတ္ထော၊ တဿ ယထာဝုတ္တဝိပဿနိန္ဒြိယတော မုဒုတရာနီတိ “တတော မုဒုတရာနိ ဓမ္မာနုသာရိမဂ္ဂဿာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဝိပဿနိန္ဒြိယာနိ နာမာတိ အာနေတွာ သမ္ပန္နော။ ဓမ္မာနုသာရိဝိပဿနိန္ဒြိယတော သဒ္ဓါနုသာရိဝိပဿနိန္ဒြိယာနံ မုဒုဘာဝဿ ကာရဏံ သယမေဝ ဝက္ခတိ။ ဓမ္မေန ပညာယ မဂ္ဂသောတံ အနုဿရတိတိ ဓမ္မာနုသာရိ၊ ပညတ္တရော အရိယော။ သဒ္ဓါယ မဂ္ဂသောတံ အနုဿရတိတိ သဒ္ဓါနုသာရိ၊ သဒ္ဓုတ္တရော အရိယော။

ဧဝံ ဝိပဿနာဝသေန ဒဿေတွာ မဂ္ဂဝသေန ဒဿေတုံ “တထာ”တိ- အာဒိ အာရဒ္ဓံ။ သမ္ပယောဂတော သဘာဝတော စ အရဟတ္တမဂ္ဂပရိယာပန္နာနိ အရဟတ္တမဂ္ဂိန္ဒြိယာနိ။ အရဟတ္တဖလိန္ဒြိယာနီတိ ဣတ္ထာပိ ဒေသေဝ နယော။

ဣဒါနိ ဖလဝသေန ဒဿေတုံ “သမတ္တာနိ ပရိပုဏ္ဏာနိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဌပုဂ္ဂလဝသေန နာနတ္ထံ ဇာတံ၊ တဿှာ တေ ဒွေပိ ဣဓ တတိယဝါရေ န လဗ္ဘန္တိတိ အဓိပ္ပေါယော။ ဓမ္မာနုသာရိသဒ္ဓါနုသာရိနံ နာနတ္ထံ ကထံ ဇာတန္တိ အာဟ “အာဂမနေနပိ မဂ္ဂေနပိ”တိ။ တဒုဘယံ ဒဿေန္တော “သဒ္ဓါနုသာရိပုဂ္ဂလော”တိအာဒိမာဟ။ ဥဒ္ဓိသာပေန္တောတိ ဥဒ္ဓေသံ ဂဏှန္တော။

မဂ္ဂေါ တိက္ခော ဟောတိ ဥပနိဿယိန္ဒြိယာနံ တိက္ခဝိသဒဘာဝတော။ တေနာဟ “ဃူရံ ဉာဏံ ဝဟတိ”တိ။ အသင်္ခါရေနာတိ သရသေနေဝ။ အပ္ပယောဂေနာတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ ဓမ္မာနုသာရိပုဂ္ဂလော ဟိ အာဂမနမ္ပိ ကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘေန္တော အပ္ပဒုက္ခေန အပ္ပကသိရေန အကိလမန္တောဝ ဝိက္ခမ္ဘေတုံ သက္ကာတိ။ သဒ္ဓါနုသာရိပုဂ္ဂလော ပန ဒုက္ခေန ကသိရေန ကိလမန္တော ဟုတ္တာ ဝိက္ခမ္ဘေတုံ သက္ကာတိ၊ တဿှာ ဓမ္မာနုသာရိဿ

ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂက္ခဏေ ကိလေသစ္ဆေဒကဉာဏံ အဒန္တံ တိဒိဏံ ဟုတွာ ဝဟတိ၊
 ယထာ နာမ တိဒိဏေန အသိနာ ကဒလံ^၁ ဆိန္ဒန္တဿ ဆိန္ဒဋ္ဌာနံ မဋ္ဌံ ဟောတိ၊
 အသိ ဒိပ္ပံ ဝဟတိ၊ သဒ္ဓေါ န သုယျတိ၊ ဗလဝဝါယာမကိစ္စံ န ဟောတိ၊ ဧဝရူပါ
 ဓမ္မာနုသာရိနော ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာ ဟောတိ။ သဒ္ဓါနုသာရိနော ပန ပုဗ္ဗ-
 ဘာဂက္ခဏေ ကိလေသစ္ဆေဒကဉာဏံ ဒန္တံ န တိဒိဏံ အသုရံ ဟုတွာ ဝဟတိ၊
 ယထာ နာမ နာတိတိဒိဏေန အသိနာ ကဒလံ^၂ ဆိန္ဒန္တဿ ဆိန္ဒဋ္ဌာနံ န မဋ္ဌံ
 ဟောတိ၊ အသိ သိဃံ န ဝဟတိ၊ သဒ္ဓေါ သုယျတိ၊ ဗလဝဝါယာမကိစ္စံ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ
 ဟောတိ၊ ဧဝရူပါ သဒ္ဓါနုသာရိနော ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာ ဟောတိ။ ဧဝံ
 သန္တေပိ ကိလေသက္ခယေ နာနတ္ထံ နတ္ထိ။ တေနာဟ “**ကိလေသက္ခယေ
 ပနာ**”တိအာဒိ။ အဝသေသာ စ ကိလေသာ ဒီယန္တိ သံယောဇနက္ခယာယ
 ယောဂတ္တာ။

၃-ဒုတိယသံခိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၈၃။ တတောတိ ဖလတော ဖလဝေမတ္တတာယ စရိယမာနတ္တာ။ ဣန္ဒြိယ-
 ဝေမတ္တတာ သဒ္ဓါဒိနံ ဣန္ဒြိယာနံ နာနတ္ထေန။ ဖလနာနတ္တန္တိ အရဟတ္တ-
 ဖလာဒိနာနတ္ထံ။ ပုဂ္ဂလနာနတ္တန္တိ အနာဂါမိအာဒိပုဂ္ဂလနာနတ္ထံ။

၄-တတိယသံခိတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၄၈၄။ သီလက္ခန္ဓာဒီဟိ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒီဟိ စ ပရိတော ပူရဏေန ပရိပူရံ အရ-
 ဟတ္တမဂ္ဂံ ကရောန္တော နိပ္ပတ္တိတော အရဟတ္တဖလံ အာရာဓေတိ နိပ္ပါဒေတိ။
 တယော ပဒေသမဂ္ဂေတိ သီလက္ခန္ဓာဒိနံ အပါရိပူရိယာ ဧကဒေသဘူတေ
 တယော ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂေ။ ပဒေသံ ဟေဋ္ဌိမဖလတ္တယံ။ စတူသုတိ ဣမသ္မိံ ဝဂ္ဂေ
 ပဌမာဒီသု စတူသု သုတ္တေသု။ ကာမံ စေတ္ထ တတိယေ “တတောတိ
 ဖလဝသေန နိဿက္က”န္တိ ဝုတ္တံ၊ စတုတ္ထေ “ပရိပူရံ ပရိပူရကာရီ အာရာဓေတိ၊
 ပဒေသံ ပဒေသကာရီ”တိ၊ “စတူသုပိ သုတ္တေသု မိဿကာနေဝ ဣန္ဒြိယာနိ
 ကထိတာနိ”တိ ပန ဝစနတော ဝိပဿနာဝသေနပိ ယောဇနာ လပ္ပတေဝါတိ
 ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၅-၇-ပဌမဝိတ္ထာရသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၄၈၅-၄၈၇။ ဝိပဿနာဝသေန နိဿက္ကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ န မဂ္ဂဖလဝသေန
 ဣမသ္မိံ သုတ္တေ သဗ္ဗသောဝ ဝိပဿနိန္ဒြိယာနံ ဧဝံ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ ဣဒါနိ

တမတ္ထံ ပါကဋံ ကာတုံ “ပရိပုဏ္ဏာနိ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အဝိဟာဒီသု ပဉ္စသု သုဒ္ဓါဝါသေသု တတ္ထ တတ္ထ အာယုဝေမဇ္ဈံ အနတိက္ကမိတွာ အန္တရာ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗာယနတော အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ၊ အသင်္ခါရေန အပ္ပယောဂေန သရသတောဝ ပရိနိဗ္ဗာယနတော အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ၊ တဗ္ဗိပရိယာယတော သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ၊ ဥဒ္ဓံ ဝါဟိဘာဝေန ဥဒ္ဓမဿ တဏှာသောတံ ဝဋ္ဋသောတံ ဝါတိ ဥဒ္ဓံသောတော၊ ဥဒ္ဓံ ဝါ ဂန္ဓာ ပဋိ- လာဘိတဗ္ဗတော ဥဒ္ဓမဿ မဂ္ဂသောတန္တိ ဥဒ္ဓံသောတော၊ အကနိဋ္ဌဘဝံ ဂစ္ဆတိတိ အကနိဋ္ဌဂါမိတိ ဝေမေတ္ထ သဒ္ဓတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေတိ “ဝိပဿနာဝသေန နိဿက္က”န္တိ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ။ အရ- ဟတ္တမဂ္ဂေယေဝ ဌာတွာတိ ဣမသ္မိံယေဝ ဘဝေ အရဟတ္တမဂ္ဂေယေဝ၊ န ဝိပဿနာယ စ ဌာတွာ။ ပဉ္စ နိဿက္ကာနိ နိဟရိတဗ္ဗာနိတိ “တတော မုဒုတရေဟိ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ”တိအာဒိနိ ပဉ္စ နိဿက္ကာနိ နိဒ္ဓါရေတွာ ကထေ- တဗ္ဗာနိ။ ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဝိဝရန္တော “အရဟတ္တမဂ္ဂဿ ဟိ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အဝိဟာဒီသု ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဥပ္ပန္နသမနန္တရာယ ပရိနိဗ္ဗာယနတော ပဌမ- အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ၊ တတ္ထ အာယုပ္ပမာဏဝေမဇ္ဈံ အပ္ပတွာဝ ပရိနိဗ္ဗာယနတော ဒုတိယအန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ၊ အာယုဝေမဇ္ဈံ ပတွာ ပရိနိဗ္ဗာယနတော တတော ပရံ တတိယအန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ ဝေဒိတဗ္ဗော။ “ပဉ္စ နိဿက္ကာနိ”တိ ကဿှာ ဝုတ္တံ၊ နန အသင်္ခါရသသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီတိ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ? န ဝတ္တဗ္ဗန္တိ ဒဿေန္တော အာဟ “အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိဿ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိနောပိ တေဝ ပဉ္စ ဇနာ”တိ။

တိဏိ နိဿက္ကာနိတိ “တတော မုဒုတရေဟိ သောတာပန္နော ဟောတိ”တိ- အာဒိနိ တိဏိ နိဿက္ကပဒါနိ။ ဣဓ သကဒါဂါမိ န ဂဟိတော၊ သော အနာ- ဂါမိမဂ္ဂေ ဌာတွာ နိဟရိတဗ္ဗော၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဿ ဝိပဿနိန္ဒြိယေဟိ မုဒုတရေဟိ သကဒါဂါမိ ဟောတိ။ သကဒါ။ ပ။ မုဒုတရာနိတိ ဣဒံ သကဒါဂါမိ- မဂ္ဂဿ ဝိပဿနိန္ဒြိယေဟိ ကေဗိဇိသင်္ခါတသောတာပန္နဝိပဿနိန္ဒြိယာနိ မုဒု- တရာနိ ဟောန္တိတိ တိဏိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ဓမ္မာနုသာရိတိအာဒိဒွယံ ကောလံ- ကောလာဒိဒွယေန ဂဟိတံ ဟောတိတိ။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂဿ ဟိတိအာဒိ ဝုတ္တဿေဝ အတ္တဿ ဝိဝရဏံ။ သေယံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။ ဆဋ္ဌသတ္တမာနိ ဝုတ္တနယာနေဝါတိ ဆဋ္ဌသတ္တမာနိ သုတ္တာနိ ဒုတိယတတိယေသု ဝုတ္တနယာ- နေဝ။ တတ္ထ ပန မိဿကာနိ ဣန္ဒြိယာနိ ကထိတာနိ၊ ဣဓ ပုဗ္ဗဘာဂ- ဝိပဿနိန္ဒြိယာနိ ကထိတာနိတိ အယမေဝ ဝိသေသော။

ဂ-ပဋိပန္နသုတ္တဝါတ္ထနာ

၄၈၈။ တန္တိ မဂ္ဂဖလဝသေန နိဿက္ကံ။ ပါဠိယံ ဝုတ္တမေဝ “အရဟတ္တဖလ-
သန္တိကိရိယာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ”တိအာဒိနာ။ အဋ္ဌဟိတိ စတူဟိ ဖလေဟိ
စတူဟိ စ မဂ္ဂေဟိတိ အဋ္ဌဟိ။ ဗဟိဘူစတာ န အန္တောဘာဝေါ။
လောကုတ္တရာနေဝ ဣန္ဒြိယာနိ ကထိတာနိ မဂ္ဂဖလစိတ္တုပ္ပါဒပရိယာပန္တတ္တာ။

၉-၁၀-သပ္ပန္နသုတ္တဝါတ္ထနာ

၄၈၉-၄၉၀။ ဣန္ဒြိယသပ္ပန္နောတိ ဧတ္ထ သပ္ပန္နသဒ္ဓေါ ပရိပူရိအတ္ထောတိ
အာဟ “ပရိပူဏ္ဏိန္ဒြိယော”တိ။ ဖိဿကာနိ ဣန္ဒြိယာနိ ကထိတာနိ သာမည-
တောဝ ဒေသိတတ္တာ။

မုဒုတရဝဂ္ဂဝါတ္ထနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဆဋ္ဌိန္ဒြိယဝဂ္ဂ

၂-ဇိဝိတိန္ဒြိယသုတ္တဝါတ္ထနာ

၄၉၂။ ဣတ္ထိဘာဝေတိ ဣတ္ထိတာယ။ ဣန္ဒြိယံ ကဗျေတိ တထာသတ္တဇန-
သာမညကာရဏဘာဝတော။ ဣတ္ထိယာ ဝေ ဣန္ဒြိယံ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ။ သေ နယော
ပုရိသိန္ဒြိယေ။ ဇိဝိတေတိ သဟဇာတဓမ္မာနံ ဇီဝနေ ပါလနေ ပဝတ္တနေ။
ဝဋ်န္ဒြိယာနိတိ ဝဋ်ဟေတုဘူတာနိ ဣန္ဒြိယာနိ။ ဣမေသု ဟိ ဥပါဒိန္ဒြိယေသု
သတိ ဝဋ် ဝတ္တတိ ပညာယတိ။

၃-အညိန္ဒြိယသုတ္တဝါတ္ထနာ

၄၉၃။ အဇာနိတပုဗ္ဗံ ဓမ္မန္တိ စတုသစ္စဓမ္မမာဟ၊ တထာ တေသံယေဝ
ဉာတဓမ္မာနန္တိ။ အယံ ပနေတ္ထ အတ္ထော— အာဇာနာတိတိ အညာ၊ ပဌမမဂ္ဂေန
ဉာတမနတိက္ကမိတွာ ဇာနာတိတိ အတ္ထော။ သောတာပန္နာဒိနံ ဆအရိယာနံ
တေ နာမံ။ အညဿ ဣန္ဒြိယာနိ အညိန္ဒြိယာနိ။ အညာတာဝီသုတိ အာဇာနိ-
တဝန္တေသု။ ယသ္မာ အဂ္ဂဖလဓမ္မေသု ဉာဏကိစ္စံ သာတိသယံ၊ တသ္မာ တံ
ကိစ္စံ သေသဓမ္မေသုပိ သမာရောပေတွာ ဝုတ္တံ “အညာတာဝီသု အရဟတ္တဖလ-
ဓမ္မေသု”တိ။ တတ္ထ တတ္ထ တေသု တေသု မဂ္ဂဖလေသု။ တေန တေနာကာရေ-
နာတိ အနညာတဇာနနာဒိအာကာရေန။

၄-ကေမီဇိသုတ္တဝတ္ထနာ

၄၉၄။ **ဝိပဿနတော နိဿက္ကန္တိ ဝိပဿနိန္ဒြိယေဟိ နိဿက္ကံ။** ဣဒါနိ တမေဝ သင်္ခေပတော ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိဝရန္တော “**သမတ္တာနိ**”တိအာဒိမာဟ။ **တိဏိ နိဿက္ကာနိ ဝေမိဝ ပဉ္စ နိဿက္ကာနိ နိဟရိတဗ္ဗာနိ** ကေမီဇိအာဒိဝိဘာဝနတော။ တေနာဟ “**သကဒါဂါမိမဂ္ဂဿ ဟိ**”တိအာဒိ။ **သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ ဝိပဿနိန္ဒြိယာနိ** နာမ တေနတ္တဘာဝေန သကဒါဂါမိမဂ္ဂံ ပတ္ထု ဂစ္ဆန္တဿ သောတာပန္နဿ ဝိပဿနိန္ဒြိယာနိ။ ပဉ္စပိ တေ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ ဘေဒါ-ယေဝါတိ “**သကဒါဂါမိမဂ္ဂေ ဌတွာ နိဟရိတဗ္ဗာနိ**”တိ ဝုတ္တံ။

ကေမီဇိတိ ဧတ္ထ ခန္ဓဗိဇိ နာမ ကထိတံ။ ယဿ ဟိ သောတာပန္နဿ ကေ ခန္ဓဗိဇိ အတ္ထိ ကေ အတ္တဘာဝဂ္ဂဟဏံ၊ သော ကေမီဇိ နာမ။ တေနာဟ “**သောတာပန္နော ဟုတွာ**”တိအာဒိ။ **မာနုသကံ ဘဝန္တိ** ဣဒံ ပနေတ္ထ ဒေသနာ-မတ္ထံ၊ ဒေဝဘဝံ နိဗ္ဗတ္တေတိတိပိ ဝတ္ထု ဝဇ္ဇတိယေဝ။ ဘဂဝတာ ဂဟိတ-နာမာနေတာနိ။ ဧတ္တကံ ဟိ ပမာဏံ ဂတော သတ္တက္ခတ္တုပရမော နာမ ဟောတိ၊ ဧတ္တကံ ကောလံကောလော၊ ဧတ္တကံ ကေမီဇိတိ ဘဂဝတာ ဧတေသံ နာမံ ဂဟိတံ။

ဒွေ တယော ဘဝေတိ ဒေဝမနုဿေသု ဧဝ ဒွေ တယော ဘဝေ။ သမ္ဗောဓိစတုသစ္စဓမ္မော ပရံ အယနံ နိဿယော ဂတိ ဧတဿာတိ သမ္ဗောဓိ-**ပရာယဏော။** ကုလတော ကုလံ ဂစ္ဆတိတိ **ကောလံကောလော။** သောတာ-ပတ္တိဖလသစ္စိကိရိယတော ပဋ္ဌာယ ဟိ နိစကုလေ ဥပ္ပတ္တိ နာမ နတ္ထိ၊ မဟာဘော-ဂေသု ကုလေသု ဧဝ နိဗ္ဗတ္တတိတိ အတ္ထော။ ကေဝလောပိ ဟိ ကုလ-သဒ္ဓေါ မဟာ-ဘောဂကုလမေဝ ဝဒတိ။ **ဒွေ ဝါ တိဏိ ဝါ ကုလာနိတိ** ဒေဝမနုဿဝသေန ဒွေ ဝါ တယော ဝါ ဘဝေတိ အယဗ္ဗိ မိဿကဘဝေန ကထိတော။ ဇာတဿ ကုမာရဿ ဝိယ အရိယာယ ဇာတိယာ ဇာတဿ နာမမေတံ၊ ယဒိဒံ နိယတောတိ သတ္တက္ခတ္တုပရမာဒိကောတိ စ သမညာတိ ဒဿေန္တော အာဟ “**ဘဂဝတာ ဂဟိတနာမဝသေန ဝါ**”တိအာဒိ။

ယဒိ ပုဗ္ဗဟေတုနိယမတော သောတာပန္နော စ နိယတောတိ သောတာ-ပတ္တိမဂ္ဂတော ဥဒ္ဓိ တိဏ္ဏံ မဂ္ဂါနံ ဥပနိဿယဘာဝတော ပုဗ္ဗဟေတုကိစ္စံ နတ္ထိတိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ ဥပနိဿယဘာဝေါ အာပဇ္ဇတိ။ ယဒိ တဿပိ ပုဗ္ဗဟေတုဥပနိဿယော သိယာ၊ တာဝ နိယမတော သောတာပတ္တိ-မဂ္ဂုပ္ပတ္တိတော ပုဗ္ဗေ ဧဝ နိယမိတော၊ ယာဝဉ္စ အကနိဋ္ဌံ တဿ ပုဗ္ဗဟေတု

နာမ၊ အဟေတုကတာ အာပန္နာ၊ ဣစ္စဿ အဟေတု အပ္ပစ္စယာ နိပ္ပတ္တိ ပါပုဏာတိ။ ကိဉ္စ ဟေတု ဝေ? နိယမတော သောတာပန္နော စ နိယတောတိ ပဌမမဂ္ဂါဓိဂမေနေဝ အနုက္ကမေန ဥပရိ တိဏ္ဍံ မဂ္ဂါနံ ကိစ္စာနိ နိပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဧဝံ သတ္တက္ခတ္တုပရမတာဒိနိယမေ သတိ သတ္တမဘဝါဒိတော ဥဒ္ဓံ ပဝတ္တတာယ ဒုက္ခဿ မူလဘူတာ ကိလေသာ ပဌမမဂ္ဂေနေဝ ဒီဏာတိ ဥပရိ တယော မဂ္ဂါ အကိစ္စာ သိယုံ။ တေနာဟ “ပဌမမဂ္ဂဿ ဥပနိဿယော ကတော နာမာ”တိ- အာဒိ။

ယဒိ ဥပရိ တယော မဂ္ဂါ သတ္တက္ခတ္တုပရမာဒိတံ နိယမေန္တိ၊ တတော စ အညော သောတာပန္နော နတ္ထိတိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ အကိစ္စကတာ နိပ္ပယောဇနတာ အာပဇ္ဇေယျ။ အထ သက္ကာယဒိဋ္ဌိအာဒိပ္ပဟာနံ တဿ ကိစ္စံ၊ တေသံ တေသံ ပဟာနေန သတ္တက္ခတ္တုပရမာဒိနိယမတာယ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ယာဝ ဥပရိမဂ္ဂါ ဧဝ ဟောန္တိတိ သတ္တဘဝါဒိတော ဥဒ္ဓမပဝတ္တနတော တေန ဝိနာနေန သက္ကာယဒိဋ္ဌိအာဒိပ္ပဟာနေန စ တေန ဝိနာ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ အာဟ “ပဌမမဂ္ဂေ အနုပ္ပန္နော ဥပရိ တယော မဂ္ဂါ ဥပ္ပန္နာတိ အာပဇ္ဇတိ”တိ။ တိဏ္ဍံ မဂ္ဂါနန္တိ ဥပရိ တိဏ္ဍံ မဂ္ဂါနံ။ ဝိပဿနာ နိယမေတိတိ ယုဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိဝရန္တော “သဝေ ဟိ”တိအာဒိမာဟ။

သောတာပန္နော ဝနုဇ္ဈာသယော။ တတြေကစ္စေ ပါကဠေ ပညာတေ ဒဿေန္တော “အနာထပိဏ္ဍိကော”တိအာဒိမာဟ။ ဣဓန္ဒကဝေါကိဏ္ဏသုက္ခ- ဝိပဿကဿာတိ ယော ဣမသ္မိံ ကာမဘဝေ ဌိတော မနုဿဒေဝဝသေန ဝေါကိဏ္ဏဘူပပတ္တိကော သုက္ခဝိပဿကော စ၊ တဿ ဝသေန။ နာမံ ကထိတန္တိ သတ္တက္ခတ္တုပရမောတိ နာမံ ကထိတံ။ ကေဝိ ပန “ကာမဘဝေ သတ္တက္ခတ္တုယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န တတော”တိ ဝဒန္တိ၊ တံ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။

သောဓေသာဒီတိ ဇမ္ဗုဒီပေ ကေနစိ တေပိဋကေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ ပိဋကတ္တယမေဝ မယံ ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာဝသေန သောဓေယျာမိတိ ဗရတိရံ ဇမ္ဗုဒီပံ ဂတော။ ယော ဘိက္ခု သက္ကောတိတိ ယောဇနာ။ အနိစ္စာနုပဿနာဒီသု ဧကမုခေန အဘိနိဝိဋ္ဌေနပိ အဘိဓမ္မပရိယာယေန တိဟိ ဧဝ ဝိမောက္ခေဟိ မဂ္ဂံ လဘတိတိ အဘိနိဝေသဘေဒေန တယော ပုဂ္ဂလာ သုညတတော ဝုဋ္ဌိတာ၊ တထာ တယော အပ္ပဏိဟိတတော ဝုဋ္ဌိတာတိ ဆ ဟောန္တိ၊ တေဝ သဒ္ဓါဓရ- ပညာဓရဝသေန ဒွါဒသ သကဒါဂါမိနော၊ တထာ အရဟန္တော၊ တယော

အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိနော ဧကော ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယိ ဧကော ဥဒ္ဓိသောတော
 အကနိဋ္ဌဂါမိတိ ပဉ္စ၊ တေ အသင်္ခါရသသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိတေဒေန ဒဿာတိ
 အဝိဟာဒီသု စတုသုပိ စတ္တာလီသ၊ အကနိဋ္ဌေ ပန ဥဒ္ဓိသောတော နတ္ထိတိ
 အဋ္ဌစတ္တာလီသ အနာဂါမိနော။ ဝိပဿနာ ကထိတာ သမ္ပသနစာရဿ
 ကထိတတ္တာ။

၅-၁၀-သုဒ္ဓကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၄၉၅-၅၀၀။ ယထာ စက္ခုဿ သဟဇာတတဒိန္ဒြိယနိဿိတဓမ္မေသု အဓိ-
 ပတေယျံ အနုဝတ္တနိယတ္တာ၊ ဧဝံ တံဒွါရိကဓမ္မေသုပိ အဓိပတေယျံ တေဟိ
 အနုဝတ္တနိယတ္တာတိ ဝုတ္တံ “အဓိပတေယျသင်္ခါတေန ဣန္ဒြေေနာ”တိ။ သေ
 နယော သေသိန္ဒြိယာဒီသုပိ။ စတုသစ္စဝသေန ကထိတာနိ သဘာဝါဒိဝိဘာ-
 ဝနဿ ကထိတတ္တာ။

ဆဋ္ဌိန္ဒြိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သုဒိန္ဒြိယဝဂ္ဂ

၁-၅-သုဒ္ဓကသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၅၀၁-၅၀၅။ ယထာ စက္ခု ဒဿနေ အဓိပတေယျဋ္ဌေန စက္ခုန္ဒြိယံ၊ ဧဝံ
 သုခဝေဒနာ သုခနေ အဓိပတေယျဋ္ဌေန သုဒိန္ဒြိယံ။ သေ နယော သေသေသုပိ။
 သေသံ တေဘူမကန္တိ သေသံ ဘူမိတ္တယဝသေန တေဘူမကံ။

၆-ပဌမဝိဘင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၀၆။ ကာယိကန္တိ အယမဿ နိဿယဝသေန နိဒ္ဒေသောတိ အာဟ
 “ကာယပသာဒဝတ္ထုက”န္တိ။ သရူပနိဒ္ဒေသော သုခံ သုဒိန္ဒြိယဿ သရူပန္တိ။
 သာဒနိယဋ္ဌေန ဓမ္မပဒါနိ အတ္တနိ အဿာဒယတိတိ သာတံ၊ မရရံ။ ဝေဒယိ-
 တန္တိ ဝေဒိယနံ၊ အနုဘဝနန္တိ အတ္တော။ အညဓမ္မဝိသိဋ္ဌောတိ ဖဿာဒိဟိ
 အညေဟိ ဓမ္မေဟိ ဝိသဒိသော။ ကာယိကန္တိ ပသာဒကာယသန္နိဿိတံ။
 စေတသိကန္တိ စေတောသန္နိဿိတံ။ တေန ဝုတ္တံ “ဧတ္ထ ပနာ”တိအာဒိ။
 ကာယပသာဒ။ ပ။ နတ္ထိ၊ တသ္မာ “စတ္တာရော ပသာဒကာယေ ဝတ္ထု
 ကတွာ”တိ ဝုတ္တံ။

၉-ကဋ္ဌောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၀၉။ ဦးနံ အရဏီနန္တိ အရေတ္တရာရဏီနံ။ ကိဉ္စိ ဒွယံ သံဃဋ္ဌိတမတ္တံ ဟုတ္တာ န သမောဓာနဂတံ ဟောတိတိ တံနိဝတ္တနတ္ထံ “သံဃဋ္ဌနသမောဓာနာ”တိ ဝုတ္တံ။ ပုနပ္ပုနံ သံဃဋ္ဌနေန ဟိ တေဇောပါတုဘာဝေါ။ အရာရဏီ ဝိယ ဝတ္ထာရမ္ပဏံ အသတိပိ ဝါယာမေ တဇ္ဇသမ္ပဿပစ္စယတော။ ဥတ္တရာရဏီ ဝိယ ဖဿော ဝတ္ထာရမ္ပဏာဒိဖဿေန ပဝတ္တနတော။ သံဃဋ္ဌော ဝိယ ဖဿသံဃဋ္ဌနံ အရဏီဒွယသံဃဋ္ဌနာ ဝိယ ဖဿဿေဝ ဝတ္ထာရမ္ပဏေသု သံဃဋ္ဌနာကာရေန ပဝတ္တိတော။ အဂ္ဂိ ဝိယ ဝေဒနာ အနုဒဟနဋ္ဌေန ခဏိကာဝါယဉ္စ။ ဝတ္ထာရမ္ပဏံ ဝါ ဥတ္တရာရဏီ ဝိယ ဣန္ဒနာပါတဂဟဏာဒိသု ဥဿာဟဿ ဝိယ ပဝတ္တိသမ္ပဝတော။ ဖဿော အရာရဏီ ဝိယ နိရုဿာဟနိရိဟတာဝသေန အတ္တသာဓနတော။

၁၀-ဥပ္ပုဋ္ဌိပါဠိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၁၀။ ရသနံ ဘဉ္ဇနံ နိရုဇ္ဈနံ ရသော၊ ယော ယော ဓမ္မာနံ ရသော ယထာဓမ္မရသော၊ တေန ယထာဓမ္မရသေန။ ပုဋ္ဌိပါဠိယာတိ ကမေန၊ ဥဘယေနပိ ဓမ္မာနံ ပဟာနက္ကမေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣမသ္မိံ ဣန္ဒြိယဝိဘဓံတိ ဣမသ္မိံ ဣန္ဒြိယသံယုတ္တသညိတေ ဣန္ဒြိယဝိဘဓံ။ အဒေသိတတ္တာတိ သေသသုတ္တာနိ ဝိယ “သုခိန္ဒြိယ”န္တိ အာဒိနာ အဒေသိတတ္တာ ဣဒံ ဥပ္ပုဋ္ဌိပါဠိကသုတ္တံ နာမ။ ဝလီယာ ခရသမ္ပဿာယ ပုဋ္ဌဿ။ တန္တိ ကဏ္ဍကဝေဒနာဒိ။ တေဿ ဒုက္ခိန္ဒြိယဿ။

တေသံ တေသန္တိ ဒေါမနဿိန္ဒြိယာဒိနံ၊ ကာရဏဝသေနေဝါတိ တံတံ- အသာဓာရဏကာရဏဝသေန။ တေသံ ဟိ ဝိသေသကာရဏံ ဒဿေန္တော “ပတ္တဝီဝရာဒိနံ ဝါ”တိ အာဟ။

ကေတောဝါတိ ပုနပ္ပုနံ ပဒုဒ္ဓါရဏံ အကတွာ ကေဠုမေဝ။ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိနံ ဥပစာရက္ခဏေ ဧဝ နိရုဇ္ဈန္တိတိ အာနေတွာ သမ္ပန္နော။ တေသံ ဒုက္ခိန္ဒြိယဒေါမနဿာဒိနံ။ အတိသယနိရောဓောတိ သုဠု ပဟာနံ ဥဇုပ္ပုဋ္ဌိပက္ခေန ဝုပသမော။ နိရောဓောယေဝါတိ နိရောဓမတ္တမေဝ။ နာနာဝဇ္ဇနေတိ ယေန အာဝဇ္ဇနေန အပ္ပနာဝိတိ ဟောတိ၊ တတော ဘိဇ္ဇာဝဇ္ဇနေ၊ အနေကာဝဇ္ဇနေ ဝါ။ အပ္ပနာဝိတိယံ ဟိ ဥပစာရော ကောဝဇ္ဇနေ၊ ဣတရော အနေကာဝဇ္ဇနေ အနေကက္ခတ္တံ ပဝတ္တနတော။ ဝိသမနိသဇ္ဇာယ ဥပ္ပန္နကိလမထော

ဝိသမာသနံပတာပေါ။ ဝိတိပရဏေနာတိ ဝိတိယာ ဖရဏရသတ္တာ။ ဝိတိ-
 သမုဋ္ဌာနာနံ ဝါ ပဏီတရူပါနံ ကာယဿ ဗျာပနတော ဝုတ္တံ။ တေနာဟ
 “သဗ္ဗော ကာယော သုခေါက္ကန္တော ဟောတိ”တိ။ ဝိတက္ကဝိစာရပစ္စယေဝိတိ
 ဝိ-သဗ္ဗေါ အဋ္ဌာနပယုတ္တော၊ သော “ပဟိနဿာ”တိ ဧတ္ထ အာနေတွာ သမ္ဗန္ဓိ-
 တဗ္ဗော “ပဟိနဿပိ ဒေါမနဿိန္ဒြိယဿာ”တိ။ ဧတံ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ သမ္ဗန္ဓော။ “တဿ မယံ အတိစိရံ ဝိတက္ကယတော ဝိစာရယတော
 ကာယောပိ ကိလမိ၊ စိတ္တဗ္ဗိ ဝိဟညိ”တိ စ ဝစနတော ကာယစိတ္တခေဒါနံ
 ဝိတက္ကဝိစာရပစ္စယတာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝိတက္ကဝိစာရဘာဝေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဒေါမ-
 နဿိန္ဒြိယန္တိ အာနေတွာ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။ တက္ကဿ သိယာ ဥပ္ပတ္တိတိ တက္က ဒုတိယ-
 ဣာနုပစာရေ အဿ ဒေါမနဿဿ ဥပ္ပတ္တိ ဘဝေယျ။ “တက္ကဿ သိယာ
 ဥပ္ပတ္တိ”တိ ဣဒံ ပရိကပ္ပဝစနံ ဥပစာရက္ခဏေ ဒေါမနဿဿ သုပ္ပဟိနဘာဝဒဿ-
 နတ္ထံ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “န တွေဝ ဒုတိယဣာနေ ပဟိနပစ္စယတ္တာ”တိ။ ပဟိနဗ္ဗိ
 သောမနဿိန္ဒြိယံ ဝိတိ ဝိယ န ဒူရေတိ ကတွာ “အာသန္နတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ။ နာနာ-
 ဝဇ္ဇနုပစာရေ ပဟိနဗ္ဗိ ပဟာနင်္ဂံ ပဋိပက္ခေန အဝိဟတတ္တာ အန္တရန္တရာ ဥပ္ပဇ္ဇေ-
 ယျာတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော “အပ္ပနာပ္ပတ္တာယာ”တိအာဒိမာဟ။ “တာဒိ-
 သာယ အာသေဝနာယ ဣန္ဒြိတဗ္ဗတ္တာ ယထာ မဂ္ဂဝီထိတော ပုဗ္ဗေ ဒွေ တယော
 ဇဝနဝါရာ သဒိသာနုပဿနာဝ ပဝတ္တန္တိ၊ ဧဝိဓာပိ အပ္ပနာဝါရတော ပုဗ္ဗေ
 ဒွေ တယော ဇဝနဝါရာ ဥပေက္ခာသဟဂတာဝ ပဝတ္တန္တိ”တိ ဝဒန္တိ။ အပရိသေ-
 သန္တိ သုဝိက္ခမ္ဘိတန္တိ ကတွာ ဝိက္ခမ္ဘနေန အနဝသေသံ။

တထတ္တာယာတိ တထဘာဝါယ ပဌမဣာနသမင်္ဂိတာယ။ သာ ပနဿ
 ဥပ္ပါဒနေန ဝါ ဥပ္ပန္နဿ သမာပဇ္ဇနေန ဝါ ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “ဥပ္ပါဒနတ္တာယ
 သမာပဇ္ဇနတ္တာယာ”တိ။ ဦးသူတိ နဝမဒသမေသု သုတ္တန္တေသု။

သုခိန္ဒြိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။



၅-ဇရာဝဂ္ဂ

၁-ဇရာဓမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၁၁။ ပမုခေ၊ ပါသာဒဿ စ ပစ္ဆိမဘာဂေ အာတပေါ ပစ္ဆာတပေါ၊
 တသ္မိံ ပစ္ဆာတပေ။ သော ဟိ ပါသာဒဿ ပမုခဘာဝေန ကတော။ ကိံ ပန
 ဘဂဝတော ဝဇီရသာရံ သရီရံ ဩတာပေတဗ္ဗံ ဟောတိတိ အာဟ

“သဗ္ဗာသဗ္ဗုဒ္ဓဿာ”တိအာဒိ။ အယဉ္ဇ ဣမံ သုတ္တံ ဒေသိတသမယေ။ န သက္ကောတိ ဗျာမပ္ပဘာယ ကာယစိ ပဘာယ အနဘိဘဝနိယတ္တာ။ ကိဉ္ဇာပိ ဗုဒ္ဓါဘာ သူရိယာဘာယ အနဘိဘဝနိယာ၊ သဗ္ဗသဘာဝတာယ ပန ရသ္မိနံ ပရိတော ဖရန္တိ သူရိယာဘာ တိဒိဏာ ဥဏ္ဏာတိ အာဟ “ရသ္မိတေဇ”န္တိ။ ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဥပမာယ ဝိဘာဝေတုံ “ယထေဝ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

သုဝဏ္ဏာဝဋ် ဝိယာတိ အစ္ဆေ သုဝဏ္ဏပတ္တေ ဝိနိဝတ္တအာဝဋ် ဝိယ။ ဂရဟဏန္တရိယံ နာမ ကိရေတံ “အစ္ဆရိယမေတံ အဝိသိစ္ဆေဖလဝဒ”န္တိအာဒိသု ဝိယ။ န ဝေမေတရဟိတိ အတ္တနော ပါကဠဝသေန ဝဒတိ၊ န ဣတရေသမ္ပိတိ။ သိရာဇာလာတိ သိရာသန္တာနာ။ ဧဝူပံ န ဟောတိတိ အညေသံ ပါကတိ- ကသတ္တာနံ ဝုတ္တာကာရံ ဝိယ န ဟောတိ ပုညသမ္ဘာရဿ ဥဠာရတမတ္တာ ဝိပစ္စနဿ ပရိယန္တဂတတ္တာ။ တေနာဟ “အညေသံ အပါကဠ”န္တိ။ ဝလိယာ- ဝဋ္ဋကန္တိ အပ္ပကံ ဝလိယာဝဋ်။ တေနာဟ “ကေသဂ္ဂပ္ပမာဏ”န္တိ။ သဗ္ဗာနိတိ သိရာဇာလာနိ။ ပုရတော ဝဇ္ဇောတိ ထောကံ ပုရတော နတမတ္ထံ သန္တာယာဟ။ တေန ဝုတ္တံ “သွာယံ အညေသံ အပါကဠော”တိ။ နယဂ္ဂါဟတောတိ အနု- မာနတော။ ဧ တန္တိ ဧ-သဒ္ဓယောဂေ ဥပယောဂဝစနံ။ ဧတိ ဇိရစ္ဆနတ္ထေ နိပါတော။ ဝိက္ကာဓရာတိ ဇိရစ္ဆာပယောဂေါ။ တံ ဗုသဘူတိ တုယံ ပါပုဏာတု။

၂-ဥဏ္ဏဘဠာဟူဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၁၂။ အညမညဿာတိ အညော အညဿ။ န ပစ္စနဘောတိ အတ္တနော အဝိသယဘာဝတော။ ဣဒါနိ တံ အညဝိသယတံ အန္တယတော ဗျတိရေကတော ဝိဘာဝေတုံ “သဝေ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဝိသယာနိ ပဋိသရန္တိ ဧတ္တာတိ ပဋိသရဏံ။ ဣန္ဒြိယဝိညာဏာနိ ဟိ အသတိပိ တာဒိသေ အဓိပ္ပါယေ အတ္တနော အာရမ္မဏဿ ယာထာဝတော သမ္ပဇာနန- တော ပဝေဒနဝိဇာနနာနိ ၂ ကရေန္တာနိ ဝိယ ပဝတ္တန္တိ၊ တထာ လောကဿ အညတ္ထ သိဒ္ဓိတော။ တေနာဟ ဘဂဝါ “မနော ပဋိသရဏံ၊ မနောဝ နေသံ ဂေါစရဝိသယံ ပစ္စနဘောတိ”တိ။ မနောဒွါရိကဇဝနမနော ဟိ သဝိသေသံ မနောဝိသယံ ပစ္စနဘောတိ၊ ပဉ္စဒွါရိကဇဝနမနော မနနမတ္ထမေဝ ပစ္စန- ဘာဝတိ။ ရဇ္ဇနာဒိဂ္ဂဟဏံ စေတ္တ နိဒဿနမတ္ထံ၊ တသ္မာ သဒ္ဓဟနာဒိပိ ဂဟိ- တမေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ပဉ္စဒွါရပ္ပဝတ္တိဝသေန တထာ ဝုတ္တံ။ ကေသ္မိံ ပန ဒွါရေတိ စက္ခုဒွါရေ။

ဗုဒ္ဓလဘောဇကောတိ အပ္ပါနဘာဝါ ရာဇဘောဂ္ဂါ။ အာယန္တိ ဘောဂုပ္ပတ္တိ-
ဌာနံ။ ယောတ္တဗန္ဓာဒိနိမိတ္တံ လဒ္ဓဗ္ဗကဟာပဏော ယောတ္တကဟာပဏော။
အဒ္ဓုဗန္ဓာဒိနိမိတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗကဟာပဏော အဒ္ဓုကဟာပဏော။ မာဃာ-
တဃောသနာယ ကတာယ ဟိံသာနိမိတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗကဟာပဏော မာပ-
ဟာရကဟာပဏော ၁။ တဿ ပရိမာဏံ ဒဿေတုံ “အဋ္ဌကဟာပဏော”တိ-
အာဒိ ဝုတ္တံ။ သတဝတ္ထုကန္တိ သတကရိသဝတ္ထုကံ။

မဂ္ဂသတိတိ အရိယမဂ္ဂသတိ။ ဘာဝနမနုယုန္တဿ ဟိ ဇဝနမနော ဥဿတ္တိ-
တွာဝ မဂ္ဂသတိံ ပဋိသရတိ တပ္ပရိယောသာနတ္တာ။ တန္တိ နိဗ္ဗာနံ။ သာတိ
ဖလဝိမုတ္တိ။ ပဋိသရတိ အဂ္ဂမဂ္ဂသတိယာ။ ဖလဝိမုတ္တိ နိဗ္ဗာနန္တိ ဥဘယံ မဂ္ဂဿ
သိဒ္ဓါယေဝါတိ။ အာရမ္မဏဝသေန နတ္ထိ ဧတဿ ပဋိသရဏန္တိ အပ္ပဋိသရဏံ
အသင်္ခတာမတဿ သန္တိနိစ္စသဘာဝတ္တာ။ သယံ ပန သဗ္ဗေသံယေဝ အရိယာနံ
ပဋိသရဏံ။ တေနာဟ “နိဗ္ဗာနံ အရဟတော ဂတိ”တိ ၂။ နိဗ္ဗာနံ အနုပဝိဋ္ဌံ
နိဗ္ဗာနနိဿယတ္တာ။ န တတော ပရံ ဂစ္ဆတိ ဂတဿ အညဿ တာဒိသဿ
အဘာဝါ။ နိဗ္ဗာနံ ပရိ သဗ္ဗသော ဩသာနန္တိ နိဗ္ဗာနပရိယောသာနံ။

မူလဇာတာ ဇာတမူလာ။ တတော ဧဝ ပတိဋ္ဌိတာ။ ကာ ပနဿာတိ
အာဟ “မဂ္ဂေန အာဂတသဒ္ဓါ”တိ။ မဂ္ဂေါ ဒဠာယ အသံဟာရိယသဒ္ဓါယ မူလံ
ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တာနိ ဧဝ ဝိစိကိစ္ဆာစိတ္တဉ္စာတိ ပဉ္စ အကုသလစိတ္တာနိ သမုစ္ဆေဒ-
ဝသေန ပဟိနာနိ။ ပဉ္စ နိဝရဏာနိတိ ဧတ္ထ အပါယဂမနိယာနိ ပဌမမဂ္ဂေနဝ
ပဟိနာနိ၊ ဣတရာနိ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန ဈာနေန ပဟိနာနိတိ ပဉ္စသု ဩရမ္ဘာဂီယ-
ကိလေသသံယောဇနေသု ဧကဒေသဝိဂမေနေဝ မဟိဒ္ဓါသံယောဇနော ဝိယ
ဇာတောတိ ဝုတ္တံ “ဈာနအနာဂါမိဋ္ဌာနေ ဌိတော”တိ။ တေနာဟ “သော
အပရိဟိန။ ပ။ နိဗ္ဗာယေယျာ”တိ။

၅-ပဌမပုဗ္ဗာရာမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၁၅။ ပုဗ္ဗကောဌကေ ဧဝံ အာဂတသုတ္တံ အာဒိံ ကတွာ ဖလိန္ဒိယာနေဝ
ကထိတာနိ အဂ္ဂဖလဝသေန ဒေသနာယ အာဂတတ္တာ။

၁၀-အာပဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၂၀။ ဥပရိ သဟ ဝိပဿနာယ တယော မဂ္ဂါတိ ဝိပဿနာယ သဟ
သောတာပတ္တိဖလတော ဥပရိ တယော မဂ္ဂါ။ မဂ္ဂါမိဂမေန ဣဒါနိ

ပစ္စက္ခဘူတတ္တာ “ဣမေ ခေါ တေ ဓမ္မာ”တိ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ ယံ အဂ္ဂဘူတံ၊ တဿ ဝသေန ဒဿေတုံ “အရဟတ္တဖလိန္ဒြိယံ နာမာ”တိ ဝုတ္တံ ဣန္ဒြိယဘာဝ-
သာမညေန ဧကန္တံ ကတွာ။ အတိဝိန္နိတွာ ပဿာမီတိ သန္တိကတွာ
ယာထာဝတော ပဿာမိ။ စတုဟိ ဣန္ဒြိယေဟိတိ ဝိရိယိန္ဒြိယာဒိဟိ စတုဟိ
ဣန္ဒြိယေဟိ။ သာ ဝိပဿနာမဂ္ဂဖလသဟဂတာ သိယာတိ မိဿကာ ဝုတ္တာ။

ဇရာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သူကရခေတဝဂ္ဂ

၁-သလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၂၁။ သူရဘာဝေနာတိ အတိသူရဘာဝေန။ ဗုဒ္ဓနတ္ထာယာတိ သစ္စ-
ပဋိဝေဓာယ။

၂-မလိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၂၂။ စတ္တာရိ ဣန္ဒြိယာနိတိ ပညိန္ဒြိယံ ဌပေတွာ သေသာနိ စတ္တာရိ။
“အရိယဉာဏံ လောကုတ္တရ”န္တိ ဝုတ္တံ မဂ္ဂဉာဏံ ကတွာ။ အရိယ-သဒ္ဓေါ ပန
ယထာ တထာ ဝိသုဒ္ဓေပိ ဟောတိတိ တာဒိသံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “တမ္ဗိ
ပနာ”တိအာဒိ။ ယထာ ဟိ စတ္တာရိန္ဒြိယာနိ မိဿကာနိ၊ ဧဝံ ပညိန္ဒြိယမ္ပိ
မိဿကန္တိ ဝုစ္စမာနေ န ကောဓိ ဝိရောဓောတိ အဓိပ္ပါယေနာဟ “တမ္ဗိ ပနာပ။
ဝနုတိ”တိ။

၃-သေခသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၂၃။ န သက္ကောတိ ဣန္ဒြိယာနံ အပရိပက္ကတ္တာ။ အတ္တိတိ ပဇာနာတိ
နယဂ္ဂါဟေန၊ န ပစ္စက္ခတော။ န ဟိ အရိယာပိ အနဓိဂတံ မဂ္ဂဖလံ
ပစ္စဝေက္ခိတုံ သက္ကောန္တိ။

၆-ပတိဋ္ဌိတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၂၆။ သာသဝေယူတိ စတုရာသဝဝိနိမုတ္တေသု သေသဓမ္မေသု အာရမ္မ-
ဏေသု။ တေသုပိ ဥပ္ပဇနကအနတ္တတော ဝိတ္တံ ရက္ခတိ နာမ။

ဂ-သုကရခတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၅၂၀။ တံ သန္ဓာယာတိ တံ သုကရခတလေဏံ သန္ဓာယ။ ဧတံ “သုကရ-
ခတာယ”န္တိ ဝစနံ ဝုတ္တံ။ ဘာဝနပုံသကန္တိ ဘာဝဇောတကံ နပုံသကဝစနံ
ယထာ “ဝိသမံ ဝါတာ ဝါယန္တိ၊ ကေမန္တံ နိသီဒိ”တိ။ ကိစ္စပဋိပတ္တိ တေသံ
သံကာသနဋ္ဌေန သပတိဿော၊ သပတိဿော ဧဝ သပ္ပတိဿော၊ သဇေဋ္ဌ-
ကောတိ အာဟ “သပ္ပတိဿောတိ သဇေဋ္ဌကော”တိ။

သုကရခတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဗောဓိပက္ခိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၅၃၁-၆၅၀။ သတ္တာနံ ဖလာနံ ဟေတုဘူတာနိ “ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ
ပဉ္စန္ဒံ ဣန္ဒြိယာနံ ဘာဝိတတ္တာ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တာနိ၊ ပဉ္စန္ဒြိယာနိယေဝ ဖလူ-
ပစာရေန “သတ္တ ဖလာနိ”တိ ဝုတ္တာနိ။ တာနိ စ ပုဗ္ဗဘာဂါနိ “ဣမေသံ
ဘိက္ခဝေ ပဉ္စန္ဒံ ဣန္ဒြိယာနံ ဘာဝိတတ္တာ”ပ။ သတ္တာနိသံသာ ပါဂ္ဂိကါ”တိ
ဝစနတော။ ဧတသန္တိ သတ္တာနံ ဖလာနံ။ “ဒွိန္ဒံ ဖလာနံ အညတရံ ဖလ”န္တိ
ဧဝံ အတိတသုတ္တေ ဝုတ္တာနိ ဟေဋ္ဌာ ဒွေ ဖလာနိ နာမာတိ ဝဒန္တိ။ ယေဟိ ပန
ဣန္ဒြိယေဟိ အညတြ ပန အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိံ သေသာနိ ဖလာနိ ဟောန္တိ၊
တာနိ စတ္တာရိ သပုဗ္ဗဘာဂါနိ လောကုတ္တရာနီတိ ဝုတ္တံ သိယာ။

ဣန္ဒြိယသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သမ္ဗုဓာနသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၆၅၁-၇၀၄။ သမ္ဗုဓာနသံယုတ္တေ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာဝ ကထိတာ
“အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယာ”တိအာဒိဝစနတော။

သမ္ဗုဓာနသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဗလသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၇၀၅-၈၁၂။ ဗလသံယုတ္တေ ဗလာနိ ဓိဿကာနေဝ ကထိတာနိ
“ဝိဝေကနိဿိတ”န္တိ ဝစနတော။

ဗလသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဣဒ္ဓိပါဒသံယုတ္တ

၁-စာပါလဝဂ္ဂ

၁-အပါရသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၁၃။ ဆန္ဒံ နိဿာယ ပဝတ္တော သမာဓိတိံ ကတ္တုကမ္ပတောဆန္ဒံ အဓိပတိံ ကတ္တာ ပဋိလဒ္ဓသမာဓိံ ဆန္ဒသမာဓိံ။ ပဓာနသင်္ခါရာတိ စတုကိစ္စသာဓကဿ သမ္ပပ္ပဓာနဝိရိယဿေတံ အဓိဝစနံ။ တေဟိတိ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရေဟိ။ ဣဒ္ဓိယာ ပါဒန္တိ နိပ္ပတ္တိပရိယာယေန ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန၊ ဣဇ္ဈန္တိ တောယ သဒ္ဓါ ဣဒ္ဓါ ဝုဒ္ဓါ ဥက္ကံသဂတာ ဟောန္တိတိ ဣမိနာ ဝါ ပရိယာယေန “ဣဒ္ဓိ”တိ သင်္ခါတာနံ ဥပစာရဇ္ဈာနာဒိကုသလစိတ္တသမ္ပယုတ္တာနံ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရာနံ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ပါဒဘူတံ၊ သေသစိတ္တစေတသိကရာသိန္တိ အတ္ထော။ သာ ဧဝ စ ယထာဝုတ္တဣဒ္ဓိ ယသ္မာ ဟေဋ္ဌမာ ဟေဋ္ဌမာ ဥပရိမာယ ဥပရိမာယ ပါဒဘူတာ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဣဒ္ဓိဘူတံ ဝါ ပါဒန္တိ ဣဒ္ဓိပါဒ”န္တိ။ သေသေသျှတိ ဝိရိယသမာဓိအာဒိသု။ တတ္ထ ဟိ ဝိရိယံ စိတ္တံ ဝိမံသံ အဓိပတိံ ကတ္တာ ပဋိလဒ္ဓသမာဓိံ ဝိမံသာသမာဓိတိံ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။ ဣဓာတိ ဣမသ္မိံ ဣဒ္ဓိပါဒသံယုတ္တေ။ ကေပရိန္ဒေဒေါဝ အတ္ထနိဒ္ဒေသော။

၅-ဣဒ္ဓိပဒေသသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၁၇။ ဣဒ္ဓိပဒေသန္တိ ဣဒ္ဓိယာ ကေဒေသံ။ ကော ပန သောတိ အာဟာ “တယော ဝ မဂ္ဂေ တိဏိ ဝ ဖလာနိ”တိ။

၆-သမတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၁၈။ သမတ္တန္တိ သာမညဿ သမံ အတ္တနံ ဣဇ္ဈနံ သမတ္တံ ပရိပုဏ္ဏံ။ ဝိဝဋ္ဌပါဒကာ ဧဝ ဣဒ္ဓိပါဒါ ကထိတာ “အပါရာ ပါရံ ဂမနာယ သံဝတ္တန္တိ”တိအာဒိဝစနတော။

၁၀-စေတိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၂၂။ ဥဒေနယက္ခဿ စေတိယဋ္ဌာနေတိ ဥဒေနဿ နာမ ယက္ခဿ ဒေါယတနသင်္ခေပေန ဣဋ္ဌကာဟိ ကတေ မဟာဇနဿ စိတ္တိကတဋ္ဌာနေ။ ကတဝိဟာရေတိ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿ တတ္ထ ကတဝိဟာရေ။ ဝုစ္စတိတိ

ပုရိမဝေါဟာရေန “ဥဒေနစေတိယ” နှိ ဝုစ္စတိ။ ဂေါတမကောဒိညုပိတိ ဂေါတမကစေတိယန္တိ ဝေမာဒိညုပိ။ ဓဿေ နယောတိ စေတိယဋ္ဌာနေ ကတဝိဟာရဘာဝံ အတိဒိသတိ။ ဝနိတာတိ ဘာဝနာပါရိပူရိဝသေန ပရိဗြူဟိတာ။ ပုနပ္ပုနံ ကတာတိ ဘာဝနာယ ဗဟုလိကရဏဝသေန အပရာ- ပရံ ပဝတ္တိတာ အာနိတာ။ ယုတ္တယာနံ ဝိယ ကတာတိ ယထာ ယုတ္တမာဇည- ယာနံ ဆေကေန သာရထိနာ အဓိဋ္ဌိတံ ယထာရူပိ ပဝတ္တိမရဟတိ။ ဧဝံ ယထာရူပိ ပဝတ္တနာရဟတံ ဂမိတာ။ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေနာတိ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန။ ဝတ္ထု ဝိယ ကတာတိ သဗ္ဗသော ဥပက္ကိလေသဝိသောဓနေန ဣဒ္ဓိဝိသေသာနံ ပဝတ္တိဋ္ဌာနဘာဝတော သုဝိသောဓိတပရိဿယဝတ္ထု ဝိယ ကတာ။ အဓိဋ္ဌိတာတိ ပဋိပက္ခဒူရိဘာဝတော သုဘာဝိတဘာဝေန တံတံအဓိဋ္ဌာနယောဂျတာယ ဌပိတာ။ သမန္တတော ဝိတာတိ သဗ္ဗဘာဂေန ဘာဝနုပစယံ ဂမိတာ။ တေနာဟ “သုဝနိတာ” တိ။ သုဋ္ဌု သမာရဒ္ဓါတိ ဣဒ္ဓိဘာဝနာယ သိခပ္ပတ္တိယာ သမ္ပဒေဝ သံသေဝိတာ။

အနိယမေနာတိ “ယဿ ကဿဓိ” တိ အနိယတဝစနေန။ နိယမေတွာတိ “တထာဂတဿာ” တိ သရူပဂ္ဂဟဏေန နိယမေတွာ။ အာယုပ္ပမာဏန္တိ ပရမာ- ယုပ္ပမာဏံ ဝဒတိ။ တဿေဝ ဂဟဏေ ကာရဏံ ဗြဟ္မဇာလဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တ- နယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ မဟာသီဝတ္ထေရာ ပန မဟာဗောဓိသတ္တာနံ စရိမဘဝေ ပဋိသန္ဓိဒါယိနော ကမ္မဿ အသင်္ခေယျာယုကတာသံဝတ္တနသမတ္တတံ ဟဒယေ ဌပေတွာ ဗုဒ္ဓါနံ အာယုသင်္ခါရဿ ပရိဿယဝိက္ခမ္ဘနသမတ္တတာ ပါဠိယံ အာဂတာ ဧဝါတိ ဣမံ ဘဒ္ဒကပ္ပမေဝ တိဋ္ဌေယျာတိ အဝေါစ။

ခန္တိစွာဒိဟိ အဘိဘူယုတိတိ ဧတေန ယထာ ဣဒ္ဓိဗလေန ဇရာယ န ပဋိဃာတော၊ ဧဝံ တေန မရဏဿပိ န ပဋိဃာတောတိ အတ္တတော အာပန္နမေဝါတိ။ “ကွ သရော ဝိတ္တော၊ ကွစနိ ပတိတော” တိ အညထာ ဝုဋ္ဌိတေနပိ ထေရဝါဒေန အဋ္ဌကထာဝစနမေဝ သမတ္တိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနာဟ “သော ပန န ဂုစ္စတိ။ ပ။ နိယမိတ” နှိ။

ပရိယုဋ္ဌိတဝိတ္တောတိ ယထာ ကိဉ္စိ အတ္တာနတ္ထံ သလ္လက္ခေတုံ န သက္ကာ၊ ဧဝံ အဘိဘူတဝိတ္တော။ သော ပန အဘိဘဝေါ မဟတာ ဥဒကောသေန အပ္ပကဿ ဥဒကဿ အဇ္ဈောတ္တရဏံ ဝိယ အဟောသီတိ ဝုတ္တံ “အဇ္ဈောတ္တ- ဝိတ္တော” တိ။ အညောတိ ထေရတော၊ အရိယေဟိ ဝါ အညော ယော ကောစိ

ပရော ပုထုဇ္ဇနော။ ပုထုဇ္ဇနဂ္ဂဟဏံ စေတ္တ ယထာ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အပ္ပဟိန-
 ဝိပလ္လာသော မာရေန ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တော ကိဉ္စိ အတ္တာနတ္ထံ သလ္လက္ခေတုံ န
 သက္ကောတိ၊ ဧဝံ ထေရော ဘဂဝတာ ကတံ နိမိတ္တောဘာသံ သဗ္ဗသော န
 သလ္လက္ခေသီတိ ဒဿနတ္ထံ။ တေနာဟ “မာရော ဟိ”တိအာဒိ။ စတ္တာရော
 ဝိပလ္လာသတိ အသုဘော “သုဘ”န္တိ သညာဝိပလ္လာသော၊ စိတ္တဝိပလ္လာသော၊
 ဒုက္ခေ “သုခ”န္တိ သညာဝိပလ္လာသော၊ စိတ္တဝိပလ္လာသောတိ ဣမေ စတ္တာရော
 ဝိပလ္လာသာ။ တေနာတိ ယဒိပိ ဣတရေ အဋ္ဌ ဝိပလ္လာသာ ပဟိနာ၊ ယထာဝုတ္တာနံ
 စတုန္တံ ဝိပလ္လာသာနံ အပ္ပဟိနဘာဝေန။ အဿာတိ ထေရဿ။

မဒ္ဒတိတိ ဖုသနမတ္တေန မဒ္ဒန္တော ဝိယ ဟောတိ၊ အညထာ တေန
 မဒ္ဒိတေ သတ္တာနံ မရဏမေဝ သိယာ၊ ကိံ သက္ခိဿတိ န သက္ခိဿတိတိ
 အဓိပ္ပါယော။ ကဿာ န သက္ခိဿတိ၊ နန သေ အဂ္ဂသာဝကဿ မဟိဒ္ဓိကဿ
 မဟာနဘာဝဿ ကုတ္တိံ ပဝိဋ္ဌောတိ? သစ္စံ ပဝိဋ္ဌော၊ တဉ္စ ခေါ အတ္တနော
 မဟာနဘာဝဿ ဒဿနတ္ထံ၊ န ဝိဗာဓနာဓိပ္ပါယေန။ ဝိဗာဓနာဓိပ္ပါယေန ပန
 ဣဝ “ကိံ သက္ခိဿတိ”တိ ဝုတ္တံ ဟဒယမဒ္ဒနဿ အဓိကတတ္တာ။ နိမိတ္တော-
 ဘာသန္တိ ဣတ္ထ “တိဋ္ဌတု ဘဂဝါ ကပ္ပ”န္တိ သကလကပ္ပံ အဝဋ္ဌာနယာစနာယ
 “ယဿ ကဿစိ အာနန္တ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ”တိအာဒိနာ အညာ-
 ပဒေသေန အတ္တနော စတုရိဒ္ဓိပါဒဘာဝနာနဘာဝေန ကပ္ပံ အဝဋ္ဌာနသမတ္ထ-
 တာဝသေန သညုပ္ပါဒနံ နိမိတ္တံ။ တထာ ပန ပရိယာယဂ္ဂဟဏံ မုဉ္စိတွာ
 ဥဇုကံယေဝ အတ္တနော အဓိပ္ပါယဝိဘာဝနံ ဩဘာသော။ ဇာနန္တောယေဝါတိ
 မာရေန ပရိယုဋ္ဌိတဘာဝံ ဇာနန္တော ဧဝ။ အတ္တနော အပရာဓဟေတုကော
 သတ္တာနံ သောကော တနုကော ဟောတိ၊ န ဗလဝါတိ အာဟ “ဒေါသာ-
 ရောပနေန သောကတနုကရဏတ္ထ”န္တိ။ ကိံ ပန ထေရော မာရေန ပရိယုဋ္ဌိ-
 တစိတ္တကာလေ ပဝတ္တိံ ပစ္ဆာ ဇာနာတိတိ? န ဇာနာတိ သဘာဝေန၊
 ဗုဒ္ဓါနဘာဝေန ပန ဇာနာတိ။

အနတ္တေ နိယောဇေန္တော ဂုဏမာရဏေန မာရေတိ၊ ဝိရာဂဝိဗန္ဓနေန ဝါ
 ဇာတိနိမိတ္တတာယ တတ္ထ တတ္ထ ဇာတံ မာရေန္တော ဝိယ ဟောတိတိ
 “မာရေတိတိ မာရော”တိ ဝုတ္တံ။ အတိပါပတ္တာ ပါပိမာ။ ကဏ္ဍဓမ္မသမန္နာ-
 ဂတော ကဏ္ဍော။ ဝိရာဂါဒိဂုဏာနံ အန္တကရဏတော အန္တကော။ သတ္တာနံ
 အနတ္တာဝဟံ ပဋိပတ္တိံ န မုဉ္စတိတိ နမုဉ္စိ။ အတ္တနော မာရပါသေန ပမတ္တေ
 ဗန္ဓတိ၊ ပမတ္တာ ဝါ ဗန္ဓ။ တေဿာတိ ပမတ္တဗန္ဓ။ သတ္တမသတ္တာဟတော ပရံ

သတ္တ အဟာနိ သန္ဓာယာဟ“**အဋ္ဌမေ သတ္တာဟေ**”တိ၊ န ပန ပလ္လင်္ကသတ္တာ-
ဟာဒိ ဝိယ နိယတကိစ္စဿ အဋ္ဌမသတ္တာဟဿ နာမ လဗ္ဘနတော။ သတ္တမ-
သတ္တာဟဿ ဟိ ပရတော အဇပါလနိဂြောဓမူလေ ဗြဟ္မုနော သက္ကဿ စ
ပဋိညာတဓမ္မဒေသနံ ဘဂဝန္တံ ဥတွာ “ဣဒါနိ သတ္တေ ဓမ္မဒေသနာယ မမ
ဝိသယံ အတိက္ကာမေဿတိ”တိ သဉ္ဇာတဒေါမနဿော ဟုတွာ ဌိတော စိန္တေသိ၊
“ဟန္တာဟံ ဒါနိ နံ ဥပါယေန ပရိနိဗ္ဗာပေဿာမိ၊ ဧဝမဿ မနောရထော
အညထတ္တံ ဂမိဿတိ၊ မမ မနောရထော ဣဇ္ဈိဿတိ”တိ စိန္တေတွာ ဘဂဝန္တံ ဥပ-
သင်္ကမိတွာ ဧကမန္တံ ဌိတော “ပရိနိဗ္ဗာတု ဒါနိ ဘန္တေ ဘဂဝါ”တိ အာဒိနာ ပရိ-
နိဗ္ဗာနံ ယာစိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “**အဋ္ဌမေ သတ္တာဟေ**”တိ အာဒိ။ တတ္ထ **အဇ္ဇာ**တိ
အာယုသင်္ခါရဝေါဿဇ္ဇနဒိဝသံ သန္ဓာယာဟ။ ဘဂဝါ စဿ အတိဗန္ဓနာဓိပ္ပါယံ
ဇာနန္တောပိ တံ အနာဝိကတွာ ပရိနိဗ္ဗာနဿ အကာလဘာဝမေဝ ပကာ-
သေန္တော ယာစနံ ပဋိက္ခိပိ။ တေနာဟ “**န တာဝါဟ**”န္တိ အာဒိ။

မဂ္ဂဝသေန ဗျတ္တာတိ သစ္စပဋိဝေဓဝေယျတ္တိယေန ဗျတ္တာ။ **တထေဝ**
ဝိနိတာတိ မဂ္ဂဝသေန ကိလေသာနံ သမုစ္ဆေဒဝိနယေန ဝိနိတာ။ **တထာ**
ဝိသာရဒါတိ အရိယမဂ္ဂါဓိဂမေနေဝ သတ္ထုသာသနေ ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တိယာ
ဝိသာရဒါ၊ သာရဇ္ဇကရာနံ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဒိပါပဓမ္မာနံ ဝိဂမေန ဝိသာရဒဘာဝံ
ပတ္တာတိ အတ္ထော။ ယဿ သုတဿ ဝသေန ဝဋ္ဋဒုက္ခတော နိဿရဏံ
သမ္ဘဝတိ၊ တံ ဣဓ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသေန “သုတ”န္တိ အဓိပ္ပေတန္တိ အာဟ “**တေပိဋက-**
ဝသေနာ”တိ။ တိဏ္ဍံ ပိဋကာနံ သမူဟော **တေပိဋကံ**၊ တိဏိ ဝါ ပိဋကာနိ
တိပိဋကံ၊ တိပိဋကမေဝ **တေပိဋကံ**၊ တဿ ဝသေန။ **တဒေဝါ**တိ ယံ တံ
တေပိဋကံ သောတဗ္ဗဘာဝေန သုတန္တိ ဝုတ္တံ၊ တမေဝ။ **ဓမ္မန္တိ** ပရိယတ္တိဓမ္မံ။
ဓာရေန္တိတိ သုဝဏ္ဏဘာဇနေ ပက္ခိတ္တသီဟဝသံ ဝိယ အဝိနဿန္တံ ကတွာ
သုပ္ပဂုဏသုပ္ပဝတ္တိဘာဝေန ဓာရေန္တိ ဟဒယေ ဌပေန္တိ။ ဣတိ ပရိယတ္တိဓမ္မ-
ဝသေန ဗဟုသုတဓမ္မရေဘာဝံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ပဋိဝေဓဝသေနပိ တံ
ဒဿေန္တော “**အထ ဝါ**”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ **အရိယဓမ္မဿာ**တိ မဂ္ဂဖလဓမ္မဿ၊
နဝရိဓဿ ဝါ လောကုတ္တရဓမ္မဿ။ **အနုဓမ္မဘူတန္တိ** အဓိဂမာယာနရူပံ
ဓမ္မဘူတံ။ **အနုစ္ဆရိကပဋိပဒန္တိ** တမေဝ ဝိပဿနာဓမ္မမာဟ၊ ဆဗ္ဗိဓာ
ဝိသုဒ္ဓိယော ဝါ။ **အနုဓမ္မန္တိ** နိဗ္ဗာနဓမ္မဿ အနုဓမ္မော၊ ယထာဝုတ္တပဋိပဒါ၊
တဿာနရူပံ အဘိသလ္လေခိတံ အပ္ပိစ္ဆတာဒိဓမ္မံ။ **ဓရဏသီလာ**တိ သမာဒါယ
ဝတ္တနသီလာ။ အနုမဂ္ဂဖလဓမ္မော ဧတိဿာတိ ဝါ **အနုဓမ္မာ**၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ-
ဝိပဿနာ၊ တဿ ဓရဏသီလာ။ **အတ္တနော အာဝရိယဝါဒန္တိ** အတ္တနော

အာစရိယဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဝါဒံ။ သဒ္ဓေဝကဿ လောကဿ အာစာရ-
သိက္ခာပနေန အာစရိယော၊ ဘဂဝါ၊ တဿ ဝါဒေါ၊ စတုသစ္စဒေသနာ။

အာစိက္ခိယန္တိတိ အာဒိတော ကထေဿန္တိ၊ အတ္တနာ ဥဂ္ဂဟိတနိယာမေန
ပရေ ဥဂ္ဂဏှာပေဿန္တိတိ အတ္ထော။ ဒေသေဿန္တိတိ ဝါစေဿန္တိ၊ ပါဠိ-
သမ္မာ ပဗောဓေဿန္တိတိ အတ္ထော။ ပညပေဿန္တိတိ ပဇာနာပေဿန္တိ၊
သင်္ကာသေဿန္တိတိ အတ္ထော။ ပဋ္ဌပေဿန္တိတိ ပကာရေဟိ ဌပေဿန္တိ၊
ပကာသေဿန္တိတိ အတ္ထော။ ဝိဝရိဿန္တိတိ ဝိဝဋ် ကရိဿန္တိ။ ဝိဘဇိဿန္တိတိ
ဝိဘတ္တံ ကရိဿန္တိ။ ဥတ္တာနိကရိဿန္တိတိ အနတ္တာနံ ဂမ္ဘိရံ ဥတ္တာနံ ပါကဋ်
ကရိဿန္တိ။ သဟဓမ္မနာတိ ဣ ဓမ္မ-သဒ္ဓေါ ကာရဏပရိယာယော
“ဟေတုမှိ ဉ္ဈဏံ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ”တိအာဒိသု^၁ ဝိယာတိ အာဟ “သဟေတု-
ကေန သကာရဏေန ဝစနေနာ”တိ။ သပ္ပါဒိဟာရိယန္တိ သနိဿရဏံ။ ယထာ
ပရဝါဒံ ဘဒ္ဒိတွာ သကဝါဒေါ ပတိဋ္ဌဟတိ၊ ဧဝံ ဟေတုဒါဟရဏေဟိ
ယထာဓိဂတမတ္ထံ သမ္မာဒေတွာ ဓမ္မံ ကထေဿန္တိ။ တေနာဟ “နိယျာနိကံ
ကတွာ ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိ”တိ၊ နဝရိဓံ လောကုတ္တရံ ဓမ္မံ ပဗောဓေဿန္တိတိ
အတ္ထော။ ဣ စ “ပညပေဿန္တိ”တိအာဒိဟိ ဆဟိ ပဒေဟိ ဆ အတ္ထပဒါနိ
ဒဿိတာနိ၊ အာဒိတော ပန ဒ္ဘိဟိ ပဒေဟိ ဆ ဗျဉ္ဇနပဒါနိ။ ဣတ္တာဝတာ
တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ သံဝဏ္ဏနာနယေန သင်္ဂဟေတွာ ဒဿိတံ ဟောတိ။ ဝုတ္တံ
ဟေတံ နေတ္ထိယံ^၂ “ဒွါဒသ ပဒါနိ သုတ္တံ၊ တံ သဗ္ဗံ ဗျဉ္ဇနန္တု အတ္ထော စာ”တိ။

သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟိတန္တိ အဓိသီလသိက္ခာဒိသိက္ခတ္တယသင်္ဂဟံ။ သကလံ သာ-
သနဋ္ဌိဟ္မဝရိယန္တိ အနဝသေသံ သတ္ထုသာသနဘူတံ သေဋ္ဌစရိယံ။ သမိဒ္ဓန္တိ
သမ္ပဒေဝ ဝရိတံ။ ဗျာနဿာဒဝသေနာတိ တေဟိ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ သမ-
ဓိဂတဗျာနသုခဝသေန။ ဝုဇိပ္ပတ္တိန္တိ ဥဋ္ဌာရပဏီတဘာဝပဂမနေန သဗ္ဗသော
ပရိဝုဇိမုပဂတံ။ သဒ္ဓပေါလိပုလ္လံ ဝိယ အဘိညာသမ္ပဒါဟိ သာသနာဘိဝုဇိယာ
မတ္ထကပ္ပတ္တိတော။ ပတိဋ္ဌိတဝသေနာတိ ပတိဋ္ဌာနဝသေန၊ ပတိဋ္ဌပ္ပတ္တိယာတိ
အတ္ထော။ ပဋိဝေဓဝသေန ဗဟုနော ဇနဿ ဟိတံ ဗာဟုဇညံ။ တေနာဟ
“မဟာဇနာဘိသမယဝသေနာ”တိ။ ပုထု ပုထုလံ ဘူတံ ဇာတံ၊ ပုထုတ္တံ ဘူတံ
ပတ္တန္တိ ဝါ ပုထုဘူတံ။ တေနာဟ “သဗ္ဗာကာရေန ပုထုလဘာဝပ္ပတ္တိ”န္တိ။
သုန္တု၊ ပကာသိတန္တိ သမ္ပဒေဝ အာဒိကလျာဏာဒိဘာဝေန ပဝေဒိတံ။

၁-အဘိ ၂-၃၀၇-ပိဋက။ ၂-၃ ၁၀-၁-ပိဋက။

သတိံ သူပဋိတံ ကတွာတိ အယံ ကာယာဒိဝိဘာဂေါ အတ္တဘာဝ-
သညိတော ဒုက္ခဘာရော မယာ ဧတ္တကံ ကာလံ ဝဟိတော၊ ဣဒါနိ ပန န ဝဟိ-
တဗ္ဗော၊ တေဿ အဝဟနတ္ထံ စိရတရံ ကာလံ အရိယမဂ္ဂသမ္ဘာရော သမ္ဘတော၊
သွာယံ အရိယမဂ္ဂေါ ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊ ယတော ဣမေ ကာယာဒယော အသုဘာ-
ဒိတော သဘာဝါဒိတော သမ္မဒေဝ ပရိညာတာတိ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ သတိံ ယထာ-
တထံ ဝိသယေ သုဋ္ဌ၊ ဥပဋိတံ ကတွာ။ ဉဏေန ပရိစ္ဆိန္နိတွာတိ ယသ္မာ
ဣမဿ အတ္တဘာဝသညိတဿ ဒုက္ခဘာရဿ ဝဟနေ ပယောဇနဘူတံ အတ္တ-
ဟိတံ ဗောဓိမူလေ ဧဝ ပရိသမာပိတံ၊ ပရဟိတံ ပန ဗုဒ္ဓဝေနယျုရိနယနံ ပရိ-
သမာပိတံ မတ္ထကပ္ပတ္တံ၊ တံ ဒါနိ မာသတ္တယေနောပရိသမာပနံ ပါပုဏိဿတိ၊
ကသ္မာ အာဟ “ဝိသာခပုဏ္ဏမာယံ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ”တိ၊ ဧဝံ ဗုဒ္ဓဉာဏေန
ပရိစ္ဆိန္နိတွာ သစ္စဘာဂေန ဝိနိစ္ဆယံ ကတွာ။ အာယုသင်္ခါရံ ဝိဿဇိတိ
အာယုနော ဇီဝိတဿ အဘိသင်္ခရဏံ ဖလသမာပတ္တိဓမ္မံ န သမာပဋိဿာမိတိ
ဝိဿဇိ၊ တံ ဝိဿဇ္ဇနေနေဝ တေန အဘိသင်္ခရိယမာနံ ဇီဝိတသင်္ခါရံ န ပဝတ္တ-
ယိဿာမိတိ ဝိဿဇိ။ တေနာဟ “တတ္ထာ”တိအာဒိ။

ဌာနမဟန္တတာယပိ ပဝတ္တိအာကာရမဟန္တတာယပိ မဟန္တော ပထဝီ-
ကဗ္ဗော။ တတ္ထ ဌာနမဟန္တတာယ ဘူမိစာလဿ မဟန္တတံ ဒဿေတုံ
“တဒါ ။ပ။ အကမ္မိတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ၊ သာ ပန ဇာတိခေတ္တဘူတာ ဒသသဟဿီ
လောကဓာတု ဧဝ၊ န ယာ ကာစိ။ ယာ မဟာဘိနိဟာရမဟာဇာတိအာဒိသုပိ
အကမ္မိတ္တ၊ တဒါပိ တတ္ထကာယ ဧဝ ကမ္မနေ ကိံ ကာရဏံ? ဇာတိခေတ္တ-
ဘာဝေန တဿေဝ အာဒိတော ပရိဂ္ဂဟဿ ကတတ္တာ၊ ပရိဂ္ဂဟဏံ စဿ
ဓမ္မတာဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တထာ ဟိ ပုရိမဗုဒ္ဓါနမ္ဘိ တတ္ထကမေဝ ဇာတိခေတ္တံ
အဟောသိ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ “ဒသသဟဿီ လောကဓာတု နိဿဒ္ဓါ ဟောတိ
နိရာကုလာ ။ပ။ မဟာသမုဒ္ဓေါ အာဘုဇတိ၊ ဒသသဟဿီ ပကမ္မတိ”တိ စ
အာဒိ။ ဥဒကပရိယန္တံ ကတွာ ဆပ္ပကာရပ္ပဝေခနေန။ အဝိတရာဂေ ဘိံသေတိတိ
ဘိံသနော၊ သော ဧဝ ဘိံသနကောတိ အာဟ “ဘယဇနကော”တိ။ ဒေဝ-
ဘေရိယောတိ ဒေဝဒုန္နုဘိသဒ္ဓဿ ပရိယာယဝစနမတ္တံ၊ န စေတ္ထ ကာစိ ဘေရိ
ဒေဝဒုန္နုဘိတိ အဓိပ္ပေတာ၊ အထ ခေါ ဥပ္ပါတဘာဝေန လဗ္ဘမာနော
အာကာသတော နိဋ္ဌေါဿသဒ္ဓေါ။ တေနာဟ “ဒေဝေါ”တိအာဒိ။ ဒေဝေါတိ
မေသော။ တဿ ဟိ တဒါ အတ္တဘာဝေန အာကာသဿ ဝဿာဘာဝေန

သုက္ခဂဇ္ဇိတသညိတေ သဒ္ဓေ နိစ္ဆရန္တေ ဒေဝဒုန္နုဘိသမညာ။ တေနာဟ
“ဒေဝေါ သုက္ခဂဇ္ဇိတံ ဂဇ္ဇိ”တိ။

ဝိတိဝေဂဓိဿန္တန္တိ “ဧဝံ စိရတရကာလံ ဝဟိတော အယံ အတ္တဘာဝ-
သညိတော ဒုက္ခဘာရော၊ ဒါနိ န စိရဿေဝ နိက္ခိပိဿာမိ”တိ သဉ္ဇာတသော-
မနဿော ဘဂဝါ သဘာဝေနေဝ ဝိတိဝေဂဓိဿန္တံ ဥဒါနံ ဥဒါနေတိ၊ ဧဝံ
ဥဒါနေန္တေန အယမ္ပိ အတ္ထော သာမိတော ဟောတီတိ ဒဿနတ္ထံ အဋ္ဌကထာယံ
“ကဿာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တုလိယတီတိ တုလန္တိ တုလ-သဒ္ဓေါ ကမ္မသာနေောတိ ဒဿေတုံ “တုလိ-
တ”န္တိ ဝုတ္တံ။ အပ္ပါနဘာဝတာယ ပရိန္တိန္တံ။ တထာ ဟိ တံ ပဋိပက္ခေန ပရိတော
ခဏ္ဍိတဘာဝေန ပရိတ္တန္တိ ဝုတ္တတိ။ ပဋိပက္ခဝိက္ခမ္ဘနတော ဒီဃသန္တာနတာယ
ဝိပုလဗလတာယ စ န တုလံ န ပရိန္တိန္တံ။ ယေဟိ ကာရဏေဟိ ပုဗ္ဗေ အဝိ-
သေသတော “မဟဂ္ဂတံ အတုလ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ တာနိ ကာရဏာနိ ရူပါဝစရတော
အာရပ္ပဿ သာတိသယံ ဝိဇ္ဇန္တိတိ အရူပါဝစရံ အတုလန္တိ ဝုတ္တံ၊ ဣတရဉ္စ
တုလန္တိ။ အပ္ပဝိပါကန္တိ တိသုပိ ကမ္မေသု ယံ အပ္ပဝိပါကံ ဟိနံ၊ တံ တုလံ။
မဟုဝိပါကန္တိ ယံ မဟာဝိပါကံ ပဏီတံ၊ တံ အတုလံ။ ယံ ပနေတ္ထ မဇ္ဈိမံ၊
တံ ဟိနံ ဥက္ကဋ္ဌန္တိ ဒွိဓာ ဘိန္ဒိတွာ ဒွိသု ဘာဂေသု ပက္ခိပိတဗ္ဗံ။ ဟိနတ္ထိက-
ဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ အပ္ပမဟုဝိပါကတံ နိဒ္ဒါရေတွာ တဿ ဝသေန
တုလာဘုလဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သမ္ဘဝတိ တေသ္မာတိ သမ္ဘဝေါတိ
အာဟ “သမ္ဘဝဟေတုဘူတ”န္တိ။ နိယကဇ္ဈတ္တရတောတိ သသန္တာနဓမ္မေသု
ဝိပဿနာဝသေန ဂေါစရာသေဝနာယ စ ရတော။ သဝိပါကံ သမာနံ
ပဝတ္ထိဝိပါကမတ္တဒါယိကမ္ပံ သဝိပါကဋ္ဌေန သမ္ဘဝံ၊ န စ တံ ကာမာဒိ-
ဘဝါဘိသင်္ခါရကန္တိ တတော ဝိသေသနတ္ထံ သမ္ဘဝန္တိ ဝတွာ “အဝသင်္ခါရ”န္တိ
ဝုတ္တံ။ ဩဿဇိတိ အရိယမဂ္ဂေန အဝဿဇိ။ ကဝဓံ ဝိယ အတ္တဘာဝံ ပရိယော-
နန္တိတွာ ဌိတံ အတ္တနိ သမ္ဘူတတ္တာ အတ္တသမ္ဘဝံ ကိလေသဉ္စ အဘိန္ဒိတိ
ကိလေသဘေဒသဟဘာဝိကဓမ္မာဿဇ္ဇနံ ဒဿေန္တော တဒုဘယဿ ကာရဏ-
မာဟ “အဇ္ဈတ္တရတော သမာဟိတော”တိ။

ပဌမဝိကပ္ပေ အဝသဇ္ဇနမေဝ ဝုတ္တံ၊ ဧတ္ထ အဝသဇ္ဇနာကာရောတိ တံ
ဒဿေန္တော “အထ ဝါ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ တိရေန္တောတိ “ဥပ္ပါဒေါ
ဘယံ၊ အနုပ္ပါဒေါ ခေမ”န္တိအာဒိနာ ဝိမံသန္တော။ တုလေန္တော တိရေန္တောတိ-
အာဒိနာ သင်္ခေပတော ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိတ္တာရတော ဒဿေတုံ “ပဉ္စက္ခန္ဓာ”တိ-
အာဒိ ဝတွာ ဘဝသင်္ခါရဿ အဝသဇ္ဇနာကာရံ သရူပတော ဒဿေတိ။

ဇေတိအာဒိနာ ပန ဥဒါနဂါထာဝဏ္ဏနာယံ အာဒိတော ဝုတ္တမတ္ထံ နိဂမန-
ဝသေန ဒဿေတိ။ အဘိတဘာဝဉာပနတ္ထဉ္စာတိ အယမ္ဗိ အတ္ထော သင်္ဂဟိ-
တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

စာပါလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပါသာဒကမ္ပနဝဂ္ဂ

၁-၂-ပုဗ္ဗသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၈၂၃-၈၂၄။ ပရတော ဣမသ္မိံ ပါသာဒကမ္ပနဝဂ္ဂေ ဒသမသုတ္တေ အာဝိ
ဘဝိဿန္တိ။ ဆအဘိညာပါဒကောတိ ဆန္တံ အဘိညာနံ ပါဒကဘူတာ ပဓာန-
ဘူတာ။ ယထာ ပဌမသုတ္တေ၊ တထာ ဒုတိယတတိယသုတ္တေသုပိ စ ဆအဘိညာ-
ပါဒကာ ဣဒ္ဓိပါဒါ ကထိတာတိ အတ္ထော။

၃-ဆန္ဒသမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၂၅။ ယော သမာဓိဿ နိဿယဘူတော ဆန္ဒော၊ သော ဣဓာမိပ္ပေ-
တောတိ အာဟ“ဆန္ဒန္တိ ကတ္ထုကဗျတာဆန္ဒ”န္တိ။ တဿ စ အဓိပတေ-
ယျဋ္ဌော နိဿယဋ္ဌော၊ န ဝိနာ တံ ဆန္တံ နိဿယာတိ အာဟ“နိဿယာတိ
နိဿယံ ကတွာ၊ အဓိပတိံ ကတွာတိ အတ္ထော”တိ။ ပဓာနဘူတာတိ သေဋ္ဌ-
ဘူတာ၊ သေဋ္ဌဘာဝေါ စ ဧကဿပိ စတုကိစ္စသာဓနဝသေန ပဝတ္တိယာ၊ တတော
ဧဝ မဟုဝစနနိဋ္ဌေသော၊ ပဓာနသင်္ခါရဋ္ဌေန ပဓာနသင်္ခရဏတော။ “ဆန္တံ
စေ နိဿယ။ ပ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဆန္ဒသမာဓိ”တိ ဣမာယ ပါဠိယာ ဆန္ဒာဓိပတိ
သမာဓိ ဆန္ဒသမာဓိတိ အဓိပတိသဒ္ဓလောပံ ကတွာ သမာသော ဝုတ္တောတိ
ဝိညာယတိ၊ အဓိပတိသဒ္ဓတ္ထဒဿနဝသေန ဝါ ဆန္ဒဟေတုကော၊ ဆန္ဒာဓိကော
ဝါ သမာဓိ ဆန္ဒသမာဓိ။ တေန “ဆန္ဒသမာဓိနာ စေဝ ပဓာနသင်္ခါရေဟိ
ပဓာနဘူတသင်္ခါရေဟိ စ သမန္တာဂတာ”တိ ဝက္ခတိ၊ တံ အာနေတွာ သမ္ပန္နော။
ပဓာနဘူတာတိ ဝီရိယဘူတာ။ ကေမိ ဝဒန္တိ “သင်္ခတသင်္ခါရာဒိနိဝတ္တနတ္ထံ
ပဓာနဂ္ဂဟဏ”န္တိ။ အထ ဝါ တံ တံ ဝိသေသံ သင်္ခရေတိတိ သင်္ခါဇရာ၊ သဗ္ဗမ္ပိ
ဝီရိယံ။ တတ္ထ စတုကိစ္စသာဓကတော တဒညဿ နိဝတ္တနတ္ထံ ပဓာနဂ္ဂဟဏန္တိ။
ယထာ ဆန္ဒော ဆန္ဒသမာဓိနာ စေဝ ပဓာနသင်္ခါရေဟိ စ သမန္တာဂတော၊ ဧဝ
ဆန္ဒသမာဓိ ဆန္ဒေန စေဝ ပဓာနသင်္ခါရေဟိ စ သမန္တာဂတော၊ ပဓာနသင်္ခါရာပိ

ဆန္ဒန စေဝ ဆန္ဒသမာဓိနာ စ သမန္တာဂတာတိ တီသုပိ ပဒေသု သမန္တာဂတ-
သဒ္ဓေါ ယောဇေတဗ္ဗော။ တဿှာတိ ယသ္မာ တယောပိ ဆန္ဒာဒယော
ကေစိတ္တုပ္ပါဒပရိယာပန္နာ၊ တသ္မာ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကေတော ကတွာ “အယံ
ဝုစ္စတိ။ပ။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ”တိ ဝုတ္တန္တိ။ ဧဝံ ဆန္ဒာဒိနံယေဝ စေတ္ထ ဣဒ္ဓိပါဒဘာဝေါ
ဝုတ္တော၊ ဝိဘဏံ ပန တေသံ ဣဒ္ဓိဘာဝေါ သမ္ပယုတ္တာနံ ဣဒ္ဓိပါဒဘာဝေါ
ဝုတ္တောတိ ဒဿေန္တော “**ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘဏံ ဓနာ**”တိအာဒိမာဟ။

ဣဒါနိ နေသံ ဣဒ္ဓိပါဒတာပိ သမ္ဘဝတိတိ ဒဿေန္တော “**အဝိဇာ**”တိ-
အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဆန္ဒံ ဟိ ဘာဝယတော ပဓာနံ ကတွာ ဘာဝေန္တဿ
တထာ ပဝတ္တပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရဝသေန ဣဇ္ဈမာနော ဆန္တော **ဣဒ္ဓိ** နာမ၊ တဿ
နိဿယဘူတာ ပဓာနသင်္ခါရာ **ဣဒ္ဓိပါဒေါ** နာမ။ သေသဒ္ဓယေပိ ဧသေဝ
နယော။ တထာ ဘာဝယန္တဿ မုချတာမတ္တံ သန္တာယ ဝုတ္တံ၊ ဣဇ္ဈနတ္ထော ပန
သဗ္ဗေသံ သမာနန္တိ ဒဿေန္တော “**သမ္ပယုတ္တ။ပ။ ဣဇ္ဈန္တိယေဝါ**”တိ အာဟ။

ဣဒ္ဓိပါဒေ အသက်ရတော ဒဿေတုံ “**အဝိဇာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ
ဆန္ဒာဒယောတိ ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရာ။ **သေသိဒ္ဓိပါဒေ**သုတိ ဝီရိယိဒ္ဓိ-
ပါဒါဒိသု။ တတ္ထ ဝီရိယသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္တာဂတာတိ ဒွိက္ခတ္တံ၊ ဝီရိယံ
အာဂတံ၊ တတ္ထ ပုရိမံ သမာဓိဝိသေသံ၊ ဝီရိယာဓိပတိသမာဓိ ဧဝံ ဝီရိယသမာ-
ဓိတိ ဒုတိယံ သမန္တာဂမင်္ဂဒဿနံ။ ဒွေယေဝ ဟိ သဗ္ဗတ္ထ သမန္တာဂမင်္ဂါနိ
သမာဓိ ပဓာနသင်္ခါရော စ၊ ဆန္ဒာဒယော သမာဓိဝိသေသနာနိ၊ ပဓာနသင်္ခါရော
ပန ပဓာနဝစနေနေဝ ဝိသေသိတော၊ န ဆန္ဒာဒိဟိတိ န ဣဓ ဝီရိယာ-
ဓိပတိတာ ပဓာနသင်္ခါရဿ ဝုတ္တာ ဟောတိ၊ ဝီရိယံ စ သမာဓိံ ဝိသေသေတွာ
ဌိတမေဝ သမန္တာဂမင်္ဂဝသေန ပဓာနသင်္ခါရဝစနေန ဝုတ္တန္တိ နာပိ ဒွိဟိ
ဝီရိယေဟိ သမန္တာဂမော ဝုတ္တော ဟောတိ။ ယသ္မာ ပန ဆန္ဒာဒိဟိ ဝိသိဋ္ဌော
သမာဓိ၊ တထာပိ ဝိသိဋ္ဌေနေဝ စ တေန သမ္ပယုတ္တော ပဓာနသင်္ခါရော
သေသဓမ္မာ စ၊ တသ္မာ သမာဓိဝိသေသနာနံ ဝသေန စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ
ဝုတ္တာ၊ ဝိသေသနဘာဝေါ စ ဆန္ဒာဒိနံ ဘိတံအဝဿယဒဿနဝသေန
ဟောတိတိ “**ဆန္ဒသမာဓိ။ပ။ ဣဒ္ဓိပါဒေါ**”တိ ဧတ္ထ နိဿယတ္ထေပိ ပါဒ-သဒ္ဓေ
ဥပါဒါယဋ္ဌေန ဆန္ဒာဒိနံ ဣဒ္ဓိပါဒတာ ဝုတ္တာ ဟောတိ၊ တေနေဝ **အဘိဓမ္မေ**
ဥတ္တရုဋ္ဌဘာဇနိယေ “စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါ”တိအာဒိနာ၊
ဆန္ဒာဒိနံယေဝ ဣဒ္ဓိပါဒတာ ဝုတ္တာ၊ ပဉ္စပုစ္ဆကေ စ “စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဣဓ
ဘိက္ခု၊ ဆန္ဒသမာဓိ”တိအာဒိနာဝိ ဥဒ္ဓေသံ ကတွာပိ ပုန ဆန္ဒာဒိနံယေဝ

ကုသလာဒိဘာဝေါ ဝိတက္ခော။ ဥပါယိဒ္ဓိပါဒဒဿနတ္ထမေဝ ဟိ နိဿယိဒ္ဓိပါဒဒဿနံ ကတံ၊ အညထာ စတုဗ္ဗိတော န ဟောတီတိ အယမေတ္ထ ပါဠိဝသေန အတ္ထဝိနိစ္ဆယော။ တတ္ထ ဥပါယိဒ္ဓိပါဒဒဿနတ္ထမေဝါတိ ဆန္ဒာဒိကေ ဓုရေ ဇေဋ္ဌကေ ပုဗ္ဗင်္ဂမေ ကတွာ နိဗ္ဗတ္တိတသမာဓိ ဆန္ဒာဓိပတိသမာဓိတိ ဆန္ဒာဒိနံ ဣဒ္ဓိယာ အဓိဂမူပါယဒဿနံ ဥပါယိဒ္ဓိပါဒဒဿနံ၊ တဒတ္ထမေဝ “တထာဘူတဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော။ပ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော”တိ တတ္ထ တတ္ထ ပါဠိယံ နိဿယိဒ္ဓိပါဒဒဿနံ ကတံ ဆန္ဒာဒိဝိသိဋ္ဌာနံယေဝ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိနံ အဓိပ္ပေတက္ကာ။ ဝေဇ္ဇေတံ သမ္ပုဋိစ္စိတဗ္ဗံ၊ အညထာ ကေဝလံ ဣဒ္ဓိသမ္ပယုတ္တာနံယေဝ ခန္ဓာနံ ဝသေန ဣဒ္ဓိပါဒဘာဝေ ဂယုမာနေ တေသံ စတုဗ္ဗိတော န ဟောတိ ဝိသေသကာရဏဘာဝတောတိ အဓိပ္ပာယော။

ကေစိတိ ဥတ္တရဝိဟာရဝါသိနော။ အနိဗ္ဗတ္တောတိ ဟေတုပစ္စယေဟိ န နိဗ္ဗတ္တော၊ န သဘာဝဓမ္မော၊ ပညတ္တိမတ္တန္တိ အဓိပ္ပာယော။ ဝါဒမဒ္ဒနတ္ထာယ ဟောတိ၊ အဘိဓမ္မေ စ အာဂတော ဥတ္တရစူဠဝါရေတိ^၁ ယောဇနာ။ **စက္ကာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ**တိအာဒိ ဥတ္တရစူဠဝါရဒဿနံ၊ ဣမေ ပန ဥတ္တရစူဠဝါရေ အာဂတာ ဣဒ္ဓိပါဒါ။

ရဋ္ဌပါလတ္ထေရော ဆန္ဓေ သတိ ကထံ နာနဇာနိဿန္တိတိ သတ္တာဟာနိ ဘတ္တာနိ အဘုဉ္ဇိတွာ မာတာပိတရော အနုဇာနာပေတွာ ပဗ္ဗဇိတွာ ဆန္ဓမေဝ နိဿာယ အရဟတ္တံ ပါပုဏီတိ အာဟ **“ရဋ္ဌပါလတ္ထေရော ဆန္ဓံ ရရံ ကတွာ လောကုတ္တရဓမ္မံ နိဗ္ဗတ္တေသိ”**တိ။ သောဏတ္ထေရေတိ သုခုမာလသောဏတ္ထေရော။ သောဟိအာယသ္မာ အတ္တနော သုခုမာလဘာဝံ အစိန္နေတွာ အတိဝေလံ စင်္ဂမနေန ပါဒေသု ဥဋ္ဌိတေသုပိ ဥဿာဟံ အဝိဿဇ္ဇေန္တော ဝီရိယံ ရရံ ကတွာ လောကုတ္တရဓမ္မံ နိဗ္ဗတ္တေသိ။ **သန္တုတတ္ထေရော** “စိတ္တဝတော စေ အလမရိယဉာဏဒဿနဝိသေသော ဣဇ္ဈေယျ၊ မယံ ဣဇ္ဈေယျာ”တိ စိတ္တံ ရရံ ကတွာ လောကုတ္တရဓမ္မံ နိဗ္ဗတ္တေသိ။ မောဃရာဇာ “ပညဝတော စေ မဂ္ဂဘာဝနာ ဣဇ္ဈေယျ၊ မယံ ဣဇ္ဈေယျာ”တိ ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမံ ပညာရရံ ပညာဇေဋ္ဌကံ ကတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏီတိ အာဟ **“မောဃရာဇာ ဝိမံသံ ရရံ ကတွာ လောကုတ္တရဓမ္မံ နိဗ္ဗတ္တေသိ”**တိ။ ဣဒါနိ နေသံ အရိယာနံ ဥပဋ္ဌာနုဿာဟမန္တဇာတိသမ္ပဒံ နိဿာယ ရညော သန္တိကေ လဒ္ဓဝိသေသေ အမစ္စပုတ္တေ နိဒဿနဘာဝေန ဒဿေတုံ **“တတ္ထ ယထာ”**တိအာဒိမာဟ။

၁-ဥတ္တရစူဠဝါဒေါတိ (က)

တ္ထေ စ ပုနပ္ပုနံ ဆန္ဒုပ္ပါဒနံ တောသနံ ဝိယ ဟောတီတိ ဆန္ဒဿ ဥပဋ္ဌာနသဒိသတာ ဝုတ္တာ၊ ထာမဘာဝတော စ ဝီရိယဿ သူရတ္တသဒိသတာ၊ စိန္တနပ္ပဓာနတ္တာ စိတ္တဿ မန္တသံဝိဓာနသဒိသတာ၊ ယောနိသောမနသိကာရသမ္ဘူတေသု ကုသလဓမ္မေသု ပညာ သေဋ္ဌာတိ ဝိမံသာယ ဇာတိသမ္ပတ္တိသဒိသတာ ဝုတ္တာ။

၄-မောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၂၆။ ဥဒ္ဓစ္စပကတိကာတိ ဝိက္ခိတ္တသဘာဝါ၊ ဝိပုန္နစိတ္တာတိ အတ္ထော။ အနဝဋ္ဌိတတာယ ဝိပုန္နိတစိတ္တတာယ ဝိပုန္နမာနစိတ္တာ။ တုစ္ဆတာယ နဋ္ဌော ဝိယာတိ နဋ္ဌော၊ မာနော၊ ဥဂ္ဂတော နဋ္ဌော ဧတေသန္တိ ဥန္တုဋ္ဌာတိ အာဟ “ဥန္တုဋ္ဌာတိ။ပ။ ဝုတ္တံ ဟောတီ”တိ။ စပလာတိ စာပလျတာ နာမ လောလဘာဝေါ။ ပုရာတိ ခရဝစနာ၊ ဖရသဝစနာတိ အတ္ထော။ ဝိကိဏ္ဏဝါစာ နာမ သမ္ပပ္ပလာပိနောတိ ဝုတ္တံ “အသံယတဝစနာ”တိအာဒိ။ ပဋိပတ္တိဓမ္မေ ပမုဋ္ဌာ ဝိနဋ္ဌာ ပဋိဝိနဋ္ဌာ သတိ ဧတေသန္တိ ပုဋ္ဌသတိတိ အာဟ “နဋ္ဌသတိနော”တိ။ ဥန္တုဋ္ဌာတိ သမာဓိနော အဘာဝေန ဥဒ္ဓစ္စေနေဝ ဥပရူပရိ ဘန္တစိတ္တာ။ ပါကတိန္ဒြိယာ အဘာဝိတကာယတာယ ဂါမဒါရကာ ဝိယ ပကတိဘူတဣန္ဒြိယာ။ နေမော ဝုစ္စတိ ဘူမိယာ ဗဒ္ဓဘာဝနိမိတ္တပဒေသော၊ ဂမ္ဘီရော နေမော ဧတဿာတိ ဂမ္ဘီရနေမော။ သုဋ္ဌ၊ နိခါတောတိအာဒိ တဿ ပါဒဿ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝဒဿနံ။

၅-ဥဏ္ဏာဘဠာဟုဏသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၂၇။ ပဟာနတ္ထန္တိ အနုပ္ပါဒပဟာနတ္ထံ။

၉-ဣဒ္ဓါဒိဒေသနာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၃၁။ အဘိညာပါဒကံ စတုတ္ထဈာနံ အဓိပ္ပေတံ “ဣဒ္ဓိလာဘာယ ပဝတ္တတိ”တိ ဝစနတော။

၁၀-ဝိဘင်္ဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၃၂။ ဆန္ဒံ ဥပ္ပါဒေတွာတိ ဘာဝနာဆန္ဒံ ဥပ္ပါဒေတွာ။ လိနာကာဓရာတိ ဘာဝနာစိတ္တဿ လယာပတ္တိ၊ ကောသဇ္ဇေန ဝေါကိဏ္ဏာပဇ္ဇနံ ဝုတ္တံ။

သံ-၆ ၂-၃၃—န-၅-သ

ဧဝံ ပဿာဒါဘာဝေန စိတ္တဿ ဝိက္ခေပါပတ္တိ၊ တတ္ထ ပဿာဒုပ္ပါဒနေ ယံ သမ္ပဟံသနံ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ တဿ ဥပ္ပါဒနာကာရံ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ **“သော ဗုဒ္ဓဓမ္မသံယဂုဏေ အာဝဇ္ဇေတွာ”**တိအာဒိ၊ ဝတ္ထုကာမေ အာရဟ္မ ဝိက္ခိတ္တော ပုနပ္ပုနံ ဝိက္ခိတ္တော ဟောတိယေဝါတိ ဝုတ္တံ **“အနုဝိက္ခိတ္တော”**တိ။ ဥပ္ပထံ ပဋိပန္နဿ စိတ္တဿ ဒဏ္ဍနဋ္ဌေန နိဂ္ဂဏ္ဍနဋ္ဌေန သုတ္တာနိ ဧဝ ဒဏ္ဍောတိ သုတ္တဒဏ္ဍော၊ တေန သုတ္တဒဏ္ဍေန စိတ္တံ တဇ္ဇေတွာ။ ပဉ္စကာမဂုဏေ အာရဟ္မ ပဝတ္တော စိတ္တဝိက္ခေပေါ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပဇ္ဇတေဝါတိ ဝုတ္တံ **“အနုဝိက္ခိတ္တော အနုဝိသဇ္ဇော”**တိ။

ပုရေပစ္ဆာဘာဝေါ ကမ္မဋ္ဌာနဿ မနသိကာရဝသေန ဥဂ္ဂဟဝသေန ဝါတိ တဒုဘယံ ဒဿေတုံ **“ကထ”**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အတိလိနာဒိသု စတုသု ဌာနေ-** သူတိ အတိလိနာတိပဂ္ဂဟိတသံခိတ္တအနုဝိက္ခိတ္တသညိတေသု စတုသု ဌာနေသု။ တတ္ထ ဘာဝနံ အနုဇ္ဈောဂါဟေတွာဝ သင်္ကောစော **အတိလိနတာ၊** အဇ္ဈောဂါဟေတွာ အန္တောသင်္ကောစော **သံခိတ္တတာ၊** အန္တောသင်္ခေပေါ **အတိပဂ္ဂဟိတတာ၊** အစွာရဒ္ဓဝိရိယတာ **အနုဝိက္ခိတ္တတာ။** ဗဟိဒ္ဓါ ဝိသမဝိတက္ကာနုဘာဝနံ အာပဇ္ဇန္တော ဒုတ္တိံသာကာရဝသေန အဋ္ဌကသညာဝသေန ဝါ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ အာဟ **“သရီရဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗ”**န္တိ။ တေနာဟ **“ဥဒ္ဓံ ပါဒတလာ”**တိအာဒိ။

အညမညံ အသင်္ကရတော အာကိရိယန္တိ ပကာရတော ဌာပိယန္တိတိ **အာကာရာ၊** ဘာဂါတိ အာဟ **“ယေဟိ အာကာရေဟိတိ ယေဟိ ကောဋ္ဌာသေဟိ”**တိ။ လိင်္ဂိယတိ သလ္လက္ခိယတိတိ **လိင်္ဂံ၊** သဏ္ဌာနံ။ နိမိယတိ နိဒ္ဓါရေတွာ ပရိစ္ဆိန္ဒိယတိတိ **နိမိတ္တံ၊** ဥပဋ္ဌာနံ။ **ယော ဘိက္ခု**တိအာဒိ အာလောကသညံ ယော ဥဂ္ဂဏှာတိ၊ တံ ဒဿနံ။ **အင်္ဂဏေ**တိ ဝိဝဋ္ဋင်္ဂဏေ။ **အာလောကသညံ** မနသိကရောတိ ရတ္တိယံ။ **ဝိရိယာဒိသု**ပိတိ ယထာ **“ဣဓ ဘိက္ခု ဆန္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ”**တိ ဆန္တေ ဝိတ္ထာရနယော ဝုတ္တော၊ ဝိရိယာဒိသုပိ ဧသော ဧဝ ဝိတ္ထာရနယော ယောဇေတဗ္ဗော။

ပါသာဒကမ္ပနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-အယောရဋ္ဌဝဂ္ဂ

၂-အယောရဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၈၃၄။ **ဣဒိနာ စတုမဟာဘူတမယေနာတိ** ဣဒိနာ သဗ္ဗလောကပစ္စက္ခေန စတုဟိ မဟာဘူတေဟိ နိဗ္ဗတ္တေန စတုမဟာဘူတမယေန။ မနောမယော ပန

၁-ဒီ ၂-၂၃၃၊ ၁ ၁-၇၂-ပိဋေသု။

နိဗ္ဗိတကာယော ဘဂဝတော ရုစိဝသေန ပရေသံ ပစ္စက္ခော ဟောတိ။ ဩဗာ-
တိတိ အဝမာတိ။ အဝ-ပုဗ္ဗော ဟိ မာ-သဒ္ဓေါ သတ္တိအတ္ထောပိ ဟောတိတိ
“ပဟောတိ သက္ကောတိ”တိ အတ္ထော ဝုတ္တော။ အသန္တိန္ဒပဒန္တိ အသာဓာရဏ-
ပဒံ အညုတ္တ အနာဂတတ္တာ။ ကာယဿ စိတ္တေ သမောဒဟနံ အာရောပနံ
တန္တိဿိတတာကရဏန္တ အတ္တတော စိတ္တဂတိယာ ပဝတ္တနမေဝါတိ အာဟ
“စိတ္တဂတိယာ ပေသေတိ”တိ။

တတ္ထ စိတ္တဂတိဂမနံ နာမ စိတ္တဝသေန ကာယဿ ပရိဏာမနေန
“အယံ ကာယော ဣမံ စိတ္တံ ဝိယ ဟောတူ”တိ ကာယဿ စိတ္တေန သမာနဂတိ-
ကတာဌပနံ။ ကထံ ပန ကာယော ဒန္တပဝတ္တိကော လဟုပဝတ္တိနာ စိတ္တေန
သမာနဂတိကော ဟောတိတိ? န သဗ္ဗထာ သမာနဂတိကော။ ယထေဝ ဟိ
ကာယဝသေန စိတ္တပရိဏာမနေ စိတ္တံ သဗ္ဗထာ ကာယေန သမာနဂတိကံ န
ဟောတိ။ န ဟိ ကဒါစိ တံ သဘာဝသိဒ္ဓေန အတ္တနော ခဏေန အဝတ္တိတွာ
ဒန္တဝုတ္တိကဿ ရူပဓမ္မဿ ဝသေန ပဝတ္တိတုံ သက္ကောတိ။ “ဣဒံ စိတ္တံ အယံ
ကာယော ဝိယ ဟောတူ”တိ ပန အဓိဋ္ဌာနေန ဒန္တဂတိကဿ ကာယဿ
အနုဝတ္တနတော ယာဝ ဣန္ဒြိယဌာနပ္ပတ္တိ၊ တာဝ ကာယဂတိအနုလောမေနော^၁
ဟုတွာ သန္တာနဝသေန ပဝတ္တမာနံ စိတ္တံ ကာယဂတိယာ ပရိဏာမိတံ နာမ
ဟောတိ။ ဧဝံ “အယံ ကာယော ဣဒံ စိတ္တံ ဝိယ ဟောတူ”တိ အဓိဋ္ဌာနေန ပဂေဝ
သုခလဟုသညာယ သမ္မာဒိတတ္တာ အဘာဝိတိဒ္ဓိပါဒါနံ ဝိယ ဒန္တံ အဝတ္တိတွာ
ယထာ လဟုကံ ကတိပယစိတ္တဝါရေနော ဣန္ဒြိယဌာနပ္ပတ္တိ ဟောတိ။ ဧဝံ
ပဝတ္တမာနော ကာယော စိတ္တဂတိယာ ပရိဏာမိတော နာမ ဟောတိ။ န
ဧကစိတ္တက္ခဏေနော ဣန္ဒြိယဌာနပ္ပတ္တိယာ၊ ဧဝံ ကတွာ ဗာဟာသမိဉ္ဇနပသာ-
ရဏူပမာပိ ဥပစာရေန ဝိနာ သုဋ္ဌုတရံ ယုတ္တာ ဟောတိတိ။ အညထာ
ဓမ္မတာဝိလောမတာ သိယာ၊ နာပိ ဓမ္မာနံ လက္ခဏညထတ္တံ ဣဒ္ဓိဗလေန ကာတုံ
သက္ကာ၊ ဘာဝညထတ္တမေဝ ပန ကာတုံ သက္ကာတိ။

၃-၁၀-ဘိက္ခုသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၈၃၅-၈၄၂။ “ဒိန္တံ ဖလာန”န္တိ အာဂတသုတ္တံ သန္ဓာယ “ဒွေ ဖလာနိ
အာဒိံ ကတွာ”တိ ဝုတ္တံ။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။

အယောဂုဋ္ဌဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣဒ္ဓိပါဒသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-အနုရုဒ္ဓသံယုတ္တ

၁-ရဟောဂတဝဂ္ဂ

၁-၂-ပဌမရဟောဂတသုတ္တံဒီပနီ

၈၉၉-၉၀၀။ ဆတ္တိံသာယ ဌာနေသုတိ အဇ္ဈတ္တံ ကာယေ သမုဒယဓမ္မာ-
နုပဿီ၊ ဝယ၊ သမုဒယဝယ၊ ဗဟိဒ္ဓါ သမုဒယ၊ ဝယ၊ သမုဒယဝယ၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ
သမုဒယ၊ ဝယ၊ သမုဒယဝယဓမ္မာနုပဿီတိ နဝ အနုပဿနာ၊ တထာ ဝေဒနာယ
စိတ္တေ ဓမ္မေသုတိ ဧဝံ ဆတ္တိံသာယ ဌာနေသု။ ဒုတိယေ ဒွါဒသသု
ဌာနေသုတိ ကာယေ အဇ္ဈတ္တံ ဗဟိဒ္ဓါ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ၊ ဝေဒနာယ စိတ္တေ
ဓမ္မေသုတိ ဧဝံ ဒွါဒသသု ဌာနေသု။

၃-သုတနုသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၀၁။ ဣမာယ ပါဠိယာတိ ဣမာယ ဟိနတ္ထိကပါဠိယာ။ ဣမေ ဓမ္မာ
ဟိနာ လာမကဋ္ဌေန။ ဣမေ ဓမ္မာ မဇ္ဈိမာ ဟိနပဏီတာနံ မဇ္ဈေ ဘဝါတိ။
ဥတ္တမဋ္ဌေန အတပ္ပကဋ္ဌေန ပဓာနဘာဝံ နိတာတိ ပဏီတာ။

၄-၇-ပဌမကဏ္ဍကီသုတ္တံဒီပနီ

၉၀၂-၉၀၅။ ကဏ္ဍကာ ဧတိဿာ အတ္ထိတိ ကဏ္ဍကီ၊ ကရမန္တဂစ္ဆော။
ဩသမိဘာဝါပေက္ခာယ ဣတ္ထိလိင်္ဂနိဒ္ဒေသော၊ တဗ္ဗဟုလတာယ တံ ဝနံ
“ကဏ္ဍကီဝန”န္တေဝ ပညာယိတ္ထ။ သဟဿလောကန္တိ သဟဿစက္ကဝါဠု-
လောကံ။ ဒသစက္ကဝါဠုသဟဿံ ကောဝဇ္ဇနဿ အာပါတံ အာဂစ္ဆတိ တထာ
အာလောကဝနဿ ကတတ္တာ။

၉-အဗ္ဗပါလိဝနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၀၇။ အရဟတ္တဘာဝဒီပကန္တိ အရဟတ္တဿ အတ္ထိဘာဝဒီပကံ။ “အရ-
ဟတ္တဘာဝဒီပိက”န္တိ ဝါ ပါဌော။

ရဟောဂတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၉၀၉-၉၂၂။ ဒသဗလဉာဏန္တိ ဒသဝိဗေလဉာဏံ။ ကေဒေသေနာတိ ပဒေသဝသေန။ သာဝကာနမ္ပိ အတ္တနော အဘိနိဟာရာနုရူပံ ဉာဏံ ပဝတ္တတိတိ တေ ကာလပဒေသဝသေန စေဝ ယထာပရိစယသတ္တပဒေသဝသေန စ ဌာနာနီတိ ဇာနန္တိ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ ပန အနန္တဉာဏတာယ သဗ္ဗတ္ထေဝ အပ္ပုပ္ပါဟတမေဝ ဉာဏန္တိ အာဟ “သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါနံ ပနာ”တိအာဒိ။ ဧတံ ဒသဗလဉာဏံ အနန္တဝိသယတ္တာ နိပ္ပဒေသံ အနုနတာယ သဗ္ဗာကာရပရိပူရံ။

ဒုတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အနုရုဒ္ဓသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။



၉-ဈာနသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၂၃။ ဈာနသံယုတ္တံ သုဝိညေယျမေဝ၊ မိဿကန္တိ ဝဒန္တိ။

ဈာနသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-အာနာပါနသံယုတ္တ

၁-ကေမ္မဝဂ္ဂ

၁-ကေမ္မသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၇၇။ ဧတ္ထာတိ တေသ္မိံ ပဌမသုတ္တေ။ ဝုတ္တမေဝ၊ တသ္မာ တတ္ထ ဝုတ္တနယေ-
နေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော။

၆-အရိန္ဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၈၂။ နော-သဒ္ဓေါ ပုစ္ဆာယံ၊ တသ္မာ နူတိ ဣမိနာ သမာနတ္ထောတိ
အာဟ “ဘဝေထ နူ”တိ။ ကာမတ္ထန္တောတိ ဝတ္ထုကာမေသု ဣစ္ဆာတိ အာဟ
“ပဉ္စကာမဂုဏိကရာဂေါ”တိ။ ဒွါဒသသု အာယတနဓမ္မေသု သပရသန္တတိ-
ပရိယာပန္နေသု။ ဣမိနာ ကာမတ္ထန္တပ္ပဟာနကိတ္တနေန ပဋိသသညာပဋိဝိနယ-
ကိတ္တနေန စ အနာဂါမိမဂ္ဂံ ကထေတိ ပဉ္စောရမ္ဘာဂိယသညောဇနသမုစ္ဆေ-
ဒဿ ဗျာကတတ္တာ။ ဝိပဿနံ ဒဿေန္တောတိ “ဝိပဿနံ အနုယုဉ္ဇထာ”တိ
ဒဿေန္တော။

၈-ပဒီပေါပမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၈၄။ “နေဝ ကာယောပိ ကိလမတိ န စက္ခုနိ”တိ အဋ္ဌကထာယံ
ပဒုဒ္ဓါရော ကတော။ “ကာယောပိ ကိလမတိ၊ စက္ခုနိပိ ဝိဟညန္တိ”တိ ဝတ္ထာ
ယတ္ထ ယထာ ဟောတိ၊ တာနိ ဒဿေတုံ “ဓာတုကမ္မဋ္ဌာနသ္မိံ ဟိ”တိအာဒိ
ဝုတ္တံ။ စက္ခုနိ ဗန္တန္တိ ကိလမန္တိတိအာဒိ အတိဝေလံ ဥပနိဇ္ဈာယနေ ဟောတိတိ
ကတွာ ဝုတ္တံ။ ဣမသ္မိံ ပန ကမ္မဋ္ဌာနေတိ အာနာပါနကမ္မဋ္ဌာနေ။ ဧဝမာဟာတိ
“ဘိက္ခု စေပိ အာကဇံယျ၊ နေဝ ကာယော ကိလမေယျာ”တိ ဧဝမာဟ။

လဗ္ဘတိတိ အဋ္ဌကထာဓိပ္ပါယေ ဌတွာ ဝုတ္တံ၊ ပရတော အာဂတေန ထေရ-
ဝါဒေန သော အနိစ္ဆိတော။ န ဟိ တာရကရူပမုတ္တာဝဋ္ဋိကာဒိသဒိသံ နိမိတ္တု-
ပဋ္ဌာနာကာရမတ္တံ ခဏမတ္တဋ္ဌာယိနံ ကသိဏနိမိတ္တေသု ဝိယ ဥဠါဠနံ ကာတုံ
သက္ကောတိ။ တေနာဟ “န လဗ္ဘတေဝါ”တိ။ အာနိသံသဒဿနတ္ထံ ဂဟိတော၊
အာနာပါနဿတိသမာဓိသ္မိံ သိဒ္ဓေ အယံ ဂုဏော သုခေနေဝ ဣဇ္ဈတိတိ။
ယသ္မာ ဘိက္ခုတိ ဣမသ္မိံ ဝါရေ နာဂတန္တိ ယထာ ပုရိမဝါရေ “ဘိက္ခု စေပိ

အာကဇံယျာ”တိ အာဂတံ၊ ဧဝံ ဣဓ “ဘာဝိတေ ခေါ ဘိက္ခဝေ အာနာပါန-
ဿတိသမာဓိဓိ”တိ အာဂတဝါရေ ဘိက္ခုဂ္ဂဟဏမကတံ၊ တသ္မာ “သော”တိ
န ဝုတ္တံ။

၉-ဝေသာလီသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၀၅။ ပါကာရပရိက္ခေပဝစုနေနာတိ ပါကာရပရိက္ခေပေန ဘူမိယာ ဝဗ္ဗ-
နေန။ ရာဇဂဟဿာဝတ္ထိယော ဝိယ ဣဒမ္ပိ စ နဂရံ ။ဗ။ သဗ္ဗာကာရဝေပုလ္လတံ
ပတ္တံ။ အနေကပရိယာယေနာတိ ဧတ္ထ ပရိယာယသဒ္ဓေါ ကာရဏဝစနောတိ
အာဟ “အနေကေဟိ ကာရဏေဟိ”တိ၊ အယံ ကာယော အဝိညာဏကောပိ
သဝိညာဏကောပိ ဧဝမ္ပိ အသုဘော ဧဝမ္ပိ အသုဘောတိ နာနာဝိဓေဟိ
ကာရဏေဟိတိ အတ္ထော။ အသုဘာကာရသန္တဿနပ္ပဝတ္တန္တိ ကေသာဒိဝသေန
တတ္ထာပိ ဝဏ္ဏာဒိတော အသုဘာကာရဿ သဗ္ဗသော ဒဿနဝသေန ပဝတ္တံ။
ကာယဝိစ္ဆန္တနိယကထန္တိ အတ္တနော ပရဿ စ ကရဇကောယေ ဝိစ္ဆန္တနုပ္ပါဒန-
ကထံ။ ပုတ္တံ ဝါတိအာဒိနာ ဗျတိရေကမုခေန ကာယဿ အမနညတံ ဒဿေတိ။
တတ္ထ အာဒိတော တိဟိ ပဒေဟိ အဒဿနိယတာယ အသာရကတာယ စ၊
မဇ္ဈေ စတူဟိ ဒုဂ္ဂန္ဓတာယ၊ အန္တေ ဧကေန လေသမတ္တေနပိ မနညတာဘာဝ-
ဿ ဒဿေတိ။ အထ ခေါတိအာဒိနာ အန္တယတော သရူပေနော အမ-
နညတာယ ဒဿနံ။ “ကေသလောမာဒီ”တိ သဇံပတော ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိဘာ-
ဂေန ဒဿေတုံ “ယေဝီ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဝဏ္ဏေန္တောတိ ဝိတ္တာရေန္တော။ အသုဘာယာတိ အသုဘမာတိကာယ။
မာတိကမ္ပန္တိ ဗဟုလိကာရော။ ကိလေသစောရေဟိ အနဘိဘဝနိယတ္တာ ဖျာနံ
“ဝိတ္တမဇ္ဈသ”န္တိ ဝုတ္တံ။ နိဿာယာတိ ပါဒကံ ကတွာ။

အပရေ ပန “တသ္မိ” ကိရ အဒ္ဓမာသေ န ကောစိ ဗုဒ္ဓဝေနေယျော
အဟောသိ၊ တသ္မာ ဘဂဝါ ဧဝမာဟ ‘ဣန္ဒြာမဟံ ဘိက္ခဝေ’တိအာဒီ”တိ
ဝဒန္တိ။ ပရေ ကိရာတိ ကိရ-သဒ္ဓေါ အရုစိသံသုစနတ္ထော။ တေနာဟ “ဣဒံ
ပန ဣန္ဒြာမတ္တ”န္တိ။

အနေကကာရဏသမ္ပိဿောတိ ဧတ္ထ ကာရဏံ နာမ ကာယဿ အသုစိဒုဂ္ဂန္ဓ-
ဇေဂုစ္ဆပဋိကူလတာဝ။ သဗ္ဗမကံသုတိ ပုထုဇ္ဇနာ နာမ သာဝဇ္ဇေပိ တတ္ထ
အနဝဇ္ဇသညိနော ဟုတွာ ကရဏကာရာပနသမနညတာဘေဒံ သဗ္ဗံ ပါပံ

အကံသု။ ကာမံ ဒဿာနုဿတိဂ္ဂဟဏေနေဝ အာနာပါနဿတိ ဂဟိတာ၊ သာ ပန တတ္ထ သန္တိပတိတဘိက္ခုသု ဗဟူနံ သပ္ပါယာ သတ္တိကာ စ၊ တသ္မာ ပုန ဂဟိတာ။ တထာ ဟိ ဘဂဝါ တမေဝ ကမ္မဋ္ဌာနံ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ကထေသိ။ အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနသဒိသာ၊ စတ္တာရော ပန အာရုပ္ပါ အာဒိကမ္ပိကာနံ အယောဂျာတိ တေသံ ဣမ အဂ္ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဝေသာလိံ ဥပနိဿာယာတိ ဝေသာလိနဂရံ ဂေါစရဂါမံ ကတွာ။ ဗုဟုတ္တေနောတိ သတ္တရိ သဒ္ဓမ္မေ စ ဂါရဝေန ဥပဂတဘိက္ခုနံ ဝစနသမ-
နန္တရမေဝ ဥဋ္ဌဟိံသုတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ဗုဒ္ဓကာလေ ကိရ ဘိက္ခု ဘဂဝတော သန္ဓေသံ သိရသာ သမ္ပုဋိန္ဒြိတုံ ဩဟိတသောတာ ဝိဟရန္တိ။

အာနာပါနပရိဂ္ဂါဟိကာယာတိ အဿာသပဿာသေ ပရိဂ္ဂဏှနဝသေန ပဝတ္တာယ သတိယာ။ သမ္ပယုတ္တော သမာဓိတိ တာယ သမ္ပယုတ္တအညမည-
ပစ္စယဘူတာယ ဥပ္ပန္နော သမာဓိ။ အာနာပါနဿတိယံ ဝါ သမာဓိတိ ဣမိနာ ဥပနိဿယပစ္စယသဘာဝမ္ပိ ဒဿေတိ၊ ဥဘယထာပိ သဟဇာတာဒိနံ သတ္တန္တမ္ပိ ပစ္စယာနံ ဝသေန ပစ္စယဘာဝံ ဒဿေတိ။ “ယထာပဋိပန္နာ မေ သာဝကာ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ဘာဝေန္တိ”တိအာဒိသု ဥပ္ပါဒနဝဗုဒ္ဓေန ဘာဝနာတိ ဝုစ္စတိတိ တဒုဘယဝသေန အတ္ထံ ဒဿေန္တော “ဘာဝိတောတိ ဥပ္ပါဒိတော ဝဓိတော ဝါ”တိ အာဟ။ တတ္ထ ဘာဝံ ဝိဇ္ဇမာနတံ ဣတော ဂတောတိ ဘာဝိတော၊ ဥပ္ပါဒိတော ပဋိလဒ္ဓမတ္တောတိ အတ္တော။ ဥပ္ပန္နော ပန လဒ္ဓါ-
သေဝနော ဘာဝိတော၊ ပဂုဏဘာဝံ အာပါဒိတော ဝဓိတောတိ အတ္တော။ ဗဟုလိကတောတိ ဗဟုလံ ပဝတ္တိတော။ တေန အာဝဇ္ဇနာဒိဝသိဘာဝပ္ပတ္တိ-
မာဟ။ ယော ဟိ ဝသိဘာဝမာပါဒိတော၊ သော ဣန္ဒြိတိန္ဒြိတက္ခဏေ သမာပဇ္ဇိ-
တဗ္ဗတော ပုနပ္ပုနံ ပဝတ္တိဿတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ပုနပ္ပုနံ ကတော”တိ။ ယထာ “ဣဓေဝ ဘိက္ခဝေ သမဏော”၊ ဝိဝိစ္ဆေဝ ကာမေဟိ”တိ၊ စ ဝေမာဒိသု ပဌမပဒေ ဝုတ္တော ဝေ-သဒ္ဓေါ ဒုတိယာဒိသုပိ ဝုတ္တောယေဝ ဟောတိ၊ ဝေမိဓာပီတိ အာဟ “ဥဘယတ္ထ ဝေသဒ္ဓေန နိယမော ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ။ ဥဘယတ္ထ နိယမေန လဒ္ဓဂုဏံ ဒဿေတုံ “အယံ ဟိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

အသုဘကမ္မဋ္ဌာနန္တိ အသုဘာရမ္မဏံ ဈာနမာဟ။ တံ ဟိ အသုဘေသု ယောဂကမ္မဘာဝတော ယောဂိနော သုခဝိသေသာနံ ကာရဏဘာဝတော စ “အသုဘကမ္မဋ္ဌာန”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ကေဝလန္တိ ဣမိနာ အာရမ္မဏံ နိဝတ္တေတိ။

၁-မ ၁-၉၂၊ အံ ၁-၅၆၀-ပိဋေသု၊ ၂-ဒိ ၁-၆၉၊ မ ၁-၂၁၄၊ သံ ၁-၄၁၂၊ အံ ၁-၄၄၁-ပိဋေသု။

ပဋိဝေဝေသေနာတိ ဈာနပဋိဝေဝေသေန။ ဈာနံ ဟိ ဘာဝနာဝိသေသေန
 ဣဇ္ဈန္တံ အတ္တနော ဝိသယံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တမေဝ ပဝတ္တတိ ယထာသဘာဝတော
 ပဋိဝိဇ္ဈိယတိ စာတိ ပဋိဝေဓောတိ ဝုစ္စတိ။ ဩဋ္ဌာရိကာရမ္ပဏတ္တာတိ
 ဗိဘန္တုရမ္ပဏတ္တာ။ ပဋိကူလာရမ္ပဏတ္တာတိ ဇီရုစ္ဆိတဗ္ဗာရမ္ပဏတ္တာ။ ပရိယာ-
 ယေနာတိ ကာရဏေန၊ လေသန္တရေန ဝါ။ အာရမ္ပဏသန္တတာယာတိ
 အနုက္ကမေန ဝိစိတဗ္ဗတံ ပတ္တာရမ္ပဏဿ ပရမသုခုမတံ သန္တာယာဟ။ သန္တေ ဟိ
 သန္တိသိန္တေ အာရမ္ပဏေ ပဝတ္တမာနော ဓမ္မော သယမ္ပိ သန္တိသိန္တောဝ ဟောတိ။
 တေနာဟ “သန္တော ဝုပသန္တော နိဗ္ဗုတော”တိ၊ နိဗ္ဗုတသဗ္ဗပရိဋ္ဌာဟောတိ
 အတ္ထော။ အာရမ္ပဏသန္တတာယ တဒါရမ္ပဏာနံ ဓမ္မာနံ သန္တတာ လော-
 ကုတ္တရဓမ္မာရမ္ပဏာဟိ ပစ္စဝေက္ခဏာဟိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

နာဿ သန္တပဏီတဘာဝါဝဟံ ကိဉ္စိ သေစနန္တိ အသေစနကော။
 အသေစနကတ္တာ အနာသိတ္တကော၊ အနာသိတ္တကတ္တာ ဧဝ အဗ္ဗောဏိဏ္ဏော၊
 အသမ္ပိဿော ပရိကမ္မာဒိနာ၊ တတော ဧဝ ပါဠိယေက္ခော ဝိသုယေဝေကော၊
 အာဝေဏိကော အသာဓာရဏော။ သဗ္ဗမေတံ သရသတော ဧဝ သန္တဘာဝံ
 ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ၊ ပရိကမ္မံ ဝါ သန္တဘာဝနိမိတ္တံ။ ပရိကမ္မန္တိ စ ကသိဏကရဏာ-
 ဒိနိမိတ္တုပ္ပါဒပရိယောသာနံ၊ တာဒိသံ ဧတ္ထ နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယော။ တဒါ ဟိ
 ကမ္မဋ္ဌာနံ နိရဿာဒတ္တာ အသန္တံ အပ္ပဏီတံ သိယာ။ ဥပစာရေ ဝါ နတ္ထိ ဧတ္ထ
 သန္တတာတိ ယောဇနာ။ ယထာ ဥပစာရက္ခဏေ နီရဏာဒိဝိဂမေန အင်္ဂပါ-
 တုဘာဝေန စ ပရေသံ သန္တတာ ဟောတိ၊ န ဧဝမိမဿ။ အယံ ပန အာဒိ-
 သမန္တာ။ ပ။ ပဏီတော စာတိ ယောဇနာ။ ကေစိတိ ဥတ္တရဝိဟာရဝါသိနော။
 အနာသိတ္တကောတိ ဥပသေစနေန အနာသိတ္တကော။ တေနာဟ “ဩဇ-
 ဝန္တော”တိ ဩဇဝန္တသဒိသောတိ အတ္ထော။ ဗရုဇောတိ ဣဋ္ဌော။ စေတသိက-
 သုခပဋိလာဘသံဝတ္တနံ တိကစတုက္ကဇ္ဈာနဝသေန၊ ဥပေက္ခာယ ဝါ သန္တဘာ-
 ဝေန သုခဂတိကတ္တာ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဈာနာနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဈာနသမုဋ္ဌာန-
 ပဏီတရူပဖုဋ္ဌသရိရတာဝသေန ပန ကာယိကသုခပဋိလာဘသံဝတ္တနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊
 တဉ္စ ခေါ ဈာနတော ဝုဠိတကာလေ။ ဣမသ္မိံ ပက္ခေ “အပ္ပိတပ္ပိတက္ခဏေ”တိ
 ဣဒံ ဟေတုမိ ဘုမ္မဝစနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

အဝိက္ခန္တိတေတိ ဈာနေန သကသန္တာနတော အနိဟတေ အပ္ပဟိနေ။
 အကောသလ္လသမ္ဘူတေတိ အကောသလ္လံ ဝုစ္စတိ အဝိဇ္ဇာ၊ တတော သမ္ဘူ-
 တေ။ အဝိဇ္ဇာပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဟိ သဗ္ဗေ ပါပဓမ္မာ။ ခဏေနောတိ အတ္တနော
 ပဝတ္တိက္ခဏေနော။ အန္တရဓာပေတိတိ ဧတ္ထ အန္တရဓာပနံ ဝိနာသနံ၊ တံ ပန

ဈာနကတ္ထုကံ ဣဓာမိပ္ပေတန္တိ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဟာနံ ဟောတီတိ အာဟ
 “**ဝိက္ခန္ဓေတိ**”တိ။ ဂူပသမေတိတိ ဝိသေသေန ဥပသမေတိ။ ဝိသေသေန
 ဥပသမနံ ပန သမ္ပဒေဝ ဥပသမနံ ဟောတီတိ အာဟ “**သုန္တု ဥပသမေတိ**”တိ။
 သာသနိကဿ ဈာနဘာဝနာ ယေဘုယျေန နိဗ္ဗေဓဘာဂိယာ ဟောတီတိ
 အာဟ “**နိဗ္ဗေဓဘာဂိယတ္တာ**”တိ။ အရိယမဂ္ဂဿ ပါဒကဘူတော အယံ သမာဓိ
 အနုက္ကမေန ဝဓိတွာ အရိယမဂ္ဂဘာဝံ ဥပဂတော ဝိယ ဟောတီတိ အာဟ
 “**အနုပုဗ္ဗေန အရိယမဂ္ဂဝုဓိပ္ပတ္တော**”တိ။ အယံ ပနတ္ထော ဝိရာဂနိရောဓပဋိ-
 နိဿင်္ဂါနုပဿနာနံ ဝသေန သမ္ပဒေဝ ယုဇ္ဇတိ။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။

၁၀-ကိမိလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၈၆။ ထေရောတိ အာနန္ဒတ္ထေရော။ အယံ ဒေသနာတိ “ကထံ ဝိဘာဝိ-
 တော န ခေါ ကိမိလာ”တိအာဒိနာ ပဝတ္တာ ဒေသနာ။ ကာယညတရန္တိ
 ရူပကာယေ အညတရကောဋ္ဌာသေ။ ဧဝန္တိ ယထာ အာနာပါနံ အနုဿ-
 ရန္တော ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဇာတော၊ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ ဝါရေသု
 ဝေဒနာနုပဿီတိအာဒိအတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဒေသနာသီသန္တိ ဒေသနာပဒေသံ။ မနသိကာရပဒေသေန ဝေဒနာ
 ဝုတ္တာတိ တံ သဗ္ဗံ သရူပတော အညာပဒေသတော အပဒိသတိ။ ယထေဝ
 တီတိအာဒိနာ တတ္ထ နိဒဿနံ ဒဿေတိ။ စိတ္တသင်္ခါရပဒေသယေတိ “စိတ္တသင်္ခါ-
 ရပဋိသံဝေဒီ ပဿန္တယံ စိတ္တသင်္ခါရ”န္တိ ဧတသ္မိံ ပဒေသယေ။

ဧဝံ သန္တေပီတိ ပီတိမနသိကာရစိတ္တသင်္ခါရပဒေသေန ယဒိ ဝေဒနာ
 ဝုတ္တာ၊ ဧဝံ သန္တေပီ။ သော ယထာဝုတ္တာ ဝေဒနာ အာရမ္မဏံ န ဟောတိ။
 ဝေဒနာရမ္မဏာ စ အနုပဿနာ၊ တသ္မာ ဝေဒနာနုပဿနာ န ယုဇ္ဇတိ။ ယဒိ
 ဧဝံ မဟာသတိပဋ္ဌာနာဒိသု “ဝေဒနာ ဝေဒိယတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ကထန္တိ
 အာဟ “မဟာသတိပဋ္ဌာနာဒိသုပီ”တိအာဒိ။ တတ္ထ သုခါဒိနံ ဝတ္ထုန္တိ သုခါ-
 ဒိနံ ဥပ္ပတ္တိယာ ဝတ္ထုဘူတံ ရူပသဒ္ဓါဒိံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဝေဒနာ ဝေဒိ-
 ယတိ၊ န ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလဿေဝ အဘာဝတော။ ဝေဒနာပွဝတ္တိံ ဥပါဒါယ
 နိဿာယ ယထာ “ပုဂ္ဂလော ဝေဒနံ ဝေဒိယတိ”တိ ဝေါဇာရမတ္တံ ဟောတိ၊
 ဧဝံ ဣဓာပိ ဝေဒနာယ အဿာသပဿာသေ အာရမ္မ ပဝတ္တိ၊ တထာ
 ပဝတ္တမနသိကာရသီသေန “ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဘိက္ခု တသ္မိံ သမယေ
 ဝိဟရတိ”တိ ဝုတ္တော။ တံ သန္တာယာတိ တံ ဝေဒနာယ အာရမ္မဏဘာဝံ

သန္ဓာယ။ အာဒိနံ ပဒါနံ။ တေသ ဝေဒနာနုပဿနာ န ယုဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တ-
အနုယောဂဿ။

သပ္ပိတိကေ ခွေ ဈာနေ သမာပဇ္ဇတိတိ ပီတိသဟဂတာနိ ပဌမဒုတိယဇ္ဈာ-
နာနိ ပဋိပါဠိယာ သမာပဇ္ဇတိ။ တဿာတိ တေန။ ပဋိသံဝိဒိတသဒ္ဓါပေက္ခာယ
ဟိ ကတ္တုအတ္ထေ ဧတံ သာမိဝစနံ။ သမာပတ္တိက္ခန္ဓာတိ သမာပဇ္ဇနက္ခန္ဓာ။
ဈာနပဋိလာဘေနာတိ ဈာနေန သမာပိဘာဝေန။ အာရမ္မဏတောတိ အာ-
ရမ္မဏမုခေန တဒါရမ္မဏဈာနပရိယာပန္နာ ပီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ။
အာရမ္မဏဿ ပဋိသံဝိဒိတက္ကာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယထာ နာမ သပ္ပပရိယေ-
သနံ စရန္တေန တဿ အာသယေ ပဋိသံဝိဒိတေ သောပိ ပဋိသံဝိဒိတော
ဟောတိ မန္တာဂဒဗလေန တဿ ဂဟဏဿ သုကရတ္တာ၊ ဧဝံ ပီတိယာ
အာသယဘူတေ အာရမ္မဏေ ပဋိသံဝိဒိတေ သာ ပီတိ ပဋိသံဝိဒိတာဝ ဟောတိ
သလက္ခဏတော သာမညလက္ခဏတော စ တဿာ ဂဟဏဿ သုကရတ္တာ။
ဝိပဿနက္ခန္ဓာတိ ဝိပဿနာပညာယ တိက္ခဝိသဒ္ဓါဘာဝပ္ပတ္တာယ ဝိသယ-
တော ဒဿနက္ခန္ဓာ။ လက္ခဏပုဋိဝေဓေနာတိ ပီတိယာ သလက္ခဏဿ
သာမညလက္ခဏဿ စ ပဋိဝိဇ္ဈနေန။ ယံ ဟိ ပီတိယာ ဝိသေသတော
သာမညတော စ လက္ခဏံ၊ တသ္မိံ ဝိဒိတေ သာ ယာထာဝတော ဝိဒိတာ ဧဝ
ဟောတိ။ တေနာဟ “အသပ္ပောဟတော ပီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ”တိ။

ဣဒါနိ တမတ္ထံ ပါဠိယာ ဧဝ ဝိဘာဝေတုံ “ဝုတ္တဉ္ဇေတ”န္တိ အာဒိမာဟ။
တတ္ထ ဒီဃံ အဿာသဝသေနာတိ ဒီဃဿ အဿာသဿ အာရမ္မဏဘူ-
တဿ ဝသေန။ ပဇာနတော သာ ပီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိတိ သမ္ပန္နော။
စိတ္တဿ ကေဂ္ဂတံ အဝိက္ခေပံ ပဇာနတောတိ ဈာနပရိယာပန္နံ “အဝိက္ခေ-
ပေါ”တိ လဒ္ဓနာမံ စိတ္တသေကဂ္ဂတံ တံသမ္ပယုတ္တာယ ပညာယ ပဇာနတော။
ယထာ ဟိ အာရမ္မဏမုခေန ပီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ၊ ဧဝံ တံသမ္ပယုတ္တ-
ဓမ္မာပိ အာရမ္မဏမုခေန ပဋိသံဝိဒိတာ ဧဝ ဟောန္တိတိ။ သတိ ဥပဋ္ဌိတာ
ဟောတိတိ ဒီဃံ အဿာသဝသေန ဈာနသမ္ပယုတ္တာ သတိ တသ္မိံ အာရမ္မ-
ဏေ ဥပဋ္ဌိတာ အာရမ္မဏမုခေန ဈာနေပိ ဥပဋ္ဌိတာ နာမ ဟောတိ။ တာယ
သတိယာတိ ဧဝံ ဥပဋ္ဌိတာယ တာယ သတိယာ ယထာဝုတ္တေန တေန
ဉာဏေန သုပ္ပုဋ္ဌိဝိဒိတက္ကာ အာရမ္မဏဿ တဿ ဝသေန တဒါရမ္မဏာ သာ
ပီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ။ ဒီဃံ ပဿာသဝသေနာတိ အာဒိသုပိ ဣမိနာဝ
နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေန ဝုတ္တံ “ဧတေနော နယေန အဝသေသ-
ပဒါနိဝိ အတ္တတော ဝေဒိတဗ္ဗာနိ”တိ။

ယထေဝါတိအာဒိသု အယံ သင်္ခေပက္ခော—ဈာနပဋိလာဘေန ယထာ အာရမ္မဏတော ပီတိအာဒယော ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောန္တိ တေန ဝိနာ တေသံ အပ္ပဝတ္တနတော၊ ဧဝံ ဈာနသမ္ပယုတ္တေန တံပရိယာပန္နေန ဝေဒနာသင်္ခါတ-မနသိကာရပဋိလာဘေန အာရမ္မဏတော ဝေဒနာ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ အရုဏုဂ္ဂမေန ဝိယ သူရိယဿ တေန ဝိနာ ဝေဒနာယ အပ္ပဝတ္တနတော။ တသ္မာ ဝုတ္တနယေန အတိသယပ္ပဝတ္တိ ဝေဒနာ သုပ္ပဋိဝိဒိတာ၊ တသ္မာ သုဝုတ္တမေတန္တိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တစောဒနံ နိရုဏရောတိ။

အာရမ္မဏေတိ အဿာသပဿာသနိမိတ္တံ ဝဒတိ။ စိတ္တာနုပဿိယေဝ နာမေသ ဟောတိ အသမ္မောဟတော စိတ္တဿ ပဋိသံဝိဒိတတ္တာ။ တေနာဟ “တသ္မာ”တိအာဒိ။ စိတ္တပဋိသံဝိဒိတဝသေနာတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဣတရာ တိဿောပိ စိတ္တာနုပဿနာ သင်္ဂဏှာတိ။

သောတိ ဓမ္မာနုပဿနံ အနုယုတ္တော ဘိက္ခု။ ယံ တံ ပဟာနံ ပဟာယကဉ္စဏံ။ ပညာယာတိ အပရာယ ဝိပဿနာပညာယ အနိစ္စဝိရာဂါဒိတော ဒိသ္မာ ဒုဝိဓာယပိ အဇ္ဈုပေက္ခိတာ ဟောတိ။ ဣဒဉ္စိ စတုတ္တန္တိ အနိစ္စာနုပဿနာ-ဒိဝသေန ဝုတ္တံ စတုတ္တံ။ တဿာပိ ဓမ္မာနုပဿနာယ။ ပဇဟတိတိ ပဟာနန္တိ အာဟ “နိစ္စသညံ။ ပ။ ပဟာနကရဉ္စဏံ အဓိပ္ပေတ”န္တိ။ ဝိပဿနာပရမ္ပရန္တိ ပဋိပါဋိယာ ဝိပဿနမာဟ။ ပထပဋိပန္နံ အဇ္ဈုပေက္ခတိတိ မဇ္ဈိမာယ ပဋိ-ပတ္တိယာ သမ္ပဒေဝ ဝီထိပဋိပန္နံ ဘာဝနာစိတ္တံ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟာနံ အကရဏေန အဇ္ဈုပေက္ခတိ။ ဧကေတော ဥပဋ္ဌာနန္တိ ယသ္မာ မဇ္ဈိမသမထဝီထိနာတိဝတ္တိယာ တတ္ထ စ ပက္ခန္ဓနေန ဣန္ဒြိယာနံ ဧကရသဘာဝေန၊ တတြမဇ္ဈတ္တတာယ ဘာဝတော အဝိသေသံ ဧကဂ္ဂဘာဝူပဂမနေန ဧကန္တတော ဥပဋ္ဌာတိ၊ တသ္မာ န တတ္ထ ကိဉ္စိ ကာတဗ္ဗန္တိ အဇ္ဈုပေက္ခတိ။ တတ္ထာတိ ဧဝံ အဇ္ဈုပေက္ခနေ။ သဟဇာတာနမ္ပိ အဇ္ဈုပေက္ခနာ ဟောတိ တေသံ ပဝတ္တနာကာရဿ အဇ္ဈု-ပေက္ခနတော။ “ပညာယ ဒိသ္မာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ အာရမ္မဏအဇ္ဈုပေက္ခနာ အဓိပ္ပေတ။ န ဧကဝလံ နိဝရဏာဒိဓမ္မေ အဇ္ဈုပေက္ခိတာ၊ အထ ခေါ အဘိဇ္ဈာ။ ပ။ ပညာယ ဒိသ္မာ အဇ္ဈုပေက္ခိတာ ဟောတိတိ ယောဇနာ။

ပံသုပုဉ္ဇဋ္ဌာနိယဿ ကိလေသဿ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဒဿနတ္ထံ “စတုမဟာပထော ဝိယ ဆ အာယတနာနိ”ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ။ ကာယာဒယော စတ္တာရော အာရမ္မဏ-သတိပဋ္ဌာနာ။ စတုသု အာရမ္မဏေသ္မာတိ ကာယာဒိသု စတုသု အာရမ္မဏေသု

ပဝတ္တော ဝတ္တောရော သတိပဋ္ဌာနာ ပံသိုပုဉ္ဇနာနိယဿ ကိလေသဿ ဥပဟာန-
နတော။

ကေမ္မဝဂ္ဂဝတ္ထုနာ နိဋ္ဌိတော။

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-၂-ဣန္ဒြာနိလသုတ္တံဒီပနီ

၉၀၇-၉၀၈။ ကဿာတိအာဒိ ဝိဟာရသမာပတ္တိအာစိက္ခဏေ ကာရဏံ
ဝိဘာဝေတုံ အာရဒ္ဓံ။

ဝေ-ဝါကာဧတိ ဝေ-ကာရော ဝါ-ကာရော စ။ ကေန္တသန္တတ္တာ
ကေန္တေန သန္တမနသိကာရဘာဝတော။ သေက္ခဝစနေနေဝတေသံ သိက္ခိတဗ္ဗဿ
အတ္ထိဘာဝေ သိဒ္ဓေပိ သိက္ခိတဗ္ဗရဟိတေသု တေသုပိ သေက္ခပရိယာယဿ
ဝုစ္စမာနတ္တာ သိက္ခိတဗ္ဗသဒ္ဓေန သေက္ခေ ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တာ။ အာသဝက္ခယတ္ထံ
သိက္ခိတဗ္ဗဿ အဘာဝေပိ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထံ ဈာနာဒိသိက္ခနေန ဝိနာ
သိက္ခိတဗ္ဗဘာဝါ “အသေက္ခာ နာမာ”တိ ဝုတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓါနံ ပန သဗ္ဗသော
သမ္ပဒေဝ ပရိနိဋ္ဌိတသိက္ခတ္တာ “သိက္ခာမီ”တိ န ဝုတ္တံ။ အာနာပါနဇ္ဈာနဖလ-
သမာပတ္တိ တထာဂတဝိဟာရော။

၃-၁၀-ပဌမအာနန္ဒသုတ္တံဒီပနီ

၉၀၉-၉၉၆။ အနိစ္စာဒီပသေနာတိ အနိစ္စဒုက္ခာနတ္ထဝသေန။ ပဝိစိနတိ
ပကာရေဟိ ဝိစိနတိ။ နိက္ခိလေသတိ အပဂတကိလေသာ ဝိက္ခန္တိတကိလေသာ။
ဝီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါတိ ပါဌော။

ယာယ အနောသက္ကနံ အနတိဝတ္တနဉ္စ ဟောတိ၊ အယံ တတြမဇ္ဈတ္တု-
ပေက္ခာ ဗန္ဓုတ္တာကာဧတိ ဝုတ္တာ။ ကေမိတ္တက္ခဏိကာတိ ကေမိတ္တုပ္ပါဒ-
ပရိယာပန္နတ္တာ။

စတုန္တံ စတုက္ကာနံ ဝသေန ဆောဠသက္ခတ္တုကာ။ အာနာပါနသန္ဓိဿယေန
ပဝတ္တတ္တာ အာရမ္မဏဝသေန ပဝတ္တာ အာနာပါနာရမ္မဏာပိ အပရဘာဝေ
သတိ အာနာပါနဿတိတိ ပရိယာယေန ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိတိ “အာနာ-
ပါနဿတိ ဖိဿကာ ကထိတာ”တိ ဝုတ္တံ။ အာနာပါနမူလကာတိ

အာနာပါနသန္တိဿယေန ပဝတ္တာ သတိပဋ္ဌာနာ။ **တေသံ မူလဘူတာတိ** တေသံ သတိပဋ္ဌာနာနံ မူလကာရဏဘူတာ။ **ဗောဇ္ဈင်္ဂမူလကာတိ** ဗောဇ္ဈင်္ဂပစ္စယဘူတာ။ **တေဝိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါတိ** ဧတေ ဝိသတိ သတိပဋ္ဌာနဟေတုကာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ **ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိမူရကာတိ** တတိယဝိဇ္ဇာယ တဿ ဖလဿ စ ပရိပူရဏဝသေန ပဝတ္တာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ **ဖလသမ္ပယုတ္တာတိ** စတုတ္ထဖလသမ္ပယုတ္တာ၊ စတုဗ္ဗိဓဖလသမ္ပယုတ္တာ ဝါ။

ဒုတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အာနာပါနသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-သောတာပတ္တိသံယုတ္တ

၁-ဝေဠုဒ္ဒါရဝဂ္ဂ

၁-စက္ကဝတ္တိရာဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၉၉၇။ အနုဂ္ဂဟဂရဟဏေသု နိပါတောတိ အနုဂ္ဂဏှနဂရဟတ္ထဇော-
တကော နိပါတော။ ကိမေတ္ထ အနုဂ္ဂဏှာတိ၊ ကိ° ဝါ ဂရဟတီတိ အာဟ
“ဝတုန္တ”န္တိအာဒိ။ တတ္ထ အနုဂ္ဂဏှန္တော အနုစ္ဆဝိကံ ကတွာ ဂဏှန္တော။
ဂရဟန္တော နိန္ဒန္တော။ ဣဿရသီလော ဣဿရော၊ တဿ ဘာဝေါဣဿရိယံ၊
ပဘုတာ။ အဓိနံ ပတိ အဓိပတိ၊ တဿ ဘာဝေါ အာဓိပစ္စံ၊ သာမိဘာဝေါတိ
အာဟ “ဣဿရိယာဓိပစ္စ”န္တိအာဒိ။ အနန္တကာနီတိ အန္တရဟိတာနိ။

အဝေစ္စပ္ပဿာဒေနာတိ ဝတ္ထုတ္တယဿ ဂုဏေ ယာထာဝတော အဝေစ္စ
ပဝိသိတွာ ပဿာဒေါ။ သော ပန ကေနမိ စလနရဟိတောတိ အာဟ
“အစလပ္ပဿာဒေနာ”တိ။ မဂ္ဂေနာတိ အရိယမဂ္ဂေန။ အာဂတပ္ပဿာဒေါ
တဿ အဓိဂမေန လဒ္ဓပ္ပဿာဒေါ။ အပုပ္ဖံ အဝရိမန္တိ ကေဠိ။ အရိယသာ-
ဝကာနဉ္စိ အရိယမဂ္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တောဝ တီသု ဝတ္ထုသု အဝေစ္စပ္ပဿာဒံ အာဝ-
ဟန္တော ဧဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တေသန္တိ ဝိသယဘူတာနံ တိဏ္ဍံ ဝတ္ထုနံ ဝသေန တိဓာ
ဂုတ္တော။ ယသ္မာ ဓ အတ္ထတော ဧကော၊ တသ္မာဝ နိန္ဒာနာကရဏော ဟောတိ
ပဝတ္ထဋ္ဌာနဘေဒေ သတိပိ။ အရိယသာဝကဿ ဟိတိအာဒိနာ နယေန တမတ္ထံ
ဝိဝရတိ။ ပဿာဒေါ ဩကပ္ပနာ။ ပေမံ ဘတ္တိ။ ဂါရဝံ ဂရုကရဏံ။ မဟန္တံ
ဥဋ္ဌာရံ။ ဧတံ ဝိဘာဂေန နတ္ထိ သဗ္ဗတ္ထ သမာနတ္တာ။

ဓဝန္တိ ဘဝန္တရေပိ အကောပနိယတာယ။ သဒိသဝသေနာတိ အညေဟိ
အဓဏ္ဍာဒိဟိ သဒိသဝသေန။ တေနာဟ “ဗုဓဝဋ္ဋိယဉ္စိ ဆိန္န”တိအာဒိ။ ခဏ္ဍာ
ဧတိဿာ အတ္ထိတိ ခဏ္ဍာ။ သေ နယော သေသေသုပိ။ ပါတိမောက္ခေ
အာဂတာနုက္ကမေန သီလဿ အာဒိမဇ္ဈဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝိန္နံ ဝါ တိဏ္ဍံ
ဝါတိ သီလကောဋ္ဌာသာနံ။ ကေန္တရံ ဘိန္တန္တိ အဘိန္နေန ကေန္တရံ ဟုတွာ
ဘိန္တံ။ တေသံ ခဏ္ဍာဒိနံ။ “ဘုဇိဿေဟိ”တိ ဥတ္တရပဒလောပေန နိဒ္ဒေသောတိ
အာဟ “ဘုဇိဿဘာဝကရေဟိ”တိ။ ဣဒံ ဝိတိက္ကန္တန္တိ ဣဒမ္ပိ သီလံ ဝိတိက္ကန္တံ။
“အယံ သီလဿ ဝိတိက္ကမော”တိ ဧဝံ ပရာမသိတုံ အသတ္တုဏေယျေဟိ။

၂-ဗြဟ္မစရိယောဂဓမ္မသုတ္တဝတ္ထနာ

၉၉၈။ ယေသန္တိ အနိယမတော သဒ္ဓါဒီနမာဓာရဘူတပုဂ္ဂလဒဿနံ။ ဗုဒ္ဓေ ပသာဒေါ ဂဟိတော။ သော ဟိ ဣတရေဟိ ပဌမံ ဂဟေတဗ္ဗောတိ။ အရိယ-
ကန္တာနိ သီလာနိ ဂဟိတာနိ သောတာပန္နဿ သီလာနံ အဓိပ္ပေတတ္တာ။
သံဃေ ပသာဒေါ ဂဟိတော ဓမ္မပ္ပသာဒဿ အနန္တရံ ဝုစ္စမာနတ္တာ။ ဓမ္မေ
ပသာဒေါ ဂဟိတော အဝေစ္စပ္ပသာဒဘာဝတော။ သောတံ အရိယမဂ္ဂံ အာဒိ-
တော ပတ္တိ သောတာပတ္တိ၊ တဿာ အင်္ဂါနိ သောတာပတ္တိယင်္ဂါနိ။ ပစ္စေန္တိတိ
ပဇာယန္တိ အဓိဂစ္ဆန္တိ။ တေနာဟ “ပါပုဏန္တိ”တိ။ ဗြဟ္မစရိယန္တိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ။
ကတရပသာဒေါ ဝတ္တမာနောတိ အဓိပ္ပေါယော။ မဂ္ဂပ္ပသာဒေါတိ မဂ္ဂသမ္ပ-
ယုတ္တော ပသာဒေါ။ အာဂတမဂ္ဂဿာတိ အဓိဂတမဂ္ဂဿ။ ဖိဿကပ္ပသာဒေါ
သောတိ တသ္မာ ဥဘောပိ ထေရာ ပဏ္ဍိတာ ဗဟုဿုတာ။

၃-ဒိဃာဝုဥပါသကသုတ္တဝတ္ထနာ

၉၉၉။ ယဒဂ္ဂေန တသ္မိံ ဥပါသကေ ယထာဝုတ္တာနိ သောတာပတ္တိယင်္ဂါနိ
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ တဒဂ္ဂေန သော တေသု ဝတ္တိဿတိတိ အာဟ “ဓတူသု သောတာ-
ပတ္တိယင်္ဂေသု သန္တိဿသီ”တိ။ ဝိဇ္ဇံ ဘဇန္တိတိ ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာ၊ တေသု
ကောဋ္ဌာသေသု ပရိယာပန္နာတိ ဝုတ္တံ “ဝိဇ္ဇာဘာဂိယေတိ ဝိဇ္ဇာကောဋ္ဌာ-
သီကေ”တိ။

၄-၅-ပဌမသာရိပုတ္တသုတ္တာဒိဝတ္ထနာ

၁၀၀၀-၁၀၀၁။ “သောတာပတ္တိ”တိ ပဌမမဂ္ဂေါ အဓိပ္ပေတော၊ တဿ
အဓိဂမူပါယော သောတာပတ္တိယင်္ဂံ။ တေနာဟ “သောတာပတ္တိယာ ပုဗ္ဗ-
ဘာဂပဋိလာဘင်္ဂ”န္တိ။ သောတာပတ္တိအတ္ထာယာတိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂတ္ထာယ။
အင်္ဂန္တိ ကာရဏံ။ ဣတရေ ရတနတ္ထယပ္ပသာဒါဒယော။ ပုဗ္ဗဘာဂိယာယ
သောတာပတ္တိယာ အင်္ဂံ ကာရဏန္တိ။

၆-ထပတိသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၀၀၂။ (ဝိတာနံ ကာယာနံ ကာလနကာယ၊ ကာရဏဿ ဥပဂတာနံ
သာတပရိယာ သိဇ္ဈတိ၊ တတ္ထ ကာယပရိပဇ္ဈာယမုခေန တန္တိံ ဌပေသိ ဘဂဝါ။
န ဟိ ပဿထ နမတ္ထေဟိ ကရဏေ နိရတ္တကော ပိတိ ဝတ္တတိ။ “နိယ-
တတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ၊ တမေဝ နိယမံ “မဇ္ဈိမပဒေသေယေဝါ”တိ အဝဓာရဏေန

ဝိဘာဝေတိ။ မဟာမဏ္ဍလစာရိကံ စရန္တောပိ မဇ္ဈိမပဒေသဿ အန္တန္တေနဝံ စရတိ။ တတ္ထ စ ဝိနေယျဇနဿ သမောသရဏတာ မတ္တပနဝါစမဟတ္ထ- သုပနန္တိ)၁ အရဏုဋ္ဌာပနဗ္ဗိ တတ္ထေဝ ဟောတိ၊ ပစ္စန္နပဒေသေ ပန ဒူရေ ဝိနေယျဇနာ ဟောန္တိ၊ တတ္ထ ဂန္ဓာ မဂ္ဂဖလေသု ပတိဋ္ဌာပေတွာ တတော ပစ္စာဂန္ဓာ မဇ္ဈိမပဒေသေ ဧဝ ဝါသံ ဥပဂစ္ဆတိ၊ တတ္ထ မနုဿေဟိ ကတာနံ ကာရာနံ မဟပ္ပလဘာဝနိယမနတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “အာသန္ဓေ နော ဘဂဝါ”တိ ဣဒံ နိဒဿနမတ္တန္တိ ဒဿေန္တော “န ကေဝလ”န္တိ အာဒိမာဟ။

သင်္ကပ္ပနသပလိဗောဓနဋ္ဌေနာတိ ဧတ္ထ ကိဉ္ဇနံ ပလိဗောဓော အသမာပိတ- ကိစ္စတာ၊ တဒုဘယဿ အတ္ထိဘာဝေနာတိ အတ္ထော။ မဟာဝါသေတိ မဟာ- ဂေဟေ။

ဒွေဝိ ဇနာတိ ဣသိဒတ္တပုရာဏာ။ သီတံ နာမ မန္တဟသီတံ။ ဟသီတံ နာမ ဝိဿဋ္ဌဟသီတံ။ မုတ္တဝာဂေါတိအာဒိသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဝိသုဒ္ဓိဗဂ္ဂန္တိကာယံ၂ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သံဝိဘာဂေတိ ပရဿ ဒါနဝသေန သံဝိဘဇနေ။ အကတဝိဘာဂန္တိ ဒေယျဓမ္မဝသေန န ကတဝိဘာဂံ။ ပုဂ္ဂလဝသေန ပန “သီလဝန္တေဟိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ကတဝိဘာဂမေဝ မဟပ္ပလတာကရဏေန။ တေနာဟ “သဗ္ဗံ ဒါတဗ္ဗမေဝ ဟုတွာ ဗြိတ”န္တိ။

၇-ဝေဠုဒ္ဓါရေယျသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၀၃။ ပဝေဏီအာဂတဿာတိ အနေကပုရိသယုဂဝသေန ပရမ္မရာ- ဂတဿ။ အတ္တနိ ဥပနေတဗ္ဗန္တိ အတ္တနိ နေတွာ ပရသ္မိံ ဥပနေတဗ္ဗံ။ တေနာဟ “ယော ခေါ မျာယံ ဓမ္မော အပ္ပိယော အမနာပေါ၊ ပရဿပေသော ဓမ္မော အပ္ပိယော အမနာပေါ”တိအာဒိ။ အမန္တဘာသေနာတိ သမ္ဘဿ သမ္ဘပ္ပလာပဿ အမန္တာယ မန္တာရဟိတဘာသနေန။

၈-၉-ပဌမဂိဉ္ဇကာဝသထသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၀၄-၅။ ဒွေ ဂါမာ ခြိန္တံ ဉှတိနံ ဂါမာတိ ကတွာ။ ဉှတိကေတိ ဧဝံ- လဒ္ဓနာမေ ကေသ္မိံ ဂါမကေ။ ဂိဉ္ဇကာဝသထေတိ ဂိဉ္ဇကာ ဝုစ္စန္တိ ဣဋ္ဌကာ၊ ဂိဉ္ဇကာဟိ ဧဝ ကတော အာဝသထော၊ တသ္မိံ။ သော ကိရ အာဝါသော

၁-()တ္ထန္တရေ ပါဌော အသုဒ္ဓေါ ဒုဿောနေယော စ၊ သုဒ္ဓပါဌော ဂဝေသိတဗ္ဗော။
၂-ဝိသုဒ္ဓိ-ဦး ၁-၂၈၂-ပိဋကေ။
သံ-ဦး ၂-၃၄-န-ဗု-သ

ယထာ သုခာဟိ ပရိကမ္မေန ပယောဇနံ နတ္ထိ၊ ဧဝံ ဣဋ္ဌကာဟိ ဧဝံ စိနိတွာ
ကတော။ တေန ဝုတ္တံ “**ဣဋ္ဌကာမယေ အာဝသထေ**” တိ။ တုလာထမ္ဘဒ္ဓါရဗန္ဓက-
ဝါဂ္ဂုလကာနိ ပန ဒါရမယာ ဧဝံ။ ဩရံ ဝုစ္စတိ ကာမဓာတု၊ ပစ္စယဘာဝေန တံ
ဩရံ ဘဇန္တိတိ ဩရန္တာဂိယာနိ၊ ဩရန္တာဂဿ ဝါ ဟိတာနိ ဩရန္တာဂိယာနိ။
တေနာဟ “**ဟေဋ္ဌာဘာဂိယာနံ**” န္တိအာဒိ။ တိဟိ မဂ္ဂေဟိတိ ဟေဋ္ဌိမေဟိ တိဟိ
မဂ္ဂေဟိ။ တေဟိ ပဟာတဗ္ဗတာယ ဟိ တေသံ သညောဇနာနံ ဩရန္တာဂိယတာ၊
ဩရံ ဘဋ္ဌိယာနိ ဝါ ဩရန္တာဂိယာနိ ဝုတ္တာနိ နိရုတ္တိနယေန။ ဣဒါနိ ဗျတိရေက-
မုခေန နေသံ ဩရန္တာဂိယဘာဝံ ဝိဘာဝေတုံ “**တတ္ထာ**” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဝိက္ခန္တိ-
တာနိ သမတ္တတာဝိသာတေန ပုထုဇနာနံ၊ သမုတ္တိန္တာနိ သဗ္ဗသော အဘာဝေန
အရိယာနံ ရူပါရူပဘဝူပပတ္တိယာ ဝိဗန္ဓနာယ န ဟောန္တိတိ ဝုတ္တံ “**အဝိက္ခန္တိ-
တာနိ မဂ္ဂေန ဝါ အသမုတ္တိန္တာနိ**” တိ။ နိဗ္ဗတ္တိဝသေနာတိ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဝသေန
ဂန္တု န ဒေန္တိ။ မဟဂ္ဂတဘဝဂါမိကမ္မာယူဟနဿ ဝိဗန္ဓနတော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ-
အာဒိနိ တိဏိ သညောဇနာနိ ကာမတ္တန္တဗျာပါဒါ ဝိယ မဟဂ္ဂတဘဝူပပတ္တိယာ
ဝိသေသပစ္စယတ္တာ တတ္ထ မဟဂ္ဂတဘဝေ နိဗ္ဗတ္တိမ္မိ တန္တိဗ္ဗတ္တိဟေတုကမ္မပရိက္ခယေ
ကာမဘဝူပပတ္တိပစ္စယတာယ မဟဂ္ဂတဘဝတော အာနေတွာ ဣဇေဝ ကာမ-
ဘဝေ ဧဝံ နိဗ္ဗတ္တာပေန္တိ၊ တသ္မာ သဗ္ဗာနိပိ ပဉ္စပိ သံယောဇနာနိ ဩရန္တာ-
ဂိယာနေဝ။ ပဋိသန္ဓိဝသေန အနာဂမနသဘာဝေါတိ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဝသေန
တသ္မာ လောကာ ဣဓ န အာဂမနသဘာဝေါ။ ဗုဒ္ဓဒဿနထေရဒဿနဓမ္မဿ-
ဝနာနံ ပန အတ္ထာယ အဿ အာဂမနံ အနိဝါရိတံ။

ကဒါစိ ဥပ္ပတ္တိယာ ဝိရဋ္ဌာကာရတာ၊ ပရိယုဋ္ဌာနမန္တတာယ အဗဟလတာတိ
ဒွေဓာပိ တနုဘာဝေါ။ အဘိဏ္ဍန္တိ ဗဟုသော။ **ဗဟလဗဟလာ**တိ တိဗ္ဗတိဗ္ဗာ။
ယတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တံ သန္တာနံ မဒ္ဒန္တာ ဖရန္တာ သာဓေန္တာ အန္တကာရံ ကရေန္တာ
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဒွိဟိ ပန မဂ္ဂေဟိ ပဟိနတ္တာ တနုကတနုကာ မန္တမန္တာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။
ပုတ္တဝိတရော ဟောန္တိတိ ဣဒံ အကာရဏံ။ တထာ ဟိ အင်္ဂပစ္စင်္ဂပရာမသန-
မတ္တေနပိ တေ ဟောန္တိ။ **ဣဒန္တိ** “ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ”တိ ဣဒံ
ဝစနံ။ **ဘဝတနုကဝသေနာတိ** အပ္ပကဘဝဝသေန။ **တန္တိ** မဟာသီဝတ္ထေရဿ
ဝစနံ ပဋိက္ခိတ္တန္တိ သမ္ပန္နော။ ယေ ဘဝါ အရိယာနံ လဗ္ဘန္တိ၊ တေ ပရိပုဏ္ဏ-
လက္ခဏဘဝါ ဧဝံ။ ယေ န လဗ္ဘန္တိ၊ တတ္ထ ကိဒိသံ တံ ဘဝတနုကံ၊ တသ္မာ
ဥဘယထာပိ ဘဝတနုကဿ အသမ္ဘဝေါ ဧဝါတိ ဒဿေတုံ “**သောတာ-
ပန္နဿာ**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌမေ ဘဝေ ဘဝတနုကံ** နတ္ထိ အဋ္ဌမဿေဝ
ဘဝဿ သဗ္ဗဿေဝ အဘာဝတော။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။

ကာမာဝရလောကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ ဣတရဿ လောကဿ ဝသေန
တထာ ဝတ္တံ အသက္ကုဏေယျတ္တာ။ ယော ဟိ သကဒါဂါမိ ဒေဝမနဿ-
လောကေသု ဝေါမိဿကဝသေန နိဗ္ဗတ္တတိ။ သောပိ ကာမဘဝဝသေနဝ
ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗော။ ဘဂဝတာ စ ကာမလောကေ ဌတော “သင်္ကဒေဝ ဣမံ လောကံ
အာဂန္တာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဣမံ လောကံ အာဂန္တာတိ စ ဣမိနာ ပဉ္စသု သကဒါဂါမိသု
စတ္တာရော ဝဇ္ဇေတွာ ဧကောဝ ဂဟိတော။ ဧကစွော ဟိ ဣမ သကဒါဂါမိဖလံ
ပတွာ ဣဓေဝ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ ဧကစွော ဣမ ပတွာ ဒေဝလောကေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။
ဧကစွော ဒေဝလောကေ ပတွာ တတ္ထေဝ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ ဧကစွော ဒေဝ-
လောကေ ပတွာ ဣရူပပဋိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ ဣမေ စတ္တာရော ဣမ န လဗ္ဘန္တိ။
ယော ပန ဣမ ပတွာ ဒေဝလောကေ ယာဝတာယုကံ ဝသိတွာ ပုန ဣရူပပဋိတွာ
ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ အယမိမ အဓိပ္ပေတော။ အဋ္ဌကထာယံ ပန “ဣမံ လောကန္တိ
ကာမဘဝေါ အဓိပ္ပေတော”တိ ဣမမတ္ထံ ဝိဘာဝေတုံ “သစေ ဟိ”တိအာဒိနာ
အညံယေဝ စတုက္ကံ ဒဿိတံ။

•တူသု ။ ပ။ သဘာဝေါတိ အတ္ထော အပါယဂမနိယာနံ ပါပဓမ္မာနံ
သဗ္ဗသော ပဟိနတ္တာ။ ဓမ္မနိယာမေနာတိ မဂ္ဂဓမ္မနိယာမေန နိယတော ဥပရိ-
မဂ္ဂါမိဂမဿ အဝဿံဘာဝိဘာဝတော။ တေနာဟ “သမ္မောဓိပရာယဏော”တိ။
တေသံ တေသံ ဉာဏဂတိန္တိ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ “အသုကော သောတာ-
ပန္နော၊ အသုကော သကဒါဂါမိ”တိအာဒိနာ တံတံဉာဏာမိဂမနံ ဉာဏူပ-
ပတ္တိံ။ ဉာဏာဘိသမ္ပရာယန္တိ တတော ပရမ္ပိ “နိယတော သမ္မောဓိပရာယဏော
သင်္ကဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တာ ဒုက္ခဿန္တိ ကရိဿတိ”တိအာဒိနာ ဉာဏ-
သဟိတံ ဥပပတ္တိပစ္စယဘဝံ။ ဩလောကေန္တဿ ဉာဏစက္ခုနာ အပေက္ခန္တဿ။
ကေဝလံ ကာယကိလမထောဝ, န တေန ကာစိ ပရေသံ အတ္ထသိဒ္ဓိတိ
အဓိပ္ပေါယော။ စိတ္တဝိဟေသာ စိတ္တဓေဒေါ၊ သာ ကိလေသုပသံဟိတတ္တာ
ဗုဒ္ဓါနံ နတ္ထိ။

အာဒိဿတိ အာလောကီယတိ အတ္တာ ဧတေနာတိ အာဒါသံ၊ ဓမ္မဘူတံ
အာဒါသံ ဓမ္မာဒါသံ၊ အရိယမဂ္ဂဉာဏဿေတံ အဓိဝစနံ။ တေန ဟိ အရိယ-
သာဝကော စတူသု အရိယသစ္စေသု ဝိဒ္ဓဉ္စသမ္မောဟတ္တာ အတ္တာနံ ယာထာ-
ဝတော ဥတွာ ယာထာဝတော ဗျာကရေယျ၊ တပ္ပကာသနတော ပန ဓမ္မ-
ပရိယာယဿ သုတ္တဿ ဓမ္မာဒါသတာဝေဒိတဗ္ဗာတိ။ ယေန ဓမ္မာဒါသေနာတိ
ဣမ ပန မဂ္ဂဓမ္မမေဝ ဝဒတိ။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထတ္တာ သုဝိညေယျမေဝါတိ။

ဝေဠုဒ္ဒါရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ရာဇကာရာမဝဂ္ဂ

၁-သဟဿဘိက္ခုနိသံသယုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၀၇။ ဓမ္မိကတ္တာ ဒေသဝါသီဟိ အနုကမ္ပိတော ရာဇာတိ ရာဇကော၊
တဿ အာရာမော ရာဇကာရာမော၊ တသ္မိံ။ ဘူမိသီသံ သေဋ္ဌပ္ပဒေသော၊
ယတ္ထ ဝသန္တော လာဘဂ္ဂယသဂ္ဂပ္ပတ္တော ဟောတီတိ တေသံ အဓိပ္ပာယ်ယော။

ဝါရာပေဟိတိ ပဋိသေခေဟိ။ ယုဇ္ဈာပေတုန္တိ ကလဟံ ကာရာပေတုံ။ ပုန
အာဂစ္ဆန္တာတိ အပရသ္မိံ သံဝစ္ဆရေ အာဂစ္ဆန္တာ။ ဥဗ္ဗဇ္ဇေတွာတိ မဟတိ
ဝိစိယော ဥဗ္ဗဇ္ဇေတွာ။ ယထာ တဿ သကလမေဝ ရဋ္ဌံ ဧကောဒကီဘူတံ
ဟောတိ၊ ဧဝံ ကတွာ သမုဒ္ဒမေဝ ဇာတံ။ တေန ဝုတ္တံ “သမုဒ္ဒမေဝ အကံသု”တိ။

ဣသိနမန္တရံ ကတွာတိ ဣသိနံ ကာရဏံ ကတွာ၊ ဣသိနံ ဟေတုတိ အတ္ထော၊
ဣသိနံ ဝါ အန္တရဘေဒံ ကတွာ။ တထာ လောကေ ကောလာဟလဿ
ပတ္တဋ္ဌတံ ဝိဘာဝေန္တော ဘဂဝါ “မေ သုတ”န္တိ အာဟ ပစ္စက္ခတော ဇာနဗ္ဗိ။
ဥစ္ဆိန္နောတိ ကုလစ္ဆေဒေန ဥစ္ဆိန္နော။ န ကေဝလံ သယမေဝ၊ အထ ခေါ သဟ
ရဋ္ဌေဟိ။ ဝိဘဝန္တိ ဝိနာသံ ဥပဂတော။

တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တန္တိ တံ ယထာဝုတ္တံ ပသေနဒိနာ ကောသလရာဇေန
ကာရိတံ ဝိဟာရံ သန္ဓာယ ဧတံ “ရာဇကာရာမေ”တိ ဝုတ္တံ။

၂-၃-မြာဟုဏသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၀၈-၉။ ဥဒယဂါမိနိန္တိ အာရဟတော ပဋ္ဌာယ သမ္ပတ္တိအာဝဟံ။

၄-ဒုဂ္ဂတိဘယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၁၀။ ဒုဋ္ဌာ ဂတိ နိပ္ပတ္တိ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဒုဂ္ဂတဘာဝေါ ဒါလိဒ္ဓိယံ၊ တဒေဝ
ဘယံ၊ တံ သဗ္ဗံ အနဝသေသံ ဝါ ဒုဂ္ဂတိဘယံ ဒလိဒ္ဓဘယံ။ သမ္ပဒေဝ
အတိက္ကန္တောတိ သမတိက္ကန္တော။

၆-ပဌမမိတ္တာမစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၁၂။ ဝေါဟာရမိတ္တာတိ တံတံဒါနဂ္ဂဟဏဝသေန ဝေါဟာရကာ
မိတ္တာ။ အာမန္တနုပဋိမန္တနုဣရိယံပထာဒိသုပီတိ အာလာပသလ္လာပဂမန-

နိသဇ္ဇာဒိအတ္တသံဝိဓာနာဒိသု။ ဧကတော ပဝတ္တကိစ္စာတိ သဟ ပဝတ္တကတ္တဗ္ဗာ။ အမာ သဟ ဘဝန္တိတိ အမစ္စာ။ “အမှာကံ ဣမေ”တိ ဉာယန္တိတိ ဉာတိ။ အာဝါဟဝိဝါဟသမ္ပဒ္ဓါ။ တေနာဟ “သဿုသသုရပက္ခိကာ”တိ။ ယောနိသမ္ပန္နာ ဝါ သာလောဟိတာ။ တေနာဟ “ဘာတိဘဂိနိမာတုလာဒယော”တိ။

၇-ဒုတိယမိတ္တာမစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၁၃။ ကိသ္ဗိန္ဒြိ ကဿဓိ စ တထာ တထာ ဥပ္ပန္နဿ ပသာဒဿ အညထာဘာဝေါ ပသာဒညထတ္တံ။ ဘူတသင်္ခာတဿ ဃနအာဒိကဿ အညထာဘာဝေါ ဘာဝညထတ္တံ။ နိရယာဒိဂတိအန္တရဥပပတ္တိ ဂတိအညထတ္တံ။ သဘာဝဓမ္မာနံ ကက္ခဋ္ဌဗုသနာဒိလက္ခဏဿ အညထာဘာဝေါ လက္ခဏညထတ္တံ။ “ဋ္ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတိ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တံ အညထတ္တံ ဝိပရိကာမညထတ္တံ။ လက္ခဏညထတ္တံ န လတ္တတိ။ တေနာဟ “လက္ခဏံ ပန န ဝိဂစ္ဆတိ”တိ။ သေသံ လတ္တတိတိ။ ပထဝီဓာတုယာတိ သသမ္ဘာရပထဝီဓာတုယာ။ အာပေါဓာတုယာတိ ဧတ္တာပိ ဒေသေဝ နယော။ ပုရိမဘာဝေါတိ ဃနကဋ္ဌိနဘာဝေါ။ ဘာဝညထတ္တံ ရသညထတ္တသဘာဝေါ။ ဂတိအညထတ္တံ ဥဂ္ဂတူပပတ္တိ။ တေနာဟ “တဋ္ဌိ အရိယသဘာဝကဿ နတ္ထိ”တိ။ ပသာဒညထတ္တမ္ပိ နတ္ထိယေဝ အရိယသဘာဝကဿ။

ရာဇကာရာမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သရဏာနိဝဂ္ဂ

၁-၂-ပဌမမဟာနာမသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၁၇-၁၈။ သမိဒ္ဓန္တိ သမ္ပုဏ္ဏံ။ သုပုပ္ဖိတန္တိ ဥပသောဘိတတာယ သုပုပ္ဖိတသဒိသတ္တာ။ ဗျူဟာ နာမ ယေဟိ ဧဝ ပဝိသန္တိ။ တေဟိ ဧဝ နိက္ခမန္တိ။ တေနာဟ “ဗျူဟာ ဝုစ္ဆန္တိ အဝိနိဗ္ဗိဒ္ဓရန္တာယော”တိ။ ဥဒ္ဓတဓာရိနာတိ ယဋ္ဌန္တရာ။

၃-ဂေါသက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၁၉။ တိဟိတိ ရတနတ္တယေ ဥပ္ပန္နေဟိ တိဟိ ပသာဒဓမ္မေဟိ။ စတူဟိတိ တေဟိ ဧဝ သဗ္ဗိ သီလေန။ ကောဝိဒေဝါတိအာဒိ ပရိကပ္ပဝသေန ဝုတ္တံ

ဘဂဝတိ အတ္တနော သဒ္ဓါယ ဥဋ္ဌာရတမဘာဝဒဿနတ္ထံ။ တေနာဟ “**အဝ-
 ဝဇော သဗ္ဗညုတဿာ**”တိအာဒိ။ **ဓမ္မော သမုပ္ပါဒေါ**တိ ဝိဝါဒဓမ္မဥပ္ပတ္တိ-
 ဟေတု။ တဒေဝ ဟိ သန္တာယာဟ “**ကိဉ္စိဒေဝ ကာရဏ**”န္တိ။ **ကာရဏ**န္တိ
 နာနာကာရဏံ။ **ကလျာဏကုသလဝိမုတ္တ**န္တိ အကလျာဏံ အကုသလံ၊ တဒိဒံ
 ယထာဝုတ္တအပ္ပသာဒနေန အပနိတအတ္တဒဿနတ္ထံ။ **အဿာတိ** မဟာနာမ-
 သက္ကဿ။ **အနဝဇ္ဇနဒေါသော သော**တိ စတူသု ဓမ္မေသု ဧကေနပိ သမန္ဓာ-
 ဂတော သောတာပန္နော ဟောတိတိ အနုဇာနိတွာ စတူဟိပိ သမန္ဓာဂတေန
 အာစိက္ခိတဗ္ဗန္တိ ယာထာဝတော အနဝဇ္ဇနဒေါသောတိ အတ္ထော။

၄-ပဌမသရဏာနိသက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၂၀။ ပမာဏေနာတိ ဧကေန ပမာဏေန, န သဗ္ဗသော။ **ဩလော-
 ကနံ ခမန္တိ**တိ ဒဿနမဂ္ဂေန စတုသစ္စဓမ္မော ပစ္စတ္တံ ပဿိတဗ္ဗာ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗာ။
 ပဌမမဂ္ဂက္ခဏေ ဟိ စတုသစ္စဓမ္မော ဧကဒေသတောဝ ဒိဋ္ဌာ နာမ ဟောန္တိ။ “**ပရိ-
 မုစ္ဆတိ**”တိ ပန ဝတ္တံ ဝန္တတိ ပဋိဝိဇ္ဈနကိရိယာယ ဝတ္တမာနတ္တာ။ **အဂန္တာ** အပါ-
 ယေသု အနုပ္ပတ္တိရဟတ္တာ။ တေနာဟ “**န ဂစ္ဆတိ**”တိ၊ န ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။
မဟာသာရရက္ခေ ဒဿန္တော အာဟ “ယော ကောစိ ဝိညုဇာတိကော မမ
 စေ ဂေါစရံ ဂစ္ဆတိ၊ ဧကဿ အာဂမနံ အဝဉ္စ၊ အမောဃ”န္တိ ဒဿေတုံ။

၅-ဒုတိယသရဏာနိသက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၂၁။ ဒုက္ခေတ္တံ နိရောဇကံ၊ တာယ ဧဝ ဒုက္ခေတ္တတာယ ဝိသမံ
 ဟောတိတိ အာဟ “**ဝိသမခေတ္တ**”န္တိ။ **လောဏူပဟတ**န္တိ ဇာတသဘာဝေန
 လောဏေန ဦသရေန ဥပဟတံ။ **ခဏ္ဍာနိတိ** ခဏ္ဍိတာနိ။ **တေမေတွာ**တိ
 တေမိတတ္တာ။ **ဝါတာတပဟတ**ာနိတိ စိရကာလံ ဝါတေန စေဝ အာတပေန
 စ ဥပဟတာနိ အာဗာမိတာနိ။

၆-ပဌမအနာထပိဏ္ဍိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၂၂။ ဌာနန္တိ ဌာနသော။ တေနာဟ “**ခဏေနာ**”တိ။ နိယျာနိကန္တိ
 ပဝတ္တံ ဉာဏပဋိရူပကံ ပကတိပုရိသန္တရဇာနနာဒိမိစ္ဆာဉာဏံ၊ တံ ပန အနိယျာ-
 နိကံ “**နိယျာနိက**”န္တိ ပစ္စဝေက္ခဏဝသေန ပဝတ္ထေယျာတိ အာဟ “**မိစ္ဆာပစ္စ-
 ဝေက္ခဏေနာ**”တိ။ ဂုဏဝိယုတ္တဿ အတ္တနော သကတ္တနိ^၂ အဝဋ္ဌာနသင်္ခါတာ
 ဝိမုတ္တိ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ။

၇-ဒုတိယအနာထဝိဇ္ဇိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၂၃။ ယထာကမ္ပံ သမ္ပရေတဗ္ဗတော သမ္ပရာယော၊ ပေစ္စဘဝေါ၊
သမ္ပရာယဟေတုကံ သမ္ပရာယိကံ၊ မရဏဘယံ။

သရဏာနိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပုညဘိသန္ဓဝဂ္ဂ

၁-ပဌမပုညဘိသန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၂၇။ အဝိစ္ဆေဒေန နိစ္စပ္ပဝိတ္တိယမာနာနိ ပုညာနိ အဘိသန္ဓနဋ္ဌေန
“ပုညဘိသန္ဓာ”တိ ဝုတ္တာ၊ တေန ပုညနဒိယောတိ အတ္ထော ဝုတ္ထော။
သုခဿ အာဟရဏတော အာနယနတော သုခဿာဟာရော။

၄-ပဌမဒေဝပဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၃၀။ ဒေဝါနန္တိ ဝိသုဒ္ဓိဒေဝါနံ။ ဒေဝပဒါနီတိ တေသံ ပဒါနိ ဒေဝ-
ပဒါနိ၊ ဒေဝေါတိ ဝါ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ ဒေဝဿ ဉာဏေန အက္ကန္တပဒါနီတိ
ပဋိဝေခဉာဏေန စေဝ ဒေသနာဉာဏေန စ အက္ကန္တပဒါနိ။ ဒေဝါ နာမ
ဇာတိဒေဝါ။ တေသမ္ပိ ဒေဝဋ္ဌေန ဒေဝေါတိ ဒေဝဒေဝေါ၊ သမ္ဗုဒ္ဓေါ။

ဂ-ဝဿသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၃၄။ ပါရံ ဝုစ္စတိ နိဗ္ဗာနံ သံသာရမဟောဃဿ ပရတီရဘာဝတော။
တေနာဟ “တိဇ္ဈော ပါရဂံတော၊ ထလေ တိဋ္ဌတိ မြာဟူဏော”၊ ယေ ဇနာ
ပါရဂါမိနော”တိ^၂ စ။ အထ ဝါ ပါတိ ရက္ခတိတိ ပါရံ၊ နိဗ္ဗာနံ။ ယော ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊
တံ ဝဋ်ဒုက္ခတော ပါတိ ရက္ခတိ၊ အစ္စန္တဟိတေန စ ဝိမုတ္တိသုခေန စ
ရမေတိ၊ တသ္မာ ပါရန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဂစ္ဆမာနာ ဧဝါတိ ပါရံ နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆမာနာ
ဧဝ။ တေ ဓမ္မာ အာသဝါနံ ခယာယ သံဝတ္တန္တိ သစ္စိကိရိယာပဟာန-
ပဋိဝေဓာနံ သမကာလတ္တာ။

၁၀-နန္ဒိယသက္ကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၃၆။ ပဝိဝေကတ္တာယာတိ ပဝိဝေကသုခတ္တာယ။ ပဋိသလ္လာနတ္တာ-
ယာတိ ဗဟိဒ္ဓါ နာနာရမ္မဏတော စိတ္တံ ပဋိနိဝတ္တေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနေ သမ္ပဒေဝ
လိနတ္တာယ။

ပုညာဘိသန္ဓဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သဂါထကပုညာဘိသန္ဓဝဂ္ဂ

၁-ပဌမအဘိသန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၃၇။ သင်္ချာ အတ္ထိ ဟေဋ္ဌာ မဟာပထဝိယာ၊ ဥပရိ အာကာသေန၊
ပရိတော စက္ကဝါဠပဗ္ဗတေန၊ မဇ္ဈေ တတ္ထ တတ္ထ ဌိတေဟိ ဒီပပဗ္ဗတပရိယန္တေဟိ
ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ။ ဇာနန္တေန ယောဇနတော သင်္ခါတံ သက္ကာတိ အဓိပ္ပာယော။
မဟာသရီရမစ္ဆကုမ္ဘိလယက္ခရက္ခသမဟာနာဂဒါနဝါဒီနံ သဝိညာဏကာနံ၊
ဗဠဝါမုခပါတာလာဒီနံ အဝိညာဏကာနံ ဘေရဝါရမ္မဏာနံ ဝသေန ဗဟု-
ဘေရဝံ။

၂-ဒုတိယအဘိသန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၃၈။ သမ္ဘေဒေတိ^၁ သမ္ဘေဒံ သမောဓာနံ ဂတဋ္ဌာနေ။ ယတ္ထိမာ
မဟာနဒီယော သံသန္တန္တိ သမေန္တိတိ ပရိကပ္ပဝစနမေတံ။ တာဒိသာသု ဟိ
မဟာနဒီသု ကာစိ ပုရတ္ထိမသမုဒ္ဒံ ပဝိဋ္ဌာ၊ ကာစိ ပစ္ဆိမံ။

၃-တတိယအဘိသန္ဓသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၃၉။ “ကုသလေ ပတိဋ္ဌိတော”တိ ဧတ္ထ ယံ အစ္စန္တိကံ ကုသလေ
ပတိဋ္ဌာနံ၊ တံ ဒဿေန္တော “မဂ္ဂကုသလေ ပတိဋ္ဌိတော”တိအာဟ၊ ဟေဋ္ဌိမ-
မဂ္ဂကုသလေတိ အဓိပ္ပာယော။ တေနာဟ “ဘာဝေတိ မဂ္ဂ”န္တိ။ အရိယဖလံယေဝ
ဓမ္မသာဓော။ ကိလေသာ ခီယန္တိ ဧတ္တာတိ ကိလေသက္ခယော၊ နိဗ္ဗာနံ၊ တသ္မိံ
‘ကိလေသက္ခယေ ရတော။

၄-ပဌမမဟဒ္ဒနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၄၀။ အရိယာနံ ဗုဒ္ဓါနံ နေန္တိပိ အရိယဓနံ၊ နိဗ္ဗာနန္တိ ကေဝိ။
အနယတောပိ ဝိသုဒ္ဓဋ္ဌေန အရိယဉ္စ တံ နေဉ္စ နောယိတဋ္ဌေနာတိ အရိယဓနံ၊
တေန အရိယဓနေန။ တေနော ဘောဂေနာတိ အရိယဓနဘောဂေန။

သဂါထကပုညဘိသန္ဓဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သပ္ပညဝဂ္ဂ

၂-ဝဿုတ္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၄၈။ သမောဓာနေတွာတိ ယေဟိ ဣန္ဒြိယာဒိဟိ ဘာဝိယမာနေဟိ
သောတာမတ္တိမဂ္ဂေါ အနုပ္ပတ္တော၊ တာနေဝ။ ဓမ္မသမာနတာယ စေတံ ဝုတ္တံ။
အညာနေဝ ဟိ အတ္ထတော တံ တံ မဂ္ဂံ သာကောနိ ဣန္ဒြိယာဒိနိ။ တန္တိ ပဝေဏီ
ကထိတာတိ ယံ ကဉ္စိ ဝိနေယျပုဂ္ဂလံ အနပေက္ခိတွာ ကေဝလံ တန္တိဝသေန ဌိတိ
ကထိတာ။

၃-ဓမ္မဒိန္နသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၄၉။ သတ္တသု ဇနေသုကိ သတ္တသု ကိတ္တိယမာနေသု ဥပါသကဇနေသု။
ဂန္တိရာတိအာဒိသု ဓမ္မဂန္တိရာတိ ပါဠိဂတိယာ ဂန္တိရာ၊ တထာ စ သလ္လသုတ္တံ
ဟေဋ္ဌာ ပကာသိတမေဝ။ “စေတနာဟံ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ဝဒါမိ”တိအာဒိနာ
အာဂတံ စေတနာသုတ္တံ။ တတ္ထ “စေတနာသဟဇာတံ နာနာက္ခဏိက”န္တိ-
အာဒိနာ ပဋ္ဌာနေ အာဂတနယေန၊ သုတ္တေသု၊ စ “ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယ”န္တိအာဒိနာ
အာဂတနယေန ဂန္တိရဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ နိဗ္ဗာနဿ စေဝ အရိယမဂ္ဂဿ
စ ပကာသနတော အသင်္ခတသံယုတ္တဿ လောကုတ္တရတ္ထဒီပကတာ။
“အတိတံပါဟံ ရူပေန ခဇ္ဇိ၊ တေရဟိ ခဇ္ဇာမိ”တိအာဒိနာ ပဉ္စန္ဒံ ခန္ဓာနံ
ခါဒကဘာဝဿ၊ ပုဂ္ဂလဿ ခါဒိတဗ္ဗတာယ ဝိဘာဝနေန ခဇ္ဇနီယပရိယာယေ၊
ဝိသေသတော နိဿတ္တနိဇ္ဇိဝတာ ဒီပိတာတိ ဝုတ္တံ “သတ္တသုညတဒီပကာ
ခဇ္ဇနိကသုတ္တန္တာဒယော”တိ။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿာမာတိ ယေ တေသု
သုတ္တေသု ဝုတ္တပဋိပဒံ သမ္ပဒေဝ ပရိပူရေန္တိ၊ တေ တေသု ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရန္တိ

၁-အံ ၂-၃၆၃၊ အဘိ ၄-၂၉၀-ပိဋေသု၊ ၂-အံ ၁-၂၅၁-ပိဋေ။ ၃-သံ ၂-၇၂-ပိဋေ။

နာမ။ ဧတ္ထာတိ “န ခေါ နေတ”န္တိ ဧတ္ထ န-ကာရော “အညမည”န္တိ ဧတ္ထ မ-ကာရော ဝိယ ဗျဉ္ဇနသန္တိမတ္တမေဝ၊ နာဿ ကောစိ အတ္ထော။

၄-ဂိလာနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၅၀။ န ခေါ ပနေတန္တိ န ခေါ ဧတံ၊ နောတိ စ အမှေဟိတိ အတ္ထောတိ အာဟ “န ခေါ အမှေဟိ”တိအာဒိ။ အဿသန္တိတိ အဿာ-သနိယာတိ အာဟ “အဿာသကရေဟိ”တိ။ မရိဿတိတိ မာရိသော၊ ဧကန္တဘာဝိမရဏော၊ သော ပန မရဏာဓိနရုတ္တိကောတိ ရုတ္တံ “မရဏ-ပဋိပဒ္ဓေါ”တိ။ အဓိမုစ္ဆေဟိတိ အဓိမုတ္တိံ ဥပ္ပါဒေဟိ။ တံ ပန တထာ စိတ္တဿ ပဏိဓာနံ ဌပနန္တိ အာဟ “ဌပေဟိ”တိ။ အာဂမနိယရုဏေသူတိ ပုဗ္ဗဘာဂ-ရုဏေသု။ ပမာဏံ နာမ နတ္ထိ အနန္တာပရိမာဏတ္တာ။ နာနာကရဏံ နတ္ထိ ဝိမုတ္တိယာ နိဇ္ဇာနတ္တာ။

၉-ပညာပဋိလာဘသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၅၅။ ပညာပဋိလာဘာယာတိ မဂ္ဂဗလပညာယ ပဋိလာဘတ္ထံ။ တေ-နာဟ “သတ္တ သေက္ခာ”တိအာဒိ။

သပ္ပညဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတ။

၇-မဟာပညဝဂ္ဂ

၁-မဟာပညသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၅၈။ မဟန္တေ အတ္ထေ ပရိဂ္ဂဏှာတိတိ သစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိကေ မဟာဝိတ္တာရေ အတ္ထေ ပရိစ္ဆိဇ္ဇေ အသေသေတွာ မုဋ္ဌိဂတေ ဝိယ ကတွာ ဂဏှာတိ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။

မဟာပညဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတ။

သောတာပတ္တိသံယုတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတ။

၁၂-သဒ္ဓသံယုတ္တ

၁-သမာဓိဝဂ္ဂ

၁-သမာဓိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၇၁။ ဝိတ္တကုတယာတိ နိဿက္ကဝစနံ “ပရိဟာယန္တိ”တိ ပဒံ အပေက္ခိတွာ။ ယထာဘူတဒိဝသေနာတိ ယထာဂတဒိဝသေန။ ယထာဘူတံ နာမ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ “သမာဟိတော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ”တိအာဒိ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန “တထာ ယသ္မာ”တိအာဒိသင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တထာ ဟိ ယထာဘူတဝသေန ကာရဏန္တေဒေါကတော “တထာ ယသ္မာ”တိအာဒိဝစနေဟိ။ ဝဏ္ဏာတိ အက္ခရာ၊ “ဂုဏာ”တိ ကေစိ။ ပဒ-ဗျဉ္ဇနာနိတိ နာမာဒိပဒါနိ စေဝ တံသမုဒါယဘူတဗျဉ္ဇနာနိ စ။

၃-ပဌမကုလပုတ္တသုတ္တဒိဝဏ္ဏနာ

၁၀၇၃-၇၅။ သာသနာဝစရာ အဓိပ္ပေတာ မာဟိရကာနံ သစ္စာဘိသမယဿ အဘာဝတော။ တထာတိ ဣမိနာ စတုတ္ထပဉ္စမေသု အတ္ထဝိသေသာဘာဝံ ဒဿေတိ။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ ဝိသု ဝိသု ဒေသနာတိ အာဟ “တေန တေန အဘိလာပေနာ”တိအာဒိ။

၁၀-တိရစ္ဆာနကထာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၈၀။ ဒုဂ္ဂတိတော သံသာရတော စ နိယျာတိ ဧတေနာတိ နိယျာနံ၊ သဂ္ဂမဂ္ဂေါ မောက္ခမဂ္ဂေါ စ၊ တသ္မိံ နိယျာနေ နိယုတ္တာ၊ တံ ဧတ္ထ အတ္ထိတိ နိယျာနိကာ၊ ဝစီဒုစ္စရိတသံကိလေသတော ဝါ နိယျာတိတိ ဤ-ကာရဿ ရဿတ္ထံ ယ-ကာရဿ က-ကာရံ ကတွာ နိယျာနိကာ။ စေတနာယ သဒ္ဓိံ သမ္ပပ္ပလာပါ ဝေရမဏိ။ တပ္ပဋိပက္ခတော အနိယျာနိကာ၊ တဿ ဘာဝေါ အနိယျာနိကတ္ထံ။ တိရစ္ဆာနဘူတန္တိ တိရောကရဏဘူတံ။ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝေတိ အနိစ္စတာပဋိသံယုတ္တစတုသစ္စကမ္မဋ္ဌာနဘာဝေ။ သာတ္ထကန္တိ ဒါနသီလာဒိနိဿိတတ္တာ ဟိတပဋိသံယုတ္တံ။

ဝိသိခါတိ သရသန္ဓိဝေသော။ ဝိသိခါဂဟဏေန စ ဂါမာဒိဂဟဏေ ဝိယတန္တိဝါသိနော ဝိသေသတော ဂဟိတာ “အာဂတော ဂါမော”တိအာဒိသု

ဝိယ။ တေနာဟ “သူရာ သမတ္တာ”တိ။ ကုမ္ဘဋ္ဌာနာပဒေသေန ကုမ္ဘဒါသိယော
 ဝုတ္တာတိ အာဟ “ကုမ္ဘဒါသိကထာ”တိ။ အယာထာဝတော ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌိတိ-
 သံဟာရာဒိဝသေန လောကော အက္ခာယတိ ဧတေနာတိ လောကက္ခာယိကာ။
 ဣတိ ဣမိနာ ပကာရေန ဘဝေါ၊ ဣမိနာ အဘဝေါတိ ဧဝံ ပဝတ္တာယ
 ဣတိဘဝါဘဝကထာယ သဒ္ဓိံ။

သမာဓိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနီဝဂ္ဂ

၁-ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၈၁။ “ဣသိနံ ပတနုပ္ပတနဝသေန ဩသိဒနဥပ္ပတနဋ္ဌာနဝသေန ဧဝံ
 ‘ဣသိပတန’န္တိ လဗ္ဗနာမေ”တိ သင်္ခေပတော ဝုတ္တမတ္ထံ ဝိဝရိတုံ “ဧတ္ထ ဟိ”တိ-
 အာဒိ ဝုတ္တံ။

အာမန္တေသီတိ ဧတ္ထ ယသ္မာ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနတ္ထံ အယံ အာမန္တနာ၊ တသ္မာ
 သမုဒါဂမတော ပဋ္ဌာယ သတ္ထု ပုဗ္ဗစရိတံ သင်္ခေပေနော ပကာသေတုံ ဝဇ္ဇတီတိ
 “ဒီပဏ်ရပါဒမူလေ ကတာဘိနိဟာရတော ပဋ္ဌာယာ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။
 တတ္ထ မာရဗလံ ဘိန္ဒိတွာတိ မာရံ စ မာရဗလံ စ ဘဉ္ဇိတွာ။ အထ ဝါ
 မာရဿ အတ္တန္တရံ ဗာဟိရဉ္စာတိ ဒုဝိဓံ ဗလံ ဘဉ္ဇိတွာ။ “ဧွမေ ဘိက္ခဝေ
 အန္တာ”တိ ဧတ္ထ အန္တ-သဒ္ဓေါ “ပုဗ္ဗန္တေ ဉာဏံ အပရန္တေ ဉာဏ”န္တိအာဒိသု
 ဝိယ ဘာဂပရိယာယောတိ အာဟ “ဧွ ဣမေ ဘိက္ခဝေ ကောဋ္ဌာသာ”တိ။
 သဟ သမုဒါဟာရေနာတိ ဥစ္စာရဏသမကာလံ။ ပတ္တရိတွာ အဋ္ဌာသိ ဗုဒ္ဓါ-
 နုဘာဝေန။ ဗြဟ္မာနော သမာဂန္တိံသု ပရိပက္ကကုသလမူလာ သစ္စာဘိသမ္မော-
 ဓာယ ကတာမိကာရာ။

ဂိဟိသညောဇနန္တိ ဂိဟိဗန္ဓနံ။ ဆိန္ဒိတွာတိ ဟရိတွာ။ န ဝဠုဇ္ဇေ-
 တဗ္ဗာတိ နာနုယုဇ္ဇေတဗ္ဗာ။ ကိလေသကာမသုခဿာတိ ကိလေသကာမ-
 ယုတ္တဿ သုခဿ။ အနုယောဂေါတိ အနုဘဝေါ။ ဂါမဝါသီဟိ သေဝိတဗ္ဗတ္တာ
 ဂါမဝါသိနံ သန္တကော။ အတ္တနောတိ အတ္တဘာဝဿ။ အာဟိတော အဟိ-
 မာနော ဧတ္တာတိ အတ္တာ၊ အတ္တဘာဝေါ။ ဒုက္ခကရဏန္တိ ဒုက္ခုပ္ပါဒနံ။

အတ္တဗျာရဏေဟိတိ အတ္တဗျာရဏေဟိ။ ဥပသမ္ဘာယာတိ ကိလေသဝူပသမော
အဓိပ္ပေတော၊ တဒတ္ထသမ္ပဒါနဝစနန္တိ အာဟ “ကိလေသုပသမတ္ထာယာ”တိ။
သေ နယော သေသေသုပိ။

သစ္စဉာဏာဒိဝသေန တယော ပရိဝုဋ္ဌာ တေဿာတိ တိပရိဝုဋ္ဌံ၊ ဉာဏ-
ဒဿနံ။ တေနာဟ “သစ္စဉာဏာ”တိအာဒိ။ ယထာဘူတံ ဉာဏန္တိ ပဋိဝေဓ-
ဉာဏံ အာဟ။ တေသုယေဝ သစ္စေသု။ ဉာဏေန ကတ္တဗ္ဗဿ စ ပရိညာပဋိ-
ဝေဓာဒိကိစ္စဿ စ ဇာနနဉာဏံ။ “တဉ္စ ခေါ ပဋိဝေဓတော ပဂေါ”တိ ကေမိ။
ပစ္စာတိ အပရေ။ တထာ ကတဉာဏံ။ ဒွါဒဿကာရန္တိ ဒွါဒသဝိအာကာ-
ရဘေဒံ။ အညတ္တာတိ အညေသု သုတ္တေသု။

ပဋိဝေဓဉာဏန္တိ ဒေသနာဉာဏန္တိ ဓမ္မစက္ကန္တိ ဣဒံ တတ္ထ ဉာဏကိစ္စံ ပဓာနန္တိ
ကတွာ ဝုတ္တံ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိဓမ္မသမုဒါယော ပန ပဝတ္တနဋ္ဌေန စက္ကန္တိ ဓမ္မစက္ကံ။
အထ ဝါ စက္ကန္တိ အာဏာ၊ ဓမ္မတော အနပေတတ္တာ ဓမ္မဉ္စ တံ စက္ကဉ္စ၊ ဓမ္မေန
ဉာယေန စက္ကန္တိပိ ဓမ္မစက္ကံ။ ယထာဟ “ဓမ္မဉ္စ ပဝတ္တေတိ စက္ကဉ္စာတိ ဓမ္မစက္ကံ၊
စက္ကဉ္စ ပဝတ္တေတိ ဓမ္မဉ္စာတိ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မေန ပဝတ္တေတိ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစရိယာယ
ပဝတ္တေတိ ဓမ္မစက္ကံ”န္တိအာဒိ။ ဥဘယမ္ပိတိ ပဋိဝေဓဉာဏံ ဒေသနာဉာဏန္တိ
ဥဘယမ္ပိ။ တေန္တိ တဒုဘယံ။ ဣမာယ ဒေသနာယာတိ ဣမိနာ သုတ္တေန
ပကာသေန္တေန ဘဂဝတာ ယထာဝုတ္တဉာဏဒွယသင်္ခါတံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ
နာမ ပဝတ္တနကိစ္စဿ အနိဋ္ဌိတတ္တာ။ မတိဋ္ဌိတေတိ အညာသိကောဏ္ဍညတ္ထေ-
ရေန သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌိတေ။ ပဝတ္တိတံ နာမ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ
သာသနန္တရဓာနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ မုဒ္ဒုပ္ပါဒေါ၊ ဧတ္တကံ ကာလံ အပ္ပဝတ္တ-
ပုဗ္ဗဿ ပဝတ္တိတတ္တာ၊ ဥပရိမဂ္ဂါမိဂမော ပနဿ အတ္တင်္ဂတော ဧဝါတိ။

ဧပ္ပဟာရေနာတိ ဧကေနဝ ပဟာရသညိတေန ကာလေန။ ဒိဝသဿ
ဟိ တတိယော ဘာဂေါ ပဟာရော နာမ၊ ပါဠိယံ ပန “တေန ခဏေန
တေန လယေန တေန မုဟုတ္တေနာ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ပဟာရက္ခဏသလ္လက္ခဏ-
မေဝ။ သဗ္ဗညုတညာဏောဘာသောတိ သဗ္ဗညုတညာဏာနဘာဝေန ပဝတ္တော
ဩဘာသော စိတ္တံ ပဋိစ္စ ဥတုသမုဋ္ဌာနော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယသ္မာ ဘဂဝတော
ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနဿ အာရမ္ဘေ ဝိယ ပရိသမာပနေ အတိဝိယ ပဋ္ဌာရတမံ ဝီတိ-
သောမနဿံ ဥဒပါဒိ၊ တသ္မာ “ဣမဿပိ ဥဒါနဿာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၉-သင်္ကာသနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၈၉။ အတ္ထသံဝဏ္ဏနေ ဝဏ္ဏိယန္တေတိ ဝဏ္ဏာ။ တေယေဝ ပရိယာယေန အက္ခရဏတော အက္ခရာနိ။ အတ္ထံ ဗျဉ္ဇေန္တိတိ ဗျဉ္ဇနာနိ။ ယသ္မာ ပန အကာရာဒိကေ သရသမညာ၊ ကကာရာဒိကေ ဗျဉ္ဇနသမညာ၊ ဥဘယတ္ထ ဝဏ္ဏသမညာ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဝဏ္ဏာနံ ဝါ ကေဒေသာ ယဒိဒံ ဗျဉ္ဇနာ နာမာ”တိ။ နေတ္ထိယံ^၁ ပန ဝါကျေ ဗျဉ္ဇနသမညာ။ ဗျဉ္ဇနဂ္ဂဟဏေနေဝ စေတ္ထ အာကာရနိရုတ္တိနိဒ္ဒေသာ ဂဟိတာ ဝေါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သင်္ကာသနာတိ အတ္ထဿ ဉ္ဈပနာ ဘာဂသော။ တေနာဟ “ဝိဘတ္တိယော”တိ။ သင်္ကာသနဂ္ဂဟဏေနေဝ စေတ္ထ ပကာသနာ ဝုတ္တာ ဟောတိ။ ဝိဘတ္တိယော ဟိ အတ္ထဝစနေနေဝ ဝိဝရန္တိ၊ တာဟိ၂ ကာရဏပညတ္တိယော ဝုတ္တာယေဝါတိ တာဟိဝိဒိ အတ္ထပဒါနိ ဂဟိတာနေဝ ဟောန္တိ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ၊ ဝိတ္တာရော ပန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဝဏ္ဏနာယံ^၃ နေတ္ထိအဋ္ဌကထာယဉ္ဇ^၄ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ သဗ္ဗာကာရေနာတိ သဘာဂါဒိဝိဘာဝနာကာရေန။ ဝဏ္ဏာဒိနန္တိ တသ္မိံ^၅ ပန ဝိတ္တာရေ ပဝတ္ထဝဏ္ဏာဒိနံ။ တသ္မာတိ ဝဏ္ဏာဒိနံ အန္တအဘာဝတော။ ဝေမာဟာတိ “အပရိမာဏာ ဝဏ္ဏာ ဗျဉ္ဇနာ သင်္ကာသနာ”တိ ဝေမာဟ။

၁၀-တထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၉၀။ သဘာဝါဝိဇယနဋ္ဌေနာတိ အတ္တနော ဒုက္ခသဘာဝဿ ကဒါဝိပိ အပရိစ္စဇနေန တထသဘာဝံ။ တေနာဟ “ဒုက္ခံ ဟိ ဒုက္ခမေဝ ဝုတ္တ”န္တိ။ သဘာဝဿာတိ ဒုက္ခသဘာဝဿ။ အမောဃတယာတိ အဝဉ္ဇုတာယ။ အဝိတထန္တိ န ဝိတထံ။ တေနာဟ “န ဟိ ဒုက္ခံ အဒုက္ခံ နာမ ဟောတိ”တိ။ အညဘာဝါနုပဂမေနာတိ သမုဒယာဒိသဘာဝါနုပဂမနေန မုသာ န ဟောတိတိ အညော အညထာ န ဟောတိတိ အနညထံ။ တေနာဟ “န ဟိ”တိ အာဒိ။

ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ခု ၁၀-၅-ပိဋ္ဌေ။

၂-ဝိဝရန္တာ တာနိ (က)

၃-တေနာပိ(က)

၄-ဝိသုဒ္ဓိ-ဝိ ၁-၂ ၇၃-ပိဋ္ဌေ။

၅-နေတ္ထိ-၆ ၃၁-ပိဋ္ဌေ။

၃-ကောဋိဂါမဝဂ္ဂ

၁-ကောဋိဂါမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၉၁။ အနန္တမောဓာတိ ပဋိဝေဓဿ အနုရူပမောဓာတာဝေန။ အပ္ပဋိ-
မောဓာတိ သစ္စာနံ ပဋိမုခံ ဝေဓာတာဝေန။

၂-ဒုတိယကောဋိဂါမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၉၂။ ဖလသမာဓိဖလပညာနန္တိ^၁ အဂ္ဂဖလသမာဓိအဂ္ဂဖလပညာနံ။

၇-တထသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၉၇။ အရိယာနန္တိ ဗုဒ္ဓါနံ အရိယာနံ။ တေနာဟ “န ဟိ”တိအာဒိ။

၈-လောကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၀၉၈။ ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ ဒေသိတတ္တာ ဓာတိ ဣမိနာ ပဋိဝေဓဉာဏေန
ဒေသနာဉာဏေန စ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ အရိယသန္တကာနိ ဟောန္တိ အရိ-
ယဿ ဘဂဝတော သန္တကဘာဝတော။

၁၀-ဂဝပ္ပတိသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၀၀။ ကေပ္ပဋိဝေဓောတိ ကေနေဝ ဉာဏေန စတုန္တံ အရိယသစ္စာနံ
ကေဇ္ဈံ ပဋိဝေဓော။

ကောဋိဂါမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သီသပါဝနဝဂ္ဂ

၃-ဒဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၀၁။ ပုနပ္ပါနံ ဝဋ်သ္မိံ^၁ ယေဝ နိဗ္ဗတ္တန္တိ အဒိဋ္ဌတ္တာ စတုန္တံ အရိယသစ္စာနံ။

၁-ဖလသမာပတ္တိဖလပညာနန္တိ(အဋ္ဌကထာယံ)

၅-သတ္တိသတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၀၅။ ဘဝေယျ ဇေတိ ဒုက္ခဒေါမနဿာနိ အဇ္ဈုပေက္ခိတွာ သဟိတေဟိ တေဟိ သစ္စာဘိသမယော ဘဝေယျာတိ ဧဝံ ပရိကပ္ပနာ န ကာတဗ္ဗာတိ။

၉-ဣန္ဒြိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၀၉။ အဇ္ဈာသယန္တိ သဿတာဒိဘေဒံ အဇ္ဈာသယံ။ သော ဟိ “ဣဒ-
မေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ ဂါဟဿ မုခဘူတတ္တာ မုခန္တိ အဓိပ္ပေတော။ တဉ္စ
အပရေ အဒိဋ္ဌသစ္စာ ဩလောကေန္တိ၊ ဒိဋ္ဌသစ္စာ ပန နေဝ ဩလောကေန္တိ။

၁၀-ဝါဒတ္ထိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၁၀။ ဣတ္ထုကော ပမာဏမဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ ဟတ္ထောတိ အတ္ထော။
ဣတ္ထုတိ တဿေဝ နာမံ။

သီသပါဝနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပပါတဝဂ္ဂ

၁-လောကဓိန္ဒာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၁၁။ လောကဓိန္ဒန္တိ လောကသန္ဓိဝေသပဋိသံယုတ္တဝီမံသာဝ။ “လောက-
ဓိတ္တ”န္တိပိ ပါဌော၊ တံတံလောကပရိယာပန္နံ ဓိတ္တန္တိ အတ္ထော။ နာဠိကေရာ-
ဒယောတိ အာဒိ-သဒ္ဓေန အဝုတ္တာနံ ဩသမိတိဏာဝနပ္ပတိအာဒိနံ သင်္ဂဟော။
ဧဝံပန္တိ ဒေသံ အညဗ္ဗိ တံတံလောကဓိတ္တံ။

ဝိဂတဓိတ္တောတိ အတ္တတ္ထပရတ္တတော အပဂတဝိတက္ကော အဒ္ဓသ ဧဝံ
အဓိဋ္ဌဟိံသူတိ သမ္ပန္နော။ သမ္ပရိမာယန္တိ သမ္ပရေန အသုရိန္နေန ဥပ္ပါဒိတံ
အသုရမာယံ၊ ယံ “ဣန္ဒြိယဇာလ”န္တိပိ ဝုစ္စတိ ဣန္ဒဿ မောဟနတ္ထံ ဥပ္ပါဒိတတ္တာ။
သမ္ပရိဝတ္တေတွာတိ ပရိဓာဝေတွာ။ ယထာ နေတိ နေ အသုရေ ယထာ သော
ပုရိသော ပဿတိ၊ ဧဝံ အဓိဋ္ဌဟိံသူ။ ကသ္မာ ပနေတေ ဧဝံ အဓိဋ္ဌဟိံသူတိ?
တံ ပုရိသံ တတ္ထ တထာနိသိန္နံ ဒိသ္မာ “အယံ စ ဒေဝေါ”တိ အာသင်္ကန္တာ
တထာ အဓိဋ္ဌဟိံတွာ ဘိသမုဋ္ဌာလဆိဒ္ဓေဟိ ပဝိသိတွာ အတ္တနော အသုရဘဝနံ
ဂတာ။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ဒေဝါနံယေဝ မောဟယမာနာ”တိ။

၂-၃-ပပါတသုတ္တဘိဝဏ္ဏနာ

၁၁၁၂-၃။ မရိယာဒပါသာဏောတိ ဂိဇ္ဈကုဋပဗ္ဗတဿ မရိယာဒပါ-
ကာရသဒိဿော မဟန္တော ပါသာဏော။ အနိဋ္ဌရူပန္တိ ဧတ္ထ ရူပ-သဒ္ဓေါ
သဘာဝတ္ထော “ဝိယရူပေ သာတရူပေ”တိအာဒိသု ဝိယာတိ အာဟ
“အနိဋ္ဌသဘာဝ”န္တိ။

၅-ဝါလသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၁၅။ ဥပါသနန္တိ အာစရိယဥပါသနံ၊ အာစရိယံ အန္တေဝါသိနာ ဝါ
ဒိဝဿေ ဒိဝဿေ သိက္ခနဝဿေန ဥပါသိတဗ္ဗတော ဥပါသနန္တိ လဒ္ဓနာမံ
ကဏ္ဍိပနသိပုံ။ ကဏ္ဍံ အတိက္ကမန္တေတိ သရံ ဒိပန္တေ။ ပေါင်္ခါနုပေါင်္ခန္တိ
ပေါင်္ခသဒ္ဓတ္ထံ ပါကဋံ ကတွာ ဒဿေတုံ “ဧကံ ကဏ္ဍံ ဒိပိတွာ”တိအာဒိ
ဝုတ္တံ။ အပရံ အနုပေါင်္ခန္တိ ဧတ္ထ အပရန္တိ တတိယကဏ္ဍံ။ အနုပေါင်္ခံ နာမ
ဣဒန္တိ ဒဿေတုံ “အနုပေါင်္ခံ နာမ ဒုတိယဿ ပေါင်္ခံ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တံ ဟိ
တတိယေန သရေန ဝိဇ္ဈိယတိ။ ပုန အပရံ တဿ ပေါင်္ခန္တိ ဣဒံ ပန အပရာပရံ
အဝိရဇ္ဈနံ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ ဒုရဘိသန္တဝတရန္တိ အဘိဘဝိတုံ အသက္ကုဏေယျ-
တရံ။ ဝါလန္တိ ကေသံ။ သတ္တဓာ ဘိဒ္ဓိတွာတိ သတ္တက္ခတ္တု ဝိဖာလေတွာ။ တဿ
ဧကံ ဘေဒန္တိ တဿ ကေသဿ ဧကံ အံသုသင်္ခါတံ ဘေဒံ ဂဟေတွာ။
ဝါတိဂ်ဏမဇ္ဈေ ဗန္ဓိတွာတိ ဝါတိဂ်ဏဖလဿ မဇ္ဈဋ္ဌာနေ ဗန္ဓိတွာ။ အပရံ
ဘေဒန္တိ အပရံ ကေသဿ အံသုသင်္ခါတံ ဘေဒံ။ အဂ္ဂကောဋိယံ ဗန္ဓိတွာတိ
ယထာ တဿ ဝါလဘေဒဿ ဥကာမတ္ထံ လိခါမတ္ထံ ဝါ ကဏ္ဍဿ အဂ္ဂကောဋိ-
အဓိကံ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝံ ဗန္ဓိတွာ။ ဥသဘမတ္တေတိ ဝိသတိယဋ္ဌိမတ္တေ
ဋ္ဌာနေ ဌိတော။ ကဏ္ဍဗဒ္ဓါယ ကောဋိယာတိ ကဏ္ဍဗဒ္ဓါယ ဝါလဿ
ကောဋိယာ ဝါတိဂ်ဏဗန္ဓနဝါလဿ ကောဋိ ပဋိဝိဇ္ဈေယျ။

ဂ-ဒုတိယဆိဂ္ဂဋ္ဌယုဂသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၁ဂ။ အဓိဇ္ဈပ္ပတ္တိကန္တိ ယဒိစ္ဆာဝဿေန ဥပ္ပဇ္ဇနကံ။ ဆိဂ္ဂဋ္ဌေနာတိ
ဆိဂ္ဂဋ္ဌပဒေသေန။ ဆိဂ္ဂဋ္ဌပရိတိ ဟေဋ္ဌိမယုဂဿ ဆိဂ္ဂဋ္ဌပဒေသဿ ဥပရိ။
အာရုဋ္ဌဿ ဆိဂ္ဂဋ္ဌေနာတိ ဥဘိန္ဒုမ္ပိ ဆိဒ္ဓေန။ ဂိဝပ္ပဝေသနံ ဝိယာတိ စတုန္တံ
ယုဂါနံ ဆိဒ္ဓပဒေသေနော ဥပရူပရိ ဌိတာနံ ဆိဒ္ဓန္တရေန ကာဏကစ္ဆပဿ

ဂီဝပ္ပဝေသနံ အဓိစ္စတရသမ္ဘဝံ။ တတောပိ အဓိစ္စတရသမ္ဘဝေါ မနုဿတ္တ-
လာဘော၊ တတော အဓိစ္စတမသမ္ဘဝေါ အရိယမဂ္ဂပဋိလာဘောတိ ဒဿေန္တော
အာဟ “စတုသစ္စပဋိဝေဓော အတိဝိယ အဓိစ္စတရသမ္ဘဝေါ”တိ။

ပပါတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-အဘိသမယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁၁၂၁။ အဘိသမယသံယုတ္တေ ဝိက္ခာရိတော။ တသ္မာ တတ္ထ ဝုတ္တနယေ-
နေဝ တဿ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။

၇-ပဌမအာမကဓညပေယျာလဝဂ္ဂ

၃-ပညာသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၃၃။ လောကီယမ္ပိ ဝိသုဒ္ဓတ္ထေန “အရိယ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ လဘတိတိ
“လောကီယလောကုတ္တရေနာ”တိ ဝုတ္တံ။

၄-သုရာမေရယသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၃၄။ ဝိဇ္ဇသုရာတိ ဝိဇ္ဇေန ကာတဗ္ဗသုရာ၊ တထာ ဩဒနသုရာ ပူဝသုရာ၊
မဇ္ဇရသာဒိဘူတေ ကိဏ္ဍေ ပက္ခိပိတွာ ကတ္တဗ္ဗာ သုရာ ကိဏ္ဍပက္ခိတ္တသုရာ။
သမ္ဘာရသံယုတ္တာတိ မူလဘေသဇ္ဇသမ္ဘာရေဟိ သံယုတ္တာ။ ပုပ္ဖါသဝေါတိ
နာဠိကေရပုပ္ဖါဒိတော အဿဝနကအာသဝေါ။ မုဒ္ဒိကဖလာဒိတော အဿဝ-
နကအာသဝေါ ဖလာသဝေါ။ ဣတိတိ အာဒိအတ္ထော။ တေန မစ္ဆာသဝဂုဠာ-
သဝသမ္ဘာရသံယုတ္တေ သင်္ဂဏှာတိ။ သုရာသဝဝိနိပုတ္တန္တိ ယထာဝုတ္တသုရာသဝ-
ဝိနိပုတ္တံ။

၁၀-ပဓာယိကသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၄၀။ နိဝရတ္တိနောတိ ကုလေ ဇေဋ္ဌာနံ မဟာပိတုစူဠပိတုဇေဋ္ဌဘာတိ-
ကာဒိနံ အဘိဝါဒနပစ္စုဋ္ဌာနအဗ္ဗလိကမ္ပသာမိမိကမ္ပာဒိဝသေန နိဝရတ္တိနော။

ဂ-ဒုတိယအာမကဓညပေယျာလဝဂ္ဂ

ဂ-မိဇဂါမသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၄၈။ “မူလဗီဇ”န္တိအာဒိသု မူလမေဝ ဗီဇန္တိ မူလဗီဇံ၊ မူလဗီဇံ တေ-
ဿာကိဝိ မူလဗီဇံ။ တတ္ထ ပုရိမေန ဗီဇဂါမော ဝုတ္တော “ဗီဇာနံ သမူဟော”တိ
ကတွာ၊ ဒုဘိယေန ဘူတဂါမော။ ဒုဝိဇောပေသော သာမညနိဒ္ဒေသေန၊
“မူလဗီဇဉ္စ မူလဗီဇဉ္စ မူလဗီဇ”န္တိ ဧကသေသနယေန ဝါဗီဇတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။
ဧသ နယော သေသေသုပိ။ ဗုဒ္ဓဗီဇန္တိ ပဗ္ဗဗီဇံ။ ဗာဟိရပစ္စယန္တရသမဝါယေ
သဒိသဖလုပ္ပတ္တိယာ ဝိသေသကာရဏဘာဝတော ဝိရုဟနသမတ္ထေ သာရဖလေ
နိရုဋ္ဌော ဗီဇ-သဒ္ဓေါ။ တဒတ္ထသိဒ္ဓိယာ မူလာဒိသုပိ ဧကသုစိ ပဝတ္တတိတိ
တတော နိဝတ္တနတ္ထံ ဧကေန ဗီဇ-သဒ္ဓေန ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တံ “ဗီဇဗီဇ”န္တိ
“ရူပရူပံ၊ ဒုက္ခဒုက္ခ”န္တိ စ ယထာ။ နိလတိဏရုက္ခာဒိကဿာတိ အလ္လတိဏဿ
စေဝ အလ္လရုက္ခာဒိကဿ စ။ အာဒိ-သဒ္ဓေန ဩသမိဂစ္ဆလတာဒိနံ ဂဟဏံ။

၉-ဝိကာလဘောဇနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၄၉။ အရုဏုဂ္ဂမနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ မဇ္ဈန္တိကော၊ အယံ ဗုဒ္ဓါဒိ-
အရိယာနံ အာစိဏ္ဏသမာစိဏ္ဏော ဘောဇနဿ ကာလော၊ တဒညော
ဝိကာလောတိ အာဟ “ဝိကာလဘောဇနာတိ ကာလာတိက္ကန္တဘောဇ-
နာ”တိ။

၁၀-ဂန္ထဝိလေပနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၅၀။ ယံ ကိဉ္စိ ပုပ္ဖန္တိ ဂန္ထိမံ အဂန္ထိမံ ဝါ ယံ ကိဉ္စိ ပုပ္ဖဇာတံ၊ တထာ
ပိသိတာဒိဘေဒံ ယံ ကိဉ္စိ ဂန္ထဇာတံ။

၉-တတိယအာမကဓညပေယျာလဝဂ္ဂ

၁-နိစ္စဂီတသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၅၁။ သင်္ခေပတော “သဗ္ဗပါပဿ အကရဏ”န္တိ၊ အာဒိနယပ္ပဝတ္တံ ဘဂ-
ဝတော သာသနံ အစ္စန္တဆန္ဒရာဂပဝတ္တိတော နစ္စာဒိနံ ဒဿနံ န အနုလောမေ-
တိတိ အာဟ “သာသနဿ အနုလောမတ္တာ”တိ။ အတ္တနာ ပရေဟိ စ

ပယောဇိယမာနံ ပယောဇာပိယမာနဉ္စ ဧတေနော နစ္စ-သဒ္ဓေန ဂဟိတံ၊
 တထာ ဂိတဝါဒိတသဒ္ဓေဟိ စာတိ အာဟ “နစ္စနနစ္စာပနာဒိဝဓဿနာ”တိ။
 အာဒိ-သဒ္ဓေန ဂါယနဂါယာပနဝါဒနဝါဒါပနာဒိနိ သင်္ဂဏှာတိ။ ဒဿနေန
 စေတ္ထ သဝနမ္ပိ သင်္ဂဟိတံ ဝိရူပေကသေသနယေန။ ယထာသကံ ဝိသယဿ
 အာလောစနသဘာဝတာယ ဝါ ပဉ္စန္ဓံ ဝိညာဏာနံ သဝနကိရိယာယပိ ဒဿန-
 သင်္ခေပသဗ္ဗာဝတော “ဒဿနာ”ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ။ အဝိသူကဘူတဿ ဂိတဿ
 သဝနံ^၁ ကဒါဝိ ဝဋ္ဋတိတိ အာဟ “ဝိသူကဘူတာ ဒဿနာ စာ”တိ။ တထာ
 ဟိ ဝုတ္တံ ပရမတ္ထဇောတိကာယ ခုဒ္ဒကအဋ္ဌကထာယ^၂ “ဓမ္မူပသံဟိတံ ဂိတံ
 ဝဋ္ဋတိ၊ ဂိတူပသံဟိတော ဓမ္မော န ဝဋ္ဋတိ”တိ။

၂-ဥစ္စာသယနသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၅၂။ ဥစ္စာတိ ဥစ္စ-သဒ္ဓေန သမာနတ္ထံ ဧကံ သဒ္ဓန္တရံ။ သေတိ ဧတ္ထာတိ
 သယနံ၊ ဥစ္စာသယနံ မဟာသယနဉ္စ သမဏသာရုပ္ပရဟိတံ ပဋိက္ခိတ္တန္တိ အာဟ
 “ပမာဏာတိက္ကန္တံ အကပ္ပိယတ္ထရဏ”န္တိ။ အာသန္ဓာဒိအာသနဉ္စေတ္ထ သယ-
 နေနော သင်္ဂဟိတံ။ ယသ္မာ ပန အာဓာရေ ပဋိက္ခိတ္တေ တဒါဓာရကိရိယာ
 ပဋိက္ခိတ္တာဝ ဟောတိ၊ တသ္မာ “ဥစ္စာသယနမဟာသယနာ”ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ၊
 အတ္ထတော ပန တဒုပဘောဂဘူတနိသဇ္ဇာနိပဇ္ဇနေဟိ ဝိရတိ ဒဿိတာတိ ဒဠဗ္ဗံ။
 အထ ဝါ ဥစ္စာသယနမဟာသယနဉ္စ ဥစ္စာသယနမဟာသယနဉ္စာတိ ဥစ္စာသယ-
 နမဟာသယနန္တိ ဧတသ္မိ^၃၊ အတ္ထေ ဧကသေသနယေန အယံ နိဒ္ဒေသော
 ကတော ယထာ“နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတန”န္တိ^၃။ အာသနကိရိယာပုဗ္ဗကတ္တာ
 ဝါ သယနကိရိယာယ သယနဂ္ဂဟဏေနော အာသနမ္ပိ ဂဟိတန္တိ ဒဠဗ္ဗံ။

၃-ဇာတရူပသုတ္တဝဏ္ဏနာ

၁၁၅၃။ အညေပိ ဥဂ္ဂဟာပနေ ဥပနိက္ခိတ္တသာဒိယနေ စ ပဋိဂ္ဂဟဏတ္ထော
 လဗ္ဘတိတိ အာဟ “န ဥဂ္ဂဏှာပေန္တိ၊ န ဥပနိက္ခိတ္တံ သာဒိယန္တိ”တိ။ အထ
 ဝါ တိဝိဓံ ပဋိဂ္ဂဟဏံ ကာယေန ဝါစာယ မနသာတိ။ တတ္ထ ကာယေန
 ပဋိဂ္ဂဟဏံ ဥဂ္ဂဟဏံ၊ ဝါစာယ ပဋိဂ္ဂဟဏံ ဥဂ္ဂဟာပဏံ၊ မနသာ ပဋိဂ္ဂဟဏံ
 သာဒိယနံ။ တိဝိဓမ္ပိ ပဋိဂ္ဂဟဏံ သာမညနိဒ္ဒေသေန၊ ဧကသေသနယေန ဝါ
 ဂဟေတွာ “ပဋိဂ္ဂဟဏာ”တိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “နေဝ နံ ဥဂ္ဂဏှန္တိ”တိအာဒိ။
 သေ နယော “အာမကညေပဋိဂ္ဂဟဏာ”တိအာဒိသုပိ။

၁-အဝိသူကဘူတံ ဒဿနံ (က) ၂-ခုဒ္ဒကပါဌ-၌ ၂၆-ပိဋေ။ ၃-ခု ၁-၇၇-ပိဋေ။

သံယုတ္တ]၁၀-စတုတ္ထအာမကဓညပေယျာလဝဂ္ဂ-တုလကုဋသုတ္တဝတ္ထနာ၅၄၉

၄-အာမကဓညသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၁၅၄။ နီဝါရာဒိဥပဓညဿ သာလိအာဒိမူလဓညန္တောဂဓတ္တာ ဝုတ္တံ
“သတ္တဝိဓဿာ”တိ။

၅-အာမကမံသသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၁၅၅။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ ဝဿာနိ ဘောသဇ္ဇာနိ အစ္ဆဝသံ
မစ္ဆဝသံ သုသုကာဝသံ သူကရဝသံ ဂဠုဘဝသံ”န္တိ^၁ ဝုတ္တတ္တာ ဣဒံ ဥဒ္ဓိဿ
အနုညာတံ နာမ၊ တဿ ပန “ကာလေ ပဋိဂ္ဂဟိတ”န္တိ^၂ ဝုတ္တတ္တာ ပဋိဂ္ဂဟဏံ
ဝုစ္စတီတိ အာဟ “အညတြ ဥဒ္ဓိဿ အနုညာတာ”တိ။ ဝိနယဝသေန
ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗော၊ တဿ သမန္တပါသာဒိကာယ ဝိနယဋ္ဌကထာယ^၃ ဝုတ္တနယေ-
နေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၀-စတုတ္ထအာမကဓညပေယျာလဝဂ္ဂ

၂-၃-ကယဝိက္ကယသုတ္တာဒိဝတ္ထနာ

၁၁၆၂-၆၃။ ကဿဓိ ဘဏ္ဍဿ ဂဟဏံ ကယော၊ ဒါနံ ဝိက္ကယော။
တတ္ထ တတ္တာတိ ဂါမန္တရေ သန္တိကေ စ ဂမနံ ဒူတကမ္မန္တိ ဝုစ္စတီတိ ယောဇနာ။
ပဟိဏဂမနံ ခုဒ္ဒကဂမနံ။

၄-တုလကုဋသုတ္တဝတ္ထနာ

၁၁၆၄။ ဣပကူဋံ သရူပေန သဒိဿေန ဆလဝေါဟာရော။ အင်္ဂကူဋံ
အတ္တနော ဟတ္တာဒိနာ အင်္ဂါနံ ဆလကရဏံ။ ဂဟဏကူဋံ မာနေသု ဂဟဏ-
ဝသေန။ ပဋိစ္ဆန္တကူဋံ အယစုဏ္ဍာဒိနာ ပဋိစ္ဆန္နေန ဆလကရဏံ။ မဟတိယာ
တုလာယ။ ပစ္ဆိမဘာဂေတိ တုလာယ ပစ္ဆိမဘာဂေ။ ဟတ္ထေနာတိ ဟတ္ထပဒေ-
သေန။ အက္ကမတီတိ ဥဋ္ဌာတုံ အဒေန္တော ဂဏှာတိ။ ဒဒန္တော ပုပ္ဖဘာဂေတိ
ပရေသံ ဒဒန္တော ပုပ္ဖဘာဂေ ဟတ္ထေန တုလံ အက္ကမတိ။ တန္တိ အယစုဏ္ဍံ။

လောဟပါတိယောတိ တမ္ဗလောဟပါတိယော။ သုဝတ္ထဝတ္ထော ကရော-
န္တီတိ အသနိခါဒသုဝတ္ထကနကလိမ္ပိတာ သုဝတ္ထဝတ္ထော ကရောန္တိ။

မာနဘာဇနဿ ဟဒယဘူတဿ အပ္ပန္နရဿ ဘိန္တံ ဟဒယဘေဒေါ။ နိမိယ-
မာနဿ တိလတဏှုလ္လာဒိကဿ သိခါယ အဂ္ဂကောဋိယာ ဘိန္တံ သိခါဘေဒေါ။
ခေတ္တာဒိနံ မိနနရဇ္ဇုယာ အညထာကရဏံ ရဇ္ဇုဘေဒေါ။ ရဇ္ဇုဂဟဏေနေဝ
စေတ္တ ဒဏှကဿ ဂဟဏံ ကတမေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၆-၁၁-ဆဒနသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၁၆၆-၁၁၇၁။ ဝဇောတိ မုဋ္ဌိပ္ပဟာရကသာတာဠနာဒိဟိ ဟိံသနံ၊
ဝိဟေဋ္ဌနန္တိ အတ္ထော။ ဝိဟေဋ္ဌနတ္ထောပိ ဟိ ဝဇ-သဒ္ဓေါ ဒိဿတိ “အတ္တာနံ
ဝဓိတွာ ဝဓိတွာ ရောဒေယျာ”တိအာဒိသု”။ အဋ္ဌကထာယံ ပန “မာရဏ”န္တိ
ဝုတ္တံ၊ တံ ပန ပေါထနံ သန္ဓာယာတိ သက္ကာ ဝိညာတုံ မာရဏသဒ္ဓဿ
ဝိဟိံသနေပိ ဒိဿနတော။ သေသံ သုဝိညေယျမေဝ။

အာမကဓညပေယျာလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သာရတ္ထပ္ပကာသိနိယာ သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ

မဟာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ နိဋ္ဌိတာ။

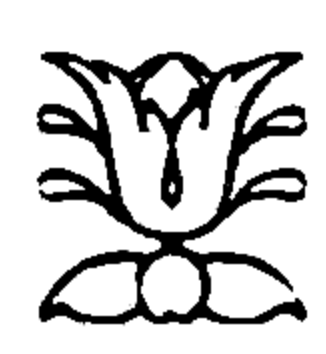
နိဂမနကထာဝဏ္ဏနာ

သကသရူပါရူပသမ္ပသနေ သဏှသုခမဝိသယဉာဏတာယ ဝိပဿနာစာရ-
 နိပုဏဗုဒ္ဓိနံ သုသံယဘကာယဝစီသမာစာရတာယ သမထဝိပဿနာသု သမ္ပ-
 ဒေဝ ယတနတော စ ယတိနံ ဘိက္ခုနံ ခန္ဓာယတနဓာတုသစ္စိန္တိယပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ-
 ဘေဒေ ပရမတ္ထဓမ္မေ နာနာနယေဟိ ဉာဏဝိဘာဂဿ သန္တိဿယေန **မဟု-
 ကာရဿ** သံယုတ္တာဂမဝရဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနံ ကာတုံ သာရတ္ထပ္ပကာသနတော
 ဧဝ နိပုဏာ ယာ မယာ အဋ္ဌကထာ အာရဒ္ဓါတိ သမ္ပန္နော။ သဝိသေသံ ပညာ-
 ဝဟဂုဏတ္တာဧဝ ဟိဿ ဂန္ဓာရဓမ္မေ အာဒိတောပိ “ပညာပတေဒဇနနဿာ”တိ
 ဝုတ္တံ။ **မဟာအဋ္ဌကထာယ သာရန္တိ** သံယုတ္တမဟာအဋ္ဌကထာယ သာရံ။ **ကျေန-
 သန္တိမတ္တော**တိ ထောက် ဦးစွာဘဝတော **မတ္တ-သဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ**။

မူလဋ္ဌကထာယ သာရန္တိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တသံယုတ္တမဟာအဋ္ဌကထာယ သာရမေဝ
 ပုန နိဂမဝသေန ဝုတ္တန္တိ။ အထ ဝါ **မူလဋ္ဌကထာယ သာရန္တိ** ပေါရဏဋ္ဌ-
 ကထာသု အတ္ထသာရံ။ တေန ဧတံ ဒဿေတိ “သံယုတ္တမဟာအဋ္ဌကထာယ
 အတ္ထသာရံ အာဒါယ ဣမံ သာရတ္ထပ္ပကာသိနိ” ကရောန္နေန သေသမဟာ-
 နိကာယာနဓိ မူလဋ္ဌကထာသု ဣဓ ဝိယောဂက္ခမံ အတ္ထသာရံ အာဒါယ
 အကာသိ”န္တိ။ “မဟာဝိဟာရာဓိဝါသိန”န္တိ စ ဣဒံ ပုရိမပစ္စိမပဒေဟိ သဒ္ဓိံ
 သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ “မဟာဝိဟာရာဓိဝါသိနံ သမယံ ပကာသယန္တိ” မဟာဝိဟာရာဓိ-
 ဝါသိနံ မူလဋ္ဌကထာယ သာရံ အာဒါယာ”တိ စ။ **တေန** ပုညေန။ **ဟောတု**
သဗ္ဗော သုဒ္ဓိ လောကောတိ ကာမာဝစရာဒိဝိဘာဂေါသဗ္ဗော သတ္တလောကော
 ယထာရဟံ ဗောဓိတ္တယာဓိဂမဝသေန သမ္ပယုတ္တေန နိဗ္ဗာနသုခေန သုဒ္ဓိတော
 ဟောတူတိ သဒေဝကဿ လောကဿ အစ္စန္တံ သုခါဓိဂမာယ အတ္တနော ပုညံ
 ပရိဏာမေတိ။

တ္တောဝတာ သာရတ္ထပ္ပကာသိနိယာ
 သံယုတ္တနိကာယဋ္ဌကထာယ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ နိဋ္ဌိတာ။

သံယုတ္တဋီကာ သမတ္တာ။



သံယုတ္တဒီကာယ ဒုတိယဘာဂေ

သံဝဇ္ဇိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အံသကုဋတော	၁၂၄	အစ္ဆရိယံ	၆၈
အကတာဘိနိဝေသံ	၉	အဇဇရံ	၃၈၇
အကနိဋ္ဌဂါမီ	၄၂၀	အဇနကာ	၂၆၉
အကမ္မညတာ	၄၁၇	အဇာတဗုဒ္ဓိ	၂၃၈
အကလျတာ	၄၁၇	အဇိတမာဏဝေန	၇၂
အကသိရံ	၁၉၆	အဇ္ဈကံ	၂၂၃
အကာလိကေန	၇၈	အဇ္ဈတ္တိကဿ	၁၇
အကာလိကော	၃၈၄	အဇ္ဈတ္တိကာနံ	၂၈၃
အကုပ္ပါ	၁၄၇	အဇ္ဈာသယံ	၈၁၁၃၆
အက္ကမတိ	၅၄၉	အဇ္ဈပဂတော	၂
အက္ခဏဝေဓိနော	၁၉၁	အဇ္ဈောသာနာ	၂၆၁
အက္ခရာဘာဏကာနံ	၇၂	အဇ္ဈောသိတံ	၁၀၆
အက္ခရာနိ	၅၄၂	အညာ	၇၄၁၃၇၀
အခါရိကံ	၂၃၇	အညာဏာ	၂၇၈
အဂုဏင်္ဂေဟိ	၃၆၄	အညာတံ	၁၂
အဂေါပိတာ	၃၀၀	အညိန္ဒြိယာနိ	၄၉၃
အဂ္ဂိစုဏ္ဍော	၁၀၈	အဋ္ဌဿ	၂၃
အဂ္ဂေန	၆၂	အဋ္ဌသတံ	၁၀၆
အင်္ဂကုဋံ	၅၄၉	အဋ္ဌသတပရိယာယော	၃၆၁
အင်္ဂသန္တတာယ	၁၂၄	အဋ္ဌိကံ	၁၆၈
အင်္ဂါရကာသုံ	၁၁၄	အဋ္ဌိကစ္ဆကော	၄၂၈
အင်္ဂါရစိတကေ	၁၈၅	အဋ္ဌိကစ္ဆပကုလံ	၁၇၃
အင်္ဂလိမုဒ္ဒါယ	၃၈၉	အဋ္ဌိကုမ္ဘော	၃၃၁
အစလပလ္လင်္ဂေ	၂၃၃	အဋ္ဌပုတ္တိကော	၇
အစ္စန္ဒတ္တင်္ဂမော	၈၇	အဗုဗ္ဗင်္ဂ	၁၀၇
အစ္စဂ္ဂတံ	၄၃၀	အဏုသဟဂတော	၂၄၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အဏ္ဍဇာ	၂၇၅	အဒိန္နံ	၁၄၁
အတသိတာယေ	၂၂၅	အဒုက္ခံ	၃၅၃
အတိအတ္တံ	၂၇၇	အဒုက္ခေန	၃၈၂
အတိက္ကန္တရူပေါ	၁၉၆	အဒ္ဓါဗ္ဗော	၁၀
အတိက္ကမ္မ	၁၆၁	အဓိဂစ္ဆန္တိ	၂၄၆
အတိတိခိဏံ	၃၇၂	အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ	၄၁
အတိန္ဒာ	၃၆၀	အဓိပ္ပိတာ	၁၈၇
အတိမညတိ	၁၁၁	အဓိတိဋ္ဌတိ	၂၄၅
အတိလိနတာ	၅၁၄	အဓိပ္ပယာသော	၂၂၆၊ ၄၄၄
အတိဟရဏံ	၁၀၆၊ ၄၆၂	အဓိမတ္တာနံ	၃၂၂
အတိတံ	၃၆၁	အဓိမောက္ခမဏ္ဍော	၆၂
အတိရိတံ	၁၂	အဓိမောက္ခော	၁၇၀
အတုလိတံ	၁၂	အဓိဝစနံ	၂၂၈
အတ္တကာမာ	၄၆၀	အဓိဝတ္တာ	၂၇၆
အတ္တဇ္ဈာသယော	၇	အရူပိတတာယ	၁၁၀
အတ္တတ္ထော	၄၄၇	အနတ္တနိယံ	၂၃၀
အတ္တဒီပါ	၂၁၉	အနတ္တာ	၄၅၆
အတ္တနိယံ	၂၄၇	အနတ္တာ	၃၂၇
အတ္တဘာဝေါ	၃၁	အနဒ္ဓနိယံ	၄၄၁
အတ္တမနာ	၁၂	အနနုစ္ဆရိကံ	၁၆၇
အတ္တမနော	၁၅၉	အနန္တကာနိ	၅၂၇
အတ္တရူပေါ	၃၀၈	အနန္တမာယော	၁၉၈
အတ္တင်္ဂမော	၂၃၄	အနန္တရာ	၂၂၄
အတ္တတော	၃၁၈	အနဘိရတိ°	၄၄၈
အတ္ထဝသိကာ	၂၄၀	အနယဗျသနံ	၁၃၅
အတ္ထဿ	၂၅၄	အနယေ	၂၀၂
အဒမိတာ	၃၀၀	အနယော	၁၇၃
အဒိဋ္ဌံ	၁၂	အနာဟာရကာ	၃၁၃
အဒိဋ္ဌဇောတနာ	၁၁	အနိစ္စံ	၅၀
အဒိဋ္ဌေသု	၁၁၇	အနိစ္စတာ	၃၈၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

၅၅၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အနိစ္စာ	၁၄၆	အနုဘာဂေါ	၃၃၀
အနိစ္ဆာ	၃၉၈	အနုမတိပုစ္ဆာ	၁၁
အနိဒဿနံ	၃၈၇	အနုယာတိ	၂၆၆
အနိဗဒ္ဓံ	၃၅၅	အနုယောဂဝတ္ထံ	၂၄၅
အနိမိတ္တံ	၄၂၁	အနုဝဓိယာ	၄၈၁
အနိမိသေဟိ	၂၂	အနုသဉ္ဇရိတံ	၂၆၄
အနိယမိတာ	၂၁၈	အနုသန္ဓိ	၁၃၉
အနိယျာနိကတ္ထံ	၅၃၉	အနုသယဘူတာ	၂၀၉
အနိရဿာဒံ	၄၄၀	အနုသယော	၄၁၃
အနိတိကံ	၃၈၈	အနုသာသတု	၂၀၂
အနု အဘာဝံ	၈၀	အနုသေန္တိ	၃၈
အနု အယေ	၇၈	အနုသောတာဂမနေ	၂၄၉
အနုကမ္မမာနေန	၃၈၇	အနုဿဝေါ	၁၂၂
အနုဂတံ	၉၁	အနေကဝိဓံ	၉၀
အနုဂတဝေဓံ	၃၅၆	အနေလဂလာ	၁၉၇
အနုဂ္ဂဏှန္တော	၃၀၁	အနေဠကသပ္ပေါ	၃၂၅
အနုဂ္ဂယုမာနာ	၁၉၁	အနောတရန္တံ	၃၁၁
အနုစ္ဆဝိကံ	၁၆၉၊ ၂၈၉	အနောမိဇိနဿ	၃၆၂
အနုသုဟနဠေန	၁၃၁	အန္တံ	၃၀၆
အနုတ္တရာ	၂၃၂	အန္တကော	၅၀၅
အနုဒဟန္တိ	၃၄၁	အန္တန္တေန	၁၆၉
အနုဒ္ဓတံ	၄၄၀	အန္တမသော	၂၁
အနုဒ္ဓရဏီယနာဂါ	၂၇၆	အန္တရဃရံ	၄၀
အနုဓမ္မံ	၂၀၈၊ ၅၀၆	အန္တရစရော	၃၂၆
အနုနေတာ	၄၆	အန္တရဓာယန္တိ	၁၉၁
အနုပတိတာ	၁၄၈	အန္တရာယိကာ	၅၆
အနုပန္နေဟိ	၃၁၅	အန္တလိက္ခဋ္ဌကာ	၃၁၀
အနုပလိတ္တံ	၁၉၉	အန္တာ	၃၈၄
အနုပဝဇ္ဇံ	၂၉၆	အန္တော	၉၆၊ ၂၁၀
အနုဗျဉ္ဇနံ	၃၂၃	အန္တောဒေါသဠေန	၂၅၉

ပဒါနုတ္တမော

[အ]

ပိဋကော်

အန္ဓဘူတံ

၂၀

အန္ဓံ

၂၇၅

အန္ဓယော

၄၇၇

အပကဿိတွာ

၁၅၈

အပဂစ္ဆန္တော

၁၂၃

အပဂတံ

၁၈၁

အပဂတပဋ္ဌလပိဋကံ

၂၅၁

အပစယော

၁၀၅

အပစိတော

၁၀၉

အပရာပရိယကမ္မဿ

၁၈၃

အပရိပုဏ္ဏော

၃၂

အပရိဟာနိယေ

၄၂၆

အပရိဟာရီ

၃၈၁

အပသာဒေတိ

၃၀၁

အပသာဒေန္တော

၁၀၀

အပါယော

၁၀၄

အပိဟိတာ

၃၀၀

အပုနုပ္ပဝေါ

၂၉၄

အပူတိစိတ္တော

၄၂၃

အပ္ပညာဏံ

၉၆

အပ္ပညာတော

၂၉၄

အပ္ပဋိကူလံ

၄၄၅

အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော

၂၃၅

အပ္ပဋိလဒ္ဓါ

၁၅၇

အပ္ပဋိဝါနီ

၁၂၆

အပ္ပဋိဟာရိကံ

၃၆၂

အပ္ပတွာ

၂၁

အပ္ပနာ

၁၃၅

အပ္ပမတ္တာ

၁၈၇

အပ္ပဝတ္တနက္ခဏော

၈၂

ပဒါနုတ္တမော

[အ]

ပိဋကော်

အပဿယပိဋံ

၃၃၅

အပ္ပဟိနကောဋိယာ

၈၂

အပ္ပဟိနဋ္ဌေန

၃၂၂

အပ္ပေတိ

၃၀

အဗဟုကတော

၄၂၇

အဗ္ဘမဏ္ဍပံ

၃၇၂

အဗ္ဘေယေဝ

၂၇၇

အဗျဂ္ဂေါ

၄၁၈

အဗျာပါဒေါ

၁၃၆

အဗျာဗဇ္ဈံ

၃၈၈

အဘိဇ္ဈာယိတာ

၂၄၀

အဘိညာ

၂၈၇

အဘိနိပတတိ

၃၀

အဘိနိဗ္ဗတ္တိ

၁၅

အဘိနိဗ္ဗိဇ္ဇိတုံ

၂၅၄

အဘိနိဝိဋ္ဌာ

၁၂၀

အဘိနိဝေသဘူတာ

၂၀၉

အဘိနိဝေသာ

၂၆၁

အဘိနိဝေသော

၇၅

အဘိနိဟာရံ

၈

အဘိန္နဋ္ဌာနံ

၁၁၇

အဘိဘဝိတာနိ

၃၀၃

အဘိမုခဂတံ

၃၂၆

အဘိရုဟနကာ

၄၂၈

အဘိသင်္ခတံ

၈၁

အဘိသင်္ခရေတိ

၂၃၇

အဘိသဉ္ဇေတယိတံ

၈၁

အဘိသမေတိ

၅၀

အဘိသမေတော

၂၄၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၅၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အဘိသမေတွာ	၁၂၇	အဝါရိတတ္တာ	၈၂
အဘိသမ္ပုဇ္ဈတိ	၄၉	အဝိက္ကယမာနံ	၁၇၁
အဘိသာပေါ	၂၄၀	အဝိက္ခမ္ဘိတေ	၅၂၁
အဘိဟဋ္ဌါ	၃၄၁	အဝိက္ခေပေါ	၄၃၂
အဘိတနာဒံ	၅၇	အဝိဇ္ဇာ	၂၉၁
အမစ္စာ	၅၃၃	အဝိဇ္ဇာနိဝရဏော	၄၅
အမတံ	၃၈၈	အဝိနိပါတဓမ္မော	၈၅
အမရရံ	၁၆၁	အဝိနိတော	၂၀၄
အမာဝသုပေါသထေ	၄၈၀	အဝိပါကဇိနဿ	၃၆၂
အယကဏ္ဍကော	၁၇၄	အဝိပါကတ္တာ	၇၀
အယကောသကေ	၁၇၄	အဝိဘာဝိတံ	၁၂
အယျမီတာ	၁၆၆	အဝိဘူတံ	၁၂
အရဏီယတော	၂၀၂	အဝိဘူတဝါရံ	၁၃၃
အရတိ	၄၁၆	အဝိဘူတာ	၃၇၃
အရတိတာ	၄၁၆	အဝိသာရဒတ္တာ	၃၇၁
အရိဋ္ဌံ	၃၄၂	အဝုပသမေ	၄၀၅
အရိယမဂ္ဂရထေ	၃၉၈	အဝေစ္စပ္ပသာဒေန	၃၇၀
အရိယော	၁၉၄	အသံကိဏ္ဍာ	၂၂၈
အလမရိယော	၃၇၈	အသင်္ခတံ	၃၈၇
အလာမကံ	၂၄၆	အသဒိသာ	၂၃၂
အလိကေန	၃၇၉	အသန္တံ	၃၅၅
အလိတ္တာ	၂၃၁	အသမ္ဘိန္ဒာဝ	၂၀၉
အလိနံ	၄၄၀	အသရန္တေန	၂၁၀
အလ္လဂေါမယေန	၃၃၅	အသသ္မိ	၁၇
အလ္လိယာပေန္တော	၁၈၈	အသဟိတံ	၁၆၁
အလ္လိယိတဗ္ဗယုတ္တဋ္ဌေန	၃၈၈	အသိလိဋ္ဌံ	၂၁၀
အဝဒမာနာ	၄၇၀	အသုခံ	၃၅၃
အဝန္တိယာ	၃၇၁	အသေက္ခဘူမိဝါရော	၂၂၅
အဝသာ	၂၆၈	အသေသနိရောဓာ	၁၂
အဝဿုတဿ	၃၄၀	အဿာဒံ	၉၆

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အာ]	
အဿာဒိတံ	၃၀၀	အာဗာဓော	၄၇၁
အဿာဒေန္တိ	၁၆	အာဘာဓာတု	၁၃၃
အဿာဒေါ	၁၄၆	အာဘိစေတသိကာ	၁၉၅
အဿာမိကဘာဝေါ	၄၄၁	အာဘုဇတိ	၄၆၆
အဿုတဝါ	၁၀၅	အာယံ	၅၀၀
အဟာရီ	၃၈၁	အာယတိဘဝဿ	၁၁၆
အဟေတုဒိဋ္ဌိ	၂၀၅	အာယုသင်္ခါရော	၁၉၀
[အာ]		အာယူဟနံ	၃၀
အာကာသနိဿိတာ	၁၁၄	အာယူဟနာ	၄၁၄
အာကိဉ္ဇညံ	၃၇၇	အာယူဟမာနာဝ	၂၉
အာဂတဝိသော	၃၂၅	အာရက္ခသာရထိ	၃၉၇
အာဂတာဂမော	၃၇၇	အာရဒ္ဓဝီရိယေ	၆၂
အာဂတော	၇၁	အာရမ္မဏံ	၂၅၀
အာဂမနိယာ	၆၅	အာရမ္မဏတော	၁၄၇
အာဂုစာရီ	၁၁၅	အာရာမနိသာဒီ	၄၂၂
အာစယော	၁၀၅	အာရုပ္ပဝိမောက္ခော	၁၂၄
အာစယမုဋ္ဌိ	၁၂၄	အာရောပိတဿ	၁၈၉
အာတပ္ပံ	၁၂၆	အာရောပေဟိ	၁၉၄
အာတုရကာယော	၂၀၁	အာလယာ	၃၈၈
အာဒါနံ	၁၀၅	အာလသိယော	၃၆၄
အာဒိယန္တိ	၁၄၁	အာလသျံ	၄၁၆
အာဒိနဝေါ	၁၄၇	အာလုဋ္ဌိတာ	၃၇၃
အာဓာယိတွာ	၁၅၈	အာဝဋ္ဋသဒိသတာ	၃၂၁
အာဓိပစ္စံ	၅၂၇	အာဝဇ္ဇော	၃၂၁
အာနိသံသံ	၁၃၈	အာဝဟေယျ	၂၅၀
အာနိသံသော	၃၃၉	အာဝါသေ	၃၃၉
အာပတော	၁၁၉	အာဝါသော	၃၀၅
အာပဇ္ဇော	၈၅	အာဝေဏိကာနိ	၃၆၄
အာဗန္ဓနဓာတု	၁၄၆	အာသဘံ	၅၆
အာဗာဓဋ္ဌေန	၂၅၉	အာသယတော	၃၂၇

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၅၉

ပဒါနုက္ကမော ပိဋကော

[အ]

အာသဝက္ခယော ၃၂၉
အာဟာရနိရောဓာ ၅၉
အာဟရန္တိ ၂၅

[ဣ]

ဣဋ္ဌကပန္နိ ၁၆၅
ဣတိကိရာ ၄၇၅
ဣတိဝါဒပ္ပမောက္ခော ၄၂၂
ဣတ္တာကရော ၁၆၆
ဣတ္ထိကာမေဟိ ၃၈၆
ဣတ္ထိန္ဒြိယံ ၄၉၃
ဣဒ္ဓိဗလေန ၂၇၇
ဣဒ္ဓိမယော ၁၄၁
ဣဋ္ဌာ ၃၁၂
ဣရိယတိ ၄၅၄
ဣရိယနာ ၃၄၅
ဣရိယတိ ၃၀၁
ဣဿရိယံ ၅၂၇

[ဤ]

ဤသာ ၃၉၇
ဤသာဒန္တဿ ၂၄၁

[ဥ]

ဥဂ္ဂမနံ ၆၂
ဥဂ္ဂဟဏံ ၁၀၁၊ ၅၄၈
ဥဂ္ဂဟာပဏံ ၅၄၈
ဥဂ္ဂဟိတသိပ္ပါ ၁၈၉
ဥဂ္ဂဟော ၁၀၅
ဥဋ္ဌိတည ၈

ပဒါနုက္ကမော

[ဧ]

ဥဋ္ဌါဋ္ဌိတာ ၇၃
ဥစ္စာလိင်္ဂပါဏကာ ၁၁၄
ဥစ္ဆာဒနဓမ္မော ၃၀၄
ဥစ္ဆေဒံ ၃၆
ဥဇမဂ္ဂါနုသာရိနော ၆၃
ဥဇ္ဈယနတော ၂၇၃
ဥဏ္ဏနာဘိ ၁၁၃
ဥဏှံ ၃၃၈
ဥတုံ ၂၅၄
ဥတုသမယေ ၃၃
ဥတုသမုဋ္ဌာနမေဝ ၂၇၇
ဥတ္တရသေတု ၃၂၆
ဥတ္တသတိ ၁၅၆
ဥတ္တာနကံ ၂၄၈
ဥဒကဇလ္လံ ၂၅၀
ဥဒကမဏိကာနံ ၂၂၄
ဥဒီရယိ ၁၁
ဥဒ္ဓါလိတစမ္မာ ၁၁၃
ဥဒ္ဓိသောတော ၄၂၀
ဥဒ္ဓစ္စပကတိကာ ၅၁၃
ဥဒ္ဓန္တာဂေါ ၄၁၃
ဥဒ္ဓရဏံ ၄၆၂
ဥဒ္ဓရန္တိ ၂၇၆
ဥန္တတော ၃၃၃
ဥန္တဋ္ဌာ ၅၁၃
ဥပကပ္ပတိ ၂၇၆
ဥပက္ခိလေသံ ၁၃၈
ဥပက္ခိလေသော ၂၇၃
ဥပက္ခေပံ ၄၁၀
ဥပဂစ္ဆတိ ၅၆

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဥ]		[ဥ]	
ဥပဋ္ဌဟန္တိ	၂၄၄	ဥပ္ပန္နဿ	၄၀၁
ဥပဋ္ဌာတု	၄၇	ဥပ္ပါတိကံ	၂၉၈
ဥပဋ္ဌာနေ	၁၇၀	ဥပ္ပါဒေါ	၁၀၂
ဥပတာပေန္တိ	၄၇၇	ဥပ္ပန္နစိတ္တာ	၅၁၃
ဥပဒဟိတွာ	၃၃၅	ဥပ္ပမုခေါ	၂၇၄
ဥပဓာနံ	၃၃၅	ဥပ္ပဂ္ဂေါ	၃၄၅
ဥပဓိဟိ	၃၂၂	ဥရုဝလ္လိယဝါသီ	၁၃၃
ဥပနိဇ္ဈာနစိတ္တံ	၁၁၃	ဥလတိ	၂၄၀
ဥပနိဿာ	၆၅	ဥသဘံ	၂၃၃
ဥပပတ္တိ	၁၃၇၊ ၁၈၂	ဥဿတ္တိတွာ	၂၃၈
ဥပပါတော	၂၉၆	ဥဿဒနန္ဒိယံ	၂၂၆
ဥပယော	၃၇	ဥဿာဒေတိ	၃၀၁
ဥပဝိစရန္တိ	၃၆၁	ဥဿာဒေန္တော	၁၀၀
ဥပသန္တော	၁၀၀	ဥဿုက္ကာပေတုံ	၃၆၂
ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ	၂၁၃	[ဇ]	
ဥပါဒါနိယံ	၂၂၁	ဦနာမိကာနိ	၂၅၄
ဥပါဒါနိယေသု	၉၆	ဦဗ္ဗိ	၃၂၁
ဥပါဒိ	၄၄၈	ဦမိဘယံ	၃၂၁
ဥပါဒိယတိ	၂၄၅	ဦမိသဒိသတာ	၃၂၁
ဥပါဒိယန္တိ	၁၅	ဦသရံ	၃၈၁
ဥပါယမနသိကာရေန	၂၃	[ဈ]	
ဥပါယာသော	၃၂၁	ဇကံသေန	၄၄၈
ဥပါယော	၄၅၅	ဇကဿဏ္ဍိနိဋ္ဌေါသော	၁၉၂
ဥပါသနံ	၅၄၅	ဇကစရာ	၉
ဥပေက္ခာ	၁၇၀၊ ၃၆၂	ဇကဇာတိယံ	၁၀၇
ဥပေက္ခာဓုရသမာဓိ	၃၉၈	ဇကဇ္ဈာသယာယ	၇၆
ဥပေတိ	၂၄၅	ဇကတ္တံ	၈၉
ဥပ္ပတ္တိတော	၁၁၃	ဇကတ္တာ	၃၇၇
ဥပ္ပထမနသိကာရော	၄၁၅	ဇကဒ္ဓိဟိကာယ	၂၄၀
ဥပ္ပန္နသညာ	၄၄၈		

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၆၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[•]		[ဩ]	
ကေန္တပရိပုဏ္ဏံ	၁၆၄	ဩက္ကာမေန္တိ	၃၈၁
ကေန္တပရိသုဒ္ဓံ	၁၆၄	ဩဃဋ္ဌော	၃၂၉
ကေန္တသန္တက္ကာ	၅၂၅	ဩဃာ	၄၁၂
ကေပက္ခလံ	၃၂၇	ဩစိရကဇာတော	၃၄၂
ကေပရိညာ	၁၁၂	ဩတရိ	၁၉၀
ကေမဂ္ဂံ	၄၈၀	ဩဒပတ္တကိနီ	၁၄၂
ကေမဂ္ဂေါ	၄၅၀	ဩဒဟိတွာ	၁၆၈
ကေဝိဟာရိ	၁၇၉	ဩဒိဿကတာ	၄၄၂
ကေသဘာဝံ	၈၉	ဩပတ္တမိကာနီ	၃၆၁
ကောဂါရိကော	၂၆၇	ဩဘဋ္ဌစုမ္ပဋ္ဌာ	၁၄၂
ကောဗဒ္ဓေ	၃၉၇	ဩဘာသေ	၁၇၀
ကောဘိသမယော	၃၉၉	ဩရတော	၃၂
ကောဒိဘူတာ	၄၆၉	ဩရတ္တိကာ	၂၇၀
ဧဝံရူပေါ	၂၁၀	ဩရတ္တိကော	၁၈၃
ဋ္ဌေကေ	၁၈၃	ဩရဟ္မာဂိယာနီ	၅၃၀
ဋ္ဌေမူဂေါ	၄၃၀	ဩရသံ	၅၈
		ဩရသော	၁၆၉
[ဩ]		ဩလမ္ပကာ	၁၆၆
ဩကံ	၂၀၉	ဩလီယနာ	၄၁၇
ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ	၁၆၂	ဩလောကနံ	၂၇၃
ဩကပ္ပေန္တော	၄၃၅	ဩဝါဒဓမ္မဒါယာဒေါ	၁၆၉
ဩကသာရိ	၂၀၉	ဩသရန္တော	၁၂၃
ဩကာသံ	၄၀	ဩသာပေတွာ	၁၆၇
ဩကိရိနီ	၁၈၅	ဩဟိယတိ	၃၈၂
ဩကိလိနီ	၁၈၅		
ဩကော	၂၀၉	[ဏ]	
ဩက္ကန္တာ	၁၄၈	ကက္ခဋ္ဌာ	၂၉၇
		ကစဝရဇာတော	၃၃၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[က]		[က]	
ကဋ္ဌတ္တံ	၂၄၀	ကသမ္ဗု	၆၁
ကဋ္ဌမုခေါ	၃၂၄	ကာဇဟတ္တာ	၃၅၀
ကဏ္ဍကီ	၅၁၆	ကာမပစ္စနိကဋ္ဌေန	၄၀၀
ကဏ္ဍစိဒ္ဓကူပကေ	၃၄၈	ကာမပဋိသံယုတ္တော	၁၃၅
ကဏှာ	၃၁၂	ကာမပဒဃာတံ	၄၀၀
ကတဇာနနံ	၁၉၃	ကာမဘောဂိသေယျာ	၃၃၀
ကတယောဂဿ	၁၀၀	ကာမုပါဒါနံ	၄၁၂
ကတူပါသနာ	၁၈၉	ကာမူပသံဟိတာ	၂၉၂
ကထံကထိ	၅၂	ကာယဒုဋ္ဌုလ္လံ	၄၁၆
ကနိဋ္ဌဘာတာ	၁၀၀	ကာယပရိယန္တိကံ	၉၃
ကန္တရော	၆၆	ကာယပ္ပမာဏံ	၁၉၆
ကပ္ပါသဝဋ္ဋိ	၁၈၈	ကာယဝိနမနာ	၄၁၆
ကမနိယာ	၂၉၂	ကာယာလသိယံ	၄၁၆
ကမ္မယန္တော	၃၃၆	ကာယိကံ	၄၉၆
ကမ္မစိတ္တေန	၂၅၃	ကာယိကာ	၃၅၉၊ ၃၆၁
ကမ္မဋ္ဌာနသပ္ပါယာ	၃၅၇	ကာယူပပန္နဿ	၁၀၀
ကမ္မနာနတ္တမူလကာ	၂၅၃	ကာယော	၂၀၇
ကမ္မန္တာ	၄၁၁	ကာရကဘာဝံ	၃၄၂
ကမ္မန္တော	၁၆၇	ကာရဏံ	၄၀
ကမ္မဘဝေါ	၆၆	ကာရဏှဝံ	၆၁
ကမ္မသဘာဂတာယ	၁၈၃	ကာရိယမာနော	၇၀
ကမ္မာရောဟနံ	၉၇	ကာလသင်္ခါတော	၂၁၇
ကယော	၅၄၉	ကာသာယာနိ	၁၆၅
ကရဋ္ဌော	၂၃၈	ကာဋ္ဌသီဟော	၂၃၂
ကရေဏုံ	၁၉၀	ကာဋ္ဌသုတ္တနာဋ္ဌိ	၃၅၉
ကလာပသမ္မသနေန	၂၀၅	ကိစ္စတော	၂၁၊ ၄၀၀
ကလိင်္ဂရူပဓာနာ	၁၉၁	ကိဉ္ဇနံ	၁၆၄
ကလ္လိတံ	၂၇၉	ကိဉ္ဇေဟိ	၃၇၇
ကဝိတာ	၁၉၁	ကိဗ္ဗိသာ	၂၉၇

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၆၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[က]	
ကိလိဋ္ဌံ	၄၇၇
ကိလေသဇလ္လံ	၂၅၀
ကိလေသတိန္တံ	၃၀၃
ကိလေသုပသမတ္တာယ	၃၃၀
ကိဋ္ဌာဝိဂမံ	၂၆၂
ကုက္ကုဋ္ဌံ	၂၆၁
ကုက္ကုပါဒေါ	၃၂၉
ကုထိတော	၄၄၇
ကုမိတံ	၃၇၁
ကုပိတေ	၂၄၅
ကုမ္ဘကာရပါကာ	၉၄
ကုမ္ဘိလသဒိသော	၃၂၃
ကုမ္ဘဂ္ဂေါ	၃၄၅
ကုလင်္ဂါရော	၃၈၃
ကုလဝသေန	၃၂၅
ကုလသင်္ဂဟတ္တာယ	၉၈
ကုလူပကော	၁၅၉
ကုသလဝိမုတ္တိ	၁၄၆
ကုဋ္ဌင်္ဂမာ	၁၈၇
ကုဋ္ဌော	၂၃၈
ကေရာဋ္ဌိကပက္ခံ	၄၃၄
ကေဝလံ	၂၉၅
ကေဝလိနော	၂၂၅
ကေသရီ	၂၃၂
ကောဋ္ဌာသတော	၁၄၃
ကောဏံ	၃၄၆
ကောဓော	၃၂၁
ကောလာဟလံ	၁၆၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ခ]	
ခဇ္ဇံ	၂၇၅
ခဇ္ဇမာနာနံ	၂၅၅
ခဏနဋ္ဌေန	၂၅၉
ခဏ္ဍာ	၅၂၇
ခတ္တိယပရိသာ	၅၇
ခန္တိ	၈
ခန္တန္တရံ	၁၃၈
ခမန္တိ	၂၇၃
ခယေ	၆၅
ခလံ	၃၇၇
ခိတ္တော	၁၅၂
ခိဏာသဝတ္တာ	၂၃၅
ခုရဂ္ဂေယေဝ	၂၃၉
ခုရနေမိနာ	၂၆၇
ခေမပ္ပတ္တော	၅၆
ခေမိနော	၃၀၅
ခေါဘေတွာ	၁၃၂
[ဝ]	
ဝင်္ဂါပိဋ္ဌေ	၂၃၆
ဝဏ္ဏော	၃၅၁
ဝတဂိဋ္ဌေန	၁၇၄
ဝတမဂ္ဂေနော	၂၅
ဝတိ	၃၈၈
ဝတိအညထတ္ထံ	၅၃၃
ဝတိဇာတိဝသေန	၁၃
ဝန္တကုဋ္ဌိ	၂၉၈
ဝန္တဂန္ဓေ	၂၇၆
ဝန္တဒါမံ	၃၃၅
ဝန္တဗ္ဗကာယိကာ	၂၇၆

ပဒါနုတ္တမော

[ဂ]

ပိဋကော်

ဂန္ထိရံ

၂၀

ဂန္ထိရတာ

၁၀၁

ဂန္ထိရာ

၁၉၀

ဂရဟန္တာ

၅၂၇

ဂရုကတော

၁၀၉

ဂဟဏံ

၃၇၃

ဂါမကုဋကော

၁၀၄

ဂါမန္တံ

၂၉၂

ဂါမိကပုရိသော

၂၃၀

ဂါမ္ဗော

၃၀၄

ဂါရဝံ

၅၂၇

ဂါဟရက္ခသော

၃၂၁

ဂါဟေန

၂၇၂

ဂိဉ္ဇကာဝသထေ

၅၂၉

ဂိဉ္ဇကာဝသထော

၈၈

ဂိရိပရိက္ခေပေ

၁၅၃

ဂိတံ

၂၇၇

ဂုဏော

၁၉၆

ဂူယပါဏကာ

၁၇၄

ဂေဟသိတံ

၃၆၁

ဂေဟသိတသုခေန

၂၁၀

ဂေါဃာတကော

၁၈၃

ဂေါစရဇ္ဈတ္တံ

၃၄၆

ဂေါစရဓမ္မေ

၇၇

ဂေါတ္တရက္ခိတာ

၁၄၂

ဂေါဒုဟနမတ္ထံ

၁၈၈

ဂေါမံသပေသိယော

၁၈၃

[ဃ]

ဃဋ္ဌနိဋ္ဌကာယ

၁၆၅

ဃဋ္ဌာ

၃၄၆

ပဒါနုတ္တမော

[ဃ]

ပိဋကော်

ဃဋ္ဌိကမုဂ္ဂရေန

၂၉၇

ဃဋ္ဌေဿတိ

၃၀၉

ဃဋ္ဌေန္တော

၃၄၈

ဃရသန္ဓိ

၂၆၇

ဃောရဝိသော

၃၂၅

[ဇ]

ဇက္ခာ

၂၈၁

ဇက္ခာဒဿနံ

၄၁၉

ဇက္ခာဓာတု

၁၂၉

ဇက္ခာပသာဒေါ

၁၂၉

ဇက္ခာဘူတာ

၁၈၂

ဇက္ခာဘူတော

၃၀၆

ဇက္ခာဝိညာဏံ

၁၉

ဇက္ခာသမ္ဗုဒ္ဓံ

၂၈၆

ဇဏ္ဍာ

၂၉၇

ဇတုစာရီ

၃၃၆

ဇတုပစ္စယလာဘော

၁၇၃

ဇတုရဿဝလ္လီ

၂၃၇

ဇန္တုပမာ

၁၅၇

ဇရဏသီလာ

၅၀၆

ဇရန္တိ

၁၈၂

ဇဝနကဝသေန

၁၄

ဇာတုမဟာဘူတိကော

၁၀၅၂၆၆

ဇာရံ

၃၄၀

ဇိတာ

၁၈၇

ဇိတ္တကေဋ္ဌိ

၁၈၆

ဇိတ္တက္ခရာ

၁၉၁

ဇိတ္တဝတ္ထုတာ

၁၀၆

ဇိတ္တာနံ

၂၅၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၆၅

ပဒါနုက္ကမော

ပိဋကော်

ပဒါနုက္ကမော

ပိဋကော်

[ဝ]

[ဇ]

စိတ္တိကတဋ္ဌေန

၄၂၉

ဇာတိမဟလ္လကော

၂၀၁

စုတိ

၂၉၆

ဇာတိမာ

၁၉၇

စုတူပပါတော

၈၄

ဇာတိလိဂ်ပပတ္တိယော

၅၂

ဇာနတော

၆၃

[ဆ]

ဇာယာ

၁၁၀

ဆန္ဒဝါသိနီ

၁၄၂

ဇိယာဗဒ္ဓေါ

၁၈၉

ဆန္ဒသမာဓိ

၅၁၀

ဇိရဏတာ

၁၃

ဆန္ဒိကတဋ္ဌေန

၁၃၁

ဇိရဏသဘာဝံ

၂၉၁

ဆန္ဒပရိဗ္ဗာဇကော

၃၆၀

ဇိဝါ

၂၆၈

ဆဝိဝဏ္ဏသုန္ဓရတာယ

၁၉၆

ဇေဋ္ဌကသီလံ

၄၈၄

ဆဋ္ဌဘိညာဓမ္မေသု

၂၇၄

ဆိဂ္ဂဋ္ဌေန

၅၄၅

[ဈ]

ဆေကော

၂၃၈

ဈာနဝိမောက္ခေ

၃၀၉

ဈာနဿာဒေန

၁၁၉

ဈာယိတုံ

၃၃၈

[ဋ]

ဇင်္ဂလဒေသော

၃၆၁

[ဍ]

ဇင်္ဂလာနံ

၄၁၀

ဇဃ်ဝါဏိဇာ

၁၉၉

ဍတ္တာ

၁၈၄

ဇဃ်သေတု

၃၂၆

ဍဏစရိယာဟိ

၃၇၄

ဇနကံ

၃၁

ဍဏဒဿနဝိသေသော

၃၇၈

ဇနိတေ

၁၉၉

ဍဏပလာယနေန

၃၂၆

ဇန္တနာ

၄၁၆

ဍဏပ္ပဘာဝံ

၆၃

ဇယဂ္ဂါဟော

၃၈၆

ဍဏဖုသနံ

၃၅၄

ဇရာဇိက္ခော

၂၀၁

ဍဏသံဝေဂေါ

၂၃၅

ဇရာတုရတာ

၂၀၂

ဍဏေန

၂၃၁

ဇဝနပ္ပတ္တာ

၁၈၀

ဍတဋ္ဌေန

၂၄

ဇဝါပေတွာ

၄၇

ဍတိ

၅၃၃

ဇဝိဿာမ

၁၈၉

ဍပနေ

၃

ဇာတံ

၇၃

ဍပေန္တိ

၃၈၁

ဇာတိ

၁၁၆

ဍယော

၈၅၂၄၀၇

ပဒါနုတ္တမော

ပိဋကော်

[၅-၃]

ဌာနသော

၅၄

ဌာနပုတ္တိကာ

၄၇၇

ဌာနေ

၄၀၄

ဌိတကပ္ပိ

၂၇၃

ဧတုကာမော

၃၄၈

[၈]

တက္ကော

၁၃၅၊ ၄၇၅

တဇ္ဇာတိကံ

၁၀၈၊ ၂၅၅

တဇ္ဇာတေ

၂၀၆

တဏှက္ခယံ

၃၈၈

တဏှာဂါဟော

၁၇၉

တဏှာသင်္ခယော

၂၁၁

တထာဂတမဉ္ဇဿ

၁၆၅

တထာဂတော

၁၆၉

တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ

၂၀၄

တနုဘာဝေါ

၂၅၅

တန္တာကုလကဇာတာ

၁၀၃

တန္တိပါလကာ

၁၄၀

တန္တိဗန္ဓော

၃၃၁

တန္တိမနကတာ

၄၁၆

တန္တိယနာ

၄၁၆

တပတိ

၂၀၀

တပဿိ

၃၈၄

တာဝကာလိကာနိ

၄၆၅

တာသော

၂၂၅

တိဏဂဟနေ

၁၃၅

တိဏသီဟော

၂၃၂

တိပရိဝဋ္ဌံ

၂၃၅

တိပုရိသုဗ္ဗေဓာနိ

၃၄၃

ပဒါနုတ္တမော

[၈]

တိဗ္ဗံ

၁၅၀

တိဗ္ဗန္တုတံ

၄၄

တိယဒ္ဓဂတော

၂၀၁

တိလက္ခဏာဟတံ

၂၂၅

တိဝဂ္ဂိကာ

၃၃၁

တိရံ

၂၅၉

တုဂ်နာသာ

၁၂၀

တေဇဿဒေါ

၁၂၄

တေပရိဝဋ္ဌဒေသနာ

၁၂၅

တေပိဋကံ

၅၀၆

တေဘူမကဝဋ္ဌံ

၁၁၆

[၈]

ထဒ္ဓံ

၃၈၁

ထဒ္ဓေါ

၁၇၃

ထပတိ

၃၅၉

ထာမဂတံ

၄၁၃

ထိနံ

၄၁၇

ထိယနာ

၄၁၇

ထိယိတတ္ထံ

၄၁၇

ထုနန္တော

၄၇၀

ထေရာ

၂၉၇

[၉]

ဒက္ခိဏတော

၃၃၃

ဒဏ္ဍကဝါသီ

၃၂၃

ဒဏ္ဍမုဂ္ဂရံ

၃၅၉

ဒဒေယျ

၉၈

ဒဗ္ဗဇာတိကော

၆၄

ဒမေတိ

၃၄၆

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၆၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ခ]	
ဒရထပဋိပဿဒ္ဓိ	၆၅
ဒရထပဿဒ္ဓိ	၃၀၃၊ ၄၁၈
ဒဿနံ	၂၀၈
ဒဿနဝိသုဒ္ဓိကံ	၃၄၂
ဒဿနိယော	၁၉၆
ဒဠေဓနုနော	၁၈၉
ဒဠိကဓမ္မ	၁၀
ဒါနုပနိဿယော	၂၂၃
ဒါယော	၃၄၁
ဒါသဂါမာ	၁၆၇
ဒိဠကလော	၁၁၉
ဒိဠသံသန္တနာ	၁၁
ဒိဠဂါဟော	၁၇၉
ဒိဠဂတိကော	၃၃၊ ၃၃၂
ဒိဠမဏ္ဍလေ	၂၈၂
ဒိဠစက္ခု	၂၈၁
ဒိပေါ	၁၉၂
ဒုကူလစုမ္မဒူကေန	၃၃၇
ဒုက္ကရံ	၁၈၉
ဒုက္ခဋ္ဌေန	၂၅၉
ဒုက္ခတော	၄၅၅
ဒုက္ခဒုက္ခတာ	၃၆၇
ဒုက္ခဓမ္မာနံ	၃၄၀
ဒုက္ခမနဋ္ဌေန	၁၇၉
ဒုက္ခသစ္စံ	၂၀
ဒုက္ခာဓိဝါဟာ	၃၀၀
ဒုဂ္ဂတံ	၁၅၃
ဒုဋ္ဌာ	၂၉၇
ဒုဒ္ဓသံ	၂၀
ဒုဒ္ဓသတ္တာ	၄၀၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ခ]	
ဒုပ္ပယုတ္တာ	၃၈၃
ဒုဗ္ဗလဉ္ဇာဏော	၃၅၅
ဒုဗ္ဗလပီတိ	၆၆၊ ၃၀၃
ဒုဗ္ဗလဘောဇကော	၅၀၀
ဒုရာသဒါ	၃၂၇
ဒုရပဋ္ဌာဟာ	၃၂၆
ဒုရူပဋ္ဌာနတရာနိ	၃၂၇
ဒုဝိညေယျတ္တာ	၁၄
ဒုဿိလော	၃၆၄
ဒူရင်္ဂမာ	၂၄၉
ဒေဝတာ	၂၄၆
ဒေဝဒဟော	၂၀၈
ဒေဝပဒါနိ	၅၃၅
ဒေဝဿ	၆၈
ဒေဝေါ	၃၇၂
ဒေသနံ	၃၂၆
ဒေသနာရူဠံ	၃၄
ဒေသော	၂၄၂
ဒေါမနဿံ	၃၃၃
ဒွယနိဿိတော	၃၆
ဒွိစရာ	၉
ဒွိသဟဿထာမံ	၁၈၉
ဒွိဟိတိကာ	၃၈၂
[ဝ]	
ဓဇာဟဋ္ဌာ	၁၄၂
ဓနက္ကိတာ	၁၄၂
ဓနာယန္တာ	၄၄၁
ဓမ္မကာယူပပန္နံ	၄၃၀
ဓမ္မစက္ကံ	၂၃၅
ဓမ္မစက္ခု	၂၈၁

ပဒါနုက္ကမော

[ဝ]

ပိဋကော်

ဓမ္မဋ္ဌိတတာ

၄၉

ဓမ္မဋ္ဌိတိ

၄၉

ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ

၇၉

ဓမ္မတာ

၃၄၉

ဓမ္မတော

၁၄၃

ဓမ္မထောမနတ္ထံ

၇၆

ဓမ္မဓာတု

၇၇

ဓမ္မနိယာမတာ

၄၉

ဓမ္မပါသာဒံ

၉၆

ဓမ္မဘူတော

၃၀၆

ဓမ္မရက္ခိတာ

၁၄၂

ဓမ္မာဒါသံ

၅၃၁

ဓမ္မာနုသာရိ

၄၉၀

ဓမ္မာဘိသမယော

၈

ဓမ္မဒ္ဓစ္စံ

၁၇၀

ဓမ္မော

၃

ဓမ္မောဇံ

၄၇၉

ဓရမာနကာလေ

၂၆၁

ဓာရဏံ

၁၀၁

ဓာရေတွာ

၂၅၅

ဓာဝတိ

၄၀၇

ဓိက္ကာရော

၄၉၉

ဓုရံ

၁၉၅

ဓုမေတွာ

၁၀၈

ဓူမာယနဘာဝေါ

၂၄၆

[န]

နဂ္ဂဘောဂံ

၃၇၇

နစိရဿံ

၃၆၈

နဒိသောတောဝ

၄၆၃

ပဒါနုက္ကမော

[န]

ပိဋကော်

နန္ဒနဝသေန

၁၁၅

နန္ဒိ

၄၅၄

နန္ဒိ

၂၂၂

နမနလက္ခဏံ

၁၈

နမုစိ

၅၀၅

နရာ

၁၁၄

နဝေါ

၂၉၄

နဿန္တိ

၄၂၈

နာဂေန

၂၄၁

နာဠကိနိ

၁၈၅

နာနဇ္ဈာသယော

၃၄၉

နာနတ္ထံ

၉၀

နာနာဝိဒေဏ္ဍာ

၃၁၃

နာမရူပံ

၁၈၀

နာရာယနံ

၅၄

နာသေန္တိ

၃၆၅

နိကန္တိ

၂၉၁၇၀

နိကာမလာဘိ

၁၉၅

နိက္ခုဋ္ဌန္တော

၃၈

နိက္ခမုန္တော

၁၀၆

နိက္ခိလေသတာယ

၂၀၇

နိက္ခိလေသာ

၅၂၅

နိက္ခန္တော

၂၈၄

နိက္ခိတ္တဿ

၇

နိဗ္ဗေါသော

၁၁

နိစ္စပဋိက္ခေပတော

၁၇၉

နိစ္ဆာတော

၃၅၃

နိဇ္ဇင်္ဂံ

၆၇

နိဇ္ဇရာ

၃၈၅

နိဇ္ဈာယန္တဿ

၁၂၂

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၆၉

ပဒါနုက္ကမော

[န]

ပိဋကော်

ပဒါနုက္ကမော

[န]

ပိဋကော်

နိတဓမ္မာ ၆၆
 နိဒ္ဒါက္ခတ္တံ ၃၀၀
 နိဗ္ဗမထ ၆၁
 နိပ္ပက္ခဓမ္မေ ၁၀၃
 နိပ္ပပဉ္စ ၃၀၇
 နိဗ္ဗသနာနိ ၁၆၀
 နိဗ္ဗာနဂမနဋ္ဌေန ၄၅၀
 နိဗ္ဗာနဓမ္မဿ ၃၉
 နိဗ္ဗဒါ ၆၅
 နိဗ္ဗန္တနတ္ထာယ ၃၉
 နိဗ္ဗန္တေယျ ၁၀၅
 နိဗ္ဗသေဝနာနိ ၃၄၀
 နိဗ္ဗေဌနိ ၄၂၂
 နိဗ္ဗေဌဟိ ၂၁၀
 နိဗ္ဗေဘာဂိယံ ၄၂၆
 နိဗ္ဗယော ၁၅၆
 နိဘာသရူပံ ၂၄၄
 နိမိတ္တံ ၅၁၄
 နိမိတ္တဂါဟော ၃၂၃
 နိဗ္ဗထေတွာ ၁၀၀
 နိယျာတနေ ၂၂
 နိယျာနိကာ ၅၃၉
 နိယျာသဝဋ္ဋိ ၁၀၀
 နိရန္တရော ၁၃၉
 နိရသာ ၁၄၀
 နိရုဇ္ဈနံ ၇၉
 နိရုဇ္ဈနကသဘာဝံ ၅၁
 နိရုတ္တိ ၂၂၀
 နိရုဇ္ဈံ ၃၆၁
 နိရူပါရဓန္တာ ၀၅

နိရောဇာ ၁၄၀
 နိရောသေညာ ၄၄၀
 နိရောဓေန္တော ၀၀
 နိလ္လာပေါ ၂၆၇
 နိဝတ္တနဋ္ဌာနေ ၂၄၉
 နိဝတ္တန္တိ ၂၄၆
 နိဝတ္တာ ၀၂
 နိဝတ္ထော ၇၃
 နိဝါပပုဋ္ဌေ ၁၀၄
 နိဝိသတိ ၁၂၀
 နိသိဒန္တိ ၁၉၅
 နိဿဋ္ဌဘာဝေန ၄၀၀
 နိဿန္တတော ၄၆၆
 နိဿရဏံ ၁၄၇
 နိဿိရိကံ ၃၇၇
 နိဟိတံ ၃၀၃
 နိစရတ္တိနော ၅၄၆
 နိလပုဗ္ဗေ ၂၃၆
 နိလသပ္ပေါ ၃၂၅
 နိဟနန္တိ ၄၁၂
 နေက္ခမ္မဓာတု ၁၃၆
 နေတာ ၄၆
 နေပက္ကံ ၇၂
 နေယျော ၀
 နေရယိကံ ၃၀၀
 နေလင်္ဂေါ ၃၇၂
 နောပေတိ ၃၅၅
 [ဗ]
 ပံသုံ ၉၀
 ပံသုရဇောဇလ္လံ ၄၁၁

ပဒါနုတ္တမော

[၁]

ပိဋကော်

ပကတိ
ပကတိဝါတော
ပကတိဟတ္ထိကုလံ
ပက္ကတ္တာ
ပက္ကုထတိ
ပက္ခပဇ္ဇရေန
ပက္ခိ
ပက္ခိပေယျံ
ပဂ္ဂဟိတဝီရိယော
ပကော
ပစ္စနိကံ
ပစ္စန္နိမံ
ပစ္စယဋ္ဌိတိကော
ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော
ပစ္စယဘူတံ
ပစ္စယသမ္ပသနံ
ပစ္စယော
ပစ္စဝေက္ခန္တာ
ပစ္ဆာတပေ
ပစ္ဆိမံ
ပဇ္ဇကင်္ဂါ
ပဇ္ဇကာမဂုဏိကော
ပဉ္စမဂ္ဂေါ
ပညာဏဝါ
ပညာယတိ
ပညာယန္တိ
ပဋကောဋ္ဌကံ
ပဋဝါသိနီ
ပဋိကစ္စ
ပဋိကောဋ္ဌေတိ

၁၅၅
၂၇၇
၅၄
၃၄၇
၁၀၀
၁၀၉
၃၄၀
၁၇၀
၁၉၅
၃၁၃
၁၀၂
၄၇၇
၄၁၅
၂၀၅
၃၂၄
၁၂၀
၇၄
၄
၄၉၀
၂၄၀
၃၅၉
၁၁၂၊ ၂၁၄
၃၇၀
၁၀
၃၂၅
၁၀၅
၂၅၃
၁၄၂
၄၂၀
၁၀၀

ပဒါနုတ္တမော

[၁]

ပိဋကော်

ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ
ပဋိနိဝတ္တတိ
ပဋိနိဝတ္တေသိ
ပဋိနိဿဂ္ဂံ
ပဋိပန္နော
ပဋိပါဠိယာ
ပဋိပါဒေန္တိ
ပဋိဝိဋ္ဌနာကာရေန
ပဋိပ္ပဿန္တိ
ပဋိယာဒေတွာ
ပဋိလာဘကဋ္ဌေန
ပဋိလိယမာနေန
ပဋိလေဏေဟိ
ပဋိဝတ္တံ
ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ
ပဋိသင်္ခါ
ပဋိသရဏံ
ပဋိသလ္လာနံ
ပဋိသလ္လိယိတုံ
ပဋိဟန္တိ
ပဋိဟညတိ
ပဋိဟာရကမ္ပံ
ပဏမနာ
ပဏိမိ
ပဏိတတရံ
ပဏိတတရေ
ပဏ္ဍိတော
ပဏ္ဍမုဒ္ဓိဒါနမတ္တံ
ပတိ
ပတိဋ္ဌဟန္တိ

၅၁
၂၄၀
၁၁၇
၃၅၇
၉၁
၇၁
၃၁၁
၁၄၆
၂၅၅
၁၆၆
၄၁၀
၃၇၂
၁၀၀
၁၆၀
၃၃၃
၁၃၄
၄၉၉
၂၉၅
၄၀၃
၃၃၀
၃၃၀
၄၄၅
၄၁၆
၁၃၇
၃၆၀
၂၇၆
၃၀၇
၂၁
၁၁၀
၂၂၅

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

၅၇၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[ဝ]	
ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန	၁၈၇	ပရိညေယျ	၂၅၇
ပတိဋ္ဌာနဘူတံ	၃၈	ပရိဏာမကာလော	၂၅၅
ပတိတံ	၁၃၁	ပရိတ္တံ	၈၉
ပတိဿတာ	၆၁	ပရိတ္တစိတ္တော	၃၁၃
ပတ္တဒါမံ	၃၃၅	ပရိဒေဝေါ	၄၅၀
ပတ္တနာ	၁၆၂	ပရိပန္နော	၂၆၇
ပထဝိဋ္ဌကာ	၂၇၆	ပရိပါစေန္တိ	၃၀၉
ပဒပရမော	၈	ပရိပါစနဓာတု	၁၄၆
ပဒရော	၆၆	ပရိပုစ္ဆနံ	၁၀၁
ပန္နကော	၂၇၀	ပရိပုဏ္ဏံ	၃၂၉
ပပဉ္စသညာ	၃၀၁	ပရိပုဏ္ဏဝိရိယော	၁၉၅
ပပတာ	၁၇၃	ပရိမဒ္ဒနဓမ္မော	၃၀၄
ပဗ္ဗတပါဒေ	၂၃၆	ပရိယာဒိဏ္ဍရူပစိတ္တာ	၂၄၁
ပဗ္ဗတေယျာ	၂၄၉	ပရိယာဒိယမာနမေဝ	၂၉၃
ပဘိဇ္ဇနသဘာဝံ	၂၁၅	ပရိယာဒိယိတွာ	၂၁၂
ပမတ္တဗန္ဓု	၅၀၅	ပရိယာပါဒေန္တိ	၃၈၀
ပမာဏံ	၆၂	ပရိယာပုဏာတိ	၈၈
ပမာဏကရဏော	၃၇၆	ပရိယာယန္တာ	၃၁၂
ပမောဒိတာ	၃၁၄	ပရိယေသိတံ	၂၆၄၊ ၂၆၅
ပယောဂေါ	၃၃၂	ပရိယောဂါဋ္ဌေန	၇၈
ပရဘာဂံ	၃၂	ပရိယောသာပေတိ	၃၉၆
ပရမတ္ထံ	၉၂	ပရိဝဇ္ဇေတွာ	၁၃၃
ပရမတ္ထကထာ	၉၁	ပရိဝတ္တေတွာ	၁၀၈
ပရမပ္ပမာဏံ	၁၂၄	ပရိဝါရဏံ	၃၉၈
ပရာမာသော	၂၉၄	ပရိဝေဏဂ္ဂေန	၁၉၅
ပရိကမ္ပံ	၁၃၈	ပရိသံ	၃၈၃
ပရိက္ခာရော	၃၉၇၊ ၄၀၇	ပရိဿယံ	၂၆
ပရိစရိတော	၂၉၆	ပရိဟတော	၃၀၄
ပရိစာရိကဘာဝံ	၃၆၄	ပရိဟာနံ	၁၆၂
ပရိစ္ဆေဒေါ	၉၆	ပရိဟာရဘာရိယဋ္ဌေန	၂၁၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၁]		[၁]	
ပရိဋ္ဌာဟော	၁၃၁	ပါရံ	၃၈၇
ပလာပေ	၆၁	ပါရဂါ	၃၀၁
ပလာဠယမာနဿ	၂၃	ပါဝဠနိဗ္ဗေါဋ္ဌနာ	၃၇၈
ပလိဗောဓော	၁၆၄	ပါဝရဏံ	၂၇၅
ပလိမဇ္ဇေယျ	၉၈	ပါသာဒတ္တယံ	၃၀၈
ပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန	၂၅၉	ပါသာဒိကော	၁၉၆
ပလုဇ္ဇနတ္တာ	၂၄၉	ပါသေန	၂၂၉
ပလောကိနံ	၃၅၄	ပိဉ္စဝဋ္ဋိ	၁၀၀
ပလောဘနိယံ	၂၂၆	ပိဋ္ဌသုရာ	၅၄၆
ပလ္လင်္ဂပိဋံ	၃၃၅	ပိဏ္ဍဂဏနာယ	၃၈၉
ပဝနိတွာ	၂၄၉	ပိဏ္ဍာပစာယနာ	၄၃၆
ပဝတ္တံ	၄၂၁	ပိဏ္ဍောလုံ	၂၄၀
ပဝတ္တိဘာဝေါ	၂၀၆	ပိတ္တပစ္စယာနိ	၃၆၀
ပဝနံ	၁၀၇	ပိယရူပါ	၂၉၂
ပဝိစိနတိ	၅၂၅	ပိယသဘာဝံ	၁၂၀
ပဝေဏိ°	၃၁၁	ပိသုဏာ	၁၄၁
ပဝေဏီ	၂၀၂၊ ၂၅၁	ပိဟံ	၃၆၂
ပသာဒေါ	၂၀၂၊ ၅၂၇	ပိဋမဒ္ဒနော	၆၁
ပဿတော	၆၃	ပုစ္ဆာဝသိကော	၇
ပဿန္တိတွာ	၂၄၇	ပုညံ	၁၆၆
ပဟာရဋ္ဌာနေ	၃၂၈	ပုညနိယာမေန	၁၆၆
ပဟိတတ္ထေ	၆၂	ပုထုဘူတံ	၅၀၇
ပဟိတတ္ထော	၁၇၉	ပုထုနံ	၁၀၅
ပဋ္ဌာသီ	၂၄၈	ပုပ္ဖဒါမံ	၁၆၇
ပါကာရသန္ဓိ	၄၇၇	ပုဗ္ဗင်္ဂမာ	၃၉၃
ပါဋိပုဂ္ဂလိကာနိ	၃၆၄	ပုဗ္ဗဘာဂသုခံ	၆၅
ပါဋိယေက္ကံ	၃၁၉	ပုရာဏပဋ္ဌာကေ	၂၂၇
ပါဏာ	၂၆၈	ပုရိသထာမော	၂၆၈
ပါတံ	၃၆၈	ပူဇိတော	၁၀၉
ပါနံ	၂၇၅	ပူတိကော	၃၂၇

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

၅၇၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဗ]		[ဗ]	
ပူတိဘာဝေန	၂၄၀	ဗန္ဓနိယော	၃၄၆
ပူတိဘူတံ	၁၄၁	ဗလဝပီတိ	၆၆၂၀၃
ပေမံ	၅၂၇	ဗလသမ္ပန္နော	၃၈၂
ပေသံစာ	၂၇၁	ဗလာနရူပေန	၃၈၆
ပေါတံ	၁၇၈	ဗဟလရာဂေါ	၂၄၀
ပေါထေယျံ	၃၅၀	ဗဟုလိကတော	၅၂၀
ပေါနောဘဝိကာ	၂၁၄	ဗာဟိရာနိ	၂၈၄
ပေါရိ	၁၉၇	ဗာဟုဇညံ	၅၀၇
		ဗုဇ္ဈနတ္ထာယ	၅၀၁
[ဗ]		ဗုဇ္ဈနဘာဝံ	၈
ဖဏိဇ္ဇကံ	၂၂၃	ဗုဒ္ဓစက္ခု	၂၈၁
ဖန္ဒတိ	၂၅၀	ဗုဒ္ဓဝိပဿနာ	၂၅
ဖရဏအပ္ပမာဏတာယ	၃၇၇	ဗောဓံ	၄၁၄
ဖလံ	၂၆၅	ဗောဓိ	၄၁၄
ဖလကံ	၃၂၆	ဗောဓိသတ္တော	၂၃
ဖလက္ခဏေ	၅၈	ဗျဉ္ဇနာနိ	၅၄၂
ဖလဗောဇ္ဈင်္ဂါ	၄၂၂	ဗျထတိ	၂၉၉
ဖလာသဝေါ	၅၄၆	ဗျပ္ပနာ	၁၃၅
ဖလေယျ	၁၆၈	ဗျာဓိ°	၃၂၇
ဖဿန္တယံ	၃၀၀	ဗျာဓိယကံ	၄၁၆
ဖဿသံဃန္ဓနံ	၂၅၀	ဗျာပန္နံ	၁၄၁
ဖဿဿာဒိနော	၃၀	ဗျာပါဒဓာတု	၁၃၅
ဖဿာကရာနံ	၂၉၃	ဗျာဘင်္ဂိယာ	၄၇၃
ဖဋ္ဌုဗီဇံ	၅၄၇	ဗြဟ္မညေန	၄၀၈
ဖုဋ္ဌဝိသော	၂၉၃	ဗြဟ္မဘူတာ	၂၃၁
ဖုဏန္တိ	၁၁၄	ဗြဟ္မဘူတော	၃၀၇
ဖုသန္တော	၂၉၁၈၅	ဗြဟ္မယာနံ	၃၉၆
ဖုသိတမတ္တေသု	၁၄၇	ဗြဟ္မဝိမာနာ	၂၃၉
ဖုဿရထံ	၁၆၆	ဗြာဟ္မဏပါသဏ္ဌိကာ	၂၅၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဘ]		[ဗ]	
ဘဂဝံပဋိသရဏာ	၄၇	မဂ္ဂနဋ္ဌေန	၄၅၃
ဘဂဝံမူလကာ	၄၆	မဂ္ဂနိယဋ္ဌေန	၄၅၀
ဘဂ္ဂါ	၉၄	မဂ္ဂဘာဝနာယ	၄၀၃
ဘဏ္ဍကံ	၁၉၇	မဂ္ဂသောတံ	၈၅
ဘတ္တကိလမထော	၄၁၆	မဂ္ဂါမဂ္ဂေညဏံ	၆၅
ဘတ္တမုစ္ဆာ	၄၁၆	မင်္ဂ	၄၂၃
ဘဝရဇ္ဇါ	၂၆၂	မင်္ဂလိကာ	၃၉၆
ဘာယနာကာရသဏ္ဌိတံ	၃၉၄	မင်္ဂလိ	၁၈၅
ဘာရိယံ	၃၈၇	မစ္စုဓေယျဿ	၄၈၀
ဘာရော	၁၈၉	မစ္စပိတ္တံ	၁၇၈
ဘာဝိတာနိ	၂၅၄	မစ္ဆေရမလပရိယုဋ္ဌိတေန	၃၆၄
ဘာဝိတော	၅၂၀	မဇ္ဇိ	၁၄၁
ဘာသနံ	၁၁	မဇ္ဈတ္တပယောဂတာ	၄၃၈
ဘိန္ဒမရိယာဒါ	၁၄၀	မညမာနော	၃၅၀
ဘိန္ဒသံဝရတ္တာ	၂၀၆	မဏိမယံ	၁၅၁
ဘိယျောဘိညော	၄၇၄	မတိယာ	၇၆
ဘုတ္တာဝိဿ	၄၁၆	မဒ္ဒန္တာ	၄၆၀
ဘူတော	၃၄	မဓဘဏ္ဍံ	၃၃၇
ဘူမဋ္ဌကာ	၃၁၀	မဓရသဘာဝံ	၁၂၀
ဘူရိပညော	၂၅၁	မဓရော	၅၂၁
ဘေဒတ္ထင်္ဂမော	၈၇	မနာပါ	၂၉၂
ဘေဒေါ	၁၉၀	မနုညဝတ္ထု	၁၅၇
ဘောဂံ	၁၀၀	မနော	၃၉၇
ဘောဂဂါမံ	၃၇၁	မနောဓာတု	၁၃၀
ဘောဂဝါသိနိ	၁၄၂	မနောဘာဝနိယာ	၂၀၂
ဘောဂေဟိ	၃၄၈	မန္တကမ္ပံ	၄၄၅
[ဗ]		မန္တာ	၉၄
မက္ခိတာနိ	၃၇၄	မမ္မစ္ဆေဒိကာ	၁၄၁
မက္ခိ	၂၄၈	မမာယတိ	၄၄၁
မဂ္ဂည	၂၂၆	မရိယာဒန္တော	၃၅၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၇၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[မ]		[မ]	
မလယံ	၃၆၁	မုဏ္ဍေသုံ	၅၂
မလ္လပါသာဏံ	၁၀၀	မုတ္တဟရိတကံ	၁၅၆
မဟန္တံ	၃၃၇	မုနိ	၁၆၃
မဟာပညေသု	၁၃၈	မုသာ	၁၄၁
မဟာမုခဥက္ခလီနံ	၁၈၈	မုဟုတ္တိကာ	၁၄၂
မဟာယာဂေါ	၂၆၅	မူလဂန္ဓေ	၂၇၆
မဟာသာရဇ္ဇံ	၁၉၆	မူလပရိညာ	၁၁၂
မဟာသာဝဇ္ဇတာ	၁၄၁	မူလဗီဇံ	၅၄၇
မာတင်္ဂေါ	၁၉၇	မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ	၄၄၂
မာတုထညံ	၁၅၁	မေတ္တာယနာ	၁၃၆
မာနဂါဟော	၁၇၉	မေတ္တိ	၁၃၆
မာနိတော	၁၀၉	မေထုနသမာစာရေသု	၁၄၁
မာရပရိသာ	၅၇	မေဓာဝီ	၄၇၇
မာရိသော	၅၃၈	မောဟပစ္စယာ	၃၇၉
မာရေတာ	၂၆၂	[ယ]	
မိဂံ	၁၈၄	ယဇ္ဇန္တော	၃၄၅
မိစ္ဆာ	၁၄၃	ယထာနုသန္ဓိ	၁၂၀
မိစ္ဆာစာရော	၁၄၁	ယထာနုသိဋ္ဌံ	၄
မိစ္ဆာဗြဟ္မဏိနော	၁၄၅	ယန္တဗဒ္ဓါနိ	၁၆၇
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝုပသမော	၄၀၆	ယာနံ	၂၇၅
မိစ္ဆာပဏိဟိတာယ	၄၀၂	ယာပေတုံ	၂၄၆
မိစ္ဆာပဋိပဒံ	၂၁	ယောဇနာဝဋ်	၁၉၆
မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ	၁၃၅	ယောဇနိကံ	၃၃၇
မိစ္ဆာသဘာဝံ	၄၀၇	ယောဓကမ္ပံ	၄၄၅
မုခဒ္ဓါရေ	၃၃၆	ယောဓာဇီဝေါ	၃၈၀
မုစ္ဆံ	၁၅၆	ယောနိ	၂၁၉၊ ၃၂၉
မုဇ္ဇနံ	၃၇၃	[ခ]	
မုဋ္ဌသတိ	၅၁၃	ရက္ခဏတ္ထာယ	၃၂၉
မုဏ္ဍသင်္ဂ	၃၃၂	ရက္ခဏဘာဝံ	၁၅၉
မုဏ္ဍပိဋံ	၃၃၅		

ပဒါနုတ္တမော

[၇]

ပိဋကော်

ရဇကော

၂၅၄

ရဇနီယေန

၂၃၀

ရဇ္ဇဘေဒေါ

၅၅၀

ရဇ္ဇနဝသေန

၁၁၅

ရဇ္ဇေတိ

၄၂၉

ရတနစင်္ကောဋ္ဌဝရေန

၃၃

ရတ္တမိတ္တံ

၃၂၃

ရထံ

၃၉၇

ရမ္မေ

၃၃၈

ရာဂက္ခယာ

၂၂၂

ရာဂပစ္စယာ

၃၇၉

ရာဂေါ

၁၉၉

ရာဇကာရာမော

၅၃၂

ရာဇဓာနီ

၂၅၂

ရာဇာ

၄၂၉

ရာဇာယုတ္တော

၃၄၃

ရိဇ္ဇတိ

၃၅၄

ရုက္ခသေတု

၃၂၆

ရုစ္စတိ

၁၂၂

ရူပကုဋ်

၅၄၉

ရူပတ္တာယ

၂၃၇

ရူပနိရောဓာ

၅၉

ရူပရာဂံ

၂၉၃

ရူပဝါ

၃၆၄

ရောဂေါ

၃၅၁

ရောဒါမိ

၃၈၀

[၈]

လက္ခဏံ

၁၂

လဒ္ဓဗလာ

၂၄၀

ပဒါနုတ္တမော

[၈]

ပိဋကော်

လဋ္ဌနံ

၄၆၅

လာမကဘိက္ခု

၁၈၆

လာယနံ

၂၅၆

လိဂ်°

၅၁၄

လိနံ

၄၁၇

လူခဇီဝိ

၃၈၄

လေဏန္တယာယ

၂၉၃

လေပံ

၄၇၀

လောကက္ခာယိကာ

၅၄၀

လောကစိန္တံ

၅၄၄

လောကနိရောဓံ

၃၇

လောကာမိသေန

၁၆၇

လောကာယတိကော

၈၉

လောကုတ္တရာ

၁၉၁

လောဏူပဟတံ

၅၃၄

လောကော

၃၀၆

လောဏမူပနံ

၄၄၅

လောဏိကံ

၂၃၇

လောဘဂေဓော

၁၅၆

လောဟတုဏ္ဏကေဟိ

၁၈၂

လောဟိတကော

၃၄၂

[၉]

ဝံသာနုရက္ခကာ

၁၄၀

ဝင်္ဂသာဋ္ဌကော

၁၆၅

ဝစံ

၂၂၃

ဝဋ္ဋပိဝဋ္ဋံ

၂၁

ဝဋ္ဋိတ္ထာ

၁၈၅

ဝဋ္ဋိပ္ပဒေသံ

၁၀၇

ဝဗ္ဗိတကာလော

၂၅၅

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမ္မိကာ

၅၇၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[•]		[•]	
ဝဇိတာ	၁၈၇	ဝါလဝေမိနော	၁၉၁
ဝဏသရီရော	၃၄၇	ဝါဟေထ	၆၁
ဝဏ္ဏဂီတံ	၃၉၆	ဝါဠုမိဂါနိ	၃၃၈
ဝဏ္ဏဃောသော	၁၇၃	ဝိအသနံ	၁၅၁
ဝဏ္ဏဘာသနံ	၄၅၁	ဝိကိရတိ	၂၃၉
ဝဏ္ဏာ	၅၄၂	ဝိကုဗ္ဗနံ	၁၃၈
ဝဏ္ဏေန္တော	၅၁၉	ဝိက္ကယော	၅၄၉
ဝတံ	၃၁၃	ဝိက္ခိတ္တစိတ္တာ	၄
ဝတ္တံ	၁၆၀	ဝိဂစ္ဆနကသဘာဝံ	၅၁
ဝတ္တာ	၃၀၇	ဝိဃာတတ္ထံ	၂၀၉
ဝတ္ထိကောသေ	၂၇၅	ဝိဃာတော	၂၀၈၊ ၄၂၈
ဝတ္ထံ	၂၇၅	ဝိစရဏစိတ္တံ	၂၅၃
ဝတ္ထုပိဇ္ဇာ	၂၇၄	ဝိစိကိစ္ဆာဌာနိယာ	၄၁၇
ဝဘာဝတော	၂၅၁	ဝိစိကိစ္ဆာဘာဝံ	၇၃
ဝဓော	၅၅၀	ဝိစ္ဆေဒံ	၃၀၉
ဝနသဏ္ဍေ	၂၀၁	ဝိဇမ္ဗနာ	၄၁၆
ဝယောဝုဇော	၂၀၁	ဝိဇာနနဋ္ဌေန	၁၀၆
ဝရဂန္ဓဝါသိတံ	၃၃	ဝိဇ္ဇာ	၃၉၄၊ ၄၀၈
ဝလာဟကကာယိကာ	၂၇၇	ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာ	၅၂၈
ဝလ္လုရံ	၁၁၀	ဝိညာဏံ	၁၁၅
ဝဿဘညာ	၂၂၈	ဝိညာဏဿ	၈၃
ဝဿာနေ	၂၇၇	ဝိညာတသာသနော	၃၇၇
ဝဿိကံ	၄၁၀	ဝိညာတာရော	၆၂
ဝါတိဂံဏံ	၂၃၇	ဝိတက္ကသဟဂတာ	၁၉၄
ဝါတေန	၃၂၅	ဝိတ္ထန္တနဓာတု	၁၄၆
ဝါဒံ	၂၇၄	ဝိဒိတံ	၇၄၊ ၂၂၆
ဝါဒေါ	၈၀၊ ၂၁၀	ဝိဓံ	၉၁
ဝါပိယာ	၉၄	ဝိဓံသယန္တိ	၁၈၇
ဝါမတော	၃၃၃	ဝိဓာ	၄၁၂၊ ၄၂၉
ဝါယုပတ္တန္တံ	၁၅၈	ဝိမူပေတိ	၂၃၉

ပဒါနုတ္တမော

[၀]

ပိဋကော်

ဝိနယနတော	၂၀၄
ဝိနာသမေဃေန	၂၇၈
ဝိနိစ္ဆယာမစ္စော	၁၈၄
ဝိနိစ္ဆယော	၁၀၅
ဝိနိဗဒ္ဓေါ	၃၈
ဝိနိဝတ္တေတွာ	၁၂
ဝိနိဝတ္တေန္တော	၃၂၆
ဝိနိဝိဇ္ဈနဋ္ဌေန	၃၅၆
ဝိနိဝိသန္တိ	၃၈
ဝိနိယတိ	၁၄၇
ဝိနေတဗ္ဗော	၄၀၃
ဝိနေတာ	၄၆
ဝိနောဒေတိ	၂၆
ဝိန္ဒိတဗ္ဗော	၃၄၅
ဝိပဉ္စိတညူ	၈
ဝိပရိဏာတံ	၃၆၁
ဝိပရိဏာမကောဋိယာ	၁၇၉
ဝိပရိဏာမဒုက္ခတာ	၃၆၇
ဝိပဿနဇန	၂၁၉
ဝိပါကော	၂၆၅
ဝိပုလလာဘိ	၁၉၆
ဝိပ္ပန္နန္တိ	၂၂
ဝိပ္ပန္နိတံ	၈၀
ဝိဗာဓေန္တိ	၄၇၇
ဝိမတိစ္ဆေဒနာ	၁၁
ဝိမုတ္တိ	၄၀၈
ဝိရဇ္ဇနံ	၇၉
ဝိရဇ္ဇနကသဘာဝံ	၅၁
ဝိရဇ္ဇနတ္ထာယ	၃၉
ဝိရဇ္ဇေယျ	၁၀၅

ပဒါနုတ္တမော

[၀]

ပိဋကော်

ဝိရာဂံ	၃၅၇
ဝိရာဂဝသေန	၁၇၉
ဝိရာဂေါ	၁၂၂၆၅
ဝိရုဟတိ	၂၂၃
ဝိရူပသရီရဝဏ္ဏံ	၁၉၆
ဝိရုဋ္ဌံ	၁၁၅
ဝိလယံ	၁၆၈
ဝိဝဇ္ဇေန္တော	၃၅
ဝိဝဇ္ဇော	၆၀
ဝိဝဇ္ဇေန္တော	၈၀၊ ၂၅၂
ဝိဝဒတိ	၂၄၉
ဝိဝေကဋ္ဌော	၁၇၉
ဝိသမဟေတုဒိဋ္ဌိ	၂၀၅
ဝိသမာနိ	၃၁၃
ဝိသာရဒါ	၃၈၉
ဝိသာရဒေါ	၄၇၉
ဝိသိဋ္ဌော	၂၂၁
ဝိသုဒ္ဓိ	၄၅၁
ဝိသုကမိဝ	၈၀
ဝိသေသော	၄၇၂
ဝိဿဇ္ဇေတိ	၂၃၉
ဝိဿဋ္ဌကာယာ	၂၇၅
ဝိဟေဋ္ဌေတုံ	၃၁၁
ဝိတိဟရဏံ	၁၀၆၊ ၄၆၂
ဝိတိဟရတိ	၄၆၆
ဝိရိယံ	၁၂၆
ဝိရိယန္တန္တံ	၄၀၁
ဝုသိတဝါသော	၂၂၆
ဝူပသမေတိ	၅၂၂
ဝေဂနိဂ္ဂဟဏတ္ထာယ	၃၃၀

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၇၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[သ]	
ဝေဠကေ	၃၄၆	သင်္ခတံ	၅၁
ဝေဒနိယံ	၈၁	သင်္ခတနိဿဋ္ဌတာ	၂၀၆
ဝေယျတ္တိယံ	၄၇၇	သင်္ခမေကော	၃၈၂
ဝေရံ	၈၅	သင်္ခလိခိတံ	၁၆၄
ဝေရဇ္ဇံ	၂၀၈	သင်္ခါတဓမ္မာ	၇၂
ဝေသာရဇ္ဇံ	၅၅	သင်္ခါရံ	၉၂
[သ]		သင်္ခါရဒုက္ခတာ	၃၆၇
သံကိယိဿန္တိ	၂၂၈	သင်္ခေပေါ	၂၅၅
သံခိတ္တတာ	၅၁၄	သင်္ဂတိ	၂၆၈
သံဃဘောဂံ	၃၃၂	သင်္ဂဟတော	၂၁
သံဃော	၁၉၉	သင်္ဃာတံ	၂၃၃
သံယောဇနာနိ	၄၁၃	သစ္စဝစနေန	၂၆၇
သံဝရဏတော	၂၀၄	သဇာတိမံသတာယ	၁၁၀
သံဝိဓာယ	၃၃၅	သဉ္ဇိန္ဒော	၃၂၇
သံဝေဇနိယာနိ	၃၁၄	သဉ္ဇာတိ	၁၅
သံသာရော	၁၅၀	သညိနော	၃၀၁
သဉ္ဇတ္တာသော	၂၁၂	သဏ္ဌာနံ	၂၈၂
သကဋသေတု	၃၂၆	သဏ္ဍဋ္ဌေန	၃၈၇
သကဏ္ဍကော	၃၄၅	သဏှော	၂၃၈
သကာရဏာ	၃၇၈	သတတသမ္ပိဋ္ဌနဋ္ဌေန	၁၇၉
သကုဏ္ဍိ	၄၆၉	သတသာခေါ	၁၆၇
သကုဏိကာ	၁၀၄	သတသ္မိ	၁၇
သက္ကစ္စကာရီ	၂၇၉	သတော	၄၅၇
သက္ကတော	၁၀၉	သတ္တနိကာယေ	၁၈၂
သက္ကာယဒိဋ္ဌိ	၂၀၅	သတ္တဝိရဟိတဿ	၁၂
သက္ကာယသဗ္ဗံ	၂၈၅	သတ္တာ	၂၆၈
သက္ကာရော	၁၇၃	သတ္တိအနုရူပေန	၃၈၆
သဂဟနော	၃၄၅	သတ္တဟာရကံ	၂၉၇
သင်္ဂပေါ	၁၃၅	သဒ္ဓဟန္တော	၄၃၄
သင်္ကာရဋ္ဌာနံ	၁၉၂	သဒ္ဓါ	၁၄၀

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သနိဒါနံ	၁၃၄	သမဋ္ဌိကာလော	၁၅၃
သန္တံ	၄၅၆	သမဏရတိ	၃၃၀
သန္တက္ကော	၃၂၇	သမတိက္ကမံ	၂၅၇
သန္တရမာနောဝ	၁၁၄	သမထာနုရက္ခဏံ	၃၄၆
သန္တာနေတွာ	၂၅၅	သမနုဿရတော	၃၆၁
သန္တာရဏီ	၃၂၆	သမန္တစက္ခု	၂၈၁
သန္တိကတ္တာ	၄	သမန္တာဂတံ	၁၆၈
သန္တုဋ္ဌိ	၂၂၀	သမန္တေသတိ	၃၉၇
သန္တုဋ္ဌော	၁၅၅	သမလံ	၁၉၂
သန္တရန္တိ	၃၃၄	သမသီဟော	၂၃၃
သန္တာဂါရံ	၃၃၄	သမာဒပေတွာ	၃၃၉
သန္တုဋ္ဌာယော	၃၄၃	သမာဒါနဝိရတိ	၁၄၅
သန္တုဋ္ဌယတိ	၁၅၉	သမာဓိ	၂၁၁
သန္တုဋ္ဌဝ	၁၉၂	သမာဓိကမ္ပိကဿ	၄၃၄
သန္တုဋ္ဌပနံ	၁၀၇	သမာဓိကုသလော	၂၇၈
သန္တုပါတိတာနိ	၃၆၀	သမာနပဏ္ဏံ	၁၆၆
သန္တုရုဇ္ဈနံ	၁၀၇	သမာနေတုံ	၁၀၃
သပဒေသော	၄၀၃	သမာရဒ္ဓါ	၁၈၈
သပရိဒဏ္ဍာ	၁၄၂	သမိဒ္ဓံ	၅၀၇
သပ္ပဋိဘယော	၃၄၅	သမုပ္ပါတေန	၁၈၇
သပ္ပတိဿော	၅၀၂	သမုပ္ပါန္တန္တော	၈၀
သပ္ပုရိသတရော	၄၀၇	သမုဇ္ဈေဒဝိရတိ	၁၄၅
သဗ္ဗဇီ	၃၀၄	သမုတ္တေဇေတွာ	၃၃၉
သဗ္ဗတ္ထိကာ	၄၃၅	သမုဒယတိ	၉၀
သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကာ	၁၈	သမုဒယော	၈၆
သဗ္ဗသဟံ	၁၂၆	သမောဒဟန္တော	၃၃၁
သဗျဉ္ဇနော	၁၀	သမောဓာနံ	၄၁၀
သဘယော	၃၄၅	သမောဓာနေတွာ	၂၂၇
သဘာဝဝိဂမော	၂၉၃	သမောသရန္တံ	၃၂၀
သမဇ္ဇဝေသံ	၃၇၉	သမောသရိတွာ	၂၅၆

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၈၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[သ]		[သ]	
သမ္ပဇာနံ	၄၅၇	သရိက္ခဒါနံ	၂၇၇
သမ္ပဇာနကာရိ	၄၅၇	သရိသပေ	၃၃၈
သမ္ပဇာနေန	၆၉	သလက္ခဏဂတိ	၃၄၇
သမ္ပဇာနော	၄၅၄	သလာကာဝုတ္တာ	၃၈၂
သမ္ပတ္တိယံ	၁၂၀	သလ္လက္ခိတာနိ	၂၈၃
သမ္ပတ္တိဝိရတိ	၁၄၅	သဝဓိ	၆၃
သမ္ပဟံသေတွာ	၃၃၉	သသမ္ဘာရံ	၂၈၂
သမ္ပောဓိ	၄၇၄	သဿတံ	၃၆
သမ္ပောဓော	၂၃	သဿတိယော	၂၅၂
သမ္ဘာရသံယုတ္တာ	၅၄၆	သဟနတော	၅၇
သမ္ဘိဇ္ဇ	၃၃၆	သဟဗျတံ	၂၇၅
သမ္ဘေဇ္ဇမုခဒ္ဒါရံ	၄၁၁	သဟဝတိ	၂၉၉
သမ္ဘူတာနိ	၃၈၃	သာခါ	၆၇
သမ္ပက္ခနတော	၄၆၇	သာတစ္ဆံ	၁၂၆
သမ္ပတ္တိနိယာမော	၂၇၃	သာတ္ထကသမ္ပဇညံ	၄၅၇
သမ္ပပ္ပညာယ	၃၇	သာတ္ထော	၁၁
သမ္ပပ္ပဓာနေ	၃၀၉	သာဒိယနံ	၅၄၈
သမ္ပသနံ	၆၅	သာဓယမာနံ	၄၆၄
သမ္ပသနစာရစိတ္တံ	၂၈၂	သာဓကံ	၃
သမ္ပာပစ္စဝေက္ခဏာ	၁၄၆	သာဓကာရိကာ	၃
သမ္ပာသဘာဝံ	၄၀၇	သာဓကီဋ္ဌိကံ	၁၆၆
သမ္ပုဓေ	၂၉၈	သာဓဇိဝိ	၁၃၉
သမ္ပုတိ	၉၂	သာနိသံသာ	၆၃
သမ္ပုတိကထာ	၉၁	သာမဂ္ဂိ	၅၀
သမ္ပုဒိတာ	၃၁၄	သာရက္ခာ	၁၄၂
သယနံ	၅၄၈	သာရပုံ	၁၅၅
သရဏံ	၂၅၁	သာလလဋ္ဌိ	၁၂၀
သရဗု	၁၁၃	သာလိထုသေဟိ	၃၁၁
သရသင်္ကပ္ပါ	၃၀၃	သာသနဓမ္မော	၂၄၁
သရသတော	၂၃၄	သာဟသိကကမ္မေန	၃၈၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သိက္ခနသီလော	၄၀၆	သုပိဿာမိ	၃၄၈
သီခါဘေဒေါ	၅၅၀	သုပ္ပဝတ္တနိယော	၄၀၇
သိတံ	၅၂၉	သုဘံ	၁၃၃
သိဝံ	၃၈၈	သုဘပရမံ	၄၄၆
သိသိရေ	၃၃၈	သုပိမုတ္တံ	၄၂၃
သိတံ	၃၃၈	သုသဇ္ဇိတံ	၁၅၃
သိလံ	၃	သုသဏ္ဌိတံ	၄၂၃
သီလဇေဋ္ဌကာ	၃၁၂	သူကံ	၄၀၂
သီဟနာဒသမောဓာနံ	၂၃၂	သူစကော	၁၈၄
သုက္ကာ	၄၁၈	သူဒေါ	၄၇၀
သုက္ခာပေတွာ	၁၈၃	သူတော	၁၈၄
သုခဝေဒနိယံ	၁၀၈	သူလမံသံ	၁၁၀
သုခဝေဒနိယော	၂၈	သေက္ခာ	၇၂
သုခိတံ	၁၅၃	သေက္ခော	၄၀၆
သုခိတော	၂၁၀	သေဋ္ဌနာဒံ	၅၇
သုခိန္ဒြိယံ	၃၅၉	သေဒံ	၁၈၅
သုခုမာ	၁၂၇	သေဒမလမက္ခိတံ	၄၃၁
သုခုမောတွေဝ	၂၆	သေနာပတိ°	၁၆၀
သုခေါ	၃၁၄	သောကသဘာဝံ	၂၉၁
သုဂတာ	၃၆၇	သောကာဒိဗျသနပ္ပတ္တိ	၂၄၉
သုညတာ	၂၃၆	သောကော	၄၅၀
သုတဇ္ဇိတံ	၃၄၆	သောတာပတ္တိ	၄၈၈
သုတ္တရဋ္ဌေ	၂၇၁	သောတာပတ္တိယင်္ဂါနိ	၈၅၊ ၄၈၈
သုတ္တဒဏ္ဍော	၅၁၄	သောတေ	၂၄၉
သုတ္တနိက္ခေပေါ	၇	သောတ္တိနာ	၂၅၄
သုတ္တမယံ	၂၅၂	သောတ္တိမဂ္ဂေါ	၃၂၆
သုဒ္ဓဇိတံ	၃၄၆	သောဝတ္တိကာ	၃၉၆
သုဒ္ဓရူပမေဝ	၂၀၇		[ဗ]
သုပဏ္ဏဝါတံ	၁၀၀	ဟတ္ထသတုဗ္ဗေဓော	၉၇
သုပရိပုဏ္ဍော	၄၂၁	ဟတ္ထသာရံ	၃၂၈

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုတ္တမဏိကာ

၅၈၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဟ]		[ဟ]	
ဟဒယဘောဒေါ	၅၅၀	ဟိနာဓိမုတ္တိကော	၁၅၉
ဟနနတော	၅၇	ဟိနေန	၆၂
ဟနုသဇ္ဇောပနံ	၃၇၃	ဟိနော	၁၃၇
ဟသိတံ	၅၂၉	ဟေမန္တိကေန	၂၅၅
ဟာပေတဗ္ဗံ	၄၃၃	ဟေရညိကော	၂၃၈
ဟာသေတွာ	၂၇၈		

န-ဗ-သ-ဝ-၀၇-သံ-ဇီ ၂-၀-၇-၆၁-၃,၀၀၀။

၂၇

